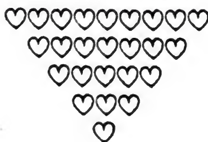
GOTHICUM GLOSSARIUM,

Quo pleraque ARGENTEI Codicis Vocabula explicantur, atque ex Linguis cognatis illuſtrantur.

Præmittuntur ei GOTHICUM, RUNICUM, ANGLO-SAXONICUM, *aliáque* *ALPHABETA.*

Operâ FRANCISCI JUNII F. F.

AMSTELÆDAMI,
Veneunt apud JANSSONIO-WAESBERGIOS. A° 1684.

Digitized by Google

Digitized by Google

ILLUSTRISSIMO & EXCELLENTISSIMO
DOMINO,
D. MAGNO GABRIELI DE LA GARDIE,

Comiti de Leckou & Arensburg,

DOMINO IN HABSAL, MAGNUSHOFF, & HOYENDORP,

S. REGIÆ MAJESTATIS REGNIQUE SUECIÆ SENATORI & CANCELLARIO,

WESTER-GOTHIÆ ac DALIÆ JUDICI PROVINCIALI, nec non ACADEMIÆ UPSALIENSIS

CANCELLARIO.

MAGNE Comes, Comitum Princeps, quo Principe tuta eſt,
Tutoremque ſuum SVEDIA jure colit;
MAGNE, cui meritum poſuit Prudentia nomen,
Et præſaga Fides, fataque docta Themis.
Omen adimpleſti nuſquam niſi MAGNVS, in armis
Auxilio Regum, conſilioque domi;
Hic Ducis exemplar ſpectabile, Judicis illic;
Virtutiſque foro par in utroque decus;

Commiſſique ſimul vacat a moderamine Regni,
  Non minor Aonidum gloria, duxque choro.
Inclyta Lugdunum quondam, nunc Vpſala teſtis,
  Vpſala præſidio quam bene freta Tuo!
Si poſt tot gravium feſſus molimina rerum
  Jam tamen indulges otia parca Tibi;
Si ſtudii Tibi dulcis amor, ſi gloria Gentis
  Tantillum, ac Pietas, demeruere moræ;
Accipe, quæ vigilata diu Tibi JVNIVS orſa
  Texuit, antiquæ Relligionis opus.
Accipe SVEDORVM matris primordia linguæ,
  [a] VVLFILA qua GOTTHOS ſacra docebat avos.
JVNIVS huic pietate æquus, præſtantior arte,
  GOTTHORVM ſobolem priſtina ſacra docet.
SVEDIA, felicem te prædico, Vindice tali,
  Grata, renaſcentes ſi veneraris avos.
Pro ſtupor! & memini, quot lucubrata lucernis
  Pagina, quàm longis ſolibus, iſta fuit!
Nil vigil intactum, nil pernox cura reliquit,
  Dum vix conſpicuas elicit arte notas.

Haud

[a] *Sozomenus Eccleſ. Hiſt. lib.* VI. *cap.* 36. *Sub Theodoſio Imp.* (*cui* Ουλφίλας) *& Jornandes Epiſcopus Ravennas* (*tempore Juſtiniani Imp.*) *de Getarum ſive Gothorum Origine cap.* LI. *vocant hunc eorum* Pontificem *&* Primatem, qui eis dicitur & literas inſtituiſſe. *B. Iſidorus Archiepiſc. Hiſpal. Æra* CCCCXV. Tunc GVLFILAS eorum Epiſcopus Gothicas literas condidit, & ſcripturas Novi ac Veteris Teſtamenti in eandem linguam convertit. *Walafridus Strabo, qui ſub Ludovico Pio ſcripſit de reb. Eccleſ.* Vt hiſtoriæ teſtantur, ſtudioſi illius gentis (*ſcil. Gotthorum*) divinos libros in ſuæ locutionis (*quam eandem cum Theotiſca facit*) proprietatem tranſtulerunt; quorum adhuc MONVMENTA apud nonnullos habentur; *haud dubie de hoc* ARGENTEO COD. *loquens; ut ex reliquis patet.*

Digitized by Google

Haud ſecus Hippolyto quam vitam [b] Epidauria fertur
Reſtituiſſe, diis invidioſa, manus;
Sic male disjunctos, ſic JUNIUS ordinat artus,
Inque ſuum redigit diſſona membra locum.
Depulſoque ſitu, plus [c] *Cimmeriiſque tenebris*,
Vindicat in claram dædala texta diem,
Nec tamen hic ſtat cura Viri; ne lubricus error
Deviet, irradians avia cæca, cavet.
Ignaris dux ipſe viam, perque obſita ſentis
Teſqua novum pandit, [d] Gnoſſidos inſtar, iter.
Cimbrorumque rogos [e], perque invia rudera luſtrat
Quicquid inacceſſa Scanzia rupe legit.
His Friſios, Celtaſque, Britannis Saxonas addit,
Quæque [f] ALRUNA illis vaticinatur anus.
Non ſe in tot vertat transformia corpora Proteus,
Quot populos linguas edocet ille ſuas.
O fortunatam te, SUEDIA, terque, quaterque,
Hunc modo Theſaurum ſi reverenter habes!
At tu ſucceſſu ſtudii gratare ſecundo,
Indefeſſe Senex! quam petis, acta prope eſt.
Blandius aſpirant Zephyri tua vota ferentes,
Forſitan & votis fertiliora tuis.

[b] *Æſculapius; Virgil. Æneid.* VII. *in fine & ibi Serv. Ovid.* VI. *Faſtor.* v. 743.
[c] *Juxta adagium, quod vide apud Eraſm. Tit. cæcutientia; qui id illuſtrat. ex Strabone & Lactantio: a Cimbris petitum, unde & hac alluſio.* [d] *Ariadnes, Ovid. Epiſt.* X. *& Metam.* VIII. 180. [e] *Inſcriptiones Runicas editas Hafniæ a Cl. V. Olao Wormio.* [f] *Ea vox Tacito reſtituenda cap.* 8. *de mor. Germ. pro* Aurinia; *ac Jornandi cap.* XXIV. *pro* Aliorumnas, *quas* magas mulieres patrio ſermone cognominatas *refert: a* ΚΗΝΑ, *(quod habet hoc Gloſſar. pag.* 284) *& A-S.* rune, *myſterium. Vide & Wormii Literatur. Run. cap.* III. *pag.* 16. *& ſeq.*

Jam tibi tranquillam ſe ſtravit Baltica Tethys:
    Jam ſubit Holmiacum ſalva carina ſinum.
Protinus appulſam MAGNVS ſolabitur Hoſpes,
    Officio, dubium, lætior, anne libro.
Forſan & oſtendet cupido nova munera Regi
    Miranti varias inſolitaſque notas.
Forſan & exſertis gaudens Rex comiter ulnis
    Indolis Auguſtæ pignora certa dabit.
Aurea cui voveo maturent ſtamina Parcæ,
    Quo ſe Rege, brevi, munera digna probet.
Interea Hoſpitium, nec lautia differet iſta,
    Qua magis hoſpitibus nulla benigna, manus.
Teque Palatinis pluteis dignabitur Ille,
    Quo propior Regi, Principe, nemo ſuo eſt.
Vtque Illum Muſæ ſemper fovêre, coluntque,
    Præſidio doctos non minus Ille fovet.
Neve tot impenſas noctesque dieſque labori,
    Neve tot expenſas præla querantur opes.
Neu detrimentum res ſentiat, Ille cavebit:
    Tu modo da, nitidis, da nova penſa typis.
Seu libet *Otfrido* [g] fœdos abſtergere nævos,
    Sive polire notas, quas *Tatianus* [h] habet.
Edere ni potior *Gloſſaria* [i] *Francica* cura eſt,
    Anglica [i] ſive prius, *Saxonicumve* [i] placet.

Hoc

[g] *Is Harmoniam Euangel. ad Lud. Pium Imp. ſcripſit rythmis Francicis, circa ann.* DCCCL. [h] *Hic alteram Græce, quæ circa idem tempus in ſermonem item Francicum ſive Theotiſcum verſa, ampliſſimiſque Notis ab Autore noſtro illuſtrata lucem, quam nondum vidit, expectat: uti & tria iſta* [i i i] *Gloſſaria ab eodem* MSS. *depromta, notiſque aucta; quorum tertium, Lexici ad inſtar concinnatum, a Rev. Doctiſſ. Politiſſimoque V.* Th. Mareſchallo *atque Authori mihique amiciſſimo, efflagitatur.*

Digitized by Google

Hoc ſibi depoſcat penſum MARESCHALLVS [k] & optet,
Quem dubito doctus ſit magis, anne pius.
Hic quam Saxonicis operam navavit amicam,
In reliquis tecum participare velit.
Quæ mea jam geſtit palam memorare Thalia,
Illa ſed ad præſens jam revocatur opus.
Hoc opus, hic quo ſe bellatrix SVEDIA jactet,
Quo venerabilior nullus in orbe, Liber.
Hæc de tot, GVSTAVE, ſacris Auguſta trophæis
Portio, nec titulis inficianda tuis,
Auſpicio haud potuit famæ meliore ſacrari,
Non Domino reddi dexteriore manu.
Salve ô eloquii memorabile pignus aviti,
Quodque Lycaonio Regna ſub axe colant!
Quo toties tremuit [l] Romana tonante Poteſtas.
Hæc domitrix rerum linguaque, genſque fuit.
SCANZIA [m] de valido ducens munimine nomen
Inſula Codano gurgite ſepta jacet.
Illa genus, genus acre virûm vacuæ intulit Arcto.
Hinc GOTHVS [n] exorti, nos quoque BELGA ſumus.
Belgius hinc, Brennuſque, [o] Sacri velut agmine Veris,
Europæ [p] atque Aſiæ maxima regna domant,

At

[k] *Cujus hic & notas habes in textum Anglo-Saxonicum.* [l] *Juxta Catonis illud*, verba plus quam gladium; & voces quam manum hoſtes territare & in fugam vertere. *Hinc Ovid.* v. *Triſt. El.* XII, 55. Omnia ſunt Getici plena timore ſoni: *& Alibi*, Nomina ſunt ipſo pæne tremenda ſono. *Vide inf.* [m] *a* Scans/ *Belg.* Schans/ *Grot. in Prolegom. ad Procop.* [n] *Jornand. de Get. c.* IV. *init.* [o] *Juſtinus idem referens eadem utitur phraſi l.* XXIV. *c.* V. *ubi vide Berneggeri notas.* [p] *Livius l.* 38. *c.* 16. *& ſequ. De quibus Val. Flaccus l.* VI. *init.* Verum ego nec numero memorem, nec nomine cunctos, Mille vel ora movens: neq; enim plaga gentibus

At GOTHVS in partes late diffusus Eoas
Innumeris illic gentibus autor erat.
Hi Scythicas primi Filimero [q] Rege pruinas,
Litoraque Euxini [r] perdomuere maris:
Sauromatisque procul tota ditione fugatis
Cum regno linguas imposuere suas.
Hic ubi nunc etiam, post tot fera sæcula, [s] restat
Gotthica [t] Barbaricis mixta loquela sonis.
Hic quoque *de Ponto* tua *Tristia*, *Naso*, canebas,
Naso Tomitani fama sinistra soli.
Qui Getico quod enim Vates sermone libellum
Scripseris, hoc Vatem sit puduisse pudor [v].
Quod modo si dederis utinam superesse volumen,
Non tua tanti, *Ovidi*, Tristia pœne forent.
Adde quod immeritis crimen feritatis [u] inûsti,
Sævitiæque [u] gravem, Barbariæque [u] notam.

Nil

ulla Ditior. *Unde apud Ovid.* III. *Trist. El.* IV, 48. *male scriptum puto* nomina pauca, *pro* rauca. *Vide Jornand. cap.* IV. *init.* [q] *Jornand. cap.* IV. *&* V. *in med. ubi* Filimer. (*i.e. valde Augustus a Belg.* veel *&* meer) in terra Ovim (ovin *Island. hostis*) multas gentes subjugasse fertur. *Ovid. Trist. l.* IV. *El.* VIII, 42. [r] *Lib.* IV. *Trist. El.* VIII, 42. Qua maris Euxini terra sinistra jacet. [s] *Walafridus Strabo loco supra citato*: Et fidelium patrum ex relatione didicimus apud quasdam Scytharum gentes, maxime Tomitanos, eadem locutione (*Gothica sive Teutonica*) Divina hactenus celebrari Officia. [t] *Ubi Nasonis tempore* Graja fuit Getico mista loquela sono. V. *Trist. El.* II. [v] *Lib.* IV *de Ponto El.* XV, 40. Ah pudet & Getico scripsi sermone libellum. [u] *Ipso lib.* V. *Trist. El.* VII, *v.* 46. vix sunt homines hoc nomine digni, Quamque lupi, sævæ plus feritatis habent. Non metuunt leges, *&c.* *Ibid. El.* XII. *v.* 55. Omnia Barbariæ loca sunt vocisq; ferinæ. *Et El.* X. *v.* 28. Barbara turba, *qui mox v.* 36. stolidi Getæ, *de Ponto* I. *El.* VIII, 2. sævi; *ut & lib.* IV. *El.* VIII, 50. *El.* VI, 12. diri *lib.* III. *El.* II. *&* XV, 40. *& El. ult.* 30. feri; *Alibi* infesti, *&* inhumani *sæpius dicuntur. Sed rectius* Marticolæ IV. *El.* XIV, 14. indomiti I, 8, 12. *vide infra.*

Digitized by Google

Nil de promerita cupiam decerpere lauru,
Dummodo pace tua vera referre licet.
At meliora Getis vitæ moderamina Zeuta,[w]
Et pie Zamolxes,[w] & Dicenæ [w] dabas.
Testatur nitida numerosius Horatius [x] ode
Castius hac quondam gente fuisse nihil.
Testificantur idem tot sancta volumina legum,
Justitiæque tenax nunc &, ut ante, vigor.
Et Scytha Gnuriades [y] Anacharsis, Regia proles,
Ille tuus morum, Græcia, doctor; erat.
Quamlibet & mendax, nunquam tamen ausa negare es
Multum a finitimis te didicisse Getis; [z]
Longius egressi cum Thracia rura tenerent.[1]
Thrax etiam vates Orpheus ille fuit; [2]
Orpheus ille, Deum docuit qui mente colendum,[2]
Flexanima sedans [2] Martia corda chely.
Thrax Sophos [*] Æsopus, Phrygia [3] licet ortus, habendus,
Æmulus Æsopo Thrax quoque [4] Phædrus, erant.

[w] *Jornand. de Get. Cap.* V. *in medio.* [w] *Idem Cap.* XI. *toto.* [x] *Is lib.* III. *Carm.* XXIV. Campestres melius Scythæ Vivunt, & rigidi Getæ. [y] *Diogenes Laertius in Vita ejus.* [z] *Tatianus in Orat. ad Græcos, qua probat,* quod omnia eorum studia, quibus gloriantur, a Barbaris inventa sint. [1] *Procopius lib.* III. *Gotth. versionis Grotianæ pag.* 386. *&* *lib.* IV. *pag.* 420. [2] *Virgilio Æn.* VI. 645. Treicius Sacerdos; quia & Theologus fuit; etiam homines de feris & duris composuit, *ut notat ibi Servius. Epigr. Vet. in Catal. Virgil.* Sed placidis hominum dictis fera corda mitigavit, Doctaq; vitam voce temperavit, Moresq; agrestes expolivit Orpheus. [*] *Sic Phædro* κατ' ἐξοχὴν *dictus Fab.* 53. *&* 73. [3] *Teste enim Strabone lib.* X. Φρύγες Θρακῶν ἄποικοι, Phryges Thracum coloni *erant.* [4] *Tersissimus Fabularum Æsopiarum imitator, nuper Upsaliæ recusus cum politiss. notis Cl. Jo. Schefferi, id de se eximie testatur in Prol. Lib.* III. Ego literatæ qui sum propior Græciæ, Cur somno inerti deseram patriæ decus? Threissa quum gens numeret auctores suos, *&c. quæ mellita prorsus.*

Digitized by Google

Hac ſatus evehitur Maxminus origine Cæſar,
    Sueſceret ut Gothico Roma domanda jugo.
In Latium cives cum deduxere Pelaſgi, [5]
    Auſoniam linguis erudiêre novis.
Sed prius illi iidem [6] primævæ elementa loquelæ,
    Dores &, a rigidis addidicere Scythis.
Quid? quod & haud alia diſtinguant voce parentes, [7]
    Quotquot & humano corpore membra vides. [8]
Si qua tamen tacito mutarint ſæcula lapſu,
    Mutatis eadem vis & origo manet.
Ad ſeriem gentemque redi, mea Muſa, relictam,
    Non ſatis ampla cui Biſtonis [9] ora fuit.
Hic neque prona diu ſtiterat Victoria curſum;
    Additur imperio trux quoque Daca novo. [10]
Te neque, [11] Dorpaneu, medius compeſcuit Iſter,
    Quin ſuperata manus Mæſia ripa daret.
Nec vos clade ſuper, Poppæe, aut, Fuſce, fuiſtis,
    A Victore, ducum cæſus uterque, Gotho. [12]
Hic ubi Semideûm proles caput extulit Anſes, [13]

[5] *Dionyſius Halicarnaſſenſis ſub fin. lib.* I. *& init.* II. *Antiq. Rom.* [6] *Teſte Herodoto lib.* I. *cap.* 57. ἦσαν οἱ Πελασγοὶ βάρβαρον γλῶσσαν ἱέντες. *&c. Vide Cl. Salmaſii de Ling. Græcæ orig. cap.* 1. [7] *E. Gr.* πατὴρ, **fatter**; ἄττα, 𐌰𐍄𐍄𐌰; *Friſ.* **haita**; Μήτηρ, *Dor.* Μάτηρ **moeder**; φρήτηρ *Æol.* 𐌱𐍂𐍉𐌸𐌰𐍂; θυγάτηρ, 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂; *Belg.* **doghter** / *&c.* [8] κεφαλὴ, **kopff** / *Alam.* 𐌰𐍂𐌼𐍃, *ab* ἁρμὸς, *Belg.* **arm** / 𐌺𐌹𐌽𐌽, *B.* **kinne** *a* κνῆν. 𐍆𐌹𐌲𐌲𐍂, *B. & Angl.* **finger** / *a* σφίγγειν. φελλὸς, 𐍆𐌹𐌻𐌻, *B.* **vel**. γόνυ, 𐌺𐌽𐌹𐌿, *B.* **knie**. πῶς 𐍆𐍉𐍄𐌿𐍃, *Alam.* **fuoz** / *nunc* **foes**. *B.* **voet** / *&c. in hoc Gloſſario paſſim obvia.* [9] *Thracia; quæ ita & Ovidio.* [10] *Jornand. Cap.* XII. *init. ubi* Corillum Regem XL. annos in Dacia Gothis imperaſſe *tradit.* [11] *Jornand. Cap.* XIII. [12] *Id factum ſub Domitiano Imp. Jornande teſte ibid.* [13] *Jornand. ibid. & Cap. ſeq.* Jam proceres ſuos, non puros homines, ſed ſemideos, id eſt **Anſes** / vocavere. *Belg.* **Hanſen** / **groote hanſen**. *Vide Kil. Forte & hinc* *majo-*

Digitized by Google

In titulis quorum nobilis umbra manet.[14]
Quid Decios [15] cæsos, recidivaque Pergama [16] rursus,
Latoæque [17] iterum templa cremata loquar?
Ipse Valens [18] flammis ultricibus impius arsit,
Victorum [19] pœnis arma probante Deo.
Missus in Hesperias Alaricus [20] proruit Alpes,
Et Dominus Latio jura ducemque [21] dedit.
Ducta domum soror [22] est Athaulfo Cæsaris ultro:
Hac pax emta illi conditione placet.
Te Zeno [23] sobolem sibi, Theoderice, cooptat,
Ne *populi Princeps* [24] nomen inane feras.
Hirsutos [25] hinc Roma Patres simul utraque vidit,

majores per Germaniam Civitates Hanse-Steden *dicuntur, q. d.* Ἡρωοπόλεις, *ut Germ.* Fursten-bergh/ *i. e. Principum habitatio, vel urbs; apud Romanos* Basilea; *i. e. Belg.* Koninghs-bergh/ Cæsareæ, Augustæq; *&* Σεβασταὶ *plurimæ. Vide tamen hic in* HANSA; *& Loccenii Antiq. Sued. lib.* II. *cap.* IV. [14] Ansegisel/ *corrupte Ansigisus, obses Principis;* Ansfrid/ *ejus pax;* Anshelm/ *ejus galea i. tutela.* Answaer/ *ejus custos; unde* Ansuarii. [15] *Jornand. Cap.* XVIII. [16] [17] *Idem Cap.* XX. [18] *S. Aur. Victor in Epit. & inde Cassiodorus in Chron.* lacrimabile bellum *vocant, ut & Orosius lib.* VII. *Cap.* XXXIII. *Jornand. Cap.* XXVI. *in cujus lemmate hæc additur causa:* [19] Valens Imp. qui eos (*Gothos*) Arriana perfidia infici curarat, divina vindicta ab ipsis comburitur. [20] *Procop. lib.* I. *Vandal. Vers. Grot. pag.* 8. *Jorn. Cap.* XXIX. *Oros.* III. 39. [21] Attalum e Senatoribus Romanis Imperatorem dixit. *Idem ibid. Procop.* [22] Placidia, Honorii Imp. Germana. *Sic enim leg. in lemmate Cap.* XXXI. *Jornandis.* [23] Theodoricus Ostrogotharum Rex a Zenone Imp. Romam evocatur, ab eo adoptatur, Consulatu & Equestri statua donatur. Insignia Regis Romanorum assumit. (*Scil. Italiâ jam devictâ*) *Sic habet lemma Cap.* LVII. *Ejusdem.* [24] Ðeode *A-S. &* Diet *Belg.* ψINDA, *populus; &* RIK, *A-S.* ric, *potens, princeps,* ἄρχων. *Hinc* Theoderic, *Belg.* Dietrick. *Vide Glossar. suis locis; & mea, si lubet, annotata ad Orationem Domini* XX. *linguis editam.* [25] *Ovid.* V. *Trist. El.* VII. Non coma, non ulla barba resecta manu, *de iisdem, quos* Hirsutos Getas *vocat* I. ex *Ponto El.* VI. *Jornand. Cap.* XI. *Capillatos,* quod nomen Gothi pro magno suscipientes, adhuc hodie suis cantionibus reminiscuntur. *Sacerdotes a.* Pileatos *dixerat idem. Aimoinus de Gest. Franc. lib.* I. *Cap.* IV. Cui (*Faramundo puta, quem* Crinitorum

** 2 *pri-*

Atque frequens fastis lectus in Urbe Gothus.[26]
Tum quoque pars Asiam, Libyen[27] pars subdidit armis,
Ne qua esset Gothicus circulus orbe minor.
Non Asiæ Macetas[28] defendit adorea victæ,
Nec te Apennini mœnia, Roma, jugi.
Quod si Marticolæ tot bella, tot agmina gentis
Enumerem, numero sidera victa cadant.
Nec mihi si tot sint, Argo quot lumina, linguæ,
Mæoniique Senis nobile detur ebur,
Multiplices memorem natos hoc semine fœtus,
Semper humo prolem parturiente novam.
Haud secus ac pingui Ceres ubere consita glebæ
Germine centuplici luxuriare solet;
Aut veluti populosa novos examina Reges,
Deficiente cavo, vere sequuntur apes.
Ostrogothi hinc, Hunnique truces, & Alana juventus,
Burgundæque acies, Vandalicusque furor.
Oppida, Burgundus,[29] quod prima habitârit & arces,
Perque vagando plagas, Vandale,[30] nomen habes.
Tot procul undantes excepit Celta colonos,

primum facit Chron. MS. *If. Vossii τῦ μιν*) filius successit Clodio crinitus: illo in tempore Francorum Reges criniti habebantur. *Late idem refert Agathias lib.* I. *in Excerptis Grot. p.* 532. [26] *Vide Chron. Cassiodori sub Theodosiis & seqq. Impp. & in Variis ejus.* [27] *Vandali scilicet, ejusdem, cum Gothis, originis. Procop. Vandal. lib.* I. *pag.* 12, 13. *Edit. Grot.* [28] *Sub Gallieno Imp.* Græcia, Macedonia, Pontus, Asia vastata est per Gothos, *Eutrop. lib.* IX. *init.* [29] *Isidor. lib.* IX. *Origin. Capp.* II. & IV. Ita nomen ex locis sumserunt, quia crebra per limites habitacula constituta, *Burgos* vulgo vocant. *Inde Burgundiones, q. d.* Burghwoners / *inquit Grot. in Prolegom. ad Procop. pag.* 25. [30] *a* Wandelen *Belg. i. e. ambulare, sedes mutare. Nam ex Scythia orti Hispanias Africamque usque pervagati sunt. Procop. ibid.*

Et

Digitized by Google

Et Pireneis arva propinqua jugis.
Hac ſerie ductos veneratur Iberia Reges,[31]
Crinitoſque[32] colunt Francica ſceptra Duces.
Nomina quod dubitare vetant Regumque[33] virûmque,
Quæque vagis fluviis indita, quæque locis.
Agnoſces Gothicæ totidem veſtigia linguæ,
Qua non ampla magis, fertiliorque fuit.
Quid quod & undiſono procul innatet inſula[34] ponto,
Cui glacies nomen, canaque bruma dedit,
Credita quæ pridem terrarum eſt ultima Thule,
Illa ubi tot ſæclis inviolata manet.
Armaque qua GOTTHVS toto circumtulit orbe,
Victoris meminit quælibet ora ſui.
Hinc Runis, Druadumq;[35] choris, hinc carmina[36] Bardis,
Queis modulabantur Martia geſta ducum.[37]
Laudibus his ætas rudis atque annalibus[37] uſa eſt;
His acuebatur vis generoſa modis.[37]

[31] Corona Gothica por Don Diego Saavedra. *Grotius in Prolegom. & Onomaſtico ad Procop.* [32] *Vide ſupra ad num.* 25 [33] Pharamond, *i. e.* **Waermond** / *unde* **Warmond** / *ut vulgo putatur. Sed, cum in Chron.* MS. *Voſſ. inveniam ſcriptum ſemper* Faramund, *potius derivem a* FAKAN, *proficiſci, &* **Mund** / *tutor, patronus, q. d. Dux & aſſertor itineris, quod Franci tum aggreſſi erant.* Chlodio, *i. e. popularis, a* Leode, *Flandr.* **Liederijck** / *Holl.* **Dietrijck.** *Inde &* Chlodouechus, *ut in eod* MS. *ſcribitur; q. d. cuſtos populi; niſi cum Heroe noſtro malimus* **Ludwigh** / *pro* Clarus bello: *& ita reliqua fere Francica & Hiſpanica primorum Regum nomina merè Gothica.* [34] yſland. [35] Druadum diſciplina in Britannia reperta, atque inde in Galliam tranſlata exiſtimatur, *teſte Cæſare lib.* VI. Dꝛẏ *ſane* magum *interpretatur Gloſſar. A-S.* dꝛẏ-cꝛæft, magia. *Et ſic Plinius lib.* XVI. *Cap.* XLIV. Druidas Magos Gallis adpellari *tradens.* [36] *Heſychius*, Βαρδὶ, ἀοιδὶ παρὰ Γαλάταις, *ut recte leg. Noſter hic in* BKAIꝺ. *Hinc puto* Barditum *dictum.* [37] *Tacitus de mor. Germanorum Cap.* II. Celebrant carminibus antiquis (quod unum apud illos memoriæ & annalium genus eſt) Tuiſtonem deum, *&c. Tum Cap.* III. Sunt illis hæc carmina,

 quo-

Digitized by Google

Talibus attonitus, Peligne, haud falſa canebas,
Nomina vel ſolis eſſe tremenda ſonis.
Hoc tibi jure damus, tenerorum luſor Amorum, [38]
Debueras alias exul adiſſe plagas; [39]
Neſcit amare Getes, niſi bella, arcuſque, faceſque:
Hinc tibi trux viſus, terribiliſque fuit. [40]
Nunc tua Roma mihi trabeati regna Quirini
Jactet, & ante ſuas ruſtica bella caſas.
Dardanios & avos, & Troas, & Ilion ingens,
Atque Anchiſiaden, Arma, virumque canat. [41]
Fabula, præ geſtis, mera ſunt nugæque, GOTHORUM,
Tota niſi, ut forſan, fabula Troja fuit.
Palladium ſervet Capitoli immobile ſaxum, [42]
Quæque Penatigero ſigna relicta duci. [43]
Auſpicioque Numæ delapſa ancilia cœlo, [44]
Iliacoſque focos, Egeriæque ſacrum. [45]
Quæque Sibyllarum luſtranda volumina nulli, [46]
Quam cum portentis anxia Roma foret.
Majus in hoc uno lætare Volumine pignus,
SVEDIA, de ſpoliis tot ſupereſſe tibi.

quorum relatu, quem Barditum vocant, accendunt animos. *Idem Gothis tribuit Jornandes Cap.* XI. *Idem Carolo M. Eginhartus in vita ejus.* 38 *Sic ſe in Epitaphio ſuo vocat Triſt. lib.* III. *Eleg.* III. *ad fin.* 39 Hoſtibus in mediis interq; pericula verſor, *ex Ponto lib.* I. *El.* II. *v.* 15. Vivimus aſſiduis, expertes pacis, in armis, Dura pharetrato bella movente Geta. *Sic lego lib. eod. Eleg.* IX. *init.* 40 Truxque Getes armis; *&*, Nulla Getis toto gens eſt truculentior orbe; *in Epiſtolis ex Ponto lib.* I. *El.* VIII, 12. *&* IX, 15. *alterum lib.* II. *El.* VII. 2. *&* 30. 41 *Initium Æneidos Jureconſultis tritiſſimum, juxta L.* LXV. *de Verb. Oblig.* 42 *Hemiſtichium Maronis* IX. *Æneid. ubi de Euryalo.* 43 *Lib.* III. *Faſtor. & Metam.* XIV. *Scil. Æneas.* 44 *Ovid. ibid. v.* 377. *& ſeq.* 45 *Livius lib.* I. *Cap.* XIV. 46 *Dionyſ. Halicarn. lib.* IV. *Livius lib.* III. *&* IV. *& paſſim. Onuphrius de Sibyllis.*

Judi-

Digitized by Google

Judice me, certans hoc pignore, SVEDIA, vinces
Quidquid Eleusis habet, castaque Vesta sacri.
Hæc dubiis meliora oracula consule somnis,
Delphica quosque tripus, Virgoque stertit anus.[47]
SVEDIA, si tantis gaudes Heroibus orta,
Læta nec heroos noscere sperne sonos.
Nec Tibi, SVEDORVM Decus, haud placitura putamus,
Cum sacra SCANZIGENIS tradita prima leges.
Nec fore, MAGNE, reor nomen tibi vile GOTHORVM,
Qui DALIAM Judex WISIGOTHOSQVE regis:
Neu quod tot bello partis, tot pace trophæis,
Hæc quoque nectamus laurea serta, tuis.
Fallor? an & pridem tumulos lustrare loquaces[48]
Te juvet, & nixo scandere saxa gradu;
Inclytaque acta ducum testantes visere colles,
Ardua virtutis semper amantis opus?
JVNIVS his chartis sensus Tibi pandet opertos,
Arcanas satagens enucleare notas.
Hæc obiter. Potior fuit illi cura, GOTHORVM,
Ductaque per socias, lingua vetusta, decem.[49]
Vtque suo juvet ore patres audire loquentes,
Hic Tibi, quod potuit tradere nemo, potest.
Tentavere quidem magno conamine multi,
Nec tamen indocti, nec sine laude, viri.[50]

47 Sibylla Cumæa *Æneid.* VI. *init.* Virgo Cumæa, *annosa facta Metamor.* XIV. *Fab.* IV. 48 *Inscriptiones Runicas a Cl. Wormio editas.* 49 *Invenies in hoc Glossario, præter Gothicam, Cimbricam, Cambro-Britannicam, Anglo-Saxonicam, Theotiscas varias, veterem Frisicam, Islandicam, Danicam, Germanicam, Belgicam, Anglicam, inter se collatas affinesq; linguas, ut cum Græca Hebraicam omittam.* 50 *Gelenius, Rhenanus, Freherus, Adr. Junius, &c. & ὁ δεῖνα Grotius.*

Verum

Verum illos ratio, successus & ipse, fefellit:
Soli JVNIADÆ palma relicta fuit.
Quod Pharos Ægypto, Tyriis Cynosura carinis,
Parrhasiæque faces, navita Suede, tuis,
(Audiat ipse licet, dedit hæc qui sidera mundo)
Hoc, hoc, MAGNE, Gothis JVNIVS unus, erat.
JVNIVS è Francis, ut Tu quoque, finibus ortus,
Qui nec ab ingenuis degeneravit avis.
Si VOSSI memor est, & honorat SVEDIA nomen,
(Lucidius docto non micat orbe jubar.)
Tantus hic & tanti nec Avunculus esse Nepotis
Ignotus vestris, neve latere, potest.
Ille Palatinis pluteis quæ promserat ante,
Hic Tibi nunc cultu splendidiore refert.
Quique suo merito CODEX ARGENTEVS audit,
AVREVS ad dominas nunc redit ille manus.
Magna decent magnos si munera, nil Tibi majus,
MAGNE, nihil vel Te dignius orbis habet.

Ita censet, vovetque cùm Autoris tum suo nomine

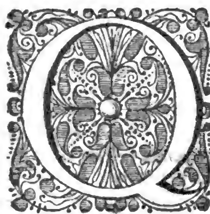
EXCELLENTIÆ TVÆ

devotissimus

JANVS VLITIVS J. C.
Civitatis Ditionisque Bredanæ Syndicus, & Archigrammateus.

Digitized by Google

LECTORI BENEVOLO
FRANCISCUS JUNIUS F. F.
S. P.

Uum jam olim, Obſervationes meas in Willeramum editurus, publicè profiteri non dubitaverim prorſus mihi valdè placere Scriptores uſitatâ Patribus noſtris linguâ nobiſcum agentes; ac tum quoque monuerim, per fore Philoteutonibus accommodatam eorum operam, qui ſuperioris inferiorîſq; Germaniæ linguam Teutonicam, ſicuti & Anglicam in pleriſque Teutonizantem, cum antiquiſſimis Avorum monumentis fideli ſtudio contendent: non potui non cogitata reſumere & deſtinata magno niſu proſequi, ſimul ad manus meas perlatus eſt Argenteus codex, celeberrimum Sueo-Gothorum monumentum; ac magis etiamnum, ex quo MAGNUS florentiſſimi regni Cancellarius (divinâ dubio procul Providentiâ hanc ſummo Heroï mentem voluntatémq; inſpirante) præclari Codicis editionem cœpit urgere, atque ultrò viam ad exequenda deſtinata pandere. De auguſtâ interim ſpecie ac majeſtate libri plurimis retrò ſæculis noti ac vetuſtate miſerè vexati, de meâ itidem operâ in conſectandis comprehendendíſq; tenuibus fugientium literarum apicibus concinnandóq; gloſſario Gothico, licet multa nimiáq; ferè dixerit optimus ac mihi amiciſſimus Dous Janus Vlitius, omnino tamen iis addendum videtur illud Joſephi Scaligeri epigrammatium, quo graphicè depingit pleniſſimam ſtomachi operam Lexica gloſſariáq; conficientium & eandem incudem diem noctémq; tundentium:

Si quem dura manet ſententia Judicis, olim
Damnatum ærumnis ſuppliciiſq; caput:
Hunc neque fabrili laſſent ergaſtula maſſâ,
Nec rigidas vexent foſſa metalla manus.
LEXICA *contexat. Nam cætera quid moror? omnes*
Pœnarum facies hic labor unus habet.

Humanæ certè cogitationes nequeunt ſatis abundéq; concipere, quantam curam diligentiámq; poſtulet hoc negotium; ac nemo rectiùs narraverit quot quantæq; moroſiſſimarum anxietatum difficultates circumſtent Onomaſticum aliquod molientem, quàm qui animum ſuum ad hoc ſcribendi genus appulit, quiq; operi

* * * om-

Digitized by Google

omnibus fructuoso ipse manum quandoque admovit. Fatebitur is imprimis arduum esse linguas cum situ & squallore luctantes ex obscuris, attritis, ac semilaceris etiam membranis restituere; immensam priscarum vocum congeriem in operis totius apparatum conquirere, excerpere, in unum comportare, digerere; primam earum significationem virisimili conjecturâ indagare, genuinam orthographiam eruere, probabilem denique originationem ex hac priscæ acceptionis scriptionísq; ratione expiscari. Expertus quoque testabitur quàm ægrè nosmet ipsos ex hujus operæ difficultatibus evolvamus, cum post primum delectum opus retractaturi mendosa confusáq; reteximus, supervacua rescindimus; plurimis passim occurrentibus, quæ non tam circumcidenda sunt atque amputanda, quàm extrahenda & penitus tollenda. Verè denique memorabit quantum ubique scribendi rescribendíq; fastidium exsorbere cogamur, quotiescunque singulas cœptæ operæ partes exornare, dedolare, limare, perpolire, aggredimur. Sed redeo ad ea quæ conjunctiora sunt operi quod nunc tibi, mi Lector, exhibeo; ne videar qualemcunque industriam, importunus venditator, exaggeratâ verborum volubilitate auribus tuis inculcare, si exhaustos labores pluribus exequar. ARGENTEUM CODICEM, inclytum veteris linguæ Gothicæ monumentum, propè jam decurso ærumnosæ hujus vitæ spatio illustraturus, nihil æquè judicavi ex usu totius rei, quàm ut Gothicum aliquod glossarium, ordine alphabetico digestum, deproperarem. Vita nimirum jam præcipitans, me quoque hæc præcipitem penè coëgit evolvere. Ausúsq; sum velociter formatas elaboratásq; glossas, omissâ ulteriore consultatione, actutum emittere: sperans me gratiam veniámq; erratorum facilè impetraturum ab æquo judice, & qui non miratur hominem natum in errore versari. Glossarii nomen indidi hisce nostris commentationibus, propterea quòd non ubique Rectos casus Nominum (ut in Exegeticis fieri assolet) nec Verborum modum Infinitum semper adscripserim, sed plurimas voces in ordinem Alphabeticum retulerim, prout offeruntur in ipso contextu Gothico: quod tamen maximè locum habuit in Verbis & Nominibus semel tantùm aut rarissimè occurrentibus; neque enim semper expeditum erat ex residuis Argentei codicis fragmentis certam ubique Gothicarum declinationum conjugationúmq; analogiam, & cui tutò insisteremus, efformare. Plerisque interim locis, ex Argenteo codice adductis, adjecimus interpretationem Vulgatæ versionis Latinæ.

In allegandis quoque Argentei codicis locis oppidò quàm sumus copiosi, ut ex multâ citationum varietate Lector pleniùs deprehendat antiquam principis linguæ orthographiam in Verborum Nominúmq; inflexionibus, atque eâdem quoque operâ qualemcunque syntaxeos Gothicæ rationem observet. In enarrandis adhæc explicandísq; vocabulis Gothicis, ad quasdam cognatarum linguarum amœnitates quandoque deflecto, veluti hac ratione occursurus tædio quod obsaturare solet Lectorem nimiâ Grammaticarum observationum copiâ fatigatum.

Im-

Digitized by Google

Immo & in etymologiarum indagatione perſæpè amplector originationem, minùs quidem probatam, ſed morale quid ad communis vitæ uſum comprehendentem: *Omnibus rebus, omnibúſq; ſermonibus*, inquit Seneca nat. quæſt. II, 59. *aliquid ſalutare miſcendum eſt*. Atque adeò quoque ex hujus præcepti ſententiâ apprimè hoc in loco ſalutare videtur, graviſſima Principis oratoris verba opponere iis, qui ludibrio habent etymologias qualemcunque rudi Patrum noſtrorum ſæculo Sapientiam tribuentes: O *vitæ Philoſophia dux, ô Virtutis indagatrix expultríxq; Vitiorum, quid non modò nos, ſed omnis vita hominum ſinè te eſſe potuiſſet? Tu urbes peperiſti. Tu diſſipatos homines in ſocietatem vitæ convocâſti. Tu eos inter ſe, primò domiciliis, deinde conjugiis, tum* LITERARUM ET VOCUM COMMUNIONE *junxiſti. Tu inventrix Legum. Tu magiſtra Morum & Diſciplinæ fuiſti. Ad Te confugimus; à Te opem petimus; Tibi nos, ut antea magnâ ex parte, ſic nunc penitùs totóſq; tradimus. Eſt autem unus dies benè & ex præceptis tuis actus, peccanti immortalitati anteponendus. Cujus igitur potiùs opibus utamur, quàm tuis? quæ & Vitæ tranquillitatem largita nobis es, & terrorem Mortis ſuſtuliſti. At Philoſophia quidem, tantùm abeſt ut perinde, ac de Hominum vitâ merita eſt, laudetur; ut à multis etiam vituperetur. Vituperare quiſquam vitæ Parentem & hoc paricidio ſe inquinare audet? & tam impiè ingratus eſſe, ut eam accuſet, quam vereri deberet, etiamſi minùs percipere potuiſſet? Sed, ut opinor, hic error, & hæc indoctorum animis offuſa caligo eſt, quòd tam longè retrò reſpicere non poſſunt; nec eos,* A QUIBUS VITA HOMINUM INSTRUCTA PRIMO SIT, *fuiſſe Philoſophos arbitrantur*. Hæc Cicero circa initium libri Quinti Tuſculanarum quæſtionum. Licet verò plurimas originationes videar ad fontes Græcos retuliſſe, non tamen hoc ita velim accipi, quaſi potiſſimam linguæ ſuæ partem Patres noſtri hauſerint à Græcis; cùm veritati magis videatur conſentaneum veterem Græcam Scythicamq;, nec non ipſam quoque Gothicam ex vetere Scythicâ provenientem, à communi aliquâ origine promanâſſe, multíq; adeò viri longè doctiſſimi illam potiùs ex hac, quàm hanc ex illâ deſumptam cenſeant. Cæterùm his omiſſis, quæ benè longam, ſatis litigioſam, atque à propoſito noſtro alieniſſimam habent diſputationem, reliquum eſt ut in gratiam ſtudioſi Lectoris recenſeam varia, quæ in hoc opere citantur, monumenta Angloſaxonica, Francica, Cimbrica, &c.

ANGLOSAXONICA.

Ælfricus de Veteri ac Novo teſtamento, editus Londinii, Anno 1623, curâ & ſtudio Guiljelmi Liſlæi, qui & Anglicè tranſtulit. Ælfrici quoque Canones, Grammatica, Gloſſarium perſæpè in hiſce noſtris Commentationibus advocantur ad partes; nos de ſingulis agemus ſuo loco in *Canones*, in *gl* ſive *Gloſſarium*, & in *gr*, quo compendioſè *Grammaticam* denotamus.

 Æqui-

Digitized by Google

Æquinoctium vernale, sive de Primo die sæculi. Descripsi ex MS Cottoniano; ipsum verò opusculum dividitur in Capita.

Albini vel Alcuini responsa ad interrogationes Sigewulphi presbyteri. Descripsi ex antiquo Hattonianæ bibliothecæ codice MS. Latinum horum Responsorum exemplar habes Micropresbytici paginâ 447.

Alvredus, Anglosaxonum rex inclytus, qui non minorem apud posteros ex reverentiâ Studiis exhibitâ quàm ex Regni administratione consecutus est famam, transtulit Bedæ historiam gentis Anglorum, Pastoralia magni Gregorii, Boëthium de Consolatione, Orosium, Soliloquia Augustini. Nos horum singula suo loco recensebimus.

Apulejus de Herbis, Anglosaxonicè. Videor mihi alicubi hoc Medicinale opusculum sub hoc nomine allegâsse; alibi semper dicitur Herbarius. quod vide.

Archajonomia, i. e. Antiquissimæ leges regum Anglosaxonicorum, prout olim ab iis latæ vulgatæq; sunt sermone tunc temporis vernaculo. Vide quæ nos infra dicimus in LL.

Augustini Soliloquia. Vide Soliloquia Augustini.

Basilii magni Regula monachica, versa Anglosaxonicè. Opus imperfectum. Dividitur in Capita. Descripsi ex perantiquis Hattonianæ bibliothecæ membranis. Latinum hujus Regulæ exemplar habes in Goldasti vett scriptoribus Paræneticis, paginâ 181.

Bedæ Historia ecclesiastica gentis Anglorum, unà cum Alvredi regis Anglosaxonicâ paraphrasi, edita est studio atque operâ Abrahami Wheloci. Cantabrigiæ, Anno 1643.

Boëthium de Consolatione Philosophiæ rex Alvredus transtulit paraphrasticè. Descripsi ex Bodlejanæ bibliothecæ codice manuscripto, ac postea contuli cum altero melioris notæ codice Cottoniano. Anglosaxonica paraphrasis non sequitur Latinum exemplar in libros & metra prosásq; distinctum, sed totum opus in Capita & Capitum sectiones dividitur.

Canones Ælfrici ad Wulphinum episcopum. Inseruit eos Archaionomiæ suæ Anglosaxonicolatinæ Abr. Whelocus, paginâ 127.

Colloquium monachicum Anglosaxonicè interlineatum. Depromptum ex Cottonianâ bibliothecâ.

Cottonianæ glossæ, vel Cottonianus euangeliorum codex interlineatus. Vide quæ dicimus in *Euangelicum codicem*.

Dialogi Gregorii magni jussu regis Alvredi translati sunt Anglosaxonicè à Warfrido vel Wærefritho episcopo Wigorniensi. Horum dialogorum fragmenta quædam transcripsi ex mutilo quodam codice Hattoniano. Integram interim horum Dialogorum versionem puto in Cottonianâ bibliothecâ nec non alibi quoque extare.

Euangelicum codicem Anglosaxonicum Londinii olim excusum Anno M. D. LXXI.

nunc

Digitized by Google

nunc recudi curavit Tho: Mareſchallus. Sunt & alii duo perantiqui codices Euangelici gloſſis interlinearibus illuſtrati, Cottonianus & Ruſhworthianus; quibus nos Cottonianarum Ruſhworthianarúmq; gloſſarum nomen indimus, quotieſcunque hujus illiúſve Euangeliſtæ verba penitiùs excutienda putamus. Quemadmodum autem Cottonianarum gloſſarum appellatio manifeſtè ſatis præ ſe fert nobilem, quam adornant & in quâ aſſervantur, bibliothecam; ita Ruſhworthiano codici nomen indit poſſeſſor J. Ruſhworth, degens in illo Juriſconſultorum collegio quod vulgò Lincolnienſe hoſpitium vocant. De tribus hiſce codicibus Euangelicis multa lectu digniſſima habent eruditæ ejuſdem Mareſchalli obſervationes in Euangelia Angloſaxonica.

Faſtorum Angloſaxonicorum fragmentum; ſæpiùs Martyrologium dixi; aliquando quoque (ac rectiùs fortaſſè) Menologium. Vide quæ dicimus in *Menologium*.

gl Ælfrici, eſt Gloſſarium in Cottonianâ Ælfrici grammaticâ manuſcriptâ ipſi Grammaticæ ſic adnexũ, ut cuivis liquere poſſit ipſum Ælfricum has gloſſas Grammaticæ ſuæ addidiſſe: & quemadmodum has gloſſas ex ipſo Cottonianæ grammaticæ codice MS deprompſi, ita paginas apographi noſtri, aliquid ex iis citaturus, ubiq; ſervavi.

gl R, eſt aliud copioſius ejuſdem Ælfrici gloſſarium; quod ego tamen à prædicto Ælfrici gloſſario diſtinguendum putavi, additâ R literâ, veluti deſcriptum ex membranis Rubenianis. Ex hiſce quoque gloſſis aliquid citaturus, obſervo paginas noſtri apographi; quod etiam fecit Guilj. Somnerus, qui hoc ipſum Gloſſarium unà cum Ælfrici grammaticâ Latinoſaxonicâ Lexico ſuo Latinoſaxonico ſubjunxit.

gr Ælfrici, mihi eſt Latinoſaxonica illa Ælfrici grammatica, quam Guilj. Somnerus (ut jam nunc dixi) unà cum Lexico ſuo Saxonicolatino & gloſſario R primus edidit Cantabrigiæ, Anno 1659.

Herbarius propriè dicitur Botanicus liber, i. e. Liber tradens quæcunque pertinent ad herbas. Hattonianâ itaque bibliothecâ ſuppeditante mihi antiquiſſimum codicem membranaceum, qui inſcribebatur quidem *Liber medicinalis*, ſed veluti ex profeſſo tradebat nomina, virtutes, proprietatéſq; herbarum, putavi peculiariore appellatione *Herbarii* nomen ei competere; ac magis etiam, poſteaquam comperi opus hoc Angloſaxonicum quàm proximè exprimere Apulejum de Herbis, aliquoties à variis editum; propiùs tamen accedere ad inſignem illum ac ſtupendæ antiquitatis codicem Apulejanum, quem habet inſtructiſſima propinqui mei Iſaaci Voſſii bibliotheca. Diſtinguitur hic liber in Capita & ſectiones.

Hexaëmeron S. Baſilii Angloſaxonicè tranſlatum deſcriptúmq; ex antiquiſſimo Hattonianæ bibliothecæ codice, diſtinguitur in Capita.

Hymnarium interlineatum, i. e. Hymni & Cantica veteris eccleſiæ cum interlineari tranſlatione Angloſaxonicâ. Deſcripſi ex bibliothecæ Cottonianæ gemino Codice manuſcripto.

L L Inæ regis, Alvredi, Edoardi, Ethelſtani, Edmundi, Edgari, Ethelredi, Canuti, &c. nobis ſunt Leges regis Inæ, Alvredi, &c. Archajonomiam nempe, i. e.

 peran-

Digitized by Google

perantiquas Anglosaxonicorum regum leges à se translatas vulgavit olim Guilj. Lambardus; nobis tamen magis arridet antiqua versio quam habet Joh. Bromton: neque ipsi tantùm sequimur illam, sed auctores quoque sumus omnibus genuina venerandæ antiquitatis monumenta diligentibus, veterem potiùs horrentis incultíq; sæculi versionem amplecti, quàm novitiis atque in speciem cultioribus temerè adhærere.

Lupi sermo ad Anglos, quando Dani maximè persecuti sunt eos; quod fuit anno Millesimo decimo quarto ab incarnatione Domini nostri Jesu Christi. Descripsi hunc sermonem ex tribus MSS inter se collatis; uno Cottoniano, altero Hattoniano, tertio Benedictino. Incidi quoque in quatuor alios ejusdem Lupi sermones, non in hoc tantùm comparatos ut miserrimam Danicæ depopulationis faciem auditoribus proponerent, sed ut simplicioribus prima Christianæ religionis dogmata inculcarent, & perditè malos (quod vulgare est omnium ferè Homiliarum thema) ad emendationem vitæ studiúmq; virtutis traducerent. Omnes interim sermones Lupi in plures dividuntur sectiones.

Martyrologium aliquando dixi illud Menologii fragmentum, quod alibi quoque Fastos Anglosaxonicos nuncupavi. Vide quæ mox dicimus in *Menologium*.

Medicina ex quadrupedibus distinguitur in Capita & sectiones. Descripsi hoc opusculum ex eodem Hattonianæ bibliothecæ codice MS, ex quo exscriptus est iste Liber medicinalis quem propriè magis Herbarium dici posse judicamus.

Menologium propriè vocant Computũ quo Sancti & Martyres referuntur ad certos cujusque mensis dies. Ex talis Menologii fragmento duplici, uno Cottoniano, altero Benedictino, excerpsi non nulla quæ mihi maximè tunc temporis arridebant. Aliquando quidem in hoc Gothicarum glossarum opere Fastos Anglosaxonicos dixi, alibi verò Martyrologiũ vocavi, sed commodiorem veriorémq; puto Menologii appellationem.

Nathanis Judæi legatio fabulosa, divisa in capita, & descripta ex antiquis publicæ Cantabrigiensis bibliothecæ membranis.

Nicodemi pseudo-euangelium, distinctum in capita, & descriptum ex publicæ Cantabrigiensis bibliothecæ codice manuscripto.

Orosium Anglosaxonicè transtulit rex Alvredus. Hæc tamen versio, quam ex MS Cottoniano descripsi, Librorum capitúmq; distinctionem habet multum diversam ab eâ quàm Orosii editio Latina sequitur.

Pastorale opus Gregorii magni, paraphrasticè translatum à rege Alvredo, descripsi ex mutilo codice MS bibliothecæ Cottonianæ; contuli cum optimæ notæ codice Hattoniano, ac fœdas Cottoniani codicis lacunas ex eo supplevi. Hæc paraphrasis Anglosaxonica distinguitur in Capita & Capitum sectiones.

Peccatorum medicinam, in XVI capita distinctam, descripsi ex Cottonianæ bibliothecæ codice MS.

Proverbiorum Salomonis glossas interlineares descripsi ex MS bibliothecæ Cottonianæ, servato Capitum ordine.

Psal-

Digitized by Google

Psalterium Anglosaxonicè interlineatum edidit Joh. Spelmannus, Henrici filius. Londini, 1640. Subinde quoque allego & alterum Psalmorum Anglosaxonicè interlineatorum codicem manuscriptum, notæ melioris, quem penes me nunc habeo ex bibliothecâ propinqui mei Isaaci Vossii.

Regula Benedicti paraphrasticè translata. Libellus est quantivis pretii, descriptus ex vetustissimo Cottonianę bibliothecę MS. Aliquando etiam cito Regulam Benedicti Anglosaxonicè interlineatam, atque ex ejusdem bibliothecæ codice MS desumptam.

Scintillarius vel Liber scintillarum in Titulos digestus & Anglosaxonicè interlineatus. Excerpsi paucula quædam tantâ cum curâ glossata, ut non putem uspiam reperiri aliam aliquam interlineationem pari studio judicióq; elaboratam.

Soliloquia Augustini, sive Flores ex D. Augustini Soliloquiorum libro selecti à rege Alvredo. Depromptum est opusculum hoc ex bibliothecâ Cottonianâ, distinguitúrq; in Capita.

Somniorum diversitas, cum interpretamento Somniorum plus minus trecentorum. Descripsi ex Cottonianæ bibliothecæ codice manuscripto.

FRANCICA.

Annonis archiepiscopi Coloniensis vita rhythmicè ante quingentos plus minus annos conscripta. Martinus Opitius primus eam vulgavit, Dantisci, 1639.

Chartarum & instrumentorum veterum Alamannicorum Centuria, quam edidit Melchior Goldastus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte I.

Glossaria aliquot Francica (quorum pars major hactenus inedita) in unum veluti corpus congerentes ac Notis illustrantes, singulis eorum Nomina indidimus è tredecim primis Alphabeti elementis desumpta; quo promptiùs expeditiúsq; inter se discerni atque in Teutonicis nostris Commentationibus possent allegari. Et quoniam in toto Gothici glossarii opere passim occurrit jam nunc memorata Francicorũ glossariorum denominatio citatióq;, breviter quoque hoc in loco totius operis specimen Lectori exhibendum putavi. gl A nunc primùm ex bibliothecâ propinqui mei Vossii prodit. gl B similiter ex eadem bibliothecâ in lucem protrahitur. gl C cum Appendice ejusdem bibliothecæ exigua pars est. gl D cum Appendice inde quoque provenit. gl E itidem descripsimus ex membranis ejusdem Vossii. gl F ex eâdem penu librariâ deprompsimus. gl G est Ruodeperti magistri S. Galli epistola VII. Edidit eam Goldastus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte I. paginâ 88. gl H complectitur Hrabani Mauri, abbatis Fuldensis, glossas Latinobarbaricas de Partibus humani corporis. Edidit eas Goldastus Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte I. paginâ 9. gl J exponit Juristarum terminos metricè: invenitúrq; in Gemmâ gemmarum Suollis editâ per Petrum Os de Bredâ. gl K exhibet nobis Keronis monachi glossas à Goldasto editas Alamannicarum antiquitatum Tomo II, parte I. paginâ 94. gl L continet glossas ex perantiquâ psalmorum versione Theotiscâ

Digitized by Google

tiscâ collectas à Justo Lipsio. gl M tradit Theotiscam herbarum nomenclaturam, M S Macro antiquâ manu ad oram adscriptam. Ex bibliothecâ Vossianâ. gl N recenset Francica nomina quæ Mensibus ac Ventis imposuit Imp. Carolus magnus. Ex Eginharto de vitâ & gestis magni Caroli. Harum omnium Glossarum editionem, gratiâ divina commodam præbente occasionem, quàm maturrimè accelerabimus.

Hymni aliquot Francicè interlineati. Hos XXVI antiquæ ecclesiæ Alamannicæ hymnos descripsimus ex membranis Vossianis.

Otfridi euangelica historia octingentis ab hinc annis Theotiscè conscripta, Basileæ. 1571.

Rhythmus de S. Annone. Vide Annonis vita.

Tatiani harmonia euangelica Latino-Francica cum nostris ad eam Annotatis, Deo vitam viresq; largiente, propediem prælo subjicietur.

Tyrolis regis Scotorum Parænesis ad filium. Goldastus retulit inter Paræneticos veteres.

Willerami abbatis Francicam paraphrasin in Canticum canticorum edidit Raphelengius, Anno 1598. Sæpè quoque remittimus Lectorem ad nostras in Willeramum Observationes, editas Amstelodami, Anno 1655.

Winsbekii Parænesis ad filium, & Winsbekiæ ad filiam, referuntur à Goldasto inter Paræneticos veteres.

CIMBRICA.

Cimbricarum antiquitatum nihil quicquam vidi, præter ea quæ publici juris fecit Olaus Wormius. Runicum lexicon. Fastos Danicos. Monumenta Danica. Duplicem regum Danicorum seriem. Runicam literaturam, & in eâ Epinicium Egilli skallagrimi, & Epicedium regis Regneri Lodbrog. Quod verò ad alias Septentrionis dialectos attinet, paucissima & valde tenuia earum monumenta pervenerunt ad manus meas; ex quibus tamen conjecturam facio, vetus Borealium idioma claram in plerisque facem prælucere Anglosaxonica Alamannicáq; studia tractantibus; atque adeò ipsos quoque Septentrionales vice versâ plurimum lucis ex veteribus Anglosaxonum Alamannarúmq; monumentis posse mutuari. Exsurgant modò Septentrionis alumni Teutonésq; qui mutuas in excolendâ linguâ nobili conferant operas, laborémq; minimè degenerem pari jugo suscipere non exhorrescant.

ἔῤῥωσο ὦ φίλ' ἧλιε.

ALPHA-

Digitized by Google

ALPHABETUM

Gothicum, Runicum, &c.

Rgenteus codex, qui reliquis omnibus Teutonicis antiquitatibus fulgore quodam suæ claritatis tenebras obduxit nomenq; abstulit, Literis utitur viginti & quinque; quarum Figuram ac Potestatem pro virili Philoteutonibus tradere conabor, ne quid necessarii subsidii requirant lecturi Monumentum multorum antehac elogiis celebratum, plurium deinde votis expetitum, ac tandem nutu auspicioq; incomparabilis Herois, nomine ac re Magni, publici juris factum. Tu interim, Lector, benè precare tantæ Virtuti, & supplex ora Deum opt. max. ut Celsissimo viro animum publico addictum augeat, animoq; isti quem longissimum habet vita progressum largiatur.

Prædictas quinque & viginti Literas ita notat codex Argenteus: 𐌰. 𐌱. 𐌲. 𐌳. 𐌴. 𐍆. 𐌾. 𐌷. 𐌹 *vel* 𐌹̈. 𐌺. 𐌻. 𐌼. 𐌽. 𐌵. 𐍀. 𐍈. 𐍂. 𐍃. 𐍄. 𐌸. 𐌿. 𐍉. 𐍅. 𐍇. 𐌶. *Et quoniam earum Nomina nusquam, quod sciam, tradidit Antiquitas, proximum est ut ab earum Notatione statim transeamus ad earum Potestatem investigandam ex collatione cum linguâ Græcâ nec non cum iis linguis quas ex Gothicâ traductas esse constat. Cum Græcâ quidem; quòd plerasque Gothici alphabeti Literas à Græcis petitas esse liqueat, quodq; longè maxima sermonis Gothici pars variam quandam antiquæ Græciæ dialectum præ se ferat. Cum aliis verò ex vetere Gothicâ traducibus, Anglosaxonicâ nempe, Cimbricâ, & Alamannicâ; quòd verisimile sit eas priscam avitæ linguæ pronuntiationem in multis retinuisse.*

𐌰 *respondet Latino* A. 𐌰𐌳𐌰𐌼, Adam; *Luc.* III, 38. 𐌰𐍄𐍄𐌰 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂 𐌰𐌱𐍂𐌰𐌷𐌰𐌼 𐌹̈𐍃𐍄: Pater noster Abraham est; *Joh.* VIII, 39. 𐌰𐍆𐌲𐍂𐌿𐌽𐌳𐌹𐌸𐌰, Abyssum; *Luc.* VIII, 31. 𐌰𐌹𐌷 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹: Habeo potestatem; *Joh.* XIX, 10. 𐌰𐌹𐌲𐌹𐌽𐌹𐍃 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃 𐍃𐌰 𐌷𐌰𐌻𐌱𐌰𐍄𐌰: Bonorum meorum dimidium; *Luc.* XIX, 8. 𐌰𐌹𐌺𐌿 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃:

Legationem mittens; *Luc.* XIV, 32. 𐌰𐌹𐍂 𐌿𐌷𐍄𐍅𐍉𐌽 𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃: Diluculo valdè surgens; *Marc.* I, 35. 𐌰𐌺𐍂𐍃 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌹𐍃: Ager sanguinis; *Matth.* XXVII, 8. 𐌰𐍄 𐌹̈𐍃𐍄 𐌰𐍃𐌰𐌽𐍃: Adest messis; *Marc.* IV, 29.

𐌱 *respondet Latino* B. 𐌱𐌰𐍂𐌰𐌱𐌱𐌰𐍃, Barabbas; *Marc.* XV, 7. 𐌱𐌰𐌹-𐌰𐌹𐌻𐌶𐌰𐌱𐌿𐌻, Beëlzebul; *Matth.* X, 25. 𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌰: Arbor mala; *Matth.* VII, 17. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽: Ferre fructum; *Joh.* XV, 4. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Parere; *Luc.* I, 57. 𐌱𐌰𐍂𐌼, Gremium, sinus; *Luc.* VI, 38. 𐌱𐌰𐍂𐌽, Puer; *Luc.* I, 8. 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃, Civitas; *Matth.* V, 35. 𐌱𐌹𐌲𐌹-𐍄𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸: Inventus est: *Luc.* XV, 24. 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽, Orare; *Matth.* VI, 5. 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐍃, Cœcus; *Joh.* IX, 20. 𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲𐌰𐌽, Adducere; *Joh.* X, 16. 𐌱𐍂𐌿𐌽𐌽𐌰 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌹𐍃: Fons sanguinis; *Marc.* V, 29.

𐌲 *respondet Græco* Γ *& figurâ & potestate, sicuti videre est in* 𐌲𐌰𐌹𐌰𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Gehennam; *Matth.* V, 29. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌻𐌰𐌹𐌰, Galilæa; *Marc.* I, 39. 𐌲𐌰𐌶𐌰𐌿𐍆𐍅𐌻𐌰𐌺𐌹𐍉, Gazophylacio; *Joh.* VIII, 20. 𐌱𐌰𐌿𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐍂-𐌲𐌰𐌹𐍃, Boanerges; *Marc.* III, 17. 𐌰𐌲𐌲𐌹𐌻𐌿𐍃 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌹𐌴𐌻: Angelus Gabriël; *Luc.* I, 26. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Ambulare; *Joh.* VII, 1. 𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃, Domus; *Marc.* III, 25. 𐌲𐌰𐌿𐍂𐌰𐌹, Tristes; *Matth.* VI, 16. 𐌲𐍉𐌳𐍃, Bonus, benignus; *Luc.* VI, 32. 𐌲𐍉𐌳𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐍃, Nobilis; *Luc.* XIX, 12. 𐌲𐍂𐌴𐌹-𐍀𐌰𐌽, Comprehendere; *Marc.* XIV, 48. 𐌲𐍂𐌴𐍄𐌰𐌽, Flere; *Luc.* VI, 25. 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹, Sacerdos; *Luc.* I, 5. *Videtur autem hoc* 𐌲 *in Gothico alphabeto occupare locum quem* C *tenet in alphabeto Latino, propter singularem affinitatem literarem* C, G, K. *unde proprium nomen* Cajus *vel Gajus, Græcis est* Κάϊος. *Græcum quoque* κράββατος *Latinis est* Grabatum, *&c.*

𐌳 *respondet Latino* D. *ita* 𐌳𐌰𐍅𐌴𐌹𐌳 *est* David; *Marc.* XII, 36. 𐌳𐌰𐌹-𐌼𐍉𐌽𐌰𐍂𐌾𐍉𐍃, Dæmonia habentes; *Matth.* VIII, 28. 𐌳𐌹𐌰𐌱𐌿𐌻𐌰𐌿𐍃, Diabolus; *Luc.* IV, 3. 𐌳𐌹𐌳𐌹𐌼𐌿𐍃, Didymus; *Joh.* XI, 16. 𐌳𐍂𐌰𐌺𐌼𐌰𐌽𐍃, Drachmæ; *Luc.* XV, 8. 𐌳𐌰𐌲𐍃, Dies; *Joh.* IX, 4. 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂, Filia; *Matth.* IX, 18. 𐌳𐌰𐌿𐍀𐌴𐌹𐌽𐍃, Baptismus; *Luc.* XX, 4. 𐌳𐌰𐌿𐍂, Ostium; *Joh.* X, 7. 𐌳𐌰𐌿𐌸𐍃, Mortuus; *Marc.* IX, 26. 𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽 𐍃𐌹𐌺 𐌿𐍃-𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌽𐌰: Justificare semet ipsum; *Luc.* X, 29. 𐌳𐍂𐌰𐌲𐌲𐌺, Potus; *Joh.* VI, 55. 𐌳𐍂𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐍉𐍃, Fragmenta; *Joh.* VI, 12. 𐌳𐍂𐌹𐌲𐌲𐌺𐌰𐌽, Bibere; *Marc.* X, 38. 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽, Cadere; *Luc.* XVI, 17. 𐌳𐌿𐌻𐌸𐍃, Festus dies; *Joh.* VI, 4. 𐌳𐌿𐌼𐌱𐍃, Mutus; *Luc.* I, 22.

𐌴 *respondet Latino* E. *ita* 𐌴𐍃𐌰𐌹̈𐌰𐍃 *est* Esaïas; *Marci* VII, 6. *&, quod mirere, constanter eandem ubique scripturam retinet Argenteus codex quotiescunque*

hujus

Digitized by Google

hujus prophetæ nomen occurrit: nam in aliis nominibus propriis ab E *inchoantibus, Gothi vel præmittunt* h, *vel* E *mutant in diphthongum* ΑΙ. *unde quoque* Elias *eidem codici est* hΑΙΛΙΑS *Lucæ* IX, 8. *ac passim alibi. at pro* Helisæus *Lucæ* IV, 27. *scribitur* hΑΙΛΕΙSΑΝΑ: *pro* Elisabeth *Lucæ capite Primo pluries scribitur* ΑΙΛΕΙSΑΒΑΙΨ: *in illâ denique genealogiâ quam D. Lucas habet capite Tertio manifesta passim Gothici hujus idiotismi vestigia elucent in* ΑΙΝΩS. ΑΙΝΩΚ. ΑΙΒΑΙΚ, *pro* Ἐνὼς, Ἐνὼχ, Ἐβὲρ, *&c. Declinavit nempe mascula gens illud grandioris ac sonoræ pronuntiationis vitium, quod ob frequentiorem tenuis literæ concursum* πλατειασμὸν *vocabant Grammatici veteres. Neque tantùm in propriis nominibus* ΑΙ *pro* E *substituerunt Gothi, verùm etiam in compluribus nominibus substantivis ac verbis retinuerunt* Α *loco illius* E *quod Anglosaxonibus perfamiliare. Ita* ΑΓΓΙΛΟS *dixere pro Anglosaxonico* enᵹel, Angelus. ΑΓΙS *pro* eᵹe, Timor. ΑΛΕΨΕ *pro* ele, Oleum. ΑΝΔΒΑhΤS *pro* embihtmon, Minister. ΑΝΔΕΙS *pro* ende, Finis. ΑΚΙΑΝ *pro* erian, Arare. ΑSΝΕΙS *pro* erne, Mercenarius, *&c.*

F *respondet Latino* F *vel* PH. *ita* FΑΛΑΙΓ *est* Phaleg; *Luc.* III, 35. FΑΝΝΕΛ, Phanuël; *Luc.* II, 36. FΑΚΕΙSΑΙΟS, Pharisæus; *Luc.* XVIII, 10. FΙΛΙΠΠΟS, Philippus; *Joh.* VI, 7. FΑΓΙΝΩ, Gaudeo; *Joh.* XI, 15. FΑΓΚ ΪST: Utile est, conducit; *Luc.* XIV, 35. FΑΙhΟ, Divitiæ, possessiones; *Marc.* X, 22. FΑΙΚΓΟΝGΕ, Mons; *Luc.* III, 5. FΑΝ, Dominus; *Matth.* X, 25. FΕΚGΑΝS, Insidiatores; *Luc.* XX, 20. FΙGΑΝ, Odisse; *Joh.* VII, 7. FΙΛhΑΝ. ΓΑFΙΛhΑΝ, Sepelire; *Matth.* VIII, 21 & 22 FΙΛΙΓΚΑ ΨΑΙΔΕΔGΙΝS: Spelunca latronum; *Marc.* XI, 17. FΩΝ, Ignis; *Marc.* IX, 44.

G *licet in plurimis Argentei codicis locis videri possit idem olim sonuisse quod tertium hujus Alphabeti elementum, frequenter tamen crediderim enuntiatum ut* J *consonum; quomodo & ipsum* G *ante* E *vel* I *pronuntiant Franco-Galli. neque enim fortè temerè factum dixerim, quòd Argenteo codici* GΩΤΑ *est* ἰῶτα. *Matth.* V, 8. ΑΙΨΑΓΓΕΛGΩ, εὐαγγέλιον. *Marc.* I, 1. GΟΔΑΙΕΙ, Ἰουδαῖοι. *Joh.* XI, 45. GΟΔΑS, Ἰούδας. *Joh.* XII, 4. GΑΕΙΚΟS, Ἰάειρος. *Marc.* V, 22. GΑΝΝΙΝS, Ἰαννά. *Luc.* III, 24. ÏSΚΑΚGΩΤΕS, Ἰσκαριώτης. *Joh.* XIV, 22. ΚΑGΑFΑS, Καϊάφας. *Joh.* XVIII, 14. ΜΑΚGΑ, Μαρία. *Marc.* XVI, 1. ΑSSΑΚGΑΝ, ἀσσαρίου. *Matth.* X, 29. SΚΑΟΚΟGΩΝΩ, σκορπιῶν. *Luc.* X, 19. *Quibus adde quòd passim obviam terminationem Infinitivorum Gothicorum in* GΑΝ *desinentium Anglosaxones plerumque mutant in* ian: *cujus rei exempla passim occurrent Anglosaxonica monumenta non nisi leviter ac*

Digitized by Google

primis tantùm labiis delibantibus.

𐌷 *respondet Latino* H. *ita* 𐌷𐌴𐌻𐌴𐌹 *est* Heli; *Luc.* III, 23. 𐌷𐌴𐍂, Her; *Luc.* III, 28. 𐌷𐌴𐍂𐍉𐌳𐌴𐍃 𐍃𐌰 𐍄𐌰𐌹𐍄𐍂𐌰𐍂𐌺𐌴𐍃: Herodes tetrarcha; *Luc.* III, 19. *Adspirationem interim omittunt Gothi in isthac solemnis acclamationis formulâ quam, servatâ voce Hebræâ,* Hosanna *dicunt Euangelistæ: legas enim Marci* XI, 9. 𐍉𐍃𐌰𐌽𐌽𐌰 *pro* ὡσαννά. *Minimè tamen eos ab hac adspiratâ literâ abhorruisse discimus ex immensâ copiâ vocabulorum ab eâ inchoantium, adeò quidem ut eam quoque consonantibus* 𐌻. 𐌽. 𐍂. *juxta patriæ consuetudinis usum præmiserint: ita* 𐌷𐌻𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 *sunt* Ridentes; *Luc.* VI, 25. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐍃 *vel* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆𐍃, Panis; *Luc.* IV, 3. *Joh.* VI, 33 *&* 35. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐌴, Collis; *Luc.* III, 5. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅𐌰, Monumentum sepulchrale; *Matth.* XXVII, 60. 𐌷𐌻𐌰𐌿𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃. 𐌿𐍃𐌷𐌻𐌰𐌿𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃, Exiliens; *Marc.* X, 50. 𐌷𐌻𐌰𐌿𐍄𐍃, Sors; *Luc.* I, 9. 𐌷𐌻𐌴𐌹𐌱𐌹𐌳𐌰, Suscepit; *Luc.* I, 54. 𐌷𐌻𐌴𐌹𐌳𐌿𐌼𐌴𐌹, Sinistra; *Matth.* VI, 3. 𐌷𐌻𐌴𐌸𐍂𐌰𐍃𐍄𐌰𐌺𐌴𐌹𐌽𐍃, Scenopegia; *Joh.* VII, 2. 𐌷𐌻𐌹𐍆𐍄𐌿𐍃, Fur; *Joh.* X, 1. 𐌷𐌻𐌹𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃: Tabernacula tria; *Marc.* IX, 5. 𐌷𐌻𐌹𐌿𐌼𐌰𐌽𐍃, Aures; *Marc.* VII, 35. 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌴𐌹𐌸 𐍃𐌹𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰: Humiliat se ipsum; *Luc.* XVIII, 14. 𐌷𐌽𐌰𐍃𐌵𐌾𐌰𐌹𐌼 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐌼: Mollibus vestimentis; *Luc.* VII, 25. 𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽, Declinare; *Luc.* IX, 12. 𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐍃, Mundus, purus; *Matth.* VIII, 3. 𐌷𐍂𐌰𐌹𐍅𐌰 𐌳𐌿𐌱𐍉𐌽𐍉 𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺: Turturum par; *Luc.* II, 24. 𐌷𐍂𐌰𐌼𐌾𐌹𐌸, Crucifigite; *Joh.* XIX, 6. 𐌷𐍂𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽, Clamare; *Marc.* X, 47. 𐌷𐍂𐍉𐍄, Tectum; *Matth.* VIII, 8. 𐌷𐍂𐌿𐌲𐌲𐌰, Virgam; *Marc.* VI, 8. 𐌷𐍂𐌿𐌺𐌹𐌳𐌰 𐌷𐌰𐌽𐌰: Cantavit gallus; *Matth.* XXVI, 74. *Sed video me, pulchrâ quadam specie antiquitatis captum, ulteriùs processisse quàm instituti nostri ratio postulat; eoq; parciùs posthac istiusmodi exemplis insistam.*

𐌹̈ *vel* 𐌹 *referunt* Latinum I. *Sed prius illud* 𐌹̈, *gemino in vertice puncto conspicuum, est litera initialis vel ipsius vocis, vel novæ in mediâ voce syllabæ: alterum verò* 𐌹, *in medio vel fine vocabulorum occurrens nullisq; supernotatum punctis, putandum est ad præcedentem aliquam Consonam vel Diphthongum arctè adeò adhærere, ut novæ syllabæ principium esse nequeat. Exempli gratiâ: Cum divus humani generis Sospitator dicit Johannis* XV, 1; 𐌹̈𐌺 𐌹̈𐌼 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐍂𐌹𐌿 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌴𐌹𐌽𐍉: Ego sum vitis illa vera; *prioris* 𐌹̈ *exempla præbent duo prima monosyllaba* 𐌹̈𐌺 𐌹̈𐌼. *alterius verò* 𐌹 *exempla tria suppeditant tertium quintumq; hujus periodi vocabulum: & bis quidem pertinet ad Diphthongum* 𐌴𐌹, *semel autem innexum est mediæ syllabæ* 𐍄𐍂𐌹𐌿. *Ac punctati quidem* 𐌹̈ *plurima passim exempla in singulis ferè Argentei codicis paginis occurrunt, & valdè conspicuum est quotiescunque in primâ*

Digitized by Google

primâ vocabulorum fronte collocatur: medii verò, quod rariùs occurrit ac minùs emicat, exempla sunt 𐌰𐍆𐌳𐌰𐌿𐌹̈𐌳𐌰𐌹, Vexati; *Matth.* IX, 36. 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹̈𐌼, Omnium; *Luc. IV*, 20. 𐍈𐌰𐌹̈𐌶𐌴, Qui; *Marc.* IX, 1. 𐌲𐌰𐌹̈𐌱𐌽𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌸𐌿𐌺 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹: Æquabunt te solo; *Luc.* XIX, 44. 𐌲𐌰𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹: Convenit turba; *Marc. III*, 20. 𐌰𐍄𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐌳𐌰𐌻𐌰𐌸: Descendit; *Matth. VII*, 25. 𐌿𐍃𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰, Abiit, exivit; *Marc. II*, 12. 𐌴𐍃𐌰𐌹̈𐌰𐍃, Esaïas; *Marc. VII*, 6. 𐌵𐌹𐌸𐌹𐌸 𐌳𐌿 𐌰𐌽𐌳𐍂𐌰𐌹𐌹̈𐌽: Dicit Andreæ; *Joh. XII*, 22. 𐌴𐍃𐌰𐌴𐌹𐌹̈𐌽𐍃, Esaïæ; *Joh.* XII, 38. 𐌷𐌰𐌹𐌻𐌴𐌹𐌹̈𐌽𐍃, Eliæ; *Luc. I*, 17. *Sed quoniam in duobus hisce Genitivis ingrato quodam hiatu concursus* I *geminati offendit aures, interposito* 𐌾 *duritiem hanc emollire studuerunt. unde* 𐌰𐌱𐌹𐌾𐌹𐌽𐍃 *pro Genitivo* Abiæ *occurrit Lucæ* I, 5. *imò & pro Dativo* Eliæ *legas* 𐌷𐌴𐌻𐌹𐌾𐌹𐌽 *Marci IX*, 5. *& Lucæ* IX, 33. *Quod verò hanc literæ* 𐌹̈ *punctationem à Græcis desumpserint Gothi, comprehendimus ex communi receptoq; scribendi usu quo etiamnum hodie* γραΐς *est* Anus. δαΐς, Fax, tæda. δμωΐς, Famula. οΐς, Ovis. πρωΐ, Manè, *&c. nam longè se olim latiùs extendisse hanc punctandi rationem ostendunt propinqui mei Isaaci Vossii perantiquæ membranæ Glossarii Græcolatini, capitalibus Græcis literis exarati, in quibus* ΪΛΗΘΥΪΑ *exponitur* Nixa. ΝΗΡΕΪΔΕΣ, Veneriæ. ΪΣΙΣ, Isis. ΪΔΡΩΣ, Sudor. ΪΕΡΕΥΣ, Sacerdos. ΪΕΡΟΜΝΗΜΟΝ, Pontifex. ΪΚΤΕΡΟΣ, Aurugo. ΪΠΠΟΪΑΤΡΟΣ, Mulomedicus. ΪΣΟΣ, Æqualis. ΪΣΤΙΑ, Vela. ΪΧΝΟΣ, Vestigium. ΪΧΘΥΕΣ, Pisces. ΜΗΤΡΥΪΑ, Noberca. ΜΥΪΑ, Musca. ΟΪΣΤΟΣ, Sagitta. ΥΪΟΣ, Filius, *&c.*

𐌺 *respondet Latino atque Anglosaxonico* C. *Omnes etenim voces quas Anglosaxones passim à* C, *rarissimè verò à* K *incboant, Gothi semper scribunt per* 𐌺. *ita* 𐌺𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂 *codici Argenteo Lucæ II*, 1. *est* Cæsar. *item* 𐌺𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌹𐌰, Cæsarea; *Marc. VIII*, 27. 𐌺𐌰𐌽𐌰𐌽𐌴𐌹𐍄𐌴𐍃, Cananæus; *Marc. III*, 18. 𐌺𐌰𐍆𐌰𐍂𐌽𐌰𐌿𐌼, Capharnaum; *Matth.* XI, 23. 𐌺𐍅𐍂𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌿𐌼, Cyrenæum; *Marc.* XV, 21. 𐌺𐌰𐌾𐌰𐍆𐌰𐍃, Caïphas; *Joh. XVIII*, 14. 𐌺𐌰𐌹𐌳𐍂𐍉𐌽 𐌸𐍇 𐌺𐌹𐌽𐌽𐍉𐌽, Cedrum torrentem; *Joh. XVIII*, 1. *ita denique Anglosaxonicum* cara *est* 𐌺𐌰𐍂, Cura, sollicitudo. carcern *est* 𐌺𐌰𐍂𐌺𐌰𐍂, Carcer. cann *est* 𐌺𐌰𐌽𐌽, Novi, scio. ceac *est* 𐌺𐌰𐌿𐌺, Urceus. ceald *est* 𐌺𐌰𐌻𐌳, Frigus, frigidus. ceapian *est* 𐌺𐌰𐌿𐍀𐍉𐌽, Negotiari. cinn *est* 𐌺𐌹𐌽𐌽, Mentum. cynn *est* 𐌺𐌿𐌽𐌽, Genus, generatio. cyssan *est* 𐌺𐌿𐌺𐌾𐌰𐌽, Osculari. cytel *est* 𐌺𐌰𐍄𐌹𐌻, Cacabus. cneow *est* 𐌺𐌽𐌹𐍅, Genu. corn *est* 𐌺𐌰𐌿𐍂𐌽𐍉, Granum. cuð *est* 𐌺𐌿𐌽𐌸𐍃, Notus.

𐌻 *& figurâ refert capitalem illam Græcorum literam quam* λάμβδα *nuncupant; ac potestate respondet eidem* Λ *& Latino* L. *Argenteo itaque codici* 𐌻𐌰𐌹𐍅𐍅𐌹 *est* Levi;

Digitized by Google

Levi; *Marc. II*, 14. ΛΑΙΓΑΙϘΝ, Legio; *Marc.* V, 9. ΛΑΜΑΙΚ, Lamech; *Luc. III*, 36. ΛΑΖΑΚnS, Lazarus; *Joh. XII*, 1. ΛϘꝺ, Lot; *Luc. XVII*, 29. ΛΥSΑΝΙΑn, Lysaniâ. *Luc. III*, 1. ΛΑnϜ, Folia; *Marc. XI*, 13. ΛΑnΝ, Merces; *Matth. VI*, 1. ΛΘΙΚ, Corpus; *Matth.* V, 29. ΛΘΙΤΙΛ, Pusillus; *Luc.* XIX, 3. ΛΙΒΑΙΝS, Vita; *Joh.* XIV, 6. ΛΙΓΚ, Lectus; *Matth.* IX, 2. ΛΙnΒΑ, Dilectus; *Marc.* I, 11. ΛΙnΓΝ, Mendacium; *Joh. VIII*, 44. ΛΙnhΑψ, Lux, lumen; *Joh.* VIII, 12. ΛnΚΑΚΝ, Lucerna; *Matth.* VI, 22. ΛnSΤϚnS, Concupiscentiæ, *Marc.* IV, 19.

Μ *respondet Latino* M. ΜΑΛΘΙΛΙΘΑ, Malaleël; *Luc.* III, 37. ΜΑΛΚnS, Malchus; *Joh.* XVIII, 10. ΜΑΚϚΑ SϘ ΜΑΓꝺΑΛΘΝΘ: Maria Magdalene; *Matth.* XXVII, 56. ΜΑΚψΑ, Martha; *Joh.* XI, 20. ΜΑψψΑΙn, Matthæum; *Matth.* IX, 9. ΜϘSΘS, Moses; *Matth.* VIII, 4. ΜΑΓΑψ, Virgo; *Luc.* I, 27. ΜΑΓϚΑn, Possum; *Matth.* IX, 28. ΜΑΓnΛΑ, Puerulus; *Joh.* VI, 9. ΜΑΓnS, Puer; *Luc.* II, 43. ΜΑhΤS, Potentia; *Matth.* VI, 13. ΜΑΛΜ, Arena; *Matth.* VII, 26. ΜΑΜΜϘΝΙΝ SΚΑΛΚΙΝϘΝ: Mammonæ servire; *Matth.* VI, 24. ΜΑΝΝΑ ΜΑΤΙꝺΘꝺΑnΝ: Manna manducaverunt; *Joh.* VI, 31. ΜΑΝΝΑ, Homo; *Luc.* XX, 9. ΜΑΥΙ, Puella; *Luc.* VIII, 54. &c.

Ν *respondet Latino* N. ΝΑΘΝ *est* Naïn; *Luc.* VII, 11. ΝΑΙΜΑΝ SΑ SΑnΚ: Naaman Syrus; *Luc.* IV, 37. ΝΑΚϘΚ, Nachor; *Luc.* III, 34. ΝΑψΑΝ, Nathan; *Luc.* III, 31. ΝΑnΘΛ, Noë; *Luc.* XVII, 26. ΝΑΖΑΚΑΙψ, Nazareth; *Marc.* I, 9. ΝΑΖϘΚΑΙnS, Nazaræus; *Marc.* X, 47. ΝΙΚΑnꝺΘΜnS, Nicodemus; *Joh.* VII, 50. ΝΑΑΤ, Commissura vestis; *Luc.* V, 36. ΝΑhΤS, Nox, *Joh.* IX, 4. ΝΑΜϘ, Nomen; *Matth.* VI, 9. ΝΑΚꝺΑΝSΠΙSΤΙΚΘΙΝΙS ΒΑΛSΑΝΙS ΠnΝꝺ: Nardipistici unguenti libram; *Joh.* XII, 3. ΝΑSϚΑΝꝺ, Salvator; *Luc.* II, 11. ΝΑΤΙ, Rete; *Marc.* I, 16. ΝΑUΑψS, Nudus; *Marc.* XIV, 52. ΝΑnS, Mortuus; *Luc.* VII, 12. &c.

Ϙ *nunquam non respondet* O *Latino, sive sit Interjectio & solitariè ponatur, sive sit initialis litera Propriæ alicujus vel Appellativæ vocis. Interjectio* Ϙ *aliquando significat Indignationem, exprimitq; Græcum* ὦ. *ut* Ϙ ΚΝΝΝΙ ΠnΓΛΑΑnΒϚΑΝꝺϘ: O generatio incredula; *Marc.* IX, 19. *Aliquando verò denotat Insultationem irrisionemq;, ac pro* οὐὰ *usurpatur.* Ϙ SΑ ΓΑΤΑΙΚΑΝꝺS ψϘ ΑΛh: Vah qui destruis templum; *Marc.* XV, 29. *Initiale verò* Ϙ *similiter valere*

Digitized by Google

lere O Latinum, *discimus ex sequentibus*. 𐍉𐌱𐌴𐌹𐌳 *est* Obed; *Luc.* III, 32. 𐍉𐍃𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌼: Hosanna in excelsis; *Marc.* XI, 10. 𐍉𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌲𐌿𐌸: Timens Deum; *Luc.* XVIII, 2. *Ut ut verò vetustissimi Gothorum innumeras voces concinnè satis in* 𐍉 *terminaverint (quam eorum terminationem exinde retinuerunt Theotisci, ac secuti sunt Hispani atq; Itali) videntur tamen ipsum illud* 𐍉, *ut obscurum nimis, rarissimè in vocabulorum initiis adhibuisse, & initiale* 𐍉 *juxta aversati atque* 𐌴. *nam, sicuti supra monuimus, omnia ferè vocabula Anglosaxonica,* 𐌴 *initiale habentia, Gothis ut plurimùm ab* 𐌰 *vel* 𐌰𐌹 *inchoari; ita quoque hoc in loco monendum iisdem Gothis ubique ferè* 𐌿; *sæpiùs tamen* 𐌰𐌿 *usurpari pro initiali* O *Anglosaxonico. Ita Anglosaxonum* oꝼeꞃ, Supra, *Argenteo codici est* 𐌿𐍆𐌰𐍂. oꝼt, Sæpè, *est* 𐌿𐍆𐍄𐍉. olꝼenꝺ, Camelus, *est* 𐌿𐌻𐌱𐌰𐌽𐌳. *At* 𐌰𐌿 *habes in* 𐌰𐌿𐌷𐌽 *pro* oꝼn, Clibanus, fornax. 𐌰𐌿𐌷𐍃 *pro* ox, Bos. 𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌴 *pro* oꞃc, Genus vasis. 𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃 *pro* oꞃceaꞃꝺ *vel* oꞃcᵹẏꞃꝺ, Hortus, *&c.*

𐍀 *& figurâ refert capitalem illam literam Græcam quam* Pi *appellant, & potestate respondet eidem, sicuti & Latino* P. *unde Argenteo codici* 𐍀𐌰𐌹𐍄𐍂𐌿𐍃 *est* Petrus; *Marc.* III, 16. 𐍀𐌰𐌿𐌽𐍄𐌹𐌰𐌿 𐍀𐌴𐌹𐌻𐌰𐍄𐌰𐌿 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌿𐌻𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Pontio Pilato tradiderunt eum; *Matth.* *XXVII*, 2. 𐍀𐌰𐍂𐌰𐌺𐌻𐌴𐍄𐌿𐍃, Paracletus; *Joh.* *XIV*, 26. 𐍀𐌰𐍂𐌰𐍃𐌺𐌰𐌹𐍅𐌴, Parasceve; *Marc.* *XV*, 42. 𐍀𐌰𐍃𐌺𐌰, Pascha; *Luc.* II, 41. 𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌴𐍃, Propheta; *Marc.* VI, 15. 𐍀𐌰𐌿𐍂𐍀𐌰𐌿𐍂𐌰𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐌱𐌿𐍃𐍃𐌰𐌿𐌼 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐍃 𐍅𐌰𐍃: Purpurâ & bysso induebatur; *Luc.* XVI, 19. 𐍀𐌿𐌽𐌳 𐌱𐌰𐌻𐍃𐌰𐌽𐌹𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌹𐍃: Libram unguenti pretiosi; *Joh.* XII, 3.

𐌵 *putatur exprimere illud* Q *quod Græci ignorant, & cujus loco Anglosaxones plurimùm usurpant* cƿ. *ita* cƿacian *iis est* Tremere. cƿealm, Pestilentia, lues. cƿen, Mulier. cƿencan, Extinguere. cƿeoꞃn *vel* cƿẏꞃn, Mola. cƿeðan, Dicere, loqui. cƿıc, Vivus. cƿınan, Tabescere, *&c. quorum pleraque Cimbri exprimunt per* ƿ𐌿. *Latini, Franci, Franco-Galli, Itali, Hispani, Angli, Dani, superiores atq; inferiores Germani utuntur literâ* 𝔔 *ante* 𝔙, *fatenturq; potestatem duarum literarum* ℭ *&* 𝔙, *vel (quod eodem recidit)* 𝔎 *&* 𝔙 *complecti. Quamobrem quoque viri longè doctissimi censent perperam scribi* Quis, quia, quum, *pro* Qis, qia, qum: *supervacuum enim putant* V *adscribere literæ ipsum illud* V *comprehendenti; nisi fortè sequatur adhuc* V *alterum. Cæterùm nos hæc aliis discutienda relinquimus; contenti hoc in loco monuisse, quomodo Latinum* Qu *in Novo fœdere soleat reddi.* Quadrans *nimirum est* κοδράντης Matth. *V*, 26. *sicuti &* Marc. *XII*, 42. Quartus, *nomen proprium est* Κούαρτος, *Rom.* *XVI*, 23. *Plura id genus*

Digitized by Google

genus in scriptoribus Græcis passim occurrunt, quæ referre supersedeo. Utrum verò Gothicum Θ *omni ex parte respondeat literæ* Q, *nondum satis mihi liquet; quoniam Argenteus codex non pauca legenti suppeditat vocabula quæ huic literæ non tam videntur tribuere duriorem illum sonum quem* Q *habet, quàm leniorem aliquam adspirationem qualis deprehenditur in Anglosaxonico* hƿ, *vel Anglico* **wh**. *Ita pro* ΔΛΓΛΘΛΜΜΕh, Quotidie, *Anglosaxones dicunt* dæᵹhƿamlice. *atque ubi Argenteus codex Lucæ XIX, 47 habet,* ΥΛS ΛΛISGΛNΔS ΔΛΓΛ-ΘΛΜΜΕh ÏN ψIZΛI ΛΛh: Erat docens quotidie in templo; *legas in translatione Anglosaxonicâ,* he ƿæs dæᵹhƿamlice on ðam temple læꞃende; *Pro* ΘΛN, Quando, *Anglosaxones* hƿænne *dicunt, Angli* **when**. *atque ubi Lucæ XVII, 20 legimus* FKΛIhΛNΔS ψΛN FKΛM FΛKEISΛINM. ΘΛN UIMIψ ψINΔ ΛNΓΛKΔI ΓΧψS: Interrogatus autem à Pharisæis, Quando venit regnum Dei? *Anglosaxonica versio habet,* Ða acsodon hine ða Farisei hƿænne Godes rice come. *Anglica,* **Then demanded of him the Pharisees when the kingdom of God should come**. *Pro* ΘΛK, Ubi, *Anglosaxones* hƿær, *Angli* **where** *dicunt. unde illud Argentei codicis Lucæ* XVII, 17; ψΛI NINN ΘΛK, Novem ubi? *Anglosaxonica translatio reddit,* hƿær synd ða nigone. *Anglica,* **Where are the nine?** *Pro* ΘΛψΛK, Quid *vel* Utrum, *de duobus, Anglosaxones* hƿæðer *dicunt, Angli* **whether**. *unde Lucæ* V, 23; ΘΛψΛK ÏST ΛZETIZΧ UIψΛN: Quid est faciliùs dicere? *Anglosax.* hƿæðer is eðre to cweðenne. *Angl.* **Whether is easier to say?** *Pro* ΘI-ΛEIKS, Quis, qualis, *quod habet Argenteus codex Matth.* VIII, 27; *Anglosaxones dicunt* hƿilc. *Angli* **which**. *Pro* ΘΛIT, Frumentum, *Anglosaxones dicunt* hƿæt. *Angli* **wheat**. *Ita Johannis* XII, 24; ΘΛITEIS KΛNKNΧ, Frumenti granum, *in translatione Anglosaxonicâ redditur* hƿætene corn. *in Anglicâ,* **wheat corn**. *Pro* ΘEITΛ, Albus, *quod occurrit Lucæ* IX, 29. *Anglosaxones dicunt* hƿit *vel* hƿita. *Angli* **white**. *Scoti (quod etiam huc facere videtur)* **quhyte** *scribunt. Ita Gawinus Douglas episcopus Dunkellensis, uberrimi vir ingenii, in prologo* IX *Æneid. translationis illius Virgilianæ quam edidit anno* MDLII. **The black craw thinkis his awin birdis quhyte**. *Iidem quoque Scoti pro Anglosaxonico* hƿelp, Catulus, *scribunt* **quhalp**. *pro* hƿiðer, Quò? **quhether**. *pro* hƿær, Ubi, **quhair**. *pro* hƿæt, Quid? **quhat**. *pro* hƿile, Dum, **quhile**. *pro* hƿy, Quare? **quhy**. *pro* hƿilc, Qualis? **quhilk**, *&c.* *Pro* ΘEIΛΛ, Hora, spatium temporis, *quod passim habet Argenteus codex, Anglosaxones dicunt* hƿile. *Angli* **while**. *Unde eidem quoque codici Argenteo Marci* IV, 17 ΘEIΛΛΘΛIKBΛI *vocantur* Temporales, *i. e. ad tempus tantùm credentes. Anglosaxonicæ versioni isthoc in loco* unstaðolfæste, *alibi verò*

hƿil-

Digitized by Google

hpilpenblice *dicuntur. atque ut* hpilpenblic *istud est à* hpil, Momentum temporis, *&* penban, Mutari, unde veneras redire: *ita quoque* ⊙ЄΙΛΛΚΛΙΚΒΛΙ *dicti à præcedente* ⊙ЄΙΛΛ, *& illo* ⊙ΛΚΒΛΝ *vel* ⊙ΛΙΚΒΛΝ *quod Argenteo codici est* Ire, præterire, transire. *& pro quo Anglosaxones* hpeoppan *vel* hpyppan, *Theotisci* uuerben *vel* huuarben *dicunt. Ab eodem interim* ⊙ΛΚΒΛΝ *ipsi quoque posteriores Sueogothi (quod mihi hoc in loco palmarium est) deprehenduntur* Commune populi concilium warb *vel* warpþ *dixisse, & ipsi quoque priscam hanc literam in* W *commutantes. Omnino vide Glossarium in* ⊙ΛΙΚΒΛΝ. *Cæterùm ut hæc, meo quidem judicio, satis evincunt Gothicum* ⊙ *in vocabulorum initio leniorem olim habuisse pronuntiationem, ita quoque eundem ei sonum in medio vel fine vocabulorum tribuet, quisquis animum suum intendet in verbum* SΛΙ⊙ΛΝ *vel* ΓΛSΛΙ⊙ΛΝ, Videre, *sicuti & in ejus Præt. perf.* ΓΛSΛ⊙, Vidit, *quod occurrit Marc.* I, 10. *& Luc.* I, 22. *ubi Anglosaxonica translatio habet* geseah, *Theotisca* gisah. *Belgica denique* sach *vel* gesach. *neque enim leniorem hanc terminationem Præteriti perfecti servâssent idiomata ex vetustissimâ linguâ traducta, si finale illud* ⊙ *potestatem habuisset* Q *literæ, prout nunc eam pronuntiamus. Fortassè quoque antiquam literæ* Q *pronuntiationem vel potestatem nonnihil illustrat, quod Anglosaxonicum* cpic, Vivus *in glossis Alamannicis frequenter scribitur* quic/ quec/ chuich/ qhuecc/ *&c.* quicca se/ Animalia; *gl Lipsii.* quecselver/ Humectum, quod vulgo vocant Argentum vivum; *gl D*, 14. ar= chuicche/ Refoveat; *gl B*, 46. auur erquhichit/ Redivivum; *gl C*, 15. qhuec mardaro. fleisc quecchaz/ Caro viva; *gl B*, 11. *Plura his similia mox adferemus in literâ* U.

K *respondet Latino* R. ΚΛΒΒΛΝΝЄΙ, Rabboni; *Marc.* X, 51. ΚΛΒΒЄΙ ΚΛΒΒЄΙ, Rabbi Rabbi; *Marc.* XIV, 45. ΚΛΓΛΝ, Ragau; *Luc.* III, 35. ΚΛΓΙΝЄΙS ΓΝΔS, Decurio nobilis; *Marc.* XV, 53. ΚΛhΝЄΙΨ ΜΛΝΥΙ: Computat sumptus; *Luc.* XIV, 38. ΚΛhΝΙΨS ΥΛS ΜΙΨ ΝΝSΙΒGΛΙΜ: Reputatus est cum iniquis; *Marc.* XV, 28. ΚΛΙhΤΛΒΛ, Rectè; *Luc.* VII, 43. ΚΛΚΛ, ῥακά, Convitium in stuporem; *Matth.* V, 22. ΚΛSΤΛ ΛΙΝΛ: Miliare unum; *Matth.* V, 41. ΚΛΨΓЯΝ ΝSΓΙF: Rationem redde; *Luc.* XVI, 2. ΚΛΨΙΖЯ ÏSΤ: Facilius est; *Luc.* XVIII, 25. ΚΛΝΝGΛΝ ΛhSΛ: Vellere spicas; *Marc.* II, 2. ΚΛΝS, Arundo; *Luc.* VII, 24. ΚΛΖΔΛ, Loquela, sermo; *Matth.* XXVI, 73. ΚΛΖΝ, Domus; *Marc.* XI, 17. ΚΝFΛΝS ΛΤΤΛΝ: Rufi patrem; *Marc.* XV, 21.

S *respondet Latino* S. SΛΒΒΛΤЯ, Sabbatum; *Marc.* II, 17. SΛΜΛΚΙΛ,

Digitized by Google

𐍂𐌹𐌰, Samaria; *Luc.* XVII, 11. 𐍃𐌰𐍄𐌰𐌽𐌰𐍃, Satanas; *Marc.* III, 23. 𐍃𐌰𐌿𐌳𐌰𐌿𐌼𐌰, Sodoma; *Luc.* XVII, 29. 𐍃𐌰𐌿𐌻𐌰𐌿𐌼𐍉𐌽, Salomon; *Matth.* VI, 29. 𐍃𐌰𐌿𐍂, Syrus; *Luc.* IV, 27. 𐍃𐍀𐌰𐌹𐌺𐌿𐌻𐌰𐍄𐍉𐍂, Spiculator; *Marc.* VI, 27. 𐍃𐌹𐍉𐌽, Sion; *Joh.* XII, 15. 𐍃𐍅𐌼𐌰𐌹𐍉𐌽, Simeon; *Luc.* II, 25. 𐍃𐌰𐌳 𐌹̈𐍄𐌰𐌽: Implere ventrem; *Luc.* XV, 16. 𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽, Serere; *Marc.* IV, 3. 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽, Videre; *Luc.* VII, 24. 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰, Anima; *Luc.* I, 46. 𐍃𐌰𐌻𐌱𐍉𐌽, Unguere; *Marc.* XIV, 8. 𐍃𐌰𐌻𐍄, Sal; *Marc.* IX, 15. 𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽, Mittere; *Luc.* XX, 11. 𐍃𐌰𐌿𐌽, Redemptio; *Luc.* X, 45. 𐍃𐌰𐌿𐍂𐌾𐌰, Dolor, triſtitia; *Joh.* XVI, 20. *&c.*

𐍄 *reſpondet Latino* T. 𐍄𐌰𐌹𐍄𐍂𐌰𐍂𐍂𐌴𐍃, Tetrarcha; *Luc.* IX, 7. 𐍄𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰, Talitha; *Marc.* V, 41. 𐍄𐌴𐌹𐌱𐌰𐌹𐍂𐌹𐌿𐍃, Tiberius; *Luc.* III, 1. 𐍄𐌰𐌲𐌻𐌰 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌹𐍃: Capilli capitis; *Matth.* X, 30. 𐍄𐌰𐌲𐍂𐌹𐌳𐌰, Lachrymatus eſt; *Joh.* XI, 35. 𐍄𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌽𐌰: Diſcerpens eum; *Marc.* IX, 26. 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉, Dextra; *Matth.* VI, 3. 𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐍃, Signum; *Luc.* II, 12. 𐍄𐌰𐌹𐌽𐍃, Palmes; *Joh.* XV, 4. 𐍄𐌰𐌻𐌶𐌾𐌰𐌽𐌳, Præceptor; *Luc.* V, 5. 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽, Agere, facere; *Matth.* VI, 1. *&c.*

𐌸 *reſpondet Latino* TH, *Græco* Θ, *Anglosaxonico* Ð. 𐌸𐌰𐌳𐌳𐌰𐌹𐌿𐍃, Thaddæus; *Marc.* III, 18. 𐌸𐌰𐌹𐌰𐌿𐍆𐌴𐌹𐌻𐌿𐍃, Theophilus; *Luc.* I, 3. 𐌸𐌰𐍂𐌹𐌽𐍃 𐍃𐌿𐌽𐌰𐌿𐍃: Tharæ filii; *Luc.* III, 34. 𐌸𐍉𐌼𐌰𐍃, Thomas; *Joh.* XI, 16. 𐌸𐍅𐌼𐌹𐌰𐌼𐌹𐌽𐍃 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰𐌹: Incenſi horâ; *Luc.* I, 10. 𐌸𐌰𐌲𐌺𐌾𐌰𐌽, Cogitare; *Luc.* V, 21. 𐌸𐌰𐌷𐌰𐌽𐌳𐍃, Tacens; *Luc.* I, 20. 𐌸𐌰𐌹𐌷, Proficiebat; *Luc.* II, 52. 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌺𐍃 𐌽𐌴𐌸𐌻𐍉𐍃: Foramen acus; *Marc.* X, 25. 𐌸𐌰𐍂𐍆, Neceſſe habeo; *Luc.* XIV, 18. 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌱𐌿𐌽 𐌹̈𐌳𐍂𐌴𐌹𐌲𐍉𐍃: Indigent pœnitentiâ; *Luc.* XV, 7. 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌾𐌿𐍃, Spinæ; *Marc.* IV, 7. 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌴𐌹𐌸, Sitit; *Joh.* VI, 35. 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌿𐍃, Aridus; *Luc.* VI, 6. *&c.*

𐌿 *reſpondet Latino* U. *Ita* 𐌿𐍆 *Gothis eſt* Sub: *unde* 𐌿𐍆 𐍃𐌺𐌰𐌳𐌰𐌿 𐌹̈𐍃: Sub umbrâ ejus; *Marc.* IV, 32. 𐌿𐍆𐌰𐍂 *eſt* Super: *unde* 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌰𐍃𐍃𐌰𐌿 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌴: Abundant panibus; *Luc.* XV, 17. 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌼 𐌰𐍄𐌲𐌹𐌱𐌰𐌳𐌰: Principibus ſacerdotum tradetur; *Marc.* X, 33. 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌼𐌴𐌻𐌹: Titulus; *Marc.* XV, 26. 𐌿𐍆𐌰𐍂𐍃𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌹 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌾𐌿𐍃: Aſcenderunt ſpinæ; *Marc.* IV, 7. 𐌿𐌽 *in compoſitione eſt Negativum: unde* 𐌿𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽 *eſt* Sinè timore; *Luc.* I, 74. 𐌿𐌽𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃, Non ferens fructum; *Luc.* III, 9. 𐌿𐌽𐌱𐌰𐍂𐌽𐌰𐌷𐍃, Qui ſinè liberis eſt; *Luc.* XX, 28. 𐌿𐌽𐌱𐍂𐌿𐌺𐌾𐌰𐌹, Inutiles; *Luc.* XVII, 10. 𐌿𐌽𐌷𐌰𐌹𐌻𐌰𐌽𐍃, Malè habentes; *Luc.* V, 31. 𐌿𐌽𐌺𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽𐍃, Securi; *Marc.* IV, 15. 𐌿𐌽𐌻𐌴𐌳𐌰𐌹, Pau-

Digitized by Google

Pauperes; *Matth.* XI, 5. ΠΝSΕΛ, Nequam; *Matth.* VI, 23. ΠΝSVΕΚS, Sinè honore; *Marc.* VI, 4. ΠΝΠSΛΛΙSΙΨS, Qui non didicit; *Joh.* VII, 15. *&c.*

U *Nescio quod nomen prisca gens Gothorum indiderit huic literæ. Potestas verò ejus videtur eadem cum sequente* V. *Nisi fortè aliud inter utramque discriminis in sono putemus observâsse Anglosaxones atque Alamannos; quorum hi plerasque voces Gothicas ab hac literâ incipientes, ut plurimùm à* q *vel* qh *vel* ch *incboant; illi verò à* cp. UINX *certè, item* UΕINS *vel* UΕNS *Argenteo codici passim vocatur* Mulier, femina. *Anglosaxones* cpen *dicunt; Alamanni* quena *vel* chuena. *ita legimus Hymno XIX, 6;* angil forachuuidit chuuenom / Angelus prædicit mulieribus. UIΨΛΝ *Argenteo codici est* Dicere. *Anglosaxones* cpeðan *dicunt; Alamanni* queden / *ac sæpiùs* chueden / qhuueden / quheden *scribunt, initiale* q *diversis modis adspirantes.* Dicere, qhuuedan. Dicit, qhuuidit. Dicam, qhuidu. Dixi, qhuad ih. Dicat, qhuede. Dicens, qhuedanti. Dicto versu, kachuetanu verse / *&c. Kero.* Benedicimus te; uuelaquhedemes thih. *Hymn. XXVI*, 12. Refello, ferqhuido. Renuit, ferquhat. *gl* C, 15. Adserit, qhuidit. festinot. *gl C*, 3. Condictum, samanqhuit. *gl B*, 7. Præfatus, foraquhetan. *gl C*, 11. Sententia, kaqhuit. *Kero.* Multifariè, manegen quhitin. *gl C*, 6. Tropus, mez quhitio. *gl C*, 20. Verborum tenus, so so quhidu. *gl C*, 21. Verbi gratiâ, so so quhido. *Appendix glossarii C.* UIΜΛΝ *Argenteo codici est* Venire. *Anglosaxones* cuman *dicunt. Alamanni* comen / quemen / chuemen / qhumen / *similiter variè.* Venire, qhuueman. Veni, qhuuam. Venerunt, qhuamun. Venite, qhuemat / *&c. Kero.* Pervenit, qhuam. *Hymn. XX*, 3. Venisti, chuami. *Hymn.* VI, 4. Adveniat regnum tuum, az quheme richi dinaz. *Hymn.* II, 7. Advena, chuuemaner. *gl B*, 1. Venturus, chumftiger. *Hymn.* I, 7. VI, 1. XXVI, 8. Posteritas, aftarchumft. *gl B*, 38. naqhumft, Successio. *gl B*, 49. Prodeunti, furiquhementi. *gl C*, 13. UΛΙΚΝS *Argenteo codici est* Mola. *Anglosaxones* cpeorn *dicunt. Alamanni* chuuern. FΚΛUISTGΛΝ *Argenteo codici est* Perdere, dissipare, consumere. *Teutones* quisten / verquisten *dicunt.* *Cæterùm sicuti ex jam dictis manifestum est* U *initiale Anglosaxonibus per* cp, *Alamannis verò per* ch *vel* q *aspiratum exprimi, ita quoque discimus ex sequentibus illud ipsum* U *quandoque etiam in medio vocum Anglosaxonibus persæpè valere* c, *Alamannis verò* c *vel* ch. *Ita* ΝΛUΛΨS, Nudus, *Anglosaxonibus est* nacod. *Alamannis* naccot / nachet / nahhut. *Similiter* ΛUIZI, Securis, *Anglosaxonibus dicitur* acase. *Alamannis* acus / achus. *Manifestè quoque* U *illud in mediis vocibus refert potestatem duplicis* V. *neque enim video quomodo aliter aut accipi aut legi possint* ΝΛUΛΨS *&* ΛUIZI. *item* VΚΛΙUX, Prava; *Luc.* III, 5.

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌵𐌹𐌿𐌽𐍉𐌳𐌰, Revixit; *Luc.* XV, 35. 𐍃𐌿𐌲𐌵𐌿𐌽, Mergebantur; *Luc.* V, 7. 𐍃𐍄𐌹𐌲𐌵𐌰𐌽 𐌳𐌿 𐍅𐌹𐌲𐌰𐌽𐌽𐌰, Committere bellum, inire prælium; *Luc.* XIV, 31. 𐌲𐌰𐌵𐌿𐌼𐌸𐌰, Synagoga; *Joh.* XVIII, 20. *quod manifestè est ex* 𐌲𐌰𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽, Convenire, congregare.

𐍅 *respondet Anglosaxonico* ƿ, *vel duplici* V. *Aliquando etiam exprimit Græcum* υ ψιλὸν, V tenue. *Anglosaxonicum* ƿ *exprimit in principio, medio, & fine quorundam vocabulorum Gothicorum. In principio: ut* 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰, Benè; *Marc.* VII, 6. 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍃, Dignus; *Matth.* VIII, 8. 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽, Operari; *Joh.* IX, 4. 𐍅𐌴𐌲𐍃, Motus; *Matth. VIII*, 24. 𐍅𐌴𐌹𐌽, Vinum; *Luc.* V, 37. 𐍅𐌹𐌲𐍃, Via; *Joh.* XIV, 6. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰, Voluntas; *Matth.* VI, 10. 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍃, Ventus; *Marc. IV*, 39. 𐍅𐌹𐌽𐍄𐍂𐌿𐍃, Hyems; *Joh.* X, 22. 𐍅𐌹𐍄𐌰𐌽, Scire; *Marc. VII*, 24. 𐍅𐍉𐌳𐍃, Dæmoniacus, *propriè* Rabidus, furibundus; *Marc.* 5, 18. 𐍅𐍂𐍉𐌷𐌾𐌰𐌽, Accusare; *Luc. VI*, 7. 𐍅𐌿𐌻𐍆𐍃, Lupus; *Joh.* X, 12. 𐍅𐌿𐌻𐌸𐌿𐍃, Gloria; *Matth. VI*, 13. *Compluria quæ hoc in loco, prout occurrebant, congessi exempla, cum similibus atque idem significantibus vocabulis Anglosaxonicis contendam, ut ex earum comparatione liqueat Gothorum* 𐍅 *respondere Anglosaxonico* ƿ, *ac simul etiam ex pauculis hisce deprehendat Lector miram Anglosaxonicæ linguæ cum Gothicâ vetere convenientiam. siquidem* ƿel *vel* ƿell *Anglosaxonibus est* Benè. ƿeorð. ƿurð. ƿyrð, Insignis, omni honore dignus. ƿeorcan. ƿyrcan, Operari. ƿeȝan, Movere. ƿin, Vinum. ƿeȝ, Via, ƿilla. Voluntas. ƿind, Ventus. ƿinter, Hyems. ƿitan, Scire. ƿod, Insanus. ƿreȝan, Accusare. ƿulf, Lupus. ƿuldor, Gloria, *&c. Locum quoque habet hæc litera in medio vocum Gothicarum, & in fine. In medio: ut* 𐌳𐌰𐍅𐌴𐌹𐌳, David; *Marc.* XII, 36. 𐌻𐌰𐌹𐍅𐍅𐌹, Levi; *Luc.* V, 27. 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽, Innuere; *Luc.* I, 22. 𐌼𐌰𐌽𐍅𐌾𐌰𐌽, Parare, præparare; *Luc.* I, 17. 𐌰𐌲𐌲𐍅𐌿 𐌳𐌰𐌿𐍂, Angusta porta; *Matth.* VII, 14. 𐍃𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽 𐌱𐍉𐌺𐍉𐍃: Legere librum; *Luc.* IV, 16. 𐌽𐌹 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌿𐍃-𐍃𐌿𐌲𐌲𐍅𐌿𐌳: Nec hoc legistis? *Luc.* VI, 3. 𐍃𐍅𐌿𐌼𐍃𐌻, Natatorium; *Joh.* IX, 7. *In fine: ut* 𐌰𐌹𐍅, In æternum; *Joh.* X, 28. 𐍆𐍂𐌰𐌹𐍅, Semen; *Marc.* IV, 27. 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅, Opus; *Marc.* XIV, 16. *Joh.* VI, 29. *Restat nunc ut quibusdam quoque exemplis ostendamus Gothicum* 𐍅 *in mediis quandoque vocibus vim Græci* υ *obtinere. Ita* 𐌸𐌿𐌼𐌹𐌰𐌼𐌹𐌽𐍃 *ponitur pro* θυμιάματος, *Luc.* I, 10. 𐌱𐍅𐍃𐍃𐌰𐌼𐌼𐌹 *pro* βύσσῳ, *Luc.* XVI, 19. 𐍃𐌿𐍅𐍂𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 *pro* συνείδας, *Marc. VIII*, 8. 𐌺𐍅𐍂𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌰𐌿 *pro* Κυρηνίου, *Luc.* II, 2. 𐌻𐍅𐍃𐌰𐌽𐌹𐌰𐌿𐍃 *pro* Λυσανίου, *Luc.* III, 1. 𐍃𐍅𐌼𐌰𐌹𐍉𐌽 *pro* Συμεὼν, *Luc.* II, 25. 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌴𐌽 *pro* συναγωγὴν, *Marc.* I, 21. 𐍄𐍅𐍂𐌹𐌼 *pro* Τύρῳ. *Matth. XI*, 22. *Non est interim cur aliquis arbitretur Gothos penuriâ literarum adactos uni literæ duplicem tribuisse potestatem,*

quum

quum ex allatis manifestum sit eos in patrii sermonis vocabulis constanter Y pro Vau vel Anglosaxonico Ƿ usurpâsse: in exteris verò, Græcis præsertim, adbibuisse Y loco Græci υ, vel capitalis ejus Y, propterea quòd viderent figuram patrii Y quàm proximè accedere ad hanc Pythagoræ literam.

X codici Argenteo non est X Latinorum vel Ξ Græcorum, sed exprimit Græcum χ, ac figurâ proximè refert Latinum X capitale, nisi quod sit aliquantò exilius atque incultius. Occurrit passim in compendiosâ voce Christus, quæ constat literis duabus XS, superductâ lineolâ. & quamvis Zacharias codici Argenteo Lucæ capite Primo aliquoties scribatur ZAKAKIAS, ejusdem tamen Euangelii cap. III, 2 legas ZAXAKIÏNS SUNAU. quamvis etiam Pascha codici Argenteo sæpiùs dicatur ΠASKA, Johannis tamen VI, 4. sicuti & XVIII, 28 & 29 ΠASXA scribitur. in quibus tamen locis illud ipsum X valde exile est ac solitò negligentius pingitur, tanquam alienum. nam pro suo Gothos non agnovisse, vel ex eo liquere potest, quòd χ Græcum alibi frequenter mutent in K. Ita TAITRAKKES scribunt pro τετράρχης, Luc. IX, 7. ZAKKAIUS pro Ζακχαῖος, Luc. XIX, 2. KAUPATJAN pro χωρίζειν, Luc. XII, 13. TRAKAUNEITIDAUS LANDIS pro Τραχωνίτιδος χώρας, Luc. III, 1. Scripturi verò nomina in quibus necessarium videbatur ξ Græcum adhibere, omisso eo, usurpârunt KS ejus loco. quomodo ARFAKSAD Luc. III, 3 est Ἀρφαξάδ. Marci quoque XV, 21 ALAIKSANDRAUS est Ἀλεξάνδρου.

Z respondet Græco capitali Z & figurâ & potestate. unde & Lucæ capite Primo aliquoties occurrit ZAKAKIAS pro Ζαχαρίας. Quamvis non tantùm peregrinum Zachariæ vocabulum, atque alia id genus nomina propria, ab hac literâ inchoaverint Gothi, sed eâ quoque utantur in medio vocabulorum merè Gothicorum. quomodo Argenteo codici AIKZGANDAS est Seductor; Matth. XXVII, 63. AZETIZO. AZITIZO, Facilius; Matth. IX, 5. & Marc. X, 25. BATIZO, Melius; Luc. V, 39. FRODAZANS, Prudentiores; Luc. XVI, 8. GUHIZA; Junior; Luc. XV, 12. HAZGAN, Laudare; Luc. XIX, 37. HUZD, Thesaurus; Matth. VI, 21. ÏZVIS, Vos; Matth. V, 30. MAIZA, Major; Luc. VII, 28. MANAGIZO, Plus, abundantius; Marc. XII, 33. Joh. X, 10. MARZGAN, Scandalizare; Matth. V, 29. RAΨIZO, Facilius; Luc. XVIII, 25. RAZDA, Loquela; Matth. XXVI, 23. RAZN, Domus; Marc. XI, 15. &c.

Anonymus quidam vir doctus, cujus commentariolum de Literis & linguâ Getarum sive Gothorum edidit Bon. Vulcanius Lugduni Batavorum anno CIↃ IↃ XCVII,

 addit

addit huic Alphabeto literam Η, *veluti inventam sibi in Argenteo codice Marci XIV*, 51. *vultq́; eam figurâ & poteſtate reſpondere Græco* ἦτα *capitali. Ego tamen & complures mecum viri oculati nuſquam ibi, quod affirmat vir doctus,* ΓΚΗΠΕΝ *ſcriptum invenimus, ſed* ΓΚΙΠΠΝ ÏS ΨΛΙ ϨΠΓΓΛΛΛΠ-ϽΕΙS. *Hoc obiter præmonendum putavi; quoniam intereſt meâ ne quis, viri docti authoritate inductus, arbitretur me nimis indiligenter, ne dicam oſcitanter, Gothicarum literarum numerum ac poteſtatem ex Argenteo codice tradidiſſe.*

Injectâ interim Commentarioli hujus mentione, oportunè quoque venit in mentem ejus epiſtolæ quam ſuper Authore præfati opuſculi pluribuſque aliis rebus huc ſpectantibus olim ad me dedit magnus ille ac multæ lectionis Antiſtes JACOBUS USSERIUS *Archiepiſcopus Armachanus totiuſq́; Hiberniæ Primas, &c.*

Viro cl. Franciſco Junio Franciſci filio Jacobus Armachanus ſalutem.

A Bonaventurâ Vulcanio editi habentur viri cujuſdam docti Anonymi commentarioli duo: in literas Gothicas, ex vetuſtiſſimo quodam Codice argenteo (ut eum vocat) ſumptas, unus; in alphabetum Gothicum (quod Gothicum tamen omnino non eſt) & Notas Lombardicas in alio quodã vetuſtiſſimo codice repertas, alter.

Argenteus ille codex membranaceus, qui quatuor Evangelia aureis & argenteis literis Gothicè deſcripta continebat, ad Werdeni ſive Werdinenſis monaſterii bibliothecam pertinuit, in regione Bergenſi quatuor ferè à Coloniâ Germanicis miliaribus diſtantis. Inde ex VI° Matthæi & I° Marci capitulo ab Arnoldo Mercatore nonnulla deſcripta, Inſcriptionum ſuarum corpori (pag. CXLVII & CXLVIII) inſeruit Gruterus.

In-

Digitized by Google

Indidemque Orationem Dominicam cum aliis quibuſdam particulis, ab Antonio Morillono tranſſcriptam, in Gotodanica ſua Joh. Goropius Becanus (Originum Antverpian. lib. VII, pag. 739. 740. & 750.) retulit: quorum cum iis, quæ à Vulcanio ſunt edita, collatione factâ, oborta mihi aliquando eſt ſuſpicio, non alium eruditi illius in literas Gothicas commentarioli authorem fuiſſe, quàm Antonium ipſum Morillonum, qui Antonio Perrenoto Cardinali Granvellano à bibliothecâ fuit & Latinis epiſtolis.

Neque verò ad alium quàm ad Cardinalem illum ea verba ſpectâſſe ſum opinatus, quæ in ſecundi Commentarioli principio leguntur: *Quemadmodum Dominatio veſtra monet, ita eſt. Omnino enim præſens opuſculum interpres eſt alterius operis, nempe Vocabularii*, &c. quamquam authorem ſimul cùm Domino ſuo plurimùm à vero hîc aberraviſſe, nullum ſit dubium: quum Codicem illum à Notarum, ſive Romanæ ſcripturæ compendiorum, collectaneis, quæ Tyronis ac Senecæ nominibus inſignita Gruterus poſtea in lucem edidit, nihil differre deprehenderimus. Ut fruſtra author hic ſibi perſuaſerit, ad aliud aliquod opus referenda iſta fuiſſe; *cujus uſus fuerit, aulicos legatos, qui Gothi erant, docere Lombardicè, ut intra Italiam cum principibus Italicis poſſent perorare.*

Codicem alium Gothicum aureis argenteiſq; characteribus papyro exaratum, & non Evangelia tantùm, ſed univerſum etiam Novum Teſtamentum, complectentem, in bibliothecâ Hermanni Comitis Newenarii extitiſſe, Philippus Marnixius

Do-

Dominus Sanct-Aldegundius (apud Sibrandum Lubberti de princip. Christianorum dogmatum lib. 3. cap. 7.) confirmat; in quo Orationis Dominicæ idem quod in libro Werdinensi habebatur initium; *Atta unsar thu in himina*, &c. Cujusmodi Novum Testamentum ad suas etiam manus pervenisse Matalius Metellus Sequanus (apud Suffridum Petrum, Præfat. in Scriptor. Frisiæ Decad.) est testatus. Ubi & illud notandum; Orationem Dominicam Gothicam doxologia illâ concludi, quæ in vetere Latinâ Bibliorum editione desideratur. Ut ex Græco fonte Gothicam istam Novi Testamenti versionem derivatam esse appareat, & ex ipsius Wulfilæ primævâ traductione descriptam. Hunc enim primum literas apud Gothos invenisse, & Scripturas sacras in eorum linguam convertisse, Socrates, Sozomenus, Isidorus Hispalensis (in Gothorum Chronico) & Martyrii Nicetæ scriptor (apud Simeonem Metaphrastam, die 15° Septembris) nos docent: quorum postremus (cum Sixto Senense, libro IV° Bibliothecæ sanctæ) *ex Græco* translationem illam fuisse factam, expressè indicat.

Quò referendus est & ille Walafridi Strabi locus, De rebus Ecclesiasticis cap. 7°; *Et, ut Historiæ testantur, postmodum studiosi illius* [Gothorum] *gentis divinos libros in suæ locutionis proprietatem transtulerunt: quorum adhuc monumenta apud nonnullos habentur. Et fidelium fratrum relatione didicimus, apud quasdam Scytharum gentes, maximè Tomitanos, eâdem locutione divina hactenus celebrari officia.* Et quod à Josepho Scaligero est additum (Canon. Isagog. libro 3. pag. 138.) *Gothos etiamnum in iisdem regionibus degere sub*

Digitized by Google

ſub Præcopenſi Tatarorum dynaſtâ, & utrumque Teſtamentum, iiſdem literis quas excogitavit Wulfila, conſcriptum, & eâdem linguâ quâ tempore Ovidii utebantur interpretatum, legere. Quæ eò à me adducta ſunt omnia, ut, quâ ratione Gothicam ex Græcâ ſcriptionem Wulfilas efformaverit, in priore illo Commentariolo declarari ſubindicarem. De quo integrum tamen tibi judicium relinquo. VALE.

Londini. v Nonas Julias, anno æræ
Chriſtianæ M DC LI.

Argenteus codex unico puncto denotat ſenſum imperfectum; at perfectum concludit punctis duobus.

Præcipuæ ejuſdem Codicis abbreviaturæ ſunt in vocibus ƑAN. ГꝸΨ. ÏAI-SNS. XRISTNS. *ſiquidem pro iis paſſim occurrit* ƑA. ГΨ. IS. XS, *lineolâ omnibus ubique ſuperinductâ. Nos barum vocum rectos obliquóſq; caſus integrè damus, ne quid moretur legentes.*

Idem denique Codex lineolam ſuperſcribit literis, quibus numeros exprimunt Gothi. Nos, omiſſâ lineolâ, puncto hinc inde adjecto diſcernimus eas à reliquo contextu; ne ſingularum numeralium literarum, etiam earum quæ ſemel tantùm aut bis in toto Codice occurrunt, peculiares typi forent exſculpendi.

Atque hæc quidem potiſſima ſunt quæ de Gothico alphabeto præmonſtranda præmonendáq; videbantur. Proximum eſt ut nonnulla quoque de Runis addam ex Runicâ literaturâ Olai Wormii, nec non ex ejuſdem Faſtis Danicis.

R*Unicarum literarum, juxta Romani alphabeti ſeriem diſpoſitarum, Nomen, Figura, Poteſtas.*

Aar, *pingitur* ᛅ, *& valet A.*

Biarkan, *pingitur* B, *& valet B.*

Kneſol, *pingitur* ᛁ, *& valet C.*

Duſs, *pingitur* þ *vel* ᛏ, *& valent D.*

Stungen Jis, *pingitur* ᛂ, *& valet E.*

Fie, *pingitur* ᚠ, *& valet F.*

Stungen Kaun, *pingitur* ᚵ, *& valet* G.

Hagl, *pingitur* ᚼ, *& valet H.*

Jis, *pingitur* ᛁ, *& valet I.*

Kaun, *pingitur* ᚴ, *& valet K.*

Lagur, *pingitur* ᛚ, *& valet L.*

Madur, *pingitur* ᛘ, *& valet M.*

Naud, *pingitur* ᚿ, *& valet N.*

Oys, *pingitur* ᚯ, *& valet* O.

Stungen Birk, *pingitur* ᛔ, *& valet* P.

Kaun *in Runicis monumentis supplet locum Latini* Q: *sed rarissimè occurrit. Sæpiùs abhibent* ᚴᚢ *ejus loco.*

Ridhr, *pingitur* ᚱ *vel* ᛦ, *& valent R. Prior nota locum habet in vocabulorum principio & medio & fine quandoque, posterior verò in fine tantùm.*

Sol, *pingitur* ᛋ, *& valet S.*

Tyr, *pingitur* ᛏ *vel* ᛐ, *& valent T.*

Ur, *pingitur* ᚢ, *& valet U vocale.*

Stungen Fie, *pingitur* ᚠ, *& valet V consonum; quod quidam* Vau *nuncupant. aliis est W.*

. . . . . *Runica monumenta* ᚼᛋ *usurpant pro X.*

Stungen Ur, *pingitur* ᚤ, *& valet Y.*

Stungen Duss, *pingitur* ᚦ, *& valet TH.*

Cimbri veteres omnes literas majusculo ductuum tenore delineabant, eóque nullas agnoscebant Capitales literas. In hujus verò Alphabeti notatione illas tantùm communes maximéq; receptas Runarum figuras, ex multiplici earum varietate, Lectori exhibuimus, quibus veterum Danorum Fasti ab Olao Worm editi consignantur; nisi quòd

Digitized by Google

quòd in literâ Kaun *denotandâ prætulimus antiquiorem illam Figuram, quam ipse Wormius servavit in exprimendâ Poteſtate literæ* Q, *cujusque genuinam ac verè antiquam delineationem exhibet nobis illud* Stungen Kaun *quod ipse Wormius ait reſpondere Latino* G.

In iisdem quoque Faſtis ac Runicâ literaturâ idem Wormius observat complures literas, aliquam Poteſtatis convenientiam habentes, frequenter ita permutari ut una suppleat vicem alterius; atque adeò duplex tripléxve quandoque sit valor unius literæ.

Latini certè C *persæpè Poteſtatem habet* ᛁ, *ut in* ᛚᚢᛁᛁᛆᚿᚢᛋ, Lucianus. ᛘᛆᚱᛁᛂᛚᛚᛁᚿᚢᛋ, Marcellinus. ᚡᛁᚿᛁᛂᚿᛁᛁᚢᛋ, Vincentius. *Quandoque tamen & pro* T *ponitur, præsertim ubi* T *ut* C *pronuntiatur, quemadmodum patet ex penultimâ syllabâ nominis proximè præcedentis: pari quoque ratione scribebant* ᚴᚢᛁᚿᛁᛁᛆᚿᚢᛋ, Quintianus. ᛘᛆᚱᛁᛆ ᛂᚴᛁᛒᛁᛁᛆᚴᛆ, Maria Egiptiaca. *Nonnunquam pro* S *ponitur; ſicuti videmus in* ᚴᚢᛁ, gus, *i. Dei*

Sicuti verò hæc litera ᛁ *aliarum ſubinde literarum locum ſupplet, ita & aliæ hujus.* ᚴ *certè pro* ᛁ *ponitur in* ᚴᛆᚿᚢᛏᚢᛋ, Canutus. ᚴᛆᚱᛆᚿᛆ, Corona. ᚴᛚᛆᚱᛆ, Clara. *Item* ᛋ *pro* ᛁ *ponitur in* ᚴᚱᚢᛋᛁᛋ, Crucis; *nam Faſti in menſe Majo ſcribunt* ᚴᚱᚢᛋᛁᛋ ᛘᛂᛋᛋᛆ, Cruſis meſſa, *pro Crucis feſtum.*

D *ſortitum eſt duplicem Notationem.* ᛐ *ſcilicet &* ᚦ. *Ita* ᛐᛆᚼᛋ, dahs *eſt Dies.* ᚴᚢᛁᚿᛐᛁᛚᛘᛁᛋ, Quindilmis. ᛆᚦᚱᛁᛆᚿᚢᛋ, Adrianus. ᛆᛚᛂᚼᛋᛆᚿᚦᛂᛦ, Alexander.

Quamvis etiam T *duplicem invenerit Figuram,* ᛏ *videlicet ac* ᛐ, *aliquando tamen ejus loco* ᚦ *ponitur, ut in* ᚴᛁᚱᚦᚱᚢᚦᛁᛋ, Gertrudis. *quod punctatum valet* TH. *Ita* ᛆᚴᛆᚦᛆ *eſt* Agatha. ᛘᛆᚦᚢᛋ, Matheus, *&c.*

De ᛁ *quod quandoque pro* T *ponitur, ante diximus.*

ᚡ *maximâ ex parte Poteſtatem obtinet* Vau *Latini, ſive* V *conſoni: ita* ᚡᛁᛐᚢᛋ *eſt* Vitus. ᚴᛁᚱᚡᛆᛋᛁᚢᛋ, Gervaſius.

X *Danis vetuſtioribus erat litera peregrina, non habens peculiarem Figuram vel Notam ſimplicem. Quotieſcunque tamen in vocibus Græcis Latiniſve occurrebat, exprimebant eam per* ᚼᛋ. *Ita* ᛋᛁᛆᚼᛋᛐᛆᚿ *ſcribebant pro* Siaxtan. ᚠᛁᛚᛁᚼᛋ *pro* Felix, *&c.*

Nec prætereundum, quòd ᛦ *finale plerumque abſorbet Vocalem quam includit: ut in* ᚴᚢᛘᛒᛦ, Kumbr. *Cujus priſcæ conſuetudinis plura paſſim exempla ſuppeditat*

Digitized by Google

ditat Runicum lexicon Wormii.

Quoniam tamen constat Runas olim fuisse pauciores, ac non nisi serò ad hunc Latini alphabeti modum fuisse redactas; pretium operæ facturus videor si earum quoque Runarum numerum atque ordinem radidero, qui in vetustissimarum Legum codicibus invenitur, quemque nobis Aureorum numerorum notæ sicuti & literarum Dominicalium progressus in antiquissimis Fastis exhibet, quem denique in veterum computatione servari videmus.

Priscæ igitur sexdecim Runæ constanter olim tenuerunt hanc Notationem, Appellationem, Seriem;

ᚠ.	Fie.	ᚢ.	Ur.	ᚦ.	Duſs.	ᚬ.	Oys.
ᚱ.	Ridhr.	ᚴ.	Kaun.	ᚼ.	Hagl.	ᚾ.	Naud.
ᛁ.	Jis.	ᛅ.	Aar.	ᛋ.	Sol.	ᛏ.	Tyr.
ᛒ.	Biarkan.	ᛚ.	Lagur.	ᛘ.	Madur.	ᛦ.	Yr.

Unde & vetus numerandi ratio sexdecim primos numeros exprimit totidem Runis priscum ordinem servantibus: nam

ᚠ *veteribus Cimbris denotabat* I. *quod dicebant* ᛅᛏᛏ, Att.

ᚢ *denotabat* II. ᛏᚢ, Tu.

ᚦ *denotabat* III. ᚦᚱᚢ, Thry.

ᚬ *denotabat* IV. ᚠᛁᚢᚼᚢᛦ, Fiuhur.

ᚱ *denotabat* V. ᚠᛁᛘ, Fem.

ᚴ *denotabat* VI. ᛋᛁᛅᚼᛋ, Siax.

ᚼ *denotabat* VII. ᛋᛁᛅᚢ, Siau.

ᚾ *denotabat* VIII. ᛅᛏᛏᛅ, Atta.

ᛁ *denotabat* IX. ᚾᛁᚢ, Niu.

ᛅ *denotabat* X. ᛏᛁ *vel* ᛏᛁᚢ, Ti *vel* Tiu.

ᛋ *denotat* XI. ᛅᛚᛚᛁᚠᚢ, Allivu.

ᛏ *denotat* XII. ᛏᚬᛚᚠ, Tolf.

ᛒ *denotat* XIII. ᚦᚱᛁᛏᛏᛅᚾ, Threttan.

ᛚ *de-*

Digitized by Google

ᛓ *denotat* XIV. ᚠᛁᚢᚱᛏᛆᚿ, Fiurtan.

ᛘ *denotat* XV. ᚠᛁᛘᛏᛆᚿ, Femtan.

ᛯ *denotat* XVI. ᛋᛁᛆᛪᛋᛏᛆᚿ, Siaxtan.

De sequentium numerorum Notis aliunde suppletis, vide Wormii Fastos Danicos & Runicam literaturam: neque enim attinet plura hoc in loco ex eo transcribere, cum hactenus allata dilucidè satis expediant quæ de antiquissimarum Runarum numero atque ordine paullò ante tradidimus. Magis fortassè in rem Lectoris erit ex eodem Wormio monere præcellentissimos quosque Runarum magistros usque adeò mirabilem inter earum Nomina & Figuras harmoniam deprehendere, ut censeant primos hujus Literaturæ authores enixè in hoc incubuisse, ne literarum Figuræ longè abirent ab earum Nominibus certam aliquam ac vulgo notam rem significantibus. Cujus rei veritas magis adhuc elucescet si præcipuos Runarum apices, à principaliore ipsius literæ recto ductu hàc illàc prominentes, accuratiùs aliquantò perlustremus: illud interim præmonentes, primis harum inventoribus non tam fuisse propositum ut speciem artis Pictoriæ in earum delineatione præberent, quàm ut nudas tantùm primorum elementorum Figuras, crassas quidem, ipsis tamen Nominibus congruas, perfunctoriè describerent ac priscâ incultioris ævi simplicitate veluti adumbrarent; quò rudis ac vaga discentium Phantasia, qualiscunque similitudinis adminiculo subnixa, firmiùs fideliusq; memoriæ traderet prima Literarum elementa vulgo notæ rei similitudine conspicua, præcipuè tamen rei ipso Elementi nomine significatæ. Quod quàm benè prudentérq; olim excogitaverint homines cauti atque altâ præter cæteros mente præditi, nemo non videt.

ᚠ, *quod* Fie *nuncupant*, Armentum, peculium, divitias *dixerunt antiqui. Sed hodiernum idioma Danicum distinguit inter* fie & liggende fie. *illud enim* Pecus quodvis; *hoc verò* Pecuniam *vel* Peculium, *i. aurum, argentum, æs, atque alias quasvis agrorum ædiúmq; immobiles (ut vocant) possessiones denotat. Repræsentat autem primi hujus elementi Notatio animal cornubus lasciviens; quandoquidem præcipuas antiquissimorum sæculorum opes in armentis pecudibúsq; sitas fuisse constat.*

ᚢ. Ur *denotat* Rivos aquarum impetuosè ex alto delabentium; *sicuti* & Nimbum guttis densioribus ex alto proruentem; *atque inde quoque ad alia per quandam similitudinem transfertur vocabulum, ad Scintillas nempe crebris ictibus ex ferro candente prosilientes. Aquas igitur cum impetu deorsum latas refert litera.*

ᚦ. Duss *denotat* Spectrum montes ac loca devia incolens, *quod specie pumilionis aut gigantis conspiciendum se olim præbere ac fœminis puerisq; terrorem incutere so-*

Digitized by Google

ſolebat. Linea recta, ſpectrum; curva, montem aut collem referebat.

ᛅ. Oys *eſt* Portus maris tutam navibus ſtationem præbens. *Exponitur &* Sinus maris promuntoriis acutioribus ac navigantibus infeſtis in mare excurrens: *quæ acceptio non abludit ab hujus literæ delineatione.*

R. Ridhr *eſt* Equitatio. *Eques divaricatis cruribus equitationi ſe accingens videtur hîc depingi.*

ᚠ. Kaun *eſt* Ulcus *vel* Prurigo; *proinde quoque brachio ad ſcalpendum veluti elato exertóq; exprimitur litera Pruriginem ſignificans.*

ᚼ. Hagl *eſt* Grando. *Unde & anguloſæ grandinis floccorúmq; hirtæ nivis figuram præ ſe fert litera.*

ᚾ. Naud *eſt* Neceſſitas. *Minimè ergo mirandum eſt quòd antiqui ipſâ literæ hujus delineatione ſtuduerunt exprimere veram Neceſſitatis naturam; quòd ea nimirum fulcro, quo ſuſtentetur, indigeat.*

I. Jis *denotat* Glaciei planitiem, *vel* Stiriam frigore concretam atque à parietum projecturâ dependentem; *quamobrem quoque litera repræſentat Stiriam, i. pendulam glaciem ex guttis inter ſtillandum frigore congelatis genitam, auctam, & in longum productam.*

ᛆ. Aar *ſignificat* Uberem agrorum proventum. (*Vide quæ de hac voce habet Gothicum gloſſarium in* ϚΕΚ.) *Hinc litera præ ſe fert figuram Vomeris; quòd annonæ ubertatem præcipuè debeamus Vomeri, ob multiplicem frugem agrorum ritè cultorum ac proſciſſorum!*

ᛋ. Sol *eſt* Lumen ſolis. *Atq; inde videri poſſunt rectæ hujus elementi lineæ, quà quà verſus veluti diſperſæ, non incommodè effigiare ſolares radios hàc illàc diffuſos.*

ᛏ. Tyr *eſt* Taurus. *Exprimitur ergo hac literâ Taurus terram cornubus fodicans. Quum verò hæc litera pingitur, quaſi uno cornu truncata ſit; videri poteſt* ᛀ *illud exprimere idolum Paganis olim* ᛏᚢᛦ, Tyr *dictum: ſiquidem id à lupo quodam alterâ manu privatum fabulatur Edda. unde poſtea* ᛁᛁᚾᚼᛁᚾᚦᚢᛦ, Unimanus *dictus eſt hic Deus Aſiaticus.*

B. Biarkan *eſt* Betula. *Litera quoque adumbrat betulam lætiſſimâ foliorum amplitudine ac latitudine diffuſam.*

ᛚ. Laugr *eſt* Liquor. *Litera quoque repræſentat Liquorem à montis vertice delabentem.*

ᛘ. Ma-

Digitized by Google

ᛘ. Madur *est* Homo. *Exprimit ergo litera Hominem ſtatos aſtrorum curſus, recurſúſque contemplantem, ac tantæ rei miraculum, protenſis ad cœlum manibus, cum quâdam veluti jubilatione proſequentem.*

ᛦ. Yr *eſt* Arcus intenſus inſtructúſq; ſagittâ. *quomodo legimus alibi,* ᛦ. ᛁᛦ ᛒᛁᚿᚦᚢᛦ ᛒᛅᚠᛁᛁ · ᛒᛅᚱᚦᛅᚠᛅ ᚠᛅᚠᚿ · ᛅᚠ ᚠᛁᚠᚠᚢ ᚠᛚᛅᛅᛁᛦ. Yr er bendur bogie, bardaga gagn, og fifvu flyter. *hoc eſt*, Yr eſt intenſus arcus, prælii commoditas, & ſagittæ delator. *Repræſentat hæc litera Arcum jam jam telum emittere paratum. Vide quoque Egilli ſkallagrimi Epinicium Claſſe* IV, *Intercalari* IV. *Runicum lexicon paginâ* 84 *pro* ᛘᛁᛦ, *quod* Virginem *denotat, legit* Mey.

Satis nunc ſtrenuè defunctus mihi viderer hac operâ quam poſui in tradendâ vetuſtiſſimarum Runarum appellatione, notatione, ſerie; niſi jam dictis utiliter addi poſſe putarem antiquum Poëma ex archivis bibliothecæ Hafnienſis à Wormio depromptum & Runicæ literaturæ capite XIX *ſtudioſo Lectori exhibitum.*

Atque ita demum uberiorem ex hac rhythmicâ Poëſi fructum capiet Lector, ſi Runica diſticha cum illâ notiſſimarum literarum ſcripturâ, quam ſingulis diſtichis ſubjungimus, conferat: quo peracto, non Runas tantùm poſt brevem iſtiuſmodi lectionis collationiſq; uſum ſibi reddet familiares, ſed eàdem quoque operâ diſcet quantam vetuſta Gothorum, Angloſaxonum, Alamannorúmque idiomata cum hoc Cimbricæ linguæ ſpecimine habeant affinitatem.

In anteceſſum interim hujus operæ verbis Olai Worm præmonendus eſt Lector, Cujuſvis diſtichi verſum poſteriorem Literas non ſpectare; ſed addi tantùm, ut metro menſura ſua & debita conſonantia conſtet, útq; prior facilius memoriæ mandetur ac tenacius hæreat. Deinde, præter id quod verba exhibent, reconditum aliquid latet in unoquoque verſu, & ad vitam communem ſpectans; quod ſponte ſe ingeret, non verba ſolùm, verùm etiam ſenſum abſtruſiorem rimantibus.

Ipſum verò Poëma tale eſt.

ᚠ. ᚢᛁᛚᚦᚢᛦ ᚠᚱᛅᛁᚿᚦᛅ ᚱᛅᚠᛁ ·	Fie veldur fraenda rógi.
ᚠᛅᛁᚦᛁᛋᛏ ᚢᛚᚠᚢᛦ ᛁ ᛋᚴᛅᚠᛁ ·	Faediſt ulfur i ſkógi.

ᚠ. ᚢᛁᛚᚦᚢᛦ. *Senſus eſt*; Divitiæ inter conſanguineos lites pariunt. *Indicat autem emblema, quòd in amplâ hæreditate herciſcundâ, frequenter admodum lites inter amicos & ſummâ neceſſitudine devinctos excitet Auri ſacra fames.*

ᚠᛅᛁᚦᛁᛋᛏ. Nutritur in ſylvis lupus. *Sylvarum incola lupus. Vult quemque gaudere loco & ſocietate naturæ ſuæ congruâ. Ita Wormius. Ambigo tamen annon ſecun-*

Digitized by Google

ſecundo verſui rectiùs tribuamus hunc ſenſum; Quemadmodum ſylvam annoſis arboribus denſam perambulantes plerumque incidunt in lupos, ita quoque avitam ac diu congeſtam hæreditatem quàm rariſſimè adeunt hæredes, quin eorum unum alius putet intempeſtivè atque odioſè interveniſſe, & tanquam Lupus in fabulâ. Notum eſt quæ inde naſcantur contentiones & quàm erectâ ex æquo cervice lites in longum trahant cohæredes.

ᚢ᛫ ᛂᛦ ᛆᚠ ᛂᛚᛚᚢ ᛁᛆᚱᚿᛁ᛫	Ur er af ellu jarni.
ᚮᛒᛐ ᛋᛙᛂᛁᛒᚢᛦ ᚱᛆᚿᛁ ᛆ ᚼᛁᛆᚱᚿᛁ᛫	Opt ſleipur rani a hiarni.

ᚢ᛫ ᛂᛦ. Scintillat candens ferrum; *id eſt, Patientia læſa fit furor.* ᚢᛦ *vulgo vocatur omne quod guttatim ſtillat vel ſcintillat. Hîc ferro ignito attributum, non niſi de ſcintillis intelligi poteſt. Ex candenti etenim ferro ac malleis tuſo, exilientibus impurioribus ejus particulis, ſcintillæ undique ſolent emicare. Senſus eſt, Eos qui effervеſcunt irâ, ſi nimis irritentur, in furorem agi.*

ᚮᛒᛐ. Nive operta ligneis ſoleis commodiſſimè calcantur; *id eſt, Artes ſolertia monſtrat, aſt uſus nutrit.* ᚱᛆᚿᛁ *inſtrumentum ligneum eſt oblongum & planum; quo pedibus alligato incredibili celeritate montium juga nivibus rigentia curſu ſuperare ſolent Boreales. Hodie* ſkier *vocant. Ita Wormius. Ego tamen ſuſpicor alium eſſe hujus diſtichi ſenſum.*

ᚦ᛫ ᚢᛂᛚᚦᚢᛦ ᚴᚢᛂᚿᚿᛆ ᚴᚢᛂᛚᛚᚢ᛫	Duſs veldur kvenna kvellu.
ᚴᛆᛐᚢᛦ ᚢᛂᚱᚦᚢᛦ ᚠᛆᛆᛦ ᛆᚠ ᛂᛚᛚᚢ᛫	Katur verdur faar af ellu.

ᚦ᛫ ᚢᛂᛚᚦᚢᛦ. Spectra fœminis infeſta. *Submonet ne unquam patiamur nobis excidere illud Poëtæ,* Tu ne cede malis. *Veri Dei cultu deſtitutis frequenter olim objiciebantur Gigantum aut Pumilionum ſpectra, quæ non tam viris, quàm mulierculis & pueris erant terriculamento.*

ᚴᛆᛐᚢᛦ. In adverſis nemo lætatur. *Huc refer illud Comici;* Omnes, cum rectè valemus, ſana conſilia ægrotis damus. Tu, ſi hîc ſis, aliter ſentias. *Ita Wormius. Ego tamen commodiorem ſecundi hujus verſus quæro ſenſum.*

ᚮ᛫ ᛂᛦ ᚠᛙᛋᛐᚱᛆ ᚠᛂᚱᚦᛆ᛫	Oys er fleſtra ferda.
ᛂᚿ ᛋᚴᛆᛚᛒᚢᛦ ᛂᛦ ᛋᚢᛂᚱᚦᛆ᛫	En ſkalpur er ſuerda.

ᚮ᛫ ᛂᛦ. In oſtiis fluminum iter frequentiſſimum. *Huc ſpectat illud Naſonis;* Tuta frequénſque via eſt per amici fallere nomen. *Ut in maris ſinubus & fluminum oſtiis ob portus commoditatem frequentiſſimus eſt navium receptus, licet ibidem ſæ-*

Digitized by Google

ſæpiſſimè vel à piratis latitantibus opprimantur, vel in ſcopulos & promuntoria impingant, non ſinè naufragii periculo; ita quoque in iſtis vitæ generibus quibus ſe maxima pars hominum addicit, pericula ſæpè crebriora.

ᛂK ИPΛᛚBΠᛦ. Gladius acutus eſſe ſolet. *Huc refer illud ejuſdem,* Nil prodeſt, quod non lædere poſſit idem. *Sic Wormius. Fortaſſe tamen talis eſt ſenſus diſtichi; Naves in tutâ portuum ſtatione conſiſtunt, at in vaginâ gladius.*

R. PΠΛᛂÞΛ RΛИИΠᛘ ΠIИ4Λ.	Ridhr kvaeda roſſum viſta.
RΛPᚼK ᛂᛦ ИΠᛂRÞI4 BRΛÞIИ4Λ.	Raghn er ſverdit bradiſta.

R. PΠΛᛂÞΛ. Equitatio equis ingrata. *Huc pertinet decantatum illud,* Optat ephippia bos piger, optat arare caballus. *Hæc Wormius. at propriè magis exponas,* Equitatio malum equis pabulum.

RΛPᚼK. Raghn eſt gladiorum latiſſimus. *De hoc gladio conſule Eddam. Veteres námq; non equis tantùm, ſed & gladiis nomina imponebant. Sic apud Saxonem libro Secundo;* Biarco utebatur præſtantis acuminis inuſitatæq; longitudinis gladio, quem LOUI vocabat. *& rurſus libro Quarto;* Erat Regi inuſitati acuminis gladius, SKREP dictus, qui quodlibet obſtaculi genus, uno ferientis ictu, medium penetrando diffinderet. *iterum libro Septimo;* Haldanus avitos à matre gladios accepit; quorum alter LUISINGUS, alter HUVYTINGUS, ob collimati acuminis nitorem, vocabulum habuit. *Sic paſſim alibi. Quemadmodum igitur inter omnes gladios* RAGN *primatum obtinebat, & poſſeſſori ſuo longè fuit gratiſſimus; ita quoque in quolibet hominum genere* Pulchrum eſt digito monſtrari & dicier; Hic eſt. *Ita Wormius.*

P. ᛂᛦ BIPPIΛ BΛRKΛ.	Kaun er beggia barna.
BΛᛚ PIΛRIᛦ KIΛᛦ PΛᛚΠΛRKΛ.	Ból giórer near folvarna.

P. ᛂᛦ. Sors eadem fratribus. Κοινὰ τὰ τῶν φίλων.

PΛΠK. Vulnus, ulcus, vibicem, pruriginem, ſcabiem *denotat; quâ facilius inficiuntur, qui ejuſdem ſunt familiæ & cognationis. Hîc latiùs pro quovis incommodo capi videtur, quod fratribus commune judicatur, cum alter alterius portare debeat onera.*

BΛᛚ. Qui inter cadavera verſatur, cadaveroſum quid ſpirat. KIΛᛦ *ſignificat,* Cadaver. κακοῖς ὁμιλῶν κἀυτὸς ἐκβήσῃ κακός. *Qui picem tangit, inquinatur ab eâ. Ita Wormius. Ego verò nihil prorſus hîc video: niſi fortè* BIPPIΛ *idem ſit*

Digitized by Google

cum Anglosaxonico beag *vel* beg. *Alamannico* baug *vel* boug. *Belgico* bagge/ Monile, gemma. *ut sit sensus; Ulcuscula scabiosa esse veluti quædam insignia ac monilia liberorum ejusdem familiæ, ac levi contagio ad sanguine junctissimos transire. Quo concesso, licet aliquid in primo bujus distichi versu videre me putabo; ingenuè tamen fatebor me in secundo planè cæcutire.*

ᚼ. ᛁᛦ ᚴᛆᛚᚦᛆᛋᛏᚢᛦ ᚴᚮᚱᚿᛆ.	Hagul er kaldastur korna.
ᚴᚱᛁᛋᛏᚢᛦ ᛋᚴᚮᛒ ᚼᛁᛁᛘᛁᚿ ᚠᚮᚱᚿᛆ.	Kristur skóp heimin forna.

ᚼ. ᛁᛦ. Grando gelidissima frugum. *Huc refer illud Propertii*; Naturæ sequitur semina quisque suæ.

ᚼᛆᚴᛚ *non* Grandinem *tantùm significat, verùm etiam* Frumentum; *cum ob externam figuram, tum etiam quòd, cum cadit, instar seminum spargi videatur.*

ᚴᚱᛁᛋᛏᚢᛦ. Mundi creator Christus. *Minimè ab hoc loco aliena sunt hæc Ovidii verba,* ——— facilè est omnia posse Deo. *Ita Wormius. Magis interim propriè ita reddas hunc versiculum,* Christus creavit cœlum olim.

ᚾ. ᚵᛁᚮᚱᛁᛦ ᚿᛆᛒᛒᛆ ᚴᚮᛋᛏᛁ.	Naud giórer nappa kosti.
ᚿᛆᚴᛏᛆᚢᚿ ᚴᛁᛆᛚᛁᛦ ᛁ ᚠᚱᚮᛋᛏᛁ.	Naktaun kiaeler i frosti.

ᚾ. ᚵᛁᚮᚱᛁᛦ. Cogit penuria nere. *quasi diceret, Parsimoniam parit necessitas.*

ᚿᛆᚴᛏᛆᚢᚿ. Nudus frigore alget. *Huc refer illud Ovidii*, Pauper ubique jacet. *Ita Wormius. Neque ipse quicquam de isthoc prioris versus sensu subdubitarem, si constaret illud* ᚿᛆᛒᛒᛆ ᚴᚮᛋᛏᛁ *aliquam Nendi significationem in se complecti.*

ᛁ. ᚴᚮᛚᛚᚢᛘ ᛒᚱᚢ ᛒᚱᛁᛁᚦᛆ.	Jis kóllum bru breida.
ᛒᛚᛁᚿᚦᛆᚿ ᛏᛆᚱᚠ ᛆᛏ ᛚᛁᛁᚦᛆ.	Blindan tarf at leida.

ᛁ. ᚴᚮᛚᛚᚢᛘ. Glacies pontium latissimus. ἡ φύσις ἀπάντων τῶν διδαγμάτων κρατεῖ. *Ingens naturæ vis est.*

ᛒᛚᛁᚿᚦᛆᚿ. Cœcus indiget ductore. *Amicus re juvat, ubi re opus est. Ita Wormius. Mihi quoque non est dubium quin is verum distichi sensum in genere tetigerit; nescio tamen an non primus versus in illo* ᚴᚮᛚᛚᚢᛘ *(quod non intelligo) amplius quid dicat quàm expressit Wormius.*

ᛆ. ᛁᛦ ᚵᚢᛘᚿᛆ ᚵᚮᚮᚦᛁ.	Aar er gumna goodi.
ᚵᛁᛏ ᛁᚴ ᛆᛏ ᚮᚱ ᚠᛆᚱ ᚠᚱᚮᚦᛁ.	Get eg adt ór var Frodi.

ᛆ. ᛁᛦ.

Digitized by Google

ᛅ· ᛁᛦ. Anni proventus ingens. *Huc refer illud Tibulli*;

Annus in apricis maturat collibus uvas;
Annus agit certâ lucida ſigna vice.

ᛅᛅᛦ *ſignificat* Annum *vel* Annonam. ᚠᚢᛘᚾᛅ *verò* Proventum, delicias, bona *denotat*.

ᚠᛁᛅ ᛁᚠ. Frotonis liberalitas ſumma. *Videtur Frotonem quartum innuere; quem Saxo libro Sexto tradit* ab eximiâ largitate cognomen mutuatum eſſe. adeò námq; liberalis exſtitit, ut recenti largitatis conſuetudine priſca militiæ ſtipendia duplicaret, opes in propatulo haberet, cæteros largiendo præcurreret, omnes humanitatis officiis anteveniret; &, quod difficilius eſt, virtute invidiam vincere contenderet. *Huc accedit, quòd author muneribus addit pondus*, Et majeſtatem res data dantis habet, *ut loquitur Ovidius. Hunc huic diſticho ſenſum tribuit Wormius; quem & ipſe in explicatione ſecundi verſus, nullâ ex parte mihi intellecti, ſequor. At primum verſum ita commodiùs reddi poſſe arbitror*, Anni proventus eſt hominum commoditas. *Quum enim* ᛅᛅᛦ *in Runico lexico exponatur* Anni proventus, *& ipſe quoque Wormius hoc in loco ſic explicet, non video cur eandem ſignificationem tribuat voci* ᚠᚢᛘᚾᛅ. *præſertim cum Cædmoni* ʒuma *paſſim dicatur* Homo. *Argenteo codici* ГNMEINS *ſit* Mas, homo ſexus maſculini. *Tatiano denique* gomman *denotet* Hominem, virum, marem, maritum. *de quibus vide Notas noſtras ad Tatiani* III, 1.

ᛋ· ᛁᛦ ᛚᛅᚾᛑᛅ ᛚᛁᚬᛘᛁ:	Sol er landa liomi.
ᛚᚢᛏᛁ ᛁᚠ ᛅᛑ ᚼᛁᛚᚠᚢᛘ ᛑᚬᛘᛁ·	Luti eg ad helgum domi.

ᛋ· ᛁᛦ. Sol (*nomen hujus literæ*) eſt terræ lumen. *Huc refer illud Virgilii* IV *Æneïd*. Sol, qui terrarum flammis opera omnia luſtrat. *unde & apud Ovidium* III *Faſt*. Nitidus Deus *dicitur*. *& rurſus* II *Metam*. Lux immenſi publica mundi. IV *denique Metam*. Author lucis. *&* Sidereâ qui temperat omnia luce. *ac tandem quoque* Mundi oculus *nuncupatur*.

ᛚᚢᛏᛁ ᛁᚠ. Sacra religioſè tractanda. *Huc pertinet illud Muſæi apud Juſtinum Martyrem*, θύρας δ' ἐπίθεσθε βεβήλοις. *Eodem planè ſenſu dixit Callimachus*, ἑκὰς ἑκὰς ὅστις ἀλιτρός. *& Virgilius*; Procul ô procul eſte prophani. ᛚᚢᛅᛁ, *id eſt*, Veneror, cernuus adoro, reverenter habeo. *Hæc Wormius. Primum interim verſum commodiùs reddas*, Solare lumen eſt terrarum jubar; ᛚᛁᛅᛘᛅ *certè eſt* Splendor *Lexico Runico in* ᛁᛘᚢᛦ. *at Angloſaxonibus* leoma *exp*. Radius *vel* Jubar. *Beda* V, 24. *Æqu. vern*. XXXIII. *Gregor. magnus Dial*. II, 35. *gramm. Ælfrici*

Digitized by Google

cap. IX, *terminat.* 16. *Secundum quoque versum propriè magis transtuleris*, Summissi proniq; corporis inflexione veneror sacras ædes. *nam id quoque* lutan *vel* ahlutan *dicebant Anglosaxones*. *Vide annotata ad gl A*, 13. *in* luȝȝenter. *De voce* Dom *pro Templo*, *vide Spelmanni Archæologum in* Dominicum.

ᛏ. ᛁᛦ ᛁᛁᚿᚼᛁᚿᚦᚢᛦ ᛅᛋᛅ. Tyr er einhendur Asa.
ᚯᛒᛏ ᚢᛁᚱᚦᚢᛦ ᛋᛘᛁᚦᚢᛦ ᛅᛏ ᛒᛚᛅᛋᛅ. Opt verdur smidur at blasa.

ᛏ. ᛁᛦ. Tyr inter Asianos unimanus. *De hoc Idolo consulendus Edda*. *Fingunt námq; hunc Tyrum ex iis fuisse qui Diis erant proximi, atque ex Asiâ unà cum Othino huc delati*. *Sed ab insolitæ magnitudinis lupo, quem vincire aggressus est, manuum alterâ multatus, postea dictus est* Unimanus. *Appositè hìc applicaverit aliquis illud Horatii* ——— Nihil est ab omni Parte beatum ——

ᚯᛒᛏ. Fabro sæpè flandum. *Egregiè Horatius in hunc sensum* ——— Nil sinè magno Vita labore dedit mortalibus ——— *Hæc Wormius*.

ᛒ. ᛁᛦ ᛚᛅᚢᚠ ᚠᚱᛆᚴᛋᛏ ᛚᛘᛅ. Biarkan er lauf gronst lima.
ᛚᛆᚠᛁ ᛒᛅᛦ ᚠᛚᛁᚱᚦᛅᛦ ᛏᛁᛘᛅ. Loki bar flerdar tima.

ᛒ. ᛁᛦ. Betula arborum viridissima. *inter primas enim foliorum viriditate luxuriare solet*. *Author videtur hoc innuere voluisse*. *Animos juvenilibus annis luxuriare*.

ᛚᛆᚠᛁ. Lochonis vafrities summa. *Et hic Edda consulendus*. *Sensus est*, *Malum consilium consultori pessimum*. *Ita Wormius*. *Ego non satis capio mentem versus primi, nisi fortè* ᛚᛘ *Cimbris vetustioribus denotaverit* Arborem. ᛚᛘ-ᚱᚢᚴᛅᛦ *certè vocabant olim* Arboreas runas, *quemadmodum nos docet Runicum lexicon in* ᚱᚢᚴᛅᛦ. *Ad secundi versus intellectum nonnihil quidem facit quòd* flærð *Islandis est* Versutia, falsitas; *reliqua tamen necdum satis capio*.

ᛚ. ᛁᛦ ᚦᛅᚦ ᛁᛦ ᚠᛁᛚᛚᚢᛦ ᚢᛦ ᚠᛁᛅᛚᛚᛁ. Laugr er thad er fellur ur fialli.
ᚠᛆᛋᛏ ᛁᚴ ᚠᚢᛚ ᛁᚱᚢ ᚴᛅᛚᛚᛁ. Fost en gul eru nalli.

ᛚ. ᛁᛦ. Liquor sponte è præruptis ruit. *Simile quid habet Ovidius* III *Fastorum*

——— Juvenilibus annis
Luxuriant animi, corporáq; ipsa vigent.

ᚠᛆᛋᛏ. Aurum peculium pretiosum. *Huc pertinet illud Mantuani poëtæ* ——— Quid

Digitized by Google

——Quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? — *Hæc Wormius. Ad illustrationem primi versus facit quòd Runico lexico* ᚼᛆᛚᛚᚢᚱ ᚠᛁᛆᛚᛚᛆ *exponitur* Palatium montanum. *Islandis quoque* fiall *est* Mons. fell, Acclivitas. *Vide plura in annotatis ad gl D, 22. in* Rupis, uels. *Ad secundum versum pertinet quòd* gull *Islandis est* Aurum. gulur, Fulvus. *Sed reliqua non intelligo.*

ᛘ. ᛁᚱ ᛘᛆᛚᛑᚢᚱ ᛆᚢᚴᛁ.	Madr er moldur auki.
ᛘᛁᚴᛁᛚ ᛁᚱ ᚵᚱᛁᛁᛒ ᛆ ᚼᛆᚢᚴᛁ.	Mikil er greip a hauki.

ᛘ. ᛁᚱ. Homo pulveris augmentum. *Sensui huic respondet eximius locus Pontii Paulini ex* III *ad Ausonium epistolâ;*

——— Stultus diversa sequentibus esse
Nil moror, æterno mea dum sententia Regi
Sit sapiens. Breve quicquid homo est, ut corporis ægri,
Temporis occidui, & sinè Christo pulvis & umbra:
Quod probat aut damnat, tanti est, quanti arbiter ipse.
Ipse obit, atque illi suus est comitabilis error;
Cúmq; suo moriens sententia judice transit.

ᛘᛁᚴᛁᛚ. Gryphus major accipitre. *Huc refer illam Dionysii Catonis sententiam, numero undecimam,* Majori cede. *Vide quoque ejusdem Disticha moralia libro Secundo, carm.* 11. *Hæc Wormius.*

ᛦ. ᛁᚱ ᚢᚱᛐᚢᚱ ᚵᚱᚮᚿᛋᛐ ᚡᛁᚦᛆ.	Yr er urtur grónst vida.
ᚡᛆᚿᛐ ᛁᚱ ᚦᛆᚱ ᛁᚱ ᛒᚱᛁᚿᚿᚱ ᛆᛐ ᛋᚢᛁᚦᛆ.	Vant er thar er brennr at suida.

ᛦ. ᛁᚱ. Arcus tam hyeme quàm æstate flexibilis. *Egregiè Cerialis apud Tacitum Histor. lib.* IV, *cap.* 74. Vitia erunt, donec homines. *Appositè quoque Horatius libro Secundo, Satyrâ* VII;

Pars hominum vitiis gaudet constanter, & urget
Propositum; pars multa natat, modò recta capessens,
Interdum pravis obnoxia ———

ᚡᛆᚿᛐ. Solet igne adustus dolere. *Sensus est; Miseras cogitationes nostras, cum omnia fecerimus, subinde recurrere ad indignissimarum calamitatum memoriam; non quia necesse est,* sed quia naturale est, *ut loquitur Seneca Consol. ad Helviam, cap. ult.* manum sæpiùs ad id referre quod doleat. *Hæc Wormius.*

Digitized by Google

Atque hæc quoque ſuffecerint de Runarum appellatione, figurâ, poteſtate, ſerie. Reliquum eſt ut levi quoque obtutu Angloſaxonici, Francici, Danici, Iſlandici, Anglici, Belgiciq; alphabeti rationem Lectori ſtudioſo exhibeamus.

ANgloſaxonum majores minoréſq; literæ, abbreviaturæ, receptiſſimæ denique diſtinctiones ita notantur;

A. B. Ꞇ. D. Ɛ. F. Ᵹ. Ƕ. I. K. L. ꟽ. N. O. P. ꞆU *vel* Ꞇƿ *pro* Q. R. Ꞅ. T. U. Ƿ. X. Y. Z. Ð *vel* Þ *eſt* TH. ⁊ *eſt* Anꝺ.

a. b. c. ꝺ. e. ꝼ. ᵹ. h. ı. k. l. m. n. o. p. cu *vel* cƿ *pro* q. ꞃ. ꞅ. ꞇ. u. ƿ. x. ẏ. z. ð *vel* þ *eſt* th. ꝥ *eſt* þaꞇ *vel* þæꞇ. ⁊ *denique* anꝺ.

Unico puncto denotabant Angloſaxones ſenſum imperfectum: at perfectum concludebant tribus punctis triangulari formâ conjunctis atque hunc in modum :. diſpoſitis.

FRancicum alphabetum, quod quidam Theotiſcum alii Alamannicum nuncupant, has habet majores minoréſq; literas;

𝔄. 𝔅. ℭ. 𝔇. 𝔈. 𝔉. 𝔊. ℌ. ℑ. 𝔎. 𝔏. 𝔐. 𝔑. 𝔒. 𝔓. 𝔔. ℜ. 𝔖. 𝔗. 𝔙. 𝔚. 𝔛. 𝔜. ℨ.

𝔞. 𝔟. 𝔠. 𝔡. 𝔢. 𝔣. 𝔤. 𝔥. 𝔦. 𝔧. 𝔨. 𝔩. 𝔪. 𝔫. 𝔬. 𝔭. 𝔮. 𝔯. ꝛ. ſ. 𝔰. 𝔱. 𝔳. 𝔲. 𝔴. 𝔵. 𝔶. 𝔷.

Licet verò Francicum hoc Alphabetum ordine recto inſtar alphabeti Gothici, Cimbrici, Angloſaxonici videatur procedere; crebra tamen ac valde mirabilis Francicarum inter ſe literarum commutatio, literis affinibus in alias cognatas quâvis occaſione tranſeuntibus, totam quoque idiomatis Alamannici orthographiam non parum convellit ac turbat. Incertæ hujus incultæq; ſcriptionis rationem ipſis Francis imputat Otfridus in ſuâ ad Luitbertum Maguntiacenſem archiepiſcopum epiſtolâ, quam præmiſit rythmicæ tranſlationi Euangeliorum. Cæterùm de his alibi commodior erit dicendi locus.

DAnicum Iſlandicúmq; alphabetum vix quicquam à Francico diſcrepant; niſi quod Danis atque Iſlandis ø eſt o breve. Iſlandi adhæc expreſſuri literam Thorn,

Digitized by Google

Thorn, *quæ valet* TH, *adhibent Cimbricum* Duſs, *ſcribúntq;* þ *non punctatum, contra quàm in Runicis monumentis fieri aſſolet, ubi* þ *eſt* TH.

A*Nglicas denique Belgicáſq; literas notamus characteribus, apud utramque gentem nunc & olim receptiſſimis;*

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N. O.
P. Q. R. S. T. V. U. W. X. Y. Z.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. j. k. l. m. n. o. p.
q. r. ꝛ. ſ. s. t. v. u. w. x. y. z.

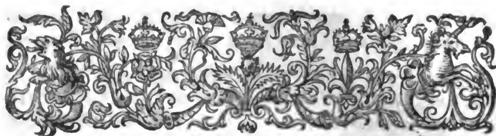
Variarum literarum, quæ in hoc opere occurrunt, ratione quantum ſatis eſt expoſitâ, pergo nunc ad ipſum illud Gothicum gloſſarium quod ætate jam gravis atque affectus, poſthabitis aliis quæ operam typographi poſtulabant, feſtinantiùs quàm compoſitiùs deproperavi; non tantùm ut priſcæ Gothorum genti ac linguæ debitus tribueretur honor, ſed ut omnes quoque Philoteutones, in tam illuſtri venerandæ antiquitatis ſpecimine, genuina uberrimæ commendatiſſimæq; linguæ ſuæ primordia agnoſcentes, prono ſtudio hos meos tenues conatus exciperent ac ſtrenuè pro viribus adjutarent.

FINIS.

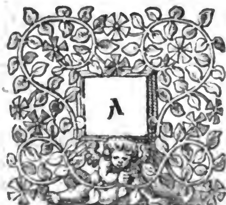
Digitized by Google

Digitized by Google

GLOSSARIUM GOTHICUM.

AB. AG.

ABAN NI KANN: Virum non cognosco; *Luc.* 1:34. **LIBANDEI MIÞ ABIN JERA SIBUN**: Vivens cum viro annis septem; *Luc.* 2:36. **JABAI QINŌ AFLETIÞ ABAN SEINANA**: Si uxor dimiserit virum suum; *Marc.* 10:12. **DU MAGAÞAI IN FRAGIFTIM ABIN**: Ad virginem desponsatam viro; *Luc.* 1:27.

ABRS, Validus, vehemens. **ABRABA**, Valdè, vehementer. **HUHRUS ABRS**: Fames valida; *Luc.* 15:14. **OHTEDUN ABRABA**: Timuerunt valdè; *Matth.* 27:54. **MIKILS ABRABA**: Magnus valdè; *Marc.* 16:4.

ABU ÞUS SILBIN ÞU ÞATA QIÞIS: A temet ipso hoc dicis? ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις; *Joh.* 18:34. **ABU** *hoc fecerunt ex* **AF**, *sicuti* **UBUH** *ex* **UF**. *quod vide suo loco.*

AGGILUS, Angelus, *Luc.* 1:11, 13, 19, 26, 28, 30, *&c.* **AGGILJUS**, Angeli; *Marc.* 12:25. *Luc.* 2:15. **AGGILEIS**, *Marc.* 1:13. *Anglosax.* ænglaſ. englaſ. *Alam.* engila. *Gall.* anges. *Ital.* angeli. *Hisp.* angelos. *Dan.* engle. *Angl.* angels. *Belg.* engelen. *Græcis* ἄγγελοι. *Vide quæ diximus in annotatis ad Tatiani* II, 4.

AGGWU DAUR, Angusta porta; *Matth.* 7:14. *Alamannis* einger / engi

 est

Digitized by Google

est Arctus, angustus. *Belg.* **eng / enghe**. *Videtur esse ex* ἄγχειν, *quod non modò* Fauces constringere *significat, verùm etiam quovis alio modo* Premere, elidere.

𐌰𐌲𐌹𐍃 𐌳𐌹𐍃𐌳𐍂𐌰𐌿𐍃 𐌹̈𐌽𐌰: Timor irruit super eum; *Luc.* 1: 12. **𐌳𐌹𐍃𐍃𐌰𐍄 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌰𐌲𐌹𐍃**: Invasit omnes timor; *Luc.* 7: 16. **𐌹̈𐌽 𐌰𐌲𐌹𐍃𐌹𐍃 𐌹̈𐌿𐌳𐌰𐌹𐌴**: Propter metum Judæorum; *Joh.* 7: 13. **𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽 𐌿𐍃𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰𐌹**: Erant metu perculsi; *Marc.* 9: 6. **𐌿𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽**: Sinè timore; *Luc.* 1: 74. *Videtur etiam huc facere illud Cædmonis* 40, 23; ıc me onaȝen mæȝ, Metuendum est mihi. *Vide quæ de vocabuli origine dicimus in* **𐍉𐌲𐌰𐌽**, Metuere.

𐌰𐌲𐌻𐌰𐌹𐍄𐌴𐌹, Impudicitiæ; ἀσέλγειαι. *Marc.* 7: 22.

𐌰𐌲𐌻𐍉, Tribulatio; *Marc.* 13: 19. **𐌱𐌹 𐌸𐌴 𐌵𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌰𐌲𐌻𐍉 𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿 𐍅𐍂𐌰𐌺𐌾𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌹𐍃**: Ortâ tribulatione aut persecutione propter verbum; *Marc.* 4: 17. **𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌰𐌿 𐌰𐌲𐌻𐍉𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳**: In mundo pressuram habebitis; *Joh.* 16: 33. *Huc omnino refer Anglosaxonicum* eȝlıan *vel* eȝlan, *Anglicum item* **to aile** / Molestum esse, nocere. *Quum enim Anglosaxones dicunt*, hƿæt eȝleð ðe. *& Angli*, **What aileth thee?** *videntur mihi satis manifestè exprimere Græcum* τί ἀλγεῖς; Quid tibi deest? quid ægrè te habet? quid te turbat? *ut* **𐌰𐌲𐌻𐍉** *&* eȝlıan, *per usitatissimam ac minimè duram literarum metathesin, sit ex* ἀλγεῖν, Dolere, molestiis cruciari.

𐌰𐌲𐌻𐌿 𐌹̈𐍃𐍄, Difficile est; *Marc.* 10; 24. **𐌰𐌲𐌻𐌿𐌱𐌰**, Difficulter; *Marc.* 10: 23. *Luc.* 18: 24. *Quemadmodum attento Lectori primo statim intuitu perspicuum fit hæc pertinere ad ea quæ diximus in* **𐌰𐌲𐌻𐍉**, Tribulatio, *ita &* ἀγλύεσθαι *(quod fortassè quoque huc facit) Hesychio exp.* βλάπτεσθαι, Damno affici, lædi.

𐌰𐍆, A, ab, abs; ἀπό. *Matth.* 5: 18. *Matth.* 7: 4, 28. **𐌻𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹 𐌿𐌽𐍃 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌹𐌽**: Libera nos à malo; *Matth.* 6: 13.
𐌰𐍆 𐌹̈𐌼 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽 𐍅𐌰𐍃: Ab eis absconditum erat; *Luc.* 18: 34.
𐌰𐍆 𐌼𐌹𐍃𐍃𐌹𐌻𐌱𐌹𐌽: A me ipso; *Joh.* 8: 28.
𐌰𐍆 𐍃𐌹𐍃𐍃𐌹𐌻𐌱𐌹𐌽: A semet ipso; *Joh.* 15: 4. 16: 13.
𐌰𐍆 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌰: De monte; ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Matth.* 8: 1.
𐌰𐍆𐌽𐌹𐌼𐌰𐌳𐌰 𐌰𐍆 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Auferetur ab eo; *Luc.* 19: 26.
𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀 𐌰𐍆 𐌸𐌿𐍃: Projice abs te; *Matth.* 5: 29, 30.
𐌰𐍆 𐍃𐌰𐌿𐍂𐌾𐍉𐌼: A sollicitudinibus; ὑπὸ μεριμνῶν. *Luc.* 8: 14.
𐌰𐍆 𐌷𐌰𐌹𐌸𐌾𐌰𐌹: De agro; ἐκ τοῦ ἀγροῦ. *Luc.* 17: 7.
𐌰𐍆 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉𐌼 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽: Ad dexteram sedere; ἐκ δεξιῶν καθίσαι. *Marc.* 9: 40.

𐌰𐍆-

Digitized by Google

𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽: Negare, abnegare. 𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽: Cœpit anathemizare & jurare; *Marc.* 14: 71. Cœpit anathemizare, *i. cœpit notitiam Christi, caput suum diris execrationibus devovendo, abjurare.* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌹𐍃 𐌼𐌹𐌺 𐌸𐍂𐌹𐌼𐍃𐌹𐌽𐌸𐌰𐌼: Negabis me ter; *Matth.* 26: 75. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌰𐍃 𐍅𐌹𐌻𐌹 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌼𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽. 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽: Si quis vult post me venire, abneget semet ipsum; *Luc.* 9: 23. 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌰𐌹𐌺, Negavit; *Marc.* 14: 68. *Joh.* 18: 25 *&* 27. *Huic* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 *opponitur* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, *sicuti videre est Matth.* 10: 32 *&* 33. *De origine verbi* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 *nihil etiamnum certi, quod statuam, habeo: nisi quis fortè censeat verisimiliter posse deduci ab* 𐌰𐌹𐌲𐌰𐌽, Habere, possidere. *ut* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 *dictum sit quasi* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌲𐌰𐌽, *Proprietatem vel possessionem alicujus rei abdicare ac testari nihil ad se rem istam pertinere.*

𐌰𐍆𐌰𐌹𐍂𐌶𐌹𐌳𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸: Seducti estis; πεπλάνησθε. *Joh.* 7: 47. 𐌰𐍆𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽, Seducere; ἀποπλανᾷν. *Marc.* 13: 22. *Refer ad* 𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽, Seducere.

𐌰𐍆𐌰𐍂, Post; μετά. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰: Post tres dies resurgam; *Matth.* 27: 63. *Marc.* 9: 2. *Luc.* 15: 13. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻, Post pusillum; *Matth.* 26: 73. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌰𐍄𐌹𐌷𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌹̈𐍉𐌷𐌰𐌽𐌽𐌴𐍃: Postquam traditus est Johannes; *Marc.* 1: 14. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌵𐌰𐌸 𐌹̈𐌽 𐍃𐌹𐍃 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌹𐌽: Post hæc dixit intra se; *Luc.* 18: 4. *Joh.* 6: 1. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐍉 𐌰𐌲𐌻𐍉𐌽 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰: Post tribulationem illam; *Marc.* 13: 24. 𐌰𐍆𐌰𐍂, Post, retrò; ὀπίσω. 𐌷𐌹𐍂 𐌲𐌰𐍄𐍃 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌼𐌹𐍃: Venite post me: *Marc.* 1: 17. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌹 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌼𐌹𐍃 𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽: Si quis vult me sequi; *Marc.* 8: 34. 𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Secutus est eum; *Matth.* 9: 9.

𐌰𐍆𐌰𐍂 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: In verbo tuo; ἐπὶ τῷ ῥήματί σου. *Luc.* 5: 5. 𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌽𐌰𐌼𐌹𐌽 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐍃: Vocabant eum nomine patris sui; ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. *Luc.* 1: 59.
𐌰𐍆𐌰𐍂𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Sequi; *Marc.* 5: 37. *Vide* 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Ire.
𐌰𐍆𐌰𐍂𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽, Sequi; *Marc.* 8: 34. *Vide* 𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐍆𐌰𐍂, Vices. 𐌿𐍃 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌰𐌱𐌹𐌾𐌹𐌽𐍃: De vice Abiâ; ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά. *Luc.* 1: 5. *Vide interim an non illud* 𐌿𐍃 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌰𐌱𐌹𐌾𐌹𐌽𐍃 *tantundem sit ac si dicas, De illâ vice quam Abiæ posteri in suo ordine observant. Anglosaxonibus nempe* aforan. eaforan. eoferan *dicebantur* Posteri, successores. *Ita Cain & Abel dicuntur Adami atque Evæ* aforan. *Cædmon* 23, 21. *Enos quoque dicitur* eafora *Caini.* 25, 17. *Abrahamus denique nuncupatur* Ðares afera. 45, 10.

Digitized by Google

45, 10. *quibus adde illud Bedæ* III, 18; heold East-engla rice æfter Eorp-walde Rædwaldes eaferan :. Præfuit orientalium Anglorum regno post Eorpwaldum Redwaldi successorem. *Hæc nemo non referet ad antecedens* **AFAR**, Post.

AFGAGGANDANS, Descendentes, discedentes; ἀποβάντες. *Luc.* 5 : 2. **AFÏDDJA SUNDRO**: Secessit seorsum; ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν. *Luc.* 9 : 10. *Refer ad* **GAGGAN**.

AFGALEIÞANDAM ÞAIM AIRUM ÏOHANNES: Cum discessissent nuntii Johannis; *Luc.* 7 : 24. *Refer ad* **LEIÞAN**.

AFGRUNDIÞA, Abyssum; *Luc.* 8 : 31. *Alamannis* afgrunde *vel* abcrunt *est* Abyssus. *Belgis* afgrond. *Appellationis ratio satis est manifesta*.

AFDAILJA TAIHUNDONDAI ALLAIS ÞIZE GASTALDA: Decimas do omnium quæ possideo; ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. *Luc.* 18 : 12. *Refer ad* **DAILA**, Pars, portio.

AFDAUÏDAI WESUN AND FRAWAURPANAI SWE LAMBA NI HABANDONA HAIRDEIS: Vexati erant & projecti sicuti oves non habentes pastorem; *Matth.* 9 : 36. *propriè Moribundi, languidi, viribus defecti. Danis certè* døe *est* Mori, *Anglis* die / *Alamannis verò* douuan. *Otfridus* IV, 23, 45;

Er scal irsterban thuruh not/
So uuizod unser zeinot/
Joh douuan sinen uuorton
An therero manno hanton.

& rursus V, 12, 45;

Tho er bi unsih uuolta douuen/
Mit thiu thia uuorolt frouuen.

vide quoque III, 25, 51. *item* III, 26, 80.
Rhythmus de S. Annone, § 27;

Da mohte man sin douuuin/
Durch helme uirhouuuin/
Des richin Pompeiis man/
Da Cesar den sige nam.

AFDAUÞJAN, Morti tradere; *Marc.* 14 : 55. **EI AFDAUÞIDEDEINA ÏNA**: Ut eum morti traderent; *Matth.* 27 : 2. **DAUÞAU AFDAUÞJAIDAU**: Morte moriatur; *Marc.* 7 : 10. *Refer ad* **DAUÞS**, Mortuus.

AF-

Digitized by Google

𐌰𐍆𐌳𐍉𐌱𐌽, Obmutefce; *Luc.* 4: 35. *pro eo occurrit* 𐌰𐍆𐌳𐌿𐌼𐌱𐌽 *Marci* 4: 39. *quod poſtremum pronuntiatu difficilius eſt, ob concurſum plurium in fine vocis conſonantium: ita ut* 𐌰𐍆𐌳𐍉𐌱𐌽 *videri poſſint induxiſſe, qui duriorem verbi enuntiationem ſtudebant emollire. Refer utrumque ad* 𐌳𐌿𐌼𐌱𐌰, Mutus.

𐌰𐍆𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽, Anathematizare, deteſtari; *Matth.* 26: 74. 𐌽𐌹 𐌰𐍆𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌹𐌳. 𐌾𐌰𐌷 𐌽𐌹 𐌰𐍆𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰: Nolite condemnare, & non condemnabimini; *Luc.* 6: 37. 𐍃𐌰 𐍂𐌴𐌹𐌺𐍃 𐌸𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌰𐌿𐍃 𐌰𐍆𐌳𐍉𐌼𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸: Princeps hujus mundi judicatus eſt; *Joh.* 16: 11. *Refer ad* 𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽, Judicare.

𐌰𐍆𐌳𐍂𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Præcipitare. *vide* 𐌳𐍂𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Ex alto deorſum deturbare.

𐌰𐍆𐌳𐌿𐌼𐌱𐌽, Obmutefce; *Marc.* 4: 39. *Refer ad* 𐌳𐌿𐌼𐌱𐌰, Mutus.

𐌰𐍆𐌴𐍄𐌾𐌰, Vorax. 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌰𐍆𐌴𐍄𐌾𐌰: Homo vorax; *Matth.* 11: 19. 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌰𐍆𐌴𐍄𐌴𐌹: Homo devorator; *Luc.* 7: 34. *Ex hac geminâ voce compoſitâ videor mihi liquidò deprehendere Gothos vetuſtiores non tam* 𐌹̈𐍄𐌰𐌽 *quàm* 𐌴𐍄𐌰𐌽 *ſcripſiſſe; quandoquidem veteris orthographiæ ratio plerumque ſolet incorruptiùs ſervari in compoſitis. Atque adeò quoque credo hanc orthographiam perduràſſe, uſque dum gens maſcula initiale illud* 𐌴 *tenue ubique ferè commutavit in* 𐌰. 𐌰𐌹. 𐌴𐌹. *vel* 𐌹.

𐌰𐍆𐍆𐌰𐌻𐌷𐍄 𐌸𐍉 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐍃𐌽𐌿𐍄𐍂𐌰𐌹𐌼: Abſcondiſti hæc à ſapientibus; *Luc.* 10: 21. *Refer ad* 𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽, Occultum.

𐌰𐍆𐌷𐍉𐌻𐍉𐌳𐌰, Defraudavi; ἐσυκοφάντησα, *Luc.* 19: 8. *Vide* 𐌷𐍉𐌻𐍉𐌽.

𐌰𐍆𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌿𐌻𐌳𐌰 𐌰𐍆 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌹𐌼: Excutite pulverem de pedibus veſtris; *Luc.* 9: 5. *Vide* 𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐍆𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Ponere, deponere; θεῖναι. *Joh.* 10: 18. *Refer ad* 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌹̈𐌾𐌰 𐍃𐍉 𐌷𐌴𐌹𐍄𐍉: Reliquit eam febris; *Matth.* 8: 15. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌽: Emiſit ſpiritum; *Matth.* 27: 50. 𐍅𐌴𐌹𐍃 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄𐌿𐌼 𐌰𐌻𐌻𐌰: Nos dimiſimus omnia; *Marc.* 10: 28. *Refer ad* 𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽, Linquere, ſinere, dimittere.

𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐍄𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃, Dimittere peccata; *Matth.* 9: 6. *pro quo Marci* 2: 7. *& Lucæ* 5: 21 *habes* 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃. *&* 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰 𐌸𐌿𐍃 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐍃: Dimittuntur tibi peccata; *Matth.* 9: 5. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌹𐌸, Dimittit; *Matth.* 6: 15. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌹𐍃 𐌹̈𐌼-

𐌼𐌰: Dimitte ei; *Luc.* 17:4. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌼, Dimittimus; *Matth.* 6:12. 𐌳𐌿 𐌰𐍆𐌻𐌰𐍄𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴: In remissionem peccatorum; *Marc.* 1:4. *Anglosaxonibus* ꝼoꞃlætan ȝyltaꞅ *est* Dimittere delicta. ꝼoꞃlætnyꞅꞅ ꞅynna, Remissio peccatorum. *Alamannis* **furlazan sunta** *est* Remittere peccata. **furlaznes suntono** / Remissio peccatorum. *Propriùs igitur Gothi exprimunt Græcum* ἀφίημι *&* ἄφεσις. *at vett Belgæ propiùs accedebant ad Gothos, cùm* **aflaeten** *iis erat* Dimittere peccata. *unde adhuc remansit* **aflaet** / **aflaet-brief van den Paus** / Indulgentiæ, *j. Romani pontificis litteræ veniales. Danis* afflad. *Dicebant tamen Gothi etiam* 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽. *Ita legimus Lucæ* 6:37; 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌹𐌳 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌹𐌳𐌰: Dimittite & dimittemini. *Iterum Lucæ* 17:3; 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌹𐍃 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Dimitte illi. *denique Marci* 3:29; 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄 𐌰𐌹𐍅: Non habet remissionem in æternum.

𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍂𐌰 𐌼𐌹𐍃: Discedite à me; *Matth.* 7:23. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸, Recedite; *Matth.* 9:24. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌳𐌿 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Secessit ad mare; *Marc.* 3:7. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌰𐌻𐌾𐌰𐌸: Profectus est peregre; *Marc.* 12:1. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌾𐌴𐍂𐌰 𐌲𐌰𐌽𐍉𐌷𐌰: Peregre fuit annis multis; *Luc.* 20:9. *Refer ad ea quæ fusè dicimus in* 𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽.

𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰𐍄𐌰: Relinquentes omnia; *Luc.* 5:11. *Vide an non referri possit ad ea quæ diximus in* 𐌱𐌹𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Relinquere.

𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽 𐌵𐌴𐌽, Repudiare, dimittere uxorem; *Marc.* 10:4. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐍄𐌰𐌽𐌰 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌹𐌸: Dimissam à viro ducit; *Luc.* 16:18.

𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐌰𐌽, Restare, superesse, residuum esse, relinqui. 𐍃𐌹𐌻𐌱𐍉 𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐌹𐌸 𐌰𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰: Ipsum manet solum; *Joh.* 12:24. 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌹̈𐌼: Quod superfuit illis; *Luc.* 9:17. 𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌳𐍂𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐍉𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌹𐍃𐌹𐌸: Reliqua fragmenta colligite; *Joh.* 6:12. *cui affine est illud Marci* 8:8; 𐌻𐌰𐌹𐌱𐍉𐍃 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌿𐌺𐍉 𐌿𐍃𐌽𐌴𐌼𐌿𐌽: Quod supererat de fragmentis sustulerunt. ꞅumeꞅ ðinȝeꞅ laꝼe, Reliquiæ; *gr Ælfrici, cap.* 13. **aleibon** / Reliquiæ; *gl Lipsii.* **farleipter** / Reliquum. **aleiba** / Residua; *gl B*, 46. **za leibu ist** / Reliquum est; *gl A*, 11. **pilibe** / Maneat. **piliben** / Remanent. **za leibu ist** / Restat; *Kero. Græcis* λείπειν, ἀπολείπειν *est* Linquere, relinquere. *Vide annotata ad Tatiani* CCXI, 1.

𐌰𐍆𐌼𐌰𐌹𐍄 𐌸𐍉: Eruc eam; *Matth.* 5:30. 𐌰𐍆𐌼𐌰𐌹𐍄 𐌸𐍉: Ascinde illam; *Marc.* 9:43. 𐌰𐍆𐌼𐌰𐌹𐌼𐌰𐌹𐍄 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌺𐌰𐍂𐌺𐌰𐍂𐌰𐌹: Decollavit eum in carcere; *Marc.* 6:27.

𐌰𐍆-

Digitized by Google

AFMAIMAIT IMMA AUSO TAIHSWO: Abscidit ei auriculam dexteram; *Joh.* 18: 10. *Refer ad* MAITAN, Concidere, conscindere, præsecare.

AFMARZJAN, Scandalizare. AFMARZEINS GABEINS: Deceptio divitiarum. *Vide quæ dicimus in* MARZJAN.

AFNIMAN ÏDWEIT: Auferre opprobrium; *Luc.* 1: 25.
AFNIMADA IMMA ÞATEI HABAIÞ: Auferetur ab eo quod habet; *Marc.* 4: 25. *Luc.* 8: 18.
AFNIMANDS INA AF MANAGEIN SUNDRO: Apprehendens eum de turbâ seorsum; *Marc.* 7: 33. *Refer ad* NIMAN, Capere, apprehendere.

AFƕAPJAN, Suffocare, exstinguere.
AFƕAPJAND, Suffocant; Marc. 4: 19.
AFƕAPNAND, Suffocantur; *Luc.* 8: 14.
AFƕAPNODEDUN IN MAREIN: Suffocabantur in mari; Marc. 5: 13.
AFƕAPIDEDUN, Suffocaverunt; *Marc.* 4: 7. ÞAREI FON NI AFƕAPNIÞ: Ubi ignis non exstinguitur; Marc. 9: 48. IN FON ÞATA UNAFƕAPNANDO: In ignem inexstinguibilem; Marc. 9: 43 & 45.

AFSATJAN, Amovere aliquem ab hac vel illâ functione. *Belgis* afsetten. BI ÞE AFSATJAIDAU US FAURAGGJA: Cum amotus fuero à villicatione; *Luc.* 16: 4. *Refer ad* SATJAN.

AFSATJAN QEN, Dimittere uxorem; Marc. 10: 2. AFSATEINAIS BOKOS MELJAN: Repudii libellum scribere; Marc. 10: 4.

AFSLAHAM INA: Occidamus illum; *Luc.* 20: 14.
AFSLOHUN INA: Occiderunt illum; Marc. 12: 5.
AFSLOH IMMA AUSO: Amputavit illi auriculam; Marc. 14: 47.
Refer ad SLAHAN, Percutere.

AFSLAUÞNODEDUN ALLAI, Mirati sunt omnes; Marc. 1: 27. AFSLAUÞNODEDUN IN WAURDAM IS: Obstupescebant in verbis ejus; *Marc.* 10: 24. JAH WARÞ AFSLAUÞNAN ALLANS: Et factum est ut omnes expavescerent; *Luc.* 4: 36. *Videri possunt affinitatem aliquam habere cum* SLAWAN, Tacere; *propter silentium illud intra quod se tenere solent formidine vel admiratione tacti*. Auferunt nobis vocem, quæ fieri posse non credimus; & silentium est admiratio subita miserorum; *Quint. declam.* II. *Nisi quis fortè putabit propiùs accedere ad Anglosaxonicum* slapan *vel* aslapan, In securitatem segnitiémq; otio solvi. *unde* slæpð *vel* slepð, Pigritia, inertia. *Anglis*

Digitized by Google

Anglis **sloth**. *Solent enim homines admiratione vel metu externati in eodem vestigio ac statu aliquamdiu perdurare & immoti defixiq; veluti per inertiam torpere.*

𐌰𐍆𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳 𐌹̈𐌽 𐌼𐌴𐌻𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌹𐍃𐍄𐌿𐌱𐌽𐌾𐍉𐍃: Recedunt in tempore tentationis; *Luc.* 8: 13. 𐌰𐍆𐍃𐍄𐍉𐌸 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍂𐌰 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌿𐌽𐌳 𐌼𐌴𐌻: Recessit ab eo ad tempus; *Luc.* 4: 13.

𐌰𐍆𐍃𐍄𐌰𐍃𐍃𐌰𐌹𐍃 𐌱𐍉𐌺𐍉𐍃 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌹̈𐌶𐌰𐌹: Repudii libellum det ei; *Matth.* 5: 31.

𐌰𐍆𐍃𐍄𐌴𐌹𐌲 𐌳𐌰𐌻𐌰𐌸: Descende; *Luc.* 19: 5. *Vide quæ in* 𐍃𐍄𐌴𐌹-𐌲𐌰𐌽 *annotamus*.

𐌰𐍆𐍄𐌰𐌽𐌰, Retrò; ὄπισθεν. *Marc.* 5: 27.
𐌰𐍆𐍄𐌰𐍂𐍉, Retrò; ὄπισθεν. *Matth.* 9: 20.
𐌳𐌿 𐌰𐍆𐍄𐌰𐍂𐍉; Retrò; ὄπισθεν. *Luc.* 8: 44.
𐌰𐍆𐍄𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍃, Novissimus; ἔσχατος. *Marc.* 9: 35.
𐌰𐍆𐍄𐌿𐌼𐌰𐌽𐍃, Novissimi; ἔσχατοι. *Marc.* 10: 31.
𐌰𐍆𐍄𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰: In extremis est filia mea; ἐσχάτως ἔχει τὸ θυγάτριόν μου. *Marc.* 5: 23.

𐌰𐍆𐍄𐌰𐌿𐍂𐌽𐌹𐌳, Rumpit; *Luc.* 5: 36. *Vide* 𐍄𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Rumpere.

𐌰𐍆𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Reducere. 𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄 𐌹̈𐌽𐌰 𐌰𐍆𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽 𐍆𐌰𐌹𐍂-𐍂𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌸𐌰 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻: Rogavit eum à terrâ reducere [*navem*] pusillùm; *Luc.* 5: 3. 𐌰𐍆𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌽𐌰 𐍀𐌰𐌹𐍄𐍂𐌿𐍃: Apprehendens eum Petrus; *Marc.* 8: 32. *Pertinet ad* 𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Ducere, trahere.

𐌰𐍆𐍄𐍂𐌰, Denuò, rursus, iterum; πάλιν. *Matth.* 5: 33. *Marc.* 10: 1, 10. 12: 4. *Joh.* 9: 27. 11: 8. *Anglosaxonibus* eft *est* Iterum. *Cimbris* ᛅᛒᛏᚢᚱ. *Alamannis* **abur. auur. auor. auar.** *quæ videntur affinia Græco* ἂν *vel* αὖθις *vel* αὖθι *vel* αὖθις. Rursus. *Quemadmodum enim Theotiscum* **auur** *videri potest desumpta ex* αὖ. *ita Anglosaxonicum* eft *& Gothicum* 𐌰𐍆𐍄𐍂𐌰 *videri possunt factum ex* αὖθι. *siquidem antiquiores Græci putantur* ἄφθι *pronuntiâsse pro* αὖθι.

𐌰𐍆𐍄𐍂𐌰𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽 *est* Reinvitare, *i. rursus invitare eum qui prior invitaverat.* *Luc.* 14: 12.

𐌰𐍆𐌸𐌻𐌹𐌿𐌷𐌹𐌸, Fugit; *Joh.* 10: 13. *Refer ad* 𐌸𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Fugere.

𐌰𐍆𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽, Lavare, abluere; *Joh.* 9: 11. *Refer ad* 𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽.

𐌰𐍆𐌵𐌹𐌸𐌹𐌸 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌹𐌲𐌹𐌽𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Renuntiat omnibus

bus quæ possidet; ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσι. *Luc.* 14: 33.

𐌰𐍆𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌰𐌽 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼, Lapidare; λιθάσαι. *Joh.* 11: 8.
𐌰𐍆𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐌰𐌹 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: Projiciens vestimentum suum; *Marc.* 10: 50. *Refer ad* 𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌰𐌽, Mittere, projicere.

𐌰𐍆𐍅𐌰𐌻𐍅𐌹𐌸𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐍃𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐍃: Revolutus est lapis; *Marc.* 16: 4. *Refer ad* 𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽, Volvere, revolvere.

𐌰𐌾𐌿𐌺𐌳𐌿𐌸. 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌰𐌾𐌿𐌺𐌳𐌿𐌸: Vivet in æternum; ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. *Joh.* 6: 51 *&* 58. *Anglis* age *est Ætas. Quisquis verò attendet ad ea quæ in Gothico nostro alphabeto diximus de affinitate literæ* 𐌾 *cum J consono, facilè quoque concedet* 𐌰𐌾𐌿𐌺𐌳𐌿𐌸 *&* age *referri posse ad* αἰὼν, Ævum.

𐌰𐌷𐌰𐌺𐍃, Columba. 𐌰𐍄𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍃𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌷𐌰𐌺𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐌰: Descendit spiritus sanctus sicut columba in ipsum; *Luc.* 3: 22. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌽 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌷𐌰𐌺 𐌰𐍄𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐌰: Vidit spiritum tanquam columbam descendentem in ipsum; *Marc.* 1: 10. 𐍄𐍅𐍉𐍃 𐌾𐌿𐌲𐌲𐍉𐌽𐍃 𐌰𐌷𐌰𐌺𐌴: Duos pullos columbarum; *Luc.* 2: 24. 𐍃𐌹𐍄𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍆𐍂𐌰𐌱𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌴 𐌰𐌷𐌰𐌺𐌹𐌼 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌻𐍄𐌹𐌳𐌰: Cathedras vendentium columbas evertit; *Marc.* 11. 15. *Videri potest* 𐌰𐌷𐌰𐌺𐍃 *per quandam literarum transpositionem (priùs tamen anteriore* 𐌺 *in aspirationem commutato) desumptum ex* ἄκακος, Minimè malus, innocens, simplex, ab omni fraude alienus. *Huc facit locus Otfridi* I, 25, 49. *ubi rationem reddit cur Sanctus spiritus specie columbæ descenderit in Christum baptizatum.*

Er uuas dubun gilih/
  Thaz uuas so gilumphlih/
Thuruh ira guati
  Joh thas mammunti.
Thar n' ist gallun ana uuiht/
  Ouh bitteres na uuiht;
Mit snabilu ni uuinnit/
  Ouh mit fuazin ni krimmit.
So ist ther heilego geist.
  Thiu sconi ist al in imo meist.
Suaznissi inti guati/
  Joh mammunti gimuati. *&c.*

𐌰𐌷𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐍄𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌸 𐍆𐌿𐌽𐌹𐌽 𐌿𐌽𐍈𐌰𐍀𐌽𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽: Paleas comburet

buret igne inextinguibili; τὸ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. *Luc.* 3: 17. *Affine huic videtur illud Alamannici glossarii D*, 10; Festuca, agena. Arista, idem. *Fortassè quoque videbuntur aliquibus* 𐌰𐌷𐌰𐌽𐌰 *&* agana *non ita multùm recessisse ab* ἄχυρον.

𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽, Arbitrari. 𐌽𐌹 𐌰𐌷𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌵𐌴𐌼𐌾𐌰𐌿 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰: Nolite arbitrari quia pacem veni mittere in terram; *Matth.* 10: 34. *Anglosaxonibus* ehtian *est* Æstimare, putare. *Alamannis* ahton. *Belgis* achten. ἠγίομαι, ἡγοῦμαι *Græcis est* Arbitror, puto.

𐌰𐌷𐌼𐌰, Spiritus; *Joh.* 6: 63. 𐍃𐍅𐌴𐌲𐌽𐌴𐌹𐌳 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐍃: Exultat spiritus meus; *Luc.* 1: 47. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌾𐍉𐍃: Spiritus veritatis; *Joh.* 14: 17. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍃𐌰 𐌿𐌽𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰: Spiritus immundus; *Marc.* 1: 26. 5: 8. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐌿𐌽𐍂𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Spiritus mutus; *Marc.* 9: 25. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍃𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰: Spiritus sanctus; *Joh.* 7: 39. 14: 26. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐍃: Spiritus sanctus; *Luc.* 1: 35. 2: 25. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌽: Emisit spiritum; *Matth.* 27: 50. 𐌽𐌹 𐍅𐌹𐍄𐌿𐌸 𐍈𐌹𐍃 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸: Nescitis cujus spiritus estis; *Luc.* 9: 55. *Græcis* ἄημα *est* Flatus, spiritus. *ab* ἄω *vel* ἄημι, Flo, spiro.

𐌰𐌷𐍃, Spica; *Marc.* 4: 28. 𐌰𐌷𐍃𐌰 𐍂𐌰𐌿𐍀𐌾𐌰𐌽: Spicas vellere; *Marc.* 2: 23. 𐍂𐌰𐌿𐍀𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌷𐍃𐌰: Vellebant spicas; *Luc.* 6: 1. *Anglosax.* eaꞃ. aheꞃ. *Alam.* ăr. *Dan.* ax. *Angl.* ear of corn. *Belg.* ader/ korn-ader. *Græcis est* ἀθὴρ. *Plura vide in Observatis nostris ad Willerami paginam* 73. *sicuti & Vossii etymologicum Latinum in* Arista.

𐌰𐌷𐍄𐌰𐌿 𐌳𐌰𐌲𐍉𐍃, Octo dies; *Luc.* 9: 28. 𐌱𐌹 𐌸𐌴 𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌳𐌰𐌲𐍉𐍃 𐌰𐌷𐍄𐌰𐌿: Postquam consummati sunt dies octo; *Luc.* 2: 21. 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌲𐌰 𐌰𐌷𐍄𐌿𐌳𐌰𐌹𐌼: Factum est in die octavo; *Luc.* 1: 59. 𐍅𐌹𐌳𐌿𐍅𐍉 𐌾𐌴𐍂𐌴 𐌰𐌷𐍄𐌰𐌿𐍄𐌴𐌷𐌿𐌽𐌳 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐌹𐌳𐍅𐍉𐍂: Vidua annorum octoginta quatuor; *Luc.* 2: 37. 𐌰𐌷𐍄𐌰𐌿𐍄𐌴𐌷𐌿𐌽𐌳, octoginta; *Luc.* 16: 7. *Cambrobritannis* wyth *est* octo. *Anglosaxonibus* eahta. *Alamannis* aht. *Cimbris* ᛅᛏᛏᛅ. *Danis* att. *Islandis* aatta. *Anglis* eight. *Belgis* acht. *Græcis* ὀκτώ.

𐌰𐌹𐌱𐍂𐍃, Munus; *Matth.* 5: 23.

𐌰𐌹𐌲𐌰𐌽, Habere, possidere. 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹 𐌰𐌹𐌷: Potestatem habeo; *Joh.* 19: 10. 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰 𐌰𐌹𐌷: Et alias oves habeo; *Joh.* 10: 6. 𐌰𐌹𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃, Habens; *Marc.* 12: 6. *Luc.* 15: 4. 20: 28.

𐌰𐌹𐌷𐌿𐌼

Digitized by Google

AIHNM VITѲΦ: Habemus legem; *Joh.* 19: 7. FAUHѲNS FKѲ-KѲS AIΓNN: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8: 20. AIHTA, Habebat; *Luc.* 15: 11. AIHIΔA, Habebat; *Luc.* 16: 1. NI AIHTEΔEIS VAΛΔANFNGE AINHNN ANA MIK: Non haberes potestatem ullam adversum me; *Joh.* 19: 11. *Anglosax.* aᵹan *est* Habere, possidere. *Alam.* ei-gan. *Cimbr.* ᛁᛁᚠᛅ. *Isl.* eiga. *Nemo non videt quantam hæc habeant affinitatem cum Græco* ἔχειν, Habere. *Gothis quoque* AIΓIN *vel* AIHN *est* Proprius, *item* Peculiaris ac propria possessio. *Anglosax.* aᵹen. *Alam.* eigan. *Cimbr.* ᛁᛁᚠᚾ. *Dan.* eget. *Isl.* eyga. *Angl.* own. *Belg.* eygen. *de quibus fusè egimus in annotatis ad Tatiani* XIII, 5.

AIHTKѲN, Mendicare. SAT FANK VIΓ ΔN AIHTKѲN: Sedebat juxta viam ad mendicandum; *Marc.* 10: 46. *Luc.* 18: 35. SA ÏST SAGI SAT AIHTKѲNΔS: Hic est qui sedebat mendicans; *Joh.* 9: 8. οἰκτρὸς *Græcis est* Miserandus, misericordiâ vel commiseratione dignus. οἶκτος, Misericordia, commiseratio. *Omnium nunc cogitationibus primo statim intuitu liquere puto quantam inter se habeant affinitatem* AIHTKѲNΔS *&* οἰκτρὸς. *Omnes adhæc agnoscent hanc* οἰκτρῶν *appellationem optimè competere iis qui ærumonsam vitam alimentis quotidie petendis ac repetendis sustentare coguntur, quiq; miserabili planctu ostiatim orant atque exorant exiguum quid quo fugientem animam in posterum modò diem prorogent. Quod si quis tamen censeat* AIHTKѲN *propiùs accedere ad* αἰτεῖν, Poscere, postulare, *is pro se afferet composita quoque* ἐπαιτεῖν *&* προσαιτεῖν *Græcis usurpata pro* Mendicare, *quodq; inde* αἴτης, ἐπαίτης, προσαίτης *dictus sit* Mendicus. *atque adeò quoque ab eodem* αἰτεῖν *(quemadmodum author est Eustathius in Odyss.* Σ.*)* αἰτωλὸς, *nomen gentis, tecto scommate, translatum sit ad Mendicum. Huc etiam facit quòd Argenteo codici* BIΔGAN *est* Mendicare, *Luc.* 16: 3. *ac fortasse hinc etiam* BIΔAΓVA *dicitur* Cœcus, *Joh.* 9: 8. *Alamannis* betolon *vel* petlen *est* Mendicando inopiam propulsare. betolond / Mendicans. betalari / Mendicus. *Otfridus libro* III, *capp* 20 *&* 21. *Belgis* bedelen *est* Exiguam stipem emendicare. *verbum Frequentativum à* bede / Petitio, supplicatio. *ut propriè nihil aliud sit* bedelen / *quàm Miseram illam mendicantium cantilenam sinè fine iterare. Italis* pezzente, pitocco, pitticco *fortassè dictus est Mendicus, à Teutonico* bidden *vel* pitten / Orare. *At Hispanica* picareár *vel* picardeár, *Mendicare.* Picaro, *Mendicus, desumpta putant ex Teutonico* begeren / Poscere, desiderare, concupiscere. *unde quoque promanâsse censent Anglica* beg *&* begger / Mendicare *&* Mendicus. *Cæterùm de his vide etymologicum nostrum Anglicum in* Beg.

AINFAΛΦ, Simplex. *Matth.* 6: 22. *Anglosax.* anfealð. *Alam.* einfalt. *Isl.*

Isl. einfalldur. *Dan.* enfoldig. *Belg.* eenvoudig/eenvuldig. *Facilè in his omnibus dignoscas Teutonicum* faldan/ Plicare. 𐌰𐌹𐌽𐍆𐌰𐌻𐌸 *itaque est Unius veluti plicæ. prorsus ut* Simplex *Latinis dicitur quasi Sinè plicâ*; Duplex, *duarum plicarum*; Triplex, *trium, &c.* ἁπλόος ἁπλοῦς *Græcis quoque est ab* ἁπλόω, Explico, *i. expandendo plicas omnes tollo. Huc etiam pertinet* 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐍆𐌰𐌻𐌸, Multò plura; *Luc.* 18: 30. 𐍆𐌹𐌳𐌿𐍂𐍆𐌰𐌻𐌸, Quadruplum; *Luc.* 19: 8. 𐍄𐌰𐍅𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽𐌳𐍆𐌰𐌻𐌸: Fecit fructum centuplum; *Luc.* 8: 8.

𐌰𐌹𐌽𐍃, Unus. εἷς. 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰 𐌲𐌰𐌻𐌴𐍅𐌴𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺: Unus ex vobis tradet me; *Joh.* 13: 21. 𐍆𐌰𐌽 𐌲𐍉𐌸 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂 𐍆𐌰𐌽 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Dominus Deus noster Dominus unus est; *Marc.* 12: 29. 𐌾𐍉𐍄𐌰 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐍃𐍄𐍂𐌹𐌺𐍃 𐌽𐌹 𐌿𐍃𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸 𐌰𐍆 𐍅𐌹𐍄𐍉𐌳𐌰: Jota unum aut unus apex non præteribit à lege; *Matth.* 5: 18. 𐌸𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌸𐍃 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐍄𐍅𐌰. 𐌰𐌺 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌰𐌽: Jam non sunt duo, sed una caro; *Marc.* 10: 8. 𐌰𐌹𐌽𐍆𐌰𐌻𐌸, Simplex; *Matth.* 6: 22. *quod vide suo loco.* 𐌰𐌹𐌽𐍈𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽𐌴𐌷 𐌹̈𐌶𐌴 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌽𐍃 𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Unicuique vel singulis illorum manus imponens; ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθείς. *Luc.* 4: 40. 16: 5. 𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌸𐍃 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐌰 𐌹̈𐌽𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌰𐌽: Nemo exinde audebat illum interrogare; *Marc.* 12: 34. 𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌽𐌹 𐍆𐌰𐌹𐍆𐌰𐌷 𐌹̈𐌽𐌰: Nemo apprehendit eum; *Joh.* 8: 20. 𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌿𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺: Nemo ex vobis interrogat me; *Joh.* 16: 5. 𐌽𐌹𐌷𐌸𐌰𐌽 𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐍃𐍅𐌴𐌸𐌰𐌽𐌷 𐌱𐌰𐌻𐌸𐌰𐌱𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌱𐌹 𐌹̈𐌽𐌰: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; *Joh.* 7: 13. 𐌽𐌹 𐌸𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌸𐍃 𐌰𐌹𐌽𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌲𐌰𐍃𐌴𐍈𐌿𐌽: Neminem amplius viderunt; *Marc.* 9: 8. 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐌴 𐌰𐌹𐌽𐌿𐌼𐌼𐌴𐌷𐌿𐌽: Non perdidi eorum quemquam; *Joh.* 18: 9. 𐌽𐌹𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌼𐌰𐌲 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽 𐌰𐍄 𐌼𐌹𐍃: Nemo potest venire ad me; *Joh.* 6: 65. *Plura vide suo loco. Anglosaxonibus* an *est* Unus. *Cambrobritannis* un. *Alamannis* ein. *Cimbris* ᛅᛁᚾ. *Danis* en. *Islandis* eynn. *Anglis* a/an/one. *Belgis* een. *Affinia sunt Græco* εἷς, ἑνός.

𐌰𐌹𐌽𐍃, Solus; μόνος. *Luc.* 9: 36. *Joh.* 6: 15. 𐌼𐌹𐌺 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌱𐌹𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸: Me solum relinquetis; *Joh.* 16: 32. 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌺𐌰𐌿𐍂𐌽𐍉 𐍈𐌰𐌹𐍄𐌴𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳𐍉 𐌹̈𐌽 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰 𐌲𐌰𐍃𐍅𐌹𐌻𐍄𐌹𐌸. 𐍃𐌹𐌻𐌱𐍉 𐌰𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰 𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐌹𐌸: Nisi granum frumenti cadens in terram moriatur, ipsum solum relinquitur; *Joh.* 12: 24. 𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿𐌷 𐌹̈𐌽𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌿𐌷 𐍃𐌿𐌽𐌳𐍂𐍉 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Duxit illos in montem excelsum seor-

Digitized by Google

scorsim solos; *Marc.* 9:2. 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌷𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃: Unicus filius; μονογενὴς υἱός. *Luc.* 7:12. 𐌰𐌹𐌽𐍉𐌷𐍉 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂: Unica filia; μονογενὴς θυγάτηρ. *Luc.* 8:42. 𐌸𐌰𐍄 𐌰𐌹𐌽𐌴𐌹, Solùm; μόνον. *Matth.* 5:47. 8:8. 9:21.

𐌰𐌹𐍈𐌰𐍄𐌿𐌽𐌳𐌾𐌰, Rubus. βάτος. *Marc.* 12:26. *Luc.* 6:44. 20:37. *Ab hac voce Gothicâ* Æcentia *videtur medii ævi scriptoribus Alamannicis usurpatum pro* Senticeto *vel* Vepribus. *Occurrit in illâ Goldasti chartâ Alamannicâ quæ est numero* XXXIX. *Initium interim Gothicæ vocis videtur affinitatem aliquam habere cum Græco* ἀκή, Acies. *At* æcentia *videri quoque potest quàm proximè accedere ad* ἄκανθα, Spina.

𐌰𐌹𐍂, Ante, priùs. *Anglosax.* ær. *Alam.* er. *Angl.* ere. *Belg.* eer. 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌰𐌹𐍂 𐌸𐌹𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌹𐍃: Valdè manè; *Marc.* 16:2. 𐌰𐌹𐍂 𐌿𐌷𐍄𐍅𐍉𐌽 𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃: Diluculo valdè surgens; *Marc.* 1:35. *Hæc & similia loca in Anglosaxonicis quoque Franciciśq; monumentis frequenter occurrentia aliquando mihi injecerunt suspicionem hanc primam esse atque antiquissimam vocis* 𐌰𐌹𐍂 *acceptionem, desumtámq; ex Græco* ἦρ, Diluculum, tempus matutinum. *ut* ær *olim de matutino h. e. priore vel anteriore diei tempore sit acceptum, postea verò latiùs extensum sit ad quodvis aliud antecedens tempus. Ab hoc interim* 𐌰𐌹𐍂 Prisci mortales & qui temporibus antiquissimis vixerunt 𐌰𐌹𐍂𐌹𐌶𐌰𐌽 *dicebantur.* 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌹̈𐍃𐍄 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌰𐌹𐍂𐌹𐌶𐌰𐌼: Dictum est antiquis; *Matth.* 5:21. *Inde quoque* 𐌰𐌹𐍂𐌹𐍃𐌸𐌰𐌿 *erat* Olim. 𐌰𐌹𐍂𐌹𐍃𐌸𐌰𐌿 𐌹̈𐌽 𐍃𐌰𐌺𐌺𐌿𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌶𐌲𐍉𐌽 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌹̈𐌳𐍂𐌴𐌹𐌲𐍉𐌳𐌴𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰: Olim in cilicio & cinere sedentes pœniterent. *Luc.* 10:13.

𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰, Terra. *Anglosax.* eorðe. *Alam.* erda. herda. ertha. hertha. *Dan.* jord. *Belg.* aerde/eerde. Herthæ *meminit Tacitus de Germanorum moribus, cap.* 40; *ubi ait*; In commune Hertham, id est Terram matrem colunt, eámq; intervenire rebus hominum, invehi populis arbitrantur. *Vocis etymologiam tradit Vossius in arduo opere de Origine & progressu idololatriæ, libro* 11, *cap.* 62.

𐌰𐌹𐍂𐌿, Nuntii, legati. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌰𐌹𐍂𐌿𐌼 𐌹̈𐍉𐌷𐌰𐌽𐌽𐌴𐍃: Quum discessissent nuntii Johannis; *Luc.* 7:24. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌹𐍂𐌿𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐍃𐌹𐍃: Misit nuntios ante conspectum suum; *Luc.* 9:52. *Potissimus tamen locus est in parabolâ duorum Regum pugnam meditantium, Luc.* 14:32; 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌹𐍂𐌿. 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌹𐌸 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌹𐍃: Mittens legationem, rogat ea quæ pacis sunt; ἀποστείλας πρεσβείαν, ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. *His valdè sunt affinia quæ habet Runicum lexicon in* ᚼIRÞ, Pax.

Pax. ᛞᚨᚱᚠᚨᚱᛉᚨᛒᚢᚼ · ᛞᛁᚨᚱᚢᛉᛁᚴᚴᛁ, Vir bellicoſus, turbas ac diſcordias amans. ᛅᛒ ᚼᚨᚱᛅ, Paciſci. *Ac plura etiamnum habet etymologicum noſtrum Anglicum in* **Ambaſſadour**.

𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽, Seducere, in errorem inducere. 𐌰𐌹𐍂𐌶𐌴𐌹𐌸 𐌸𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽: Seducit turbas; *Joh.* 7: 12. 𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Seductor; *Matth.* 27: 63. 𐌾𐌿𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸: Vos multum erratis; *Marc.* 12: 27. 𐌰𐌹𐍂𐌶𐌹𐌸𐌰, Error; *Matth.* 27: 64. *Alamannis* irren / geirren *eſt* In errorem impellere, à rectâ viâ abducere. irre gen. irre faran / Errare, vagari. irrer / Vagus. irri muat / Vaga mens. irrido / irrituom / Error. *vett Belgis* erren *eſt* Errare. erredom / Error. *Anglis* erre *eſt Errare.* Errour / *Error. Joſ. Scaliger in librum Quintum Varronis de* L L *derivat ab* ἔῤῥειν, Errare: *adducítq; verba Homeri ex Odyſſ.* Δ, *verſu* 367; ἥ μ' οἴῳ ἔῤῥοντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων,

Erranti à ſociis mihi quæ procul obvia facta eſt.

Vide interim Obſervata noſtra ad Willerami paginam 11. *ſicuti & Voſſii etymologicum* Latinum *in* Errare.

𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽, Revereri. 𐌽𐌹 𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽: Non revereor hominem; *Luc.* 18: 2 *&* 4. 𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Reverebuntur filium meum; *Luc.* 20: 13. *pro quo* 𐌲𐌰𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 *ſcribitur Marci* 12: 6. 𐍃𐍄𐌰𐌿𐌰 𐍅𐌰𐍃 𐍃𐌿𐌼𐍃 𐌲𐌿𐌸 𐌽𐌹 𐍉𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽 𐌽𐌹 𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐍃: Judex quidam erat qui Deum non timebat, & hominem non reverebatur; *Luc.* 18: 2 *&* 4.

𐌰𐌹𐌸, Juramentum. 𐌿𐍃𐌲𐌹𐌱𐌰𐌹𐍃 𐍆𐍂𐌰𐌿𐌾𐌹𐌽 𐌰𐌹𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Reddes Domino juramenta tua; *Matth.* 5: 33. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐌰𐌹𐌸𐌴; Propter juſjurandum; *Marc.* 6: 26. 𐌰𐍆𐍄𐍂𐌰 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌰𐌹𐌺 𐌼𐌹𐌸 𐌰𐌹𐌸𐌰 𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃: Iterum negavit cum juramento; Matth. 26: 72. *Angloſax.* að. *Alam.* eid. *Cimbr.* ᚼᛁᛒᚢᚼ. *Iſl.* eidur. *Danis & Belgis* eed. *Anglis* oath / oth. *Videtur autem Juſjurandum patribus noſtris* að *dictum à denominatione Eumenidum, quæ Græcis* ἀραὶ *nuncupabantur: nam jurantes olim Diris ſeſe devovebant ac jurijurando gravem plerumque execrationem addebant, circa finem jurisjurandi diſtinctè exprimentes explanantéſq; verba quibus caput ſuum totámq; adeò domum ſuam, ſi ſcientes fefelliſſent, Deorum iræ conſecrarent. Vide Barn. Briſſonium libro* VIII *de Formulis & ſolemnibus populi Romani verbis.*

𐌰𐌹𐌸𐌴𐌹, Mater; *Matth.* 27: 5. *Marc.* 3: 31. *Luc.* 1: 43 *&* 60. *Vide* 𐌰𐍄𐍄𐌰, Pater.

Digitized by Google

𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿, Autem, ἢ. *Joh.* 11: 46. *Matth.* 5: 37.

𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿, Aut; *Matth.* 5: 17, 18, 36. *Marc.* 4: 17. 8: 37. *Luc.* 14: 12. 18: 29. *Etiam* 𐌽𐌸𐌸𐌰𐌿 *occurrit Joh.* 9: 2. *Anglosaxonibus* oððe. *Alamannis* edo. *Græcis* ἢ *vel* ἤπ *vel* ἤτοι *est* Aut.

𐌰𐌹𐍅 *vel* 𐌰𐌹𐍅𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌴 *vel* 𐌳𐌿 𐌰𐌹𐍅𐌰 *vel* 𐌹̈𐌽 𐌰𐌹𐍅𐌹𐌽, *item* 𐌿𐌽𐌳 𐌰𐌹𐍅 *passim occurrunt in Argenteo codice pro* Semper, in æternum, in sæculum. *quemadmodum contra* 𐌰𐌹𐍅 *vel* 𐌽𐌹 𐌹̈𐌽 𐌰𐌹𐍅𐌰 *exp.* Nunquam; Marc. 2: 12. *Matth.* 9: 33. 𐌰𐌹𐍅𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌹𐌽𐍃: Æterna vita; *Joh.* 17: 3. 𐌰𐌹𐍅𐌴𐌹𐌽𐍉𐍃 𐌷𐌻𐌴𐌹𐌸𐍂𐍉𐍃: Æterna tabernacula; *Luc.* 16: 9. *Manifestè sunt ab* αἰὼν, Sæculum, ætas. αἰώνιος, Æternus. *Huc etiam refer Alamannicum* ewig. *Danicum* evig. *Belgicum* eewig. *Græcis* αἰὼν *putant dictum quasi* ἀεὶ ὢν. *quomodo & Anglosaxonica* á *vel* á á, Semper *videri possunt detruncata ex* ἀεί.

𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃𐌺𐍉𐌽, *verbum est ignotæ mihi significationis; de quo tamen aliquid dicimus in* 𐌲𐌰𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃𐌺𐍉𐌳𐌿𐌳𐌿𐌽.

𐌰𐌹𐌶, *Æs*. Marc. 6: 8. *Originem vocabuli tradit Vossii etymologicum Latinum. Anglosaxonibus quoque* áꞃ *est Æs. etiam* æꞃen *vel* æꞃynn, Æneus *adeò frequenter occurrunt in pervetustis monumentis, ut videri possint Teutonica esse. Olim certè Æris nomen complectebatur etiam Ferrum, Chalybem, atque aliam quamvis materiam armis fabricandis idoneam; quod ipsum quoque in Græco* χαλκὸς *locum habuisse pluribus antehac observatum. Antiquioribus nempe sæculis minor erat ferri, quàm æris usus; & arma, quæ nunc ex ferro & chalybe, tunc ex ære plerumque fiebant. unde mibi jam olim suspicio incidit, bellicosissimam Patrum nostrorum ætatem* áꞃ *vel* æꞃen *desumsisse ex* αἱρεῖν, *eâ notione quâ significat* ἀναιρεῖν, Occidere, interimere.

𐌰𐌺, Sed; *Matth.* 5: 39. 8: 8. *Luc.* 8: 16. *Joh.* 9: 3. *Anglosaxonibus quoque* ac *est* Sed. *Ælfrici grammatica cap.* XLIV; Sed, ac. Non ego, sed tu; na ıc. ac ðu; Non bos est, sed equus; nıꞅ hıꞇ na oxa. ac hoꞃꞅ.

𐌰𐌺𐌴𐌹, Sed; *Matth.* 9: 18. 11: 9. *Luc.* 7: 25, 26. *Joh.* 16: 12, 25.

𐌰𐌺𐌴𐌹𐍄𐌹𐍃 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Aceto implens; *Matth.* 27: 48. *Marc.* 15: 36. *Anglosax.* æceꝺ. eceꝺ *est* Acetum. *Alam.* ezzech. *Belgis* edick / eeck. *Quemadmodum verò Anglosaxonicum* eceꝺ *est ab* ecᵹe, Acies; *ita quoque* 𐌰𐌺𐌴𐌹𐍄 *à simili aliquâ Aciei vel Acuminis denominatione desumi potuisse ostendit vox* 𐌰𐌹𐍈𐌰𐍄𐌿𐌽𐌳𐌾𐌰𐌹 *Luc.* 20: 37. *Adi quoque Vossii etymologicum Latinum in* Acidus.

𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽,

Digitized by Google

𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽, Fructus. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌹𐌳𐍉 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌿𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃: Benedictus fructus ventris tui; *Luc.* 1: 42. 𐌴𐌹 𐌾𐌿𐍃 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌹𐌸. 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂 𐌳𐌿 𐌰𐌹𐍅𐌰 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹: Ut fructum feratis, & fructus vester maneat; *Joh.* 15: 16. 𐍃𐌹𐌻𐌱𐍉 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌹𐌸: Ultrò terra fructum fert; *Marc.* 4: 28. 𐍃𐌰 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌰 𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽𐌰 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌰 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌿𐌾𐌹𐌸: Malo arbor malos fructus facit; *Matth.* 7: 17. 𐌱𐌹 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽𐌰𐌼 𐌹̈𐌶𐌴 𐌿𐍆𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌽𐍃: Ex fructibus eorum cognoscetis eos; *Ibidem*, *paragrapho* 20. 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸: Sinè fructu efficitur; *Marc.* 4: 19. *Origo vocis petenda est ex illo* 𐌰𐌿𐌺𐌰𐌽, Augere, *quod fuit infra. Theotiscis profectò (qui vetus Gothorum idioma in plerisque propiùs exprimunt)* uuachar *&* uuocher *sunt* Fructus autumnales, *item* Fœnus. *Willerami abbatis paraphrasis in Cantici cantic.* VII, 12; do wir thes wara of the wingardo bluoie / of nah themo bluothe thas wocher sich gescaphe. Videamus si floruit vinea, si flores fructus parturiunt. uuachar / Fructum. uuacharum / Fruges; *Kero.* uuachar / Germen; *gl B*, 22. uuacfarhaft / Fertilis; *gl B*, 21. uuachar / Quæstum; *gl C*, 14. firan uuacharun / Usuris; *gl B*, 55. *quasi dicas*, *Improbis fructubus. Liquet igitur Patres nostros unum idémq; nomen tribuisse Fœnori & Fructibus è terrâ enatis. ut* uuachar *sit ab* auchon / Augere: *prorsus ut Anglosaxonica* eaca. ocer. ƿocer. Fœnus, *sunt ab* ican *vel* eacan, Addere, augere. *Belgicum quoque* woecker / Usura, *est à veteri* oecken / Augere, accumulare. *Cambrobritannis quoque* occr *&* occraeth *est* Fœnus, usura. *Plura huc pertinentia invenies in Observationibus nostris ad Willerami paginam* 82.

𐌰𐌺𐍂𐍃, Ager; *Matth.* 27: 8. *Anglosax.* acer. æcer. æcyr. *Alam.* accar. acker. achar. *Dan.* ager. *Isl.* akur. *Belg.* acker. *Græcis est* ἀγρός. *Anglis* acre *est* Jugerum. *Vide nobilissimi Spelmanni Archæologum in* Acra.

𐌰𐌻𐌰𐌺𐌾𐍉 *conjunctum cum* 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 *videtur abundare. Exempla attulimus in* 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹.

𐌰𐌻𐌳𐌹𐌽𐍃 𐌰𐌻𐌳𐌴, Generationes generationum; *Luc.* 1: 50. *Anglosaxonibus* ylꝺ *est* Ætas, generatio. *Alamannis* altar *est* Ævum, ætas. *unde* nio in altere *iis est* Nunquam, *quasi dicas*, *Nullâ unquam ætate*, *nullo unquam sæculo. Vide annotata ad Tatiani* XLII, 3.

𐌰𐌻𐌴𐍅𐌰 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌻𐌱𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Oleo ungebant; Marc. 6: 13. 𐌰𐌻𐌴𐍅𐌰 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰 𐌽𐌹 𐍃𐌰𐌻𐌱𐍉𐌳𐌴𐍃: Oleo caput meum non unxisti; *Luc.* 7: 46. 𐌰𐍄 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌰 𐌰𐌻𐌴𐍅𐌾𐌹𐌽: Ad montem oli-

Digitized by Google

olivarum; *Marc.* 11:1. *Luc.* 9:29. *Cambrobritannis* eli *vel* olew *est* Oleum. *Anglosax.* ele. *Alam.* oli. *Gall.* huile. *Ital.* oglio. *Hisp.* olio. *Angl.* oyl. *Dan. & Belg.* olie. *Græcis* ἔλαιον.

alja, Sed; ἀλλά. *Marc.* 10:40. *Joh.* 7:49. alja, Nisi; εἰ μή. ni ƕashun þiuþeigs. alja ains guþ: Nemo bonus, nisi unus Deus; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. *Marc.* 10:18. 12:32. *Luc.* 4:26. 5:21. aljakunja, Alienigena; ἀλλογενής. *Luc.* 17:18. aljaþ: Aliò, aliorsum; ἄλλη, ἄλλοθι. aflaiþ aljaþ: Profectus est peregre; ἀπεδήμησε. *Marc.* 12:1. aljaþro, Aliunde; ἀλλαχόθεν. *Joh.* 10:1.

alh, Templum. in alh: In templo; *Matth.* 27:5. *item Marc.* 11:11 & 15. alhs faurahah: Templi velum; *Matth.* 27:51. *Vocabulo* alh *utitur Cædmon* 71, 6. *ubi agens de monte Sion & Salomonis templo in hoc monte postea exstructo, etiam hæc addit*, þær ert se snottra. sunu Dauides. wuldorfæst cyning. witgan larum. getimbrede. tempel Gode. alhn haligne:· Ibi demum sapiens filius Davidis, gloriosus Rex, monitu prophetarum construxit templum Deo, templum sanctum. heal *nimirum Anglosaxonibus olim non* Atrium *tantùm, sed &* Prætorium, basilicam, vel aliud quodvis majus atque illustrius ædificium *denotabat; neque tantùm* hæl. heal. *vel* heall, *sed &* halh *vel* healh *scribebant. Ita pro* Streoneshall *passim legas* Streoneshalh *apud ven. Bedam* III, 24. IV, 23. *item* Streaneshalch *apud eundem Bedam* IV, 27. *ubi tamen Anglosaxonica paraphrasis Alfredi regis scribit* Streoneshealh. *Ab hoc igitur* halh, *abjectâ initiali aspiratione (quam diversæ ejusdem gentis provinciæ pro arbitrio quandoque assumebant rejiciebántve) remanserit* alh.

alidan stiur ufsneiþiþ: Saginatum vitulum mactate; τὸν σιτευτὸν μόσχον θύσατε. *Luc.* 15:23. *Quemadmodum* σιτευτὸς *Græcis propriè est* Farinâ & frugibus pastus, *ita quoque* alidan stiur *puto dici Vitulum contusis comminutisq; frugibus saginatum. nam* ἀλοᾶν *est* Grana variis ictibus comminuere. ἀλοητὸς, Tritura, *&c.*

allai, Omnes; πάντες. *Refer ad* alls, Omnis, totus. *Conjungitur ei quandoque* alakjo, *veluti superfluum.* allai auk alakjo habaidedun Iohannen. þatei bisunjai praufetes was: Omnes enim habebant Johannem, quia verè propheta esset; ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. *Marc.* 11:32. jah allai alakjo weitwodaidedun imma: Et omnes testimonium

illi dabant; καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ. *Luc.* 4: 22.

allaþarba, Omnium rerum inopiâ laborans. **dugann alla-þarba wairþan**: Cœpit egere; *Luc.* 15: 14. *Vox est ab* **alls**, Omnis. *&* **þaurban**, Indigere. *quod vide in* **þarf**.

allaþro iddjedun du imma: Undique veniebant ad eum; *Marc.* 1: 45. *Refer ad* **alls**, Omnis, totus.

allabrunstim managizo ist: Holocaumatibus majus est; *Marc.* 12: 33. *ab* **alls**, Omnis, *&* **brinnan**, Ardere. **brunsts**, Incendium.

alleina aina anaaukan ana wahstu seinan: Cubitum unum adjicere ad staturam suam; *Matth.* 6: 27. *Propriè de Flexurâ brachii accipitur vox, quæ inde ad Mensuram quoque translata est. Cymr.* elyn. *Anglosax.* eln. eln. *Alam.* ele, elin. *Gall.* aulne. *Ital. & Hisp.* alna. *Dan.* alne. *Angl. & Belg.* elle/elne. *Omnia hæc manifestum præ se ferunt vestigium Græci* ὠλένη, Ulna. *Curvatura verò ac veluti Arcus brachii Anglosaxonibus est* elboga. *Alamannis* ellenboge. *Danis* albue. *Anglis* elbow. *Belgis* elleboge.

allis, Omnino; ὅλως. *Matth.* 5: 34, 39. **allis**, Enim; γάρ. *Luc.* 1: 44, 48. 9: 24, 25, 26. *Luc.* 19: 26. *Joh.* 5: 46.

alls, Totus; *Joh.* 9: 34. **alls hiuhma manageins**: Omnis multitudo populi; *Luc.* 1: 10. **all dalei: all fairguni**: Omnis vallis. Omnis mons; *Luc.* 3: 5. **all leike ga-saiƕiþ nasein guþs**: Omnis caro videbit salutare Dei; *Luc.* 3: 6. **all þatei aih atta, mein ist**: Omnia quæcunque habet Pater, mea sunt; *Joh.* 16: 15. **allata ju manwu ist**: Omnia jam parata sunt; *Luc.* 14: 17. **afleiþandans allata**, Relinquentes omnia; *Luc.* 5: 11. *Marc.* 7: 37. 9: 23. *Joh.* 10: 41. 15: 21. **alla kunja**: Omnes generationes; *Luc.* 1: 48. **allaim au-gona**: Omnium oculi; *Luc.* 4: 20. *Anglosaxonibus* eall *est* Omnis, totus. *Alamannis* al. *Danis* alle. *Anglis* all. *Belgis* al. *Cambrobritannis & Cimbris* oll *est* Omnis, totus. *manifesto primæ originis argumento, ut sit ab* ὅλος, Totus.

ams, Humerus. **uslagjiþ ana amsans seinans**: Imponit in humeros suos; ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ. *Luc.* 15: 5. *Cuivis primo statim intuitu liquere puto, quanta sit affinitas inter hoc vocabulum Gothicum & Græcum* ὦμος, Humerus.

AN

Digitized by Google

𐌰𐌽 *videtur aliquando præponi interrogationibus*. 𐌰𐌽 𐍈𐌰𐍃 𐌼𐌰𐌲 𐌲𐌰𐌽𐌹𐍃𐌰𐌽: Quis poteſt ſalvus fieri? *Luc.* 18:26. 𐌰𐌽 𐍈𐌰𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐌰𐌽: Quis eſt Domine? *Joh.* 9:36. 𐌰𐌽 𐌽𐌿𐌷 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃 𐌸𐌿: Ergo rex es tu? *Joh.* 18:37.

𐌰𐌽𐌰, In, ſuper. 𐌰𐌽𐌰 𐌻𐌿𐌺𐌰𐍂𐌽𐌰𐍃𐍄𐌰𐌸𐌹𐌽: In candelabro; *Matth.* 5:15. *vide quoque ejuſdem capitis paragraphum* 45. 𐌽𐌹 𐌷𐌿𐌶𐌳𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌷𐌿𐌶𐌳𐌰 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹: Ne theſaurizate vobis theſauros in terrâ; *Matth.* 6:19. 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌼𐍂𐌹𐌳𐌰 𐍂𐌰𐌶𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰: Ædificavit domum ſuam ſuper petram; *Matth.* 7:24. 𐌰𐌽𐌰 𐌼𐌴𐍃𐌰: In diſco; *Marc.* 6:25. 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰: Super omnia; *Luc.* 3:20. 𐌰𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰: In plateis; *Marc.* 6:56. 𐌰𐌽𐌰 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽, Ad mare; ἐπὶ τὴν θάλασσαν. *Joh.* 6:16. 𐌰𐌽𐌰 𐌱𐌰𐌻𐍃𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽 𐌹̈𐍃: Circa collum ejus; *Marc.* 9:42.

𐌰𐌽𐌰𐌰𐌿𐌺𐌰𐌽, Adjicere; *Matth.* 6:27. 𐌰𐌽𐌰𐌰𐌹𐌰𐌿𐌺 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰: Adjecit & hoc ſuper omnia; *Luc.* 3:20. *Luc.* 20:11, 12. *Refer ad* 𐌰𐌿𐌺𐌰𐌽, Augere.

𐌰𐌽𐌰𐌱𐌿𐍃𐌽𐍃, Mandatum, præceptum; *Marc.* 12:29, 31, 32. 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌿𐍃𐌽𐌹𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌴 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Præcepta hominum docentes; *Marc.* 7:7. 𐌹̈𐌺 𐌸𐌿𐍃 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰, Ego tibi præcipio; *Marc.* 9:25. 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃, Præcipiens; *Matth.* 11:1. 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌰𐌿𐌸 𐌹̈𐌼 𐍆𐌹𐌻𐌿, Præcepit illis vehementer; *Marc.* 5:43. 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌰𐌿𐍃𐍄, Factum eſt ut imperâſti; *Luc.* 14:22. *Liquet igitur* 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌿𐍃𐌽𐍃 *eſſe ex* 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽. *Ipſum verò* 𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽 *vide ſuo loco*.

𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃, Atrium *vel* Aula. *Marc.* 15:16.

𐌰𐌽𐌰𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽, Tradere, curæ vel cuſtodiæ alicujus commendare. 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌹𐌻𐌷, Traditio. 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌿𐌻𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌺𐌹𐌽𐌳𐌹𐌽𐌰: Tradiderunt eum præſidi; *Matth.* 27:2. *Luc.* 1:12. *Joh.* 18:35. 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌰𐌻𐌷 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅𐌾𐌰𐌼 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰: Locavit colonis vineam; *Marc.* 12:1. *Luc.* 20:9. 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌹𐌻𐌷 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍃𐌹𐌽𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐌴 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Traditionem ſeniorum tenentes; *Marc.* 7:3. *& mox commate* 8; 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌿𐌻𐌷𐌿𐌽 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Traditionem hominum tenetis. *Hinc Franci retinuerunt ſuum* beuelen / befilen / pifelahen / Alicui rem aliquam concredere, committere, commendare. *Belg.* bevelen. *Quod verbum quum non minùs quàm* 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽 *occulendi cuſtodiendiq; ſollicitudinem inſinuet, commodiſſimè videtur poſſe referri ad illa quæ dicemus in* 𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽, Occultum.

ad quæ pertinet etiam verbum 𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽, Sepelire. *quod vide suo loco.*

𐌰𐌽𐌰𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃. 𐌱𐌹𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃 𐌴𐌹𐍃𐌰𐍂𐌽𐌰: Compedes ferreæ; *Marc.* 5:4. *Ab* 𐌰𐌽𐌰, In. *&* 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃, Pedes; *quòd injiciantur pedibus.*

𐌰𐌽𐌰𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌰 𐍅𐌰𐍃 𐌱𐍂𐌹𐌽𐌽𐍉𐌽 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌹: Tenebatur magnis febribus; ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ. *Luc.* 4:38. 𐌸𐌰𐌹 𐌰𐌽𐌰𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌼 𐌿𐌽𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰𐌹𐌼: Qui vexabantur à spiritibus immundis; οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων. *Luc.* 6:18.

𐌰𐌽𐌰𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽𐌳𐍃, Procumbens; *Marc.* 1:7. *Vide* 𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽, Inclinare.

𐌰𐌽𐌰𐌺𐍃, Statim; ἐξάπινα. *Marc.* 9:8. 𐌰𐌽𐌰𐌺𐍃, Subitò; ἐξαίφνης. *Luc.* 2:13.

𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌾𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹: Discumbere super terram; *Marc.* 8:6. *Joh.* 6:10. *Uterque locus agit de discumbentibus ad cibum capiendum: atque ita quoque accipienda sunt verba Matth.* 8:11; 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌼𐌹𐌸 𐌰𐌱𐍂𐌰𐌷𐌰𐌼𐌰: Multi venient & recumbent cum Abrahamo: *Quum nimirum Gothis, rerum Wulphilæ sæculo in Italiâ potitis, insolens esset videre homines ad epulas in lectulis accumbentes, novum hunc & Romanum comedendi ritum Romano quoque verbo putaverunt exprimendum.* 𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳 *enim quàm proximè accedit ad* accumbunt. *Simplex* 𐌺𐌿𐌼𐌱𐌴𐌹 *pro* Recumbe *occurrit Lucæ* 17:7. *Vide quoque quæ infra dicimus iu* 𐌺𐌿𐌱𐌹𐍄𐌿𐌽𐍃 𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌽𐍃: Imponens manus; *Luc.* 4:40. 𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌱𐌰𐌽𐌾𐍉𐍃: Imponentes plagas; *Luc.* 10:30. *Refer ad* 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽 𐍅𐌰𐍂𐌸: Occultum est; *Marc.* 4:22. *Luc.* 8:17. 𐌹𐌽 𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌴𐌹𐌽: In occulto; *Joh.* 7:4. *& mox commate* 10; 𐌽𐌹 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐌲𐌾𐍉. 𐌰𐌺 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌹𐌱𐌰: Non manifestè, sed quasi in occulto. *Refer ad* 𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌽, Alicui aliquid per vim extorquere, potentiæ suæ fiduciâ ad injurias minorum efferri. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰𐌹 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌴 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌳𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽 𐌸𐍉: Regnum cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud; *Matth.* 11:12. 𐌽𐌹 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌹𐍃: Ne spoliaveris; *Marc.* 10:19. 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌳𐌰: Contumeliâ afficietur; *Luc.* 18:32. 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌹𐌸 𐍆𐍂𐌰𐌼 (*fortè*

(*fortè* 𐍆𐌰𐌿𐍂) 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Orate pro iis qui per violentiam incommodant vobis; *Luc.* 6: 28. 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌷𐌿𐌽 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌹𐌸: Ne quemquam sycophanticè accusate; *Luc.* 3: 14. *Sunt à* 𐌼𐌰𐌷𐍄𐍃, Potentia. *quod vide in* 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌽, Posse.

𐌰𐌽𐌰𐌼𐌴𐌻𐌾𐌰𐌽, Describi; *Luc.* 2: 5. *Vide* 𐌼𐌴𐌻𐌾𐌰𐌽.

𐌰𐌽𐌰𐌽𐌰𐌽𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌽𐌽 𐌳𐌿 𐍀𐌴𐌹𐌻𐌰𐍄𐌰𐌿: Audens introivit ad Pilatum; τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον. *Marc.* 15: 43. *Vide interim an aliquam cum hoc verbo habeat affinitatem quòd Runicò lexico* ΨARFMIKIK *exponitur* Ad multa efficienda promptus.

𐌰𐌽𐌰𐌽𐌰𐌿𐌸𐌾𐌰𐌽, Angariare. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌰𐍃 𐌸𐌿𐌺 𐌰𐌽𐌰𐌽𐌰𐌿𐌸𐌾𐌰𐌹 𐍂𐌰𐍃𐍄𐌰 𐌰𐌹𐌽𐌰: Si quis te angariaverit mille passus; *Matth.* 5: 41. *Refer ad* 𐌽𐌰𐌿𐌸𐌴𐌹, Compelle.

𐌰𐌽𐌰𐍃𐌹𐌻𐌰𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌰 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍃: Cessavit ventus; *Marc.* 4: 39. *Vide quæ infra annotamus in* 𐍃𐌻𐌰𐍅𐌰𐌽.

𐌰𐌽𐌰𐍃𐌻𐌰𐍅𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Cessaverunt; *Luc.* 8: 24. *Vide* 𐍃𐌻𐌰𐍅𐌰𐌽, Silere, tacere.

𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌰𐌹𐍅𐌰𐌲𐌲𐌴𐌻𐌾𐍉𐌽𐍃: Initium euangelii; *Marc.* 1: 1. *confer cum Johannis* 8: 25. 𐌰𐍆 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐌲𐌰𐍃𐌺𐌰𐍆𐍄𐌰𐌹𐍃: Ab initio creaturæ; *Marc.* 10: 6. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐌲𐌰𐍃𐌺𐌰𐍆𐍄𐌰𐌹𐍃 𐌸𐍉𐌴𐌹 𐌲𐌰𐍃𐌺𐍉𐍀 𐌲𐍉𐌸: Ab initio creaturæ quam condidit Deus; *Marc.* 13: 19. 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌸, Incipit; *Titulus vel Inscriptio euangeliorum Marci & Lucæ. Nec tantùm* 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽, *sed &* 𐌳𐌿𐍃𐍄𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽 *dicebant. ita legimus Lucæ* 14: 30; 𐍃𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌳𐌿𐍃𐍄𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰𐌽. 𐌾𐌰𐌷 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌷𐍄𐌰 𐌿𐍃𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽: Hic homo cœpit ædificare, & non potuit consummare. *Aliquam cum hoc loquendi modo videtur habere affinitatem, quòd Belgis* den aenstaenden tijd *dicitur* Tempus instans, imminens. *nam hoc tantundem ferè est ac si dicas Tempus quod jam incipit.*

𐌰𐌽𐌰𐍄𐍂𐌰𐌼𐍀 𐌹̈𐌽𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌳𐌿 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 𐌲𐍉𐌸𐍃: Irruebant in eum turbæ ut audirent verbum Dei; *Luc.* 5: 1. *Danis* trampe *est* Incedere cum quâdam pedum supplosione. *Belgis* trampen / trampelen *est* Pedibus proculcare; *atque adeò putatur iis* Limen ædium, *ab assiduâ proculcatione,* drempel *vel* drumpel *nuncupari.*

Digitized by Google

ANAQAM INS AGGILUS FRAUJINS: Supervenit iis angelus Domini; *Luc.* 2: 9. *Refer ad* QIMAN, Venire.

ANAWAIRÞO, Quod futurum est, τὸ ἐρχόμενον. ÞATA ANAWAIRÞO GATEIHIÞ IZWIS: Quæ ventura sunt annuntiabit vobis; *Joh.* 16: 13. IN AIWA ÞAMMA ANAWAIRÞIN: In sæculo futuro; *Marc.* 10: 30. ÞLAUHAN FRAM ÞAMMA ANAWAIRÞIN HATIZA: Fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3: 7. *Refer ad* WAIRÞAN, Fieri.

AND, In. ἐν, εἰς, ἐπὶ, κατά. DU MERJAN AND BAURGS IZE: Ut prædicaret in civitatibus eorum; τοῦ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. *Matth.* 11: 1. WARÞ HUHRUS MIKILS AND ALLA AIRÞA: Facta est fames magna in omni terrâ; ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. *Luc.* 4: 25. USIDDJA MERIÞA SO AND ALLA JAINA AIRÞA: Exivit fama hæc in universam illam terram; ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. *Matth.* 9: 26. *Marc.* 1: 28. JAH QAM AND ALLANS GAUJANS IAURDANAUS MERJANDS: Et venit in omnem regionem Jordanis prædicans; καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων. *Luc.* 3: 3. ÞAIRHIDDJEDUN AND HAIMOS WAILAMERJANDANS: Circuibant per castella euangelizantes. διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι. *Luc.* 9: 6. USGAGG AND WIGANS JAH FAÞOS: Exi in vias & sepes; ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς. *Luc.* 14: 23.

ANDALLA WAILAMERJANDANS JAH LEKINONDANS: Ubique euangelizantes & curantes; *Luc.* 9: 6. *Refer ad* ALLS, Omnis, totus.

ANDANAHTJA ÞAN WAURÞANAMMA. ÞAN GASAG JU SA NIA: Vespere igitur facto, quum jam Sol occidisset; *Marc.* 11: 19. *Vide infra* ATANDANAHTJA.

ANDANUMTAIS DAGOS, Assumptionis dies; *Luc.* 9: 51. *ab* ANDANIMAN, Recipere, assumere. *unde quoque* ANDANEMS *est* Gratus, acceptus: *prorsus ut Græcorum* δεκτὸς *&* ἀπόδεκτος *est à* δέχομαι *&* ἀποδέχομαι, Accipio, recipio, admitto, probo. *Latinorum* Acceptus *ab* Accipio. *Belgarum* **aengenaem** *ab* **aennemen**. *Vide quæ infra annotamus in* ANDANIMAN.

ANDASET, Abominatio; *Luc.* 16: 15. andsæte, Exosus; *gr Ælfrici* xxxiii. andsæte, Exosus vel perosus; *gl Ælfrici* 52. andsæte, Abominatio; *Reg. Benedicti*, *cap.* 7.

ANDASTAÞS. Adversarius. FRAWEIT MIK ANA ANDA-

𐌳𐌰𐍃𐍄𐌰𐌸𐌾𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Vindica me de adverſario meo; *Luc.* 18: 3. *Refer ad* 𐌰𐌽𐌳𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽, Reſiſtere.

𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃𐍄𐌰𐌿𐌰, Adverſarius; *Matth.* 5: 25. *Vide quæ dicimus in* 𐍃𐍄𐍉-𐌾𐌰𐌽, Judicare.

𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐌲𐌾𐍉, Manifeſtè, palàm. 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌷𐍄𐌰 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐌲𐌾𐍉 𐌹̈𐌽 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Non poterat manifeſtè in civitatem introire; *Marc.* 1: 45. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌸𐍉 𐌳𐌿𐌻𐌸. 𐌽𐌹 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐌲𐌾𐍉. 𐌰𐌺 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌹𐌱𐌰: Aſcendit ad diem feſtum, non manifeſtè, ſed quaſi in occulto; *Joh.* 7: 10. 𐌹̈𐌺 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐌲𐌾𐍉 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌳𐌰𐌹: Ego palàm locutus ſum mundo; *Joh.* 18: 10. *Originem vocis vide in* 𐌰𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽, Oſtendere, apparere. *Quoniam verò palàm atque in propatulo aliquid facientes oſtendunt quantam operis ſui fiduciam habeant, hinc* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌰𐌿𐌲𐌹𐌱𐌰 *uſurpatur etiam pro* Palàm *ſignificante Fidenter, liberè, cum fiduciâ, quod in Græco textu eſt* παῤῥησίᾳ. 𐍃𐌰𐌹. 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌰𐌿𐌲𐌹𐌱𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌴𐌹𐌸. 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌳𐌿 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌽𐌹 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳: Ecce, palàm loquitur, & nihil ei dicunt; ἴδε, παῤῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. *Joh.* 7: 26. 𐌵𐌹𐌸 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌰𐌿𐌲𐌹𐌱𐌰: Dic nobis palàm; εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. *Joh.* 10: 24. 16: 25.

𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹 𐌸𐌹𐍃 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍉𐌳𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌽𐌴𐌼𐌿𐌽: Pretium appretiati acceperunt; *Matth.* 27: 9. *Cambrobritannis* gwerth *eſt* Pretium. *Angloſax.* ƿeorð. ƿurð. *Alam.* uuerd. *Dan.* vard. *Angl.* worth. *Belg.* weerde. *Refer ad* 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍃, Dignus. *prorſus ut Græcum quoque* ἀξία, Æſtimatio, pretium cujuſque rei, *eſt ab* ἄξιος, Dignus: *omnes enim pretium rebus pro earum dignitate ſtatuunt.*

𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, Reſponſum. 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌰𐌽𐌰 𐍆𐍂𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌾𐌰𐌼 𐌹̈𐍃: Stupebant omnes ſuper prudentiâ & reſponſis ejus; *Luc.* 2: 47. 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌹 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍆 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Reſponſum non dedit ei; *Joh.* 19: 9. *Angloſaxonibus* andƿyrd. *Alamannis* antuuort. *Anglis* anſwer. *Belgis* antwoord. *Manifeſtè ſunt ab* 𐌰𐌽𐌳 *vel* 𐌰𐌽𐌳𐌰, Adverſùm, contra, *&* 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, Sermo; *propriè enim Reſponſum vocatur, quicquid regeritur vel reponitur ad interrogata. Recurre ad ea quæ ſupra diximus in* 𐌰𐌿𐌳𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽, *ubi fuſiùs veram verbi originem excutimus.*

𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌻𐌴𐌹𐌶, Facies. 𐌳𐍂𐌰𐌿𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌻𐌴𐌹𐌶𐌽: Cecidit in faciem; ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. *Luc.* 17: 16. *Vide* 𐍅𐌻𐌹𐍄𐍃, Facies.

𐌰𐌽𐌳𐌰-

Digitized by Google

ANDBAHTS, Minister. ANDBAHTJAN, Ministrare. SIJAI ALLAIM ANDBAHTS, Erit omnium minister; *Marc.* 9: 35. SA ÞAZUH SAEI WILI WAIRÞAN MIKILS IN IZWIS. SIJAI IZWAR ANDBAHTS: JAH SAEI WILI IZWARA WAIRÞAN FRUMIST. SIJAI ALLAIM SKALKS: Quicunque voluerit fieri major in vobis, erit vester minister. Et quicunque voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus; *Marc.* 11: 43. STOÞUN SKALKOS JAH ANDBAHTOS: Stabant servi & ministri; *Joh.* 18: 18. SUNUS MANS NI QAM ATANDBAHTJAN. AK ANDBAHTJAN: Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret; *Marc.* 10: 45. *Anglosaxonibus* embiht *&* embihtmon *est* Minister. embihtan, Ministrare. *Alamannis* **ambaht** *&* **ambahtan**. *quæ tamen non de vilibus tantùm sordidisq; obsequiis, verùm etiam de ministeriis dignioribus olim accepta fuisse ostendimus in annotatis ad Tatiani* LXIII, 3. *Ad indagandam hujus vocabuli etymologiam præcipuè facit Cæsar de bello Gallico libro Sexto, cap.* 15; Equitum, ut quisque est genere copiisq; amplissimus, ita plurimos circum se ambactos clientésq; habet. *Festus*; Am, præpositio loquelaris, significat Circum; unde Servus dicitur Ambactus, id est circumactus. *& rursus*; Ambactus apud Ennium linguâ Gallicâ Servus dicitur. *ubi Ant. Augustinus, Scaliger, Salmasius, aliiq; homines longè doctissimi suspicantur τὸ* linguâ Gallicâ *à Paullo adsutum. Censétq; Scaliger Ambactorum denominationem apud Cæsarem esse originis Romanæ, apud Ennium verò Gallicæ; prout linguæ Gallicæ nomine promiscuè complectebantur omnes transalpinas Gallorum Celtarúmq; linguas. At contra disputat Cl. Salmasius paginâ 436 notarum in Augustæ historiæ scriptores. quem adi. Quod si tamen (ut arbitrantur viri magni) glossema istud à Paullo additum est, non video cur temerè adjectum dici mereatur; cum non sit vero simile hominem Longobardum usque adeò ignarum fuisse antiquæ linguæ Gallorum, ut iis falsa atque ab eorum linguâ prorsus aliena tribueret affingerétq;. In longè interim vetustissimâ Argentei codicis translatione Gothicâ, sicuti vidimus, nonnihil discrepat orthographia hujus vocabuli ab Anglosaxonico* embiht *& Theotisco* **ambaht**. *unde quoque suborta est mihi suspicio,* ANDBAHTS *antiquum esse ac genuinum; sed Romanos primùm in suo* Ambactus, *ac mox etiam Anglosaxones atque Alamannos, in suo* embyht *&* **ambaht**/ *exemplo Romanorum,* AND *istud mutâsse in* Am, *tanquam sit ab ἀμφὶ*, Circùm. *Quum adhæc manifestè liqueat ex priùs adductis Argentei codicis locis ingens esse discrimen inter* SKALKOS *&* ANDBAHTOS *(illi enim in contextu Græco δοῦλοι, hi verò ὑπηρέται vel διάκονοι nuncupantur) cuivis quoque perspicuum fit* ANDBAHTOS *fuisse Ministros honoratiores ac veluti per obsequium liberam præstantes*

Digitized by Google

tes operam : Asseclæ *Latinis : quales Græcis propriè dicebantur* ἀκόλουθοι, *ab* ἀκολουθεῖν, Sequi, comitari. *Dicebantur & ὀπηδοὶ vel ὀπάονες, ab ὀπάζειν, quod Eustathius exp.* κατόπιν διώκειν, Ponè sequi. *Latinum quoque* Socius *deductum volunt à Sequi, & Cimbricum* ᚠᛁᛚᛆᚠᛆ *(unde Anglicum* fellow *corruptum est) Wormius desumtum putat ex* ᛆᛏ ᚠᚢᛚᚠᛁ, Comitari. *pro quo Anglosaxones* fylian. fyligean. fylgan. folgan *dicunt. Pari prorsus ratione non obscuram priscæ vocis originem suppeditat nobis illud* indi bah / *quod Theotisco glossario A, 25 exp.* Post tergum. *Cui quoque consentaneum est illud glossarii* C, 13 hint pacho, Pro tergum. *ubi tamen censeo reponendum* Post tergum, *vel* Ponè tergum. *Quum itaque Celtarum Gothorúmq; proceres Asseclæs suos olim* 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌷𐍄𐍉𐍃 *appellaverint, non injuriâ quoque videri potest Paullo suborta suspicio Romanos denominationem Ambactorum desumsisse ex* 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌷𐍄𐍃. *Quemadmodum interim ex jam allato Cæsaris loco satis superq; liquet Ambactos olim nobilioribus viris minimè serviliter obnoxios fuisse, ita magis id cognoscas ex Tacito de Germanorum moribus capp* 13 *&* 14; Insignis nobilitas aut magna patrum merita, Principis dignationem etiam adolescentulis assignant: cæteri robustioribus ac jam pridem probatis aggregantur : nec rubor inter comites adspici. Gradus quinetiam & ipse comitatus habet, judicio ejus quem sectantur: magnáq; & comitum æmulatio, quibus primus apud Principem suum locus; & Principum, cui plurimi & acerrimi comites. Hæc dignitas, hæ vires, magno semper electorum juvenum globo circumdari : in pace, decus; in bello, præsidium. *& paullò post*. Cum ventum in aciem, turpe Principi, virtute vinci; turpe comitatui, virtutem Principis non adæquare. Jam verò infame in omnem vitam ac probrosum, superstitem Principi suo ex acie recessisse : illum defendere, tueri, sua quoque fortia facta ejus gloriæ assignare, præcipuum sacramentum est. *rursus*; Exigunt Principis sui liberalitate illum bellatorem equum, illam cruentam victricémq; frameam. nam epulæ &, quamquam inculti, largi tamen apparatus pro stipendio cedunt, *&c. Videmus hîc primam Ambactorum institutionem severam prorsus ac virtutis veræ feracissimam, ut consentaneam pertinacissimæ fidei Soldurigrum : ita Galli appellabant homines Principibus suis devotos :* quorum hæc est conditio, *inquit Cæsar libro Tertio de bello Gallico, cap.* 22; ut omnibus in vitâ commodis unà cum his fruantur, quorum se amicitiæ dediderunt. Si quid iis per vim accidat, aut eundem casum unà ferant, aut sibi mortem consciscant. Neque adhuc hominum memoriâ repertus est quisquam, qui, eo interfecto, cujus se amicitiæ devovisset, mori recusaret. *Huc etiam pertinent Nicolai Damasceni verba apud Athenæum libro* VI, *cap.* 13. *Quamvis idem Deipnosophista ejusdem libri capite* 12 *nos quoque verbis Posidonii Apamensis doceat non semper apud omnes Celtarum principes laudabilem*

 banc

Digitized by Google

hanc obtinuisse consuetudinem, sed Principum nonnullos etiam Parasitos in convictu suo habuisse. Κελτοὶ, *inquit Posidonius*, παράγονται μεθ' ἑαυτῶν, καὶ πολεμοῦντες, συμβιωτὰς, οὓς καλοῦσι παρασίτους. Celtæ circumducunt secum, etiam cum bella gerunt, convictores quos vocant parasitos. *ad quem locum vide animadv. Casauboni. quibus adde quæ de Principum scurris & bucconibus annotavit Cl. Salmasius ad Augustæ historiæ scriptores, paginâ* 238.

𐌰𐌽𐌳𐌱𐌴𐌹𐍄𐌰𐌽, Increpare; *Marc.* 8: 32. 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌹𐍄𐌿𐌽 𐌹𐌽𐍃: Increpabant illos; *Luc.* 18: 15, 39. 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌹𐍄: Comminatus est; *Marc.* 1: 25. 3: 12. 8: 33. *Videri potest affinitatem aliquam habere cùm Teutonico* bitan / Mordere; *quòd omnis increpatio ac reprehensio quædam sit veluti morsicatio. Terent. Eun.* III, I; ——— Invidere omnes mihi,

Mordere clanculum; ego flocci pendere.

Notum quoque quis Latinis dicatur Mordax, *quid* Mordacitas. *Cicero pro Corn. Balbo*; More hominum invident, in conviviis rodunt, in circulis vellicant. *Horatius lib.* I, *Satyrâ* 4 ——— Absentem qui rodit amicum, &c.

𐌰𐌽𐌳𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽 𐍃𐌺𐌰𐌿𐌳𐌰𐍂𐌰𐌹𐍀: Solvere corrigiam calceorum; *Marc.* 1: 7. *Luc.* 3: 16. 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌽𐌳, Differebat, dissolvebat, *i. explicabat quæ obscura erant ac difficilia*; *Marc.* 4: 34. 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌿𐌻𐌰𐌽: Solventes pullum; *Marc.* 11: 2. 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌿𐌽𐌳𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌱𐌰𐌽𐌳𐌹 𐍄𐌿𐌲𐌲𐍉𐌽𐍃 𐌹𐍃: Solutum est vinculum linguæ ejus; *Marc.* 7: 35. *Anglosaxonibus* unbindan. *Alamannis* intpintan. *Belgis* ontbinden *est* Solvere. *Atque ita quoque* ontseggen *est* 𐌰𐌽𐌳𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽, Renuntiare; *Luc.* 9: 61. ontdecken *est* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌿𐌻𐌾𐌰𐌽, Detegere, aperire; *Luc.* 10: 22. &c.

𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹, Finis; *Luc.* 1: 33. 𐌰𐌽𐌳𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Finem habet; *Marc.* 3: 26. 𐌹𐌽 𐌰𐌽𐌳𐌹: In novissimo; *Luc.* 18: 5. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌼 𐌰𐌹𐍂𐌸𐍉𐍃 𐌿𐌽𐌳 𐌰𐌽𐌳𐌹 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌹𐍃: A finibus terræ usque ad finem cœli; *Marc.* 13: 27. *Anglosaxonibus* ende *est* Finis. *Alamannis* enti. *Cimbris* ᛁᚾᛏᛁ. *Anglis* end. *Danis, Islandis, Belgis* ende. *Videntur affinitatem habere cum Græco* ἀνύτειν, Perficere.

𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽 *Argenteo codici passim est* Respondere. *ab* 𐌰𐌽𐌳, Contra, & 𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽, Tollere, attollere; *quasi dicas, Vocem ad respondendum contra tollere. Ita quoque* antlengan (*quo passim utitur Tatianus pro* Respondere.) *est ab illo* 𐌰𐌽𐌳, Contra, & 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Ponere; *ut* antlengan *Francis propriè sit, Reponere aliquid ad quæsita.* ἀμείβεσθαι *certè, quod Græcis est* Permutare, commutare, *nec non* Alternare *vel* Alternis vicibus aliquid agere, *sæpiùs quoque usurpatur*

Digitized by Google

patur pro Respondere, *hoc est Commutare sermones & vicissim aliquid ad interrogata reponere. Immò ipsum illud* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, Responsum, *pro quo Anglosaxones* andƿyrd, *Alamanni* antuuûrt / *Belgæ* antwoord *dicunt, ad similem pertinet originem. Licet enim* antwoord *Kiliano videatur dici quasi* ander woord / *quòd sit alter veluti sermo quem respondens accommodat interrogantis percunctationi; commodiùs tamen statuas compositum ex* 𐌰𐌽𐌳, Contra, *&* 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, Sermo: *ut* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 *propriè sit Sermo quem respondens regerit percontanti. unde & antiquioribus Belgis* weder-rede *vel* weder-tael *dicebatur. Mirè denique huc faciunt, quæ de verbo* ἀντιφωνεῖν *affert Cl. Salmasius de Modo usurarum, paginâ* 715.

𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Confiteri. 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰 𐌸𐌿𐍃 𐌰𐍄𐍄𐌰: Confiteor tibi pater; *Luc.* 10:21. 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌹𐌼 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌼: Confitentes peccata sua; *Marc.* 1:5. 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄 𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽: Confitebatur Domino; *Luc.* 2:38. 𐌽𐌹 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄𐌿𐌽: Non confitebantur; *Joh.* 12:42. *Anglosax.* andettan. ondettan. *Compositum est verbum ab* 𐌰𐌽𐌳, Coràm *vel* Contra, *&* 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, *eâ notione quâ accipitur in* 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, *quod est* Promittere: *nam qui confitentur, publicè coram Deo atque hominibus proferre solent ea quæ non putant diutiùs continenda & à quibus promittunt se in posterum velle abstinere.*

Est & alterum 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Confiteri *vel potiùs* Profiteri aliquem: *cujus contrarium* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽, Negare aliquem. *Sicuti enim* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 *dicitur is Qui non audet se alicujus amicum cultorémq; confiteri, exemplo Petri, Marc.* 14:71. *ita* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽 *est Nomen amicitiámq; alicujus ita liberè audactérq; confiteri, ut non tam videamur confiteri quàm profiteri & profitendo veluti gloriari nos esse cultores atque amicos hominis publicè exosi, & in cujus assectas cum terrore & minis inquirunt Summæ potestates. Manifestissima est hæc oppositio verborum* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽 *&* 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 *Matth.* 10, 32 *&* 33. *vide locum. Atque adeò* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, *acceptionis hujus respectu, non tam est ab* 𐌰𐌽𐌳 *&* 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Promittere, *quàm ab* 𐌰𐌽𐌳 *&* 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Appellare, vocare, nominare; *quòd alicujus cultum venerationémq; apertè atque ingenuè coràm omnibus profitentes, non cessent omnium auribus quavis occasione ingerere nomen illius amici vel patroni cujus gratiam summâ observantiâ omnibusque obsequiis consequi student.*

𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Exaudire. 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹𐍃 𐌼𐌹𐍃 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉: Audis me semper; *Joh.* 11:42. 𐌲𐍉𐌸 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌹𐌼 𐌽𐌹 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹𐌸: Deus peccatores non audit; *Joh.* 9:31. 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿-

Digitized by Google

sida ist bida þeina: Exaudita eſt deprecatio tua; *Luc.* 1: 13.

andhuljan, Detegere, aperire; *Luc.* 10: 22. andhulidedun hrot: Nudaverunt *vel* detexerunt tectum; *Marc.* 2: 4. andhuljada sunus mans: Revelabitur filius hominis; *Luc.* 17: 30. arms fraujins hwamma andhuliþs warþ: Brachium Domini cui revelatum eſt? *Joh.* 12: 38. *Compoſitum eſt verbum ex Gothico* and, *quod in compoſitione reſpondet Angloſaxonico* un. *Alamannico* int. *Belgico* ont/ & huljan, Tegere, operire. *Vide ſimilia in* andbindan, Solvere.

• andniman, Recipere; *Luc.* 6: 34. andnimand waurd: Suſcipiunt verbum; *Marc.* 4: 20. andnimands ins: Suſcipiens eos; *Luc.* 9: 10. sa andnimands izwis mik andnimiþ: Qui recipit vos, me recipit; *Matth.* 10: 40. andnam ina ana armins seinans: Accepit eum in ulnas ſuas; *Luc.* 2: 28. ei andnimaina mik in gardins seinans: Ut recipiant me in domos ſuas; *Luc.* 16: 4. andnam ina faginonds: Excepit illum gaudens; *Luc.* 19: 6. andnemun mizdon seina: Receperunt mercedem ſuam; *Matth.* 6: 2. *Vide ſimplex* niman, Capere, accipere, ſumere, tollere. *Ab hoc interim* andniman *eſt* andanems, Gratus, acceptus. ni ainshun praufetus andanems ist in gabaurþai seinai: Nemo propheta acceptus eſt in patriâ ſuâ; *Luc.* 4: 24. merjan jer fraujins andanem: Prædicare annum Domini acceptum; *Luc.* 4: 19. *Belgis* aengenaem *eſt* Gratus, acceptus. *Angloſaxonibus* andfenge. *Alamannis* antphengi.

andrunnun du sis misso hwarjis maists wesi: Diſputaverant inter ſe, quis eorum major eſſet; διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, τίς μείζων αὐτῶν. *Marc.* 9: 34. *Videtur interim* andrinnan *iſtud verbo merè Teutonico exprimere Italicum* diſcorrere, *Gallicum* diſcourir, *Anglicum* diſcourſe.

andsaihwan andwairþi, Accipere *vel* reſpicere perſonam; *Luc.* 20: 21.

andsakanai taikns, Signum cui contradicitur; σημεῖον ἀντιλεγόμενον. *Luc.* 2: 34. *Refer ad* sakan. gasakan, Arguere, corripere, increpare.

andstandan, Reſiſtere; ἀντιστῆναι. *Matth.* 5: 39. andstandiþ kaisara: Contradicit Cæſari; ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. *Joh.* 19: 12. fraweit mik ana andastaþja meinamma: Vindica me

Digitized by Google

me de adversario meo; *ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου*. *Luc.* 18: 3.

ΛNΔSTΛNKKΛIΔЄΔΛNN ψR: Fremebant in eam; *ἐνεβριμῶντο αὐτῇ*. *Marc.* 14: 5. *Puto propriè intelligendum de Fremitu acriter increpantium, corripientium, atque alios ab errore in rectam viam revocare satagentium; quod Anglosaxonibus erat* steoran *vel* styran. *Alamannis* stiuran. *Danis* styre. *Anglis* steer. *Belgis* stieren. *quæ cum olim propriè de navium gubernatione videantur usurpata, atq; inde per metaphoram ad meliorem salubris disciplinæ rationem translata sint, putantur esse à στεῖρα vel στείρωμα*, Carina navis.

Fortassè tamen (propter illud KK*) judicabunt aliqui propiùs accedere ad Anglicum* stir / *Movere, concitare, irritare. unde Anglis* to keepe a foule stir / *est Intempestivè atque immodicè in aliquem invehi, nimiâ sævidictorum atrocitate incessere aliquem. Vide Anglicum etymologicum in* Stir.

ΛNΔψΛhTΛ MIK ΘΛ TΛNGΛN: Scio quid faciam; *ἔγνων τί ποιήσω*. *Luc.* 16: 4. *Gothicum verbum videtur accipiendum pro* Consideravi, perpendi, antè cùm animo meo peregi. *ut Belgæ dicunt*, ik hebbe my bedacht. *Refer ad* ψΛΓKGΛN, Cogitare.

ΛNΔYΛIKψI ÏS hNΛGΛN: Faciem ejus velare; *Marc.* 14: 65. YΛKψ SINNS ΛNΔYΛIKψGIS ÏS ΛNψΛKΛ: Facta est species vultus ejus altera; *Luc.* 9: 29. ΔKINSΛNΔS ΛNΛ ΛNΔYΛIKψI: Procidens in faciem; *Luc.* 5: 12. FKΛYΛNKΔGΛNΔ ΛNΔYΛIKψGΛ SЄINΛ: Exterminant facies suas; *Matth.* 6: 16. *Latiùs quoque accipitur pro ipsâ personâ (ut loquuntur vulgo) qui talem aut talem gerit vultum.* NI SΛIΘΛIS ÏN ΛNΔYΛIKψGΛ MΛNNЄ: Non vides in faciem hominum, *i. non respicis personam*; *Marc.* 12: 14. NI ΛNΔSΛIΘIS ΛNΔYΛIKψI: Non respicis personam; *Luc.* 20: 21. *Refer hæc ad ea quæ mox dicimus in* ΛNΔYΛIKψIS.

ΛNΔYΛIKψIS, Contra; *Matth.* 27: 61. *Ita quoque legimus Luc.* 1: 9; ÏN ΛNΔYΛIKψGΛ ΓΨ̄S: Coram Deo; *item Matth.* 5: 16; ÏN ΛNΔYΛIKψGΛ MΛNNЄ: Coram hominibus; *Marci denique* 15: 39; SΛ ΛTSTΛNΔΛNΔS ÏN ΛNΔYΛIKψGΛ ÏS: Qui ex adverso stabat. *Anglosaxonibus quoque* andƿeard *est* Præsens. *Alamannis etiam* anduuard *vel* antuuúrt *idem significat. quod vide in annotatis ad Willerami paginam* 51. *Nimirum* ΛNΔ *olim in compositione respondebat Græco* ἀντὶ, Adversus, contra. *ut vocabulum sit ab* ΛNΔ, Contra, *&* YΛIKψΛN, Esse; *quòd præsentes coram adstent & contra se sistant veluti ex adverso. Idem quoque vult Belgicum* tegen-

Digitized by Google

woꝛdig. *Ab hoc interim* 𐌰𐌽𐌳𐌰 *etiam* 𐌰𐌽𐌳𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 *est* Resistere; *Matth.* 5 : 39. *unde* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃𐍄𐌰𐌸𐌾𐌰, Adversarius; *Luc.* 18 : 3. *qui &* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃𐍄𐌰𐌽𐌰 *dicitur Matth.* 5 : 26. *Etiam Cimbris* ᛅᚿᚦ *est* Contra. *unde iis* ᛅᚿᚦᚱᛅᛅ *est* Conflictus, *q. d. contrarius impetus.* ᛅᚿᚦᚦᛅᚠ, Remigatio in adversum. ᛅᚿᚦᚠᛁᛁᚠᛘᚿ ᛘᛅᚦᚿᛅ, Oblocutor. ᛅᚿᚦᚼᛅᛁᚱᛁᚿ, Adverso crine. ᛅᚿᚦᛋᛁᛚᛘᚿ, Adverso sole, contra solem. ᛅᚿᚦᚿᛁᚦᚱᛁ, Contrarius ventus, *&c.*

𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐍀𐌰𐌿𐍂𐍀𐌿𐍂𐌰𐌹: Exuerunt illum purpurâ; *Marc.* 15 : 20. *Refer ad* 𐍅𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽, Vestire.

𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, *vide* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, Responsum.

𐌰𐌽𐌳𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽, Renuntiare; ἀποτάξασθαι. *Luc.* 9 : 62. *Refer ad* 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽, Dicere.

𐌰𐌽𐌽𐍉𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌹𐌼 𐍅𐌰𐌻𐌰𐌳𐌰𐌹𐌸: Stipendiis vestris contenti estote; ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. *Luc.* 3 : 14. *Manifestè desumptum est vocabulum ex* Annona, *de quo vide Vossii etymologicum Latinum.*

𐌰𐌽𐌽𐌿𐌷 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃 𐌸𐌿: Ergo rex es tu? *Joh.* 18 : 37. *Suspicor rectiùs divisim legi* 𐌰𐌽 𐌽𐌿𐌷 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃 𐌸𐌿. *Vide quæ diximus in* 𐌰𐌽 *interrogativo.*

𐌰𐌽𐍃𐍄𐍃 𐌲𐌿𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Gratia Dei erat super eum; *Luc.* 2 : 40. 𐌱𐌹𐌲𐌰𐍃𐍄 𐌰𐌽𐍃𐍄 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌲𐌿𐌸𐌰: Invenisti gratiam apud Deum; *Luc.* 1 : 30. 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉 𐌰𐌽𐍃𐍄𐌰𐌹 𐌰𐌿𐌳𐌰𐌷𐌰𐍆𐍄𐌰: Ave gratiâ plena; *Luc.* 1 : 28. *In monumentis Alamannicis passim incidas in* anst *vel* enst/ Gratia, favor, benevolentia. *Vide annotata nostra in Tatiani* CXCIX, 4.

𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂, Alius. 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂 𐌸𐌰𐌽 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌾𐌴 𐌹̈𐍃 𐌵𐌰𐌸 𐌳𐌿 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Alius autem discipulorum ejus ait illi; *Matth.* 8 : 21. 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰𐌹 𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽: Alii dicebant; *Joh.* 7 : 12. *Cimbris* ᛅᚿᚿᛅᚱ *est* Alius, alter. *quod occurrit in Epicedio regis Regneri Lodbrog, Strophâ 5 & 28. sicuti & in isthoc dicto proverbiali,* ᛅᛚᛚᛁᚦ ᛁᚱ ᛅᚿᚿᛅᚱ ᛘᛅᚦᚱ, Cerevisia est alius homo. *i. Poculis obrutus plurimùm à semet ipso distat. Alamanni* anther/ ander/ andrer *dicunt. Dani* anden. *Islandi* annar. *Belgæ* ander. *Manifestè interim omnia hæc traxerunt ortum ex Dorico* ἄτερος *pro* ἕτερος, Alter. *atque adeò Anglosaxonicum quoque* oðer, *sicuti & Anglicum* other *proximiùs etiam ad hanc originem accedunt. nam Alamanni, Cimbri, Belgæ (Gothos imitantes) videntur peculiari quadam consuetudine literam* N *interjecisse: prorsus ut pro Anglosaxonico* cuð *dixerunt* cund/ Notus. *pro* muð, mund/ Os. *pro* toð, tand/ *&c. de quibus alibi plu-*

Digitized by Google

pluribus. Alterum, *inquit Festus*, Sinnius ait idem ſignificare, quod apud Græcos ὕπερον. Quidam verò ex utroque eſſe compoſitum, ἄλλος & ὕπερος. *Cambrobritannorum* all, Alius, *manifeſtè detruncatum eſt ex* ἄλλος.

𐌰𐌽𐌶𐌰 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Trabem non videns; *Luc.* 6: 42.

𐌰𐍈𐍉𐍃 𐌵𐌴𐌼𐌿𐌽: Flumina venerunt; *Matth.* 7: 25 *&* 27. 𐌰𐍈𐍉𐍃 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽𐍃: Flumina aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. 𐌳𐌰𐌿𐍀𐌹𐌳𐌰𐌹 𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰𐌽𐌴 𐌰𐍈𐌰𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Baptizabantur omnes in Jordane flumine ab illo; *Marc.* 1: 5. *Anglosaxonibus* ea *eſt* Flumen. *Cimbris* ᛅ *vel* ᛅᛅ. *Danis & Iſlandis* aa. *Willeramo in Franciçâ paraphraſi Cantici canticorum cap.* VIII, *verſu* 7 **aha** *ſunt* Flumina. **thie aha ne berinnent ſie** / Flumina non obruent illam. *ad quæ verba vide noſtras Obſervationes*. *Cæterùm ut ad Gothicam denominationem Fluminis redeamus, parùm abeſt quin credam* 𐌰𐍈𐍉𐍃 *ejuſdem eſſe originis cum Latino* Aqua, *quod Caninius à fuſione dictum putabat, quaſi* ἀ χύ. *nam Articulum quandoque Nomini jungunt Latini. quomodo etiam* Auca *vel* ocha *eſt ex* ὁ χὴν *vel* χὰν *Dorico*. Anas *ex* ἡ νῆσσα *vel* νᾶσσα, *item Dorico*. Temetum *ex* τὸ μέθυ. Obliquus *ex* ὁ πλάγιος. Doſinus *color, teſte Iſidoro, dictus eſt quòd ſit color quaſi de aſino*. Ebur, *tanquam è barro*. Oſiris *quibuſdam olim, teſte Plutarcho de Iſide & Oſiride, putabatur dictus quaſi* ὁ σείριος. Tigala *dicitur Saccharum in Conſtantinopolitanis pigmentariorum officinis, ex* τὸ γάλα, *tanquam ſit Lac concretum*. *Ita quoque* Olibanum *iiſdem officinis eſt Thus, ex* ὁ λίβανος. *Vide Cl. Salmaſii Plinianas exercitationes, paginâ* 1312. *Cimbris* ᛅᛁᚴᛁᛦ *dicebatur* Oceanus, *quod occurrit in Epicedio regis R. Lodbrog, ſtrophâ ſecundâ*. *Cædmon quoque, deſcribens Cataclyſmum, utitur vocibus* eᵹ-ſtꞃeam. eᵹoꞃ-ſtꞃeam. eᵹoꞃ-heꞃe, *&c. quaſi dicas Maris vel Aquarum fluenta, Aquarum exercitus*.

𐌰𐍂𐌱𐌰𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽, Laborare. 𐌽𐌹𐌷 𐌰𐍂𐌱𐌰𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳: Non laborant; *Matth.* 6: 28. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌽𐌰𐌷𐍄 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌰𐍂𐌱𐌰𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌽𐌹 𐌽𐌴𐌼𐌿𐌼: Per totam noctem laborantes, nihil cepimus; *Luc.* 5: 5. *Alam.* **arbeiten**. *Dan.* **arbeide**. *Belg.* **arbeyden**. *Quidam Teutonicum* **arbeiten** *deduxerunt ex* **erb** *vel* **arb** / Hæreditas, *&* **heiſſen** *vel* **heyten** / Polliceri, promittere; *quòd magni laboris multæq; operæ homines certam ſibi amplæ veluti hæreditatis aliorúmq; commodorum proventum ſpondere poſſint, juxta illud Appii Claudii apud Livium libro Quinto ab* U C; Nuſquam nec opera ſinè emolumento, nec emolumentum fermè ſinè operâ eſt. Labor Voluptáſq;, diſſimillima naturâ, ſocietate quadam inter ſe naturali ſunt juncta. *Quum tamen hæc etymologia nequaquam animo meo ſatiſfaceret, ſuſpicarérq; originem verbi aliunde peten-*

petendam, magis interim verisimilem etymologiam hæsitanti reddidit nobiliss. amplissimúsq; vir Georgius Ratallerus Doubletius, in supremâ Hollandiæ Seelandiæq; curiâ Senator quondam integerrimus, ac lubenti persuasit arbeyden *vel* aerbeyden *dici quasi* aerd be-eyden / Terram colere & glebas comminuere rastro, pectine, vel crate occatoriâ. *nam* eyde *vett. Frisiis & Hollandis borealibus etiamnum dicitur* Rastrum. *Bonaventura certè Vulcanius vocabulum* ἔργον *pari propemodum ratione deduxit* ἀπὸ τῆς ἔρας, *à tellure: tanquam olim* ἔργα *propriè sint dicta* τὰ κατὰ τὴν γεωργίαν, Opera agriculturam spectantia. *ita Callimachus;* οἷς ἔργα, οἷς φυτὰ λημαίνονται. *& Leonidas libro Secundo anthologiæ* ἐργοπόνους *dixit* Agricolas. *Cæterùm ut à Græco* πονεῖν, Laborare, πόνος *persæpè usurpabatur pro* Ærumnâ; *ita quoque ab hoc* arbeiten *Patribus nostris Francis* arbeit *vel* arabeit *frequenter denotabat* Gravem dolorem, tribulationem. *quâ de re plura habent annotata nostra ad Tatiani* LXXV, 2.

ΑΚΒΓΑ, Hæres. ΘΑ ΤΑΥΓΑΝ. ΕΙ ΑΙΒΑΙΝΑΙΣ ΑΙΥΕΙΝΩΝΣ ΑΚΒΓΑ ΥΑΥΚΨΑΝ: Quid faciam, ut vitæ æternæ hæres fiam? *Marc.* 10: 17. *Luc.* 10: 25. 18: 18. ΑΚΒΙ, Hæreditas; *Marc.* 12: 7. *Luc.* 20: 14. ΑΚΒΙΝΥΜΓΑ, Hæres; *Marc.* 12: 7. *Luc.* 20: 14. *Cimbris* ARF *est* Hæres. *ita Danicorum monumentorum paginâ* 153 ARF NIUAR *est* Hæres verus, certus, optimè cognitus. *Anglosaxonibus* yrfe *vel* yrfeweardnes *est* Hæreditas. yrfeweard *vel* yrfenuma, Hæres. yrfeweardian, Hæreditare. *Alamannis* erb *est* Hæreditas. eribun / Hæredes. gieruun sal / Hæreditabit. eruzerbe / Exhæredet. *Islandis* arffur *est* Hæreditas. *Danis* arffue *est* Hæreditas. arffueløß / Exhæres. arffving / Hæres. *Belgis* erve / erf / erffenis *est* Hæreditas. erveloos / Exhæres. erfgenaem / Hæres. onterven / Exhæredare, *&c. Porro vide quæ de hoc vocabulo ejúsq; origine habent annotata nostra ad gl D,* 28. *in* Patrimonium.

ΑΚΙΑΝΔΑΜ ΣΚΑΛΚ ΑΙΓΑΝΔΣ: Arantem servum habens; *Luc.* 17: 7. *Anglosaxonibus* erigean. erigan. erian *est* Arare. *Alamannis* erren. *Cimbris* IRIA. *Islandis* eria. *Anglis* eare. *Belgis* aeren / eren / erien. *Legum Frisicarum* IX, 18 era *est* Arare. schera / Metere. *In exegetico tamen Danico* erier *exponitur* Metere. *Græcis* ἀροῦν *est* Arare. *unde* ἄρουρα, Rura, *&c. Vide Vossii etymologicum Latinum in* Aro.

ΑΚΚΑ ΗΑΒΑΙΔΑ ΓΑΗ ΨΑΤΑ ΪΝΝΥΑΥΚΠΑΝΩ ΒΑΚ: Loculos habebat & quod immittebatur portabat; *Joh.* 12: 6. *Anglosaxonibus* earc. *vel* erk *est* Arca, cista, capsa. *Alamannis* arf. *Danis* arck. *Anglis* ark. *Affinia sunt Græco* εἴργειν, Includere. *item* Arcere. *Simillimam plurimarum*

Digitized by Google

rum etymologiarum rationem habet etymologicum nostrum Anglicum in Coffer/ *Cista. Vide quoque Vossii etymologicum Latinum in* Arca. *Ob similitudinem deinde ad Noachi arcam translatum est vocabulum.* 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌽𐌰𐌿𐌴𐌻 𐌹̈𐌽 𐌰𐍂𐌺𐌰: Intravit Noë in arcam; *Luc.* 17: 27.

𐌰𐍂𐌼𐌰𐌽, Misereri. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌹 𐌼𐌹𐌺: Miserere mei; *Marc.* 10: 48. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌹 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃: Miserere nostri; *Luc.* 17: 13. 𐍆𐌰𐌽 𐌲𐌰𐌰𐍂𐌼𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌿𐌺: Dominus misertus est tui; *Marc.* 5: 19. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹 𐌹̈𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐌻𐌳𐌹𐌽𐍃 𐌰𐌻𐌳𐌴: Misericordia ejus in progenies progenierum; *Luc.* 1: 50 *&* 54. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌸𐌰 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽. 𐌾𐌰𐌷 𐌽𐌹 𐌷𐌿𐌽𐍃𐌻: Misericordiam volo, & non sacrificium; *Matth.* 9: 13. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌹𐍉𐌽 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽: Eleemosynam facere; *Matth.* 6: 1. *&* *mox commate* 4; 𐌴𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹 𐍃𐍉 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌸𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐍆𐌿𐌻𐌷𐍃𐌽𐌾𐌰: Ut sit eleemosyna tua in abscondito. *Ab hoc* 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌽 *retinuerunt Anglosaxones* ofearmian, Misereri. earmheort, Misericors, *&c.* *Ab* 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌸𐌰 *reservârunt Franci illud* armiherzida/ Misericordia, *quod habent glossæ Keronis. Dani quoque suum* barmhiertighed/ *& Belgæ* barmhertigheyd. *nam* barmen (*unde* erbarmen/ Misereri) *Kilianus vult dictum quasi* be-armen/ *adjecto augmento syllabico Belgis familiarissimo. Dubio procul Lector eruditus, tametsi nullus monerem, jam dudum perspexerit quantopere hactenus allata illustrent locum D. Augustini epistolâ* CLXXVIII, *quæ est Altercatio inter Augustinum & Pascentium præside Laurentio*; Si licet dicere, non solùm Barbaris linguâ suâ, sed etiam Romanis (*loquitur hîc Augustinus de sæculo suo, quo Gothicam linguam Roma capta didicerat*) SIHORA ARMEN, quod interpretatur Domine miserere; cur non liceret in conciliis patrum, in ipsâ terrâ Græcorum, unde ubique destinata est fides, linguâ propriâ ὁμούσιον confiteri? *Hoc tamen in loco* armai *restituendum esse pro* armen, *patet ex antecedentibus. Restat ut nostram de* SIHORA *conjecturam in medium proferamus. Fuit quum suspicarer* Sihora *istud corruptum ex* Senior, *quemadmodum & Italicum* signore, *Hispanicum* señor, *Gallicum* seigneur, *quod multis adstruit Goldastus Rerum Alamannicarum Tomo* 1, *paginâ* 392. *nunc tamen amplector sententiam Joh. Garsiæ Hispani, qui libro de Expensis & meliorat. cap.* 12, *num.* 28 *& seqq contendit vocabulum esse merè Teutonicum:* nam ubique, *inquit*, qui Dominus appellatur, is signor à Germanis dictus reperitur. *De re igitur ipsâ planè cum Garsiâ sentio, licet hanc ejus rationem satis perspicere nequeam: fortassè enim inciderit Garsias in quosdam Brabantinæ Flandricæ've provinciæ negotiatores, quibus familiare est mutuò se honoris ergo Signoras appellare; peregrinâ quidem voce, quam tamen ille vernaculam iis esse putaverit.* Ego Sihor, *quatenus Deum opt. max. designat, per usitatissimam*

literæ ᵹ *in* h *commutationem, factum puto ex antiquâ voce* ƿiᵹoꞃ. *Quum enim* ƿiᵹoꞃ *Anglosaxonibus olim diceretur* Triumphus, *unde &* ƿiᵹeꞃian *&* ƿiᵹꞃian *iis erat* Triumphare, *à* ƿiᵹe, Victoria; *non occurrebat nostris patribus, Martis viris, & qui triumphos tantùm vindictámq; de hostibus spirabant ac sperabant, nomen augustius quo Deum compellarent, quàm si ei à victoriâ triumphisq;, votorum suorum summâ, nomen tribuerent. Quæ non ita velim accipi, ac si Anglosaxonibus quicquam hîc deberent Gothi; sed quò cognata Gothorum, Cimbrorum, Anglosaxonum, & Francorum idiomata constet mutuò sibi lucem afferre, quotiescunque unum eorum destituunt monumenta è quibus aliquid comprobetur. Quamvis itaque codex Argenteus (in cujus reliquiis, ut ut valdè luculentis, nemo sanus dixerit omnem priscæ linguæ rationem contineri) nullum hîc nobis exemplum vocabulorum* ƿiᵹe *ac* ƿiᵹoꞃ *suppeditet, Cimbris tamen ea cum suis compositis in usu fuisse discimus ex Runico lexico, quando* ИIFΠΛ *ei exp.* Victoria. ИIFΠRИΛIM ΨIRYI, Victoriosum vexillum. ИIFRΠΚΛΛ, Victoriales runæ, *&c. Francis adhæc* sige / *Danis* sejer / *Islandis* sigur / *Belgis* **seghe** *est* Victoria. *Studiosus porro Lector diligenter animum advertat ad illa Cædmonis loca in quibus pervetusto scriptori Deus dicitur* ƿiᵹoꞃa cẏninᵹ: Triumphorum rex; *paginâ* 40, 7. ƿiᵹoꞃa ꝺꞃihten: Triumphorum dominus; 25, 7. ƿiᵹoꞃa ꞅettenꝺ: Triumphos disponens, triumphorum arbiter; 82, 11. ƿiᵹoꞃa ƿalꝺenꝺ: Triumphorum potens; 3, 23. *Immo &, quod maximè huc facit, absolutè* ƿiᵹoꞃa, *sive* Dominus; 72, 2. *Non prætermittendum interim hoc in loco illud Hesychii,* Σίος, θεός. Λάκωνες. *Quemadmodum neque illud Olai Wormii paginâ* 315 *Danicorum monumentorum:* Origo vocis ✱IR, *inquit Wormius*, non usque adeò magnam præ se fert antiquitatem, siquidem ejus loco ИIR vel ИIΛR positum in antiquioribus invenio. Dominum verò notat.

ARMS, Brachium. **FAN. ƕAS GALAUBIDA HAUSEINAI UNSARAI. JAH ARMS FRAUJINS ƕAMMA ANDHULIÞS WARÞ**: Domine, quis credidit auditui nostro, & brachium Domini cui revelatum est? *Joh.* 12: 38. **GATAWIDA SWINÞEIN IN ARMA SEINAMMA**: Fecit potentiam in brachio suo: *Luc.* 1: 51. *Anglosaxonibus* eaꞃm *est* Brachium: *Alamannis* arm. *Danis, Anglis, Belgis* **arm**. *De vocis origine hæc habet Scaliger Conjectaneis in Varronem*; Armus, commissura brachiorum ab humeris; itaque ab ἀρμὸς dicta. *Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Armillæ.

ARNIBA, Cautè; ἀσφαλῶς. *Marc.* 14: 44. *Anglosaxonibus* ƿaꞃnian. ƿaꞃniᵹean *est* Cavere, præcavere. ƿæꞃne, Cautus, *&c.*

ARN-

AKNGR, Gratis; *δωρεάν. Joh. 15: 25. Videri potest affine Anglosaxonico* ape, Honor; *siquidem Gratis fit, quicquid tribuitur alicujus Honori. Nisi malis referre ad illud* apod, *quod iisdem Anglosaxonibus exponitur* Promptus; *quoniam nullâ supplicationis dilationisq; morâ torqueri solent, quibus quid Gratis exhibetur.*

ASA, Messis; *Luc.* 10: 2. *pro eo scribitur &* **ASANS**, *Matth.* 9: 37. *& Marc.* 4: 29. **ASA**, Æstas; *Marc.* 13: 28. *Fortassè pertinet ad vocabuli originem, quòd Gothi* **AHSA** *dixerunt* Spicas, aristas; *quandoquidem circa eas potissimùm versatur omnis occupatissimi temporis sedulitas. Ab hoc interim* **ASA** *olim fortassè* **ASNGIS** *dictus est Mercenarius messis tempore operam suam locans.*

ASIAN BIFAT: Asinum accepit; *Joh.* 12: 14. **ASIANS FIHAAN BIFITATS**: Asinæ pullum invenietis; *Luc.* 19: 30. *Anglosaxonibus* asal. asald. assa. assald. eosul. esol *est* Asinus. *Alamannis* esel. *Danis* esen. *Islandis* asne. *Anglis* asse. *Belgis* esel. *Aliquando visa mihi sunt affinia Græco* ἄσυλος, Iniquus. *nemo enim nescit quàm malitiosè ignavum animal quamvis recalcitrandi occasionem observet. Horatius libro Primo, Satyrâ* IX;

Demitto auriculas, ut iniquæ mentis asellus,
Cum gravius dorso subiit onus ——

ASIAN UAIKNNS: Asinaria mola; *Marc.* 9: 42. *In textu Græco est* λίθος μυλικός, Lapis molaris. *unde colligo Gothos (quibus* **ASIAN** *est* Asinus) *Lapidem molarem* **ASIAN UAIKNIS** *nuncupâsse imitatione Græcorum, quibus* ὄνος *dicebatur* Superior lapis molaris.

ASNGIS, Mercenarius; *Joh.* 10: 12 & 13. **ASNGE**, Mercenarii; *Luc.* 15: 17. **GATAVGEI MIK SVE AINANA ASNGE ΨGEINAIZE**: Fac me sicut unum de mercenariis tuis; *Luc.* 15: 19. **MIΨ ASNGAM**: Cum mercenariis; *Marc.* 1: 20. *Anglosaxonibus* erne *est* Servus, *ac peculiariore significatu* Mercenarius, operam suam mercede locans. *In quâ tamen acceptione antiquissima quæq; monumenta frequentiùs scribunt* ærne *vel* ærnemonn. *unde mihi olim suspicio suborta est*, ærne *esse ab* ær, *Cibus; tanquam primò denotaverit* Hominem victûs quærendi gratiâ in mercedem missum. *Nisi quis fortè putabit ad vocabuli originem pertinere quòd Islandis ab* asne/ Asinus, *eg* asnast *exponitur* Serviliter laboro. *Anglosaxonibus interim vox* erne *etiam denotat* Juvenem, adolescentem, *atque adeò* Virum quemlibet: *de quo alibi fortassè commodior offeretur dicendi locus. Tertiam de vocabuli origine conjecturam attulimus paullò ante in* **ASA**, Messis.

ASSARGAN BUGJANDA TWAI SPARWANS: Asse væneunt duo passeres; *Matth.* 10: 29.

ASTAÞ, Veritas, certitudo indubiæ veritatis, ἀσφάλεια. *Luc.* 1: 4. *à* STANDAN, Stare; *unde Anglosaxonibus* ſtaðol *est* Firmamentum, fundamentum. ſtaðelian, Fundare, firmare, stabilire. ſtaðolfæſt, Stabilis, firmus, *&c.*

ASTS, Ramus; *Marc.* 13: 28. ASTANS MIKILANS GATAUJIÞ: Ramos magnos facit; *Marc.* 4: 32. ASTANS MAIMAITUN US BAGMAM: Ramos amputabant de arboribus; *Marc.* 11: 8. NEMUN ASTANS PEIKABAGME: Acceperunt ramos palmarum; *Joh.* 12: 13. *Hujus vocabuli usum diutissimè servaverunt Franci.* ast / Frutex; *gl D,* 32. astolohti / holzohti / Nemorosus; *gl C,* 7. *& rursus ejusdem glossarii paginâ* 10; esti / sumarlota / Palmites. *Otfridus* IV, 4, 66; brah er thie esti / Frangebat ramos.

AT ÞAMMA SAIWA: Secùs stagnum; παρὰ τὴν λίμνην. *Luc.* 5: 1, 2. MATJANDANS ÞO AT IM: Manducantes quæ apud eos sunt; ἐσθίοντες τὰ παρ' αὐτῶν. *Luc.* 10: 7. AT IZWIS WISANDS: Apud vos manens; παρ' ὑμῖν μένων. *Joh.* 14: 25. AT IST ASANS: Adest messis; παρέστηκεν ὁ θερισμός. *Marc.* 4: 29. AT ÞUS QIMAN: Ad te venire; πρός σε ἐλθεῖν. *Luc.* 7: 7. UND ÞA AT IZWIS SIJAU: Quamdiu apud vos ero? ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; *Marc.* 9: 19. BRAHTEDUN ÞANA FULAN AT IESUA: Duxerunt pullum ad Jesum; ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν. *Marc.* 11: 7.

ATANDANAHTJA ÞAN WAURÞANAMMA: Vespere facto; *Matth.* 8: 16. ANDANAHTJA ÞAN WAURÞANAMMA. ÞAN GASAG UN SA UIL: Vespere igitur facto, quum occidisset jam Sol; *Marc.* 1: 32. BI ÞE ANDANAHTI WARÞ: Cum vespera facta esset; *Marc.* 11: 19. *ab* ANDEIS *vel* ANDI, Finis; *&* NAHTS, Nox, vespera. *atque ita olim usurpata fuerit vox de vesperâ profundiore, q. d. circa finem vesperæ.*

ATANDBAHTJAN, Ministrari; *Marc.* 10: 45. *Vide* ANDBAHTS, Minister.

ATRINNJAN WAURÞANAI: Inundatione factâ; πλημμύρας γενομένης. *Luc.* 6: 48. *Refer ad* RINNAN, Venire, accurrere. *item* Fluere.

ATAUGIDA SIK HELIAS: Apparuit Elias; Ηλίας ἐφάνη. *Luc.* 9: 8. *Marc.*

Digitized by Google

Marc. 9:4. *Refer ad* AUGJAN, Ostendere.

ATBAIR GIBA, Offer munus; *Matth.* 8:4. *Luc.* 5:14. AT-BAIRIÞ, Afferte; *Marc.* 12:15. ATBERUN, Attulerunt; *Matth.* 8:16. *Marc.* 12:16. *Vide* BAIRAN, Ferre.

ATGAGGANDS, Accedens; *Matth.* 27:58. ATGAGGIÞ ANA ÞUK AHMA WEIHS: Superveniet in te Spiritus sanctus; *Luc.* 1:35. ATGAGGAND DAGOS: Venient dies; *Marc.* 2:20. DALAÞ ATGAGGANDIN ÏMMA AF FAIRGUNJA: Descendente illo de monte; *Matth.* 8:1. ATÏDDJA DALAÞ RIGN: Descendit pluvia; *Matth.* 7:25. *Refer ad* GAGGAN, Ire.

ATGAHAUSJANDAM ÏM ÞATA: Audientibus illis hæc; *Luc.* 19:11. *Refer ad* HAUSJAN, Audire.

ATGIBAN ÏST ÏZWIS: Datum est vobis; *Marc.* 4:11. *Luc.* 8:10. ATGIBADA SUNUS MANS: Tradetur filius hominis; *Marc.* 10:33. ATGAF ÏZWIS BIMAIT: Dedit vobis circumcisionem; *Joh.* 7:22. *Refer ad* GIBAN, Dare.

ATDRIUSANDEI DU ÏMMA: Procidens ad pedes ejus; προσπεσοῦσα αὐτῷ. *Luc.* 8:47. *Refer ad* DRIUSAN, Cadere.

ATFARIDEDUN ÏN GAWI GADARENE: Enavigaverunt ad regionem Gadarenorum; *Luc.* 8:26. *Refer ad* FARAN, Ire, proficisci.

ATHABAIDEDUN SIK DU ÏMMA SUNJUS ZAIBAIDAI-AUS: Accedebant ad eum filii Zebedæi; *Marc.* 10:35. *Similis loquendi modus occurrit Marc.* 7:6; HABAIÞ SIK FAIRRA MIS HAIRTO ÏZE: Longè à me abest cor eorum.

ATHAFJAN. *Vide* HAFJAN, Levare, tollere.

ATHAIHID ÞO NATJA ÏZWARA DU FISKON: Laxate retia vestra in capturam; *Luc.* 5:4.

ATHAITANDS, Vocans, advocans; *Matth.* 10:1. *Marc.* 3:23. 7:14. 8:1 & 34. 10:42. *Luc.* 7:18. 16:5. 18:16. ATHAIHAIT ÞANZEI WILDA ÏS: Vocavit ad se quoscunque voluit ipse: *Marc.* 3:13. 6:7. *Refer ad* HAITAN, Appellare, vocare.

ATIHDANS, Traditus. AFAR ÞATEI ATIHDANS WARÞ

iohannes: Postquam traditus est Johannes; *Marc.* 1: 14. *Refer ad* tiuhan, Ducere, trahere.

atisk, Sata; *Marc.* 2: 23. *Luc.* 6: 1. *Hinc* edirchen *vel* edrchen *Anglosaxonibus dicitur* Coturnix; *Ps.* civ, 38.

atlagjada in fon: Mittetur in ignem; *Matth.* 7: 19. atlagjands ana handuns seinos: Imponens manus suas; *Marc.* 8: 23. atlagei handu þeina ana ija: Impone manum tuam super eam; *Matth.* 9: 18. atlagidedun ana ina þaurneina wipja: Imposuerunt ei spineam coronam; *Marc.* 15: 17. atlagida ina faþom: Circumdedit ei sepem; *Marc.* 12: 1. atlagidedun faur þo managein: Apposuerunt turbæ; *Marc.* 8: 6. *Refer ad* lagjan, Mittere, ponere, collocare.

atlaisjandin imma þo managein in alh: Docente illo populum in templo; *Luc.* 20: 1. *Refer ad* laisjan, Docere.

atnehwida sa lewjands mik: Propè est qui me tradet; *Marc.* 14: 42. atnehwida sik þiudangardi guþs: Appropinquavit regnum Dei; *Marc.* 1: 15. *Luc.* 10: 9. *Refer ad* nehwa, Juxta, propè, secùs.

atrinnandans, Accurrentes; *Luc.* 16: 21. *Vide* rinnan, Venire, accurrere.

atsaihwiþ, Attendite, cavete vobis; *Matth.* 6: 1. 7: 15. *Marc.* 8: 15. *Refer ad* saihwan, Videre.

atsatjan faura fraujin: Sistere coram Domino; *Luc.* 2: 22. *Vide* satjan, Ponere, collocare.

atstandands in andwairþja is: Adstans ex adverso; *Marc.* 15: 39. atstoþun þai gudjans: Adstiterunt sacerdotes; *Luc.* 20: 1. *Refer ad* standan, Stare.

atsteigands in skip: Ascendens in naviculam; *Matth.* 9: 1. atsteig af þamma galgin: Descende de cruce; *Marc.* 15: 30 & 32. saei atstaig us himina: Qui descendit de cœlo; *Joh.* 6: 33, 38, 48. *Vide* steigan.

atta, Pater. attans, Patres. *Cantabris* aita, *veteris quoque* lin-

Digitized by Google

linguæ Frisicæ tenacibus ħayte / ħeyte / teyte *etiamnum hodie est* Pater. *immo &* Judices *iisdem Frisiis dicuntur* atten. *Hinlopiensibus verò Frisiis* ate *peculiariter nuncupatur* Avus. *Huc refer illud Pompeii Festi:* Attam pro reverentiâ seni cuilibet dicimus, quasi eum Avi nomine appellemus. *Hesychius quoque author est* ἄττας *à Cretensibus dictos* τοὺς πατέρας. *Interim omnia hæc magnam habent affinitatem cum Græco* ἄττα. *quâ voce non modò ætate provectiores à junioribus, verùm etiam Altores ab Alumnis olim nuncupabantur. Vide quæ Henr. Stephanus de hac voce annotavit in Appendice sui Thesauri. Vide quoque Vossii etymologicum in* Tata. *Quod attinet ad Gothicum* ΛΙΨΕΙ, Mater, *parum abest quin credam factum ex* ΛΤΤΛ. *syllabâ primâ nonnihil immutatâ, & assumptâ in fine terminatione fœmininâ.*

ΛΤΤΕΚΛΝ, Tangere, attingere; *Luc.* 6: 19. ΛΤΤΛΙΤΩΚ, Tetigit, attigit; *Matth.* 8: 3. *Marc.* 5: 27. *Luc.* 5: 13. 7: 14. 8: 44. *Vide* ΤΕΚΛΝ, Tangere.

ΛΤΤΙΠhΛ ΪΖΥΙS ΪΝΛ ΠΤ: Adduco vobis eum foras; *Job.* 19: 4. ΛΤΤΙΠh hΙΔΚΕ: Adducito huc; *Luc.* 14: 21. ΛΤΤΛΠhΠΝ ΪΝΛ ΛΝΛ ΓΛΠΛΓΛΠΨΛ SΤΛΨ: Perduxerunt eum in Golgotha locum; *Marc.* 15: 22. ΔΠ ΘΕ ΝΙ ΛΤΤΛΠhΠΨ ΪΝΛ: Quare non adduxistis illum? *Job.* 7: 45. *Vide* ΤΙΠhΛΝ, Ducere.

ΛΤΨΙΝSGΛΝ. *Vide* ΨΙΝSGΛΝ, Trahere, attrahere.

ΛΤΠΚΚΙΝΝΛΝΔΙΝ SΠΝΝΙΝ: Oriente Sole; *Marc.* 16: 2. *Vide quæ annotamus in* ΠΚΚΠΝS, Oriens.

ΛΤΠSΤΛΠhΛΝΛΙΜ ΨΛΙΜ ΔΛΓΛΜ: Consummatis illis diebus; *Luc.* 4: 2. ΠSΤΛΠhΛΝΛΙ *sunt* Perfecti, consummati; *Job.* 17: 23. *ab* ΠSΤΙΠhΛΝ, Perficere. *quod vide.*

ΛΤΥΛΙΚΠΛΝΔS ΨΛΙΜ SΙΛΠΒΚΛΜ ΪΝ ΛΛh: Projiciens argenteos in templo; *Matth.* 27: 5. ΛΤΥΛΚΠ ΪΝΛ GΛh ΪΝ FΩΝ GΛh ΪΝ ΥΛΤΩ: Misit eum & in ignem & in aquam; *Marc.* 9: 22. ΛΤΥΛΠΚΠΛΝS ΥΛS ΔΠ ΔΛΠΚΛ ΪS: Projectus erat ad januam ejus; *Luc.* 16: 20. *Refer ad* ΥΛΙΚΠΛΝ, Mittere, projicere.

ΛΤΥΛΛΥΙΔΛ SΤΛΙΝ ΔΠ ΔΛΠΚΛ: Advolvit lapidem ad ostium; *Marc.* 15: 46. *Vide* ΥΛΛΥGΛΝ, Volvere.

ΛΤΥΕΝGΛΝΔΕΙΝ ΜΛΝΛΓΕΙΝ: Existimante populo; *Luc.* 3: 15. *Vide*

Digitized by Google

Vide ΥΕΝGΛΝ. ΓΛΥΕΝGΛΝ, Putare.

ΛΤΥΙSΛΝdΛΙΝ ΚΙΝdΛΙΝΛ SΥΚΙΛS ΚΛΓΙΝϨΝdΛΙΝ SΛΠΚΙΜ ΚΥΚΕΙΝΛΙΛΝ: Præſide Syriæ Cyrino; *Luc.* 2: 2. *Refer* ad ΥΙSΛΝ, Eſſe, exiſtere.

ΛΤΥΙΤΛΙΝΕΙ, Obſervatio; *Luc.* 17: 20. *Refer ad* ΥΙΤΛΝ, Obſervare, cuſtodire.

ΛΤΥϨΠGΛΝdS ΪΝΛ: Vocans illum; *Luc.* 16: 2. hΛΙhΛΙΤ ΛΤΥϨΠGΛΝ ΪΝΛ: Præcepit illum vocari; *Marc.* 10: 49. ΛΤΥϨΠΙdΛ SΙΠϨΝGΛΝS SΕΙΝΛΝS: Advocavit diſcipulos ſuos; *Luc.* 6: 13. ΛΤΥϨΠΙdΕdΛΠΝ ΨΛΝS ϜΛdΚΕΙΝ ΪS: Vocaverunt parentes ejus; *Job.* 9: 18. *Vide* ΥϨΠGΛΝ, Clamare.

ΛΨΚΙΖΛΝS SΙGΠΨ: Diſtatis, potiores eſtis. ΝΙΠ GΠS ΜΛΙSΥΕ ΛΨΚΙΖΛΝS SΙGΠΨ ΨΛΙΜΛ: Nonne vos multò potiores eſtis iſtis? *Matth.* 6: 26. *Videor mihi aliquod hujus Gothici vocabuli veſtigium deprehendere in hiſce verbis Cædmonis paginâ* 105, *lineâ* 10; ıſ ſylꝼ cẏnınᵹ. ealpa aðop. ın ðæpe ecan ᵹeſceꝼꞇ. *Cæterùm in iſtiuſmodi vocabula dubiæ aut mihi penitùs ignotæ originis accuratiùs inquirere, non ſinit ratio operis properè ad exitum perducendi.*

ΛΨΨΛΝ, Autem, enim, verò; δὲ. *Matth.* 5: 22, 28, 34, 44. 6: 16. *&c.* ΛΨΨΛΝ, Ergo; οὖν. *Luc.* 20: 5, 17.

ΛΠΓGΛΝ. ΛΤΛΠΓGΛΝ, Oſtendere, apparere. ΛΠΓΕΙ ΠΝSΙS ΨΛΝΛ ΛΤΤΛΝ: Oſtende nobis patrem; *Job.* 14: 8. ΓΛΓΓ ΨΠΚ SΙΛΒΛΝ ΛΤΛΠΓGΛΝ ΓΠdGΙΝ: Vade te ipſum oſtendere ſacerdoti; *Marc.* 1: 44. ΛΤΛΠΓΙdΛ ΪΖΥΙS: Oſtendi vobis; *Job.* 10: 42. ΛΤΛΠΓΙdΛ ΪΜΜΛ: Oſtendit illi; *Luc.* 4: 5. ΛΤΛΠΓΙdΛ SΙΚ hΕΛΙΛS: Apparuit Elias; *Luc.* 9: 8. ΛΤΛΠΓΙΨS ΥΛΚΨ ΪΜ hΕΛΙΛS: Apparuit illis Elias; *Marc.* 9: 4. ΛΤΛΠΓΕΙ ΨΠΚ SΙΛΒΛΝ ΓΠdGΙΝ: Oſtende te ipſum ſacerdoti; *Matth.* 8: 4. ΛΤΛΠΓΕΙΨ ΜΙΚ SΚΛΤΤ: Oſtendite mihi denarium; *Luc.* 20: 24. *Angloſaxonibus* eopan. eoꝛıan. ẏpan. ærteopan. ætẏpan. oðeopan. oðẏpan *ſunt* Oſtendere, apparere. *Alamannis* augan / ougan / araugan / arougan / eraugan / erougan. *Quoniam verò Oſtendere & Manifeſtum facere nihil eſt aliud quàm Rem aliquam oculis hominum ſubjicere, cuivis quoque liquere puto* ΛΠΓΛΝ *iſtud eſſe ab* ΛΠΓϨ, Oculus. *Vide annotata in Tatiani* CLXIII, 1. *Ejuſdem quoque* ori-

Digitized by Google

originis est ANDAUGJO, Manifestè, palàm; *quod occurrit Marc.* 1: 45. *Joh.* 7: 10. & 18: 20.

AUGO, Oculus. *Anglosax.* eaᵹe. *Alam.* auga / ouga. *Cimbr.* AUG. *Dan.* øye. *Belg.* oog. *Angl.* eye. *Græcis* αὐγὴ *est* Lux, splendor. *Immo, quod magis huc facit,* αὐγαὶ *Nicandro in Alexipharmacis (ut* Lumina *apud Latinos) sunt* Oculi. *atque inde remansit* αὐγάζειν, *quod scriptoribus Græcis passim denotat* Videre, inspicere, intueri. *Homerus Iliad.* ψ, *vers.* 458; οἶος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι ἠὲ καὶ ὑμεῖς. *ubi Authori brevium Scholiorum* αὐγάζομαι *exponitur* θεωρῶ. *Sophocles Philoctete;* ἄξενον αὐγάζων ὅρμον. *quod Scholiasti exp.* δύσορμον τὸν λιμένα ὁρῶν. *Philo Judæus* III *de vitâ Mosis;* ἵνα καὶ αὐτὸς οἷον πρὸς κάτοπτρον αὐγάζῃ τὸν ἴδιον νοῦν. Ut ipse, tanquam ad speculum, proprium animum inspiciat vel contempletur.

AUDAGS, Beatus; *Matth.* 11: 6. *Luc.* 7: 23. 14: 14. AUDAGA, Beata; *Luc.* 1: 45. AUDAGJAND MIK ALLAI KUNJA: Beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1: 48. *Anglosaxonibus* eadiᵹ *est* Beatus; *quod mihi olim videbatur affine Græco* ἀΐδιος, *vel (quod apud Hesiodum occurrit)* ἀείδιος, Perpetuus, sempiternus. *quoniam humanus animus nequit concipere ullam beatitatem ab æternitate sejunctam. Posteaquam verò incidi in Gothicum* AUDAGS, *statim quoque Anglosaxonicum* eadiᵹ *(omissâ priore conjecturâ) inde factum esse judicavi: atque adeò in isthoc* AUDAGS *videbar mihi deprehendere manifestissimum vestigium illius* AUDR *quod Runico lexico exponitur* Fors, fortuna. *unde & Cimbris* AUDUGUR *vel* RIKR AUDUGUR *est* Opulentus. *Alamannis* odeg *vel* otag *est* Dives. *Islandis* audur / Opulentia. *Ipsis denique Anglosaxonibus* eadiᵹ, *acceptione longè antiquissimâ, dicebatur* Dives. LL *polit. Canuti R* 1; heonan forð læte manna ᵹehƿylcne. ᵹe earme ᵹe eadiᵹne. folcrihtes ƿyrðe. ⁊ him man rihte domes deme:· *quæ sic reddit Jo. Bromton;* A modò omnis homo dignus publicâ rectitudine reputetur, pauper & dives, quicunque sit, & eis justa judicia judicentur. *Latinis quoque* Beatus *olim dicebatur is, quem Fortunâ (ut vulgus loqui amat) donis suis beavit. prorsus ut* εὐδαίμων *Græcis est* & Fortunatus & Dives.

AUFTO, Utique; πάντως. *Luc.* 4: 23. EI AUFTO, Si fortè; εἰ ἄρα. *Marc.* 11: 13. IBAI AUFTO, Alioquin; εἰ δὲ μή. *Marc.* 2: 22. IBAI AUFTO, Ne fortè; μήποτε. *Luc.* 14: 14. IBAI AUFTO, Numquid; μήποτε. *Joh.* 7: 26.

AUHJON, Turbare, turbari. AUHJODUS, Seditio. GASAIHWANDS MANAGEIN AUHJONDEIN: Videns turbam tumultuantem;

tem; *Matth.* 9: 23. 𐍈𐌰 𐌰𐌿𐌷𐌾𐍉𐌸 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍄𐌹𐌸: Quid turbamini & ploratis? *Marc.* 5: 39. 𐌸𐌰𐌹𐌴𐌹 𐌹𐌽 𐌰𐌿𐌷𐌾𐍉𐌳𐌰𐌿 𐌼𐌰𐌿𐍂𐌸𐍂 𐌲𐌰𐍄𐌰𐍅𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Qui in ſeditione homicidium fecerant; *Marc.* 15: 7. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐌰𐌿𐌷𐌾𐍉𐌳𐌿: Vidit tumultum; *Marc.* 5: 38. *Mihi interim verbum* 𐌰𐌿𐌷𐌾𐍉𐌽 *uſque adeò affine videtur illi* 𐌰𐌿𐌷𐌽, *quod* Fornacem *ſignificat, ut inde quoque Tumultui nomen videri poſſit impoſitum; quòd loca ſeditionibus infeſtata quovis camino ardentiùs flagrent atque exæſtuent. Huc faciunt*, Primam certaminum facem Tib. Gracchus accendit. Gravis ſeditio exarſerat. Deflagrante paullatim ſeditione, *&c. qualia multa occurrunt in hiſtoricis Latinis. Apud Siculum quoque Diodorum legimus* στάσιν ἐν τῇ τυχούσῃ ἐξέκαυσαν. *item* στάσιν ἐν μικρῷ ἐξῆψαν, *&c. Immo* urheiz *olim quoque Theotiſcis dicta eſt* Seditio, *ab* ur *intenſivo, &* heizo / Ardor; *propter inſignem tumultuantium ardorem. Vide annotata ad Tatiani* CCXXXII, 3. *ubi inveſtigo originem Francici* urcundo.

𐌰𐌿𐌷𐌽, Clibanum, fornax; *Matth.* 6: 30. *Angloſaxonibus* ofen. ofn *eſt* Furnus, fornax. *Alamannis* ouan / ouen. *Danis* offn. *Anglis & Belgis* oven. *Manifeſtè detruncata ſunt ex* ἰπνὸς, Furnus, caminum.

𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐌴 𐌾𐌿𐌺𐌰 𐍆𐌹𐌼𐍆 𐌿𐍃𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰: Boum juga quinque emi; *Luc.* 14: 19. *Angloſaxonibus* oxa *eſt* Bos. *Alamannis* ohſo / oſſe. *Cimbris* ᛅᚢᛡᛋ. *Anglis, Danis, Iſlandis, vett Friſiis* oxe. *Belgis* oſſe. *Videri poſſunt affinia Græco* αὔξω *vel* αὐξάνω, Augeo; *quòd proavi noſtri, quorum opes in gregibus potiſſimùm atque armentis conſiſtebant, rem ſuam familiarem ex frequentiore bubuli pecoris fœturâ ingens incrementum capere judicarent. Ex* 𐌰𐌿𐌷𐍃 *interim factum eſt* ox. *nam* 𐌷𐍃 *plerumque mutatur in* x. *ac deinde ex* ox *factum eſt* oſſ/ *prout aliàs quoque* x *perſæpè tranſit in* ss. *Vide annotata ad gl B*, 6. *in* Bos. *Vide quoque quæ annotavimus ad Keronis gloſſas in* Jumentum.

𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍃 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰: Pontifex, ſummus ſacerdos; *Joh.* 18: 13. *pro quo* 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐌰 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰 *occurrit Marc.* 14: 61. *& Joh.* 18: 19. 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃: Principes ſacerdotes. ἀρχιερεῖς. *Matth.* 27: 62. *Marc.* 11: 27. 𐌱𐍂𐌰𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌿𐌽𐌳 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍉 𐌸𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌹𐍃: Duxerunt illum uſque ad ſupercilium montis; *Luc.* 4: 29. *Qui poſtremus locus efficit ut credam* 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍃 *dictum quaſi* 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍃, *ab* 𐌷𐌰𐌿𐌷𐍉, Altum.

𐌰𐌿𐌺, Enim, etenim, etiam, quippe. *Matth.* 5: 18. 6: 21. 7: 29. 8: 9. *Marc.* 3: 21. *Joh.* 13: 13. *Angloſax.* eac. *Alam.* auh. *Dan.* og. *Angl.* eke. *Belg.* ook. *Non ita longè recedunt à* καὶ *inverſo; rectiùs tamen videntur peti poſſe*

ex

Digitized by Google

ex AUKAN. eacan. auchon / Augere; *quoniam primaria hujus particulæ acceptio manifestè satis insinuat incrementum*.

AUKAN. ANAAUKAN. BIAUKAN, Augere, addere, adjicere. ƔAS IZWARA MAG ANAAUKAN ALEINA AINA: Quis vestrum potest adjicere cubitum unum? *Matth.* 6:27. ANAAIAUK, Adjecit; *Luc.* 3:20. *item* 20:11. BIAUK UNS GALAUBEIN: Adauge nobis fidem; *Luc.* 17:5. BIAUKANDS, Adjiciens; *Luc.* 19:11. *Anglosax.* æcan. eacan. ecan. ican. æt ecan. geicean. *Alam.* auchon / auhhon / ouhhon / zuogiouhhon. *Dan.* øge. *Isl.* auka. *Angl.* eke. *vett Belgis* oecken. *Manifestè sunt ab* αὔξειν *vel* αὐξεῖν, Addere, adjicere, augere.

AURAHJOM, Monumenta; *Marc.* 5:2, 3, 5.

AURALJA BIBUNDANS WLITS IS: Sudario facies ejus ligata erat; *Joh.* 11:44.

AURKJE DAUPEININS: Urceorum baptismata; *Marc.* 7:4 & 8. *Anglosaxonicum glossarium R*, 25; Orca, orc. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Orca, & Urceus.

AURTJANS, Coloni, agricolæ; γεωργοί. *Luc.* 20:10 & 14. *Anglosaxonibus* yrð *est* Seges. yrðling, Agricola, arator. yrð *habes apud ven. Bedam hist. eccles. libro* IV, *cap.* 28; gif ðær wæstmes yrð ðær ma upyrnende wære, Si illius frugis ibi potiùs seges oriretur. *& mox ibidem*; þa ge-orn ðær sona up genihtsumlic yrð ⁊ wæstm, Mox exorta est copiosa seges. yrðling *exponitur* Mercenarius, *Lucæ* 15:17 & 19. *magis tamen propriè* yrðling *dicitur* Agricola *vel* Arator. yrðlingc, Arator; *gl Ælfrici, pag.* 5. yrðling his, Arator illius; *gr Ælfrici, cap.* XLI. se yrðling us ealle fett, Arator nos omnes pascit; *Colloquium monachicum*. wæstm afulud unnytt yrðlincge. ⁊ mægen pruter unnytt Gode:. Fructus putrefactus inutilis agricolæ, & virtus superbi inutilis Deo; *Liber scintillarum, titulo* XVII.

AURTIGARDS, Hortus; κῆπος. *Joh.* 18:1 & 26. *Facilè deprehendas in hac voce manifestum vestigium proximè antecedentis* AURTJA, Colonus. *Propriè itaque* AURTIGARDS *erit Locus aliquis sepimento ad hoc inclusus, ut sedulâ periti agricolæ operâ exerceatur atque ad frugem bonam perducatur. Anglis* orchard *est Fructetum, pomarium. Anglosaxonibus* orcyrd. orceard. ortgeard *est* Hortus. *inter quæ* ortgeard *antiquius videtur, tanquam quod propius accedat ad Gothicum* AURTIGARDS. *Occurrit autem* ortgeard *illud in Regiâ paraphrasi Pastoralium magni Gregorii* XL, 3; se mæra londbegengea sanctus

Pau-

Paulus underfeng ða halgan gesamnunga to plantianne ⁊ to ymbhweorfanne swæ se ceorl deð his ortgeard:- Magnus ille colonus divus Paulus suscepit sanctam ecclesiam, ut eam haud aliter plantaret exercerétq; ac rusticus hortum. *& rursus* XLIX, 2; ðu eardast on ortgéarde:- Habitas in horto. *Plura huc pertinentia habet etymologicum nostrum Anglicum in* **orchard**.

𐌰𐌿𐍃𐍉, Auris. **𐌰𐌿𐍃𐍉𐌽𐌰**, Aures. **𐌰𐌿𐍃𐍉 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉 𐌰𐍆𐌼𐌰𐌹𐌼𐌰𐌹𐍄 𐌹̈𐌼𐌼𐌰**: Auriculam dexteram abscidit ei; *Joh.* 18:10. **𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌰𐌿𐍃𐍉𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐍉𐌽𐌰. 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌹**: Qui habet aures audiendi, audiat; *Matth.* 11:15. *Interim in hoc* **𐌰𐌿𐍃𐍉** *nemo non deprehendit manifestissimum vestigium Græci* οὖς, Auris. *Sicuti & evidentissimum est verbum* **𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽** *vel* **𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐍉𐌽** *ab hac Auris denominatione desumptum.*

𐌰𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰. Solitudo, desertum, eremus. **𐍅𐌰𐍃 𐌳𐌰𐌿𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰𐌹**: Erat baptizans in deserto; *Marci* 1:4. *item* 8:4. **𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌿𐌸𐌾𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌸**: Abiit in desertum locum; *Marc.* 1:35. *Luc.* 4:42. **𐌿𐍄𐌰 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌿𐌸𐌾𐌰𐌹𐌼 𐍃𐍄𐌰𐌳𐌰𐌹𐌼 𐍅𐌰𐍃**: Foris in desertis locis erat; *Marc.* 1:45. *Islandis* **audur** *est* Vacuus. *Cimbris* **[illegible]**, *Danis* **øde/** *vett Belgis* **oode** *sunt* Tesqua, loca inculta multúmq; impedita. *Videntur hæc affinitatem aliquam habere cum* οἰωθεὶς, Desolatus.

𐌰𐌵𐌹𐌶𐌹, Securis; ἀξίνη. *Luc.* 3:9. *Anglosaxonibus* acas. acase. *Alamannis* **acus**. *Vide annotata ad Tatiani* XIII, 15.

𐌰𐍅𐌹𐌻𐌹𐌿𐌳𐍉 𐌸𐌿𐍃 𐌲𐍉𐌸: Gratias tibi ago Deus; *Luc.* 18:11. *Joh.* 11:41. **𐌰𐍅𐌹𐌻𐌹𐌿𐌳𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌰𐌺**: Gratias agens fregit; *Marc.* 8:6. *Luc.* 17:16. *Joh.* 6:11. **𐌰𐍅𐌹𐌻𐌹𐌿𐌳𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌲𐍉𐌸𐌰**: Magnificans Deum; δοξάζων τὸν Θεόν. *Luc.* 18:43. *Hæc secunda verbi acceptio videtur ex primâ illâ Gratias agendi significatione profluxisse. Deum enim verè magnificant, qui ei pro acceptis beneficiis jugiter agunt gratias.*

𐌰𐌶𐌲𐍉, Cinis; *Matth.* 11:21. *Luc.* 10:13. *Anglosaxonibus* acse. ahse. axan. axe. axsa. asca. *Alam.* **asca**. *Dan.* **aske**. *Isl.* **aska**. *Angl.* **ashes**. *Belg.* **asche**. *Origo horum potest videri petita ex* ἄζα, *quod Hesychio non tantùm exp.* ἄσβολος, Fuligo, sordes camino aut vasi coquinario ex crassiore fumo adhærentes; *verùm etiam* κόνις, Pulvis. *Quemadmodum igitur certum est Latinum* Cinis *derivatum esse ex* κόνις, Cinis. *ita quoque nemini mirum videri potest antecedentia hæc referri ad* ἄζα, Pulvis.

𐌰𐌶𐌴𐍄𐌹𐌶𐍉. 𐌰𐌶𐌹𐍄𐌹𐌶𐍉. 𐍃𐌿𐍄𐌹𐌶𐍉, Faciliùs. **𐍈𐌰𐌸𐌰𐍂 𐌹̈𐍃𐍄 𐌰𐌶𐌴-**

Digitized by Google

𐌰𐌶𐌴𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽: Quid est faciliùs dicere? *Matth.* 9:5. *Marc.* 2:9. 𐌰𐌶𐌴𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Faciliùs est cœlum & terram præterire; *Luc.* 16:17. 𐌰𐌶𐌹𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌿𐌻𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌺𐍉 𐌽𐌴𐌸𐌻𐍉𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Faciliùs est camelum per foramen acûs transire; *Marc.* 10:25. 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹 𐍃𐌰𐌿𐌳𐌰𐌿𐌼𐌾𐌴 𐍃𐌿𐍄𐌹𐌶𐍉 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌳𐌰𐌲𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌿𐍉𐍃: Terræ Sodomorum remissiùs erit in die judicii; *Matth.* 11:22 & 24. *Marc.* 6:11. *Luc.* 10:12. *Hujus priscæ vocis vestigium remansit in Anglico* easie/ *&* *Gallico* aisé, *Facilè factu. Atque ita quoque* ease *Anglis*, *&* aise *Gallis est Tenor vitæ tranquillus atque inconcussus, quum aliquis fruitur cumulatâ rerum bonarum complexione, secretis omnibus malis. Vide quæ de* Ease *&* Easie *diximus in Anglico etymologico.*

𐌱 𐌰.

𐌱𐌰, Ambo; *Luc.* 1:6, 7. 𐌱𐌰 𐌸𐍉 𐍃𐌺𐌹𐍀𐌰 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Ambas naviculas impleverunt; *Luc.* 5:7. 𐌱𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐌳𐌰𐌻𐌲𐌰 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6:39. 𐌱𐌰𐌹𐌼 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌰𐍆: Utrisque donavit; *Luc.* 7:42. 𐌱𐌰𐌲𐍉𐌸𐌿𐌼 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌳𐌰: Ambo conservantur; *Matth.* 9:17. *Anglosaxonibus* ba. ba tpa. butu. *Alamannis* bediu/ bedu/ beidu. *Cimbris* ᛒᛆᚦᚢᛦ. *Danis* baade. *Anglis* both. *Belgis* beyde. *Suspicor* 𐌱𐌰 *&* 𐌱𐌰𐌹 *esse ex finali syllabâ Græci* ἄμφω, Ambo, *cum præsertim Cimbricum* ᛒᛆᚦᛁᛦ *manifestiùs aliquanto videatur desumtum ex* ἀμφότεροι, *ac reliqua deinde*, butu *nempe &* bedu/ *facili negotio ex* ᛒᛆᚦᛁᛦ *facta sint. Vide plura in Annotatis ad Tatiani* 11, 2.

𐌱𐌰𐌲𐌼𐌴. 𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃, Arbor; *Matth.* 7:17, 18, 19. *Luc.* 6:43. 𐌱𐌰𐌲𐌼𐌰𐌽𐍃, Arbores; *Marc.* 8:24. 𐌱𐌰𐌹𐌽𐌰𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃, Morus; *Luc.* 17:6. 𐍃𐌼𐌰𐌺𐌺𐌰𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃, Ficus; *Marc.* 11:21. *&c. Anglosaxonibus* beam *est* Arbor. *ita sæpè accipit Cædmon. passim quoque sic accipitur in compositis* cedeꞃbeam. elebeam. ꝼicbeam. hnutbeam. lapeꞃbeam. moꞃbeam. *Alamannis* boum/ poum/ paum. *Belgis* boom. *Cujus vocabuli qualemcunque originem dedimus in monosyllaborum Teutonicorum alphabeticâ serie quam inseruimus Observationibus ad Willeramum. Anglosaxonicum interim* beam, *& Francicum* boum *manifestè facta sunt ex Gothico* 𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃, *cujus veram etymologiam adhuc quæro.*

𐌱𐌰𐌳𐌰, Lectus. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌹𐌻𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌱𐌰𐌳𐌹: Funibus demiserunt grabatum; *Marc.* 2:4. 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌱𐌰𐌳𐌾𐌰: Cum lecto; *Luc.*

Digitized by Google

Luc. 5:19. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌱𐌰𐌳𐌹 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰: Tollens lectum tuum; *Luc.* 5:24. 𐌰𐌽𐌰 𐌱𐌰𐌳𐌾𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌰𐌷𐌰-𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽: In grabbatis malè habentes circumferre; *Marc.* 6:55. *Anglosax.* beð. *Alam.* bedde / bette / pett. *Angl.* **bed**. *Belg.* **bedde**. *Ego vocabulum* **bed** *olim deduxi à* bidan / Manere; *quòd in eo noctem perpetem, ad discutiendam totius diei lassitudinem, remanere soleamus. De vocis origine hæc inter alia habet Martinius: Humi* (χαμαὶ) *veteres sternebant locum ubi cibum, somnum, vel omnino quietem caperent: initiò rudibus calamis, sicuti sibi nidos struunt aves; deinde herbis, calcando coactis aut tortis. Hinc illæ phrases,* στορέσαι λέχος, στρῶσαι κλίνην, *& simpliciter* στρῶσαι, στορεῖν, *&* στρωννύειν, Sternere, humi expandere. *ita quoque* στρῶμα *dicebatur id* quo lectus insternitur, *vel* quod dormituro substernitur. *Erant autem ea veteribus* Gramina, *herbæ, arundines, junci, algæ, frondes, quæ peculiari nomine* στιβάδες *dicebantur; aut Tomenta, quæ* πιλωτὰ στρώματα *nuncupabant: unde* στιβαδοκοιτεῖν *iis erat* In stibadio cubare, *h. e. dormire in herbis humi stratis, in ulvis siccis, in storeis, quæ* Budæ *etiam dicuntur, voce affini Theotisco* **bedde**. *item* Terratoriæ. *Sed adhuc aliquid propius videtur haberi posse. nam* βεύδεα, *teste Etymologo, Didymus exp.* δέρματα, *dicique scribit quasi* βοεύδεα, *ut sint* βόεια δέρματα *in quibus est* εὕδειν. *Hactenus Martinius. De* budæ *interim vocabulo plura lectu dignissima atque ab hoc loco minimè aliena habent propinqui mei Isaaci Vossii animadv. ad Melæ lib.* III, *cap.* 9. *Vide quoque Salmasii Plinianas exercitat. paginâ* 1207. ῥίπος, ἔδαφος πρὸς κοίτην; *Hesychius.* Tegeticulam *intelligit; Vide ejusdem Plinianas exercitat. pag.* 587.

𐌱𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐌳𐌰𐌻𐌲𐌰 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6:39. *Vide* **𐌱𐌰**, Ambo.

𐌱𐌰𐌹𐌽𐌰𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃, Morus; συκάμινος. *Luc.* 17:6.

𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Ferre, portare, bajulare; *Marc.* 6:55. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽: Ferre fructum; *Joh.* 15:4. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌺𐌰𐍃 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽𐍃: Bajulans vas aquæ; *Marc.* 14:13. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽 𐍅𐌰𐌹𐍀: Portans coronam spineam; *Joh.* 19:5. 𐌱𐌰𐍂 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌹̈𐌽𐌽𐍅𐌰𐌿𐍂𐍀𐌰𐌽𐍉: Portabat quæ immittebantur; *Joh.* 12:6. 𐌰𐍄𐌱𐌰𐌹𐍂 𐌲𐌹𐌱𐌰: Offer munus; *Joh.* 8:4. *Anglosaxonibus* bæran. beoran. beran *est* Gerere, portare. *Alamannis* **beran**. *Danis* **bære**. *Islandis* **bera**. *Anglis* **bear**. *manifestè sunt à* φέρειν, Gerere, ferre. *Hinc etiam retinuerunt Belgæ suum* **beuren** / Tollere. **berrie** / Vectula. **baere** / Feretrum, *&c.* *Ab hac proprietate verbi* **𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽** *quæ occurrit in* **𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽**, *frequenter adeò* **𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽** *&* **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽** *usurpantur pro* Gignere, fœtum eniti,

Digitized by Google

eniti, *ut supervacuum sit pluribus exemplis hanc acceptionem firmare aut illustrare.*

𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲, Mons. *Licet Argenteo codici Mons passim dicatur* 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌴, *olim tamen vocabulum* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲 *Gothis quoque notum fuisse discimus ex illo* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌷𐌴𐌹𐌽, Montanus, *quod occurrit Luc.* 1:39 *&* 65. *Anglosaxonibus* beorg *vel* byrg *est* Mons. *Alamannis* berg. *Cimbris* BIARG. *Danis* bierg. *Belgis* berg. *Iönes, teste Suidâ,* πέργαμον *dixere* τὴν πόλιν. *at alii* πάντα τὰ ὑψηλὰ *eo nomine accipiunt.*

𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌽, Servare, custodire. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌹𐌸, Custodit; *Joh.* 12:25. 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰 𐌴𐌹 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌹𐍃 𐌹𐌼 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌿𐌽𐍃𐌴𐌻𐌾𐌹𐌽: Rogo ut serves eos à malo; *Joh.* 17:15. 𐌱𐌰𐌾𐍉𐌸𐌿𐌼 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌳𐌰: Ambo conservantur; *Matth.* 9:17. *Anglosax.* beorgan. gebeorgan. *Alam.* bergan. *Cimbr.* BIARGA. *Dan.* bierge. *Belg.* bergen. *Fortassè est à* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲, Mons; *quòd olim in montibus potissimùm habitaverint prisci mortales: vel quòd secura quædam receptacula ac veluti castra condituri, terram congesserint & casas editiore loco collocaverint, ut qualiscumque sitûs præsidio raptores faciliùs arcerent.*

𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄, Clarus, lucidus, manifestus, splendidus. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌰𐌽, Manifestare. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌰𐌱𐌰, Clarè, splendidè. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌹𐌽 𐍆𐌿𐌻𐌷𐍃𐌽𐌾𐌰 𐌿𐍃𐌲𐌹𐌱𐌹𐌸 𐌸𐌿𐍃 𐌹𐌽 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐌽: Qui videt in occulto, reddet tibi in aperto; *Matth.* 6:6. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌳𐌰𐌹: Manifesta te ipsum huic mundo; *Joh.* 7:4. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌰𐌱𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌽𐍃: Videbat clarè omnes; *Marc.* 8:25. 𐍅𐌰𐍃 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐍈𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌰𐌱𐌰: Epulabatur quotidie splendidè; *Luc.* 16:19. *Anglosax.* beorht. byrht. *Alam.* bercht / brecht / berht / bert. *Cimbr.* BIART. *Isl.* biartur. *Angl.* bright. *Magnam habent affinitatem cum illo* βέλθονον, *quod Hesychius exp.* λάμποντα, Splendentem, nitentem. *atque ita quoque interpretatur Phavorinus.*

𐌱𐌰𐌹𐍄𐍂𐌰𐌱𐌰, Amarè; *Matth.* 26:75. *Anglosaxonibus* biterlice *est* Amarè. biternyss, Amaritudo. biter, Amarus. *Alamannis* bittar / pittar. *Danis, Anglis, Belgis* bitter *est* Amarus. *Deduxeram aliquando Anglosaxonicum* biter *à* bitan, Mordere; *quòd amara palatum ingrato quodam sapore veluti morsicare soleant. Nunc tamen videtur mihi Theotiscum* bittar *vel* pittar *propiùs accedere ad* πικρὸς, Amarus; *κ in τ transeunte. prout nempe Dores* τῆνος *dicunt pro* κεῖνος. ἐτηνῶ *pro* ἐκ τῶ. τυψίλη *pro* κυψίλη. *Similiter ex* Λευκετία *est* Lutetia. *ex Siculo* ταμμὰς *pro* κεμμὰς *est* Tamma, *unde postea fuit* Damma, dama.

𐌱𐌰𐌻-

Digitized by Google

BALGEIS, Utres; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. MATIBALG, Pera; *Luc.* 9:3. *Anglosaxonibus* bælige *vel* bælge *sunt* Utres. *Alamannis* **belgi**. *Cambrobritannis* bolgan. bwlgan. bylgan. bwlan *est* Bulga. *Festus tradit* Bulgæ *vocem origine Gallicam esse, & exponit* Sacculum scorteum. *at Nonio Marcello* Bulga est folliculus omnis vel sacculus ad brachium pendens. *unde & Gallo-Celtis ab hoc* Bulga, *eliso* L, *est* bouge, *& per diminutionem* bougette. *Vide Spelmannum in* Bulgia. *& Vossium libro Primo de Vitiis serm. cap.* 2. *Quod verò Nonius in voce* Bulga *etiam citat hæc Lucilii verba ex libro* XXVII, Ita ut quisque nostrûm è bulgâ est matris in lucem editus, *manifestè satis evincit Celtas eâdem quoque voce* Ventrem *vel* Uterum *olim designâsse; atque adeò non esse mirandum si nonnullæ gentium Celticarum* Ventris *denominationem etiamnum ab hac voce retineant, ob quandam ejus similitudinem cum sacculo isthoc scorteo qui Gallis dicebatur* Bulga. *Ita veteribus Cimbris* BIMFIA *erat* Venter. *Cambrobritannis* bol *vel* boly. *Anglis* **bellie**. *Belgis* **balg**. *Originem vocis* **Bulga** *tradit Vossii etymologicum Latinum*.

BALSAGGAN IS: Collum ejus; τράχηλον αὐτοῦ. *Marc.* 9:42.

BALSAN, Unguentum; *Marc.* 14:5. *item Joh.* 12:5. *ubi quoque paullò ante* BALSANIS FILUGALAUBIS PUND *est* Unguenti pretiosi libra; μύρου πολυτίμου λίτραν. *Anglosaxones* balsam *dicebant*. balsames blæd, Carpo balsami. balsames tæar, Opobalsamum; *gl R*, 48. *ubi &* balsminte *dicitur* Sisymbrium, *quod officinis* balsamita, *aliis* menta crispa, *Belgis* **gekrulde minte** *nuncupatur*. *Græcis* βάλσαμον *est* Balsamum. *Sed in Novo fœdere plerumque denotat* Unguentum quodvis magnificum ac minùs vulgare. *De origine vocabuli multa eximiè etymologicum Vossii*.

BALWJAN, Torquere. QAMT HĒR FAURA MĒL BALWJAN UNSIS: Venisti huc ante tempus torquere nos? *Matth.* 8:29. NI BALWJAIS MIS: Ne torqueas me; *Marc.* 5:7. *Luc.* 8:28. HARDABA BALWIÞS: Graviter tortus; *Matth.* 8:6. WISANDS IN BALWEINIM: Constitutus in tormentis; *Luc.* 16:23. *Liquet igitur ex hoc posteriore loco, sæpiùs olim de gehennæ pœnis usurpatum fuisse vocabulum: quæ supplicia cum flagrantissimo in sacrâ paginâ comparentur incendio, videri possunt originem traxisse à prisco aliquo vocabulo respondente Anglosaxonico* bæl, Rogus, incendium. *Hanc vocis acceptionem exhibent nobis verba Dei opt. max. injungentis Abrahamo sacrificium unigeniti filii*. Þu scealt áð gegærwan. bæl-fyr bearne þinum. and blotan sylf. sunu mið sweorðes ecge. and þonne sweartan lige. leofes lic forbærnan. and me lac bebeodan:· *Cædm.* 61, 10. *& mox* 62, 13; on-

Digitized by Google

ongan þa áð hlaðan. æleð ƿeccan. ⁊ gefeterode. fet ⁊ honda. bearne sinum. ⁊ þa on bæl ahof. Isaac geongne:· *& rursus* 71, 11 *de eodem Abrahamo filium sacrificaturo*; ƿolde ðone lastƿeard. lige gesyllan. in bæl-blyse. beorna selost. sƿæsne sunu. to sigetibre. *Idem Cædmon* 80, 3 *de Nabuchodonosore tres pios adolescentes in caminum candentem conjiciente*; gebindan het. Babilone ƿeard. grimi ⁊ gealhmod. Goder spel-bodan:· Het þa hir scealcas. scufan ða hyssas. in bæl-blyse. beornas geonge:· *denique* 84, 2 *iidem tres juvenes de semetipsis* ƿe ðre syndon. geboden to bæle. in byrnende. fyres leoman:· *Quibus adde illud glossarii Theotisci E*, 6; beel *vel* aad. *Danis quoque* baal *est* Rogus. *at Islandis* baal *est* Incendium. *Eandem interim originationis rationem deprehendere mihi videor in Anglosaxonico* tintregian, Torquere. tinterga *vel* tintrega stoƿ, Locus tormentorum, *i. gehenna*. *tanquam sit à* tendan, Accendere, inflammare. *unde* tender *vel* tynder *est* Fomes. *qui Alamannis* zundere/ *item* tundre *vel* tindre *nuncupatur*: *Cimbris* ᛏᚢᚿᚦᚢᚱ. *Danis* tynder. *Anglis* tinder. *Præter ea quæ dixi, videndum porro numquid huc etiam pertineat illud* balûwe/ Malitia, *quod habet Tatianus* XXXVIII, 8. folle balwes/ Pleni malitia; *Otfr.* IV, 36, 7. palotati/ Maleficia; *gl B*, 31. balo *quoque denotat* Perniciem *apud Otfridum* II, 6, 71. palo/ Pernicies; *gl B*, 43. *unde* palowes ware *est* Tyrannus; *Hymn.* XXI, 6. *Nabuchodonosor quoque dicitur Cædmoni* man bealƿes georn. 76, 7. *& diabolus ei est* se balepa hand-þegen helle. 101, 18. *item* bealoƿes gast. 105, 19.

𐌱𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰, Captivus, vinctus; *Matth.* 27: 15, 16. *Refer ad* **𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽**, Vincire, ligare.

𐌱𐌰𐌽𐌳𐌹, Vinculum; *Marc.* 7: 35. **𐌱𐌰𐌽𐌳𐌾𐍉𐍃**, Vincula; *Luc.* 8: 29. *Refer ad* **𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽**, Vincire, ligare.

𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽, Significare, annuere, nutu significare. **𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃**, Significans; *Joh.* 12: 33. 18: 32. **𐍂𐌰𐌶𐌳𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌴𐌹𐌸 𐌸𐌿𐌺**: Loquela tua manifestum te facit; *Matth.* 26: 73. **𐌲𐌰𐍆 𐍃𐌰 𐌻𐌴𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌼 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐍉𐌽**: Dederat proditor iis signum; *Marc.* 14: 44. **𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃**, Innuens; *Luc.* 1: 22. **𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌽𐌰𐌼**: Annuerunt sociis; *Luc.* 5: 7. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽 𐌹̈𐍃**: Innuebant patri ejus; *Luc.* 1: 62. *De origine verbi nihildum certi statuere habeo. Fieri tamen potest illud* Banda, *quod medii sæculi scriptoribus denotabat Vexillum, signum militare*, (*unde &* Bandophorus *dicebatur iis Signifer*) *esse à* **𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐍉**, Signum: *ut vox* Banda *origine & significatione referat Græcum* σημεῖον *& Latinum* Signum.

BANJOS ANALAGJANDANS: Plagas imponentes; πληγὰς ἐπιθέντες. *Luc.* 10:30. *Cambrobritannis* ylbongc *est* Ictus, pulsus. *Danis* bancke/ *Anglis* bang *est* Pulsare, percutere. *Belgis* bengel *est* Stipes, baculus. bengelen/ Fustibus cædere.

BANJOS, Ulcera; ἕλκη. HUNDOS BILAIGODEDUN BANJOS IS: Canes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16:21. *& commate proximè antecedente*, ATWAURPANS WAS AT DAURA IS. BANJO FULLS: Projectus erat ad januam ejus, ulceribus plenus.

BANSTA, Horreum. LISAND IN BANSTINS: Congregant in horrea; *Matth.* 6:26. BRIGGIÞ KAURN IN BANSTAN SEINAMMA: Defert triticum in horreum suum; *Luc.* 3:17.

BANDWIDA MOSES: Indicavit Moses; *Luc.* 20:37. *Refer ad illud* BANDWJAN, Significare, *quod paullò ante fuit.*

BARIZEINANS HLAIBANS FIMF: Hordeaceos panes quinque; κριθίνους ἄρτους πέντε. *Joh.* 6:9. *Anglis* barley *est* Hordeum. *Anglosaxonibus* bere *dicebatur. unde sunt composita* bereflor *vel* beretun, Area, locus ubi desectum frumentum teritur. bere ern. berern. bern, Horreum. beregafol, Tributum hordeaceum. *Vide nobilissimi Spelmanni glossarium in* Bereuuica. *Gothica interim Hordei denominatio valde affinis est illi* בר *ex quo Cambrobritanni quoque putantur desumpsisse suum* bara, Panis. *Belgis* gerste *est* Hordeum. gersten brood/ Hordeaceus panis. *Alamannis* gerst *vel* girst *est* Hordeum. girstinu brot/ Hordeacei panes; *Otfr.* III, 6, 56. gerstun kornes hut/ Hordeacei grani pellis; *Otfr.* III, 7, 50. *Sed de his alibi pleniùs.*

BARM, Sinus, gremium; *Luc.* 6:38. 16:22 & 23. WAS ANAKUMBJANDS IN BARMA ÏAISUÏS: Erat recumbens in sinu Jesu; *Luc.* 13:23. *Anglosaxonibus* bearm. barm *est* Sinus. *Alamannis* barm/ parm. *Danis* barm. *Cimbris* BARΨNĦ *est* Margo, ora, labrum. *Fusè de hac voce agunt annotata nostra ad Tatiani* XIII, 10.

BARN, Infans. βρέφος. *Lucæ* 1:41. 2:12. BARN, Puer, παιδίον. *Lucæ* 1:80. 18:17. *etiam de* Puellâ *vocabulum usurpatur*, *Marci* 5:39 & 40. BARNE, Filius, τέκνον. *Luc.* 1:7. BARNA, Filii; *Joh.* 8:39. BARNILO, Fili. τέκνον. *in Vocandi casu. Matth.* 9:2. *Marc.* 2:5. 15:31. JAH ÞU BARNILO: Et tu puer. καὶ σὺ παιδίον. *Luc.* 1:46. BARNILONA, Filioli. τέκνα. *Marc.* 10:24. UNBARNAHS, Qui non habet liberos. ἄτεκνος.

Digitized by Google

ἄτεκνος. *Luc.* 20:29,30. **us barniskja**: Ab infantiâ; παιδιόθεν. *Marc.* 9:21. *Anglosax.* beaꞃn. *Alam.* barn / bern. *Cimbr.* BARN. *vett Fris.* bern. *immo & Anglis borealibus ac Scotis quoque usitatissimum est vocabulum. Nemo dubitat quin sit à* beꞃan, Ferre, gignere, procreare. *Goldastus ad Winsbekii* § 34; baren / Gnati. *à libertate: unde &* Liberi *Latinis.* bar *est* Liber. *Sed fortassè respexerit Goldastus illud Keronis*; Liberorum, barono. *ad quæ Sangallensis monachi verba nos plura de hac voce annotavimus. sicuti & in Annotatis ad Tatiani* 111, 7.

basja. weinabasja, Uvæ. **ïbai lisanda af þaurnum weinabasja**: Numquid colligunt de spinis uvas? *Matth.* 7:16. *confer cum Lucæ* 6:44. *Belgis* wijn-besie *etiamnum dicitur* Acinum, acinus vinaceus.

batizo ïst ainana mannan fraqistjan faurmanagein: Expedit unum hominem mori pro populo; *Joh.* 18:14. **batizo ïst þus**: Expedit tibi; *Matth.* 5:29. **fairnjo batizo ïst**: Vetus melius est; *Luc.* 5:39. **managaim sparwam batizans sijuþ jus**: Multis passeribus meliores estis vos; *Matth.* 10:31. **batista þaiaufeilu**: Optime Theophile; *Luc.* 1:3. *ubi Tatianus*, thu bezzisto *Theophile.* Optimus *Anglosaxonibus est* betſt. *Alamannis* bezzest. *Danis & Belgis* best. *Ac mihi quidem aliquando. (unde & de reliquis fieri potest conjectura) visa sunt Anglosaxonica* bet. beteꞃa; betſt, Meliùs, melior, optimus, *abjecto prius* λ, *abscissa vel desumpta esse ex* βέλτιον, βελτίων, βέλτιστος.

bauan. gabauan, Habitare, construere sedem ubi habites. **magun uf skadau ïs fuglos himinis gabauan**: Possunt sub umbrâ ejus volucres cœli habitare; *Marc.* 4:35. **bauain habaida ïn aurahjom**: Domicilium habebat in monumentis; *Marc.* 5:3. *Anglosaxonibus* bya *est* Habitare. bye *vel* bying, Domicilium. *Alamannis* bouuuen / buen / puan / Habitare. *Danis* boe *est* Habitare. bolig / Mansio, domicilium. bygge / Ædificare. bygget / Fabricatus, constructus. bygge-mester / Architectus. *Islandis* bua *est* Habitare. by / Habito. bygd / Habitatio. byr / Urbs. *Belgis* bouwen *est* Ædificare. gebouw / Structura, ædificium, *&c. Videntur affinia Græco* βύειν, Obstruere, obturare. *ac peculiari quadam ratione* Obstruere rimas musco, lino, stuppâ, *&c. nam prima olim cura erat habitaculum aliquod sibi præparantium, ut contexta vimina diligenter oblinerent luto, atque eâ ratione omnem venti perflatum impedirent. Vide quæ annotavimus*

Digitized by Google

vimus ad Willerami paginam 29, ubi investigamus originem Theotisci wand *vel* want / Paries.

𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰, Insipidus, fatuus. *Vide* **𐌱𐌰𐌿𐌸𐍃**, Surdus.

𐌱𐌰𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽, Verrere. *Vide* **𐌿𐍃𐌱𐌰𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽**.

𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃, Civitas; *Matth.* 5:35. *Anglosax.* byriᵹ. buruᵹ. burᵹ. burh. *Alam.* burg / purg / purgisc fizimbri. *Gall.* bourg. *Ital.* burgo. *Danis* borg *est* Arx, castellum. *Belgis* burg / borg / burcht / borcht. *Ævi medii scriptoribus semibarbaris* Burgus. *Vide nobiliss. Spelmanni glossarium in* Burgus. *Pertinet ad vocabuli originem, quòd* burgos *olim dixerint* ὀχυρώματα, Arces, propugnacula validis turribus munita. *Glossæ tributæ Cyrillo*; πύργος, Turris, burgus. *Immo & in Alamannico sive Theotisco glossario D,* 23 burch *exponitur* Castrum, castellum turritum & muratum. *unde quoque cuivis liquere puto,* burg *esse ab isthoc* πύργος, Turris; *quæ pars arcium potissima est. Quoniam verò ad limitaneas populi Romani arces ingens plerumque hominum turba, securitatis ergò, confluere solebat atque ibi sedem figere, inde est quòd per universam superiorem inferiorémq; Germaniam tot nomina oppidorum in* burg *terminantur. Pari prorsus ratione urbium Anglicarum nomina in* caster *vel* chester *desinentia, sunt ab illo* ceaster *quod in monumentis Anglosaxonicis denotat* Civitatem. *Frequenter enim usu venisse constat, ut urbem eo in loco conderent Romani in quo aliquamdiu stativa habuerant. Testatur itaque Dio Cassius circa initium libri* LI, *quòd Augustus statim à victoriâ Actiacâ* πόλιν τινὰ ἐν τῷ στρατοπέδου τόπῳ συνῴκισε, Νικόπολιν αὐτῇ ὄνομα δούς. Urbem quandam in castrorum loco statuit, Nicopolin eam vocans. *Strabo quoque libro Quarto ubi agit de Augustâ, apud Salassos ab Augusto conditâ,* τρισχιλίους Ῥωμαίων πέμψας, ᾤκισε τὴν πόλιν Αὐγούσταν ὁ Καῖσαρ, ἐν ᾧ ἐστρατοπέδευσε χωρίῳ Οὐάῤῥων. Missis Romanorum tribus millibus urbem condidit Cæsar, quo in loco castra habuerat Varro. *Non pauca hujus consuetudinis exempla occurrunt passim apud scriptores antiquos: neque aliunde usu venisse putandum quòd frequentes adeò Africæ, Hispaniæ, præcipuè tamen Britanniæ urbes Castri terminationem habeant. Huc etiam faciunt verba Servii ad versum 775 Sexti Æneïdos:* Castrum civitas est: quod etiam diminutio ostendit, nam Castellum dicimus.

𐌱𐌰𐌿𐍂𐌳, Asser, tabula. *Hinc* **𐍆𐍉𐍄𐌿𐌱𐌰𐌿𐍂𐌳**, Scabellum; *Matth.* 5:35. bord *sanè vel* bwrd *Cymræis est* Tabula, *immo &* Mensa; *quoniam rudibus sæculis latior quædam tabula pro mensâ erat. Cædmoni* borð *passim est* Asser *vel* tabula sectilis. *ita ei Arca Noachi vocatur* næᵹleð borð. pæᵹborð, *&c. Reliquis scriptoribus Anglosaxonicis* bræð *vel* breð *est* Asser. *Alamannis* bret. *Cimbris*

Digitized by Google

Cimbris BRAÞ. *Danis* bret. *Belgis* **bred** *vel* **berd**. *Anglis* **board**. *quod ſicuti, per metatheſin literæ R, manifeſtè factum eſt ex* **broad** / *Latus, ita quoque reliquæ iſtæ Aſſeris denominationes à latitudine ſunt deſumptæ; quod Tabulæ fiant è trabibus in latum præſectis. Fuſiùs hæc proſequitur etymologicum noſtrum Anglicum in voce* **Board**.

𐌱𐌰𐌿𐍂𐌾𐌰𐌽𐌴 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌿𐌾𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌷𐌰𐍆𐍄𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌺: Civium alicui illius regionis adhæſit; ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης ἐκολλήθη. *Luc.* 15: 15. 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Cives ejus oderant eum; *Luc.* 19: 14. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃, Civitas.

𐌱𐌰𐌿𐌸𐍃, Surdus; *Marc.* 9: 25. 𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰𐌹, Surdi; *Matth.* 11: 5. *Luc.* 7: 22. 𐌱𐌴𐍂𐌿𐌽 𐌳𐌿 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌼𐌼𐌰𐌽𐌰: Adducunt ad eum ſurdum & mutum; *Marc.* 7: 32. *Cæterùm ut Latinis* Surdum *dicitur Quicquid odorem ſaporémq; perdidit, ita quoque Argenteo codici* 𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰 *eſt* Inſipidus, fatuus. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍃𐌰𐌻𐍄 𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸: Si ſal evanuerit; *Luc.* 14: 34. *Angloſaxonicum etiam* deaꝼ *ſimillimam admittit ſignificationem; ſiquidem ſequentia Gregorii magni verba*, Plus terram diligimus quæ poſt ſpinas exarata fructus uberes producit, quàm quæ nullas ſpinas habuit, ſed tamen exculta ſterilem ſegetem gignit; *hunc in modum reddit Rex paraphraſta*; ƿe ƿiton ðæt ƿe ma luꝼiað ðone æceꞃ þe æꞃ ƿæꞅ mið ðoꞃnum aꞅƿoᵹen. anð æꝼteꞃ ðæm þe ða ðoꞃnaꞅ beoð aheaƿene anð ꞅe æceꞃ bið oneꞃeð. bꞃinᵹð ᵹoðne ƿæꞅðm. ma ƿe luꝼiað ðone þonne ðone þe ꞅtent on clænum lanðe anð bið unƿæꞅðmbæꞃe oððe unᵹeꝼÿnðe coꞃn bꞃinᵹð oððe ðeaꝼ:· *Paſtoral.* LII, 9. *Vide interim an non ab hac poſtremâ vocabuli* 𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰 *acceptione Angli deſumpſerint ſuum* **bad** / Malus, inutilis.

𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽, Exſpectare. 𐌸𐌿 𐌹̈𐍃 𐍃𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳𐌰. 𐌸𐌰𐌿 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌹𐌶𐌿𐌷 𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌹𐌼𐌰: Tu es qui venturus es, an alium exſpectabimus? *Matth.* 11: 3. 𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃, Exſpectans; *Marc.* 15: 43. *Luc.* 2: 15. 𐍅𐌰𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌶𐌰𐌺𐌰𐍂𐌹𐌹̈𐌽𐍃: Erat plebs exſpectans Zachariam; *Luc.* 1: 21. 𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃: Erant omnes exſpectantes eum; *Luc.* 8: 40. 𐌿𐍃𐌱𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌼: Patiens eſt in illis; *Luc.* 18: 7. *Angloſaxonibus* biðan. onbiðan. *Alamannis* beiton / peitan / pitan. *Cimbris* AÞ BIIÞA. *Dan.* bie. *Iſlandis* bidia. *Anglis* **bide**. *Belgis* **beyden** / **beyen** / **verbeyen**. *Vide annotata in Tatiani* 11, 10.

𐌱𐌴𐌹𐍃𐍄𐍃, Fermentum. 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌴𐌹 𐌰𐍄𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃

ψIS BEISTIS ϝAKEISAIE GAh BEISTIS hEKRƋIS : Videte ut caveatis vobis à fermento Pharifæorum & fermento Herodis ; *Marc.* 8 : 15.

BEKNSGRS, Parentes ; *Luc.* 2 : 27. *Joh.* 9 : 23. BIKNSGRS, *Luc.* 2 : 41. *à* BAIKAN, Generare, progignere.

' BI, In, ἐπί. *Luc.* 1 : 29. *Matth.* 5 : 39. BI, Pro. ὑπέρ. BIƋGAIψ BI ψANS NSψKINTANƋANS IZVIS : Orate pro perfequentibus vos ; προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. *Matth.* 5 : 44. BI INS BIƋGA : Pro iis rogo ; περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ. *Joh.* 17 : 9. *Luc.* 4 : 38. ΓAIΓKRT BI ψR : Flevit fuper eam ; ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ. *Luc.* 19 : 41. BI, Cùm ; μετά. *Luc.* 1 : 58. BI, Adverfùm, contra. κατά. GABAI ΓAMNNEIS ψATEI BRRψAK ψEINS hABAIψ ΘA BI ψNK : Si recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adverfùm te ; *Matth.* 5 : 23. BI hIMINA SVAKAN : Per cœlum jurare ; *Matth.* 5 : 34. *Marc.* 5 : 7. BI VANKƋA ψEINAMMA : Secundùm verbum tuum ; κατὰ τὸ ῥῆμά σου. *Luc.* 2 : 29. BI BINhTGA ƋNAψIS : Secundùm confuetudinem fefti ; κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. *Luc.* 2 : 42. 4 : 16. BI ΘE KNNNNM ψATA : Unde fciam hoc? κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο ; *Luc.* 1 : 18. BI VASTGRS ΘA SANKGAIψ : De veftimento quid folliciti eftis? περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε ; *Matth.* 6 : 28. BI MIK ΓAMEAIƋA : De me fcripfit ; περὶ ἐμοῦ ἔγραψε. *Joh.* 5 : 46. BI SIK : Circum fe ; περὶ αὐτόν. *Matth.* 8 : 18. *Marc.* 3 : 34. 4 : 10. BI hNΠ SEINANA : Circa lumbos fuos ; περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. *Marc.* 1 : 6. BI ΘEIAA NINNƋRN : Circa horam nonam ; περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν. *Matth.* 27 : 46. BI ψATEI NEΘA IAIKNSAAEM VAS : Quòd propè Jerufalem effet ; διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 19 : 11. BI ψKINS ƋAΓANS : Poft tres dies ; διὰ τριῶν ἡμερῶν. *Marc.* 14 : 58. BI ψE, Cùm, poftquàm ; ὅτε. *Luc.* 2 : 21, 22, 42. *Matth.* 11 : 1. *Marc.* 4 : 10. BI ψE ΓAAIψNN ψAI BRRψKGNS IS. ψANNh GAh IS ΓAAAIψ : Ut afcenderunt fratres ejus, tunc & ipfe afcendit ; ὡς ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη. *Joh.* 7 : 10. BI ψEh NEΘA VAS : Cùm appropinquaret ; ὡς ἤγγισε. *Luc.* 7 : 12. BI ψE ϝASTAIψ : Cùm jejunatis ; ὅταν νηστεύητε. *Matth.* 6 : 16. *Luc.* 16 : 4. BI ψE ATΓAΓΓANƋS : Tunc veniens ; τότε ἐλθών. *Matth.* 5 : 24. BI ψE, Poftea ; ὕστερον. *Luc.* 4 : 2. BI ψAMMA : Secundùm hæc ; κατὰ ταῦτα. *Luc.* 6 : 23. 17 : 30.

BIABKIƋEƋNN MANAΓEINS ANA AAISEINAI IS : Percellebantur *vel* præ admiratione ftupebant turbæ fuper doctrinâ ejus ; *Matth.* 7 : 28.

Hoc

Digitized by Google

Hoc verbum habet significationem animorum vehementer consternatorum atque efficacis insolitæq; doctrinæ miraculo veluti exhorrescentium. atque adeò manifestè satis liquet factum esse ab **ABRS**, Validus, vehemens.

BIAUKADA IZVIS: Adjicietur vobis; *Marc.* 4: 24. **BIAUK UNS GALAUBEIN**: Adauge nobis fidem; *Luc.* 17: 5. **BIAUKANDS**, Adjiciens; *Luc.* 19: 11. *Refer ad* **AUKAN**.

BIBUNDANS AURALJA: Ligatus sudario; *Joh.* 11: 44. *Vide* **BINDAN**.

BIGAURDANS ANDBAHTEI MIS: Præcinctus ministra mihi; περιζωσάμενος διακόνει μοι. *Luc.* 17: 8. *Quod verò* **BI** *in compositione persæpè exprimat Græcorum* περὶ, Circùm, *pluribus paullò post exemplis ostendimus in* **BIMAITAN**, Circumcidere.

BIGITAN, Invenire. **IK BIGITA**, Invenio; *Joh.* 18: 38. **BIGITANDS VARÞ**: Inventus est; *Luc.* 15: 24. **BIGITANDANS INA**: Invenientes eum; *Marc.* 1: 37. **BIGITIÞ VINJA**: Invenit pascua; *Joh.* 10: 9. **SOKEIÞ MIK JAH NI BIGITIÞ**: Quæretis me & non invenietis; *Joh.* 7: 34. **BIGAT**, Inveni; *Matth.* 8: 10. **BIGAST**, Invenisti; *Luc.* 1: 30. **BIGAT**, Invenit; *Marc.* 7: 30. **BIGETUN**, Invenerunt; *Marc.* 11: 4. *atque ita* **BIGITAN** *Argenteo codici nunquam non usurpatur pro* Invenire. *Anglosaxonibus verò* beʒitan *vel* beʒẏtan *accipitur laxiùs pro* Acquirere, adipisci, consequi, nancisci, obtinere, lucrari, invenire. *Anglis* **get** / *est* Lucrari, acquirere. **beget** *est* Gignere, procreare. *atque adeò simplex* **get** *Joh. Davies putat desumtum ex Cambrobritannico* cêd, Commodum, beneficium. *Cæterùm ut de hoc nihil certi habeo statuere, ita suspicor Anglosaxones ex simplici* ʒẏtan *denominâsse illam habendi vel acquirendi sitim quam Avaritiam vel Concupiscentiam dicimus. nam* ʒẏtsian *iis est* Concupiscere. ʒẏtsere, Avarus, cupidus. ʒẏtsunʒ, Avaritia, cupiditas. *Nisi fortè malis* ʒẏtsian *derivare ab illo* ʒẏt *quod Anglosaxonibus est* Adhuc. *quandoquidem dirus ille hydrops Avaritiæ indesinenter veluti clamat* ʒẏt. ʒẏt. *ut filiæ sanguisugæ sinè fine vociferantur* ʒẏf. ʒẏf. *Proverb.* 30: 15.

BIDAGVA, Mendicus; *Joh.* 9: 8. *Refer ad* **BIDJAN**. *Otfrido* betalari *dicitur. Belgis* **bedelaer**. *de quibus fusè egimus in* **AIHTRON**.

BIDJAN, Orare; *Matth.* 6: 5. *Luc.* 6: 12. 9: 28. **DUGUNNUN BIDJAN INA GALEIÞAN HINDAR MARKOS SEINOS**: Cœ-

Cœperunt rogare eum ut discederet de finibus eorum; *Marc.* 5:17. 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽 𐍃𐌺𐌰𐌼𐌰 𐌼𐌹𐌺: Mendicare erubesco; *Luc.* 16:3. 𐌹𐌺 𐌱𐌹 𐌹𐌽𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰. 𐌽𐌹 𐌱𐌹 𐌸𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌸 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰: Ego pro eis rogo; non pro mundo rogo; *Joh.* 17:9. 𐍈𐌹𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌿: Quid petam? *Marc.* 6:24. 𐌽𐌹 𐍅𐌹𐍄𐌿𐌸 𐍈𐌹𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐍄𐍃: Nescitis quid petatis; *Marc.* 10:38. 𐌱𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹𐌽𐌰: Rogabant eum; *Matth.* 8:31 & 34. 𐌱𐌰𐌳 𐌹𐌽𐌰: Rogavit eum; *Luc.* 5:12. 8:41. 𐌱𐌰𐌸 𐌹𐌽𐌰 𐍆𐌹𐌻𐌿: Deprecabatur eum multùm; *Marc.* 5:10 & 18. 𐌱𐌰𐌸 𐌸𐌹𐍃 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌹𐍃 𐌹𐌴𐍃𐌿𐌹𐍃: Petiit corpus Jesu; *Matth.* 27:58. 𐌱𐌹𐌳𐌴𐌹 𐌼𐌹𐌺 𐌸𐌹𐍃 𐍈𐌹𐌶𐌿𐌷𐌸𐌴𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐍃: Pete à me quod vis; *Marc.* 6:22. 𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌰 𐌹𐍃𐍄: Deprecatio tua exaudita est; *Luc.* 1:13. 𐌱𐌹𐌳𐍉𐍃 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽𐌳, Obsecrationes faciunt; *Luc.* 5:33. 𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃 𐌱𐌹𐌳𐍉, Domus orationis; *Luc.* 19:46. 𐍂𐌰𐌶𐌽 𐌱𐌹𐌳𐍉: *Marc.* 11:17. *Anglosaxonibus* biddan *est* Orare, rogare, petere. *Alamannis* bitten / pitten / bedan. *Danis* bede. *Belgis* **bidden.** *Runico lexico* BIÞIL *est* Procus. *Originem verbi fortassè non incommodè petamus ex* ποθεῖν, Desiderare. *vel ex* πείθειν, Persuadere. *neque enim petiturum protervè loqui, sed argumentis ac rationibus ad persuadendum idoneis abundare oportet. Appositè Plinius junior libri Secundi epistolâ* 13; Extenderem preces, nisi & tu rogari diu nolles, & ego totâ hac epistolâ fecissem. Rogat enim, & quidem efficacissimè, qui reddit caussas rogandi. *& rursus libri Quarti epistolâ* 13; Ne quid festinationi meæ pereat, quod sum præsens petiturus, hac quasi præcursoriâ epistolâ rogo. Sed prius accipe caussas rogandi, deinde ipsum quod peto.

𐌱𐌹𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃. 𐌰𐌽𐌰𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃 𐌴𐌹𐍃𐌰𐍂𐌽𐌰, Compedes ferreæ; *Marc.* 5:4. *à* 𐌱𐌹, Circum. *&* 𐍆𐍉𐍄𐌿𐍃, Pes; *quòd injiciantur vel circumjiciantur pedibus.*

𐌱𐌹𐌷𐌻𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌹𐌽𐌰: Deridebant eum; *Matth.* 9:24. *Marc.* 5:40. *Luc.* 8:53. *Refer ad* 𐌷𐌻𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽, Ridere.

𐌱𐌹𐌺𐌿𐌺𐌾𐌰𐌽, Osculari. *Vide* 𐌺𐌿𐌺𐌾𐌰𐌽.

𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌲𐍅𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌱𐌰𐌽𐌾𐍉𐍃 𐌹𐍃: Lingebant ulcera ejus. *Luc.* 16:21. *Vide* 𐌻𐌰𐌹𐌲𐍅𐌰𐌽, Lingere.

𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽, Illudere; *Luc.* 14:29. 𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽𐌳 𐌹𐌽𐌰: Illudent ei; *Joh.* 10:24. 𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺𐌿𐌽 𐌹𐌽𐌰: Illuserunt ei; *Marc.* 15:20 & 31. 𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺𐌰𐌳𐌰, Illudetur; *Luc.* 18:32. *Non tam videtur esse à* 𐌷𐌻𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽, Ridere, *quàm à* 𐌻𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽, Saltare: *ut hoc in loco*

𐌱𐌹-

Digitized by Google

BILAIKAN *propriè sit* Insultando illudere. *Islandis interim ad* leyka *est* Ludere. *Cimbris* AÞ LIKA. *unde iis* BARNA LIKUR *est* Puerilis ludus. KNATTLIKUR, Trochi ludus. LIKþARP, Vulnus, livor, sugillatio, *q. d. Nota quam aliquis reportat ex ludo gladiorum: nam* Prælium *Egillo Skallagrimo & regi Regnero Lodbrog passim nuncupatur* HIARLIK, Gladiorum ludus. IARNLIK, Ferri ludus. SUERÞALIK, Ensium ludus. *Quibus omnibus respondet militaris ille modus loquendi quo utitur Abner* 2 *Sam.* 2: 14; Surgant pueri, & ludant coram nobis.

BILEIÞAN, Relinquere. GAWAIRÞI BILEIÞA IZWIS: Pacem relinquo vobis; *Joh.* 14: 27. BILEIÞANDS ÞAMMA LEINA: Relinquens sindonem; *Marc.* 14: 52. BILEIÞIÞ, Relinquit; *Luc.* 15: 4. NI BILIÞUN BARNE: Non reliquerunt liberos; *Luc.* 20: 21. NI BILAIÞ MIS AINAMMA ATTA: Non reliquit me solum pater; *Joh.* 8: 29. DU ÞE MIS BILAIST: Cur me dereliquisti? *Matth.* 27: 46. *Marc.* 15: 34. *Nemo interim hîc non videt* LEIÞAN *istud in* BILEIÞAN *magnam habere affinitatem cum Græco* λείπειν, Linquere, relinquere. *Nisi fortè malis referre ad illud* LEIÞAN, *unde* AFLEIÞAN *est* Discedere. USLEIÞAN, Transire. HINDARLEIÞAN, Præterire, *&c. atque ita* BILEIÞAN *propriè fuerit Discedere ab aliquo, atque ita derelictui habere. Ipsum verò* LEIÞAN *vide suo loco.*

BIMAITAN, Circumcidere. *Vide* MAITAN. *Obiter interim hîc observa, quòd* BI *in compositione persæpè est* περὶ, Circùm. BIKUNNUN INA IUDAIEIS: Circumdederunt eum Judæi; *Joh.* 10: 24. BISITANDS, Vicini, *propriè* Circumhabitantes, περίοικοι. *Luc.* 1: 58. BISKAIN INS: Circumfulsit eos; περιέλαμψεν αὐτοὺς. *Luc.* 2: 8. BITAUH BAURGS ALLAS: Circuibat civitates omnes; περιῆγε τὰς πόλεις πάσας. *Matth.* 9: 35. BIWAIBIÞS LEINA: Amictus sindone; περιβεβλημένος σινδόνα. *Marc.* 14: 51. BIGAURDANS, Præcinctus; περιζωσάμενος. *Luc.* 17: 8. *unde & Anglosaxonibus* biȝyrdel *est* zona, *&c.*

BIMAMINDEDUN INA: Deridebant illum; ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. *Luc.* 16: 14. *Fortassè traxerit aliquid verbum à petulantibus eorum ludibriis qui aliorum dicta factáq; mimicâ gesticulatione traducunt.*

BINDAN. GABINDAN, Ligare, vincire. BANDI, Vinculum. BANDJA, Captivus. GABINDAN NAUDIBANDJOM EISARNEINAIM: Ligare catenis ferreis; *Marc.* 5: 3. GABINDAN-DANS,

Digitized by Google

ƋANS, Vincientes; *Matth.* 27: 2. GABANƋ, Vinxit; *Marc.* 6: 17. GABUNƋANS, Vinctus; *Marc.* 15: 7. BUNƋANS VAS, Vinciebatur; *Luc.* 8: 29. ANƋBUNƋNOƋA BANƋI TUGGONS INS: Solutum est vinculum linguæ ejus; *Marc.* 7: 35. BANƋJAM GATAKHIƋANA HABAIƋEƋUN: Captivum insignem habebant; *Matth.* 27: 16. *Anglosax.* bindan. gebindan. *Alam.* binden / pinten. *Cimbr.* BINDA. *Dan.* binde. *Isl.* binda. *Angl.* binde. *Belg.* binden. *Origo verbi (mutato* π *in B, & N interjecto) est à* πεδᾶν, Compedibus adstringere. *Inde igitur factum est* pendan / bendan / bindan. *unde quoque verisimile est* bindan *propriè olim usurpatum pro* Pedicis vincire. *nam* πέδη *Græcis sunt* Pedicæ, compedes. *Usitatissimæ hujus epenthesios literæ N plurima olim congessimus exempla in annotatis ad Tatiani* XXVI, 2. *ubi tradimus originem Theotisci* thing / Judicium. *Etiam ab antiquo verbo* μίω, Ligo (*pro quo* βίω *dicebant Æoles*) *fuit* μίτος, μίτλος, *& Æolicè* βίτλος. *atque inde per epenthesin* τῦ N, binttan / bindan.

BINIMAN, Auferre, furari; *Matth.* 27: 64. *Refer ad* NIMAN.

BIΘAIRBANƋ ΘUK MANAGEINS: Constrictum tenent te turbæ; οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε. *Luc.* 8: 45. *Vide* ΘAIRBAN. *Anglosaxonibus* ymbhpeorȝan *est* Circumcingere.

BIRAUBOƋEƋUN INA: Spoliaverunt eum; *Luc.* 10: 30. *Ab hoc prisco verbo manifestè retinuerunt Angli suum* rob. *Galli* robber, desrobber. *Itali* robbare, rubbare. *Vide tamen & quæ de hisce verbis habent annotata nostra ad gl* C, 20. *in* Vastat.

BIREKJAI VAURΘUN, Periclitabantur; ἐκινδύνευον. *Luc.* 8: 23.

BIROƋJAN, Murmurare, obmurmurare, præclaræ aliorum famæ obstrepere. NI BIROƋEIΘ MIΘ IZVIS MISSO: Nolite murmurare inter vos; μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. *Joh.* 6: 43. BIROƋIƋEƋUN, Murmurabant; διεγόγγυζον. *Luc.* 15: 2. *Joh.* 6: 61. BIROƋEINS, Murmur, obloquium; γογγυσμός. *Joh.* 7: 12. *Refer ad* ROƋJAN, Loqui. *Atque ita quoque* bespreken *vett Belgis erat* Clandestino murmure famam alicujus imminuere. *unde adhuc hodie* een onbesproken mensch *dicitur Belgis* Homo integer atque inculpatus, qui sic vitam instituit ut nullos malevolorum susurros pertimescat.

BIRINNAN, Circumdare, circumcursare. BIRUNNUN INA IUƋAIEIS: Circumdederunt eum Judæi; ἐκύκλωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι. *Joh.* 10: 24. *Vide quæ diximus in* BIMAITAN, Circumcidere.

BI-

Digitized by Google

BIRINNANDANS ALLA ÞATA GAWI: Percurrentes universam illam regionem; *Marc.* 6: 56.

BISAIHWANDS BISUNJANE ÞANS BI SIK SITANDANS: Circumspiciens eos qui in conspectu ejus sedebant; *Marc.* 3: 34. BISAIHWANDS IZE UNSEÞEIN: Considerans illorum vafritiem; *Luc.* 20: 23. *Refer ad* SAIHWAN, Videre.

BISATANDA ÞUK: Circumdabunt te; περικυκλώσουσί σε. *Luc.* 19: 43.

BISKAIN IN WULÞUS FRAUJINS: Circumfulsit illos gloria Domini; *Luc.* 2: 9. *Refer ad* SKEINAN, Fulgere, splendere.

BISAULNAN, Contaminari, inquinari. NI IDDJEDUN IN PRAITAURIA. EI NI BISAULNODEDEINA: Non introierunt in prætorium, ut non contaminarentur; *Joh.* 18: 28. *Anglosaxonibus* ȳlian *est* Maculare, fœdare, polluere, contaminare. *Danis* sylcke. *Anglis* soil. *Flandris* soluwen / seuluwen. *Gallis* souiller. *Multa de his fuse tradit etymologicum nostrum Anglicum in* Soil / Contaminare. *& in* Sole / Volutabrum. *Non sum veritus curiosum Lectorem ad utramque vocem Anglicam remittere: nam & plurima utrobique inveniet quæ horum omnium proprietatem atque originem valde illustrent, & mihi nunc operæ non est tam multa exscribere.*

BISITANDS, Vicini, *potissimùm tamen qui circumcirca in proximo habitant*; *Luc.* 1: 58. *item* 7: 17. *Marc.* 1: 28. *Refer ad* SITAN, Sedere. *Magnam tamen habet affinitatem cum illo* BISUNJANE *quod paullò post sequitur.*

BISMAIT MIS AUGONA: Unxit oculos meos; ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. *Joh.* 9: 11. *pro quo tamen paragrapho 6 fuit* GASMAIT.

BISPEIWADA, Conspuetur; ἐμπτυσθήσεται. *Luc.* 18: 32. BISPIWUN INA: Conspuebant eum; ἐνέπτυον αὐτῷ. *Marc.* 15: 19. *Refer ad* SPEIWAN, Spuere.

BISTAUGUN AHWA *vel* BISTAUGUN AHWOS BI GAWAURSTWAS BI GAINAMMA RAZNA: Illisa sunt flumina in illam domum; προσέῤῥηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ. *Luc.* 6: 48 & 49. *pro quo Matth.* 7: 25 & 27 *fuit* AHWOS BISTUGGUN BI GAINAMMA RAZNA: *Refer ad* STIGGAN, Ire, vadere.

BISTANDAN, Circumdare, circumstare. IN MANAGEINS ÞI-

Digitized by Google

ÞIZOS BISTANDANDEINS: Propter populum circumstantem; διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα. *Joh.* 11 : 32. *Ab hoc loquendi modo non longè recedit Anglo-saxonica versio Joh.* 10 : 24; bestodon ða Iudeas hyne utan ⁊ cwædon to him. Hu lange gælst ðu ure lif. sege us openlice hwæðer ðu Crist sy:· Circumdederunt eum Judæi & dicebant ei, Quousque animam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palàm. *Quem ipsum locum ita quoque reddit Otfridus lib.* III, *cap.* 22, *vers.* 17;

Thie Judeon 'nan bistuantun/
  Ni uuestun uuaz sie fuantun/
Sprahun zi imo in farun/
  So sie giuuon uuarun.
Vuio lango so firdragen uuir
  Thaz thu unsih spenissus zi thir/
Sus ni misciniz zen/
  Vuildu jamer the uuir uuizzen
Oba Christus si namo thin/
  Thas laz thanne ofanaz sin.
Thas gizel uns hiar nu sar/
  Thaz uuir uuizzin thas uuar.

BISUNJAI, Verè; *Matth.* 26 : 73. 27 : 54. *Marc.* 11 : 32. *Joh.* 6 : 14 & 55. BISUNJAI WIG GUÞS LAISEIS: In veritate viam Dei doces; *Marc.* 12 : 14. *Luc.* 20 : 21. *Potest verò* BISUNJAI *videri primò divisim enuntiatum* BI SUNJAI, Secundùm veritatem, *at postea celeritate loquentium in unam vocem coaluisse. Simillimo loquendi modo* IN SUNJAI *Lucæ* 1 : 75 *est* In sanctitate. *Plura vide in* SUNJA, Veritas.

BISUNJANE, Quæ in proximo ac circumcirca sunt sita. GAGGAM DU ÞAIM BISUNJANE HAIMOM JAH BAURGIM: Eamus in proximos vicos & civitates; *Marc.* 1 : 38. *Luc.* 9 : 12. BISAIHWANDS BISUNJANE ÞANS BI SIK SITANDANS: Circumspiciens in circuitu apud se sedentes; *Marc.* 3 : 34. BITAUH WEIHSA BISUNJANE LAISJANDS: Circuibat castella in circuitu docens; *Marc.* 6 : 6.

BISWARA ÞUK BI GUÞA: Adjuro te per Deum; *Marc.* 5 : 7. *Refer ad* SWARAN, Jurare.

BISWARB SKUFTA SEINAMMA FOTUNS MEINANS: Tersit capillis suis pedes meos; *Luc.* 7 : 44. *Joh.* 11 : 2. 12 : 3. ſuuerban mit fa-bane/

Digitized by Google

bane / Extergere linteo; *Tatianus* CLV, 2. suuerben / Tergunt, scilicet manus ac pedes; *Kero*. *Islandis* sverb *est* Limo. svarb / Limavi.

BITAUH IESUS BAURGS ALLOS JAH HAIMOS: Circuibat Jesus omnes civitates & vicos; *Matth.* 9:35. BITAUH WEIHSA BISUNJANE LAISJANDS: Circumibat castella in circuitu docens; *Marc.* 6:6. *quod tantundem est ac si dicas, Pertransibat vel Proficiscebatur Jesus per omnes vicos circumjacentes. Quum verò* BITAUH *istud sit à* TIUHAN, Ducere, trahere, *videri quoque potest hæc loquendi formula desumpta ex eorum consuetudine qui grandem sarcinarum molem plurimáq; impedimenta profecturi secum trahunt. unde Belgis quoque* trecken / vertrecken *est* Iter capessere, proficisci aliquò. *Nisi putes nihil aliud hoc loquendi modo significari quàm Subducere se ex uno loco in alium, siquidem & hoc Belgis est* vertrecken van d'eene plaets in d'ander. *Simillimam etiam phrasin videor mihi deprehendere in loco Matthæi* 10:23; NI USTIUHIÞ BAURGS ISRAELIS UNTE QIMIÞ SA SUNUS MANS: Non pertransibitis civitates Israël, donec veniat filius hominis.

BIÞAGKEIÞ IN HAIRTAM IZWARAMMA: Cogitatis in cordibus vestris; *Luc.* 5:22. *Refer ad* ÞAGKJAN, Cogitare.

BIÞRAGJANDS FAURA, Præcurrens; *Luc.* 19:4. *Vide* ÞRAGJAN, Videre.

BIÞWAHANDS, Lavans. *Joh.* 9:11. *Refer ad* ÞWAHAN, Lavare.

BIUDS, Mensa. UNDAR BIUDA MATJAND AF DRAUHSNOM BARNE: Sub mensâ comedunt de micis puerorum; *Marc.* 7:28. AF BIUDA ÞIS GABEIGINS: De mensâ divitis; *Luc.* 16:21. *Anglo-saxonibus* beod *est* Mensa. beod oððe myse, Mensa; *gl Ælfrici* 20. him wæs hafen beod to, Apposita est ei mensa; *Beda* III, 6. he sæt æt beode, Assidebat mensæ; *Beda* III, 2. beodclað, Gausape; *gr Ælfrici, cap.* IX, *terminat.* 2. beodræȝl, Gausape; *gl R*, 30. beodbern oððe ȝereordung hus, Refectorium; *gl Ælfrici*, 20. beodfers, Hymnus quo ante epulas divinas laudes celebrabant; *Greg. magnus Dialog.* 1, 9.

BIUDAN. ANABIUDAN, Jubere, mandare, præcipere. ANABIUDAIÞ AHMAM ÞAIM UNHRAINJAM: Imperat spiritibus immundis; *Marc.* 1:27. ÞAN TAUJAIÞ ALLA ÞO ANABUDANONA IZWIS: Cum feceritis omnia quæ præcepta sunt vobis; *Luc.* 17:10.

Digitized by Google

17:10. *Hinc est* ANABUSNS, Mandatum, præceptum. *quod vide suo loco. Anglosax.* beoðan *est* Jubere, imperare. *Alam.* kepeotan. *Cimbr.* BIÓÐA. *Dan.* byde. *Angl.* bid. *Belg.* bieden / gebieden. *Fortè sunt à* βία, Vis. *unde* βιάζομαι *& Æolicè* βιάσδομαι, Cogo; *quòd Summarum potestatum imperia quandam cogendi vim habeant*.

BIUHTI IZWIS IST: Consuetudo vobis est; *Joh.* 18:39. BI BIUHTJA GUDJINASSAUS: Secundùm consuetudinem sacerdotii; *Luc.* 1:9. BI BIUHTJA WITODIS: Secundùm consuetudinem legis. *& rursus* BI BIUHTJA DULÞAIS: Secundùm consuetudinem diei festi; *Luc.* 2:27 & 42. SWE BIUHTS: Sicut consueverat; *Marc.* 10:1. BIUHTS WAS SA KINDINS FRALETAN AINANA BANDJAN: Consueverat Præses dimittere unum vinctum; *Matth.* 27:15. BI BIUHTJA SEINAMMA: Secundùm consuetudinem suam; *Luc.* 4:16.

BIWAIBJAND ÞUK: Coangustabunt te undique; συνέξουσί σε πάντοθεν. *Luc.* 19:43. *Quoniam verò vestes quibus amicimur, undiquaque corpora nostra constringunt & continent,* BIWAIBJAN *quoque pro* Amiciri *cæpit usurpari.* BIWAIBIÞS LEINA ANA NAQADANA: Amictus sindone super nudo; περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. *Marc.* 14:51. GASEHUN JUGGALAUÞ BIWAIBIDANA WASTJAI HWEITAI: Viderunt juvenem coopertum stolâ candidâ; εἶδον νεανίσκον περιβεβλημένον στολὴν λευκήν. *Marc.* 16:5. vef *Islandis est* Circumvolvo. vafde / Circumvolvi. *Libens interim ad hoc* WAIBJAN *retulerim Anglosaxonicum* pæfels, Tegmen, velamen, pallium.

BIWESAN *vel* BIWISAN MIÞ FRIJONDAM SEINAM: *idem est quod* WAILAWISAN, Epulari, tempus aliquod hilariter cum amicis transigere. EI MIÞ FRIJONDAM MEINAIM BIWESJAU: Ut cum amicis meis epularer; ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. *Luc.* 15:29.

BIWINDAN, Involvere. BIWAND ÞATA LEIK SABANA HRAINJAMMA: Involvit corpus in sindone mundâ; *Matth.* 27:59. BIWAND INA: Pannis involvit eum; *Luc.* 2:7. *& mox ejusdem capitis paragrapho* 12; BIGITID BARN BIWUNDAN JAH GALAGID IN UZETIN: Invenietis infantem pannis involutum & positum in præsepio. *Anglosax.* bepindan. *Alam.* piuuintan. *Belg.* bewinden. *Vide plura in* WINDAN.

BLAUÞJAN, Abrogare, antiquare, irritum reddere. ἀκυροῦν. BLAUÞJANDANS WAURD GUÞS: Rescindentes verbum Dei; *Marc.* 7:13. *Huic interim* BLAUÞJAN *admodùm affine est Anglicum* to blot / Delere.

blotted

Digitized by Google

blotted out / Deletus, expunctus. ἔκβλητος, ἀπόβλητος *Græcis est* Rejiciendus, repudiandus.

𐌱𐌻𐌴𐌹𐌸𐍃, Misericors. 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹𐌸 𐌱𐌻𐌴𐌹𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐍄𐍄𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰 𐌱𐌻𐌴𐌹𐌸𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Estote misericordes, sicuti & pater vester misericors est; *Luc.* 6: 36. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌲𐌴𐌹𐍃. 𐌷𐌹𐌻𐍀 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰. 𐌲𐌰𐌱𐌻𐌴𐌹𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃: Si quid potes, adjuva nos, misertus nostri; *Marc.* 9: 22. *Anglosaxonibus* bliðe *est* Simplex, *item* Lætus, hilaris, *denique* Mitis, placidus, pacatus. *De origine vocis* bliðe, *ac variâ ejus apud plerasque gentes septentrionales acceptione, fusè egimus in annotatis ad Tatiani* II, 6.

𐌱𐌻𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽, Cædere, percutere, flagellare. 𐌱𐌻𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍃𐌹𐌺 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼: Concidens se lapidibus; *Marc.* 5: 5. 𐌱𐌻𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽𐌳 𐌹̈𐌽𐌰: Flagellabunt illum; *Marc.* 10: 34. 15: 15. 𐌸𐌰𐌹 𐌰𐌿𐍂𐍄𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍃𐌱𐌻𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌰𐌽𐌰: Agricolæ cædentes eum dimiserunt inanem; *Luc.* 20: 10. 𐌿𐍃𐌱𐌻𐌰𐌿𐌲-𐌲𐍅𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰: Verberaverunt illum; *Marc.* 12: 3. 𐌿𐍃𐌱𐌻𐌰𐌲𐌲𐍅, Flagellavit; *Joh.* 19: 1. *In hoc interim* 𐌱𐌻𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽 *videor mihi deprehendere vestigium aliquod Græci* πληγὴ, Ictus. *ac fortassè quoque ab hoc* 𐌱𐌻𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽 *retinuere Franci suum* **bliuuan**. *Belgæ* **blouwen** / Percutere. *de quibus fusè egimus in annotatis ad Tatiani* XIII, 18.

𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌰. 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐍃, Cœcus. *Anglosax.* blınd. *Alam.* **blind** / **blint** / **blinter** / **blinto**. *Cimbr.* BNMHI. *Dan.* **blind**. *Isl.* **blindur**. *Angl.* **blinde**. *Belg.* **blind**. *Originem vocabuli olim retuli ad Anglosaxonicum* blınnan, Desinere, cessare; *tanquam, propter mali magnitudinem, à Participio ejus* blınnend, *per quandam* συγκοπὴν, *peculiariter* blınd *dictus sit* Orbatus oculis, qui desiit videre. *Ita Latinum* Lippus *quidam derivârunt à* λιπεῖν, *ob oculorum defectum. etiam* Surdus *quibusdam videtur ex eo dictus, quòd sit sensu aurium deminutus; hujus originationis occasione fortassè arreptâ ex verbis A. Gellii, noct. Attic.* I, 12; Qui de Vestali virgine capiendâ scripserunt, negaverunt capi fas esse, quæ linguâ debili, sensu've aurium deminuta, alia've quâ corporis labe insignita sit. *Anglosaxonibus pari quoque modo* Talpa *dicitur* pand, *quasi* paned, Imminutus, *à* panıan, Imminuere. *Theotiscis* **uuond** *dicebatur. item* **skero** / *à* **sceran** *vel* **pisseran** / Privare. *Nec malè quadrant hæc vocabula, quamvis primâ fronte videri possint nimis mollia, ac minùs significanter exprimere animaleculum defectissimum & perpetuâ nocte coopertum; cum constet antiquos res odiosas, graves, horribiles, levioribus ac minimè ingratis nominibus κατ' εὐφημισμὸν mitigâsse. Vide plura in annotatis ad Tatiani* LXI, 1.

𐌱𐌻𐍉-

Digitized by Google

BLOMA, Flos. GAKUNNAIÞ BLOMANS HAIÞJOS: Considerate flores agri; *Matth.* 6: 28. *Anglosax.* blostm. blosma. *Alam.* bluom. *Dan.* blomster. *Belg.* bloem / blom. *Olim deduxi Theotisca* bluom / Flos, & bluoyen / Florere, *à* βλύειν, Scaturire, manare; *quòd ineffabilem florum ubertatem subtilitatémq; Natura lasciviens, & in magno gaudio fertilitatis variè ludens, è divite sinu quasi profundat: quoniam tamen Patribus nostris* bluom *maximè de fructiferarum arborum floribus videtur usurpatum;* thie wingardon bluoyent / ande thie bluom machot suozen stank / Vineæ florent, & flos reddit gratum odorem; *Willerami paraphrasis in Cant.* II, 13. *dubitare quoque cœpi an non* bluoyen *istud sit à* φλύειν, Refertum esse, fructu abundare. τὸ πλουτεῖν, *inquit Ælianus var. hist.* III, 41. οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον φλύειν. ὅθεν τὸν Διόνυσον ἐκάλουν Φλεῶνα.

BLOTAN, Cultui divino vacare. SVARE MIK BLOTAND, In vanum me colunt; *Marc.* 7: 7. FASTUBNJAM JAH BIDOM BLOTANDE FAN NAHTAM JAH DAGAM: Jejuniis & obsecrationibus colens Dominum nocte ac die; *Luc.* 2: 37. JABAI HVAS GUÞBLOSTREIS IST: Si quis Dei cultor est; *Joh.* 9: 31. *Suspicor interim verbum olim primâ suâ significatione usurpatum pro* Sacrificare, *postea verò ab hac præcipuâ divini cultus operatione significatu laxiore accipi cœpisse pro* Deo debitum cultum quavis ratione exhibere. *Anglosaxonibus certè* blotan *est* Sacrificare, immolare. *Cimbris* BLOTA *est* Immolare hostias. BLOT, Idolorum cultus. BLOTMADR, Idolorum cultor. *Alamannis* bloustar *vel* pluastar *est* Sacrificium. *Origo omnium est ex* BLOÞ, Sanguis. *prorsus ut* αἵμιον *Hesychio exp.* σφάγιον, Hostia, *ab* αἷμα, Sanguis, cruor. *Veteres profectò tunc demum ritè peragi putabant sacrificium, quando morti dabatur Hostia. unde quoque usu venisse crediderim, quòd* Mactare *non modò significet Sacrificare, verùm etiam (significatione nimirum à sacrificiis ad alia translatâ) Quovis modo interimere. Ita* θύειν *&* σφάττειν *distinguit Ammonius, ut appellationes generis & speciei.* θύσαι μὲν γάρ ἐστιν ἐπὶ τιμῇ θεοῦ. σφάξαι δὲ τὸ δὲ ἀναιρεῖν ἁπλῶς φονεῦσαι. *Plutarchus quoque testatur Gallis ac Scythis creditum* θεοὺς εἶναι χαίροντας ἀνθρώπων σφαττομένων αἵματι, καὶ ταύτην τελειοτάτην θυσίαν. *Erat iis igitur* θυσία ἐν τῷ σφάξαι. *In mactatione sacrificium. neque alia in hac re est Sacræ paginæ phrasis: quandoquidem Abrahamus filium suum offerre jussus Genes.* 22: 2. *parat eum occidere versu* 10 *ejusdem capitis. atque adeò, quia mactationem, etsi non manu, animo tamen jam peregerat, obtulisse filium dicitur Hebr.* 11: 27. *Ab* AA BLOTA *quoque putant Undecimum mensem Cimbris olim* BLOTMANADR *dictum, propter frequentia temporis illius sacrificia; vel quòd Septentrionales eâ præcipuè anni tempestate pecora in annuum familiæ suæ alimentum soleant mactare ac sale condire, nec non fumo indurare. unde Belgis adhuc* slacht-

maend

Digitized by Google

maend *nuncupatur. Aliquanto tamen aliter Cottonianum Fastorum Anglosaxonicorum fragmentum.* þonne ſe monað bið geendod þe ƿe nemnað ƿinterfylleð. þonne bið ſeo niht XIIII tida long. ⁊ ſe dæg tyna:· On ðam endelyftan monðe on geare bið XXX daga:· Se monoð iſ nemned on Læden November. ⁊ on ure geðeode blodmonað. forðon ure yldran. þa hy hæðenne ƿæron. on ðam monðe he bleoton á. þ iſ. þæt hy betæhton and benæmdon hyra deofolgyldon þa neat þe hy ƿoldon ſyllan:· *Postrema interim hujus loci verba in altero eorundem Fastorum fragmento, quod est Cantabrigiæ in Collegio S. Benedicti, hunc in modum scripta inveni;* forðan þe ure yldran. þa hƿyle hig hæðene ƿæron. on ðam monðe hig ableoton. þ iſ. acendon ⁊ benemdon heora deofolgyldum ða neat ða þe hig ƿoldon ſlean:·

𐌱𐌻𐍉𐌸 𐍃𐌿𐌺𐌽 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽𐌳𐍃: Sanguinem innoxium tradens; *Matth.* 27:4. **𐌱𐌻𐍉𐌸𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹**, Mulier quæ ſanguinis profluvium patitur; *Matth.* 9:20. **𐌱𐍂𐌿𐌽𐌽𐌰 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌹𐍃**, Fons ſanguinis; *Marc.* 5:29. **𐌰𐌺𐍂𐍃 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌹𐍃**: Ager ſanguinis; *Matth.* 27:8. *Anglosax.* blod. *Alam.* bluat / pluat / bluot / plut. *Cimbr.* ᛒᛚᚮᚦ. *Dan.* blod. *Angl.* blood. *Belg.* bloed. *Anglosaxonicum* blod *jam olim conjectabam factum ex* flod, Flumen, fluxus; *quòd humor iste vitalis continuo fluxu, ac veluti stato quodam æstu ac recessu, vel potiùs perpetuâ quadam circulatione (ut sic loquar cum perspicacissimo ac nostri, dum vixit, amantissimo Guilj. Harvæo, Anglo, medico Regio; qui talem sanguinis motum, edito hac de re libello, doctissimè adstruxit) per omnes corporis partes feratur ac fluat.* Sanguinis curſu, *ut est apud Senecam* IV *de Benef. cap.* 6, vitalis continetur calor. *Ad hunc certè fluxum sanguinis respexit Adr. Junius, quum* Cruor *ei dictus videtur, quasi è corde ruens: quamquam in confesso est* Cruoris *vocabulum derivatum ex* κρύος, Frigus. *nam Cruor propriè est Sanguis concretus, sive is in nobis est sive extra nos. Non malè quoque vox* blod *videtur deduci posse à* βλύειν, Scaturire. *vel à* βλύδιον, *quod Suidæ exp.* ὑγρόν, Humidum. *at Hesychio non modò exp.* ὑγρόν, *verùm etiam* ζέον, Fervens. *Huc etiam pertinet* **𐌱𐌻𐍉𐍄𐌰𐌽**, *quod vide suo loco.*

𐌱𐍂𐌰𐌹𐌷𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌼, Confricantes manibus. ψώχοντες ταῖς χερσί. *Luc.* 6:1.

𐌱𐍉𐌺 vel 𐌱𐍉𐌺𐍃, Liber. *Anglosax.* boc *vel* boec. *Alam.* buach / puach / buoch / puoch. *Cimbr.* ᛒᚮᚴ. *Dan.* bog. *Isl.* book. *Angl.* book. *Belg.* boeck. *Olaus Wormius Runicæ literaturæ cap.* 1 *censet Cimbris* Libros *à materiâ denominatos, quandoquidem iis* ᛒᚮᚴ *propriè denotabat* Fagum arborem, *familiarissimam Cimbris, ob earum in Septentrione frequentiam. Vide quæ annotavimus ad Tatiani*

Digitized by Google

5:1. *Ab hoc* 𐌱𐍉𐌺 *Argenteo codici* 𐌱𐍉𐌺𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃 *est* Scriba. 𐌱𐍉𐌺𐌰𐍂𐌾𐍉𐍃, Scribæ. 𐌱𐍉𐌺𐍉𐍃 𐌰𐍆𐍃𐍄𐌰𐍃𐍃𐌰𐌹𐍃 *vel* 𐌱𐍉𐌺𐍉𐍃 𐌰𐍆𐍃𐌰𐍄𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌴𐌻𐌾𐌰𐌽, Libellum repudii scribere. *Ab Alamannico* puach *inter alia* unbuohig *dictus est* Idiota. *Legimus enim in gl B, 28* hunpuatthic/ Idiota. *Cui vocabulo si aspirationem, quam rudiora sæcula initiis vocum à vocali aut diphthongo incipientium præmittebant, ademeris atque insuper duas trésve literas in affines alias permutaveris, deprehendes quòd* Idiota *patribus nostris dictus est* unbuohig/ *q. d. Expers librorum & qui nihil unquam vitæ communi utile ex libris hausit. Ab Anglosaxonico quoque* boc *Patres nostri* boccræftas *dixerunt* Studia liberalia. forsewenum bigengum ðæra boccræfta, Despectis literarum studiis; *Greg. magnus in Proœmio libri* II *Dialogorum. Immo &* boclæden *dixerunt* Latinum sermonem, *præcipuè puriorem illum linguæ Latinæ usum quâ pleræque res gestæ artésq; bonæ, florente adhuc monarchiâ Romanâ, perscriptæ erant.* Ælfred kuning wæs wealhstod ðisse bec. ⁊ hie of boclædene on Englisc wende. Alvredus rex erat interpres hujus libri, eúmq; ex Latino sermone transtulit Anglicè. *Ita incipit Proœmium quod rex Alvredus præmisit translationi suæ Boëthianæ. Potest interim fieri Regem hoc in loco* boclæden *dixisse, ut huic suo labori commendationem ex operæ impensæ difficultate pararet. Postquam enim Roma primùm sub Odoacro, ac deinde sub aliis Gothorum regibus fuit, magnis adeò passibus in præceps abire cœpit antiquus nitor eloquentiæ Romanæ, ut proximo sesquisæculo paucissimi superfuerint qui Romanè scribere vel possent vel auderent. In Boëthio interim, qui claruit sub Gothorum rege Theoderico, enitescit genius verè Romanus, multúmq; supra vitiosum sæculi sui idiotismum assurgens. Hunc igitur stylum purum tersúmq; ac veterum quodammodo Romanorum in carmine æmulum, peculiari nomine rex Alvredus* boclæden *dixit, propterea quòd vera ejus interpretatio non petenda esset ex illâ sermonis Latini colluvie apud omnes tunc temporis in usu, sed ex illo veteris linguæ cultu qui nonnisi magno studio ex antiquis libris hauriebatur atque ob hoc minimè multis erat familiaris.*

𐌱𐍉𐍄𐌰𐌽, Proficere, prodesse, juvare. *Pro eo* 𐌲𐌰𐌱𐌰𐍄𐌽𐌰𐌽 *occurrit Marc. 7:11. quod vide suo loco.* 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌹 𐌱𐍉𐍄𐌹𐌳𐌰: Nihil profecerat; *Marc. 5:26.* 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌱𐍉𐍄𐌴𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄: Videtis quia nihil proficitis; *Joh. 12:19.* 𐍈𐌰 𐌱𐍉𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽: Quid proderit homini? *Marc. 8:36.* 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌽𐌹 𐌱𐍉𐍄𐌴𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄: Caro non prodest quicquam; *Joh. 6:63. Angli dicerent,* **it booteth nothing.** *Belgæ,* **het en baet niet.** *Huic interim verbo affine videtur Ionicum* βωθεῖν, *quod Hesychius tradit poni solere pro* βοηθεῖν, Adjuvare, auxiliari. *Vide tamen etymologicum nostrum Anglicum in* **Boot**/ Prodesse, juvare.

𐌱𐍂𐌰𐌹𐌳𐌰,

𐌱𐍂𐌰𐌹𐌳, Spatiosus, vastus, latus; *Matth.* 7:13. *Anglosax.* brad. *Alam.* breider / breit. *Dan.* bred. *Angl.* broad. *Belg.* breed. *Martinius desumptum putat ex* βάρδος, Via. *Nescio tamen unde hauserit illud* βάρδος. *nisi fortè animum intenderit in illud Hesychii*, βαρδοί, αἱ ᾠδοὶ παρὰ Γαλάταις. *ubi tamen viri docti pro* αἱ ᾠδοὶ *felicissimè restituunt* ἀοιδοί, *ut de* Bardis, *cantoribus vatibúsq;* Gallorum *intelligatur locus. vide Festum, & Lucanum libro Primo, versu* 447. *Proinde quoque magis huc videtur facere, quòd* Cimbris BRAUT *est* Via, semita. *nam si veteres Gothi similem aliquam Semitæ vel Plateæ denominationem (quod valdè est verisimile) agnoverunt, videri possunt ex eo suum* 𐌱𐍂𐌰𐌹𐌳 *desumpsisse: prorsus ut Anglosaxonicum* rum, Spatiosus, amplus, *putatur esse à* ῥύμη, Vicus.

𐌱𐍂𐌰𐌽𐌽 *occurrit in* 𐌿𐍆𐌱𐍂𐌰𐌽𐌽, Exæstuavit; *Marc.* 4:6. 𐌹̈𐌽𐌱𐍂𐌰𐌽𐌾𐌰𐌳𐌰, Ardet; *Joh.* 15:6. *Vide* 𐌱𐍂𐌹𐌽𐌽𐍉, Febris.

𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲𐌰𐌽, Ferre, adducere. *Marc.* 6:27. *Joh.* 10:16. 𐌽𐌹 𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲𐌰𐌹𐍃 𐌿𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌹𐍃𐍄𐌿𐌱𐌽𐌾𐌰𐌹: Ne inducas nos in tentationem; *Matth.* 6:13. 𐍅𐌹𐌲𐍃 𐍃𐌰 𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰 𐌹̈𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌿𐍃𐍄𐌰𐌹: Via ducens in perditionem; *Matth.* 7:13. 𐌱𐍂𐌰𐌷𐍄𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌳𐌿 𐌸𐌿𐍃: Attuli filium meum ad te; *Marc.* 9:17. 𐌱𐍂𐌰𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌿𐌻𐌰𐌽 𐌰𐍄 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐌰: Duxerunt pullum ad Jesum; *Marc.* 11:7. 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸 𐍅𐌿𐌽𐌳𐌰𐌳𐌿𐌽 𐌱𐍂𐌰𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽: In capite vulneraverunt; *Marc.* 12:4. *Anglosax.* bringan. *Alam.* bringen / pringen. *Angl.* bring. *Belg.* brengen / bringen. *Helvigius arbitratur Teutonicum* brengen / *per epenthesin literæ N, factum ex* παρέχειν, Præbere, afferre.

𐌱𐍂𐌹𐌺𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌹𐌺𐌰𐌽, Rumpere, frangere. 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌹𐌺𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌽𐌰: Dilanians eum; *Luc.* 9:39. 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌰𐌺 𐌸𐍉 𐌰𐌽𐌰𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽 𐌴𐌹𐍃𐌰𐍂𐌽𐌰: Comminuebat ferreas compedes; *Marc.* 5:4. 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌰𐌺 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃: Fregit panes; *Marc.* 8:6. *Luc.* 9:16. 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌿𐌺𐍉 𐌻𐌰𐌹𐌱𐍉𐍃: Fragmenta reliquiarum; *Marc.* 8:8. *Joh.* 6:13. 𐌿𐍆𐌱𐍂𐌹𐌺𐌰𐌽 *est* ἀθετῆσαι, Violatâ juramenti religione frustrari alicujus exspectationem; *Marc.* 6:26. *Anglosax.* brecan. *Alam.* brechan. *Dan.* brække. *Angl.* break. *Belg.* breken. *A* ῥηγνύω *vel* ῥήγνυμι, Rumpo, *est* ῥηγή, Ruptio. *& Æolicè* βρηγή. *prorsus ut* βράκος *dixerunt pro* ῥάκος, Lacera vestis. βράδιον *pro* ῥάδιον, Facilè. βρόδον *pro* ῥόδον, Rosa. βρίζα *pro* ῥίζα, Radix. *&c.*

𐌱𐍂𐌹𐌽𐌽𐍉, Febris. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌸𐍉 𐍃𐍉 𐌱𐍂𐌹𐌽𐌽𐍉: Dimisit eam febris; *Marc.* 1:31. *item Luc.* 4:38 & 39. *Manifestè sic denominata est Febris ab igneo ardore; unde &* πυρετὸς *dicitur Græcis &* πυρεξία, *item* πῦρ

Digitized by Google

Hippocrati. *Dicitur &* καύσαλις, καῦσος, καύσων, *ἀ* καίω, Uro, incendo. *item* θέρμη *vel* θερμωλὴ *ἀ* θερμὸς, Calidus, ardens, fervens. *Omnino vide quæ de variis hujus morbi apud varias gentes appellationibus annotavimus ad Tatiani* XLVIII, 2. *Ab eodem interim themate unde* BRINNO *dicta est Febris, etiam est illud* INBRANNJADA, Ardet, καίεται. *Job.* 15:6. *&* UFBRANN, Exæstuavit, ἐκαυματίσθη. *Marc.* 4:6. MANAGIZO IST ALLAIM ÞAIM ALABRUNSTIM: Majus est omnibus holocaumatibus; *Marc.* 12:33. *Anglosaxonibus* beornan. byrnan *est* Ardere, comburere. *Alamannis* brennen/ brinnen. *Danis* brende. *Islandis* brenne. *Anglis* burn / bren. *Belgis* bar-nen / bernen / branden. *Verbum autem* byrnen *quodammodo videtur affine Græco* πυρῶ, Incendere, igne injecto comburere. *at* branden / *per epenthesin literæ N, videri potest factum à* πρήθειν, Comburere, incendere.

BROÞR. BROÞAR, Frater; *Marc.* 3:17 *&* 35. BROÞRJUS, Fratres; *Marc.* 3:31. *Joh.* 7:3. *Anglosax.* breðer. broðer. broðor. bro-ður. *Alam.* bruoder / bruother / bruder / pruader. *Cambrobrit.* brawd. *Cimbr.* BRAÞIR. *Dan.* broder. *Angl.* brother. *Belg.* broeder. *Avenarius originem vocis petitam censet ab Hebræo* בְּרִית, Fœdus, pactum; *quòd suavissimâ quadam commendatione Naturæ usque adeò arctum sit fraterni nominis vinculum, ut* etiam feras inter sese partus atque educatio, & natura ipsa conciliet; *Cicero pro Roscio Amerino.* Certè quoties blandiri volumus his qui esse amici videntur, nulla adulatio procedere ultra hoc nomen potest, quàm ut Fratres vocemus; *Quintil. Decl.* 321. *De origine vocis Frater hæc habet Scaliger de Causis* LL, *cap.* 26; φράτωρ *mutârunt Æoles, quod erat* φρήτηρ, *& integrum* φράτηρ. *non autem plagiariorum falsæ etymologiæ. Ita Scaliger: qui hoc in loco videtur notare originationem Nigidii apud A. Gellium & Nonium, sicuti & Isidori libro* IX, *cap.* 6. *Olim certè* magna erat societas inter eos, *ut ait Servius ad versum* 386 *Septimi Æneïdos,* qui uno puteo utebantur. unde & Fratrias dixerunt ἀπὸ τοῦ φρέατος, quas Tribus vocabant. *His quàm simillima habes etiam apud Græcos grammaticos. Fortassè quoque nonnihil huc facit, quòd Cymræis à* bro, Patria, brodorion *dicti sunt* Indigenæ, ἐγχώριοι, *nati in eâdem regione in quâ degunt. atque adeò nemini videri potest alienum, si suspicemur Patres nostros suum* broðor *olim de Popularibus potissimùm intellexisse, postea verò ad artissimam fraterni nominis necessitudinem transtulisse. Hesychius denique, Eustathius, & Suidas* φράτερες *inter alia exponunt* συγγενεῖς, Consanguineos. *Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Frater.

BRUNNA BLOÞIS, Fons sanguinis; *Marc.* 5:29. *Anglosax.* born. bourn. brunna. burna. *Alam.* brunno / prunno. *Cimbr.* BRUNN. *Dan.* brynd.

brynd. *Belg.* born / bronn / burn / brunn. *vett Anglis* brunn / burn / *quæ in pluribus urbium pagorúmq; nominibus adhuc remanserunt. Fidenter viri apprimè eruditi deduxerunt à* βρύειν, Scaturire; *quòd sit aqua perennes habens venas ac jugiter scaturiens. Pari prorsus ratione* Fontem *Varro, Pompejus Festus, Isidorus ex eo dictum putant quòd vivas aquas uberrimè fundat.*

BRUNST ALLABRUNSTIM ALLAIM MANAGIZO IST: Holocaumatibus omnibus majus est; *Marc.* 12: 33. *Vide quæ diximus in* BRINNO, Febris.

BRUSTS, Pectus; *Luc.* 18: 13. *Anglosax.* breost. *Alam.* brust / prust / burst. *Cimbr.* BRIOST. *Dan.* bryst. *Angl.* breast. *Belg.* borst. *Videntur esse à* πρόσθεν, Anterior. *eâ notione quâ* πρόσθιοι πόδες *probatis scriptt dicuntur* Pedes anteriores, *&* πρόσθια τραύματα, Adversa vulnera, *i. vulnera quæ à fronte atque in ipso pectore accipimus.*

BRUÞ, Nurus, *i. filii uxor*; *Matth.* 10: 35. *Gallis quoque* bru *dicitur. Puto tamen quòd Gothis olim* BRUÞ *denotaverit etiam* Sponsam: *siquidem Argenteo codici* BRUÞFAÞS *passim est* Sponsus. *Anglosax.* bryd *est* Sponsa. *Alam.* brut. *Dan.* brud. *Angl.* bride. *Belg.* bruyd. *De hujus vocabuli antiquissimâ acceptione atque origine fusè egimus in annotatis ad Tatiani* XXI, 6.

BUGJAN, Emere. DUGANN USVAIRPAN ÞANS FRABUGJANDANS JAH BUGJANDANS IN ALH: Cœpit ejicere vendentes atque ementes in templo; *Marc.* 11: 15. *Luc.* 19: 45. TVAI SPARVANS ASSARJAN BUGJANDA: Duo passeres asse væneunt; *Matth.* 10: 29. ÞAÞRO BUGJAM HLAIBANS: Unde ememus panes? *Joh.* 6: 5. BUGEI ÞIZEI ÞAURBEIMA DU DULÞAI: Eme quæ opus habemus ad festum; *Joh.* 13: 29. JUKA AUHSNE USBAUHTA FIMF: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14: 19. BAUHTEDUN JAH FRABAUHTEDUN: Emebant & vendebant; *Luc.* 17: 28. *Anglosax.* bycgan. gebycgan, Emere. *Gallis* biguer *est* Merces commutare atque ex istâ mercium permutatione lucrum captare. *quemadmodum constat Permutationem primis mortalibus, ante usum pecuniæ, emptionis venditionísq; loco usurpatam. Nec tantùm* biguer *sed &* troquer *dicunt Galli. De utroque agit Cl. Salmasius paginâ* 379 *opusculi de Usuris:* Trocare & Bigare, *inquit Salmasius, vulgo usurpant pro* Permutare: *quibus verbis emptionis venditionísq; nomina nullo modo conveniunt. Hæc ille. Inde liquet eum nunquam incidisse in Gothicum* BUGJAN *& Anglosaxonicum* bycgan, *unde Angli habent suum* buy / *Emere.*

Digitized by Google

𐌱𐍅𐍃𐍃𐌰𐌿𐌼 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐍃 𐍅𐌰𐍃: Induebatur bysso; ἐνεδιδύσκετο βύσσον. *Luc.* 16:19. *Anglosaxonicum glossarium R*, 62; Byssum, ȝ. papagen, ꞅpiðe hƿiꞇ ꝼleax. *Alamannicum glossarium F*, 2; Bissum in arbore nascitur ad vestimentum. Est & aliquid genus mollissimi. i. papaten. *aliud item glossarium B*, 6; Bissina, uuizes cota uuebbes. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Byssus.

𐌲 𐌰.

𐌲𐌰𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Reverebuntur filium meum; *Marc.* 12:6. *pro quo Luc.* 20:13, *omisso augmento syllabico, legimus* **𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰**. *Vide* **𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽**, Revereri.

𐌲𐌰𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃𐌺𐍉𐌳𐌿𐌳𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼 𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: *Marc.* 12:4. *Suspicabar primò Gothis olim in usu fuisse* **𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃𐌺𐍉𐌽** *affine Anglosaxonico* aðƿæꞅcan, Exstinguere, delere, perimere: *ut sensus sit, sceleratos agricolas secundum hunc famulum lapidibus interemisse; posteaquam verò parabolâ penitiùs inspectâ deprehendi etiam alterum hunc ministrum, lapidum quidem ictibus cruentatum, inanem tamen ad fundi dominum remissum, aliam quoque verbi* **𐌲𐌰𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃𐌺𐍉𐌳𐌿𐌳𐌿𐌽** *significationem atque originem quærendam judicavi.*

𐌲𐌰𐌰𐍂𐌼𐌰𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌿𐌺 𐍆𐌰𐌽: Misertus est tui Dominus; *Marc.* 5:19. *Recurre ad* **𐌰𐍂𐌼𐌰𐌽**, Misereri.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌳𐌰 𐌱𐌰𐌾𐍉𐌸𐌿𐌼: Conservantur ambo; *Matth.* 9:17. *Refer ad* **𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌽**. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌽**, Servare, custodire.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌾𐌰𐌽, Illuminare, illucescere; ἐπιφᾶναι. *Luc.* 1:79. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌾𐌰𐌽**, Manifestare, patefacere; ἐμφανίζειν. *Joh.* 14:22. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼**: Manifestavi nomen tuum hominibus; ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα ἀνθρώποις. *Joh.* 17:6. *Refer ad* **𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄**, Clarus, lucidus.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌹𐌳 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐌸𐌿𐍃: Pariet filium tibi; *Luc.* 1:13. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌹𐍃 𐍃𐌿𐌽𐌿**: Paries filium; *Luc.* 1:31. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐍂 𐍃𐌿𐌽𐌿 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌰 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍆𐍂𐌿𐌼𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌹**: Peperit filium suum primogenitum; *Luc.* 2:7. *Refer ad* **𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽**, Ferre, portare. *item* Gignere, fœtum eniti.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽 𐌹̈𐍃: Innuebant patri ejus; ἐνένευον τῷ πατρὶ

πατρὶ αὐτοῦ. *Luc.* 1:62. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽, Annuere, nutu significare.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐍄𐌽𐌰𐌽, Proficere. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌿𐍃 𐌼𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌱𐌰𐍄𐌽𐌹𐍃: Quodcunque ex me tibi profuerit; *Marc.* 7:11. *Refer ad* 𐌱𐍉𐍄𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐌰𐌽, Habitare, construere sedem ubi habites; κατασκηνοῦν. *Marc.* 4:32. *Vide simplex* 𐌱𐌰𐌿𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌼 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Natus sum ad hoc; *Joh.* 18:37. 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌰 𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Natus est vobis hodie Salvator; *Luc.* 2:11. 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌰𐌿: Natus est homo in mundo; *Joh.* 16:21. 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌼: Nati sumus; *Joh.* 8:41. 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌹 𐍃𐌰𐌿𐍂𐌰𐌹𐍆𐍅𐌽𐌹𐍃𐌺𐌰: Genere Syrophœnissa; *Marc.* 7:26. 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌹 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐍉𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽: In generatione istâ adulterâ; *Marc.* 8:38. 𐌿𐍃 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌹: A nativitate; *Joh.* 9:1. 𐌼𐌴𐌻𐌰 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌹𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰𐌼𐌰𐍄 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰: Tempore natalis sui cœnam fecit; *Marc.* 6:21. 𐌽𐌹𐍃𐍄 𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌿𐍃 𐌿𐌽𐍃𐍅𐌴𐍂𐍃. 𐌽𐌹𐌱𐌰 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌹 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: Non est propheta sine honore, nisi in patriâ suâ; *Marc.* 6:4. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Gignere, fœtum eniti.

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌾𐌰𐌱𐌰 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌰: Libenter eum audiebat; *Marc.* 6:20. *item* 12:37. 𐌰𐍆 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌾𐍉𐌸𐌿𐌼 𐌸𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃: A voluptatibus vitæ; *Luc.* 8:14. *Videtur esse ab antiquo aliquo verbo Gothico quod proprietatem ac vim habeat Anglosaxonici* byꞃıᵹan. byꞃᵹan. ᵹebyꞃᵹan, Gustare. *prorsus ut Belgis* smakelick iet doen / hooren / of lesen *est Facere, audire, vel legere aliquid libenter, suaviter, cùm singulari voluptate ac gustu. Unde quoque illud Argentei codicis Marci* 14:65 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌾𐌰𐌱𐌰 𐌻𐍉𐍆𐌰𐌼 𐍃𐌻𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰, *libens reddiderim* Oppidò quàm lubentes alapis cædebant eum.

𐌲𐌰𐌱𐌴𐌹𐌲𐍃. 𐌲𐌰𐌱𐌹𐌲𐍃, Dives. 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌱𐌹𐌲𐍃, Homo dives; *Matth.* 27:57. *Luc.* 16:19. 𐌲𐌰𐌱𐌹𐌲𐌰𐌼𐌼𐌰, Divitem; *Marc.* 10:25. 𐍅𐌰𐍃 𐌲𐌰𐌱𐌴𐌹𐌲𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿: Erat dives valdè; *Luc.* 18:23. 𐌲𐌰𐌱𐌴𐌹𐌲𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃: Divites vicinos; *Luc.* 14:12. 𐌰𐍆 𐌲𐌰𐌱𐌴𐌹𐌽 𐌰𐍆𐍈𐌰𐍀𐌽𐌰𐌽𐌳: A divitiis suffocantur; *Luc.* 8:14. *Marc.* 4:19. 𐌲𐌰𐌱𐌹𐌲𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌰𐌽𐍃: Divites dimisit inanes; *Luc.* 1:53.

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽, Ligare, vincire. *Vide* 𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌱𐌻𐌴𐌹𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃: Misertus nostri; σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. *Marc.* 9:22. *Refer ad* 𐌱𐌻𐌴𐌹𐌸𐍃, Misericors.

𐌲𐌰𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌹𐌶𐌴 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰: Excœcavit eorum oculos; *Joh.* 12:40. *Refer ad* 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌰 *vel* 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐍃, Cœcus.

𐌲𐌰𐌱𐍉𐍄𐌰𐌽, Ad pristinam formam vel statum pristinum reducere; ἀποκαθιστᾶν. 𐌷𐌴𐌻𐌹𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐍆𐍄𐍂𐌰 𐌲𐌰𐌱𐍉𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌰𐌻𐌻𐌰: Elias veniens restituet omnia; *Marc.* 9:12. *Anglosaxonibus* gebetan *est* Emendare, resarcire. gebeted beon, In integrum restitui, emendari. *Recurre ad ea quæ diximus in* 𐌱𐍉𐍄𐌰𐌽, Proficere, prodesse.

𐌲𐌰𐌱𐍂𐌿𐌺𐍉𐍃 𐌻𐌰𐌹𐌱𐍉𐍃: Fragmentorum reliquiæ; κλασμάτων περισσεύματα. *Marc.* 8:8. *Joh.* 6:13. *Refer ad* 𐌱𐍂𐌹𐌺𐌰𐌽, Rumpere.

𐌲𐌰𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌸, Fit, evenit; γίνεται. *Marc.* 11:23. *Ab hac verbi acceptione non abludit, quòd Anglis* **it will goe well or ill** / *Belgis* **'t sal wel of qualick gaen** / *tantundem sunt ac si dicas Benè vel malè procedet negotium: quòd item Runico lexico* ᚠᚼᛁᚴᚠᛁ *exponitur* Præstantia *vel* Secunda fortuna: *quòd denique Anglosaxonibus* genge beon *est* Præpollere, multum posse ad promovendum felicem totius rei exitum. ðær cyninges bene mid drihtne swiðode ⁊ genge wære:· Preces regis apud Deum plurimùm valebant; *Beda* III, 12. unc gegenge ne wæs. þ wit him. on ðegnscipe ðeowian wolden. Non tanti nobis erat ut ei per obsequium serviremus; *Cædmon* 18, 19. ge ungænge gedydon bebod Godes for setnysse eowrum:· Inritum fecistis mandatum Dei propter traditionem vestram. *R Matth.* 15:6.

𐌲𐌰𐌲𐌲, Platea. 𐌰𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰 𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐍃𐌹𐌿𐌺𐌰𐌽𐍃: In plateis ponebant infirmos; *Marc.* 6:56. 𐌰𐍄 𐌳𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌿𐍄𐌰 𐌰𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰: Ad januam foris in bivio; *Marc.* 11:4.

𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Ire. *Joh.* 18:8. 𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌹𐌽 𐌷𐌴𐌸𐌾𐍉𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰: Intra in cubiculum tuum; *Matth.* 6:6. 𐌵𐌹𐌸𐌰 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰. 𐌲𐌰𐌲𐌲. 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌸: Dico huic, Vade, & vadit; *Matth.* 8:9. *Luc.* 7:8. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐍄𐍃 𐌹𐌽 𐌸𐍉 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲: Ite in civitatem; *Marc.* 14:13. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐍄𐍃 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Sequimini eum; *Ibidem*. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐍄𐍃 𐌹𐌽 𐌷𐌰𐌹𐌼 𐌸𐍉 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍉𐌽 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃: Ite in castellum quod contra vos est; *Marc.* 11:2. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌼 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌱𐌹𐍃𐌿𐌽𐌾𐌰𐌽𐌴 𐌷𐌰𐌹𐌼𐍉𐌼: Eamus in proximos vicos; *Marc.* 1:38. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌻𐌰𐌽𐌳𐌹𐍃:

Digitized by Google

𐌳𐌰𐌹𐍃: Abiit in regionem longinquam; *Luc.* 19: 12. *Anglosax.* gan. gangan. *Alam.* gan / gangan / giangan. *Cimbr.* FAKFAK. *Dan.* gaa. *Isl.* ganga. *Angl.* goe. *Belg.* gaen. *Omnium origo videtur peti posse ab* εἶμι, Eo: *ut nempe ab ejus Infinitivo* ἰέναι, Ire, *primò fuerit* jen / *ac postmodum, mutato J consono in G, factum sit* gen / gan. *ac per reduplicationem, Gothis atque Anglosaxonibus perfamiliarem,* gangan. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌲𐌴𐌹𐌲𐌰𐌽, Lucrari. 𐍈𐌰 𐌱𐍉𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌲𐌰𐌲𐌴𐌹𐌲𐌰𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌿 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌼𐌰: Quid prodest homini, si lucretur mundum totum? *Marc.* 8: 36. 𐌲𐌰𐌲𐌴𐌹𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌳 𐌰𐌻𐌻𐌰: Lucrifaciens mundum universum; *Luc.* 9: 25.

𐌲𐌰𐌲𐍂𐌴𐍆𐍄𐍃 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽, Edictum exiit; δόγμα ἐξῆλθε. *Luc.* 2: 1. *Græcis* γραφὴ *vel* ἀπογραφὴ *est Commentarius vel Index in quem ex decreto publico singulorum hominum census atque agri perscribuntur.*

• 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌱𐌰𐌽, Evenire. 𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌹̈𐌼 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌸𐍉𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌱𐌰𐌽: Cœpit illis dicere quæ essent ipsi eventura; ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. *Marc.* 10: 32.

𐌲𐌰𐌳𐌰𐌹𐌻𐌰𐌽𐍃, Socii, participes; κοινωνοί. *Luc.* 5: 10. *Refer ad* 𐌳𐌰𐌹𐌻𐌰, Pars, portio.

𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐌴 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉𐌽𐌰: Induravit corda eorum; πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 12: 40. *Plura vide in* 𐌳𐌰𐌿𐌱𐌰𐍄𐌰.

𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐌰, Audebat; *Marc.* 12: 34. *Anglosaxonibus* dearran. dyrran *est* Audere. dyrstig, Audax. dyrstignes, Audacia, præsumptio. gedyrstigan, Præsumere, audere. *pro quo tamen per metathesin dixerunt etiam* geðirstian, Audere. geðirstlæcean, Præsumere. ðyrste, Audax, temerarius, *&c.* *Alamannis* durren *est* Audere. sie thine passionem wole durren gebilethan / Passionem tuam strenuè audent profiteri; *Willeramus* VIII, 2. her ni dorsti / Ipse non audebat; *Rhythmus de S. Annone*, § 41. *Anglis* dare. *Belgis* derren / derben / dorben / durben. *Danis* jeg torff *est* Audeo. *Islandis* þor / Audacia. *Omnia manifestè sunt affinia Græco* θαῤῥεῖν, Audere, fiduciam habere.

𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐌰𐌽, Mori. 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍈𐌹𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌿 𐍃𐌺𐌿𐌻𐌳𐌰 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐌰𐌽: Innuens quâ morte esset moriturus; *Joh.* 12: 33. 𐌼𐌰𐌸𐌰 𐌹̈𐌶𐌴 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐌹𐌸: Vermis eorum non moritur; *Marc.* 9: 48. 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂 𐌸𐌴𐌹𐌽: Mortua est filia tua; *Luc.* 8: 49. *Marc.* 5: 39. 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐍉-

Digitized by Google

𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐍄𐌽𐌰𐌼: Mortui sunt in aquis; *Matth.* 8:32. *Joh.* 6:58. *Vide quæ dicimus in* 𐌳𐌰𐌿𐌸𐍃, Mortuus.

𐌲𐌰𐌳𐌹𐌿𐍀𐌹𐌳𐌰, Profundè effodit; ἐβάθυνε. *Luc.* 6:48. *Refer ad* 𐌳𐌹𐌿𐍀, Profundus.

𐌲𐌰𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽, Condemnare. 𐌲𐌰𐌳𐍉𐌼𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐍃𐌺𐌿𐌻𐌰𐌽 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌿: Condemnaverunt eum esse reum mortis; κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. *Marc.* 14:64. *Aliter accipitur verbum Matth.* 11:19. 𐌲𐌰𐌳𐍉𐌼𐌹𐌳𐌰 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰: Justificata est; ἐδικαιώθη. *Matth.* 11:19. *Refer ad* 𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌳𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽 𐌿𐍃 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰: Excisus de petrâ; *Marc.* 15:46. *Vide quæ dicimus in* 𐌳𐍂𐌴𐌹𐌱𐌰𐌽, Tundendo excavare.

𐌲𐌰𐌳𐍂𐌰𐌲𐌺𐌴𐌹𐌸, Potum dedit; *Matth.* 10:42. *Vide* 𐌳𐍂𐌹𐌲𐌺𐌰𐌽, Bibere.

𐌲𐌰𐌳𐍂𐌰𐌿𐌷𐍄𐌴𐌹𐍃, Milites; *Marc.* 15:16. *Joh.* 19:2. 𐌹̈𐌺 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌹̈𐌼 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌿𐍆 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌾𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌲𐌰𐌳𐍂𐌰𐌿𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃: Ego homo sum habens sub potestate meâ milites; *Matth.* 8:9. 𐌲𐌰𐌳𐍂𐌰𐌿𐌷𐍄𐌴𐌹𐍃 *itaque dicti sunt* Milites, *i. apta bello manus, multitudo hinc inde ad usum belli collecta: nomine dubio procul desumpto à prisco aliquo verbo respondente Teutonico* gaderen / Colligere, in unum cogere; *ita Græcis* λογάδες, *absolutè*; λογάδες *item* ταγίαι *vel* στρατιῶται *dicuntur* Selecti milites. *Latinis quoque* Legio *dicta est, teste Varrone libro* IV *de* LL, quòd leguntur milites in dilectu. *Mirum itaque pluribus fortassè videbitur, quid moverit doctissimum antistitem Gothorum ut Lucæ* 3:14 𐌼𐌹𐌻𐌹𐍄𐍉𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 *diceret* Milites, *vocabulo manifestè satis ex* Militantes *corrupto: sed cogitandum Wulphilæ sæculo Gothos, per totam Italiam Romanis permixtos, plurimas voces Romanis dedisse, ac vicissim ab iis accepisse; cujus rei plurima passim exempla suppeditat nobis Argenteus codex, maximum Arctoæ antiquitatis decus.*

𐌲𐌰𐌳𐍂𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Præcipitare. *Vide* 𐌳𐍂𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Ex alto deorsum deturbare.

𐌲𐌰𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽, Cadere. *Vide* 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌳𐍂𐍉𐌱𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌶𐌰𐌺𐌰𐍂𐌹𐌰𐍃: Turbatus est Zacharias; *Luc.* 1:12. 𐌽𐌿 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌳𐍂𐍉𐌱𐌽𐍉𐌳𐌰: Nunc anima mea turbata est; *Joh.* 12:27. *Refer ad* 𐌳𐍂𐍉𐌱𐌾𐌰𐌽, Turbare. *ac magis etiam vide quæ annotavimus in* 𐌳𐍂𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽, Vexare.

𐌲𐌰-

𐌲𐌰𐍆𐌰𐌷𐌰𐌽, Capere, apprehendere; *πιάσαι*. *Joh.* 10: 39. *Vide* **𐍆𐌰𐌷𐌰𐌽**, Capere.

𐌲𐌰𐍆𐌰𐌷𐍂𐌹𐌳𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽 𐌼𐌰𐌽𐍅𐌾𐌰𐌽 𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽: Perfectam plebem parare Domino; *κατεσκευασμένον λαὸν ἑτοιμάσαι Κυρίῳ*. *Lucæ* 1: 17. *Suspicor autem* **𐌲𐌰𐍆𐌰𐌷𐍂𐌹𐌳𐌰** *esse ex* **𐌲𐌰𐍆𐌰𐌲𐍂𐌹𐌳𐌰**, *eo sensu quomodo* afægnod *vel* gefægnod *Anglosaxonibus est* Ornatus, venustatus, perpolitus. *vel ex illo* **𐍆𐌰𐌲𐍂** *quod Lucæ* 14: 35 *exponitur* Idoneus, utilis, aptus.

𐌲𐌰𐍆𐌰𐍃𐍄𐌰𐌽, Servare, conservare, observare, custodire. *Vide simplex* **𐍆𐌰𐍃𐍄𐌰𐌽**.

𐌲𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌳𐍃, Concilium, *συνέδριον*. *Marc.* 14: 55. *item* 15: 1. *Sicuti* **𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌹** *illud, quod Argenteo codici sæpius est* Concilium, *manifestè satis derivatur ex* **𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽** *vel* **𐌲𐌰𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽**, Convenire, congregari: *ita quoque simile vero est* **𐌲𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌳𐍃** *factum ex* **𐍆𐌰𐍂𐌰𐌽** *vel* **𐌲𐌰𐍆𐌰𐍂𐌰𐌽**, Ire, proficisci. *Huc omnino pertinent quæ infra dicimus in* **𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰**, Forum, vicus. *& in* **𐌲𐌰𐌵𐌿𐌼𐌸𐌰**, Synagoga.

𐌲𐌰𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽, Humare, sepelire. *Adi* **𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽**.

𐌲𐌰𐍆𐍂𐌰𐌿𐌾𐌹𐌽𐍉𐌽𐌳 𐌹̈𐌼: Dominantur eis; *Marc.* 10: 42. *Refer ad* **𐍆𐍂𐌰𐌿𐌾𐌰**, Dominus.

𐌲𐌰𐍆𐍂𐌴𐌷𐌿𐌽, Audiverunt, resciverunt, famâ & auditione acceperunt. **𐌲𐌰𐍆𐍂𐌴𐌷𐌿𐌽 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰 𐌹̈𐍃𐍄**: Auditum est quòd in domo esset; *Marc.* 2: 1. *Hunc Argentei codicis locum valdè illustrant sequentia.* gefrægn ic, Rescivi, intellexi; *Cædmon* 43, 13. 49, 5. 54, 1. 55, 6. 69, 3. 75, 9. 85, 5. 90, 23. mine fræge, Quantum ego famâ percipere potui; *Cædmon* 70, 20. gefrægost, Celeberrimus; *Cædmon* 71, 8. pe gefrigen habað, Percepimus; *Cædmon* 63, 7. gefrigen habbað, Intellexerunt; *Cædmon* 71, 5. 80, 7. frægendlic læcedom, Celebre medicamentum; *Herb.* CLV, 2. ᛅᚠ ᚠᚱᛁᚠᚴᛅ *Cimbris est* Rumore percipere; *Vide Wormium ad epinicium Egilli Skallagrimi, Classis primæ Strophâ tertiâ.* ᚠᚱᛁᛐᛐᛁ, Audivit; *Runicum lexicon in* ᛁᛒᛅᛁᚱᛉᛁᛘ. ᚠᚱᛁᚠᚢᛅ, Celebris; *Runicum lexicon in* ᛅᚠᚢᚱᛁᚠᛘ. ᚢᛁᛁᚠ-ᚠᚱᛁᚠᚢᛅ, Inclytus, longè latéq; celebris; *Runicum lexicon in* ᛒᚢᚱᛁᛁᛅ. *Islandis* fretter *dicuntur* Rumores.

𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽 𐍅𐌰𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 𐌰𐍆 𐌹̈𐌼: Absconditum erat istud verbum ab eis; *Luc.* 18: 34. **𐌲𐌰𐍆𐌰𐌻𐌷 𐍃𐌹𐌺 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌹̈𐌼**: Abscondit se ab iis; *Joh.* 12: 36. *Refer ad* **𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽**, Occultum.

Digitized by Google

𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽, Implere. **𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌹̈𐍄𐌰 𐌾𐌿𐌸𐌰𐌽 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌽𐍉𐌳𐌰**: Ita ut jam impleretur; *Marc.* 4: 37. **𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍃𐍅𐌰𐌼 𐌰𐌺𐌴𐌹𐍄𐌹𐍃**: Implens spongiam aceto; *Marc.* 15: 36. **𐌼𐌴𐌻𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌷𐍄 𐌱𐌹 𐌸𐍉𐍃 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍅𐌴𐌹𐍃𐌹𐌳𐍉𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌿𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃**: Scribere narrationem rerum quæ in nobis completæ sunt; *Luc.* 1: 1. *Refer ad* **𐍆𐌿𐌻𐌻𐍃**, Plenus.

𐌲𐌰𐌾𐌹𐌿𐌺𐌰𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌿: Vici mundum. *propriè*, Subjugavi mundum. *Joh.* 16: 33. *Refer ad* **𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺**, Jugum.

𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺, Jugum, *item* Par quodvis rerum similium: *nam binæ res ac pares, mutuo sibi additæ, plurimarum gentium idiotismo* Jugum *vocantur. Ita Lucæ* 2: 24. **𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺 𐌷𐍂𐌰𐌹𐍅𐌰𐌳𐌿𐌱𐍉𐌽𐍉** *est* Par turturum. ζεῦγος τρυγόνων. *ac Lucæ* 14: 19 **𐌾𐌿𐌺𐌰 𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐌴 𐍆𐌹𐌼𐍆** *sunt* Juga boum quinque. *Anglosaxonibus* ᵹeoc. ioc *est* Jugum. *Alam.* ioch / ioh. *Dan.* aag. *Angl.* yoke. *Belg.* jock. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Jugum. *Nostrum item etymologicum Anglicum in* yoke *&* juge.

𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺𐍉, Parabola, similitudo; *Luc.* 8: 9. *atque ita passim accipitur vox in Argenteo codice, intelligiturq; de duabus rebus diversis quidem, quæ tamen ob aliquam convenientiam componuntur comparanturq;. nam* **𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺** *est* Jugum, *sicuti proximè vidimus.*

𐌲𐌰𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽, Tenere; *Marc.* 3: 22. 6: 17. *Refer ad* **𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽**, Tenere, servare.

𐌲𐌰𐌷𐌰𐍆𐍄𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃 𐍃𐍄𐌿𐌱𐌾𐌿: Adhærentem nobis pulverem; τὸν κολληθέντα ἡμῖν τὸν κονιορτόν. *Luc.* 10: 11. **𐌲𐌰𐌷𐌰𐍆𐍄𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐌾𐌰𐌽𐌴 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌿𐌾𐌹𐍃**: Adhæsit uni civium regionis illius; ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης. *Luc.* 15: 15.

𐌲𐌰𐌷𐌰𐌷𐌰𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌳𐌿 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Omnis populus suspensus erat audiens illum; ὁ λαὸς ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων. *Luc.* 19: 48. **𐌿𐌽𐌳 𐍈𐌰 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰 𐌷𐌰𐌷𐌹𐍃**: Quousque animam nostram tollis? *i. Suspendis, vel Suspensam tenes.* ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; *Joh.* 10: 24. *Vide quæ annotavimus in* **𐌷𐌰𐌿𐌷**, Altus.

𐌲𐌰𐌷𐌰𐌷𐌾𐍉, Deinceps, ex ordine, consequenter; καθεξῆς. *Luc.* 1: 3. *à* **𐌷𐌰𐌷𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌷𐌰𐌽**, Pendere. *ac propriè usurpatur de rebus continuatâ serie mutuo sibi usque adeò arctè adhærentibus, ut aliud ex alio velnti pendere videatur.*

Digitized by Google

gahailjan, Curare, mederi, sanare; *Luc.* 9:1. gahailidedun, Sanabantur; *Marc.* 6:13. gahailidai wesun, Curabantur; *Luc.* 6:18. gahailniþ, Sanabitur; *Matth.* 8:8. *Refer ad* hailjan, Curare, sanare.

gahaitan, Spondere, promittere. gahaihaitun imma faihu giban: Promiserunt ei pecuniam dare; *Marc.* 14:11. *Anglosaxonibus* gehatan *est* Polliceri, vovere. gehat, Votum, promissum. *Cimbris* ✱IIAA *est* Vovere. ✱IIA, Votum. *Alamannis* geheizen / kiheizen *est* Spondere. geheiz / Promissum. *Utebantur & simplici* heit. *glossæ Lipsii*; heitinga / Vota. *Etiam* heizen *occurrit apud Willeramum* 111, 10; thiu *divina eloquia* heizent thiu selua wunna. Divina eloquia spondent idem gaudium. *Huc etiam refer Gallicum* souhaiter, *Desiderare, optare. Omnia quàm proximè accedunt ad* αἰτεῖν, Petere, postulare, poscere.

gahausjan *vide* hausjan, Audire.

gahlaibai, Condiscipuli. qaþ þomas þaim gahlaibam seinaim: Dixit Thomas condiscipulis suis; *Joh.* 11:16. *Nescio an affine aliquid habeat cum Alamannico* liab / leib / lib / lieb / lief / lif / liob / liub / Carus, dilectus. *Alamannicum gl B*, 50; Sodalibus, kaleibom. *quod manifestè consentit cum citato Argentei codicis loco. ac fortassè quoque cum ejusdem codicis verbis Lucæ* 1:54; hleibida Israela þiumagu seinamma: Suscepit Israël puerum suum.

gahnaiwidana insandidedun: Contumeliosè habitum dimiserunt; *Marc.* 12:4. *Huic affine est illud Bedæ libro Quarto hist. eccl. cap.* 15; gehnægde þa mægðe mid heꝼignan ðeopdome, Subegit provinciam graviore servitio; *Alioqui* hnigan *ut plurimùm denotat Anglosaxonibus Obedientiam submissionémq; testari leni quadam capitis inclinatione & genuum totiúsve corporis incurvatione.* hnigan to hehꝼelde, Ad thronum Dei reverenter incurvare se; *Cædmon* 96, 1. Loth hnah þam gieꝼtum to ꝼotum, Loth demisit se ad pedes hospitum; *Cædmon* 53, 4. hnigan mid heaꝼdum, Demissis atque inclinatis capitibus obedientiam submissionémq; testari; *Cædmon* 18, 18. onhnigon to ðam heꝼige, Inclinabant se coràm delubro; *Cædmon* 79, 1. onhnigendum heaꝼde ꝼymle hiꝼ geꝼihða adune on eoꝼðan beꝼette, Inclinato capite semper aspectum in terram defigat; *Reg. Benedicti, cap.* 7. *Theotiscis quoque minimè ignotum verbum.* hneigit / Vergit, inclinat; *gl B*, 55. finikan werden / Incurventur; *gl B*, 24. kehneickente / Declinantes. si kehneigit / Declinetur;

Digitized by Google

Kero. kineigit / Proclivum. kinigene / Proni; *gl C*, 12. geneigich / Proclivis; *gl D*, 32. *Belgis* geneyght / genegen / toe-genegen *est* Pronus, propensus, proclinis ad aliquid. *Fœminæ quoque Belgis dicuntur* nijgen / *quum moderatâ genuum flexurâ honoris ergò salutant alios. Pro* 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍆𐌰𐌽 *interim etiam* 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌰𐌽 *vel* 𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽 *videtur usurpâsse codex Argenteus: quæ valdè sunt affinia Græco* νεύειν.

𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍃𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌳𐌰: Humiles exaltavit; *Luc.* 1: 52. 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌾𐌰𐌳𐌰, Humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 18: 14. *Refer ad* 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌾𐌰𐌽, Humiliare. *quod habes in* 𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽, Inclinare, declinare.

𐌲𐌰𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌹𐌽 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Mœchatus est eam in corde suo; *Matth.* 5: 28. *Refer ad* 𐌷𐍉𐍂𐍉𐍃, Adulteri.

𐌲𐌰𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰𐌽, Mundare. *Refer ad* 𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐍃, Mundus, purus.

𐌲𐌰𐌷𐌿𐌲𐌳𐌰, Cogitatio; *Marc.* 12: 30. *Luc.* 1: 51. *Refer ad* 𐌷𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽, Cogitare; *quod affine est Græco* ἡγοῦμαι, Dūco, arbitror, existimo. *Vide annotata ad Tatiani* XVII, 1.

𐌲𐌰𐌷𐌿𐌻𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌽: Operiri; *Matth.* 8: 24. 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌹𐍃𐍄 𐌲𐌰𐌷𐌿𐌻𐌹𐌸. 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌿𐌻𐌾𐌰𐌹𐌳𐌰𐌿: Nihil est opertum, quod non revelabitur; *Matth.* 10: 26. *Vide* 𐌷𐌿𐌻𐌾𐌰𐌽, Operire, tegere, celare.

𐌲𐌰𐌹𐌰𐌹𐌽𐌽𐌰, Gehenna. *Græci ab Hebræis mutuati sunt suum* γέεννα *pro Valle quadam urbi Hierosolymitanæ vicinâ, quæ* גי הנום *dicebatur*, Vallis Hinnom, *in quâ olim Israëlitæ, immanibus vicinarum gentium superstitionibus mancipati, liberos suos Idolis adolebant. Inde factum est ut vox postea translata sit ad Inferorum sedes cruciatui damnatorum destinatas. Gallis quoque* genne, gehenne *inde videtur dicta Machina pluribus intenta funibus vel fidiculis, quibus distenduntur facinorosi ad extorquendam commissi criminis confessionem. Anglis quoque* ginnes *sunt Laquei, pedicæ.*

𐌲𐌰𐌹𐌱𐌽𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰 𐌸𐌿𐌺 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹: Æquabunt te solo; ἐδαφιοῦσί σε. *Luc.* 19: 44. *Refer ad* 𐌹𐌱𐌽𐍃, Æqualis, planus.

𐌲𐌰𐌹𐌳𐌳𐌾𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹: Convenit turba; *Marc.* 3: 20. 𐌲𐌰𐌹𐌳𐌳𐌾𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐍀𐌰𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿𐌻𐌴𐌹𐍃 𐌳𐌿 𐌹𐌰𐌹𐍃𐌿𐌰: Convenerunt apostoli ad Jesum; *Marc.* 6: 30. *Refer ad* 𐌲𐌰𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽, Convenire, congregari.

𐌲𐌰𐌹𐌳𐍂𐌴𐌹𐌲𐍉𐌳𐌴𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰, Pœnitentiam egissent; *Luc.* 10: 13. *Refer ad* 𐌹𐌳𐍂𐌴𐌹𐌲𐍉 𐌼𐌹𐌺: Pœnitet me.

𐌲𐌰𐌹𐍂𐌳𐌰,

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌹𐍂𐌳𐌰, Zona. 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌳𐌰 𐍆𐌹𐌻𐌻𐌴𐌹𐌽𐌰: Zonam pelliceam; *Marc.* 1:6. 𐌰𐌹𐌶 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌳𐍉𐍃: Æs in zonâ; *Marc.* 6:8. *Anglosaxonibus* ʒẏpdel *est* Zona, cinctorium, cingulum. *Alam.* gurdel. *Dan.* gyrdel. *Angl.* girdle. *Belg.* gordel. *Anglosaxonibus* ʒẏpdan *est* Cingere. *Alam.* gurten/curten. *Dan.* gyrde. *Angl.* gird. *Belg.* gorden. γυρῶ *Græcis est* Colligere in gyrum.

𐌲𐌰𐌹𐍂𐌽𐌰𐌽, Desiderare. 𐍆𐌰𐌽 𐌸𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌽𐌴𐌹𐌸: Dominus operam ejus desiderat; ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. *Matth.* 11:3. *Luc.* 19:31. 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌽𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌰𐌳 𐌹̈𐍄𐌰𐌽: Cupiebat implere ventrem; ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15:16. & 16:21. 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌽𐌴𐌹𐌸 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽: Cupietis videre; ἐπιθυμήσετε ἰδεῖν. *Luc.* 17:22.

𐌲𐌰𐌹𐍄𐌴𐌹𐌽 𐌰𐍄𐌲𐌰𐍆𐍄 𐌼𐌹𐍃: Hœdum dedisti mihi; ἔριφον ἔδωκας ἐμοί. *Luc.* 15:29. *Anglosaxonibus* ʒæt. ʒat, *est* Capra, capella. *Alamannis* geiz. *Danis* geed. *Islandis* geit. *Anglis* goat. *Belgis* geyt. *Quum animal hoc villis notabiliter sit insigne, præcipuè tamen capræ* in Ciliciâ circáq; Syrtes villo tonsili vestiantur, *ut author est Plinius nat. hist.* VIII, 50. *parum quoque abest quin huic animali putem nomen inditum à* χαίτη, Juba, coma. *nam sicuti capræ armis quàm villosissimis maximè commendantur, ita prolixiores villi ab armis dependentes, jubam quodammodo referunt. De caprarum tonsurâ agit Varro sub finem libri Secundi de Re rusticâ. Alamannico interim* geiz *affine est Hebræum* עֵז, Capra. *sicuti &* גְדִי, Hœdus.

𐌲𐌰𐌺𐌰𐌽𐌽𐌹𐌳𐌰 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌽: Ostendit nobis Dominus; ἐγνώρισεν ἡμῖν ὁ Κύριος. *Luc.* 2:15. 𐌲𐌰𐌺𐌰𐌽𐌽𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌼 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌾𐌰: Notum feci eis nomen tuum, & facio; ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω. *Joh.* 17:26. 𐌲𐌰𐌺𐌰𐌽𐌽𐌰𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌱𐌹 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳: Cognoverunt de verbo; διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος. *Luc.* 2:17.

𐌲𐌰𐌺𐍂𐍉𐍄𐌿𐌳𐌰, Conquassabitur; συνθλασθήσεται. *Luc.* 20:18. *Fortassè affine huic illud Theotisci glossarii* C, 11; Perculsus, thurahcruzit. *quemadmodum & Anglicum* to crush in pieces / *Friare, in minutissimas partes confringere. quæ non ita longè videntur abire à* κρούω, Pulso, collido. κροῦσις, Pulsatio, collisio. *Belgis quoque* kritse *est* Palea, festuca. kritsen sterken / Minutissimæ rei exiguum fragmentum. *Nisi quis putet* krits *dici minutissimum quodque & quicquid scalpendo veluti corradi potest*; *à* kratsen / Scalpere.

𐌲𐌰𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌸 𐌱𐌻𐍉𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌹𐌸𐌾𐍉𐍃: Considerate lilia agri; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ. *Matth.* 6:28. 𐌽𐌹𐌿 𐌲𐌰𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸: Non legistis?

Digitized by Google

legistis? *ὀυκ ἀνέγνωτε;* *Marc.* 12:26. 𐌽𐌹𐌷 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽. 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌳𐌰𐌿: Non est absconditum, quod non cognoscetur; *ὀυκ ἐστι κρύφιον, ὃ ὀυ γνωσθήσεται.* *Luc.* 8:17. *Refer ad* 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽, Noscere, scire.

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Ponere, mittere, collocare. *Sæpissimè usurpatur pro simplici* 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽. *quod vide.*

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌿𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Prosecuti sunt eum; *Marc.* 1:36. *Refer ad* 𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽, Sequi.

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌸𐍉𐌸 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃: Convocat amicos & vicinos; *Luc.* 15:6. *Refer ad* 𐌻𐌰𐌸𐍉𐌽, Vocare, ad se advocare, invitare.

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽, Credere. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Credentes. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌴𐌹𐌽𐍃, Fides. *Anglosax.* ȝeleaꝼa *vel* ȝelyꝼa *est* Fides. ȝelyꝼan, Credere. *Alam.* giloubo / kilauba / kilaupa *est* Fides. *Angl.* **belief.** *Belg.* **geloobe.** *Cum nihil aliud sit* Credere *quàm Non repugnare iis quæ dicuntur quò minùs fidem consequantur (quomodo Priscianus libro Decimo vult* Credo *dictum, quasi* Cretum do; *accipiendo nempe* Cretum *pro Decretum certúmq;) planè videtur verbum* 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽 *referendum ad illud* 𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽 *vel* 𐌿𐍃𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽, Concedere, permittere, *quod occurrit Matth.* 8:21 *&* 31. *item Luc.* 8:32. *Vide annotata nostra ad Tatiani* CLX, 4. *ubi totam originationis hujus rationem fusiùs prosequimur.*

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽, Credere, fidei alicujus committere. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌽𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌰 𐍄𐍂𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌹 𐌽𐌹 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌿𐌸. 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌴𐌹𐌽𐍉 𐍈𐌰𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌴𐌹𐌸: Si in iniquo mammonâ fideles non estis, quod verum est quis credet vobis? *Luc.* 16:11.

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌾𐌰𐌽, Latere; *Marc.* 7:24. *Vide* 𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌾𐌰𐌽, Inficiari.

𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, *vide* 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Liberare, solvere.

𐌲𐌰𐌻𐌲𐌰, Crux. *Matth.* 10:38. *Marc.* 8:34. 10:21. *Anglosax.* ȝalȝa. ȝealȝ. *Alam.* galge / kalgo. *Angl.* **gallows.** *Dan. Isl. Belg.* **galge** / *quod summus magister eruditiorum Vossius derivat à* Gabulus. *Vide ejus etymologicum in voce. Quidam Gabuli vocabulum derivant ab Hebræo* גבה, Altus, celsus. *Cum quâ originatione mirè consonat quod Theotiscum* hahan *&* hangan / Suspendere, crucifigere, *videantur facta ex* hah *vel* hoh / *Altus. Vide Observata nostra ad Willerami paginam* 68. *ac magis etiam etymologicum nostrum Anglicum in* **Gallows.**

𐌲𐌰-

𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌽. *vide* 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌽, Placere.

𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌹𐌽𐍉𐌽, Curari; θεραπευθῆναι. *Refer ad* 𐌻𐌴𐌹𐌺, Medicus.

𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐍃. *vide* 𐌻𐌴𐌹𐌺𐍃, Similis.

𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Ire; *Matth.* 8:21 & 31. 𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐌾𐌿𐍃 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐌸 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Numquid & vos vultis abire? *Joh.* 6:67. 𐌰𐌶𐌹𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌹𐍃𐍄 𐌿𐌻𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌺𐍉 𐌽𐌴𐌸𐌻𐍉𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Facilius est camelum per foramen acus transire; *Marc.* 10:25. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹𐌽 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌴𐌽: Ingressus in synagogam; *Marc.* 1:21. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐌸𐌰𐌹 𐌹𐌽𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Multi sunt intrantes; *Matth.* 7:13. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌹𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Abiit in domum suam; *Matth.* 9:7. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Transfretare, ire trans fretum; *Matth.* 8:18. *Vide quæ annotamus in* 𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌻𐌴𐍅𐌾𐌰𐌽, Offerre, exhibere, præbere. *item* Tradere, prodere. *Vide quæ dicimus in* 𐌻𐌴𐍅𐌾𐌰𐌽, Tradere, prodere.

𐌲𐌰𐌻𐌹𐍃𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Congregabit electos suos; *Marc.* 13:27. 𐌲𐌰𐌻𐌹𐍃𐌹𐌸 𐌸𐍉𐍃 𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌳𐍂𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐍉𐍃: Colligite quæ supersunt fragmenta; *Joh.* 6:12. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐍃𐌿𐌽 𐍃𐌹𐌺 𐌳𐌿 𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿: Congregaverunt se ad eum turbæ multæ; *Marc.* 4:1. *Joh.* 11:47. *Vide* 𐌻𐌹𐍃𐌰𐌽, Legere, colligere, congregare.

𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌹𐌳𐌰 𐌸𐍉: Uxorem duxerat eam; *Marc.* 6:17. *Refer ad* 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌽, Ducere uxorem.

𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐍇𐍂𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌴𐌹𐍃 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳: Pseudochristi & pseudoprophetæ exsurgent; *Marc.* 13:22. 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐍃: Ne esto falsus testis; *Marc.* 10:19. *Luc.* 18:20. 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌹𐌽𐌰: Falsum testimonium dicebant adversus eum; *Marc.* 14:56. *Refer ad* 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌽, Mendacium.

𐌲𐌰𐌻𐌿𐌺𐌰𐌽. *vide* 𐌻𐌿𐌺𐌰𐌽, Claudere.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃, Debiles; ἀναπήρους. *Luc.* 14:13. *at Lucæ* 4:18 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 *codex Argenteus exponit* Confractos; τεθραυσμένους. *Videtur referendum ad illud* 𐌼𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, *quod suo loco exponimus* Concidere, conscindere, præsecare.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰𐌹𐌼 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌼. 𐌸𐌰𐍄 𐌹𐍃𐍄 𐌿𐌽𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽𐌰𐌹𐌼. 𐌼𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Communibus manibus, id est illotis, manducantes; *Marc.*

Digitized by Google

Marc. 7:2. *& mox ejusdem capitis commate* 15 **gamainjan** *est* Coinquinare, polluere. *Interpres nimirum expressit Græcum* κοινὸς *&* κοινῶσαι. *nam* κοινὸν *in Novo fœdere nuncupatur, quicquid Profanum est atque immundum, quodq; omnes in promiscuo habent usu.*

gamalwidans hairtin ganasjan: Contritos corde sanare; *Luc.* 4:18. *Fortassè affine est Græco* ἀμαλὸς, Tener, mollis, debilis, *vel* μαλακὸς, Mollis.

gamanam bandwidedun: Sociis annuerunt; κατένευσαν τοῖς μετόχοις. *Luc.* 5:7. *Anglosaxonibus* ȝemana *est* Consortium. *à* ȝemæn, Communis.

gamanwjan, Parare, præparare. *Vide simplex* **manwjan**.

gamarzjan, Scandalizare. *Vide simplex* **marzjan**.

gamatidedun, Manducaverunt; *Marc.* 8:8. *Refer ad illud* **matjan**, Manducare. *quod habes in* **mats**, Esca, cibus.

gamaudeiþ izwis allis þatei qaþ du izwis: Suggeret vobis omnia quæcunque dixi vobis; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. *Joh.* 14:26.

gamaurgida þans dagans: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. *Marc.* 13:20.

gameleins, Scriptura; *Joh.* 7:38. *item* **þata gamelido**, Scriptura, quod scriptum est; *Joh.* 10:35. *sicuti & Joh.* 17:12. *Refer ad* **meljan**. **gameljan**, Scribere.

gamikilida fan armahairtein seina bi izai: Magnificavit Dominus misericordiam suam in illâ; *Luc.* 1:58. *Refer ad* **mikils**, Magnus.

gamostedun *occurrit Marc.* 2:2; **swa swe ni gamostedun nih at daura**: Ita ut ne quidem possent [accedere] ad januam. *Mihi certè* **gamostedun** *illud videtur esse à* **magan**, Posse; *ut Belgicum* most *& Plur.* mosten *est à* mogen / Posse. *atque ita mox commate* 4 *sequitur*, **ni magandans neƕa qiman**.

gamot, Capit; χωρεῖ. **waurd mein ni gamot in izwis**: Sermo meus non capit in vobis; ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. *Joh.* 8:37.

gamotjan. *Vide* **motjan**, Occurrere, obviam ire.

Digitized by Google

gamunan, Meminisse; *Luc.* 1:72. **ni gaman aglons**: Non meminit pressuræ; *Joh.* 16:21. **ni gamunuþ**: Non recordamini; *Marc.* 8:18. **gamuneiþ**, Mementote; *Joh.* 15:20. 16:4. **gamunda**, Recordatus est; *Matth.* 26:75. **gamundedum**, Recordati sumus; *Matth.* 27:63. **gamundedun**, Recordati sunt; *Joh.* 12:16. **gamunands**, Recordatus; *Marc.* 11:21. *Luc.* 1:54. **du gamunjan ïzos**: In memoriam ejus; *Marc.* 14:9. **ufarmunnodedun**, Obliti sunt; *Marc.* 8:14. *Anglosaxonibus* munan. ʒemunan. ʒemynan *est* Meminisse, recordari. ʒemynd, Memoria. ʒemyndiʒ, Memor, *&c.* *Alamannis* gimuntigan *est* Meminisse. in mina gimunt / In meam memoriam. *Danis* eg mindis *est* Recordor, reminiscor. *Islandis* eg man. *unde* eg munde *iis est* Recordatus sum. *Anglis* to bee mindfull / to call to minde *est* Meminisse, *&c.* *Antiquum interim* munan *videri potest desumptum ex* μνημονεύειν, Memorem esse, meminisse, *abjectâ primâ syllabâ: quum enim nulla uspiam vox (quantum ego quidem memini) ab MN incipiens occurrat in Gothicis, Anglosaxonicis, Cimbricis, Alamannicis, ullisve aliis Septentrionalium monumentis, verisimile quoque est Patres nostros primam syllabam in* μνημονεύειν *aversatos, ut insolentiorem atque idiomati patrio minùs congruentem.*

ganah siponi ei wairþai swe laisareis ïs: Sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus; *Matth.* 10:25. **ganah unsis**: Sufficit nobis; *Joh.* 14:8. **aflaiþ jera ganoha**: Peregre fuit multis temporibus; *Luc.* 20:9. *Anglosax.* ʒenoh. *Alam.* ginuoh. *Angl.* enough. *Belg.* genoeg. *Cimbris* ᚠᚴᛅᚠᛅᛚ ᚠᛅᚦᚢᚼ *dicitur* Vir omnium rerum copiâ abundans: *Runicum lexicon in* ᚠᛅᚦᚢᚼ. *Inductus interim priscâ codicis Argentei orthographiâ libens deduxerim* **ganah** *à* χαίνω, Lætitiâ afficio, voluptatem affero; *quòd nihil æquè miseros mortales exhilaret, quàm rerum omnium satietas. Vide Regem prophetam Ps.* IV, 8.

gananþida rodjands, Cessavit loquens; ἐπαύσατο λαλῶν. *Luc.* 5:4.

ganasjan, Sanare, ἰάσασθαι. **ïnsandida mik du ganasjan þans gamalwidans hairtin**: Misit me sanare contritos corde; *Luc.* 4:18. *Ab hac Sanandi significatione usurpari cœpit verbum pro* Servare, σῶσαι. **saei wili saiwala seina ganasjan. fraqisteiþ ïzai**: Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; *Marc.* 8:35. 15:31. *Luc.* 6:9. **saei fraqisteiþ saiwalai seinai ïn meina. ganisjiþ þo**: Qui perdiderit animam suam propter me, salvam faciet illam; *Luc.* 9:24. **ganisan**, Ser-

Marc. 7 : 2. *& mox ejuſdem capitis commate* 15 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰𐌽 *eſt* Coinquinare, polluere. *Interpres nimirum expreſſit Græcum* κοινὸς *&* κοινῶσαι. *nam* κοινὸν *in Novo fœdere nuncupatur, quicquid Profanum eſt atque immundum, quodq; omnes in promiſcuo habent uſu.*

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌻𐍅𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌽 𐌲𐌰𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽: Contritos corde ſanare; *Luc.* 4 : 18. *Fortaſſè affine eſt Græco* ἁμαλὸς, Tener, mollis, debilis, *vel* μαλακὸς, Mollis.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌽𐌰𐌼 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Sociis annuerunt; κατένευσαν τοῖς μετόχοις. *Luc.* 5 : 7. *Angloſaxonibus* ʒemana *eſt* Conſortium. *à* ʒemæn, Communis.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌽𐍅𐌾𐌰𐌽, Parare, præparare. *Vide ſimplex* 𐌼𐌰𐌽𐍅𐌾𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽, Scandalizare. *Vide ſimplex* 𐌼𐌰𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Manducaverunt; *Marc.* 8 : 8. *Refer ad illud* 𐌼𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽, Manducare. *quod habes in* 𐌼𐌰𐍄𐍃, Eſca, cibus.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌿𐌳𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌹𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌵𐌰𐌸 𐌳𐌿 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Suggeret vobis omnia quæcunque dixi vobis; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. *Joh.* 14 : 26.

𐌲𐌰𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. *Marc.* 13 : 20.

𐌲𐌰𐌼𐌴𐌻𐌴𐌹𐌽𐍃, Scriptura; *Joh.* 7 : 38. *item* 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌲𐌰𐌼𐌴𐌻𐌹𐌳𐍉, Scriptura, quod ſcriptum eſt; *Joh.* 10 : 35. *ſicuti & Joh.* 17 : 12. *Refer ad* 𐌼𐌴𐌻𐌾𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌼𐌴𐌻𐌾𐌰𐌽, Scribere.

𐌲𐌰𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌹𐌳𐌰 𐍆𐌰𐌽 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌱𐌹 𐌹̈𐌶𐌰𐌹: Magnificavit Dominus miſericordiam ſuam in illâ; *Luc.* 1 : 58. *Refer ad* 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐍃, Magnus.

𐌲𐌰𐌼𐍉𐍃𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 *occurrit Marc.* 2 : 2; 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌼𐍉𐍃𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌽𐌹𐌷 𐌰𐍄 𐌳𐌰𐌿𐍂𐌰: Ita ut ne quidem poſſent [accedere] ad januam. *Mihi certè* 𐌲𐌰𐌼𐍉𐍃𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 *illud videtur eſſe à* 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌽, Poſſe; *ut Belgicum* moſt *& Plur.* moſten *eſt à* mogen / Poſſe. *atque ita mox commate* 4 *ſequitur,* 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌽𐌴𐍈𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌼𐍉𐍄, Capit; χωρεῖ. 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 𐌼𐌴𐌹𐌽 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌼𐍉𐍄 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Sermo meus non capit in vobis; ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. *Joh.* 8 : 37.

𐌲𐌰𐌼𐍉𐍄𐌾𐌰𐌽. *Vide* 𐌼𐍉𐍄𐌾𐌰𐌽, Occurrere, obviam ire.

𐌲𐌰-

𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌰𐌽, Meminisse; *Luc.* 1:72. **𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌽 𐌰𐌲𐌻𐍉𐌽𐍃**: Non meminit pressuræ; *Joh.* 16:21. **𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌿𐌸**: Non recordamini; *Marc.* 8:18. **𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌴𐌹𐌸**, Mementote; *Joh.* 15:20. 16:4. **𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌳𐌰**, Recordatus est; *Matth.* 26:75. **𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌳𐌴𐌳𐌿𐌼**, Recordati sumus; *Matth.* 27:63. **𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽**, Recordati sunt; *Joh.* 12:16. **𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌰𐌽𐌳𐍃**, Recordatus; *Marc.* 11:21. *Luc.* 1:54. **𐌳𐌿 𐌲𐌰𐌼𐌿𐌽𐌽𐌾𐌰𐌽 𐌹𐌶𐍉𐍃**: In memoriam ejus; *Marc.* 14:9. **𐌿𐍆𐌰𐍂-𐌼𐌿𐌽𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽**, Obliti sunt; *Marc.* 8:14. *Anglosaxonibus* munan. ᵹemunan. ᵹemẏnan *est* Meminisse, recordari. ᵹemẏnd, Memoria. ᵹemẏndiᵹ, Memor, *&c.* - *Alamannis* gimuntigan *est* Meminisse. in mina gimunt / In meam memoriam. *Danis* eg mindis *est* Recordor, reminiscor. *Islandis* eg man. *unde* eg munde *iis est* Recordatus sum. *Anglis* to bee mindfull / to call to minde *est* Meminisse, *&c.* *Antiquum interim* munan *videri potest desumptum ex* μνημονεύειν, Memorem esse, meminisse, *abjectâ primâ syllabâ: quum enim nulla uspiam vox (quantum ego quidem memini) ab MN incipiens occurrat in Gothicis, Anglosaxonicis, Cimbricis, Alamannicis, ullisve aliis Septentrionalium monumentis, verisimile quoque est Patres nostros primam syllabam in* μνημονεύειν *aversatos, ut insolentiorem atque idiomati patrio minùs congruentem.*

𐌲𐌰𐌽𐌰𐌷 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌹 𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹 𐍃𐍅𐌴 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃 𐌹𐍃: Sufficit discipulo ut sit sicut magister ejus; *Matth.* 10:25. **𐌲𐌰𐌽𐌰𐌷 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃**: Sufficit nobis; *Joh.* 14:8. **𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌾𐌴𐍂𐌰 𐌲𐌰𐌽𐍉𐌷𐌰**: Peregre fuit multis temporibus; *Luc.* 20:9. *Anglosax.* ᵹenoh. *Alam.* ginuoh. *Angl.* enough. *Belg.* genoeg. *Cimbris* ᚠᛚᛅᚠᛅᛅ ᛉᛅᚦᚢᛅ *dicitur* Vir omnium rerum copiâ abundans: *Runicum lexicon in* ᛉᛅᚦᚢᛅ. *Inductus interim priscâ codicis Argentei orthographiâ libens deduxerim* **𐌲𐌰𐌽𐌰𐌷** *à* γανόω, Lætitiâ afficio, voluptatem affero; *quòd nihil æquè miseros mortales exhilaret, quàm rerum omnium satietas. Vide Regem prophetam Ps.* IV, 8.

𐌲𐌰𐌽𐌰𐌽𐌸𐌹𐌳𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Cessavit loquens; ἐπαύσατο λαλῶν. *Luc.* 5:4.

𐌲𐌰𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽, Sanare, ἰάσασθαι. **𐌹𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌼𐌹𐌺 𐌳𐌿 𐌲𐌰𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌻𐍅𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌽**: Misit me sanare contritos corde; *Luc.* 4:18. *Ab hac Sanandi significatione usurpari cœpit verbum pro* Servare, σῶσαι. **𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌹 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽. 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌹𐌶𐌰𐌹**: Qui voluerit animam suam salvam facere, perdet eam; *Marc.* 8:35. 15:31. *Luc.* 6:9. **𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌴𐌹𐌸 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰𐌹 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐌹𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰. 𐌲𐌰𐌽𐌹𐍃𐌾𐌹𐌸 𐌸𐍉**: Qui perdiderit animam suam propter me, salvam faciet illam; *Luc.* 9:24. **𐌲𐌰𐌽𐌹𐍃𐌰𐌽**,

Digitized by Google

Servari. σωθῆναι. ƕas mag ganisan: Quis potest salvus fieri? *Marc.* 10:26. *Luc.* 18:26. bedun ina ei þau skauta wastjos is attaitokeina. jah swa managai swe attaitokun imma ganesun: Rogabant eum ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent; & quotquot tangebant eum, servabantur. *Marc.* 6:56. *Ab hac verbi acceptione lucem accipit Willerami paraphrasis ad caput* II, *vers.* 14 *Cantici canticorum*; Thiu dúua thie thar nistelot in then steinlocheron ande in then hegge holeron / thiu mag genesan uore themo haueko / ande hiro junga thar inne zihen / *&c.* *Hinc etiam liquet unde Belgis* genesen *accipiatur pro* Sanare, medicinam facere.

ganatida meinans fotuns tagram seinaim: Rigavit pedes meos lachrymis suis; *Luc.* 7:44. *Belgis* nat *est* Madidus, humidus. *Alamannis* nazzi *est* Humor. nazzen / nezzen / Humore aliquo perfundere, humectare. *Græcis* νοτὶς *vel* νοτία *est* Humor. νότιος, Humidus. νοτίζω, Humecto, madefacio. *Alii tamen Alamannicum* nazz *malunt referre ad* νίζειν, Lavare, *vel ad* נָזָה, Aspersus est.

ganimis in kilþein: Concipies in utero; συλλήψῃ ἐν γαστρί. *Luc.* 1:31. faurþizei ganumans wesi in wamba: Priùs quàm in utero conciperetur; πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. *Luc.* 2:21. ganiman *etiam usurpatur pro* Capere, percipere, intelligere, discere. *Vide quæ annotavimus in* niman.

ganipnands in þis waurdis: Contristatus in verbo; στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ. *Marc.* 10:22. *Videtur esse ab antiquo aliquo verbo respondente Teutonico* nijpen *vel Anglico* nipp / Vellicare. *Ita quoque Latinis dolor vel tristitia dicitur* Fodicare, pungere, carpere, vellicare animum.

ganisan, Servari, salvum fieri. *Vide* ganasjan, Sanare.

ganiþjos, Cognati; συγγενεῖς. *Luc.* 1:58. *Vide* niþjis, Cognatus.

ganoh, Multa. nauh ganoh skal qiþan izwis: Adhuc multa habeo vobis dicere; ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν. *Joh.* 16:12. aflaiþ jera ganoha: Peregre fuit multis temporibus; ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. *Luc.* 20:9.

ganutun, Ceperant; *Luc.* 5:9. *Refer ad* niutan, Assequi, consequi, capere, nancisci.

gaƕeilaiþ sik ana imma gawairþi izwar: Requiescet super

super illum pax vestra; ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν. *Luc.* 10:6. GA-ƕEILAN *itaque, quod significat* Manere, immorari, ad certum aliquod spatium temporis superquiescere, *referendum est ad* ƕEILA, Hora, tempus, spatium temporis.

GAƕEITJAN, Candefacere, album facere; *Marc.* 9:3. *Refer ad* ƕEIT, Albus.

GAƕOTJAN. *Vide* ƕOTJAN, Objurgare, increpare, comminari.

GARAGINODA IUDAIUM: Consilium dederat Judæis; *Joh.* 18:14. *Vide quæ diximus in* RAGINEIS GUDS.

GARAHNIDEDUN, Appretiaverunt; *Matth.* 27:9. *Vide* RAHNAN, Numerare, supputare, æstimare.

GARAID, Constitutus. NIWAIHT UFAR ÞATEI GARAID SIJAI IZWIS LAUSJAIÞ: Nihil amplius quàm quod constitutum est vobis faciatis; μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. *Luc.* 3:13. *Cum hoc loquendi modo congruit, quod* ȝeꞃaꝺ *Anglosaxonibus est* Conditio, lex alicui dicta. on ꝥ ȝeꞃaꝺ, Eâ lege, hac conditione.

GARAIHTJAN FOTUNS UNSARANS IN WIG GAWAIRÞJIS: Dirigere pedes nostros in viâ pacis; *Luc.* 1:79. *Anglosax.* uꞃe ꝼet to ȝeꞃeccanne on ꞅybbe peȝ. *Alam.* zi girihtene unsera fuozza in uuog sibba. *Belg.* te richten onse voeten in den weg des vredes.

GARAIHTS, Justus; *Luc.* 2:25. GARAIHTAI, Justi; *Luc.* 18:9. ATTA GARAIHTA: Pater juste; *Joh.* 17:25. GARAIHTEINS, Justitia; *Matth.* 5:20. GARAIHTIÞA: *Joh.* 16:8. GARAIH-TOZAGATAIHANS, Magis justificatus; *Luc.* 18:14. *Anglosax.* ꞃihtpiꞅ. *Alam.* reht man / rehtlicho man. *Dan.* retfærdig. *Angl.* righteous. *Belg.* rechtvaerdig.

GARAIHTOZAGATAIHANS, Justificatus; *Luc.* 18:14. *quasi dicas* Justus declaratus, renuntiatus. *ut sit ab illo* GATEIHAN, Declarare, nuntiare, referre, *quod paullò post sequitur*.

GARAÞANA SIND ALLA IZWARA TAGLA HAUBIDIS: Numerati sunt omnes vestri capilli capitis; *Matth.* 10:30. *Omnino referendum est verbum ad* RAÞJO, Numerus.

Digitized by Google

𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃, Vicini. *Ita legimus Joh.* 9: 8; 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌵𐌹𐌸𐌿𐌽, Vicini dicebant. *& Luc.* 14: 12; 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌹𐍃 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌱𐌴𐌹𐌲𐌰𐌽𐍃, Noli vocare vicinos divites. *& mox ejusdem Euangelistæ* 15: 9; 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌹𐍄𐌹𐌸 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍉𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐍉𐌽𐍃, Convocat amicas & vicinas. *Anglosaxonibus* neahmen *vel* nehmen, nehbura *vel* nehᵹibura, *item* nehᵹehure *dicuntur* Vicini. *Alamannis* kepure. *Belgis* bueren/ gebueren. *Ac quemadmodum olim* nehᵹehure *dicti sunt* Vicini, *ab* hur, Domus. *quemadmodum item* nehbura *vel* nehᵹebura (*sicuti & Anglicum* neighbour) *nomen traxerunt ab illo* bur *quod quandoque pro* Casâ *vel* Tugurio *accipi ostendimus in annotatis ad gl* E, 9. *in* Mapalia. *ita quoque minimè est dubitandum quin* 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃 *dicti sint à* 𐍂𐌰𐌶𐌽, Domus; *quòd Vicinia propriè sit eorum, qui vel contiguas, vel non longè à se invicem dissitas habent ædes. Fusiùs de his egimus ad Keronem in* Vicinis.

𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃, Domus; *Marc.* 3: 25. *Luc.* 19: 46. *Joh.* 12: 3. 𐌻𐌹𐌲𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰 𐌿𐍃𐌻𐌹𐌸𐌰: Jacet in domo paralyticus; *Matth.* 8: 6. 𐌽𐌹 𐍆𐌰𐍂𐌰𐌹𐌸 𐌿𐍃 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌳: Nolite transire de domo in domum; *Luc.* 10: 8. 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃, Pater familias; *Luc.* 14: 21. 𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃, Hortus; *Joh.* 18: 1. ᚵᛆᚱᚦᚢᛦ, Prædium, domus, agger *Cimbris. vide Runicum lexicon. Danis* gaard *est* Domus. ᚵᛆᚱᚦ *antiquitùs* Urbem, arcem, *vel* regionem *significabat: unde & Russia nostratibus (inquit Wormius paginâ* 8 *addendorum ad Danica monumenta) dicta est* Ostregard, *quòd sita sit Moscorum regio ad ortum Solis. In eximio adhæc manuscripto quatuor euangeliorum codice interlineato R, qui nunc in privatis manibus delitescit, inveni* ᵹeard *vel* heaᵹe *posita pro* Sepimento; *Matth.* 21: 33. *Alamannis* gardo/ karto *est* Hortus. *Gall.* jardin. *Ital.* giardino. *Hisp.* gardin. *Dan.* gaard. *Angl.* garden. *Belg.* gaerde. *Pertinet ad vocabuli originem, quòd* ᵹearde (*sicuti paullò ante vidimus*) *denotavit* Sepem *vel* Munitionem claudens hortum, *atque ad ipsum deinde* Hortum *translatum sit nomen: prorsus ut à Græco* ἑρκτὸς, Inclusus, septus, *Latini primùm, ex doctissimorum hominum sententiâ, fecerunt* horctus, *atque inde* Hortus. *Nonnullam adhæc affinitatem habet cum hac nostrâ conjecturâ, quòd Joh. Davies Cymræorum* gardd, Hortus, *derivat ab Hebræo* גָּדֵר *vel* גֶּדֶר, Maceria, paries, horti sepimentum. *Punicâ certè linguâ* Gadir, *teste Plinio, naturalis historiæ libro Quarto, cap.* 22, *significat* Sepem. *In Olai denique Wormii Danicis monumentis, paginâ* 111, ᛂᚴ ᚵᛂᚱᚦᛁ *exp.* Ego sepimento cinxi. *unde Danis etiamnum hodie* gierde *est* Sepimentum. *sicuti* at gierde *iis est* Sepire, certam alicujus fundi proportionem sepimento munire. ᚵᛆᚱᚦᚢᛦ *inter alia Cimbris quoque denotabat* Munimentum. *prorsus ut Anglosaxonicum* tun *& Belgicum* tuyn

Digitized by Google

tun *denotant* Villam, prædium, hortum, aut locum quemvis conclusum obseptúmq;. *à* tynan, Claudere, sepire. *unde Anglis quoque* town *est Oppidum, oppidulum, municipium*.

𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰𐍅𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃, Paterfamiliâs; *Luc.* 14:21. *Matth.* 10:25. *Vocabulum est manifestè satis compositum ex* 𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃, Domus, *&* 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃, Potestatem habens, dominium exercens. *Anglosaxonibus* ƿealdend *est* Præsul; *gr Ælfrici cap.* IX, *terminat.* 10. heofones ƿaldend, Cœli dominus; *Cædmon* 7, 24.

𐌲𐌰𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Concurrere, convenire, congregari; *Vide quæ mox annotamus in* 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰, Forum.

𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌹, Concilium, cœtus consiliariorum congregatorum. *Vide quæ proximè dicimus in* 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰, Forum.

𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰, Forum *vel* Vicus. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐌱𐌰𐍂𐌽𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰𐌹 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼: Similes sunt pueris in foro sedentibus; *Luc.* 7:32. 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌵𐌿𐌼𐌸𐌹𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐍃𐌹𐌼: In synagogis & in vicis; *Matth.* 6:2. *Propriè videtur denotare Locum publicum ad quem multitudo hominum concurrit. à* 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Concurrere, convenire, congregari. 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍉 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌰𐍃 𐌰𐍄 𐌳𐌰𐌿𐍂𐌰: Et civitas omnis congregata erat ad januam; *Marc.* 1:33. 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹: Convenerunt summi sacerdotes omnes; *Marc.* 14:53. 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹: Conveniebant turbæ multæ; *Luc.* 5:15. *Simillimam derivationis rationem vide infra in* 𐌲𐌰𐌵𐌿𐌼𐌸𐌰, Synagoga. *Fortassè interim ab eodem* 𐌲𐌰𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Convenire, congregari, *est* 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌹, Concilium, cœtus consiliariorum congregatorum; *Matth.* 27:7. *Marc.* 3:6. 15:1.

𐌲𐌰𐍃𐌰𐌲 𐌾𐌿 𐍃𐌰 𐌿𐌹̈𐌻: Occiderat jam Sol; *Marc.* 1:32. *Refer ad* 𐍃𐌹𐌲𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐍃𐌹𐌲𐌰𐌽, Delabi, deorsum ferri, subsidere, occidere.

𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰 𐌼𐌰𐌽𐍃: Video homines; *Marc.* 8:24. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌼 𐍅𐌿𐌻𐌸𐌰𐌲𐌰 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰𐌳𐌰𐌲𐌰: Vidimus mirabilia hodie; *Luc.* 5:26. 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐌼𐌰 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽: Volumus Jesum videre; *Joh.* 12:21. *Refer ad* 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽. *Obiter interim hoc in loco observa, quod Lucæ* 19:37 𐌲𐌴𐍃𐌴𐍈𐌿𐌽 *est* Viderant: *Unde colligimus Gothis aliquando quoque* 𐌲𐌴 *usurpatum loco Augmenti syllabici* 𐌲𐌰, *quod verborum inflexionibus plerumque inservit*, *atque*

Digitized by Google

atque Anglosaxonibus est ʒe. *Alamannis* ge *vel* gi. *item* ka/ ke/ ki. *Belgis* ge.

ΓΑSΑΚΑΝ, *vide* SΑΚΑΝ, Arguere, corripere, increpare, objurgare, comminari.

ΓΑSΑΛΒΑΝ, Ungere. *vide* SΑΛΒΑΝ.

ΓΑSΑΤΙΔΑ ΝΑΜΑ, Imposuit nomen; *Marc.* 3:16. *Refer ad* SΑΤGΑΝ. ΓΑSΑΤGΑΝ, Ponere.

ΓΑSΑΤΙΨS ΥΑΚΨ: Restitutus est; ἀπεκατεστάθη. *Marc.* 8:25. *Nisi fortè scriptum fuerit* ΓΑSΤΑΤΙΨS ΥΑΚΨ. *quomodo Marc.* 3:5 *legimus* ΓΑSΤΑΨ ΑFΤΚΑ SΑ ΗΑΝΔΝS ΪS: Restituta est manus ejus; ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ.

ΓΑSΙΒGΑΝ, Reconciliari; *Matth.* 5:24. *Vide* SΙΒ, Pax.

ΓΑSΙΓΛΙΔΑ, Signavit; *Joh.* 6:27. *Vide* SΙΓΛGΑΝ, Sigillare.

ΓΑSΙΝΨGΑΙ, Comitatus, itineris comites. ΗΠΓGΑΝΔΑΝΑ ΪΝ ΓΑSΙΝΨGΑΜ ΪΝΑ ΥΙSΑΝ: Existimantes in comitatu illum esse; νομίσαντες ἐν συνοδίᾳ αὐτὸν εἶναι. *Luc.* 2:44. *Anglosaxonibus* ꞅıð *est* Iter. ʒeꞅıð, Socius, comes itineris. *Alamannis* sinda *sunt* Itinera. gisinde/ sinde/ Itineris comites. *Vide quæ annotavimus ad Keronem in* Itinera, sinda.

ΓΑSΙΤΑΝ, Sedere; *Marc.* 4:1. ΓΑSΙΤΑΝΔS, Sedens; *Luc.* 5:3. 14:28 & 31. ΓΑSΑΤ, Sedit, sedebat; *Marc.* 11:7. *Luc.* 4:20. *Joh.* 6:3. 12:14. *Vide* SΙΤΑΝ, Sedere.

ΓΑSΚΑFΤ FΑΙΚΘΑΝS: Constitutio mundi. ΓΑSΚΑΠΑΝS ΥΑΚΨ: Factus est. *Vide* SΚΑFΤΙΔΑ SΙΚ.

ΓΑSΚΑΨGΑΝ, Nocere. ΝΙΥΑΙΗΤΑΙ ΓΑSΚΑΨGΑΝΔS ΪΜΜΑ: Nihil nocens illi; *Luc.* 4:35. ΥΑΙΗΤΕ ΑΙΝΑΗΠΝ ΪΖΥΙS ΝΙ ΓΑSΚΑΨGΙΨ: Nihil vobis nocebit; *Luc.* 10:19. *Anglosaxonibus* ꞅcaðan. ꞅceaðan *est* Lædere, nocere. *Danis* stade. *Islandis* stada. *Anglis* scathe. *Belgis* schaeden. *Vide annotata ad gl B*, 12. *in* Damnum, scadun.

ΓΑSΚΕΙΚΙΨ, Interpretatum; *Marc.* 5:41. 15:22. ΓΑSΚΕΙΚGΑΔΑ, Interpretatur; *Joh.* 9:7. *Facit ad investigandam verbi originem, quòd* ꞅcıꞃ *Anglosaxonibus est* Purus, clarus, lucidus, limpidus. ꞅcıꞃ ꞅın; Limpidum vinum; *gl R*, 32. calıc on honda ðꞃyhtneꞅ ꞅıneꞅ ꞅcıꞃeꞅ: Calix in manu Domini vini meri; *Ps.* LXXIV, 7. *Alamannicum glossarium Lipsii*, scieri/ Lu-

Digitized by Google

Lucidum. filo ſcire / Præclarus. *Iſlandis* ſkyr *eſt* Perſpicuus. *Cum hoc igitur* ſcir *vel* ſcier / Clarus, perſpicuus, lucidus *manifeſtè convenit Gothicum* GA-SKEIRJIÞ, Interpretatus, *quaſi dicas Elucidatus*.

GASKOHI, Calceamenta; *Luc.* 15:22. GASKOHAI SANDALJOM: Calceari ſandaliis; *Marc.* 6:9. *Refer ad* SKOH, Calceus.

GASLAWAI. AFDUMBN: Tace, obmuteſce; σιώπα, πεφίμωσο. *Marc.* 4:39. *Vide* SLAWAN, Silere.

GASLEIÞJAN, Jacturam facere. ƕA BOTEIÞ MANNAN JABAI GAGEIGAIÞ ÞANA FAIRƕU ALLATA. JAH GASLEIÞEIÞ SIK SAIWALAI SEINAI: Quid proderit homini ſi lucretur mundum univerſum, & jacturam animæ ſuæ faciat? *Marc.* 8:36. SIS SILBIN FRAQISTJANDS AIÞÞAU GASLEIÞJANDS: Seipſum perdens & detrimentum ſui faciens; *Luc.* 9:25.

GASMAIT. BISMAIT, Linivit; ἐπέχρισε. *Joh.* 9:6 & 11.

GASOÞJAN, Saturare; *Marc.* 8:4. *Vide* SADA ITAN, Implere ventrem.

GASPAIW DALAÞ: Exſpuit in terram; *Joh.* 9:6. *Vide* SPEIWAN, Spuere.

GASPILLO ÞIUDANGARDJA GUÞS: Annuntia regnum Dei; διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. *Luc.* 9:60. *Vide* SPILLON, Narrare, euangelizare.

GAST, Hoſpes, peregrinus; *Matth.* 27:7. *Cambrobrit.* gweſtai, gweſtwr. *Angloſax.* gært. gert. gyrt. *Alam.* caſt / gaſt / kaſt. *Cimbr.* ᚴᛁᛁᛋᛏᚢᚱ. *Dan.* gieſt. *Iſl.* gieſtur. *Angl.* gueſt. *Belg.* gaſt. *Suſpicabar olim Belgicum* gaſt *detruncatum ex* γαστρίζειν, Opiparè lautéq; excipere, ventrem ſaburrare atque explere. *nunc tamen ambigo an non Angloſaxonicum* gert *unà cum pleriſque aliis rectiùs deduci poſſint ab* ἑστιᾶν, Epulas præbere, excipere convivio. *Plura de hac voce diximus in annotatis ad Tatiani* v, 13.

GASTALDA, Poſſideo. AFDAILJA TAIHUNDONDAI ALLAIZE ÞIZE GASTALDA: Decimas do omnium quæ poſſideo; ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. *Luc.* 18:12.

GASTANDAN, Manere. JABAI JUS GASTANDAIÞ IN WAURDA MEINAMMA: Si vos manſeritis in ſermone meo; *Joh.* 8:31, 44. GASTOÞ MARIAM MIÞ IZAI SWE MENOÞS ÞRINS: Manſit

Digitized by Google

Maria cum illâ quasi mensibus tribus; *Luc.* 1 : 56. 𐌲𐌰𐍃𐍄𐍉𐌸 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃 𐍃𐌰 𐌼𐌰𐌲𐌿𐍃 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌰𐌹𐍂𐌿𐍃𐌰𐌻𐌴𐌼: Remansit puer Jesus in Jerusalem; *Luc.* 2 : 43.

𐌲𐌰𐍃𐍄𐌰𐌿𐍂𐌺𐌽𐌹𐌸, Arescit; ξηραίνεται. *Marc.* 9 : 18.

𐌲𐌰𐍃𐍄𐌰𐌹𐌲 𐌰𐌽𐌰 𐍃𐌼𐌰𐌺𐌺𐌰𐌱𐌰𐌲𐌼, Ascendit in sycomorum; *Luc.* 19 : 4. 𐌲𐌰𐍃𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽 𐌹̈𐌽 𐍃𐌺𐌹𐍀𐌰: Ascenderunt in naviculas; *Joh.* 6 : 24. *Vide* 𐍃𐍄𐌴𐌹𐌲𐌰𐌽, Vadere, ire, venire. *item* Scandere.

𐌲𐌰𐍃𐍄𐌹𐌲𐌲𐌿𐌰𐌽, Offendere, *i. pedem in aliquam rem impingere atque ita cespitare.* 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌰𐍃 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌳𐌰𐌲. 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍃𐍄𐌹𐌲𐌲𐌿𐌹𐌸: Si quis ambulaverit in die, non offendit; *Joh.* 11 : 9 *&* 10. *cum quo loco confer illud Lucæ* 4 : 11; 𐌴𐌹 𐍈𐌰𐌽 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍃𐍄𐌰𐌲𐌿𐌾𐌰𐌹𐍃𐌴𐌹 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰 𐍆𐍉𐍄𐌿 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum. *Refer ad* 𐍃𐍄𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽, Pungere, ferire, offendere.

𐌲𐌰𐍃𐍄𐍉𐌸 𐍃𐍉 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐍃 𐌹̈𐍃 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐍃𐍉 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰: Restituta est manus ejus ut altera; ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. *Luc.* 6 : 10.

𐌲𐌰𐍃𐍄𐍂𐌰𐍅𐌹𐌸 𐌺𐌴𐌻𐌹𐌺𐌽: Stratum cœnaculum; *Marc.* 14 : 15. *Vide* 𐍃𐍄𐍂𐌰𐍅𐌰𐌽, Sternere.

𐌲𐌰𐍃𐌿𐌻𐌰𐌹𐌸 𐍅𐌰𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰: Fundata erat super petram; *Matth.* 7 : 25. 𐌲𐌰𐍃𐌿𐌻𐌰𐌹𐌸 *tantundem est ac si dicas* Columnarum *substructionibus firmatus suffultúsq;. Anglosaxonibus nempe* ſyl *est* Columna. *Alamannis* ſule/ ſiule. *Belgis* ſuyle. *Immo Cambrobritannis quoque* sail *est* Basis, fundamentum, solum: *sed illud fortè, ut plurima illius linguæ, abscissum est à Latino* Solum. *cujus rei occasionem, unà cum pluribus exemplis vide Observationum nostrarum in Willeramum paginam* 284 *& seqq. Ipsum verò* ſule *videri potest factum ex* ξύλον, Lignum, *vel ex* ὕλη, Lignea quævis materies struendis ædibus idonea. *Ut primâ suâ significatione accepta sit vox de Columnis sinè ullâ arte antiquitùs è ligno excisis. unde quoque ex hac ipsâ priscorum temporum simplicitate provenisse puto, quòd Alamannis (teste gl B, 52.)* ſuliu / Tabulas. Kiſulit / Tabulata *dixerunt. Saxones quo que truncum ligni non parvæ magnitudinis in altum erectum sub divo coluerunt, patriâ eum linguâ IRMINSUL appellantes, quod Latinè dicitur* Universalis columna; *Adamus Bremensis hist. eccles. cap.* 7.

𐌲𐌰𐍃𐌿𐌽𐌾𐍉𐌳𐌰 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌲𐌴𐌹: Justificata est sapientia; ἐδικαιώθη ἡ σοφία. *Luc.* 7 : 35. *Retuli ad* 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌰 *vel* 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌴𐌹𐌽𐍃.

𐌲𐌰𐍃𐌿𐍀𐌰𐌽. *Vide* 𐍃𐌿𐍀𐌰𐌽, Condire.

Digitized by Google

𐌲𐌰𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃, Glorificatus eſt; *Joh.* 12:16. 13:31. *Vide* **𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌽**, Honorare.

𐌲𐌰𐍃𐍅𐌹𐌺𐌿𐌽𐌸𐌾𐌰𐌽, Manifeſtari; *Luc.* 19:11. *Refer ad* **𐍃𐍅𐌹𐌺𐌿𐌽𐌸**, Manifeſtus.

𐌲𐌰𐍃𐍅𐌹𐌻𐍄𐌰𐌽. *Vide* **𐍃𐍅𐌹𐌻𐍄𐌰𐌽**, Mori.

𐌲𐌰𐍃𐍅𐍉𐌲𐌹𐌳𐌰, Ingemuit; *Marc.* 7:34. **𐌿𐍆𐍃𐍅𐍉𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌷𐌼𐌹𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰**: Ingemiſcens ſpiritu ſuo; *Marc.* 8:12. *Anglosaxonibus* ꞅƿeȝ *eſt* Sonus. ꞅƿeȝan, Sonare. *Acres nimirum ac valdè ſonori ſunt gemitus qui è compreſſis nimio dolore vitalibus prorumpunt.*

𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽, Nuntiaverunt, retulerunt; *Marc.* 5:14. *Vide* **𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽**, Nuntiare, narrare.

𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐌾𐌰𐌽, Oſtendere. **𐍈𐌰𐍃 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌸𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌽 𐌷𐌰𐍄𐌹𐌶𐌰**: Quis oſtendit vobis fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3:7. *Vide* **𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐌾𐌰𐌽**.

𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽. **𐌳𐌹𐍃𐍄𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽**, Diſſolvere, dirumpere, diſcindere. **𐌲𐌰𐍄𐌰𐌿𐍂𐌰**, Ruptura, ſciſſura. **𐌽𐌹 𐌵𐌰𐌼 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽 𐌰𐌺 𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽 𐍅𐌹𐍄𐍉𐌸**: Non veni ſolvere ſed adimplere legem; *Matth.* 5:17. **𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌷𐍄 𐌹̈𐍃𐍄 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌲𐌰𐌼𐌴𐌻𐌹𐌳𐍉**: Non poteſt ſolvi ſcriptura; *Joh.* 10:35. **𐍅𐌰𐌹𐍂𐍃𐌹𐌶𐌰 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌿𐍂𐌰 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸**: Pejor ſciſſura fit; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. *Anglosaxonibus* tæꞃan. totæꞃan *eſt* Rumpere. *Anglis* **teare**. *Vide annotata ad gl B*, 13. *in* Diſſuta, ȝatrantiu.

𐌲𐌰𐍄𐌰𐌼𐌾𐌰𐌽, Domare; *Marc.* 5:4. *Vide* **𐍄𐌰𐌼𐌾𐌰𐌽**.

𐌲𐌰𐍄𐌰𐍂𐌷𐌹𐌳𐌰𐌽𐌰 𐌱𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Inſignem vinctum habebant; *Matth.* 27:16.

𐌲𐌰𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽. *Vide* **𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽**, Facere.

𐌲𐌰𐍄𐌰𐌿𐌷𐌿𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌰𐍆𐌿𐌻𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐍀𐌰𐌿𐌽𐍄𐌹𐌰𐌿 𐍀𐌴𐌹𐌻𐌰𐍄𐌰𐌿 𐌺𐌹𐌽𐌳𐌹𐌽𐌰: Adduxerunt & tradiderunt eum Pontio Pilato præſidi; *Matth.* 27:2. *Joh.* 18:13. *Refer ad* **𐌰𐍄𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽**, Adducere, pertrahere.

𐌲𐌰𐍄𐌴𐌹𐌷 𐌹̈𐌼: Annuntia illis; *Marc.* 5:19. **𐌲𐌰𐍄𐌴𐌹𐌷𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃**: Annuntiabit vobis; *Joh.* 16:13. **𐌲𐌰𐍄𐌴𐌹𐌷𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐌲𐌹𐌱𐌰**: Annuntiabo vobis palàm; *Joh.* 16:25. *Vide* **𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽**, Nuntiare.

Digitized by Google

GATILS DAGS, Opportunus dies; *Marc.* 6:21. **GATILABA**, Opportunè; *Marc.* 14:11. *Suſpicor eſſe à priſcâ voce quæ reſpondet iſti* til *quod Cædmoni paſſim uſurpatur pro* Bonus. ƿile þonne ʒeſceaƿian. ƿlitiʒe and unclæne. tile ⁊ yfele. Tunc conſiderabit ſpecioſos & impuros, bonos & malos; 104, 7. he ƿæſ ſelfa til, Ipſe erat bonus, *de Japheto loquitur*; 36, 13. on ðæſe mæʒðe ƿæron men tile, In hac gente erant homines probi, *agit de poſteris Semi*; 37, 7. tilmodiʒ eorl *dicitur Abraham*; 42, 1. 47, 15. 60, 19. *atque ita* ἐυκαίρως *&* ἡμέρα εὔκαιρος *in duobus, quæ citantur, Argentei codicis locis aliquam etiam diei temporiſq; bonitatem inſinuant. Anglis quoque* **in good time** *eſt* Tempore oportuno.

GATIMID, Convenit; συμφωνεῖ. *Luc.* 5:36. *Angloſaxonibus* ʒetiman *vel* ʒetimian *eſt* Accidere, contingere, evenire. unʒetima, Incommoda, adverſitates, *&c. Sed hæc aliena ſunt ab hoc loco. Manifeſtè verò ex Gothico* **TIMAN** *vel* **GATIMAN** *reſervârunt Alamanni ſuum* **zimet**/ Decet, convenit. *pro quo Cimbri* ᚺᛁᛘᛁᛅ *dicunt, Dani* **ſømmer**/ *Angli* **it beſeemeth**/ *Belgæ* **het betaemt**. *Willeramus* VII, 9; **Ther uuin ther zimet minemo drute ze drinchene.** Vinum dignum dilecto meo ad bibendum. *quale nimirum Græcis diceretur* τίμιον, ἔντιμον, πολύτιμον, πολυτίμητον, Magni pretii. *Otfridus libro* V, *cap.* 11, *verſ.* 85 *de Christo diſcipulos ſuos poſt pedum ablutionem edocente quorſum id fecerit,*

Uuizit / quad er / theſa dat/
Thaz ſi in iuih gigat.
Thaz ir ni ſit zi fravili/
Thaz zeigot iu thiz bilidi.
Ir heizet allas thas iar
Mih Druhtin inti Meiſtar.
Rehto ſprechet ir thar:
Ih bin ouh ſo/ thas iſt uuar.
Nu ih ſulih thultu
Uuidar thie th' ih uualtu/
Mit ſuſlicheru redinu
Then minen mih ſus nideru:
Uuio harto mer zimit iu/
Ir ginozon birut untar iu/
Thaz ein andremo
Suazi uuaſge gerno:
Ioh untar iu mit guati
Irbeitit otmuati/

Mit

Mit mihilen minnon
Iz frammort zeigot mannon.

𐌲𐌰𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰𐌽. *Vide* 𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰𐌽, Ædificare.

𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Nuntiare, referre, recenſere, narrare. 𐌲𐌰𐍄𐌴𐌹𐌷 𐌹̈𐌼: Annuntia illis; *Marc.* 5: 19. 𐌲𐌰𐍄𐌴𐌹𐌷𐌹𐌸, Renuntiate; *Matth.* 11: 4. 𐌲𐌰𐍄𐌴𐌹𐌷𐌰, Annuntiabo; *Joh.* 16: 25. 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽, Narraverunt; *Matth.* 8: 33. *Marc.* 5: 14. 6: 30. *Luc.* 7: 18. 𐍅𐌰𐍃 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌷𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌰𐌷𐌼𐌹𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌹𐌽: Reſponſum acceperat à ſpiritu ſancto; *Luc.* 2: 26. 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌹𐌷𐍄𐍉𐌶𐌰·𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌷𐌰𐌽𐍃, Juſtificatus; *Luc.* 18: 14. *Eſt verò* 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽 *iſtud à* 𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Ducere, trahere; *quòd aliquid nuntiantes narrantéſve totam rerum nuntiandarum ſeriem, eo quo geſtæ ſunt ordine, in longum veluti ducant ac trahant. quomodo & Belgis* vertrecken *eſt* Narrare. *Latini quoque dicunt* Producere *vel* Protrahere ſermones.

𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Adducere, pertrahere. 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽𐌳 𐌹̈𐌽𐌰 𐌳𐌿 𐍆𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰𐌹𐌿𐌼, Adducunt eum ad phariſæos; *Joh.* 9: 13. 18: 13. 𐌲𐌰𐍄𐌰𐌿𐌷𐌿𐌽, Adduxerunt; *Matth.* 27: 2. 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌸𐍉 𐍃𐌺𐌹𐍀𐌰 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰: Subducentes naves ad terram; *Luc.* 5: 11. *Refer ad* 𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Ducere, trahere.

𐌲𐌰𐍄𐍂𐌿𐌳𐍉𐌽 𐍅𐌰𐍂𐌸: Concultatum eſt; *Luc.* 8: 5. *Vide* 𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽, Calcare.

𐌲𐌰𐍄𐌿𐌻𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰 𐌳𐌿 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌰𐌹𐍂𐌿𐍃𐌰𐌻𐌴𐌼: Firmavit faciem ſuam, ut iret in Jeruſalem; αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 9: 51.

𐌲𐌰𐍄𐍅𐍉, Platea. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲 𐍃𐍀𐍂𐌰𐌿𐍄𐍉 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍄𐍅𐍉𐌽𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌲𐍉𐍃 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃: Exi citò in plateas & vicos civitatis; *Luc.* 14: 21. *Alamannis* gazzen *ſunt* Plateæ. *Iſlandis* gata *eſt* Via. *vett Belgis* gatte *eſt* Vicus, platea.

𐌲𐌰𐌸𐌰𐌷𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Tacuerunt; *Luc.* 20: 26. 𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌸𐌰𐌷𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌹: Ut taceret; *Marc.* 10: 48. *Vide* 𐌸𐌰𐌷𐌰𐌽, Tacere.

𐌲𐌰𐌸𐌹𐌿𐌸𐌾𐌰𐌽, Benedicere. *Vide* 𐌸𐌹𐌿𐌸, Bonum.

𐌲𐌰𐌸𐌻𐌰𐌷𐍃𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌱𐌹 𐌹̈𐌽𐌽𐍃𐌰𐌲𐌰𐌷𐍄𐌰𐌹 𐌹̈𐍃: Turbata eſt in ſermone ejus; διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ. *Luc.* 1: 29.

𐌲𐌰𐌸𐌻𐌰𐌹𐌷𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌼: Amplectens eos; ἐναγκαλισάμενος αὐτά. *Marc.* 10: 16.

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌸𐌻𐌰𐌿𐌷𐌿𐌽, Fugerunt; *Matth.* 8:33. *Marc.* 5:14. 14:50. *Vide* 𐌸𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Fugere.

𐌲𐌰𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽, Consolari. 𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌹̈𐌾𐍉𐍃: Ut consolarentur eas; *Job.* 11:19. *Vide* 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽, Consolari.

𐌲𐌰𐌸𐍂𐌰𐍃𐌺 𐍃𐌴𐌹𐌽 𐌲𐌰𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌴𐌹𐌸: Aream suam purgabit; *Luc.* 3:17. *Anglosaxonibus* ðærscan. ðarscan. ðearscan. ðerscan *est* Tundere, pulsare, verberare. geðersc, Verbera. ðerscel, Tritorium. *Alamannis* dresca *est* Tritura. *Danis* tærske *est* Triturare, messem flagellis excutere. *Anglis* thresh. *Belgis* dorschen. *Aliquam videntur affinitatem habere cum* θραύω, θραύειν, Ferio, frango. *Ab eodem interim* ðerscan *Anglosaxonibus* Limen *dicitur* ðrescwold *vel* ðrescwald. *q. d. Lignum quod introeuntium exeuntiúmq; pedibus assiduè pulsatur atque atteritur. prorsus ut Belgis quibusdam* drempel *dicitur* Hypothyrum, *tanquam sit à* trampelen / Calcare, proculcare. *Islandis* þroskulldur / *Anglis* treshold *est* Limen.

𐌲𐌰𐌸𐌿𐌻𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲: Perpessa multa; *Marc.* 5:26. *Vide* 𐌸𐌿𐌻𐌰𐌽, Pati, tolerare.

𐌲𐌰𐌿, Si; εἰ. *Marc.* 8:23. 𐌾𐌰𐌿. *Marc.* 3:2.

𐌲𐌰𐌿𐌾𐌴, Ingens alicujus regionis tractus. 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌿𐌾𐌰 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌲𐌰𐌹𐍃𐌰𐌹𐌽𐌴: In regionem Gergesenorum; *Matth.* 8:28. 𐌱𐌹𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌲𐌰𐍅𐌹: Percurrentes universam illam regionem; *Marc.* 6:55. *Luc.* 15:14, 15. 𐌰𐌽𐌳 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰𐌽𐌰𐌿𐍃: In omnem regionem Jordanis; *Luc.* 3:3. *Theotiscum glossarium B*, 38 Pagum *exponit* gauuimez. *Belgis quoque* gaw/ gew/ gou/ goo/ gouwe *est* Pagus, *i. certum ac definitum regionis alicujus spatium. Olim enim Pagi vocabulum sic acceptum liquet ex iis quæ de Suevorum pagis tradit Cæsar. Vide Scaligeri Ausonianas lectiones lib.* I, *cap.* 23. *sicuti & Marquardi Freiberi Palatinas origines, cap.* 5. *Veteris interim linguæ Frisicæ tenacibus* gæ *etiamnum hodie est* Pagus, vicus rusticus. gæ-man / Incola ejusdem pagi. gæ-feynt / Adolescens eundem pagum inhabitans. *atque adeò Frisicum* gæ *manifestè originem suam præ se fert, tanquam sit à* γαῖα, γῆ, *quod non modò* Terram *in genere, verùm etiam quandoque* Ingentem aliquem terrarum tractum *significat. Vide quoque Spelmannum in* Gobia.

𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌽, Videre. 𐍈𐌰 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌴𐌹𐍃 𐌲𐍂𐌰𐌼𐍃𐍄𐌰 𐌹̈𐌽 𐌰𐌿𐌲𐌹𐌽 𐌱𐍂𐍉𐌸𐍂𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃: Quid vides festucam in oculo fratris tui? *Luc.* 6:41.

𐌲𐌰𐌿-

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌿𐌼𐌹𐌳𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌰𐌼𐌼𐌰: Vidit hominem cœcum; *Joh.* 9: 1. 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Viderunt; *Marc.* 16:4. 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Videns; *Luc.* 5:8. 6:42. 17:15. 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Videntes; *Matth.* 9:11. 𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌹𐌽𐌳𐌰𐌿 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼: Ut videantur hominibus; *Matth.* 6:5. *Ab hoc* 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌽 *Anglosaxonibus fortè verbum* ȝẏman *vel* beȝẏman *usurpatum pro* Custodire, observare, attentè & cum curâ servare: *nam inspectio curam præsupponit, & cura assiduam inspectionem postulat. unde quoque* ἐπίσκοποι *olim dicti, qui custodiunt gregem Domini, q. d. inspectores: quomodo &* λινόπται *Græcis dicebantur* Retia servantes. οἰνόπται, Vinearum custodes, *&c. Latinis quoque* Tueri *pro Videre, accipiebatur olim etiam pro* Custodire, servare: *unde* Æditui *&* Æditeuntes *dicti. Multa in hanc rem habet Cl. Salmasius in Trapezitico. Ab hac igitur propinquâ Curæ atque Inspectionis significatione Gothicum fortassè* 𐌲𐌰𐌿𐌼𐌾𐌰𐌽 *& Anglosaxonicum* ȝẏman, *Alamannicum item* cauman/ couman/ gouman *videri possunt valdè affinia Græco* κομεῖν, Curare, curam gerere. *Adi quoque annotata nostra ad gl B, 1. in* Animadvertit, kaumun nam.

𐌲𐌰𐌿𐌽𐍉𐌽 𐌳𐌿𐌲𐌹𐌽𐌽𐌹𐌸, Lugebitis; πενθήσετε. *Luc.* 6:25. 𐌲𐌰𐌿𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Lamentavimus vobis; ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν. *Luc.* 7:32. 𐌲𐌰𐌿𐌽𐍉𐌸 𐌾𐌿𐍃: Flebitis vos; θρηνήσετε ὑμεῖς. *Joh.* 16:20. *Nonnihil habet affinitatis cum Græco* γοάω *vel* γοάομαι, Gemo, defleo, deploro. *unde* γόος *est* Luctus. γοερός, γοώδης, Flebilis, lugubris.

𐌲𐌰𐌿𐍂𐍃, Tristis, mœrens. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌲𐌰𐌿𐍂𐍃: Abiit mœrens; *Marc.* 10:22. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌽𐌰 𐌲𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌽𐌰𐌽𐌰: Videns illum tristem factum; *Luc.* 18:24. 𐌲𐌰𐌿𐍂𐍃 𐌹̈𐌽 𐌳𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸𐍉𐍃 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐌴: Contristatus super cœcitate cordis eorum; *Marc.* 3:5. 𐌲𐌰𐌿𐍂𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌰 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍃: Contristatus est Rex; *Marc.* 6:26. *Luc.* 18:23. 𐌽𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹𐌸 𐌲𐌰𐌿𐍂𐌰𐌹: Nolite fieri tristes; *Matth.* 6:16. 𐌲𐌰𐌿𐍂𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉: Tristitia implevit cor vestrum; *Joh.* 16:6.

𐌲𐌰𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽𐌴 𐌼𐌰𐌽𐍅𐌹𐌳𐍃: Perfectus; κατηρτισμένος. *Luc.* 6:40. *Refer ad* 𐌿𐍃𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Perficere. *magis tamen vide* 𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿𐌷𐌰𐌽𐌰𐌹, Perfecti, consummati.

𐌲𐌰𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽 𐍃𐌹𐍃 𐌹̈𐌿𐌳𐌰𐌹𐌴𐌹𐍃: Conspiraverant Judæi; *Joh.* 9:22. *Fortassè verò* 𐌲𐌰𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽 𐍃𐌹𐍃 *tantundem est ac si dicas* Condixerant inter se: *ut sit à* 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽.

𐌲𐌰𐌵𐌹𐌿𐌽𐍉𐌳𐌰, Revixit. *Vide quæ diximus in* 𐌵𐌹𐍅𐌰𐌹𐌶𐌴 𐌲𐍉𐌸.

Digitized by Google

gaqumþa, Synagoga. in gaqumþim jah in garun-sim: In synagogis & in vicis; *Matth.* 6:2. us gaqumþim dkei-banda izwis: E synagogis ejicient vos; *Joh.* 16:2. ik sinteino laisida in gaqumþai jah in dalhusa. þarei sin-teino iudaieis gaqimand: Ego semper docui in synagogâ & in templo, ubi continuò Judæi conveniunt; *Joh.* 18:20. *Ex hoc postremo loco patet* gaqumþa *esse à* gaqiman, Convenire, congregare: *prorsus ut* συναγωγὴ *est à* συνάγω, Congrego. *Interim alibi quoque verbum* gaqiman *sic accipitur.* gaqemun managai: Convenerunt multi; *Marc.* 2:2. gaqumanaim im: Congregatis illis; *Matth.* 27:17. gaquma-naim þan hiuman managaim: Cùm autem turba plurima conveniret; *Luc.* 8:4. wesun gaqumanai: Convenerant; *Luc.* 5:17. gaqemun sik manageins filu du imma: Convenit turba multa ad eum; *Marc.* 5:21. 7:1. 10:1. *Simplex quoque* qi-man *sic olim accipi solitum, discimus ex Luc.* 17:37. *Simillimæ derivationis rationem vide supra in* gafaurds, Concilium. *&* garunsa, Forum *vel* Vicus. *&* ƕairban, Ire, venire. *Huc etiam refer illud Keronis*; Conventu, zumfti. *nam* zumfti *correptum puto ex* zuauuimfti. *Vide Annotata in Tatiani* CLXXXIX, 2.

gawagjan, Movere, σαλεῦσαι. *Luc.* 6:48. gawagjanda mahteis þos in himinam: Movebuntur virtutes quæ in cœlis sunt; *Marc.* 13:25. *Refer ad* wagida, Agitatus, concussus.

gawairpan, Mitti, projici; *Marc.* 9:45. *Vide* wairpan, Mittere, projicere.

gawairþi, Pax; *Luc.* 2:14. 19:38. ni qam lagjan ga-wairþi. ak hairu: Non veni mittere pacem, sed gladium; *Matth.* 10:34. gagg in gawairþi: Vade in pace; *Marc.* 5:34. gawairþei-gai sigaiþ miþ izwis misso: Pacem habete inter vos; *Marc.* 9:50. *Anglosaxonibus* ƿære *est* Pactum, fœdus. *Theotiscum glossarium* C, 1; Absque fœdere, ana uuara. *ubi vide annotata.*

gawaknandans, Evigilantes; διαγρηγορήσαντες. *Luc.* 9:32. *Refer ad* wakan, Vigilare.

gawaldand im: Potestatem habent ipsorum; *Marc.* 10:42. *Vide* waldan, Dominari.

GA-

𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐍅𐍂𐌹𐌺𐌰𐌹 𐌲𐌿𐌸: Electos suos vindicabit Deus; *Luc.* 18:7. 𐌳𐌿 𐌰𐍆𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃: Ad seducendos electos; *Marc.* 13:22. 𐌹̈𐌺 𐍅𐌰𐌹𐍄 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰: Ego scio quos elegerim; *Joh.* 13:18. 𐌽𐌹 𐌾𐌿𐍃 𐌼𐌹𐌺 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸. 𐌰𐌺 𐌹̈𐌺 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Non vos me elegistis, sed ego elegi vos; *Joh.* 15:16. *Refer ad* 𐍅𐌰𐌻𐌾𐌰𐌽, Eligere.

𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽, Convertere, in rectam viam revocare, ad resipiscendum adducere. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉𐌽𐌰 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌽𐌴 𐌳𐌿 𐌱𐌰𐍂𐌽𐌰𐌼: Convertere corda patrum in filios; *Luc.* 1:17. *vide & comma proximè antecedens.* 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌰𐌽 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌹𐌽𐌳𐌰𐌿 𐌹̈𐌼 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐍃: Ne quando convertantur & dimittantur eis peccata; *Marc.* 4:12. *Joh.* 12:40. *Sæpiùs tamen* 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽 *est* Redire, reverti eò unde veneras. *Refer ad* 𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽, Vertere.

𐌲𐌰𐍅𐌰𐍂𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌹̈𐌽𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌿: Damnabunt eum morte; *Marc.* 10:33. *Anglosaxonibus* ƿerȝan. ƿẏrȝan. ƿiriȝan. ƿirian *est* Maledicere, malignari, devotare, execrari.

𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌹̈𐍉𐌷𐌰𐌽𐌽𐌴𐍃 𐍄𐌰𐌲𐌻𐌰𐌼 𐌿𐌻𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿𐍃: Vestitus erat Johannes pilis cameli; *Marc.* 1:6. 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐌼 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃: Vestimento non induebatur; *Luc.* 8:27. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐍀𐌰𐌿𐍂𐍀𐌰𐌿𐍂𐌰𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐌱𐍅𐍃𐍃𐌰𐌿𐌽: Induebatur purpurâ & bysso; *Luc.* 16:19. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐍀𐌰𐌿𐍂𐍀𐌿𐍂𐌰𐌹: Induerunt eum purpurâ; *Marc.* 15:17. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌺: Vestivit se; *Matth.* 6:29. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌴𐌹𐌽𐍃: Vestimentum; *Luc.* 9:29. *Vide* 𐍅𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽, Vestire.

𐌲𐌰𐍅𐌰𐌸, Conjunxit. 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌲𐌿𐌸 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌸. 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌽𐌹 𐍃𐌺𐌰𐌹𐌳𐌰𐌹: Quod Deus conjunxit, homo non separet; *Marc.* 10:9.

𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰: Fecit convivium magnum; *Luc.* 5:29. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐍆𐌰𐌽𐌹: Fecit lutum; *Joh.* 9:6. *Refer ad* 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽, Facere, operari.

𐌲𐌰𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰𐌹𐌳𐌰, Sanctificavit. *Joh.* 10:36. *Refer ad* 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰 *vel* 𐍅𐌴𐌹𐌷𐍃, Sanctus.

𐌲𐌰𐍅𐌴𐌹𐍃𐍉𐌸 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃 𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐌰𐌹: Visitat nos oriens ex alto; *Luc.* 1:78 & 68. 𐌲𐌰𐍅𐌴𐌹𐍃𐍉𐌳𐌰 𐌲𐌿𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃: Visitavit Deus plebem suam; *Luc.* 7:16. *Francicè*, Got uuisota sines folkes; *Tat.* XLIX, 5. *Atque ita quoque* uuison *Otfrido & Willeramo*

Digitized by Google

passim usurpatur. gawison/ Visitare; *Kero. Vide plura in annotatis ad Tatiani* IV, 14.

ΓΛΥΕΝϚΛ, Arbitror, æstimo, puto. ὑπολαμβάνω. *Luc.* 7: 43. *Vide* **ΥΕΝϚΛΝ**, Putare, existimare.

ΓΛΥΙΓΛΝΛ ΜΙΤΛΔS: Coagitatam mensuram; σεσαλευμένον μέτρον. *Luc.* 6:38. *Refer ad* **ΥΛΓΙΔ**, Agitatus, concussus.

ΓΛΥΧΝΔΧΝΔΛΝS, Vulnerantes; *Luc.* 20: 12.

ΓΛΥΚΙΚΙΨ ÏNS SΠΚΛΠΤΧ: Faciet vindictam illorum citò; ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. *Luc.* 18: 8. *vide quoque proximè antecedens comma. Anglosaxonibus* ƿræcan. ƿrecan, Ulcisci, vindicare. *Alamannis* rechen/ richen. *Belgis* wreken. *Nostram de origine verbi conjecturam ac plura huc pertinentia vide in annotatis ad gl B*, 42. *in* Punirent.

ΓΛΥΚΙSUΛΝΔ, Referunt fructum; τελεσφοροῦσι. *Luc.* 8: 14.

ΓΕSΕΘΠΝ, *Lucæ* 19: 37 *occurrit pro* **ΓΛSΕΘΠΝ**, Viderant: *manifesto indicio Augmentum syllabicum* **ΓΛ**, *quod verborum inflexionibus passim adhibent Gothi, olim quoque* **ΓΕ** *fuisse. Vide quæ annotavimus in* **ΓΛSΛΙΘΛ**, Video.

ΓΙΒΛΝ, Dare. *Anglosax.* ȝẏfan. *Alam.* geban / keban / kepan. *Cimbr.* ᛅᛏ ᚵᛁᚠᛅ. *Dan.* giffue. *Angl.* give. *Belg.* geven. *Mericus Casaubonus, Isaaci filius, derivabat ab ἐγγυᾷν, quod propriè significat ἐγγυαλίζειν vel ἐγχειρίζειν*, In manus tradere.

ΓΙΒΛΛ, Pinna, summa structuræ totius extremitas, *vulgo* Pinnaculum. **ΓΛSΛΤΙΔΛ ÏΝΛ ΛΝΛ ΓΙΒΛΙΝ ΛΛhS**: Statuit eum super pinnaculum templi; *Luc.* 4: 9. *Islandis* gabl *est* Terminus. *Danis* gafl, *& Belgis* gevel *est* Fastigium illud seu Cacumen quod in ædium frontispicio maximè incurrit in oculos. *Kilianus vult* gevel *dici quasi* gehevel/ *ab* heven *vel* heffen/ In altum elevare, sursum attollere. *Mihi tamen satiùs videtur aliunde originem vocabuli mutuari, quòd antiquior sit vox* **ΓΙΒΛΛ** *quàm ut referri debeat ad idioma Belgicum. Ac fortassè non incommodè referatur ad* κεφαλὴ, Caput; *quòd ejusmodi ἀκρωτήρια sive* Prominentiæ *in substructionibus emineant, ut caput in corpore humano.*

ΓΙΛΔ, Tributum, census, mulcta, quævis denique exactio Summæ potestati quotannis persolvenda. **ΓΙΛΔ ΓΙΒΛΝ**, Tributum dare; φόρον δοῦναι. *Luc.* 20: 22. **ΚΛΙSΛΚΛΓΙΛΔ ΓΙΒΛΝ ΚΛΙSΛΚΛ**: Cæsareum tributum dare Cæsari; *Marc.* 12: 14. **ΓΙΛSΤΚΛΜΕΛΕΙΝS**, Descriptio; ἀπογρα-

Digitized by Google

ἀπογραφή. *Luc.* 2:2. *quod tamen intellige de Census publici tabulis exactam redituum Principalium rationem continentibus. Videtur interim vocabulum* 𐌲𐌹𐌻𐌳 *tractu temporis generaliore acceptione usurpatum de quavis solutione tributi, mulctæ, debiti, &c. unde &* 𐌿𐍃𐌲𐌹𐌻𐌳𐌰𐌽 *est* Reddere, retribuere; ἀνταποδοῦναι. *Luc.* 14:12 *&* 14. *& rursus Luc.* 19:8; 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌹𐍃 𐍈𐌰 𐌰𐍆𐌷𐍉𐌻𐍉𐌳𐌰. 𐍆𐌹𐌳𐌿𐍂𐍆𐌰𐌻𐌸 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐌻𐌳𐌰: Si cui quid per fraudem eripui, quadruplum reddo. *Supervacuum foret hoc in loco rem cuivis perspectam cognitámq; sollicitè referre, quemadmodum nempe* Reddere, dare, solvere *Anglosaxones* ȝeldan *dixerint, Alamanni* gelten / felten / *Belgæ* gelden / *&c. cum antiquitatem hujus acceptionis expeditiùs firmet unum illud medii ævi* Geldum, *de quo multa Spelmannus, Vossius, alii sinè numero. Ut igitur, superfluis omissis, aliquid addam de origine Teutonici* gelden *&* geld *vel* felt / *non pigebit ex nostris in Tatianum annotatis adscribere quæ olim super eâ re venerunt in mentem. Videtur vox magnam affinitatem habere cum* κηλέω, Lenio, mulceo. *nam Hesychio* κήλει *exponitur* πραΰνει, θέλγει, Lenit, mulcet. *unde quoque* κηληθμοὶ *eidem Grammatico sunt* παραμύθια, Solatia. *&* κηλητήρια *sunt ei* ἡσυχάστηρια, Placatoria. *Simillimam originationis rationem observare est in Belgico* payen / *quod propriè significat* Iram alicujus prudenti obsequio exstinguere, candidâ humanitate restituere eum qui præ iracundiâ apud se non erat. *estq; à* παύειν. *prout Græcis* παύειν τὴν ὀργὴν, παύειν τ̃ χόλου *significant* Reprimere, cohibere, sedare iram. *Quoniam verò mora debitorum gravissimè semper torquet creditores, nihilq; magis urit eorum animos quàm si debentium fidem vacillare suspicentur; contra verò nihil iis potest accidere gratius quàm si præter spem hoc metu liberentur, & debitores maturâ solutione ad tempus respondeant: hinc* payen *à primâ istac significatione translatum est ad præsentissimam hanc placandi rationem, quæ fit expeditâ totius debiti solutione. Quemadmodum igitur ab hoc efficaci obiratarum mentium delinimento Belgis* payen *accipi cœpit pro* Persolvere; *ita quoque Solvere Anglis est* pay / *Gallis* payer, *Italis* pagare, *Hispanis* apagar. *Ejusdem quoque rationis intuitu sæculum mixobarbarum* Quitare κατὰ συγκοπὴν *fecit ex* quietare *vel* acquietare; *sic enim dicebant pro Condonare debitum, vel Satisfactum fateri atque ita quietum reddere debitorem. Unde Belgis* quijten *vel* quijt schelden *est* Remittere æs alienum. *Anglis* acquit. *Gallis* quitter. *Italis* quitare. *Hispanis* quitar. *& quæ dicebatur ævo semibarbaro* Quietantia, *Belgis nuncupatur* quitantie. *Anglis* acquittance. *Gallis* quittance. *Italis* quitanza. *Hispanis* quitacion. *Vide interim numquid huc faciat quod Runico lexico* ᚠᚢᛁᛋᛋᛅ *exp.* Reconciliatus.

𐌲𐌹𐌻𐌸𐍃, Falx. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌸 𐌲𐌹𐌻𐌸𐌰: Mittit falcem; *Marc.* 4:29.

𐌲𐌹𐍃𐍄𐍂𐌰𐌳𐌰𐌲𐌹𐍃, Cras; *Matth.* 6:30. *Anglosaxonibus* ȝeorstendæȝ.

Digitized by Google

gẏrstandæg. girstondæg. girstra *est* Heri. *Alamannis* gesteron. *Danis* gaar. *Anglis* yesterday. *Belgis* gisteren. *Videri possunt per metathesin facta ex* χθὲς, Heri. *siquidem ex* χθὲς *fieri potuit* gest / gester / gesteron. *Unde verò Gothi* Cras *dixerint* GISTRADAGIS *nullâ adhuc conjecturâ potui assequi.*

GIUTAN, Fundere. GIUTIÞ, Fundit; *Marc.* 2:22. GIUTID, *Luc.* 5:38. GIUTAND WEIN IN BALGINS: Fundunt vinum in utres; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. *Anglosax.* geotan. *Alam.* giezzen. *Belg.* gieten. *Græcis* χέω *vel* χεύω *est* Fundere. *nam* χέω *facit* χεύω, *ut* ῥέω ῥεύω, πνέω πνεύω.

GLAGGWUBA, Diligenter, accuratè; ἀκριβῶς. *Luc.* 1:3. SOKEIÞ GLAGGWABA: Quærit diligenter; ζητεῖ ἐπιμελῶς. *Luc.* 15:8. *Anglosaxonibus* glencgan *est* Ornare. glenga, Ornamenta. ic smicere geglengce, Orno; *gl R*, 99. on mænigfealdre glæncge ic glæncgde mine lichaman. and mid sweartum synnum mine saple aplætte. Multiplici ornamento exornavi corpus meum, & fœdis criminibus animam meam deturpavi; *Modus confitendi, cap.* I. se snotera wer ne gewilnað ðara woruld glenga. Vir prudens non appetit hujus sæculi ornamenta; *Basil. reg.* VIII. glengede word, Composita verba; *Prov.* 17. glencas micle gesih, Ædificationes magnas vide; *Cottonianus codex interlineatus Marc.* 13:2.

GLITMUNJANDE WAURÞUN WASTJOS ÏS: Splendentia facta sunt vestimenta ejus; *Marc.* 9:3. glitinian *Anglosaxonibus est* Splendere, coruscare. glitenung, Coruscatio. *Alamannis* glizzan / clizzan *est* Micare, vibrare, coruscare. *Danis* glindtze / glise *est* Nitere, splendere. eg gliß / Niteo. glisen / Splendor. glisende / Coruscans. *Anglis* glister / glitter. *Belgis* glinsteren / glisteren. *Olim visum est mihi* glizan *vel* glizzau *affinitatem aliquam habere cum* ἀγλαΐζειν, Nitere, splendere. *nunc aliam commodiorem quæro originationem.*

GODAKUNDS, Nobilis; εὐγενής. *Luc.* 9:12. *à* GODS *vel* GODA, Bonus. *&* KUN, Genus. *atque ita* GODAKUNDS *propriè erit Bono genere prognatus, benè natus atque educatus. de tali Plautus Persâ, Actu* IV, *Scenâ* 4;

Hæc erit bono genere nata, nihil scit nisi verum loqui.

GODS *vel* GODA, Bonus. GOD *vel* GOÞ, Bonum. BAGMS GODS: Arbor bona; *Luc.* 6:43. GODS HAIRDEIS, *& rursus* HAIRDEIS SA GODA: Bonus pastor; *Joh.* 10:11 *&* 14. GODS IST: Bonus est; *Luc.* 6:35. GOD SALT: Bonum sal; *Luc.* 14:34. GOÞ SALT:

Digitized by Google

𐍃𐌰𐌻𐍄: Bonum sal; *Marc.* 9:50. 𐌲𐍉𐌸 𐌹̈𐍃𐍄: Bonum est; *Marc.* 9:5, 42, 43, 45, 47. 𐌽𐌹 𐌲𐍉𐌸 𐌹̈𐍃𐍄: Non est bonum; *Marc.* 7:27. 𐌲𐍉𐌸 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅: Bonum opus; *Marc.* 14:6. 𐌲𐍉𐌳𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅𐌰: Bona opera; *Joh.* 10:32. *Accumulavi hoc in loco aliquot exempla, ut ex iis liqueat* Bonum *rariùs* 𐌲𐍉𐌳, *sæpiùs verò* 𐌲𐍉𐌸 *scribi: ac* Bona, *in plurium numero, semper scribi* 𐌲𐍉𐌳𐌰. *Proinde quoque unicum ac summum bonum,* D E U S *O P T I M U S M A X I M U S,* 𐌲𐍉𐌸 *dicitur: Dii verò,* 𐌲𐌿𐌳𐌰. *Ita legas Joh.* 10:34; 𐌹̈𐌺 𐌵𐌰𐌸. 𐌲𐌿𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸: Ego dixi, Dii estis. *Vocabulum interim* 𐌲𐍉𐌸, Deus, *nunquam integrè scribitur in Argenteo codice, sed pro eo passim occurrit* 𐌲𐌸̄, *ne sacrosanctum summi Numinis nomen simplices atque incauti temerè confundant cum nomine illius Boni quod nos promiscuè ad alias res creatas, potissimùm verò ad sordidos caducarum opum acervos referimus. Reverentius nempe visum est piæ antiquitati nomen Summi boni, ab iis quæ vulgo dicuntur censentúrq; Bona, distinguere peculiari quadam arcanioris abbreviaturæ notâ. Vide quæ de augusto summi Numinis nomine diximus in annotatis ad Tatiani* I, 1. *sicuti & in annotatis ad ejusdem Tatiani* XLI, 5.

𐌲𐍉𐌻𐌴𐌹𐌽𐍃, Salutatio; *Luc.* 1:29, 41, 44. 𐌲𐍉𐌻𐌾𐌰𐌽, Salutare; *Marc.* 15:18. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌲𐍉𐌻𐌴𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌰𐌹𐌽𐌴𐌹: Si salutatis amicos vestros tantùm; *Matth.* 5:47. 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐍉𐌻𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌹𐌻𐌴𐌹𐍃𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Et salutavit Elisabeth; *Luc.* 1:40.

𐌲𐍉𐌸, Deus. *Vide* 𐌲𐍉𐌳𐍃 *vel* 𐌲𐍉𐌳𐌰, Bonus.

𐌲𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽, Fodere. 𐌲𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌲: Fodere non valeo; *Luc.* 16:3. 𐌸𐌹𐌿𐌱𐍉𐍃 𐌿𐍆𐌲𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌷𐌻𐌹𐍆𐌰𐌽𐌳𐌰: Fures effodiunt ac furto auferunt; *Matth.* 6:19. 𐌲𐍂𐍉𐌱, Fódit; *Luc.* 6:48. 𐌿𐍃𐌲𐍂𐍉𐍆, Fódit; *Marc.* 12:1. 𐍆𐌰𐌿𐌷𐍉𐌽𐍃 𐌲𐍂𐍉𐌱𐍉𐍃 𐌰𐌹𐌲𐌿𐌽: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8:20. *Alamannis* graban *est* Fodere. *Islandis* grafa. *Danis* graffue. *Belgis* **graben**. *Runico lexico* FRAFAAR *sunt* Fossilia instrumenta. *Martinius omnia hæc derivata putat ex Hebræo* כָּרָה, Fodere.

𐌲𐍂𐌰𐌼𐍃𐍄𐌰 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌰𐌽: Festucam ejicere; τὸ κάρφος ἐκβαλεῖν. *Luc.* 6:42.

𐌲𐍂𐌰𐍃, Herba, olus; *Marc.* 4:28, 32. *Anglosax.* gærs. græs. *Alam.* graft / gras / cras. *Dan.* græs. *Angl.* **grasse**. *Belg.* **gras** / **gars** / **gers**. *Græcis* κράστις *vel* γράστις *est* Gramen. γράστις, *teste Eustathio*, ἐστὶ ὁ ἀμίξηρος χόρτος. παρὰ τὸ γράω, ὃ ἐστὶ ἐσθίω. *Isaacus Casaubonus ad Persii Satyram* VI *refert* γράστις *illud ad originem Syriacam. vide eum.*

Digitized by Google

𐌲𐍂𐌴𐌳𐌰𐌲𐍃 𐍅𐌰𐍃, Esurivit; *Marc.* 2:25. & 11:12. 𐌲𐍂𐌴𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐍃𐍉𐌸𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌴: Esurientes implevit bonis; *Luc.* 1:53. 𐌰𐌿𐌳𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌲𐍂𐌴𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Beati esurientes; *Luc.* 6:21. *Anglosaxonibus* ȝꞃæꝺiȝ *est* Avidus, cupidus, esuriens. *Danis* graadig. *Islandis* graadugur. *Anglis* greedy. *Belgis* gretig / graeg. *Valdè videntur affinia isti* γρῶ, Comedo, *quod habet Etymologicum magnum in* γάγγραινα & γράσος.

𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽. 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽. 𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽, Prehendere, apprehendere, comprehendere; *Marc.* 14:48. 𐍃𐍉𐌺𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽: Quærebant eum apprehendere; *Marc.* 12:12. 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿 𐌸𐌹𐍃 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌰𐌹𐍃: Apprehendens manum cœci; *Marc.* 8:23. 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐌰: Prehendite illum; *Marc.* 14:44. 𐌲𐍂𐌹𐍀𐌿𐌽 𐌹̈𐍃 𐌸𐌰𐌹 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳𐌴𐌹𐍃: Comprehenderunt eum juvenes; *Marc.* 14:51. 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐍂𐌰𐌹𐍀 𐌱𐌹 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿: Prehendebat manu; *Marc.* 5:41. *Anglosax.* ȝꞃipan. ȝꞃiopan. *Alam.* greifen. *Cimbr.* ᚵᚱᛁᛒᛆ. *Dan.* gribe. *Angl.* gripe. *Belg.* grijpen. *Origo verbi putatur esse ex* γρῖπος, Jactus retis. *unde* γριπεὺς *est* Piscator. γριπίζειν, Piscari, *propriè: at per translationem*, Capere. *atque inde* δυσγρίπιστος *est* Avarus, tenax, qui nihil sibi patitur eripi. γριπὸς, Rapax. γρῖφος *denique Græcis etiam nuncupatur* Rete: *unde &* γρῖφοι *sunt* Ænigmata, *i. perplexa tortuosáq; dicta, retis instar involuta atque implicata; vel quòd irretiant illos qui se non possunt ab his expedire. Vide Cl. Salmasium de Modo usurarum, cap.* IX, *paginâ* 353.

𐌲𐍂𐌴𐌹𐍄𐌰𐌽, Flere; *Marc.* 14:72. 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍄𐌹𐌸 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌿𐌽𐍉𐌸 𐌾𐌿𐍃: Flebitis & plorabitis vos; *Joh.* 16:20. 𐌲𐍂𐌴𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Flentes; *Marc.* 5:38. *Luc.* 6:21. 𐌲𐍂𐌴𐍄𐌰𐌽 𐌳𐌿𐌲𐌹𐌽𐌽𐌹𐌳: Flebitis; *Luc.* 6:25. 𐌽𐌹 𐌲𐍂𐌴𐍄: Noli flere; *Luc.* 7:13. 𐍈𐌰 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍄𐌹𐌸: Quid ploratis? *Marc.* 5:39. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐍉 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲. 𐌲𐌰𐌹𐌲𐍂𐍉𐍄 𐌱𐌹 𐌸𐍉: Videns civitatem, flevit super illam; *Luc.* 19:41. 𐌲𐌰𐌹𐌲𐍂𐍉𐍄𐌿𐌽, Flebant; *Luc.* 8:52. 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌹𐌲𐍂𐍉𐍄𐌿𐌸: Non plorâstis; *Luc.* 7:32. 𐌲𐍂𐌴𐍄𐍃, Fletus; *Matth.* 8:12. *Cimbris* ᚵᚱᛆᛏᛆ *est* Flere, plorare. *Isl.* graata. *Dan.* græde. *Gall.* crier. *Ital.* gridare. *Hisp.* gridár, gritár. *Angl.* crie. *vett Flandris* krije *est* Clamor. *reliquis Belgis* krijten/ krijsschen/ schreyen *est* Flere. *Cimbris* ᛆᚦ ᚵᚱᛁᛏᛏᛆ *est* Hiscere. *Omnia sunt affinia Græco* κρίζειν, Vehementer vociferari, cum acuto quodam stridore exclamare. *Jos. tamen Scaliger Notis in Priapeja derivat Italicum* gridare *à Quiritare, i. Quirites ciere, flebili voce Quiritium opem implorare. Cymræorum verò* cri, Clamor, & crio, Clamare, *Joh. Davies desumtum censet ex Hebræo* קָרָא, Clamare.

𐌲𐍂𐍉-

Digitized by Google

𐌲𐍂𐍉𐌱𐍉𐍃 𐌰𐌹𐌲𐌿𐌽: Foveas habent; *Matth.* 8:20. *Refer ad* 𐌲𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽, Fodere.

𐌲𐍂𐌿𐌽𐌳𐌿, Fundum, profunditas. *occurrit in composito* 𐌰𐍆𐌲𐍂𐌿𐌽𐌳𐌹𐌸𐌰, Abyssus; *Luc.* 8:31. *& quoniam jacturi firmum fundamentum, solum altiùs effodiunt*, Fundamentum *quoque dicitur* 𐌲𐍂𐌿𐌽𐌳𐌿𐍅𐌰𐌳𐌳𐌾𐌿, *Luc.*6:48. 14:29. *Anglosaxonibus* ᵹrund. *Alamannis* grunt. *Danis* grund. *Anglis* ground. *Belgis* grond. *Cimbris* ᚴᚱᚢᚾᚾᛦ *dicitur*. *Ita Egillo Skallagrimo in Epinicii sui conclusione* ᚼᚢᚴᛅᛦ ᚴᚱᚢᚾᚾᛦ *est* Intimus animi recessus. *In Runico quoque lexico* ᛅᚴᚱᚢᚾᚾᛦ ᚠᛁᛅᛦ *est* Immensa pecunia, *q. d. Pecunia non habens fundum. Olim putaveram hæc affinitatis aliquid habere cum illo* χᾶνος *quod lexicographis exponitur* Profundus. *Nunc verò suspicor* ᵹrund *generaliore primùm significatione acceptum pro illâ terræ superficie, quam* Solum *dicimus. nam hunc priscæ vocis usum passim retinet* Cædmon. *cui quoque Terra peculiari sæpè epitheto dicitur* ælᵹrene, Tota viridis. *tanquam* ᵹrund *vel* grond *simili ratione dictum sit quasi* ᵹrowend, *à* ᵹrowan, Virescere, germinare. *Vide etymologicum Anglicum in* Green/ Viridis.

𐌲𐌿𐌳𐌰, Dii; *Joh.* 10:34. 𐌲𐌿𐌳𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃, Deum timens; *Luc.* 2:25. *propriè* Timidus Deorum, *ut loquitur Ovidius* v *Fast. vers.* 431. *&* v *Metam. vers.* 100. *tanquam sit à plurali* 𐌲𐌿𐌳𐌰. *ut* 𐌲𐌿𐌳𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃 *ex Paganismo remansisse dicamus. Item* 𐌲𐌿𐌳𐌷𐌿𐍃, Templum; *Joh.* 18:20.

𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹. 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰: Sacerdos. 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹 𐌽𐌰𐌼𐌹𐌽 𐌶𐌰𐌺𐌰𐍂𐌹𐌰𐍃: Sacerdos nomine Zacharias; *Luc.* 1:5. 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃, Principes sacerdotum; *Matth.* 27:1. *Luc.* 20:1. 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐌰 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰, Summus sacerdos; *Marc.*14:61. *Joh.*18:19. 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃: Principes sacerdotum; *Matth.* 27:62. *Marc.*11:27. 𐌸𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃: Summi sacerdotes; *Joh.* 19:6. 𐍃𐍅𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐍆𐌾𐌹𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍂𐌴𐌹𐌺𐌹𐍃𐍄𐌹𐌽 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹𐌽: Sic respondes summo sacerdoti? *Joh.* 18:22. 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃 𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌰𐍄𐌲𐌹𐌱𐌰𐌳𐌰 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰𐌼: Filius hominis tradetur principibus sacerdotum; *Marc.* 10:33. *Ab hoc* 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹 *fecerunt* 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹𐌽𐍉𐌽, Sacerdotali officio fungi. 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐌴𐌹 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌹̈𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌲𐍉𐌸𐍃: Cum sacerdotio fungeretur ante Deum; *Luc.*1:8. *item* 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌿𐍃, Sacerdotium. 𐌱𐌹 𐌱𐌹𐌿𐌷𐍄𐌾𐌰 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌰𐌿𐍃: Secundùm consuetudinem sacerdotii; *Luc.* 1:9. *Ipsum verò* 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹 *videri potest desumtum ex* 𐌲𐌿𐌳𐍃, Decorus, compositus; *quòd sacrum ordinem oporteat omnia exequi compositè & cum quadam gravitate rebus divinis consentaneâ. Fortassè quoque* 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰 *non malè derivatum dixeris à* 𐌲𐌿-

Digitized by Google

à 𐌲𐌿𐌳𐌰, Dii; *quod occurrit Joh.* 10: 34. *ut paganorum temporibus Sacerdos dictus fuerit* 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌰 *à Diis quorum cultui vacabat: Templum denique iisdem temporibus dictum sit* 𐌲𐌿𐌳𐌷𐌿𐍃, *q. d.* 𐌲𐌿𐌳𐌰 𐌷𐌿𐍃, Deorum domus. *Pius denique ac Religiosus tum quoque nuncupatus sit* 𐌲𐌿𐌳𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃, *q. d.* Deorum timidus. 𐌲𐌿𐌳𐌷𐌿𐍃 *est Joh.* 18: 20. *at* 𐌲𐌿𐌳𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃 *Luc.* 2: 25.

𐌲𐌿𐌳𐍃, Decorus, compositus, honestus. 𐌲𐌿𐌳𐍃 𐍂𐌰𐌲𐌹𐌽𐌴𐌹𐍃: Honestus consiliarius; *Marc.* 15: 43. *Videtur per levissimam mediæ vocalis immutationem factum ex* 𐌲𐍉𐌳𐍃, Bonus.

𐌲𐌿𐌼𐌴𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌵𐌹𐌽𐌴𐌹𐌽 𐌲𐌰𐍄𐌰𐍅𐌹𐌳𐌰 𐌲𐍉𐌸: Marem & fœminam fecit Deus; ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐπόιησεν ὁ θεός. *Marc.* 10: 6. 𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷 𐌲𐌿𐌼𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹𐌶𐌴: Omne masculinum; πᾶν ἄρσεν. *Luc.* 2: 23. *Cimbris* ᚠᚢᛘᛅ, *& Anglosaxonibus* ȝuma *est* Vir, homo. *Theotiscis* comman *vel* gomman *est* Homo sexus virilis, *vel* Maritus; *Vide annotata ad Tatiani* III, 1.

𐌳 𐌰.

𐌳𐌰𐌲𐍃, Dies; *Joh.* 9: 4. 𐌽𐌰𐌷𐍄 𐌾𐌰𐌷 𐌳𐌰𐌲𐌰: Nocte & die; *Marc.* 4: 27. 𐌹̈𐌽 𐌳𐌰𐌲𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌿𐍉𐍃: In die judicii; *Matth.* 11: 24. 𐌿𐌽𐌳𐌰 𐌷𐌹𐌽𐌰 𐌳𐌰𐌲: Usque in hanc diem; *Matth.* 27: 8. 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌰: Hodie; *Matth.* 6: 11 *&* 30. 𐌲𐌹𐍃𐍄𐍂𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌹𐍃: Cras; *Matth.* 6: 30. 𐌹̈𐍆𐍄𐌿𐌼𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌲𐌰: Alterâ die; τῇ ἐπαύριον. *Matth.* 27: 62. *Marc.* 11: 12. 𐌳𐌰𐌲𐍈𐌰𐌽𐍉𐌷, Quotidie; *Luc.* 9: 23. 𐌳𐌰𐌲𐌰 𐍈𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷: Quotidie; *Marc.* 14: 49. *Luc.* 16: 19. 19: 47. 𐍆𐌹𐌳𐌿𐍂𐌳𐌰𐌲𐍉𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Quatriduanus est; *Joh.* 11: 39. *Anglosax.* dæȝ. daȝ. *Alam.* dach/ dag/ tac/ tag. *Cimbr.* ᚦᛅᚴ. *Isl.* dagur. *Dan. & Belg.* dag. *Angl.* day. *Origo vocabuli videtur peti posse à* τάσσω, Ordino; *quòd* τεταγμένως *& quasi statis vicibus oriantur tempora & dies. Nisi malis referre ad* δαίομαι *vel* δαΐζω, Partior, divido; *quòd indefessum omnium dierum curriculum tempora æqualiter partiatur ac distribuat.*

𐌳𐌰𐌳𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹, Mulier lactans, infanti lac præbens. 𐍅𐌰𐌹 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌵𐌹𐌸𐌿𐌷𐌰𐍆𐍄𐍉𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌳𐌰𐌳𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐌽 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐌼 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌼: Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus; οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. *Marc.* 13: 17. *Anglosaxonibus* titt *est* Mamma,

Digitized by Google

ma, papilla. *Anglis* teate / dug. *Belgis* titte. *Gallis* teton. *Italis & Hispanis* tetta. *Græcis* τιτθη *vel* τιτθὶς *est* Mamma. τιτθὶς, Nutrix.

DAILA, Pars, portio; *Luc.* 15:12. DAILJAN. GADAILJAN, Dividere, dare. GADAILJAN UNLEDAIM SA HALBATA AIGINIS MEINIS: Do pauperibus dimidium bonorum meorum; *Luc.* 19:8. GADAILIDA, Distribuit; *Job.* 6:11. GADAILEI UNLEDAIM: Da pauperibus; *Luc.* 18:22. GADAILIÞS WARÞ: Dispertitus est; *Marc.* 3:26. AFDAILJA TAIHUNDONDAI ALLAIS ÞIZE GASTALDA: Do decimas omnium quæ possideo; *Luc.* 18:12. DISDAILIDA IM SWES SEIN: Divisit illis substantiam suam; *Luc.* 15:12. FRADAILIÞ WESI ÞARBAM: Daretur egenis; *Job.* 12:5. GADAILANS, Socii, participes; κοινωνοί. *Luc.* 5:10. *Anglosaxonibus* dælan *est* Dividere. *Alamannis* teilen. *Cimbris* ᛅᚦ ᚦᛁᛁᛚᛅ. *Danis* dele. *Anglis* deal. *Belgis* deylen. *Helvigius & Martinius desumpta putant ex inusitato* διιλεῖν, *pro* διαιρεῖν, Dividere, distribuere.

DAILOS TAIHUN ATGAF IM: Minas decem dedit eis; μνᾶς δέκα ἔδωκεν αὐτοῖς. *Luc.* 19:13. *Anglosaxonibus in re nummariâ* ſtyc *vel* ſtycȝ *est* Minutum, minutia. *Cottonianus codex interlineatus Marc.* 12:42; ſtycaſ tƿoeȝe *vel* ſtycȝe tƿa. Þ iſ ꝼeoꞃðunȝ peninȝeſ. Minuta duo, quod est quadrans.

DAIMONAREIS, Dæmoniacus, qui dæmonium habet; *Luc.* 8:36. ATBERUN IMMA MANNAN BAUDANA DAIMONAREI: Obtulerunt ei hominem mutum dæmonium habentem; *Matth.* 9:32. ATBERUN AN IMMA DAIMONARJANS MANAGANS: Obtulerunt ei multos dæmonia habentes; *Matth.* 8:16. GAMOTIDEDUN IMMA TWAI DAIMONARJOS: Occurrerunt ei duo habentes dæmonia; *Matth.* 8:28. δαίμων *in Novo fœdere semper de spiritibus noxiis atque impuris intelligitur. &* δαιμονιζόμενος *dicitur is Quem spiritus immundi tenent ac possident. Vide etymologicum Vossii in* Dæmon.

DALAÞ ATGAGGANDIN IMMA AF FAIRGUNJA: Cum descendisset de monte; *Matth.* 8:1. *Marc.* 9:9. IUPAÞRO UND DALAÞ: A summo usque deorsum; *Matth.* 27:51. GASPAIW DALAÞ: Exspuit in terram; *Job.* 9:6. GADRUSUN DALAÞ: Ceciderunt in terram; *Job.* 18:6. DALAÞA, Deorsum; *Marc.* 14:66. JUS US ÞAIM DALAÞRO SIJUÞ, IÞ IK US ÞAIM IUPAÞRO IM: Vos de deorsum estis, at ego de supernis sum; *Job.* 8:23. *Hinc Frisonum* del. *ut*

ut & Belgarum dal / dalen / *&c. Vide plura in* 𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹, *Vallis.*

𐌳𐌰𐌻𐌲, Fovea. 𐌱𐌰 𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌻𐌲𐌰 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳: Ambo in foveam cadunt; *Luc.* 6:39. *Fortassè desumptum est ex* 𐌳𐌰𐌻𐌰𐌸, Deorsum. *Ab hoc interim* 𐌳𐌰𐌻𐌲 *suspicabar olim Belgas retinuisse suum* verdelgen / Delere, diruere, solo æquare; *ut verbum olim fuerit intellectum de illâ urbium vel munimentorum eversione, quæ fit suffodiendo. nam Græcis quoque* κατασκάπτειν τείχη *est* Muros suffodiendo diruere; *&* κατασκαφὴ *est* Eversio quæ fit suffossione. *Anglosaxonicum interim* fordiligan *vel* fordilgian, *simplex etiam* dilgian, Delere, diruere, exstirpare, *manifestiorem præbent originem Belgico* verdelgen.

𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹, Vallis. 𐌰𐌻𐌻 𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹 𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌳𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌻𐌻 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐌴 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌾𐌰𐌳𐌰: Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3:5. *Alamannis* dal *vel* tal *est* Vallis. *Cimbris* ᚦᛆᛚᚢᚱ. *Danis* dall. *Islandis* dalur / dale. *Anglis* dale. *Belgis* dal. *Cymræis* dôl *&* doldir *est* Locus humilis, planus, cultus, fertilis, pratensis, pascuus. *Quod Anglosaxones attinet, licet iis* dene *dicatur* Vallis, *agnoverunt tamen* dal *&* dæl. *ac* dal *quidem pro* Barathro infernali *usurpavit Cædmon* 8, 3 *&* 11, 3. dæl *verò occurrit in Cott. & Rushw. codd* MSS *interlineatis Luc.* 19:37; mid ðy togineolicadun to æfdæll *vel* fignis mores: Cum appropinquarent ad descensum montis. *unde quoque regi Alvredo in paraphrasticâ versione Pastoralium* XXXIX, I. *sicuti & in paraphrasi Boëthianâ* XXIV, 4. ofdæl *metaphoricè dicitur* Præcipitium illud vitiorum quod in proclive abripit mortales improvidos & se jam sustinere amplius non valentes. *Plura de hac voce habet Etymologicum nostrum Anglicum in* Dale.

𐌳𐌰𐌿𐌱𐌰𐍄𐌰 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉 𐌹𐌶𐍅𐌰𐍂: Cœcatum habetis cor vestrum? πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; *Marc.* 8:17. 𐌲𐌰𐌿𐍂𐍃 𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸𐍉𐍃 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌹𐌶𐌴: Contristatus super cœcitate cordis eorum; συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν. *Marc.* 3:5. 𐌲𐌰𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌹𐌶𐌴 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌹𐌶𐌴 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉𐌽𐌰: Excœcavit oculos eorum, & induravit corda eorum; τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 12:40. 𐌲𐌰𐌿𐍂𐌹𐌸𐌰 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌹𐌶𐍅𐌰𐍂 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉: Tristitia implevit cor vestrum; ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. *Joh.* 16:6. *Fortassè tamen Græcus codex quem secutus est Wulphila scriptum habuit* πεπώρωκεν *pro* πεπλήρωκεν. *Hinc etiam desumpserunt Belgæ suum* dubben / Dubitare, subdubitare; *quotquot enim addubitant, veluti cæcutientes incertâ spe & cæcâ exspectatione ambigui eventûs torqueri solent.*

𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄, Epulum, convivium. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰:

Digitized by Google

KILA: Fecit convivium magnum; ἐποίησε δοχὴν μεγάλην. *Luc.* 5:29. ÞAN WAURKJAIS DAUHT: Cum facis convivium; ὅταν ποιῇς δοχήν. *Luc.* 14:13. *Nemo non ex hisce locis deprehendit Gothicum* DAUHT *magnam habere affinitatem cum Græco* δοχὴ, Convivium; *quod est à* δέχομαι, Excipere convivas. δέχομαι ξένους, Suscipere hospites. *Vide Martinii lexicon in* Tycta.

DAUHTAR, Filia. *Anglosax.* dohter. dohtor. dohtur. *Alam.* dohter / tohter / thohter. *Cimbr.* [runic]. *Dan.* daatter. *Isl.* dootter. *Angl.* daughter. *Belg.* dochter. *Inter tot diversas scribendi rationes, nulla est quæ non aliquod præ se ferat vestigium Græci* θυγάτηρ, Filia.

DAUNÏDAI, *vide* AFDAUNÏDAI, Vexati. ἐκλελυμένοι. *Matth.* 9:36.

DAUNNAIS ÞIZOS SALBONAIS SA GARDS FULLS WARÞ: Ex odore unguenti domus impleta est; *Joh.* 12:3. *Islandis* daun *est* Odor

DAUPJAN, Baptizari; *Luc.* 3:7 & 12. ÏK DAUPJA: Baptizo; *Marc.* 1:8. *Luc.* 3:16. DAUPJANDS, Baptizans, baptista; *Marc.* 6:14. DAUPEINS, Baptismus; *Marc.* 11:30. *Luc.* 20:4. DAUPEININS STIKLE: Baptismata calicum; *Marc.* 7:4. *Anglosaxonibus* depan. dyppan *est* Baptizare. *Alamannis* taufan / toufan. *Danis* døbe. *Belgis* doopen. δύπτειν *Græcis est* Aquas subire, aquis immergere.

DAUR, Ostium, janua, porta. ÏK IM DAUR ÞIZE LAMBE: Ego sum ostium ovium; *Joh.* 10:7. AGGWU DAUR: Augusta porta; *Matth.* 7:14. BI ÞE NEHWA WAS DAURA ÞIZOS BAURGS: Cùm appropinquaret portæ civitatis; *Luc.* 7:12. DAURAWARDS USLUKIÞ: Ostiarius aperit; *Joh.* 10:3. ÞIWI SO DAURAWARDO: Ancilla ostiaria; *Joh.* 18:17. USGAGGANDANS ANA FAURADAURJA ÏZOS: Exeuntes in platéas ejus; *Luc.* 10:10. *Cymr.* dôr. *Anglosax.* dur *vel* duru. *Alam.* dure / dura / tura. *Cimbr.* [runic]. *Dan.* dør. *Angl.* door. *Belg.* deur. *Omnia maximam habent affinitatem cum Græco* θύρα, Janua.

DAURSTA. *Vide* GADAURSTA, Audebat.

DAUÞS, Mortuus. DAUÞAI, Mortui. GADAUÞNAN, Mori. WARÞ SWE DAUÞS: Factus est sicut mortuus; *Marc.* 9:26. *item Luc.* 15:32. DAUÞAI URREISAND: Mortui resurgunt; *Matth.* 11:5. NI KAUSJAND DAUÞAUS: Non gustabunt mortem; *Marc.* 9:1. BANDWJANDS HWILEIKAMMA DAUÞAU SKULDA GA-

Digitized by Google

dauþnan: Innuens quâ morte esset moriturus; *Joh.* 12:33. **Ei af-dauþidedeina ina**: Ut morti traderent eum; *Matth.* 27:1. **dau-þau afdauþjaidau**: Morte moriatur; *Marc.* 7:10. *Anglosaxonibus* dead *est* Mortuus. *Alamannis* dode/tot. *Cimbris* þauþr. *Islandis* dau-dur. *Danis* død. *Anglis* dead. *Belgis* dood. *Gothicum interim* **dauþs** *fortasse desumtum est ex* δηναιὸν, Longævus, sempiternus: *propter illam Septentrionalium persuasionem, quæ eos in quævis præliorum discrimina præcipites agebat, fiduciâ vitæ quam (Druïdibus authoribus) novam sempiternámq; exspectabant. Etenim Druïdes, ut author est Cæsar libro Sexto de bello Gallico, cap.* 14, imprimis hoc volunt persuadere, Non interire animas, sed ab aliis post mortem transire ad alios: atque hoc modo maximè ad virtutem excitari putant, metu mortis neglecto. *Lucanus libro Primo, versu* 458.

—— Certè populi, quos despicit Arctos,
Felices errore suo, quos ille timorum
Maximus haud urget lethi metus; inde ruendi
In ferrum mens prona viris, animæq; capaces
Mortis, & ignavum redituræ parcere vitæ.

Præcipuè tamen Gothis ille, quem impensè colunt, Xamolxis hanc olim insevit opinionem: unde & præter cæteros feruntur fuisse vitæ suæ prodigi, οὐκ ἀποθνήσκειν, ἀλλὰ μετοικίζεσθαι νομίζοντες, non mori, sed migrare existimantes; *sicuti tradit Julianus in Cæsaribus. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad Tatiani* XLIX, 4.

dius, Fera. **was miþ diuzam**: Erat cum feris; *Marc.* 1:13.

disdailjandans wastjos is: Dividentes vestimenta ejus; *Marc.* 15:24. **disdailida im swes sein**: Divisit illis substantiam suam; *Luc.* 15:12. *Refer ad* **daila**, Pars, portio.

dishabaida ina sildaleik: Circumdederat eum stupor; περιέσχεν αὐτὸν θάμβος. *Luc.* 5:9.

dishnaupnodedun natja ize: Rumpebatur rete eorum; διερρήγνυτο τὸ δίκτυον αὐτῶν. *Luc.* 5:6. **dishniupands þos bandjos**: Rumpens vincula; διαρρήσσων τὰ δεσμά. *Luc.* 8:29. *Affine huic videtur quod Belgis* in twee stucken knappen *est* Cum subitâ quadam violentiâ crepitúq; dirumpi ac dissilire. *In quo tamen facilè agnoscas aliquam speciem onomatopœïas, ob fragorem.*

disdraus ina agis: Irruit super eum timor; φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. *Luc.* 1:12. *Refer ad* **drausjan**, Præcipitare. *vel* **driusan**, Cadere.

dis-

Digitized by Google

dissat allans usfilmei: Apprehendit omnes stupor; ἔλαβεν ἅπαντας ἔκστασις. *Luc.* 5:26. **dissat allans agis**: Invasit omnes timor; ἔλαβεν ἅπαντας φόβος. *Luc.* 7:16. **sat ïjos reiro**: Invaserat eas tremor; εἶχεν αὐτὰς τρόμος. *Marc.* 16:8. *Vide quæ annotavimus in* **sat ïjos reiro**: Invaserat illas tremor.

dishuljiþ ïta kasa: Operit eam vase; καλύπτει αὐτὸ σκεύει. *Luc.* 8:16. *Refer ad* **huljan**, Tegere, operire.

disskreitan, Scindere, disscindere. **disskreitands wastjos seinos**: Scindens vestimenta sua; *Marc.* 14:63. **faur-hah alhs disskritnoda in twa. jah stainos disskritnodedun**: Velum templi scissum est in duas partes, & petræ scissæ sunt; *Matth.* 27:51.

distahjan, Dispergere. **sa wulfs distahjiþ þo lamba**: Lupus dispergit oves; *Joh.* 10:12. **distahjada ƕar-jizuh du seina**: Dispergemini unusquisque in propria; *Joh.* 16:32. **distahida mikilþuhtans gahugdai hairtins seinis**: Dispersit superbos mente cordis sui; *Luc.* 1:51. **distahida þata swes seinata**: Dissipavit substantiam suam; *Luc.* 15:13. **frawrohiþs warþ du ïmma ei distahidedi aigan ïs**: Diffamatus est apud illum quasi dissipâsset bona ipsius; *Luc.* 16:1. **ïn distahein þiudos**: In dispersionem gentium; *Joh.* 7:35. *Refer ad* **tahjan**, Trahere; *quomodo & Discerpere vel Distrahere Latinis unum idemq; significant.*

distairan, Dissuere, disscindere. *à simplici* **tairan**, *quod respondet Anglosaxonico* tæran. totæran. *& Anglico* teare. **distairiþ þata niujo wein þans balgins**: Rumpit vinum novum utres; *Luc.* 5:37. **distaurnand balgeis**: Rumpuntur utres; *Matth.* 9:17. *Ad cujus etiam postremæ inflexionis orthographiam quàm proximè accedit Hollandicum* **tornen / ont-tornen /** Discindere suturam lineæ laneæ've vestis. *pro quo reliqui Belgæ* **terren / ternen /** *vel* **ont-ternen** *dicunt.*

diswilwai gard ïs: Diripiet domum ejus; *Marc.* 3:27. **wilwan** *est* Rapere, diripere. *Vide* **wilwans**.

diswinþeiþ ïna: Comminuet illum; λικμήσει αὐτόν. *Luc.* 20:18. *Propriè intelligendum videtur verbum de Vanno, ventilabro, vel cribro res impositas mul-*

Digitized by Google

multâ agitatione separante, dissiciente, purgante; unde & winþiskaurô *est* Vannus, ventilabrum, *Lucæ* 3:17. *quod vide suo loco*.

diup, Altus, profundus. ni habaida diupaizos airþos: Non habebat altitudinem terræ; *Marc.* 4:5. brigg ana diupiþa: Duc in altum; *Luc.* 5:4. gadiupida, Effodit in altum; *Luc.* 6:48. *Anglosaxonibus* deop *est* Altus, profundus. *Alamannis* tiuf. *Danis* dyb. *Anglis* deep. *Belgis* diep. *Videri possunt abscissa ex* βυθὸς, Fundum. *primis nimirum tribus literis inversis. Ita Anglosaxonicum* lif, Carus, dilectus, *est à* φίλος. læf, Folium, *à* φύλλον. lem *vel* lim, Membrum, *à* μέλος. mod, Animus, mens, *à* θυμός, *&c.*

dōmjan sik usvaurhtana: Justificare se ipsum; δικαιοῦν ἑαυτόν. *Luc.* 10:29. jus sijuþ juzei garaihtans dōmeiþ izwis silbans: Vos estis qui justificatis vosmet ipsos; ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτούς. *Luc.* 16:15. *Anglosaxonibus* doeman *vel* deman *est* Judicare. undome gedeman, Injustum judicium judicare. dema, Judex. domere, Judices. dom, Judicium. domhus, Curia. domern, Prætorium. dom setl, Tribunal. domes dæg, Dies judicii, *&c.* *Alamannis* duom *vel* tuom *est* Judicium. *Danis & Islandis* dom. *Anglis* doom. *vett Belgæ* doem. *unde remansere* verdoemen/ Damnare, condemnare. verdoemt/ Damnatus, *&c.* *Aliqui originem Anglosaxonici* deman *(inducti fortassè mirâ verborum similitudine) retulerunt ad Græcum* δέμειν, Ædificare, exstruere; *quòd multâ religiosè judicantium authoritate universa reipublicæ compages præcipuè constituatur conservetúrq;.* *Aliis* dema *videtur esse* δημιῶν, *qui Hesychio est* ὁ τὸν δῆμον διοικῶν, Populi rector sive gubernator, qui remp. administrat. *Alii volunt esse à* δέμα, Vinculum; *quòd licenter ac dissolutè vitam instituentes, judiciorum severitate, quasi quodam salubri vinculo, ad certam rectámq; vivendi normam constringantur. Rectiùs fortassè ex* θέμις, Lex, institutum; *nihil enim aliud est* Judicare, *quàm secundùm jus & æquum pronuntiare.*

dragk, Potus; *Joh.* 6:55. dragkjan. gadragkjan, Potum dare; *Matth.* 27:48. 10:42. *Anglosaxonibus* drenc *est* Potus, potio. drencan, Potare, potum dare. *Alamannis* dranc/ drenc/ tranh *est* Potus. zi trinchanne giban/ Dare potum. *Angl.* drink/ *Potus.* drench/ *Potio.* drenche/ *Potare, dare potum.* *Belg.* dranck/ dronck/ Potus. drencken/ Potare, dare potum. *Refer ad* drigkan.

draiban, Vexare, affligere, conturbare, negotium facessere. ni draibei þuk: Noli vexari; *Luc.* 7:6. ƕa þanamais draibeis

Digitized by Google

beis þana laisari: Quid ultra vexas magistrum? *Marc.* 5:35. **gabundans miþ þaim miþ imma drobjandam**: Vinctus cum iis qui unà cum ipso seditionem turbásq; excitaverant; *Marc.* 15:7. **ni indrobnai izwar hairto**: Ne turbetur cor vestrum; *Joh.* 14:1. **nu saiwala meina gadrobnoda**: Nunc anima mea turbata est; *Joh.* 12:27. **gadrobnoda Zakarias gasaiƕands**: Turbatus est Zacharias videns; *Luc.* 1:12. *Anglosaxonibus* drefan *est* Turbare, conturbare, tribulare. *Alamannis* truoben *est* Perturbare, contristare. *Cimbris* AT DRIBA *est* Pulsare, percutere, occidere. *Danis* dræbe/ *& Islandis* drepa *est* Interficere. *Gallis* troubler, *& Anglis* to trouble *significant* Turbare, perturbare, confundere. *Vulgo postrema hæc derivata putant ex Turbare, Turbulare, vel Tribulare. Rectiùs tamen retuleris ad* truoben. drefan. **draiban**. *quæ ipsa quoque magnam habent affinitatem cum Græco* θορυβεῖν, Tumultuari, conturbare, perturbare.

drauhsnos aflifnandeins: Fragmenta quæ superaverunt; *Joh.* 6:12. **hundos matjand af drauhsnom barne**: Catelli comedunt de micis puerorum; *Marc.* 7:28. **gairnida saþnan drauhsnos þizos driusandeino af biuda þis gabeigins**: Cupiebat saturari de micis quæ cadebant de mensâ divitis; *Luc.* 16:21. *atque ex hoc postremo loco evidens est vocabulum hoc esse derivatum ex* **driusan**, Cadere. *quod vide suo loco.*

drausjan. afdrausjan. gadrausjan, Ex alto deorsum præcipitare. **brahtedun ina und auhumisto þis fairgunjis ana þammei so baurgs ize gatimrida was. du afdrausjan ina þaþro**: Duxerunt illum usque ad supercilium montis, super quem civitas eorum erat ædificata, ut præcipitarent eum; *Luc.* 4:29. **gadrausida mahteigans af stolam**: Deturbavit potentes de thronis; *Luc.* 1:52. **und halja gadrausjasai**: Usque ad infernum deduceris; *Luc.* 10:15. *à* **driusan**, Cadere, *est* **draus**, Casus, ruina. *unde* **drausjan. gadrausjan**, Ex alto præcipitare, ad ruinam impellere aliquem.

dreiban. usdreiban, Agere, urgere, expellere, ejicere. **dreiband izwis us gaqumþim**: Ejicient vos è synagogis; *Joh.* 16:2. **draibiþs was fram þamma unhulþin ana auþidos**: Agebatur à dæmonio in deserta; *Luc.* 8:29. **usdreiban**, Ejicere; *Marc.* 9:28. *Luc.* 9:43. **usdreibandans allans ut**:

Digitized by Google

NT: Ejiciens omnes; *Luc.* 8:54. *Anglosax.* ðpæfan. ðpifan. *Alam.* driuan/ triban. *Dan.* driffue. *Angl.* drive. *Belg.* drijven. *Omnia hæc quàm proximè accedunt ad illam verbi* τρέπειν *notionem, quâ scriptoribus Græcis usurpatur pro* τρέπειν εἰς φυγὴν, In fugam vertere.

ƋKEIBAN, Tundendo excavare. HAAIYA ΓAƋKABAN NS STAINA: Monumentum excisum ex petrâ; *Marc.* 15:46. *Anglosaxonico glossario R*, 67 aðpifene fatu *sunt* Cælata vasa. *Belgis* gedreven werck *est* Toreuma, *item* Opus malleo ductum. *Danis* dreffuen verck *dicitur: quomodo & dreffuet drickekar iisdem Danis sunt* Pocula signis aspera. *& quoniam vulgo Belgis receptâ consuetudine* dreve *dicitur* Ictus *vel* Alapa, *videri quoque potest* drijven *olim usurpatum pro* Excusso verbere ferire.

ƋKIΓΓKAN, Bibere. ƋKAΓΓK, Potus. MAΓNTS ƋKIΓΓKAN STIKA ΨANEI ÏK ƋKIΓΓKA: Potestis bibere calicem quem ego bibo; *Marc.* 10:38. *& mox commate sequ.* ƋKIΓΓKATS, Bibetis. *numero duorum.* SAEI ΓAƋKAΓKEIΨ AINANA ΨIZE MINNISTANE: Quicunque potum dederit uni ex minimis; *Matth.* 10:42. ƋKAΓΓKIƋA ÏNA, *item* ƋKAΓKIƋA ÏNA: Dabat ei potum; *Matth.* 27:48. *& Marc.* 15:36. BAXΨ MEIN BISNNGAI ÏST ƋKAΓΓK: Sanguis meus verè est potus; *Joh.* 6:55. *Anglosax.* ðpincan. *Alam.* drinchan/ drinkan/ trinkan. *Cimbr.* ÞRIÞA. ÞRIÞÞA. ÞRANIA. *Dan.* dricke. *Isl.* drecka. *Angl.* drink. *Belg.* drinken. *Quod originem verbi attinet, Martinius arbitratur posse peti ex* δρόπος, Gutta; *liquida enim bibuntur, ut ait ille in* Poto. *Mericus Casaubonus vult esse ex* ἄρδειν *vel* ἀρδεύειν, Rigare, irrigare, adaquare. *Mihi tamen (usque dum certior aliqua occurrat etymologia) satius videtur, per epenthesin* ΓΓ *vel* N, *deducere ex* τρυγίζειν, *quod est à* τρίζω, Strido; *ut verbo dederit originem inamabilis asperitas illius stridoris quem edit guttur avidè se ingurgitantium. Nonnihil interim firmat hanc conjecturam quod in antiquiss. monumentis Anglosaxonicis aliquoties incidi in* ðpican *&* ðpycian *pro* ðpincan. *Et quoniam Islandis* dreck *est* Bibo, drack/ Bibi, *suspicari quoque cœpi an non sumpserint suum* dreck/ Bibo, *ex* dreg/ Traho, droo/ Traxi, draga/ Trahere. *quomodo &* Trahere *Anglosaxones* ðpagan *dicunt, Cimbri* ÞRAÞA. *Dani* drage. *Belgæ* trecken/ *Angli* draw; *unde iisdem quoque Anglis, quod maximè huc facit*, a great draught *est* Ingens haustus. *Firmat hanc conjecturam quòd Græcis, quibus* σπᾶν *est* Trahere, *bibentes quoque dicuntur* σπᾶν, *quum potum ex cantharo spiritu suo veluti attrahunt atque exhauriunt: unde &* ἐκσπᾶν *Aristophani in Equitibus est* Deglutire, avidè faucibus exhaurire.

ƋKIN-

Digitized by Google

DRIUSAN, Cadere; *Luc.* 16:17. DRIUSANDS, Cadens; *Marc.* 9:20. DRAUS, Procidit; *Marc.* 7:25. *Luc.* 5:8. 15:20. GA-DRAUS, Cecidit; *Matth.* 7:27. *Marc.* 4:4. GADRIUSITH, Cadet; *Matth.* 10:29. GADRUSUN DALATH: Ceciderunt in terram; *Joh.* 18:6. DRAUS, Casus, ruina; *Matth.* 7:27. *pro quo etiam* DRUS *occurrit Luc.* 2:34. *Anglosaxonibus* hreosan. hrysan *est* Cadere, corruere. *unde Belgis* rijsen / af-rijsen / Cadere, decidere, defluere. rijsende hayr / Deflui capilli. *Videntur tamen Anglosaxones etiam* dreosan *dixisse pro* hreosan. *nam* dreosende welan, Caducas opes *vocat regia paraphrasis Boëthii de Consol. cap.* XII. *ubi Bodleianæ bibliothecæ codex*, swa swa sigende fond. Ðone wen swylgð. swa swylgð seo gytsung. þa dreosendan welan. ðisses middan geardes. *at in eximio Cottoniano codice legas*, Hwæder ðu æfre. þ te ænig mon. on fold-beorgas. settan meahte. fæste healle? Ne mæg eac. wina nan. wisdom timbran. þær þær populo gitsung. beorg oferbræde ð:. Baru fond wilnað. wen forswelgan. Swa deð wicra nu. grundleas gitsung. gilpes and æhta. gedrinceð to drygum. dreosende welan, *&c. Ab hoc denique* DRIUSAN, Cadere, *vel* DRAUS, Casus, *Belgis etiamnum hodie* gedruysch *est* Gravior strepitus, *ac magis propriè* Immanis fragor magnæ alicujus molis ex improviso diruptæ ac procidentis.

DROBJAN, Turbare. DROBNAN, Turbari. WAS GABUNDANS MITH THAIM MITH IMMA DROBJANDAM: Erat vinctus cum iis qui unà cum ipso turbas excitaverant; *Marc.* 15:7. NI INDROBNAI IZWAR HAIRTO: Non turbetur cor vestrum; *Joh.* 14:1. SAIWALA MEINA GADROBNODA: Anima mea turbata est; *Joh.* 12:27. GADROBNODA ZAKARIAS: Turbatus est Zacharias; *Luc.* 1:12. *Magnam habet affinitatem cum verbo* DRAIBJAN, Vexare; *quod vide.*

DU, Ad, πρὸς, ἐπὶ, *vel* εἰς. *Matth.* 6:1. DU ATTIN GAGGA: Ad patrem vado; πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι. *Joh.* 14:12, 23, 28. JABAI BAIRAIS AIBR THEIN DU HUNSLASTADA: Si offers munus tuum ad altare; ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. *Matth.* 5:23. INSAIHITH DU FUGLAM HIMINIS: Respicite volatilia cœli; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. *Matth.* 6:26. DU THAMMEI JUS WENEITH: In quo vos speratis; εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. *Joh.* 5:45. GALAUBIDEDUN MANAGAI DU IMMA: Crediderunt multi in eum; ἐπίστευσαν πολλοὶ εἰς αὐτόν. *Joh.* 10:42. DU AFTARO: Retrò; ὄπισθεν. *Luc.* 8:44. DU AIWA: In æternum; εἰς τὸν αἰῶνα. *Joh.* 14:16. DU HWE: Quid? τί; *Marc.*

Digitized by Google

Marc. 4:40. 16:6. *Joh.* 16:23. **du ƕe**: Ut quid? ἵνα τί; *Matth.* 9:4. 27:46. **du ƕe**: Quare? διατί; *Matth.* 9:11. *Joh.* 7:45. 8:43, 46. **du þamma qam in þamma fairƕau**: Ad hoc veni in mundum; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον. *Joh.* 18:37. **qaþ gajukon im. du þammei sinteino skulun bidjan**: Dixit parabolam iis, quòd semper debeamus orare. ἔλεγε παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι. *Luc.* 18:1. **gawaurhta twalif. du wisan miþ sis**: Fecit duodecim, ut essent cum illo; ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ. *Marc.* 3:14. **du þe**: Ideò; διὰ τοῦτο. *Luc.* 14:20. **du þeh**: Ideò; διό. *Luc.* 1:35. **duh þe**: Propterea; διὰ τοῦτο. *Joh.* 16:15. 19:11. **duþþe**: Ideò; διὰ τοῦτο. *Matth.* 6:25. *Joh.* 7:21. 12:39. **du þeei**: Pro eo quòd; ἀνθ᾽ ὧν. *Luc.* 1:20. **du þeei**: Quoniam; διότι. *Luc.* 1:13. **du þeei was**, Eò quòd esset; διὰ τὸ εἶναι. *Luc.* 2:4.

duatgaggands, Accedens; *Marc.* 12:28. **duatgaggandans**, Accedentes; *Matth.* 8:25. **duatiddja imma hundafaþs**: Accessit ad eum centurio; *Matth.* 8:5.

duatrinnands, Accurrens; *Marc.* 10:17. *Vide* **rinnan**.

duatsniwun, Applicuerunt; *Marc.* 6:53. *Vide* **sniwan**.

dubo, Columba. *Licet communiter* **ahaks** *Gothis dicta sit* Columba; *sicuti vidimus suo loco: non tamen ignotum iis fuisse vocabulum* **dubo**, *discimus ex eo quòd Argenteo codici* **gajuk hraiwadubono** *est* Par turturum; *Luc.* 2:24. *Alamannis* duba / tuba / dûua / dûue *est* Columba. *Danis* due. *Islandis* dufa. *Anglis* dove. *Belgis* duyve. *Quod ad horum originem attinet, quemadmodum Latinum* Columba *putatur esse à* κολυμβᾶν, Urinare, aquam subire, *propter gestum quem faciunt istæ volucres; ita quoque* **dubo**, *unà cùm reliquis, nomen acceperint à* δύπτειν, *quod Hesychio exp.* κολυμβᾶν, Urinare. *à quo* δύπτω, δέδυφα, *manifestè quoque descendunt Anglosaxonica* dufian. ᵹedufian, Immergere. *Cambrobritannis* colommen *est* Columba: *atque adeò cuivis perspicuum, hanc eorum vocem ab eâdem origine cum Latino* Columba *defluxisse. Anglosaxonibus denique etiam* culfra *dicebatur, sicuti & quibusdam Anglis etiamnum* culver *nuncupatur; quæ videri quoque possunt, abjecto* μ, *desumpta è Græco* κολυμβὰς, Avis urinatrix.

dugasaiƕands, Videns; *Marc.* 10:14. *Refer ad* **saiƕan**.

duginnan, Aggredi, conari, incipere. **managai duginnun meljan**: Multi aggressi sunt scribere; *Luc.* 1:1. **duginnun**

unnun raupjan ahsa: Cœperunt vellere spicas; *Marc.* 2:23. du-gunnun fraqiþan allai: Cœperunt exprobrare omnes; du-gann, Cœpit, incepit; *Matth.* 11:7 & 20. ni duginnaiþ qi-þan: Ne cœperitis dicere; *Luc.* 3:8. gaunon jah gretan duginnid: Lugebitis & flebitis; *Luc.* 6:25. *In duobus tamen hisce postremis locis verbum* duginnan *videtur abundare. Sicuti enim Isaacus Casaubonus ad Athenæi* XI, 1 *nos docet Græcos* ἄρχεσθαι ποιεῖν *pro* ποιεῖν, *Latinos quoque* Instituere agere *pro Agere frequenter usurpâsse; ita quoque pluribus in locis observavi Patres nostros suum* onȝinnan *vel* beginnen *similiter præfixisse verbis actionem aliquam significantibus: sed hoc relinquo curiosi Lectoris observationi, ne sim nimius in congerendis authoritatibus. Anglosax.* anȝinnan. aȝynnan. onȝinnan. beȝinnan. *Alam.* beginnen / pikinnen. *Dan.* begynde. *Angl.* begin. *Belg.* beginnen. *Manifestè sunt composita ex Gothico* du, Ad. *Teutonico item* be *vel* bi / *similiter* Ad *significante;* & ȝan *vel* ȝen, Ire. *ut* beȝinnan *ad amussim respondeat Latino* Adgredi. *Dilucidum hujus originationis vestigium deprehendas in illo* anageng / *quod in monumentis Theotiscis quandoque occurrit pro* anagin / Initium. *nam* anageng *apertè satis exprimit vim compositionémq; Latini* Initium. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* I, 1.

dufrisahtai atgaf ïzvis. ei sva sve ïk gatavi-da ïzvis. sva jus taujaiþ: Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis; ὑπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. *Joh.* 13:15. *Verba sunt Christi posteaquam discipulorum pedes abluisset. Hæreo interim utrum* dufrisahtai *conjunctim legendum sit, an verò separatim* du frisahtai. *Vide quoque numquid in Observatis ad Willerami paginam* 17 *(ubi inquiro quid Willeramo sit* geantfristot) *aliquid occurrat unde lucem accipiat hic locus.*

dulgiskulaans tvai vesun dulgahaitjin su-mamma: Duo debitores erant fœneratori cuidam; Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι. *Luc.* 7:41. *Omnino putarem hæc affinia Cambrobritannicis* dylu, Debere, & dyled, Debitum, *si quis edoceat Cymræos esse originis Scythicæ, aut aliquid commercii habuisse cum gentium Gothicarum aliqud.*

dulþs, Dies festus. vas neƕa pasxa. so dulþs ïudaie: Erat in propinquo Pascha, dies festus Judæorum; *Joh.* 6:4. dulþs ïudaie. so hleþrastakeins: Festum Judæorum, Scenopegia; *Joh.* 7:2. at dulþ paska: In die solenni Paschæ; *Luc.* 2:41. & *mox commate sequenti,* bi biuhtja dulþais: Se-

Digitized by Google

cundùm consuetudinem diei festi. *Similiter Matth.* 27 : 15; 𐌰𐌽𐌳 𐌳𐌿𐌻𐌸 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽𐍉𐌷 𐌱𐌹𐌿𐌷𐍄𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐍃𐌰 𐌺𐌹𐌽𐌳𐌹𐌽𐍃: Unoquoque die festo solebat Præses. *Hanc vocem retinuerunt Franci : ita legimus in Keronis glossis*; tult / Solemnitas. tultlichiu / Solenniter. tuldim / Festivitatibus. si tituldit / Celebretur. ist duruhtuldit / Percelebratur. *quibus adde illud glossarii B*, 48; Solemnitas, tuld / timali. *Fortassè interim* 𐌳𐌿𐌻𐌸𐍃 *non malè referas ad* θαλιάζειν, Convivia florida agitare. *propriè, Sertis virentibus redimitum festiviter epulari. Seneca Agamemnone, Choro Actus tertii*;

Nunc omne lætâ fronde veletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos, *&c.*

𐌳𐌿𐌼𐌱𐌰. 𐌳𐌿𐌼𐌱𐍃, Mutus, elinguis; *Matth.* 9 : 33. *Luc.* 1 : 22. *Anglosaxonibus* dumba. dumb. *Alamannis* tumb. *Cimbris* ᚦᚢᛘᛒᛆ. *Danis* dum. *Anglis* dumb. *Dignum interim observatu est quod in Cantabrigiensis publicæ bibliothecæ codice* MS *melioris notæ Matth.* 12 : 22. *& Luc.* 1 : 22 dum *scribitur: quandoquidem illud videri potest ortum traxisse ex Hebræo* דום, Obmutuit, siluit, tacuit. *Cambrobritannis* mûd *est* Mutus; *quod Jo. Davies censet ex eodem fonte Hebræo, inversis tantummodo literis, profluxisse. Vide plura in annotatis ad Tatiani* XXVI, 4.

𐌳𐌿𐍀𐌻𐌰𐍄, Commissura; *Matth.* 9 : 16. *coll. cum Marc.* 2 : 21. *Græcis* διπλοΐς *est* Læna duplicata. *Cambrobritannis* dowbled *vel* dwbled, *Anglis* doublet *est Thorax*.

𐌳𐌿𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐍃, Veniens, accurrens; *Matth.* 8 : 2. 𐌳𐌿𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Accurrentes; *Marc.* 9 : 15. *Refer ad* 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Venire, accurrere.

𐌳𐌿𐍃𐍄𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰𐌽, Cœpit ædificare; ἤρξατο οἰκοδομεῖν. *Luc.* 14 : 30. *Refer ad* 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃, Initium.

𐌳𐍅𐌰𐌻𐌰, Stultus, fatuus; *Matth.* 5 : 22. *Legimus etiam Matth.* 7 : 26; 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐍉𐌳𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽 𐌳𐍅𐌰𐌻𐌰𐌼𐌼𐌰, Similis erit viro stulto. *Ac fortasse huc quoque pertinet illud Joh.* 10 : 20; 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌽 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌾𐌰𐌷 𐌳𐍅𐌰𐌻𐌼𐍉𐌸, Dæmonium habet & insanit. *unde suspicor* 𐌳𐍅𐌰𐌻𐌰 *olim denotâsse Hominem vago atque incerto passu oberrantem, veluti viæ non satis gnarum, aut insanum: postea verò translatum ad Minus cautum, aut Fatuum atque ita miserè simplicem ut se à quovis in errorem induci patiatur. Anglosaxonibus certè* dƿolian *vel* dƿelian *est* Errare, vagari, *item* Errare, in errorem incidere, errantium vestigiis insistere, errantes sequi. *Alamannis* duelen. *Belgis* dwaelen. *unde & aliquando videbatur mihi verbum hoc nonnihil affinitatis habere cum*

Græco

Digitized by Google

Græco ἀλάομαι *vel* διαλάομαι, Vagor, pervagor. *Willeramo* dualm *est* Caligo mentis quodam veluti ſtupore correptæ. *Belgis* bedwelmthepd. *Vide quæ annotavimus ad gl A*, 15. *in* Marcidus.

ЄΙ.

EI, Si, ut; *Marc.* 9:42. *Matth.* 5:29. *Marc.* 12:13. *Luc.* 6:7. 15:29. *Joh.* 8:22, 56. 14:31. 17:1, 2, 3. *Græcis* εἰ *exponitur* Si. *Gothicum interim* ЄΙ *paſſim in novo Fœdere uſurpatur etiam pro* ἵνα *vel* ὅτι. *Joh.* 9:25, 31, 38. 11:11, 15, 16, &c. ЄΙΦΑΝ, Alioqui; εἰ δὲ μή. *Luc.* 14:32.

ЄΙS NI FRΩΑΝΝ ΦΑΜΜΑ ΥΑΝRΑΑ: Illi ignorabant verbum; *Marc.* 9:32. ЄΙS NSΛΑΓΙΑЄΑΝΝ ΗΑΝΑΑΝS ΑΝΑ ΪΝΑ: Illi manus injecerunt in eum; *Marc.* 14:46. *& rurſus commate* 64: ЄΙS ΑΛΛΑΙ ΓΑΑΩΜΙΑЄΑΝΝ ΪΝΑ: Illi omnes condemnaverunt illum.

ЄΙSΑRΝ, Ferrum. ΝΑΝΑΙΒΑΝΑGΩΜ ЄΙSΑRΝЄΙΝΑΙΜ ΓΑΒΝΝΑΑΝS ΥΑS GΑΗ ΦΩ ΑΝΑFΩΤΝΝ ЄΙSΑRΝΑ ΓΑΒRΑR: Catenis ferreis vinctus erat & compedes ferreos comminuit; *Marc.* 5:4. *Cambrobritannis* haiarn *est* Ferrum. *Angloſaxonibus* ıreꝛn. ıren. ıꝛen. *Alamannis* iſer. *unde &* iſinet ſteina *Otfrido ſunt* Lapides è quibus ferrum excoquunt. *Cimbris* IARN *est* Ferrum. *Danis* jern. *Anglis* iron. *Belgis* pſer. *Cambrobritannis quoque* iſarn *est* Longa ſecuris. *Originem interim Cambrobritannici* haiarn *videtur Joh. Davies retuliſſe ad* Ἄρης, Mars. *at pleræque aliæ Ferri denominationes videri poſſunt per quandam literarum tranſmutationem aliquid traxiſſe ex* σίδηρος, Ferrum.

ЄΤΑΝ. ΪΤΑΝ, Comedere, manducare. *Angloſaxonibus* etan. *Alamannis* ezen / ezzen. *Danis* ede. *Iſlandis* eta. *Anglis* eat. *Belgis* eten. *Omnia manifeſtiſſimam habent affinitatem cum Græco* ἔδω, Comedo. *Ut ut verò* ΪΤΑΝ *occurrat Luc.* 15:16. *antiquius tamen* ЄΤΑΝ *dixerim; non modò quòd propiùs accedat ad* ἔδω, *unde & reliqua ſumunt originem; quàm quòd genuinum antiquæ bujus orthographiæ veſtigium remanſerit in* ΑFЄΤЄΙ *&* ΑFЄΤGΑ, Vorax. *quæ vide.* ЄΤΝΝ GΑΗ ΑRΝΓRΝΝ: Edebant & bibebant; *Luc.* 17:27 & 28.

𐍆 𐌰.

𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌽, Gaudere. *Luc.* 15:32. 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌳𐌰, Lætatus est; *Joh.* 8:56. 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉, Gaudeo; *Joh.* 11:15. 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌽𐌳𐍃, Gaudens; *Luc.* 15:5. 19:6. 𐍆𐌰𐌷𐌴𐌹𐌳 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰 𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Gaudium magnum euangelizo vobis; *Luc.* 2:10. 𐍆𐌰𐌷𐌴𐌳𐍃, Gaudium; *Luc.* 1:14. 15:7. 𐍆𐌰𐌷𐌴𐌸𐍃, Gaudium; *Joh.* 16:24. 𐌼𐌹𐌸 𐍆𐌰𐌷𐌴𐌳𐌰𐌹: Cum gaudio; *Marc.* 4:16. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐍆𐌰𐌷𐌴𐌳𐌰𐌹: Præ gaudio; *Joh.* 16:21. *Præcipuè tamen huc pertinet illud Angelicæ salutationis initium*, 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉 𐌰𐌽𐍃𐍄𐌰𐌹 𐌰𐌿𐌳𐌰𐌷𐌰𐍆𐍄𐌰: Ave gratiâ plena; *Luc.* 1:28. *nam hæc salutandi formula ad vivum exprimit Græcorum* χαῖρε. *sicuti & eorundem* χαίρειν καὶ εὖ πράττειν *expressit Horatius libro* I, *epistolâ* 8; Celso gaudere, & benè rem gerere Albinovano. *Anglosaxonibus* fægnian *est* Gaudere, lætari. *item* Plaudere, applaudere, blandiri, blandè alludere. ic fægnige oððe hafetige, Plaudo; *Ælfrici gramm. cap.* 28. *Alvredus rex explicans illud Boëthii* Stupet tergeminus novo Captus carmine janitor, *ita reddit hunc locum paraphrasios Anglosaxonicæ cap.* XXXV, § 6; þa ongan Cerberus fægenian mid his steorte and pleigan *vel* plegian wið hine:. *Postremam hanc verbi* fægnian *acceptionem antiquissimorum monumentorum authoritate firmavi, quoniam acceptionis hujus intuitu Anglosaxonicum* fægnung, Gaudium, oblectatio, *olim derivaveram ex* παίγνιον, Lusus, oblectamentum, *præsertim tamen puerile. Nemini sanè potest esse obscurum quantâ lætitiâ pertentari atque expleri soleant animi puerulorum parentibus adblandientium aut innoxio alicui remissionis generi vacantium. Quum igitur Patres nostri perspicerent hæc lascivæ ludibundæq; ætatis gaudia non esse cunctantia, pigra, levia & quasi in summo pectore supernatantia (ut loquitur A.* Gellius IX, 9.) *sed gaudium eos gaudere genuinum & intimum, atque in ipso penetrali cordis animæq; vigens; cujusvis quoque exuberantis lætitiæ alacritatem ab hac securâ effusè gaudentium adblandientiúmq; puellorum hilaritate denominandam esse putaverunt. Cimbris* ᚠᛅᚴᚾᛅ *est* Lætari, hilariter excipere hospitem. ᚠᛅᚴᚾᛅᚦᛅᚱ ᛅᛚ, Potus quo lautè excipiuntur amici, *&c. Islandis* fagenn *est* Lætus. fognudur/ Gaudium. *Suspicor interim ab hoc* 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌽, Gaudere, *vel* 𐍆𐌰𐌷𐌴𐌳𐍃, Gaudium, *Gothis quoque* 𐍆𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽 *usurpatum pro* Gaudio afficere, oblectare, omni obsequiorum genere exhilarare; *siquidem talem aliquam significationem videor mihi deprehendere in verbo* 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍆𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽, Satisfacere, *quod vide suo loco. ut* 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍆𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽 *propriè sit*, *Penitus ac plenè exhilarare*.

Digitized by Google

FAGR, Idoneus, utilis, appositus, aptus. **NIH DU AIRÞAI. NI DU MAIHSTAU FAGR IST**: Neque in terram, neque in sterquilinium utile est; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστι. *Luc.* 14:35. *Ac fortasse huc etiam pertinet* **UNFAIR**, Ingratus; *nam Ingrati ad communis vitæ usum planè sunt inepti atque inutiles, propterea quòd ingrati animi crimen universam humanæ societatis rationem conturbet atque è medio tollat.* Mundus *quoque Gothis videri potest* **FAIRƕUS** *dictus, ob illam aptissimæ luculentissimæq; structuræ concinnitatem, propter quam Latini* Mundum *à Munditie,* κόσμον *Græci* ἀπὸ τοῦ κοσμιότητος *denominârunt. nam inter innumera exempla literæ* r *in* i *transmutatæ, suffecerit hoc in loco quòd ex Anglosaxonico* fægr, Pulcher, speciosus, venustus, *Angli fecerunt suum* **fair**.

FADREIN IZOS USGEISNODEDUN: Parentes ejus stupuerunt; οἱ γονεῖς αὐτῆς ἐξέστησαν. *Luc.* 8:56. *Joh.* 9:2, 3, 18, 20, 22.

FADREIN, Familia. **DUÞÞEI WAS US GARDA FADREINAIS DAWEIDIS**: Quòd esset de domo & familiâ David; διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ. *Luc.* 2:4. 18:29.

FADS *vel* **FAÞS** *in compositione nominibus postpositum, significat* Summam totius rei dispositionem, procurationem, curam. *Ita* **HUNDAFADS** *est* Centurio; *Luc.* 7:6. **HUNDAFAÞS**, *Matth.* 8:5. *Marc.* 15:39. **ÞUSUNDIFAÞS**, Tribunus; *Joh.* 18:12. **ÞUSUNDIFADIM**, Tribunis; *Marc.* 6:21. **SYNAGOGAFADS**, Archisynagogus; *Marc.* 5:22 & 35. **BRUÞFAÞS**, Sponsus; *Matth.* 9:15. *Marc.* 2:20. *Suspicor esse ex prisco aliquo verbo quod respondet Anglosaxonico* fadian. gefadian, Ordinare, dispensare, disponere. fadung, Dispositio. misfadian, Malè disponere. misfadung, Mala ordinatio, *&c.* *Cimbris* **AÞ FAÞA** *est* Ornare, ordinare.

FAHEDS, Gaudium; *Luc.* 1:14. *Joh.* 15:11. **FAHEÞS**: *Joh.* 16:24. **FAURA FAHEDAI**, Præ gaudio; *Joh.* 16:21. **MIÞ FAHEDAI**, Cum gaudio; *Marc.* 4:16. *Vide* **FAGINON**, Gaudere.

FAHAN. GAFAHAN, Capere, comprehendere. *ac* **FAHAN** *quidem occurrit Joh.* 7:44. **GAFAHAN** *verò Luc.* 20:26. *Joh.* 7:30. 10:39. **AINSHUN NI FAIFAH INA**: Nemo cepit eum; *Joh.* 8:20. **EI GAFAIFAHEINA INA**: Ut apprehenderent eum; *Joh.* 7:32. *Luc.* 20:20. **IN GAFAHIS ÞIZE FISKE**: In capturâ piscium; *Luc.* 5:9. *Anglosaxones* fón *vel* fangan *dicunt.* *Alamanni* **fahan**. *Dani* **fange**. *Islandi* **faa**. *Belgæ* **vangen**. *Horum quædam per epenthesin literæ N facta sunt ex antiquo* **FAHAN**. *quædam verò ex eo contracta. Ipsum verò* **FAHAN** *videri potest affine isti* πάειν *quod*

quod Lexicographi adducunt pro communi πιέζω *&* *Dorico* πιάζω, Injectâ manu premere, capere, comprehendere.

𐍆𐌰𐌹𐍆𐌰𐌻𐌸 𐌸𐍉𐍃 𐌱𐍉𐌺𐍉𐍃: Complicuit librum; *Luc.* 4: 20. *Refer ad* 𐍆𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽, Plicare, convolvere.

𐍆𐌰𐌹𐍆𐌻𐍉𐌺𐌿𐌽 𐌸𐍉: Plangebant eam; *Luc.* 8: 52.

𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿, Opes, possessiones. 𐍅𐌰𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲: Erat habens possessiones multas; *Marc.* 10: 22. 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌽: Pecuniam dare; *Marc.* 14: 11. 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Pecuniam habentes; *Luc.* 18: 24. 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐍆𐍂𐌹𐌺𐌰𐌹, Avari; *Luc.* 16: 14. 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐍆𐍂𐌹𐌺𐌴𐌹𐌽𐍃, Concupiscentiæ; *Marc.* 7: 22. 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌿𐍃 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐍅𐌹𐌽𐌳𐌹𐌸𐍉𐍃: Facite vobis amicos de mammonâ iniquitatis; *Luc.* 16: 9. 𐌰𐍄𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌹𐌽𐍈𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽𐍉𐌷 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐍃𐌺𐌿𐌻𐌰𐌽𐌴: Advocans unumquemque debitorum; *Luc.* 16: 5. *Anglosaxonibus* feoh *non tantùm* Pecuniam, *verùm etiam* Pecus *significat. Alamannicum quoque* fio *vel* fihu / *sicuti & Cimbricum* FII, *unà cum Danico* fæ *& Islandico* fie *utramque retinent acceptionem; quarum tamen dubio procul antiquior est Pecoris significatio, cum liqueat vocabulum derivatum esse à* πῶυ, Grex. *illud à* πάω *vel* πέπαμαι, Possideo; *propterea quòd omnis priscorum hominum substantia, pecuniâ nondum inventâ, potissimùm in gregibus atque armentis constiterit. Vide Servium ad illud vatis Mantuani, Eclogâ* I; Nec spes libertatis erat, nec cura peculi. *Plura vide in annotatis ad gl Lipsii. in* fio / Pecora.

𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿 𐌸𐌹𐍃 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌹𐍃: Apprehendens manum cœci; *Marc.* 8: 23. 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐍂𐌰𐌹𐍀 𐌱𐌹 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌱𐌰𐍂𐌽: Prehendebat manu puellam; *Marc.* 5: 41. *Refer ad* 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽, Prehendere.

𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌴, Mons. 𐌰𐌻𐌻 𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹 𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌳𐌰· 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌻𐌻 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐌴 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌾𐌰𐌳𐌰: Omnis vallis implebitur, & omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿𐌷 𐌹̈𐌽𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌿𐌷 𐍃𐌿𐌽𐌳𐍂𐍉 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Eduxit illos in montem excelsum seorsum solos; *Marc.* 9: 2.

𐍆𐌰𐌹𐍂𐌷𐌰𐌹𐍄𐌴𐌹 𐌸𐌰𐌽𐌺𐌾𐌿𐍃: Habet gratiam, agit gratias; *Luc.* 17: 9. *Videtur esse ex obsoletâ quadam significatione verbi* 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽.

𐍆𐌰𐌹𐍂𐌹𐌽𐍉 𐌰𐌹𐌽𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌽𐌹 𐌱𐌹𐌲𐌹𐍄𐌰 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Causam nullam invenio in eo; *Joh.* 18: 38. 𐍅𐌰𐍃 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌼𐌴𐌻𐌹 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌹𐌽𐍉𐍃 𐌹̈𐍃 𐌿𐍆𐌰𐍂-

Digitized by Google

ΠFAKMGAIΦ: Erat titulus causæ ejus inscriptus; *Marc.* 15:26. ÏNNH FAIKINA KAAKINASSANS: Exceptâ causâ fornicationis; *Matth.* 5:32. *Anglosaxonibus* ꝼiꞃen *est* Causa, crimen, peccatum. ꞅẏnna ne cuðon. ꝼiꞃena ꝼꞃemman, Peccatorum non noverant crimina patrare; *Cædmon* 1, 11. *de Adamo & Evâ ante lapsum.* ꝼẏꞃenꝼull ðeoꝺ, Peccatrix gens; *Beda* I, 14. þa onᵹon ꝼẏꞃenluꞅꞇ peaxan, Tunc cœpit luxuria crescere; *Ibidem.* pe ᵹeꝼẏꞃenoꝺon mıꝺ ꝼæꝺeꞃum uꞃum, Peccavimus cum patribus nostris; *Ps.* c v, 6. ıc ꞅẏnᵹaꝺe *vel* ꝼiꞃınaꝺe, Peccavi; *Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Matth.* 27:4. ne ꝼẏꞃena ðu, Non mœchaberis; *Luc.* 18:20. ꝼẏꞃenlıᵹeꞃeꝺon, Fornicati sunt; *Ps.* c v, 36. *Alamannis quoque vocabulum olim familiare fuit, sicuti ostendunt glossæ Theotiscæ pluribus in locis.* firina / Scelus; *gl A*, 25. firintat / Crimen; *gl B*, 8. firan uuacharum / Usuris; *gl B*, 55. firinari / zollanari / Publicanus; *gl C*, 13. *Publicani certè, ob nimias exigendarum pecuniarum acerbitates, omnibus olim usque adeò intestabiles invisiq; erant, ut Publicanus, tanquam flagitiosorum flagitiosissimus, patribus nostris olim dictus sit* firnfoll *vel* firinari / Sceleratus, pravus, improbus. *Pari prorsus ratione in Anglosaxonicis euangeliis Publicanus passim dicitur* manꝼull *vel* manꝼulla, Nequam, flagitiosus, malus. *Etiam in euangeliis interlineatis Publicani passim dicuntur* æpıꞅ ꝼiꞃıne, *q. d.* Legis transgressores. *Immò &* heh ꞅẏnnıᵹe. bæꞃꞅẏnnıᵹe. openꞅẏnnıᵹe, *quod tantundem est ac si* Extremè pravos *atque* Apertè fidentérq; delinquentes *dicas. Vide quæ hac de re diximus in annotatis ad Tatiani* XIII, 17.

FAIKNGI VGIN BATIZA ÏST: Vetus vinum melius est; *Luc.* 5:39. FAIKNGANS BAAΓINS: Veteres utres; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. *Videtur factum ex* FAIKKA, Longè, procul. *quod mox sequetur. Ita quoque Alamannis* forn / Olim, *est à* foran *vel* forna / Ante; *quod vide in annotatis ad Tatiani* LXV, 2.

FAIKONS, Mundus. FANKΦIZGI SA FAIKONS VGSI: Priùs quàm mundus esset; *Joh.* 17:5. ΘA BATGIΦ MANNAN GABAI ΓAΓGIΓAIΦ ΦANA FAIKON AAAAMA: Quid proderit homini si lucretur mundum totum; *Marc.* 8:36. NN SA KGIKS ΦIS FAIKΘANS NSVAIKΠAλA NT: Nunc princeps hujus mundi ejicietur foras; *Joh.* 12:31. FKIΓAλGS MIK FANK ΓASKAFT FAIKΘANS: Dilexisti me ante constitutionem mundi; *Joh.* 17:24. GNS NS ΦAMMA FAIKΘAN SIGNΦ. ÏK NI ÏM NS ΦAMMA FAIKΘAN: Vos de hoc mundo estis, ego non sum de hoc mundo; *Joh.* 8:23. *Qualemcunque nostram de vocabuli origine conjecturam attigimus in* FAΓK, Idoneus, appositus, aptus.

Digitized by Google

FAIRRA ÏM: Longè ab illis; *Matth.* 8:30. NI FAIRRA ÏS ÞIUDANGARDJAI GOÞS: Non longè es à regno Dei; *Marc.* 12:34. *Luc.* 7:6. AFLEIÞIÞ FAIRRA MIS: Discedite à me; *Matth.* 7:23. *Luc.* 1:38. 2:15 & 37. 4:13 & 42. 5:3 & 8. FAIRRAÞRO, A longè; *Matth.* 27:55. *Marc.* 11:13. *Luc.* 17:12. FAIRRAÞRO QEMUN, De longè venerunt; *Marc.* 8:3. *Anglosax.* feoр. feoрр. fyрр. *Alam.* ferro/ verro. *Angl.* farr. *Belg.* verre/ verde. *Omnia manifestè sunt à* πόῤῥω.

FAIRVEITJANDONA VESUN ALLAIM AUGONA DU ÏMMA: Intendentes erant omnium oculi in eum; *Luc.* 4:20. *Refer ad* VI-TAN, Observare.

FAIRZNA SEINA USHOF ANA MIK: Levavit contra me calcaneum suum; ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. *Joh.* 13:18. *Anglosaxonibus* fiepyrn *est* Calx, calcaneum. *Alamannis* fersn/ versana. *Belgis* versen/ versene. *Videri potest per quandam literarum metathesin desumptum ex* σφυρὸν, Malleolus, calcaneum.

FALDAN, Plicare, complicare. FAIFALÞ ÞOS BOKOS: Complicuit librum; *Luc.* 4:20. *Inde quoque* AINFALÞ *est* Simplex; *Matth.* 6:22. MANAGFALÞ, Multiplex; *Luc.* 18:30, *&c.* *Anglosaxonibus* fealdan *est* Plicare. *Alamannis* faldan/ faltan. *Danis* folde. *Anglis* fold. *Belgis* vouden/ vouwen. *Huc pertinet illud* feald *vel* fald, *quod Anglosaxonibus olim denotabat* Stabulum, *propriè verò* Septum ex stipitibus cratibúsq; in terram defixis complicatísq; factum, *&c.* *Vide nobilissimi Spelmanni Archæologum in* Falda. *Vide quoque quæ annotavimus ad gl D, 16. in* Voloctena.

FALÞ *postpositum in compositione significat multiplicationem rei sæpiùs in se veluti plicatæ ac replicatæ.* *Vide* AINFALÞ, Simplex.

FAMMA *in compositione quandoque postponitur.* *Ita* HANFAMMA *quasi* HANDFAMMA *videtur dictus* Debilis, mancus; *Marc.* 9:43. *nisi fortè putemus dictum, ut* HALTAMMA *mox versu* 45. & HAIHAMMA *versu* 47.

FAN, Dominus. GANAH EI VAIRÞAI SKALKS SVE FAN ÏS: Sufficit ut fiat servus sicut dominus ejus; *Matth.* 10:25. FAN ÞIS VEINAGARDAIS: Dominus vineæ; *Marc.* 12:9. & *Luc.* 20:13. FAN ASANAIS: Dominus messis; *Luc.* 10:2. *Sæpiùs tamen* Dominum dominorum *vox designat.* FAN GOÞ UNSAR FAN AINS ÏST: Dominus Deus noster Dominus unus est; *Marc.* 12:29. FAN MIÞ ÞUS: *Do*minus

Digitized by Google

minus tecum; *Luc.* 1:28. 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌴𐌹𐌸 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐍆𐌰𐌽: Magnificat anima mea Dominum; *Luc.* 1:46. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳 𐌼𐌹𐍃 𐌹̈𐌽 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌰. 𐍆𐌰𐌽. 𐍆𐌰𐌽: Multi dicent mihi in illâ die, Domine, Domine; *Matth.* 7:22. *Quod attinet ad vocabuli etymologiam, olim videbar mihi magnam affinitatem inter hoc* 𐍆𐌰𐌽 *& Cambrobritannorum* naf *deprehendere, ſuſpicabárq; Cymræos Getarum, aut Getas Cymræorum vocem tantùm invertiſſe. Cum tamen cogitarem nullum unquam inter ſe commercium habuiſſe gentes longiſſimè diſſitas, viſa eſt origo vocis* 𐍆𐌰𐌽 *ex eo potiùs deducenda, quòd priſci Getæ (adhuc gentiles) cum non obſcuris indiciis inſignem aliquam divinæ mentis vim per univerſi Naturam diffundi perciperent, ipſam illam Naturæ melioris vim Univerſo infuſam Pana nuncupârunt. Vide Phurnutum, nec non Servium & Junium Philargyrium in Eclogam* II *poëtæ Mantuani. Maximè tamen huc facere videtur illud Plutarchi de Oraculorum defectu,* Πὰν ὁ μέγας τέθνηκεν. *unde quoque veriſimile eſt Getarum antiquiſſimos Dominum univerſi* 𐍆𐌰𐌽 *à Græco* πὰν *nuncupâſſe. Conſidera denique an non hîc quoque locum habeat illud Græcorum grammaticorum doctiſſimi,* βάννας, βασιλεὺς παρὰ Ἰταλιώταις. οἱ δὲ, μέγιστος ἄρχων. *Hodierna Suecorum lingua venerabilem hanc Summi numinis appellationem tranſtulit ad Diabolum, quem vulgo Sueci* fan *dicunt. Vide quæ hac de re habet Loccenius Sueogothicarum antiquitatum cap.* III.

𐍆𐌰𐌽, Domine. *Publicum verbum, quo honoris ergo mutuo ſe compellabant noti atque ignoti. Certè Gentiles illi qui Paſchali tempore Hieroſolymam venerant ad orandum, ita allocuti ſunt Philippum;* 𐍆𐌰𐌽. 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐌼𐌰 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽: Domine, volumus Jeſum videre; Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. *Joh.* 12:21. *Appoſitè Seneca epiſtolâ* III; Omnes candidatos, Bonos viros dicimus; quomodo obvios, ſi nomen non ſuccurrit, Dominos ſalutamus. *Cæterùm de hac omnium ferè gentium conſuetudine multa multi ſatis prolixè.*

𐍆𐌰𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰, Lutum fecit; *Joh.* 9:6 & 11. *Angloſaxones* Paludem, limum, lutum *vocant* ꝼenn. *Alamannis* fenni ſtat *eſt* Locus paluſtris. *Anglis* fenn *eſt Palus. Belgis* venn / venne / vene *eſt* Palus, *item* Paluſtre paſcuum. venen het land / Fœniſecio deputare agrum, in fœniſecium ſervare campum. *unde Petrus Nannius libro* x *Miſcell. cap.* 2 venne *ſuſpicatur dici à Fœnum. Aliam tamen originationem juxta mecum putabit inveſtigandam, quiſquis priſcam Gothici* 𐍆𐌰𐌽𐌹 *& Angloſaxonici* ꝼenn *acceptionem nihil cum Fœno commune habere judicabit. Huc etiam refer Gallicum* fange, *& Italicum* fango, *Lutum, cœnum.*

𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽𐍃 𐌽𐌹𐌿𐌾𐌹𐍃 𐍀𐌻𐌰𐍄: Panni rudis aſſumentum; *Marc.* 2:21. *Confer cum Marc.* 9:16.

Digitized by Google

FARAN, Ire, proficisci. NI FARAIÞ US GARDA IN GARDA: Nolite transire de domo in domum; *Luc.* 10:7. 8:23, 26. *Anglosaxonibus* færan. faran. *Alamannis* faren. *Cimbris* FARA. *Danis* fare. *Anglis* fare. *Belgis* vaeren. *Magnam videntur affinitatem habere cum* πορεύω *vel* περᾶν, Transire. πόρος, Transitus, via. *Aliam interim hujus verbi originationem attigimus in Observatis ad Willerami paginam* 51. *ubi inquirimus in originem Theotisci* cuman, Venire.

FARGANDANS, Remigantes; ἐληλακότες. *Joh.* 6:19. *Omnino vide quæ annotavimus ad Tatiani* LIV, 1.

FAURSVARAN, Perjurare; *Matth.* 5:33. *Refer ad* SVARAN, Jurare.

FASKGAM GABUNDANS: Institis ligatus; *Joh.* 11:44. *Suspicor celeberrimum antistitem Gothorum expressisse Latinum* Fasciis.

FASTAN, Jejunare; *Marc.* 2:19. *Luc.* 5:34. FASTA TVAIM-SINÞAM SABBATAUS: Jejuno bis in sabbatho; *Luc.* 18:12. EI NI GASAIHVAIZAU MANNAM FASTANDS: Ne videaris hominibus jejunans; *Matth.* 6:18. *Anglosaxonibus* fæstan *est* Jejunare. *Alamannis* fasten. *Danis* faste. *Anglis* fast. *Belgis* vasten. *Græcis* ἄπαστος *est* Nihil degustans atque ab omni cibo abstinens. ἀπαστία, Jejunium.

FASTAN. GAFASTAN, Servare, conservare, observare, custodire. AGGILAUM SEINAIM ANABIUDAIÞ BI ÞUK DU GAFASTAN ÞUK: Angelis suis mandabit de te, ut conservent te; *Luc.* 4:10. VAURD IS FASTA: Sermonem ejus servo; *Joh.* 8:55. VAURDA MEINA NI FASTAIÞ: Sermones meos non servat; *Joh.* 14:24. IK ANA-BUSNINS ATTINS MEINIS FASTAIDA: Ego præcepta patris mei servavi; *Joh.* 15:10. ÞATA ALLATA GAFASTAIDA US JUNDAI MEINAI: Hæc omnia custodivi à juventute meâ; *Luc.* 8:21. AIÞEI IS GAFASTAIDA ÞO VAURDA ALLA IN HAIRTIN SEINAMMA: Mater ejus conservabat omnia verba hæc in corde suo; *Luc.* 3:51. IN DAG GAFILHIS MEINIS FASTAIDA ÞATA: In diem sepulturæ meæ servavit illud; *Joh.* 12:7. FASTAI INS IN NAMIN ÞEINAMMA: Serva eos in nomine tuo; *Joh.* 17:11. FOTU-BANDJOM FASTAIÞS VAS: Compedibus custodiebatur; *Luc.* 8:29.

FASTGEIS *postpositum in compositione, videri potest* φύλαξ *sive Custodem designare; à* FASTAN, Servare, custodire. VITODAFASTGEIS SUNS:

𐍃𐌿𐌼𐍃: Legisperitus quidam; νομικός τις. *Luc.* 10:25. 𐍅𐌹𐍄𐍉𐌳𐌰𐍆𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐍃, Legisperiti; νομικοί. *Luc.* 7:30.

𐍆𐌰𐌸𐍉𐌼 𐌰𐍄𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰, Sepem circumdedit; φραγμὸν περιέθηκε. *Marc.* 12:1. *Luc.* 14:23.

𐍆𐌰𐌸𐍃 *vel* 𐍆𐌰𐌳𐍃 *in compositione nominibus postpositum, significat* Summam totius rei dispositionem, procurationem, curam. *vide* 𐍆𐌰𐌳𐍃.

𐍆𐌰𐌿𐌷𐍉𐌽𐍃 𐌲𐍂𐍉𐌱𐍉𐍃 𐌰𐌹𐌲𐌿𐌽: Vulpes foveas habent; *Matth.* 8:20. *Apud Tatianum* L 1, 2 *legimus* fohun habent loh. *ubi vide annotata nostra.*

𐍆𐌰𐌿𐍂, Priusquam; πρίν. *Matth.* 26:75. 𐍆𐌰𐌿𐍂. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰, Ante, pro, ad, juxta. *Marc.* 8:6. 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌼𐌴𐌻: Ante tempus; πρὸ καιροῦ. *Matth.* 8:29. 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Pro vobis est; ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι. *Marc.* 9:40. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌸𐌹𐍃, Prius; πρῶτον. *Matth.* 5:24. *Marc.* 7:27. *Joh.* 7:51. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹, Antequam; πρίν. *Joh.* 8:58. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹, Priusquam; πρὸ τοῦ. *Matth.* 6:8. 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐍅𐌹𐌲: Juxta viam; παρὰ τὴν ὁδόν. *Marc.* 4:4. 10:46. 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Secus mare; παρὰ τὴν θάλασσαν. *Marc.* 1:16. *pro quo Marci* 5:21 *occurrit* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽. *& Lucæ* 9:47; 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌱𐌰𐍂𐌽. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐍃𐌹𐍃: Apprehendens puerum, statuit illum secùs se. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐌿𐍃 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌽𐍅𐌴𐌹𐌸 𐍅𐌹𐌲 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Ante te præparabit viam tuam; ἔμπροσθέν σου κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου. *Matth.* 11:10. 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌿𐍂𐌽𐌾𐌰𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐌿𐍃: Noli tubâ canere ante te; *Matth.* 6:2. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌱𐌹𐌸𐍂𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Præcurrens; προδραμὼν ἔμπροσθεν. *Luc.* 19:4. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐍉 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰: Pro ovibus animam meam pono; ὑπὲρ τῶν προβάτων τὴν ψυχήν μου τίθημι. *Joh.* 10:15. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌹̈𐌼 𐌲𐌰𐍆𐌰𐌻𐌷 𐍃𐌹𐌺: Abscondit se ab eis; ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. *Joh.* 12:36. *confer cum Lucæ* 10:21. 19:42. 𐌰𐍄𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌽𐌰𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌿𐌼: Attendite à falsis prophetis; προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν. *Matth.* 7:15.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌱𐌰𐌸𐌾𐌰, Princeps. 𐌹̈𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌱𐌰𐌸𐌾𐌰 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌽𐍉 𐌿𐍃𐌳𐍂𐌴𐌹𐌱𐌹𐌸 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌽𐍃: In principe dæmoniorum ejicit dæmones; *Matth.* 9:34. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌱𐌰𐌸𐌾𐌰 *propriè Qui habet jus quidvis pro imperio mandandi vetandíq;. à* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽, Præcipere. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌱𐌰𐌿𐌸 𐌹̈𐌼 𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌽𐌹 𐌽𐌴𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐍅𐌹𐌲: Præcepit eis ne quid sumerent in viam; *Marc.* 6:8. *Refer ad* 𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽, Jubere.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌲𐌰𐌲𐌲𐌾𐌰, Villicus. οἰκονόμος. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹, Villicatio,

Digitized by Google

catio, οἰκονομία. *Vide Lucæ* 16: 1, 2, 3, *&c. Denominationis ratio manifestè desumpta est ex eo quòd dispensator, cui universa rei familiaris administratio commissa est, primas ubique teneat, reliquiq; familiares totos se ad nutum præeuntis componere debeant.*

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌾𐌰𐌼𐌴𐍂𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹𐌽𐌰: Prætereuntes blasphemabant illum; παραπορευόμενοι. *Marc.* 15: 29. *at Marci* 11: 20 παραπορευόμενοι *exponitur* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌲𐌰𐍄𐌰𐌹𐌷 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰𐍄𐌰: Prædixi vobis omnia; *Marc.* 13: 23. *Refer ad* 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽, Referre, nuntiare, narrare.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌳𐌰𐌿𐍂𐌾𐌰, Plateæ, *q. d. Loca quæ sunt ante ædium fores*; *Luc.* 10: 10.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌷𐌰𐌷 𐌰𐌻𐌷𐍃, Velum templi; *Marc.* 15: 38. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐌰𐌷 𐌰𐌻𐌷𐍃. *Matth.* 27: 51. *Vox est notissimæ compositionis, à* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰, Ante. *&* 𐌷𐌰𐌷𐌰𐌽, Suspendere. *Vide* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐌰𐌷.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Apponere. 𐌼𐌰𐍄𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰-𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐍉 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃: Manducate quod apponitur vobis; *Luc.* 10: 8. 𐌷𐌻𐌰𐌹-𐌱𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌻𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰: Panes propositionis manducavit; *Marc.* 2: 26. *pro quo tamen Lucæ* 6: 4 *occurrit* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂-𐌻𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌼𐌰𐌸𐌻𐌴𐌹𐍃 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰𐌹𐍃: Princeps synagogæ; ἄρχων τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 8: 41 *&* 49. *Vide quæ annotamus in* 𐌼𐌰𐌸𐌻𐍃, Forum.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃, Qui præsens adstat. 𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼: Cœpit dicere circumstantibus; *Marc.* 14: 69. 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼 𐌵𐌰𐌸: Adstantibus dixit; *Luc.* 19: 24.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐍄𐌰𐌽𐌾𐌰, Portenta. 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳 𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐌹𐌽𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐍄𐌰𐌽𐌾𐌰: Dabunt signa & portenta; *Marc.* 13: 22. *Joh.* 6: 26.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽, Prophetaverunt; *Matth.* 11: 13. *Pertinet ad* 𐌵𐌹-𐌸𐌰𐌽, Dicere.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌱𐌹𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹𐌽𐍃 𐌹𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃: Præcedens eos Jesus; *Marc.* 10: 32.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽, Denuntiare, præcipere: *item* Comminari. 𐍆𐌰𐌿𐍂-𐌱𐌰𐌿𐌸 𐌹𐌼: Præcepit eis; *Marc.* 6: 8. 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌱𐌰𐌿𐌳 𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌴𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌽

Digitized by Google

𐌼𐌰𐌽𐌽 𐌽𐌹 𐌵𐌴𐌸𐌹: Præcepit illi ut nemini diceret; *Luc.* 5: 14. 𐍆𐌰𐌿𐍂-𐌱𐌰𐌿𐌸 𐌹̈𐌼: Comminatus est eis; *Marc.* 8: 30. *Anglosaxonibus* forbeodan *est* Prohibere, vetare. *Danis* forbyde. *Anglis* **forbid**. *Belgis* **verbieden**.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Transeuntes; *Marc.* 11: 20.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐌰𐌷 𐌰𐌻𐌷𐍃: Velum templi; *Matth.* 27: 51. *Belgis* voorhang *est Velum*. *Danis* forheng.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Apponere; *Luc.* 9: 16. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂-𐌻𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃: Panes propositionis; *Luc.* 6: 4. *pro quo Marci* 2: 26 *scribitur* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌻𐌰𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃: *Vide* 𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Ponere, collocare.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌽, Formidare, pavere, timere. 𐌽𐌹 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹: Noli timere; *Marc.* 5: 36. 𐌽𐌹 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Nolite timere; *Marc.* 16: 6. 𐍈𐌰 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐌸: Quid timetis? *Matth.* 8: 26. 𐌳𐌿 𐍈𐌴 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸 𐍃𐍅𐌰: Quid ita estis timidi? *Marc.* 4: 40. 𐌲𐌿-𐌳𐌰𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃, Deum timens; *Luc.* 2: 25. *Anglosaxonibus* forhtian. forhtigan. forht beon *est* Formidare, pavere. forhtnyss, Pavor. forht. forhtfull, Pavidus, trepidus. forhtlice, Trepidè. *Alamannis* forahtan/ forhtan/ furihtan *est* Trepidare, expavescere. forahta/ forhta/ Metus, stupor. forahtal/ forhtal/ Meticulosus, timidus. forahtlicho/ Pavidè. *Danis* frycte *est* Pertimescere. fryct/ Pavor. fryctsom/ Formidolosus. *Belgis* vorchten/ vruchten/ vruchten *est* Pavere. *Anglosaxonicum interim* forhtian *olim retuli ad* feorh *vel* ferh. *quæ vox quamvis latè pateat ac varias admittat significationes, potissimum tamen denotat* Animam *vel* Vitam: *ut* forhtian *nihil aliud sit quàm* Vitæ suæ timere. *Cimbri certè Animam quoque* FIAR *nuncupârunt*. *Alamanni* ferah. *Islandis* fior *est Vita*. *Originem Anglosaxonici* feorh *investigamus in annotatis ad Tatiani* XXXVIII, 1.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹, Locus maritimus. 𐌰𐍆 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽 𐍄𐍅𐍂𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌴𐌹𐌳𐌰𐍉𐌽𐌴: A maritimâ regione Tyri & Sidonis; ἀπὸ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος. *Luc.* 6: 17. *Refer ad* 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹, Mare. *& confer hoc nostrum* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹 *cum Marc.* 5: 21.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐍃𐌹𐌲𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽: Obsignantes lapidem; *Matth.* 27: 66. *Refer ad* 𐍃𐌹𐌲𐌻𐌾𐌰𐌽, Sigillare.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐍃𐌽𐌰𐌿 𐍃𐌰𐌻𐌱𐍉𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌳𐌿 𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰: Prævênit ungere corpus meum in sepulturam; *Marc.* 14: 8. *Vide quæ congessimus in* 𐍃𐌽𐌹𐍅𐌰𐌽, Ire.

𐍆𐌰𐌿𐍂-

Digitized by Google

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽, Excusare. 𐌳𐌿𐌲𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹: Cœperunt excusare omnes; *Luc.* 14: 18. *& rursus*; 𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌿𐌺. 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌼𐌹𐌺 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽𐌰: Rogo te, habe me excusatum.

𐍆𐌰𐌿𐍂𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌼𐌼𐌰: Advolvens saxum magnum; *Matth.* 27: 60. *Vide* 𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽, Volvere.

𐍆𐌰𐍅𐌰𐌹, Pauci; *Matth.* 7: 14. 9: 37. *Anglosax.* fea. feapa. *Alam.* fahe. *Cimbr.* ᚠᛆᛁᛦ. *Dan.* faa / føie. *In omnibus his manifestum elucet vestigium Græci* παῦροι. *nam* ρ *sæpè abjicitur. Ita* Artus *est ab* ἄρθρον. Centones *à* κέντρωνες. Fimus *à* φύρμα, *quod Hesychio exp.* κόπρος. Lectus *à* λέκτρον. Pedo *à* πέρδω, *&c. Cum Danico interim* faa *congruit, quòd Islandis* fatœkur *est* Pauper, *q. d. Pauca capiens vel accipiens. Cimbris quoque* ᚠᛆᚠᛆᛆᛚᛘᚿᚠᚿᛦ *est* Pauciloquus, taciturnus; *quod habet Runicum lexicon.*

𐍆𐌴𐍂𐌰, Partes, termini, limites. 𐌵𐌰𐌼 𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌴𐍂𐌰 𐌼𐌰𐌲𐌳𐌰𐌻𐌰𐌽: Venit in partes Magedan; ἦλθεν εἰς τὰ μέρη *vel* ὅρια Δαλμανουθὰ *vel* Μαγδαλά. *Marc.* 8: 10.

𐍆𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Insidiatores miserunt; ἐγκαθέτους ἀπέστειλαν. *Luc.* 20: 20. *Licet vox videri possit affinis Anglosaxonico* feorh *vel* ferh, Anima, vita; *ut propriè denotet eum Qui vitæ alterius insidiatur; commodiorem tamen aliam originationem quæro. Ac fortassè aliquam cum hac voce affinitatem habet, quòd* φωράζει *Hesychio exp.* κλέπτει. *quum furtivum quid habeant Insidiæ.*

𐍆𐌹𐌰𐌽𐌳. 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳, Inimicus. 𐍆𐌹𐌰𐌹𐍃 𐍆𐌹𐌰𐌽𐌳 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Odio habebis inimicum tuum; *Matth.* 5: 43. 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹 𐌹̈𐍃: Inimici hominis domestici ejus; *Matth.* 10: 36. *Anglosaxonibus* feond *vel* fynd *est* Hostis, inimicus. *Alamannis* fiant/ viende. *Cimbris* ᚠᛁᛆᚿᚦ. *Danis* fiende. *Belgis* vyand. *Gothis* 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽. *Anglosaxonibus* feogan. fean. fian. *Alamannis* fien *sunt* Odisse. *unde* 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳. feond. fiant. 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌲 𐍃𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌸𐍃 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Non potest mundus odisse vos; *Joh.* 7: 7. *Cæterùm ut* feond *Anglosaxonibus quemvis Inimicum in genere denotat, ita persæpè* Diabolus, *ob insigne humani generis odium, peculiariter* feond *vocatur: &* Diaboli, fynd. *utrumque habet Cædmon paginæ octavæ lineis 3 & 20. quæ ipsa passim quoque in aliis Anglosaxonicis Alamannicisq; monumentis occurrunt.*

𐍆𐌹𐌲𐌲𐍂𐍃, Digitus. 𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰 𐍆𐌹𐌲𐌲𐍂𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐌿𐍃𐍉𐌽𐌰 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Misit digitos suos in auriculas ejus; *Marc.* 7: 33. 𐍆𐌹𐌲𐌲𐍂𐌰-𐌲𐌿𐌻𐌸

Digitized by Google

ΓΠΛΨ ΓΙΒΙΨ: Annulum dare; *Luc.* 15: 22. *Anglosax.* ꝼingeꞃ *est* Digitus. *Alam.* fingar/ vinger. *Cimbr.* FIℵFR. *Dan.* finger. *Isl.* fingur. *Angl.* **finger.** *Belg.* **vinger.** *Origo vocis putatur esse à* fangen / Capere, comprehendere. *ut* finger *dicatur quasi* fanger; *quòd omnia prehendant corripiantq́; digiti. Fortasse tamen rectiùs, initiali σ abjecto, derivaveris à* σφίγγειν, Stringere. *Ita* σφενδόνη *fit* Funda. σφόγγος, Fungus. σφάλλω, Fallo. στέγω, Tego, &c.

FIΔVΩK. FIΔNK, Quatuor. *Cambrobritannis* pedwar. *Anglosaxonibus* ꝼeoꝺeꞃ. ꝼẏꝺeꞃ. ꝼeopeꞃ. *Alamannis* feor/ fior. *Cimbris* FIΠ✱ΠR. *Danis* fire. *Islandis* fioorer. *Anglis* **four.** *Belgis* **vier.** *Æöles dicebant* πίσυρες *pro* τέσσαρες Quatuor: *unde* FIΔVΩK. pedwar, &c. *Vide etymologicum Vossii in* Quatuor. ΛF FIΔVΩK VINΔΛM: A quatuor ventis; *Marc.* 13: 27. SVE FIΔVΩK ΨΠSΠΝΔGΩS: Quasi quatuor millia; *Marc.* 8: 9, 20. hΛFΛNΛNΛ FKΛM FIΔVΩKIN: Portatum à quatuor; *Marc.* 2: 3. BIΓΛT ÏNΛ GΠΨΛN FIΔVΩK ΔΛΓΛNS hΛBΛNΔΛN ÏN hΛΛIVΛ: Invenit eum jam quatuor dies habentem in monumento; *Joh.* 11: 17. GΠ FΠΛS ÏST. FIΔNKΔΩΓS ΛNK ÏST: Jam fœtet, quatriduanus enim est; *Joh.* 11: 39. ΔΛΓΕ FIΔVΩKTIΓΠNS VΛS ÏN ΨIZΛI ΛNΨIΔΛI: Diebus quadraginta erat in deserto; *Marc.* 1: 13. *Luc.* 4: 2. FIΔNKFΛΛΨ FKΛΓIΛΔΛ: Quadruplum reddo; *Luc.* 19: 8. FIΔNKKΛΓINGΛ ΨIS ΓΛΛIΛGIΛS hGKΩΔGS: Tetrarchâ Galilææ Herode; *Luc.* 3: 1.

FIGΛN, Odisse. *Vide* FIΛNΔ, Inimicus.

FIΛhΛN. ΓΛFIΛhΛN, Sepelire; *Matth.* 8: 21 & 22. ΓΛFΠΛhΛNS VΛKΨ: Sepultus est; *Luc.* 16: 22. ÏN ΔΛΓ ΓΛFIΛhIS MGINIS: In diem sepulturæ meæ; *Joh.* 12: 7. *Qui postremus locus plurimùm affinitatis habet cum verbis Lucæ* 19: 42; ΓΛFIΛhIN ÏST FΛNKΛ ΛΝΓΩM ΨGINΛIM: Abscondita sunt ab oculis tuis; *nihil enim aliud est Sepelire, quàm terrâ obruere atque occultare. Vetustioribus Frisiis* bifellan *erat* Sepelire. bifelling / Sepultura. *Priùs nempe dicebant* to der eerda bifellen/ Terræ tradere, committere, commendare. *Ita legimus* to der molde bifellen/ Pulveri vel humo mandare, commendare; LL *Fris.* I, 59. *pro quo etiam* to der molda bistedigia / Pulveri vel humo committere *occurrit* LL *Fris.* VIII, 4.

FIΛIΓKGΛ VΛIΔGΔGINS: Speluncam latronum; *Marc.* 11: 17. *pro quo tamen* FIΛGΓKGΛ ΨIΠBG *legimus Luc.* 19: 46. *Vide* ΛIΓK.

FIΛΛ, Pellis, cutis. FIΛΛGINΛ ΓΛIKΔΛ: Pelliceam zonam; *Marc.*

Marc. 1:6. *Anglosaxonibus* ꝼell *est* Pellis. *Alam.* uell. *Dan.* fel. *Angl.* fell. *Belg.* vel. *Monuimus olim in annotatis ad Tatiani* XIII, 11 *viros doctos deduxisse* Pellis *à* φελλὸς, *quod Hesychio exp.* φλοιὸς δένδρου, Cortex arboris; *quòd Pellis haud aliter includat atque ambiat corpus humanum, quàm Cortex arborem. Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Pellis. *Immò ipsum illud* ꝼell (*quod hanc doctissimorum hominum conjecturam valdè firmat*) *videtur Anglosaxonibus olim quoque denotâsse* Corticem; *siquidem in gl R*, 115 æꝼelle *vel* rindleas *exponitur* Decorticatum. *Ab Alamannico interim* uel *est Belgicum* villen / Deglubere, pellem detrahere: *ut* villen *dicatur quasi* vellen. *nisi fortè malis* villen *istud referre ad priscam Gothorum orthographiam, qui à* φελλὸς *fecerunt* 𐍆𐌹𐌻𐌻 *non* 𐍆𐌴𐌻𐌻, *tanquam declinantes* ε, *quod plerumque in* 𐌰𐌹 *vel* 𐌹 *commutabant. Atque ita quoque ad eandem Gothorum orthographiam referendum putamus Francicum* fillen / Flagellare, *q. d. crebro flagrorum ictu latera corio nudare. Tatianus* XLIV, 12; sie selent iuuuih in iro thingon / inti in iro samanungon fillent sie iuuuih. Tradent vos in conciliis, & in synagogis suis flagellabunt vos. *ubi vide annotata nostra. Anglosaxonibus quoque* beꝼylled beon *est* Excoriari. *Orosii translatio libro Quarto cap.* 6, *ubi agitur de immanissimo serpente quem M. Attilius Regulus balistarum ictibus ægrè interemit*; Ða heo geꝼẏlled ƿæs. he het hẏ behẏldan and ða hẏde to Rome bringan. ⁊ hẏ þær to mærðe arerian. ꝼorþon heo ƿæs hund tƿelꝼtiges ꝼota lang:· *Verba Orosii, quorum sensum Rex interpres paraphrasticè reddidit, inveniuntur libro* IV, *cap.* 6; Corium ejus Romam devectum (quod fuisse centum viginti pedum spatio ferunt) aliquamdiu cunctis miraculo fuit.

𐍆𐌹𐌻𐌿, Multus, multùm. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿, Turba multa; ὄχλος πολύς. *Joh.* 12:12. 𐌸𐌰𐌽 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐍃𐌺𐌰𐌻𐍄: Quantùm debes? πόσον ὀφείλεις; *Luc.* 16:7. 𐍃𐍅𐌰 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐍃𐍅𐌴 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐍃 𐍆𐍂𐌰𐌱𐌿𐌲𐌴𐌹: Quæcunque habes vende; ὅσα ἔχεις πώλησον. *Marc.* 10:21. 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌼𐌰𐌹𐍃 𐌷𐍂𐍉𐍀𐌹𐌳𐌰: Multò magis clamabat; πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν. *Marc.* 10:48. 𐍆𐌹𐌻𐌿, Vehementer, valdè; λίαν, σφόδρα. *Matth.* 27:14. *Marc.* 16:2. *Luc.* 18:23. 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌽𐌹 𐍆𐌹𐌻𐌿𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌾𐌰𐌹𐌸. 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌸𐌰𐌹 𐌸𐌹𐌿𐌳𐍉𐍃. 𐌸𐌿𐌲𐌺𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌼 𐌰𐌿𐌺 𐌴𐌹 𐌹̈𐌽 𐍆𐌹𐌻𐌿𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌴𐌹𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌹𐌽𐌳𐌰𐌿: Orantes nolite multum loqui, sicut ethnici, putant enim quòd in multiloquio suo exaudientur; προσευχόμενοι μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ ἐθνικοί. δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. *Matth.* 6:7. 𐍆𐌹𐌻𐌿𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌹𐍃 𐌱𐌰𐌻𐍃𐌰𐌽𐌹𐍃 𐍀𐌿𐌽𐌳: Pretiosi unguenti libram; πολυτίμου μύρου λίτραν. *Joh.* 12:3. *Anglosaxonibus* ꝼeala. ꝼela. *Alamannis* filu / felo. *Belgis* vele / veel. *Nemo non videt omnia hæc singularem habere affinitatem cùm* πολὺς, Multus. πολὺ, Multùm.

Digitized by Google

𐍆𐌹𐌼𐍆, Quinque. *Cambrobritannis* pump. *Anglosaxonibus* fif. *Alamannis* fimf / funf. *Cimbris* ᚠᛁᛘ. *Danis* fem. *Islandis* fimm. *Anglis* five. *Belgis* vijf. *Græcis* πέντε *est* Quinque. *Faciunt interim ad originem horum investigandam, quæ habet Salmasius paginâ* 386 *operis de Hellenisticâ: Constat antiquiores Græcos, quales Æoles fuere, qui in Thessaliâ, post Hellenem sub Æolo filio ejus regnârunt, dixisse* πέμπε *pro* πέντε. *pro utroque verò Dores pronuntiârunt* πέγκε *vel* πέγκα, *ut* πόκα *pro* ποτέ. *Inde Latinum* Quinque. *Hæc ibi Salmasius. Nec minore cum ratione ab Æolico* πέμπε *desumptum dixeris* 𐍆𐌹𐌼𐍆, pump, *&c.* 𐍆𐌹𐌼𐍆 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌰𐌺 𐍆𐌹𐌼𐍆 𐌸𐌿𐍃𐌿𐌽𐌳𐌾𐍉𐌼: Quinque panes fregi quinque millibus; *Marc.* 8:19. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌲𐌽𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐌼𐌴𐌽𐍉𐌸𐍃 𐍆𐌹𐌼𐍆: Occultavit se mensibus quinque; *Luc.* 1:24. 𐌾𐌿𐌺𐌰 𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐌴 𐌿𐍃𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰 𐍆𐌹𐌼𐍆: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14:19. 𐌹̈𐌽 𐌾𐌴𐍂𐌰 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹𐌽 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌰𐌿𐍃 𐍄𐌹𐌱𐌴𐍂𐌹𐌰𐌿𐍃 𐌺𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌹𐍃: Anno quintodecimo imperii Tiberii Cæsaris; *Luc.* 3:1. 𐍃𐍅𐌰𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍀𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰𐌹𐌼 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽𐌹𐌼 𐌽𐌴𐍈𐌰 𐌹̈𐌰𐌹𐍂𐌿𐍃𐌰𐌿𐌻𐍅𐌼𐌹𐌰𐌼: Quasi stadiis quindecim propè Jerosolymam; *Joh.* 11:18. 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃, Quinquaginta; *Luc.* 16:6. 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐍃𐌺𐌿𐌻𐌳𐌰 𐍃𐌺𐌰𐍄𐍄𐌴 𐍆𐌹𐌼𐍆𐌷𐌿𐌽𐌳𐌰. 𐌹̈𐌸 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃: Unus debebat denarios quingentos, alter verò quinquaginta; *Luc.* 7:41. 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃 𐌾𐌴𐍂𐌴 𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐍃: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8:57. 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃, Quinquagenos; *Luc.* 9:14.

𐍆𐌹𐌽𐌸𐌰𐌽, Scire, cognoscere. 𐍆𐌹𐌽𐌸𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐍄 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌷𐌿𐌽𐌳𐌰𐍆𐌰𐌳𐌰: Cognoscens ex centurione; *Marc.* 15:45. 𐌸𐍉𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍆𐌹𐌽𐌸𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃: Turbæ cognoscentes; *Luc.* 9:11. 𐍆𐌰𐌽𐌸 𐌸𐌰𐌽 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌹̈𐌿𐌳𐌰𐌹𐌴: Cognovit ergo turba multa Judæorum; *Joh.* 12:9. 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌰𐌿𐌸 𐌹̈𐌼 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌴𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌽𐌹 𐍆𐌿𐌽𐌸𐌹 𐌸𐌰𐍄𐌰: Præcepit illis vehementer ut nemo rescisceret hoc; *Marc.* 5:43.

𐍆𐌹𐍃𐌺, Piscis. 𐍆𐌹𐍃𐌺𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐍅𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Pisces paucos habebant; *Marc.* 8:7. 𐍆𐌹𐍃𐌺𐌾𐌰𐌽𐍃, Piscatores; *Marc.* 1:16. *Luc.* 5:2. 𐌰𐍄𐌷𐌰𐌹𐌷𐌹𐌳 𐌸𐍉 𐌽𐌰𐍄𐌾𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰 𐌳𐌿 𐍆𐌹𐍃𐌺𐍉𐌽: Laxate retia vestra in capturam piscium; *Luc.* 5:4. *Anglosaxonibus* fisc *est* Piscis. fixas, Pisces. fiscian & fixian, Piscari. fiscere, Piscator. *Alamannis* fisg *est* Piscis. fisga / Pisces. fisgare / Piscator. fisgon / Piscari. *Cambrobritannis* pysg *est* Piscis. *Cimbris* ᚠᛁᛋᚴ. *Danis* fisk. *Islandis* fiskur. *Anglis* fish. *Belgis* visch. *Gallis* poisson. *Italis* pesce. *Hispanis* pesce, pescado. *Minimè dubium est quin hæc omnibus ferè Europæis gentibus communis Piscium*

Digitized by Google

appellatio ejusdem sit originis cum Latino Piscis. *Cujus nominis ratio valdè videtur obscura. triplicem tamen de ejus origine conjecturam adfert Vossii etymologicum: quod adi.*

FLOD, Fluxus aquarum, inundatio. **AÞAFLODANS BISTAGUN BI JAINAMMA RAZNA**: Flumina illiserunt in illam domum; *Luc.* 6:49. *Anglosaxonibus* flod. *Alamannis* **ulout**. *Danis & Islandis* flood. *Anglis* **flood.** *Belgis* **vloed.** *Anglosaxonibus* flodan *est* Fluere. *Alamannis* fliezen. *Danis* flyde. *Anglis* **flow.** *Belgis* **vloeden / vloeyen.** *Affinia sunt Græco* βλύειν, Manare, scaturire. *Vide etymologicum Vossii in* Fluo.

FODAN, Pascere, nutrire. **ATTA ÏZWAR FODEIÞ ÏNS**: Pater vester pascit illas; *Matth.* 6:26. **ÞAREI WAS FODAIÞS**: Ubi erat nutritus; *Luc.* 4:16. **ÞAI ÏN FODEINAI WISANDANS**: Qui in delitiis sunt; *Luc.* 7:25. **SAIWALA MAIS ÏST FODEINAI**: Anima plus est escâ; *Matth.* 6:25. *Anglosax.* fedan. foedan. *Alam.* fuaten / fuotiren / fuotren. *Dan* føde. *Angl.* **feed.** *Belg.* **voeden.** *De origine Anglici* **feed** *hæc habet Mer. Casaubonus:* Ἀφειδῶς *adverb.* Profusè, liberaliter. ἀφειδῶς ἀφειδῶς, *vox ad liberaliorem compotationem exhortatoria; unde videtur Anglicum* **to feed** *mandâsse. ut ex simili,* χαῖρε, *Gallicum* chere *pro Lautitiâ. Hactenus Casaubonus. Ad* **FODAN** *interim &* foedan *videtur pertinere quòd* βοτεῖν *Hesychio exp.* βόσκειν, Pascere: *unde* βοτάνη *est* Herba, gramen: βοτὸν, Pecus: βοτὴρ, Pastor, *&c. Observa tamen verbum* føde *aliter quoque Danis usurpari. nam* føder aff mig *iis est* Produco, gigno, parturio. føder-feyl / Abortus. føde-by / føde-sted / Natale solum. fødsel / Nativitas, *&c. Neque nupera iis hæc acceptio; cum Runicum lexicon* ᚠᚢᚦ *exponat* Vulva, matrix. *atque inde derivet* ᛆᚦ ᚠᛅᛁᚦᛆ, Parere, *&* ᚠᛅᚦᛁᚿᚠ, Partus. *& quemadmodum ab hac Cimbrici* ᚠᚢᚦ *acceptione verisimile est promanâsse Gall.* putain. *Ital.* potta, puttana. *Belg.* **fotte** / *&c. ita ipsum illud* ᚠᚢᚦ *crediderim factum ex* φυτεύειν, Plantare; *eâ nempe acceptione quâ* Futuo *viri longè doctissimi censent desumptum ex* φυτεύω, *extrito nempe* ε, *sicuti ex* νέω *est* Nuo, *ex* πύθω Puto, *ex* λευκὸς Lux, *ex* κύλος Culus, *&c. Minimè quoque hîc prætereundum, quòd* βύτος *Hesychio exponitur* γυναικὸς αἰδοῖον.

FODR, Vagina. **LAGEI ÞANA HAIRU ÏN FODR**: Mitte gladium in vaginam; βάλε τὴν μάχαιράν εἰς τὴν θήκην. *Joh.* 18:11. *Anglosaxonicum glossarium R*, 53; Theca, fodder. Coriti, bogefodder. *Danis* **fodr / foer** *est* Theca. *Belgis* **voeder.** *Gallis* fourreau. *Notum est Thecas lino lanâve duplicari, instar vestium levidensâ pellibúsve suffulturam: atque inde nomen hoc Vaginæ inditum. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad gl E,* 8. *in* Emblema, **fodor.**

Digitized by Google

𐍆𐍉𐌽 𐌽𐌹 𐌰𐍆𐍈𐌰𐍀𐌽𐌹𐌸: Ignis non extinguitur; *Marc.* 9:44. 𐌹̈𐌽 𐍆𐍉𐌽 𐌰𐍄𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌳𐌰: In ignem mittetur; *Matth.* 7:19. *pro quo etiam legas* 𐌹̈𐌽 𐍆𐍉𐌽 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌳𐌰 *Lucæ* 3:9. 𐍆𐍉𐌽𐌹𐌽 𐍃𐌰𐌻𐍄𐌰𐌳𐌰: Igne salietur; *Marc.* 9:49. 𐍂𐌹𐌲𐌽𐌹𐌳𐌰 𐍃𐍅𐌹𐌱𐌻𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐍉𐌽𐌹𐌽 𐌿𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Pluit sulphur & ignem de cœlo; *Luc.* 17:29. *Dispice interim numquid* 𐍆𐍉𐌽 *illud sit desumtum ex istâ vocis* φῶς *acceptione quæ occurrit Lucæ* 22:56.

𐍆𐍉𐍄𐌿𐍃, Pes. 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃, Pedes; *Marc.* 9:45. 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌱𐌰𐌿𐍂𐌳 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐍉𐍄𐌹𐍅𐌴 𐌹̈𐍃: Scabellum est pedum ejus; *Matth.* 5:35. *Marc.* 12:37. 𐌰𐌽𐌰𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃. 𐌱𐌹𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃 𐌴𐌹𐍃𐌰𐍂𐌽𐌰: Compedes ferreæ; *Marc.* 5:4. *Anglosaxonibus* fot *est* Pes. *Alamannis* fuaz/ fuoz/ fuot/ fûz/ uûz. *Danis* fod. *Islandis* footur. *Anglis* foot. *Belgis* voet. *Græcis* ποῦς.

𐍆𐍂𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Portare; *Joh.* 16:12. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽.

𐍆𐍂𐌰𐌱𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Vendentes; *Marc.* 11:15. *Luc.* 19:45. 𐍆𐍂𐌰𐌱𐌿𐌲𐌴𐌹, Vende; *Marc.* 10:21. 𐍆𐍂𐌰𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽, Vendebant; *Luc.* 17:28. 𐍆𐍂𐌰𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄 𐍅𐌰𐍃: Væniit; *Joh.* 12:5. *Refer ad* 𐌱𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽, Emere.

𐍆𐍂𐌰𐌲𐌰𐌽. 𐍆𐍂𐌰𐌷𐌰𐌽, Famâ indice ad notitiam rei alicujus perduci, rescíscere aliquid ex populi rumore. *Quamvis videri posset affine illi* 𐍆𐍂𐌰𐌸𐌾𐌰𐌽, *de quo fusè multa suo loco dicimus; peculiari tamen operâ copiosè de hoc verbo agimus in* 𐌲𐌰𐍆𐍂𐌴𐌷𐌿𐌽, *quoniam ambigo an non ad aliud thema pertineat.*

𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐌱𐌰𐌽, Dare. 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐍆, Da; *Marc.* 10:37. 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌰𐍆 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌹̈𐍉𐍃𐌴𐍆𐌰: Dedit corpus Josepho; *Marc.* 15:45. 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌰𐌹𐌼 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌰𐍆 𐍃𐌹𐌿𐌽: Cœcis dedit visum; *Luc.* 7:21. 𐌳𐌿 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌸𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐌱𐍄𐌹𐌼 𐌰𐌱𐌹𐌽: Ad virginem desponsatam viro; *Luc.* 1:27. 𐍃𐌴𐌹 𐌹̈𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐍆𐍄𐌹𐌼 𐍅𐌰𐍃 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌵𐌴𐌹𐌽𐍃: Hæc desponsata erat ejus uxor; *Luc.* 2:5. 𐌱𐌰𐌹𐌼 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌰𐍆, Utrisque remisit debitum; *Luc.* 7:42.

𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐌻𐌳𐌰 𐍆𐌹𐌳𐌿𐍂𐍆𐌰𐌻𐌸, Reddo quadruplum; *Luc.* 19:8. *Vide* 𐌲𐌹𐌻𐌳, Tributum, census.

𐍆𐍂𐌰𐌳𐌰𐌹𐌻𐌹𐌸 𐍅𐌴𐍃𐌹: Datum est; *Joh.* 12:5. *Refer ad* 𐌳𐌰𐌹𐌻.

𐍆𐍂𐌰𐌷𐌿𐌽𐌸𐌰𐌽𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄: Captivis prædicare remissionem; *Luc.* 5:19. *Huc facit quòd* Sunamitis (*quod exponunt Captiva*) *dicitur* verhundeta *apud Willeramum* VI, 12. *Vide quæ de genuinâ proprietate atque origine vocabuli diximus in annotatis ad gl B*, 27. *in* Inicia predarum.

FRAIHNAN, Interrogare; *Marc.*12:34. *Luc.*9:45. *Joh.*16:19. FRAH INA SA KINDINS: Interrogavit eum præses; *Matth.*27:11. *Marc.*5:9. 8:23. FRAH INS: Interrogavit eos; *Luc.*9:18. FRAIHANDS, Interrogatus; *Luc.*17:20. *Anglosax.* fræȝnan. frasiȝan. fricȝean. friȝnan. frinan. *Alam.* fragan / fragen / frahen. *Belg.* vragen. *Vide quæ de hoc verbo fuse annotavimus ad Tatiani* CLXXIV, 3.

FRAISAN, Tentare. NI FRAISAIS: Non tentabis; *Luc.*4:12. HWA MIK FRAISITH: Quid me tentatis? *Marc.*12:15. FRAISANDS INA: Tentans eum; *Joh.*6:6. *Luc.*10:25. FRAISANDANS INA: Tentantes eum; *Marc.*10:2. FRAISANS FRAM SATANIN: Tentatus à satanâ; *Marc.*1:13. *Luc.*4:2. NI BRIGGAIS UNS IN FRAISTUBNJAI: Ne inducas nos in tentationem; *Matth.*6:13. *Danis* friste *est* Tentare. fristelse / Tentatio. *Islandis* freisting / Tentatio. *Quoniam verò interrogantes videntur sciscitando quasi tentare atque explorare quæ sit mens interrogati super eo quod exquirunt, ipsum quoque* Interrogare (*fortassè ab hoc* FRAISAN) *Anglosaxones dixerunt* frasiȝan. *Ita legimus Soliloquiorum cap.* VIII; ne ȝebelȝ ðu ðe ƿið me. þeah ic ðe frasiȝe ⁊ ðin ƿandiȝe:· *Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Joh.*21:12; frasiȝa *vel* ȝifræȝna, Interrogare. *Idem codex Matth.*2:4; ȝeorne ȝefraiȝnade *vel* ȝefrasade *vel* ȝeacsade from him. Diligenter sciscitabatur ab eis.

FRAIV, Semen. USIDDJA SA SAIJANDS DU SAIAN FRAIVA SEINAMMA: Exiit seminans ad seminandum semen suum; *Marc.*4:3 & 27. *Luc.*8:11. SWA SWE RODIDA DU ABRAHAMA JAH FRAIVA IS: Sicuti locutus est ad Abraham & semini ejus; *Luc.*1:55. FRAIV ABRAHAMIS SIJUM: Semen Abrahæ sumus; *Joh.*8:33 & 37. GASWILTANDS NI BILAIÞ FRAIVA: Moriens non reliquit semen; *Marc.*12:20. *Danis* frø *est* Semen. frøhuus / Siliqua *vel* Folliculus semen continens. *Anglis* frie *dicitur* Recens editum semen ranarum, piscium, &c. *atque ita quoque Gallicum* fray *accipi tradit Ant. Oudinus. Islandis* froya *est* Rana. *Danis* frøe. *Ter maximo interim poëtæ Spencero in divino ac stupendæ artis poëmate, cui titulus* The faerie queene / *Ingens turba teneræ ætatis puerorum nuncupatur* fry of young children. *Vide eum lib.*1, *Cant.*12, § 7.

FRAKUNNAN, Contemnere, aspernari. FRAKUNNANDANS ÞAIM ANÞARAIM: Aspernantes cæteros; *Luc.*18:9. EI MANAG WINNAI JAH FRAKUNÞS WAIRÞAI: Ut multa patiatur & contemnatur; *Marc.*9:12. SAEI FRAKANN MIS: Qui spernit me; *Joh.*12:48.

Digitized by Google

12:48. 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌺𐌰𐌽𐌽: Alterum contemnet; *Matth.* 6:24. *Gothis nimirum* 𐌹̈𐌺 𐌺𐌰𐌽𐌽 *est* Novi. 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽, Noscere, scire. *atque inde est* 𐍆𐍂𐌰𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽, Spernere, dedignari, notitiam alicujus veluti aversari. *Inde quoque Anglosaxonibus* fracoð *vel* fracuð *est* Contemnendus, turpis, abominabilis. *quod occurrit passim. Lipsii glossæ Alamannicæ*; fra-futha / Abominabilis. *Ac fortasse hinc etiam* Contemtus, vilis, rejiculus, *Anglis dicitur* wretch. *item* Res nullius pretii atque abjecta *vett Cimbris dicebatur* ᚼᚱᛆᚴ. *Danis* vrag. *Belgis* wrack. *unde &* wraecken *iisdem Belgis est* Rejicere, repudiare. *Vide etymol. Anglicum in* wretch.

𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽, Remittere, dimittere, permittere. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄, Remissio. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽 𐌱𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽: Dimittere vinctum; *Matth.* 27:15. 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹 𐌰𐌹𐌷 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽 𐌸𐌿𐌺: Potestatem habeo dimittere te; *Joh.* 19:10. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌹𐌳. 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰: Dimittite, & dimittemini; *Luc.* 6:37. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄, Sine, omitte; *Marc.* 1:24. 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐍂𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽 𐌸𐍉𐍃 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌽𐍃: Non sinebat loqui dæmonia; *Marc.* 1:34. 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌰𐌹𐌽𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌶𐌴 𐌼𐌹𐌸 𐍃𐌹𐍃 𐌰𐍆𐌰𐍂𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽: Non permisit quemquam eorum sequi se; *Marc.* 5:37. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌹̈𐌽𐍃: Dimisit eos; *Marc.* 8:9. *Luc.* 8:38. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌱𐌰𐍂𐌰𐌱𐌱𐌰𐌼: Dimisit Barabbam; *Marc.* 15:15. 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌴𐍄 𐌰𐌹𐍅: Non habet remissionem in æternum; *Marc.* 3:29. *Refer ad* 𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽, Linquere, sinere.

𐍆𐍂𐌰𐌻𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽. *Vide* 𐌻𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽, Perdere.

𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌹𐍄𐍅𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳: Ab Oriente & Occidente venient; ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι. *Matth.* 8:11. 𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌼: Præcedebat; ἐπορεύετο ἔμπροσθεν. *Luc.* 19:28. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰 𐍅𐌰𐌲𐌹𐌳: A vento agitatum; ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. *Luc.* 7:24. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼 𐌿𐌽𐌼𐌰𐌷𐍄𐌴𐌹𐌲 𐌹̈𐍃𐍄. 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌲𐌿𐌸𐌰: Apud homines impossibile est, non apud Deum: παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ Θεῷ. *Marc.* 10:27. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌷𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌹𐌳: Pro calumniantibus vos orate; ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς προσεύχεσθε. *Luc.* 6:28. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌻𐌰𐌿𐌽 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Apud patrem vestrum mercedem non habetis; παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν μισθὸν οὐκ ἔχετε. *Matth.* 6:1. 𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌾𐌰𐌹𐌽𐌳𐌰𐌿 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼: Ut honorificentur ab hominibus; ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. *Matth.* 6:2. *Luc.* 4:15. 𐌳𐌿 𐌸𐌴 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌸𐌿𐍃: Quid hoc audio de te? τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; *Luc.* 16:2. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌼𐌹𐍃𐍃𐌹𐌻𐌱𐌹𐌽 𐍂𐍉𐌳𐌾𐌰: A me ipso loquor; *Joh.*

Digitized by Google

Joh. 7:17. FRAM ÞAMMEI ÏNNATÏDDJA: Ex quo ingressus sum; ἀφ' ἧς εἰσῆλθον. *Luc.* 7:45. FRAM FRUMA MIÞ MIS SIJUÞ: Ab initio mecum estis; ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε. *Joh.* 15:27. 16:4. FRAM FRUMISTIN: Ab initio; ἀπ' ἀρχῆς. *Luc.* 1:2. FRAM HIMMA: A modò; ἀπ' ἄρτι. *Joh.* 13:19. 14:7. *Matth.* 9:22. FRAMIS-LEITA ÏNGAGGANDS JAINÞRO: Pusillùm progressus inde; προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον. *Marc.* 1:19. FRAMUH ÞAMMA: Exinde; ἐκ τούτου. *Joh.* 19:12. FRAMVIGIS: Semper; πάντοτε. *Joh.* 6:34.

FRAMALDROZEI ÏN DAGAM SEINAIM QENS MEINA: Processit in diebus suis uxor mea; *Luc.* 1:18. *atque ita legimus aliquantò antè, paragrapho* 7; BA FRAM ALDRA DAGE SEINAIZE WESUN: Ambo processerant in diebus suis. *pro quo Tatianus* II, 2; beidu framgigiengun in iro tagun. *similiter ejusdem Secundi capitis commate* 8; min quena fram ist gigangan in ira tagun / Uxor mea processit in diebus suis. *ubi vide annotata. & confer hunc loquendi modum cum illo* ÏDDJA FRAM, *quod habet Argenteus codex Luc.* 19:28.

FRAMAÞJANA NI LAISTJAND. UNTE NI KUNNUN ÞIZE FRAMAÞJANE STIBNA: Alienum non sequuntur, quia non noverunt vocem alienorum; *Joh.* 10:5. *Anglosaxonibus* ꝼꞃemð *vel* ꝼꞃemð *est* Alienus, peregrinus, hospes. *Alamannis* fremider. *Danis* fremmede. *Belgis* vremd. *quod Cornelius Kilianus dictum putat quasi* verr-heymed. *à* verr / Procul. *&* heym / Domus. *ut propriè sic dicatur Qui suos lares vel patriam sedem longiusculè dissitam habet.*

FRAMBAN, Præstare. VAIRÞS ÏST ÞAMMEI FRAMBIS ÞATA: Dignus est cui præstes hoc; ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. *Luc.* 7:4. *Anglosaxones* ꝼꞃemian. ꝼꞃeman. ꝼꞃemman *dicunt. Alamanni* fremen. *de his egimus in annotatis ad Tatiani* IV, 4.

FRAMVIGIS, Semper; πάντοτε. *Joh.* 6:34. *Pari ferè compositionis ratione Anglis* allwaies *est* Perpetuò, semper, continuò, jugiter. *pro quo Belgæ similiter* aller wege *vel* allweegs *dicunt.*

FRANIMAN SIS ÞIUDANGARDJA: Accipere sibi regnum; *Luc.* 19:12.

FRARANN ÏN WAIDEDJANS: Incidit in latrones; περιέπεσε λῃσταῖς. *Luc.* 10:30.

FRAÞ-

Digitized by Google

FRAÞJAN, Scire, cognoscere, intelligere, sapere. NI FRAÞJIS ÞAIM GUÞS: Non sapis quæ Dei sunt; *Marc.* 8:33. HAUSEIÞ MIS ALLAI JAH FRAÞJAIÞ: Audite me omnes & intelligite; *Marc.* 7:14. FRAÞJANDS, Cognoscens; *Marc.* 8:17. GASAIHWAND FRAÞJANDAN ÞANA HABAIDA LAIGAION: Vident sanæ mentis eum qui habuerat Legionem; *Marc.* 5:15. FROÞUN, Cognoverunt; *Marc.* 12:12. *Luc.* 20:19. US ALLAMMA FRAÞJA: Ex tôto intellectu; *Marc.* 12:33. USGEISNODEDUN ALLAI ANA FRODEIN IS: Stupebant omnes super prudentiâ ejus; *Luc.* 2:47. FULLAI WAURÞUN UNFRODEINS: Repleti sunt insipientiâ; *Luc.* 6:11. FRODOZANS, Prudentiores; *Luc.* 16:8. GALEIKO INA WAIRA FRODAMMA: Assimilabo eum viro sapienti; *Matth.* 7:24. SNUTRAIM JAH FRODAIM: Sapientibus & prudentibus; *Luc.* 10:21. FRODABA, Prudenter; *Luc.* 16:8. FRODABA, Sapienter; *Marc.* 12:24. *Nescio quidem an huc pertineat illud* gefreðan *quod in monumentis Anglosaxonicis passim exp.* Sentire: *omnino tamen hujus loci est illud* frod *quo persæpè utitur Cædmon. Ita dicitur ei Enochus senex*, wine frod wintres, 28, 9. *Mathusalem*, frod hæle, 28, 23. *Sara grandæva*, wintrum frod, 51, 10. *& mox ejusdem paginæ lineâ* 24, *eadem Sara dicitur* gearum frod, *&c. Pro Anglosaxonico interim* frod *Theotisci dicunt* fruater. *Otfridus* I, 22, 21. *&* II, 12, 1. unfruater / Stultus; *Kero*. unfruati / Vecordia; *Otfr.* III, 22, 91. fruatii / Gravitatem. mit fruati / Cum gravitate; *Kero*. fruatlihho / Prudenter; *gl B*, 36. *Islandis* froodur *est* Eruditus. frodleikur / Eruditio. *Belgis* vroed *est* Sapiens, prudens. vroedschap / Senatus, collegium senatorum urbis. vroed zijn / Percipere, intelligere. vroed maken / Persuadere, efficere ut quis intelligat. vroedlicke / Prudenter. *Iisdem quoque Belgis* vroed *est* Frugalis, parcus, ad rem attentus. *quasi dicas* ver-hoed / Cautus, providus; *quòd sit boni patris familiâs sedulò providere ne quid rerum necessariarum familiam destituat. Sed hoc alienum: illud verò proprium hujus loci, quòd valdè mirabilis affinitas eluceat inter Gothicum* FRAÞJAN *&* φραδὴ, Prudentia, cognitio. φραδὴς, Consultus, prudens. ἀφραδὴς, Inconsultus, imprudens. ἀφραδία, Inconsiderantia, inscitia, temeritas.

FRAUJA, Dominus; *Joh.* 15:15. FRAUJA, Domine; *Matth.* 27:63. FRAUJINS, Domini; *Luc.* 19:33. QIÞAITS ÞAMMA HEIWAFRAUJIN: Dicite domino domûs; *Marc.* 14:14. NI MANNA MAG TWAIM FRAUJAM SKALKINON: Nemo potest duobus dominis servire; *Matth.* 6:24. NU FRALETAIS SKALK ÞEINANA FRAUJINOND FAN: Nunc dimittis servum tuum Domine;

Luc. 2:29. ΓΑFRΑΝGΙΝΩΝΔ ΨΙΝΔΩΜ: Dominantur gentibus; *Marc.* 10:42. *Cædmoni* frea κατ' ἐξοχὴν *eſt* Dominus Deus; 2, 23. 4, 1. 23, 8. 29, 20. *dicitur &* frea ælmihtig. 1, 3. 3, 18. 4, 10 & 22. 21, 10. frea drihten, 22, 1. lif frea, 1, 10. 21, 18. 40, 13. 68, 21. 83, 18. heofona frea, 32, 14. frea engla, 4, 14. 38, 15. frumſceafta frea, 68, 22. frea folca gehwæs, 83, 20. ðiſſe eorðan agend frea, 47, 20. *Princeps populi dicitur etiam* folc frea, 41, 10. frea leoda, 46, 7. wera aldor frea, 76, 7. *Noachus quoque dicitur* flot-monna frea, 33, 23. *Eva denique Adamum allocutura, ſic eum compellat*, adam frea min. 16, 18. *quemadmodum & Sara vocat Abrahamum* min ſwæs frea, 60, 2. *Huc etiam pertinent Abimelechi principis Gerarenſium Saram alloquentis verba*, ne ðearf ðe on edwit. abraham ſettan. ðin frea drihten. þ ðu flett waðas. mæg-ælf ſcieno. mine tnæde: 58, 25. *Angloſaxonibus quoque* agend frea *eſt* Poſſeſſor dominus, *i. dominus cui jus poſſeſſionis competit*; LL *Inæ R*, 54. LL *polit. Canuti R* 22. agen frigea LL *Inæ R* 42. agen friga LL *Inæ R* 50. *Vide glosſarium Spelmanni in* Agenfrida *vel* Agenfrie. *Cimbris* ᛡᚢᚢᚠᚱᛁᚿᚭ *eſt* Mater familias; *Runicum lexicon in* ᚴᛁᛘᛆ ᚻᛆᛆᚦᛆᚭ *& in* ᚻᚠᛁᚠᚠᛁᛆ. *Danis* frue *eſt* Hera, domina. *Iſlandis* frun *eſt* Matrona. *Belgis* vrouwe *eſt* Mulier, fœmina, *& peculiariore ſignificatu* Hera, matrona, domina. *Vide quoque Henrici Spelmanni glosſarium in* Frea.

FRΑUΙΜΑΝ, Conſumere, perdere, erogare pecuniam. FRΑUΙΜΑΝΔΕΙ ΑΛΛΑΜΜΑ ΣΕΙΝΑΜΜΑ: Cùm erogâſſet omnia ſua; *Marc.* 5:26. ΪΝ ΛΕΙΚGΑΝΣ FRΑUΑΜ ΑΛΛΑΜΜΑ ΑΙhΝΑ ΣΕΙΝΑΜΜΑ: In medicos erogaverat omnem ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 8:43. *Ponitur & pro* Conſumere, perdere, delere, exſcindere. *ita legimus Lucæ* 9:54; FΑΝ. ΥΙΛΕΙΖΝ ΕΙ UΙΨΑΙΜΑ FΩΝ ΑΤΓΑΓΓΑΙ ΝΣ hΙΜΙΝΑ GΑh FRΑUΙΜΑΙ ΪΜ: Domine, vis dicamus ut ignis deſcendat de cœlo & conſumat illos. *Atque hæc poſtrema verbi acceptio valdè affinis eſt illi* ΝΣUΙΜΑΝ, Occidere, *quod vide ſuo loco*. *Dicerem quoque ad priorem ſignificationem verbi* FRΑUΙΜΑΝ *pertinere locum Lucæ* 15:14; Ы ΨΕ FRΑΥΑΣ ΑΛΛΑΜΜΑ, Poſtquam conſumpſiſſet omnia; *niſi videretur potiùs referri debere ad illud* FRΑUΙΣΤGΑΝ, Perdere; *de quo vide* UΙΣΤGΑΝ.

FRΑUΙΣΤGΑΝ, Perdere, perire. *Vide* UΙΣΤGΑΝ.

FRΑUΙΨΑΝ, Maledicere. ΣΜΑΚΚΑΒΑΓΜΣ ΨΑΝΕΙ FRΑUΑΣΤ: Ficus cui maledixiſti; *Marc.* 11:21. ΨΙΝΨGΑΙΨ ΨΑΝΣ FRΑUΙΨΑΝΔΑΝΣ ΪΖΥΙΣ: Benedicite maledicentibus vobis; *Luc.* 6:28.

Digitized by Google

𐍃𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌸𐌰𐌹𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐍅𐌹𐍄𐍉𐌸. 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳: Hæ turbæ quæ non noverunt legem, maledictæ sunt; *Joh.* 7: 49. *Belgis* **verwaeten mensch** *est* Homo abdicatus ab ecclesiâ, excommunicatus. **verwaet / verwaetenis** / Excommunicatio. *Vide annotata nostra ad gl A, 6. in* Anathema, frauuaz.

𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰: Exterminant facies suas; ἀφανίζουσι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. *Matth.* 6: 16 & 19. *Affine est Anglosaxonico* forwyrðan, Interire, perire, corrumpi. *pro quo Alamanni* fanuuertan / fernuuerden / firnuuerden / fornuuerden / furnuuerden *dicunt*. *Belgæ* **verworden / ontworden.** *Perspicit sinè dubio eruditus Lector in omnibus his quandam imitationem Græcorum, qui eodem planè modo dicebant* ἀπογίνεσθαι, *Romani veteres* Denasci. *ita Cassius Hemina, author antiquissimus, apud Nonium*; Quæ nata sunt, ea denasci ajunt. *Expressit nempe illud proverbiale Græcorum*, Πᾶν τοι γενόμενον καταθανεῖν ὀφείλεται.

𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽, Peccare; ἁμαρτάνειν. *Luc.* 17: 3, 4. 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌼𐌹𐍃: Peccavi; *Matth.* 27: 4. 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃: Homo peccator; *Joh.* 9: 16. 𐌽𐌹 𐌵𐌰𐌼 𐌻𐌰𐌸𐍉𐌽 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌽𐍃. 𐌰𐌺 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌽𐍃: Non veni vocare justos, sed peccatores; *Matth.* 9: 13. 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐍃, Peccatum; *Joh.* 9: 41. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐍄𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃: Dimittere peccata; *Matth.* 9: 6. Gif hwa his hyde forwyrce, Si quis corium suum forisfaciat; L L *Inæ R* 5. forwyrcean ða brycge, Destruere pontem; *Oros.* II, 5. forworhte synt wegas, Obstructæ sunt viæ; *Cædmon* 9, 22. forworhte ic hæfa mines þeodnes hyldo, Perdidi Domini mei favorem; *Cædmon* 21, 1. *sicuti &* 24, 25. forwyrht wið cyning, Majestatis reus; *gl R* 14. *Confer hæc cum iis quæ de* Forisfacere & Forisfactura *dixerunt Spelmannus, Vossius, alii*.

𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐍀𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌴𐍃𐌹: Mittatur, projiciatur; *Marc.* 9: 42. 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐍀𐌰𐌽𐌰𐌹 𐍃𐍅𐌴 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍉𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌴𐌹𐍃: Jacentes sicut oves non habentes pastorem; *Matth.* 9: 36.

𐍆𐍂𐌰𐍅𐌴𐌹𐍄 𐌼𐌹𐌺 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃𐍄𐌰𐌸𐌾𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Vindica me de adversario meo; ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. *Luc.* 18: 3 & 5.

𐍆𐍂𐌰𐍅𐍂𐍉𐌷𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌰𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Diffamatus est apud illum; διεβλήθη αὐτῷ. *Luc.* 16: 1. *Refer ad* 𐍅𐍂𐍉𐌷𐌾𐌰𐌽, Accusare.

𐍆𐍂𐌴𐍄𐌰𐌽, Comedere. 𐍆𐌿𐌲𐌻𐍉𐍃 𐍆𐍂𐌴𐍄𐌿𐌽: Aves comederunt; *Marc.* 4: 4. *Luc.* 8: 5. 𐍆𐍂𐌴𐍄 𐌸𐌴𐌹𐌽 𐍃𐍅𐌴𐍃 𐌼𐌹𐌸 𐌺𐌰𐌻𐌺𐌾𐍉𐌼: De-

Digitized by Google

Devoravit substantiam tuam cum meretricibus; *Luc.* 15:30. *Anglosax.* fræton. freton. *Alam.* frezzen. *Belgis* vreten/ freten. *Videntur hæc magnam habere affinitatem cum illo* βρώτειν *quod Hesychio exponitur* ἐσθίειν, Edere, manducare. *quomodo & βρύκειν exponit idem Grammaticus; qui & illud ipsum* βρύκειν *exponit* πληθύνειν, βαρύνειν, Implere, gravare. *Plura vide in annotatis ad Tatiani* LXXI, 2.

FRIAÞWA, Dilectio. *Vide* FRIJONDS, Amicus.

FRIJAI SIJUÞ. JABAI SUNUS IZWIS FRIJANS BRIGGIÞ: Liberi eritis, si vos filius liberaverit; *Joh.* 8:36. *Vide annot. ad Keronem in* Ingenuus, frigér.

FRIJONDS, Amicus. FRIJONDS MOTARJE JAH FRAWAURHTAIZE: Amicus publicanorum & peccatorum; *Luc.* 7:34. FRIJONDS UNSAR: Amicus noster; *Joh.* 11:11. NI IS FRIJONDS KAISARA: Non es amicus Cæsaris; *Joh.* 19:12. *Anglosaxonibus* freond *est* Amicus. *Alamannis* friunt/ friunt. *Anglis* friend. *Belgis* vriend. *vett Frisiis* friond. *Danis* frende *est* Cognatus, consanguineus, necessitudine junctus. *Runico quoque lexico* FRIÆNDI & MIFRIÆNDI *exp.* Consanguineus. NIFLA FRIÆNDSIMI, Propter consanguinitatem. *Manifestè sunt ab illo* FRIJON, Amare, *quod occurrit Marci* 12:33. *Nam à participio* FRIJONDS, Amans, diligens, *medio* J *liquescente, factum est* FRIONDS. freond. friunt/ *&c.* *Ipsum verò* FRIJON *videtur esse à* FRIJE, Liber. *intellige tamen, non conditione tantùm ac sorte, verùm etiam infucatâ integerrimi animi ingenuitate liberum: siquidem verisimile est non minùs Gothicum* FRIJE *quàm Anglosaxonicum* freoh *utramque significationem admisisse, ac voces* FRIJONDS & freond, *duplicis hujus acceptionis intuitu, propriè olim denotâsse eum Qui nunquam ipse ad gratiam captandam loquitur, cujusque nos vicissim auribus nihil unquam dare solemus; sed quicum, omni simulationum dissimulationúmq; artificio remoto, liberrimè intima pectoris nostri arcana miscemus. Plura huc pertinentia vide in Observatis ad Willerami paginam* 159. *Ad hoc verbum* FRIJON *refer quoque* FRAIÞWA, Dilectio; *quod occurrit Joh.* 13:35. 15:13. 17:26. *Ac magis etiam nomen illius Idoli quod Sueonibus olim dicebatur* Fricco. *unde & Dies veneris Anglosaxonibus dictus est* frigedæg. *Anglis* friday. *Belgis* vrydag. *Insignia Adami Bremensis de hoc Idolo verba descripsimus in* WODS, Dæmoniacus.

FRIKAI, Avidi, cupidi. *Occurrit in composito* FAIHUFRIKAI, Avari, pecuniæ cupidi; φιλάργυροι. *Luc.* 16:14. *quomodo &* FAIHUFRIKEINS *Marc.* 7:22 *dicuntur* Concupiscentiæ, πλεονεξίαι. *Fortassè derivatum est vocabu-*

lum

Digitized by Google

lum à FRIGON, Amare, diligere; *quòd nimius rei pecuniariæ amor humanos animos indomitis effrenatísq; cupiditatibus devincire soleat.* *Belgis* vrecke *est* Homo perparcus atque avarè sordidus. *Anglosaxonibus* fræc *vel* frec *plerumque dicitur* Vorax, gulosus. *Alamannicum denique glossarium B, 3* frechi *exponit* Avaritia. *ubi quoque plura annotavimus.*

FRISAHTAI. *Vide* ANFRISAHTAI, Exemplum.

FRODA, Sapiens. FRODEIN, Sapientia. FRODABA, Sapienter. *Vide* FRAÞJAN, Scire, cognoscere, sapere.

FRUMA, Principium, initium. FRAM FRUMA MIÞ MIS SIJUÞ: Ab initio mecum estis; *Joh.* 15:27. FRAM FRUMISTIN: Ab initio; *Luc.* 1:2. FRAM FRUMISTJA, Ab initio; *Joh.* 8:44. US FRUMISTJA: Ab initio; *Joh.* 6:64. MANAGAI FRUMANS WAIRÞAND AFTUMANS: Multi primi erunt novissimi; *Joh.* 10:31. IST SO SPEIDIZEI AIRZIÞA WAIRSIZEI ÞIZAI FRUMEIN: Erit novissimus error pejor priore; *Matth.* 27:64. FRUMIST, Primus; *Marc.* 10:44. FRUMISTS, *Marc.* 9:35. SA FRUMISTA; *Joh.* 12:20. FRUMIST, Primùm; *Matth.* 8:21. *Luc.* 14:28. *Joh.* 10:40. 12:6. 18:13. *Anglosaxonibus* frum *est* Initium. fruma, Principium, exordium, author, origo. frumbearn. frum cenned cild, Primogenitus. frumsceafte. frumwæstmas, Primitiæ. *Alamannis* frumikist / frumiuuahst / Primitiæ. frumirifi / Præcoces uvæ, *&c.* *Vide interim numquid huc faciant quæ annotavimus ad gl A, 14. in* Eminentior, frambarino.

FRUMABAURI SUNU SEINAMA GABAR: Primogenitum filium suum peperit; *Luc.* 2:7.

FUGLOS, Aves, volucres; *Matth.* 8:20. INSAIHWIÞ AN FUGLAM HIMINIS: Respicite volatilia cœli; *Matth.* 6:26. *Anglosaxonibus* fugel. fugl. fuhl *est* Volucris. *Alamannis* fogal / fugal. *Cimbris* ᚠᚢᚴᛚ. *Danis & Islandis* fugl. *Anglis* foule / fowl. *Belgis* vogel. *Omnia sunt à* fleon, *quod non tantùm* Fugere, *sed &* Volare *significat. Sicuti enim à* fleon, *significante* Fugere, flugol *cap.* IX *terminat.* 60 *grammaticæ Ælfrici exponitur* Fugax; *ita quoque à* fleon, *significante* Volare, *olim fuit* flugol, Volatilis; *unde postea* fugol. fugl. fuhl. *Plura huc pertinentia invenies in annotatis ad Tatiani* L I, 2.

FULAN ASILAUS BIGITAÞS: Pullum asinæ invenietis; *Luc.* 19:30. *Joh.* 12:15. *Marc.* 11:2. *Anglosaxonibus* fola. fole. *Alamannis* uole. *Danis*

Digitized by Google

fole/ fol. *Anglis* fole/ foal. *Belgis* veulen/ volen. *Græcis* πῶλος *est* Pullus, *maximè tamen equinus.* *Cambrobritannorum* ebol, Pullus, *manifestè est ab eodem* πῶλος. *sicuti & Cimbricum* ᚠᛅᛚ, Equus: *quod occurrit in epinicio Egilli skallagrimi, Classis tertiæ Strophâ* 1.

𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽, Occultum. 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌿𐍆𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌳𐌰𐌿: Nihil est occultum quod non scietur; *Matth.* 10:26. *Luc.* 8:17. 𐌽𐌹𐌷 𐌹̈𐍃𐍄 𐍈𐌰 𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽𐌹𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌾𐌰𐌹𐌳𐌰𐌿: Non est aliquid absconditum quod non manifestetur; *Marc.* 4:22. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐍆𐌿𐌻𐌷𐍃𐌽𐌾𐌰. 𐌿𐍃𐌲𐌹𐌱𐌹𐌸 𐌸𐌿𐍃 𐌹̈𐌽 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐌽: Qui videt in abscondito, reddet tibi in aperto; *Matth.* 6:4, 6, 18. 𐌲𐌰𐍆𐌰𐌻𐌷 𐍃𐌹𐌺 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌹̈𐌼: Abscondit se ab eis; *Joh.* 12:36. 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌼 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌼: Abscondita sunt ab oculis tuis; *Luc.* 19:42. *Theotiscum glossarium B*, 9; Condatur, fifolahan werde. Conderent, foluhin. *Islandis* eg fel *est* Occulto. ad fela / Occultare. *Vide Runolphi Jonæ Islandi grammaticam Islandicam, paginâ* 135.

𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍆𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽, Satisfacere. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍆𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽: Volens populo satisfacere; βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι. *Marc.* 15:15. 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍆𐌰𐌷𐌾𐌰𐌹𐍃: Illi soli servies; αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. *Luc.* 4:8. *Vide quæ supra diximus in* 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌽, Gaudere.

𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍄𐍉𐌾𐌹𐍃, Perfectus. *Vide* 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽, Facere.

𐍆𐌿𐌻𐌻𐍉𐌽 𐌰𐍆𐌽𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐌽𐌰𐌾𐌹𐌽: Supplementum tollit à vestimento; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. *Tatiani harmonia euangelica ita locum hunc reddit* LVI, 7; fullida nimet fon themo alten. *ita ut* 𐍆𐌿𐌻𐌻𐍉 & fullida *manifestè sint à Gothico* 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽 *vel Alamannico* fullen / Implere. *Vide proximè sequens* 𐍆𐌿𐌻𐌻𐍃, Plenus.

𐍆𐌿𐌻𐌻𐍃, Plenus; *Luc.* 4:1. 5:12. 𐌱𐌰𐌽𐌾𐍉 𐍆𐌿𐌻𐌻𐍃: Ulceribus plenus; *Luc.* 16:20. 𐍃𐌰 𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃 𐍆𐌿𐌻𐌻𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸: Domus impleta est; *Joh.* 12:3. 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍄𐍉𐌾𐌹𐍃, Perfectus; *Matth.* 5:48. 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Implens; *Matth.* 27:28. 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐌽𐌰𐌽𐌳𐍃, Impletus; *Luc.* 2:40. 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌴𐌹𐌸 𐌺𐌰𐌿𐍂𐌽𐌹𐍃 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌷𐍃𐌰: Plenum frumentum fert in spicâ; *Marc.* 4:28. 𐍆𐌿𐌻𐌻𐍉, Supplementum; *Matth.* 9:16. *Huc etiam pertinent* 𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽, &c. *Anglosaxonibus* full *est* Plenus. *Alamannis* fol. *Cimbris* ᚠᚢᛚᛚᚢᛦ. *Danis* fuld. *Islandis* fullur. *Anglis* full. *Belgis* vol. *Manifestam habent affinitatem cum* βυστὸς, Opple-

Oppletus, densus, confertus. *nam Hesychius* βυζὰ *exponit* βεβυσμένα. *&* βεβυζωμένα *eidem Grammatico exponitur* βεβυσμένα. *estq;* βυζᾶν *à* βύω, Oppleo, denso.

FULS, Putris, fœtidus. GA FULS IST: Jam fœtet; ἤδη ὄζει. *Joh.* 11:39. *Anglosaxonibus* ful *est* Putris. *Alamannis* fuler / vuler. *Affinia sunt Græco* φαῦλος, Abjectus, vilis, malus.

G A.

GA. GAI, Sic, certè, sanè, ita est. *Ac* GA *quidem habet Argenteus codex Matth.* 5:37; SIGAI VAURD IZVAR. GA. GA. NE. NE: Sit sermo vester, Etiam, etiam. Non, non. GAI *verò occurrit Matth.* 9:28; GAI FRAUJA: Etiam Domine. *Vide quoque Marc.* 6:28. *& Joh.* 11:27. *Cymræis* Je *est Adverbium affirmandi. Vide Jo. Davies. Anglosaxonibus* gea. gæ. ia. ya *affirmant. Ac* gea *quidem occurrit Joh.* 21:15 *&* 16; gea drihten, Etiam Domine. *Beda libro Quinto hist. eccl. cap.* 2; gea est Anglorum linguâ verbum affirmandi & consentiendi, id est, Etiam. gæ *est in Rushworthiano codice interlineato Matth.* 17:25. ia *particulæ affirmativæ usum tradit Ælfrici grammatica Anglosaxonica cap.* 28, *his verbis:* Etiam, ia:· Manducâsti hodie? æt ðu to dæg. Etiam feci. ia ic dyde:· Bibisti? drunce ðu. Nequaquam, naterhpon. ya *denique occurrit paginâ* 173, *partis primæ Monastici Anglicani, ubi dicitur homines S. Wilfridi inRipponensi monasterio, quod erat in agro Eboracensi, ex decreto Adelstani regis credendos fuisse per suum* ya *&* na.

Theotiscis ja *affirmat. Winsbekii Parænesis ad filium* § 49;

Sun / zwei wort eren wol den man/
Der sich wil eren mit in zwein/
So daz er si behalten kan/
Daz eine ist Ja / daz ander Nein.
Wie zieret golt daz edel gestein/
Als tünt gewer ü wort den lip: er ist niht fleisch unz uf daz bein/
Der also slipfic ist der sin/
Dar er sin Ja genennet hat / daz er sin Nein da schusset hin.

Anglorum yea *manifestè est ex Anglosaxonico* gea. *Danorum Belgarúmq;* ja *est ex Gothico* GA. *atque adeò particula hæc documento est literam* G *transire in* J *consonum. Plures interim omnia hæc retulerunt ad Hebræum* הֵן, *quod unum est* ex

ex nominibus Dei. Ego, quicquid hujus sit, nescire me fateor. Hoc tantùm addo: Cimbros veteres usos verbo ᛁᛅ *pro* Affirmare; *cujus acceptionis hoc exemplum affert Runicum lexicon*, ᛁᛅ ᚼᚾ ᚼᚾ ᚼᛁᚴᚾ ᛁ ᚦᛅᚠ. ᛁᛅ ᚼᚾ ᚱᛁᚱᛅᚼᛅ ᚼᛁ ᛅ ᛘᛅᚱᚠᚾᚴ. Affirma hoc solùm hodie, cujus te non pœniteat cras. jahen *quoque Theotiscis passim est* Profiteri, confiteri. *Anglicum* yes *videri potest contractum ex* yea is. *Nisi malis factum ex illo* ꝣẏꞅe, *quod occurrit Matth.* 17:25. *Cymræis quoque* es *vel* ys *est affirmativum.*

GABAI, Si. ἐὰν *vel* εἰ. *Matth.* 5:23, 29, 30, 39, 41, *&c.* *Anglosax.* ꝣıꝼ. ꝣẏꝼ. *Alam.* ibu/ ob/ oba/ iof. *Angl.* if. *Græcis* εἰ, εἴπερ, *vel* εἴπου.

GAH, Et. *Paucissimæ sunt periodi in quibus non occurrat; & affine est Græco* καί. *Neque dubium cuiquam esse potest quin ab hoc* GAH *retinuerint Franci suum illud* joh *quod habent Willeramus, Otfridus, alii. Vide quæ annotavimus ad Keronis glossas, in* Et.

GAHƕAN, Forsan, forsitan; ἄν. *Joh.* 8:19. *pro eo* GAƕAN *scribitur Joh.* 5:46.

GAI, Sic, certè, ita est. *Vide* GA.

GAINAR, Ibi, illic. ἐκεῖ. *Matth.* 5:23. 27:55. *Marc.* 1:35. *Luc.* 6:6. *Joh.* 10:40, 42. 11:15. 18:2. GAINA, Illuc; ἐκεῖ. NU SOKIDEDUN ƕUK AFUAIRPAN STAINAM IUDAIEIS. GAH AFTRA GAGGIS GAINA: Nunc quærebant te lapidare Judæi, & iterum vadis illuc? *Joh.* 6:8. GAINAƔAIRÞS, Illuc; ἐκεῖ. IDDJUH GAINAƔAIRÞS MIÞ SKEIMAM: Venit illuc cum laternis; *Joh.* 18:3. *Agnoscas in his Belgica* gender/ ginder/ Illic, isthic. gender-waerts/ ginderwaerts/ ginswaerts/ Illorsum, istorsum.

GAINS, Ille; ἐκεῖνος. *Joh.* 5:46. 6:29. 7:11. 8:44. 16:14. *Affine est Græco* ἐκεῖνος. GAINAI, Illi; *Joh.* 7:45. IN GAINAMMA DAGA FASTANA: In illis diebus jejúnabunt; ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις νηστεύσουσι. *Marc.* 2:20.

GAINÞRO, Inde; ἐκεῖθεν. *Matth.* 5:23. 9:9, 27. 11:1. *Marc.* 6:1, 10, 11. 11:1.

GAƕAN, Forsan, forsitan; ἄν. *Joh.* 5:46. *pro eo &* GAHƕAN *scribitur Joh.* 8:19.

GAN, Si. εἰ. *Marc.* 3:2. GAN. *Marc.* 8:23. SAI GAN AINS-

Digitized by Google

AINSHUN ÞIZE REIKE GALAUBIDEDI ÏMMA: Vide num quis ex principibus crediderit in illum; *Joh.* 7:48.

JER FRAUJINS ANDANEM MERJAN: Annum Domini acceptum prædicare; *Luc.* 4:19. JERA ƕAMMEH, Quotannis; *Luc.* 2:41. ÏN JERA FIMFTAIHUNDIN: Anno decimoquinto; *Luc.* 3:1. JERA SIBUN LIBANDEI MIÞ ABIN: Annis septem vivens cum marito; *Luc.* 2:36. WISANDEI ÏN RUNA BLOÞIS JERA TWALIF: Constituta in profluvio sanguinis annis duodecim; *Marc.* 5:25. FIMFTIGUNS JERE NAUH NI HABAIS: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8:57. AFLAIÞ JERA GANOHA: Peregre fuit temporibus multis; *Luc.* 20:9. *Anglosaxonibus* gear *est* Annus. *Alamannis* jar. *Cimbris* AAR. *Danis & Islandis* aar. *Anglis* year / yeer. *Belgis* jaer. *Priscâ interim Gothorum atque Anglosaxonum orthographiâ inducor ut credam* gear *vel* ger *esse à* γυρῶ, Gyrare, in orbem circumvolvere, *juxta illud Poëtæ principis* II *Georg.* 402;

Atque in se sua per vestigia volvitur annus.

unde & Annum idem Poëta I *Æneïd.* 273 Orbem *dixit*;

Triginta magnos volvendis mensibus orbes
Imperio explebit —— *ubi Servius*; Annus dictus quasi Anus, id est Anulus; quòd in se redeat, *&c. Vide Varronem libro Quinto de* L L. *unde hæc hausit Servius. Vide quoque insignem atque huic loco accommodatissimam Ævi descriptionem apud Claudianum lib.* II *de Laudib. Stiliconis. Græcis profectò* ἐνιαυτὸς *pari prorsus ratione putatur dictus Annus*, ἀπὸ τοῦ ἐν ἑαυτῷ εἶναι, *quòd in semet ipsum recurrat, veluti in circulum. unde & apud poëtas Græcos frequens est* περιτροπέων ἐνιαυτὸς, *& in Plurium numero* περιτελλόμενοι ἐνιαυτοί. *quorum locorum imitatione Latini quoque scriptores* Volventis anni *atque* Anni vertentis *ubique ferè meminerunt. Quò etiam respicit illud Senecæ Consol. ad Marciam, cap.* 20; Ætates nostras incredibili celeritate convolvi constat. *Cimbricum* AAR, *quod propriè* Annonam ac Proventum annuum *denotat, videri potest desumptum ex Intensivâ particulâ* ἀρι, *quæ Græcis in compositione denotat* πάνυ, μεγάλως, Valdè, vehementer. *Atque ab hac primariâ vocis* AAR *significatione Annus quoque dictus est* AAR. *prorsus ut Græcis* πλειὼν *simillimâ etiam ratione nuncupabatur Annus.* πλειὼν ὁ ἐνιαυτὸς, *inquit Hesychius*, ἀπὸ τοῦ πλείους τὰς ἡμέρας τῆς γῆς συμπληροῦσθαι. *Vide quoque Theonem ad versum* 254 φαινομένων *Arati.*

JU, Jam, nunc; ἤδη. *Matth.* 5:28. *Luc.* 3:9. *Marc.* 1:32. 5:37. *Luc.* 14:17. *Joh.* 9:27. 11:39. 15:3. JUÞAN, Jam; ἤδη. *Marc.* 13:28. 15:42, 44. *Luc.* 19:37. *Joh.* 6:17. 7:14. 9:22. 11:17. JU ÞA-

Z NA-

𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌸𐍃 𐌽𐌹 𐌹̈𐌼 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍃 𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌹𐌳𐌰𐌿 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃: Deinceps non ſum dignus ut vocer filius tuus; *Luc.* 15:19. 16:2.

𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌸𐍃, Adoleſcens. 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳𐌴𐍃, Adoleſcentes, juvenes; *Marc.* 14:51. 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳, Adoleſcens; *in vocandi caſu*; *Luc.* 7:14. 𐍄𐍅𐍉𐍃 𐌾𐌿𐌲𐌲𐍉𐌽𐍃 𐌰𐌷𐌰𐌺𐌴: Duos pullos columbarum; *Luc.* 2:24. 𐌾𐌿𐌷𐌹𐌶𐌰, Junior, adoleſcentior; *Luc.* 15:12. 𐌿𐍃 𐌾𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: A juventute meâ; *Luc.* 18:21. 𐌲𐌹𐌿𐍄𐌹𐌸 𐍅𐌴𐌹𐌽 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐍄𐌰 𐌹̈𐌽 𐌱𐌰𐌻𐌲𐌹𐌽𐍃: Fundit vinum novum in utres; *Marc.* 2:22. *ac fortaſſe huc quoque pertinet illud* 𐌹̈𐌿𐌽𐌲𐍉𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐍉𐍃, Turbæ multæ: *quod vide ſuo loco. Angloſaxonibus* ȝeonȝ. ȝiunȝ. iunȝ *eſt* Juvenis. *Alamannis* jung. *Cimbris* ᚢᚿᚴ. *Dan.* ung. *Angl.* yong. *Belg.* jong / jonck. *Cambrobritanni* jeuangc *vel* jeſangc *dicunt*; *quod Jo. Davies derivat ab Hebræo* יונק, Lactens, infans nondum ablactatus.

𐌾𐌿𐌺𐌰 𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐌴 𐌿𐍃𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰 𐍆𐌹𐌼𐍆: Juga boum emi quinque; *Luc.* 14:18. *Vide quæ ſupra diximus in* 𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺, Jugum.

𐌾𐌿𐍃, Vos; *Marc.* 11:17. 13:23. *Luc.* 9:13. 𐌾𐌿𐍃 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌰𐌹𐍂𐌶𐌾𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸: Vos multùm erratis; *Marc.* 12:27. 𐌾𐌿𐍃 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸 𐌾𐌿𐌶𐌴𐌹 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌳𐍉𐌼𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽𐍃: Vos eſtis qui juſtificatis voſmet ipſos; *Luc.* 16:15. 𐌾𐌿𐍃 𐌿𐌽𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺: Vos inhonoratis me; *Joh.* 8:49. 𐌾𐌿𐍃 𐍃𐌰𐌿𐍂𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸: Vos contriſtabimini; *Joh.* 16:20.

𐌾𐌿𐌸𐌰𐌽. 𐌾𐌿𐌸𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌸𐍃. *Vide* 𐌾𐌿, Jam.

𐌷 𐌰.

𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽, Habere. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸. 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌳𐌰 𐌹̈𐌼𐌼𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸. 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌲𐌺𐌴𐌹𐌸 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽 𐌰𐍆𐌽𐌹𐌼𐌰𐌳𐌰 𐌰𐍆 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Qui habet, dabitur illi: & quicunque non habet, etiam quod putat ſe habere, auferetur ab illo; *Luc.* 8:18. 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰: Poteſtatem habeo; *Joh.* 10:18. 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃 𐌾𐌴𐍂𐌴 𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐍃: Quinquaginta annos nondum habes; *Joh.* 8:57. 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌰𐍃𐍃𐌰𐌿 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌴: Abundant panibus; *Luc.* 15:17. 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Pecuniam habentes; *Luc.* 18:24. *Angloſax.* haban. hæbban. *Alam.* haben. *Cimbr.* ᚼᛆᚠᛆ. *Dan.* haffue. *Iſl.* hafa. *Angl.* have.

Digitized by Google

habe. *Belg.* hebben. *Fortassè facit ad verbi originem, quòd* ἄβεις *Hesychio exp.* ἔχεις. *atque ita quoque Phavorinus, addens ita loqui Pamphylios. Aliam originem verbi* Habeo *tradit Salmasius cap. 7 opusculi de Usuris. Censet enim Latinum* habere, *mutato* π *in B, desumptum ex illo* ἀπέχειν, *quod ponitur pro* ἔχειν ἀπό τινος, Habere vel accipere ab aliquo. *Hesychio certè* ἀπέχεις *exp.* λάβεις *Græcis quoque scriptt* καρπὸν ἀπέχειν *est* Fructum reportare. ἀπέχειν χάριν, Reportare gratiam. ἀπέχειν τὰ διδασκαλεῖα, Recipere docendi mercedem. *prorsus ut Matth.* 6:2; ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν, Receperuut mercedem suam. *& Luc.* 6:24; ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν, Habetis consolationem vestram. *Ab hac significatione verbi* ἀπέχειν *ortum quoque traxit* ἀποχὴ, Cautio, *i. Chirographum quo creditor testatur se pecuniam recepisse à debitore, ut idem Salmasius ibidem docet. Huc etiam refer Belgicum* have/ Opes, facultates, substantia. *unde* haveloos *est* Inops. *Anglosaxonibus dicitur* hæfenleas. hafenleas. panhafa. næfga. næfig. næftig. *prorsus ut Græcis* ἄχων *vel* ἄχης *est* Inops, egenus. *quasi* αἴχων *vel* αἰχής.

haban, Tenere, manum injicere; *Marc.* 7:3 & 4. **usïddedun gahaban ïna**: Exierunt tenere eum; *Marc.* 3:21. *Luc.* 4:42. **habaida handu ïzos**: Tenuit manum ejus; *Matth.* 9:25. *Anglosaxonibus quoque* habban, *& Alamannis* haben *frequenter usurpantur pro* Tenere. *atque adeò ab hac verbi acceptione* hæftned *Anglosaxonibus est* Captivitas. habunga *verò Theotiscis est* Detentio, *&c. Danis* hefte *vel* hegte *est* Fibula. hegte/ Connectere, alligare. *Belgis* hachten/ hechten/ heften *est* Apprehendere, detinere. hachtenis/ hachting/ hechtnis/ heftnis / Detentio, captivitas, carcer. hacht / hecht / heft / Manubrium, *&c.*

haban, Servare, tenere, custodire; *Marc.* 7:4. *eo nimirum sensu quo mox commate 8 dicitur*, **afletandans anabusn gþs. habaiþ þatei anafulhun mannans**: Relinquentes mandatum Dei, tenetis quod tradiderunt homines.

haban *verbo Infinito adjunctum inservit Futuro tempori, ac denotat quid adhuc fieri debeat.* **dugann ïm qiþan þoei habaidedun ïna gadaban**: Cœpit illis dicere quæ essent ipsi eventura; ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν. *Marc.* 10:32. **silba wissa þatei habaida taujan**: Ipse sciebat quid esset facturus; αὐτὸς ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. *Joh.* 6:6. **sa habaida ïna galewjan**: Hic erat traditurus eum; οὗτος ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι. *Joh.* 6:71. **þarei ïm ïk. þaruh sa andbahts meins wisan habaiþ**: Ubi sum ego, ibi & minister meus erit; ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. *Joh.* 12:26.

Digitized by Google

𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐍃𐌹𐌺 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍂𐌰 𐌼𐌹𐍃 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉 𐌹̈𐌶𐌴: Longè à me abest cor eorum; ἡ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει (*al.* ἄπεστι) ἀπ' ἐμοῦ. *Marc.* 7:6. *Non absimilem loquendi modum observa Marc.* 10:35; 𐌰𐍄𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐍃𐌹𐌺 𐌳𐌿 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Accedunt ad illum.

𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽. 𐌰𐍄𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽. 𐌿𐍆𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽, Levare, tollere. 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍃𐌻𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌷𐌰𐍆𐌰𐌽𐌰𐌽𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐍆𐌹𐌳𐍅𐍉𐍂𐌹𐌼: Ferentes paralyticum sublatum à quatuor; *Marc.* 2:3. 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌼 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌹𐌿 𐌷𐌴𐌻𐌹𐌰𐍃 𐌰𐍄𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Videamus veniatne Elias tollere eum; *Marc.* 15:36. 𐌰𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌼 𐌿𐍆𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳 𐌸𐌿𐌺: Manibus tollent te; *Luc.* 4:11: 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰 𐌳𐌿 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Levare oculos ad cœlum; *Luc.* 18:13. 𐌿𐍃𐌷𐍉𐍆 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰: Sublevavit oculos; *Joh.* 11:41. 17:1. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰: Elevans oculos suos; *Luc.* 16:23. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌱𐌰𐌳𐌹: Tollens grabatum; *Marc.* 2:12. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌰𐌽 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌰𐍆𐌻𐌹𐍆𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌹̈𐌼: Sublatum est quod superfuit illis; *Luc.* 9:17. 𐌿𐍃𐌷𐍉𐍆𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽: Sustulerunt lapidem; *Joh.* 11:41. 𐌿𐍃𐌷𐍉𐍆 𐌰𐌽𐌰 𐌼𐌹𐌺 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌶𐌽𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰: Levavit contra me calcaneum suum; *Job.* 13:18. 𐌿𐍃𐌷𐍉𐍆 𐍃𐌹𐌺 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌸𐍂𐍉: Discessit inde; *Matth.* 11:1. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌺 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀 𐌸𐌿𐍃 𐌹̈𐌽 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Tolle te & projice te in mare; *Marc.* 11:23. *Anglosaxonibus* hæbban. hebban. ahebban. anbhebban. onhebban. upphebban. *Alamannis* heffen. *Islandis* hefia. *Anglis* heave. *Belgis* heffen/heben. *Huc refer Anglosaxonicum* hoꝼeꞃ, Gibbus, struma. *Belgicum* heuvel/Collis. *item* heffe/Fæx, fermentum, *&c.* *Anglosaxonibus* hæꝼ *est* Fermentum. ᵹehaꝼen, Fermentatus. *Alamannis* heffe *&* erhafanaz. *Theotiscum* heffen *olim deduxi ab Anglosaxonico* hæꝼiᵹ *vel* heꝼiᵹ, Gravis, ponderosus. *ut* heffen *&* hebban *propriè sint* Grave onus alicui imponere, *vel* Gravi onere aliquem levare. *Pro* hæꝼiᵹ *Cimbri dicunt* ᚼᛅᚢᚠᚠᛁ. *quod videri potest factum ex* ᚼᛅᚢᚠ, Acervus, cumulus rerum congestarum. *Ad hoc* 𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽 *pertinet etiam* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽, Respondere; *quod vide suo loco.*

𐌷𐌰𐌷𐌰𐌽, *Suspendere.* *Vide* 𐌷𐌰𐌿𐌷, Altus.

𐌷𐌰𐌹𐍆𐌾𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌹𐍆𐌾𐌰𐌽, Lamentari. 𐌷𐌿𐍆𐌿𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃. 𐌾𐌰𐌷 𐌽𐌹 𐌵𐌰𐌹𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸: Lamentavimus vobis, & non planxistis; *Matth.* 11:17. *Anglosaxonibus* heaꝼ *est* Luctus. heoꝼan *vel* heoꝼiᵹan, Lugere.

𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌼𐌼𐌰, Luscum, μονόφθαλμον. *Marc.* 9:47. *Vide an aliquam cum*

hac

Digitized by Google

hac voce affinitatem habeant quæ infra dicimus in **hanfamma**, Debilem. *sicuti & supra in* **famma**.

hailjan. gahailjan, Curare, sanare; *Marc.* 3:15. *Luc.* 5:17. 9:1. **qemun hailjan sik sauhte seinaizo. jah gahailidai waurþun**: Venerant ut sanarentur à languoribus suis, & sanabantur; *Luc.* 6:18. **hailjands allaos sauhtins jah alla unhailja**: Curans omnem languorem & omnem infirmitatem; *Matth.* 9:35. *Anglosax.* hælan. *Alam.* heilen. *Dan.* heele. *Angl.* heal. *Belg.* heelen / heylen. *Refer ad ea quæ dicimus in* **hails**, Salvus.

hails, Ave, salve. **hails þiudan Iudaie**: Ave rex Judæorum; *Marc.* 15:18. *Joh.* 19:3. *Salutatio hæc desumta est ab illo* **hails**, Salvus, *quod proximè sequitur. Anglosaxones interim dicebant* hal beo ðu *vel* hal pes ðu. *Alamanni* heil uuis thu. *Angli etiamnum ex antiquâ consuetudine Anglosaxonum retinent suum* haile. *Dani verò ex Gothico* **hails** *adhuc videntur reservâsse suum* helse / Salutare. helsen / Salutatio. hilse *&* hil vare / Ave. *Alamannis* heilizen *est* Salutare. *Vide annotata nostra in Tatiani* III, 2.

hails, Salvus. **hails wairþiþ**: Salvus erit; *Joh.* 11:12. **hailai**, Sani. **unhailans**, Ægroti; *Luc.* 5:31. **unhailai habandans**: Qui infirmitates habent; *Matth.* 9:12. *Anglosaxonibus* hal *est* Salvus, sanus. *Alamannis* heil. *Cimbris* ᚼIIᛘ. *Anglis* whole. *Danis & Belgis* heel. *Putant esse ab* οὖλος, Integer, sanus. *vel ab* ὅλος, Totus, integer. *vel denique ab illo* ἴλις *quod Hesychio exp.* μόνος καὶ ὅλος, Solus & totus.

haim, Ager; *Marc.* 5:14. **haimoþjai**, Agri; *Marc.* 10:29 *&* 30. *persæpè item* **haim** *denotat* Vicum, castellum; *Matth.* 9:35. *Marc.* 6:56. 11:2. *Luc.* 9:52. *Joh.* 11:1. *Alamannis* heim *est* Mansio, domus. *Cimbris* ᚼIIΨ. *Danis* hiemme. *Anglis* home. *Frisiis & Sicambris* heym. *Anglosaxonibus* ham *non tantùm est* Domus, *verùm etiam* Possessio quævis, villa, prædium, *item* Vicus, civitas, monasterium, *nec non* Communis quorumvis popularium patria *in genere*; *unde glossæ Anglosaxonicæ* hamṛiðian *exponunt* Repatriare. *Ex tam diversis vocabuli* ham *acceptionibus colligo Ruricolas, cives, monachos, quosvis denique hujus illiúsve terræ populares peculiarem sibi sedem ipsámq; adeò Patriam* ham *dixisse. Priscæ interim orthographiæ hujus ratio videtur nos quadam veluti manu deducere ad veram vocabuli originem: tanquam Anglosaxonicum* ham *sit ab* ἅμα, Simul, unà, pariter; *ac propriè significet locum ubi simul esse solemus. Minimè interim prætereundum, quòd* εἰμάδες *Hesychio sunt* ποιμένων οἰκίαι,

Pastoritiæ casæ, tuguria. *Gallis* hameaux. *neque incommodè ad hanc veluti originem retuleris Cimbricum* ᚼᛁᛁᛘ, Domus. *Aliam hujus* ham *vel* heim *originationem habet nobilissimi Spelmanni Archæologus in* Ham. *Obiter interim hoc in loco monendum, in vetustissimo Norvegorum chronico, pag.* 8. (*citante Joh. Loccenio libro Primo cap.* 1 *Sueo-Gothicarum antiquitatum*) *Suediam olim* Manheim / *i. e. virorum sedem nuncupatam, ab incolis non solùm corpore sed & animo viris.*

𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌰 𐍃𐍅𐌴𐌹𐌽𐌴: Grex porcorum; *Matth.* 8:30. 𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌴𐌹𐍃: Pastor; *Joh.* 10:2, 11. 𐌸𐌰𐌹 𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌰𐌾𐍉𐌽𐌰𐍃: Pastores; *Luc.* 2:20. *Anglosaxonibus* heord *est* Grex. *Alamannis* herd *vel* herdnisse. *Danis* hiord. *Anglis* heard. *Belgis* herde. *Anglosaxonibus itidem* hẏrde *est* Pastor. *Alamannis* hirde/ hirte. *Danis* hyrde. *Belgis* herder. *Nimirum* hẏrdan *olim erat* Curare, custodire, tueri: *unde* hẏrde *quemvis olim Custodem primâ suâ significatione denotabat: quomodo* cƿenhẏrde *veteribus dicebatur* Eunuchus, *cui demandata est mulierum custodia.* cẏlda-hẏrde, Pædagogus. feorh-hẏrde, Vitæ custos. *at postea restricta est vox ad* Custodem pecudum, *i. pastorem. gl. Ælfrici* 5; hẏrde, Custos *vel* pastor. *Confer cum iis quæ mox invenies in* 𐌷𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽, Tenere, servare, custodire.

𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉, Cor. 𐌸𐌰𐍂𐌴𐌹 𐌹̈𐍃𐍄 𐌷𐌿𐌶𐌳 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂. 𐌸𐌰𐍂𐌿𐌷 𐌹̈𐍃𐍄 𐌾𐌰𐌷 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂: Ubi est thesaurus vester, ibi est & cor vestrum; *Matth.* 6:21. 𐌽𐌹 𐌹̈𐌽𐌳𐍂𐍉𐌱𐌽𐌰𐌹 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉: Non turbetur cor vestrum; *Joh.* 14:1. 𐌲𐍉𐌸 𐌺𐌰𐌽𐌽 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰: Deus novit corda vestra; *Luc.* 16:15. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹: Misericordia; *Luc.* 1:50. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌹𐌸𐌰, Eleemosyna; *Matth.* 6:4. 𐌷𐌰𐍂𐌳𐌿𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹: Duritia cordis; *Marc.* 10:5. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹: Superbia; *Marc.* 7:22. *Anglosaxonibus* heorte *est* Cor. *Alamannis* herza/ herze/ herte. *Cimbris* ᚼᛁᛆᚱᛐᛆ. *Danis* hierte. *Islandis* hiarta. *Anglis* heart. *Belgis* herte. *Videntur per quandam literarum transpositionem, spiritu solummodo mutato, facta ex* ἦτορ, Cor. *Possunt etiam deduci ex* κέαρ, κῆρ, καρδία, Cor, *mutato* κ *in spiritum asperum: prorsus ut Teutonicum* halm *est ex* κάλαμον. hennep *ex* κάνναβις. hoeden *vel* hueden *ex* κεύθειν. hond *vel* hund *ex* κυνίδιον, *&c. Nec defuere qui Belgicum* hert *derivatum putarent ex* hert/ Durus; *quòd perpetuæ cordis motioni, ut loquitur Becanus, vitæ durationem debeamus, quodq; cor novissimè semper deficiat ac moriatur.* Solum hoc viscerum, *ut est apud Plinium libro* XI *naturalis historiæ, cap.* 37. vitiis non maceratur, nec supplicia vitæ trahit; læsúmq; mortem illicò affert. Cæteris corruptis, vitalitas in corde durat. *Cymræis quoque Cor videri potest* calon *dictum, à* caled, Durus. *Huc etiam pertinet illud*

her-

Digitized by Google

herthama *quod occurrit in Frisionum legibus, Tit.* 22, § 28; Si præcordia, id est, herthamon gladio tetigerit: *ubi Lindenbrogius reponit* hertawond / *non dissentiente (sicuti videtur) nobilissimo Spelmanno. Sed nihil hic mutandum juxta mecum judicabit, quisquis consideratione seriâ pertractabit sequentia verba Anglosaxonici glossarii R, paginâ* 75; Cor, heorte. Bucleamen, heorthama. *item paginâ* 76; fearh hama, Cauliculus. cwið *vel* cildhama, Matrix. *denique paginâ* 74; wifmannæs innoð *vel* cildhama, Matrix, uterus. cildhama, Folliculus. *Plura vide in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 2. *ubi fusè agimus de Theotisco* lichamo / Corpus.

HAIRUS ÞAIRHGAGGIÞ ÞEINA SILBONS SAIWALA: Gladius pertransibit tuam ipsius animam; ῥομφαία διελεύσεται σοῦ αὐτῆς τὴν ψυχήν. *Luc.* 2:35. NI QAM LAGJAN GAWAIRÞI, AK HAIRU: Non veni mittere pacem, sed gladium; οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. *Matth.* 10:34. PAITRUS HABANDS HAIRU: Petrus habens gladium; Πέτρος ἔχων μάχαιραν. *Joh.* 18:10. SWE DU WAIDEDJIN URRUNNUÞ MIÞ HAIRUM: Tanquam ad latronem existis cum gladiis; ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν. *Marc.* 14:48. *In hoc novissimè adducto loco jam nunc inter describendum occurrebat postremum illud* μαχαιρῶν, *amputatâ syllabâ initiali, valde affine esse Gothico* HAIRUM. *Sed fortuitum hoc, nec meretur ut diutiùs ei insistamus: quandoquidem Islandis quoque* hior *est* Gladius. *& in Cimbrico Epicedio, quod rex Regnerus Lodbrog inter morsus viperarum cecinit morti vicinus, singulæ ferè Strophæ hoc habent initium,* HIUGGUM VIR MIÞ HIARUI, Pugnavimus ensibus. *Sicuti* HIAR *istud olim affine mihi visum poëtico* ἄορ, Ensis; *ita Gothicum* HAIRUS *quàm proximè videtur accedere ad* αἱρεῖν, *eâ notione quâ ponitur pro* ἀναιρεῖν, Occidere, interimere.

HAITAN, Appellare, nominare, vocare; *Luc.* 1:62. HAITAN WAS NAMO IS IESUS: Vocatum est nomen ejus Jesus; *Luc.* 2:21. HAITAIS NAMO IS: Vocabis nomen ejus; *Luc.* 1:13 & 31. JABAI GARDAWALDAND BAIALIAZABUL HAIHAITUN: Si patremfamiliâs Beëlzebub vocaverunt; *Matth.* 10:25. HAIHAITUN INA AFAR NAMIN ATTINS IS: Vocabant eum nomine patris sui; *Luc.* 1:59. PRAUFETUS HAUHISTINS HAITAZA: Propheta altissimi vocaberis; *Luc.* 1:76. HAITADA RAZN BIDA: Vocabitur domus orationis; *Marc.* 11:17. NAMIN HAITANS LAZARUS: Nomine Lazarus; *Luc.* 16:20. MANNA HAITANS IESUS: Homo qui dicitur Jesus; *Joh.* 9:11.

HAI-

Digitized by Google

haitan. athaitan, Vocare, ad se advocare. **haihait ins**: Vocavit illos; *Marc.* 1:20. **athaihait**, Vocavit ad se; *Marc.* 3:13. 6:7. **athaitands alla þo managein**: Advocans omnem turbam; *Marc.* 7:14. 8:34. **athaitands ins**: Ad se advocans eos; *Marc.* 10:42. *Luc.* 18:16. **haitiþ bi namin**: Vocat nominatim; *Joh.* 10:3.

haitan, Jubere. **hait witan þamma hlaiwa**: Jube custodiri sepulchrum; *Marc.* 27:64. **haihait**, Jussit; *Joh.* 8:18. *Marc.* 5:43. **haihait ina aftiuhan fairra staþa leitil**: Rogavit eum reducere à ripâ pusillum; *Luc.* 5:3. *In contextu Græco est* ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. *quod addo, quia hæc acceptio verbi* ἐρωτᾷν, *pro* Rogare, precari, orare, *quodam modo firmare videtur nostram de origine verbi* **haitan** *conjecturam. Gothicum nempe* **haitan** *Anglosaxonibus est* hatan, *Belgis* **heeten**. *quæ ego aliquot ab hinc annis deduxi ab* αἰτεῖν, Petere, poscere, postulare; *quòd hanc unam impetrandi rationem noverant prisci mortales, æquo jure nondum fugato: at posteaquam homines quidam, importunissimâ præditi superbiâ, se super alios, exutâ omni æqualitate, cœperunt extollere, preces istæ mutatæ sunt in asperrimi imperii minas.* Preces erant, sed quibus contradici non posset; *ut loquitur Tacitus* IV *Hist. cap.* 46. *agens de postulatis armatæ concionis militaris.* Potestas enim non solùm, si invitet, *ut est apud Macrobium libro Secundo Saturnal. cap.* 7. sed &, si supplicet, cogit. *Vide quæ Kilianus in hanc sententiam annotavit in* **bede** *&* **bede-geld**.

haiþjo, Ager. **blomans haiþjos**: Lilia *vel* flores agri; *item* **hawi haiþjos**: Fœnum agri; *Matth.* 6:28 *&* 30. **insandida ina haiþjos seinaizos haldan sweina**: Misit illum in villam suam pascere porcos; *Luc.* 15:15. **qimandin af haiþjai**: Venienti ab agro; *Luc.* 17:7. **matida miliþ haiþiwisk**: Edebat mel sylvestre; *Marc.* 1:6. *Danis* hed *est* Campus. hedboe/ Campum incolentes. *Huc etiam faciunt verba Jo. Loccenii libro* I *rerum Suecicarum, in Brautamundo*; Acre prælium utrimque commissum est in campis Nericiæ editioribus, quos Hóghaheed vulgo vocant. *Anglosaxonibus* hæð. *Anglis* **heath**. *Belgis* **heyde** *est* Ager solitarius atque incultus & ericæ plenus. *vulgo* Ericetum *vocant*. *Theotiscis* **heyd** *est* Campus gramine ac floribus nitens. *ab* **heyder**/ Clarus, coruscus, resplendens. *ita Goldastus, quem vide in animadv. ad Winsbekiæ* § 11.

haiþno, Ethnicus. **qino haiþno**: Mulier ethnica; γυνὴ ἑλληνίς. *Marc.*

Digitized by Google

Marc. 7:26. *Anglosaxonibus* hæðne *sunt* Ethnici. *Alamannis* heidane. *Cimbris* ᚼᛁᛁᛒᛚᛁᛅ ᛘᛁᚱᚴ. *Danis* hedninge. *Anglis* heathens. *Belgis* heydenen. ἔθνη *Græcis dicuntur* Gentes, gentiles. *unde liquet* hæðne *quàm proximè accedere ad* ἔθνη. *neque enim novum est spiritum lenem commutari in asperum; sicuti observare est in* ἀρύειν, Haurire. ἀρράζειν, Hirrire. ὀῤῥωδεῖν, Horrere, *&c.* *Aliter Kilianus. quem vide.*

HAIZE, Faces; *Job.* 18:3.

HALBS, Dimidius. UND HALBA ÞIUDANGARDJAS MEINA: Usque ad dimidium regni mei; *Marc.* 6:23. SA HALBATA AIGINIS MEINIS: Dimidium bonorum meorum; *Luc.* 19:8. *Anglosax.* healf. *Alam.* half. *Danis* halff. *Angl.* half. *Belg.* half. *Helvigius arbitratur inversum esse ab Hebræo* פָּלַח, Scidit, divisit.

HALDAN SVEINA: Pascere porcos; *Luc.* 15:15. *Matth.* 8:30 & 33. *Marc.* 5:14. *Luc.* 17:7. *Propriè olim acceptum verbum pro* Tenere, servare, custodire. *Anglosax.* haldan. healdan. heoldan. *Alam.* halten. *Cimbr.* ᚼᛅᛚᛏᛅ. *Dan.* holde. *Angl.* hold. *Belg.* houden. *Unde verò verbum* HALDAN *ab hac primariâ acceptione ad hanc Pascendi significationem translatum sit, pleniùs demonstramus in* HAIRDA SVEINE.

HALJE, Inferorum sedes, tartarus. UND HALJA GALAKANSGAZAI: Usque ad infernum demergêris; *Luc.* 10:15. ÏN HALJAI VISANDS ÏN BALVEINIM: In inferno cum esset in tormentis; *Luc.* 16:23. *Anglosax.* hell. helle. *Alam.* hella cnap / hella fiur / hella uuizi. *Cimbr.* ᚼᛁᛚ. *Danis* helffuede. *Anglis* hell. *Belgis* helle. *Cæterùm ut Teutonicum* hel *putatur factum ex* helen / Occulere, operire: *quòd omnia, quæcunque haurit, occultet atque operiat: ita quoque Gothicum* HALJE *videri potest derivatum ex* HULJAN, Tegere, celare, *quod vide suo loco.*

HALS, Collum; *Luc.* 15:20. *Alamannis, Danis, Islandis, Belgis* hals. *Olim sentiebam vocabulum* hals *singularem habere affinitatem cum Græco* ἑλίσσειν, Volvere, versare: *prorsus ut* τράχηλος *Græcis communi denominatione non modò* Cervicem, *verùm etiam* Vertebram *significat. Sicuti & Belgicum* neck *vel* nick / Cervix, *est à* nicken / Prorsum retrorsúmq; obvertere atque in omnes partes facili motu circumagere. *Vide plura in Observatis ad Willerami paginam* 67.

HALTAI, Claudi; *Matth.* 11:5. *Luc.* 7:22. HALTANS ATTIUH HIDRE: Claudos introduc huc; *Luc.* 14:21. GOÞ ÏST ÞUS GALEIÞAN ÏN LIBAIN HALTAMMA: Bonum est tibi introire in

 vitam

Digitized by Google

vitam claudum; *Marc.* 9:45. *Anglosaxonibus* healt. *Alamannis* halzer. *Islandis* halltur. *Anglis* halt. *Origo vocis videri potest desumpta ex* ἄλλομαι, Salto, salio; *quòd claudicantes inter incedendum veluti subsultent.* haldian *interim Cymræis quoque est* Succutere. hald, Succussio. *Fortassè tamen rectiùs retulerimus ad Anglosaxonicum* forðheald, Inclinatus, pronus, præceps.

𐌷𐌰𐌽𐌰, Gallus gallinaceus. 𐌷𐌰𐌽𐌰 𐌷𐍂𐌿𐌺𐌹𐌳𐌰: Gallus cantavit; *Matth.* 26:74. 𐌷𐌰𐌽𐌰 𐍅𐍉𐍀𐌹𐌳𐌰: Gallus cantavit; *Marc.* 14:68 & 72. 𐌷𐌰𐌽𐌰 𐌽𐌹 𐌷𐍂𐌿𐌺𐌴𐌹𐌸: Gallus non cantabit; *Joh.* 13:38. & 18:27. *Anglosaxonibus* hana *est* Gallus. *Alamannis* hane *vel* hano. *Danis* hane. *Belgis* haen. *Quum igitur antiquissima duo Gothorum Anglosaxonúmq; idiomata eandem Avis notissimæ appellationem totidem scribant literis, ipse quoque cœpi suspicari priscam vocem, mutato solùm spiritu, originem traxisse è Græco* ἄνα. *quod cum dupliciter accipi possit, utroque modo non incommodam originem vocabuli exhibet. Quod si enim* ἄνα *acceperis, prout est Vocativus nominis* ἄναξ, Rex; *non modò videri possunt generosæ hujus avis altores hoc nomen gallinaceis indidisse à spectatissimo illo* insigni (*ut loquitur Plinius* XI, 37.) serrato, *quod eorum verticem Regiæ coronæ modo exornat: sed pugnacissimarum avium altores, exhilarati lucro, quod ad eos ex victoriâ gallinaceorum redibat, videri quoque possunt gallinaceos suos victores hoc nomine consalutâsse. Huc spectat illud Belgarum adagium,* sijnen haen is koning/ *quum innuere volunt aliquem reliquis omnibus præripuisse palmam. Appositè itaque Plinius* XI, 21 *de gallis gallinaceis,* Imperitant suo generi, & regnum in quacunque sunt domo exercent. Dimicatione paritur hoc quoque inter ipsos, velut ideò tela agnata cruribus suis intelligentes; nec finis sæpè nisi commorientibus. Quod si palma contingit, statim in victoriâ canunt, seque ipsi principes testantur. Victus occultatur silens, ægreque servitium patitur. *Aristophanes quoque in Avibus comparat Gallum gallinaceum Regi Medorum: ac Regi quidem, quia manè ad cantum galli de lecto desilimus, haud secus atque ad Regis clamorem nosmet ipsos ex ejus conspectu subducimus. Medorum verò regi, quòd cristam gerat erectam: nam in eo præcipuè distinguitur rex Medorum à reliquis purpuratis, quòd ipse* κυρβασίαν *sive tiaram gestet* ὀρθὴν, *h. e.* in sublime erectam; *cæteri verò* κυρβασίας *sive* κεκλιμένην, *h. e.* inflexam *vel* deorsum vergentem. *quâ de re consule Barn. Brissonium lib.* I *de Regno Persarum. Gallorum interim gallinaceorum educatores, qui antiquiorum exemplo ferocissimum quemque alitem certaminibus & pugnæ præparant, Belgis* haen-meesters & hanen-melkers/ *Anglis* cock-masters *dicuntur.* Rixosarum avium lanistæ, *ut eleganter Columella* VIII, 2. quorum plerumque totum patrimonium pignus aleæ victor gallinaceus pyctes abstulit. *à quo loquendi modo non abludit illud Plinii eo ipso in loco quem paullò ante citavimus;* Pergami

mi omnibus annis ſpectaculum gallorum publicè editur, ſeu gladiatorum. *Ob hunc interim pugnæ amorem Gallus gallinaceus Ariſtophani dictus eſt* ἄρεος νεοττός, Martis pullus. *vide quoque Ælianum var. hiſt. lib.* II, *cap.* 28. *& Philonem Judæum* περὶ τοῦ πάντα σπουδαῖον εἶναι ἐλεύθερον. *Quod ſi verò* ἀνα *acceperis, prout per apocopen (Heſychio teſte) ponitur pro* ἀνάστα, Surge; *nihil erit apertiùs quàm vocem* **hANA** *non poſſe meliùs aliunde deduci: quandoquidem Gallinacei ſunt, ut veriſſimè Plinius ibidem*, noſtri vigiles nocturni, quos excitandis in opera mortalibus, rumpendoque ſomno Natura genuit. Nôrunt ſidera, & ternas diſtinguunt horas interdiu cantu. Cùm Sole eunt cubitum, quartaque caſtrenſi vigiliâ ad curas laboremque revocant. nec Solis ortum incautis patiuntur obrepere, diemque venientem nuntiant cantu, ipſum verò cantum plauſu laterum. *Apud Athenæum quoque lib.* IX, *cap.* 4 *Gallum* ἀλέκτορα *dictum vult deipnoſophiſta quidam*, ὅτι ἐκ τοῦ λέκτρου ἡμᾶς διεγείρει, *quia nos è lecto excitet. ad quem Athenæi locum pluribus quoque exequitur Caſaubonus cur Gallus gallicaneus olim dictus ſit* ἡμερόφωνος, ὀλόφωνος, ἀλιπόρφυρος εἴαρος ὄρνις. *Multa quoque de Gallis gallinaceis ac matutino eorum cantu habet Prudentius* καθημερινῶν Ode II. *Cymræcis interim* ceiliog *dictus eſt* Gallus; *fortaſſe à* καλεῖν, Vocare; *prorſus ut* ὀρθροβόας *&* ᾠδὸς ὄρνις *dicitur Græcis. Decantatiſſima certè eſt hæc* criſtatarum (*ut Poëtæ gallinaceos paſſim vocant*) lucis avium *vigilantia; unde & Quarta noctis vigilia, quæ incidit circa prima diluculi tempora, Anglo-Saxonibus* hancred *dicitur. confer Matth.* 14:25, *cum Marc.* 6:48. *apud Bedam quoque lib.* IV, *cap.* 23 *legimus*, ymb hancred utan heo onfeng þægnyſſe ðære halgan gemænſumnyſſe, Circa galli cantum percepit viaticum ſacroſanctæ Communionis. *Ab hac denique Gallinaceorum vigilantiâ poſterioris ævi Chriſtiani, ſubmonituri Epiſcopos atque omnes Chriſtiani gregis paſtores ut ſedulò pro ſibi commiſſis ovibus excubarent, ſummis ſacrarum ædium turribus impoſuere ferream æneam've bracteam in Galli gallinacei ſpeciem effigiatam; cùm Pagani antea Tritones, ventorum indices, ſummis turrium metis impoſuerint. Vide ſis quæ nos de Tritonib. iſtis annotavimus lib.* II, *cap.* 8 *opuſculi de Picturâ veterum.*

hANDUGEI, Sapientia; *Matth.* 11: 19. *Luc.* 7: 35. **AhMINS FULLANANDS JAh hANDUGEINS**: Spiritu plenus & ſapientiâ; *Luc.* 2:40. **ƱAS hANDUGEINS SO GIBANA IMMA**: Quæ eſt ſapientia quæ data eſt illi? *Marc.* 6:2. *Parum abeſt quin ſuſpicer hanc Sapientiæ denominationem deſumptam ab* **hANDUS**, Manus; *ut primâ olim ſignificatione* **hANDUGEI** *denotaverit Prudentiam ſive Scientiam illam quâ præclariſſima quæque ac vitæ communi utilia opera conficiunt Artifices.* Prudentia dicitur ſcientia cujuſdam artificii; *inquit Cornificius lib.* III *Rhetoricorum ad Herennium. Quivis etiam Artifex antiquioribus Græcis dicebatur* σοφός, *ut teſtantur Euſtathius & Au-*

Digitized by Google

thor brevium scholiorum ad versum 392, *Iliad.* O.

HANDUS, Manus. **handus fraujins was miþ imma:** Manus Domini erat cum illo; *Luc.* 1:66. **handus is so taihswo was þaursus:** Manus ejus dextra erat arida; *Luc.* 6:6. **ik gataira alh þo handuwaurhton:** Ego dissolvam templum hoc manufactum; *Marc.* 14:58. *Anglosax.* hand *vel* hond. *Alam.* hant. *Cimbr.* ᚼᛅᚾᛏ. ᚼᛅᚾᛏ. *Dan.* haan. *Isl.* hønd. *Angl.* hand. *Belg.* hand. *Quidam olim deduxerunt vocabulum ab antiquo verbo* hendo, *i. Capio: unde* Prehendo, apprehendo, *&c.* *Martinius derivat à* χανδάνω, Capio, capax sum. *Ego antiquum* hond *in annotatis ad Tatiani* IV, 13 *deduxi à* κόνδυλος, *quod significat* Digitorum articulum, *vel* Nodum illum & curvaturam quam flexus digitorum efficit; *quoniam tota manus nihil aliud esse videtur quàm ossea quædam firmissimorum articulorum nodorúmq; compages. atque ita* hond *erit ex* κονδ, *mutato* κ *(quo nihil frequentius) in aspiratam.*

HANFAMMA, Debilem; κυλλόν. *Marc.* 9:43. *Nescio an prius* **handhamma** *ac deinde* **handafamma** *&* **hanfamma** *dixerint Priores. nam* **hamma** *olim Patribus nostris dicebatur* Mancus, debilitate incurvatus. *Otfridus libro Tertio, cap.* 4, *vers.* 16, *agens de Porticu probaticâ,*

Then bisiangun umbi
  Porzicha finfi/
Thie lagun fol al mannes
  Sieches inti hammes.
Thie selbun beitoton thar/
  Uuizist thaz in ala uuar/
Th'es uuarun farenti
  Thaz sih thaz uuazar uuarti.

Ipsum verò hamma *affine est Græco* χαμαὶ, Humi. χαμαλὸς, Humilis, depressus, non multum à terrâ assurgens. *Vide interim an non huc etiam pertineat illud* **haihamma,** *quod fuit supra.*

HANSA *videtur olim primâ suâ significatione* Quamlibet hominum frequentiam *denotâsse, donec tandem ad* Militum cohortem *restrictum est vocabulum.* Cohortem *certè significat Marc.* 15:16. *nec non Joh.* 18:3 *&* 12. *ac Francis quoque hanc vocabuli acceptionem fuisse familiarem, discimus ex Tat.* CC, 1. Multitudinem quamvis *denotat Luc.* 6:17; **jah hansa mikila manageins af allamma Iudaias:** Et multitudo ingens populi ab omni Judæâ. *Quem locum eò libentiùs adscripsi, quòd mihi suspicionem injecerit*

Digitized by Google

rit celeberrimis totius Germaniæ urbibus ab hoc vocabulo, propter inhabitantium frequentiam, Hanseaticarum *olim nomen inditum: prorsus ut Angliæ celeberrimum emporium Guilj. Somnerus ob similem rationem* Londinium *putat denominatum, à Cambrobritannico* llawn, Frequens, plenus, & dyn, Homo: *ut* llawndyn *tantundem sit ac si dicas Urbs frequens & hominibus refertissima. Vide Somneri glossarium ad historiæ Anglicanæ scriptores antiquos.*

𐌷𐌰𐍂𐌳𐌿 𐌹̈𐍃𐍄 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳: Durus est hic sermo; *Joh.* 6: 60. 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰 𐌷𐌰𐍂𐌳𐌿𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰: Adversus duritiam cordis vestri; *Marc.* 10: 5. 𐌷𐌰𐍂𐌳𐌿𐌱𐌰 𐌱𐌰𐌻𐍅𐌹𐌸𐍃: Graviter tortus; *Matth.* 8: 6. *Anglosax.* heaꞃd. *Alam.* hard / hart / hert. *Cimbr.* ᚼᛆᚱᚦ. ᚼᛆᚱᚦᚱ. ᚼᛆᚱᚦᚿᛆ. *Dan.* haard. *Isl.* hardradur. *Angl.* hard. *Belg.* hard / herd. *Fortasse sunt ex* κρατερός, Validus, potens. *item* Atrox. *prout nempè* κρατερὴ μάχη *probatis scriptoribus passim est* Atrox pugna, durus conflictus. *nam* κ *usque adeò frequenter transit in aspiratam, ut multis moneri non debeat.*

𐌷𐌰𐍂𐌾𐌹𐍃, Legio; λεγεών. *Vide Lucæ* 8: 30. 𐌷𐌰𐍂𐌾𐌹𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌹𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹: Militiæ cælestis multitudo; στρατιᾶς οὐρανίου πλῆθος. *Luc.* 2: 13. *Anglosaxonibus* heꞃe. heꞃiᵹ. heꞃᵹ *est* Exercitus. *Alamannis* heri / herig. *Cimbris* ᚼᛁᚱ. *Islandis* her. *Belgis* heyr. *Martinius censet Teutonicum* her *vel* heyr *derivatum ab* αἱρεῖν, Capere, subigere, expugnare; *quoniam eum in finem conscribi soleat exercitus. Mihi tamen videtur esse originatio vocis universalior & quæ plurimis competat dialectis, si* heꞃiᵹ & heꞃᵹ *deducamus ab* εἴργειν, Arcere, prohibere; *quòd hostes finibus patriæ arceantur exercitu. neque enim novum est spiritum tenuem transire in asperum; cum ex* ἀρύω *manifestè satis factum sit* Haurio. *item* Hirrire *ex* ἀρρεΐζειν. Horreo *ex* ὀῤῥωδῶ. Humerus *ab* ὦμος, *&c.*

𐌷𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽, Odisse, odio prosequi. 𐌷𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Qui oderunt; *Matth.* 5: 44. 𐌷𐌰𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Odio prosequentes; *Luc.* 1: 71. 6: 27. *quibus adde illud Lucæ* 3: 7; 𐌸𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌽𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌽 𐌷𐌰𐍄𐌹𐌶𐌰: Fugere à venturâ irâ. *& illud Joh.* 7: 23; 𐌼𐌹𐍃 𐌷𐌰𐍄𐌹𐌶𐍉𐌸: Mihi indignamini. *Quæ duo loca ob hoc potissimùm addidi, ut ex iis liqueat non obscurè hanc Odii appellationem ab Iræ nomine desumptam, cum nihil aliud sit Odium, quàm Ira diutiùs perdurans atque inveterata. Anglosaxonibus* hatian *est* Odisse. *Alam.* hazzon. *Gall.* haïr. *Cimbr.* ᛆᚦ ᚼᛆᛏᛆ. *Dan.* hade. *Angl.* hate. *Belg.* haeten. *Anglosaxones interim ab illo ipso* hat, Calidus, (*unde* hatian *desumptum puto*) *etiam fecerunt suum* hete, Odium, rancor, malitia. *item* hatheoꞃt, Iracundus, & hatheoꞃtnẏꞅ, Iracundia, excandescentia. *nam ab illo ardore animi æstuantis irâ, Latinis gravem indignationem animo* con-

Digitized by Google

concipientes, dicuntur Incendi, inflammari, exardescere, excandescere. *Græcis* φλέγεσθαι, ἐκθερμαίνεσθαι, ἐμπίμπρασθαι, πυροῦσθαι. *Gallis* s'enflammer, *&c.*

𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸, Caput. *Anglosax.* heafod. heafud. heofod. hæfd. *Alam.* haubit / houbit / houed. *Cimbr.* ᚼᛅᚠᚢᚦ. *Isl.* hoffud. *Dan.* hoffuit. *Angl.* head. *Belg.* hoofd. *Quod vocabuli originem spectat, sicuti Nunnesius (non repugnante Vossio) Latinum* Caput *derivat à* κεφαλή, Caput; *ita magis etiam* 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸. heafod, *&c. videri possunt desumpta ex eodem* κεφαλή. *quum constet initiale* κ *persæpè transire in aspirationem.* φ *quoque frequenter commutari in B vel V consonum. Nisi fortè arbitreris omnia hæc aptiùs peti posse ex* ὕπατος *pro* ὑπέρτατος, Summus. *Notum est illud Nasonis,* Os homini sublime dedit, *&c.*

𐌷𐌰𐌿𐌷, Altus. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐍉, Altum. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐍃, Superiùs, altiùs. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐍃𐍄, Altissimus. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌴𐌹𐌽𐍃. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐌰, Gloria. 𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌿𐌷, In montem excelsum; *Marc.* 9: 2. 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌷𐌰𐌿𐌷𐍉 𐌹𐌽 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼. 𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐍄 𐌹𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌲𐌿𐌸𐍃: Quod altum hominibus, abominatio coram Deo; *Luc.* 16: 15. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐍃: Ascende superiùs; *Luc.* 14: 10. 𐍅𐌿𐌻𐌸𐌿𐍃 𐌹𐌽 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌼: Gloria in excelsis; *Luc.* 19: 38. 𐍃𐍉 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐍃 𐌹𐍃𐍄: Gloria mea nihil est; *Joh.* 8: 54. 𐌲𐌹𐍆 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌴𐌹𐌽 𐌲𐌿𐌸𐌰: Da gloriam Deo; *Joh.* 9: 24. 𐌹𐍃𐍄 𐌸𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐌰: Erit tibi gloria; *Luc.* 14: 10. 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃 𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐌰: Oriens ex alto; *Luc.* 1: 78. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌹𐌺 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌾𐌰 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽: Si ego glorifico me ipsum; *Joh.* 8: 54. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌴𐌹 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰: Glorifica nomen tuum; *Joh.* 12: 28. 𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌾𐌰𐌹𐌽𐌳𐌰𐌿 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼: Ut honorificentur ab hominibus; *Matth.* 6: 2. 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐍃 𐌹𐌼 𐌹𐌽 𐌸𐌰𐌹𐌼: Clarificatus sum in eis; *Joh.* 17: 10. 𐌹𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃 𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌸𐌰𐌽𐌽𐌿𐌷 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃: Jesus nondum glorificatus erat; *Joh.* 7: 39. *Anglosaxonibus* hea. heag. heah *est* Altus. heaop. hyᵹþ, Altior. heahsta. hehsta. hyhsta, Altissimus. hihð. heannes, Altitudo. hean, Attollere, elevare, *&c. Alam.* houch / houg / hoer. *Cimbr.* ᚼᛅᚢ. ᚼᛅ. *Isl.* haar. *Dan.* høi. *Angl.* high. *Belg.* hoog. *vett Frisiis* hæg. *Cymræis* ucho *est* Supra. uchel, Altus; *quod Jo. Davies petit ex radice Hebræâ. Omnino interim hoc in loco addendum Francis* haben *&* hangen *accipi pro* Sursum tollere, in altum elevare, suspendere. haben *tamen antiquius puto, atque* hangen *ex eo factum per epenthesin literæ* N: *quomodo & Anglosaxonicum* hangan *vel* ahangan *factum videtur. Nam Alamanni suum illud* haben/ *sicuti & alia plurima, ab antiquissimâ Gothorum linguâ desumpserunt: à quâ ipsos quoque Saxonas sermonem suum traduxisse certum est. Argenteus*

codex

Digitized by Google

codex Joh. 10: 24; ϜϜϜ ϴΑ SΑΙΥΑΛΑ ϜϜSΑΚΑ hΑhIS: Quousque animam nostram tollis? *i. Suspendis vel Suspensam tenes. item Luc.* 19: 48; ΜΑΝΑΓΑΙ ΛΑΛΑΙ ΓΑhΑhΑΙϽΑ ϽΝ hΑΝSGΑΝ ÏΜΜΑ: Omnis populus suspensus erat audiens illum. *denique Matth.* 27: 5; ΝShΑΙhΑh SIK: Suspendit se.

hΑΝhhΑΙΚΤΕΙ, Superbia; *Marc.* 7: 22. *ab* hΑΝh, Altus. *&* hΑΙΚΤΩ, Cor. *Theotiscum glossarium D,* 31; homuðeger / Tumidus, elatus. *Belgis* hooghertig / hoogmoedig. *Danis* høimod *est* Celsitas animi.

hΑΝΚϽΑ, Ostium. ΓΑΛΑΝΚΑΝϽS hΑΝΚϽΑΙ ΨΕΙΝΑΙ: Claudens ostium tuum; *Matth.* 6: 6. *Proximè in monumentis Anglosaxonicis ad hoc* hΑΝΚϽ *vel* hΑΝΚϽΑ *accedit, quòd* hopð *vel* hopðep *vel* hopðæðen *est* Custodia. hopðcleopa, Armarium, promptuarium, cella penuaria. *Immò* hopð *aliquando quoque exponitur* Gazophylacium. ʒiꝼ pe habbað on hopðe ʒolð oððe ꝼeolꝼop. Si habemus in gazophylacio aurum vel argentum; *Basil. reg.* IV.

hΑΝΚGΑ ΥΑΝΚΚGΑΝϽΑΝS, Focum facientes, *ac propriè quidem* Focum ex carbonibus concinnantes, ἀνθρακιὰν πεποιηκότες. *Joh.* 18: 18. *Anglosaxonibus* heopð *est* Focus. *Alamannis* herth. *Anglis* hearth / herth. *Belgis* haert / heert. *Vide glossarium Spelmanni in* Harthpenny, *& in* Herthus. *quemadmodum & quæ habet glossarium nostrum Anglicum in* Hearth.

hΑΝΚΝ, Cornu; *Luc.* 1: 69. hΑΝΚΝGΑΝ, Tubâ canere; *Matth.* 6: 2. 9: 23. *Propriè* Inflare cornu. *Cymræis* corn *est* Cornu. *Anglosax.* hopn *vel* hyp̄n. *Alam.* horn. *Gall.* corne. *Ital.* corno. *Hisp.* cuerno. *Cimbr.* ᛡᛅᚱᚾᛁᚦ. *Dan.* horn. *Angl.* horn. *Belg.* horen / horn. *Omnia sunt ejusdem originis cum Latino* Cornu. *de quo vide Vossii etymologicum. Anglosaxonicum interim* hyp̄n *videri quoque potest detruncatum ex* κιρνάω *vel* κίρνημι, Misceo *vel* Infundo potum. *Sicuti enim* κέρας *Græcis non Cornu tantùm, sed & Corneum poculum sive Poculum in similitudinem cornu effigiatum significabat, ita quoque Septentrionis alumni tale poculum nuncupabant* horn. *Maxima certè adhuc exstant in Islandiâ cornuum ex argento inaurato decora, quæ cum in honorem Dei & memoriam amicorum evacuantur, ab iis nuncupari solent* minnis horn / Amoris cornu. *quâ de re vide Wormii Danica monumenta paginâ* 309.

hΑΝΚΝΕ SΑϽ ÏΤΑΝ: Siliquis ventrem, implere; κεράτιων γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15: 16.

hΑΝSGΑΝ *vel* hΑΝSGΩΝ, Audire. *Ac* hΑΝSGΑΝ *quidem occurrit*

rit *Luc.* 15:1. *Joh.* 9:17. *&* 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽 *Marc.* 7:37. *At* 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐍉𐌽 *legas Marc.* 4:33. *& Joh.* 6:60. 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Audiens; *Matth.* 9:12. *Marc.* 12:28. 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹, Audi; *Marc.* 12:29. 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸, Audîstis; *Matth.* 5:43. 𐌱𐌰𐌿𐌳𐌰𐌹 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳: Surdi audiunt; *Matth.* 11:5. *& mox commate* 15; 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌰𐌿𐍃𐍉𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐍉𐌽𐌰. 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌹: Qui habet aures audiendi, audiat. 𐌳𐌿 𐍈𐌴 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌸𐌿𐍃: Quid hoc audio de te? *Luc.* 16:2. *Manifestè interim* 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽 *eſt ab* 𐌰𐌿𐍃𐍉, Auris. *quod vide ſuo loco.*

𐌷𐌰𐍅𐌹 𐌷𐌰𐌹𐌸𐌾𐍉𐍃, Gramen vel fœnum agri; *Matth.* 6:30. *Angloſax.* hæᵹ. heᵹ. hıᵹ. *Alam.* heuuui / houuui / hou. *Cimbr.* ✱II. *Dan.* høe. *Angl.* hay. *Belg.* hoy. *Mericus Caſaubonus derivat Anglicum* hay *vel* hey / *ab* ἄα, Gramen. *Propiùs tamen videri poteſt deſumptum ex Teutonico* heuwen/ houwen/ Scindere, ſecare; *quòd communes herbæ deſectæ ſiccatæq; in hybernum animalium pabulum reſervari ſoleant. Angloſaxonibus verò perfamiliare eſt commutare quandoque* ᵹ *in* ƿ, *& viciſſim* ƿ *in* ᵹ. *unde* hæᵹ *vel* heᵹ *dicunt pro* 𐌷𐌰𐍅𐌹.

𐌷𐌰𐌶𐌾𐌰𐌽 𐌲𐍉𐌸: Laudare Deum; *Luc.* 19:37. 𐌷𐌰𐌶𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌲𐍉𐌸: Laudantes Deum; *Luc.* 2:20. 𐌷𐌰𐌶𐌹𐌳𐌰, Laudavit; *Luc.* 16:8. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌲𐌰𐍆 𐌷𐌰𐌶𐌴𐌹𐌽 𐌲𐍉𐌸𐌰: Omnis plebs dedit laudem Deo; *Luc.* 18:43. *Videri poteſt per quandam literarum transpoſitionem factum ex* ἁγιάζειν, Sanctificare, venerari.

𐌷𐌴𐌹𐍄𐍉, Febris. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌹̈𐌾𐍉 𐍃𐍉 𐌷𐌴𐌹𐍄𐍉: Dimiſit eam febris; *Matth.* 8:15. αἶθος *Græcis eſt* Calor, æſtus. *Ita quoque* Febris, *quæ putatur nomen accepiſſe à Fervore, Hiſpanis dicitur* Calientura, *&c. Omnino vide quæ fusè annotavimus ad Tatiani* XLVIII, 2. *ubi inveſtigamus originem Alamannici* fiebar *vel* fiever.

𐌷𐌴𐌹𐍅𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌿𐌲𐌰, Ædium dominus, pater familiâs; *Marc.* 14:14. *Angloſax.* hıƿıſc-ꝼæꝺeꞃ. *Alam.* hiuuiſkes fater. *Belg.* huys-vader. *Vocabulum interim Gothicum compoſitum eſt ex illo* 𐍆𐍂𐌰𐌿𐌾𐌰, Dominus. *quod fuit ſuo loco. &* 𐌷𐌴𐌹𐍅𐌰, Domus, familia. *de quo ſatis fusè multa diximus in annotatis ad Tatiani* V, 12. *ſicuti & ad gl* C, 5. *in* Cæleps, ungihiuuit.

𐌷𐌴𐍂, Hîc; ἐνθ. 𐌵𐌰𐌼𐍄 𐌷𐌴𐍂 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌼𐌴𐌻: Veniſti hîc ante tempus; *Matth.* 8:29. *Luc.* 7:8. 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐌷𐌴𐍂 𐌰𐍄 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃: Sunt hîc nobiſcum; *Marc.* 6:3. 𐌲𐍉𐌸 𐌹̈𐍃𐍄 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃 𐌷𐌴𐍂 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽: Bonum eſt nos hîc eſſe; *Marc.* 9:5. 𐌽𐌹𐍃𐍄 𐌷𐌴𐍂: Non eſt hîc; *Marc.* 16:6.

Digitized by Google

𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲𐌹𐌸 𐌷𐌴𐍂: Adducite huc; *Luc.* 19:27. *Anglosax.* heꞃ. *Alam.* hiar. *Dan.* her. *Angl.* here. *Belg.* hier.

𐌷𐌴𐌸𐌾𐍉, Cubiculum. 𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌹̈𐌽 𐌷𐌴𐌸𐌾𐍉𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰: Intra in cubiculum tuum; *Matth.* 6:6. *Græcè est* ταμιεῖον. *unde* 𐌷𐌴𐌸𐌾𐍉 *non tam videtur Cubiculum vel Conclave quodvis denotare, quàm Locum ædium remotiorem ac minùs frequentatum, qualem plerique cimeliis asservandis destinant & si quid arcaniùs parant.*

𐌷𐌹𐌳𐍂𐌴, Huc; ὧδε. 𐍃𐌿𐌽𐍃𐌰𐌹𐍅 𐌹̈𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌸 𐌷𐌹𐌳𐍂𐌴: Continuò mittet illum huc; *Marc.* 11:3. 𐌷𐌰𐌻𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌿𐌷 𐌷𐌹𐌳𐍂𐌴: Claudos introducito huc; *Luc.* 14:21. *Anglosax.* hiðeꞃ. *Angl.* hither. *Belg.* hier / her / herwaerds.

𐌷𐌹𐌻𐍀𐌰𐌽, Adjuvare; *Luc.* 5:7. 𐌷𐌹𐌻𐍀 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰: Adjuva nos; *Marc.* 9:22. *& mox commate* 24, 𐌷𐌹𐌻𐍀 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌿𐌽𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃: Adjuva incredulitatem meam. *Anglosaxonibus* helpan. hylpan *est* Adjuvare. *Alamannis* helfen / helpen. *Cimbris* ᛅᛐ ᚼᛁᛅᛚᛒᛅ. *Danis* hielpe. *Anglis* help. *Belgis* helpen. *Fortassè, sibilo tantummodo in aspirationem commutato, sunt à* συλλαβεῖν, Opitulari, adjuvare. *Vide annotata ad Tatiani* LXIII, 3.

𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐍃, Cœlum; *Matth.* 5:18. *Luc.* 3:21. 4:25. 𐍃𐍄𐌰𐌹𐍂𐌽𐍉𐌽𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌹𐍃: Stellæ cœli; *Marc.* 13:25. 𐍆𐌿𐌲𐌻𐍉𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌹𐍃: Volucres cœli; *Matth.* 8:20. *Marc.* 4:32. *Luc.* 8:5. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌳𐌿 𐍆𐌿𐌲𐌻𐌰𐌼 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌹𐍃: Respicite volatilia cœli; *Matth.* 6:26. 𐌹̈𐌽 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: In cœlo; *Matth.* 6:10, 20. *Luc.* 15:7. 19:38. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰 𐌳𐌿 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Attollere oculos ad cœlum; *Luc.* 18:13. 𐌿𐍆 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Sub cœlo; *Luc.* 17:24. 𐌿𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: De cœlo; *Marc.* 8:11. 11:30, 31. *Luc.* 3:22. *Joh.* 6:31, 32, 33, 38. *&c.* 𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽 𐌱𐌹 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Jurare per cœlum; *Matth.* 5:34. 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌸𐌿𐌽 𐌹̈𐌽 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽 𐌸𐌰𐌹 𐌰𐌲𐌲𐌹𐌻𐌾𐌿𐍃: Discesserunt in cœlum angeli; *Luc.* 2:15. 𐌸𐌿 𐌿𐌽𐌳𐌰 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽 𐌿𐍃𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌳𐌰: Tu usque in cœlum exaltata; *Matth.* 11:23. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰𐌹 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌴: Regnum cœlorum; *Matth.* 11:12. *Luc.* 6:20. 𐌽𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌵𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌾𐌰 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌴: Non intrabitis in regnum cœlorum; *Matth.* 5:20. 7:20. 𐌹̈𐌽 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌼: In cœlis; *Matth.* 5:16, 45, 47. 6:9. 7:21. *Marc.* 12:25. *Luc.* 6:23. 𐌿𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌼: De cœlis; *Marc.* 1:11. *Joh.* 6:50, 51. *&c.* 𐌰𐍄𐍄𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂 𐍃𐌰 𐌿𐍆𐌰𐍂 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌼: Pater vester cœlestis, *i. qui super cœlos est*; *Matth.* 6:14, 26, 32. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐌿𐍃𐌻𐌿𐌺𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Vidit apertos

Digitized by Google

coelos; *Marc.* 1:10. *Anglosaxonibus* heofen *vel* heofon *est* Coelum: *Alamannis* hemel/ himil/ himol *dicitur*. *Cimbris* ᚼᛁᛘᛁᚾ. *Islandis* himenn. *Danis* himmel. *Belgis* hemel. *Anglis* heaven. *Gothicum* himins, *ac reliqua ei affinia, alibi deduximus ab* ἥμαι, Collocor, statuor; *Caelo nomen hoc* κατ' ἐξοχὴν *promerente, ob miraculosae convexitatis posituram. Kilianus Teutonicum* hemel/ himel *dictum vult quasi* hemmel/ Locus absconditus. *Anglosaxonicum denique* heofen *putant affine Teutonico* heffen/ *quod respondet Gothico* hafjan, Levare, sursum attollere: *siquidem ipsam caelestis materiae levitatem mortalium primi censuerunt altiùs evolâsse ac se super omnia extulisse. Notum est illud Ovidii Metamorph.* I, 26;

Ignea convexi vis & sinè pondere coeli
Emicuit, summáq; locum sibi legit in arce.

himma daga, Hodie; *Matth.* 6:11 & 30. *Luc.* 2:11. fram himma qiþa izwis: A modò dico vobis; *Joh.* 13:19. fram himma kunnuþ ina: A modò cognoscetis eum; *Joh.* 14:7. fram himma nu audagjand mik alla kunja: Ex hoc beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1:48. fram himma nu manne sind nutans: Ex hoc jam homines eris capiens; *Luc.* 5:10. *Argenteus interim codex pro* himma dag *etiam scribit* hina dag. *ita legimus Matth.* 11:23; eis weseina und hina dag: Mansissent usque in hanc diem. *& rursus Matth.* 27:8; und hina dag: Usque in hodiernum diem. *Atque ab hoc* hina dag *primò contractè factum puto* hin dag, *ac postea* (d *in* t *commutato*) hin tag & hita. *unde Alamannis* hiutu/ *& Belgis* huyden/heden *est* Hodie. und hita: Usque nunc; ἕως τοῦ νῦν. *Marc.* 13:19. und hita: Usque nunc; ἕως ἄρτι. *Matth.* 11:12. und hita: Usque modò; ἕως ἄρτι. *Joh.* 16:24.

hina dag *idem cum* himma daga, *quod fuit paullò ante.*

hindana. hindar, Trans. hindana Iaurdanaus, Trans Jordanem; *Marc.* 3:8. galeiþan hindar marein: Ire trans fretum; *Matth.* 8:18. *Marc.* 5:21. uslaiþ hindar marein: Abiit trans fretum; *Marc.* 8:13. hindar Iaurdanau: Trans Jordanem; *Marc.* 10:1. hindar markos seinos galeiþan: De finibus eorum discedere; *Marc.* 5:17. bedun ei usleiþi hindar markos ize: Rogabant ut transiret à finibus eorum; *Matth.* 8:34. hindar ist *videtur etiam poni pro* Reliquum est, superest. nist hindar uns maiza fimf hlaibam: Non sunt nobis plus quàm quinque panes; *Luc.* 9:13. hindar, Post.

gagg

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌰𐍄𐌰𐌽𐌰: Vade retro me Satana; ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ. *Marc.* 8:33.

𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Præterire. 𐌰𐌶𐌴𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Facilius est cœlum & terram præterire. *Luc.* 16:17.

𐌷𐌹𐌽𐌳𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍉 𐍂𐌹𐌵𐌹𐍃: Extremæ tenebræ; *Matth.* 8:12. *Ab* 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 *significante* Retrò, post. 𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌰𐍄𐌰𐌽𐌰: Vade retro me Satana; *Marc.* 8:33. *Anglis* hindermost *vel* hindmost *est Postremus. Runico lexico* ᚼᛁᚿᚦᚢᚱᚢᛁᛏᚿᛁ *vel* ᚼᛁᚿᚦᚢᚱᛘᛁᚿᛅ *est* Res nullius momenti. *Cui fortasse affine est quòd Saxonici occidentales, scilicet Excestrenses, habuerunt in proverbio summi despectus* hinꝺeplinᵹ, *i. omni honestate dejecta vel recedens imago. Vide* LL. *Edovardi confessoris*, 35.

𐌷𐌹𐍂𐌹, Huc, δεῦρο. *Marc.* 10:21. *Luc.* 18:22. 𐌷𐌹𐍂𐌹 𐌿𐍄, Exi, veni foras, δεῦρο ἔξω. *Joh.* 11:43. 𐌷𐌹𐍂𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌹𐍈, Veni & vide, ἔρχου καὶ ἴδε. *Joh.* 11:34. 𐌷𐌹𐍂𐌾𐌹𐌸. 𐌿𐍃𐌵𐌹𐌼𐌰𐌼 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Venite, occidamus eum, δεῦτε. ἀποκτείνωμεν αὐτόν. *Marc.* 12:7. 𐌷𐌹𐍂𐌾𐌰𐍄𐍃 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌼𐌹𐍃: Venite post me, δεῦτε ὀπίσω μου. *Marc.* 1:17. *Observa interim* 𐌷𐌹𐍂𐌾𐌹𐌸 *intelligendum de pluribus.* 𐌷𐌹𐍂𐌾𐌰𐍄𐍃 *de duobus. nam hanc esse terminationem numeri Dualis, manifestum fit ex verbis Christi ad filios Zebedæi, Marc.* 10:38. 𐌽𐌹 𐍅𐌹𐍄𐌿𐌸𐍃 𐍈𐌹𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐍄𐍃. 𐌼𐌰𐌲𐌿𐍄𐍃 𐌳𐍂𐌹𐌲𐌲𐌺𐌰𐌽, *&c. ex ejusdem quoque benedicti Sospitatoris verbis ad Cæcos duos Matth.* 9:28 *&* 30. *Plura id genus exempla exhibet Argenteus codex, quæ industriæ curiosi Lectoris relinquo.*

𐌷𐌹𐍄𐌰, Hodie. *Vide* 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌰.

𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰. 𐌷𐌹𐌿𐌼𐌰, Multitudo, turba populi. 𐌰𐌻𐌻𐍃 𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃: Omnis multitudo populi; *Luc.* 1:10. 𐌷𐌹𐌿𐌼𐌰 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌾𐌴 𐌹̈𐍃: Turba discipulorum ejus; *Luc.* 6:17. 8:4. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌱𐌹 𐍃𐌹𐌺: Videns multas turbas circùm se; *Matth.* 8:18. 𐌲𐌰𐍂𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹: Conveniebant turbæ multæ; *Luc.* 5:15. 𐌼𐌹𐌸𐌹̈𐌳𐌾𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹: Comitabantur eum turbæ multæ; *Luc.* 14:25.

𐌷𐌻𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽, Ridere. 𐌷𐌻𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Ridentes; *Luc.* 6:25. 𐌱𐌹𐌷𐌻𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Irridebant eum; *Marc.* 5:40. *Anglosax.* hlihhan. *Alàm.* lahhan. *Cimbr.* ᚼᛚᛅᛁᚠᛁᛅ. *Dan.* lee. *Isl.* hlæja. *Angl.* laugh. *Belg.* lacchen. *Mericus Casaubonus arbitratur Anglicum* laugh / *per quandam literarum transpo-*

 sitio-

ſitionem, derivatum ex γελᾶν, Ridere. *Vide tamen an non Theotiſcum* lahhan *commodiùs peti poſſit ex* λακεῖν, Reſonare, qualemcunque ſonum vel ſtrepitum edere. *Quoniam tamen in monumentis Angloſaxonicis plerumque præfixum habeat* h, *atque hanc etiam orthographiam conſtanter teneant Gothi, rectiùs fortè* 𐌷𐌻𐌰𐌷𐌾𐌰𐌽 *vel* hlihhan *deducemus à* κλάζειν *vel* κλάγξειν, Clangere, ſtridere; *mutato nempe initiali* κ, *quod frequentiſſimum eſt, in* 𐌷. *&* χ, *quod non minùs uſitatum, in* 𐌷𐌷.

𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐍃. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆𐍃, Panis. 𐌵𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰 𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐍃: Dic huic lapidi ut fiat panis; *Luc.* 4:3. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌻𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰: Panes propoſitionis manducabat; *Marc.* 2:26. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃 𐌱𐌰𐍂𐌹𐌶𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Panes hordeaceos; *Joh.* 6:9. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆𐍃 𐌲𐌸𐍃: Panis Dei; *Joh.* 6:33. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆𐍃 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃: Panis vitæ; *Joh.* 6:35. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆 𐌼𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽: Panem manducare; *Marc.* 3:20. 𐌿𐍆𐌳𐌰𐌿𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆: Intingens buccellam; *Joh.* 13:26. *& mox commate ſequ.* 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰: Poſt buccellam. *Angloſaxonibus* hlæf. hlaf. laf *eſt* Panis. *Alamannis* leib/leip. *Cimbris* ᚼᛚᛅᛁᚠ. *Anglis* loafe. *vett Friſiis* læf. *Origo vocabuli per quandam contractionem, priùs tamen mutato initiali* κ *in aſpiratam, videtur peti poſſe ex* Coliphium; *prout nempe Græcis* κωλίφια *dicebantur* Panes athletis in ſaginam dati. *Eos complures viri longè doctiſſimi putant denominatos, quòd* κῶλα, Membra, artus, *redderent* ἴφια, Valida, robuſta. *At ſi cui fortaſſè hæ originationes minùs arridebunt, non tamen inficias ibit* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆𐍃 *&* κωλίφιον *magnam habere affinitatem cum Hebræo* חָלַף, Innovare, inſtaurare. *Huc faciunt illa Piſtoris verba in Colloquio monachico:* Ge magon ƿitodlice þurh ſum fæc butan minne cræfte lif adreogan. ac na lange. ne to ƿel:. Soðlice butan cræfte minon ælc beod æmtig byð geſeƿen. and buton hlafe ælc mete to ƿlættan byð gehƿyrfed:. Ic heortan mannes geſtrangie. ic mægen ƿera com. ⁊ furðon litlincgas nellað forbigean me:. Poteſtis quidem per aliquod ſpatium ſinè meâ arte vitam ducere, ſed non diu, nec adeò benè. Nam ſinè arte meâ omnis menſa vacua videtur eſſe, & ſinè pane omnis cibus in nauſeam convertitur. Ego cor hominis confirmo, ego robur virorum ſum, & nec parvuli volunt præterire me. *Atque hoc illud eſt quod* baculum panis *vocat ipſe Deus Levit.* 26:26. *item Ezech.* 4:16. *&* 5:16.

𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐍃, Collis; *Luc.* 3:5. κολωνὸς *vel* κολώνη *eſt* Collis, tumulus, locus editus in planitie campeſtri. *Mutato itaque initiali* κ *in aſpirationem, ac toto deinde vocabulo contracto,* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐍃 *videri poteſt deſumptum ex* κολώνη.

𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅, Monumentum. *Marc.* 16:2, 3, 5. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌽 𐌽𐌹𐌿𐌾𐌰𐌼-

Digitized by Google

𐌾𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅𐌰: Posuit in novo suo monumento; *Matth.* 27:60. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌸 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅𐌰: Venit ad monumentum; *Joh.* 11:38. 𐌿𐍃 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅𐌰𐍃𐌽𐍉𐌼 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Ex monumentis procurrentes; *Matth.* 8:28. *Videtur esse à* κλαίω, Ploro, ejulo; *quòd monumenta recens mortuorum dies noctésq; propinquorum lamentis personare solebant. vide Joh.* 11:31. Matrona quædam Ephesi, *inquit Arbiter*, cum virum extulisset, in conditorium etiam prosecuta est defunctum, positúmq; in hypogæo, Græco more, corpus custodire ac flere totis noctibus diebúsq; cœpit.

𐌷𐌻𐌰𐌿𐍀𐌰𐌽, Saltare. 𐌿𐍃𐌷𐌻𐌰𐌿𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃, Exiliens; *Marc.* 10:50. *Anglosaxonibus* hleapan *est* Saltare. ic hleape, Salio; *gr Ælfrici, cap.* 30. hleapere, Saltator. hleaperstre, Saltatrix; *gl Ælfrici* 6. hleapettan, Exilire. hleapende, Exiliens; *Beda* v, 2. hlyp, Saltus; *gl R*, 61. ic onbehleape, Insilio; *gr Ælfrici, cap.* 30. *Alamannis* louphen *est* Currere. *Cimbris* ᚼᛚᛆᛒ ᚢᛒ ᛆᛁᚢᚼ, Prosiluit irâ percitus. ᚼᛆᚴ ᚼᛚᛆᛒ ᚠᚱᛆ ᛁᛆᚼ ᛒᛆᚱᚦ, Prosiliit è navi. ᚼᛁᚱᛁᚼᛚᛆᚢᛒ, Expeditio. ᛆᚼᛚᛆᚢᛒᛁ ᛘᛁᚴᚴ, Sicarii, grassatores; *quòd è latebris ex improvisò prosiliant.* ᛁᛁᚴᚼᛚᛆᚢᛒᛁᚴᚠᛆᚼ, Cœlebs. *qui Belgis* een loopig geselle. *Islandis* ad hleypa. *Danis* lobe. *Belgis* loopen *est* Currere. *Anglis* leap *est Saltare. Vide interim numquid huc faciat quòd* λαυφθάζει *Hesychio exp.* σπεύδει, Festinat. *Plura habent annotata nostra ad Tatiani* CCXIX, 1.

𐌷𐌻𐌰𐌿𐍄𐍃 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽 𐌳𐌿 𐍃𐌰𐌻𐌾𐌰𐌽, Sors in eum cecidit ut adoleret; *Luc.* 1:9. 𐌷𐌻𐌰𐌿𐍄𐌰 𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Sortem mittentes; *Marc.* 15:24. *Anglosaxonibus* hlet. hlyt. hlot. hlott *est* Sors. *Alamannis* loz. *Danis* lod. *Anglis & Belgis* lot. *Islandis* hlioota *est* Sortiri. hlyt / Sortior. eg hlaut / Sortitus sum. *Alamannicum* loz *contractum putarem ex* λάχος, Sors, *nisi Anglosaxonicum* hlet *vel* hlyt *propiùs viderentur accedere ad* κλῆρος, Sors. *initiali primùm* κ *in* h *transeunte, & mutato* ρ *in* d, *quomodo ex* λαμπρὸς *fit* Limpidus; *ex* κηρύκειον, Caduceus. *ex* κλῆρος *itaque principiò fuerit* hled *vel* hlyd, *ac mox* hlyt, *propter cognationem literarum* d & t.

𐌷𐌻𐌴𐌹𐌱𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐍃𐍂𐌰𐌴𐌻𐌰 𐌸𐌹𐌿𐌼𐌰𐌲𐌿 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Suscepit Israël puerum suum; *Luc.* 1:54. *Hinc fortè* 𐌲𐌰𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌹 *dicti sunt* Condiscipuli. 𐌵𐌰𐌸 𐌸𐍉𐌼𐌰𐍃 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌲𐌰𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌼 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌼: Dixit Thomas condiscipulis suis; *Joh.* 11:16. *Vide quæ diximus in* 𐌲𐌰𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌹.

𐌷𐌻𐌴𐌹𐌳𐌿𐌼𐌴𐌹, Sinistra. 𐌽𐌹 𐍅𐌹𐍄𐌹 𐌷𐌻𐌴𐌹𐌳𐌿𐌼𐌴𐌹 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰 𐍈𐌰 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌹𐌸 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰: Ne sciat sinistra tua quid faciat dextra tua; *Matth.* 6:3. 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌰𐍆 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉𐌽. 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰

Digitized by Google

af hleidumein is: Unum à dextris, & unum à sinistris ejus; *Marc.* 15:27. 10:40.

hleiþros þrins gawaurkjaim: Tabernacula tria faciamus; *Luc.* 9:33. ei andnimaina izwis in aiweinos hleiþros: Ut recipiant vos in æterna tabernacula; *Luc.* 16:9. *Hinc Job.* 7:2 hleþrastakeins, σκηνοπηγία, *est Judæorum dies festus, à figendis tabernaculis dictus; quòd eo tempore septem totos dies sub tabernaculis agerent ex præscripto Domini, Levit.* 23. *Anglosaxonibus nimirum* leðer *est* Tergus, corium. *Alamannis* leder. *Danis* lader / ledr / lepr. *Islandis* ledur. *Anglis* leather. *Belgis* leder / leer / lepr. *Atque ita Gotbis* hleiþra *vel* hleþra *dicta erunt* Tabernacula, *nomine desumpto à priscâ Corii appellatione: prorsus ut Latinis exercitus dicitur* sub pellibus esse, *cùm agit in tentoriis*. In bello ita magna esse rei militaris occupatio solet, *ait Cicero libro Quarto Acad. quæstionum*, ut non multum Imperatori sub ipsis pellibus otii relinquatur. *Plura huc pertinentia vide in annotatis ad gl D*, 2. *in* Corium.

hlifan, Furari. ni hlifais: Ne fureris; *Marc.* 10:19. *Luc.* 18:20. þarei þiubos ufgrabanda jah hlifanda: Ubi fures effodiunt & furantur; *Matth.* 6:19. hliftus, Fur; *Job.* 10:1. *Quemadmodum* hliftus *manifestè exprimit Græcum* κλέπτης, Fur; *ita* hlifan *non ita longè recedit à* κλοπεῖν *vel* κλοπεύειν *pro* κλέπτειν, Furari. *Nisi fortè* hliftus *sit ex tali aliquâ origine Teutonicâ unde Anglis* lift / *&* *Belgis* liften / lichten *est* Levare, tollere. *prorsus ut* φὼρ *Græcis dictus est* Fur, *à* φέρειν, Ferre, auferre. *Author etymologici*; φὼρ ὁ τὰ ἀλλότρια φέρων. *Nonnullis interim ævi medii scriptoribus, nimirum Sidonio, Gregorio Turonensi, & authori historiæ Gothicæ* Levare *usurpatum pro Furari, ostendit Savaro ad Sidonii librum Septimum, epist.* 2.

hlijans þrins gawaurkjam: Tabernacula tria faciamus; *Marc.* 9:5. *Alamannis* ligen *est* Jacére, cubare. *Vide annotata ad Tatiani* XLIV, 1.

hliumans, Aures; *Marc.* 7:35. *Luc.* 7:1. *Affine est Græco* κλύω, Audio. *à cujus inusitato themate* κλῦμι *est Imperat.* κλῦθι, Audi.

hlohun, Ridebant. bihlohun ina: Irridebant eum; κατεγέλων αὐτοῦ. *Marc.* 5:40. *Vide* hlahjan, Ridere.

hnaiwjan, Humiliare. *Vide* hneiwan, Inclinare, declinare.

hnasqjaim wastjom gawasidai: Mollibus vestimentis ve-

Digitized by Google

veſtiti; *Matth.* 11: 8. *Luc.* 7: 25. *Angloſaxonibus* hnæꞅc. hneꞅc. hnyꞅc *eſt* Mollis, tener. *etiam* neꞅc *occurrit apud Bedam libro* III, *cap.* 5. *Belgis* nes/ neſch/ *vel* niſch ey *eſt* Ovum ſorbile. *Kilianus arbitratur dici quaſi* neſſ/ naſſ/ *vel* natt/ Humidum. *Anglis* neſh *eſt Tener, frigoris impatiens. de quo vide etymologicum noſtrum Anglicum.*

𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽, Inclinare, declinare. 𐌳𐌰𐌲𐍃 𐌾𐌿𐌸𐌰𐌽 𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽: Dies jam cœperat declinare; *Luc.* 9: 12. 𐌰𐌽𐌰𐌷𐌽𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽𐌳𐍃, Procumbens; *Marc.* 1: 7. 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃 𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐍈𐌰𐍂 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌾𐌰𐌹: Filius hominis non habet ubi caput ſuum reclinet; *Matth.* 8: 20. *Ab hac primariâ ſignificatione uſurpari quoque cœpit verbum pro* Humiliare. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌴𐌹𐌸 𐍃𐌹𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐌿𐌷𐌾𐌰𐌳𐌰: Qui humiliat ſemet ipſum, exaltabitur; *Luc.* 14: 11. 18: 14. 𐌰𐌻𐌻 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐌴 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌾𐌰𐌳𐌰: Omnis mons & collis humiliabitur; *Luc.* 3: 5. 18: 14. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐌲𐌹𐌳𐌰𐌽𐌰: Dimiſerunt contumeliis affectum; *Marc.* 12: 4. 𐌿𐍃𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌳𐌰 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃: Exaltavit humiles; *Luc.* 1: 52. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐍈 𐌳𐌿 𐌷𐌽𐌰𐌹𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐌸𐌹𐌿𐌾𐍉𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃: Reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ; *Luc.* 1: 48. *Angloſaxonibus* hnıᵹan *eſt* Demittere, inclinare, proſternere ſe. *Alamannis* hneigen. *Danis* neje. *Belgis* neigen. *unde iiſdem quoque Belgis* geneigt & genegen *eſt* Proclivis, propenſus. *Iſlandis* hnyga *eſt* Decidere. eg hneig/ Decidi. *Valdè affine eſt hoc verbum Græco* νεύειν, Inclinare, propendere, vergere deorſum. *Vide quoque quæ ſupra diximus in* 𐌲𐌰𐌷𐌽𐌰𐌹𐌲𐌹𐌳𐌰𐌽𐌰.

𐌷𐌽𐌹𐌿𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃, Rumpens. *Vide* 𐌳𐌹𐍃𐌷𐌽𐌰𐌿𐍀𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽.

𐌷𐍉𐌻𐍉𐌽, Sycophantæ inſtar alicui aliquid per calumniam eripere. *atque ita accipio illud Lucæ* 3: 14; 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌷𐌿𐌽 𐌷𐍉𐌻𐍉𐌸. *propterea quòd hanc verbi ſignificationem apertiſſimè nobis exhibent verba Zachæi pœnitentis, Lucæ* 19: 8; 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌹𐍃 𐍈𐌰 𐌰𐍆𐌷𐍉𐌻𐍉𐌳𐌰. 𐍆𐌹𐌳𐌿𐍂𐍆𐌰𐌻𐌸 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌹𐌻𐌳𐌰: Si quid aliquem defraudavi, quadruplum reddo. εἰ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. *Angloſaxonicum gloſſarium R, paginâ* 15; holꞇıhꞇe *vel* ꞇeone, Calumnia.

𐌷𐍉𐍂𐍉𐍃, Adulteri; *Luc.* 18: 11. 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐍉𐌽, Mœchari; *Matth.* 5: 32. 𐌽𐌹 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐍉𐍃: Ne adulteres; *Marc.* 10: 19. 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌾𐌿𐍃, Fornicationes; *Marc.* 7: 21. 𐍅𐌴𐌹𐍃 𐌿𐍃 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌰𐌿 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌼 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐌰𐌹: Nos ex fornicatione non ſumus nati; *Joh.* 8: 41. 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰-

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌱𐌰𐌽𐌺𐍅𐌰𐌹 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐍉𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽: In generatione hac adulterâ; *Marc.* 8:38. *Anglosax.* hoꝛ *est* Meretrix. *Alam.* huar/huor. *Angl.* whore. *Belg.* hoere. *Dan.* hore. *Islandis* hoor *est* Adulterium. hoora / Meretrix. *Quod attinet ad originem vocabuli, omnes miro jam olim consensu deduxerunt ab* hueren / Mercede conducere; *prorsus ut Meretrix dicta est Græcis* πόρνη, *à* περάω, Vendo. *Immo & Latinis Mulier vulgo quæstum corpore faciens dicta est* Meretrix, *à merendo. Notum est illud Ovidii,* 1 *Amorum, Elegiâ* 10.

Stat meretrix certo cuivis mercabilis ære,
Et miseras jusso corpore quærit opes.

Vide interim an non Anglosaxonicum hoꝛ *potiùs videri possit detruncatum ex* ὡραῖα, Pulchra atque in primo etiamnum flore ætatis constituta, *quòd tales plerumque sint mulieres quæstuariæ, aut saltem videri laborent. unde quoque scortillo in omnibus ferè linguis nomen ab hac præcipuâ ejus commendatione inditur. ac Belgis appellatur* mope meyt. *Anglis* prettie wench. *Gallis* belle fille, *&c. Vide plura huc pertinentia in annotatis ad Tatiani* XXIX, 2.

𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐍃, Mundus, purus; *Matth.* 8:3. *Luc.* 5:13. 𐌲𐌰𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰𐌽, Mundare, purgare; *Matth.* 8:2. *Marc.* 1:40. *Luc.* 5:12. 𐌳𐌰𐌲𐍃 𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌴𐌹𐌼𐌰𐌹𐍃: Dies purgationis; *Luc.* 2:22. & 5:14. *ubi tamen* 𐌲𐌰𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 *scribitur. Alamannis* rein *est* Purus. *Cimbris* ᚼᚱᛁᚾᚾ. *Islandis* hreinn. *Danis* reen. *Belgis* reyn. *Magnam habet vox affinitatem cum Græco* ῥαίνω, Aspergo, aquâ perfundo; *ut propriè olim significaverit* Aspersione aquæ mundatum, lustratum. *Homicidii certè atque aliorum id genus criminum labem fluvialibus aquis lustrari atque elui posse credebat cæca Gentilitas. Ovid.* II *Fast. vers.* 35;

Omne nefas, omnémq; mali purgamine caussam
Credebant nostri tollere posse senes.
Græcia principium moris dedit; illa nocentes
Impia lustratos ponere facta putat.
Actoriden Peleus, ipsum quoque Pelea Phoci
Cæde per Hæmonias solvit Acastus aquas, *&c.*

Nobilissimus interim Germaniæ fluvius, quem Rhenum *dicunt, videri potest nomen suum à* rein *traxisse; vel ob generaliorem rationem, quia omnis aqua mundat; vel ob rationem celeberrimo amni peculiarem: siquidem prisci Germani puritatem integritatémq; tori sui Rheno explorabant. unde & lib.* I *Anthol. epigr.* ἰλεγχίγαμος *appellatur. Vide quoque Nonnum* XXIII *Dionysiacôn, & quæ ad eum Gerardus Falkenburgius ex Anthologiâ, Nazianzeno, & Juliano annotavit. Plura de voce* reyn *diximus in Observatis ad Willerami paginam* 17.

𐌷𐍂𐌰𐌹-

Digitized by Google

𐌷𐍂𐌰𐌹𐍅𐌰𐌳𐌿𐌱𐍉𐌽𐍉 𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺: Turturum par; *Luc.* 2:24. *Ita videntur dicti Turtures à luctuosâ mærentium gementiúmq; voce. Notum est illud poëtæ Mantuani, eclogâ* I;

Nec gemere aëreâ cessabit turtur ab ulmo.

Anglosaxonibus certè hreoƿan *est* Pœnitere, dolere, tristari. *unde* hreoƿiȝ mod *est* Animus in luctu positus; *Cædm.* 19, 11. me ofhreoƿð, Miseret me; *gr Ælfrici, cap.* XXXIII. *Alteram compositæ vocis partem, quæ est* 𐌳𐌿𐌱𐍉, Columba, *vide suo loco. Græcis* τρυγὼν *dicitur, à* τρύζω, *quod idem ferè cum* τρίζω, Murmuro, susurro.

𐌷𐍂𐌰𐌼𐌾𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌾𐌰𐌽, Suspendere, crucifigere. 𐌽𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌽𐌰 𐌾𐌿𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌷𐍂𐌰𐌼𐌾𐌹𐌸: Accipite eum vos & crucifigite; *Joh.* 19:6. 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹 𐌰𐌹𐌷 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌾𐌰𐌽 𐌸𐌿𐌺: Potestatem habeo crucifigere te; *Joh.* 19:10. 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌴𐌹 𐌹̈𐌽𐌰: Crucifige eum; *Marc.* 15:13, 14. *Joh.* 19:6. 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Crucifigebant eum; *Marc.* 15:25. 𐌸𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌰𐌹 𐌼𐌹𐌸𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Latrones qui crucifixi erant cum eo; *Matth.* 27:44. 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿 𐌰𐍄𐍄𐌲𐌰𐍆 𐌴𐌹 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌴𐍃𐌹: Jesum tradidit ut crucifigeretur; *Marc.* 15:15. *Aliquoties monuimus Gothos* κ *Græcorum sæpè commutare in* 𐌷. *atque ita* 𐌷𐍂𐌰𐌼𐌾𐌰𐌽 *erit à* κρεμᾶν, Suspendere. *ut* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅, Monumentum sepulchrale, *à* κλαίειν. 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌽𐍃, Collis, *à* κολωνός. 𐌷𐍂𐌿𐌺 𐌷𐌰𐌽𐌹𐌽𐍃, Cantus galli, *à* κρωγή. *Anglosaxonicum quoque* healm *est à* κάλαμος. hænep *à* κάνναβις. hlinan *à* κλίνειν. hlud *à* κλυτός. *&c.*

𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌽, Excutere. 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌿𐌻𐌳𐌰: Excutite pulverem; *Marc.* 6:11. 𐌰𐍆𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌿𐌻𐌳𐌰: *Luc.* 9:5. *atque ita quoque Luc.* 10:11 *legimus*, 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍄𐌿𐌱𐌾𐌿 𐌰𐍆𐌷𐍂𐌹𐍃𐌾𐌰𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Etiam pulverem excutimus in vos. *Anglosaxonibus* hryſian *est* Concutere. hryſiend, Concutiens; *Ps.* XXVIII, 7. hryſod ic eom, Excussus sum; *Ps.* CVIII, 22. *Cimbris* ᚼᚱᛁᛋᛁᛦ *est* Concussor. *Anglis* troist *est* Grassari. troister / Grassator. *Videntur interim hæc aliquam affinitatem habere cum Græcis* κρούειν, Pulso. κροῦσις, Pulsatio. *præsertim si statuamus initiale* κ *mutatum in aspiratam; cujus mutationis plurima alibi attulimus exempla.*

𐌷𐍂𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽, Clamare; *Marc.* 10:47. 𐌷𐍂𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳, Clamabunt; *Luc.* 19:40. 𐌷𐍂𐍉𐍀𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Clamaverunt; *Matth.* 8:29. 𐌷𐍂𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Clamans; *Matth.* 5:5 & 7. 𐌿𐍆𐌷𐍂𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Clamans; *Luc.* 16:24. *Marc.* 9:24. 𐌿𐍆𐌷𐍂𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Exclamans; *Luc.* 8:28. 𐌿𐍆𐌷𐍂𐍉𐍀𐌹𐌳𐌰 𐍃𐍄𐌹𐌱𐌽𐌰𐌹 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌹: Clamavit voce magnâ; *Matth.* 27:46.

Digitized by Google

27 : 46. *Alamannis* ruafan / ruofen *est* Clamare, vociferari. *Belgis* roepen. *Cimbris* ✱RAB. *Danis* raab. *Islandis* hroop *est* Clamor, probrum. *quibus fortassè affinia sunt Anglosaxonica* behropan, Sugillare; *Luc.* 18 : 5. onhrope, Improbitas, importunitas; *Luc.* 11 : 8. *Reg. Bened. cap.* 52. *Cimbrico interim lexico* ✱RAB, *veluti primâ significatione, exponitur* Clamor, vociferatio: *suspicabárque jam olim* ✱RAB *istud factum per contractionem ex* ✱IRAB, Clamor militaris, *q. d. Exercituum clamor: ut vox primùm denotaverit Acrem illam exercituum pugnam capessentium vociferationem, quæ Græcis* ἀλαλὰ *vel* ἀλαλαγμὸς *nuncupatur; ac postea demum translata sit ad quemvis alium enormem clamorem. De origine Cimbrici* AB *diximus ad Tatiani* XLIX, 3.

HROT, Tectum, laquear, contignatio. **ANDHULIDEDUN HROT ÞAREI WAS**: Nudaverunt tectum ubi erat; *Marc.* 2 : 4. **UF HROT MEIN**: Sub tectum meum; *Matth.* 8 : 8. **ANA HROTA**: In tecto; *Luc.* 17 : 31. **ANA HROTAM**: Super tecta; *Matth.* 10 : 27. *Ad vocabulum hoc Gothicum proximè accedunt Anglosaxonicum* hrof. *Alamannicum* ruf. *Cimbricum* RAAF. *Anglicum* roof. *Belgicum* roef. *Omnia satis manifestè desumpta sunt è medio Græci* ὄροφος, Tectum. *sicuti* nyt *ex* ὀνητὸς, Utilis. read *ex* ἔρευθος, Rubor. rim *ex* ἀριθμὸς, Numerus. seoc, Ægrotus, *ex* σεισ-μὸς, Concussus. stær *ex* ἱστορία, Historia. *Plura id genus exempla congessimus alibi.*

HRUGGA, Virga. ῥάβδος. *Marc.* 6 : 8. *Anglis* rodde. *Belgis* roede.

HRUK HANINS: Cantus galli; *Matth.* 26 : 75. **HANA NI HRUKEIÞ**: Gallus non cantabit; *Joh.* 13 : 38. **HANA HRUKIDA**: Gallus cantavit; *Matth.* 26 : 74. *Joh.* 17 : 27. *Gothicum interim* **HRUK** *valdè affine est Græco* κραυγὴ, Clamor, vociferatio: *frequentiùs enim occurrit, quàm ut multis moneri debeat, initiale* κ *solere commutari in* h.

HUGGRJAN, Esurire. **HUHRUS**, Fames. **ÞANA GAGGANDAN DU MIS NI HUGGREIÞ**: Qui venit ad me, non esuriet; *Joh.* 6 : 35. **HUHRUS MIKILS WARÞ ANA ALLAI AIRÞAI**: Fames magna facta est in omni terrâ; *Luc.* 4 : 25. **WARÞ HUHRUS ABRS**: Facta est fames valida; *Luc.* 15 : 14. *& mox commate* 17; **IK HUHRAU FRAQISTNA**: Ego fame pereo. *Anglosaxonibus* hunger. hungor. hungur *est* Fames. *Alamannis* hungar. *Danis* hunger. *Anglis* hunger. *Belgis* honger. *De vocabuli origine hæc habet Mericus Casaubonus*; κενὸς, Vacuus, inanis. κενὴ κοιλία, Vacuus venter. κενεαγγίη *vel* κενεαγγία, Vacuitas vasorum: *Hippocrati*, Fames, inedia. *Unde fortè*, τοῦ κ *in spiritum asperum transeunte*, hunger.

Ca-

Digitized by Google

Casaubonianam hanc originationem nonnihil firmat Latinum Jejuno, *quod viri docti deduxerunt ex ἰνάω vel ἰνέω*, Inanio, evacuo, expurgo. *Accedit ipsius Famis natura: nam ut ex Erasistrato tradit Aulus Gellius* XVI, 3; Esuritionem faciunt inanes patentésq; intestinorum fibræ & cava intus ventris ac stomachi vacua & hiantia. *unde ex eodem Erasistrato mox subdit idem Gellius*, Scythas, cum sit usus ut famem longiùs tolerent, fasciis ventrem strictissimè circumligare. Eâ ventris compressione esuritionem posse depelli, creditum est. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* LXVIII, 1.

hugjan, Cogitare, putare, arbitrari. ni hugjaiþ: Nolite putare; *Matth.* 5:17. hugidedun, Putaverunt; *Joh.* 11:13. hugjandona, Existimantes; *Luc.* 2:44. wailahugjands, Benevolus, benè erga aliquem affectus; εὐνοῶν. *Matth.* 5:25. us allai gahugdai þeinai: Ex totâ mente tuâ; *Marc.* 12:30. distahida mikilþuhtans gahugdai hairtins seinis: Dispersit superbos mente cordis sui; *Luc.* 1:51. *Anglosaxonibus* ȝehyȝan *est* Meminisse, recordari. ȝehyȝd, Cogitatio. hyȝe, Mens, animus. *Alamannis* hugen/ erhugen/ gehugen/ Meminisse, recordari. Kihucti/ Memoria. inhucti/ Conscientia. *Cimbris* ᚼᚢᚴᛦ *est* Animus; *Runicum lexicon suo loco.* ᚼᚢᚴᚦ ᛁᚴ, Memini; *Epicedium R Lodbrog Strophâ* 5. *& rursum Strophâ* 28, ᛘᛁᚿᛋᛏ ᚼᚢᚴᚦᛁ ᛁᚴ ᛘᛅᚿᚿᛅ, Minimè putavi, nemo hominum minùs putabat. *Danis* hu *vel* huff *est* Animus. hugse *vel* husse/ Intentus ad rem. eg hussker/ huosger/ huser. Recordor. hussning/ Recordatio. hu-stiste/ Animus versatilis. *Islandis* hugur *est* Animus. *Belgis* heughe/ hoghe/ Mens, animus. heughen/ gheheughen/ Meminisse, recordari. *Omnia videntur singularem habere affinitatem cùm* ἡγοῦμαι, Duco, arbitror, existimo. *Fusiùs de hoc verbo egimus in annotatis ad Tatiani* XXVII, 1.

hufum, Lamentavimus; *Matth.* 11:17. *Vide* hiufan.

huhrus, Fames; *Luc.* 4:25. 15:14 *&* 17. *Vide quæ diximus in* huggrjan, Esurire.

huljan, Tegere, operire, celare. dugunnun sumai huljan andwairþi is: Cœperunt quidam velare faciem ejus; *Marc.* 14:65. gahulaiþ wairþan fram wegim: Operiri fluctibus; *Matth.* 8:24. gahulaiþ was faura im ei ni froþeina imma: Velatum erat ante eos, ut non sentirent illud; *Luc.* 9:45. niwaiht ist gahulaiþ þatei ni andhuljaidau: Nihil est opertum, quod non revelabitur; *Matth.* 10:26. andhuljan, Revelare; *Luc.* 10:22.

Digitized by Google

10:22. liuhaþ du andhuleinai þiudom: Lumen ad revelationem gentium; *Luc.* 2:32. *Hinc* hulundi *videtur dicta* Spelunca; *Joh.* 11:38. *Ac fortassè quoque* halja, Inferorum sedes, tartarus, *nomen traxerit ab hoc* huljan. *ficuti Theotiscum* hell *ab* helen / Tegere, occultare. *de quo vide annotata nostra in Tatiani* LXV, 4. *Anglosax.* helan *est* Celare. *Alam.* helen. *Dan.* hylle. *Belg.* helen. *Islandis* eg hil *est* Tego. hulde / Texi.

hulþs, Propitius. hulþs sijais mis frawaurhtamma: Propitius esto mihi peccatori; *Luc.* 18:13. ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. *quæ Græci contextus verba hoc in loco Latinæ versioni non addidissem, nisi manifestam expeditámq; Gothicæ vocis originem viderentur suggerere. ut* hulþs *per contractionem factum sit ab* ἱλασθεὶς, Placatus, propitius. *Ab hoc interim* hulþs *Anglosaxonibus* holð *est* Amicus, benevolus, fidus. unholð, Inimicus, infidus. *Theotiscis quoque* huldi *est* Gratia, favor, fides. *Danis* held. *Islandis* hille. *Belgis* hulde.

hulundi, Spelunca; *Joh.* 11:38. *Videri potest petitum ex* huljan, Celare, operire. *quod vide suo loco. Nisi malis* hulundi *intelligi de speluncâ excisâ ex petrâ, quomodo Matth. 27:60 Nicodemus dicitur corpus Domini imposuisse sepulchro suo novo,* þatei ushuloda ana staina: quod inciderat in petrâ.

hund, Centum, *aliquoties occurrit in Argenteo codice.* ains skulda a skatte fimfhunda: Unus debebat denarios quingentos; *Luc.* 7:41. twaim hundam skatte hlaibos ni ganohai sind þaim: Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis; *Joh.* 6:7. maht wesi þata balsan frabugjan in managizo þan þrijahunda skatte: Poterat unguentum istud vænumdari plus quàm trecentis denariis; *Marc.* 14:5. *Pro simplici tamen* hund, *primò dixerunt* taihuntaihund *vel* taihuntehund, *q. d. Decem decies. Ita legas* taihuntaihund kasa alewis: Centum cados olei; *Luc.* 16:6. taihuntaihund mitade kaurnis: Centum coros tritici; *Luc.* 16:7. aigands taihuntehund lambe: Habens centum oves; *Luc.* 15:4. *Sed quotidiani sermonis usus difficilem polysyllabici vocabuli pronuntiationem aversatus, postremam longioris appellationis partem retinuit. Valdè quoque suspicor posterioris ævi scribas, non observatâ hujus reduplicationis caussâ, corruptè scripsisse* taihuntai hund *vel* taihunte hund *pro* taihuntaihund *vel* taihuntehund. *ac similiter quoque pro* ahtautehund *vel* niun-te-

Digitized by Google

tehund *divisim scripsisse* ahtaute hund *&* niunte hund. *atque adeò ex hac Gothicorum librariorum depravatâ scripturâ credo etiam Anglosaxones (quum non viderent quorsum Gothi postponerent* hund *perperam ab integrâ Cardinalis numeri denominatione resectum) illud* hunꝺ *potiùs præposuisse majoribus numeris Cardinalibus, nec non ipsi quoque Centenario* hunꝺ teontiᵹ. *nam ut ut* teontiᵹ *per se denotet* Dena decies, *i. Centum, præposuerunt tamen ei, veluti ex supervacuo, illud* hunꝺ, *quod (prout jam nunc diximus) per Gothicorum amanuensium oscitantiam à numeris Cardinalibus avulsum postponebatur. Vide quæ de hoc* hunꝺ *habet Guiljelmi Somneri lexicon Saxonicolatinum. Ad hoc interim* hund *arbitror quoque referendum* þusund, Mille, *quod vide suo loco. Considerent porro Philoteutones numquid huc faciat locus* Otfridi *libro Secundo, cap.* 4, *versu* 6;

Er fasteta unnoto
Thar ni unhunt zito.

hundos undaro biuda matjand af drauhsnom barno: Catelli comedunt sub mensâ de micis puerorum; *Marc.* 7:28. hundons atrinnandans bilaigodedun banjons is: Canes accurrentes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16:21. *Anglosaxonibus* hunꝺ *est* Canis. *Alamannis* hunt. *Cimbris* ᚼᚢᚿᚦ. *Islandis* hundur. *Danis* hund. *Anglis* hound. *Belgis* hond. *Videntur per Syncopen facta ex* κυνίδιον, Catellus. *mutato priùs* κ *initiali in aspirationem, quo nihil frequentius.* Propudium hominis *dicitur Danis* hunds-fut. *Belgis* honds-fot. *quasi dicas Hominem spurcissimo canis fœminæ pudendo fœdiorem.*

hugjan, Confidere. ƕaiwa aglu ist þaim hugjandam afar faihau. in þiudangarja goþs galeiþan: Quàm difficilè est confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire; πῶς δύσκολόν ἐςι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. *Marc.* 10:24.

hunsl, Sacrificium. ƕarjatoh hunsle salta saltada: Omnis victima sale salietur; *Marc.* 9:49. armahairtiþa wiljau jah ni hunsl: Misericordiam volo & non sacrificium; *Matth.* 9:13. qimiþ ƕeila ei saƕazuh izei usqimiþ izwis. þugkeiþ hunsla saljan goþa: Venit hora ut quilibet qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo. ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν θεῷ. *Joh.* 16:2. hunslastaþs, Altare; *Matth.* 5:23. *Luc.* 1:11. *Ab hoc* hunsl *suspicor, N abjecto, esse Anglosaxonicum* hurl, Sacrificium, eucharistia, Dominici corporis communio. hurelᵹanᵹ, Eucharistiæ perceptio. hurelᵹanᵹa, Pater familiâs

 miliâs

miliàs euchariſtiam percipiens. huſelfatu, Vaſa eccleſiæ ad miniſterium euchariſtiæ atque alios uſus pios conſecrata. huſlian, Euchariſtiam alicui exhibere, euchariſtiæ ſacro initiare.

HUNÞANAIS. FRAHUNÞANAIS, Captivis; *Luc.* 5:19.

HUP, Lumbi, ilia. *Marc.* 1:6. *ea dorſi pars quâ cingimur, quæq; inter omnes ſpinæ partes maximis validiſſimiſq; ſubnixa eſt vertebris. Angloſaxonibus* hype *nuncupatur. Alam.* huffo. *Angl.* hip. *Belg.* heupe. *Denominatio fortaſſè deſumpta eſt ab illo* hype, *quod Angloſaxonibus* Acervum *denotat; quandoquidem nuſquam alibi in toto corpore major eſt oſſeorum nodorum muſculorúmq; coacervatio. Vide annotata ad gl D, 2. in* Femur, hoffo.

HUS, Domus. *Angloſax.* huſ. *Alam.* hus. *Cimbr.* ᚼᚢᛋ. *Dan. & Iſl.* huus. *Angl.* houſe. *Belg.* huys. *Gothis quoque non ignotum fuiſſe vocabulum, evincit locus Joh.* 18:20; ÏK SINTEINO LAISIDA ÏN GAQUMÞAI JAH ÏN GUDHUSA: Ego ſemper docui in ſynagogâ & in templo; ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ. *Vide quæ attingimus in* GUDJI, Sacerdos. *Ac de Teutonico* hus / *vide annotata in Tatiani* L V, 8.

HUZD, Theſaurus. HUZDJAN, Theſaurizare. HUZDJAIÞ ÏZWIS HUZDA ÏN HIMINA. ÞAREI NIH MALO NIH NIDWA FRAWARDEIÞ. JAH ÞAREI ÞIUBOS NI UFGRABAND NI STILAND. ÞAREI AUK ÏST HUZD ÏZWAR. ÞARUH ÏST JAH HAIRTO ÏZWAR: Theſaurizate vobis theſauros in cœlo, ubi neque ærugo neque tinea demolitur, & ubi fures non effodiunt neque furantur. Ubi enim eſt theſaurus veſter, ibi eſt & cor veſtrum. *Matth.* 6:20, 21.

ÏB.

ÏBA ÞANKJUS FAIRHAITEI SKALKA JAINAMMA: Numquid gratias habet ſervo illi? μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ; *Luc.* 17:9. ÏBA NI ÏN ANDI QIMANDEI: Ne in noviſſimo veniens; ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη. *Luc.* 18:5.

ÏBAI AUFTO: Niſi fortè; μή ποτε. *Joh.* 7:26. *Angloſax.* gyf *eſt* Si. *Alam.* ibu / iof. *Angl.* if. *Græcis* εἰ. ἤ περ. ÏBAI MAGUN SUNJUS BRUÞFADIS QAINON: Numquid poſſunt filii ſponſi lugere? *Matth.* 9:15. *Marc.* 4:21. *Joh.* 7:47, 51, 52. 9:40. ÏBAI AUFTO: Alioquin; εἰ δὲ μή. *Marc.* 2:22. ÏBAI AUFTO: Ne fortè; μή ποτε. *Luc.* 14:12.

Digitized by Google

14:12. *pro quo Matth.* 27:64 *scribitur* ibai ufto. ibai þan: Ne fortè *vel* Ne quando; *Matth.* 5:25. *pro quo tamen Marci* 4:12 *occurrit* nibai þan. *quod rectiùs.*

ibaiei managizeins taiknins taujai þaimei sa tawida: Numquid plura signa faciet quàm quæ hic fecit? *Joh.* 7:31.

ibn, Æqualis, planus. ibnans aggilum sind: Æquales angelis sunt. ἰσάγγελοι εἰσι. *Luc.* 20:36. gastoþ ana stada ibnamma: Stetit in loco campestri; ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ. *Luc.* 6:17. airþai þuk gaibnjand: Solo te æquabunt; ἐδαφιοῦσί σε. *Luc.* 19:44. *Anglosaxonibus* efen *vel* efn. *item* emne *vel* emn *est* Æqualis. *Alamannis* eban. *Cimbris* IAFN. *Danis* jeffn. *Islandis* jafn / jafnrade. *Anglis* even. *Belgis* even/effen. *Guichartus deduxit ab* אֶבֶן, *quod aliquando exponitur* Perpendiculum.

ibukai, Retrò. managai galiþun siponje is ibukai: Multi discipulorum ejus abierunt retrò; *Joh.* 6:66. galiþun ibukai: Abierunt retrorsum; *Joh.* 18:6. ni gawandjai sik ibukana: Non redeat retrò; *Luc.* 17:31. *Anglosaxonibus* bac *vel* bæc *est* Tergum. on bæc, Retrò, post. *Alamannicum glossarium A*, 25; Post tergum, indi bach. *pro quo in gl C*, 13 *poni puto illud* hint pacho / *quod exp.* Pro tergum. *Danis* bag. *Anglis* back *est* A tergo. *Islandis* bakt *est* Tergum.

iggqis, Vobis. *de duobus.* bi galaubeinai iggqarai wairþai iggqis: Secundùm fidem vestram fiat vobis; κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. *Matth.* 9:29. *Marc.* 11:2, 3. gatauja igqis wairþan nutans manne: Faciam vos fieri piscatores hominum; ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. *Marc.* 1:17. ƕa wileits taujan mik igqis: Quid vultis facere me vobis? τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; *Marc.* 10:36. 14:13, 15. *Anglosaxonibus* inc.

iddalja, Descensus. at iddaljin þis fairgunjis alewabagme: Ad descensum montis oliveti; πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν. *Luc.* 19:37. *Anglosaxonibus dicitur* æfdæll *vel* rignir moþer. *quod vide in* dalei, Vallis.

iddja, Ambulabat; *Marc.* 5:42. iddja fram, Præcedebat; *Luc.* 19:28. iddja afar imma: Secutus est eum; *Matth.* 9:9. þairh midjans ins iddja: Per medium illorum ibat; *Luc.* 4:30. *Similiter quoque occurrunt* atiddja. gaiddja. usiddja, *&c.* *Confer ea cum Anglosaxonico* eode, Ibat; *quod est Præteritum à* gan *vel* gangan, Ire.

id-

Digitized by Google

ïdreigo mik: Pœnitet me; *Luc.* 17:4. **ïdreigonds**, Pœnitentiâ ductus; *Matth.* 27:3. **ïdreigoþ gah galaubeiþ in aiwaggeljon**: Pœnitentiam agite & credite euangelio; *Marc.* 1:15. **gaïdreigodedeina**, Pœnitentiam egissent; *Luc.* 10:13. **ni qam laþon garaihtans. ak frawaurhtans in ïdreiga**: Non veni vocare justos, sed peccatores ad pœnitentiam; *Luc.* 5:32. **merjands daupein ïdreigos**: Prædicans baptismum pœnitentiæ; *Luc.* 3:3. **þaiei ni þaurbun ïdreigos**: Qui non indigent pœnitentiâ; *Luc.* 15:7. *Cimbris* IÞRA *est* Pœnitere. *Adagium vetus*; IA ÞU ÞU ÞUN I ÞAG. IA ÞU IÞRAÞA EI A MARGUN: Affirma hoc solùm hodie, cujus te non pœniteat cras; *citat lexicon Runicum in* IA. mier idrar / Pœnitet me, *Islandis*. *Affinia sunt Græco* ὑδραίνειν *vel* ὑδρεύειν, Lavare, irrigare, aquâ perfundere.

ïdweitjan, Exprobrare; *Matth.* 11:20. **ïdweitidedun**, Improperabant; *Matth.* 27:44. *Marc.* 15:32. *Luc.* 6:22. **ïdweit**, Opprobrium; *Luc.* 1:25. *Anglosax.* edpit. edpitan. *Alam.* eduuit / ituuiz / ituuizon. *Belg.* verwijt / verwijten / wijten. *Anglosaxonibus etiam* pitan *est* Imputare, exprobrare; *quod non longè recedit à Græco* ἀπαιτεῖν *vel* αἰτίαν ἔχειν, Culpare, criminis insimulare. *Anglis* to twit *est* Exprobrare. *Vide notas in Tatiani* II, 11.

ïftumin daga: Posterâ *vel* crastinâ die; *Matth.* 27:62. *Marc.* 11:12. *Joh.* 12:12. **aftana** *est* Retrò, post; *Marc.* 5:27.

ïja ni froþun þamma waurda þatei rodida du im: Ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad eos; αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. *Luc.* 2:50. *Ubi* **ïja** *accipiendum de Josepho ac Mariâ, parentibus Christi: at alibi sæpiùs ad solas fœminas refertur*. **aflailot ïja**: Reliquit illam; ἀφῆκεν αὐτήν. *Luc.* 4:39. **gasaƕ ïja greitandein**: Vidit eam flentem; εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν. *Joh.* 11:33. **þrafstjandans ïja**: Consolantes eam; παραμυθούμενοι αὐτήν. *Joh.* 11:31. **atstandands ufar ïja**: Stans super illam; ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς. *Luc.* 4:39. **qeþun imma bi ïja**: Dixerunt ei de illâ; λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. *Marc.* 1:30. **sat ïjos reiro**: Invaserat eas tremor; εἶχεν αὐτὰς τρόμος. *Marc.* 16:8. **ei gaþrafstidedeina ïjos bi þana broþar ïzo**: Ut consolarentur eas de fratre suo; ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. *Joh.* 11:19.

ïk, Ego; *Matth.* 5:22, 28, 32, 34, 39, 44, &c. *Anglosax.* ic. *Alam.* ich / ih.

Gall.

Gall. je. *Ital.* io. *Hisp.* yo. *Cimbr.* ᛁᚠ. *Dan.* jeg. *Isl.* eg. *Angl.* I. *Belg.* ik. *Græcis* ἐγώ. *Vide etymologicum nostrum Anglicum in* I. *sicuti & Annotata ad glossas Keronis in* Ego.

ÏM, Sum. NI ÏM VAIRΨS: Non sum dignus; *Matth.* 8:8. *Marc.* 1:7. ÏK ÏM HAKAΘEIS ΓΩΘS: Ego sum pastor bonus; *Joh.* 10:11. 14:6. 15:1. *Legimus quoque* ÏK AM ΘAÚR ΨIZE AAMBE: Ego sum ostium ovium; *Joh.* 10:7. *Anglosax.* eom. *Alam.* bin *vel* bim. *Cimbr.* ᛁᛘ. *Dan.* er. *Isl.* em. *Angl.* am. *Græcis* εἰμί. *Vide annotata nostra ad Tatiani* XIII, 21.

ÏN, In. ÏN KAŻNA: In domo. ÏN ANΘAVAIRΨGA MANNE: In præsentiâ hominum, coram hominibus. ÏN HIMINAM: In cœlis. ÏN KAKKARA: In carcere. ÏN ΓAIAINNAN: In gehennam. ÏN VIΓA: In viâ. ÏN HAIRTIN SEINAMMA: In corde suo. *Hæc & his plura occurrunt Matthæi cap.* 5. *ut & passim alibi.* HAZGANΘANS ΓΩΨ ÏN AAAAIZE ΨΩEEI ΓAHANSIΘEΘNN: Laudantes Deum in omnibus quæ audierant; *Luc.* 2:20. UIMANΘS ÏN SIS: Reversus in se, *i. resipiscens.* *Luc.* 15:17. SA UIMANΘA ÏN NAMIN FANINS: Qui venit in nomine Domini; *Luc.* 19:38. ÏN, Ad; AAΨΩN FRAVAÚRHTANS ÏN ÏΘREIΓA: Vocare peccatores ad pœnitentiam; *Luc.* 5:32. ÏN, Per; ÏN NEIΨIS: Per invidiam; *Matth.* 27:18. *Marc.* 15:10. ÏN, Propter; *Marc.* 2:27. 6:17 & 26. *Joh.* 7:13. ÏN ΨIZEI NI HABAIΘA UAKMMIΨA: Quia non habebat humorem; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. *Luc.* 8:6. ÏN ΨIZEI NI UFKUNNΨES ΨATA MEA: Eò quòd non cognoveris tempus; ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρόν. *Luc.* 19:44. ÏN ΨIZEI ΓASAABΩΘA MIK: Propter quod unxit me; οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με. *Luc.* 4:18. ÏN ΨIZEI USΨKINTIΨ MIS: Quia molesta est mihi; διὰ τὸ παρέχειν μοι κόπον. *Luc.* 18:5. ÏNNH ΨIS: Propter hoc; ἕνεκεν τούτου. *Marc.* 10:7. *Etiam* ÏNNH *dicebant pro* ÏN. *Vide* ÏNNH.

ÏNAΓIΘA ÏNS: Comminatus est illis; *Matth.* 9:30. *Origo verbi est ab* AΓIS, Metus, terror; *quòd comminantes qualicunque ratione metum intentent iis quos à proposito volunt dimovere.*

ÏNBRANGAΘA, Ardet; *Joh.* 15:6. *Vide* BRINNΩ, Febris.

ÏNΓAΓΓANΘS GAINΨRΩ FRAMISAEITA: Progressus inde pusillùm; προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον. *Marc.* 1:19. *Refer ad* ΓAΓΓAN, Ire.

ÏNΘRΩBNΩΘA AHMIN: Turbatus est spiritu; ἐταράχθη τῷ πνεύματι. *Joh.*

Digitized by Google

Joh. 13:21. 𐌽𐌹 𐌹̈𐌽𐌳𐍂𐍉𐌱𐌽𐌰𐌹 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉: Ne turbetur cor vestrum; μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία. *Joh.* 14:1. *& mox ejusdem capitis paragrapho* 27; 𐌽𐌹 𐌹̈𐌽𐌳𐍂𐍉𐌱𐌽𐌰𐌹𐌽𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐍉𐌽𐌰: Ne turbentur corda vestra. *Refer ad* 𐌳𐍂𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽, Vexare, affligere.

𐌹̈𐌽𐍆𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌳𐍃, Misertus; *Marc.* 1:41. 𐌹̈𐌽𐍆𐌴𐌹𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌰𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽: Misereor super hac turbâ; *Marc.* 8:2. 𐌹̈𐌽𐍆𐌴𐌹𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌶𐌴: Misericordiâ motus super eos; *Matth.* 9:36. *Luc.* 7:13. 15:20. *Cæterùm ut in novo Fœdere* σπλαγχνίζεσθαι *est* Commoveri misericordiâ vehemente atque ex intimis visceribus profectâ, *à* σπλάγχνα, Viscera; *ita quoque* 𐌹̈𐌽𐍆𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽 *est ab* 𐌹̈𐌽𐍆𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽, Viscera. *quod occurrit Luc.* 1:78; 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌹̈𐌽𐍆𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹𐌽: Per viscera misericordiæ.

𐌹̈𐌽𐌹𐌻𐍉𐌽𐍃 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳 𐌱𐌹 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰: Excusationem non habent de peccato suo; πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. *Joh.* 15:22.

𐌹̈𐌽𐌼𐌰𐌹𐌳𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐌹̈𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌹̈𐌶𐌴: Transfiguratus est coram ipsis; μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. *Marc.* 9:2. 𐍈𐌰 𐌲𐌹𐌱𐌹𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐌼𐌰𐌹𐌳𐌴𐌹𐌽 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐍉𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃: Quid dabit homo commutationis pro animâ suâ; τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; *Marc.* 8:37. *Singularem cum hujus verbi acceptione affinitatem habet, quòd Theotiscum gl A,* 19 Dissimulavi *exponit* farmeið. *ac majorem etiamnum, quòd* gemutos *in gl Lipsii exp.* Mutabis. *Vide porro annotata nostra ad gl A,* 1; *in* Concidit, mutavit colorem vultus sui. *sicuti & etymologicum nostrum Anglicum in* Mue; *voce in re Accipitrariâ notissimâ.*

𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌸𐍃, Domesticus. 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹, Domestici. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰𐍅𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽𐌳 𐌱𐌰𐌹𐌰𐌹𐌻𐌶𐌰𐌱𐌿𐌻 𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄𐌿𐌽. 𐌿𐌽𐌳 𐍈𐌰𐌽 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌼𐌰𐌹𐍃 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐍃: Si patrem familiâs Beël-zebub vocaverunt, quanto magis domesticos ejus; *Matth.* 10:25. *& mox commate* 36; 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹 𐌹̈𐌽𐍃: Inimici hominis domestici ejus. *Vox est composita ex* 𐌹̈𐌽𐌽 *vel* 𐌹̈𐌽𐌽𐌰, Intus, interius, *&* 𐌺𐌿𐌽𐌸𐍃, Notus. *Ita quoque* incunð freonð *Anglosaxonibus est* Intimus amicus.

𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐍄𐌱𐌴𐍂𐌰𐌽, Inferre; *Luc.* 5:18. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Ferre. *Observa interim ex hoc loco veteres aliquando quoque* 𐌱𐌴𐍂𐌰𐌽 *scripsisse.*

𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐍄𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Intrare; *Luc.* 14:23. 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐍄𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃, Ingressus; *Marc.* 5:39. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐍄𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰: Ex quo ingressus sum; *Luc.* 7:45.

𐌹̈𐌽-

Digitized by Google

innattauhun, Introducebant; *Luc.* 2:27.

innaþro, Intrinsecus; ἔσωθεν. *Matth.* 7:15. **innaþro**, Ab intus; ἔσωθεν. *Marc.* 7:21.

inngaggan, Introire; *Luc.* 15:28. **inngaggaiþ þairh aggvu daur**: Intrate per angustam portam; *Matth.* 7:13. *Refer ad* **gaggan**.

inniujiþa, Encænia; *Joh.* 10:22. *Refer ad* **niujo**, Novus. *quod vide suo loco*.

innsagaht, Sermo. **gaþlahsnoda bi innsagahtai is**: Turbata est in sermone ejus; διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ. *Luc.* 1:29. *Refer ad* **insaht** *quod mox sequitur*.

innwairpan, Injicere, immittere. **arka habaida jah þata innwairpano bar**: Loculos habebat, & ea quæ immittebantur portabat; *Joh.* 12:6. *Refer ad* **wairpan**.

inrauhtiþs in sis silbin: Fremens in semet ipso; ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ. *Joh.* 11:38. *& aliquantò antè paragrapho* 33; **inrauhtida ahmin**: Infremuit spiritu; ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι. *Nescio an huc pertineat illud glossarii C*, 16; Rugitus, **ruhin / leuuin**.

insaht meljan: Narrationem ordinare; διήγησιν ἀνατάξασθαι. *Luc.* 1:1. *Anglosaxonibus* ᵹeꞅæᵹa. *Alamannis* ſaga *est* Narratio, relatio. *à* ꞅæcᵹan *vel* ꞅecᵹan, Dicere, narrare. *quod verbum ejusdem est originis cum illo* Seco *vel* Sequo, *quod pro Dico usurpaverunt antiquissimi scriptores Latini. Vide Vossii etymologicum Latinum, in* Seco.

insailidedun þata badi jah fralailotun ana þammei lag sa usliþa: Submiserunt grabatum in quo paralyticus jacebat; *Marc.* 2:4. *Suspicor hoc verbo denotari quòd funibus ac loris de pertuso tecto demiserint grabatum in conclave ubi Christus erat.* ꞅæl *certè Anglosaxonibus erat* Lorum, funis. *nam eximius ille Cottonianus quatuor euangeliorum codex interlineatus Marci* 9:42 *conjungit* unbunden *&* unꞅæled, *tanquam Synonyma. quomodo & in altero non contemnendo codice Rushworthiano, Matth.* 21:2 *legimus* ᵹit moeteð eoꞅul ᵹeꞅælde ⁊ ꝼolan mid hiꞅe. unꞅæleð ⁊ ledað to me: Invenietis asinam alligatam, & pullum cum eâ; solvite, & adducite ad me. *Alamannis quoque* ſele *vel* ſeil *est* Restis, funis. *Vide annotata ad gl B*, 21. *in* Funiculus. *etymologicum adhæc Anglicum, in* **Sole to tie beasts with**

in their stall / Lorum vel Restis quo jumenta in stabulo ita alligantur, ut singula teneant assignatam sibi stationem.

insaiƕiþ du fuglam himinis: Respicite volatilia cœli; *Matth.* 6:26. insaiƕands: Intuens; *Marc.* 10:21, 27. insaiƕands du himina: Respiciens in cœlum; *Luc.* 9:16. insaiƕandans, Circumspicientes; *Marc.* 9:8. insaƕ, Respexit; *Luc.* 1:25, 48. *Refer ad* saiƕan, Videre.

insandjan, Mittere; *Marc.* 6:7. ik insandja: Mitto; *Marc.* 1:2. *Matth.* 11:10. insandjands, Mittens; *Matth.* 11:2. insandiþs im: Missus sum; *Luc.* 1:19. *Refer ad* sandjan.

intandeiþ ahana funin unhwapnandin: Comburet paleas igne inexstinguibili; *Luc.* 3:17. *Refer ad* tandjan, Accendere.

inuh *idem cum* in, In; ἐν. inuh jainamma mela: In illo tempore; ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. *Matth.* 11:25. *Luc.* 7:21. 10:21. inuh þamma garda visaiþ: In illâ domo manete; ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ μένετε. *Luc.* 10:7. inuh þis: Propter hoc; ἕνεκεν τούτου. *Marc.* 10:7. *Ita quoque supra vidimus* in *sæpenumerò denotare* Propter. inuh, Et; καί. *Job.* 7:32. inuh, Sinè; ἄνευ. *Matth.* 10:29. inuh grunduwaddjau: Sinè fundamento; χωρὶς θεμελίου. *Luc.* 6:49. inuh mik: Sinè me; χωρὶς ἐμοῦ. *Job.* 15:5. inuh gajukom ni rodida im: Sinè parabolis non loquebatur eis; χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. *Marc.* 4:34. inuh fairina kalkinassaus: Exceptâ fornicationis causâ; παρεκτὸς λόγου πορνείας. *Matth.* 5:32.

inwagida sik silban: Conturbavit se ipsum; ἐτάραξεν ἑαυτόν. *Job.* 11:33. inwagidedun þo managein: Concitaverunt turbam; ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον. *Marc.* 15:11. *Vide* wagid, Agitatus, concussus.

inwidan, Negare. inwidai sik silban: Abneget semet ipsum; *Marc.* 8:34. inwidais mik þrim sinþam: Abnegabis me ter; *Marc.* 14:72. *Ab hac significatione postea usurpari cœpit verbum pro* Irritum facere. inwidiþ anabusn guþs: Irritum facitis præceptum Dei; *Marc.* 7:9. *Ab hac postremâ acceptione verbi* inwidan *remansere Anglica* **void** / Cassus, vacuus, irritus. **to make void** / Irritum reddere. *Gallica item* vuide, vuider. *Italica* voto, votare.

inwindai, Injusti; *Luc.* 18:11. rigneiþ ana garaihtans

tans jah ana ïnwindans: Pluit ſuper juſtos & ſuper injuſtos; *Matth.* 5:45. ïnwindiþa ïn ïmma nist: Injuſtitia in illo non eſt; *Joh.* 7:18. staua ïnwindiþos: Judex iniquitatis; *Luc.* 18:6. *In vocis proprietatem atque originem inquirenti, nihil mihi veriſimilius viſum quàm derivatam eſſe à* windan, Plectere, torquere, involvere, implicare; *non tam quòd injuſti miris artibus improbitatem ſuam implicent atque involvant, quàm quòd Gothis ab hoc verbo in uſu fuiſſe putem aliquod vocabulum quod* Curvum *vel* Tortum *denotaret: quomodo Iſlandis* vindur *eſt* Curvus. *atque ita* ïnwinda *vel* ïnwindiþa *erit à tali aliquâ Curvitatis vel Curvæ rei denominatione: prorſus ut Gallis* droict *manifeſtè eſt à Directus, & contrarium ejus* tort *à Tortus. Anglicum interim* wrong/ *Danicum* vrang/ *Belgicum* wrong/ Injuria, *apertè quoque deſumpta ſunt ex* wringen/ Torquere. *Par aliarum quoque linguarum ratio. Sed hæc ſuffecerint.*

ïnwisandin sabbatedagis: Cùm tranſiſſet ſabbatum; *Marc.* 16:1.

ïnweitan, Adorare. ïnweitun ïna: Adorabant eum; *Marc.* 15:19. ïnwait ïna: Adorabat eum; *Matth.* 8:2. 9:18. *Marc.* 5:6. fraujan guþ þeinana ïnweitais: Dominum Deum tuum adorabis; *Luc.* 4:8. *Simplex* weitan *olim acceptum pro* Revereri, cum quadam veneratione obſervare; *quod proprium eſt adorantium.* herodes ohta sis ïohannen. jah witaida ïmma. jah hausjands ïmma managa gatawida: Herodes metuebat Johannem, & obſervabat eum, & audiens eum multa faciebat; *Marc.* 6:20. *Ab hac priſcâ verbi acceptione Angloſaxonibus* onpitan *erat* Revereri. *Ita legas in Ruſhworthiano quatuor Euangeliorum codice interlineato,* hio onpitun ſunu min, Reverebuntur filium meum; *Matth.* 21:37. *Obſervatu quoque dignum eſt quòd* ïnweitan *Argenteo codici exponitur etiam* Salutare. *nam Marci* 9:15 ïnweitun ïna *exponitur* Salutabant eum. ἠσπάζοντο αὐτόν. *haud aliter ac ſi hæc prior antiquiorq; verbi acceptio fuerit, deſumta ſimiliter à* weitan, Revereri; *ob humilem illam ſubmiſſæ venerationis ſpeciem ad quam ſeſe componunt ſalutaturi: poſtea verò, propter communem ſalutantium adorantiúmq; geſtum, uſurpatum ſit verbum pro* Adorare; *prorſus ut ipſum quoque* Adorare *putatur primò Latinis uſurpatum pro* Manu ad os admotâ ſalutare. *Vide etymologicum Voſſii in* Adorare. *Fortaſſè huc etiam pertinet Angloſaxonicum* pitnian, Obſecrare. Þa gehyrſaman ⁊ þa mildan ⁊ þa geðyldigan he ſceal pitnian ⁊ halſian. þæt hi bet ⁊ bet don. Debet obedientes & mites & patientes obſecrare, ut in melius proficiant. *Regulæ Bened. cap.* 2.

ïs, Ille, αὐτός. *Marc.* 1:8, 45. *Luc.* 1:18, 63. aiþei ïs: Mater ejus; *Luc.*

Digitized by Google

Luc. 1:60. 2:43, 48. atta ïs: Pater ejus; *Luc.* 1:67. qeins *vel* qens ïs: Uxor ejus; *Luc.* 1:5, 24. munþs ïs: Os ejus. tuggo ïs: Lingua ejus; *Luc.* 1:64. was ïmma gataihan fram ahmin þamma weihin, Erat ei renuntiatum à Spiritu sancto; *Luc.* 2:26. skalkinon ïmma: Servire illi; *Luc.* 1:74. ufhausjand ïmma: Obediunt illi; *Marc.* 1:27. qeþun ïmma bi ïja: Dixerunt ei de illâ; *Marc.* 1:30, 41. ahma ïna ustauh: Spiritus eum eduxit; *Marc.* 1:12. kunþedun ïna: Noverant eum; *Marc.* 1:34. galagida ïna ïn uzetin: Posuit eum in præsepi; *Luc.* 2:7. sokidedun ïna: Quærebant illum; *Luc.* 2:44. gasaihvandans ïna: Videntes eum; *Luc.* 2:48. qam at ïmma: Venit ad eum; *Marc.* 1:40, 45. berun du ïmma: Tulerunt ad illum; *Marc.* 1:32. attaitok ïmma: Tetigit eum; *Marc.* 1:41. gasak ïmma: Increpa illum; *Luc.* 17:3. ahma weihs was ana ïmma: Spiritus sanctus erat in eo; *Luc.* 2:25, 40. usïddja us ïmma: Exivit ex eo; *Marc.* 1:26. afïddja af ïmma: Abscessit ab eo; *Marc.* 1:42. daupidai wesun fram ïmma: Baptizabantur ab illo; *Marc.* 1:5. þoei rodida wesun bi ïna: Quæ dicebantur de illo; *Luc.* 2:33, 38. eis uslagidedun handuns ana ïna: Illi injecerunt manus in eum; *Marc.* 14:46. eis hropidedun: Illi clamaverunt; *Marc.* 15:13, 14. weitwodiþa ïze: Testimonium illorum; *Marc.* 14:59. qaþ ïm ïesus: Dixit eis Jesus; *Marc.* 1:17. andbahtida ïm: Inserviebat illis; *Marc.* 1:31. anabauþ ïm Moses: Præcepit eis Moses; *Marc.* 1:44. was ufhausjands ïm: Erat obediens illis; *Luc.* 2:51. was bandwjands ïm: Erat innuens illis; *Luc.* 1:22. wulþus fraujins biskain ïns: Claritas Dei circumfulsit illos; *Luc.* 2:9. haihait ïns: Vocavit illos; *Marc.* 1:20. laisida ïns: Docebat illos; *Marc.* 1:21. bigetun ïna fraihnandan ïns: Invenerunt eum interrogantem eos; *Luc.* 2:46. ïddja miþ ïm: Ivit cum eis; *Luc.* 2:51. ïddjuh miþ ïm: Ivit cum illis; *Luc.* 7:6. gawaljands us ïm twalib: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13.

ïta. þan hausjand waurd, suns miþ fahedai nimand ïta: Quum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud; *Marc.* 4:16. nimands barn gasatida ïta ïn midjaim ïm: Accipiens puerum statuit eum in medio eorum; *Marc.*

Marc. 9:36. 15:46. wegos waltidedun in skip. swa swe ita juþan gafullnoda: Fluctus volutabantur in navigium, adeò ut illud jam impleretur. *Marc.* 4:37. *Anglosax.* hit. hyt. *Dan.* hit. *Isl.* hid *vel* hitt. *Angl.* it. *Belg.* het. *Sunt Neutr. generis.*

itan, Comedere. gairnida sad itan: Cupiebat implere ventrem; ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν. *Luc.* 15:16. *Suspicor tamen* etan *fuisse antiquius; quoniam vestigium ejus remansit in compositis* afetei *&* afetja, Vorax. *quæ vide.* *Anglosax.* etan *est* Comedere. *Alam.* ezen / ezzen. *Dan.* ede. *Isl.* eta. *Angl.* eat. *Belg.* eten. *Græcis* ἔδω *est* Comedo.

iþ, Autem, verò. δὲ. *Matth.* 5:19, 21, 22, 32, 33, 39, *&c.* iþ þan seiþu warþ: Cum autem serò factum esset; ὀψίας δὲ γενομένης. *Matth.* 27:57. *Joh.* 6:16. iþ, Ergo; οὖν. *Luc.* 15:28. iþ, Si; εἰ. *Luc.* 19:42. *Joh.* 8:19, 39. 9:41. 11:21. iþ, Et; καὶ. *Matth.* 6:24.

iuggons managos laistidedun afar imma: Turbæ multæ sequebantur eum; *Matth.* 8:1. *Propriè Juvenes, vel Complures juvenilis ætatis homines denotavit olim vocabulum; postea tamen (sicuti hoc in loco videre est) translata est vox ad Multitudinem cujusvis sexus, ætatis, & conditionis.*

iup, Sursum. ushof augona iup: Elevavit oculos sursum; *Joh.* 11:41. iupaþro und dalaþ: A summo usque deorsum; *Matth.* 27:51. jus us þaim dalaþro sijuþ. iþ ik us þaim iupaþro im: Vos de deorsum estis, ego de supernis sum; *Joh.* 8:23. ni wesi þus atgiban iupaþro: Nisi esset tibi datum desuper; *Joh.* 19:11. *Anglosax.* up *est* Super, supra, sursum. *Alam.* uber / ubar / obana. *Cimbr.* ᚢᛒ. *Dan.* op. *Isl.* upp. *Angl.* up / upon. *Belg.* op. *Græcis* ὑπὲρ.

izei, Qui; ὅς. *Joh.* 8:40. 12:4. 19:12. saize afsatida liugaþ: Qui repudiatam duxerit; *Matth.* 5:32. *Joh.* 11:37. waurstwa ize: Opera ejus; *Joh.* 7:7. ize þan hausjand: Qui cum audiverint; *Luc.* 8:13. þaiize ni kausjand: Qui non gustabunt; *Marc.* 9:1. ize, Eorum; *Matth.* 6:14. 8:34. 9:2, 4, 29. *Marc.* 1:39. bi akranim ize ufkunnaiþ ins: Ex fructibus eorum cognoscetis eos; *Matth.* 7:16 & 20. in andwairþja ize: In conspectu eorum; *Marc.* 9:2. ains ize: Unus eorum; *Matth.* 10:29. *Luc.* 15:12. ni fralailot ainohun ize miþ sis afargaggan: Non permisit quemquam eorum sequi se; *Marc.* 5:37.

at-

Digitized by Google

attans ïze: Patres eorum; *Luc.* 6:23, 26. mikilans ïze: Magnates eorum; *Marc.* 10:42. hairto ïze: Cor eorum; *Marc.* 7:6. maþa ïze: Vermis eorum; *Marc.* 9:44. fotjus ïze: Pedes eorum; *Joh.* 13:12. infeinoda in ïze: Misertus eorum *vel* Misericordiâ motus in eos; *Matth.* 9:36. ei atiddjedeina hilpan ïze: Ut venirent adjuvare eos; *Luc.* 5:7. *Vide plura in* ïs.

ïzai, ïzo, ïzos *ut plurimùm sunt fœminina.* swor ïzai, Juravit ei, *filiæ scilicet Herodiadis*; *Marc.* 6:23. qaþ ïzai Iesus: Dixit ei Jesus; *Marthæ nempe*; *Joh.* 11:40. *Matth.* 5:31. *Marc.* 5:43. 14:6. in qiþau ïzos: In utero ejus; *Luc.* 1:41. gaþaursnoda sa brunna bloþis ïzos: Siccatus est fons sanguinis ejus; *Marc.* 5:29. *Matth.* 9:25. *Marc.* 7:26. *Luc.* 8:44, 55, 56. galeiþands inn du ïzai: Ingressus ad eam; *Luc.* 1:28. ïs qaþ du ïzai: Ille dixit ad eam; *Marc.* 5:34, 41. 7:27. & qaþ du ïzaize: *Luc.* 1:35. gahorinoda ïzai: Adulteravit illam; *Matth.* 5:28. þatei swa þiuþida ïzai: Quòd sic salutaret illam; *Luc.* 1:29. gasaiƕands warþ fram ïzai: Visus est ab eâ; *Marc.* 16:11. ei gaþrafstidedeina ïjos bi þana broþar ïzo: Ut consolarentur eas de fratre earum; *Joh.* 11:19. saei frijoþ saiwala seina. fraqisteiþ ïzai: Qui amat animam suam, perdet eam; *Joh.* 12:25.

ïzwar. ïzwara, Vester; *Matth.* 5:16. atta ïzwar: Pater vester; *Matth.* 5:48. 6:8, 26, 32. *Marc.* 6:26. *Joh.* 8:42. waurd ïzwar: Sermo vester; *Matth.* 5:37. huzd ïzwar: Thesaurus vester. hairto ïzwar, Cor vestrum; *Matth.* 6:21. sa laisareis ïzwar: Magister vester; *Matth.* 9:11. mel ïzwar: Tempus vestrum; *Joh.* 7:6. atta ïzwara: Pater vester; *Luc.* 6:36. galaubeins ïzwara: Fides vestra; *Luc.* 8:25. mizdo ïzwara: Merces vestra; *Luc.* 6:23, 35. saurga ïzwara: Tristitia vestra; *Joh.* 16:20. faheþs ïzwara: Gaudium vestrum; *Joh.* 16:22. ïzwara tagla haubidis alla garaþana sind: Vestri capilli capitis omnes numerati sunt; *Matth.* 10:30. ïzwara ains diabaulus ïst: Vestrûm unus diabolus est; *Joh.* 6:70. 13:21. ƕas ïzwara: Quis vestrûm; *Matth.* 6:27. *Luc.* 14:28. *Joh.* 8:46. ƕarjizuh ïzwara saei ni afqiþiþ allamma aigina seinamma: Quilibet vestrûm qui non renuntiat omni-

Digitized by Google

omnibus quæ possidet; *Luc.* 14:33. NIAINSHUN IZVARA TAUJIÞ ÞATA VITOÞ: Nemo vestrûm facit legem; *Joh.* 7:19. FRIJOÞ FIJANDS IZVARANS: Diligite inimicos vestros; *Matth.* 5:44. JABAI GOLEIÞ ÞANS FRIJONDS IZVARANS: Si salutaveritis amicos vestros; *Matth.* 5:47. UNDAR FOTUM IZVARAIM: Sub pedibus vestris; *Marc.* 6:11. IN HAIRTAN IZVARAMMA: In cordibus vestris; *Luc.* 5:22. IZVARAIZOS GARAIHTEINS: Vestra justitia; *Matth.* 5:20.

IZVIS, Vos; *Matth.* 5:30. QIMAND AT IZVIS: Veniunt ad vos; *Matth.* 7:15. IK DAUPJA IZVIS: Ego baptizo vos; *Marc.* 1:8. NIƕANHUN KUNÞA IZVIS: Nunquam novi vos; *Matth.* 7:23. UND ƕA ÞULAN IZVIS: Quamdiu vos tolerabo? *Marc.* 9:19. FIJAIÞ IZVIS SO MANASEÞS: Odit vos mundus; *Joh.* 15:19. SAEI NIST VIÞRA IZVIS. FAUR IZVIS IST: Qui non est adversum vos, pro vobis est; *Marc.* 9:40. IZVIS QIÞA: Vobis dico; *Matth.* 5:22,28, 34,39. 6:2,5,16, *&c.* SPILLO IZVIS FAHEID MIKILA: Nuntio vobis gaudium magnum. GABAURANS IST IZVIS HIMMA DAGA NASJANDS: Natus est vobis hodie Salvator; *Luc.* 2:10,11. DAGAƕAMMEH VAS AT IZVIS IN ALH LAISJANDS: Quotidie eram vobiscum in templo docens; *Marc.* 14:49. SVIGLODEDUM IZVIS: Tibiâ cecinimus vobis. HUFUM IZVIS: Lamentavimus vobis; *Matth.* 11:17. ƕA IZVIS LAUNE IST: Quæ vobis gratia est? *Luc.* 6:32,33,34. ƕA IZVIS ANABAUÞ MOSES: Quid vobis præcepit Moises? *Marc.* 10:3. HUZDJAIÞ IZVIS HUZDA IN HIMINA: Thesaurizate vobis thezauros in cœlo; *Matth.* 6:20. VILEIÞ EI FRALETAU IZVIS BARABBAN: Vultis dimittam vobis Barabbam? *Matth.* 27:17.

K A.

KAISAR *codici Argenteo passim dicitur* Cæsar. *Anglosaxonibus* casere *est* Cæsar *vel* Imperator. *Alamannis* keisar/ keiser/ keisor. *Danis & Belgis* keyser. *De vocabuli origine vide Vossii etymologicum in* Cæsones.

KALD, Frigus; *Joh.* 18:18. STIKLA KALDIS VATINS: Calicem frigidæ aquæ; *Matth.* 10:42. *Anglosax.* ceald. *Alam.* chald/ kalt. *Cimbr.* KALT. *Dan.* kaald. *Angl.* cold. *Belgis* koud. *Suspica-*

bar olim ab Anglosaxonico cyle, Frigus, *fuisse* celan. cylan. ȝecelan. ȝecylan, Frigefieri; *atque inde profluxisse* cyleꝺ. celeꝺ. cealꝺ, Frigefactus, frigidus. *Ipsum verò* cyle *potest esse à* κύλαν, *quod Hesychio inter alia exp.* πάχνη, Pruina.

KALKGE, Meretrices. FRET ÞEIN SYES MIÞ KALKGRM: Devoravit substantiam tuam cum meretricibus; *Luc.* 15: 30. KALKINASSGNS, Adulteria; *Marc.* 7: 21. ÏNNH FAIKINA KALKINASSANS: Exceptâ causâ fornicationis; *Matth.* 5: 32. χαλκιδῖτις πόρνη *Josepho est Vile ac triviale scortum quod vel æreo nummo se prostituit: prorsus ut* διώβολοι *Græcis*, *&* diobolares meretrices *Latinis (teste Festo) quæ* duobus obolis ducuntur.

KANN ÏNA: Novi eum; *Joh.* 8: 55. KNNNGA ÏM NAMR ÞEINATA: Notum faciam eis nomen tuum; *Joh.* 17: 26. *Vide* KNNNAN, Noscere.

KAR, Cura, sollicitudo. NI KAR ÏST ÏNA ÞIZE AAMBE: Non est ei cura ovium; *Joh.* 10: 13. ⊙A KARA NNSIS: Quid ad nos? *Matth.* 27: 4. NI KARA ÞNK MANSHNN: Non curas quemquam; *Marc.* 12: 14. NIN KARA ÞNK ÞIZ EI FRAUISTNAM: Non curas si perimus? *Marc.* 4: 38. NNKARGANS, Securi; *Marc.* 4: 15. *Anglosax.* caꞃu. ceaꞃ. *Angl.* care. *Videri possunt affinitatem aliquam habere cum Græco* κῆρ, Cor; *quòd homines ea præcipuè curent, quæ maximè ipsis cordi sunt: atque inde quoque* κηραίνω *frequenter solet usurpari pro* μελετᾶν, φροντίζω.

KARKAR, Carcer; *Matth.* 5: 25. 11: 2. *ac passim alibi.* *Cymr.* carchar. *Anglosax.* caꞃceꞃn. *Alam.* carcar / charchar. *Belg.* kercker. *Hesychio* κάρκαροι *sunt* δεσμοὶ, Vincula. *Valdè quoque affine est Græco* καρκαίρω, Resono, pulsatus vibro & tremo. *Appositè Pompejus Festus*; Querqueram Opilius frigidam ait dici & cum horrore trementem. Santra etiam ex Græco deducit, qui Tremorem ejusmodi κάρκαρον dicunt. unde dici etiam Carcerem. *Ita quoque viri doctissimi (inter quos Rhodiginus & Beroaldus) Gemonias scalas à gemitu nomen traxisse autumant. erat enim puteus in quem gradibus descendebant, & in quem facinorosi unco pertracti præcipites dari solebant. Similitudo originationis (ut mihi quidem videtur) non prorsus ineptæ, quodam modo adigit me ut nonnihil hic exspatier. Quemadmodum enim certum habeo non paucos fore qui vocem* KARKAR *in Argenteo codice inventam statim judicabunt ex Latinâ versione in textum Gothicum irrepsisse, ita quoque nullus dubito quin plures adhuc sint futuri qui* BRIUNNP *illud quod Runicum lexicon Olai Wormii* Carcerem *exponit, à Gallico* prison *desump-*

Digitized by Google

ſumptum ſentient; quum tamen πρίειν ὀδόντας *Græcis ſit* Dentibus ſtridere. πρίσις ὀδόντων, Stridor dentium. *Fuſius de hac voce egimus in annotatis ad Tatiani* XXI, 2. *ubi quoque indago etymologiam illius* cpeaꞃtepn *vel* cpeoꞃtepn *vel* cpieꞃtepn *quod in antiquiſſimis quibuſque monumentis Angloſaxonicis frequenter occurrit: ſed ſatius puto remittere ad locum, quàm plura hîc repetere.*

KAS, Vas. **NI LAILOT EI HVAS ÞAIRHBERI KAS ÞAIRH ALH**: Non ſinebat ut quiſquam ferret vas per templum; *Marc.* 11:16. **KAS VATINS BAIRANDS**: Vas aquæ bajulans; *Marc.* 14:13. **NIMANNA LUKARN TANDJANDS DISHULJIÞ ÏTA KASA**: Nemo lucernam accendens operit eam vaſe; *Luc.* 8:16. **KASA SVINÞIS VILVAN**: Vaſa fortis diripere; *Marc.* 3:27. **KAS-JINS AKR USBAUHTEDUN**: Figuli agrum emerunt; *Matth.* 27:7. *In originem vocis animum obiter tantùm intendenti, ſtatim viſum eſt vocabulum non ita longè recedere à poſtremâ parte Græci* ἄγγος, Vas: *vel à primâ parte illius* γάστρα, *quod Græcis olim denotabat* Ventrem *vel* Fundum vaſis.

KATILE DAUPEININS: Æramentorum baptiſmata; χαλκίων βαπτισμούς. *Marc.* 7:4. *Martinius derivat Teutonicum* **kettel** *à* κοτύλη, *quod aliquando* Vaſculum concavum, *aliàs verò* Menſuram liquidorum *ſignificat. Alias de vocabuli origine conjecturas habent annotata ad gl A,* 15. *in* Cacabus, **kezzili**.

KAUPATJAN, Colaphos ingerere; κολαφίζειν. *Marc.* 14:65. *Anglis* **to cuffe** *idem vulgò ſignificat. Danis* **kiep** *eſt* Fuſtis. **kieps hag** / Fuſtuarium.

KAUPOÞ UNTE ÏK QIMAN: Negotiamini dum venio; πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. *Luc.* 19:13. *Angloſax.* ceapan. cẏpan, Emere, mercari. ceapman. cẏpman, Mercator. ceapſτop, Forum, emporium. cẏpinga, Nundinæ. *Alam.* **chauphen / caufen / coufen** / Emere. **caufman / coufman** / Emptor, mercator. **chaufo** / Redemptor. *Cimbr.* **PΛΠΒΛ**, Emere. **PΗΒ4Ι**, Emit. **ΛPΗΒΙΗ**, Gratìs. **ΨΛ4PΛΠΒ**, Annonæ emptio. **PΛΠΒΗ4ΙPΚΛ**, Nundinæ. *Dan.* **kiøbe** / Emere, mercari. **kiøbman** / Mercator. **kiøbsted** / Emporium. *Iſl.* **eg kaupe** / Emo. **keipte** / Emi. *Angl.* **cheapen** / Commercari, licitari, diſceptare *vel* tranſigere de pretio. **ceapman / chapman** / Mercator. *Belg.* **koopen** / Emere. **koop** / Emptio. **koopman** / Mercator. **koopſtad** / Emporium. κάπηλος *Græcis eſt* Inſtitor, propola. *Multa de hac voce tradit Salmaſius de Uſuris, cap.* 12.

KAURIDAI SLEPA: Gravati ſomno; βεβαρημένοι ὕπνῳ. *Luc.* 9:32. *Magnam habet hæc vox affinitatem cum illo* **GAURIÞA**, *quod Joh.* 16:6 *exponitur*

Tristitia. *Ad ultimam nimirum perducti tristitiam, posteaquam nullum ægritudinis finem prospicientes totos se dederunt dolori, ipsâ fatigati desperantiâq; animi caligine, gravi persæpè obruuntur somno.* *Arbiter*; Cùm Ascyltos, gravatus tot malis, in somnum laberetur. *Terent. Andr.* II, 1; Ut animus in spe atque in timore usque hàc attentus fuit: Ita, postquam adempta spes est, lassus, curâ confectus stupet. *Seneca nat. quæst.* III, 27; In extrema perductis hoc unum solatio fuit, quòd transierat in stuporem metus. non vacabat timere mirantibus; ne dolor quidem habebat locum: quippe vim suam perdit in eo, qui ultra sensum mali miser est.

𐌺𐌰𐌿𐍂𐌽𐍉, Fruges, frumentum, granum. 𐌺𐌰𐌿𐍂𐌽𐍉 𐍃𐌹𐌽𐌰𐍀𐌹𐍃: Granum sinapis; *Marc.* 4: 31. 𐌺𐌰𐌿𐍂𐌽𐍉 𐍈𐌰𐌹𐍄𐌴𐌹𐍃: Granum frumenti; *Joh.* 12: 24. *Anglosax.* corn. *Alam.* corn/ korn. *Dan. Isl.* korn. *Angl.* corn. *Belg.* koren. *Omnia mirè sunt affinia Græco* κορέω *vel* κορέννυμι, Satio, saturo.

𐌺𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Probare, experiri, tentare. 𐌾𐌿𐌺𐌰 𐌰𐌿𐌷𐍃𐌽𐌴 𐌿𐍃-𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰 𐍆𐌹𐌼𐍆. 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰 𐌺𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌽𐍃: Juga boum emi quinque, & eo probare illa; *Luc.* 14: 19. *Videri potest hæc acceptio promanâsse ex receptâ significatione proximi* 𐌺𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Gustare; *quod vide*.

𐌺𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Gustare. 𐌽𐌹 𐌺𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌿𐍃: Non gustabunt mortem; *Marc.* 9: 1., *Luc.* 9: 27. 𐌺𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹𐌸 𐌸𐌹𐍃 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰-𐌼𐌰𐍄𐌹𐍃 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃: Gustabit cœnam meam; *Luc.* 14: 24. 𐌽𐌹 𐌺𐌰𐌿𐍃-𐌾𐌰𐌹 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌿 𐌰𐌹𐍅𐌰𐌳𐌰𐌲𐌴: Non gustabit mortem in æternum; *Joh.* 8: 42. *Magnam hoc verbum affinitatem habet cum Græco* γεύω, γεύσω, Gusto, gustabo.

𐌺𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽, Germinare. 𐍆𐍂𐌰𐌹𐍅 𐌺𐌴𐌹𐌽𐌹𐌸 𐌾𐌰𐌷 𐌻𐌹𐌿𐌳𐌹𐌸: Semen germinat & increscit; *Marc.* 4: 27. 𐌸𐌰𐌽 𐌿𐍃𐌺𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌳 𐌻𐌰𐌿𐌱𐍉𐍃: Cum enascuntur folia; *Marc.* 13: 28. 𐌿𐍃𐌺𐌴𐌹𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐍄𐌰𐍅𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽: Exortum est & fecit fructum; *Luc.* 8: 8. *Hoc verbum diutissimè retinuere Franci. gl C, paginâ* 12; Promunt, framspringant / chinint. *& mox paginâ sequente*, Pullulat, chinit.

𐌺𐌴𐌻𐌹𐌺𐌽 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌼𐍂𐌹𐌳𐌰: Turrim ædificavit; πύργον ᾠκοδόμησε. *Marc.* 12: 1. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌺𐌴𐌻𐌹𐌺𐌽 𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰𐌽: Volens turrim ædificare; θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι. *Luc.* 14: 28. 𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌺𐌴𐌻𐌹𐌺𐌽 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰-𐍄𐌰: Demonstrabit vobis cœnaculum grande; δείξει ὑμῖν ἀνώγεον μέγα. *Marc.* 14: 15.

𐌺𐌹𐌾𐌰𐌽. *Vide quæ dicimus in* 𐌿𐍃𐌺𐌹𐌾𐌰𐌽𐌰𐍄𐌰.

𐌺𐌹𐌻𐌸𐌴𐌹, Venter, uterus. 𐌲𐌰𐌽𐌹𐌼𐌹𐍃 𐌹̈𐌽 𐌺𐌹𐌻𐌸𐌴𐌹𐌽: Concipies in utero;

Digitized by Google

utero; *Luc.* 1:31. ÏN KIλΨΩ ΥλKΨ λIλЄIΣλBλIΨ: Concepit Elisabeth; *Luc.* 1:24. MIΨ MλKIÏN ΥIΣλNλGIN ÏN KIλΨΩN: Cum Mariâ prægnante; *Luc.* 2:5. *Vide interim numquid huc pertineat, quòd Anglosaxonibus* cilðhama *est* Uterus. pipmanneꞅ innoð *vel* cilðhama, Uterus, matrix; *gl R*, 74. *Vide quoque an non ex initio hujus vocabuli (mutato priùs* K *in* Ω, *&* *eliso* λ) *desumptum sit illud* ΩIΨ, *quod suo loco exponitur* Uterus, vulva, matrix.

KINλINS, Præses; *Matth.* 27:11 *&* 15.

KINN, Maxilla. *Matth.* 5:39. *Luc.* 6:29. *Cambrobritannis* gên *est* Mentum, maxilla. *Anglosax.* cinn. *Alam.* kinno. *Cimbr.* ΚΙΝΝ. *Dan.* kind. *Angl.* chinn. *Belg.* kinne. *Ex his Cymræorum* gên *videri potest detruncatum ex* γένυς *vel* γένειον, Maxilla, mentum. *Reliqua viri docti derivârunt à* κινεῖν, Movere; *quòd mentum sermocinantium atque aliquid manducantium in perpetuo sit motu. Prorsus ut Jovianus Pontanus* Mentum *vult dictum quasi Movimentum, à movendo. Vide etymologicum Vossii in* Mentum.

KINTΠ ΨλNλ MINNISTλN: Quadrantem minimum; *Matth.* 5:26. *Pro* κῆνσος *etiam* κῖνσος *dixere, ut ex Hesychio constat in* κῆνσος *&* κῖνσος.

KIΠSλN. *Occurrit in* ΠSKIΠSλN, Reprobare.

KλλhλIM λNλhΠλIλGS, Parvulis revelâsti; νηπίοις ἀπεκάλυψας. *Luc.* 10:21. *Belgis* klayn *vel* kleyn *est* Parvus. *quod licet magnam videatur habere affinitatem cum hac voce Gothicâ: malim tamen remittere Lectorem ad ea quæ dixi in Observ. ad Willerami pag.* 46. *sicuti & ad ea quæ annotavi ad gl B*, 13. *in* Diligenter, cleinlihho.

KNIΥ, Genu. KNIΥλM KNΠSSGλNλS, Procumbens in genua, genua solo illidens, γονυπετῶν. *Marc.* 1:40. λKλNS λΠ KNIΥλM IλISΠIS: Procidit ad genua Jesu; *Luc.* 5:8. *Anglosaxonibus* cneop *est* Genu. *Alamannis* kneu/ knie. *Cimbris* ✱ΝΙ. *Danis* knæ. *Islandis* knie. *Anglis* knee. *Belgis* knie. *Græcis* γόνυ.

KNΠSSGλNλS, Ad genua alicujus suppliciter accidens. γονυπετήσας αὐτόν. *Marc.* 10:17. *pro quo tamen Marci* 1:40 *occurrit* BIλGλNλS ÏNλ GλH KNIΥλM KNΠSSGλNλS: Orans eum & ad genua ejus accidens. παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτόν. *Anglosaxonibus* cnyllan. cnylſan. cnyſſan *est* Verberare, pulsare, quatere. *Vulgò Hollandis* knillen *est* Strenuè deverberare ac pugnos frequentes ingerere. *Cambrobritannis* cnûll *vel* cnûll *erat* Campanarum sonus. *unde*

Digitized by Google

unde fortè Anglosaxones desumpserunt suum cnyllan, Impellere campanas. *atque inde Anglicum* knell / Sonitus campanarum; *maximè tamen campanarum, quibus aliquem jam jam moriturum aut recens mortuum esse significatur. Cimbris* ᚼᚴᚢᛋ-ᚠᛅᚴ *est* Agitatio, concussio. ᛅᚦ ᚼᚴᚢᛋᚠᛅᛋᛏ, Manibus pugnare; *vide Runicum lexicon. Danis* knuſen *est* Elidere, conterere, frangere. *Belg.* kneuſen/knieſen.

KRIUSTIÞ TUNÞUNS SEINANS: Collidit dentes suos; *Marc.* 9:18. JAINAR VAIRÞIÞ GRETS JAH KRUSTS TUNÞIVE: Ibi erit fletus & stridor dentium; *Matth.* 8:12. *ubi Anglosaxonica translatio,* þær bið wop ⁊ toða gristbitung:· *Anglosaxonibus nempe* gristbitian *est* Frendere, *i. Crepitum ac stridorem dentibus inter se collisis edere.* ic gristbitige oððe ic cearcige, Strido; *gr Ælfrici, cap.* 26. he gristbitað ofer hine mid toðum. Frendit super eum dentibus; *Ps.* 36:12. *Ex hac igitur priscâ orthographiâ Gothici* KRUSTS (*unde proculdubio Anglosaxonicum* gristbitung *desumptum est*) *cuivis perspicuum fit ipsum illud* KRUSTS *nihil esse aliud quàm* τὸ κρουστικὸν τῶν ὀδόντων. *illud nempe quod in tristi luctuosâq; dentium* συγκρούσει *maximè ferit aures. nempe à verbo* κρούω, *quod sæpissimè pro* συγκρούω *usurpatur, sunt* κροῦσις, κρουστικός. *&c. Ad hanc originem refer etiam Anglosaxonicum* gristle, Cartilago. *Vide annotata nostra ad gl E, 4. in* Cartillago.

KUBITUNS ANAKUMBJAN *videtur usurpatum de iis qui cibum capientes cubito incumbebant.* Cubitus dictus, *inquit Isidorus libro* XI *Originum cap.* I, quòd ad cibos sumendos in ipso cubamus. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Cubitus. *Nisi fortè de spatio distantiæ cubitalis inter singulos quinquagenos accipiendum putemus illud Lucæ* 9:14; GAVAURKEIÞ IM ANAKUMBJAN KUBITUNS. ANA ÞRAFSTAIN FIMFTIGUNS: Facite illos discumbere per convivia quinquagenos. *Confer hæc etiam cum iis quæ supra diximus in* ANAKUMBJAN.

KUKJAN, Osculari. NI KUKIDES MIS. IÞ SI NI SVAIF BIKUKJAN FOTUNS MEINANS: Non dedisti mihi osculum, at hæc non cessavit osculari pedes meos; *Luc.* 7:45. ÞAMMEI KUKJAU. SA IST: Quemcunque osculatus fuero, is est; *Marc.* 14:44. DRAUS ANA HALS IS. JAH KUKIDA IMMA: Cecidit super collum ejus & osculatus est eum; *Luc.* 15:20. *Anglosaxonibus* cyssan: *Alamannis* cussan. *Cimbris* ᚴᚢᛋᛋᛅ. *Danis* kyſſe. *Anglis* kiſſe. *Belgis* kuſſen. *Græcis* κύω, Osculor, *est* κύσαι, Basiare. *pro quo tamen apud Homerum Odyss.* Ω, *vers.* 234, *atque alibi passim, occurrit* κύσσαι. *Cambrobritannis* cusanu *est* Osculari, suaviari; *quod tamen ab Hebræâ origine derivatum censet Jo. Davies, quem adi. Islandis* koß *est* Osculum.

KUM-

Digitized by Google

𐌺𐌿𐌼𐌱𐌴𐌹, Recumbe, *ad cibum capiendum ſcilicet*. *Luc.* 17 : 7. *Vide quæ ſupra annotavimus in* 𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌾𐌰𐌽.

𐌺𐌿𐌽, Genus. 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌺𐌿𐌽 𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽 𐍃𐍉𐌺𐌴𐌹𐌸: Iſta generatio ſignum quærit; *Marc.* 8 : 12. 𐍉 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌹 𐌿𐌽𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳𐍉: O generatio incredula; *Marc.* 9 : 19. 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌹 𐌽𐌰𐌳𐍂𐌴: Genimina viperarum; *Luc.* 3 : 7. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌺𐌿𐌽𐌾𐌰: Omnes generationes; *Luc.* 1 : 48. 𐌹̈𐌽 𐌺𐌿𐌽𐌾𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: In cognatione tuâ; *Luc.* 1 : 61. 𐌰𐌻𐌾𐌰𐌺𐌿𐌽𐌾𐌰, Alienigena; *Luc.* 17 : 18. *Neſcio an & huc pertineat* 𐌲𐍉𐌳𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐍃, Nobilis; *Luc.* 19 : 12. *Angloſaxonibus* cynn *eſt* Genus, generatio. *Alamannis* cunn / chunn. *Cimbris* ᚴᚢᚿ. *Danis* kion. *Iſlandis* kyn. *Anglis* kinde. *Belgis* kunne. *Sunt à* cennan, Gignere. *Græcis* γενᾷν.

𐌺𐌿𐌽𐌳 *poſtpoſitum in compoſitione*. *Hujus formæ ſunt* 𐌲𐍉𐌳𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐍃. 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐍃. 𐌲𐌿𐌼𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐍃. *Ita* 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐍃𐌿𐌼𐍃 𐌲𐍉𐌳𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐍃 *eſt* Homo quidam nobilis; *Luc.* 19 : 12. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌷𐌰𐍂𐌾𐌹𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹𐍃: Multitudo militiæ cœleſtis; *Luc.* 2 : 13. 𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷 𐌲𐌿𐌼𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹𐌶𐌴: Omne maſculinum; *Luc.* 2 : 23. *Quibus reſpondent Angloſaxonica* godcund, Divinus; *Cædmon* 50, 24. 60, 15. eorðcund, Terrenus, terreſtris; *Idem Cædmon* 36, 24. utacunde, Alieni, alienigenæ; C *Matth.* 17 : 25. *rurſus Luc.* 16 : 12. 17 : 18. *denique Joh.* 10 : 5. *Alamannis quoque* cotchundiu *eſt* Divinus. cotchundida / Divina. cotchundaz / Divinum. cotchundlihho / Divinitùs; *Kero*. cotchuntliche / Divinitùs; *App. gloſſarii C*.

𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽, Noſcere, ſcire. 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌰𐍄𐌲𐌹𐌱𐌰𐌽 𐌹̈𐍃𐍄 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽 𐍂𐌿𐌽𐌰 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌾𐍉𐍃 𐌲𐍉𐌸𐍃: Vobis datum eſt nôſſe myſterium regni Dei; *Marc.* 4 : 11. *Luc.* 8 : 10. 𐍈𐌰𐌹𐍅𐌰 𐌼𐌰𐌲𐌿𐌼 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌹𐌲 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽: Quomodo poſſumus viam ſcire? *Joh.* 14 : 5. 𐌺𐌰𐌽𐌽 𐌸𐌿𐌺 𐍈𐌰𐍃 𐌸𐌿 𐌹̈𐍃: Scio qui ſis; *Marc.* 1 : 24. 𐌺𐌰𐌽𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Novi eum; *Joh.* 8 : 55. 𐌰𐌱𐌰𐌽 𐌽𐌹 𐌺𐌰𐌽𐌽: Virum non cognoſco; *Luc.* 1 : 34. 𐌲𐌰𐌺𐌰𐌽𐌽𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌼 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌺𐌰𐌽𐌽𐌾𐌰: Notum feci eis nomen tuum, & notum faciam; *Joh.* 17 : 26. 𐍃𐌰 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌴𐌹𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌺𐌿𐌽𐌸𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌲𐌿𐌳𐌾𐌹𐌽: Ille diſcipulus erat notus pontifici; *Joh.* 18 : 15. 𐌳𐌿 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌽 𐌺𐌿𐌽𐌸𐌹 𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽 𐌹𐍃: Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi ejus; *Luc.* 1 : 77. *Angloſaxonibus* cnapan. cunnan. *Alamannis* kennen / chennen. *Danis* kiende. *Iſlandis* kunna. *Anglis* know. *Belgis* kennen. κοννεῖν *Heſychio eſt* συνιέναι, ἐπίστασθαι, Intelligere, ſcire. *Eidem quoque Grammatico* κοννῶσι *exponitur* γινώσκουσι, Noverunt.

Λ Λ.

LAGG, Longus. NI WILDA LAGGA ƕEILAI: Noluit per multum tempus; *Luc.* 18:4. SWA LAGGA ƕEI-LA SWE MIÞ SIS HABAND BRUÞFAD: Quàm diu secum habent sponsum; *Marc.* 2:19. *Anglosax.* lanȝ. lonȝ. *Alam.* lang. *Cimbr.* ᚺᛁᚴᚠ. *Angl.* long. *Dan. & Belg.* lang. *Cæsar Scaliger exercitat.* CIII, § 4, *sicuti & Petrus Nunnesius in Grammatistice originem vocabuli desumptam volunt ex oblongâ figurâ Venabuli aut Lanceæ quam Græci* λόγχην *vocant. Vide interim numquid huc faciat quòd* λογγάζει *Hesychio exp.* ὀκνεῖ, διατρίβει, Pigrè atque ignavè rem gerit, procrastinat; *afferens itidem* λογγάζειν *pro* ἐνδιατρίβειν, Prolongare tempus. λαγγάζει *denique vel* λαγγεῖ *eidem Grammatico exponitur* ὀκνεῖ.

LAGJAN, Mittere, ponere, collocare. NI QAM LAGJAN GA-WAIRÞI AK HAIRU: Non veni mittere pacem, sed gladium; *Matth.* 10:34. NI SKULD IST LAGJAN ÞANS IN KAURBA-NAUN: Non licet eos mittere in corbanam; *Matth.* 27:6. SAIWALA MEINA LAGJA FAURA ÞIZ LAMBA: Animam meam pono pro ovibus; *Joh.* 10:15. & 13:37. LAGJIÞ JUS IN AUSONA IZ-WARA ÞIZ WAURDA: Ponite vos in auribus vestris sermones; *Luc.* 9:44. LAGJANDANS KNIWA INWITUN INA: Ponentes genua adorabant eum; *Marc.* 15:19. LAGIDA FIGGRANS SEINANS IN AU-SONA IMMA: Misit digitos suos in aures ejus; *Marc.* 7:33. LAGEI ÞANA HAIRU IN FODR: Mitte gladium in vaginam; *Joh.* 18:11. *Etiam* GALAGJAN *vel* AFLAGJAN *alibi sæpè pro simplici* LAGJAN *usurpantur. Anglosaxonibus* lecȝian. *Alamannis* leccan/leggan. *Cimbris* ᛚᛅᚴᛁᛅ. *Danis* legge. *Anglis* laie. *Belgis* leggen *est* Ponere, collocare. *Omnia videntur affinitatis aliquid habere cum Græco* λέγω, Cubo *vel* Cubare facio.

LAIBOS GABRUKO USNEMUN: Quod supererat de fragmentis, sustulerunt; *Marc.* 8:8. *Recurre ad ea quæ diximus in* AFLAIFNAN, Restare, relinqui, residuum esse.

LAIGWAN. BILAIGWAN, Lingere. HUNDOS BILAIGO-DEDUN BANJOS IS: Canes lingebant ulcera ejus; *Luc.* 16:21. *Anglosaxonibus* liccigan. liccian. liccan *est* Lingere, lambere. *Danis* licke. *Anglis* lick. *Belgis* lecken/licken. *Græcis* λείχειν. *unde &* λιχανὸς *iis dicitur* Digitus index, *quòd eum lingere soleant exploraturi cibos. Hebræis* לחך *est* Lingere.

LAI-

LAIKAN, Exultare. LAIKIÞ, Exultate; *Luc.* 6:23. LAI-LAIK BARN IN QIÞAU IZOS: Exultavit infans in utero ejus; *Luc.* 1: 41 & 44. *Vide quæ diximus in* BILAIKAN.

LAILOUN IMMA: Maledixerunt ei, convitiis ac probris insectati sunt eum; ἐλοιδόρησαν αὐτὸν. *Joh.* 9:28. *Libenter præbebo me credulum, si quis urgeat hoc verbum Gothicum aliquam habere affinitatem cum Anglosaxonico* læl, Vibex, livor, suggillatio. *Nemo enim nescit illam famæ nostræ læsionem quam* verbera linguæ (*quomodo Horatius vocat Acres increpationes*) *infligunt, probatis authoribus passim* Suggillationem *nuncupari; pereleganti sanè metaphorâ. Omnino hîc author fuerim Lectori ut adeat Vossii etymologicum Latinum in* Suggillare.

LAISJAN, Docere; *Matth.* 11:1. *Marc.* 4:1. 8:31. *Joh.* 7:35. LAI-SAREIS, Magister; *Matth.* 10:24. *Joh.* 13:14. LAISARIS, Magister; *Luc.* 6:40. WITODA LAISARJOS, Legis doctores; *Luc.* 5:17. LAISEINS, Doctrina; *Joh.* 7:16. LAISIÞS, Eruditus, quem aliquis docuit. UNUSLAISIÞS, Indoctus, quem nemo docuit. WAIRÞAND ALLAI LAISIDAI GUÞS: Erunt omnes à Deo edocti; *Joh.* 6:45. HAIWA SA BOKOS KANN UNUSLAISIÞS: Quomodo hic libros novit, cum non didicerit; *Joh.* 7:15. *Hinc Belgis* lesen *idem quod* in 't openbaer leeren/ Publicè in academiâ vel scholâ illustri legere, profiteri. lesse/ Prælectio professoris publici. *Anglosaxonibus* leſan *est* Legere, colligere. *item* Legere libros, meditari, studere. *Vide annotata nostra ad Tatiani* XVIII, 1.

LAISTJAN. AFARLAISTJAN, Sequi. NI MAHT MIK NU LAISTJAN. IÞ BI ÞE LAISTEIS: Non potes me modò sequi, sed postea sequeris; *Joh.* 13:36. SAEI WILI AFAR MIS LAISTJAN: Si quis vult me sequi; *Marc.* 8:34. QAÞ ÞAN ÞAIM AFAR-LAISTJANDAM: Dixit ad sequentes; *Matth.* 8:10. *Luc.* 1:3. 7:9. LAISTEI MIK: Sequere me; *Luc.* 9:59. LAISTEI AFAR MIS: Sequere post me; *Matth.* 8:22. *Ad investigandam verbi originem pertinet quòd in Anglosaxonico glossario R, paginâ* 9 & 28 læſtƿyrhta *exponitur* Caligarius. *rursus paginâ* 29, læſte, Calopodium vel mustricula. *paginâ denique* 75, læſt, Solum. *In Theotisco quoque glossario D,* 24 *legas*, Kalepodia, leist. quasi ligneus pes. *Danis* lest/ *Anglis* last/ *Belgis* leest *est* Mustricula, *i. lignea forma cui sutores calcearii superinducunt corium calcei consuendi. Ab hoc igitur* læſt, *quod veteribus* Modulum *vel* Mensuram pedis *denotabat*, fotlæſt *etiam accipi cæpit pro* Vestigio. fotlæſt *vel* ſƿaðu ðine ne beoð oncnaƿen:- Vestigia tua non cognoscentur; *Ps.* LXXVI, 19. *atque ita* LAISTJAN *propriè fuerit Insistere*

vestigiis ejus quem prosequendum imitandum've nobis proponimus.

𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍉𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌴𐌹𐍃: Oves non habentes pastorem; *Matth.* 9:36. 𐌸𐍉 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰 𐌹̈𐌽𐌰 𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳: Oves illum sequuntur; *Joh.* 10:4. 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐌼 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌴: In vestimentis ovium; *Matth.* 7:15. 𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌴𐌹𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌴: Pastor est ovium; *Joh.* 10:2. 𐌱𐌹𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰𐌼: Deserit oves; *Joh.* 10:12. *Anglosax.* lamb. *Alam.* lamb / lamp / lomb. *Dan.* lam. *Isl.* lamb. *Angl.* **lamb.** *Belg.* **lam.** *Sunt ex initialibus literis Græci* ἀμνὸς, Agnus, *præfixo L. sicuti Anglosaxonicum* læc, Medicus, *factum censent ex* ἀκέομαι, Sano, medeor. land, Arvum, solum, *ab* ἄνδηρον, Summitas vel extremitas rerum. *Latinum quoque* Lardum *vel* Laridum *putatur esse ab Aridum.* Labor *vel* Labos *ab* ἄπος, *quod Eustathius Euripidi usurpatum tradit pro* κάματος. Loligo *ab* ἴλος, *quod Galeno atque Hesychio exponitur* τὸ μέλαν τῆς σηπίας, Atramentum sepiæ.

𐌻𐌰𐌽𐌳 𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰: Agrum emi; *Luc.* 14:18. 𐍅𐌰𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌻𐌰𐌽𐌳𐌴: Erat in agro; *Luc.* 15:25. 𐌹̈𐌿𐌳𐌰𐌹𐌰 𐌻𐌰𐌽𐌳: Judææ regio; *Marc.* 1:5. 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌻𐌰𐌽𐌳 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍂𐌰 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳𐍉: Peregrè profectus est in regionem longinquam; *Luc.* 15:13. 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌻𐌰𐌽𐌳𐌹𐍃: Abiit in regionem longinquam; *Luc.* 19:12. 𐌵𐌰𐌼 𐌹̈𐌽 𐌻𐌰𐌽𐌳𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Venit in patriam suam; *Marc.* 6:1. *Anglosaxonibus* land *est* Regio, terra, ager, solum, fundus. *Alamannis* lant. *Danis, Islandis, Anglis, Belgis* **land.** *Non longè abeunt à Poëtico* λήϊον *vel* λαῖον, Arvum segetum, campus segetibus vestitus. *Vide quoque quæ de hujus vocabuli origine attigimus in proximè præcedenti* 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰.

𐌻𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽, Tardare, morari. 𐍃𐌹𐌻𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐍈𐌰 𐌻𐌰𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌹 𐌹̈𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌰𐌻𐌷: Mirabantur quid detineret eum in templo; *Luc.* 1:21. *Anglosaxonibus* latan *vel* latiȝan *est* Tardare. ic latiȝe on rumene stope oððe ic elciȝe, Moror; *gr Ælfrici* xxv. deað na latað, Mors non tardabit; *Scintill.* LI. *Anglosaxonibus* læt *est* Serus, tardus, segnis. *Alamannis* laz. *Danis* lad. *Islandis* latur. *Anglis* **late.** *Belgis* **laet.** *Suspicabar aliquando* læt *videri posse desumptum ex* πλευταῖος, Ultimus, postremus. *alibi tamen Anglicum* **late** *derivavi à Dorico* λάθομαι *pro* λήθομαι. Oblitus sum, non memini; *quòd nulli seriùs injuncta sibi munia exsequantur, quàm qui mandatorum memoriam ex animo sibi patiuntur effluere.* Ovidius II *Fast. vers.* 225. *ubi agit de Corvo odiosè cessante & Apollinis jussa segniùs exequente,*

Immemor imperii sedisse sub arbore fertur,
Dum fierent tardâ dulcia poma morâ.

Digitized by Google

Neutra interim originatio satis placet, atque aliam requiro.

laþon, Vocare, ad se invitare. **ni qam laþon uswaurhtans ak frawaurhtans**: Non veni vocare justos, sed peccatores; *Matth.* 9:13. *Marc.* 2:17. *Luc.* 5:32. **beidands laþonais ïsraelais**: Exspectans consolationem Israël; *Luc.* 1:25. *& mox tmemate* 38; **allaim þaim usbeidandam laþon ïairusaulwmos**: Omnibus expectantibus redemtionem Jerusalem. *Hoc verbum retinuerunt Alamanni: passim etenim glossatoribus Theotiscis, Otfrido, Willeramo* laden *est* Vocare. lathot / gelathot / *item (quod in antiquiss. quoque monumentis legere memini)* gehlathot *est* Vocatus, evocatus. *atque adeò* hlathot *illud valdè videtur affine Græco* κληθεὶς. *Priscis certè* κ *ante* λ *frequenter commutabatur in aspirationem. ita Gothicum* **hlaiftus**, Fur, *est ex* κλέπτης. *Alamannicum* hlud *ex* κλυτὸς, Sonorus, clarus, argutus. hlinen *ex* κλίνειν, Recumbere, inclinare, inniti, *&c.*

laugnjan, Inficiari, negare, diffiteri. **laugnjandam allaim**: Negantibus omnibus; *Luc.* 8:45. **laugnida**, Negavit; *Marc.* 14:70. *Arbitror autem hanc verbi acceptionem promanasse ex antiquiore alia. nam* **laugnjan** *olim erat* Latere: *negamus enim quæ in publicum protrahi nolumus.* **ni mahta galaugnjan**: Non potuit latere; *Marc.* 7:24. **galaugnida**, Latuit; *Luc.* 8:47. **galaugnida sik**: Occultabat se; *Luc.* 1:24. **analaugn warþ**: Occultum est; *Marc.* 4:22. *Græcis* λοχᾷν *est* Insidiari, latere ad struendas insidias. λόχος, Insidiæ. *Alamannis* lougnen *est* Negare. *Belgis* loochenen. *de quibus nonnihil diximus in annotatis ad Tatiani* CLXXXVIII, 3.

lauda *postpositum Adverbiis aut Nominibus, videtur comparationem insinuare; quemadmodum in* **swalauda. samalauda. juggalauda** *videre est.* **swalauda melais miþ ïzwis was. jah ni ufkunþes mik**: Tanto tempore vobiscum sum, & non cognovistis me? *Joh.* 14:9. **ni ïn ïsraela swalauda galaubein bigat**: Non in Israël tantam fidem inveni; *Matth.* 8:10. *Luc.* 7:9. **frawaurhtai frawaurhtaim leihwand. ei andnimaina samalauda**: Peccatores peccatoribus fœnerantur, ut recipiant æqualia; *Luc.* 6:34. **ains sums juggalauþs laistida afar ïmma. biwaibiþs leina ana naqadana. jah gripun ïs þai juggalaudeis**: Unus aliquis adolescens sequebatur eum, amictus sindone super nudo, & prehenderunt eum adolescentes; *Luc.* 14:51.

𐌲𐌰𐍃𐌴𐍈𐌿𐌽 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌸 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽: Viderunt juvenem ſedentem; *Marc.* 16: 5. 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳. 𐌳𐌿 𐌸𐌿𐍃 𐌵𐌹𐌸𐌰. 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃: Adoleſcens, tibi dico, ſurge; *Luc.* 7: 14.

𐌻𐌰𐌿𐍆, Folia; *Marc.* 11: 13. 𐌸𐌰𐌽 𐌿𐍃𐌺𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌳 𐌻𐌰𐌿𐌱𐍉𐍃: Quum enata fuerint folia: ὅταν ἐκφύῃ τὰ φύλλα. *Marc.* 13: 28. *Angloſaxonibus* læf. leaf *eſt* Folium. *Alamannis* loub / louf. *Cimbris* ᛚᛅᚢᚠ. *Danis* løff. *Anglis* leaf. *Belgis* loof. *Videtur poſſe referri ad* λωφᾶν, Reſpiro, interquieſco; *quòd patuli frondoſarum arborum rami flagrantiſſimi Solis ardorem gratâ umbræ ſuæ opacitate levent ac temperent. unde Maro* I V *Georg. verſu* 24.

Obviáq; hoſpitiis teneat frondentibus arbos.

Veriſimiliùs tamen eſt per non infrequentem literarum inverſionem factum eſſe ex tribus initialibus literis Græci φύλλον, Folium. *prorſus ut ex* φίλος *eſt* leof, Charus, amicus. *ex* θυμός, mod, Mens, animus. *ex* μέλος, lem *vel* lim, Membrum. *&c.*

𐌻𐌰𐌿𐌷𐌼𐍉𐌽𐌹 𐌻𐌰𐌿𐌷𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹: Fulgur coruſcans; *Luc.* 17: 24. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐍃𐌰𐍄𐌰𐌽𐌰𐌽 𐍃𐍅𐌴 𐌻𐌰𐌿𐌷𐌼𐌿𐌽𐌾𐌰 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌿𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Videbam Satanam ſicut fulgur de cœlo cadentem; *Luc.* 10: 18. lauga / Flamma; *Kero.* radum lauginem / Rotis flammeis; *Hymn.* II, 3. laucſpiantaz / Flammivoma; *gl A*, 6. laucmedili / Fulmen; *gl A*, 24. laucmedili / Fulgura; *gl B*, 20. *Huc pertinent illa quæ mox annotamus in* 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌳, Ignis.

𐌻𐌰𐌿𐌽; Merces, remuneratio, præmium. 𐌻𐌰𐌿𐌽 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Mercedem non habebitis; *Matth.* 6: 1. 𐍈𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌻𐌰𐌿𐌽𐌴 𐌹̈𐍃𐍄: Quæ vobis gratia eſt? *Luc.* 6: 32. *Angloſaxonibus* lean. *Alamannis* lon / loon / looth. *Cimbris* ᛚᛅᚢᚾ. *Danis* løn. *Iſlandis* laun. *vett Friſiis* læn. *reliquis Belgis* loon. *Olim videbantur mihi omnia hæc affinia eſſe Græco* λῆνος, Lana; *ut ſtatuamus priſcos illos mortales (pecoribus ante pecuniæ uſum abundantes) lanam ad veſtiendum ſe mercedis loco tribuiſſe iis qui ſtrenuam aliquâ in re navaverant operam. Quod ſi tamen hæc originatio videbitur longiùs petita, neſcio quid obſtet quò minùs vocabuli originem referamus ad* λύειν, Solvere; *quòd liberalioris præmii lautioríſq; mercedis oblatione ſolvamur omni nexu debiti quod contraxeramus: nam ab hoc etiam* λύω *viri docti deducunt Latinum* Luo, *uſurpatum eâ notione quâ dicimus* Luere æs alienum, delicta, pœnas.

𐌻𐌰𐌿𐍃, Liber, ſolutus, vacuus. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌰𐌽𐌰: Dimiſerunt inanem; *Luc.* 20: 10. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌰𐌽𐍃: Dimiſit inanes; *Luc.* 1: 53. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌷𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽: Dimiſerunt

Digitized by Google

ſerunt vacuum; *Marc.* 12:3. 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌵𐌹𐌸𐍂𐌰𐌽𐍃, Jejuni; *Marc.* 8:3. 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃, Fructuum expers; *Marc.* 4:19. *Similis quoque in aliis linguis particula, quibuſdam vocabulis per compoſitionem annexa, Privationem vel Defectum denotat. Angloſaxonibus* ſcomleaſ *eſt* Impudens. redeleaſ, Præceps. gymeleaſ, Negligens. egeleaſ, Impavidus. ſteoꝛleaſ, Indiſciplinatus. *&c. Alamannis* hulpilos / Inops. ſchaedlos / Damni expers. werloes / Cui nulla intentata eſt lis. fredloes / Proſcriptus. *&c. Cimbris* ᚢᚠᚱᛅᛁᛘᛅᚢᛋ, Securus. *Danis* ſindeløß / Amens. raadløß / Conſilii expers. kraftløß / Viribus carens. ſydeløß / Integer. ſkægløß / Imberbis. *&c. Anglis* wittleſſe / Amens, vecors. ſhameleſſe / Impudens. friendleſſe / Amicis deſtitutus. fatherleſſe / Patre orbatus. *Belgis* godloos / Impius. eerloos / Infamis. trouweloos / Infidus. eindeloos / Infinitus. *&c. Originem hujus* 𐌻𐌰𐌿𐍃 *refer ad ſequens* 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽.

𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Liberare, ſolvere. 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹 𐌿𐌽𐍃 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌹𐌽: Libera nos à malo; *Matth.* 6:13. 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌳𐌰𐌿 𐌽𐌿 𐌹̈𐌽𐌰: Liberet eum nunc; *Matth.* 27:43. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌰 𐌰𐍆 𐍃𐌹𐍃 𐌸𐍉𐍃 𐌽𐌰𐌿𐌳𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳𐌾𐍉𐍃: Diſrupit à ſe compedes; *Marc.* 5:4. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌰𐌹𐌼 𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰𐌹𐌶𐌴: Liberatis de manu inimicorum noſtrorum; *Luc.* 1:74. *Angloſax.* lyſan. loeſan. *Alam.* loſen / arloſen. *Cimbr.* ᛚᛅᚢᛋᛅ. *Dan.* løſe. *Angl.* looſe. *Belg.* loſſen / verloſſen. *Græcis* λύειν, λῦσαι *eſt* Solvere.

𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Exigere, repetere. 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽 . 𐌽𐌹 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹: Ab auferente quæ tua ſunt, ne repetas; ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σά, μὴ ἀπαίτει. *Luc.* 6:30. *Atque ita quoque verbum* 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽 *Lucæ 3:13 accipiendum, monuit me doctiſſ. Tho. Mareſchallus. Vide Obſerv. ejus ad prædictum locum.*

𐌻𐌰𐌿𐌸. *Vide* 𐌻𐌰𐌿𐌳 *in compoſitione additum.*

𐌻𐌴𐌳𐍃. *Occurrit in* 𐌿𐌽𐌻𐌴𐌳𐍃, Pauper, mendicus.

𐌻𐌴𐌹𐌺, Caro, *item* Corpus, *ac denique etiam* Cadaver. Carnem *denotat Marc.* 10:8; 𐌸𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌸𐍃 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐍄𐍅𐌰. 𐌰𐌺 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌰𐌹𐌽: Deinceps non ſunt duo, ſed caro una. *Joh.* 7:63; 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌽𐌹 𐌱𐍉𐍄𐌴𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄: Caro non prodeſt quicquam. *Joh.* 8:15; 𐌾𐌿𐍃 𐌱𐌹 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰 𐍃𐍄𐍉𐌾𐌹𐌸: Vos ſecundùm carnem judicatis. *Luc.* 3:6; 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌰𐌻𐌻 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌴 𐌽𐌰𐍃𐌴𐌹𐌽 𐌲𐍉𐌸𐍃: Videbit omnis caro ſalutare Dei. Corpus *denotat Matth.* 5:29; 𐌰𐌻𐌻𐌰𐍄𐌰 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌸𐌴𐌹𐌽: Totum corpus tuum. *Matth.* 6:25; 𐌽𐌹𐌿 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐌼𐌰𐌹𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹. 𐌾𐌰𐌷

Digitized by Google

ΛGIK VΛSTGRM: Nonne anima plus eſt quàm eſca, & corpus quàm veſtimentum? *Luc.* 3:22; ΛGIKIS SIΠΠGI: Corporali ſpecie. *Matth.* 27:52; ΛGIKΛ ΨIZG ΛIΓΛΠδΛΠG VGIhΛIZG ΠKKISΠΠ: Corpora ſanctorum qui dormierant ſurrexerunt. Cadaver *denotat Marc.* 6:29; ΠSΠGMΠΠ ΛGIK ÏS: Tulerunt corpus ejus. *ubi codex Græcus habet* πτῶμα. *Angloſaxones tribus etiam modis accipiunt vocabulum* lic. Carnem *denotat apud Bedam hiſt. eccleſ. libro Quinto, cap.* 7. *ubi ſequentia venerabilis viri verba* Solutus eſt à carne, *hunc in modum reddit Rex paraphraſtes*, he pær ꝼꞃom lıce onlẏſeꝺ ⁊ ꝼoꞃðꝼeꞃeꝺ:· *In eximio quoque Cottonianæ bibliothecæ euangeliorum codice interlineato, ſicuti & in Ruſhworthiano Matth.* 26:41 *legimus*; þe ꝣaſꞇ ꝣeoꞃo ıſ. ꝥ lıc þonne ıſ unꞇꞃum. Spiritus promptus eſt, caro autem infirma. Corpus. *Iidem codices interlineati Matth.* 24:28; ſua hꝑæꞃ ſua bıð lıc. þıꝺꝺeꞃ ſomnıꝣað eaꞃneſ. Ubicunque fuerit corpus, ibi congregabuntur aquilæ. *gr Ælfrici cap.* 9. *terminat.* 32; lıc oððe lıchama, Corpus. *gl Ælfrici, paginâ* 26; Corpus; lıc. æꝣðeꞃ ꝣe cuceſ ꝣe ꝺeaꝺeſ. Cadaver *vel* Funus. *Marc.* 6:29; hẏſ lıc namon, Cadaver ejus tulerunt. *nam ita legit codex collegii Benedicti, quod eſt Cantabrigiæ, pro eo quod alii codices habent* lıchamon. *gl Ælfrici, paginâ* 26; lıc oððe holꝺ, Cadaver. lıc oððe hꞃeap, Funus. *Alamanni, Cimbri, Dani, Belgæ priores duas acceptiones ignorant, tertiam agnoſcunt atque in frequenti uſu habent. Ad primam tamen ſecundámve ſignificationem videtur pertinere, quòd* Cicatrix *dicatur Belgis* **lick-teeken** / *quaſi dicas* Nota *vulneris in carne vel corpore, poſt plagam ſanatam, perdurans. de quo alibi. Quomodo verò ex* lıc *fecerint* lıchama *Angloſaxones, Franci, Belgæ, docuimus in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 2. *ubi quoque incides in alia multa minimè aliena ab iis quæ hoc in loco ſtrictim breviterq; attigimus.*

ΛGIK. ΛGK, Medicus. ΛGIKIΠRΠ, Curari. ΛGIKIΠRΠ, Curare. ΠI ΨΛΠKBΠΠ hΛIΛΛI ΛGKGIS: Non opus habent ſani medico; *Matth.* 9:12. ΨΠ ΛGIKI hΛIΛGI ΨΠK SIΛBΛΠ: Medice, cura te ipſum; *Luc.* 4:23. ÏΠ ΛGIKGΛΠS FKΛUΛM ΛΛΛΛMMΛ ΛIhΠΛ SGIΠΛMMΛ: In medicos erogaverat omnem ſubſtantiam ſuam; *Luc.* 8:43. MΛΠΛΓ ΓΛΨΠΛΛΠδGI FKΛM MΛΠΛΓΛIM ΛGKGΛM: Multa perpeſſa à compluribus medicis; *Marc.* 5:26. ΛGIKIΠRΠ, Curari, ſanari; *Luc.* 5:15. ΛGIKIΠRΨ ΨΛΠS SIΠKΛΠS: Curate infirmos; *Luc.* 10:9. *Angloſax.* læc. *Alam.* lachi. *Cimbr.* ᛚᛁᚴᚾᛁ. *Dan.* læge. *Iſl.* lækuare. *Quidam contendunt Angloſaxones nomen hoc Medicis indidiſſe à ſuo* lac *vel* læc, Munus, donum; *quòd inſatiabilis medentium aviditas ingentibus plerumque muneribus inhiet. Notavit certè jam olim in medicis* Pli-

Digitized by Google

Plinius XXIX, 1 Avaritiam rapacésq; nundinas impendentibus fatis, & dolorum indicaturam, ac mortis arram, aut arcana præcepta, Squamam in oculis amovendam potiùs quàm extrahendam. per quæ effectum est ut nihil magis prodesse videretur, quàm multitudo grassantium: neque enim pudor, sed æmuli pretia summittunt, *&c. vide locum, & plura invenies quæ à gravissimo Scriptore dicuntur adversus Artem in quâ, conditione insidiosissimâ, authoritatem pessimis boni faciunt. Mihi videtur* lac *vel* læc *detruncatum ex* ἀκέομαι, Sano, medeor, *præfixo tantummodò L, sicuti factum videmus in* lam *vel* lamb, *ex* ἀμνός, Agnus. *in* lanδ, *ex* ἀνθηρόν, Summitas, extremitas rerum. *Quod si verò à priore etymologiâ non putemus discedendum, expediet tamen aliam ejus originationis afferre rationem. Sicuti enim Anglis* **midwife** *dicta est* Obstetrix, *quasi* **meedwife** / *à* **meed** / Præmium, merces; *quòd præmio vel mercede sit dignissima, ob utilem quam humano generi navat operam: ita quoque verisimile est* Medicum læc *dictum à* lac, Munus; *quòd sanitati pristinæ restitutos atque ab Orci limine revocatos æquum sit incolumitatis suæ authores luculentis præmiis remunerari.*

ΛЄΙΚΑΝ. ΓΑΛЄΙΚΑΝ, Placere. ΪΚ ΨΑΤЄΙ ΛЄΙΚΑΙΨ ΪΜΜΑ. ΤΑΝϨΑ SΙΝΤЄΙΝΩ: Ego quæ placita sunt ei, facio semper; *Joh.* 8:29. ΓΑΛЄΙΚΑΙδΑ ϨΑh ΜΙS: Visum est & mihi; *Luc.* 1:3. SΥΑ ΥΑΚΨ ΓΑΛЄΙΚΑΙΨ ΪΝ ΑΝδΥΑΙΚΨϨΑ ΨЄΙΝΑΜΜΑ: Sic placuit in conspectu tuo; *Luc.* 10:21. ΨΠ ΪS SΠΝΠS ΜЄΙΝS SΑ ΛΙΝΒΑ. ΪΝ ΨΠΖЄΙ ΥΑΙΛΑΓΑΛЄΙΚΑΙδΑ: Tu es filius meus dilectus, in te complacuit mihi; *Luc.* 3:22. *Anglosaxonibus* lician. gelician *est* Placere. *Alam.* lichan / gelichan. *Cimbr.* ᛅᛒ ᛘᛁᛚᛅ. *Angl.* like. *Belg.* lijken / gelijken.

ΛЄΙΚS. ΓΑΛЄΙΚS, Similis. SΙϨΑΠ ΓΑΛЄΙΚS ΪΖΥΙS: Ero similis vobis; *Joh.* 8:55. ΓΑΛЄΙΚS ΨΑΜΜΑ ΪST: Similis est ei; *Joh.* 9:9. ΓΑΛЄΙΚS ΪST ΜΑΝΝ ΤΙΜΡϨΑΝδΑΙΝ ΚΑΖΝ: Similis est homini ædificanti domum; *Luc.* 6:48, 49. ΚΑΖδΑ ΨЄΙΝΑ ΓΑΛЄΙΚΑ ΪST: Loquela tua similis est; *Marc.* 14:70. ΓΑΛЄΙΚΑΙ SΙΝδ ΒΑΡΝΑΜ: Similes sunt pueris; *Luc.* 7:32. ΘΙΛЄΙΚS ΪST SΑЄΙ: Qualis est hic; *Matth.* 8:27. ϨΑh ΝΙ SΥΑ SΑΜΑΛЄΙΚΑ ΥΑS ΥЄΙΤΥΩδΙΨΑ ΪΖЄ: Et ne sic quidem conveniens erat testimonium eorum; *Marc.* 14:59. ΝΙ ΓΑΛЄΙΚΩΨ ΨΑΙΜ: Ne similes estote illis; *Matth.* 6:8. ΓΑΛЄΙΚΩ ΪΝΑ ΥΑΙΚΑ FΚΩδΑΜΜΑ: Assimilabo eum viro sapienti; *Matth.* 7:24. *Anglosax.* lic. gelic *est* Similis. *Alam.* lih / Kilih. *Dan.* lig. *Angl.* like. *Belg.* lijk / gelijk. *Mericus Casaubonus originem vocabuli petendam putabat ex* ἀλίγκιος, Similis. *Dispice interim an non,*

per

per quandam literarum transpositionem, derivari possit ab εἴκελος, Similis.

λЄINA BIΓAIBIΨS ANA NAΓAΔANA: Sindone amictus super nudo; περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. *Marc.* 14:51. **ΠSBΠΓGANΔS λЄIN**: Mercatus sindonem; ἀγοράσας σινδόνα. *Marc.* 15:46. *Sæpius laudatæ glossæ Rushworthianæ Matth.* 12:20; lín *vel* flæx ſmikende ne adpæſcet, Linum fumigans non exſtinguet. *pro quo Tat.* LXIX, 9; **lin riohhenti ni lestit.** *Græcis certè* λίνον *est* Linum. *Videntur autem veteres Lini vocabulo complexi, quicquid textrinæ aptum; sive id contusæ herbæ, vel frutices arboréſq; humanis usibus ministrabant. Anglosaxonibus* linen hpæȝl. linene clað *est* Linteum. linpæda, Linteamina. *Alamannis* **linnuuit lachan** *sunt* Linteamina. **linnen duch** / Lineus pannus. *Runico lexico paginâ* 31 ᛚᛁᚾ *exponitur* Lineum laneúmve cingulum. *Danis* **linnet klad** *est* Vestis linea. **linvæffuer** / Linteorum textor. *Anglis* **lint/linnen** / Linteum. **Linnen draper** / Linteorum institor. **Linnen weaver**/ Textor panni linei. *&c. Belgis* **lijn** *vel* **vlasch** *est* Linum. **lijnwaed** / **linnen** / Pannus lineus. **lijnwaedtier** / Negotiator lintearius. **lijnwever** / Linteorum textor. **lijnd** / **lind** / **lint** / Fascia, *ac propriè quidem linea*.

λЄIΘAN, Mutuare, fœnerari; *Matth.* 5:42. *Luc.* 6:34, 35. *Anglosax.* lænan. lihan. lendan. alendan. *Alam.* **lehen** / **lihen**. *Cimbr.* ᛚᛁ ᛘᛁᚠᛁ. *Dan.* **laane**. *Angl.* **lend**. *Belg.* **leenen**. *Hinc iisdem Belgis* **leen** *vel* **leengoed** *est* Prædium clientelare, ager feudalis. *Huc pertinet illud Theotisci glossarii D*, 22; Feodum, **len**. Feodalis, **len man**. *item illud glossarii J*, 15; Jus feodi, **leen recht**. *Runicum etiam lexicon* ᛚᛁᚾ *exponit* Feudum. *vide locum. Anglosaxonicum glossarium R*, 14; læn, Commodum. landeſ læn, Precarium. *ubi tamen priore loco pro* Commodum *restitue* Commodatum. *Ab hac interim vocabuli* læn *vel* len *acceptione etiam illa dicuntur Anglosaxonibus* læne, *quæ* Fragilia, caduca, transitoria, ac veluti momentanea *sunt*, *quæq; mortalibus à Deo non mancipio sed usu dantur. Ita passim occurrunt in monumentis Anglosaxonicis* læne popld. læne lif. læne lof. *&c. Cujus insignis metaphoræ vim ac rationem hunc in modum exponit rex Alvredus Soliloqu.* II; pe onȝeatan þ uſ pæſ ſpemde ⁊ lene þ ðæt pe ıupedon þ uſe aȝen pæſe:· Intelleximus nobis alienum esse & commodatum, quod putabamus nobis proprium esse. *Videtur interim* **lehen** *istud, per usitatissimam literæ* **g** *in* **h** *commutationem, esse ab illo* **legen** *quod* Ponere, collocare *significat: prorsus ut in illo poëtæ Venusini*;

Dives agri, dives positis in fœnore nummis.

Verba enim ponere *&* collocare *pertinuerunt olim ad rem trapeziticam, sicuti multis docuit Cl. Salmasius de Usuris, cap.* 7.

λЄI-

Digitized by Google

𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻, Parvus. 𐍅𐌰𐌷𐍃𐍄𐌰𐌹 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻 𐍅𐌰𐍃: Staturâ pusillus erat; *Luc.* 19:3. 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻, Minùs; *Luc.* 7:47. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻, Post pusillum; *Matth.* 26:73. 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻 𐌼𐌴𐌻, Modicùm; *Joh.* 13:33. 𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰: Adhuc modicum tempus; *Joh.* 7:33. 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻 𐌽𐌰𐌿𐌷, Modicùm; *Joh.* 16:16. 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Modicæ fidei; *Matth.* 6:30. 8:26. *Anglosax.* lytel. *Alam.* luzel/ luzzel/ luzzil. *Cimbr.* ᛚᛁᛏᛁᛚ. *Dan.* liden. *Isl.* litell. *Angl.* little. *Belg.* luttel. *Sunt valdè affinia Græco* λιτὸς, Simplex, tenuis, exilis. *Propiùs tamen accedunt ad* ἐλάσσων *vel* ἐλάττων, Minor.

𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽 *passim occurrit in compositis.* 𐌰𐍆𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Discedere; *Matth.* 7:23. 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽, Ire trans fretum; *Matth.* 8:18. 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Præterire; *Luc.* 16:17. 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃, Transiens; *Matth.* 9:19. 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌻𐌰𐌹𐌸, Transfretavit; *Matth.* 9:1. 𐌿𐍃𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Transire; *Matth.* 8:28. *& mox commate* 34; 𐌱𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌴𐌹 𐌿𐍃𐌻𐌹𐌸𐌹 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌼𐌰𐍂𐌺𐍉𐍃 𐌹̈𐌶𐌴, Rogabant ut transiret à finibus eorum. *Anglosaxonibus quoque* liðan. oferliðan. *&c. similiter accipiuntur. quemadmodum & Alamannicum* lithan. *de quo nonnihil diximus in annotatis ad gl A, 26; in* Antecessores. *ubi quoque monemus omnia hæc magnam habere affinitatem cum isthoc inusitato themate* ἐλεύθω, *unde pleraque tempora mutuatur* ἔρχομαι, Eo, venio. *Ab hoc interim* liðan *Anglosaxonibus* lade *est* Iter, profectio; *Cædmon* 33, 8. *&* 41, 4. scyplade, Navale iter; *Beda* III, 15. liflade, Vita, vitæ iter; *Reg. Benedicti cap.* 1. *Belgis quoque* lijde *est* Via, transitus. lijden/ Præterire, transire, præterlabi, *de tempore potissimùm usurpatur. unde* Tempus jam transactum ac præterlapsum *dicitur* verleden *vel* voorleden tijd. *atque inde quoque* overlijden *est* Mori. overleden/ Mortuus. *non tam à patiendo, quàm quòd è vitâ migrantes transeant ad solatia vitæ æternæ.* ᛚᛁᚦᚿᛅᛦ ᛁᚱᚢ ᛋᛏᚢᚿᛏᛁᛦ ᛚᛁᚠᛋ, Elapsæ sunt horæ vitæ; *Epicedium R. Lodbrog, Strophâ* 29.

𐌻𐌴𐌹𐌸𐌿 𐌽𐌹 𐌳𐍂𐌹𐌲𐌺𐌹𐌳: Siceram non bibet; *Luc.* 1:15. *Anglosaxonibus* liðe *est* Lenis, mitis, mollis, blandus. *Immo* lið *iisdem est* Poculum.

𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽, Linquere, sinere, mittere, permittere. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽, Dimittere. 𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃 𐍃𐍄𐌹𐌱𐌽𐌰 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰: Mittens vocem magnam; *Marc.* 15:37. 𐌻𐌴𐍄𐌹𐌸 𐌸𐍉 𐌱𐌰𐍂𐌽 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽 𐌳𐌿 𐌼𐌹𐍃: Sinite pueros venire ad me; *Marc.* 10:14. 𐌻𐌴𐍄𐌹𐌸 𐌸𐍉: Sinite eam; *Marc.* 14:6. 𐌽𐌹 𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄: Non sinebat; *Marc.* 11:16. *Luc.* 4:41. 𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐍃: Dimiserunt eis; *Marc.* 11:6. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐍃 𐌹̈𐌽𐍃: Di-

Dimittens eos; *Marc.* 8:13. AFLETANDANS ÏNA GAÞLAUHUN ALLAI: Relinquentes eum fugerunt omnes; *Marc.* 14:50. AFLETAN, Dimittere uxorem; *Marc.* 10:4. AFLEITANA: Uxor à marito dimissa; *Luc.* 16:18. AFLETAN FRAWAURHTINS: Dimittere peccata; *Marc.* 2:7. *Luc.* 5:21. AFLEITAN FRAWAURHTINS, *Idem*; *Matth.* 9:6. AFLEIÞANDANS ALLATA: Relinquentes omnia; *Luc.* 5:11. *Quod postremum planè idem est cum illo* BILEIÞAN, *quod Argenteo codici passim est* Relinquere. *de quo suo loco. Anglosaxonibus* lætan *est* Sinere, linquere. *Alamannis* lazen. *Gall.* laisser. *Ital.* lasciare. *Anglis* let. *Belgis* laeten. *Danis* lade. *Cimbris* ᛚᛅᛏᛅ ᛚᛁᚠᛁᚦ *est* Vitâ privari, vitam linquere. ᚼᛅᚿ ᛚᛁᚿᚿᛁᚱ ᛁᚴᚴᛁ ᛅᚠ, Non desinit, non cessat. ᛚᛅᛏᛅ ᚦᛅ ᛅᚢᚿᛁᚦ ᚱᛅᚦᛅ, Fortunæ se committere. ᛅᚦ ᛚᛅᛏᛅ ᛋᛁᚢᚠᛅ ᛒᚱᛅᚱ, Demittere supercilia, *i. fronte caperatâ ac torviore vultu intueri. Putabam olim Alamannicum* lazen / Sinere, demittere, *affinitatis aliquid habere cum* χαλάω, χαλάσω, *quòd dimissuri aliquem laxare soleant nexum illum quo veluti adstrictus tenebatur: sed commodiorem aliam verbi* lætan *originationem quæro.*

LEWJAN. GALEWJAN, Tradere, prodere. LEWJANDS. GALEWJANDS, Traditor, proditor. SA LEWJANDS MIK ATNEHWIDA: Tradens me prope est; *Marc.* 14:42. *Joh.* 18:2. GALEWJAN, Tradere, prodere; *Joh.* 12:4. GALEWJANDS, Tradens, *item* Traditor, proditor; *Matth.* 27:3, 4. *Propriè verò* LEWJAN *vel* GALEWJAN *est* Offerre, exhibere, præbere. ÞAMMA STAUTANDIN ÞUK BI KINNU. GALEWEI ÏMMA JAH ANÞARA: Percutienti te in maxillam, præbe & alteram; *Luc.* 6:29. *Anglosaxonibus* belæƿan *est* Tradere, prodere. læƿa *vel* læƿend, Traditor, proditor. *Huc etiam pertinet Anglicum* allow / Exhibere, præbere. *Gall.* allouër. *quod Menagius factum vult ex* Allaudare; *quoniam simplex ejus non rarò sic accipitur. sed manifestè sunt originis Gothicæ. sicuti & Belgicum* leveren / Tradere, in potestatem dare aliis. *Unde verò usu venerit quòd* Tradere *sequiore sæculo accipi cœperit pro Prodere, ostendit etymologicum nostrum Anglicum in* Betray.

LIBAN, Vivere. ÏK LIBA: Ego vivo; *Joh.* 6:57. 14:19. NAUH LIBANDS: Adhuc vivens; *Matth.* 27:63. LIBANDS USSTIURIBA: Vivens luxuriosè; *Luc.* 15:13. LIBAINS, Vita; *Luc.* 11:25. *Joh.* 14:6. AIWEINO LIBAINS: Æterna vita; *Joh.* 17:3. AHMA ÏST SAEI LIBAN TAUJIÞ: Spiritus est qui vivificat; *Joh.* 6:63. *Anglosax.* libban. lyꝼian. lyꝼigan. lyꝼigean. *Alam.* leben. *Cimbr.* ᛚᛁᚠᛅ. *Dan.*

Digitized by Google

Dan. leffue. *Angl.* live. *Belg.* leven. *Quod attinet ad originem verbi; Gothicum* ΛϜΛΙϜΝΑΝ *& Anglosaxonicum* belıfan (*unde Alamannicum* biliban / *Danicum* bliffue / *Belgicum* blijven) *sunt* Remanere, supereſſe. *Græcis* λείπομαι, Sum reliquus, superſum. *atque inde fortè originem traxere* libban *&* lifian. *prorſus ut* περιεῖναι *ſunt* περιλείπεσθαι *Græcis eſt* Supereſſe, ſuperſtitem eſſe. *item* περιὼν *vel* περιλειπόμενος *eſt* Superſtes. *Latinis quoque* Superare *pro Supereſſe, ſicuti &* Superſtes *pari modo uſurpari notius eſt quàm ut multis moneri debeat.* laf oððe ofeꞃlibbende, Superſtes; *gr Ælfrici, cap.* 9, *terminat.* 26. *Eadem gramm. aliquantò ante, cap.* 24; ic beo to lafe, Reſto. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* CCXXVI, 2.

ΛΙΓΛΝ, Jacére. ΨΙΠΜΛΓΠS ΜΕΙΝS ΛΙΓΙΨ ΪΝ ΓΛΚΑΛ ΠSΛΙΨΛ: Puer meus jacet in domo paralyticus; *Matth.* 8: 6 *&* 14. ΒΙΓΕΤΠΝ ΨΛΤΛ ΒΛΚΝ ΛΙΓΛΝΑΛ ΪΝ ΠΖΕΤΙΝ: Invenerunt infantem jacentem in præſepio; *Luc.* 2: 16. ΛΙΓΚ, Lectus; *Matth.* 9: 2. *Marc.* 4: 21. *Uſurpatur etiam* ΛΙΓΛΝ *pro* Poſitum eſſe *vel* Situm eſſe; *ut Græcis* κεῖσθαι. ΛΕΙΚΛ ΨΙΖΕ ΛΙΓΛΝΑΛΝΕ ΥΕΙΗΛΙΖΕ: Corpora dormientium ſanctorum; *Matth.* 27: 52. *Anglosax.* licgan. *Alam.* ligen. *Cimbr.* ᛚᛁᚵᚵᛁᛆ. *Dan.* ligge. *Angl.* lie. *Belg.* liggen. *Videri poſſunt deſumta ex* λέγομαι *pro* κοιμῶμαι, Cubo, jaceo, dormio. *unde fiunt* λέχος *&* λέκτρον, Lectus, cubile. *Alii tamen putant eſſe à* λήγειν, Ceſſare, deſinere, quieſcere. *Huc refer illud* leger *quod Belgis non modò* Luſtrum ferarum, *verùm etiam* Stratum *vel* Cubile hominis *denotabat. unde Heſychio* λαγεὸς *vel* λαγεῶν *exponitur* κράβϐατον, Grabbatulus. *Superſedeo plura congerere; quoniam fuſiùs de Anglosaxonico* legeꞃ *agunt annotata noſtra ad gl Lipſii, in* legerſtede.

ΛΙΓΚ, Lectus, cubile, *fuit in proximè præcedenti* ΛΙΓΛΝ, Jacere. *Omnino interim veriſimile eſt ad eandem quoque originem pertinere* ϜΙΛΙΓΚ *vel* ϜΙΛΕΓΚ, Spelunca: *ut* ϜΙΛΙΓΚ *dicatur quaſi* ϜΛΙΗΠΛΙΓΚ. *& nomen hoc acceperint Abactorum furúmq; antra temporibus antiquis, cùm præcipuæ potentiorum opes etiamnum in armentis gregibúſq; conſiſtebant, &* ϜΛΙΗΠ. feoh. fihu *primâ ſuâ ſignificatione adhuc denotabant* Pecus. *Atque ita* ϜΙΛΙΓΚ *nihil aliud fuerit, quàm Antrum vel Cubile pecudum abactarum. Exemplo eſt antrum celeberrimi illius Abigei, quem ob maleficia vocabant* Cacum; *prout Spelæum ejus deſcribunt Livius lib.* I *ab* U C. *Virgilius* VIII *Æneïd. Ovidius* I *Faſtorum. Propertius libro* V, *Eleg.* 10.

ΛΙϜΝΛΝ. *Vide* ΛϜΛΙϜΝΛΝ, Reſtare, ſupereſſe, relinqui.

ΛΙSΛΝ, Legere, colligere, congregare; *Luc.* 6: 44. ΝΙ SΛΙΛΝΑ

 ΝΙΗ

Digitized by Google

nih sneiþand. nih lisand in banstins: Non serunt, neque metunt, neque congregant in horrea; *Matth.* 6:26. galisiþ þans gawalidans seinans af fidwor windam: Congregabit electos suos à quatuor ventis; *Marc.* 13:27. galisiþ þos aflif-nandeins drauhsnos: Colligite quæ supersunt fragmenta; *Joh.* 6:12. galesun sik du imma managei filu: Congregaverunt se ad eum turbæ multæ; *Marc.* 4:1. *Joh.* 11:47. *Anglosax.* lesan. alesan. *Alam.* lesen / ze samane lesen. *Belg.* lesen / t'saemen lesen. *Græcis* λέγειν & συλλέγειν *est* Legere, colligere.

Liþu, Artus, membra. ains liþiwe þeinaize: Unum membrorum tuorum; *Matth.* 5:29. *inde* uslιþa *est* Paralyticus; *Matth.* 8:6. & 9:2. *quasi dicas Membrorum suorum usu privatus, vel Membrorum expers. Anglosaxonibus* liþ. *Alamannis* lid. *Cimbris* ᛚᛁᚦ *vel* ᛚᛁᛏ. *Danis & Belgis* lid *est* Membrum. *Originem vocabuli petii aliquando à* κλείδω, Claudo; *propter aptam articulorum membrorúmq; compagem ac commissuram. Non leviter interim firmat hanc nostram conjecturam, quòd in monumentis Anglosaxonicis* hliþ *persæpè* Operculum *aut tale quid significet.* swa swa hlidd ðu awendest hig :· Sicut opertorium mutabis eos; *Ps.* CI, 28. he toawylte mycelne stan to hlide ðære byrigenne :· Advolvit saxum magnum ad ostium monumenti; *Matth.* 27:60. hlidgata, Valvæ; *gl R*, 29. seo wæs gewrisenlice gehlidad mid gelice stane :· Aptissimè tectum erat operculo similis lapidis; *Beda* IV, 19. *Manifestè igitur* hliþ, Operculum, & hlidan, Operculo tegere, *sunt à* κλειδόω. *nam* κ *initiale frequenter in aspiratam transire, pluribus alibi docemus exemplis. & quoniam membrorum articulorúmq; sibi mutuo immissorum juncturæ non obscurè referunt aptam operculorum valvarúmq; commissuram, hinc autumo vocabulum* hlid *vel* lid *concinnæ artuum compagi olim quoque tributum. neque obstat huic originationi vocum* liþ & liþ *orthographia, cum à* κλείω, Claudo, *etiam* κλεῖθρον, Claustrum *vel* Repagulum *dixerint Græci. Danis* lid *est* Claustrum. *Anglis verò* Operculum. *Vide etymologicum nostrum Anglicum in* lid.

Liuba sunus, Dilectus filius; *Marc.* 1:11. *Luc.* 3:22. *Anglosax.* leof. leofa. *Alam.* leib/ lief/ liof/ liobo/ liob/ liuber. *Belg.* lief. *Putantur per quandam primarum literarum transpositionem facta ex Græco* φίλος, Amicus.

Liugan, Ducere uxorem. liugaiþ, Ducit; *Matth.* 5:32. ni liugand. ni liuganda: Neque nubent, neque nubentur; *Marc.* 12:25. þai sunjus þis aiwis liugand jah liuganda: Filii hujus sæculi nubunt & traduntur ad nuptias; *Luc.* 20:34. qen liu-

𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌹𐌳𐌰: Uxorem duxi; *Luc.* 14 : 20. 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰: Ducens alteram; *Luc.* 16 : 18. 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐌹-𐌳𐍉𐍃 𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽: Uxores ducebant & dabantur ad nuptias; *Luc.* 17 : 27.

𐌻𐌹𐌿𐌲𐌽, Mendacium; *Joh.* 8 : 44. 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌽𐌾𐌰, Mendax; *Joh.* 8 : 44 & 45. 𐌰𐍄𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌽𐌰𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌿𐌼: Cavete à falsis prophetis; *Matth.* 7 : 15. 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐍇𐍂𐌹𐍃𐍄-𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌴𐌹𐍃: Exurgent pseudochristi & pseudoprophetæ; *Marc.* 13 : 22. 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐍃: Non eris falsus testis; *Marc.* 10 : 19. *Luc.* 18 : 20. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲-𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐌰: Multi testimonium falsum dicebant adversus eum; *Marc.* 14 : 56. *Anglosaxonibus* leoȝan *est* Mentiri. leoȝeꞃe, Mendax. lyȝe, Mendacium. *Alamannis* liogan/ liugan *est* Mentiri. luginare/ Mendax. lugine/ Mendacia. *Cimbris* ᛚᚢᚴᚦ *sunt* Mendacia. *Danis* liuffue *est* Fingere, mentiri. løgn / Mendacium. løgnere / Mendax. *Islandis* ligð *vel* lygð *est* Mendacium. eg lyg/ Mentior. laug/ Mentitus sum. liuga/ Mentiri. *Anglis* lye *est* Mentiri. *Belgis* liegen. *unde* leugen *vel* logen *est* Mendacium. *quæ doctiss. Mericus Casaubonus non improbabiliter deducit à* λέγειν, *unde* λόγοι *Græcis sunt* Nugæ, fabulæ, mendacia. *Plures de origine hujus verbi conjecturas congessimus in annotatis ad Tatiani* XLI, I.

𐌻𐌹𐌿𐌳𐌹𐌸, Increscit, longius fit; μηκύνεται. *Marc.* 4 : 27. *Omnino huc pertinet illud* leotanter / Pullulans; *quod habet Alamannicum glossarium A*, 22. *ubi vide annotata.*

𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌳. 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌸, Lux, lumen, φῶς, φέγγος. 𐌼𐌴𐌽𐌰 𐌽𐌹 𐌲𐌹-𐌱𐌹𐌸 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌸 𐍃𐌴𐌹𐌽: Luna non dabit splendorem suum; *Marc.* 13 : 24. 𐌹̈𐌺 𐌹̈𐌼 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌳𐌰𐌹𐍃: Ego sum lux mundi; *Joh.* 8 : 12. 𐌹̈𐌺 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌳 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌰𐌿 𐌵𐌰𐌼: Ego lux in mundum veni; *Joh.* 12 : 46. *Cambrobritannis* llûg *est* Lux. *Anglosaxonibus* leoht. *Alamannis* lioht. *Danis* liuß. *Islandis* lioos. *Anglis* light. *Belgis* licht. *Omnia habent aliquam affinitatem cum Græco* λύκη, Prima lux albescentis cœli ante Solis ortum. *Vide Macrobium* I *Saturnal. cap.* 17.

𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌳, Ignis. 𐍅𐌰𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌼𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍃𐌹𐌺 𐌰𐍄 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌳𐌰: Erat calefaciens se ad ignem; ἦν θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. *Marc.* 14 : 54. *Quemadmodum euangelista vocabulum* φῶς, *quod propriè* Lucem *denotat, hoc in loco videtur transtulisse ad* Ignem, *propterea quòd luculenti foci flamma orientis Sideris instar discutiat nocturnas tenebras; ita quoque putarem celeberrimum Antistitem, exemplo contextûs Græci, vocabulum* 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌳; *quod propriè* Lucem *denotabat*, *trans-*

Digitized by Google

transtulisse ad Ignem, *nisi crederem veteres Gothos peculiari quadam acceptione vocabulum* 𐌻𐌹𐌿𐌷𐌰𐌸 *usurpâsse de Igne. Siquidem non Anglosaxonibus tantùm* leȝ *vel* liȝ *est* Flamma. liȝræsc, Coruscatio. liȝet, Fulmen; *verùm etiam Islandis* loge, *& Alamannis (qui plerumque propiùs veteres Gothos exprimunt)* lauge *est* Flamma. *glossæ Keronis*; Flamma, lauga. *ubi vide annotata; sicuti & Observata ad Willerami paginam* 154. *Adi denique hasce nostras glossas Gothicas in* 𐌻𐌰𐌿𐌷-𐌼𐌿𐌽𐌹, Fulgur.

𐌻𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽, Perdere, pessumdare, destruere; *item* Perdere, amittere; *quoniam ea quæ amittimus, nobis quasi perierunt, usque dum recuperemus.* 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌹𐌿𐍃𐌹𐌸, Perdit; *Luc.* 15:8. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃𐌳𐌰, Perdideram; *Luc.* 15:9. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳𐍃, Perdens; *Luc.* 15:4. 𐍆𐍂𐌰-𐌻𐌿𐍃𐌰𐌽𐌰𐌽 𐌼𐌰𐍄 𐌽𐌹 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌹𐌸: Pereuntem cibum ne operamini; *Joh.* 6:27. 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌿𐍃𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌱𐌹𐌲𐌹𐍄𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸: Perierat & inventus est; *Luc.* 15:24. 𐍅𐌹𐌲𐍃 𐍃𐌰 𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰 𐌹𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌿𐍃𐍄𐌰𐌹: Via quæ ducit ad perditionem; *Matth.* 7:13. 𐍃𐌰 𐍃𐌿-𐌽𐌿𐍃 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌿𐍃𐍄𐌰𐌹𐍃: Filius perditionis; *Joh.* 17:12. *Anglosax.* losan. forleosan. forlysan. forleosan. *Alam.* forliosan / furliosen. *Angl.* leese / lose / loose. *Belg.* liesen / verliesen. *Videor mihi in his deprehendere vestigium aliquod Græci* ὀλέσαι *vel* ἀπολέσαι, Perdere. *Nisi fortè malis postremam verbi* forleosan *acceptionem referre ad* λιάζειν, Separare. λιάζεσθαι, Abscedere, secedere; *quoniam quoddam veluti divortium ad tempus est inter nos & res deperditas.*

𐌻𐌹𐌿𐍄𐌴𐌹, Dolus; *Marc.* 7:22. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌹𐌶𐌴 𐌻𐌹𐌿𐍄𐌴𐌹𐌽: Videns illorum versutiam; *Marc.* 12:15. 𐌻𐌹𐌿𐍄𐌰𐌽𐍃, Hypocritæ; *Matth.* 6:2, 5, 16. 𐌻𐌹𐌿𐍄𐌰, Hypocrita, *in vocandi casu*; *Luc.* 6:42. *Magnam cum hoc Gothico* 𐌻𐌹𐌿𐍄𐌰 *affinitatem habet Anglosaxonicum* lytiȝ, Astutus, callidus, vafer. ƿille ȝe ƿesan ƿrættiȝe oððe ðusendhiƿe. on leasunȝum lytiȝe? Vultis esse versipelles aut milleformes, in mendaciis astuti? *Colloqu. monachicum.* ða dieȝlan sætinȝa ðæs lyteȝan feondes. Occultæ insidiæ callidi hostis; *Pastoral.* XXI, 5. lytiȝnes, Astutia; *Past.* XXXV, 1. lytelic, Fallax; *Past.* XXXV, 5. lytelice, Vafrè; *Lupus serm.* III, 5. *Omnia descendunt ab aliquo verbo prisco, unde Belgæ habent suum* laeten / gelaeten / Gerere se hoc vel illo modo, apparere, videri, simulare. *unde iisdem Belgis* gelaet *est* Vultus, *quòd quivis eum pro arbitrio fingat & prout visum est componat. nam & Latinos plerique censent* Vultum *à Voluntate denominâsse; quòd eum homo qualem vult assumat. In grammaticâ Islandicâ Runolphi Jonæ Islandi, editâ Hafniæ* 1651, *etiam hæc sequentia invenio:* læt / Pono, simulo, me gero. *in Præterito habet* eg liet. *Infinitivus est* lata. *unde* læte *Islandis est* Gestus.

𐌻𐌿-

LOFAM. SLOHUN INA: Alapis cædebant eum; ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. *Marc.* 14:65. GAF SLAHLOFIN: Dedit alapam; ἔδωκε ῥάπισμα. *Joh.* 18:22. GEBUN IMMA SLAHINSLOFIN: Dabant ei alapas; ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. *Joh.* 19:3. *Cimbris* ᛚᚮᚠᛆᚱ *sunt* Volæ manuum; *Vide Runicum lexicon in* ᚠᚱᚢᛉᛉᚼ. ᛆ ᛚᚮᚠᛆ ᚱᛁᛋᛏᛆ, Volæ manus inscribere; *Idem lexicon in* ᚱᚢᚾᛆᚼ. *ubi & paullò post hæc sequentia legas*, ᛂᚠᛁᛚᛚ ᛏᚮᚠ ᚴᚾᛁᚠ ᛆᚠ ᛋᛏᛆᚠ ᛁ ᛚᚮᚠᛆ, Egillus sumpsit cultrum & adegit in volam manus.

LUDJA ÞEINA ÞWAH: Faciem tuam lava; *Matth.* 6:17. *Ab hoc* LUDJA *suspicor Francos retinuisse suum* anlucce *vel* anluzze / Vultus, facies. *quæ vide in annotatis ad Tatiani* XXXV, 2.

LUKAN. GALUKAN, Claudere. USLUKAN, Aperire. GALUKUN ÞATA HLAIW, Munierunt sepulchrum, *videlicet*, *Claudendo firmiter atque obsignando*; *Matth.* 27:66. GALUKANDS HAURDAI ÞEINAI: Claudens ostium tuum; *Matth.* 6:6. GALAUK IOHANNEN IN KARKARAI: Inclusit Johannem in carcerem; *Luc.* 3:20. USLUKAN AUGONA BLINDAIM: Aperire oculos cœcorum; *Joh.* 10:21. USLAUK AUGONA ÞAMMA BLINDIN: Aperuit oculos cœci; *Joh.* 11:37. USLUKNODA HIMINS: Apertum est cœlum; *Luc.* 3:21. USLUKNODEDUN IM AUGONA: Aperti sunt eorum oculi; *Matth.* 9:30. USLUKN, Adaperire, *modo Imperandi*; *Marc.* 7:34. USLUKANDS QIÞU: Aperiens vulvam; *Luc.* 2:23. USLUKANDS ÞOS BOKOS: Aperiens libros; *Luc.* 4:17. *& quoniam gladium educentes, eum in vaginâ reclusum veluti aperiunt*, USLUKAN HAIRU *est* Stringere gladium; *Marc.* 14:47. *Joh.* 18:10. *Anglosaxonibus* lucan *&* belucan *est* Claudere. utalucan, Excludere. unlucan, Aperire. *Alamannis* biluchan *est* Claudere. inne bilochan uuesan / Includi. piloh *vel* pilohnissi / Clausura. loch *vel* loh / Fovea vel spelunca cui aliquid includitur. *Danis* lucke *est* Aperire. *Islandis* liuka. *Anglis* lock. *Belgis* luycken. *Runico lexico* ᛚᚢᚴᛁᛚ *est* Clavis.

LUKARN, Lucerna; *Matth.* 6:22. *Marc.* 4:21. LUKARNASTAÞS, Candelabrum; *Matth.* 5:15. *Græcis* λύχνος *est* Lucerna.

LUSTUS, Concupiscentiæ. LUSTON, Concupiscere. SAEI SAIƕIÞ QINON DU LUSTON IZOS: Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam; *Matth.* 5:28. LUSTUS INNATGAGGANDANS AFƕAPJAND ÞATA WAURD: Concupiscentiæ introeuntes suffocant verbum; *Marc.* 4:19. LUSTONS ÞIS ATTINS IZWA-

Digitized by Google

VΛKIS VIΛGIΨ TΛNGΛN: Desideria patris vestri vultis facere; *Joh.* 8:44. *Anglosaxonibus* lurt *est* Desiderium, delectatio, voluptas, luxus. *Alam.* lust. *Dan.* lyst. *Belg. & Angl.* lust. *Origo horum videtur peti posse ex* λῷστος, λῷστος, Optimus; *quòd ea tantùm soleamus appetere quæ judicamus optima.* Quisque naturæ suæ paret, *inquit Seneca de Benef.* v, 9; à quâ ad charitatem sui compositus est: unde illi summa cura est nocitura vitandi, profutura appetendi. *Minimè interim hoc in loco prætereundum quòd vox* λύσσα *vel* λύττα, *quæ apud Græcos propriè de Caninâ rabie usurpatur, ad alios quoque majores atque impotentiores amoris iræ've affectus non rarò transferri solet: unde & vocem* lust *inde nonnulli malunt deducere. Vide interim an non huc etiam referri possit, quòd* λάσαι *Hesychio sunt* πόρναι, Scorta.

M Λ.

MΛΓΛN, Posse. NI MΛΓ UIMΛN: Non possum venire; *Marc.* 14:20. ΓRΛBΛN NI MΛΓ: Fodere non valeo; *Luc.* 16:3. ΓΛΛΛNBGΛTS ΨΛTEI MΛΓGΛN ΨΛTΛ TΛNGΛN: Creditis quòd possum hoc facere? *Matth.* 9:28. MΛΓT, Potes; *Matth.* 8:2. MΛΓ, Potest; *Matth.* 6:24. MΛΓNM, Possumus; *Marc.* 10:39. MΛΓNΨ, Potestis; *Matth.* 6:24. MΛΓNN, Possunt; *Matth.* 9:15. NI MΛhT ÏST ΓΛTΛIKΛN ΨΛTΛ ΓΛMEΛIΔΩ: Non potest solvi scriptura; *Joh.* 10:35. NI MΛhTΛ VΛS ΓΛΛEIKINΩN: Non poterat sanari; *Luc.* 8:43. MΛhTS, Potentia; *Matth.* 6:13. *Luc.* 1:35. 6:19. SΛ MΛhTEIΓΛ: Qui potens est; *Luc.* 1:49. GΛBΛI MΛhTEIΓ SIGΛI: Si fieri potest; *Marc.* 13:22. ΨΛTΛ ΠN-MΛhTEIGΩ ΛT MΛNNΛM. MΛhTEIΓ ÏST ΛT ΓΩΨΛ: Quod impossibile apud homines, possibile est apud Deum; *Luc.* 18:27. *Marc.* 10:27. *Anglosaxonibus* magan *est* Posse. *Alam.* magen. *Cimbr.* ΛΡ ΨΗΛ. *Isl.* ad meiga. *Dan.* maa. *Angl.* may. *Belg.* meugen/mogen. *Quod postremum valdè affine est Græco* μογεῖν, Difficultates magno cum labore superare. *Nisi fortè censeas rectiùs derivari à* μῆχος, *quod idem cum* μηχανή, Adminiculum, commentum, artificium adhibitum ad efficiendum quod volumus: *quotquot enim id genus adminiculis abundè sunt instructi, nemo eos negaverit desiderata expeditiùs ad exitum posse perducere.*

MΛΓΛΨ, Virgo; *Luc.* 1:27. MΛΓΛΨEI, Virginitas; *Luc.* 2:36. *Anglosax.* mæden. mæden man *est* Virgo. *Alam.* magad/magath. *Dan.* møe.

Angl.

Digitized by Google

Angl. maid/maiden. *Belg.* maged/maegd. *Aliquot ab hinc annis, occasione priscæ hujus orthographiæ inductus, videbar mihi deprehendere manifestissimam affinitatem inter Gothicum* 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌸, *& Græcum* μέγεθος, Magnitudo, dignitas, majestas: *quòd magnam olim speciem, majorem dignitatem, maximam denique majestatem habuerit Virginitas: atque adeò, sicuti nos docet Servius ad versum* 601 *Sexti Æneïdos*, ignorantes usum Venereum, veteribus putabantur videre & Numina. *Notius adhæc est quàm ut multis firmari debeat, quantopere hanc Virginitatis dignationem in Vestalibus quondam suspexerint Gentiles.* Saluti publicæ dicata virginitas, *inquit Symmachus lib.* x, *epist.* 45, crescit merito, cùm caret præmio. *Complures quoque eximias Vestalium prærogativas, qui volet, petat ex Romanarum antiquitatum scriptoribus. Neque est quòd putemus eas Romæ tantùm habitas in honore, quum (ut de pluribus aliis populis nihil dicam) in ipsâ quondam Galliâ sacra quædam non nisi castissimis decerni solita sint; author est Spartianus in Pescennio Nigro. In virginibus verò Christo Domino dicatis tanti Virginitatem fecit Antiquitas, ut non veritus sit D. Hieronymus in sermone de Assumpt. affirmare;* Profectò in carne præter carnem vivere, non terrena vita est, sed cœlestis. unde in carne Angelicam gloriam acquirere, majoris est meriti, quàm habere. esse enim Angelum, felicitatis est; esse verò Virginem, virtutis: dum hoc obtinere nititur cùm gratiâ, quod habet Angelus ex naturâ. *Mirè interim firmat hanc nostram conjecturam, quòd Virgo tanti honoris nomen excelso constantiq; animo sustinens, Patribus nostris, voce merè Saxonicâ, dicebatur* hehstald, *q. d. in sublimi statu collocata. quemadmodum & Virginitas iis dicebatur* hehstaldhad. *Prius habet codex Cottonianus Matth.* 1: 23; heonu hehstald in hrif sceal habba. Ecce virgo in utero habebit. *Rushworthianus quoque Luc.* 1: 27; noma ðære hehstalde Maria. Nomen virginis Maria. *Posterius verò occurrit in utroque codice Luc.* 2: 36; ðios lifde mid wer hire winter siofune from hestaldhade hire. Hæc vixerat cum viro suo annis septem à virginitate suâ. *In opusculo denique de Peccatorum medicinâ, cap.* 15, hehstealde man & hæmed ceorl *opponuntur inter se. Vide plura in annotatis ad Tatiani* VII, 9.

𐌼𐌰𐌲𐌿𐍃, Puer; παῖς. *ita dicitur Jesus annos natus duodecim; Luc.* 2: 43. 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌿, Fili; τέκνον. *in Vocandi casu, occurrit mox ejusdem capitis tmemate* 48. 𐌼𐌰𐌲𐌿𐌻𐌰, Puerulus; παιδάριον. *Joh.* 6: 9. *Hinc* 𐌸𐌹𐌿𐌼𐌰𐌲𐌿𐍃 *est* Famulus; *q. d. Servilis conditionis puer. quod vide suo loco.* mæg *interim vel* maga *in perantiquâ paraphrasi Cædmonianâ plerumque significat* Puerum *vel* Filium. *Alamannos quoque vocabulum hoc sic accepisse, patet ex illo* mage-zogo/ *quod gl D, 3 exp.* Pædagogus. *Aliàs arctissimæ plerumque propinquitatis nomen est. unde & in antiquissimis Anglosaxonum reliquorúmq; Septentrionalium monumen-*

 tis

Digitized by Google

tis Cognationis ferè nomen eſt: atque adeò ab hoc nexu ſanguinis tandem quoque tranſlata eſt vox ad arctiorem amicitiæ ſocietatíſq; humanæ neceſſitudinem. Ita gloſſator Cottonianus ter quatérve mæʒ *vel* meʒ *conjunxit cum* ꝼreonꝺ, *ut ſynonyma. Cimbris quoque* ᛘᛅᚠ *dicebatur* Socius. *Danis* magger. *Belgis* macker.

MAIHST, Fimetum, ſterquilinium. NIH DU AIRÞAI. NI DU MAIHSTAU FAGR IST: Neque in terram, neque in ſterquilinium utile eſt; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστι. *Luc.* 14: 35. *Belgis* Fimetum *dicitur* meſſie/ miſſie/ miſthoop/ meſthoop/ meſtput; *quòd eo ſtercorentur agri. Nam iiſdem quoque Belgis* 't land meſten *eſt* Agrum ſtercorare, pabulare agrum fimo.

MAISTS, Major; *Marc.* 9: 34. *Luc.* 9: 46. NAHTMAT WAURHTA ÞAIM MAISTAM SEINAIZE: Cœnam fecit Principibus ſuis; δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ. *Marc.* 6: 21. ÞAI MAISTANS GUDJANS, Pontifices, ſummi ſacerdotes. ἀρχιερεῖς. *Joh.* 19: 6. MAIZA *ſimiliter Matth.* 11: 11. *Joh.* 8: 53 *atque alibi quoque uſurpatur pro* μείζων. *Unde cuivis primo ſtatim intuitu liquere poteſt quantam affinitatem habeant* MAIZA *&* μείζων.

MAITAN, Concidere, conſcindere, præſecare. BIMAITAN, Circumcidere; *Luc.* 2: 21. *Joh.* 7: 22. BIMAIT, Circumciſio; *Joh.* 7: 22, 23. AFMAIT ÞO: Abſcinde illam; *Marc.* 9: 43. ASTANS MAIMAITUN US BAGMAM: Ramos cædebant de arboribus; *Marc.* 11: 8. AFMAIMAIT IMMA HAUBIÞ IN KARKARAI: Decollavit illum in carcere; *Marc.* 6: 27. USMAITADA, Excidetur; *Matth.* 7: 19. *Luc.* 3: 9. GAMAIDANS *ſunt* Debiles; *Luc.* 14: 13. *item* Confracti; *Luc.* 4: 18. *Cimbris* ᛁᚠ ᛘᛁᛒᛁ *eſt* Lædo. ᛅᛘᛁᛒᛅ, Illæſus. *Origo verbi* MAITAN *videtur poſſe referri ad illud* ἄμητος, Meſſis, *unde Latinum* Meto *deduxit Angelus Caninius, abjectâ literâ primâ; quomodo ab* ἀμέλγω *eſt* Mulgeo. *ab* ἀγρὸς, Rura *ſive* Rus. *Neque novum eſt (inquit Voſſius)* Meto *à verbali potiùs deduci, quàm verbo; cum* Fateor *ſimiliter factum ſit à* φατὸς, Statuo *à* στατὸς, Patior *à* πάθος.

MAIÞMS, Donum; *Marc.* 7: 11. *Idem vocabulum agnoſcunt etiam pervetuſta Angloſaxonum monumenta; in quibus tamen laxiore ſignificatu non modò* Inſigne aliquod donarium, *ſed &* Gazam *quandoque denotat. Ac primùm quidem Gothico iſti* MAIÞMS *egregiè reſpondet quòd in Angloſaxonicâ euangeliorum tranſlatione* maðmcyꞅꞇe *dicitur* Corbana. niꞅ hyꞇ na alyꝼeꝺ ꝥ ꝥe aꞃenꝺon hyꞇ on uꞃe maðmcyꞅꞇe: Non licet eos mittere in Corbanam noſtram; *Matth.* 27: 6. *Sed quemadmodum* maðmcyꞅꞇ *hoc in loco denotat* Arcam piis uſibus deſtinata includentem, *ita gloſſator ille qui nobilem Cottonianum codicem euangeliorum interlinea-*

Digitized by Google

neavit, maðmas *vocat* Vasa privatas cujusque opes adservantia. ƿaðo *vel* maðmas his of genimma. Vasa ejus diripere; *Matth.* 12:29. *atque eâ ferè notione Noachi arcam* maðmhorð *dixit Cædmon* 70, 19. *Quæ verò venerabili Bedæ dicuntur* Ornamenta, *i. res pretiosæ ad ornatum ac magnificentiam comparatæ, ea* maðmas *vocat rex Alvredus. Sequentia etenim verba*, Fidem suam, quæ omnibus ornamentis pretiosior est, amore pecuniæ perdere, *ita reddidit inclytus ille Rex*, his treoþe for feogytsunge ꝥ lufan forleoran. ƿeo þe dyrpurðre pæpe ꝥ mape eallum maðmum:- *Beda* II, 12. *Alium item locum*, Promisit se ei innumera & majora, quàm credi potest, ornamenta regia vel donaria in pretium pacis largiturum, *sic transfert Regia paraphrasis*; he him gebead pið his ribbe ꝥ gehet unrim maðma ꝥ cynelicra gyfena ma þonne ƿela manna gelyfan mæge:- *Beda* III, 24. maðmhus, Gazophylacium; *gl Ælfrici* 27. *pro quo* madmhus *scribit gl R*, 81 *&* 109. maðmhyrð, Præpositus *vel* Procurator ærarii; *Boëthius* XXVII, 4. *ubi quoque Regia paraphrasis liquidò testatur* maðmhyrdas *olim dictos* þe ꝥ feoh heoldon þe mon ðam ferdmonnum on geare sellan sceolde, Qui pecuniam curabant quæ militibus quotannis expendebatur. *Huc etiam facit illud Alamannici glossarii E*, 1; Exenia, **mathmas**. *ubi tamen* Exenia *scriptum pro* Xenia. *sic enim appellabant Munuscula quæ hospitibus atque amicis benevolentiæ ergo mittere solebant.*

MAIZA ALLAIM IST ATTA MEINS: Major omnibus est pater meus; *Joh.* 10:29. **MAIZA IMMA IST**: Major illo est; *Luc.* 7:28. *Vide quæ diximus in* **MAISTS**, Major.

MALAN, Molere. **TVAI VAIKVANA MALANDANS**: Duæ erunt molentes; *Luc.* 17:35. *Cambrobritannis* melin *est* Mola. *Anglosaxonibus* mylen. myln. *Alamannis* **mulen**. *Danis* **mølle**. *Anglis* **mill**. *Belgis* **molen/meulen**. *Græcis* μύλη *quoque pro* Molâ *usurpatur*; *licet peculiariter sic dicatur* Inferior lapis molæ: *sicuti* Lapis molæ superior, *authore Hesychio, nuncupatur* ὄνος. *Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Mola.

MALM, Arena. **GATIMRIDA RAZN SEIN ANA MALMIN**: Ædificavit domum suam super arenam; *Matth.* 7:26. **melm/** Pulvis; *gl Lipsii. vide quoque Tatiani* XLIV, 9. *Danis* **malm** *est* Metallum; *fortassè quòd ex arenâ & pulvere eruantur metalla.*

MALA, Ærugo; *Matth.* 6:19 *&* 20. *Hoc vitium metalli videtur affinitatis aliquid habere cum Danico* **malm/** Metallum. *quod etiam occurrit in Epicedio R. Lodbrog strophâ* 7; *adeò ut inde colligatur vocabulum* ᛘᛅᛚᛘ *vett Cimbris non fuisse incognitum. Fortassè quoque pertinet huc quòd Runico lexico* ᛘᛅᛚᛘ *exponitur*

Digitized by Google

tur Stipendium militis. ΛϷ ΡΛΚΡΛ Λ ΨΛΙΜ, Stipendio merere. *Veram interim vocabuli hujus originem petendam puto ex* 𐌼𐌰𐌻𐌰𐌽, Molere; *quòd Ærugo & Tinea (quæ inde quoque Theotiſcis* miliuua *dicitur) corrodant, conſumant, ac veluti in pulverem redigant quicquid corripuerint. Hanc etymologiam videtur firmare Francica verſio Tatiani* XXXVI, 1; ni curet iu triſuuen treſo in erdu / thar iz roſt inti miliuua furmalent. triſuuet iu treſo in himile / thar noh roſt noh miliuua iz ni furmelit. Nolite theſaurizare vobis theſauros in terrâ, ubi ærugo & tinea demolitur: theſaurizate vobis theſauros in cœlo, ubi neque ærugo neque tinea demolitur.

𐌼𐌰𐌼𐌼𐍉𐌽, Divitiæ. 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌲𐌿𐌸 𐌲𐍉𐌸𐌰 𐍃𐌺𐌰𐌻𐌺𐌹𐌽𐍉𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌼𐌰𐌼𐌼𐍉𐌽𐌹𐌽: Non poteſtis Deo ſervire & Mammonæ; οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. *Matth.* 6:24. Mamon Syriaco ſermone Divitiæ nuncupantur; *gl A*, 16. *Abundè multa de hac voce habent docti Commentatores in Novum fœdus. Hujus igitur Syriacæ acceptionis intuitu, Matthæi verba reddidit verſio Angloſaxonica*, ne maʒon ʒe Ᵹode ðeoƿian ⁊ ƿoruld ƿelan :· *Cottonianæ gloſſæ interlineatæ*, ne maʒu ʒie Ᵹode ʒeheƿa ⁊ dioble :· *Tatianus*, ni mugut ir Gote thionon inti uuerolt uuolun. *Atque ita* Mammon *Angloſaxonico interpreti & Tatiano denotaverit*, Divitias hujus ſeculi: *Cottoniano gloſſatori*, Diabolum, *i. e. Deum illum infernalem qui Paganis* Dis *vel* Pluto *nuncupabatur. Sacræ paginæ* Princeps hujus mundi, ὁ τοῦ κόσμου τούτου ἄρχων. *Joh.* 14:30. *immo* Deus hujus ſeculi, ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου. 2 *Cor.* 4:4. *Obſerva tamen Argenteum codicem non ubique ſervare Syriacum* Mammon, *ſed ejus loco aliquando uſurpare vocabulum merè Gothicum.* 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌿𐍃 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰𐌹𐌸𐍉𐍃: Facite vobis amicos de mammonâ iniquitatis; *Luc.* 16:9 & 11. *Quæ vox* 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽 *videtur mihi compoſita ex* 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿, Opes, divitiæ: & 𐌸𐍂𐌴𐌹𐌷𐌰𐌽, Premere, comprimere, elidere, affligere; *propter multiplices illas curas quæ acquirendas acquiſitáſq; opes comitantur. Horatius Carminum lib.* III, *Odâ* 16;

Creſcentem ſequitur cura pecuniam,
Majorúmq; fames ——

Propertius libro III, *Elegiâ* 6;

Ergo ſollicitæ tu cauſſa, Pecunia, vitæ es,
Per te immaturæ mortis adimus iter.
Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes,
Semina curarum de capite orta tuo.

Proinde neque immeritò Patrimonia maximam humanarum ærumnarum materiam *dixit Seneca de Tranqu. animi, cap.* 8; *ac porro addit*; Nam ſi omnia alia quibus angimur compares, mortes, ægrotationes, metus, deſideria, dolorum laborúmq; patien-

Digitized by Google

patientiam, cum iis quæ nobis mala Pecunia nostra exhibet, hæc pars multum prægravabit. *Multiplices illas curas ac sollicitudines quibus dies noctésq; divorsim trahuntur animi & habendo & egendo & cupiendo ardentes, graphicè prorsus depingit Anglorum poëtarum princeps Edmundus Spencer lib.* II, *Canto* 7 *ardui operis quod inscripsit* the Faerie queene; *ubi abditum Mammonæ specum, horrendámq; coacervatorum in eo ac situ squallentium mucescentiúmq; thesaurorum faciem coràm veluti conspiciendam præbet. Tantis profectò ac tam efficacibus veræ vivæq; phantasiæ imaginibus omnes divini poëmatis partes præter cæteros implevit incomparabilis Artifex, ut existimatores docti atque intelligentes non inviti fateantur eum omnes Lectoris affectus in potestate suâ habere. Quisquis adhæc imagini huic Spencerianæ, ad quam Lectorem curiosum & Anglicæ linguæ peritum remittimus, coronidis loco adjecerit verba Doctoris gentium, acerbos pravæ cupiditatis fructus enumerantis, næ is plenissimè perspiciet incredibilia anxiæ mentis tormenta quæ miserrimos Mammonæ cultores sinè fine mordent, pungunt, pervellunt, lancinant, conficiunt. Verba divi Pauli, quæ Lectori ponderanda relinquo, occurrunt capite* VI, *paragraphis* 9 & 10, *epistolæ primæ ad Timotheum.*

𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲 𐌷𐌰𐍅𐌹: Multum fœnum; *Joh.* 6: 10. 𐌰𐍃𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰: Messis multa; *Luc.* 10: 2. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌹𐍃𐍄𐍉𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌷𐍄𐌴𐌹𐍃 𐌹̈𐍃: Plurimæ virtutes ejus; *Matth.* 11: 20. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹, Multi; *Matth.* 7: 22. *Luc.* 1: 1. 𐌷𐌹𐌿𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹: Turbæ multæ; *Luc.* 5: 15. 14: 15. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌸𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Multi de turbâ crediderunt in eum; *Joh.* 7: 31 & 40. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌷𐌰𐍂𐌾𐌹𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹𐍃: Multitudo militiæ cœlestis; *Luc.* 2: 13. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐍆𐌰𐌻𐌸, Multò plura; *Luc.* 18: 30. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌹𐌶𐍉, Abundantiùs; *Joh.* 10: 10. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹𐌼 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐍃𐌰𐌿𐌳𐌰𐌹𐌼: Plus est omnibus sacrificiis; *Marc.* 12: 33. 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌹𐌶𐍉 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌹𐌷𐍄𐌴𐌹𐌽𐍃: Nisi abundaverit vestra justitia; *Matth.* 5: 20. *Anglosaxonibus* mænige. manige *sunt* Multi. *Alamannis* manige/ menige. *Danis* mange. *Anglis* many. *Belgis* menige. *Videri potest vox* manige *desumta ex* man/ Homo: *ac propriè de Hominum multitudine usurpata.*

𐌼𐌰𐌽𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺, Imago. 𐍈𐌹𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐍃𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍉 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌼𐌴𐌻𐌴𐌹𐌽𐍃: Cujus est hæc imago & inscriptio; *Marc.* 12: 16. 𐌰𐍄𐌰𐌿𐌲𐌴𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌺𐌰𐍄𐍄. 𐍈𐌹𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌿𐍆𐌰𐍂𐌼𐌴𐌻𐌰𐌹: Ostendite mihi denarium. Cujus habet imaginem & inscriptionem? 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺 *manifestè compositum est ex* 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰, Homo. & 𐌻𐌴𐌹𐌺𐍃, Similis; *quod fuit suo loco. Appendix Theotisci glossarii D, paginâ* 4; Statua, manlich. *Anglosaxonibus quoque* monlica *vel* manlica *denota-*

Digitized by Google

notavit Statuam. *Ita Cædmon* 55, 18. *ubi agit de uxore Loth mutatâ in statuam salis.* Se monlica. þ is mære spell. stille ƿunode. þær hie stranᵹ. beᵹeat ƿite. þæs heo ƿordum. ƿuldres ðeᵹna. hyran ne ƿolde:· Hæc statua, quæ celebris est historia, immota mansit ubi eam grave supplicium occupavit, propterea quòd verbis angeli obedire noluit. *& rursus* 78, 22. *ubi describit Nabucodonosoris impios conatus.* ðære burᵹe ƿeard. anne manlican. ofer metodes est. ᵹyld of ᵹolde. ᵹumum arærde:· Præses urbis statuam, præter Domini beneplacitum, idolum ex auro, hominibus erexit.

MANASEDS, Mundus; *Joh.* 12:19. 15:18. MANASEIÞS. *Joh.* 14:17. MANASEÞS. *Joh.* 7:7. 14:27. 16:20. *Videtur autem ita dictus hic Mundus, quòd eum Deus optimus maximus assignaverit mortalibus tanquam sedem propriam ac peculiarem. unde contendunt Ansibarii apud Tacitum Anal.* XIII, *cap.* 55; Sicut cœlum Diis, ita terras generi mortalium datas; quæq; sint vacuæ, eas communes esse.

MANHUN, Nemo; *Marc.* 9:9. *Sæpiùs* MANNHUN *scribitur: quod vide.*

MANNA, Mel aëreum, manna. ATTANS UNSARAI MANNA MATIDEDUN ANA AUÞIDAI. SWA SWE ÏST GAMELIÞ. HLAIF US HIMINA GAF ÏM DU MATJAN: Patres nostri manducaverunt manna in deserto, sicut scriptum est, Panem de cœlo dedit iis manducare; *Joh.* 6:31. *In confesso est vocabulum hoc Hebraïcum esse, ac proinde ubique terrarum integrum servari. Multa de hoc aëreo melle generis utriusque, liquido nempe atque arido, accuratè propinquus meus Isaacus Vossius in Observat. ad Melæ lib.* III, *cap.* 7. *quem vide. Locum interim ex euangelio divi Johannis adductum, ita reddit eximius ille Cottonianæ bibliothecæ codex* MS *interlineatus*, fædro *vel* aldro usero manna ᵹebrecon *vel* ᵹeeton on ðæm uæstern. suæ uuritten is. hlaf *vel* fostrað of heofnum salde him eatta. *ubi nobilissimi codicis Glossator ad vocem* manna *in margine annotavit*, heofoncund mett. *i.* huíd corn sonuald for huætte cuom of heofnum 7 feoll on Moisi mid his folce on ðæm more þer he uæs:· Cœlestis cibus, hoc est, candidum granum teres pro tritico venit de cœlo & cecidit super Moisen populúmq; ejus in monte ubi erat.

MANNA, Homo; *Luc.* 20:9. ÏK MANNA ÏM: Ego homo sum; *Matth.* 8:9. MANNA GABIGS: Homo dives; *Matth.* 27:57. MANNA SUMS GODAKUNDS: Homo quidam nobilis; *Luc.* 19:12. SA MANNA NIST FRAM GUÞA: Hic homo non est à Deo; *Joh.* 9:16. MANS, Homines; *Matth.* 7:15. 8:27. HWANA MIK QIÞAND

MANS

Digitized by Google

MANS YISAN: Quem me dicunt homines esse? *Marc.* 8:27. **FIGANDA IZYIS MANS**: Oderunt vos homines; *Luc.* 6:22. *Anglosax.* man. mon. mann. monn. *Alam.* man. *Cimbr.* ᛘᛆᚿ. ᛘᛆᚿᛐᛆ. ᛘᛆᚦᚱᛆ. *Dan.* mand. *Isl.* madur. *Angl.* man. *Belg.* man. *Hujus vocabuli originem copiosè prosecuti sumus in annotatis ad Tatiani* CLXXIV, 5. *Vide quoque Anglicum etymologicum in* Man / Vir, homo.

MANNHUN, Nemo. **SAIΘ EI MANNHUN NI UIΨAIS**: Vide nemini dixeris; *Marc.* 1:44. 8:26, 30. **NI KARA ΨUK MANSHUN**: Non curas quemquam; οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός. *Marc.* 12:14. *Scribitur & MANHUN, Marc.* 9:9.

MANNISK, Homo. **FRIGΩDEDUN MAIS HAUHEIN MANNISKA. ΨAN HAUHEIN GΩΨS**: Dilexerunt magis gloriam hominum, quàm gloriam Dei; *Joh.* 12:43. *Anglosax.* mennisc. *Alam.* mennisko / mennisch. *Dan.* menniske. *Belg.* mensch. *Nimirum* man *vel* mann *Anglosaxonibus est* Homo; *& in Multitudinis numero* men *vel* menn, Homines. *Ab hoc Plurali* menn *est* mennisc, Humanus, ad homines pertinens, ab hominibus proficiscens. *Invenitúrq; passim Adjectivè positum: quomodo* mennisc geþanc, *est* Humana mens. mennisc hand, Humana manus. mennisc fultum, Humanum auxilium. mennisc cynn, Humanum genus. *Atque adeò Patres nostri* Humanum genus *vel* Hominem *tam diu* mennisc cynn *nuncupârunt, donec tandem simplex* mennisc, *Substantivè acceptum, invaluit. Fusiùs hæc prosecuti sumus in Observatis ad Willerami paginam* 139.

MANYGAN. GAMANYGAN, Parare, præparare; *Luc.* 1:17 & 76. 9:52. *Joh.* 14:2. **MANYEID YIG FANINS**: Parate viam Domini; *Luc.* 3:4. **GAMANYEIΨ YIG ΨEINANA FAURA ΨUS**: Præparabit viam tuam ante te; *Matth.* 11:10. *Luc.* 7:27. **MANYGANDANS NATGA**: Componentes retia; *Marc.* 1:19. **GAUSTAUGANE MANYIDS**: Perfectè paratus; *Luc.* 6:40. **MEA IZYAR SINTEINΩ IST MANYU**: Tempus vestrum semper est paratum; *Joh.* 7:6. **GU MANYU IST ALLATA**: Jam parata sunt omnia; *Luc.* 14:17. **MANYEI ΘA DU NAHTMATGAN**: Ministra mihi quod manducem; *Luc.* 17:8. *Nescio an sit à* μάννος *vel* μάνος, *quomodo olim vocabant* περιτραχήλιον κόσμον, Monilia, segmenta, torques, & quicquid de collo in pectus propendet: *ut* **MANYGAN** *propriè olim usurpatum fuerit de molimine eorum, qui magno cultu instructi præparatíq; in publicum prodire satagunt.*

MAN-

MANVI, Sumptus. KAHNEIΨ MANVI ΨR HABAIN AN USTIUHAN: Computat sumptus quos habere oportet ad perficiendum; *Luc.* 14:28.

MAREI, Mare; *Matth.* 8:27. *Marc.* 4:41. *Cymræis* môr *est* Mare. *Anglosaxonibus* mere. *Alamannis* mere. *Belgis* maer / mer / meyr. *Olim deduxi à* μείρω, Divido. *juxta illud Horatii libro* I *Carm. Ode* 3;

Nequicquam Deus abscidit
Prudens Oceano dissociabili
Terras, si tamen impiæ
Non tangenda rates transiliunt vada.

Ita Græcum πέλαγος *viri docti deduxerunt à* פָּלַג, Dividere, separare. *vel à* פְּלַגָּה, Divisio; *quòd ingentia terrarum spatia pelago separentur ac dividantur. Cambrobritannicum* môr *fortassè detruncatum est à* μόρος, Exitium, interitus, fatum. *prorsus ut Ægyptiorum sacerdotes Mare vocabant Perniciem: quâ de re vide Kircheri Obeliscum Pamphil. libro* III, *cap.* 6.

MARISAIV, Stagnum; λίμνη. *Luc.* 8:23.

MARKAN. USMARKAN, Designare; *Luc.* 10:1. *Anglosaxonibus* mearc *est* Nota, signum, character. *Alamannis* march / merch. *Danis* mercke. *Anglis* mark. *Belgis* merck. *Cambrobritannicum* marc, Character, *Joh. Davies derivat ab Hebræo* מָרַק, Imprimere, inurere. *Fortassè quoque huc faciunt, quæ mox dicimus in sequenti* MARKOS.

MARKOS *sunt* Limites *vel* Termini alicujus regionis; *Matth.* 8:34. *Marc.* 5:17. 7:24 & 31. 10:1. *Istiusmodi limes regionis, à contiguâ ditione hac vel illâ notâ distinctæ, Anglosaxonibus dicitur* mearc. *Alamannis* gemerch / marcha lantes. *Cimbris* ᛘᛅᚱᚴ. *Gallis* marche. *Italis* marca. *Hispanis* comárca. *Belgis* marck. *Videntur per quandam literarum transpositionem desumta ex* τέκμαρ, Signum: *vel, quod magis huc facit, à* τέκμαρ *vetere Græcorum linguâ* Finem *vel* Terminum *denotante.* τὸ γὰρ τέκμαρ καὶ πέρας, *ut ait Aristoteles* I *Rhetoricorum*, ταὐτόν ἐστι κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶτταν. *Cimbris interim* ᛘᛅᚱᚴᛅᛘᛁᚾᚾ *videntur* Latrones prædonésq; *dicti; quòd Sicarii maximè infestent limites regionum confinium. Prorsus ut* ᚢᛁᚴᛁᚾᚴᛁᛦ *iisdem Cimbris dicebatur* Pirata, *à* ᚢᛁᚴ, Sinus maris; *quòd in iis plerumque delitescerent piratæ à tempestatibus tuti, vel prædæ intenti. Vide Wormium paginâ* 269 *Danicorum monumentorum.*

MARZGAN. GAMARZGAN. AFMARZGAN, Scandalizare. GABAI AUGO ΨEIN MARZGAI ΨUK: Si oculus tuus scandalizat te; *Matth.*

Matth. 5:29. *Marc.* 9:43. SAÞAZUH SAEI GAMARZJAI AINANA ÞIZE LEITILANE: Quiſquis ſcandalizaverit unum ex his puſillis; *Marc.* 9:42. ÞATA RODIDA IZWIS EI NI AFMARZJAINDAU: Hæc locutus ſum vobis ut non ſcandalizemini; *Joh.* 16:1. AFMARZEINS GABEINS: Deceptio divitiarum; *Marc.* 4:19. *Anglo-ſaxonibus* myrran *eſt* Scandalizare. he ſetenc ðone blindan. þe ðone ungeſceadwiſan myrð. Is coram cœco ponit offendiculum, qui ſcandali occaſionem præbet non habenti lumen diſcretionis; *Paſtoral.* LIX, 6.

MATIBALGS, Pera; *Marc.* 6:8. *Luc.* 9:3. *Angloſax.* metbelig. *Danis* madpoſe. *Vox eſt compoſitionis manifeſtæ: à* MATS, Cibus; *&* BALGS, Bulga, ſaccus. *Danis quoque* mad *eſt* Cibus; poſe *verò*, Sacculus.

MATS, Eſca, cibus; *Joh.* 6:55. MATEINS, Cibi; *Marc.* 7:19. MATJAN, Manducare; *Marc.* 3:20. *Joh.* 6:31. MATIBALGS, Pera; *Marc.* 6:8. *Luc.* 9:3. UNDAURNIMAT, Prandium; *Luc.* 14:12. NAHTAMAT, Cœna; *Marc.* 6:21. *Luc.* 14:12. *Angloſax.* mæte. mete. met. *Alam.* muas/ muos. *Hiſp.* mueſo. *Cimbr.* ᛘᛅᛏ. *Dan.* mad. *Angl.* meat. *vett Belgis* moes. *Omnia hæc, ſi Mericum Caſaubonum audimus, deſumpta ſunt ex* ματτύη *vel* ματτύα, Lautitiæ, cibus delicatior. *Fortaſſè tamen non minùs commodè poſſunt deduci ex* μασᾶν *vel* μασσᾶν, Mandere, manducare. *vel ab illo* μάττυ, *quod vetuſtioribus olim Græcis* Edulem cibum *denotâſſe diſcimus ex Proœmio* δειπνοσοφιστῶν *ſcriptori præmiſſo. Dores interim, authore Etymologo, dicunt* μάδδα *pro* μάζα. *Suidas quoque teſtis eſt Megarenſes* τὴν μάζαν, *ſive* τροφὴν, *vocare* μάδδαν. *Theotiſcum tamen* muos *videri poteſt abſciſſum ex* μυττωτὸν, Pulmentum ex oleribus intritum ex allio, porro, caſeo, ovo, oleo, aceto. *Donatus in Terentii Phorm. Act.* II, *Sec.* 2 Alliatum moretarium *vocat. vide Joſ. Scaligerum in Moretum.*

MAÞA, Vermis; *Marc.* 9:44, 46, 48. *Angloſax.* maða. *Alam.* mado. *Cimbr.* ᛘᛅᚦᚴᚱ. *Dan.* maddick. *Iſl.* madkur. *Angl.* maggot. *Belg.* made/ mape. *quod poſtremum Kilianus derivat à* mapen / Metere, depaſcere: *ſed* mape *uſitatiſſimâ Belgis deflexione factum eſt ex* made. *quod ipſum tamen videri poteſt originem traxiſſe ex* μαδαρὸς *vel* μαδὸς, Lævis, glaber, depilis. *Rationem etymologiæ continet, quòd in quotidiano ſermone dicant Angli* as naked as a worm / *& Belgæ* so naeckt als een worm / *cùm innuere volunt aliquem eſſe Iro pauperiorem. quò etiam pertinet illud* γυμνότερος λεβηρίδος, *cujus meminere Heſychius & Suidas. Cæterùm ut vox* MAÞA *&* σκώληξ *hoc in loco uſurpantur de Conſcientiæ ſtimulis perpetuò recrudeſcentibus ac nunquam intermorientibus, ita quoque*

Digitized by Google

que Danis ſamvittigheds orm oc plage *de iiſdem perpetim vellicantis atque animum lancinantis conſcientiæ cruciatibus uſurpatur. Belgæ*, **den worm ſijnes geweetens knaeght hem onophoudelik.**

𐌼𐌰𐌸𐌻𐍃, Forum; *Marc.* 7:4. **𐍆𐌹𐌻𐌿 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌸𐌻𐌾𐌰 𐌼𐌹𐌸 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃**: Multa non loquar vobiſcum; *Joh.* 14:30. **𐌼𐌰𐌸𐌻𐌴𐌹𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌽𐌹 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌿𐌸**: Loquelam meam non cognoſcitis; *Joh.* 8:43. **𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌼𐌰𐌸𐌻𐌴𐌹𐍃 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰𐌹𐍃 𐍅𐌰𐍃**: Princeps ſynagogæ erat; *Luc.* 8:41. mæðlan *Cædmoni eſt* Sermocinari, cauſſam agere. meðel, Sermo. *item* Concilium. *Alamannis* mahal *eſt* Curia, concio. *Danis* mæle *eſt* Oratio. *Iſlandis* maal/ Sermo, loquela. *Huc etiam pertinet receptiſſima ſæculo ſemibarbaro vox* Mallus, *pro Conventu publico, vel Cætu hominum convocato ad tranſigendum de negotiis publicis. Forum igitur Gothis* **𐌼𐌰𐌸𐌻𐍃** *dictum à* **𐌼𐌰𐌸𐌻𐌾𐌰𐌽**, Loqui, ſermonem habere; *quòd olim in Foro cauſſas egerint & publicas de ſummâ rerum orationes habuerint. Quam ob cauſſam quoque* Forum *Angloſaxonibus dicebatur.* ſpræce, *à* ſprecan, Loqui. *Vide quæ annotavimus ad gl* C, 5. *in* Curia, mahal. *ubi quoque inveſtigamus originem vocis* Parlamentum.

𐌼𐌰𐌿𐌳𐌴𐌹𐌸. 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌿𐌳𐌴𐌹𐌸 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹𐍃: Suggeret vobis omnia; ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα. *Joh.* 14:26.

𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌳𐌰. 𐌲𐌰𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Breviavit dies; ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. *Marc.* 13:20.

𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍃: Manè erat; *Joh.* 18:28. **𐌹𐌽 𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃**: Manè tranſeuntes; *Marc.* 11:20. *item* 15:1. **𐌰𐍄𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌽 𐌸𐌰𐌽 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌽𐌰𐌽𐌰 𐍂𐌿𐌽𐌰 𐌽𐌴𐌼𐌿𐌽**: Manè autem facto conſilium inierunt; *Matth.* 27:1. *Angloſax.* mæꝛıȝen. meꝛıȝen. meꝛȝen. moꝛȝen. *Alam.* morgan. *Cimbr.* ᛘᚮᚱᚴᚢᚿ. *Iſl.* morgun. *Dan. & Belg.* mergen. *Angl.* morrow. *De vocabuli origine hæc habet Mericus Caſaubonus: Quis ad Græcorum verborum ſonos aures habet vel tantillum imbutas, qui cum audit ſolemne illud in omnium ore,* **good morrow**/ *non Græcos audire ſe putet* καλὴν ἡμέραν *dicentes? &c. Ego Angloſaxonicum* mæꝛıȝen *olim ſuſpicabar deſumptum ex* maꝛe *vel* mæꝛꝛe, Amplius; *quandoquidem Craſtinus dies, vel Manè craſtinum nihil eſt aliud quàm ſpatium vitæ ulterius adhuc, eoq; lucro apponendum. Ab hac etymologiâ non abludit illud Horatii lib.* I *Carm. Ode* 9;

Quid ſit futurum cras, fuge quærere; &
Quem ſors dierum cumque dabit, lucro
Appone —— *Obſerva interim quòd* **𐌼𐌰𐌿𐍂𐌲𐌹𐌽𐍃** *Gothis*

non

Digitized by Google

non tam Cras *denotat, quàm* Manè *sive* Tempus matutinum. *at Matth.* 6:30 ΓΙSΤΚΛΑΛΑΓΙS *est* Cras.

MΛΝΚΝΛΝ, Sollicitum esse, curis torqueri. ΝΙ ΜΛΝΚΝΛΙΨ: Ne solliciti sitis; *Matth.* 6:25, 31. *& mox tmemate* 27; ΘΛS ΪΖΥΛΚΛ ΜΛΝΚΝΛΝΛS ΜΛΓ ΛΝΛΛΝΚΛΝ ΛΝΛ ΥΛΗSΤΜ SΕΙΝΛΝ ΛΛΛΕΙΝΛ ΛΙΝΛ: Quis vestrûm sollicitè cogitans potest adjicere ad staturam suam cubitum unum? *Videtur quoque verbum* murnan *ita usurpâsse Cædmon* 18, 14. *&* 74, 4. *atque adeò antiquissimæ hujus acceptionis intuitu* ΜΛΝΚΝΛΝ *&* murnan *videntur valdè affinia Græco* μεριμνᾷν, Curare, curæ habere. *quumque* murnan *aliquantò post Anglosaxones*, murnen *Alamanni*, mourn *Angli usurpaverint pro* Dolere, lugere, *crediderim posteriores verbum hoc à molestissimo sollicitudinum cruciatu ad quasvis alias mœrentis animi anxietates deflexisse. Ita post observamus* SΛΝΚGΛΝ *&* sorgan *olim accepta pro* Dolere; *at postea pro* Curare, curis macerari; *contra, quàm in* ΜΛΝΚΝΛΝ *videmus contigisse.*

ΜΛΝΚΨΚ, Cædes, latrocinium. ΜΛΝΚΨΚ ΓΛΤΛΥΙΑΕΛΝΝ, Homicidium fecerant; *Marc.* 15:7. ΜΛΝΝΛΜΛΝΚΨΚGΛ, Homicida; *Joh.* 8:44. ΜΛΝΚΨΚΛ, Homicidia; *Marc.* 6:21. ΝΙ ΜΛΝΚΨΚGΛΙS, Non occides; *Matth.* 5:21. Cædes *vel* Homicidium *Anglosaxonibus dicitur* morð. morðor. morður. *Belg.* moord. *Angl.* murder. *Gall.* meurtre. *Complures interim viri summi jam olim observârunt maximos quosque Septentrionis legislatores* mordri *&* murdri *vocabula variè (pro ratione nimirum sibi peculiaris dialecti) in legibus Latinis adhibuisse; unde postea plures quoque Europæi voces easdem deprompsisse atque in vernaculum sibi sermonem transtulisse judicantur. Quamvis & ab antiquissimâ Cymræorum sive Cambrobritannorum linguâ receptam hanc Homicidii appellationem desumptam putet Jo. Davies, quem vide in* Murn *&* Murndwrn.

ΜΛΥΙ, Puella; *Matth.* 9:24 *&* 25. *Marc.* 5:42. 6:28. ΜΛΥΙ *in Vocandi casu*; *Luc.* 8:54. *pro quo legas* ΜΛΥΙΛR, *Marc.* 5:41. ΘΛΨ ΨΙΝΔΛΝS ΔΝ ΨΙΖΛΙ ΜΛΥGΛΙ: Dixit Rex puellæ; *Marc.* 6:22. *& mox ejusdem capitis commate* 28; ΛΤΓΛΒ ΪΤΛ ΨΙΖΕ ΜΛΝGΛΙ: Dedit illud puellæ. *Danis* møe *est* Virgo. *Islandis* mey / Virgo. meyar / Virgines.

ΜΕΙΝS, Meus; *Marc.* 15:34. *Luc.* 9:35. ΛΗΜΛ ΜΕΙΝS: Spiritus meus; *Luc.* 1:47. SΛΙΥΛΛΛ ΜΕΙΝΛ: Anima mea; *Luc.* 1:46. ΛΙΨΕΙ ΜΕΙΝΛ: Mater mea; *Luc.* 8:21. ΛΛΛΛ ΨΛΤΛ ΜΕΙΝ ΨΕΙΝ ΪSΤ: Omnia mea tua sunt; πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστι. *Luc.* 15:31. *Joh.* 17:10.

17:10. ҍⲀN MЄINS: Dominus meus; *Luc.* 16:3. ⲀTTⲀ MЄINS: Pater meus; *Joh.* 8:28. 10:29.

MЄⲖ, Tempus, χρόνος. MЄⲖ ⲇⲚ ⲂⲀIⲔⲀN: Tempus pariendi; *Luc.* 1:57. ÏN STIⲔⲀ MЄⲖIS: In momento temporis; *Luc.* 4:5. SVⲖⲖⲀⲚⲇ MЄⲖIS MIΨ ÏZVIS VⲀS: Tanto tempore vobiscum fui? *Joh.* 14:9. ΘⲀN ⲖⲀГГ MЄⲖ ÏST: Quantum temporis est? *Marc.* 9:21. MЄⲖⲀ ⲖⲀГГⲀ, Tempore multo; *Luc.* 8:27. ⲂⲀⲔNIⲖⲈNⲀ. NⲀNh ⲖЄITIⲖ MЄⲖ MIΨ ÏZVIS ÏM: Filioli, adhuc modicùm vobiscum sum; *Joh.* 13:33. MⲀNⲀГ MЄⲖ ҍⲔⲀVⲀⲖV ÏNⲀ: Multis temporibus arripiebat illum; *Luc.* 8:29. ⲚZⲚh ΨⲀMMⲀ MЄⲖⲀ: Ex hoc; *Joh.* 6:66. MЄⲖ, Tempus, καιρός. MЄⲖ MЄIN: Tempus meum. ὁ καιρὸς ὁ ἐμός. *Joh.* 7:6 & 8. ⲚSҍⲚⲖⲖNⲈⲇⲀ ΨⲀTⲀ MЄⲖ: Impletum est tempus. πεπλήρωται ὁ καιρός. *Marc.* 1:15. ⲚⲚ ÏN ΨⲀMMⲀ MЄⲖⲀ: Nunc in tempore hoc. νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. *Marc.* 10:30. ҍⲀⲚⲔ MЄⲖ: Ante tempus. πρὸ καιροῦ. *Matth.* 8:29. ⲀT MЄⲖ: In tempore. τῷ καιρῷ. *Marc.* 12:2. ÏN MЄⲖⲀ: In tempore. ἐν καιρῷ. *Luc.* 20:10. ⲇⲚ MЄⲖⲀ ГⲀⲖⲀⲚⲂЄGⲀNⲇ: Ad tempus credunt. πρὸς καιρὸν πιστεύουσι. *Luc.* 8:13. ⲀҍSTⲈΨ ҍⲀIⲔⲔⲀ ÏMMⲀ ⲚⲚⲇ MЄⲖ: Recessit ab illo usque ad tempus. ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. *Luc.* 4:13. *Valdè affine est Græco* μέλλειν, *prout scriptoribus Græcis* ὁ μέλλων χρόνος *est* Futurum tempus.

MЄⲖⲀ, Modius; *Marc.* 4:21. *Non ita longè recedit à Græco* μόδιος, *si consideremus* Δ *frequenter in* Λ *transire, ac plurima istius commutationis exempla producere viros longè doctissimos, qui scripserunt de Literarum permutatione. Videntur interim Anglosaxones eandem quoque vocem usurpâsse de Vase continente vinum vel alia quævis liquida.* mele, Patera. melar, Karchesia; *gl R*, 24. pæteŋmæle, Pelvis; *gl Ælfrici* 26.

MЄⲖGⲀN. ГⲀMЄⲖGⲀN, Scribere; *Marc.* 10:4. *Luc.* 1:1 & 3. *item* 2:1. MЄⲖIⲇⲀ, Scripsit; *Luc.* 1:63. ÏⲇⲇGЄⲇNN ⲀⲖⲖⲀI ЄI MЄⲖIⲇⲀI VЄSЄINⲀ: Ibant omnes, ut describerentur; *Luc.* 2:3. ГⲀMЄⲖЄI. MЄⲖЄI, Scribe; *Luc.* 16:6, 7. ГⲀMЄⲖIΨ ÏST: Scriptum est; *Matth.* 11:10. *Marc.* 1:2. GⲀINIS MЄⲖⲀM NI ГⲀⲖⲀⲚⲂЄIΨ: Illius scriptis non creditis; *Joh.* 5:47. ГⲀMЄⲖЄINS, Scriptura; *Joh.* 7:38. ΨⲀTⲀ ГⲀMЄⲖIⲇⲈ, Quod scriptum est, scriptura; *Joh.* 10:35. *item* 17:12. MЄⲖⲀ NI MⲀhT ГⲈΨS NI ⲔⲚNNⲀNⲇⲀNS: Scripturas nec potentiam Dei scientes; *Marc.* 12:24. *Luc.*

Luc. 4:21. **ufarmeleins**, Inscriptio; *Marc.* 12:16. **ufarmeli**, Titulus; *Marc.* 15:26. **gilstrameleins**, Indictio *vel* Descriptio tributi; *Luc.* 2:2. *Maximam habet hoc verbum affinitatem cum Græco* μέλαν, Atramentum.

mena, Luna; *Marc.* 13:23. *Anglosaxonibus* mona. *Alamannis* mane. *Danis* maane. *Anglis* **moon**. *Belgis* **maen**. *Græcis* μήνη, *& Doricè* μάνα.

menaþ. **menoþ**, Mensis. **menaþs fimf**: Menses quinque; *Luc.* 1:24. **menoþs þrins**: Menses tres; *Luc.* 1:56. *Anglosaxonibus* monað. *Alamannis* maneth/ manod. *Cimbris* manaþ. *Danis* maaned. *Islandis* maanadur. *Anglis* **moneth**. *Belgis* **maend**. *Græcis* μὴν *est* Mensis. *quod à* μήνη, Luna; *nihil enim aliud est Mensis, quàm mensura curriculi lunaris.*

merjan, Prædicare; *Matth.* 11:1. *Marc.* 5:20. *Luc.* 4:19. **wailamerjan**, Euangelizare; *Luc.* 1:19. 4:43. **merida wesun alla þo waurda**: Divulgabantur omnia hæc verba; *Luc.* 1:65. **meriþa**, Rumor, fama; *Marc.* 9:26. *Luc.* 4:14. *Alamannis* maren *est* Diffamare, divulgare. maara *vel* marida / Rumor, fama. *vide Observata nostra ad Willerami paginam* 99. *Belgis* **maere** *est* Rumor, celebritas famæ. **ver-maerd** / Celebris. *Anglosaxonibus quoque* ȝemæred beon *est* Divulgari. *Propriè tamen* mara *vel* mære *iis est* Magnus. mærre, Major. mærist *vel* mæst, Maximus. *unde &* mære *exp.* Celeber *in Ælfrici grammaticâ cap.* ix, *terminat.* 18. mære man, Vir illustris; *Beda* I, 13. IV, 28. V, 10. wid mære wer, Vir latè celebris; *Cædmon* 36, 25. 56, 19. mærista hlisa, Celeberrima fama; *Beda* II, 13. Machabeus se mæra Godes cempa, Machabæus inclytus ille miles Dei; *Ælfricus de veteri testamento, pag.* 23. mærsian, Magnificare, celebrare; *Beda* V, 22. him to mærðe, In suam gloriam; *Cædmon* 37, 16. *Cimbris* mærþ *est* Carmen encomiasticum. at mæra, Carmine celebrare. *vide Egilli Skallagrimi epinicium Classis primæ Strophâ* 2. *Ad ea interim quæ de* **merjan** *diximus, videtur etiam referri posse illud* **usmernoda**, *quod occurrit Luc.* 5:15; **usmernoda þan þata waurd mais bi ina**: Magis igitur pervasit sermo iste de illo.

mes, Discus, patina; *Marc.* 6:25 *&* 28. *Anglosaxonibus* mese *vel* myse *est* Mensa. *Alamannis* **mias**; *ita Kero.* *Varroni* Mensa, *dempto N, dicitur* Mesa; *à* μέσος, Medius, *quòd in medio poneretur. Vide Vossii etymologicum Latinum in* Mensa. *Fortassè quoque non malè huc referas Anglicum* **messe** / Ferculum. *quomodo Anglis* **a messe of pottage or porredge** *est* Ferculum jurulentum: *nisi*

putes **meſſe** *factum ex illo* Miſſus, *quod de Cibis in menſam illatis uſurpavit ſæculum ſemibarbarum. Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* **Meſſe** / Ferculum. *Angloſaxones* ſanð *dicebant.* ſanð *vel* eſtmete, Daps; *gr Ælfrici, cap.* ix, *terminat.* 54. *item gl Ælfrici, pag.* 21. ſanð *vel* piſta, Dapes, fercula; *gl R*, 30. twa geſoðene ſyflian ſanða, Duo cocta pulmentaria; *Regulæ Benedicti interlin. cap.* 39.

MESA SKATGANE USVAATIDA: Menſas nummulariorum evertit; *Marc.* 11:15. *Vide proximè præcedens* MES.

MIDGA, Medius. ÞAIRHGAGGANDS ÞAIRH MIDGANS ÏNS: Tranſiens per medium illorum; *Luc.* 4:30. ÞAIRH MIDGA SAMARIAN: Per mediam Samariam; *Luc.* 17:11. ÏN MIDGAIM LAISARGAM: In medio doctorum; *Luc.* 2:46. 4:35. 6:8. UR-REIS ÏN MIDUMAI: Surge in medium; *Marc.* 3:3. ÏN MIDUMAI ÞAURNIVE: In medio ſpinarum; *Luc.* 8:7. *Angloſaxonibus* on myðdan *eſt* In medio. *Alamannis* in mittan. *Cimbris* I ΨIÞIN ✱ΠHIN *eſt* In mediâ domo. ΨIÞΠÅ ΛB4ΛK, Hora ſexta, *q. d. Media veſpera. Danis* midt *eſt* Medium, medius. *Anglis* **middle** *vel* **midſt**. *Belgis* **middel**. *Græcis* μέσος *& poëticè* μέσσος.

MIDGUN GARDA *Gothi dixerunt* Orbem habitabilem, *q. d. illud totius Univerſi medium quod incolunt homines.* URRANN GAGREÞTS GAMEÞAN ALLANA MIDGUN GARDA: Prodiit edictum ut deſcriberetur univerſus orbis; ἐξῆλθε δόγμα ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. *Luc.* 2:1. *Aliàs quoque Argenteo codici* MANASEDS *vel* MANASEÞS *nuncupatur, quaſi dicas Hominum ſedes. Angloſaxonibus* middan eaſð *vel* middan geaſð. *Alamannis* mittel gart. *Ac fortaſſè huc etiam pertinet quòd* MIDGASVEINAINS *dicitur* Diluvium *Luc.* 17:27. *ut innuatur cataclyſmum homines Deo optimo maximo inviſos veluti ſcopis quibuſdam everriſſe. Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* **Sweep**.

MIK NI SINTEINO HABAIÞ: Me non ſemper habetis; *Marc.* 14:7. SAEI SANDIDA MIK. MIÞ MIS ÏST: Qui me miſit, mecum eſt; *Joh.* 8:29. ANDAUGANDA MIK ALLA KUNGA: Beatam me dicent omnes generationes; *Luc.* 1:48. ÏNUH MIK NI MAGUÞ TAUGAN NIVAIHT: Sine me nihil poteſtis facere; *Joh.* 15:5. ÏDREIGO MIK: Pœnitet me; *Luc.* 17:4. ARMAI MIK: Miſerere mei; *Marc.* 10:48.

MI-

Digitized by Google

MIKILS, Magnus; *Luc.* 1: 15, 32. *Anglosax.* micel. mycel. mucel. *Alam.* michil/ mihhil/ mikel. *Cimbris* ΨΙΡΙΝ. *Anglis & Scotis* michel *vel* muckel. *Omnia sunt* ἀπὸ τοῦ μεγάλου. **DRUS MIKILS**, Ruina magna; *Matth.* 7: 27. **WIS MIKIL**, Tranquillitas magna; *Matth.* 8: 26. **MIKILANS**, Principes; *Marc.* 10: 42. **GATAWIDA MIS MIKILEIN**, Fecit mihi magna; *Luc.* 1: 49. **MIKILÞUHTANS**, Superbi; *Luc.* 1: 51. **MIKILJANDS GUÞ**, Magnificans Deum; *Luc.* 5: 25. **MIKILIDEDUN GUÞ**, Glorificaverunt Deum; *Matth.* 9: 8. **MIKILIDS FRAM ALLAIM**: Magnificatus ab omnibus; *Luc.* 4: 15. *Cimbris* ΨΙΡΙΝΝΙRΡΠΔ *est* Laboriosus. ΨΙΡΙΝΜΠΙΡΙΔ ΨΙΚΚ, Magnæ æstimationis viri. ΨΙΡΙΝ✱ΙΡΠΔ, Magnificus. *Anglis olim Ethelredus comes Gainorum cognominabatur* mucel, *eo quod erat corpore magnus & prudentiâ grandævus. Simeon Dunelmensis de Gestis regum Anglorum, ad annum* 868.

MILHMA, Nubes. **WARÞ MILHMA UFARSKADWJANDS IM**: Facta est nubes obumbrans eos; *Marc.* 9: 7. **GASAIƕAND SUNU MANS QIMANDAN IN MILHMAM**: Videbunt filium hominis venientem in nubibus; *Marc.* 13: 26. *Omnino videntur Dani ab hac priscâ voce reservâsse suum* molm / Nebula. *Belgis quoque* molm *est* Caries, *item* Ligni cariosi pulvis; *quòd majore aliquâ vi commotus atque agitatus, nebulæ instar officiat oculis.*

MILITONDANS, Milites; *Luc.* 3: 14. *Manifestè est ex* Militantes. *Vide quæ supra annotavimus in* **GADRAUHTEIS**, Milites.

MILIÞ, Mel; *Marc.* 1: 6. *Cambrobritannis* mêl *est* Mel. *Gallis* miel. *Italis* mele. *Græcis* μέλι.

MINNIST. MINNISTA. MINNIZA, Minimus. *occurrunt passim. Alamannis* min *&* minnist. *Belg.* minst. *Videntur esse à* μινὸς, *quod Atticum est pro* μικρὸς, Parvus, *ut scribit Eustathius. unde* μινύθω, Minuo. *quod quoque* Minuo *à Græco* μινύθω *putant desumptum.*

MIS, Me, mihi. **GATAWIDA MIS MIKILEIN SA MAHTEIGA**: Fecit mihi magna qui potens est; *Luc.* 1: 49. **QIMIÞ SWINÞOZA MIS AFAR MIS**: Venit fortior me post me; *Marc.* 1: 7, 17. **SAEI SANDIDA MIK. MIÞ MIS IST. NI BILAIÞ MIS AINAMMA ATTA**: Qui me misit, mecum est; non reliquit me solum pater; ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστιν. οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ. *Joh.* 8: 29. **TAITOK MIS SUMS. IK AUK UFKUNÞA MAHT USGAGGANDEIN AF MIS**: Tetigit me aliquis, nam ego novi virtutem de me exiisse; ἥψατό μού τις. ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν

Digitized by Google

δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. *Luc.* 8:46. **ATBAIRIÞ MIS SKATT. EI GASAIHVAU**: Afferte mihi denarium, ut videam; φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. *Marc.* 12:15. **HAUSEIÞ MIS ALLAI**: Audite me omnes; ἀκούετέ μου πάντες. *Marc.* 7:14. **BAIRIÞ INA DU MIS**: Ferte illum ad me; φέρετε αὐτὸν πρός με. *Marc.* 9:19. **HVAS IST MIS NEHVUNDJA**: Quis est meus proximus? τίς ἐστί μου πλησίον; *Luc.* 10:29. **AFLEIÞIÞ FAIRRA MIS**: Discedite à me; ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ. *Matth.* 7:23. **AF MIS SILBIN**: A me ipso; ἀπ' ἐμαυτοῦ. *Joh.* 8:28. **FRAVAURHTA MIS**: Peccavi; ἥμαρτον. *Matth.* 27:4.

MISSA *Gothis, &* mis *Anglosaxonibus aliisq; Septentrionalibus in compositione insinuant* Defectum, errorem, corruptelam, dissimilitudinem, *&c. Ita Gothis* **MISSADEDINS** *sunt* Offensæ, delicta, peccata; *Matth.* 6:14 & 15. **MISSALEIKS**, Varius, diversus; *Marc.* 1:34. **MISSAQISS**, Schisma, dissensio; *Joh.* 7:43. 9:16. 10:19. *Anglosaxonibus* misdæd *est* Maleficium, delictum. misboren cild, Abortus. miscweðan, Malè dicere. misfadian, Malè disponere. misfón, Labi, errare. mislár, Prava suggestio. mislic *vel* missenlic, Diversus, varius. mislician, Displicere. mishweorfde cneoris, Perversa generatio. *&c. Theotiscis* missidat *est* Peccatum. missidati / Peccata. missifiangen / Errare in deligendo. mislichen / Displicere. missihellen / Discrepare, dissonare. missiquedan / Perperam dicere. *&c. Gallis* mescontent *dicitur Qui non est contentus & ægrè fert aliquid.* mesdisant, Maledicus. *&c. Cimbris* misiafna *est* Disparare. mismæli, Lapsus *vel* Error linguæ. *Danis* misbrug *est* Abusus. misdæder / Maleficus. misfødsel / Abortus. mishage / Displicere. mistrøste / Diffidere. *&c. Anglis* misdeed / Delictum. misbecome / Dedecere. miscarrie / Perire, non assequi quod intenderas. mislead / In errorem perducere. mistrust / Diffidere. *&c. Belgis* misbruyck *est* Abusus. misdaed / Delictum. misgeboorte / Abortus. mishandelen / Malè tractare. misleyden / Seducere. mispriisen / Vituperare. mistrouwen / Diffidere. *&c. Vide plura de Teutonico* mis *&* missen *in Observatis ad Willerami paginam* 14.

MISSO. DU SIS MISSO ANDRUNNUN: Inter se disputaverant; *Marc.* 9:34. **QIÞANDANS DU SIS MISSO**: Dicentes ad semet ipsos; *Marc.* 10:26. 16:3. *Luc.* 2:15. 6:11. **MIÞ SIS MISSO**: Alter ad alterum; πρὸς ἀλλήλους. *Marc.* 15:31. **HVA IN VIGA MIÞ IZVIS MISSO MITODEDUÞ**: Quid in viâ inter vos tractabatis? *Marc.* 9:33. **FRIJOS NEHVUNDJAN ÞEINANA SVE ÞUS MISSAN**: Diliges proximum tuum sicut te ipsum; *Luc.* 10:27. **GALEIKAI SINA BAK-NAM**

Digitized by Google

𐌽𐌰𐌼 𐍅𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌼𐌹𐍃𐍃𐍉: Similes sunt pueris loquentibus ad invicem; *Luc.* 7:32.

𐌼𐌹𐍄𐌰𐌳𐍃, Mensura; *Luc.* 6:38. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹𐌴𐌹 𐌼𐌹𐍄𐌰𐌸 𐌼𐌹𐍄𐌹𐌸. 𐌼𐌹𐍄𐌰𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: In quâ mensurâ mensi fueritis, remetietur vobis; *Marc.* 4:24. *Anglosax.* ȝemet. *Alam.* mez. *Dan.* maade. *Belg.* maete. *Græcis* μέτρον.

𐌼𐌹𐍄𐍉𐌽, Cogitare. 𐌳𐌿 𐍈𐌴 𐌾𐌿𐍃 𐌼𐌹𐍄𐍉𐌸 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌰 𐌹̈𐌽 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌰𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌹𐌼: Quid cogitatis mala in cordibus vestris? *Matth.* 9:4. 𐍈𐌰 𐌹̈𐌽 𐍅𐌹𐌲𐌰 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌼𐌹𐍃𐍃𐍉 𐌼𐌹𐍄𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸: Quid in viâ inter vos tractabatis? *Marc.* 9:33. 𐌼𐌹𐍄𐍉𐌽𐍃, Cogitatio; *Luc.* 9:46. 𐌼𐌹𐍄𐍉𐌽𐌴𐌹𐍃, Cogitationes; *Marc.* 7:21. *Luc.* 2:35. 𐌿𐍆𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌼𐌹𐍄𐍉𐌽𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐌴: Noscens cogitationes eorum; *Luc.* 5:22. 𐌹̈𐍃 𐍅𐌹𐍃𐍃𐌿𐌷 𐌼𐌹𐍄𐍉𐌽𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐌴: Ipse sciebat cogitationes eorum; *Luc.* 6:8. *Matth.* 9:4. *Probatis scriptoribus Græcis* πρὸς ἐμαυτὸν ἐννοῶ *est* Mecum cogito, cum animo meo considero.

𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Cum eo; μετ' αὐτοῦ. *Matth.* 5:25 & 41. 𐍆𐌰𐌽 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌿𐍃: Dominus tecum; ὁ κύριος μετὰ σοῦ. *Luc.* 1:28. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌼𐌹𐌺. 𐌼𐌹𐌸 𐌼𐌹𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Qui me misit, mecum est; ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστι. *Joh.* 8:29. 𐌼𐌹𐌸 𐌼𐍉𐌳𐌰: Cum irâ; μετ' ὀργῆς. *Marc.* 3:5. 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌼𐌹𐍃𐍃𐍉 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌴𐌹𐌲𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹𐌸: Inter vos pacem habete; ἐν ἀλλήλοις εἰρηνεύετε. *Marc.* 9:50. 𐌼𐌹𐌸 𐍃𐌹𐍃 𐌼𐌹𐍃𐍃𐍉 𐌸𐌰𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽: Intra se cogitabant; συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς. *Luc.* 20:5 & 14. 𐌼𐌹𐌸 𐍃𐌹𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳 𐌱𐍂𐌿𐌸𐍆𐌰𐌳: Secum habent sponsum; μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον. *Marc.* 2:19. 𐌼𐌹𐌸 𐍄𐍅𐌴𐌹𐌷𐌽𐌰𐌹𐌼 𐌼𐌰𐍂𐌺𐍉𐌼 𐌳𐌰𐌹𐌺𐌰𐍀𐌰𐌿𐌻𐌹𐍉𐍃: Inter medios fines Decapoleos; ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. *Marc.* 7:31. *Recurre ad ea quæ dicimus in* 𐍄𐍅𐌰, Duo. 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐌴𐌹 𐌹̈𐍃 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌳𐌿 𐌹̈𐌼: Hæc illo loquente ad eos; ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς. *Matth.* 9:18. *Luc.* 9:33, 36. 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐌴𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌰𐌽𐌰𐍄𐍂𐌰𐌼𐍀 𐌹̈𐌽𐌰: Cùm turbæ irruerent in eum; ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ. *Luc.* 5:1. *Aliquando quoque* 𐌼𐌹𐌳 *scribebant; sicuti videre est Luc.* 7:11. *Anglosaxones* miδ *scribunt. Alamanni* mit. *Cimbri* ᛘᛁᚦ. *Dani* med. *Angli* with. *Belgæ* met. *Græci* μετά.

𐌼𐌹𐌸𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐌰: Discumbebant cum Jesu; συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ. *Matth.* 9:10. *Refer ad* 𐌰𐌽𐌰𐌺𐌿𐌼𐌱𐌾𐌰𐌽:

𐌼𐌹𐌸𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌶𐌰𐌹: Congratulabantur ei; *Luc.* 1:58. *Refer ad* 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌽, Gaudere.

Digitized by Google

miþiddedun imma: Comitabantur eum; *Marc.* 15:41. *Luc.* 14:25. *pro quo legas* mididdedun imma, *Luc.* 7:11.

miþinngalaiþ miþ Iesua: Introivit cum Jesu; *Joh.* 18:15.

miþmatjiþ im, Manducat cum illis; συνεσθίει αὐτοῖς. *Luc.* 15:2.

miþrodidedun imma wairos twai: Loquebantur cum eo viri duo; ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ. *Luc.* 9:30.

miþsokjan, Disquirere, rationes unà cum aliis conferre ad rei alicujus indagationem; συζητεῖν. *Marc.* 8:11. *Refer ad simplex* sokjan, Quærere.

miþstandandans imma: Cum illo stantes; *Luc.* 9:32.

miþushramidans, Unà crucifixi; *Matth.* 27:44. *Marc.* 15:32.

miþuskeinandans þai þaurnjus: Simul exortæ spinæ; *Luc.* 8:7. *Vide* keinan.

mizdo, Merces. mizdo izwara managa in himinam: Merces vestra multa in cœlis; *Luc.* 6:23 & 35. *atque alibi passim. Anglosax.* með. *Alam.* mieta. *Angl.* meed. *Belg.* miede/ miete. *Manifestè interim* mizdo *est à* μισθὸς, Merces. *at Anglosaxonicum* með, *unà cum reliquis, videri potest factum ex* mizdo, *extrito* z. *Vide observata nostra ad Willeramum, in Alphabeticâ serie monosyllaborum Anglosaxonicorum, voce* með.

mod, Ira. modags, Iratus. *Quemadmodum interim Græcis* θυμὸς *non modò* Animum, *verùm etiam* Iram *atque* Excandescentiam *significat; ita codici Argenteo* mod *tantummodò restringitur ad* Iracundiam. ussaihwands ins miþ moda: Circumspiciens eos cum irâ; *Marc.* 3:5. fullai wauhrþun allai modis: Repleti sunt omnes irâ; *Luc.* 4:28. modags warþ, Indignatus est; *Luc.* 15:28. *Matth.* 5:22. *Ita quoque rex Regnerus Lodbrog Epinicii sui Strophâ* 27; [illegible runic text]: Filiis meis sua ira rubescet. *Anglis quoque* mood *vel* angrie mood *est* Ira *vel* Animus gravi irâ incandescens. *Anglosaxonibus* moð *est* Mens, animus. *Alamannis* muat. *Danis* moð. *Belgis* moed/ gemoed. *De origine vocis* moð *sequentia hæc ferè habent Observationes nostræ in Willeramum.* moð/ Mens, animus, *videri potest detruncatum ex* μόθος, *prout Hesychio* μόθος *exp.* πόνος, Labor; *quandoquidem ea est præstantissimæ cujusque mentis natura, ut quemadmodum ignis sinè sui alimenti usu esse non potest; ita nequit sublimis hæc divinæ auræ particula diu subsistere sinè pabulo actuum sibi peculiarium, ingenitorum, cognato-*

natorum, aut certè cum ætate agnatorum. Similis etymologiæ rationem videntur agnovisse, qui Græcum θυμὸς *deduxerunt* ἀπὸ τοῦ θύειν, *quod est* ὁρμᾷν, Cum impetu ferri, subitò commoveri. *Appositè Seneca Consol. ad Helviam, cap.* 6; Homini mobilis & inquieta mens data est. nunquam se tenet. spargitur, & cogitationes suas in omnia nota atque ignota dimittit; vaga, quietis impatiens, & novitate rerum lætissima. Quod non miraberis, si primam ejus originem adspexeris; non est ex terreno & gravi concreta corpore. Cœlestium autem natura semper in motu est. *Quintilianus orat. institut. lib.* I, *cap.* 1; Sicut aves ad volatum, equi ad cursum, ad sævitiam feræ gignuntur; ita nobis propria est mentis agitatio atque solertia: unde origo animi cœlestis creditur. Hebetes verò & indociles non magis secundùm naturam homines eduntur, quàm prodigiosa corpora & monstris insignia: sed hi pauci admodum. *Mamertini Genethl. Maximiano Augusto in Natali ejus dictum*; Quicquid Immortale est, stare nescit; sempiternóq; motu se servat Æternitas. *Quum igitur humanus animus laboris assiduitate quodammodo sustentetur atque alatur, quumq; mens nostra inter innumeras diurnarum nocturnarúmq; cogitationum imagines, ob occultam cum cœlesti spiritu cognationem, semper aliquid aut inquirere aut agere nata sit; enixè nobis inter quotidiana animorum otia remissionésq; elaborandum est, ut, spontaneum impetum sequentes, hanc animi nostri vim ad publicum privatúmq; commodum transferamus.*. Quò magis pravitas eorum admiranda est, *inquit Sallustius Jugurth.* qui dediti corporis gaudiis, per luxum atque ignaviam ætatem agunt: cæterùm ingenium, quo neque melius neque amplius aliud in naturâ mortalium est, incultu atque socordiâ torpescere sinunt. *Ne igitur & ipsi quoque culpationem hujuscemodi mereamur, irrequietum hunc atque indefatigabilem animi nostri vigorem, animorum præcipuè cultui impendamus; qui tum demum ritè coli judicantur, quum veræ pietatis & liberalium artium præceptis imbuuntur. Quamobrem propria hæc munia humanæ mentis, antiquissimâ præcipuáq; curâ semper nobis exercenda judicemus.* μέγιστον γὰρ ἐν ἐλαχίστῳ, νοῦς ἀγαθὸς ἐν ἀνθρώπου σώματι, Maximum enim in minimo, mens bona in hominis corpore; *ut loquitur Isocrates ad Demonicum. Immo* ὁ νοῦς, *ut in libello* περὶ τοῦ εἰς τὰ προπαιδεύματα συνόδου *loquitur Philo Judæus*, κυρίως ἄνθρωπός ἐστιν ἐν ἀνθρώπῳ. *Locus ipse meretur adscribi.* οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς γεγονόσι τὸν εὐεργέτην ἐπαινεῖν διδασκόμεθα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ νοῦ, ὃς κυρίως ἄνθρωπός ἐστιν ἐν ἀνθρώπῳ, κρείττων ἐν χείροσι, ἀθάνατος ἐν θνητῷ. Non ob terrena solùm Benefactorem laudare docemur, sed & ob Mentem, quæ propriè homo est in homine, potior in deteriore, immortalis in mortali. *Per hanc certè diligentiorem animorum culturam, non modò vitia radicitùs extrahuntur, verùm etiam præparantur humanæ mentes ad satus accipiendos; eáq; iis mandantur, quæ adulta fructus cumulatissimos ferant sublimioris illius doctrinæ, quâ nihil uberius,*

rius,

Digitized by Google

rius, nihil florentius, nihil præstantius hominum vitæ datum est. Hæc enim una nos, *inquit Tullius sub finem libri Primi de Legibus*, cum cæteras res omneis, tum (quod est difficillimum) docuit, ut nosmet ipsos nosceremus: cujus præcepti tanta vis, tanta sententia est, ut ea non homini cuipiam, sed Delphico Deo tribueretur. Nam qui se ipse nôrit, primùm aliquid sentiet se habere divinum; ingeniúmq; in se suum, sicut simulachrum aliquod, dedicatum putabit, tantóq; munere Deorum semper dignum aliquid & faciet & sentiet: & cùm se ipse perspexerit totúmq; tentârit, intelliget quemadmodum à Naturâ subornatus in vitam venerit, quantáq; instrumenta habeat ad adipiscendam Sapientiam: quoniam principiò rerum omnium quasi adumbratas intelligentias animo ac mente conceperit; quibus illustratus, Sapientiâ duce, bonum virum, & ob eam ipsam caussam cernat se beatum fore.

𐌼𐍉𐍄𐌰 *vel* 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍃𐍄𐌰𐌳𐌰, Telonium. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍂𐌹 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍃𐍄𐌰𐌳𐌰: Vidit publicanum sedentem ad telonium; *Luc.* 5:27. 𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌰𐍄 𐌼𐍉𐍄𐌰𐌹: Vidit hominem sedentem in telonio; *Matth.* 9:9. *Marc.* 2:14. *Hinc* 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃 *est* Publicanus; *Luc.* 18:10, 11, 13. 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍂𐌾𐍉𐍃, Publicani; *Matth.* 5:47. *Luc.* 3:12. 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍂𐌾𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌹𐌶𐌴: Amicus publicanorum & peccatorum; *Luc.* 7:34. 𐌳𐌿 𐍈𐌴 𐌼𐌹𐌸 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍂𐌾𐌰𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌹𐌼 𐌼𐌰𐍄𐌾𐌹𐌸 𐍃𐌰 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂: Quare cum publicanis & peccatoribus manducat magister vester? *Matth.* 9:11. *Arbitrarer hæc affinitatem aliquam habere cum Anglosaxonico* mot *vel* ʒemot, Conventus, *propter frequentiam hominum assiduè confluentium ad telonium; nisi aliam suspicionem injecissent Cottonianæ quatuor interlineatorum Euangeliorum glossæ: siquidem verba Matth.* 22:19 Ostendite mihi numisma census, *hunc in modum reddidit pervetustus ille glossator*, æðeƿaſ me mẏnıttꞃe *vel* mót ðæſ cẏnınʒ *vel* ðæſ ʒnoeſa:· *nam si* mót ðæſ cẏnınʒeſ *est* numisma census, *frustra profectò fuerit qui aliunde petendum putabit nomen Principalem censum redimentium exigentiúmq;.*

𐌼𐍉𐍄𐌾𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌼𐍉𐍄𐌾𐌰𐌽, Occurrere, obviam ire. *Luc.* 14:31. *Joh.* 12:18. *ubi tamen aliquantò ante paragrapho* 13 *dicitur*, 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰𐌲𐌰𐌼𐍉𐍄𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Processerunt obviam ei. *Belgis* **moeten/ gemoeten/ ontmoeten** *est* Obviare, obviam procedere. *Anglis* **meet**. *de quo fusè agit etymologicum Anglicum. Mihi interim* 𐌼𐍉𐍄𐌾𐌰𐌽 *&* **moeten** *singularem videntur habere affinitatem cum Cimbrico* ΨÄ4I *& Danico* **mod/** Adversùm, contra. *quæ derivatio ad amussim quoque respondebit verbis* ἀντιάω, ἀντάω, ἀντιάζω, ἀπαντιάζω, ὑπαντιάζω, Occurro, obviam procedo, *ab* ἄντην, Ex adverso, contra: *nam sic*

Digitized by Google

sic quoque ἀντίον ἐλθεῖν *Græcis erat* Obviam venire.

MULDA USHRISJAIÞ: Pulverem excutite; *Marc.* 6:11. *pro quo legas Luc.* 9:5; AFHRISJAIÞ MULDA: *Cui respondet illud Apuleji de Herbis cap.* 1, § 1; ahryra þa moldan of. Excute pulverem. *nam Anglosaxonibus* mold *est* Humus, pulvis. *Alamannis* molt. *Cimbris* ᛘᚢᛚᛏ. *Danis* muld. *Islandis* molld. *Anglis* mould. *Belgis* mul/ gemul *est* Pulvis. *unde* turf-mul *Hollandis dicuntur* Minutissima bituminosorum cespitum fragmina in pulverem quodammodo redacta. *Hinc etiam* mocle *Belgis*, *&* mould *Anglis est* Typus *vel* Forma ex gypso vel udo luto, in quâ metalla fundunt artifices. *Gallis quoque* moule, *&* *Hispanis* molde *dicitur*.

MUNAIDEDUN EI JAH LAZARAN USQEMEINA: Cogitaverunt ut & Lazarum interimerent; ἐβουλεύσαντο ἵνα καὶ Λάζαρον ἀποκτείνωσι. *Joh.* 12:10. *Sæpissimè quoque hæc hujusce verbi acceptio adhibetur ad Futurum tempus designandum.* ANA ÞATA MUNAIDA ÞAIRHGAGGAN: Illac cogitabat transire, *vel* Illac erat transiturus; δι' ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. *Luc.* 19:4. KUNNANDS ÞATEI MUNAIDEDUN USGAGGAN: Cognoscens quia venturi essent; γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι. *Joh.* 6:15. UNSIS MUNAIS GABAIRHTJAN ÞUK SILBAN: Nobis manifestaturus es te ipsum; ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν. *Joh.* 14:22. *Angli similiter dicunt*, he meaneth to goe this way. *Belgæ*, hy meynt desen weg henen te gaen/ Hàc transiturus est, *vel* Statuit hàc transire. *Maximè tamen huc facit illa Islandicæ linguæ proprietas quam tradit Runolphi Jonæ grammatica Islandica, paginâ* 109. *Duo verba defectiva, inquit Runolphus,* eg skal *&* eg mun / *sola nihil significant, sed in constructione cum aliis verbis Futuri temporis adjacentiam indicant, efficiúntq; orationis structuram non absimilem illi quam habet Græcorum* μέλλω. *ut* eg skal giøra/ *vel* eg mun giøra / Faciam *vel* Facturus sum: *cum ipsa verba, sine eorum ope, Futuro tempori denotando inidonea sint. Hactenus Runolphus. Utrumque verbum defectivum inflectitur paginâ* 113. *Vide quoque pagg* 115 *&* 116 *ejusdem Grammaticæ Islandicæ, editæ Hafniæ.* 1651.

MUNADS VAS SUNUS IOSEFIS: Putabatur filius Josephi; ἐνομίζετο υἱὸς Ἰωσήφ. *Luc.* 3:23. SUMAI MUNDEDUN: Quidam putabant; τινὲς ἐδόκουν. *Joh.* 13:29. NI MAN: Non puto; οὐ δοκῶ. *Luc.* 17:9. *Vide proximè præcedens* MUNAIDEDUN.

MUNÞS, Os, oris. USLUKNODA MUNÞS IS SUNS: Apertum est os ejus ilicò; *Luc.* 1:64. UZUH UFARFULLEIN HAIR-TINS

Digitized by Google

TINS RODEIA MUNÞS IS: Ex abundantiâ cordis loquitur os ejus; *Luc.* 6:45. *Anglosaxones* muð *dicunt*. *Alamanni* mund/ munt. *Cimbri* ΨΠΚ-ΚΠΔ. *Dani* mund. *Islandi* munnur. *Angli* mouth. *Belgæ* mond. *Valdè sunt affinia Græco* μῦθος, Oratio, sermo: *quomodo & Latinum* Os *quidam deduxerunt ab* ὄσσα, Vox. λογίον *denique veterum quibusdam dictum est* Os, *teste Julio Polluce libro Secundo, cap.* 4, § 22; *à* λόγος, Sermo. *Observa verò Gothos hoc in loco inserere* N, *quod Anglosaxones non admittunt: quomodo & pro Gothico* KUNÞS, *Anglosaxones dicunt* cuð, Notus. *pro* TUNÞUS, toð, Dens. *&c. Alibi tamen epenthesin literæ N veteribus fuisse familiarissimam, evincunt* Mingo *ex* ὀμιχέω. Lingo *ex* λείχω. Scindo *ex* σχίζω. Tango *ex* θίγω. Pango *ex* πήγω, *vel Dorico* πάγω. Verrunco *ex* ἐρρύκω. Densus *à* δασύς. Pinguis *à* παχύς. Anguis *ab* ἔχις, *Doricè* ἄχις. *&c.*

N A.

NAAT, Assumentum, commissura. ἐπίβλημα. *Luc.* 5:36. *Vide quæ infra attingimus in* NEÞLA, Acus.

NADR. *propriè* Hydrus, *sed frequenter* Viperam *vel alium quemvis* Serpentem *denotat*. KUNI NADRE, Genimina viperarum; γεννήματα ἐχιδνῶν. *Luc.* 3:7. *ubi versio Anglosaxonica*, nædðrena cyn. *Alamannica*, cunni natrono. *Videri possunt hæc aliquid traxisse ex* νέω *vel* νάω, Fluo; *unde quoque* Nereus & Najades *putantur nomen accepisse*. *Aliam de vocabuli origine conjecturam vide in annotatis ad Tatiani* LXII, 10.

NAHTAMAT, Cœna; δεῖπνον. *Marc.* 6:21. MANWEI ƕA AN NAHTMATJAN: Para quod cœnem; ἑτοίμασον τί δειπνήσω. *Luc.* 17:8. *Composita sunt ex* NAHTS, Nox, vespera; & MATS, Cibus: *quasi dicas, Vespertinus cibus, i. e. Cœna*. *Vide* NAHTS.

NAHTS, Nox; *Job.* 9:4. WAS NAHTS: Erat nox; *Job.* 13:30. NAHT JAH DAGA: Nocte & die; νύκτα καὶ ἡμέραν. *Marc.* 4:27. NAHTAM JAH DAGAM: Nocte ac die; νυκτὸς καὶ ἡμέρας. *Marc.* 5:5. *Luc.* 2:37. 18:7. ALLA NAHT ÞAIRH ARBAIDJANDANS: Per totam noctem laborantes; *Luc.* 5:5. NAHTAMAT WAURHTA: Cœnam fecit; *Marc.* 6:21. *Luc.* 14:12. *Job.* 12:2. BI ÞE ANDANAHTI WARÞ: Cùm vespera facta esset; *Marc.* 11:19. ANDANAHTJA ÞAN WAURÞANAMMA: Vespere autem facto; *Marc.* 1:32. ATANDANAHTJA JU ÞAN WISANDIN ƕEILAI: Vesper-

Vespertinâ jam tum existente horâ; *Marc.* 11:11. *Anglosax.* nıhꞇ. *Alam.* nacht/nact/naht. *Cimbr.* ᚾᛅᛏ. *Dan.* nat. *Isl.* nott. *Angl.* night. *Belg.* nacht. *Græcis* νὺξ *est* Nox. *&* νύκτα *poëtæ* νύχθα *dicunt. unde remansit* νυχθήμερον, Spatium viginti quatuor horarum. *Hesychio quoque* νυχὸς *exp.* νὺξ, σκότος, Nox, tenebræ. *at Suidæ* νύχος *est* Nox. *Martinio* νὺξ *est à* νύχος. *ipsum verò* νύχος *à* נוּח, Quies.

NAITEININS QIÞIÞ: Blasphemias loquitur; *Marc.* 2:7. *Luc.* 5:21. NAITEINOS SWA MANAGOS SWA SWE WAJAMERJANDA: Blasphemiæ omnes quibus blasphemaverunt; *Marc.* 3:28. *Fortassè est à* nıð, Inimicitia, odium, invidia, iniquitas, malitia, rancor. *Iniquissimâ etenim malitiâ impellente solent in blasphemias prorumpere nequam homines; quomodo Judæi dicuntur Christum tradidisse Pilato* IN NEIÞIS, Per invidiam; *Matth.* 27:18. *&* *Marc.* 15:10.

NAMO, Nomen. WEIHNAI NAMO ÞEIN: Sanctificetur nomen tuum; *Matth.* 6:9. ƕA NAMO ÞEIN: Quod nomen tuum? *Marc.* 5:9. GASATIDA NAMO: Imposuit nomen; *Marc.* 3:16. UNLEDS SUMS WAS NAMIN HAITANS LAZARUS: Pauper quidam vocabatur Lazarus; *Luc.* 16:20. ÞO SWESONA LAMBA HAITIÞ BI NAMIN: Proprias oves vocat nominatim; *Joh.* 10:3. NAMNA, Nomina; *Marc.* 3:17. NAMNIDA, Nominavit; *Luc.* 6:13, 14. *Anglosaxonibus* nama *vel* noma *est* Nomen. *Alam.* namo. *Gall.* nom. *Ital.* nome. *Hisp.* nombre. *Cimbr.* ᚾᛅᚠᚾ. *Dan. & Isl.* nafn. *Angl.* name. *Belg.* name/naem. *Græcis* ὄνομα *est* Nomen. *à* נָאַם, Dicere.

NANÞJANDS *videtur contineri in* ANANANÞJANDS, Audaciam sumens; *Marc.* 15:43. *quod vide suo loco.*

NANÞIDA, *Occurrit in* GANANÞIDA, Cessavit; *quod vide.*

NASJAN, Salvare, servare; *Matth.* 27:49. *Marc.* 3:4. *Luc.* 9:24 *&* 56. *item* 19:10. NASEI MIK US ÞIZAI ƕEILAI: Salvifica me ex hac horâ; *Joh.* 12:27. NASEI UNSIS FRAQISTNAM: Salva nos: perimus; *Matth.* 8:25. GABAURANS IST IZWIS HIMMADAGA NASJANDS: Natus est vobis hodie salvator; *Luc.* 2:11. SEƕUN AUGONA MEINA NASEIN ÞEINA: Viderunt oculi mei salutare tuum; *Luc.* 2:30. 3:6. HIMMADAGA NASEINS ÞAMMA GARDA WARÞ: Hodie salus huic domui facta est; *Luc.* 19:9. *Ut penitiùs aliquantò proprietatem atque originem hujus verbi capiamus, omnino recurrendum ad illud*

GA-

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽, *quod primà suà significatione usurpatur pro* Sanare, *& per consequens* Servare, ex imminentibus periculis atque ex mediâ morte eripere.

𐌽𐌰𐍄𐌹, Rete; *Marc.* 1: 16. 𐌽𐌰𐍄𐌾𐌰, Retia; *Marc.* 1: 18, 19. *Luc.* 5: 2, 4. *Anglosax.* nett. nyt. *Alam.* netze/nezze. *Angl.* nett. *Belg.* nette. *Islandis* noot *est* Rete. natur/Retia. *Valdè affinia sunt Græco* νήθειν, Nere, contexere. *Vide plura in annot. ad Tatiani* CCXXXVII, 3.

𐌽𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰. *Occurrit in* 𐌲𐌰𐌽𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰, Rigavit; *quod vide*.

𐌽𐌰𐌵𐌰𐌸𐍃, Nudus; *Marc.* 14: 52. *similiter quoque in ejusdem capitis commate proximè antecedente legimus*, 𐌱𐌹𐍅𐌰𐌹𐌱𐌹𐌸𐍃 𐌻𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌰𐌽𐌰 𐌽𐌰𐌵𐌰𐌳𐌰𐌽𐌰: Amictus sindone super nudo. *Anglosaxonibus* nacod *est* Nudus. *Alamannis* naccot/nachet/nahhut: *Danis* nøgen. *Islandis* nakenn. *Anglis* naked. *Belgis* naeckt. *Horum pleraque possent videri derivata ex* νάκη *vel* νάκος, Pellis; *quoniam nudi solà pelle sunt conspicui: nisi* næcud *manifestè videretur desumptum ex* νεκύδαλος, *qui est* Vermis grandior per varias mutationes in bombycem transiens. *vide Aristot. hist. animal.* V, 19. *& Plinium nat. hist. lib.* XI, *cap.* 22. *Angli certè etiamnum hodie nuditatis exemplum à vermibus petentes, dicere solent,* as naked as a worm. *Belgæ,* so naeckt als een worm. *Græci denique,* γυμνότερος λεβηρίδος. *Originationis quàm simillimæ rationem vide supra in* 𐌼𐌰-𐌸𐌰, Vermis.

𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃: Adhuc vivens; ἔτι ζῶν. *Matth.* 27: 63. *Luc.* 18: 22. *Joh.* 7: 33. 16: 12 & 16. 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻 𐌽𐌰𐌿𐌷: Modicùm; μικρόν. *Joh.* 16: 16, 17, 18, 19. 𐌽𐌰𐌿𐌷 𐍃𐍄𐌰𐌳𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Adhuc locus est; ἔτι τόπος ἐστί. *Luc.* 14: 22. 𐌽𐌹𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌴𐌹𐌽: Necdum habetis fidem? οὔπω ἔχετε πίστιν; *Marc.* 4: 40. *Joh.* 7: 6, 8. 𐌽𐌰𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽, Adhuc; ἔτι. *Luc.* 1: 15. *Joh.* 6: 17. 𐌽𐌰𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽𐌿𐌷 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽: Adhuc eo loquente; ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος. *Marc.* 5: 35. *Joh.* 7: 30, 39. 8: 20. 11: 30. 𐌽𐌰𐌿𐌷𐌲𐌰𐌽𐍉𐌷 𐍃𐌺𐌰𐌻 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Adhuc multa habeo vobis dicere; ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν. *Joh.* 16: 12.

𐌽𐌰𐌿𐍃, Mortuus, defunctus; *Luc.* 7: 12 & 15. 𐌽𐌰𐍅𐌴𐌹𐍃 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳: Mortui resurgunt; *Luc.* 7: 22. 𐌻𐌴𐍄 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃 𐌽𐌰𐍅𐌹𐌽𐍃: Sine mortuos sepelire suos mortuos; *Luc.* 9: 60. 𐌽𐌰𐌿𐍃 *videri potest desumptum ex* 𐌽𐌰𐌵𐌰𐌸𐍃, Nudus: *nudi nimirum nascimur, nudi morimur; Job* 1: 21. *Eccles.* 5: 15. 1 *Timoth.* 6: 7.

𐌽𐌰𐌿𐌸𐌴𐌹 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐍄𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽: Compelle intrare; *Luc.* 14: 23. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰𐌹 𐌲𐌿𐌸𐍃 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌳𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷 𐌹̈𐌽 𐌹̈𐌶𐌰𐌹

Digitized by Google

ïzai nauþjada: Regnum Dei euangelizatur, & omnis in illud vim facit; *Luc.* 16:16. jabai ƕas þuk ananauþjai: Si quis te angariaverit; *Matth.* 5:41. naudibandjos, Vincula quibus aliquis per vim constringitur; *Marc.* 5:3. *Runico lexico* ᚾᛆᚢᚦᚢᚾ *est* Gravis aliqua necessitas. ᚾᛆᚢᚦᚢᚾᚴᛆᚱ ᛋᛆᛏ, Coacta reconciliatio. ᚦᚱᛆᚢᚦ, Servitus. ᚦᚱᛆᚢᚦᚠᛁᛆ ᛘᛁᚴᚴ, Servi per vim subacti. *&c.* *Anglosaxonibus* neoð *vel* nyð *est* Necessitas. *Alam.* not. *Dan.* nød. *Angl.* need. *Belg.* nood. *Andreas Helvigius deduxit à* נָדַח, Impulit. *Anglosaxonicum interim* nyð *visum est mihi aliquando affinitatem habere cùm* νύσσω *vel* νύττω, Pungo, impello; *quòd Necessitas nos ad aliquid agendum aut patiendum quibusdam veluti stimulis adigat. Notum est illud Senecæ rhetoris lib.* IV, *Controv.* 4; Necessitas est, quæ navigia jactu exonerat. Necessitas est, quæ ruinis incendia opprimit. Necessitas est lex temporis.

ne, Non; οὐ. *Matth.* 5:37. *Joh.* 7:12.

neiþ, Invidia, rancor. ïn neiþis atgebun ïna: Per invidiam tradiderant eum; *Matth.* 27:18. *Marc.* 15:10. *Anglosax.* nið. *Alam.* nith / niith. *Belg.* nijd. *Suspicabar olim desumpta è medio vocis* ὄνειδος, Probrum; *quòd invidi gaudeant opprobria jacere in eos quibus invident: siquidem ea nunc præcipua multorum virtus est, ut in quovis certamine laudis pulchrè cum æmulis sævo tumultu atque invidioso clamore transactum putent. Nimirum* Cœca invidia est; *ut luculentè ait C. Flaminius apud Livium libro* XXXVIII. nec quicquam aliud scit quàm detrectare virtutes, corrumpere honores & præmia earum. *Nec malè fortè vocabulum dixeris compositum ex* νὴ *intensivo, &* εἴδω, Videre; *quòd invidi propria delicta veluti cæcutientes præterire, aliena verò vitia intentissimis oculis rimari soleant.* Aliena vitia in oculis habemus, à tergo nostra sunt; *Seneca libro Secundo de Irâ, cap.* 28. *Horatius libro* I, *Satyrâ* 3;

Cùm tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutùm,
Quàm aut aquila, aut serpens Epidaurius ———

Catullus Carm. XXII;

Nimirum idem omnes fallimur: neque est quisquam,
Quem non in aliquâ re videre Suffenum
Possis. Suus cuique adtributus est error.
Sed non videmus manticæ quid in tergo est.

neƕa, Juxta, propè, secùs. neƕa ïst asans: Propè est æstas; *Marc.* 13:28. neƕa ïairusalem was: Propè Jerusalem erat; *Luc.* 19:11. was neƕa dulþs: Propè erat dies festus; *Joh.* 7:2.

𐌽𐌴𐍈𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽: Appropinquare; *Marc.* 2:4. 𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌽𐌴𐍈𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌹𐌺 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌼𐍉𐍄𐌰𐍂𐌾𐍉𐍃: Erant appropinquantes ei omnes publicani; *Luc.* 15:1. 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐍃 𐌽𐌴𐍈𐌿𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Diliges proximum tuum; *Matth.* 5:43. *Marc.* 12:31. *Luc.* 10:27. 𐍈𐌰𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐌼𐌹𐍃 𐌽𐌴𐍈𐌿𐌽𐌳𐌾𐌰: Quis est meus proximus? *Luc.* 10:29. *Anglosaxonibus* neah. neh. nih *vel* nyh *est* Propè. *Alamannis* nah. *Cimbris* ᚾᛅ. *Danis* na/ nær. *Anglis* near/ nigh. *Belgis* nae/ naer. *Helvigius derivat ex* נגש, Accedere, appropinquare. *Fieri quoque potest desumpta esse ex medio τοῦ* ἐγγὺς, *quod Lexicographi afferunt pro* ἐγγὺς, Propè.

𐌽𐌴𐌸𐌻𐍃, Acus. 𐌰𐌶𐌹𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌿𐌻𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌺𐍉 𐌽𐌴𐌸𐌻𐍉𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽: Faciliùs est camelum per foramen acus transire; *Marc.* 10:25. *Anglosaxonibus* nædl. nedl. *Alamannis* nalde. *Danis* naael. *Islandis* naal. *Belgis* naelde. *Anglis* needle. *quod Mer. Casaubonus factum putat ex* βελόνη, Acus. *Rectiùs tamen statuas* needle *dici quasi* nadle/ *unde quoque Alamannicum* nalde *per levissimam metathesin factum esse liquet. atque adeò* nadle *istud manifestè traxerit originem ex prisco aliquo verbo Teutonico quod responderit Belgico* naeden/ naeyen/ Suere. *Veteribus enim tale aliquod verbum in usu fuisse, discimus ex illo* nauuit / Suit, *quod habet Tatianus* LVI, 7. *quemadmodum & ex illo* 𐌽𐌰𐌰𐍄, Assumentum, commissura, *quod occurrit in Argenteo codice Lucæ* 5:36.

𐌽𐌹 *vel* 𐌽𐌹𐌷 *sunt particulæ Negativæ. Latinis* Ne *vel* Ni. *Græcis* νὶ *vel* νή. *de quibus vide Vossii etymologicum in* Ne. 𐌽𐌹 𐌷𐌿𐌲𐌾𐌰𐌹𐌸: Nolite putare. 𐌽𐌹 𐌵𐌰𐌼: Non veni. 𐌾𐍉𐍄𐌰 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌽𐌹 𐌿𐍃𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸: Jota unum non præteribit. 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌿𐍂𐌸𐍂𐌾𐌰𐌹𐍃: Non occides. 𐌽𐌹 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐍃 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌸𐍂𐍉: Non exibis inde. 𐌽𐌹 𐌷𐍉𐍂𐌹𐌽𐍉𐍃: Non mœchaberis. *Hæc omnia occurrunt Matthæi cap.* 5. *ubi quoque* 𐌽𐌹 *vel* 𐌽𐌹𐌷 *frequenter promiscuè pro* Non *usurpantur. Vide quoque Matth.* 6:25, 26, *& seq.* 𐌽𐌹 𐌹̈𐌼 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍃: Non sum dignus; *Matth.* 8:8. 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌽: Non puto; *Luc.* 17:9. *Etiam* 𐌽𐌹𐌿 *usurpabant pro* 𐌽𐌹 *vel* 𐌽𐌹𐌷 *negativo.* 𐌽𐌹𐌿 𐍆𐌰𐍂𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌹𐍃: Non perjurabis; *Matth.* 5:33. *Vide quoque quæ mox dicimus in* 𐌽𐌹𐌷.

𐌽𐌹𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌼𐌰𐌲 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽 𐌰𐍄 𐌼𐌹𐍃: Nemo potest venire ad me; οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με. *Joh.* 6:65. *Luc.* 1:61. 18:19, 29. 𐌽𐌹𐌰𐌹𐌽𐍉𐌷𐌿𐌽 𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽𐌴 𐌲𐌰𐍄𐌰𐍅𐌹𐌳𐌰: Nullum signum fecit; σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν. *Joh.* 10:41. *Refer ad* 𐌰𐌹𐌽𐍃, Unus.

𐌽𐌹𐌰𐌹𐍅 𐌰𐍄𐌲𐌰𐍆𐍄 𐌼𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌹𐍄𐌴𐌹𐌽: Nunquam dedisti mihi hœdum; οὐδέ-

Digitized by Google

οὐδέποτε ἔδωκας ἐμοὶ ἔριφον. *Luc.* 15:29. *Pro eo occurrit etiam* 𐌰𐌹𐍅 *vel* 𐌽𐌹 𐌹𐌽 𐌰𐌹𐍅. *Vide quæ diximus in* 𐌰𐌹𐍅.

𐌽𐌹𐌱𐌰, Nisi, εἰ μὴ, ἐὰν μή. *Marc.* 3:27. 6:4,5,8. 7:3,4. 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌱𐌹𐌲𐌰𐍄 𐌰𐌽𐌰 𐌹𐌼𐌼𐌰 𐌽𐌹𐌱𐌰 𐌻𐌰𐌿𐍆: Nihil invenit in eâ præter folia; οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα. *Marc.* 11:13. 𐌽𐌹𐌱𐌰 𐍈𐌰𐌽 𐍈𐌰𐍄𐌴𐌹 𐍅𐌴𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌱𐌿𐌲𐌾𐌰𐌹𐌼𐌰: Nisi fortè euntes nos emamus; εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν. *Luc.* 9:13. 𐌽𐌹𐌱𐌰 & 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 *sunt ex* 𐌽𐌹 & 𐌹𐌱𐌰 *vel* 𐌹𐌱𐌰𐌹. *quæ vide suo loco.*

𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹, Nisi. *Matth.* 5:20. 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌸𐌰𐌽 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰 𐍃𐌹𐌺: Nequando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:12. 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌿𐍃𐌵𐌹𐌼𐌰𐌹 𐍃𐌹𐍃 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽: Numquid interficiet semet ipsum? μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; *Job.* 8:22.

𐌽𐌹𐌳𐍅𐌰, Tinea; *Matth.* 6:19,20.

𐌽𐌹𐌷 & 𐌽𐌹 *promiscuè usurpantur pro negativis* Ne, ni, non, neque. *Vide quæ paullo ante diximus in* 𐌽𐌹. *Videntur tamen distingui Luc.* 18:13; 𐌽𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌳𐌰 𐌽𐌹𐌷 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌿𐍃𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽 𐌳𐌿 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Nolebat nec oculos ad cœlum attollere. *Item Job.* 6:24. 18:30. 𐌽𐌹𐌷𐍈𐌰𐌽 𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐍃𐍅𐌴𐍈𐌰𐌽𐌷 𐌱𐌰𐌻𐍈𐌰𐌱𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌱𐌹 𐌹𐌽𐌰: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ. *Job.* 7:13. 𐌽𐌹𐌷𐍈𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌺 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌼𐌹𐍃 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌹𐌽 𐌽𐌹 𐌵𐌰𐌼: Neque enim à me ipso veni; οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα. *Job.* 8:42. 12:47. 𐌽𐌹𐍈𐌰𐌽𐌷, Non, minimè; οὐκ ἄν. *Job.* 11:32. 𐌽𐌹𐍈𐍈𐌰𐌽 𐌽𐌰𐌽𐌷: Nondum; οὔπω. *Job.* 11:30.

𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽, Capere, accipere, sumere, tollere; *Luc.* 17:31. *Job.* 6:21. 7:39. 14:17. *Item* Tollere, prehendere, abripere; *Matth.* 5:40. *Marc.* 7:27. *Etiam* 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽 *vel* 𐌲𐌰𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽 *occurrunt pro* Capere, percipere, intelligere. 𐌲𐌰𐌽𐌹𐌼𐌹𐍈 𐌸𐌰 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹: Discite quid sit; *Matth.* 9:13. 𐌰𐍆 𐍃𐌼𐌰𐌺𐌺𐌰𐌱𐌰𐌲𐌼𐌰 𐌲𐌰𐌽𐌹𐌼𐌹𐍈 𐍈𐍉 𐌲𐌰𐌾𐌿𐌺𐍉𐌽: A ficu discite parabolam; *Marc.* 13:28. 𐌸𐌰𐌶𐌿𐌷 𐍃𐌰 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐍄 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐌰𐌽𐌰𐌼: Omnis qui audivit à patre & didicit; *Job.* 6:45. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌳𐌴𐌳𐌴𐌹𐍈 𐌼𐌹𐍈𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽: Si velletis comprehendere; *Matth.* 11:14. *atque aliis quoque populis tertiam hanc acceptionem esse familiarem, ostendit Lat.* Capax. *pro quo Anglosaxones* numol *dicunt, à* niman. *Ælfrici grammatica cap.* IX, *terminat.* 60; Capax, numol oððe ȝeꝼinꝺiȝ: *Alamannicum glossarium A*, 9; famemanter / Capax. *Appendix glossarii C*; fernumstigen / Capacibus. *Keronis glossæ*; Intellectus, farnufſt. *ubi vide annotata nostra. Danis* nem

est Docilis. nemne / Docilitas. *Huc etiam facit illud regis Regneri Lodbrog, Epicedii sui Stropha* 28; ungr nam ek at sæfa odd. Juvenis didici mocronem rubefacere. *Sed cesso jam plura id genus, ac satis quidem ex jam dictis perspicua, congerere, ut de verbi origine hoc tantùm adjiciam. Verbum* neman *vel* niman *valdè affine videri Græco* ἀνυμαι, *quod idem est cum* λαμβάνω *vel* αἱρέω, Sumo, capio.

NIMANNA MAΓ TVAIM FRAUJAM SKALKINON: Nemo potest duobus dominis servire; οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. *Matth.* 6:24. *Marc.* 2:21, 22. *Joh.* 6:44. 7:4. *Sæpiùs divisim atque inversè.* **MANNA NI MAHTA INA ΓATAMGAN**: Nemo poterat eum domare; οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι. *Marc.* 5:4. **NIMANNAHUN IST**: Nemo est; οὐδείς ἐστι. *Marc.* 9:39.

NINAUH, Nondum; οὔπω. *Joh.* 7:6, 8. *Marc.* 4:40. 8:17, 21. *Vide quæ supra diximus in* **NAUH**, Adhuc.

NIPNANAN. **ΓANIPNANAN IN ÞIS VAURDIS**: Contristatus in verbo; συγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ. *Marc.* 10:22. *Vide* **ΓANIPNANAN**:

NIST *contractum est ex* **NI IST**: Non est. **NIST SIPONEIS UFAR LAISARJA**: Non est discipulus supra magistrum; *Matth.* 10:24. *vide quoque ejusdem capitis commata* 37, 38. *Marc.* 6:4. 9:40. 12:27, 31, 32. *Luc.* 6:40. 9:13. *Joh.* 6:24. 8:44. 9:16. 10:12. 11:10. 14:24. 15:20. 18:36. *Alamannis quoque familiaris fuit istiusmodi contractio.* si iuuar uuort / ist ist / nist / nist. Sit sermo vester, Est est, Non non; *Tatianus* XXX, 7. *& rursus* XLIV, 16; nist jungiro ubar meistar / Non est discipulus super magistrum. *&c.*

NIÞANHUN KUNÞA IZVIS: Nunquam novi vos; οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς. *Matth.* 7:23. *Joh.* 7:46. *Luc.* 15:29. **ÞANHUN**, Unquam, πώποτε. *Joh.* 6:35.

NIÞASHUN ÞIUÞEIGS: Nemo bonus; οὐδεὶς ἀγαθός. *Marc.* 10:18. *Matth.* 9:16 & 29.

NIÞAN UIMIÞ IN ÞIUDANGARDJAI HIMINE: Non intrabitis in regnum cœlorum; οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. *Matth.* 5:20. **NIÞAN**, Nec; οὐδέ. *Matth.* 6:15. **NIÞAUH**, Non; οὐ μή. *Marc.* 10:15. **NIÞAUH ΓASVULTI MEINS BROÞAR**: Non esset mortuus meus frater; οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. *Joh.* 11:32. **NIÞÞAN UAM LAÞON USVANRHTANS**: Non veni vocare justos; οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους. *Matth.* 9:13. **NIÞÞAN**, Neque; οὐδέ. *Matth.* 9:17. **NIÞÞAN NAUH**

Digitized by Google

nauh þanuh qam Iesus in weihsa: Nondum enim venerat Jesus in castellum; οὔπω γὰρ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην. *Joh.* 11:30.

niþjis, Cognatus; *Joh.* 18:26. ni haitais niþjans þeinans: Noli vocare cognatos tuos; *Luc.* 14:12. niþjo, Cognata; *Luc.* 1:36. bisitands jah ganiþjos: Vicini & cognati; *Luc.* 1:58. in ganiþjam: In cognatione; *Marc.* 6:4. *Luc.* 2:44. *Anglosaxonibus* nift *est* Neptis; *Beda* III, 9. *Alamannis* nift *est* Privigna; *gl E*, 8. niftele / Neptis; *gl D*, 3. *Belgis* nichte *est* Neptis, cognata.

niu *usurpatur interrogativè, pro* Nonne? οὐχί; *Matth.* 5:46, 47. 6:25. *Marc.* 4:38. 12:14, 24, 26. 14:60. 15:4. *Luc.* 2:49. *&c.*

niu *invenitur etiam pro* ni *vel* nih *negativis.* niu fraswarais: Non pejerabis; οὐκ ἐπιορκήσεις. *Matth.* 5:33. niu wituþ ƕis ahmane sijuþ: Nescitis cujus spiritûs estis; *Luc.* 9:55. niu aufto: Ne fortè; μήποτε. *Luc.* 3:15. *Dicebant &* niuh. *Luc.* 8:17. *quamvis ibi rectiùs fortè legas* ni uhþan, *pro* οὐ γάρ.

niujo wein: Novum vinum; *Luc.* 5:37. niujo laiseino: Nova doctrina; *Marc.* 1:27. niujis fanins plat: Rudis panni assumentum; *Marc.* 2:21. inniujiþa: Encænia; *Joh.* 10:22. *Cymræis* newyd *est* Novus. *Anglosaxonibus* neoƿ. niƿ. nioƿ. *Alamannis* niuuer. *Cimbris* NI. *Danis* ny / nyt. *Anglis* new. *Belgis* nieuw. *Græcis* νέος *vel* νεῖος *est* Novus. *Plura habet Vossii etymologicum Latinum in* Novus.

niuhseinais þeinaizos mel ni ufkunþes: Visitationis tuæ tempus non cognovisti; οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. *Luc.* 19:44. *Anglosaxonica versio hoc in loco habet* ðu ne oncneowe þa tide ðinre geneosunge:. *Anglosaxonibus nempe* neosian *vel* geneosian *est* Visitare. *Cambrobritannis* nês *est* Propior, propinquior. nessu *vel* nessau, Appropinquare, propiùs admovere.

niun, Novem; *Luc.* 17:17. niuntehund jah niun: Nonaginta & novem; *Luc.* 15:4, 7. *Cambrobritannis* naw *est* Novem. *Anglosaxonibus* nigone. *Alamannis* niun. *Cimbris* NIU. *Danis* nj. *Islandis* nyu. *Anglis* nine. *Belgis* negen. *Græcis* ἐννέα.

niutan, Assequi, consequi, nancisci. τυχεῖν. *Luc.* 20:35. fram himma nu manne sind nutans: Ex hoc jam homines eris capiens; *Luc.* 5:10. nutans manne: Piscatores hominum; *Marc.* 1:17. in gafahis þize fiske þanzei ganutun: In captu-

Digitized by Google

captura piscium quam ceperant; *Luc.* 5:9. **ei ina gafahaina waurda**: Ut eum caperent in sermone; *Marc.* 12:13. *Affine videtur huic verbo Anglosaxonicum* niotan *vel* nyttian, Frui. *Alamannicum* niozan/ neozan. *Belgicum* genieten. *de quibus alibi.*

niwaiht, Nihil; μηδὲν. *Luc.* 3:13. **niwaiht**, Nihil; οὐδὲν. *Marc.* 7:12. *Joh.* 9:33. 15:5. **eis niwaihtai þis froþun**: Ipsi nihil horum intellexerunt; αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν. *Luc.* 18:34. *Manifestè verò compositum est* **niwaiht**, *ex* **ni**, *particulâ negativâ, &* **waiht**, Res quævis, aliquid. *Vide annotata nostra ad gl Lipsii, in* neniuuiht.

not, Puppis. **was is ana notin ana waggarja slepands**: Erat ipse in puppi super cervicali dormiens; *Marc.* 4:38.

nu, Jam, nunc, modò. ἄρτι. *Matth.* 9:18. *Joh.* 9:25. 11:8. **nu in þamma mela**: Nunc in tempore hoc; νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ. *Marc.* 10:30. **fram himma nu**: Ex hoc; ἀπὸ τοῦ νῦν. *Luc.* 1:48.

nu, Ergo, igitur. οὖν. *Matth.* 5:19, 48. 6:2, 8, 9. *&c.* *Marc.* 10:9. *Luc.* 3:9. **ni nu nu ogeiþ izwis ins**: Ne ergo timueritis eos; μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς. *Matth.* 10:26. *Scribebant &* **nuh**. *Ita legas Marc.* 12:9; **ƕa nuh taujai fan þis weinagardis**: Quid ergo faciet dominus vineæ. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος.

nuh *videtur abundare in illo Lucæ* 17:7. **hindakleiþa nuh kumbei**: Transi, recumbe; περιελθὼν ἀνάπεσε.

O.

O kunni ungalaubjando: O generatio incredula! *Marc.* 9:19. *Respondet Græco* ὦ.

O sa gatairands þo alh: Vah qui destruis templum! *Marc.* 15:29. *Respondet Græco* οὐά.

ogan, Metuere, timere. **guþ ni og**: Deum non timeo; *Luc.* 18:4. **herodes ohta sis iohannen**: Herodes metuebat Johannem; *Marc.* 6:20. **ni ogeiþ izwis ins**: Ne timueritis eos; *Matth.* 10:26 & 28. **ni ogs þus dauhtar sion**: Noli timere filia Sion; *Joh.* 12:15. **guþ ni ogands**: Deum non timens; *Luc.* 18:2. **ogandei jah reirandei**: Timens & tremens; *Marc.* 5:33. **ohtedun agisa mikilamma**: Timuerunt

runt timore magno; *Luc.* 2: 9. ΠhTΘΛΠΠ, Timebant; *Marc.* 11: 32. *Anglosaxonibus* oȝa *est* Terror, metus, horror. *Dicebant &* eȝe. eȝenyſ. eȝſa. *unde* oneȝean. ȝeeȝeſað beon, *est* Formidare, metum habere. eȝeleaſ, Impavidus. eȝeſȝpιma, Larva. eȝeſfullıc. eȝeſlıc, Terribilis. *Alamannis* egiſo *est* Horror, terror. egeſlich / Terribilis. thurah egiſot / Perculſus. *Vide Observat. in Willerami paginam* 12. *Cimbris ad* ΠΡΡΛ *est* Metuere, ſollicitum eſſe. ΠΡΡΠΛ, Timor. ΠΡΡΛΡΛΠΗ, Securus. ΠΡΡΛΜΙΗΛ, Securitas. *In vet. quoque translatione Apostolicorum actuum legas* ΗΛΠΡ ΒΜΙΗ ΛΡΚΠΨ ΛΡ ΛΜΜΠRΛΠΜ, Saul ſpirabat minas & interitum. *Islandis* iggur *est* Metus. oogn / Terror vehementiſſimus. *Olim suspicabar Anglosaxonicum* eȝe, Timor, *esse ab* eȝe, Acies, mucro; *quòd humana corda mucronis instar percellat penetretq́; Metus. at postquam ex Argenteo codice didici quòd veteribus Gothis* Metus *dicebatur* ΛΓΙS, *majorem visa est vox affinitatem habere cum* ἀγωνία. *prout* ἀγωνία *scriptoribus Græcis propriè significat* Æſtum trepidationémq; animi anxii, *potissimùm tamen* Horrorem qui pertentat animos in certamen jam jam deſcenſurorum. *Accepta deinde est vox pro* Timore quovis.

ΧSΛΝΝΛ ΪΝ hΛΠhISTGΛΜ: Hoſanna in excelſis; *Marc.* 11: 10. Oſanna, heili / kehalt; *gl.* C, 9. Oſanna fili Davidis, kahalt ſun Dauides; *Hymn.* VII, 9.

ΠΛ.

ΠΛΙΔΛ ΦΘΙΝΛ ΝΙΜΛΝ: Tunicam tuam tollere; *Matth.* 5: 40. SΛ hΛΒΛΝΔS TΥΧS ΠΛΙΔΧS: Habens duas tunicas; *Luc.* 3: 11. 9: 3. ΝΙ ΥΛSGΛΙΦ TΥΛΙΜ ΠΛΙΔΧΜ: Ne induimini duabus tunicis; *Marc.* 6: 9.

ΠΛΚΛSΚΛΙΥΘ, Paraſceue; παρασκευή. *Marc.* 15: 42. *Anglosaxonica translatio Joh.* 19: 14 & 31 *reddit* ȝeȝeaȝcunȝ-ðæȝ. *à* ȝeȝeaȝcian, *quod idem cum* ȝeȝeaȝpian, Præparare. *Ita quoque* παρασκευή *est à* παρασκευάζω, Apparo, præparo.

ΠΛSΚΛ *est* Paſcha; *Marc.* 14: 12 & 14. *Luc.* 2: 41. *Scribitur &* ΠΛSΧΛ, *Joh.* 6: 4. *item* 18: 28 & 29. *quæ scriptura refert Græcum* πάσχα. *Originem vocis tradit Vossii etymologicum in* Paſcha.

ΠΛΠΚΠΛΠΚΛΙ GΛh ΒΥSSΛΠΜ ΓΛΥΛSΙΔΛS ΥΛS: Purpurâ & byſſo induebatur; *Luc.* 16: 19. ΥΛSTGΛΙ ΠΛΠΚΠΠΚΧΔΛΙ ΓΛΥΛSΙΔΘΔΛΠΠ ΪΝΛ: Veſte purpureâ circumdederunt eum; *Joh.* 19: 2 & 5.

Digitized by Google

& 5. *Anglosaxonibus* purpur. *Alamannis* **purper**. *Anglis* **purple**. *Danis & Belgis* **purpur**. *Græcis est* πορφύρα. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Purpura.

PEIKABAGME ASTANS NEMUN: Palmarum ramos acceperunt; ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων. *Joh.* 12:13.

PLAPJO, Platearum. **FRIJONDA IN WAIHSTAM PLAPJO STANDANDANS BIDJAN**: Amant in angulis platearum stantes orare; *Matth.* 6:5.

PLAT FANINS NIUJIS SIUJIÞ ANA SNAGAN FAIRNJANA: Assumentum panni rudis assuit vestimento veteri; *Marc.* 2:21. *Confer cum Matth.* 9:16. *Harmonia euangelica Tatiani* LVI, 7 *ita reddit hunc locum*, **nioman blezza niuues duoches nanuit altemo giuuate**.. *ubi vide à nobis annotata*.

PLINSJAN, Saltare, tripudiare. **ATGAGGANDEIN INN DAUHTAR HERODIADINS JAH PLINSJANDEIN**: Cùm introisset filia Herodiadis & saltâsset; *Marc.* 6:22. **NI PLINSIDEDUÞ**: Non saltastis; *Matth.* 11:17. *Luc.* 7:32.

PRAITORIA *vel* **PRAITAURIA**, Prætorium; πραιτώριον. *Joh.* 18: 28, 33. *Ut Romanis* Quæstorium *denominatum à Quæstor, ita* Prætorium *est à Prætor*. *Prætorium verò dicebatur in provinciâ locus, in quo Prætor sive Proconsul jus dicebat*. *Vide etymologicum Vossii in* Prætor.

PRAUFETES, Propheta; *Marc.* 6:15. 11:32. **PRAUFETUS**, Propheta; *Luc.* 1:76. **PRAUFETEIS**, Prophetissa; *Luc.* 2:36. **PRAUFETIDEDUM**, Prophetavimus; *Matth.* 7:22. **PRAUFETEI**, Prophetiza; *Marc.* 14:65. *Originem vocis tradit Vossii etymologicum in* Propheta.

PUNDA, Libra, pondo; *Joh.* 12:3. *Anglosaxonicum glossarium R*, 59; Pondus *vel* pondo, ȝeƿyht *vel* pund. Dipondius, tƿeȝra punda ȝeƿiht. *Alamannicum gl B*, 37; Pondus, **funt**. sed Pondus, ferri; Libra, argenti. *Danis* **pynd**. *Anglis* **pound**. *Belgis* **pond**. *Putatur esse ex* Pendo, pendis, pendere. *prorsus ut* **gewicht** *est à* **wegen** / *quod itidem* Pendere *significat*. *Operosius tamen Latinum* Pondo *ab origine Græcâ petit Cl. Salmasius*. Στατὴρ, *inquit, appellârunt Græci* Nummum quatuor drachmarum, ἀπὸ τοῦ ἱστάναι, *quod est* Pendere. *unde* Στατικὴ, Ponderaria. *&* Σταδὸς *Hesychio* Pondus. *quod Æolibus* Σταδὸς *&* Στοδὸς, *mutato (ut solent) A in O. & rejecto* Σ *(ut iis quoque moris est)* ποδὸς. *Hinc suum* Pondus *&* Pondo *(insertâ N literâ) fecere Latini*. *Sic ex* λυτὴρ, Lunter. *& ex* θησαυρὸς, *ut olim scripsere, postea fuit* Thensaurus. *Vide Salmasium de Usuris, pag.* 324.

ÞA,

𐍈𐌰.

𐍈𐌰, Aliquid; τί. *Matth.* 5:23. *Marc.* 5:39. 8:36,37. 𐍈𐌰 𐌼𐌰𐍄𐌾𐌰𐌼: Quid manducabimus? *Matth.* 6:31. *Luc.* 17:8. 𐍈𐌰 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌹𐌸 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉: Quid faciat dextra; *Matth.* 6:3. 𐍈𐌰 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐌸: Quid timidi estis? *Matth.* 8:26. 𐍈𐌰 𐌿𐌽𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐌿𐍃: Quid nobis & tibi? *Matth.* 8:29. 𐍈𐌰 𐌹̈𐍃𐍄 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽: Quod est nomen tuum? *Luc.* 8:30. 𐍈𐌰 𐌺𐌰𐍂𐌰 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃: Quid ad nos? *Matth.* 27:4. 𐍈𐌰 𐌸𐌰𐌽𐌰𐌼𐌰𐌹𐍃 𐌳𐍂𐌰𐌹𐌱𐌴𐌹𐍃 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌴𐌹: Quid ultra vexas magistrum? *Marc.* 5:35. 𐍈𐌰 𐌸𐌰𐌲𐌲𐌺𐌴𐌹𐌸: Quid cogitatis? *Marc.* 8:17, 36,37. 𐍈𐌰 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌿: Quid faciam? *Marc.* 10:17. *Luc.* 3:12,14. 𐍈𐌰 𐌵𐌹𐌸𐌹𐍃: Quid dicis; *Matth.* 26:70. 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐍈𐌰 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌽𐌰𐌼𐌹𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Quodcunque petieritis in nomine meo; *Joh.* 14:13. *cui simile* 15:7 *&* 16. 𐌿𐌽𐌳 𐍈𐌰: Quamdiu? ἕως πότε; *Marc.* 9:19.

𐍈𐌰𐌳 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐍃: Quò vadis? ποῦ ὑπάγεις; *Joh.* 13:36. *Sæpius tamen scribunt* 𐍈𐌰𐌸. *quod vide.* 𐍈𐌰𐌳𐍂𐌴 𐍃𐌰 𐍃𐌺𐌿𐌻𐌹 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽: Quò hic iturus est? ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι; *Joh.* 7:35.

𐍈𐌰𐌹𐍂𐌱𐌰𐌽. 𐍈𐌰𐍂𐌱𐌰𐌽, Ire, præterire, transire. 𐍈𐌰𐍂𐌱𐍉𐌽𐌳𐍃, Præteriens; περιπατῶν. *Marc.* 1:16. 𐍈𐌰𐍂𐌱𐍉𐌽𐌳𐍃, Cùm præteriret; παράγων. *Marc.* 2:14. 𐍈𐌰𐍂𐌱𐍉𐌳𐌰, Ambulabat; περιεπάτει. *Joh.* 7:1. 10:23. 𐍈𐌰𐍂𐌱𐍉𐌳𐌰, Præteriit; παρῆγε. *Joh.* 8:59. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌱𐌹𐍈𐌰𐍂𐌱𐌰𐌽𐌳 𐌸𐌿𐌺 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐍂𐌴𐌹𐌷𐌰𐌽𐌳: Turbæ te circumfluunt & comprimunt; *Luc.* 8:45. 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰𐍈𐌰𐌹𐍂𐌱𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳: Temporales sunt; *Marc.* 4:17. 𐍈𐌰𐍂𐌱𐌰𐌽 *hoc respondet Anglosaxonico* hweorfan *vel* hwyrfan, *& Alamannico* uuerben *vel* huuarben/ *de quibus egimus in annotatis ad Tatiani* IV, 9. *Vide quoque Gothicum alphabetum in literâ* 𐍈. *Ab hoc ipso* 𐍈𐌰𐍂𐌱𐌰𐌽 *Sueogothi postea* Commune totius gentis concilium *nuncupârunt* uuarb. *derivatione consentaneâ cùm iis quæ supra diximus in* 𐌲𐌰𐌵𐌿𐌼𐌸𐍃, Synagoga. *Adamus Bremensis historiæ ecclesiasticæ cap.* 229; Commune populorum concilium à Sueonibus warph/ (*Vossianus codex* MS *scribit* warb) à nobis thinc vocatur. LL *Fris.* I, 29; dis tredda deys aeghse di frana oen den werf to bringhen/ Tertio die debet eam Prætor sistere coram judicio *vel* conventu publico. *rursus* IV, 21 *&* 24; an da liuda warue/ In populi conventu. *item* XII, 1. *ac passim alibi.* *Ab hoc interim* werf *vel* warue/ *reliquis Belgis* werf *vel* werve *est* Actus *vel* Actio, *talis præsertim*

Digitized by Google

quæ fit ex decreto Conventus publici. **werven / ver-werven /** Nancisci, acquirere cum labore, *qui non exiguus est quum quis Comitiorum publicorum consensum ad aliquid agendum studet obtinere.* **volck werven /** Legere milites, conscribere exercitum ex mandato Consessus publici. *Postea tamen vox* **werf** *vel* **werve** *generaliore significatu accipi cœpit pro* Distinctis agendæ rei vicibus. *ut cùm dicunt Belgæ* **een-werf / twee-werven / dry-werven /** Semel, bis, ter. *item* **eerst-werf / lest-werf /** Primâ vice, Ultimâ vice. *&c.*

ƕAIRNEINS STAÞS: Calvariæ locus; κρανίου τόπος. *Marc.* 16:22. *Cuivis attento Lectori hoc in loco statim occursurum puto,* ƕAIRN *istud per levem paucissimarum literarum transpositionem esse à* κρανίον. *atque adeò Theotiscos quoque ex Gothico* ƕAIRN *retinuisse suum* **hirn.** *nam Appendix glossarii D,* 6 Calvaria *exponit* **hirnecob.** *& in ipso glossario D,* 1 Cerebrum *exponitur* **hirne.** *ubi nos hæc annotavimus:* „ *Fortassè* **hirne** *est à* κάρηνον, Caput; *mutato* κ *in adspiratam.* „ *Nisi malis, post similem commutationem & metathesin literæ* ρ, *esse à* κρανίον, „ Calva, calvaria; *ut metonymicè contentum nomen acceperit à continente.* Cere- „ brum *Danis dicitur* **hierne.** *Sicambris* **hern** *vel* **hirn.**

ƕAITEIS KAURNO: Frumenti granum; *Joh.* 10:24. *Anglosaxonibus* hƿæte *est* Triticum, frumentum. *Alamannis* **huueizze / weiste.** *Danis* **hvede.** *Anglis* **wheat.** *Belgis* **weyt.** *Suspicabar aliquando Anglosaxonicum* hƿæt *esse ex* hƿit, Albus: *ut distinguatur à Siligine aliisq; granis minùs candidis. Atque ita Gothis quoque* ƕEIT *est* Albus. ƕAIT, Triticum.

ƕAIWA, Quomodo; πῶς. *Marc.*4:40. *Joh.*8:33. 9:10,16,19,21,26. ƕAIWA WAHSJAND: Quomodo crescunt; πῶς αὐξάνει. *Matth.* 6:28. ƕAIWA USSIGGWIS: Quomodo legis? πῶς ἀναγινώσκεις; *Luc.* 10:26. ƕAIWA SA BOKOS KANN. UNUSLAISIÞS: Quomodo hic literas scit, quum non didicerit? πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; *Joh.* 7:15. ƕAIWA, Quemadmodum; ὡς. *Luc.* 8:47.

ƕAMMA. IN ƕAMMA WALDUFNJE: In quâ potestate; ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ. *Marc.* 11:28,29,33. DU ƕAMMA GALEIÞAIMA: Ad quem ibimus? πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; *Joh.* 6:68.

ƕAMMEH BIDJANDANE ÞUK. GIF: Omni petenti à te, tribue; παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου. *Luc.* 6:30. JERA ƕAMMEH: Quotannis; κατ' ἔτος. *Luc.* 2:41. DAGA ƕAMMEH: Quotidie; καθ' ἡμέραν. *Marc.* 14:49. WAILAWISANDS DAGA ƕAMMEH BAIRHTABA: Epulans quotidie splendidè. εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. *Luc.* 16:19. WAS LAIS-

Digitized by Google

laisjands daga ƕammeh in þizai alh: Erat docens quotidie in templo; ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. *Luc.* 19:47. *Occurrit &* dagaƕanoh *Lucæ* 9:23. þisƕammeh saei habaiþ: Quicunque habuerit; ὃς ἂν ἔχῃ. *Marc.* 4:25. þisƕammeh þei wiljau. giba þata: Cuicunque volo. do illa; ᾧ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτήν. *Luc.* 4:6.

ƕan, Quando? πότε; *Luc.* 17:20. *Joh.* 6:25. *Anglosax.* hpænne. *Alam.* huuenne: *Angl.* when: *Belg.* wan/ wanneer. nibai ƕan gawandjaina sik: Ne quando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:12. ei ƕan ni gastagqjaisei fotu þeinana: Ne fortè offendas pedem tuum; μήποτε προσκόψῃς τὸν πόδα σου. *Luc.* 4:11.

ƕan, Quia, quoniam; ὅτι. ƕan aggwu þata daur: Quoniam angusta porta; ὅτι στενὴ ἡ πύλη. *Matth.* 7:14.

ƕan lagg mela ist: Quantum temporis est? πόσος χρόνος ἐστί; *Marc.* 9:21. ƕan managos tainjons: Quot cophinos? πόσους κοφίνους; *Marc.* 8:19 & 20. ƕan filu: Quanta? ὅσα; *Marc.* 5:19. ƕan filu: Quanti, quàm multi? πόσοι; *Luc.* 15:17. ƕan filu: Quantùm? πόσον; *Matth.* 6:23. *Luc.* 16:5 & 7.

ƕanhun, Unquam; πώποτε. *Joh.* 6:35. niƕanhun kunþa izwis: Nunquam novi vos; *Matth.* 7:23. nimannhun skalkinodedum aiw ƕanhun: Nemini servivimus unquam; *Joh.* 8:33.

ƕapnan. *Vide* afƕapnan, Suffocare, exstinguere. *Islandis interim* kef *vel* kæfe *est* Suffoco. kæfde / Suffocavi.

ƕar, Ubi; ποῦ. *Matth.* 8:20. *Marc.* 14:12, 14. *Luc.* 17:17 & 37. ƕar ist jains: Ubi est ille? ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; *Joh.* 7:11. 8:19. 9:12. ƕar lagidedun ina: Ubi posuistis eum? ποῦ τεθείκατε αὐτόν; *Joh.* 11:34. *Diversam igitur lectionem secutus est antistes Gothorum. Dicebant &* ƕad *vel* ƕaþ: *utrumque vide suo loco.*

ƕarban. *Vide* ƕairban, Ire, præterire, transire.

ƕarja ist allaize anabusne frumista: Quod est omnium mandatorum primum? ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐντολή; *Marc.* 12:28. ƕarjamma ize wairþiþ qens: Cujus eorum erit uxor? τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; *Marc.* 12:23. ainƕarjanoh ize: Singulis illorum; ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν. *Luc.* 4:40. and dulþ ƕarjoh: In unoquoque die festo;

κατὰ ἑορτήν. *Marc.* 15:6. 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌴 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌳𐌰: Omni habenti dabitur; παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται. *Luc.* 19:26. 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌰𐍄𐍉𐌷 𐌷𐌿𐌽𐍃𐌻𐌴: Omnis victima; πᾶσα θυσία. *Marc.* 9:49. 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌹𐍃 𐌼𐌰𐌹𐍃𐍄𐍃 𐍅𐌴𐍃𐌹: Quis major esset; τίς μείζων. *Marc.* 9:34. 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌹𐌶𐌿𐌷, Omnis; πᾶς. *Luc.* 6:40. 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌹𐌶𐌿𐌷, Unusquisque eorum; ἕκαστος αὐτῶν. *Joh.* 6:7. 16:32. 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌹𐌶𐌿𐌷, Singuli; ἕκαστος. *Luc.* 2:3.

𐍈𐌰𐍃, Quis; τίς. *Matth.* 5:39,41. *Marc.* 2:7. 9:30 & 35. 𐍈𐌰𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰: Quis vestrûm? τίς ἐξ ὑμῶν; *Matth.* 6:27. 𐌺𐌰𐌽𐌽 𐌸𐌿𐌺 𐍈𐌰𐍃 𐌸𐌿 𐌹̈𐍃: Novi te quis es; οἶδά σε τίς εἶ. *Marc.* 1:24. *Luc.* 4:34. 𐍈𐌰𐍃 𐍃𐌹𐌰𐌹 𐍃𐌰: Quis, putas, hic est? τίς ἄρα οὗτός ἐστι; *Luc.* 8:25. 𐌽𐌹 𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄 𐌴𐌹 𐍈𐌰𐍃 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷𐌱𐌴𐍂𐌹 𐌺𐌰𐍃 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌸𐍉 𐌰𐌻𐌷: Non sinebat ut quis transportaret vas per templum; οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. *Marc.* 11:16. 𐍈𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍉𐌺𐌴𐌹𐌸: Quem quæritis? τίνα ζητεῖτε; *Joh.* 18:4,7. 𐍈𐌰𐌽𐌰 𐌼𐌹𐌺 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳 𐌼𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽: Quem me dicunt homines esse? τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; *Marc.* 8:27. 𐍈𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌿𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌹𐍃 𐌸𐌿: Quem te ipsum facis? τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; *Joh.* 8:53. 𐍈𐌰𐍃𐌷𐌿𐌽, Quisquam; τίς. 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌹𐌻𐍅𐌹𐌸 𐍈𐌰𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌸𐍉 𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌰𐌿 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: Non rapiet eas quisquam de manu meâ; οὐχ ἁρπάσει τὶς αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. *Joh.* 10:28. 𐌽𐌹 𐍈𐌰𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌴𐌹𐌲𐍃: Nemo bonus; οὐδεὶς ἀγαθός. *Marc.* 10:18. *Origo hujus* 𐍈𐌰𐍃 *non incommodè videtur ad ea posse referri quæ tradit Vossii etymologicum in* Quis.

𐍈𐌰𐌸, Quò; ποῦ. *Joh.* 8:14. 12:35. 14:5. 16:5. *Dicebant etiam pro eo* 𐍈𐌰𐌳 & 𐍈𐌰𐌳𐍂𐌴. *de quibus paullò ante.*

𐍈𐌰𐌸𐌰𐍂, Quid? τί; *interrogativè, de duobus*; *Matth.* 9:5. *Marc.* 2:9. *Luc.* 5:23. *Item* Quis? τίς; *similiter interrogativè, de duobus.* *Matth.* 21:31. *Luc.* 7:42. *Anglosaxones* hwæðer *dicunt. Angli verò* **whether**. *Vide Alphabetum in literâ* 𐍈.

𐍈𐌰𐌸𐌾𐌰𐌽, Spumare. 𐍈𐌰𐌸𐌾𐌹𐌸, Spumat; *Marc.* 9:18. *& mox commate* 20; 𐌳𐍂𐌹𐌿𐍃𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰 𐍅𐌰𐌻𐍅𐌹𐍃𐍉𐌳𐌰 𐍈𐌰𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃: Elisus in terram volutabatur spumans.

𐍈𐌰𐌸𐍂𐍉, Unde; πόθεν. 𐍈𐌰𐌸𐍂𐍉 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌸𐌰𐍄𐌰: Unde huic hæc? *Marc.* 6:2. 12:37. 𐍈𐌰𐌸𐍂𐍉 𐌼𐌹𐌺 𐌸𐌰𐍄𐌰: Unde mihi hoc? *Luc.* 1:43. 20:7. 𐍈𐌰𐌸𐍂𐍉 𐌱𐌿𐌲𐌾𐌰𐌼 𐌷𐌻𐌰𐌹𐌱𐌰𐌽𐍃: Unde ememus panes? *Joh.* 6:5. 7:27. 8:14. 𐍈𐌰𐌸𐍂𐍉 𐌹̈𐍃 𐌸𐌿: Unde es tu? *Joh.* 19:9. 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌽 𐍈𐌰𐌸𐍂𐍉 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌱𐌴𐌹𐌽𐌰. 𐌱𐌰𐌹𐌼 𐍆𐍂𐌰𐌲𐌰𐍆:

Digitized by Google

gaf: Non habentibus igitur unde redderent; ambobus dimisit; *Luc.* 7:42.

ƕazuh, Omnis; πᾶς. *Matth.* 5:22. *Marc.* 9:49. *Luc.* 16:16,18. *Joh.* 6:45. audags ist ƕazuh saei ni gamarzjada in mis: Beatus est qui non fuerit scandalizatus in me; μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. *Matth.* 11:6. sa ƕazuh saei wili wairþan mikils in izwis: Quicunque voluerit fieri major in vobis; *Marc.* 10:43. jah dugann ins insandjan twans ƕanzuh: Et cœpit eos mittere binos; *Marc.* 6:7.

ƕe managizo taujiþ: Quid amplius facitis? τί περισσὸν ποιεῖτε; *Matth.* 5:47. ƕe nu galeiko þans mans þis kunjis. jah ƕe sijaina galeikai: Cui similes dicam homines generationis hujus, & cui similes sunt? τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι; *Luc.* 7:31. *Marc.* 4:30. ni maurnaiþ leika izwaramma ƕe wasjaiþ: Ne solliciti sitis corpori vestro quid induamini; *Matth.* 6:25. gabai salt baud wairþiþ. ƕe gasupoda: Si sal evanuerit, in quo condietur? ἐὰν τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; *Luc.* 14:34. bi ƕe: Unde, ex quo; κατὰ τί. *Luc.* 1:18. du ƕe: Quare; διὰ τί. *Matth.* 9:11.

ƕeila, Hora, tempus, spatium temporis, momentum. niu twalif sind ƕeilos dagis: Nonne duodecim sunt horæ diei? *Joh.* 11:9. nauh leitila ƕeila miþ izwis im: Adhuc modicum tempus vobiscum sum; *Joh.* 7:33. ni wilda laggai ƕeilai: Nolebat per multum tempus; *Luc.* 18:4. und þata ƕeilos þei miþ im ist bruþfaþs: Quamdiu cum illis est sponsus; *Matth.* 9:15. *Anglosax.* hƿil. hƿile. *Alam.* uuila/huuila. *Angl.* while. *Belg.* wijle. *Suspicabar olim Gothicum* ƕeila *vel Anglosaxonicum* hƿile *referri posse ad illud* ἀκαρὴς, Minimus, supra modum exiguus, insecabilis; *unde optimis quibúsque scriptoribus* ἀκαρὴς ὥρας *est* Momentum horæ, *&* ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ *vel* ἐν ἀκαρεῖ τοῦ χρόνου *est* Momento temporis, puncto temporis. *Nec longè nimis (abjecto prius α initiali) petita videbitur hæc originatio, si cogitemus ρ Græcorum frequenter transire in L, sicuti ostendimus alibi. Gothorum quoque* ƕ *idem posse quod Theotiscum* hue *vel* qhue. *nisi malis respondere Cambrobritannico* chwe, *vel Anglosaxonico* hƿe. *de quibus alibi.*

ƕeit, Albus; *Matth.* 5:36. *Luc.* 9:29. gaƕeitjan, Candidum facere; *Marc.* 9:3. *Anglosax.* hƿit. hƿid. *Alam.* uuiz/wizz. *Cimbr.* ᚼᚢᛁᛏ. ᚢᛁᛏ. *Dan.* huit. *Angl.* white. *Belg.* wit. *Origo omnium videtur* peti

peti posse ex εἴδειν *vel* ἰδεῖν, Videre, *nam quòd* Vau *vel Æölicum digamma præfigi soleat verbis à vocali vel diphthongo incipientibus, toties monitum est ut ultra inculcari non debeat. Cymræis interim* cann, Albus, *&* cannaid, Candidus, *videri possunt pari modo derivata ex* canfod, Aspicere, videre. *Græcum quoque* λευκὸς, Albus, *sicuti fusè docet Cl. Salmasius paginâ* 256 *Plinianarum exercitationum, est à* λεύσσω, Video; *quòd candida maximè sint conspicua ac præcipuè in oculos incurrant. Appositè Jo. Grammaticus in Aristotelis librum Primum Meterolog.* εἰ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ λευκὸν θείης ἢ μέλαν, καὶ πόῤῥωθεν αὐτὰ θεωρήσῃς, ἐγγύτερον εἶναι δόξει τὸ λευκὸν, τὸ δὲ μέλαν ποῤῥώτερον. Si in eodem plano album colloces aut nigrum, & è longinquo ea contempleris, propius esse album videbitur, nigrum verò remotius. *Plura banc etymologiam firmantia, nec non alia quædam huc pertinentia vide in annotatis ad Tatiani* xxx, 6.

𐍈𐌴𐌻𐌴𐌹𐌺𐍃. 𐍈𐌹𐌻𐌴𐌹𐌺𐍃, Qualis, cujusmodi; οἷος. ποταπός. **𐍈𐌹𐌻𐌴𐌹𐌺𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐍃𐌰𐌴𐌹**: Qualis est hic? ποταπός ἐστιν οὗτος; *Matth.* 8:27. **𐌸𐌰𐌷𐍄𐌰 𐍃𐌹𐍃 𐍈𐌴𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰 𐍅𐌴𐍃𐌹 𐍃𐍉 𐌲𐍉𐌻𐌴𐌹𐌽𐍃**: Cogitabat qualis esset illa salutatio; διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. *Luc.* 1:29. **𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍈𐌹𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌿 𐍃𐌺𐌿𐌻𐌳𐌰 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐌰𐌽**: Significans quâ morte esset moriturus; σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. *Joh.* 12:33. *Hinc Anglosaxones habent suum* hpılc. *Alamanni* huuielich. *Angli* which. *Danis* huilk. *Belgæ* welk.

𐍈𐌹𐌻𐍆𐍄𐍂𐌾𐍉𐌼 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌹𐍄𐍉𐌺: Loculum tetigit; ἥψατο τῆς σοροῦ. *Luc.* 7:14.

𐍈𐌹𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽: Quid petam? τί αἰτήσομαι; *Marc.* 6:24. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌹𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺 𐌹̈𐌽 𐌽𐌰𐌼𐌹𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰. 𐌹̈𐌺 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰**: Si quid petieritis in nomine meo, ego faciam; ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. *Joh.* 14:14. **𐍈𐌹𐍃 𐌼𐌹𐌺 𐍆𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌹𐍃**: Quid me interrogas? τί με ἐπερωτᾷς; *Joh.* 18:21.

𐍈𐌹𐍃 *videtur etiam esse Genitivus à* **𐍈𐌰𐍃**, Quis. **𐍈𐌹𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐍃𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺**: Cujus est hæc imago; τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη. *Marc.* 12:16. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌹𐍃 𐍈𐌰 𐌰𐍆𐌷𐍉𐌻𐍉𐌳𐌰**: Si quid aliquem defraudavi; εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα. *Luc.* 19:8. **𐌲𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌹𐍃 𐌱𐍂𐍉𐌸𐌰𐍂 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐌰𐌹**: Si alicujus frater mortuus fuerit; ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ. *Luc.* 20:28. **𐌽𐌹𐌿 𐍅𐌹𐍄𐌿𐌸 𐍈𐌹𐍃 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌽𐌴 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸**: Nescitis cujus spiritûs estis; οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε. *Luc.* 9:55.

𐍈𐍉 𐍃𐍉 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌴𐌹𐌽𐍉 𐍃𐍉 𐌽𐌹𐌿𐌾𐍉: Quænam doctrina hæc nova? τίς ἡ διδαχὴ καινὴ αὕτη; *Marc.* 1:27. **𐍈𐍉 𐌼𐌹𐌶𐌳𐍉𐌽𐍉 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸**: Quam mer-

Digitized by Google

mercedem habetis? τίνα μισθὸν ἔχετε; *Matth.* 5:46. ƕo wrohe bairiþ ana þana mannan: Quam accuſationem adfertis adverſus hunc hominem? τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; *Joh.* 18:29. ƕo þaurfte gataujiþ sis manna: Quid proficit homo? τί ὠφελεῖται ἄνθρωπος; *Luc.* 9:25. ƕono handugeino so gibano ïmma: Quæ eſt ſapientia quæ data eſt illi? τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ; *Marc.* 6:2.

ƕotjan. gaƕotjan, Objurgare, increpare, comminari. ƕotidedun ïmma managai ei gaþahaidedai: Comminabantur ei turbæ ut taceret; *Marc.* 10:48. gaƕotida ïmma ïaisus: Increpavit eum Jeſus; *Luc.* 4:35. *item* 9:42. gaƕotjands ïmma: Comminatus ei, *vel* Graviter in eum infremens; *Marc.* 1:43. gaƕotjands ïm: Increpans illos; *Luc.* 9:21. *Arbitror cum his affinitatem aliquam habere illud Keronis*, Clamans, qhuuedenti. *ut* ƕotjan *propriè ſit* Acriter & non ſinè quadam vocis intentione aliquem inceſſere.

R A.

Ragineis guds: Decurio nobilis; βουλευτὴς εὐσχήμων. *Marc.* 15:43. garaginoda ïudaium: Conſilium dederat Judæis; συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις. *Joh.* 18:14. raginondin puntiau peilatau ïudaia. jah fidurraginja þis galeilaias herodes: Procurante Pontio Pilato Judæam, tetrarchâ verò Galilææ Herode; ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου. *Luc.* 3:1. *vide quoque Luc.* 2:2.

rahnan. garahnan, Numerare, ſupputare, æſtimare. rahneiþ manwi: Computat ſumptus; *Luc.* 14:28. ni mik silban wairþana rahnida: Non me ipſum dignum reputavi; *Luc.* 7:7. miþ unsibjaim rahniþ was: Cum iniquis reputatus eſt; *Marc.* 15:28. garahnidedun, Appretiaverunt; *Matth.* 27:9. *Danis* regne. *Anglis* reckon. *Belgis* rekenen. *quod poſtremum alibi deduxi à Teutonico* reke / Ordo, ſeries: *ut* rekenen *propriè ſit Res complures ſecundùm propoſitam ſeriem recenſere atque enumerare. Sed hoc nihil ad* rahnan.

raihtos waurkeiþ staigos goþs unsaris: Rectas facite ſemitas Dei noſtri; *Marc.* 1:3. raihtaba stauïdes: Rectè judicâſti; *Luc.* 7:43. raihtaba rodida: Rectè loquebatur;

tur; *Marc.* 7:35. RAIHTABA RQDEIS GAH LAISEIS: Rectè dicis & doces; *Luc.* 20:21. *Anglosax.* ꞃiht. *Alam.* recht. *Gall.* droict. *Ital.* retto, dritto, diritto. *Hisp.* directo. *Dan.* ret. *Isl.* rettur. *Angl.* right. *Belg.* recht. *Videri possunt affinitatem aliquam habere cum* ῥεχθεὶς, Rectus atque ad amussim factus. *à* ῥέζω, Facio. *Omnino tamen adi nobiliss. Spelmannum in* Dirittum. *item Bignonium in Marculphi lib.* I *Formularum, cap.* 24.

RAIП, Corrigia, vinculum. SKAΠDARAIП, Calceorum corrigia; *Marc.* 1:7. *Cambrobritannis* rhâff *est* Funis, restis. *Anglosaxonibus* ꞃáp. *Cimbris* RHB. *Danis* reeb. *Islandis* reip. *Anglis* rope. *Belgis* reep / roop. *Vide quæ de origine vocabuli, ex sententiâ Merici Casauboni, habet etymologicum nostrum Anglicum in* Rope / Funis.

RAISGAN. *Occurrit in* ΠΚRAISGAN, Suscitare, excitare.

RAKA, Raca; ῥακά. *Matth.* 5:22. *gr Ælfrici, cap.* 5; Racha ᵹeꞃpuꞇelaꝺ æbılıᵹnýꞃꞅe. *h. e.* Racha exprimit indignationem. *Anglosaxonico interpreti* ῥακὰ *hoc in loco exp.* ꝺu aꞃoꞃꝺena:- *Tatiano* racha *exp.* itale.

RAKGAN. ΠFRAKGAN, Tendere, extendere. ΠFRAKGANDS HANDAN: Extendens manum; *Matth.* 8:3. *Luc.* 5:13. ΠFRAKEI HANDAN ΨEINA. GAH ΠFRAKIDA: Extende manum tuam; & extendit; *Marc.* 3:5. *Luc.* 6:10. *Anglosax.* ꞃæcan. *Alam.* reichan. *Dan.* recke. *Angl.* reach. *Belg.* recken / reyken. ✱AIR RHAAI ✱ARHNA I YAAI. Ipse extendit manus contra; *Runicum lexicon in* NYIPPIA. *Mericus Casaubonus derivat Anglicum* reach *ab* ὀρέγειν, *eo sensu quo Græcis* τὰς χεῖρας ὀρέγειν *est* Manus porrigere, extendere.

RASTA, Miliare. GABAI ΘAS ΨΠΚ ANANAΠΨGAI RASTA AINA: Si quis te angariaverit mille passus; *Matth.* 5:41. *Runico lexico* RANA *exponitur* Mensura viæ, ut miliare, leuca. *&c. B. Hieronymus in Joëlem*; Unaquæque gens certa viarum spatia suis appellat nominibus. nam & Latini Mille passus vocant, & Galli Leucas, & Persæ Parasangas, & Rastas universa Germania. *Hinc sequiore sæculo* Rasta *significabat certum viæ spatium quo confecto requiescebant itinerantes. Miram habet affinitatem cum Græco* ῥαστώνη, *quod interdum significat* Otium, quietem, animi relaxationem. *Vide Vossium de Vitiis sermonis, lib.* II, *cap.* 16.

RAΨGQN SYA SYE FIMF ΨΠSΠΠDAGQS YAIRQS: Numero quasi quinquies mille viri; *Joh.* 6:10. ΠSГIF RAΨGQN FAПRA-ГAГГ-

Digitized by Google

𐌲𐌰𐌲𐌲𐌾𐌹𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃: Redde rationem villicationis tuæ; *Luc.*16:2. 𐌲𐌰-𐍂𐌰𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰 𐍄𐌰𐌲𐌻𐌰 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌹𐍃: Numerati ſunt omnes veſtri capilli capitis; *Matth.* 10:30. *Angloſaxonibus* ȝerad *eſt* Ratio, computatio. ȝerad ſettan *item* dyhtan ȝerad, Calculos ponere, rationes expedire, ſupputare cum aliquo rationes. *In Gothico interim* 𐍂𐌰𐌸𐌾𐍉 *&* 𐍂𐌰𐌸𐌰𐌽 *vel* 𐍂𐌰𐌸𐌾𐌰𐌽 *deprehendimus medias literas Græci* ἀριθμεῖν, Numerare. *Vide tamen numquid huc faciat, quod* rad *Danis eſt* Ordo, ſeries.

𐍂𐌰𐌸𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄: Facilius eſt; εὐκοπώτερόν ἐστι. *Luc.*18:25. *Græcum* ῥᾴδιος, Facilis, *eſt à poëtico* ῥηΐδιος. *quod à* ῥέω, Facilè. *quod à* ῥέζω, Facio. *Ita quoque Latinis* Facilis *eſt à Facio*, Agilis *ab Ago*, *&c.*

𐍂𐌰𐌿𐌱𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽. *Occurrit in* 𐌱𐌹𐍂𐌰𐌿𐌱𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Spoliaverunt.

𐍂𐌰𐌿𐍀𐌾𐌰𐌽 𐌰𐌷𐍃𐌰: Vellere ſpicas; *Marc.*2:23. 𐍂𐌰𐌿𐍀𐌹𐌳𐌴-𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌷𐍃𐌰: Vellebant ſpicas; *Luc.*6:1. *Angloſaxonibus* ripan. hriopan *eſt* Metere, demetere ſegetes. *Alamannis* **roppen.** *Anglis* **reap.** *Belgis* **reu-pen/roopen/ruppen.** *pro quo in Francorum lege Sàlicà* Reffare ſegetem *eſt Vellere.* *Anglicum interim* **reap** *Mericus Caſaubonus derivavit à* δρέπειν, Carpere, colligere. *ut à* δρόσος, *abjecto* δ, *fit* Ros. *à* σεμίδαλις, Simila. *ab* ἐκδύω, Exuo. *&c. Plura de hujus verbi origine attulimus in annotatis ad Appendicem gl D, 4. in* Vellicare.

𐍂𐌰𐌿𐍃, Arundo; *Matth.* 11:7. 27:48. *Marc.*15:19. *Luc.*7:24. *Alamannis* ris/ *Danis & Belgis* **rijs**/ *eſt* Virga, virgula, *tenuis nempe ac flexibilis inſtar arundinis. quamquam* **ris** *illud putent dictum à* **riſen**/ In altum exſurgere, creſcere; *prorſus ut* Surculus *putatur dictus à Surgendo, quoniam ex arbore vel radice arboris ſurgat.*

𐍂𐌰𐌶𐌳𐌰, Loquela; *Matth.*26:73. *Marc.*14:70. *Græcis* ῥῆμα *&* ῥῆσις, Verbum, ſermo, oratio, *eſt à* ῥέω, Loquor, dico.

𐍂𐌰𐌶𐌽, Domus. 𐍂𐌰𐌶𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽 𐍂𐌰𐌶𐌽 𐌱𐌹𐌳𐍉 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌳𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹𐌼 𐌸𐌹𐌿𐌳𐍉𐌼: Domus mea domus orationis vocabitur omnibus gentibus; *Marc.*11:15. 𐌻𐌹𐌿𐌷𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹𐌼 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰: Lucet omnibus qui in domo ſunt; *Matth.*5:15. *Ab hoc* 𐍂𐌰𐌶𐌽 Vicini *dicuntur* 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌶𐌽𐌰𐌽𐍃. *de quo ſuo loco.*

𐍂𐌴𐌹𐌺𐍃, Princeps; *Matth.*9:18. *Joh.*12:31. 16:11. 𐌸𐌰𐌹 𐍂𐌴𐌹𐌺𐍃, Principes; *Joh.*7:26. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍂𐌴𐌹𐌺𐌹𐍃𐍄𐌹𐌽 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌽𐍉 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌹𐍂𐍀𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌼: In principe dæmoniorum ejicit dæmo-

Digitized by Google

monia; *Marc.* 3:22. swah andhafjis þamma reikistin gudjin: Sic respondes pontifici? *Joh.* 18:22. ei attgebeina ina reikja jah waldufnja kindinis: Ut traderent illum principatui & potestati præsidis; *Luc.* 20:20. reikinond þiudom: Principari gentibus; *Marc.* 10:42. saei þizai manasedai reikinoþ: Princeps hujus mundi; *Joh.* 14:30. *Anglosaxonibus* rica *est* Princeps, homo præter cæteros dives, potens. ricetere, Potentia. rice *vel* ricedom, Regnum. recan. reccan. reccean. ricsian. rixian, Regnare. *Alamannis* reche *est* Dives, potens. riche / Regnum. richison / Regnare. *Jam olim Anglosaxonicum* recan *vel* reccean *derivavi à* recan, Curare; *quandoquidem principio rerum hanc sibi præter cæteros legem dictam putabant imperantes, Curare ne quid subditi capiant detrimenti. Hoc ipsum interim* recan *videtur plurimum affinitatis habere cum illo* ὀρεχθεῖν, *quod Eustathio exponitur* φροντίζειν, Curare.

reiran, Moveri, concuti, tremere. reiro, Tremor. reiraida airþa: Mota est terra; *Matth.* 27:51. qino ogandei jah reirandei: Mulier timens & tremens; *Marc.* 5:33. *Luc.* 8:47. sat ijos reiro jah usfilmei: Invasit eas tremor & pavor; *Marc.* 16:8. *Anglosaxonibus* hreoran. hroeran. *Alamannis* ruaren / fibruaren / ruoren. *Danis* røre *est* Tangere. *Belgis* roeren. *Origo verbi fortasse petita est à* ῥωγός, *quod Hesychio exp.* σφοδρός, Vehemens. *Alii tamen arbitrantur ortum traxisse ex* ὄρειν *vel* ὀρούειν, Excitare, concitare.

reisan. *Occurrit in* urreisan, Surgere, resurgere.

rign, Pluvia. rignjan, Pluere. atiddja dalaþ rign: Descendit pluvia; *Matth.* 7:25 & 27. rigneiþ ana garaihtans jah ana inwindans: Pluit super justos & injustos; *Matth.* 5:45. rignida swibla jah funin us himina: Pluit sulphur & ignem de cœlo; *Luc.* 17:29. *Anglosaxonibus* ren. reng. regn. rægn *est* Pluvia. *Alam.* regen. *Cimbr.* RIFF *vel* *RIFF. *Dan.* regn. *Isl.* hregg & rign. *Angl.* rain. *Belg.* regen. *vett Frisiis* reyn. *Ex his Frisicum* reyn / & *Anglicum* rain *videri possent desumpta ex* ῥαίνω, Aspergo, irroro; *nisi liqueret facta esse ex* regn *vel* rægn, *per frequentissimam* g *in* i *vel* y *commutationem. Ipsum verò* regn *manifestè detruncatum est ex* ῥηγνύω *vel* ῥήγνυμι, Frango, rumpo: *quòd cum quodam veluti ruptæ nubis fragore fundi videantur imbres. Lexicographis certè* ῥήγνυσθαι *peculiariter exponitur* Cum quadam fragoris vehementiâ elidi & supernè proruere, *ut procellosæ pluviæ & grandines solent. unde* ῥαγδαῖος ὑετὸς *Pausaniæ est* Pluvia impetuosa & cum quadam violentiâ prorumpens. *Hanc ori-*

Digitized by Google

originationem firmat non absimilis etymologiæ ratio in Anglosaxonico ſcúꞃ *vel* ꞃenſcúꞃ, Imber improbior, *ut loquitur Seneca nat. quæst.* IV, 4. *Anglis* **ſhower**. *Belgis* **ſcheure** / *à* **ſcheuren** *vel* **ſchoren** / Rumpere. *Ita quoque Argenteo codici Marc.* 4: 37 ꞨKNKⲀ ⲨINⲆIS *est* Procella magna venti. λαίλαψ ἀνέμου. *nam Hesychius* λαίλαπα *dicit esse* ἀνέμου συστροφὴν μεθ' ὑετοῦ, Venti vorticem cum imbre.

KIh *propriè est* Hirſutus, hiſpidus, villoſus. *& quoniam panni etiamnum novi ac nondum, detritis villis, lævigati quodammodo rudes videntur, cœpit quoque vox* KIh *accipi pro* Novo. *Confer Matth.* 9: 16 *cum Marc.* 2: 21. *Anglosaxonibus* ꞃıh. ꞃuᵹ. ꞃuh *est* Hiſpidus, villoſus. *Alamannis* **ruher**. *Danis* **rug**. *Anglis* **rough**/**rugged**. *Belgis* **rouw** / **runch**. *Fortaßè, ablato initiali* τ, *sunt à* τειχώδης, Piloſus. τρίχες, Setæ, villi.

KINNⲀN, Venire, accurrere. KINNⲀNⲆⲀNS NS hⲀⲖⲀIⲨⲀSNⲞM: Exeuntes è monumentis; *Matth.* 8: 28. KⲀNN, Cucurrit; *Marc.* 5: 6 *&* 13. ΓⲀSⲀIⲐⲀNⲆS ⲮⲀTEI SⲀMⲀⲮKⲀNN MⲀNⲀΓEI: Videns quòd concurreret turba; *Marc.* 9: 25. ⲀTKINNⲀNⲆⲀNS, Advenientes; *Luc.* 16: 21. ⲆNKINNⲀNⲆS, Veniens; *Matth.* 8: 2. ⲆNKINNⲀNⲆⲀNS, Accurrentes; *Marc.* 9: 15. NKKⲀNN, Exivit; *Marc.* 4: 3. *Luc.* 2: 1. 4: 35. NKKNNNNN, Exierunt; *Marc.* 8: 11. NKKNNNNN ⲨIⲮKⲀΓⲀMⲞTGⲀN ÏMMⲀ: Proceſſerunt obviam ei; *Joh.* 12: 13. *Alamannis* **rinnan** *est* Currere. *Cimbris* RIKKA. *Danis* **rende**. *Anglis* **run**. *Belgis* **rennen**. *unde iis* **renne** / **vogel-renne** / **hasen-renne** *est* Septum *vel* Cavea in quâ variæ volucres aut lepores hac illac diſcurrentes aluntur. *Anglosaxonibus* æꞃnan *vel* ẏꞃnan *est* Currere. *quamvis etiam videri poßint* ꞃınan *vel* ꞃẏnan *olim dixiſſe; quum in antiquiſſimis monumentis* ꞃẏne *sit* Curriculum, curſus. ꞃẏnel *vel* ꞃẏnol, Curſor. ꝼoꞃeꞃẏnel *vel* ꝼoꞃꞃẏnol, Præcurſor. *&c.* KINNⲀN *interim Gothis quoque denotabat* Fluere. ⲀⲐⲞS NS ⲨⲀMBⲀI ÏS KINNⲀNⲆ ⲨⲀTINS ⲀIBⲀNⲆINS: Flumina de ventre ejus fluent aquæ vivæ; *Joh.* 7: 38. UINⲞ BⲀⲞⲮⲀKINNⲀNⲆEI, Mulier fluxu ſanguinis laborans; *Matth.* 9: 20. KNNS BⲀⲞⲮIS: Fluxus ſanguinis; *Luc.* 8: 44. KINNⲞ, Torrens; *Joh.* 18: 1. *Anglosaxonibus* ꞃẏne pæteꞃa *est* Decurſus aquarum; *Ps.* 1: 3. ꞃẏnelaꞅ hıꞅ ꝺꞃencenꝺe, Rivos ejus inebrians; *Ps.* LXIV, 11. ẏꞃnenꝺe éa *vel* ꝼloꝺ, Flumen; *gl R*, 97. *Alamannis quoque* **rinnen** / *Cimbris* RIKKA, *Anglis* **runne** / *Belgis* **rennen** *accipiuntur de Curſu aquarum*. *Et sicuti* **rinnen** *hoc modo acceptum non malè fortè deduxeris cum Goldasto à* ῥέειν, ῥεῖν, Fluere; *unde & fluvium* Rhenum *putant denominatum: ita* **rinnan** / Currere, *desumtum censent à* ῥύμη, Impetus. *frequenter enim* μ *transire in* N, *plurimis nos docuerunt exemplis Salmasius, Voßius, alii*. *De significatione*

tione

tione verbi GARINNAN, *quatenus usurpatur de Multitudine undiquaque confluente concurrentéq;, supra diximus in* GARUNSA, Forum *vel* Vicus.

RIQIZ, Tenebræ; *Matth.* 6:23. IN RIQIZA: In tenebris; *Matth.* 10:27. UZWAIRPANDA IN RIQIS ÞATA HINDUMISTO: Ejicientur in tenebras extremas; *Matth.* 8:12. WARÞ RIQIS: Factæ sunt tenebræ; *Matth.* 27:45. *Marc.* 15:33. *Joh.* 6:17. ALLATA LEIK ÞEIN RIQIZEIN WAIRÞIÞ: Totum corpus tuum tenebrosum erit; *Matth.* 6:23. SAUIL RIQIZEIÞ: Sol contenebrabitur; *Marc.* 13:24.

RODJAN, Loqui; *Marc.* 1:34. *Luc.* 1:19 & 20. *Joh.* 8:26. GATAUJIÞ UNRODJANDANS RODJAN: Facit mutos loqui; *Marc.* 7:37. IK RODJA, Loquor; *Joh.* 8:26. 14:10. ÞATA RODIDA IZWIS: Hæc locutus sum vobis; *Joh.* 16:1.

ROHSNA, Atrium. αὐλή. *Marc.* 14:66. *Joh.* 18:15.

RUMIS, Locus. NI WAS IM RUMIS IN STADA ÞAMMA: Non erat eis locus in diversorio; *Luc.* 2:7. *Anglosaxonica versio*; hig næfdon rúm in cumena huse:. *Danis* rom *est* Locus. *vett Belgis* ruyme. *Anglis etiamnum hodie* room *est* Locus, liberum loci spatium. severall roomes in a house/ Loca in ædibus distincta. ,, *Mericus Casaubonus sequentia hæc, veluti ad originem vocabuli pertinentia, adducit paginâ* 328 *operis de Anglicâ linguâ vetere:* ,, ῥῦμη, Tractus, distantia, intervallum loci. ῥύμη, Vicus, *i. liberum illud inter* ,, *ædificia spatium ad ultro citróq; commeantium usum, quod vulgò* Stratas *dicimus.* ,, ῥυμοτομέω, Per vicos partior aut seco. *Videtur itaque sensisse Casaubonus vocabulum primò intellectum de istiusmodi laxitate locorum, qualem in plateis aut vicis publicis deprehendimus: sed rectiùs fortè petemus originem vocabuli ex iis quæ mox dicimus in* RUMS, Laxus.

RUMS, Laxus, latus, spatiosus. *Anglosax.* rum. *Ita Matth.* 7:13 *in Argenteo codice* RUMS WIGS *est* Lata via; *pro quo Anglosaxonica versio habet* rum weg. *Anglis quoque* roomthie *est* Laxus, spatiosus. *Belgis* ruym. *Theotiscis adhæc* rumer *est* Ulteriùs, longiùs. *Huc facit illud Tatiani* CCXXVIII, 1. her lichizeta sih rumer faran/ Ipse finxit se longiùs ire. *ubi vide annotata.* rumi/ Spatium. rumiu stat/ Spatiosus locus; *gl B*, 47. rumin/ uuitin/ Capacitas; *gl C*, 5. rumen/ Longinquis. rumana/ Longè; *Kero. Non ita multum videntur abire ab* εὐρύς, Amplus, spatiosus. *Nisi tamen malis* RUMS *contractum esse ex* RUMIS, Locus; *quòd Spatium omne sit de naturâ Loci.*

RUNA, Mysterium. IZWIS ATGIBAN IST KUNNAN RUNA ÞIUDANGARDJOS GOÞS: Vobis datum est nôsse mysterium regni

regni Dei; *Marc.* 4:11. KUNNAN RUNOS ÞIUDANASSAUS GUÞS: Nôsse mysteria regni Dei; *Luc.* 8:10. *Cambrobritannis* rhin *est* Arcanum, secretum, mysterium. rhegain, Susurrare, murmurare. rhiniau, Incantationes; *fortasse (ut loquitur Jo. Davies) quia sunt secretiores atque in occulto fiunt. Anglosaxonibus* geryne *sunt* Mysteria. gerynelico word, Mystica verba. runian, Susurrare, *item* Incantare. runstafas, Magici characteres. runecræftige men, Magi, Chaldæi. *Alamannis* girunu *sunt* Mysteria. runen / Susurrare. runazzari / Susurro. runstaba / Occulti characteres. *Cimbris quoque* RUNA *erant* Arcaniora incantatorum carmina ac notæ secretiores, *sicuti videre est in illis Egilli skallagrimi modulis quos exhibuit nobis Olaus Wormius paginâ* 391 *Monumentorum Danicorum. atque ejus quidem Runographiæ sive Magiæ per runas expeditæ varias species recenset Runicum lexicon paginâ* 109. *Sicambris* reunen / roenen / ruynen *est* Obscuro murmure aliquid eloqui. *Anglis* to rown in ones eare / *est* Alicui in aurem aliquid insusurrare. *Admodùm copiosè de his agimus in annotatis ad Theotiscum glossarium A*, 8. *in* Musanti, runentenni.

RUNA. GARUNI, Consilium. RUNA GUÞS FRAKUNÞEDUN: Consilium Dei spreverunt; *Luc.* 7:30. RUNA NEMUN ALLAI GUDJANS: Consilium inierunt omnes principes sacerdotum; *Matth.* 27:1. *pro quo mox ejusdem capitis paragrapho 7 legas* GARUNI NIMANDANS: Consilium ineuntes. *quod ipsum quoque occurrit Marc.* 3:6. *&* 15:1. *Fortasse interim* Consessum consiliariorum RUNA *dixerunt, nomine desumpto ab arcanis quæ mussitando in tali conventu agitantur: nisi fortè malis* RUNA *vel* GARUNI *dictum ab illo* GARINNAN, Concurrere, convenire, congregari; *quod vide in* GARUNSA, Forum. *Ab hac interim priscæ vocis acceptione, ut & hoc in transitu attingam, liquidò satis Campus ad Padum, non longè à Placentiâ, dictus est* Roncalia *vel* Runcalia, *ac patrum nostrorum idiomate* rungalle / *ut est in Constitut. Caroli* III *Imp. cognomento Crassi de Feudis*; Si ad curiam Gallorum, hoc est in campum, qui vulgò rungalle dicitur, dominum suum non comitetur. *&c. unde discimus quòd nihil aliud sit* rungalle / *quàm Concilium vel Curia Gallorum.*

S A.

SA *vel* SAH, Hic; οὗτος. *Matth.* 5:19. 11:10. *Luc.* 3:16. 5:21. 17:18. 19:9. *Joh.* 7:18. 9:2, 3. SA, Ipse; αὐτός. *Matth.* 8:17. 11:14. *Marc.* 14:44. *Luc.* 17:16. SA, Istud; αὕτη. *Marc.* 12:11. SA, Qui; ὁ, ὅς. *Joh.* 7:47. *Matth.* 11:15. SA BRUÞFAÞS: Sponsus; ὁ νυμφίος. *Matth.* 9:15. SA DUMBA, Mutus; ὁ κωφός. *Matth.* 9:33. SA WINDAS,

Digitized by Google

WINDAS, ὁ ἄνεμος. *Marc.* 4:39. SA, Ille; ἐκεῖνος. *Joh.* 9:12. SA ÞAN-ZUH SAEI: Quisquis; ὃς ἐάν. *Marc.* 9:37, 42. *Luc.* 7:23. 9:48. *Joh.* 16:2. SAEI, Qui; ὁ. *Matth.* 10:37. SAEI, Qui; ὅς. *Matth.* 5:19. *Marc.* 9:40. *Luc.* 5:21. 7:2. SAU IST SA SUNUS IZWAR: Hiccine est filius vester? οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν; *Joh.* 9:19. WIGS SA BRIGGANDA IN FRALUSTAI: Via quæ ducit ad perniciem; ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν. *Matth.* 7:13.

SABAN, Sindon; *Matth.* 17:59. *Alamannis* ſaban *eſt* Linteum; *Tatianus* CLV, 2. *& rurſus* CCXII, 7; buntun inan mit ſabanon / Ligaverunt eum linteis. *Eidem tamen Tatiano* CLXXXV, 12 ſaban *eſt* Sindon. giuuatit mit ſabane ubar naccot / Amictus ſindone ſuper nudo. *& porro,* her tho / fortuuor-phanemo ſabane / naccot floh fon in. At ille, rejectâ ſindone, profugit ab eis nudus. *Græcis* σάβανον *eſt* Linteum craſſius atque aſperius quo corpora ſiccabant detergebántq; à balneo. *In eâ interim euangelicæ hiſtoriæ narratione ubi Johannis* 13:5 *legimus* λεντίῳ διεζωσμένος, *Clemens Alexandrinus lib.* II *Pædag. cap.* 3 *habet* τὰς μαθητῶν τοὺς πόδας ἔνιπτε σαβάνῳ διεζωσμένος. Sabanum, linteum ad balnea; *gl E,* 7. *Martinius vocabulum* σάβανον *putat mutuatum ab Arabibus, quibus* ſaban *eſt* Faſciola, ſudariolum.

SABBATO. SABBATODAGS, Sabbatum. SABBATO IN MANS WAURÞ GASKAPANS. NI MANNA IN SABBATODAGIS: Sabbatum propter hominem factum eſt, non homo propter ſabbatum; *Marc.* 2:17. *Plutarchus* IV *Sympoſ. improbè deducit* σάββατον ἀπὸ σαβοῖ, *bacchantium voce. Vide etymologicum Voſſii in* Sabbatum. *Angloſaxonibus plerumque* ꞃeꞅꞇeðæᵹ *dicitur. Alamannis* ſaunfirrato raſt / *q. d. Septimo quóque die feriata requies. Vetus interpres Tatiani paſſim vertit* ſambaztag / *primo B in M permutato: cujus mutationis exempla aliquot ſuppeditat doctiſſimus Bochartus Geographiæ ſacræ parte* II, *lib.* II, *cap.* 17.

SAD ITAN: Implere ventrem, ſatiari; *Luc.* 15:16. LET FAURÞIS SADA WAIRÞAN BARNA: Sine priùs ſaturari filios; *Marc.* 7:27. 8:8. SADAANS, Saturi; *Luc.* 6:25. SAÞJAN, Saturari; *Luc.* 16:21. GASOÞJAN, Saturare; *Marc.* 8:4. GREDAGANS GASOÞIDA ÞIUÞE: Eſurientes implevit bonis; *Luc.* 1:53. *Alamannis* ſat uuerdan *eſt* Satiari. *Iſlandis* ſaddur *eſt* Saturatus. *Belgis* ſad. *Et hæc quidem ſcribendi ratio quàm proximè accedit ad illud* ἅδην, *quod* δυσωνύμενον *(Heſychio authore)* τὸ εἰς κόρον *ſignificat. unde & Latina* Sat, ſatis, ſatiare, ſatur *deducunt etymologiarum inveſtigatores, ſpiritu aſpero in S tranſeunte.*

SAEI,

Digitized by Google

𐍃𐌰𐌴𐌹, Qui; ὅς. *Matth.* 5 : 19, 21, 22, *&c.* 𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐌵𐌹𐌽𐍉𐌽: Omnis qui viderit mulierem; πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα. *Matth.* 5:28. *Vide quæ annotavimus in* 𐍃𐌰.

𐍃𐌰𐌷, Hic; οὗτος. *Matth.* 5 : 19. *Vide* 𐍃𐌰.

𐍃𐌰𐌹, Ecce; *Matth.* 8 : 2, 24, 29, 32, 34. 11 : 8, 10. *&c.* *Refer ad* 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽, Videre. ſe. ſehe. inu / Ecce; *Kero.*

𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽, Seminare. 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽 𐍃𐌰 𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌳𐌿 𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌹𐍅𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Exiit ſeminans ad ſeminandum ſemen ſuum; *Marc.* 4 : 3. *& mox commate ſequ.* 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐌴𐌹 𐍃𐌰 𐍃𐍉: Cum ille ſeminaret. *rurſus commate* 14; 𐍃𐌰 𐍃𐌰𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 𐍃𐌰𐌹𐌾𐌹𐌸: Seminans verbum ſeminat. *Vide plura huc facientia in eodem capite.* *Angloſaxonibus* ſapan *eſt* Serere. *Alamannis* ſauuen. *Danis & Iſlandis* ſaae. *Anglis* ſowe. *Belgis* ſaeyen. *Francicum* ſauuen / Serere, *&* ſamen / Semen, *olim deduxi ab* ἵω *vel* ἵημι, Mitto, jaculor, projicio. *circumſpicio tamen an non commodior alia originatio commentationibus hiſce vacanti occurrat.*

𐍃𐌰𐌹𐌷𐍃, Sex. *Cambrobritannis* chwêch. *Angloſaxonibus* ſix. *Alamannis* ſehs / ſex. *Cimbris* ИIΛЖИ. *Danis & Iſlandis* ſex. *Anglis* ſix. *Belgis* ſes. *Græcis* ἕξ. *Vide etymologicum Voſſii in* Sex. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌰𐌹𐌷𐍃: Poſt dies ſex; *Marc.* 9 : 2. 𐌲𐌰𐌻𐌿𐌺𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐍃 𐌳𐌿 𐌾𐌴𐍂𐌰𐌽 𐌸𐍂𐌹𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌼𐌴𐌽𐍉𐌸𐍃 𐍃𐌰𐌹𐌷𐍃: Clauſum eſt cœlum annis tribus & menſibus ſex; *Luc.* 4 : 25. 𐌱𐌹𐌸𐌴 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰 𐍃𐌰𐌹𐌷𐍃𐍄𐍉: Cum facta eſſet hora ſexta; *Marc.* 15 : 33. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐍃𐌰𐌹𐌷𐍃𐍄𐍉𐌽 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐍂𐌹𐌵𐌹𐍃: A ſextâ horâ factæ ſunt tenebræ; *Matth.* 27 : 45. 𐌹̈𐌽 𐌼𐌴𐌽𐍉𐌸 𐍃𐌰𐌹𐌷𐍃𐍄𐌹𐌽 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌰𐌲𐌲𐌹𐌻𐌿𐍃: In menſe ſexto miſſus eſt angelus; *Luc.* 1 : 26.

𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽, Videre; *Marc.* 5 : 14, 32. *Luc.* 2 : 26. 7 : 25. 𐌰𐍂𐌼𐌰𐌹𐍉𐌽 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌴 𐌳𐌿 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽 𐌹̈𐌼: Eleemoſynam facere coram hominibus, ut videamini ab eis; *Matth.* 6 : 1. 𐍃𐌰𐌹𐍈, Vide; *Joh.* 7 : 52. 𐌷𐌹𐍂𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌹𐍈: Veni & vide; *Joh.* 11 : 34. 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐍄𐍃, Videte; *Matth.* 9 : 30. *de duobus.* *Angloſaxonibus* ſeon. ȝeſeon *eſt* Videre. *Alamannis* ſehan / giſehan. *Cimbris* ИIΛ. *Danis* ſee. *Anglis* ſee. *Belgis* ſien. *Omnia magnam habent affinitatem cum Æölico* σιάομαι *pro* θεάομαι, ὦμαι, Specto, video. *Æöles certè videntur* θ *ſic eliquâſſe in pronuntiando atque ore blæſo ita extuliſſe, ut videretur potiùs* σ *quàm* θ *ſonare. atque adeò quoque dialectus (quæ non aliter ſcribebat voces quàm pronuntiabat)* θ *mutabat in* σ. *quâ de re vi-*

re vide Cl. Salmasium paginâ 367 de Hellenisticâ linguâ. ita pro θέργειν *Æöles dicebant* σίεργειν, *unde Latinum* Servus, *authore eodem Salmasio de Usuris, pag.* 256. *Quo etiam pertinent Hesychiana* Σιερμοὶ, θερμοί. Σκόλαιον, θόλαιον. Σίας, θίασος Λάκωνες. Σίος, θεὸς Λάκωνες. Σεῖν, θεῖν Λάκωνες. Σεῖναι, θεῖναι Κρῆτες. *&c.*

SAITUG, Occasus. MANAGAI FRAM UKKUNSA GAH SAITUA UIMANA: Multi ab oriente & occidente venient; *Matth.* 8:11. *Nimirum* SATGAN, Ponere *Gothis olim quoque de Sole occidente usurpatum; quomodo & Occidens dicitur Italis* ponente. *Vide porro annotata nostra ad gl Lipsii in* sethelgangi / Occasum.

SAIVALA, Anima; *Matth.* 6:25. *Luc.* 1:46. *Joh.* 12:27. *Anglosax.* sapel. sapul. sapl. saul. *Alam.* sela. *Isl.* saal. *Dan.* siel. *Angl.* soule. *Belg.* siele. *Liquet ex his vocabulum Gothicum integrè scribi, ac reliqua paullatim ex eo per correptionem deflexa: unde mihi quandoque suspicio suborta est vocabulum istud Gothicum, peculiari quadam elegantissimæ Græco-Gothicæ compositionis ratione,* Vitæ fontem *denotare; tanquam sit à* ζάω, Vivo, *& Anglosaxonico* pala, Fons. *prorsus ut* Radicem *non absimili, sed merè Anglosaxonicâ compositione Patres nostri dixere* pyrtpala, *q. d. Herbæ fons vel origo: quòd Herba exurgat ex radice tanquam fonte. nam* pyrt *est* Herba. pala *verò* Fons.

SAKAN. GASAKAN, Arguere, corripere, increpare, objurgare, comminari. SAK ÞAIM SIPONGAM ÞEINAIM: Increpa discipulos tuos; *Luc.* 19:39. SOKUN ÞAIM BAIRANDAM: Increpabant offerentes; *Marc.* 10:13. GASAK IMMA: Increpa illum; *Luc.* 17:3. GASOK VINDAM: Increpavit ventos; *Matth.* 8:26. *Marc.* 4:39. *Luc.* 4:39. 9:55. GASAKANDS IM: Objurgans eos; *Luc.* 4:41. ƕAS IZVARA GASAKIÞ MIK BI FRAVAURHT: Quis ex vobis arguit me de peccato? *Joh.* 8:46. 16:8. GASAKANS FRAM IMMA: Correptus ab eo; *Luc.* 3:19. SA LIGIÞ DU TAIKNAI ANDSAKANAI: Hic positus est in signum cui contradicetur; *Luc.* 2:34. *Anglosaxonum monumenta ostendunt eos usum Gothici hujus verbi diutissimè reservâsse: quandoquidem Judas Iscariotes Matth.* 26:14 *dicitur* piðeprаca. *Legimus quoque Joh.* 19:12; ælc ðæpa þe hyne to cyninge deð. ys ðær Caseres piðerraca:. Omnis qui se Regem facit, contradicit Cæsari. *item Luc.* 12:10; þe piðerraca ð ongean halıgne Gast, Qui blasphemaverit in Spiritum sanctum. *Alamannis denique non ignotum fuisse verbum, indicant sequentia:* uuithersacco / Adversarius; *gl Lipsii.* uuidarsachandi / uuidarfehtanti / Officiens; *gl C*, 8. secho / Rixæ. kisachan si / Objurgetur. sakee / Suggerat; *Kero.* nihcininga sahha ni sant ih in

Digitized by Google

in thisemo manne / Nullam causam inveni in hoc homine; *Tatianus* CXCVI, I. *ubi vide annotata nostra.*

SAKK, Saccus, silicium. **IN SAKKAU JAH AZGON ID-REIGODEDEINA**: In cilicio & cineribus pœnitentiam egissent; *Matth.* 11:21. *Luc.* 10:13. *Anglosax.* sæcc. sacc. *Alam.* sac. *Dan.* sæck. *Angl.* sack. *Belg.* sack. *Gall.* sac. *Ital. & Hisp.* sacco. *Græcis* σάκκος. *Hebr.* שַׂק. *Unde liquet vocabulum hoc in omnes ferè linguas olim fuisse transfusum: quandoquidem (ut facetè Goropius Becanus) nemo ædificantium in subitâ linguarum confusione oblitus est sui sacci. Vide quoque etymologicum Vossii in* Saccus.

SALBON, Ungere. **FAURSNAU SALBON MEIN LEIK DU USFILHA**: Prævênit ungere corpus meum ad sepulturam; *Marc.* 14:8. **GASALBODEDUN ALEVA MANAGANS SIUKANS**: Ungebant oleo multos ægros; *Marc.* 6:13. **HAUBID MEINATA NI SALBODES**: Caput meum non unxisti; *Luc.* 7:46. **GASALBODA MIK**: Unxit me; *Luc.* 4:18. **SALBO HAUBIÞ ÞEIN**: Unge caput tuum; *Matth.* 6:17. **SA GARDS FULLS VARÞ DAUNAIS ÞIZOS SALBONAIS**: Domus impleta est odore unguenti; *Joh.* 12:3. *Anglosaxonibus* sealfan *est* Ungere. *Alamannis* salbon. *Danis* salffue. *Belgis* salben. *Nemo non videt omnia hæc singularem habere affinitatem cum* ἀλείφειν, Ungere, linere, illinere. *neque enim spiritus tantùm asper Græcorum solet mutari in S, verùm etiam lenis quandoque. ita* Sagitta *est ab* ἀκὶς ἀκίδος. Saltus *à Dorico* ἄλδις *pro* ἄλσος. Sapor *ab* ὀπὸς, Succus: *unde &* Sapa *&* Sapio, *quum ad gustum referuntur.* Serum *ab* ὀῤῥὸς, *quatenus utrumque denotat Aqueum illud quod in lacte est. Plura habet Vossius in tractatu de Literarum permutatione.*

SALJAN. USSALJAN, Divertere, hospitari; *Luc.* 19:7. **ÞAR SALJAIÞ**: Illic manete; *Marc.* 6:10. *Luc.* 9:4. **EI GALEIÞANDANS IN ÞOS BISUNJANE HAIMOS SALJAINA**: Ut euntes in circumjecta castella divertant; *Luc.* 9:12. **SALIDA JAINAR**: Mansit illic; *Joh.* 10:40. **SALIDA IN ÞAMMEI VAS STADA**: Mansit in eodem loco; *Joh.* 11:6. **HVAR SIND SALIÞVOS**: Ubi est refectio. ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα; *Marc.* 14:14. **SALIÞVOS MANAGOS**: Mansiones multæ; *Joh.* 14:2. *& mox ejusdem capitis commate* 23; **SALIÞVOS AT IMMA GATAUJOS**: Mansionem apud eum faciemus. *Anglosaxonibus* sælð *vel* seld *est* Mansio, sedes. *Alamannis* selitha *est* Tabernaculum. *Cimbris* ИΛNRNI, Atrium. ИΛNΠΔ, Cœnaculum. *Danis* sal / Atrium. *Belgis* sale. *Vide notas ad Tatiani* LI, 2.

SALJAN HUNSLA GUÞA: Præstare obsequium Deo; προσφέρειν λατρείαν τῷ θεῷ. *Joh.* 16:2. HLAUTS IMMA URRANN DU SALJAN: Sors in eum cecidit, ut adoleret; ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι. *Luc.* 1:9. ÞAN PASKA SALIDEDUN: Quando pascha immolabant; ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον. *Marc.* 14:12. *Cùm interim Anglosaxonicum* sellan *&* syllan, *Alamannicum item* selen / Dare, tradere, *omnino mihi desumpta videantur ex hac priscâ verbi* SALJAN *acceptione, valdè quoque suspicor* syllan *&* selen *primâ suâ significatione tantùm usurpata de rebus quæ dabantur atque offerebantur Deo, & non nisi longè post accepta de qualicunque aliâ dandi tradidendiq; ratione. Cæterùm de hoc plura, Deo opt. max. vitam virésq; largiente, alibi.*

SALT, Sal; *Marc.* 9:50. *Luc.* 14:34. ALLATA HUNSLE SALTA SALTADA: Omnis victima sale salietur; *Marc.* 9:49. JABAI SALT UNSALTAN WAIRÞIÞ: Si sal insulsum fuerit; *Marc.* 9:50. *Anglosax.* sealt. *Alam.* salz. *Dan.* salt. *Angl.* salt. *Belg.* sout. *Cambrobritannis* halen *est* Sal. *vett quoque Germanis* halle *dicebatur* Salina, *i. locus ubi sal excoquitur. Cyrilli glossæ*, ἅλαι, Salinæ. *Pleniùs tamen de vocabuli origine agit Vossii etymologicum Latinum.*

SAMALAUDA, Æqualia; τὰ ἴσα. *Vide quæ supra annotavimus in* LAUDA.

SAMALEIKOS ÞOS WEITWODIÞOS NI WESUN: Convenientia testimonia non erant; ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. *Marc.* 14:56, 59. SAMALEIKO, Similiter; ὡσαύτως. *Marc.* 12:21. *Luc.* 20:31. ὁμοίως, *Marc.* 15:31. *Luc.* 3:11. 5:10. *Joh.* 6:11. *Ita ut* SAMO *istud videri possit desumptum ex* ὅμοιος, Similis. *prorsus ut sequens* SAMAN *est ex* ἅμα, Unà, simul, pariter. *spiritu aspero in S transeunte: ut ex* ἅγιος *est* Sacer. *ex* ἁρπῶ, Sarpo. *ex* ἡλικία, Seculum. *ex* ἑκάς, Secus. ἕξ, Sex. *&c.*

SAMAN, Simul, unà, pariter. SAMANA BRAHTA ALLATA: Comportavit omnia; *Luc.* 15:13. SAMAÞRANN MANAGEI: Concurrebat multitudo; *Marc.* 9:25. SAMASOKJANDANS, Disquirentes inter se; *Marc.* 12:28. *Anglosaxonibus* samnian *est* Colligere. *Alamannis* samanon. *Danis* samle. *Belgis* samelen / versamelen. *Originem horum attigimus in* SAMALAUDA. *Vide quoque annotata ad Tatiani* LXII, 7. *nec non etymologicum nostrum Anglicum in* Assemble / Colligere, congregare.

SAMO, Ipsum. ÞATA SAMO: Hoc ipsum, idem. τὸ αὐτό. *Matth.* 5:46, 47. IN ÞAMMA SAMIN LANDA: In eâ ipsâ regione; *Luc.* 2:8. ÞIZAI SAMON MITADJON ÞIZAIEI MITAÞ MITADA IZWIS: Eâdem mensurâ quâ mensi fueritis, remetietur vobis; *Luc.* 6:38.

SAND-

SANDJAN, Mittere; *Luc.* 20: 11. *pro eo quoque occurrunt* **ÏNSANDJAN** *&* **USSANDJAN**. *Anglosax.* sendan. *Alam.* senten. *Cimbr.* senda. *Dan. & Isl.* sende. *Angl.* send. *Belg.* senden. *Varias de verbi origine conjecturas attulimus in annotatis ad Tatiani* XLIV, 23.

SAT ÏJOS REIRO JAH USFILMEI: Invaserat eas tremor & pavor; *Marc.* 16: 8. *ita quoque Lucæ* 5: 26 *legas*, **USFILMEI DISSAT ALLANS**: Stupor apprehendit omnes. *item Lucæ* 7: 16; **DISSAT ALLANS AGIS**: Invasit omnes timor. *In monumentis quoque Anglosaxonicis occurrunt quàm simillimæ loquendi formulæ.* mycel hungor onsæt on ðam Campania lande: Ingens fames incubuerat in Campaniæ regionem; *Greg. magnus Dialogorum libro Secundo, cap.* 21. ða yrmða þe us on sittað. Miseriæ quæ nos premunt; *Lupus serm.* I, 3. Godes yrre us hetelice onsit. Dei ira nos vehementer urget; *Lupus serm.* I, 12. *Ita Græcis quoque* ἐφίζειν *&* καθίζειν *usurpantur pro* Incubare, urgere, hostilis exercitûs instar undiquaque obsidere ac premere.

SATANAS, Satanas, σατανᾶς. *Marc.* 3: 23, 26. 4: 15. *Hebræam hanc Maligni spiritûs appellationem omnes ferè S S paginæ translationes in plerisque linguis constanter retinuerunt.*

SATJAN. GASATJAN, Ponere, collocare. *ita* **SATJIÞ** *&* **GASATJIÞ** *est* Ponit; *Luc.* 8: 16. **GASATIDA**, Posuit, statuit; *Marc.* 9: 36. *Luc.* 4: 9. 9: 47. **GASATIDA GRUNDUWADDJAN**: Posuit fundamentum; *Luc.* 6: 48. 14: 29. **GASATIDA NAMO**: Imposuit nomen; *Marc.* 3: 16 *&* 17. **GASATIÞS UF WALDUFNJA**: Constitutus sub potestate; *Luc.* 7: 8. *Ab hoc* **SATJAN** *etiam* **SAGGQS** *est* Occasus. *quod vide suo loco.* *Anglosax.* settan *est* Ponere. *Alam.* sezzen. *Dan.* sette. *Angl.* set. *Belg.* setten. *Omnia (spiritu aspero in S permutato) valdè sunt affinia Græco* ἕζειν, Ponere, collocare.

SATIDEDUN, Plantabant; ἐφύτευον. *Luc.* 17: 28. **MANNA USSATIDA WEINAGARDA**: Homo plantavit vineam; *Luc.* 20: 9. *Anglis* to set trees *est* Plantare arbores. *Refer ad* **SATJAN**.

SAÞJAN AF DRAUHSNOS: Saturari de micis; χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων. *Luc.* 16: 21. *Vide quæ annotavimus in* **SADA ÏTAN**.

SAU ÏST SA SUNUS ÏZWAR: Hic est filius vester? οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν; *Joh.* 9: 19.

SAUDIM ALLAIM MANAGIZO ÏST: Sacrificiis omnibus majus est; *Marc.* 12: 33. *Suspicor hanc Sacrificii denominationem mutuatam à veteri*

Digitized by Google

SAUÞ, Ovis; *quoniam nullum animal frequentiùs ſacrificabant. Iſlandis certè* ſaudur *eſt* Ovis. *Cimbris quoque* ᛋᛅᚢᚦᛅᛘᛅᚾᚾ *dicebantur* Opiliones. *ſicuti nos docet Runicum lexicon in* ᚠᚱᛅᚠᛋᛅᚱᛏ. *Pari quoque ratione in Alamannico gloſſario B*, 54 friſcinc *exponitur* Victima. *Vocabuli acceptione fortaſſè deſumptâ ab antiquo* friſking / *quod* Porcum anniculum jam adultum, eóq; ad ſacrificia aptum *denotabat. Vide annotata noſtra ad gl D*, 8. *in* Recens caro.

SAUHTINS UNSAROS USBAR: Infirmitates noſtras tulit; *Matth.* 8:17. HAILJANDS ALLOS SAUHTINS: Curans omnem languorem; *Matth.* 9:35. HAILJAN SAUHTINS: Curare infirmitates; *Marc.* 3:15. UBILHABANDANS MISSALEIKAIM SAUHTIM: Qui vexabantur variis languoribus; *Marc.* 1:34. *Anglosax.* ſuht. *Alam.* ſuht. *Cimbr.* ᛋᚢᛏᛏ. *Iſl.* ſoott. *Belg.* ſucht. *unde iis* ſieck en ſuchtig *eſt* Morbidus ac languens. ſuchten *verò iiſdem Belgis non tantùm eſt* Gemere, ſuſpirare, *verùm etiam* Languere; *ita ut ſignificatio Languoris non immeritò videri poſſit deſumpta ex priore ſignificatione Gemitûs. Ipſius verò* ſuchten / Gemere (*quod Angloſaxones* ſican *&* ſicettan, *Cimbri* ᛋᛁᚴᛅ, *Dani* ſucke / *Angli* ſigh *dicunt*) *originem inveſtigat etymologicum noſtrum Anglicum in* Sigh.

SAULNJAN. *Vide* BISAULNJAN, Contaminari.

SAUN, Redemptionis pretium. λύτρον. GIBAN SAIWALA SEINA FAUR MANAGANS SAUN: Dare animam ſuam redemptionem pro multis; *Marc.* 10:45. *Cimbris* ᛅᛏ ᛋᛅᛏᛅ *eſt* Placare. *Alamannicum gloſſarium B*, 46; ſaſuannan / Reconciliari. *Willeramus* VIII, 11; ther mit ſinemo dooᵭa ſuona hauet gemachot / Qui morte ſuâ reconciliavit. *Tatianus* XXVII, 1; far er zi giſuonenne mit thinemo bruoder. Vade priùs reconciliari fratri tuo. *ubi vide annotata noſtra*.

SAURJAN, Sollicitum eſſe. ƕA SAURJAIÞ, Quid ſolliciti eſtis? *Matth.* 6:28. SAURJOS ÞIZOS LIBAINAIS, Sollicitudines hujus ſæculi; *Marc.* 4:19. AF SAURJOM ÞIZOS LIBAINAIS: A ſollicitudinibus hujus vitæ; *Luc.* 8:14. *Angloſax.* ſorgian. *Alam.* ſuorgen. *Belg.* ſorgen. *Cæterùm ut* SAURJA *Gothis olim erat* Sollicitudo, *&* SAURJAN, Sollicitum eſſe; *ita* SAURGA *iiſdem Gothis erat* Dolor, mœſtitia, *&* SAURGAN, Dolere, triſtari. JUS SAURGANDANS WAIRÞIÞ. AKEI SO SAURGA IZWARA DU FAHEÞAI WAIRÞIÞ: Vos contriſtabimini, ſed triſtitia veſtra vertetur in gaudium; *Joh.* 16:20. *atque ita quoque* SAURGA *ſcribitur ibidem duobus paragraphis ſequentibus. Quum itaque Argen-*

Digitized by Google

Argenteo codici SAURGAN *sit* Sollicitum esse, SAURGAN *verò* Dolere, tristari, *nescio an diversa bujus orthographiæ ratio diversam quoque poscat originationem: hoc tantùm scio Anglosaxonicum* ꞅoꞃᵹian, Sollicitum esse, *&* ꞅoꞃᵹian, Tristari, (*unde Anglis* sorrow *est* Mœror, tristitia) *eâdem planè ratione scribi. Postremum tamen* ꞅoꞃᵹian *in Anglosaxonum vetustissimis monumentis frequenter scribitur* ꞅaꞃᵹian, ꞅaꞃiᵹan, *tanquam sit à* ꞅaꞃ, Dolor, ꞅaꞃiᵹ, Mœstus. *unde quoque hanc verbi acceptionem propemodùm dixerim priorem atque antiquiorem alterâ. Confer interim hæc, si vacabit, cum iis quæ supra in* MAURNAN *diximus.*

SEI, Quæ; ἥτις. ÏN BAURG DAVEIDIS. SEI HAITADA BEÞLAIHAIM: In civitatem David, quæ vocatur Bethlehem; εἰς πόλιν Δαβὶδ, ἥτις καλεῖται Βηθλεέμ. *Luc.* 2:4. *& mox commate sequ.* MIÞ MARIÏN SEI ÏN FRAGIFTIM VAS ÏMMA QEINS: Cum Mariâ desponsatâ sibi uxore; σὺν Μαριὰμ, τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί. *item Joh.* 12:17; SŌ MANAGEI SEI VAS MIÞ ÏMMA: Turba quæ erat cum eo; ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ᾽ αὐτοῦ. *Vide quoque ejusdem capitis comma* 29.

SEIN ÞAÞRASK GAHRAINEIÞ: Suam aream purgabit; *Luc.*3:17. BI BIUHTGA SEINAMMA: Secundùm consuetudinem suam; *Luc.*4:16. GALAIÞ ÏN GARDA SEINANA: Abiit in domum suam; *Luc.* 5:25. ANDNEMUN MIZDŌN SEINA: Receperunt mercedem suam; *Matth.* 6:2, 5, 16. ÏN ALLAMMA VULÞU SEINAMMA: In omni gloriâ suâ; *Matth.* 6:29. GATIMRIDA RAZN SEIN: Ædificavit domum suam; *Matth.* 7:24, 26. FILHAN SEINANS DAUÞANS: Sepelire suos mortuos; *Matth.* 8:22.

SEIÞU VARÞ: Serò factum est; *Matth.* 27:57. *Joh.* 6:16. *Videri potest aliquid traxisse ex* SAIWALA, Occasus. *quod occurrit Matth.* 8:11. *Cottoniano quoque quatuor Euangeliorum codici interlineato Matth.* 24:27 ꞅunꞅeꞇ *vel* peꞅꞇðæl *est* Occidens. *Cimbris* ᛒᛅᚱᚢᛁᛏᚢᚼ *est* Diei occasus.

SEA, Bonus. UNSEA, Malus, pravus. ÏN HAIRTIN GŌDAMMA JAH SELJAMMA: In corde bono & optimo; *Luc.* 8:15. UNSEL AUGŌ: Nequam oculus; *Matth.* 6:23. *Marc.* 7:22. EI BAIRGAIS ÏM FRAM ÞAMMA UNSELJIN: Ut serves eos à malo; *Joh.* 17:15. ANDSTANDAN ÞAMMA UNSELJIN: Resistere malo; *Matth.* 5:39. GŌDS ÏST ÞAIM UNFAIRAM JAH UNSELJAM: Benignus est super ingratos & malos; *Luc.* 6:35. UNSELEINS, Nequitiæ; *Marc.* 7:22. UNSELEIN ÏZE BISAIHANDS: Nequitiam eorum considerans; *Luc.* 20:23. *Anglosaxonibus* ꞅeloꞃꞇ *est* Optimus. *Ælfri-*

Digitized by Google

Ælfrici grammatica cap. 5; Bonus, ȝoð. Melior, beꞇeꞃe. Optimus, ꞅeloꞅꞇ:. *quamquam &* ꞅelꞃe *dicebant pro* beꞇeꞃe, *ut videre est Matth.* 6: 25 & 26. *Etiam* ꞅel *hoc sensu occurrit.* no ðy ꞅel ðyðe, Non eo melius se gessit; *Cædmon* 85, 20. me ꞅel pæꞅ, Mihi melius erat; *Beda* v, 3 & 5. ꞅpa ꞅe man ꞅꞇꞃýðeꞃ býð aꞅanðoð. ꞅpa he ꞅelꞃa býð:. Quanto validius probatur homo, tanto melior erit; *Albinus vel Alcuinus resp.* XL. ða Eȝipꞇiꞅcean ꞅeloꞅꞇ cunnon on ꞃimcꞃæꞅꞇe:. Ægyptii optimè versati sunt in fastis, i. *ratione supputandi tempora*; *Æqu. vernum* XV. ꞅeleꞅꞇa Theophiluꞅ, Optime Theophile; *Luc.* 1: 3. ꞅeleꞅꞇe pin, Falernum; *gl R*, 32. *Ab hoc interim* ꞅel *videtur Anglosaxonibus* Bona commodi temporis oportunitas ꞅel & ꞅæl *dici. unde* ȝeꞅælan, Provenire, accidere, *in bonam plerumque partem. inde* ꞅælða & ȝeꞅælða *sunt* Res prosperæ. ꞅæliȝ. ȝeꞅæliȝ, Felix, beatus. *&c. Runico quoque lexico* ᛋᚨᛚᚢᛁᚺᛁᛗᛅ *dicuntur* Qui sub bono rege beatè vivunt. *Alamannis, Danis, Belgis* salig *est* Beatus. *Vide annotata nostra in Tatiani* IV, 6.

SI, Hæc, illa; ἡ. *Luc.* 1: 29. *Marc.* 6: 24. SI, Hæc; αὕτη. *Luc.* 7: 44, 45. SI SIΛBΩ, Ipsa; αὐτὴ. *Luc.* 7: 12.

SIB, Pax. *Anglosax.* ꞅibb. *Alam.* sibba. *Vocabulum Gothis olim fuisse in usu, discimus ex illo* ΓΑSIBΘΩN, Reconciliari, *quod occurrit Matth.* 5: 24. *item ex illo* ΠNSIBGA, Iniquus, improbus, *quod est Marc.* 15: 28. *& de quo agimus suo loco. De origine vocabuli* sibba *fusè egimus in annotatis ad Tatiani* VI, 3.

SIBΠN, Septem. *Cambrobritannis* saith. *Anglosaxonibus* ꞅeoꞅon. *Alamannis* sibun. *Cimbris* ᛋᛁᚢ. *Danis* siuff. *Islandis* sio. *Anglis & Belgis* seven. *Græcis* ἑπτά. *Vide Vossii etymologicum Latinum in* Septem. SIBΠN HΛAIBANS, Septem panes; *Marc.* 8, 5, 6, 20. SIBΠN SПYΚΕIΔANS: Septem sportas; *Marc.* 8: 8, 20. SIBΠN BΚΩΦΚΛhANS; Septem fratres; *Marc.* 12: 20. *pro quo* SIBΠN BΚΩΦΚΘΠS *est Luc.* 20: 29. ΠNhΠΛΦΩNS SIBΠN: Dæmonia septem; *Luc.* 8: 2. AIBANΔΕI MIΦ ABIN ΘΕΚΑ SIBΠN: Vivens cum marito annis septem; *Luc.* 2: 36. SIBΠNTIΓΠNS, Septuaginta; *Luc.* 11: 1, 17. SIBΠNSINΦAM, Septies; *Luc.* 17: 4.

SIΓAN. ΓASIΓAN, Delabi, deorsum ferri, subsidere, occidere. ΦAN ΓASAΓ ΘΠ SA ПIΛ: Cùm occidisset jam Sol; *Marc.* 1: 32. *pro quo Lucæ* 4: 40 *legimus* MIΦ ΦANΘI ΦAN SAΓΠ SΠNNΩ: *Benedicti regulæ Anglosaxonicè interlineatæ, cap.* 4; æꞃ nýðeꞃꞅiȝe *vel* nýðeꞃȝanȝe, Ante occasum. *Boëth.* XXV; þeah ꞅeo ꞅunne oꞅeꞃ miðne ðæȝ onꞅiȝe and luꞇe ꞇo ðæꞃe eoꞃðan. Licet Sol inclinato jam in postmeridianum tempus die subsidat & ver-

Digitized by Google

& vergat versus terram. LL *Frisicæ* I, 28, 2; als dyoe sonne sighende is/ Cùm Sol occidit. *Anglosaxonibus* ꞅıᵹan. ᵹeꞅıᵹan, Cadere, labi. *Alamannis* gesigen. *Cimbris* ᛋᛁᚴᛅ. *Islandis* syga. *Belgis* sijgen / neder-sijgen. *Plura Goldastus ad Winsbekii parænesin*, § 31. *Ab hac acceptione verbi* ꞅıᵹan *suspicor Gothis quoque* SIΓΛN *vel* SIΓUΛN *usurpatum pro* Mergere *vel* Mergi. *quoniam nihil aliud est* Mergi, *quàm Subsidere fundum versus*. *Ita legimus Lucæ* 5:7; ΓΛFΠΛΛΙΔGΔΝΝ ΒΛ ψΧ SKIΠΛ SVG SΠΓUΠΝ: Impleverunt ambas naviculas, ita ut mergerentur. ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. *atque ab hoc* SIΓΛN, *per epenthesin literæ N*, *Anglosaxones videntur fecisse suum* ꞅencan. . *Alamanni* senken. *Dani* syncke. *Angli* sink. *Belgæ* sincken. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* LIII, 10.

SIΓΓVΛN ΒΧΚΧS: Legere libros; *Luc.* 4:16. ΘΛΙVΛ ΠSSIΓΓVIS: Quomodo legis? *Luc.* 10:26. .ΝΙΠ ΠSSΠΓΓVΠψ ΛΙV ΘΛ ΓΛΤΛVΙΔΛ ΔΛVGΙΔ: Non legistis unquam quid fecerit David? *Marc.* 2:25. *Suspicor hoc verbum olim iis tributum, qui cum quodam murmure aliquid legebant vel recitabant. unde quoque* ersingan *exponitur* Recitare *in Appendice glossarii* C. *atque adeò in Anglosaxonicis quoque monumentis frequenter incidas in hanc verbi* ꞅınᵹan *acceptionem*. *Omnino igitur fatendum erit* singan *Patribus nostris usurpatum fuisse pro* Legere, recitare, *ob canorum legentium recitantiúmve murmur; vel dicendum erit hanc verbi acceptionem apud eos inolevisse imitatione veterum Græcorum, quibus (ut egregiè docet Strabo libro Primo)* τὸ ᾄδειν ἀντὶ τοῦ φράζειν ἐτίθετο. *Verba summi Geographi, si cui libeat eum adire, magnam lucem afferent iis quæ jam nunc diximus. Locus est paginâ* 18 *editionis Casaubonianæ, anni* 1620. *Multa de origine verbi* singan/ Canere, *diximus in annotatis ad Tatiani* XXXIII, 2.

SIΓΛGΛN, Sigillare. FΛΠΚSIΓΛGΛΝΔΛΝS, Obsignantes; *Matth.* 27:66. ΓΛSIΓΛΙΔΛ, Signavit; *Joh.* 6:27. *Anglosaxonibus* ꞅıᵹel. ınꞅeᵹel *est* Sigillum. *Alamannis* insieghil. *Danis* indsegl. *Islandis* innsigle. *Cambrobritannis* sêl. *Anglis* seal. *Gallis* seau, seel. *Italis* sigillo. *Hispanis* sello. *Belgis* segel. *Fusè de hoc vocabulo agunt Observata nostra in Willerami paginam* 72. Sigillum, *inquit Salmasius de Modo usurarum paginâ* 456, *diminutivum est ex Signum, sicut* Ligillum *ex Lignum*, Tigillum *ex Tignum*. *&c. ubi vide alia multa huc pertinentia. Vide quoque ejusdem Salmasii Specimen confutationis animadversionum Heraldi, paginâ* 336.

SIFΛΙΔΛ ΛΒΚΛhΛΜ GΙ ΓΛSGΘΙ ΔΛΓ ΜGΙΝΛΝΛ: Exultavit Abraham ut videret diem meum; ἠγαλλιάσατο Ἀβραὰμ ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν. *Joh.* 8:56. ꞅeoꝼıan *Anglosaxonibus est* Ingemiscere. *quæ multùm distant*.

SIK,

Digitized by Google

SIK, Se. **ÞANS FRIJONDANS SIK FRIJOND**: Diligentes se diligunt; *Luc.* 6:32. **QAÞ IN SIK**: Dicebat intra se; *Matth.* 9:21. **JABAI GARDS WIÞRA SIK GADAILJADA**: Si domus super semetipsam dispertiatur; ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ. *Marc.* 3:25. **GAWASIDA SIK**: Vestivit se; περιεβάλετο. *Matth.* 6:29. **NIBAI ÞAN GAWANDJAINA SIK**: Ne quando convertantur; μήποτε ἐπιστρέψωσι. *Marc.* 4:12. **GAWANDJANDS SIK IN MANAGEIN**: Conversus ad turbam; ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ. *Marc.* 5:30. 8:33. **HAIRTO IZE FAIRRA HABAIÞ SIK MIS**: Cor eorum longè abest à me; ἡ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. *Marc.* 7:6. **SUNUS MANS SKAMAIÞ SIK IS**: Filium hominis pudebit ejus; ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν. *Marc.* 8:38. **GAÏDDJA SIK MANAGEI**: Convenit turba; συνέρχεται ὄχλος. *Marc.* 3:20. **ATNEÞIDA SIK ÞIUDANGARDI GUÞS**: Appropinquavit regnum Dei; ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. *Marc.* 1:15. **INWAGIDA SIK SILBAN**: Conturbavit se ipsum; ἐτάραξεν ἑαυτόν. *Joh.* 11:33.

SILBA, Ipse. αὐτός. *Luc.* 1:17. *Joh.* 9:21. **SAEI JAH SILBA SIPONIDA IESUA**: Qui & ipse discipulus erat Jesu; *Matth.* 27:57. **SILBANS**, Ipsi; αὐτοί. *Luc.* 17:13. 18:9. **SI SILBO**: Ipsa; αὐτή. *Luc.* 7:12. **SILBO**, Illud; αὐτό. *Joh.* 12:24. **SILBO**, Ultrò; αὐτομάτη. *Marc.* 4:28. **AF MIS SILBIN**: A me ipso; ἀπ' ἐμαυτοῦ. *Joh.* 8:28. **BAIRHTEI ÞUK SILBAN**: Manifesta te ipsum; φανέρωσον σεαυτόν. *Joh.* 7:4. 8:53. **AF SIS SILBIN**: A se ipso; ἀφ' ἑαυτοῦ. *Joh.* 15:4. 16:13. **IN SIS SILBAM**: Intra se; ἐν ἑαυτοῖς. *Matth.* 9:3. **JUS SIJUÞ JUZEI GARAIHTANS DOMEIÞ IZWIS SILBANS**: Vos estis qui justificatis vos; ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτούς. *Luc.* 16:15. **NIBAI USQIMAI SIS SILBIN**: Numquid interficiet semet ipsum? μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν; *Joh.* 8:22. **JABAI SATANAS STOÞ ANA SIK SILBAN**: Si Satanas consurrexerit in semet ipsum; εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν. *Marc.* 3:26. **SILBASIUNJOS**, Oculati testes; αὐτόπται. *Luc.* 1:2.

SILDALEIKJAN, Admirari. **SILDALEIK**, Stupor, *potissimùm tamen stupor eorum qui præ admiratione insolitæ rei non sunt apud se.* **SILDALEIK DISHABAIDA INA IN GAFAHIS ÞIZE FISKE ÞANZEI GANUTUN**: Stupor circumdederat eum in capturâ piscium quam ceperant; *Luc.* 5:9. **IST SILDALEIKS IN AUGAM UNSARAIM**: Est mirabile in oculis nostris; *Marc.* 12:11. **AUK IN ÞAMMA SILDALEIK IST**: Etiam in hoc mirabile est; *Joh.* 9:30. **SILDALEIKJAN-**

Digitized by Google

GAΝΔΑΝS, Mirati; *Luc.* 20: 26. SIΛΔΑΛΑΕΙΚΙΔΑ, Miratus est; *Matth.* 8: 10. ΨΑΙ ΜΑΝS SIΛΔΑΛΑΕΙΚΙΔΕΔΝΝ: Homines mirati sunt; *Matth.* 8: 27. *Quod attinet ad verbi originem: omnino videri potest verbum* SIΛΔΑΛΑΕΙΚGΑΝ *compositum ex aliquo Adverbio respondente Anglosaxonico* ʃelden, Rarò, *&* lican *vel* ΛΕΙΚGΑΝ, Placere. *ut* SIΛΔΑΛΑΕΙΚGΑΝ *propriè olim usurpatum sit de iis qui præ admiratione confusi & novitate alicujus rei attoniti obstupescunt, atque oculos suos identidem interrogant an viderint quæ visa sibi gaudent nec tamen satis credunt. Ex hoc interim* SIΛΔΑΛΑΕΙΚ *videntur Anglosaxones retinuisse suum* ʃyllic, Mirabilis. Ða ʃyllican *vel* ʃellican panðer, Mirabiles pardi; *Hexaëm.* IX. Þa ʃende he him to ʃillice tacna. Tunc immisit eis stupenda signa; *Ælfricus de N Testamento, paginâ* 42. ʃillice, Mirabiliter; *Medicina ex quadrup.* VI, 7.

SIΛΠΒΡ, Argentum. ΓΑΥΑΝΔΙΔΑ ΨΚΙΝSΤΙΓΠΝS SIΛΠΒΡΙΝΑΙΖΕ ΓΠΔGΑΜ: Retulit triginta argenteos principibus sacerdotum; *Matth.* 27: 3, 6, 9. *Anglosax.* ʃeolʃeꞃ. ʃeolʃoꞃ. ʃulʃeꞃ. *Alam.* seluer / silbar / siluar. *Cimbr.* ЫIᛚᚠᚱ. *Dan.* sølff. *Angl. & Belg.* silver. *Videntur esse à* σίλβω, Luceo, splendeo. *prorsus ut* ἄργυρος, Argentum, *viri docti putant derivatum ab* ἀργὸς, Albus. *quemadmodum quoque Lat.* Aurum *deducunt ab Hebræo* אור, Lux, lumen. *Neque novum est auferri* τ *ex* σίλβω, *cum* Signum *similiter deducatur ex* στιγμή. Perna *ex* πτέρνα. Bitumen *ex* πίττωμα. Campus *ex* κάμπτω. Pilus *ex* πίλος. Remus *ex* ἐρετμός. Supinus *ex* ὕπτιος. Cædo *ex* κτείνω. Clepo *ex* κλέπτω. Cubo *ex* κύπτω. Piso *obsoletum pro* Pinso *ex* πτίσσω.

SINΑΠIS ΚΑΠΚΝΑ: Sinapis granum; *Marc.* 4: 31. *Anglosaxonibus* ʃenap *est* Sinapi. *Alamannis* senaf / senef. *Cimbris* ЫIᛘᛘIB. *Danis* senep. *Belgis* senncp. *Græcum* σίνηπι *dictum volunt* παρὰ τὸ σίνεσθαι τοὺς ὦπας, *quòd lædat oculos. Huc facit illud Columellæ lib.* X; Séq; lacessenti fletum factura sinapis. *Latinum interim* Sinapi *trifariam enuntiant Græci*; νάπυ, σίναπυ, σίναπι. *atque inde fecerunt elegans verbum* σιναπίζω, Vultum duco; *quod proprium est ægrè aliquid ferentium. Vide Casauboni animadvers. ad Athenæi lib.* IX, *cap.* I.

SINΕΙΓS, Senex, *Luc.* 1: 18. SINISTΑΝS, Seniores; *Marc.* 11: 27. SINISTΑΝS ΜΑΝΑΓΕΙΝS: Seniores populi; *Matth.* 27: 1. ÏΝSΑΝΔΙΔΑ ΔΠ ÏΜΜΑ SINISTΑΝS ÏΠΔΑΙΕ: Misit ad eum seniores Judæorum; *Luc.* 7: 3. *Videntur affinia Græco* συνέσις, Intelligentia, perspicacia, prudentia. συνετὸς, Sciens, prudens, intelligens. *Huc facit illud Palladis apud Ovidium* VI *Metam. vers.* 28; —— Non omnia grandior ætas
Quæ fugiamus habet: seris venit usus ab annis.

Non leviter firmat hanc nostram conjecturam, quòd Anglosaxonibus quoque ƿita *vel* ƿuta *dictus est* Senior, *à* ƿitan *vel* ƿutan, Scire. *Ita legimus in Cottoniano quatuor euangeliorum codice interlineato Matth.* 21:23; uuto *vel* ældo ðær folces, Seniores populi. *ac rursus Luc.* 1:17; þ te gecerre hearta uutuna *vel* ældra in sunum, Ut convertat corda patrum in filios. *Beda libro Quinto hist. ecclesiasticæ, cap.* 20; forþon he ge fram ðam ƿitum *vel* ƿeotum ge fram his efenealdum mid rihtre lufan lufad wæs: Propter quod & à senioribus & coætaneis suis justo colebatur affectu.

𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉, Semper. 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽: Semper orare; *Luc.* 18:1. 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌼 𐌹̈𐌽 𐌰𐌿𐍂𐌰𐌷𐌾𐍉𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌹̈𐌽 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌰𐌼 𐍅𐌰𐍃: Semper nocte ac die in monumentis ac in montibus erat; *Marc.* 5:5. 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌿𐌽𐌻𐌴𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃. 𐌹̈𐌸 𐌼𐌹𐌺 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Semper pauperes habetis vobiscum, me autem non semper habetis; *Marc.* 14:7. 𐌼𐌴𐌻 𐌼𐌴𐌹𐌽 𐌽𐌹𐌽𐌰𐌿𐌷 𐌹̈𐍃𐍄. 𐌹̈𐌸 𐌼𐌴𐌻 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌼𐌰𐌽𐍅𐌿: Tempus meum nondum est, sed tempus vestrum semper est paratum. *Joh.* 7:6. συντείνειν *certè Græcis est* Gnaviter atque enixè pertendere in aliquâ re usque dum perducatur ad exitum. *unde* σύντονος *Hesychio exponitur* ἰσχυρός, σφοδρός, συνεχής, Acer, vehemens, continuus. *ac proinde quoque Gothicum* 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 *est* Continuè, semper. *Ex jam dictis lucem capiunt illa Dominicæ orationis verba,* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽 𐌲𐌹𐍆 𐌿𐌽𐍃 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰𐌳𐌰𐌲𐌰: Panem nostrum perpetuum da nobis hodie; *quoniam enim ex antecedentibus patet* 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐍉 *exponi* Perpetuò, semper, *transtulimus quoque* 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍆 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐌹𐌽𐍄𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽, Panem perpetuum *vel* sempiternum, *i. e. Panem continuè incessanterq; petendum, ac petentibus jugiter tribuendum: immò Panem vitæ nobiscum in hac vitâ perennantem, atque in eucharistiâ sacrosancti corporis sui communionem benignè exhibentem omnibus qui à sanctificatione ejus & corpore non recedunt. Claudius certè Salmasius, si in hanc Argentei codicis versionem incidisset, dubio procul utroque pollice laudâsset eam. Mirum nempe videtur ei quòd omnium ferè gentium linguæ, vestigiis antiquæ versionis Latinæ insistentes,* τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον *transtulerunt* Panem nostrum quotidianum; *atque inde queritur accidisse quòd non vulgo homines tantùm, sed nonnulli quoque celebrioris famæ Theologi carnaliter verba hæc acceperint de Pane quotidiano, ac sub nomine Panis cæteras quoque res ad hanc præsentem vitam necessarias comprehendi putaverint. Alia deinde compluria in hanc sententiam differens, Satiùs fuisset, inquit, sequi plurimos Græcorum Latinorúmq; patrum qui verba hæc Dominicæ orationis intelligenda censent de Pane illo* ζωοποιῷ, *qui Christus est. Hieronymum certè liquet*

non

Digitized by Google

non satis probâsse veterem illam versionem Latinam: ideóq; τὸν ἄρτον τὸν ἐπιούσιον *noluit* Panem quotidianum, *sed* Panem supersubstantialem *dicere. Accepit nempe* ἐπιούσιον *quasi* ἐπὶ οὐσίᾳ, Super substantiam; *ut* ἐπίμετρον *vocatur* Quod est supra mensuram. *Sed hoc Græcis esset* ἐπούσιον, *non* ἐπιούσιον. *Quod verò attinet ad* ἐπιουσίου *appellationem; vocabulum est juxta genuinam Græcæ linguæ analogiam formatum ex* ἐπιὼν, *quod idem est cum* ἐπερχόμενος, Venturus. *prorsus ut ex* περιὼν *est* περιούσιος, Superfluus, abundans. ἐπιέναι *certè est* Advenire, supervenire. ἐπιὼν *igitur &* ἐπιούσιος, Qui debet advenire, qui venturus est. *Glossæ veteres;* ἐπιὼν, ὁ μέλλων χρόνος, Posterum tempus. *proinde quoque* ἄρτος ἐπιούσιος *non erit* τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, Crastinæ diei, *ut quidam voluerunt; sed* τοῦ ἐπιόντος χρόνου, Venturi temporis. *intelligendúsq; hoc in loco Panis, non terrenus ille qui caducam hanc vitam sustentat, sed spiritualis ille qui est Christus Jesus in die judicii venturus, ut cum eo atque in eo resurgamus virtute ejusdem corporis quod discipulis suis omnibúsq; adeò credentibus in Eucharistiâ exhibet. Plerique Græcorum Latinorúmq; patrum rectè quidem viderunt hæc verba de Christo, qui noster est Panis, intelligenda; addunt tamen de Carnali quoque pane posse accipi: quod profectò non fecissent, si vim vocis* ἐπιούσιος *perspectam habuissent. Nam hoc in loco* ἐπιουσίου *voce non petimus panem materialem, atque alia vitæ huic necessaria; sed rogamus Patrem cœlestem, ut Christus, noster Panis, qui venturus est ut nos à morte ad vitam resuscitet, semper quoque nobiscum sit in hac vitâ. Primi certè Christiani non videntur verba hæc aliter accepisse; immo videntur ex eâ horum verborum acceptione quotidie Panem hunc sumpsisse. Atque adeò ad hunc veteris ecclesiæ ritum putandus est respexisse Tertullianus in opusculo de Oratione hunc in modum scribens;* PANEM NOSTRUM QUOTIDIANUM DA NOBIS HODIE, spiritaliter potiùs intelligamus. Christus enim Panis noster est, quia vita Christus, & vitæ panis. Ego sum, inquit, Panis vitæ. Et paullò supra; Panis & Sermo Dei vivi, qui descendit de cœlis. Tum quod & corpus ejus in pane censetur; Hoc est corpus meum. Itaque petendo Panem quotidianum, perpetuitatem postulamus in Christo, & individuitatem à corpore ejus. *Manifestiùs tamen hanc priscæ ecclesiæ consuetudinem ex sano verborum Domini intellectu profluxisse innuit Cyprianus in libello de Dominicâ oratione:* Panis vitæ, Christus est; & Panis hic omnium non est, sed Noster est. Et quomodo dicimus Pater noster, quia intelligentium & credentium pater est; sic & Panem nostrum vocamus, quia Christus noster (qui corpus ejus contingimus) Panis est. Hunc autem Panem dari nobis quotidie postulamus, ne, qui in Christo sumus & Eùcharistiam quotidie ad cibum salutis accipimus, intercedente aliquo graviore delicto, dum abstenti & non communicantes à cœlesti Pane prohibemur, à Christi corpore separemur. *& aliquantò post:* Ideò

Panem nostrum, id est Christum dari nobis quotidie petimus, ut qui in Christo manemus & vivimus, à sanctificatione ejus & corpore non recedamus. *Hæc, quæ fusiùs de horum verborum sensu prosecutus est Salmasius in Dissertatione de Fœnore trapezitico, non attulissem, nisi facerent ad Dominicæ orationis illustrationem. Plura interim de hac ipsâ re habent annotata nostra ad Tatiani* XXXIV, 6. *ubi & conjunctissimi affinis Gerardi Joh. Vossii sententiam, de sano sensu horum Dominicæ orationis verborum, ex opusculo hactenus inedito depromimus.*

SINÞA, *numeralibus postpositum, idem est cum Anglosaxonico* siðe, Vices. FASTA TVAIMSINÞAM SABBATANS: Jejuno bis in sabbato; *Luc.* 18:12. ATVOPIDEDUN ÞAN ANÞARAMMA SINÞA ÞANA MANNAN SAEI VAS BLINDS: Vocaverunt ergo rursum hominem qui fuerat cœcus; *Joh.* 9:24. FAURÞIZE HANA HRUKJAI TVAIMSINÞAM. INVIDAIS MIK ÞRIMSINÞAM: Priusquam gallus cantet bis, negabis me ter; *Marc.* 14:72. JABAI SIBUNSINÞAM ANA DAG FRAVAURHTJAI IN ÞUS. JAH SIBUNSINÞAM ANA DAG GAVANDJAI SIK: Si septies in die peccaverit, & septies in die conversus fuerit; *Luc.* 17:4. *ubi versio Anglosaxonica*; gyf he on dæg seofan siðum syngað. 7 seofan siðum to ðe on dæg gecyrred byð:· *Vide annotata nostra ad glossas Keronis in* Itinera; *ubi non modò pluribus exemplis ostendimus Anglosaxonicum* sið *respondere Gotbico* SINÞ, *verùm etiam totum hunc loquendi modum penitiùs excutimus.* *Hinc etiam* GASINÞJAI *dicti sunt* Comites itineris. HUGJANDANS IN GASINÞJAM INA VISAN: Existimantes in comitatu illum esse; νομίσαντες αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι. *Luc.* 2:44.

SIPONEIS, Discipulus. SIPONJOS, Discipuli. NIST SIPONEIS UFAR LAISARJA: Non est discipulus super magistrum; *Matth.* 10:24. ÞU IS SIPONEIS ÞAMMA. IÞ VEIS MOSES SIPONJOS SIJUM: Tu es discipulus ejus, at nos Mosis discipuli sumus; *Joh.* 9:28. *Ab hoc* SIPONEIS *verbum* SIPONJAN *Gothis erat* Dedere se in disciplinam uni alicui doctori quem secteris. SAEI JAH SILBA SIPONIDA ÏAISUA: Qui & ipse discipulus erat Jesu; *Matth.* 27:57. *Suspicabar primò Discipulis nomen hoc inditum à prisco aliquo verbo respondente Belgico* sijpen/ Stillatim veluti permanando proluere, humectare, mollire, macerare. *Cujus verbi vestigium nobis exhibet Alvredi regis paraphrasis Boëthiana* XXXIII, 4; Wundorlic is þ ðæt seo eorðe þ hwerce 7 flowende wæter helt 7 be sumum dæle swilgð. 7 for ðam sype heo bið gelehð þ hio grewð 7 blewð 7 westmas bringð. forðam gif þ wæter hi ne geðwænde. þonne drugode hio 7 wur-

puþþe toþþuȝen miþ ðam þinðe ȝpa duȝt oððe axe :. Admirabile eſt quòd terra mollem fluentémq; aquam continet atque aliquam ejus partem imbibit, humectationíſq; hujus virtute eatenùs irrigatur ut creſcat & floreat & fructus ferat: niſi enim rigaret eam aqua, propediem exſiccaretur & pulveris cinerisq; inſtar diſjiceretur. *Nimirum igitur ſolertiſſimus quiſque doctor & non paſſurus ingenia ſibi commiſſa in incultu atque ſocordiâ torpeſcere, tempeſtivè ea ſaluberrimis bonarum diſciplinarum laticibus altè perfundit atque imbuit; quò diſcipulorum animos irrigationis hujus oportunitate præparet ad ſatus accipiendos, eáq; iis mandet atque (ut ita dicam) ſerat, quæ adulta fructus uberrimos ferant. Hæc olim: nunc tamen, intuitu verbi* SIΠϘNϘN *(cui hæc originatio minùs convenit) viſa eſt mihi vox* SIΠϘNEIS *rectiùs peti poſſe ex* ἕπω, Sequor; *tanquam ex ejus Participio* ἑπων *(cujus compoſitum* μεθέπων *exp.* Conſectator veluti per veſtigia proſequens aliquem) *primò fuerit* SEΠϘN, *aſpiratione in* S *mutatâ, & mox* SIΠϘN. SIΠϘNEIS. *Doctiſſimus Thomas Mareſchallus ſuſpicatur hanc vocem affinitatem aliquam habere cum* σπᾶν, Trahere, *vel* ἀποσπᾶν, Abſtrahere, abducere. *prout nempe* ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς *eſt* Abducere ac poſt ſe trahere diſcipulos, *Act.* 20: 30.

SIS. STANDANDS SIS ΨϘ BAD: Stans hæc apud ſe orabat; *Luc.* 18: 11. ΨAΓKGANDANS SIS IN HAIRTAM SEINAIM: Cogitantes in cordibus ſuis; *Marc.* 2: 6. *Luc.* 1: 29. ΠFKΠNNANDS ΨATEI SYA ΨAI MITϘDEDΠN SIS: Cognoſcens quòd ſic cogitarent intra ſe; *Marc.* 2: 8. ϘhTEDΠN SIS AΓIS MIKIA: Timuerunt timore magno; *Marc.* 4: 41. AF SIS SIABIN: A ſemet ipſo; *Joh.* 15: 4. ΓAAAΠSIDA AF SIS ΨϘS NAΠDIBANDGϘS: Dirupit catenas; *Marc.* 5: 4. EI BΠΓGAINA SIS MATINS: Ut emant ſibi cibos; *Luc.* 9: 12. NI HABAND YAΠRTINS ÏN SIS: Non habent radicem in ſe; *Marc.* 4: 17. MIΨ SIS HABAND BRΠΨFAD: Secum habent ſponſum; *Marc.* 2: 19. ÏNRAΠhTIΨS ÏN SIS SIABIN: Fremens in ſemet ipſo; *Joh.* 11: 38. NIBAI ΠSUIMAI SIS SIABIN: Numquid interficiet ſemet ipſum? *Joh.* 8: 22.

SITAN. ΓASITAN, Sedere; *Marc.* 4: 1. & 10: 40. SITANDS, Sedens; *Joh.* 12: 15. ΓASITANDS, *Luc.* 5: 3. 14: 28. SIT, Sede; *Marc.* 12: 36. SAT, Sedit; *Marc.* 11: 2. SETΠN BI ÏNA MANAΓEI: Sedebant circa eum turbæ; *Marc.* 3: 32. ΓASAT, *Marc.* 11: 7. *Luc.* 4: 20. *Joh.* 6: 3. & 12: 14. SAT ÏGϘS REIRϘ: Invaſerat eas tremor. *vide* SAT. *Ad* SITAN *quoque pertinet* SITA, Cathedra. & SITA, Nidus. *Primum eſt Marc.* 11: 15; SITAANS ΠSYAATIDA: Cathedras evertit. *Alterum eſt Matth.* 8: 20. & *Luc.* 10: 58; FΠΓAϘS hI-

Digitized by Google

himinis aigun sitlans: Volucres cœli habent nidos. *Anglosax.* sittan *est* Sedere. *Alam.* sizzan. *Cimbr.* sitia. *Dan.* sidde. *Angl.* sit. *Belg.* sitten. *Affinia sunt Græco* ἕζειν, Sedere. *Græcarum etenim vocum aspirationem in* s *plerumque transire, ita notum est ut multis non indigeat. Si quis tamen plura hujus mutationis expetat exempla, recurrat ad Observata nostra in Willerami paginam* 8, *ubi inquirimus in originem vocabuli* salo.

siujiþ, Suit; *Marc.* 2:21. *Anglosaxonibus* siwian *est* Suere. *Alam.* siuuan. *Dan.* sye. *Angl.* sowe *vel* sewe. *Originem verbi tradit Vossii etymologicum Latinum in* Suo.

siuks, Infirmus, languens. *Joh.* 11:1. siuks ïst, Infirmatur; *Joh.* 11:3 & 5. so siukei nist du dauþau: Hæc infirmitas non est ad mortem; *Joh.* 11:4. siukands, Malè habens; *Luc.* 7:2. *Anglosax.* seoc. *Alam.* siech/ sioh/ siuch. *Dan.* siug. *Isl.* siukur. *Angl.* sick. *Belg.* sieck. *Nostram de vocabuli origine conjecturam tradidimus in Observatis ad Willerami paginam* 24.

siun gasah ïn alh: Visionem vidit in templo; ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1:22. ni stojiþ bi siunai: Nolite judicare secundùm faciem; μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν. *Joh.* 7:24. warþ ïmma ïn siuna aggilus: Apparuit illi angelus; ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος. *Luc.* 1:11. silbasiunjos, Qui viderunt ipsi, testes oculati; αὐτόπται. *Luc.* 1:2. *Refer ad* saiƕan, Videre.

siun merjan blindaim: Visum prædicare cœcis; ἀνάβλεψιν κηρύξαι τυφλοῖς. *Luc.* 4:18. managaim blindaim fragaf siun: Cœcis multis donavit visum; *Luc.* 7:21. *Anglosaxonibus* siht. gesiht. *Alamannis* sieh. *Danis* siun. *Anglis* sight. *Belgis* sicht/ gesicht.

siuns andwairþis ïs: Species vultûs ejus; τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ. *Luc.* 9:29. siunai leikis: Specie corporali *vel* corporis; εἴδει σωματικῷ. *Luc.* 3:22.

skadau, Umbra. magun uf skadau ïs fuglos himinis gabauan: Possunt sub umbrâ ejus volucres cœli habitare; *Marc.* 4:32. ïn skadau dauþaus sitandam: In umbrâ mortis sedentibus; *Luc.* 1:79. *Anglosax.* scadu. sceadu. scua. *Alam.* scada/ scuuue. *Dan.* skygge. *Isl.* skugge. *Angl.* shade/ shadow. *Belg.* schade/ schaduwe/ schauwe/ schuwe/ schewe. *Hæc manifestissimam habent affinitatem cum Græco* σκιά, Umbra. *quod ipsum tamen à* סֻכָּה Tugurium *vel* Tabernaculum *derivat* Jo.

Jo. Drusius Quæstionum Ebraïcarum libro I, *quæst.* LXXVI.

skaftida sik du galewjan ina: Traditurus erat eum; *Joh.* 12:4. *Propriè verò hæc verba accipio, tanquam sit mens loci*, Parabat se ad tradendum eum. *ut* skaftida *sit ab illo* skapan *vel* gaskapan, Facere, parare, *unde* gaskapans warþ sabbatus *exponitur* Factum est sabbathum, *Marc.* 2:27. faur gaskaft fairƕaus: Ante constitutionem mundi; *Joh.* 17:24. fram anastodeinai gaskaftais þoei gaskop guþ: Ab initio creaturæ quam condidit Deus; *Marc.* 13:19. *Anglosaxonibus* scyppan *est* Formare, facere, parare. *Alamannis* scaphan. *Belgis* scheppen. *unde &* schaffen *iis est* Agere, exequi, curare, providere, *&c. Vide quæ de hoc verbo ejúsq; origine fusè diximus in annotatis ad Tatiani* v, 7.

skaidan, Separare, dirimere; *Matth.* 10:35. þatei guþ gawaþ, manna þamma ni skaidai: Quod Deus conjunxit, homo ne separet; *Marc.* 10:9. miþþanei afskaiddun sik af imma: Cum discederent ab illo; *Luc.* 9:33. *Anglosaxonibus* sceadan. *Alamannis* scheidan / skeithan. *Belgis* scheyden. *Videri possunt affinia Græco* σκιδᾶν, Dispergere. *nisi fortè putes propiùs accedere ad* σχίζειν, Findere, scindere; *unde* σχίδη *vel* σχίδαξ *est* Assula, segmentum è ligno.

skal þus ƕa qiþan: Habeo tibi aliquid dicere; ἔχω σοί τι εἰπεῖν. *Luc.* 7:40. *Joh.* 16:12. ik skal waurkjan: Me oportet operari; ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι. *Joh.* 9:4. skal sunus mans manag winnan: Oportet filium hominis multa pati; δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν. *Luc.* 9:22. 17:25. jah þos skal briggan: Et illas oportet me adducere; κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν. *Joh.* 10:16. wailawisan jah faginon skulda was: Epulari & gaudere oportebat; εὐφρανθῆναι καὶ χαρῆναι ἔδει. *Luc.* 15:32. skal gaswiltan: Debet mori; ὀφείλει ἀποθανεῖν. *Joh.* 19:7. *Etiam Futuri temporis nota est hoc verbum*, ƕa skulai þata barn wairþan: Quis, putas, puer iste erit? τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; *Luc.* 1:66. saei skulda qiman: Qui venturus est; ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. *Matth.* 11:14. ƕadre sa skulai gaggan: Quò hic iturus est? ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι; *Joh.* 7:35. bandwjands ƕileikamma dauþau skulda gadauþnan: Significans quâ morte esset moriturus; σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. *Joh.* 12:33. *Ad hanc postremam defectivi* skal *acceptionem refer illa Runolphi Jonæ verba, quæ supra Lectori exhibuimus in* munaidedun.

Digitized by Google

SKALJOS, Tegulas. *Luc.* 5: 19. *Belgis* schalien *dicuntur Scandulæ istæ, sive Sectiles è saxo laminæ quæ tectis insternuntur tegularum loco. Vide Anglicum etymologicum in* Shell/ shale. Putamen, cortex, testa.

SKALKS, Servus. SKALKINON, Servire, ministrare. NIST SKALKS UFAR FRAUJIN SEINAMMA: Non est servus super dominum suum; *Matth.* 10: 24. SIJAI ALLAIM SKALKS: Erit omnium servus; *Marc.* 10: 44. SKALKOS UNBRUKJAI SIJUM: Servi inutiles sumus; *Luc.* 17: 10. STOþUN SKALKOS JAH ANDBAHTOS HAURJA WAURKJANDANS: Stabant servi & ministri focum facientes; *Joh.* 18: 18. *Anglosaxonibus quoque* ſcealc. *Alamannis* scalc/ scalk/ scalch. *vetustioribus Belgis* schalk *similiter dicebatur* Servus; *ut ut nunc superioribus inferioribúsq; Germanis, ac Danis quoque, in malam semper partem usurpetur, denotétq;* Vafrum versutúmq; nebulonem: *quod unde provenerit, fusè docuimus in Observatis ad Willeramum. &c. Ipsum verò illud* SKALKS, *de quo hîc agimus, videri potest ortum traxisse à* σκάλλω, Fodio, sarrio; *quòd non alium servilis operæ usum prisca mortalium gens noverat.*

SKAMA MIK BIDAN: Erubesco mendicare; *Luc.* 16: 3. SUNUS MANS SKAMAIþ SIK IS: Filium hominis pudebit ejus; *Marc.* 8: 38. *Anglosaxonibus* ſcaman. ſcamian. ſceamian. ſceomian *est* Verecundari, erubescere, pudore suffundi. ſcamu. ſceamu. ſceomu, Pudor, verecundia. ſcamfæſt, Verecundus, pudens. ſcamleaſ, Impudens. ſoꞃ ſceome, Præ pudore. *Alamannis* scama/ scamu *est* Pudor. *Danis* skam. *Islandis* skømm. *Anglis* shame. *Belgis* schaemte. *Originem verbi non malè fortè (præfixo S) referas ad Æölicum* καμμύειν *pro* καταμύειν, Claudere oculos: *quum apud omnes in confesso sit hunc esse verum frontis mollioris in justo pudore vultum. Prorsus ut Græcis* δυσωπεῖσθαι *est* Pudore confundi, oculos præ pudore avertere, claudere, vel in solum defixos tenere. *Vide plura in annotatis nostris ad Tatiani* XLIV, 22.

SKATT, Denarius; *Marc.* 12: 15. *Luc.* 7: 41. 20: 24. SKATT, Mna; *Luc.* 19: 24. NIH SKATTANS NIMAIþ IN WIG: Neque pecuniam tuleritis in viâ; *Luc.* 9: 3. MESA SKATTJANE USWALTIDA: Mensas nummulariorum evertit; *Marc.* 11: 15. *Anglosax.* ſceat. ſceot. *Alam.* scaz. *Cimbr.* ᚴᚢᛅᛏᛏ. *Dan.* skat. *Belg.* schot *plerumque* Censum *vel* Tributum *significat. Fusè de iis agit etymologicum nostrum Anglicum in* Shot/ *Census, vectigal.*

SKAþJAN. *Vide* GASKAþJAN, Nocere.

SKAN-

Digitized by Google

𐍃𐌺𐌰𐌿𐌳𐌰𐍂𐌰𐌹𐍀 𐍃𐌺𐍉𐌷𐌴 𐌹̈𐍃 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽: Corrigiam calceorum ejus ſolvere; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Vide* **𐍃𐌺𐍉𐌷𐌴**.

𐍃𐌺𐌰𐌿𐍂𐍀𐌾𐍉𐌽𐍉, Scorpiones; *Luc.* 10:19. *Vox eſt apud pleraſque gentes Europæas recepta; de cujus origine vide etymologicum Voſſii in* Scorpius *vel* Scorpio.

𐍃𐌺𐌰𐌿𐍄, Fimbria. **𐍃𐌺𐌰𐌿𐍄𐌰 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐍃 𐌹̈𐍃 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌹𐍄𐍉𐌺**: Fimbriam veſtimenti ejus attigit; *Matth.* 9:20. *Luc.* 8:44. *Angloſaxonibus* sceat . sceet . scẏt, *ſicuti & Anglis* ſheet *propriè eſt* Lodix *vel* Linteum planum atque expanſum: *poſtea tamen à Linteaminis vel Sindonis intellectu tranſlata quoque eſt vox ad plures alias res in latum effuſas. ut Anglis* a ſheet of lead/a ſheet of paper. *&c. Danis* ſkød paa klæde *eſt* Lacinia veſtimenti. *Iiſdem quoque Danis* ſkød / *Iſlandis* ſkaut / *Belgis* ſchoot *eſt* Gremium, ſinus. *Variarum vocabuli* sceat *acceptionum exempla, Deo vitam viréſq; largiente, Lectori ſuppeditabit lexicon noſtrum Angloſaxonicum. Videri autem poteſt* sceat *vel* sceet *denominatum, quòd ſit* χετικὸν ἢ, *Vim habens continendi, retinendi, cohibendi.*

𐍃𐌺𐌴𐌹𐌼𐌴, Laternæ; *Joh.* 18:3. *Vide quæ annotavimus ad gl Lipſii. in* ſcimo / Splendor.

𐍃𐌺𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽, Fulgere, ſplendere. **𐌻𐌰𐌿𐌷𐌼𐍉𐌽𐌹 𐌻𐌰𐌿𐌷𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹 𐍃𐌺𐌴𐌹𐌽𐌹𐌸**: Fulgur coruſcans fulget; *Luc.* 17:24. **𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐍃 𐍈𐌴𐌹𐍄𐌰 𐍃𐌺𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹**: Veſtitus ejus albus refulgens; *Luc.* 9:29. **𐍅𐌿𐌻𐌸𐌿𐍃 𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽𐍃 𐌱𐌹𐍃𐌺𐌰𐌹𐌽 𐌹̈𐌽𐍃**: Gloria Domini circumfulſit eos; *Luc.* 2:9. *Angloſaxonibus* scinan. *Alamannis* ſcinen. *Cimbris* ᛋᚴᛁᚾᛅ. *Danis* ſkinne. *Anglis* ſhine. *Belgis* ſchijnen. *De verbi origine nihil etiamnum certi & in quo acquieſcam venit in mentem. Alibi tamen Angloſaxonicum* scinan, *præpoſito S, per conjecturam retuli ad illud* γανᾶν, *quod Heſychio exponitur* λευκαίνειν, Album reddere. *ſicuti &* γάνος *eidem doctiſſimo Grammatico non modò eſt* χάρμα, ἡδονή, Gaudium, lætitia geſtiens, *verùm etiam* φῶς, αὐγή, λαμπηδών, λευκότης, Lux, ſplendor, ſcintilla, candor.

𐍃𐌺𐌴𐌹𐍂𐌹𐌸. 𐌲𐌰𐍃𐌺𐌴𐌹𐍂𐌹𐌸, Interpretatus. *Vide* **𐌲𐌰𐍃𐌺𐌴𐌹𐍂𐌹𐌸**.

𐍃𐌺𐌴𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Iter facientes; *Marc.* 2:23. σκευάζεσθαι *Græcis activâ ſignificatione eſt* Accingere ſe ad iter, colligere σκεύη ſive Vaſa ad iter neceſſaria. *quomodo &* ἀνασκευὴ *dicitur* Sedula opera exercitûs caſtra moventis & vaſa colligentis. ἀποσκευὴ, Sarcinæ viatorum. *item* Impedimenta exercitûs.

𐍃𐌺𐌹𐍀, Navis. *Angloſax.* scip. *Alam.* ſcip/ſceph. *Cimbr.* ᛋᚴᛁᛒ. *Dan.* ſkib. *Iſl.* ſkip. *Angl.* ſhip. *Belg.* ſchip. *Valdè ſunt affinia Græco* σκάφη, Scapha.

Digitized by Google

SKOHS ÏS SKAUDARAIP ANDABINDAN: Calceorum ejus corrigiam solvere; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Anglosaxonibus* sceo. sco. scoe *est* Calceus. gescy, Calcei. *Alam.* scû. *Dan.* skoe. *Angl.* shoe. *Belg.* schoe. *Videor mihi videre in his aliquid Græci* σκύτος, Corium; *præcipuè tamen tale, ex quo calcei crepidæve concinnantur. Omnino vide quæ nos fusiùs de origine vocabuli diximus in Observatis ad Willerami paginam* 127.

SKOHSLA, Dæmones; *Matth.* 8:31. *Luc.* 8:27. *Anglosaxonibus* scucca *est* Dæmon. *Boëthius* XXXIX, 6; scuccena mistlice lotwrencas, Dæmonum varia sollertia. *In veteris ecclesiæ Hymno, cui initium* Tibi Christe, splendor Patris, Vita, virtus cordium, *etiam hæc legas*; we samodherigað Michael heafodhebban heofonlices heriges. tobryttend scuccan on mihte Godes:· Conlaudamus Michaëlem, primatem cœlestis exercitûs, conterentem zabulum in virtute Dei. *Potest interim* scucca *istud videri affinitatem aliquam habere cum Anglosaxonico* sceacere, Latro. ἐκεῖνος γὰρ ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, Ille homicida erat ab initio; *Joh.* 8:44. *& quoniam ibidem additur*, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν, Et in veritate non stetit; *fortasse quoque referri potest vox ad infelix illud Angeli apostatæ exilium, quod cœlo deturbatus tolerat in æternum: siquidem Runico lexico* SKOGAR MADR *exponitur* Exul in sylvis latitans. *Danis quoque* skov-røffuere *est* Latro sylvas infestans: *nam* skov *iis est* Sylva. *Islandis* skoogur. *Ad maleficarum etiam cultores artium (quod non prorsus ab hoc loco alienum) vocem hanc olim pertinuisse discimus ex illo* SKOGARMADR KABA, *quod Wormius ad Stropham* 18 *epinicii Lodbrogiani exponit* Sagæ pallium. *Fieri denique potest Danis quoque* Meretricem, *à malis præstigiosarum illecebrarum artibus*, skoger *dictam*.

SKREITAN. *Vide* DISSKREITAN, Scindere, disscindere.

SKUFTA SEINAMMA BISWARB FOTUNS MEINANS: Capillis suis tergebat pedes meos; ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξέ μου τοὺς πόδας. *Luc.* 7:44. *Joh.* 11:2. 12:3.

SKULA, Reus. *Anglosax.* scyldig. *Alam.* sculdig. *Belg.* schuldig. *Ita legimus Marc.* 14:64; GAWARGIDEDUN ÏNA SKULAN WISAN DAUTHAU: Condemnaverunt eum esse reum mortis. *passim quoque alibi occurrunt* SKULA STAUAI: Reus judicio. SKULA GAQUMTHAI: Reus concilio. *&c. Nimirum est ex illo* SKAL *quod occurrit Joh.* 19:7; SKAL GASWILTAN, Debet mori. *Cujus acceptionis ut & aliarum quarundam exempla non inutiliter nobis hic videmur allaturi, ad illustrandum obvia quædam nobilissimi codicis loca.* ÏK SKAL WAURKJAN, Me oportet ope-

Digitized by Google

operari; *Job.* 9:4. **SKAL SUNUS MANS MANAG WINNAN**: Oportet filium hominis multa pati; *Luc.* 9:22. **SAEI SKULDA WIMAN**: Qui venturus est; *Matth.* 11:14. **SUNUS MANS SKULDS IST ATGIBAN IN HANDUNS MANNE**: Filius hominis futurum est ut tradatur in manus hominum; *Luc.* 9:44. **HWA SKULAI THATA BARN WAIRTHAN**: Quis, putas, puer iste erit? *Luc.* 1:66. **WAILAWISAN JAH FAGINON SKULD WAS**: Epulari & gaudere oportebat; *Luc.* 15:32. **HIMMA DAGA AND GARDA THEINAMMA SKAL IK WISAN**: Hodie in domo tuâ oportet me manere; *Luc.* 19:5. **SKULDU IST UNSIS KAISARAGILD GIBAN KAISARA**: Licet nobis dare tributum Cæsaris Cæsari? *Marc.* 12:14. *&* *Luc.* 20:22. **NI SKULD IST THUS HABAN QEN BROTHRS THEINIS**: Non licet tibi habere uxorem fratris tui; *Marc.* 6:18. **UNSIS NI SKULD IST USQIMAN MANNE AINUMMEHUN**: Nobis non licet interficere quemquam; *Job.* 18:31. **AINS SKULDA SKATTE FIMF HUNDA**: Unus debebat denarios quingentos; *Luc.* 7:41. **THATEI SKULDEDUM TAUJAN GATAWIDEDUM**: Quod debuimus facere, fecimus; *Luc.* 17:10. *Hæc ad percipiendam multiplicem vim verbi* **SKAL** *suffecerint; nisi quis fortè putabit hactenus allata etiam lucis aliquid posse mutuari ab iis, quæ de simili ac nonnihil quoque diversâ acceptione Anglosaxonici* sceal *&* *Alamannici* scal *fusè prosequimur in annotatis ad Tatiani* XIV, 2.

SKURA WINDIS MIKILA: Procella magna venti; *Marc.* 4:37. *Anglosaxonibus* scúr *dicitur, Belgis* schure. *De hac voce diximus in* **RIGN**, Pluvia. *Quibus interim hoc in loco addo:* Fungum *Danis videri* sturrebat *dictum, quòd pilei formam gerat ac pluviâ tempestate maximè proveniat. unde &* pluviales fungos *dixit Ovidius Metamorph.* VII, 394.

SLAHAN, Percutere, verberare. **DU HWE MIK SLAHIS**: Quid me percutis? *Job.* 18:23. **SLOH**, Percutiebat; *Luc.* 18:13. *Job.* 18:10. **SLAHLOFIN GAF**: Alapam dedit; *Job.* 17:22. **GEBUN IMMA SLAHINS LOFIN**: Dabant ei alapas; *Job.* 19:3. **SLAHA**, Plaga; *μάστιξ. Marc.* 5:29 *&* 34. *ita in Novo fœdere nuncupatur Notabilis aliqua infirmitas, morbus gravior & qui videri possit ab irato Deo immissus. Anglosaxonibus* slean *est* Percutere. *Alam.* slahon. *Dan. & Isl.* slaa. *Belg.* slaen. *Omnia hæc mirè sunt affinia Græco σαλεῦν vel σαλεύειν*, Quatere, concutere.

SLAIHT, Planus. **USTHRUSTEIS WAIRTHITH DU WIGAM SLAIHTAIM**: Aspera erunt in vias planas; *αἱ τραχεῖαι ἔσονται εἰς ὁδοὺς λείας. Luc.* 3:5.

pro quo Tatianus XIII, 3; uuerde unebanu in slehta uuega. *Francis igitur* sleht *est* Planus. *Cimbris* ᚢᛘᛅᛅᚿᛆᚼ. *Danis* slett. *Islandis* sliettur. *Belgis* slecht/ slicht. *unde iis* slichten een stad / Urbem solo æquare. *Angli dicunt* to slight a citie. *Ipsum verò* SΛΑΙhΤ *arbitror esse à* SΛΑhΑΝ, Percutere. *ut* SΛΑΙhΤ *propriè olim acceptum sit de Rebus crebro verbere lævigatis. nam & Alamannicum gl* C, 6 slihtan *exponit* Mulcere, *i. ferrum aliáq; metalla ictibus assiduis emollire: unde & Vulcanus, authore Festo, dictus est* Mulciber. *Anglosaxonibus* ſmeð *vel* ſmoeð *est* Planus. ſmeðnyſ, Planities. *ita supra citatum locum Lucæ* 3: 5 *versio Anglosaxonica reddit*, unᵹeꝛyðu beoð on ſmeðe peᵹaſ. *quod non attigissem, nisi videretur hoc in loco monendum, eandem derivationis rationem deprehendi in Anglosaxonico* ſmeð, *quæ fuit in* SΛΑΙhΤ. *nam ut* SΛΑΙhΤ *est à* SΛΑhΑΝ, *ita quoque* ſmeð *derivatum est à* ſmıtan *vel* ſmyðan, Percutere, ferire, tundere. *unde &* ſmıð *est* Ferrarius faber. *de quo vide annotata ad gl D*, 4. *in* Faber. *Vide quoque Anglicum etymologicum in* Smooth/ Planus, politus.

SΛΑΥΑΝ. ΓΑSΛΑΥΑΝ, Silere, tacere. ϬΑΒΑΙ ΨΑΙ SΛΑΥΑΝΔ. SΤΑΙΝΟS ΗΚΟΠϬΑΝΔ: Si hi tacuerint, lapides clamabunt; *Luc.* 19: 40. SΛΑΥΑΙΔΕΔΠΝ, Tacebant; *Marc.* 9: 34. ΑΝΑSΛΑΥΑΙΔΕΔΠΝ, *Luc.* 8: 24. *cui affine videtur illud* ΑΝΑSΛΑΥΑΙΔΑ SΑ ΥΙΝΔS, Cessavit ventus, *& illud* ΓΑSΛΑΥΑΙ. ΑFΔΠΜΒΝ: Tace, obmutesce; *Marc.* 4: 39. *Potest interim* SΛΑΥΑΝ *istud videri traxisse aliquid ab eâdem origine unde Latinum* Silere *defluxit*.

SΛΕΙΔϬΑΙ FΙΛΠ: Sævi nimis. χαλεποὶ λίαν. *Matth.* 8: 28. *quod cùm de duobus dæmoniacis obvia quæque disjicientibus dilacerantibúsq; dicatur, magnam videtur affinitatem habere cum Anglosaxonico* ſlıtan *vel* toſlıtan, Lacerare, dirumpere. *Hujusmodi violentia hominis immundo spiritu correpti describitur Marci* 5: 3. *Nec minorem interim habet affinitatem cum Gothico* SΛΕΙΨϬΑΝ. ΓΑSΛΕΙΨϬΑΝ, Detrimentum pati, facere jacturam. *Vide* ΓΑSΛΕΙΨϬΑΝ.

SΛΕΠΑΝ, Dormire. SΛΕΠΑΝΔS, Dormiens; *Marc.* 4: 38. SΛΕΠΨ, Dormit; *Matth.* 9: 24. *Marc.* 5: 39. *Joh.* 11: 12. ΪΨ ΙS SΛΕΠ: Ipse verò dormiebat; *Matth.* 8: 24. SΛΕΠ, Somnus; *Joh.* 11: 13. ΥΕSΠΝ ΚΑΠΚΙΔΑΙ SΛΕΠΑ: Erant gravati somno; *Luc.* 9: 32. *Anglosax.* ſlæpan. ſlapan. *Alam.* slafen. *Angl.* sleep. *Belg.* slaepen. *Alamannica* slaf & slafen *videri possunt facta ex illo* slaff/ *quod* Inertem *ac* Remissum *denotat. nam spiritus vitales qui vigilantibus vividi, erecti, atque ad quævis opera exequenda præstò sunt, somno pressos quodammodo videntur ad tempus destituere atque omnia corporis nostri membra inerti quodam languore solvere. unde* λυσιμελὴς ὕπνος dici-

Digitized by Google

dicitur Homero Odyss. ι, 57. & ψ, 343. *nam Authori brevium scholiorum* λυσιμηλὶς *exponitur* ὁ τὰ μῆλα τ͂ ζυγοῦ πελεῖς. ἢ ἀπὶ εμπ. *quod ipsum fusiùs tradit Eustathius. Similia ferè habet Kilianus in* **slaep**.

SMAKKANS, Ficus; *Matth.* 7: 16. *Luc.* 6: 44. NI VAS MELA SMAKKANE: Non erat tempus ficorum; *Marc.* 11: 13. SMAKKABAGMS, Ficus arbor; *Marc.* 11: 21. *Gratus atque amabilis ficuum sapor propemodum inducit me ut putem vocabuli originem non incommodè peti posse ex Anglosaxonico* ſmæccan, Sapere, gustare. *Belgis* **smaecken**. *Danis* smag *est* Sapor, gustus. smage / Gustare. smacke / Ligurrire.

SMITAN, Ungere, linere. *Occurrit Joh.* 9: 6 & 11. *in illo* GASMAIT & BISMAIT, *quod utrobique exponitur* ἐπέχρισε, Linivit, unxit. *Anglosaxonibus* ſmitan. beſmitan *est* Inquinare. ſmitta, Macula. *Unde quoque Macula ex illitis sordibus Alamannis* **pismiz**. *Danis* smitte. *Anglis* smutch. *Belgis* **smette** *nuncupatur*.

SMYRNA, Myrrha. GEBUN IMMA DRIGKAN VEIN MIÞ SMYRNA: Dabant ei bibere vinum myrrhatum; ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον. *Marc.* 15: 23. *Anglosaxonicum glossarium R*, 32; Mirratum vinum, pin gemenged mid myrran :- *Alamannicum glossarium D*, 26; Mirra, mirre. Smirna, idem. Stactes, idem. *Vide Cl. Salmasii Plinianas exercitationes, pag.* 709. *Vide quoque Vossii etymologicum Latinum, in* Myrrha.

SNAGA, Vestimentum. NIMANNA PLAT FANINS NIUGIS SIUGIÞ ANA SNAGAN FAIRNGANA: Nemo assumentum panni rudis assuit vestimento veteri; *Marc.* 2: 21 *coll. cum Matth.* 9: 16. & *Luc.* 5: 36.

SNAIVS, Nix; *Marc.* 9: 3. *Anglosax.* ſnap. *Alam.* sné / sneu / snio. *Dan.* snee. *Isl.* snioor. *Angl.* **snow**. *Belg.* **sneeuw**. *Anglosaxonicum* ſnap *alibi deduximus à* νάειν, *prout* νάει *Hesychius exponit* ῥεῖ, βλύει, Fluit, manat. *Eorundem interim Anglosaxonum* ſnipan, Ningere, *rectiùs fortè derivaveris à* νίφειν, Ningere: *nibil enim frequentius quàm ut S præfigatur*.

SNEIÞAN, Metere; *Matth.* 6: 26. *Willerami paraphrasis Francica in Cantici* v, 1; ich sneyth minen mirran mit minen pimenton / Messui meam mirrham cum meis aromatibus, *ubi vide Observata nostra*. *Vide porro quæ proximè dicimus in* SNEIÞAN.

SNEIÞAN. USSNEIÞAN, Mactare. ÞIUBS NI QIMIÞ NIBAI EI STILAI JAH USSNEIÞAI: Fur non venit nisi ut furetur & mactet;

Digitized by Google

mactet; *Joh.* 10: 10. STIUR ÞANA ALIDAN UFSNEIÞIÞ: Vitulum ſaginatum occidite; *Luc.* 15: 23. *& mox commate* 30; UFSNAUST IMMA STIUR ÞANA ALIDAN: Occidiſti ei vitulum ſaginatum. *Huc facit illud Angloſaxonici gloſſarii R*, 35; ſniðung, Mactatio. *etiam illud Reg. Benedicti cap.* 7; pe ſynd to deaðe geteald. ſpa ſpa ſceap to geſniðe:. Sumus ad mortem deputati, ſicut oves ad occiſionem. *Propriè interim* ſniðan *Angloſaxonibus eſt* Scindere. *Alamannis* ſnidan. *&c. Sunt ex* σχίζειν, Findere, ſcindere. *quamvis Latini non tantùm fecerunt ſuum* Scindo *ex* σχίζω, *inſerto N*; *ſed ipſi quoque Græci* σχινδαλμὸς *dixerunt pro* σχίδος *vel* σχίδαξ, Aſſula. *atque inde quoque* σχινδάλησις *iis erat* Fiſſio in aſſulas. *Ab hoc interim* ſnidan *vel* ſnithan *apud Otfridum* IV, 12, 75 ſnit *eſt* Buccella. ſnita zit / Potationis tempus; *gl A*, 18. *Angloſaxonibus quoque* ſnæd *eſt* Buccella; *ſicuti videre eſt Pſ.* CXLVII, 6. *item* ſnæd, Offa; *gl Ælfrici* 21. ſnæding huſ, Popina; *gl R*, 108. *Aliquando etiam ſubiit animum ſuſpicio an non veteres Friſii diem Solis vulgo* ſnein *dixerint, quòd non minimam illius diei partem comeſſationibus impendendam putarent. Cimbris denique, ut videre eſt in Runico lexico*, ᛋᚾᛂᚦᛆ *olim erat* Prandium. ᛆᚦ ᛋᚾᛂᚦᛆ, Cibum capere. *Euſtathius ſimiliter Græcum* κόρος, Satietas, *&* κορέω *vel* κορέννυμι, Satio, *derivat ab illo* κείρω, *quod aliquando annotat accipi ſolere pro* ἀπλήστως ἐσθίω, Inſatiabiliter comedo.

SNIUMJAN, Properare, feſtinare. SNIUMJANDS, Feſtinans; *Luc.* 19: 5. SNIUMJANDANS, Feſtinantes; *Luc.* 2: 16. SNIUMUNDŌ, Cum feſtinatione; *Marc.* 6: 25. *Luc.* 1: 39. *Alamannis* ſliumo *vel* ſniumo *eſt* Properè, citò. *Mihi interim* ſniumo *rectius antiquiúſq; videtur, quàm* ſliumo. *ſiquidem* ᛋᚾᛂᛘᛘᛆ *in epicedio R. Lodbrog, Stropha* 17, *exponitur* Maturè. *Runicum adhæc lexicon in* ᛂᚱᚠᛁᚦᛂ *idem illud* ᛋᚾᛂᛘᛘᛆ *exponit* Subitò. *Omnium origo referenda ad* SNIWAN, Strenuè ire, rem aliquam alacriter aggredi.

SNIWAN, Ire, venire, ſtrenuè aggredi rem aliquam. EI JUS SNIWAIÞ JAH AKRAN BAIRAIÞ: Ut eatis & fructum feratis; *Joh.* 15: 16. JAH ANATSNIWUN: Et appulerunt; *Marc.* 6: 53. FAURSNAU SALBŌN MEIN LEIK DU USFILHA: Prævenit ungere corpus meum ad ſepulturam; *Marc.* 14: 8.

SNUTRAIM JAH FRŌDAIM, Sapientibus & prudentibus; *Luc.* 10: 21. *Angloſaxonibus* ſnoteꞃ. ſnotoꞃ. ſnyteꞃ *eſt* Sapiens, prudens; *Cimbris* ᛋᚾᛆᛆᛆᚱᚦ *exponitur*, Prudens, callidus. *Iſlandis* ſnotur *eſt* Velox. *item* Alacer. συνιδὴς *vel* συνιδὶς *eſt* Sciens, perſpicax, intelligens. συνιδήτορος, συνιδήτης. *unde & à* συνιδήτορος *contractè fuerit* ſnoteꞃ. ſnyteꞃ.

SQ.

Digitized by Google

𐍃𐍉, Hæc; ἡ. 𐍈𐍉 𐍃𐍉 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌴𐌹𐌽𐍉 𐍃𐍉 𐌽𐌹𐌿𐌾𐍉: Quænam doctrina hæc nova? *Marc.* 1:27. *Joh.* 7:16. 𐍃𐍉 𐌵𐌹𐌽𐍉: Mulier; ἡ γυνή. *Matth.* 9:22. 𐍃𐍉 𐌼𐌰𐍅𐌹: Puella; τὸ κοράσιον, *Matth.* 9:24, 25. 𐍃𐍉 𐌱𐍂𐌹𐌽𐌽𐍉: Febris; ὁ πυρετὸς. *Marc.* 1:31. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐍃𐍉 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃: Tota civitas; πᾶσα ἡ πόλις. *Matth.* 8:34. *Marc.* 1:33. 𐍃𐍉 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐍃 𐌹̈𐍃: Manus ejus; ἡ χεὶρ αὐτοῦ. *Marc.* 3:5. *Scribitur &* 𐍃𐍉𐌷, *Luc.* 2: 2, 36, 37, 38. 𐍃𐍉𐌷 𐌸𐌰𐌽 𐌹̈𐍃𐍄 𐍃𐍉 𐌰𐌹𐍅𐌴𐌹𐌽𐍉 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌹𐌽𐍃: Hæc autem est vita æterna; αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή. *Joh.* 17:3.

𐍃𐍉𐌺𐌾𐌰𐌽, Quærere; *Luc.* 19:10. 𐍃𐍉𐌺𐌴𐌹𐌸, Quærit; *Joh.* 7:4. 𐍃𐍉𐌺𐌾𐌰𐌽𐌳, Quærunt; *Matth.* 6:32. *Anglosax.* ſecan. ſoecan. *Alam.* ſuochen / ſuochen. *Cimbr.* ᛋᛂᚴᛁᛅ. *Dan.* ſøge. *Angl.* ſeek. *Belg.* ſoecken. *Origo verbi potest videri desumpta ex ἥκειν*, Venire, accedere; *quandoquidem certum est* ſecan *primâ suâ significatione hoc ipsum olim denotâsse*. Ðu ſcealt oðerne eðel ſecean. ƿynleaſan ƿic:- Aliam sedem adibis, minùs jocundam mansionem; *Cædmon* 22, 24. Fæder Abrahameſ. ſecean polde. Cananea land:- Pater Abrahami adire volebat terram Cananeam; *Idem* 39, 1. Cristene men ſceolon ſecan cyrcan gelome. ⁊ man ne mot ſpellian ne ſpræca drifan binnan Godeſ cyrcan. forðan þe heo iſ gebedhuſ Gode gehalgod to ðam gaſtlicum ſpræcum:- Christianos decet frequenter adire ecclesiam; neque debet quisquam in ecclesiâ Dei fabulari & sermones habere, propterea quòd ea est domus orationis consecrata Deo ad spiritualis loquelæ exercitia; *Ælfrici canones ad Wulfinum episcopum* § 35. *Plura hujus acceptionis exempla suppeditat nobis Bedæ historia ecclesiastica, siquidem rex Alvredus in elegantissimâ historiæ illius paraphrasi* ſecan *passim usurpat pro* Adire. *Aliis quoque Anglosaxonicorum scriptorum locis id ipsum firmarem, nisi hodiernus usus verbi* beſoecken *evidentissimum antiquæ notionis vestigium exhiberet. Utimur enim hoc verbo, quotiescunque agimus de eo cujus nobis hospitium æquè notum est atque ipse; ut* beſoecken *nihil aliud sit, quàm Videndi gratiâ adire. Observa interim veteribus quoque Cimbris* ᛋᛂᚴᛁᛅ *acceptum pro* Adire, frequentare. ᛋᛂᚴᛁᛅ ᚠᚮᚱᚠᛁᚿᛅ ᚠᚱᛁᛋᛅᛚᛂᛅ ᛘᛂᚴᚴ, Frequentant templa Christiani; *Runicum lexicon in* ᚠᚱᛁᚦ, Pax. ᛡᚢᛅᚱ ᛋᛅᚴᛁᛁᚱ ᛅᛁᛚ ᛅᚴᚴᛅᚱᛋ ᚦᛅᛅ ᛋᛁᛅ ᛋᛅᛘᚦᚱᚢᚴᚠᛁᚿᛅ ᚢᛅᚱᚢ. Unusquisque alios adiit ubi compotationes erant; *Runicum lexicon in* ᛋᛅᛘᚦᚱᚢᚴᚠᛁᚿᛅ. *Videntur autem Majores nostri verbum* ſecan *ab hac primariâ significatione ad alteram illam deflexisse; propterea quòd aliquid quæsituri, omnes angulos adire & perreptare soleant, in quibus aliquod inquisitionis vestigium oblatum iri sperant.*

𐍃𐍉𐌺𐌾𐌰𐌽; Inquirere, disputare, controvertendo veritatem alicujus rei investigare; *Marc.* 9:14, 16. *item Joh.* 6:52. *Vide quoque* 𐌼𐌹𐌸𐍃𐍉𐌺𐌾𐌰𐌽 *suo loco.*

𐍃𐍉𐌸-

Digitized by Google

SRΨGAN. ΓΛSRΨGΛN, Saturare; *Marc.* 8:4. *Vide* SΛλ ÏTΛN.

SПΛIKПΛΛTПK, Spiculator; *Marc.* 6:27. *Secutus est Gothus interpres sequentia Græci textûs verba*, ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα. *Atque ita quoque Theophylacto, Suidæ, aliis* Spiculator *dicitur* σπικουλάτωρ, *converso* ι *in* ι. *unde & Spiculatorem cum Speculatore confudit Philoxenus in glossis Latinogræcis, cùm scribit*, Speculator, κατάσκοπος, καὶ ὁ ἀποκεφαλίζων. *Prius Speculatori convenit, posterius Spiculatori; de quo hoc in loco agimus. Quod attinet ad vocabuli originem; notissimum est quid in frugibus vocetur* Spica. *Hinc* Spicare *est Acuminare, spicæ similem facere. Virgilius* I *Georg.* —— Ferróq; faces inspicat acuto. *ubi Servius* Inspicat *exponit* Incîdit ad spici & aristarum similitudinem. *Ab hoc igitur* Spico *est* Spiculum; *ut à* Jacio, jaculum; *à* Noto, notaculum; *à* Signo, signaculum; *ab* Obsto, obstaculum. *&c. Ipsum verò* Spica (*pro quo etiam* Spicus *&* Spicum *dicebant veteres*) *Nunnesius & Jos. Scaliger derivârunt ab Æölico* σπάχυς *pro* στάχυς, Spica; *quomodo & pro* στάδιον *iidem Æöles dicebant* σπάδιον, *unde* Spatium: *ut contra à* σπουδὴ *fecerunt Latini* Studium. *Fusiùs de his agit Vossii etymologicum in* Spica.

SПΛKVΛ, Passer. ПIП TVΛI SПΛKVΛNS ΛSSΛKGΛП ΒПΓGΛNλΛ: Nonne duo passeres asse væneunt? *Matth.* 10:29. *& mox commate* 31; MΛNΛΓΛIN SПΛKVΛM ΒΛTIZΛNS SIGПΨ GПS: Multis passeribus meliores estis vos. *Anglosax.* ſpeapa. ſpeappa. *Alam.* ſparo. *Dan.* ſpurre. *Angl.* **ſparrow**. *Sicambr.* **ſperling**. *Observa tamen hoc vocabulo veteres non Passerem tantùm, sed & aliam quamvis minorem avem denotâsse. Ælfrici glossæ paginâ* 11; Passer, ſpeappa oððe lytel fugel. σπαργάνιον *Hesychio est* ὄρνεον ἐμφερὲς στρουθῷ. ἔνιοι σκίψ.

SПGIλIZGI ΛIKZIΨΛ: Novissimus error; *Matth.* 27:64. ÏN ΨΛMMΛ SПGλISTΛN λΛΓΛ: In novissimo die; *Joh.* 11:24. 12:48. ΛINΛNΛ SПNП ÏNSΛNλIλΛ λП ÏM SПGIλISTΛNΛ: Unicum filium misit ad eos novissimum; *Marc.* 12:6. *& mox ejusdem capitis commate* 22, SПGλПMISTΛ ΛΛΛΛIZG ΓΛSVΛΛT GΛh SΛ ЦGNS: Novissima omnium defuncta est & mulier. *Huc refer Belgicum* **ſpade/** *& Alamannicum* ſpato/ Serò, *apud Otfridum* I, 4, 149. ſpataz/ Serum; *gl A*, 23. ſpatigher/ Serotinus; *gl A*, 2. ſpattiu/ Serotina; *gl B*, 47. *Fortassè per leviculam transpositionem literarum facta fuerint ex* ὀψιαίτατα, Serissimè, admodum serò.

SПGIVΛN, Spuere. λПΓПNNПN SПMΛI SПGIVΛN ΛNΛ VΛIT ÏS: Cœperunt quidam conspuere eum; *Marc.* 14:65. SПGIVΛNλS, Exspuens; *Marc.* 7:33. 8:23. SПGIVΛNλ ΛNΛ ÏNΛ:

Con-

Digitized by Google

Conspuent eum; *Marc.* 10: 34. GASPAIW DALAÞ. JAH GA-WAURHTA FANI US ÞAMMA SPAISKULDRA: Exspuit in terram, & fecit lutum ex sputo; *Joh.* 9: 6. *Anglosaxonibus* spiwan. spætan. spætlan. spittan. *Alamannis* spiuuan/ spittan. *Danis* spye/ spytte. *Anglis* spew/ spue/ spitte. *Belgis* spouwen/ spuwen/ spijen/ spijgen/ spitten. *Quidam deduxerunt ab illo* πτύειν, *quod Hesychio exp.* ἐκχέειν, Effundere. *Mihi tamen omnia per quandam literarum transpositionem, præfixo S, videntur facta ex* πλύειν, Spuere. *Minimè interim hoc in loco prætereundum, quòd Hesychio* ψύτλει *exponitur* πλύει. & ψυτλόν, πλύελον.

SPILDA SOKJANDS: Pugillarem postulans; *Luc.* 1: 63. *Quoniam verò expensarum subinde ratiunculas tabellis vel pugillaribus inscribere solemus, omnino dispiciendum videtur an non huc pertineat* kispildit uuard / Expensum est. & farspildita / Expendi: *quæ occurrunt in Theotisco glossario B, pagg* 17 & 18.

SPILLON, Narrare, euangelizare. SPILLO IZWIS FAHEID MIKILA: Euangelizo vobis gaudium magnum; *Luc.* 2: 10. SPILLON *interim* & USSPILLON *propriè significant* Narrare. SPILLODEDUN IM: Narraverunt illis; *Marc.* 5: 16. ANABAUÞ IM EI MANNAN NI SPILLODEDEINA: Præcepit illis ne cuiquam narrarent; *Marc.* 9: 9. USSPILLO ÞAN FILU GATAWIDA ÞUS GUÞ: Narra quanta tibi fecit Deus; *Luc.* 8: 39. USSPILLODEDUN IMMA: Narraverunt illi; *Luc.* 9: 10. *Ab hoc igitur* SPILLON *est* WAILASPILLON, Euangelizare. *ita legimus Lucæ* 3: 18 WAILASPILLODA MANAGEIN, Euangelizabat populo. *atque adeò hoc ipsum* WAILASPILLON *ad amussim respondet Anglosaxonico* godspellian & *Alamannico* gotspellon. *de quibus vide annotata ad Tatiani* XXII, 1. *Ac de origine quoque verborum* SPILLON & spellian *tradidimus conjecturam nostram in annotatis ad glossas Lipsii, in* spel / Fabulatio.*

SPINNAN, Nere; *Matth.* 6: 28. *Anglosax.* spinnan. *Alam.* spinnen. *Dan.* spinde. *Angl.* spinne. *Belg.* spinnen. *Sunt ex Teut.* spindelen/ spinlen/ spinnen. *Anglosaxonibus nimirum* spinl *est* Fusus. *Alamannis* spille. *Danis* spindel. *Anglis* spindle. *Belgis* spille. *quæ omnia singularem habent affinitatem cum Græco* σφόνδυλος, Vertibulum, verticillum: *est enim* Fusus *nihil aliud quàm instrumentum illud & quasi ponduſculum quod nentes fœminæ addunt imæ parti fusorum, ut eos facilius rapidiúsq; contorqueant. Hinc vett Belgis* sweerd-magen *dicebantur, familiæ alicui per virilem cognationem innexi;* spille-magen *verò, per fœmineam: quoniam virorum est, enses; fœminarum autem, fusos tractare.*

SNIUMUNDO, Citò. *Matth.* 5:26. *Marc.* 9:39. *Luc.* 14:21. 18:8. *Joh.* 11:29. 13:28. *Sicuti interim certum eſt mortalium antiquiſſimos plures loquendi formulas ab artium principe Agriculturâ ad quotidianum loquendi uſum tranſtuliſſe, ita quoque* SNIUMUNDO *illud, quo celeritatem agendi vel exiſtendi denotabant, videntur mutuati à celeri germinum eruptione, cùm Vere novo per obſtantia eluctantur ſummámq; prementis ſoli cutem inſitâ ſibi vi perrumpunt.* ſpryttan *nimirum vel* ſprýttan *Anglosaxonibus eſt* Germinare, vernare, pullulare. *Anglis* ſprout. *Belgis* ſpruyten. *Iſlandis* ſprett *eſt* Germino, erumpo. ſpratt/ Germinavi.

SPYREIDANS SIBUN USNEMUN: Sportas ſeptem ſuſtulerunt; ἑπτὰ σπυρίδας ἦραν. *Marc.* 8:8 & 20. σπυρὶς *Martinio videtur dici* Corbis *vel* Fiſcella, *quoniam ex flexilibus virgis* σπειρᾶται.

STAGGAN *videntur etiam dixiſſe Gothi veteres pro* STIGGAN, Ferire, pungere. *Vide quæ dicimus in* USSTAGG.

STADS, Locus. *Vide* STAÞS.

STAIGS, Via, ſemita, vicus, platea. RAIHTOS VAURKEIÞ STAIGOS GUÞS UNSARIS: Rectas facite ſemitas Dei noſtri; *Marc.* 1:3. USGAGG IN GATVONS JAH STAIGOS BAURGS: Exi in plateas & vicos civitatis; *Luc.* 14:21. *Anglosaxonibus* ſtiȝa *ſunt* Viæ, ſemitæ. *ſimiliter quoque Cimbris & Alamannis.* STAIGS *interim eſt à* STEIGAN, Ire, vadere. *item* Aſcendere, deſcendere. *Vide* STEIGAN.

STAINA, Lapis; *Joh.* 11:38. STAINS, Lapis; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17. GASULIÞ VAS ANA STAINA: Fundata erat ſuper petram; *Matth.* 7:25. ANA STAINAHAMMA SAIANANS: Super petroſâ ſeminati; *Marc.* 4:16. STAINJAN, Lapidare, lapidibus obruere; *Joh.* 10:32 & 33. *Anglosaxonibus* ſtan *eſt* Lapis, petra. *Alam.* ſtein. *Cimbr.* ᛋᛏᛅᛁᚾ. *Dan.* ſteen. *Iſl.* ſteirn. *Angl.* ſtone. *Belg.* ſteen. *Quod attinet ad vocabuli originem; non defuere qui derivarent ex* σθένος, Vis, firmitas, robur: *ratione quidem ſatis manifeſtâ, ſed longiùs petitâ. Notandum interim Sicyonios* Lapillum & Calculum σίαν & σίον *dixiſſe. unde* σιάδης *Galeno eſt* Durus. σιάζω *denique exp. Heſychio* λίθοις βάλλω, Lapidibus peto. *Iſlandicum tamen* ſteirn *propiùs accedit ad* στερεὸς, Durus, firmus, rigidus.

STAIRNONS HIMINIS VAIRÞAND DRIUSANDEINS: Stellæ cœli decident; *Marc.* 13:25. *Anglosaxonibus* ſteorra *eſt* Stella, ſidus. *Alamannis* ſterre. *Danis* ſtierne. *Iſlandis* ſtiarna. *Anglis* ſtarre. *Belgis* ſterre. Græ-

Digitized by Google

Græcis ἀστὴρ. *ex quo etiam antecedentia videri possunt derivata: nisi quis contendat ipsum illud* ἀστὴρ *ab Orientalibus acceptum, quum Stella dicatur* ſter *Perſis. unde* Eſther *nomen traxit, ſicuti ad Euſebium monet Scaliger. item* zoroaſtres, *quod* ἀστροθύτην, *ſive* Sacerdotem aſtrorum *denotat, ut Dinon in Quinto hiſtoriarum, & ex eo Laërtius Diogenes. ac fortaſſè quoque* Aſtarte, *quam Lunam cenſet eſſe Lucianus de Syriâ deâ. Vide Voſſii etymologicum in* Stella.

STAIRO VAS AILAIISABAIÞ: Sterilis erat Eliſabeth; στεῖρα ἦν Ἐλισάβετ. *Luc.* 1:7. στεῖρος *videtur Martinio dictus à* στερῶ, Privo; *quoniam Sterilia fructu ſuo ſunt privata.*

STAMMANA BANDANA, Mutum ſurdum; μογιλάλον κωφόν. *Marc.* 7:32. *Angloſaxonibus* ſtamer *vel* ſtamur *eſt* Balbus, blæſus. *Danis* ſtam. *Anglis* **ſtammerer**. *Belgis* **ſtamelaer**. *Olim derivavi à* στωμύλειν *vel* στωμύλλειν, Nimiâ loquacitate alios offendere; *quòd impeditè loquentes libentiſſimè ſoleant garrire; vel quòd aliis nimii ſemper videantur, licet parciſſimè loquantur.*

STANDAN, Stare. *Marc.* 3:25. *atque alibi paſſim. Angloſax.* ſtandan. ſtondan. *Alam.* ſtan/ ſtantan. *Cimbr.* **ᛋᛏᛅᚾᛏᛅ**. *Dan.* **ſtaa**. *Iſl.* **ſtanda**. *Angl.* **ſtand**. *Belg.* **ſtaen**. *Græcis* στῆναι.

STAÞ, Ripa; *Marc.* 4:1 & 35. *Angloſax.* ſtæð. ſtaðe. *Alam.* **ſtat/ ſtath**. *Vox fortaſſè detruncata eſt ex* σταθερὸς, Firmus, ſtabilis. *Vide annotata noſtra ad Tatiani* CCXXXVI, I.

STAÞS. STADS, Locus. **ÞAIKNEINS STAÞS**: Calvariæ locus; *Marc.* 15:22. **NAUH STADS IST**: Adhuc locus eſt; *Luc.* 14:22. **GAGGA MANVGAN STAD IZVIS**: Vado parare locum vobis; *Joh.* 14:2. **NI VAS IM RUMIS IN STADA ÞAMMA**: Non erat eis locus in diverſorio; *Luc.* 2:7. **BIGAT STAD ÞAREI VAS GAMELID**: Invenit locum ubi ſcriptum erat; *Luc.* 4:17. *Huc etiam refer* **LUKARNASTAÞS**, Candelabrum; λυχνία. *Matth.* 5:15. **HUNSLASTADS**, Altare; θυσιαστήριον. *Matth.* 5:23 & 24. **MOTASTADS**, Telonium; τελώνιον. *Luc.* 5:27. *Angloſaxonibus* ſteð *vel* ſtyð *eſt* Locus. *Alamannis* ſtat/ ſteð. *Danis* ſted. *Anglis* **ſted/ ſtead**. *Belgis* **ſtad / ſtede**. *atque inde quoque* κατ' ἐξοχὴν *Iſlandis* ſtaður / *Belgis* **ſtad** *eſt* Urbs. *Gothicum interim* **STAÞS** *videri poteſt magnam habere affinitatem cum* σταθερὸς, Stabilis, firmus.

STAUA, Judex, *item* Judicium. **STAUASTOLA**, Tribunal. **DAG STAUOS**, Dies judicii. *Vide* **STOJAN**, Judicare.

STAURKNIÞ. *Occurrit in* GASTAURKNIÞ, Arescit. *Marc.* 9:18.

STAUTAN, Percutere. JABAI HVAS ÞUK STAUTAI BI TAIHSWON ÞEINA KINNU: Si quis te percusserit in dexteram tuam maxillam; *Matth.* 5:39. ÞAMMA STAUTANDIN ÞUK BI KINNU. GALEWI IMMA JAH ANÞARA: Percutienti te in maxillam, præbe ei & alteram; *Luc.* 6:29. ſtozzit / ſcurgit / Inpulerunt; *gl B*, 26. ſtozisſer / Propugnatorium; *gl D*, 15. *Danis* ſtøde / *& Belgis* ſtooten *est* Trudere, impellere, quatere. *Martinius vult dici quasi* τὸ σὺν ὠθεῖν.

STEIGAN *olim simpliciter pro* Vadere, ire, venire *usurpatum fuisse, liquere potest ex* STAIGS, Via, semita: *præterquam quòd verbum hoc planissimè refert Græcum* στείχειν, Ire. *Anglosaxones* ſtigan *dicunt. Alamanni* ſtigen. *Belgæ* ſtijgen. *Sæpiùs tamen est* Scandere, *designátq; Nisum ascendentium descendentiúmve.* STAIG IN ALH: Ascendit in templum; *Joh.* 7:14. JABAI NU GASAIHVIÞ SUNU MANS USSTEIGAN ÞADEI WAS FAURÞIS: Si videritis filium hominis ascendentem ubi erat priùs; *Joh.* 6:62. ATSTEIGANDS IN SKIP: Ascendens in naviculam; *Matth.* 9:1. SA ATSTEIGANDS US HIMINA: Qui descendit de cœlo; *Joh.* 6:41. USSTEIGANDANS ANA HROT: Ascendentes super tectum; *Luc.* 5:19. USSTAIG IN FAIRGUNI: Ascendit in montem; *Luc.* 3:13. GASTAIG ANA BAGM: Ascendit in arborem; *Luc.* 19:4. SAEI ATSTAIG US HIMINA: Qui descendit de cœlo; *Joh.* 6:33 *&* 38. GASTAIGUN IN SKIPA: Ascenderunt in naviculas; *Joh.* 6:24. ATSTEIG AF ÞAMMA GALGIN: Descende de cruce; *Marc.* 15:30. AFSTEIG DALAÞ: Descende; *Luc.* 19:5. *Vide plura in Observatis ad Willerami paginam* 40. *sicuti & in annotatis ad Tatiani* XXII, 5.

STIBNA, Vox; *Marc.* 1:3. 9:7. *Luc.* 1:44. 3:4. *Anglosax.* ſtefen. ſtefn. ſtemn. *Alam.* ſtemma / ſtimma. *Dan. & Belg.* ſtemme. *Quod etymologiam vocis attinet, quamvis Theotisca* ſtemma *vel* ſtimma *singularem videantur affinitatem habere cum Græco* στόμα, Os oris: *Gothicum tamen* STIBNA, *sicuti & Anglosaxonicum* ſtefn *vel* ſtemn *aliam postulant originationem. Ac fortasse, quemadmodum* ſtemn *non malè videtur deduci à* στέμμα, Corona: *ita quoque* ſtefn *&* STIBNA *non incongruè statuemus esse contracta ex* στεφάνη, *quod ejusdem est significationis cum priore* στέμμα. *Non latuit certè catos Teutonicæ linguæ authores, commendatissimas veræ pulchritudinis dotes suavidicâ jucundæ blandæq; vocis gratiâ quodammodo perfici ac veluti coronari. Appositè Athenæus Deipnosoph.* XV, 5; τοὺς τὴν ὄψιν ἀμόρφους ἀναπληροῖ ἡ τοῦ λέγειν πιθανότης. Adspectu deformes supplet suavis

quæ-

quædam fandi gratia. *quod tamen hausisse videtur Athenæus ex eorum sententiâ qui apud Laërtium Diogenem in Zenone adstruunt* τὴν φωνὴν τοῦ κάλλους ἄνθος εἶναι, Vocem esse florem pulchritudinis. *Minimè profectò mirandum est si modulatum sonum edat linguæ plectrum benè ordinatâ dentium serie labiorúmq; concinnâ structurâ (quæ duo plurimùm quoque ad pulchritudinem conferunt) adjutum: sicuti contra præcipuam semper laudatissimæ cujusque formæ venustatem imminuit atque exstinguit inconditus absonæ vocis horror. Omnino vide ingeniosissimi poëtæ Bilbilici epigramma* 103 *libri Decimi. Quamobrem etiam rectè præcipit Tullius* I *de Officiis*; In voce duo sequamur; ut clara sit, ut suavis. Utrumque omnino à natura petendum est: verùm alterum, Exercitatio augebit; alterum, Imitatio pressè loquentium & leniter. *Vide quoque Quintilianum libro* XI, *cap.* 3. *Atque hæ sunt Sirenes illæ quas in Laïde suâ extollit Aristænetus libro Primo, epistolâ* I. ἡνίκα ἡ Λαῒς φθέγγεται, *inquit*, βαβαὶ, ὅσαι τῆς ὁμιλίας αὐτῆς αἱ Σειρῆνες. ὅσον ἡ γλῶττα στωμύληθρος. At quando Laïs loquitur, quantæ (ô Dii) sermonis ejus dulcedines, quàm citata copiosáq; est lingua. *Ælianus quoque var. hist. libro Duodecimo cap.* 1, *de Aspasiâ*; φώνημα εἶχεν ἡδὺ καὶ ἁπαλόν. εἶπεν ἄν τις λαλούσης αὐτῆς ἀκούειν Σειρῆνος. Vocem habebat suavem & teneram; adeò ut, ipsâ loquente, diceret quispiam se audire Sirenem. *Suetonius in Julio, cap.* 55; Julius Cæsar pronuntiasse dicitùr voce acutâ, ardenti motu gestúq;, non sinè venustate. *Præcipuè tamen huc facit, quod Dio Cassius libro* XLII *notat in Cleopatrâ*; ἄλλως τε περικαλλεστάτη γυναικῶν ἐγένετο, καὶ τότε τῆς ὥρας ἀκμῇ πολὺ διέπρεπε. τό, τε φθέγμα ἀστειότατον εἶχε, καὶ προσομιλῆσαι παντὶ διὰ χαριέστων ἠπίστατο. ὥστε λαμπρά τε ἰδεῖν καὶ ἀκουσθῆναι οὖσα, κἀκ τούτου πάντα τινὰ καὶ δυσέρωτα καὶ ἀφηλικέστερον ἐξεργάσασθαι δυναμένη. Ipsa verò quemadmodum aliàs reliquis omnibus mulieribus formâ præstabat, ita tunc flore ætatis admodùm erat conspicua. habuit adhæc singularem venustatem festivitatémq; orationis; ita ut omnes, quibuscum sermonem habebat, gratiâ demulceret. Tantus denique aspectum ejus atque orationem splendor comitabatur, ut ad sui amorem facilè pelliceret ab amore vel naturâ vel ætate alienissimos. *Vide sis opusculum nostrum de Picturâ veterum libro Tertio, cap.* 10. *ubi plura de rectæ vocis dotibus.*

STIΓΓΛN, Ferire, pungere. *Vide* **ΠSSTΛΓΓ**.

STIΓUΛN, Ire, vadere, progredi, *ac fortasse magis peculiariter* Ordine militari & cum quadam violentiâ incedere. *nam ita Græcum* στείχειν *(unde* **STIΓUΛN** *factum esse liquet) sæpissimè accipi solere tradunt Lexicographi. unde & vim verbi* **STIΓUΛN** *aptissimè videtur exprimere Gallicum* marcher, *quod complures hodie gentes de gradu atque incessu militari usurpant. Anglis quoque* **march** *nuncupatur* Armatæ multitudinis compositus ordinatúsq; incessus; *quasi dicas Gradus vel passus Martius. Proinde quoque Argentei codicis verba Lucæ* 14: 31 **⊙ΛS ψIN-∂ΛNS**

Digitized by Google

dans gaggands stigqan wiþra anþarana þiudan an wiganna, *sic reddo*, Quis rex militari ordine procedens adversùs alium regem ad belligerandum. *Igitur* þiudans gaggands stigqan *Gallis est* roy qui s'en va marcher. *Belgis* **een koning die gaet op-treckten.** *Pervetustus nimirum est hic usus verbi* gaggan. *Ælfrici grammatica cap.* 24; ic gange drincan, Bibitum pergo. wilt ðu gan leornian? Vis tu doctum ire? he gæð rædan, Lectum pergit. *Ibidem quoque docet Ælfricus, Anglosaxones olim etiam* faran *simili loquendi modo pro* gan *usurpâsse. dicebant enim* ic fare huntian, Venatum pergo. wilt ðu faran lufian? Vis amatum ire? *Sed de his alibi pleniùs. Ad hanc verbi* stigqan *acceptionem refer etiam locum Matth.* 7:25; aƕos jah windos bistugqun bi þamma razna jainamma: Flumina & venti irruerunt in domum illam. *Propriè satis* irruerunt; *siquidem omnis inundatio aliquam speciem hostilis irruptionis præ se fert. unde Cædmon paginâ* 32, 13. *&* 35, 4 *Aquas cataclysmi* egor here *dixit*.

stik *vel* stiks, Punctum. ïn stika melis: In momento temporis; ἐν στιγμῇ χρόνου. *Luc.* 4:5. *Refer ad* stiggan, Ferire, pungere.

stikle daupeinins: Calicum baptismata; *Marc.* 7:4. saei gadragkeiþ ainana þize minnistane stikla kaldis watins: Quicunque potum dederit uni ex minimis istis calicem frigidæ aquæ; *Matth.* 10:42. magutsu drigkan stikl þanei ïk drigka: Potestis bibere calicem quem ego bibo? *Marc.* 10:38. *Ut ut affinitatis aliquid habere videatur Anglosaxonicum* sticce, Cochlear, *alterius tamen originis esse manifestum est; siquidem* sticca *Anglosaxonibus est* Bacillus, exiguum quodlibet lignum. *Ita & ipse quoque in illo tractu Hollandiæ ubi cespites bituminosos ad instruendum focum effodiunt, incidi in rusticas aliquot familias, quibus* Cochlear *quotidiano sermone* **gaep-stock** *dicebatur*. fif sticcan fulle ecedes, Quinque cochlearia aceti; *Herb.* XVIII, 4.

stilan, Furari. þarei þiubos ni ufgraband nih stiland: Ubi fures non effodiunt nec furantur; *Matth.* 6:20. þiubs ni qimiþ niba ei stilai: Fur non venit nisi ut furetur; *Job.* 10:10. *Anglosax.* stelan. *Alam.* **forstelan**. *Isl.* **stela**. *Dan.* **stiele**. *Angl.* **steal.** *Belg.* **stelen.** *Origo verbi videri potest petita ex* σείλαξ, Fallere, *id est* λανθάνειν, *ut Budæus exponit;* κρύψαι, *ut Suidas. Mericus Casaubonus, Isaaci filius, censet esse ex* στερεῖν, Privare; *mutato, quod frequentissimum,* R *in* L. *ita ab* ἴρις *est* Lis. ῥακόω *fit* Lacero. λείριον, Lilium. μύριοι, Mile *& postea* Mille. παῦρον, Paulùm. *&c.*

Quod

Quod si malis referre ad originem Teutonicam, nihil occurrit opportunius quàm ut dicas esse à stille. stillice, Tacitus, tacitè: *ob rationem per se manifestam.*

STIUR, Vitulus; μόσχος. *Luc.* 15:27. *Anglosaxonicum glossarium R*, 21; steor, Juvencus vel vitula. steor oxa, Anniculus vel trio. *Theotiscum quoque glossarium D*, 7; Juvencus, stier. *Olim itaque* steor *propriè fuerit* στεῖρα βοῦς, Sterilis bos. *Postea tamen Belgis vocabulum etiam cœpit usurpari pro* Tauro. *Anglis* steer / steer ox *est* Bos junior, vitulus. *Sicambris* stierick. *Danis* tiur *est* Taurus. tiurkalff / Vitulus. *Sed hæc postrema videri possunt ejusdem originis esse cum Latino* Taurus; *de quo multa Vossius in etymologico.*

STIURJAN, Regere, gubernare. *Anglosax.* steoran. stýran. *Alam.* stiuran. *Dan.* styre. *Angl.* steer. *Belg.* stieren. *Huc etiam refer Cimbricum* ᛋᛏᛁᛅᚱᚴᛋᛅᛘᛦ, Qui benè regit subditos; *ut exponitur in Runico lexico. Gothicum quoque* USSTIURIBA, *quod vide suo loco.*

STOJAN, Judicare. MANAG SKAL BI ÏZWIS RODJAN JAH STOJAN: Multa habeo de vobis loqui & judicare. *Joh.* 8:26. ÏK NI STOJA ÏNA. NIH ÞAN QAM EI STOJAU MANASEÞ: Ego non judico eum, non enim veni ut judicem mundum; *Joh.* 12:47. JUS BI LEIKA STOJIÞ. ÏK NI STOJA AINNOHUN: Vos secundùm carnem judicatis; ego non judico quemquam; *Joh.* 8:15. *Ab hoc* STOJAN *etiam* STAUA *est* In judicio contendere; *Matth.* 5:40. *unde &* ANDASTAUA *est* Adversarius in judicio cum aliquo contendens; *Matth.* 5:25. STAUA *quoque est* Judex; *Luc.* 18:2. *Matth.* 5:25. *item* Judicium; *Joh.* 8:16. 12:31. ÏN DAGA STAUOS: In die judicii; *Matth.* 11:24. DU STAUAI ÏK ÏN ÞAMMA FAIRHAU QAM: In judicium ego in hunc mundum veni; *Joh.* 9:39. *Hinc* STAUASTOLA *est* Tribunal; *Matth.* 27:19. *Fortassè denique etiam* STAUA *dixerunt* Judicare; *nisi malis ad primum thema; quod fuit* STOJAN, *referre illud Lucæ* 7:43; RAIHTABA STAUIDES: Rectè judicâsti. *Harum Gothicarum vocum vestigia diutissimè, ut alia plurima, retinuerunt Alamanni, sicuti videre est in perantiquis Franciæ sive Theotiscæ linguæ glossis. Ita gl Lipsii*; stouwingon / Increpatione. *gl B*, 24; Increpuit, erbalc sih / stauuota. *Ac magis in rem præsentem facit quod ejusdem glossarii paginâ* 44 *legimus*, Querebatur, causabatur, stouota. Querellas, stauunga / secca. *Quòd si interim* STOJAN *illud (sicuti ex* ANDASTAUA *colligi posse videtur) olim primâ suâ significatione denotaverit* Accusare, criminari, *cujusvis quoque animo jam nunc obversari puto notabilem illam affinitatem quæ est inter* STOJAN *&* στυγεῖν, Odio prosequi.

STOJAS,

Digitized by Google

STΩΛS, Sedes, thronus. STΩΛS ΓΩΨS: Thronus Dei; *Matth.* 5:34. ΓΙΒΙΨ ΪΜΜΛ STΩΛ ƋΛVGΙƋΙS: Dabit illi sedem David; *Luc.* 1:32. SITΛNƋIN ΪΜΜΛ ΛNΛ STΛΠΛSTΩΛΛ: Sedente illo pro tribunali; *Matth.* 27:19. *Cymræis* ystol. *Anglosax.* ſtol. *Alam.* ſtůl. *Angl.* ſtool. *Dan. & Belg.* ſtoel. STΩΛS *videri potest contractum ex* στῦλος, Columna; *quòd Sedile haud aliter sustineat residentes, quàm columnæ totam ædificii structuram.*

STΚΛVΛN, Sternere. STΚΛVΙƋGƋΠN ΛNΛ VΙΓΛ: Straverunt in via; *Marc.* 11:8. ΠFSTΚΛVΙƋGƋΠN, Substernebant; *Luc.* 19:36. TΛΙΚNGΙΨ ΪZVΙS ΚGΛΙΚN ΓΛSTΚΛVΙΨ: Ostendet vobis cœnaculum stratum; *Marc.* 14:15. *Anglosaxonibus* ſtreapigan. *Alamannis* ſtrewan. *Danis* ſtroe. *Anglis* ſtraw. *Belgis* ſtrowen. *Græcis* στρωννύω *vel* στρώννυμι *est* Sterno, expando humi vel in aliquo loco plano.

STΚΙΚS, Apex; *Matth.* 5:18. *Anglorum* ſtroke / *Danorum* ſtreg. *Belgarum* ſtreke *videntur vim ac proprietatem hujus vocabuli exprimere, tanquam quæ derivata sint ex Teutonico* ſtriken / Allinere, literarum apices tractim producere.

STΠΒGΠ ΛFhΚΙSGΛΜ ΪZVΙS: Pulverem extergimus vobis; τὸ κονιορτὸν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν. *Luc.* 10:11. *Alamannis* ſtubbe. *Danis* ſtoff. *Belgis* ſtof. *Originem vocabuli olim petii ex* στείβω; Calco: *ut primitùs intellecta sit vox de Pulvere quem sursum prorsum cursitantes excitant.*

SΠΓΠΠΝ SΚΙΠΛ: Mergebantur naves; *Luc.* 5:7. *Vide quæ annotavimus in* SΙΓΛΝ, Delabi, deorsum ferri, subsidere.

SΠΛGΩΜ ΓΛSΚΧhΛΙ: Sandaliis calceari; *Marc.* 6:9. *Anglosaxonibus* ſól *est* Solea. *Danis* ſyld. *Anglis & Belgis* ſole. ὑλίαι *Græcis sunt* Præsegmina corii. *Hesychius*; ὑλίαι, τὰ πρὸς τοῖς καττύμασι δέρματα. *& mox*; ὑλίας, τοὺς καττυμάτων πόρους. *Vide Cl. Salmasium in scriptt historiæ Augustæ, paginâ* 290.

SΠΜS, Unus; εἷς. SΠΜS VΙSΛΝƋS ΪZGΙ: Qui unus erat ex ipsis; εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. *Joh.* 7:50. *item* 12:2. *Marc.* 14:43. *Luc.* 9:8. 10:25. SΠΜS, Alius; ἕτερος. *Luc.* 14:20. SΠΜS, Quidam; τις. ΜΛΝΝΛ SΠΜS ΓΩƋΛΚΝΠƋS: Homo quidam nobilis; ἄνθρωπός τις εὐγενής. *Luc.* 19:12. 9:19, 57. 14:15. *Joh.* 11:1. ΛΙΝS SΠΜS: Unus aliquis; εἷς τις. *Marc.* 14:47, 51. ΜΛΝΝG SΠΜS: Homo quidam; ἄνθρωπός τις. *Luc.* 15:11. 16:1, 19. SΠΜΛ ΠΙΝΩ: Quæ mulier; τίς γυνή. *Luc.* 15:8. hΠΝƋΛFΛƋG SΠΜΙS SΚΛΛΚS: Centurionis cujusdam servus; ἑκατοντάρχου τινὸς δοῦλος. *Luc.* 7:2.

ΓΛ-

Digitized by Google

gasehvum sumana: Vidimus quendam; εἴδομέν τινα. *Luc.* 9:49. *Marc.* 15:21. sumaih qeþun: Quidam dicebant; οἱ μὲν ἔλεγον. *Marc.* 15:35. *Joh.* 7:12 & 44. 9:9, 16. qaþ du sumaim: Dixit ad quosdam; εἶπε πρός τινας. *Luc.* 18:9. gahaftida sik sumamma baur-jane: Adhæsit uni civium; ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν. *Luc.* 15:15. ïn sumamma dage jainaize: In unâ dierum illarum; ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων. *Luc.* 20:1.

sundro, Segregatim, sejunctim, seorsum; κατ' ἰδίαν. *Marc.* 4:34. 9:2. *Luc.* 9:10. bi þe warþ sundro: Cùm esset singularis; ὅτε ἐγένετο καταμόνας. *Marc.* 4:10. *Anglosaxonibus* on sundran. on sundron. *Alamannis* suntrigo. *Anglis* asunder. *Belgis* in 't bysonder. *Anglosaxonibus* sýndrian. asýndrian *est* Separare. *Belgis* afsonderen. *&c.*

sunja, Veritas. ïk ïm sa wigs. jah sunja. jah libains: Ego sum via, & veritas, & vita; *Joh.* 14:6. 17:17. 18:38. ahma sunjos: Spiritus veritatis; *Joh.* 14:17. sunja weitwodiþa: Verum testimonium; *Joh.* 8:14. qaþ ïmma alla þo sunja: Dixit ei omnem veritatem; *Marc.* 5:33. *Joh.* 16:7. bisunjai, Verè, *quod vide suo loco.* sunjeins, Verus; *Marc.* 12:14. *Joh.* 7:12. 18:28. sunjeina staua: Verum judicium; *Joh.* 8:16. sunjeino weinatriu: Vera vitis; *Joh.* 15:1. *Cimbris* ᛋᛆᚿᚿ *est* Verus. ᛋᛆᚿᚿᛁᚿᚦ, Veritas. ᛋᛆᚿᚿᛋᛆᚠᛘ, Veriloquium. *Danis* sand / Verus. sandhed / Veritas. sandsager / Veridicus. *Islandis* sannur / sannarlegur *est* Verus. sannsøgull / Verax.

sunja, Sanctitas. ïn sunjai: In sanctitate. ἐν ὁσιότητι. *Luc.* 1:75.

sunjeins, Bonus, ἀγαθός. *Joh.* 7:12. *Cui quodammodo simile illud Lucæ* 7:35; gasunjoda warþ handugei: Justificata est sapientia. ἐδικαιώθη ἡ σοφία.

sunno, Sol. *Anglosax.* sunna. sunne. *Alam.* sun / sunna / sunne. *Angl.* sun. *Belg.* son / sonne. *De vocabuli origine multa habet Cluverius Germaniæ antiquæ lib.* I, *cap.* 26. *etiam Vossii etymologicum in* Sol. *Ego commodiorem aliam originationem adhuc quæro.*

suliþ. gasuliþ was: Fundata erat: *Matth.* 7:25.

suns, Simul omnes; ἀπὸ μιᾶς. *Luc.* 14:18. suns, Ilicò; παραχρῆμα. *Luc.* 1:64. suns, Confestim; εὐθέως. *Matth.* 8:3. *Marc.* 4:15, 17.

𐍃𐌿𐌽𐍃𐌰𐌹𐍅, Statim; εὐθέως. *Marc.* 5:30. 6:25. 10:52. 𐍃𐌿𐌽𐍃 𐌴𐌹 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐍃𐍄𐌹𐌱𐌽𐌰 𐌲𐍉𐌻𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌹𐌽 𐌰𐌿𐍃𐌰𐌼 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌼: Ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis; ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου. *Luc.* 1:44.

𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃, Filius. 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌿𐍃, Filii. *Anglosax.* ſuna. ſune. ſunu. *Alam.* ſun. *Cimbr.* ᛋᚢᚿ. *Dan.* ſøn. *Isl.* ſonur. *Angl.* ſon. *Belg.* ſone. *Martinius censet Germanicum* ſohn *derivatum ex* ſaen / Seminare; *prorsus ut Græcum* σπέρμα, Semen, *frequenter* Prolem *significat in sacrâ paginâ. Mihi tamen antiqua* ſun *&* ſunu *longè commodiùs videntur peti ex* υἱὸς, Filius. *ut ex Accusativo* υἱὸν *(spiritu aspero in sibilum commutato) primò fuerit* ſuon, *ac postea* ſun.

𐍃𐌿𐍀𐍉𐌽. 𐌲𐌰𐍃𐌿𐍀𐍉𐌽: Condire; *Marc.* 9:50. *Luc.* 14:34.

𐍃𐌿𐍄𐌹𐌶𐍉. *Vide* 𐌰𐌶𐌴𐍄𐌹𐌶𐍉, Faciliùs.

𐍃𐍅𐌰, Sic; *Matth.* 5:16, 19. 6:9, 30. 7:12, 17. *&c.* 𐍈𐌰 𐌸𐌴 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌸 𐍃𐍅𐌰: Quorsum sic timetis? *Marc.* 4:40. Etiam 𐍃𐍅𐌰𐌷 *scribebant; ut videre est Joh.* 17:18. 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴, Sicut; ὡς, ὥσπερ. *Matth.* 5:48. 6:2, 5, 7, 12, 16. 7:29. 8:13, 24, 28. *&c.* 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹: Ita ut mirarentur omnes; ὥστε ἐξίστασθαι πάντας. *Marc.* 2:12. 15:5. 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴, Prout; καθὼς. *Marc.* 4:33. 𐍃𐍅𐌰𐌴𐌹, Ita ut, itaque; ὥστε. *Marc.* 2:28. 𐍃𐍅𐌰 𐍆𐌹𐌻𐌿 𐍃𐍅𐌴 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐍃: Quæcunque habes; ὅσα ἔχεις. *Marc.* 10:21. 𐍃𐍅𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳 𐌼𐌴𐌻𐌹𐍃 𐌼𐌹𐌸 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍅𐌰𐍃: Tanto tempore vobiscum sum; *Joh.* 14:9. *Similia loca vide in* 𐌻𐌰𐌿𐌳𐌰𐍃. 𐍃𐍅𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺, Talia; τοιαῦτα. *Luc.* 9:9. *Marc.* 13:19. 𐍃𐍅𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐍄𐌰 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹: Talem potestatem; ἐξουσίαν τοιαύτην. *Matth.* 9:8. 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍃𐍅𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌹𐌶𐌴 𐌹𐍃𐍄 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰𐌹 𐌲𐌿𐌸𐍃: Talium est regnum Dei; τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. *Luc.* 18:16.

𐍃𐍅𐌰𐌹𐍆, Cessavit; *Luc.* 7:45. *Fortassè non incommodè ab hoc verbo deducas Anglosaxonicum* ſƿæfian *vel* ſƿefian, Dormire, somniare. ſƿæfn *vel* ſƿefn, Somnium. *unde quoque Danis* ſoffue *est* Dormire, somniare. ſoffn/ Somnium. *Islandis etiam* ſofa *est* Dormire. ſvaf / Dormivi. eg ſef / Dormio. ſvefn / Somnus. *Cimbris* ᚠᚢᛆᛚᚦᚺᚢᛁᚠᚢᛆ *dicebatur* Qui circa vesperam somnolentus est. *Vide Runicum lexicon in* ᚠᚢᛁᛚᛏ, Vespera. *Alamannis denique non incognitum fuisse verbum* ſueuen / *ostendunt glossæ Lipsii in* besueuet / Soporatus; *ubi tamen aliam vocabuli* ſƿæfn *attulimus originationem.*

𐍃𐍅𐌰𐌹𐌷𐍂𐌰, Socer; *Joh.* 18:13. 𐍃𐍅𐌰𐌹𐌷𐍂𐍉, Socrus; *Marc.* 1:30. *Luc.* 4:38. *Anglosaxonibus* ſƿæʒꞃ. ſƿeʒeꞃ. ſƿeoꞃ *est* Socer. ſƿæʒꞃe, Socrus. *Ala-*

Alamannis ſuehur/ ſuer *eſt* Socer. ſuiger/ Socrus. *Danis* ſvoger. *Belgis* ſwager. *Suſpicabar olim Angloſaxonicum* ſƿeᵹer *factum ex* ἑκυρὸς, Socer. *ut primùm, aſpero ſpiritu in* ſ *tranſeunte, fuerit* ſecur *vel* ſeᵹur. *ac deinceps, aſſumto* ƿ, *fecerint* ſƿeᵹer.

𐍃𐍅𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳𐌰, Tantus. *Vide* **𐌻𐌰𐌿𐌳𐌰** *poſtpoſitum Adverbiis, &c.*

𐍃𐍅𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺, Talia; τοιαῦτα. *Luc.* 9:9. *Supra in* **𐍃𐍅𐌰**.

𐍃𐍅𐌰𐌼𐌼, Spongia; *Matth.* 27:48. *Marc.* 15:36. *Angloſaxonibus* ſƿam, *Alamannis* ſuam / *Belgis* ſwamme *eſt* Fungus. *at Danis* ſuomp *eſt* Spongia; *fortaſſè à* σομφὸς, Rarus, inanis, fungoſus.

𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽, Jurare. **𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌰𐍆𐌳𐍉𐌼𐌾𐌰𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽**: Cœpit deteſtari & jurare; *Matth.* 26:74. *pro quo Marci* 14:71 *legas* **𐌹𐍃 𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐍅𐌰𐍂𐌰𐌽**. *Angloſaxonibus* ſƿerian *eſt* Jurare. *Alamannis* ſuueren/ ſuuerren. *Danis* ſverge. *Anglis* ſwear. *Belgis* ſweeren/ ſwæren. *Iſlandis* eg ſver *eſt* Juro. ſoor/ Juravi. *Runico lexico* ᛋᚢᛆᚱᚦᛆᚴᛆᛦ *ſunt* Juramenta. *Quod ad verbi originem attinet; quum juſjurandum nihil ſit aliud quàm pia atque ingenua veri Dei invocatio, majorémq; Deo optimo maximo honorem nequeamus exhibere, quàm ſi eum ſolum agnoſcamus* καρδιογνώστην *& perjuriorum vindicem, hinc jurisjurandi nomine* συνεκδοχικῶς *univerſus Dei cultus comprehenditur Eſaiæ* 45:23. *& paſſim alibi. atque adeò facilè inducor ut credam Patres noſtros ſuum* ſuueren / Jurare, *deſumpſiſſe ex Gothico* **𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌽**, Honorare. *quod in Arg. codice paſſim occurrit.* **𐌹𐌺 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰· 𐌾𐌰𐌷 𐌾𐌿𐍃 𐌿𐌽𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺**: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonorificatis me; *Job.* 8:49. **𐍃𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌹𐌻𐍉𐌼 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸**: Populus hic labiis me honorat; *Marc.* 7:6. *& mox ejuſdem capitis commate* 10; **𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌹𐌸𐌴𐌹𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰**: Honora patrem tuum & matrem tuam. *Non leviter interim firmat hanc noſtram conjecturam, quòd apud Lucianum* ὅρκος εἶναι τινὶ *ponitur pro Obſervari colíq; ab aliquo officioſiſſimè. Vide Iſ. Caſaubonum in Tranquilli Julium; cap.* 85.

𐍃𐍅𐌰𐍂𐌴, Temerè, abs re, ſinè cauſâ. **𐌼𐍉𐌳𐌰𐌲𐍃 𐌱𐍂𐍉𐌸𐍂 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐍅𐌰𐍂𐌴**: Iratus fratri ſuo temerè; *Matth.* 5:22. **𐍃𐍅𐌰𐍂𐌴 𐌼𐌹𐌺 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌰𐌽𐌳**: In vanum me colunt; *Marc.* 7:7.

𐍃𐍅𐌰𐍂𐍄, Niger. *Angloſax.* ſƿeart. *Alam.* ſuarz. *Cimbr.* ᛋᚢᛆᚱᛏᚢᛦ. *Dan.* ſort. *Iſl.* ſvartur. *Belg.* ſwart / ſwert. *Olim ſuſpicabar* ſuarz *affinitatis aliquid habere cùm* ζοφερὸς, Caliginoſus, tenebroſus, obſcurus. *nunc tamen diſpicio num quid commodiùs offeratur, unde derivem: præſertim cùm* ſuarz *aliam quoque, ac fortaſſe priorem habeat ſignificationem, cujus ratio ſit habenda vocabuli* ori-

originem indagaturis. *Alamannicum glossarium* C, 20; ſuuarz/ Tetrum. *Anglosaxonicum itidem glossarium* R, 79; ſƿeaꞃt, Ater, teter.* blac, Niger. *Beda* v, 13; mænigeo ſƿeaꞃtꞃa gaſta, Multitudo deformium ſpirituum. *& mox*; monige heapaſ ſƿeaꞃtꞃa ligea, Crebri globi tetrarum flammarum. *Idem* v, 14; ſƿeaꞃtum ſtafum ⁊ atollicum appitene, Tetris literis deſcripta. *Greg. magnus libro Primo dial. cap.* 12; ſƿiðe ſƿeaꞃta men, Valdè tetri homines.

𐍃𐍅𐌴, Sicut; *Matth.* 6: 10. 7: 29. 10: 25. *&c.* *Perſæpè conjungitur cum* 𐍃𐍅𐌰, Sic. *quod vide.* 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌷𐌰𐌺: Tanquam columbam; *Marc.* 1: 10. 𐍃𐍅𐌴 𐌱𐌹𐌿𐌷𐍄𐍃: Sicut conſueverat; ὡς εἰώθει. *Marc.* 10: 1. 𐍃𐍅𐌴 𐌵𐌰𐌸 𐌹̈𐌼: Ut dixit iis; ὡς εἶπεν αὐτοῖς. *Joh.* 18: 6.

𐍃𐍅𐌴𐌲𐌽𐌹𐌸𐌰, Exultatio; *Luc.* 1: 14. 𐌹̈𐌽 𐍃𐍅𐌹𐌲𐌽𐌹𐌸𐌰𐌹: In gaudio; *Luc.* 1: 44. 𐍃𐍅𐌴𐌲𐌽𐌴𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽𐍃: Exultavit ſpiritus meus; *Luc.* 1: 47. 𐍃𐍅𐌴𐌲𐌽𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌷𐌼𐌹𐌽: Exultavit ſpiritu; *Luc.* 10: 21. *Originem horum diſces ex iis quæ mox dicemus in* 𐍃𐍅𐌹𐌲𐌻𐌾𐌰𐌽𐍃, Tibicines.

𐍃𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰, Porci; *Luc.* 15: 16. 𐌷𐌰𐌹𐍂𐌳𐌰 𐍃𐍅𐌴𐌹𐌽𐌴; Grex porcorum; *Matth.* 8: 30. *Angloſaxonibus* ſƿẏn *eſt* Porcus. *Alamannis* ſuin. *Danis* ſuin. *Anglis* ſwine. *Belgis* ſwijn. *Angloſaxonibus item* heoꞃð ſƿina *eſt* Grex porcorum. *Alamannis* eutti ſuino. *Danis* ſuine-hiord. *Anglis* heard of ſwine. *Belgis* ſwijn-herde. *à* σῦς, Sus, porcus, *eſt* σύϊνος, Suillus, porcinus. *atque inde abſciſſum eſt* ſƿin. *q. d. ſuilli generis animal.*

𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌽, Honorare. 𐌹̈𐌺 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌽 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌾𐌿𐍃 𐌿𐌽𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺: Ego honorifico patrem meum, & vos inhonoratis me; *Joh.* 8: 49. 𐍃𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌹𐌻𐍉𐌼 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐍅𐌴-𐍂𐌰𐌹𐌸: Hic populus labiis me honorat; *Marc.* 7: 6. 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌰𐍄𐍄𐌰: Honorificabit eum pater; *Joh.* 12: 26. 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌹𐌸𐌴𐌹𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰: Honora patrem tuum & matrem tuam; *Marc.* 7: 10. 10: 19. *Luc.* 18: 20. 𐍅𐌰𐍃 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐍃𐍅𐌴𐍂𐍃: Erat ei pretioſus, habebat illum in maximo pretio; *Luc.* 7: 2. 𐌽𐌹𐍃𐍄 𐍀𐍂𐌰𐌿-𐍆𐌴𐍄𐌿𐍃 𐌿𐌽𐍃𐍅𐌴𐍂𐍃. 𐌽𐌹𐌱𐌰 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌱𐌰𐌿𐍂𐌸𐌰𐌹 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: Non eſt propheta ſinè honore, niſi in patriâ ſuâ; *Marc.* 6: 4. 𐌲𐌰𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃: Glorificatus eſt Jeſus; *Joh.* 12: 16. 13: 31.

𐍃𐍅𐌴𐍂𐌱𐌰𐌽, Tergere. *Vide* 𐌱𐌹𐍃𐍅𐌰𐍂𐌱, Terſit.

𐍃𐍅𐌴𐍂𐍃, Pretioſus. *Vide* 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌽, Honorare.

𐍃𐍅𐌴𐍃, Subſtantia, opes, facultates, bona alicui propria; *vide Lucæ* 15: 12 & 13. 𐍃𐍅𐌴𐍃𐌰 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰, Propriæ oves; *Joh.* 10: 12. 𐌸𐍉 𐍃𐍅𐌴-𐍃𐍉𐌽𐌰

Digitized by Google

-𐍃𐍉𐌽𐌰 𐌻𐌰𐌼𐌱𐌰 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌹𐌸 𐌱𐌹 𐌽𐌰𐌼𐌹𐌽: Proprias oves vocat nominatim; *Joh.* 10:3. 𐌿𐍃 𐍃𐍅𐌴𐍃𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽𐌰 𐌿𐍃𐌺𐌿𐌽𐌸𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Ex proprio fructu cognoscitur; *Luc.* 6:44. 𐍃𐍅𐌴𐍃𐌰𐌹𐌼 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐌼 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Propriis vestibus induerunt eum; *Marc.* 15:20. 𐍃𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐍃𐌴𐌸𐍃 𐍃𐍅𐌴𐍃𐌰𐌽𐍃 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌳𐌴𐌳𐌹: Mundus proprios diligeret; *Joh.* 15:19. *Anglosaxonibus* sƿæs *erat* Proprius: *nam sequentia venerabilis Bedæ verba libro Quarto hist. eccles. cap.* 17; Confitemur secundùm sanctos Patres propriè & veraciter, *ita reddidit Rex paraphrasta*, ƿe andettað æfter halgum fæderum sƿæslice ⁊ soðlice:·

𐍃𐍅𐌴𐍃 *etiam videtur poni pro eo quod palàm est.* 𐌽𐌹𐌷 𐌹̈𐍃𐍄 𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌳𐌰𐌿 𐌾𐌰𐌷 𐌹̈𐌽 𐍃𐍅𐌴𐌺𐌿𐌽𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌵𐌹-𐌼𐌰𐌹: Neque absconditum, quod non cognoscatur & in palàm veniat; οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. *Luc.* 8:17.

𐍃𐍅𐌴𐌸𐌰𐌿𐌷, Verumtamen; πλήν. *Luc.* 6:35. 10:11, 14, 20. 19:27. 𐌽𐌹𐌷𐌸𐌰𐌽 𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐍃𐍅𐌴𐌸𐌰𐌿𐌷 𐌱𐌰𐌻𐌸𐌰𐌱𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌱𐌹 𐌹̈𐌽𐌰: Nemo tamen palàm loquebatur de illo; οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ. *Joh.* 7:13. 𐌰𐍄𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐌸 𐍃𐍅𐌴𐌸𐌰𐌿𐌷 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌻𐌹𐌿𐌲𐌽𐌰𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌿𐌼: Attendite à falsis prophetis; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν. *Matth.* 7:15. *Ponitur & pro* Quidem; μέν. *Marc.* 10:39.

𐍃𐍅𐌹𐌲𐌻𐌾𐌰𐌽𐍃, Tibicines; *Matth.* 9:23. 𐍃𐍅𐌹𐌲𐌻𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌽𐌹 𐍀𐌻𐌰𐌹𐌽𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸: Cecinimus vobis tibiâ, & non saltâstis; *Matth.* 11:17. *Luc.* 7:32. *Anglosaxonibus* sƿæg *vel* sƿeg *est* Sonus. sƿegan, Sonare, tinnire. *Magis tamen huc facit quòd* sƿeg *iisdem Anglosaxonibus etiam est* Instrumentum musicum, concentus musicus. ungesƿege sang, Diaphonia, *i. Vocum sive soni discrepantia. quòd item Cædmoni* sƿegles gamen *dicitur Læta hilaritas æternæ illius jubilationis quâ sedes beatorum jugiter mulcent myriades aliquot angelorum: vide Cædmonis paginam* 17, *lin.* 5. *atque adeò ipsum quoque* Cœlum *dicitur* sƿegl *Cædmoni* 32, 19. 39, 16. 61, 7. *&c.* sƿegl-bosmas, 1, 6. sƿegl-torht ƿic, Luculentè sonora mansio; 1, 16. sƿegl-torht selð, Luculentè sonora sedes; 3, 6. sƿegl-buan, Cœlicolæ; 2, 25. sƿegles cyning, Deus; 57:14. sƿegles aldor, 55, 6. 60:14. 62, 1. *&c. Huc etiam facit illud Theotisci glossarii B*, 10; Calami, suegalun. *item gl C*, 19; suuege-lara / phifara / Tibicines. *Sicambris* swegel / swegel-pijpe *est* Tibia. swegeler / swegel-pijper / Tibicen. swegelen / Tibiâ canere. *Fortassè quoque ad antecedens illud* sƿeg, Sonus, *pertinet Islandicum* svact / Tumultus susurrantium. *ac manifestiùs aliquantò Gothicum* 𐍃𐍅𐌴𐌲𐌽𐌹𐌸𐌰, Exultatio; *quoniam exultantium*

tium eſt inſtinctu atque imperio gaudii (nam gaudio quoque cogendi vis ineſt) veluti debacchari atque immodicam lætitiam cantu clamoribúſq; teſtari.

SVIΓNIΨΑ, Gaudium. *Vide* SVEΓNIΨΑ, Exultatio.

SVIKN ΒΛΧΨ ΓΑΛΕVGΑΝδS, Innoxium ſanguinem tradens; *Matth.* 27: 4. *Neſcio an* SVIKN *iſtud ſit à* SVIKNΝΨ, Manifeſtus, apertus, candidus, *i. qui nihil tectè, ſed omnia apertè liberéq; agit. Hac enim Candoris atque integritatis laude nihil agnoviſſe veteres præſtabilius, liquet ex illâ denominatione quam Chriſto Domino* κατ' ἐξοχὴν *tribuebant Cimbri antiquiores, quando eum à probitate & candore (ſicuti nos docet Runicum lexicon) appellârunt* ᛣᚾᛁᛅᛅᛚᚠᚱᛁᚴᛏᛅ.

SVIKNΝΨ VΑΚΨ ΝΑΜΧ ÏS: Manifeſtum factum eſt nomen ejus; *Marc.* 6: 14. 4: 22. *Luc.* 8: 17. ΨΝhΤΑ ÏΜ ΕΙ SΝΝS SΚΝΑδΑ VΕSΙ ΨΙΝδΑΝΓΑΚδΙ ΓΧΨS ΓΑSVIKNΝΨGΑΝ: Exiſtimabant quòd confeſtim regnum Dei manifeſtaretur; *Luc.* 19: 11. ΒΙΑΝ ΑΝδΒΑΙΤ ÏΝS ΕΙ ÏΝΑ ΝΙ ΓΑSVIKNΝΨΙδΕδΕΙΝΑ: Vehementer comminabatur illis ne ſe manifeſtarent; *Marc.* 3: 12. SVIKNΝΨΑΒΑ ΨΑΤΑ VΑΝΚδ ΚΧδΙδΑ: Palàm verbum loquebatur; παῤῥησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. *Marc.* 8: 32. *Job.* 11: 14.

SVIΛΤΑΝ. ΓΑSVIΛΤΑΝ, Mori. SVΑΛΤ, Moriebatur; *Luc.* 8: 42. δΑΝhΤΑΚ ΜΕΙΝΑ ΝΝ ΓΑSVΑΛΤ: Filia mea modò defuncta eſt; *Matth.* 9: 18. *Marc.* 9: 26. 12: 22. *Luc.* 20: 30. *Job.* 11: 14. SVΝΑΤΑ VΑΙΚΨΙδ: Erat moriturus; *Luc.* 7: 2. ΝΙ ΓΑSVΝΑΤΙ ΜΕΙΝS ΒΚΧΨΑΚ: Non mortuus eſſet frater meus; *Job.* 11: 32. ΓΑSVΝΑΤΝΝ, Mortui ſunt; *Job.* 6: 49. ΓΑSVIΛΤΑΝ, Mori; *Luc.* 20: 36. *Job.* 18: 32. 19: 7. ΓΑSVIΛΤΑΝδS, Moriens; *Marc.* 12: 20. ΓΑSVIΛΤΙΨ, Moritur; *Marc.* 9: 44. ΓΑSVIΛΤΑΙΜΑ ΜΙΨ ÏΜΜΑ: Moriamur cum eo; *Job.* 11: 16. *Angloſaxonibus* ſpeltan. aſpeltan. ȝeſpeltan *eſt* Mori. ſpealt, Moriebatur. ſpeltendlic, Moribundus. ȝeſpolten, Exanimatus, *&c. Suſpicabar aliquando Angloſaxonicum* ſpeltan *primâ ſuâ ſignificatione intellectum de iis qui ſolvuntur inediâ, quoniam Iſlandis* ſuellta *eſt* Eſurire. ſuallt / Eſurivi. *Danis quoque* ſult *eſt* Fames. ſulte / Eſurire. *Poſteaquam verò di dici Cadaver animalis ſub dio projecti ac tabo diffluentis vulgò Flandris* ſwelte *dici, ex hoc ipſo nomine nata quoque ſuſpicio* ſwelte *iſtud, nec non Angloſaxonicum* ſpeltan *eſſe à* ſpellan, Turgere, intumeſcere. ſpil. ȝeſpil, Tumor; *propterea quòd nimiâ putreſcentium humorum copiâ plerumque diſtendi atque intumeſcere ſoleant cadavera, priùs quàm ruptâ cute ſolvantur atque in terram defluant.*

SVIN-

Digitized by Google

SYINΨAI NI ΨANKBNN ΛΕΚΕΙS: Validi non opus habent medico; *Marc.* 2:17. KASA SYINΨIS YIΛYAN: Vasa fortis diripere; *Marc.* 3:27. SYINΨEIN ΓATAYIΘA ÏN AKMA SEINAMMA: Potentiam fecit in brachio suo; *Luc.* 1:51. SYINΨNΩΘA AhMIN ΨATA BAKN: Confortabatur spiritu puer; *Luc.* 1:80. *item* 2:40. SYINΨΩZA MIS UIMIΨ: Potentior me venit; *Marc.* 1:7. *Luc.* 3:16. *Quemadmodum supra in* SINΨA *ostendimus Anglosaxonicum* ꞅiðe *respondere Gothico* SINΨA, *ita & hic monendum Anglosaxonicum* ꞅpiðe *respondere Gothico* SYINΨA. *Anglosaxonibus nimirum* ꞅpiðe *est* Multùm, valdè, nimis, vehementer. ꞅpiðoꞃ, Magis, potiùs. ꞅpiðoꞅꞇ, Maximè, potissimùm. ꞅpiðian *vel* ꞅpiðꞃian, Invalescere, prævalere. *Vulgo Hollandis* swijdig *vel* swindig *est* Multus, magnus. swijdig groot / Valdè magnus. swijdige menighte / Ingens multitudo. swindig volck / Frequens populus. swinde / geswinde / Citus, vehemens, promptus. *Vide quæ annotavimus ad Alamannicum glossarium Justi Lipsii in* suitho / Nimis.

SYISTAK, Soror; *Marc.* 3:35. *Joh.* 11:39. SYISTKGNS, Sorores; *Marc.* 6:3. *Joh.* 11:3. *Anglosaxonibus* ꞅpeoꞅꞇeꞃ. ꞅpuꞅꞇoꞃ. ꞅpuꞅꞇuꞃ. ꞅpuꞅꞇeꞃ. ꞅuꞅꞇeꞃ *est* Soror. ᵹeꞅpuꞅꞇꞃa. ᵹeꞅpeoꞅꞇꞃa, Sorores. *Alamannis* suester / soster. *Cimbris* ᛋᛁᛋᛏᛁᚱ. *Danis* syster. *Anglis* sister. *Belgis* suster. *Mericus Casaubonus derivat ex* ὑστέρα, Matrix. *sicuti &* μήτηρ *dictum putat* ἀπὸ τῆς μήτρας, *quod ejusdem est significationis. Videntur hæc primò generalia nomina fuisse, pro qualibet Fœminâ in genere; postea tamen usu facta propria: ut hoc de fœminâ Matre, seu quæ Mater esset; istud de fœminâ Sorore propriè diceretur. Hæc Casaubonus. Considera tamen an non sit satiùs vocabulum* ꞅpuꞅꞇeꞃ *vel* ꞅpeoꞅꞇeꞃ, *per levissimam literarum transpositionem, deducere ex* ꞅpeꞇe, Dulcis. *ut dicatur quasi* ꞅpeꞇeꞅꞇe, Dulcissima; *propter illam blandioris mitiorísq; indolis suavitatem, quâ fratribus plerumque Sorores videntur amabiliores gratioresq; quàm reliqui ex iisdem parentibus prognati fratres.*

SYΩK ÏMMA SΩ hEKΩΘIANAI: Insidiabatur illi Herodias; ἐνεῖχεν αὐτῷ ἡ Ἡρῳδιάς. *Marc.* 6:19. *Omnino* SYΩK *istud, per levissimam literæ* K *metathesin, respondet illi* ꞅyꞃpꝺe *quod hoc in loco habet versio Anglosaxonica. nam* ꞅyꞃpan *Anglosaxonibus est* Occultè aliquid moliri, struere insidias.

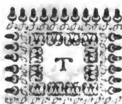
SYNMSA & SYNMKSA, Piscina, natatorium; κολυμβήθρα. *Joh.* 9:7 & 11. ꞅpymman *Anglosaxonibus est* Natare. *Alamannis* suuimmen. *Cimbris* ᛋᚢᛁᛘᛅ. *Danis* svemme. *Anglis* swim. *Belgis* swemmen. *Videntur affinitatis aliquid habere cum illo* σήμων, *quod Hesychio exponitur* Litus, ora maritima.

Nihil

Digitized by Google

Nihil etenim æquè juventutem ad natandum invitat, quàm commodi atque amœni littoris oportunitas. *Vide juniorem Plinium libro Nono, epistolâ* 33.

T A.

TAGLA, Capilli. IZWARA GAH TAGLA HAUBIDIS ALLA GAKAÞANA SIND: Vestri etiam capilli capitis omnes numerati sunt; *Matth.* 10:30. NI MAGT AIN TAGL ƕEIT AIÞÞAU SWART GATAUJAN: Non potes unum capillum album aut nigrum facere; *Matth.* 5:36. WAS IOHANNES GAWASIÞS TAGLAM ULBANDAUS: Erat Johannes vestitus pilis cameli; *Marc.* 1:6. *Islandis* tagl *est* Cauda equina; *dubio procul ob densitatem pilorum. Atque adeò ab hoc ipso* TAGL *ob eandem quoque causam* Cauda *Anglosaxonibus dicta est* tægl. *Alamannis* zagel / *Cimbris* tagl, *Anglis* tail.

TAGR, Lachryma. UFHROPJANDS MIÞ TAGRAM: Exclamans cum lachrymis; *Marc.* 10:24. TAGRIDA IESUS: Lachrymatus est Jesus; *Joh.* 11:35. *Cambrobritannis* daigr *est* Lachryma. *Anglosax.* teap. *Alam.* zaher. *Cimbr.* tár. *Angl.* tear. *Belg.* traen. *Dan.* taar *est* Stilla aquæ. *Perspicuè interim in Gothico* TAGR *&* *Cambrobritannico* daigr *deprehendimus vestigium Græci* δάκρυον. *at in Anglosaxonico* teap *& Cimbrico* tár *contractio totam vocabulorum faciem immutavit, quam vetustior integriórq; vocis orthographia primo statim intuitu oculis subjicit: siquidem in proximè citato Argentei codicis loco interlineares glossæ Cottonianæ habent* tæhepende pær ye hælend. *In altero verò loco Marc.* 9:24 *eædem glossæ Cottonianæ habent* mid tehepum. *& rursus Luc.* 7:38 mid tæhepum *vel* teapum:-

TAHJAN, Lacerare, laniare, discerpere. FILU TAHJANDS INA: Multùm discerpens eum; *Marc.* 9:26. TAHIDA INA AHMA SA UNHRAINJA: Discerpebat eum spiritus immundus; *Marc.* 1:26. 9:20. *Luc.* 9:42. *Videtur huc pertinere Anglicum* Tugge / Vellere, vellicare, trahere. *Adi etymologicum nostrum Anglicum.*

TAIHSWA, Dextera; *Matth* 6:3. AF TAIHSWON, A dextris; *Marc.* 15:27. HANDUS TAIHSWA, Manus dextra; *Matth.* 5:30. AUGO TAIHSWO, Oculus dexter; *Matth.* 5:29. AUSO TAIHSWO, Auris dextra; *Joh.* 18:10. *Indubium hujus vocis vestigium diutissimè servârunt Theotisci. nam Tatiano, Otfrido, Willeramo atque aliis Dextra passim dicitur* tesewa

vel

Digitized by Google

vel ʒesuwa. *ita quoque legimus in glossis Lipsii*; tesewon / Dexteram. thesewun / Dexterâ. *Ipsum verò* **TAIHSVO** *videri potest factum ex* δεξιά, Dextera. *mutato* δ *in* τ. *sicuti Æolicum* σπάδιον *pro* στάδιον, *fit* Spatium. σπυρίς, σπυρίδος, Sporta. δαΐς, δαΐδος, Tæda, *& fortasse* Titio. δάσκια, Tesqua. δαῖρα, Terra. δῖνος, Tina. δύσπνευς, Tussis. ὕδερος, Uterus. μῦδος, Mutus. *Græcorum quoque duplicem* ξ *sæpenumerò divisim scribi, atque in* CS, GS, HS, *vel* KS *transire, pluribus alibi docemus exemplis*.

TAIHUN, Decem; *Marc.* 10:41. **QINO DRAKMANS HABANDEI TAIHUNJA**: Mulier drachmas habens decem; *Luc.* 15:8. *Cambro-britannis* dêg *est* Decem. *Anglosaxonibus* tyn. *Alamannis* zehan. *Cimbris* ti *vel* tiu. *Danis* ti. *Islandis* tyu. *Anglis* ten. *Belgis* tien. *Græcis* δέκα. *unde primitùs fortè fuerit* **DAIKA**, *& mutato* κ *in aspiratam*, **DAIHA. TAIHA. TAIHUN**, *& contractè* tyn. *Ac fortassè quoque ex* δέκα, *non modò* **TAIHUN**, *sed &* **TIG** *olim dixerint Gothi*; *quod postea videri possunt potissimùm reservâsse in minoribus numeris Cardinalibus, i. e. principalioribus illis numeris in quibus vertitur omnis ratio numerandi, quum videlicet post unumquemque denarium ad unitatem recurrit ac revertitur omnis numeratio. Ita Gothis olim* **TVAIMTIG** *erat* Viginti, *q. d. bis decem.* **THRINSTIG** *vel* **THRIJATIG**, Triginta. **FIDVORTIG**, Quadraginta. **FIMFTIG**, Quinquaginta. **SAIHSTIG**, Sexaginta. **SIBUNTIG**, Septuaginta. *In majoribus verò numeris Cardinalibus* **TAIHUNDA** *vel* **TEHUNDA** *postponebant loco* **TIG**. *quomodo* **AHTAUTEHUNDA** *iis erat* Octoginta. **NIUNTEHUNDA**, Nonaginta. **TAIHUNTAIHUNDA** *vel* **TAIHUNTEHUNDA**, Centum. *quæ tantundem significant ac si dicas, Octies dena, novies dena, decies dena: de quibus plura diximus in* **HUNDA**, Centum.

TAIKNJAN. GATAIKNJAN, Signare, designare, ostendere. **SA IZVIS TAIKNEITH KELIKN MIKILATA**: Ipse vobis ostendet cœnaculum grande; *Marc.* 14:15. **HVAS GATAIKNIDA IZVIS THLIUHAN**: Quis ostendit vobis fugere? *Luc.* 3:7. **UNDA DAGIS TAIKNEINAIS SEINAIZOS**: Usque in diem ostensionis suæ; *Luc.* 1:80. **THANS USANIGEIN TAIKNJANDANS SIK GARAIHTANS VISAN**: Qui simularent se justos esse; *Luc.* 20:20. *Originem verbi attingimus in sequenti* **TAIKNS**, Signum.

TAIKNS, Signum; *Luc.* 2:12. **TAIKNINS TAUJAN**: Signa facere; *Joh.* 9:16. **GIBAND TAIKNINS JAH FAURATANJA**: Dabunt signa & portenta; *Marc.* 13:22. *Anglosaxonibus* tacen. tacon. tacun. tacn.

tacn. *Alamannis* zeichan / zeichn. *Danis* tegn. *Anglis* token. *Belgis* teeken / teycken. *Gothis interim* TAIKNJAN. *Anglosaxonibus* tæcan *vel* tacnian. *Alamannis* zeigan *sunt* Signare, designare, ostendere, demonstrare. *atque inde* TAIKNS. tacn. zeichan. *Origo verò verborum* TAIKNJAN, tæcan, & zeigan *manifestè petita est ex* δείκνυμι, *quod sumit tempora ab inusitato* δείκω, Ostendo.

TAINJONS, Cophini; *Marc.* 8:19. *Luc.* 9:17. *Joh.* 6:13. *Anglosaxonibus* tænel *est* Corbis, qualus. *Alamannis* ceina / zeinna. *Danis* tiene. *Belgis* teenen korfken. *Refer ad sequens* TAINS.

TAINS, Palmes, *item* Virga, virgula, *maximè tamen Vitiginea, quæ* WEINATAINS *dicitur Joh.* 15:4. *ubi vide antecedentia & sequentia. Belgis quoque* teenen *vel* tienen *sunt* Vimina. *Fortassè à* τείνω, Tendo, extendo; *quòd ea pro lubitu quaquà versus flectere atque extendere soleamus. Græcis certè* τῖνος *vel* τίνος *dicitur*, Quicquid in longum ducitur atque extenditur; *unde &* Fascias & Laqueos *propriè sic appellârunt.* τῖνος & τίνος *idem sunt, ut* χῖμος & χύμος, & *similia. atque inde* τινία & τινίδιον, Parva fascia. *Occurrit &* Tenus *apud Plautum pro* Vinculo *vel* Laqueo, *quando apud Nonium Marcellum ait*,

Nunc ab transennâ turdus lumbricum petit:
Pendebit hodie pulcrè, ita intendi tenus.

Marcellus Laqueum *interpretatur, & dictum à Tendiculâ dicit. Sed purum putúmq; Græcum est* τὸ τῖνος *vel* τίνος. *hinc Tenues etiam virgulas ac Festucas dixere* Tenos, *ut* φιλύρεια *Græci. Ælianus*; Περσῶν βασιλεὺς ὁδοιπορῶν, ἵνα μὴ ἀλύῃ, φιλύρειον εἶχε καὶ μαχαίριον ἵνα ξέῃ τοῦτο. *quo in loco* φιλύρειον *est* Tenus. *Unde & minutas ac tenues de virgâ præcisâ tesseras, quibus ad sortiendum utebantur*, Tenos *vocabant*; *quod occurrit in antiquis legibus Frisonum. Nimirum* Tenus *est* ξυλήφιον, καρφίον, *i. Sorticula lignea & Festuca.* Sorticulæ buxeæ *mentio fit in libris Agrimensorum. Hinc* καρφία βάλλειν *pro* Sortes ducere, *occurrit apud Constantinum in libro de Imperio. Ac de isthoc sortium ducendarum genere accipiendum, quòd vulgò* Curtam festucam *appellamus. Vide Salmasium in Tertullianum de Pallio. ut & Vossium libro Secundo de Vitiis serm. cap.* 18. *Anglosaxonibus* tán *est* Sors. tán sendan, Sortem mittere. tánhlyta *vel* tánhlytere, Sortilegus. &c.

TAIRAN *occurrit in* GATAIRAN. DISTAIRAN, Dissolvere, dirumpere, discindere. *sicuti & in* AFTAURNIÞ, Rumpit; *Luc.* 5:36. *Anglosax.* tæran. totæran. *Angl.* teare. *Vide quæ annotavimus ad gl B*, 13. *in* Dissuta.

TAITRARKES, Tetrarcha; τετράρχης. *Luc.* 9:7. *Observa interim quòd* Tetrarcha *dicitur* FIDURRAGINEIS *Luc.* 3:1. *ac vide quæ habet Vossii etymologicum in* Tetrarches.

TA-

Digitized by Google

TALANS. *Occurrit in* **UNTALANS**, Increduli; ἀπειθεῖς. *Luc.* 1:17.

TALZJAND, Præceptor; ἐπιστάτα. *in vocandi casu. Luc.* 5:5. 8:24 & 45. 9:33 & 49. *Ab inusitato themate* τέλλω, *quod Etymologico exponitur* προστάσσω, *est* ἐντέλλω *vel* ἐπιτέλλω, Mando, jubeo, injungo, præcipio: *unde quoque* ἐντολὴ *vel* ἔνταλμα *in Novo fœdere passim est* Mandatum, jussum, præceptum. *Euripidi quoque, Xenophonti, atque aliis* τὰ ἐντάλματα *sunt* Jussa, mandata.

TAMJAN. **GATAMJAN**, Domare. **MANNA NI MAHTA INA GATAMJAN**: Nemo poterat eum domare; *Marc.* 5:4. *Anglosax.* temian. temman, Domare. tam, Domitus. *Alam.* ʒeman. *Cimbr.* TIΨIA. *Dan.* tæmme. *Isl.* temma. *Angl.* tame. *Belg.* tammen / temmen. *Græcis* δαμᾶν. *quod Martinius derivat à* דָּמַם, Silere. *item* Subigi, everti.

TANDJAN, Accendere. **TANDJANDS LUKARN**: Accendens lucernam; *Luc.* 8:16. **TANDEIÞ LUKARN**: Accendit lucernam; *Luc.* 15:8. **AHANA INTANDEIÞ FUNIN UNƕAPNANDIN**: Paleas comburet igne inexstinguibili; *Luc.* 3:17. *Cymræis* tân *est* Ignis, rogus. tandawd, Incendium. *Cimbris* TINDRA, Incendere. ARNIRNHA BAR, Conflagraverunt prædia. *Anglosaxonibus* tendan, Accendere, inflammare. atendend, Inflammator. atendincg, Incentivum. tender. tynder, Fomes. *Alamannis* tindre / tundre / ʒundere / ʒuntre / Fomes. *Danis* tende / Incendere. tynder / Fomes. *Anglis* tinder. *Vide plura in annotatis ad gl A*, 12. *in* Instigante. *ubi multa de hoc verbo ejusque origine invenies.*

TARHIDANA. **GATARHIDANA BANDJAN HABAIDEDUN**: Insignem vinctum habebant; εἶχον δέσμιον ἐπίσημον. *Matth.* 27:16.

TAUJAN. **GATAUJAN**, Facere. *Ac* **GATAUJAN** *quidem occurrit Matth.* 5:36. *Ipsum verò* **TAUJAN** *legas Matth.* 6:1. 9:28. *Joh.* 15:5. **IK TAUJA**, Facio; *Joh.* 8:29. 10:25. **TAWIDA**, Fecit; *Joh.* 8:40. **ƕA TAUJATS**: Quid facitis? *de duobus. Marc.* 11:5. **TAUJEI ÞATA**: Fac hoc; *Joh.* 8:9. **ÞIUÞTAUJAN**, Benefacere. **UNÞIUÞTAUJAN**, Malefacere. *Marc.* 3:4. *Luc.* 6:9. *Ab hoc itidem* **TAUJAN** Opera *dicta sunt* **TOJA**. *ita legimus Joh.* 8:41; **JUS TAUJIÞ TOJA ATTINS IZWARIS**: Vos facitis opera patris vestri. *unde &* **UBILTOJIS** *est* Malefactor; *Joh.* 18:30. **FULLATOJIS**, Perfectus; *Matth.* 5:58. *Ab hoc interim* **TAUJAN** (*cujus medium* **J** *sæpissimè inter inflectendum liquescit*) *manifestè promanârunt Theotisca sive Alamannica* tuan / duan / duon / tuon. *Anglosaxonicum item* don, *Anglicum* doe / *Belgicum* doen *ab eodem* quo-

quoque proveniunt origine. Absorpto enim, vel (quod frequens est) abjecto medio 𐌲, *nullo negotio* tuan *feceris ex reliquo* 𐍄𐌰𐌽𐌰𐌽. *Integrum verò* 𐍄𐌰𐌽𐌲𐌰𐌽 *liquidò satis desumptum est ex* τύχω, Facere, parare, fabricare, machinari. *Cujus postremi verbi mentione hîc inter explicandum injectâ, opportunè quoque revocor in memoriam Alamannorum* machen / *Anglosaxonum* macian, *Anglorum* make / *Belgarum* maecken *simillimâ prorsus ratione affinia esse Græco* μηχανᾶσθαι, Machinari, moliri, facere, procurare aliquid.

𐍄𐌴𐌺𐌰𐌽. 𐌰𐍄𐍄𐌴𐌺𐌰𐌽, Tangere, attingere. 𐍈𐌰𐍃 𐍃𐌰 𐍄𐌴𐌺𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌼𐌹𐍃: Quis me tetigit? *Luc.* 8:45. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐍃𐍉𐌺𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐍄𐍄𐌴𐌺𐌰𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Omnis turba quærebat tangere eum; *Luc.* 6:19. 𐍄𐌰𐌹𐍄𐍉𐌺 𐌼𐌹𐍃 𐍃𐌿𐌼𐍃: Tetigit me aliquis; *Luc.* 8:46. 𐍈𐌰𐍃 𐌼𐌹𐍃 𐍄𐌰𐌹𐍄𐍉𐌺 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌲𐍉𐌼: Quis tetigit vestimenta mea? *Marc.* 5:30. 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌹𐍄𐍉𐌺 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌲𐌰𐌹 𐌹̈𐍃: Tetigit vestimentum ejus; *Marc.* 5:27. 𐌰𐍄𐍄𐌰𐌹𐍄𐍉𐌺 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Tetigit eum; *Matth.* 8:3. *Luc.* 8:44 & 47. *Anglosaxonibus* ticgean *est* Sumere, accipere. *Cimbris* ᛏᛅᚴᛅ. ᚦᛅᚴᚴᛁᛅ. *Danis* tage. *Anglis* take. *quod Mericus Casaubonus in opusculo de linguâ Anglosaxonicâ pag.* 262 *derivat à* δέχεσθαι, Capere, suscipere. *& rursus paginâ* 366; Τάω *vel* τάζω. *Præt.* τέταγα. *Aor. 2 part. poët.* τεταγὼν *exponunt quidam* τείνας, *alii* πάξας, *alii denique* λαβὼν, Accipiens, prehendens; *quos Stephanus sequitur: cujus sententiam non parum confirmat Anglicum* to take. *Certè* τῆ *Imp. ex* τάω *(de quo tum alii, tum Auctor etymologici in* ἄττης *atque alibi) omnes exponunt* λάβε, Cape, accipe. *Quamquam neque illa inepta est Anglici verbi etymologia, quam primò adduximus. Hactenus Mer. Casaubonus. Obiter interim observa* 𐍄𐌴𐌺𐌰𐌽 *passim in Argenteo codice usurpari pro* Tangere; *adeò ut Angli non modò suum* take / *verùm etiam* touch *videri possint ex hoc verbo* 𐍄𐌴𐌺𐌰𐌽 *retinuisse. Galli quoque* toucher. *Itali* toccare. *Hispani* tocar. *Veteribus quoque Belgis* tucken *erat* Tangere; *cujus vestigium adhuc remansit in verbo* tuck-noten / Nuce nucem impetere: *quod puerilis ludi genus describit Ovidius de Nuce, versu* 77;

Per tabulæ clivum labi jubet alter, & optat
Tangat ut è multis quælibet una suam.

𐍄𐌹𐌰 *videtur poni pro* Aliquid, *Luc.* 6:7. 𐌴𐌹 𐌱𐌹𐌲𐌴𐍄𐌴𐌹𐌽𐌰 𐍄𐌹𐌰 𐌳𐌽 𐍅𐍉𐍂𐌷𐌲𐌰𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Ut invenirent unde accusarent eum. *Vide num aliquam cum hac particulâ habeat affinitatem illud* ᛏᛁᚠᚠᛁᚴᚦᛁᚴᚴ, *quod Runico lexico denotat* Procacem ac falsè contumeliosum derisorem; *i. e. virum multa comminiscentem spargentémq; ad alios in sermonem, invidiam, vituperationem hominum adducendos. Vide Runicum lexicon suo loco, & in* ᚦᛅᚱᚿᚢᚠᛅᛒᚿᛅ, Sarcasmus. *Quod si quis*

tamen

Digitized by Google

tamen hanc hujus loci interpretationem non admittat, proximum erit ut ΤΙΛ *hoc in loco accipiat pro* Occasione, *sicuti fieri videmus in* ΓΛΤΙΛS *&* ΓΛΤΙΛΛΒΛ. *atque ita sensus fuerit*, Ut invenirent occasionem ad accusandum eum.

ΤΙΜΙΑ. ΓΛΤΙΜΙΑ, Convenit. *συμφωνεῖ*. *Luc.* 5:36.

ΤΙΜRGΛΝ, Ædificare; *Luc.* 14:28 *&* 30. ΤΙΜRΙΑΕΑΝΝ, Ædificabant; *Luc.* 17:28. ΓΛΤΙΜRΙΑΛ, Ædificavit; *Matth.* 7:24 *&* 26. ΓΛΤΙΜRGΛ, Ædificabo; *Marc.* 14:28. ΓΛΤΙΜRGΛΝΑS, Ædificans; *Marc.* 15:29. ΤΙΜRGΛΝS, Ædificantes; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17. ΤΙΜRGΛ, Faber; *Marc.* 6:3. *Anglosax.* timbrian. timbrian. *Alam.* zimbron. *Belg.* timmeren. *Prorsus ut Latinis* Materiarius *dictus est à Materia, ita quoque Theotiscis* zimberman *dictus est* Faber, *&* zimbron/ Struere, ædificare, *à* zember *vel* zimber/ Materia. taz chit/ scäffelosa zimber/ Informis materia; *Ruodepertus magister S. Galli, epistolâ* 7. zimbar/ Metallum auri, argenti, æris, ferri, stagni, plumbi; *gl B*, 31. *Anglosaxonibus quoque* Materia quævis unde aliquid efficitur, *dicebatur* timber. *Danis* tømmer. *Anglis* timber. *Belgis* timmer. he ongeat þ te no mihton Godas beon ða þe manna handum geworhte wæron of eorðlicum timbre. oððe of treowum. oððe of stanum:. Intellexit Deos esse non posse, qui manibus hominum facti essent ex terrestri materiâ, ligno vel lapidibus; *Beda* III, 22. antimber, Materies; *Ælfrici grammatica, cap.* 12. *pro quo tamen* andtimber *scriptum invenimus apud Bedam* IV, 21.

ΤΙΝhΛΝ, Ducere. ΪΒΛΙ ΜΛΓ ΒΛΙΝΑS ΒΛΙΝΑΛΝΛ ΤΙΝhΛΝ: Numquid potest cœcus cœcum ducere? *Luc.* 6:39. *Usurpatur & pro* Adduci *vel* Pertrahi ad aliquem. hΛΙhΛΙΤ ΪΝΛ ΤΙΝhΛΝ ΑΝ SIS: Jussit illum adduci ad se; *Luc.* 18:40. ΓRΕΙΠΙψ ψΛΝΛ GΛh ΤΙΝhΙψ ΛRΝΙΒΛ: Prehendite illum & ducite *vel* abducite cautè; *Marc.* 14:44. ΤΛΝhΛΝS VΛS ΪΝ ΛhΜΙΝ ΪΝ ΛΝψΙΑΛΙ: Ductus est in spiritu in desertum; *Luc.* 4:1. ΑΝΘΕ ΝΙ ΛΤΤΛΝhΝψ ΪΝΛ: Quare non adduxistis illum? *Joh.* 7:45. *atque ab hac secundariâ significatione verbi* ΤΙΝhΛΝ *est Anglosaxonicum* teon, *& Alamannicum* ziahan *vel* ziohan/ Trahere. *quam acceptionem à primâ puto defluxisse, propter importunam eorum tergiversationem qui aliquò perducuntur inviti. Ipsum verò* ΤΙΝhΛΝ, Ducere, *crediderim desumptum ex* ὁδηγεῖν, *abjecto initiali* ο. *quod novum non esse evincunt*, ὄνομα, Nomen. ὀδόντες, Dentes. ὄρπηκος, Ramus. ὄπισθε, Post. ἐρεύω, Ruo. ἐρέω, Rogo. ὀκέλλω, Cello. *ab* ὀμιχέω *denique est obsoletum* Migo, mingo.

Digitized by Google

TOBRIGG WASTJA ÞO FRUMISTON: Proferte stolam primam; *ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην*. *Luc.* 15:22. *Refer ad* **BRIGGAN**.

TOJA, Opera. *Vide* **TAUJAN**, Facere.

TRAMP. *Occurrit in* **ANATRAMP**. *quod vide*.

TRAUAIDA DU GOÞA: Fiduciam collocabat in Deum; *Matth.* 27:43. **ÞAIEI SILBANS TRAUAIDEDUN SIS EI WESEINAI GARAIH-TAI**: Qui in se confidebant ac si essent justi; *Luc.* 18:9. *Anglosaxonibus* treowian. getreowian *est* Confidere. treowa. truwa, Fides. treowfæst. trewfæst, Fidus. treowða, Fœdus, pactum. *Alamannis* truuua *est* Fides. truuu-haft / Fidelis. *Cimbris* ᛏᚱᚢᚠ *vel* ᛏᚱᚢᚠᚠᚢᚼ *est* Fidus. ᛏᚱᚢᚠᚦ, Fides. ᛏᚱᚢᚠᚠᛁᛅ, Fidere. ᛆᚱᛆᚱᚢᚠᚠᛁᛅ, Diffidere. *Danis* tro *est* Fidus. *Islandis* trur. *Anglis* true. *Belgis* trouw. *Gothis quoque* **TRIGGWA** *est* Fidelis. **TRIGGWAI**, Fideles; *Luc.* 16:10, 11, 12. **TRIGGWABA GA-LAUBJAND**: Certò credunt; *Luc.* 20:6. **GAMUNAN TRIGGWOS**: Meminisse testamenti; *Luc.* 1:72. trigð *Islandis est* Fidelitas. *A Gothico interim* **TRIGGWO**, Pactum, fœdus, *manifestè desumptum est illud* Treuga *quod sæculo semibarbaro usurpabant pro* Induciis, *quas Hispani* treguas *dicunt*. *Itali* tregua. *Galli* treves. *Angli* truce. *pro quo etiam* treague *habet Spencerus F. Q.* II, 2, 33. *Gothicum interim* **TRIGGWA** *& Cimbricum* ᛏᚱᚢᚠ (*unde reliqua promanâsse liquet*) *videri possunt desumpta ex* τρυγών, Turtur; *propter decantatissimam istarum volucrum in compares fidem*.

TRIGGWA, Fidus, fidelis. **TRIGGWAI**. Fideles. &c. *Vide proximè præcedens* **TRAUAIDA**.

TRIU, Arbor, lignum. **WEINATRIU**, Vitis; *Joh.* 15:1. **MIÞ HAIRUM JAH TRIWAM**: Cum gladiis & lignis; *Marc.* 14:43 & 48. *Anglosaxonibus similiter* treop. trep. trẏp *exponitur* Arbor *vel* Lignum. *Alamannis* dera *vel* dre *dicebatur* Arbor, *sicuti videre est in composito* apheldera / Malus arbor, *apud Willeramum* II, 3. affoldre / Malus; *gl D*, 34. *Cimbris* ᛏᚱᛁᛡ. *Danis* træ. *Islandis* trie. *Anglis* tree. *vett Belgis* dære / dere / tere / tier *dicebatur* Arbor. *unde in quibusdam Belgii provinciis remanserunt* appeltære / mispeltære / noteltære / eglentære / *immo &* eglentier. &c. *Affinia sunt Græco* δρῦς, *quod olim Arborem quamvis denotabat*. *Nonnihil interim firmat hanc originationem, quòd Anglosaxones non semper scribebant* treop *&* trep, *verùm etiam* trẏp. *quod postremum propiùs accedit ad* δρῦς. *Olim certè* πάντα τὰ ξύλα δρύας ἐκάλουν καὶ δρυμὸν, *quemadmodum tradit Auctor etymologici in* Δρύφακτος.

TRU-

𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽 𐌿𐍆𐌰𐍂𐍉 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌼𐌴: Calcare super serpentes; *Luc.* 10:19. **𐌲𐌰𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽 𐍅𐌰𐍂𐌸**: Conculcatum est; *Luc.* 8:5. *Anglosaxonibus* tredan. *Alamannis* tretan. *Danis* træde. *Anglis* tread. *Belgis* treden/terden. *Cimbris* ᛏRAÞP *sunt* Crebra pedum vestigia. *unde remansit Anglicum* track. *Alamannis* trotta *est* Torculare. *Origo omnium, per levissimam literæ ρ metathesin, peti potest ex Æolico* τρεδὸς *pro* ταρσὸς, Planta pedis *vel* Integer pes.

𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌱𐌰𐍃𐌲𐌰𐌽: Vindemiant uvam; τρυγῶσι σταφυλήν. *Luc.* 6:44. *Pertinet ad proximè antecedens* **𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽**.

𐍄𐌿𐌲𐌲𐍉, Lingua; *Luc.* 1:64. *Anglosaxonibus* tunge. *Alamannis* zunge. *Danis* tunge. *Anglis* tongue. *Belgis* tonge. *Græcis* φθόγγος *est* Vox, sonus. φθέγγομαι, Loquor.

𐍄𐌿𐌻𐌲𐌹𐌳𐌰. 𐌲𐌰𐍄𐌿𐌻𐌲𐌹𐌳𐌰, Firmavit; ἐστήριξε. *Luc.* 9:51.

𐍄𐌿𐌽𐌸𐌿𐍃, Dens. **𐍄𐌿𐌽𐌸𐌿 𐌿𐌽𐌳 𐍄𐌿𐌽𐌸𐌰𐌿**: Dentem pro dente; *Matth.* 5:38. **𐌺𐍂𐌹𐌿𐍃𐍄𐌹𐌸 𐍄𐌿𐌽𐌸𐌿𐌽𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃**: Cum stridore collidit dentes suos; *Marc.* 9:18. **𐌲𐍂𐌴𐍄𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌺𐍂𐌿𐍃𐍄𐍃 𐍄𐌿𐌽𐌸𐌹𐍅𐌴**: Fletus & stridor dentium; *Matth.* 8:12. *Cymræis* dant *est* Dens. *Anglosax.* toð. *Alam.* zan. *Gall.* dent. *Ital.* dente. *Hisp.* diente. *Dan. & Belg.* tand. *Angl.* tooth. *Si hæc non sint ex obliquis Græci* ὀδοὺς, Dens; *proximum est ut putemus esse à* ἔδω *sive* ἔσθω, Comedo, rodo, arrodo. *siquidem ipsum quoque* ὀδοὺς *ab* ἔδω *dici volunt. Nam Æoles* ἔδοντες *dicunt pro* ὀδόντες. *& Iones pro* ὀδοὺς *dicunt* ὀδὼν, *quasi* ἔδων. *Vide Vossii etymologicum in* Dens.

𐍄𐌿𐌶𐍅𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽, Hæsitare; διακριθῇ. *Marc.* 11:23.

𐍄𐍅𐌰, Duo; δύο. *Marc.* 10:8. *Cambrobritannis* dau, dwy. *Anglosaxonibus* twa. twegen. *Alamannis* zuuo. *Cimbris* ᛏU. *Danis* tu. *Islandis* tueir. *Anglis* two. *Belgis* twee. *Affinia sunt Græco* δύο. **𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐌰𐌷 𐌰𐌻𐌷𐍃 𐌳𐌹𐍃𐍃𐌺𐍂𐌹𐍄𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌹𐌽 𐍄𐍅𐌰**: Velum templi discissum est in duo; *Marc.* 15:38. **𐍄𐍅𐌰𐌹 𐌳𐌰𐌹𐌼𐍉𐌽𐌰𐍂𐌾𐍉𐍃**: Duo dæmoniaci; *Matth.* 8:28. **𐍄𐍅𐌰𐌹 𐌱𐌻𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃**: Duo cœci; *Matth.* 9:26. **𐍄𐍅𐌰𐌹 𐍃𐍀𐌰𐍂𐍅𐌰𐌽𐍃**: Duo passeres; *Matth.* 10:29. **𐍄𐍅𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐍉𐍃**: Duo viri; *Luc.* 9:30. **𐍄𐍅𐌰𐌳𐌳𐌾𐌴 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌴 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌹𐌸𐌰**: Duorum hominum testimonium; *Joh.* 8:17. **𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌼𐌰𐌲 𐍄𐍅𐌰𐌹𐌼 𐍆𐍂𐌰𐌿𐌾𐌰𐌼 𐍃𐌺𐌰𐌻𐌺𐌹𐌽𐍉𐌽**: Nemo potest duobus dominis servire; *Matth.* 6:24. **𐍄𐍅𐌰𐌹𐌼𐍄𐌹𐌲𐌿𐌼**, Viginti; *Luc.* 14:31. *Vide* **𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽**, Decem. **𐌲𐌰𐍃𐌰𐍈 𐍄𐍅𐌰𐌹 𐍃𐌺𐌹𐍀𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍉𐌽𐌰 𐌰𐍄 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰**: Vidit duas naves stan-

Digitized by Google

ſtantes ſecùs ſtagnum; *Luc.* 5:2. 𐌳𐌿𐌲𐌰𐌽𐌽 𐌹̈𐌽𐍃 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽 𐍄𐍅𐌰𐌽𐍃 𐍈𐌰𐌽𐌶𐌿𐌷: Cœpit eos mittere binos & binos; *Marc.* 6:7. *Luc.* 9:32. 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐍄𐍅𐌰𐌽𐍃 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌾𐌴 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐌴: Miſit duos diſcipulorum ſuorum; *Marc.* 11:1. 14:13. 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌿𐍃𐌷𐍂𐌰𐌼𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐍄𐍅𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃: Cum eo crucifixerunt duos latrones; *Marc.* 15:27. 𐌴𐌹 𐌲𐌴𐌱𐌴𐌹𐌽𐌰 𐍄𐍅𐍉𐍃 𐌾𐌿𐌲𐌲𐍉𐌽𐍃 𐌰𐌷𐌰𐌺𐌴: Ut darent duos pullos columbarum; *Luc.* 2:24. 𐍃𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐍅𐌰𐍃 𐍃𐍄𐌰𐌳𐌰 𐍄𐍅𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Manſit in quo erat loco duobus diebus; *Joh.* 11:6. 𐍄𐍅𐌰𐌹𐌼 𐍃𐌹𐌽𐌸𐌰𐌼: Bis; *Marc.* 14:72. *Luc.* 18:12. 𐍄𐍅𐌴𐌹𐌷𐌽𐍉𐍃 𐍀𐌰𐌹𐌳𐍉𐍃 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽: Duas tunicas habere; *Luc.* 9:3. 𐌼𐌹𐌸 𐍄𐍅𐌴𐌹𐌷𐌽𐌰𐌹𐌼 𐌼𐌰𐍂𐌺𐍉𐌼 𐌳𐌰𐌹𐌺𐌰𐍀𐌰𐌿𐌻𐌰𐌹𐍉𐍃: Inter medios fines Decapoleos; *Marc.* 7:31. *Angloſaxonibus* betƿeonan. betƿẏnan. betƿeoh. betƿih. betƿix. betƿuh. betƿux *uſurpantur pro* Inter duo, in medio duorum. *Alam.* en zuiſchan. *Anglis* **between/betwixt.** *Belgis* **twiſſchen/tuſſchen.**

𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱 *vel* 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆, Duodecim. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌿𐍃 𐌹̈𐌽 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13. 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱𐌴: Unus de duodecim; *Marc.* 14:10, 43. *Joh.* 6:71. 𐌼𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱𐌹𐌽: Cum duodecim; *Marc.* 4:10. 11:11. 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐌰𐌹 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Et duodecim cum illo; *Luc.* 8:1. 𐌵𐌰𐌸 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱𐌹𐌼: Dixit ad duodecim; *Joh.* 6:67. 𐍅𐌰𐍃 𐌾𐌴𐍂𐌴 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱𐌴: Erat annorum duodecim; *Marc.* 5:42. 𐍃𐍅𐌴 𐍅𐌹𐌽𐍄𐍂𐌹𐍅𐌴 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱𐌴: Quaſi annorum duodecim; *Luc.* 8:42. 𐌱𐌹 𐌸𐌴 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱 𐍅𐌹𐌽𐍄𐍂𐌿𐍃: Quum factus eſſet annorum duodecim; *Luc.* 2:42. 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐍈𐌴𐌹𐌻𐍉𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌹𐍃: Duodecim ſunt horæ diei; *Joh.* 11:9. 𐌰𐍄𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆: Advocans duodecim; *Marc.* 6:7. 9:35. 10:32. *Luc.* 9:1, 12. 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆 𐍄𐌰𐌹𐌽𐌾𐍉𐌽𐍃: Duodecim cophinos; *Marc.* 8:19. *Luc.* 9:17. 𐌾𐌴𐍂𐌰 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆: Annis duodecim; *Marc.* 5:25. *Luc.* 8:43. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆 𐌳𐌿 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽 𐌼𐌹𐌸 𐍃𐌹𐍃: Fecit duodecim ut eſſent ſecum; *Marc.* 3:14. *Cambrobritannis* deuddeg *eſt* Duodecim. *Cæterùm hoc, quemadmodum & Latinum* Duodecim, *ejuſdem eſt derivationis cum Græco* δώδεκα. *Longè verò diverſæ compoſitionis ſunt Angloſaxonicum* tƿelf, *Alamannicum* zuelif/ *Danicum* tolff/ *Iſlandicum* toolf/ *Anglicum* **twelve**/ *Belgicum item* **tweelf** *vel* **twaelf.** *patet enim hæc omnia deſumpta eſſe ex Gothico* 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐌱 *vel* 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆. *atque adeò quoque ex hac priſcæ vocis orthographiâ cuivis liquere puto* 𐍄𐍅𐌰𐌻𐌹𐍆 *propriè accipiendum de numero in quo unitates duæ relinquuntur ſupra denarium, unde tota numerandi ratio de novo ſubinde reſumitur ac veluti redintegratur. Pari modo* endlufon *vel* anlufon *Anglo-*

ſaxo-

Digitized by Google

saxonibus sunt Undecim, *Alamannis* einlifin / *Danis* elleffue / *Islandis* ellefu / *Anglis* eleven. *Belgis* elf / elve.

ΤΥΕΙΗΝΩΣ ΠΑΙΔΑΣ ΗΑΒΑΝ: Duas tunicas habere; *Luc.* 9: 3. *Refer ad* ΤΥΑ, Duo.

ψ λ.

ψΑΓΚϚΑΝ, Cogitare; *Luc.* 5: 21. ψΑΓΚϚΑΝΔΑΜ ΑΛΛΑΙΜ ΙΝ ΗΑΙΚΤΑΙΜ ϚΕΙΝΑΙΜ: Cogitantibus omnibus in cordibus suis; *Luc.* 3: 15. ψΑΝΚΕΙψ, Cogitat; *Luc.* 14: 31. ψΑΗΤΑ ϚΙϚ: Cogitabat; *Luc.* 1: 29. ψΑΗΤΕΔΑΝΝ ΔΝ ϚΙϚ ΜΙϚϚΩ: Cogitabant secum; *Marc.* 11: 31. *Luc.* 20: 5 & 14. ψΠΓΚΕΙψ ΙΜ: Putant; *Matth.* 6: 7. ψΠΓΓΚϚΑΝΔ ΚΕΙΚΙΝΩΝ ψΙΝΔΩΜ: Videntur principari gentibus; *Marc.* 10: 42. ψΑΤΕΙ ψΠΓΚΕΙψ ΗΑΒΑΝ: Quod putat se habere; *Luc.* 8: 18. ΘΑ ΪΖΥΙϚ ψΠΓΚΕΙψ: Quid vobis videtur? *Marc.* 14: 64. ΜΙΚΙΛψΠΗΤΑΝϚ ΔΙϚΤΑΗΙΔΑ: Superbos dispersit; *Luc.* 1: 51. *Anglosaxonibus* ðincan. ðincean *est* Cogitare. me ðinceð, Videtur mihi. hpæt eop ðinceð, Quid vobis videtur? *Alamannis* thenken / thunken *est* Cogitare, putare. waz thunkit iuuuih / Quid videtur vobis? uns thunkit / Nobis videtur. *Cimbris* ᚼᛁᛒᛒᛁ ᛘᛁᚼ ᚱᛆᚦ, Videtur mihi consultum. ᚼᛁᛒᛒᛁ ᛘᛁᚼ ᚼᚢᚱᚠᛆ, Videtur mihi necessarium. *Danis* tenke *est* Cogitare. *Anglis* think. *Belgis* denken / dunken. *Hoc interim* denken *olim suspicabar, per epenthesin literæ N, factum ex* δοκεῖν, Videri. *prorsus ut* Lingo *est ex* λείχω. Tango *ex* θίγω. Scindo *ex* σχίζω. Pango *ex* πήγω *vel Dorico* πάγω. Mingo *ex* ὀμιχέω. Verrunco *ex* ἐῤῥύκω. Densus *ex* δασύς. Pinguis *ex* παχύς. Magnus *ex* μέγας. Anguis *ex* ἔχις *vel Dorico* ἄχις. &c.

ψΑΔΕΙ ΗΑΝϚΙΔΕΔΑΝΝ ΕΙ ΪϚ ΥΕϚΙ: Ubi audiebant eum esse; ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. *Marc.* 6: 55. ψΑΔΕΙ ΪΚ ΓΑΓΓΑ ΝΙ ΜΑΓΤ ΜΙΚ ΝΠ ΛΑΙϚΤϚΑΝ: Quò ego vado, non potes me modò sequi; ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι. *Joh.* 13: 36. 14: 4. ψΙϚΘΑΔΑΝΗ ψΑΔΕΙ ΓΑΓΓΙϚ: Quocunque iveris; ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. *Matth.* 8: 19. *Marc.* 6: 56.

ψΑΗΑΝ. ΓΑψΑΗΑΝ, Tacere, obmutescere. ψΑΗΑΙ, Obmutesce; *Marc.* 1: 25. ψΑΗΑΙΔΑ, Tacebat; *Marc.* 14: 61. ψΑΗΑΙΔΕΔΑΝΝ, Tacebant; *Marc.* 3: 4. *Luc.* 9: 36. ΘΩΤΙΔΕΔΑΝΝ ΪΜΜΑ ΕΙ ΓΑψΑΗΑΙΔΕΔΙ: Comminabantur ei ut taceret; *Marc.* 10: 48.

Digitized by Google

andbitun imma ei þahaidedi: *Luc.* 18:39. gaþahaidedun, Tacuerunt; *Luc.* 20:26. þahands, Tacens; *Luc.* 1:20. *Runico lexico* þagn *est* Silentium. *Islandis* þogull *vel* þagmælskur *est* Taciturnus. þegia / Tacere. þagde / Tacui. *Quemadmodum verò non semel monuimus Græcum* κ *sæpè transire in aspiratam, ita non malè fortè dixerimus* þahan *ejusdem originis esse cum* Taceo. *quod vide in Vossii etymologico Latino.*

þai liutans: Hypocritæ; οἱ ὑποκριταί. *Matth.* 6:2, 5, 16. þai þiudos: Ethnici; οἱ ἐθνικοί. *Matth.* 6:7. þai sunjus þiudangardjos: Filii regni; οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας. *Matth.* 8:12. þai mans: Homines; οἱ ἄνθρωποι. *Matth.* 8:27. þai wairos: Viri; οἱ ἄνδρες. *Luc.* 7:20. þai. þaiei, Qui; οἱ. *Luc.* 6:18. þaiïze, Qui; οἵτινες. *Marc.* 9:1.

þaih, Proficiebat. Iesus þaih frodein: Jesus proficiebat sapientia; *Luc.* 2:52. *ubi versio Anglosaxonica*; se Hælend þeah on pisdome: *at Francica harmonia Tatiani* XII, 9; ther Heilant thég in spahidu. *Ad quæ Tatiani verba annotavimus nonnulla huc pertinentia. quibus tamen adde quæ diximus in Observatis ad Willerami paginam* 51.

þaim, *Dativus plur. respondet Græco* τοῖς. *Matth.* 5:15, 21, 33, 44. 6:8, 12. *Marc.* 8:38. þata managizo þaim: Quod his abundantius; τὸ περισσὸν τούτων. *Matth.* 5:37. þaimei manwiþ was: Quibus paratum est; οἷς ἡτοίμασται. *Marc.* 10:40. in þaimei was Marja: Inter quas erat Maria; ἐν αἷς ἦν Μαρία. *Joh.* 27:56. þaimei qimand at izwis: Qui veniunt ad vos; οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς. *Matth.* 7:15. ist þus hauhiþa faura þaim miþanakumbjandam þus: Erit tibi gloria coram simul accumbentibus; ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι. *Luc.* 14:10. frakunnandans þaim anþaraim: Aspernantes cæteros; ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς. *Luc.* 18:9. usqisteiþ aurtjam þaim: Perdet colonos istos; ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους. *Luc.* 20:16. ni fraþjis þaim gþs, ak þaim manne: Non sapis quæ Dei sunt, sed quæ sunt hominum; οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. *Marc.* 8:33.

þairh, Per; διά. inngaggaiþ þairh aggwu daur: Intrate per angustam portam; *Matth.* 7:13. *Joh.* 10:9. þairh þana wig jainana: Per viam illam; *Matth.* 8:28. þairh atisk þairhgaggan: Per sata transire; *Marc.* 2:23. þairh þairko neþlos galeiþan: Per foramen acûs transire; *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25.

Digitized by Google

18:25. þairh midja Samarian: Per mediam Samariam; *Luc.* 17:11. þairh midjans ïns usleiþands: Per medios illos egrediens; *Joh.* 8:59. *Luc.* 4:30. alla naht þairh arbaidjandans waiht ni nemum: Per totam noctem laborantes, nihil cepimus; *Luc.* 5:5.

þairhbairan, Transferre. ni lailot ei hwas þairhberi kas þairh þo alh: Non sinebat ut quisquam transferret vas per templum; *Marc.* 11:16.

þairhgaggan, Transire; *Luc.* 19:4. þairhgaggands, Præteriens; *Joh.* 9:1. þairhgaggaima, Transeamus; *Luc.* 2:15. þeina silbons saiwala þairhgaggiþ hairus: Tuam ipsius animam pertransibit gladius; *Luc.* 2:35. ïs þairhïddja þairh midja Samarian: Transibat per mediam Samariam; *Luc.* 17:11.

þairhleiþan þairh þairko neþlos: Transire per foramen acûs; *Luc.* 18:26. þairhleiþands jainþro: Transiens inde; *Matth.* 9:9. þairhleiþands þairh midjans ïns: Transiens per medium illorum; *Luc.* 4:30. þairhlaiþ ïaireiko: Perambulabat Jericho; *Luc.* 19:1.

þairhwakandans, Pervigilantes; *Luc.* 2:8. was naht þairhwakands in bidai guþs: Erat pernoctans in oratione Dei; *Luc.* 6:12. *Refer ad* wakan, Vigilare.

þairhwisan, Manere. frawaurhts ïzwara þairhwisiþ: Peccatum vestrum manet; *Joh.* 9:41. *Vide* wisan, Manere.

þairks neþlos, Foramen acûs. azitizo ïst ulbandau þairh þairko neþlos galeiþan: Facilius est camelum per foramen acûs transire; *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25. *Anglosaxonibus* þyrel *vel* þyrl næðler *est* Foramen acûs. *atque adeò sicuti Anglosaxonicum* þyrl *est à* þurh *vel* þyrh, *ita Gothicum* þairks *manifestè factum est ex* þairh, Per.

þamma hausjaiþ: Ipsum audite; αὐτοῦ ἀκούετε. *Luc.* 9:35. *Marc.* 9:7. þamma stautandin þuk: Percutienti te; τῷ τύπτοντί σε. *Luc.* 6:29. þamma sandjandin mik: Eum qui misit me; τὸν ἀποστείλαντά με. *Luc.* 10:16. þamma anza uswairp: Trabem ejice;

Digitized by Google

ejice; τὴν δοκὸν ἔκβαλε. *Luc.* 6:42. 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰: Huic domui; τῷ οἴκῳ τούτῳ. *Luc.* 9:9. 𐌵𐌹𐌸𐌰 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Dico huic; λέγω τούτῳ. *Luc.* 7:8. *Matth.* 8:9. 𐌵𐌰𐌸 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐍂𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐌹𐌽: Dicebat primo; ἔλεγε τῷ πρώτῳ. *Luc.* 16:5. *Matth.* 8:13. 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽-𐌾𐌰: De monte; ἀπὸ τοῦ ὄρους. *Luc.* 9:37. 𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌰𐍆𐍄𐌿-𐌼𐌹𐍃𐍄𐌹𐌽 𐍃𐍄𐌰𐌳𐌰: In novissimo loco; εἰς τὸν ἔσχατον τόπον. *Luc.* 14:10. 19:5. 𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰: Super petram; ἐπὶ τῆς πέτρας. *Luc.* 8:13. 𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰: Super petram; ἐπὶ τὴν πέτραν. *Luc.* 6:48. 𐍃𐌹𐌻𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Mirabantur super eo; ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ. *Marc.* 12:17. 𐌱𐌹 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Secundùm hæc; κατὰ ταῦτα. *Luc.* 17:30. 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌺𐌿𐌽𐌾𐌰: Ab hac generatione; ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. *Luc.* 17:25. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌴𐌻𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌹̈𐌽 𐌰𐌹𐍅𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽: In hoc tempore & in sæculo futuro; ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ. *Luc.* 18:13. 19:42. 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌹𐌻𐌷-𐌼𐌹𐌽: De nube; ἐκ τῆς νεφέλης. *Luc.* 9:35. 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰-𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰: Extra vineam; ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. *Luc.* 20:15. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽: Exi ab homine; ἔξελθε ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. *Marc.* 5:8. 9:25. 𐌴𐌹𐍃 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐍉𐌸𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰: Illi ignorabant verbum istud; οἱ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο. *Luc.* 9:45. 𐌼𐌰𐌹𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌴𐌹𐍃 𐌼𐌴𐍂𐌹𐌳𐌴-𐌳𐌿𐌽: Tantò magis plus prædicabant; μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. *Marc.* 7:36. 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌽𐌹 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌸 𐌴𐌹 𐌸𐌰𐌹 𐌰𐌷𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌿𐍆𐌷𐌰𐌿𐍃-𐌾𐌰𐌽𐌳. 𐌹̈𐌸 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌳 𐌹̈𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐌽𐌰𐌼𐌽𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰: In hoc nolite gaudere, quia spiritus vobis subjiciuntur; gaudete verò quòd nomina vestra; ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται. χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα. *Luc.* 10:20. 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌵𐌰𐌼: Ad hoc veni; εἰς τοῦτο ἐλήλυθα. *Job.* 18:37. 𐌱𐌹 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌲𐌰: Secundùm hæc erit quâ die; κατὰ ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ. *Luc.* 17:30. *confer cum Lucæ* 6:23.

𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌴 𐌸𐌿𐌺. 𐌲𐌹𐍆: Omni petenti te, tribue; παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε, δίδου. *Luc.* 6:30.

𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌻𐌰𐌿𐍃𐌳𐌰 𐌳𐍂𐌰𐌺𐌼𐌹𐌽: Quam perdideram drachmam; τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. *Luc.* 15:9. 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐌳𐌰𐌲𐌰 𐌿𐍃𐌹̈𐌳𐌳-𐌾𐌰 𐌻𐍉𐌳: Quâ die exiit Lot; ᾗ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λώτ. *Luc.* 17:29. 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌼𐌱𐌹𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌰: Dignus est ut hoc illi præstes; ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο. *Luc.* 7:4, 43, 47. *item Luc.* 10:22. 𐍅𐌰𐌹𐍂 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌼-𐌼𐌴𐌹 𐌸𐍉𐍃 𐌿𐌽𐌷𐌿𐌻𐌸𐍉𐌽𐍃 𐌿𐍃𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌴𐌳𐌿𐌽: Vir à quo dæmonia exierant; ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια. *Luc.* 8:38. 𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐌽𐌹𐌰𐌹𐌽𐍃𐌷𐌿𐌽 𐌰𐌹𐍅 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌴 𐍃𐌰𐍄: In quem nemo unquam hominum inse-

Digitized by Google

insedit; ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε. *Luc.* 19:30. **STƛINS ψƛMMEI NSKNSNN TIMKGƛNS**: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes; λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. *Luc.* 20:17. **FKƛM ψƛMMEI YENEIƌ ƛNƌNIMƛN**: A quibus speratis recipere; παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν. *Luc.* 6:34. **ψƛMMEI YESINƌ IN ΓƛKƌƛ MEINƛMMƛ**: His qui domi sunt; τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. *Luc.* 9:61. **IN ψƛMMEI NSFNƛNSƌEƌNN ƌƛΓSS ƛNƌƛNNMFTƛIS ÏS**: Dum complerentur dies assumptionis ejus; ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ. *Luc.* 9:51.

ψƛMMEI, Quod, ὅτι. *Marc.* 16:4. **FKSψNN ψƛMMEI SINN ΓƛSƛΘ ÏN ƛƛh**: Cognoverunt quòd visionem vidisset in templo; ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1:22. **FƛΓINSψ MIψ MIS. ψƛMMEI BIΓƛT ƛƛMB MEIN**: Congratulamini mihi, quia inveni ovem meam; συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου. *Luc.* 15:6. **ƛINS ÏZE ΓƛNMGƛNƌS ψƛMMEI hKƛINS YƛKψ**: Unus ex illis videns quia mundatus est; εἷς ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη. *Luc.* 17:15. *Joh.* 6:5. **ƌN ψƛMMEI**: Quòd; πρὸς τό. *Luc.* 18:1. *Locum attulimus in* **ƌN**, Ad.

ψƛMMNh ƌƛNKƛYƛKƌS NSƛNKIψ: Huic ostiarius aperit; τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει. *Joh.* 10:3. *Fortassè est ex* **ψƛMMEI Nh**, *sicuti* **ψƛNNh**, *Joh.* 6:27. *quod vide.*

ψƛN, Cùm; ὅτε. **ψƛN NSTƛNh ÏƛISNS ψS YƛNKƌƛ**: Cùm consummâsset Jesus hæc verba; ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους. *Matth.* 7:28. *Marc.* 1:32. *Joh.* 13:31. **ψƛN**, Cùm; ὅταν. **ψƛN BIƌGƛIS**: Cùm oras; ὅταν προσεύχῃ. *Matth.* 6:6. *Luc.* 14:10, 12, 13. &c. **ψƛKNh ψƛN ΓƛSƛΘ MƛNƛΓEI**: Cùm igitur videret multitudo; ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος. *Joh.* 6:24. 8:44. 9:5. **ψƛN**, Tum, tunc; τότε. **ψƛN ƛNƌhƛITƛ ÏM**: Tunc confitebor illis; τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς. *Matth.* 7:23. **ψƛN FƛSTƛNƌ**: Tunc jejunabunt; τότε νηστεύσουσι. *Matth.* 9:15. **ψƛN**, Quàm; ἤ. *Luc.* 15:7. **ψƛN**, Ergo; οὖν. *Matth.* 27:17. *Luc.* 3:10. *Joh.* 9:12, 15, 16, 18, 24. &c. **ψƛNƛMƛIS**, Adhuc, ampliùs; ἔτι. *Marc.* 5:35. 14:63. 15:5. *item* **GN ψƛNƛMƛIS**: *Luc.* 16:2. **ψƛN**, Autem; δέ. *Matth.* 27:1, 19. *Luc.* 1:56. 3:11, 12, 14, 15. &c. **Gƛh ψƛN**: Etenim; καὶ γάρ. *Luc.* 1:66. **ψƛNƛSEIψS NI ÏM YƛIKψS**: Ultrà non sum dignus; οὐκέτι. *Luc.* 15:19 & 21. *Joh.* 14:19 & 30. **NI ψƛNƛSEIψS ƛINShNN ΓƛSEΘNN**: Neminem ampliùs viderunt; *Marc.* 9:8. **ψƛNƌE**, Dumque ἕως. *Joh.* 12:36. **ψƛNƌE**, Quia, quòd; ὅτι. *Luc.* 2:30. *Joh.* 9:16. **ψƛNƌE NN. ψƛNƌE**, Si

Digitized by Google

Si autem; εἰ δὲ. *Joh.* 5:47. 8:46. 13:17. ϾλBλI ψλNꝺЄ: Si verò; εἰ δὲ. *Matth.* 6:30. ψλNꝺЄI, Quia, ὅτι. ⊙λ TλNϾλN ψλNꝺЄI FλN MЄINS λFNIMIψ λF MIS: Quid faciam quia dominus meus aufert à me. τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται ἀπ' ἐμοῦ. *Luc.* 16:3. ψλNꝺЄI λBIN NI KλNN: Quoniam virum non cognoſco; ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. *Luc.* 1:34. ψλNЄI, Ut; ἵνα. ÏΨ ψλNЄI VITЄIψ: Ut autem ſciatis; ἵνα δὲ εἰδῆτε. *Luc.* 5:24. MIψ ψλNЄI ÏS KRꝺIꝺλ ψλTλ ꝺN ÏM: Hæc illo loquente ad eos; ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς. *Matth.* 9:18. MIψ ψλNЄI VKRhITS VλS: Cùm accuſaretur; ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν. *Matth.* 27:12. *Marc.* 4:4. ψλN NN TλNϾλIS λKMλIRN: Cùm ergo facis eleëmoſynam. ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην. *Matth.* 6:2. ⊙λS ψλNNN Sλ SIϾλI: Quis igitur eſt iſte? τίς ἄρα οὗτός ἐστι; *Marc.* 4:41. ψλNNN BI λKKλNλM ÏZЄ NFKNNNλIψ ÏNS: Igitur ex fructibus eorum cognoſcetis eos; ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. *Matth.* 7:20. *Marc.* 14:6. ψλNNNh *occurrit Luc.* 10:28.

ψλNλ hλITλNλN ZЄλRTЄN: Qui vocatur Zelotes; τὸν καλούμενον Ζηλωτήν. *Luc.* 6:15. ψλNλ SKλλK ÏS: Servum ejus; τὸν δοῦλον αὐτοῦ. *Luc.* 7:3. NI ꝺKλIBЄI ψλNλ λλISλKI: Noli vexare magiſtrum; μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. *Luc.* 8:49. NIMIψ λF ÏMMλ ψλNλ SKλTT: Auferte ab illo mnam; ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν. *Luc.* 19:24.

ψλNЄI VIλꝺЄꝺNN: Quem voluiſſent; ὃν ἤθελον. *Matth.* 27:15. ψλNЄI BЄꝺNN: Quemcunque petiſſent; ὅνπερ ᾐτοῦντο. *Marc.* 15:6. ψλNЄI ϾλH NλMNIꝺλ ПλITRN: Quem cognominavit Petrum; ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον. *Luc.* 6:14. λNλ ψλNЄI ꝺKINSIψ: Super quem ceciderit; ἐφ' ὃν ἂν πέσῃ. *Luc.* 20:18. NNꝺ ψλNЄI ꝺλΓ ΓλλλIψ NλNЄλ ÏN λKKλ: Uſque in diem quâ intravit Noë in arcam; ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν. *Luc.* 17:27.

ψλNIN λNꝺhNλIꝺЄS: Ea revelâſti; ἀπεκάλυψας αὐτά. *Luc.* 10:21.

ψλNS FKIϾRNꝺλNS ÏZVIS: Diligentes vos; τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς. *Matth.* 5:46. *Luc.* 6:32. ψλNS NBIλhλBλNꝺλNS ΓλhλIλIꝺλ: Malè habentes curavit; τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσε. *Matth.* 8:16, 22. ΓλTλIhNN λλλ BI ψλNS ꝺλIMRNλKϾλNS: Nuntiaverunt omnia de iis qui dæmonia habuerant; ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. *Matth.* 8:33. ψλNS TVλλIF: τοὺς δώδεκα. *Matth.* 10:1. ψλNS ÏNNλKNNꝺλNS: τοὺς οἰκιακούς. *Matth.* 10:25. ψλNZЄI, Quos; οὕς. *Marc.* 2:26. 3:13. *Luc.* 5:9. 6:4, 13. ψλNSЄI *occurrit Marc.* 13:20.

ψλ-

Digitized by Google

þanuh auk atta gasiglida guþ: Hunc enim Pater signavit Deus; τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός. *Joh.* 6:27. *Videri autem potest* þanuh *istud positum pro* þanei uh, *sicuti* uh *istud passim additur quibusdam verbis atque adverbiis (ut mihi quidem videtur) euphoniæ gratiâ. Similiter quoque* þammuh, *Joh.* 10:3. *videtur esse ex* þammei uh.

þanuh, Ergo, igitur; οὖν. *Joh.* 6:13. 7:11. 8:21, 52, 59. 10:24. 11:12. þanuh, Cùm; ὅταν. *Marc.* 4:29. þanuh, Cùm; ὅτε. þanuh þan usdribana warþ so managei: Cùm autem ejecta esset turba; ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος. *Matth.* 9:25. *Confer cum illo* þan uh, *quod fuit in illo* þan *quod præcessit.* þanuh, Tunc; τότε. *Matth.* 8:26. 9:6, 14, 29, 37. 11:20. 27:3, 9, 13, 58. *Luc.* 14:10. ïþ biþe galiþun þai broþrjus ïs. þanuh jah ïs galaiþ ïn dulþ: Ut autem ascenderunt fratres ejus, tunc & ipse ascendit ad diem festum; ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν. *Joh.* 7:10. nauh þanuh ïmma rodjandin: Adhuc eo loquente; ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος. *Marc.* 5:35. 14:43. *Luc.* 15:20.

þar, Ibi; ἐκεῖ. þar saljiþ: Ibi manete; *Marc.* 6:10. *Luc.* 9:4. *Anglosax.* ðær. *Alam.* thar. *Dan.* der. *Angl.* there. *Belg.* daer.

þarei, Ubi; ὅπου. þarei ïst huzd ïzwar. þaruh ïst jah hairto ïzwar: Ubi est thesaurus vester, ibi est etiam cor vestrum; *Matth.* 6:21. þarei ïm ïk. þaruh sa andbahts meins wisan habaiþ: Ubi sum ego, ibi & minister meus erit; *Joh.* 12:26. & 14:3. *Anglosaxones* ðar ðar *dicunt.* þar þar bið ofermodignyss. þar byð eac teona. Ubi fuerit superbia, ibi erit & contumelia; *Scintillarius titulo* IV. *Vide quoque titulos* VI. XII. XIV. *Sæpiùs tamen simplex* ðær *usurpant, sicuti videre est in jam nunc adductis verbis Matth.* 6:21. *Joh.* 12:26. 14:3. *atque alibi passim.*

þarf, Necesse habeo; *Luc.* 14:18. ni þarft ei þuk ƕas fraihnai: Non opus est ut quis te interroget; *Joh.* 16:30. fanin þaurfts þis ïst: Dominus eo indiget; *Luc.* 19:34. ƕa þaurfte gataujiþ sis manna: Quid proficit homo? *Luc.* 9:25. þaurbuþ, Indigetis; *Matth.* 6:8. þaurbun, Indigent; *Matth.* 9:12. *Marc.* 2:17. *Luc.* 15:7. þaurbeimai, Opus habemus; *Joh.* 13:29. þaurfta, Indiguit; *Marc.* 2:25. þarba, Pauper; *Luc.* 10:21. *Joh.* 12:5. dugann allaþarba wair-

ΥΛΙΚψΛΝ: Cœpit omnium rerum penuriâ laborare; *Luc.* 15 : 14. *Anglo-saxonibus* ðeapf *eſt* Indigentia. ðeapfan, Egere. ðæpfa. ðapfa. ðeapfa. ðeapfende. ðopfende, Pauper, egenus. *Alamannis* thurft *eſt* Indigentia. tharben/Carere. thurftige/Egeni, pauperes. *Cimbris* ᛁᚠ ᚦᛅᚱᚠ *eſt* Indigeo. ᚦᛅᚱᚠ *vel* ᚦᚢᚱᚠᛅ, Indigentia. ᚦᚱᚠᛁᛘ *vel* ᚦᚱᚠᛁᚴᚠᚢᛦ, Omnium indigus. *Belgis* derben *eſt* Indigere. dorſt/durſt/Egeſtas. dorſtig/durſtig/Indigus, pauper. nood-durſtig/*vulgo* nood-druſtig/Neceſſarius.

ψΛΚΠh, Ibi, illic; ἐκεῖ. *Vide* ψΛΚΕΙ, Ubi; ὅπου. ψΛΚΠh, Autem; δέ. *Job.* 6 : 20. ψΛΚΠh *uſurpatur pro* οὖν, Ergo; ψΛΚΠh ψΛΝ ΓΛSΛΘ ΜΛΝΛΓΕΙ: Cùm ergo videret turba; ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος. *Job.* 6 : 14, 19, 24. 7 : 6. ψΛΚΠh *ponitur pro* Ecce, ἰδού. *Matth.* 9 : 3 & 18.

ψΛΤ ΪSΤ ΥΛΠΚSΤΥ ΓΧψS: Hoc eſt opus Dei; τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. *Job.* 6 : 29. ψΛΤ ႮΛψ: Hoc dixit; εἶπε τοῦτο. *Job.* 12 : 6. ψΛΤ ΛΙΝΕΙ, Tantùm, hoc ſolum; μόνον. *Matth.* 5 : 47. 8 : 8. 9 : 21. *Job.* 9 : 25.

ψΛΤΛ, Hic; οὗτος. ΝΙΠ ψΛΤΛ ΪSΤ SΛ ΤΙΜΚGΛ: Nonne hic eſt faber? οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων; *Marc.* 6 : 3. *Ita Belgæ*; is dat niet den timmerman? ΒΙΚΙΝΝΛΝdΛΝS ΛΛΛ ψΛΤΛ ΓΛΥΙ: Percurrentes univerſam illam regionem; περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην. *Marc.* 6 : 55.

ψΛΤΛ, Quod; τό. ψΛΤΛ ΜΛΝΛΓΙΖΧ ψΛΙΜ: Quod abundantius eſt; τὸ περισσὸν τούτων. *Matth.* 5 : 37. *Luc.* 16 : 15. ΝΙΜΠh ψΛΤΛ ΒΛdΙ ψΕΙΝ: Tolle grabatum tuum; ἆρον τὸν κράββατόν σου. *Marc.* 2 : 11. ψΛΤΛ ΘΛh ψΕΙ ΥΙΛΕΙψ: Quodcunque volueritis; ὃ ἐὰν θέλητε. *Job.* 15 : 7. *& mox commate* 16; ψΛΤΛΘΛhψΕΙ ΒΙdGΛΙψ: Quodcunque petieritis; ὅ, τι ἂν αἰτήσητε.

ψΛΤΛ, Hoc; τοῦτο. ΤΛΥΕΙ ψΛΤΛ: Fac hoc; ποίησον τοῦτο. *Matth.* 8 : 9. ψΛΤΛ SΛΜΧ ΤΛΝGΛΝd: Hoc ipſum faciunt; τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. *Matth.* 5 : 46. ψΛΤΛ ΛΠΚ ΪSΤ ΥΙΤΧψ GΛh ΠΚΛΠFΕΤΕΙS: Hæc enim eſt Lex & Prophetæ; οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. *Matth.* 7 : 12. ΛΓΓΥΠ ψΛΤΛ dΛΠΚ: Anguſta eſt porta; στενὴ ἡ πύλη. *Matth.* 7 : 14. *Dicebant &* ψΛΤΠh, *quod vide ſuo loco.*

ψΛΤΛ, Hæc; ταῦτα. ΘΛψΚΧ ψΛΜΜΛ ψΛΤΛ: Unde huic hæc? πόθεν τούτῳ ταῦτα; *Marc.* 6 : 2.

ψΛΤΕΙ, Quòd; ὅτι. *Matth.* 5 : 20, 21, 22, 27, 28, 31. *&c.* *Job.* 6 : 22, 24, 26, 46, 61, 65. *&c.* ΠΝd ψΛΤΕΙ ΪS ΪΝ ΥΙΓΛ: Dum es in viâ; *Matth.*

Digitized by Google

Matth. 5:25. **warþ bi þe afar þatei**: Factum est deinceps; ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς. *Luc.* 8:1.

þatei, Quod; ὅ. *Matth.* 10:27. 27:60. **þatei nu goþ gawaþ. manna þamma ni skaidai**: Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet; ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. *Marc.* 10:9. **þatei skuldedum taujan. gatawidedum**: Quod debuimus facere, fecimus; ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν. *Luc.* 17:10.

þatei wairþai sind jainis aiwis niutan: Qui digni sunt habiti illo sæculo frui; οἱ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν. *Luc.* 20:35.

þatei, Quæ; ἅ. **gateihats Iohannen þatei gaseƕuts**: Renuntiate Johanni quæ vidistis; ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε. *Luc.* 7:22. **þisƕazuh galaubjai þatei þatei qiþiþ gagaggiþ**: Quicunque crediderit quia quodcunque dixerit fiet; ὃς ἂν πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται. *Marc.* 11:23.

þatuh Abraham ni tawida: Hoc Abraham non fecit; τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησε. *Joh.* 8:40. 14:8. *Ex simplici nempe* **þat** *vel* **þata**, Hoc, *fecerunt* **þatuh**, *adjiciendo illud* **uh**, *quod attentus Lector observabit innumeris in locis euphoniæ (ut mihi quidem videtur) causâ additum verbis, adverbiis, &c.* **þatuh samo**: Id ipsum; τὸ αὐτό. *Matth.* 27:44.

þaþro, Hinc; ἐντεῦθεν. *adverbium loci. Joh.* 18:36. **þaþroh**, Ex eo; ἀπὸ τότε. *adverb. temporis. Luc.* 16:16. **þaþroh**, Deinde, posthæc; εἶτα, ἔπειτα. *Marc.* 4:17, 28. 7:5. 8:25. *Joh.* 11:7.

þan *respondet Græco* ἄν. *Luc.* 9:46. 17:6. *Joh.* 8:42. **gaþan**, Forsitan; ἄν. *Joh.* 5:46. **þanhjaba** *ponitur pro* κἄν. **saei galaubeiþ an mis. þanhjaba dauþniþ. libaiþ**: Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet; *Joh.* 11:25. *Anglosaxones* ðeah *vel* ðeah þe *vel* ðeah hwæðere *dicunt. Angli* **though** *vel* **although**.

þan, An? *interrogativè*; ἤ; *Matth.* 11:3. *Luc.* 5:23. 6:9. 7:19. 20:22. *Joh.* 7:17. 18:34. *Scribitur &* **þanh**, *Luc.* 20:4.

þan, Quàm; ἤ. *Matth.* 5:20. 9:5. 11:22, 24. *Marc.* 9:43, 45, 47. 14:5. **niþan**, Nequaquam; *Matth.* 5:20. *confer cum Joh.* 8:42. *ubi tamen* **nih þan** *scribitur.* **airisþan**, Olim; *Luc.* 10:13. **swe-þan**, Verumtamen; *Matth.* 22:24.

Digitized by Google

𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌾𐌿𐍃, Spinæ; *Marc.* 4:7. *&* *Luc.* 8:7. 𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌻𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳𐌰 𐌰𐍆 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌿𐌼 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌱𐌰𐍃𐌾𐌰: Numquid colligunt de ſpinis uvas? *Matth.* 7:16. 𐌿𐍃𐍅𐌿𐌽𐌳𐌿𐌽 𐍅𐌹𐍀𐌾𐌰 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌿𐌼: Plexuerunt coronam de ſpinis; *Joh.* 19:2. 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌴𐌹𐌽𐌰 𐍅𐌹𐍀𐌾𐌰 𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Spineam coronam plectentes; *Marc.* 15:17. *Angloſaxonibus* ðoɲn *vel* ðẏɲn *eſt* Spina. *Alamannis* dorn / thorn. *Danis* torn *vel* tiørne. *Anglis* thorn. *Belgis* deurne / doorne. *Origo vocis videtur petenda ex* πείρων, Penetrans, acumine perfodiens. *Alii tamen potiùs habent deducere à* τείρειν, *quod idem eſt cum* τρύειν, Moleſtiâ afficere, cruciare, vexare. *Sic* τείρω *accepit is qui Argumentum ſcripſit Sophoclei Oedipodis tyranni, tanquam ex eo derivatum ſit* τύραννος. *Dictus eſt* τύραννος, *inquit*, κατὰ τὸ ἔτυμον, *quaſi* τείρων τοὺς λαοὺς καὶ ἀνίας ἐπιφέρων. *A ſpinæ interim ſimilitudine* deurne *vel* dorne van de geſpe *Belgis*, *quemadmodum &* ÞARN *Cimbris*, *dicta eſt* Acicula fibulæ. *immo* þørn *Iſlandis eſt* Fibula. *Belgarum adhæc* ſpelle / *ſicuti & Gallorum* eſpingle, *nec non Italorum* ſpillo, ſpilletto, *quæ* Aciculam *ſignificant*, *manifeſtè deſumta ſunt ex* Spinula; *quoniam rudior Patrum noſtrorum ætas acicularum loco ſpinas frequenter adhibere ſolebat*. *Appoſitè Tacitus de Germanorum moribus cap.* 17; Tegumen omnibus ſagum, fibulâ aut (ſi deſit) ſpinâ conſertum.

𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌿𐍃, Aridus. 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌾𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌾𐌰𐌽, Areſcere, ſiccari. 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐍃 𐌹̈𐍃 𐍃𐍉 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉 𐍅𐌰𐍃 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌿𐍃: Manus ejus dextra erat arida; *Luc.* 6:6. 𐌲𐌰𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌰𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿: Aridam habens manum; *Marc.* 3:1. 𐌲𐌰𐍃𐌴𐍈𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍃𐌼𐌰𐌺𐌺𐌰𐌽𐌱𐌰𐌲𐌼 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌾𐌰𐌽𐌰 𐌿𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌼: Viderunt ficum arefactam à radicibus; *Marc.* 11:20. 𐌲𐌰𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌽𐌹𐌸, Areſcit; *Joh.* 15:6. 𐌲𐌰𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌽𐍉𐌳𐌰, Exaruit; *Marc.* 4:6. 11:21. 𐌲𐌰𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌽𐍉𐌳𐌰 𐍃𐌰 𐌱𐍂𐌿𐌽𐌽𐌰 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌹𐍃 𐌹̈𐌶𐍉𐍃: Siccatus eſt fons ſanguinis ejus; *Marc.* 5:29. *Ab hac vocis* 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌿𐍃 *ſignificatione* 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌾𐌰𐌽 *eſt* Sitire. 𐌽𐌹 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌴𐌹𐌸: Non ſitiet; *Joh.* 6:35. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍈𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌾𐌰𐌹: Si quis ſitit; *Joh.* 7:37. *Anglis ratione loquendi quàm ſimillimâ* I am drie *eſt* Sitio, *à* drie / Siccus. *Cambrobritannis quoque* ſyched *eſt* Sitis. *&* ſychedu, Sitire, *à* ſych, Siccus, aridus. *Gothica verò* 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌿𐍃 *&* 𐌸𐌰𐌿𐍂𐍃𐌾𐌰𐌽 *valdè ſunt affinia Græco* θέρω *vel* θερμαίνω, Arefacio, ſicco. *Angloſaxonibus* ðẏɲꞅꞇ *vel* ðuɲꞅꞇ *eſt* Sitis. *Alamannis* thruſt / thurſt. *Danis* tørſt. *Anglis* thirſt. *Belgis* dorſt. *Iſlandis* mier þieſter *vel* þierſter *eſt* Sitio.

𐌸𐌴𐌴𐌹, Quia; ὅτι. *Joh.* 12:6. 𐌸𐌴𐌴𐌹, Ut; ἵνα. *Joh.* 6:38. *Dixerunt & contractè* 𐌸𐌴𐌹. *quod ſequitur*.

𐌸𐌴𐌹,

Digitized by Google

𐌸𐌴𐌹, *contractum est ex* 𐌸𐌴𐌴𐌹, Ut; *ἵνα. Joh.* 6:22. 13:34. 16:33. 𐌸𐌴𐌹, Quia; *ὅτι. Joh.* 7:35. 13:35, 38. 16:20, 26. *Matth.* 6:26. 𐌸𐌴𐌹, Quamdiu; *ἐφ' ὅσον. Matth.* 9:15.

𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃, Tuus; *Luc.* 2:48. 15:19, 27. 𐌱𐍂𐍉𐌸𐌰𐍂 𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃: Frater tuus; *Matth.* 5:23. 𐌸𐌴𐌹𐌽, Tua. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌼𐌴𐌹𐌽 𐌸𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐍃𐍄: Omnia mea tua sunt; *πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστι. Luc.* 15:31. *Joh.* 17:10. 𐌰𐌿𐌲𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽: Oculus tuus. 𐌻𐌴𐌹𐌺 𐌸𐌴𐌹𐌽: Corpus tuum; *Matth.* 5:29. 6:22, 23. 𐍄𐌰𐌹𐌷𐍃𐍅𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐍃: Dextra tua manus; *Matth.* 5:30. 6:3. 𐌰𐍄𐍄𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃: Pater tuus; *Matth.* 6:4, 6, 18. 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽: Nomen tuum; *Matth.* 6:9. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌿𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃: Regnum tuum. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃: Voluntas tua; *Matth.* 6:10. *Anglosax.* ðin. *Alam.* din. *Angl.* thine. *Belg.* dijn. *Græcis σὸς, & Doricè τεός.*

𐌸𐌴𐌹𐍈𐍉𐌽𐍃 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌿𐍃, Tonitrui filii; *Marc.* 3:17. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽 𐌸𐌴𐌹𐍈𐍉𐌽 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌽: Turba dicebat tonitru esse factum; *Joh.* 12:29. *Græcis θεῖον est* Sulphur; *quod monendum putavi.*

𐌸𐌹𐌽𐍃𐌾𐌰𐌽. 𐌰𐍄𐌸𐌹𐌽𐍃𐌾𐌰𐌽, Trahere, attrahere. 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌼𐌰𐌲 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽 𐌰𐍄 𐌼𐌹𐍃. 𐌽𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌰𐍄𐍄𐌰. 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌼𐌹𐌺. 𐌰𐍄-𐌸𐌹𐌽𐍃𐌹𐌸 𐌹̈𐌽𐌰: Nemo potest venire ad me, nisi Pater, qui misit me, traxerit eum; *Joh.* 6:44. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌿𐍃𐌷𐌰𐌿𐌷𐌾𐌰𐌳𐌰 𐌰𐍆 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹. 𐌰𐌻-𐌻𐌰 𐌰𐍄𐌸𐌹𐌽𐍃𐌰 𐌳𐌿 𐌼𐌹𐍃: Si exaltatus fuero à terrâ, omnia traham ad me ipsum; *Joh.* 12:32. *Verbum hoc retinuere Franci, qui aliàs Alamanni vel Theotisci nuncupantur.* afterthunsun / Detrahebant. afwithunsi[illegible] Detrahentes. thunsi / Extraxisti; *gl Lipsii.* thinsente thas nezzi fisgo / Trahentes rete piscium; *Tatianus* CCXXXVI, 7.

𐌸𐌹𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌹𐍃 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌷𐍄𐍉𐍃: Sermonis ministri; *τοῦ λόγου ὑπηρέται. Luc.* 1:2. 𐍆𐌰𐌽 𐌸𐌹𐍃 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌲𐌰𐍂𐌳𐌹𐍃: Dominus vineæ; *ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος. Luc.* 20:13, 15. 𐌸𐌰𐌹 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌿𐍃 𐌸𐌹𐍃 𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃: Filii hujus sæculi; *οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου. Luc.* 20:34. 7:31. 𐍆𐌰𐌽 𐌸𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌹𐍂-𐌽𐌴𐌹𐌸: Dominus operam ejus desiderat; *ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. Luc.* 19:31, 34. 𐌹̈𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌼𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃 𐌸𐌹𐍃 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌹̈𐌽 𐌷𐌹𐌼𐌹-𐌽𐌰𐌼 𐌹̈𐍃𐍄: Coram patre meo qui in cœlis est; *ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Matth.* 10:33. 𐌹̈𐌽𐌿𐌷 𐌸𐌹𐍃: Propter hoc; *ἕνεκεν τούτου. Marc.* 10:7.

𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌳𐌿𐌷 𐌸𐌰𐌳𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐍃: Quocunque iveris; *ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. Matth.* 8:19. *Marc.* 8:56. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌳𐌿𐌷 𐌸𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐍂𐌳𐌰: Quocunque introieritis in domum; *ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν. Marc.* 6:10.

Digitized by Google

𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌷𐌸𐌴𐌹 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐍃𐍉𐌺𐌴𐌹𐌸: Quæcunque orantes petitis; ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε. *Marc.* 11: 24. *Joh.* 11: 22. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌷𐌸𐌴𐌹 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌹𐌺: Quicquid petieris à me; ὃ ἐάν με αἰτήσῃς. *Marc.* 6: 23. *Joh.* 16: 23. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌸: Quicunque habet; ὃς ἂν ἔχῃ. *Marc.* 4: 25. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷 𐌸𐌴𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌿: Cuicunque volo; ᾧ ἐὰν θέλω. *Luc.* 4: 6. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌽𐍉𐌷 𐍃𐌰𐌴𐌹 𐌰𐍆𐌰𐌹𐌺𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌺: Quicunque negaverit me; ὅστις ἂν ἀρνήσηταί με. *Matth.* 10: 33. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐍂𐌿𐌷𐌸𐌴𐌹 𐌹𐌽𐌰 𐌲𐌰𐍆𐌰𐌷𐌹𐌸: Ubicunque eum apprehenderit; ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ. *Marc.* 9: 18. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹, Quodcunque; ὃ ἐάν. *Marc.* 7: 11. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷 𐌴𐌹 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌹 𐌳𐌿 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌰: Quicunque dixerit huic monti; ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ. *Marc.* 11: 23. 𐌸𐌹𐍃𐍈𐌹𐌶𐌿𐌷𐌸𐌴𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐍃: Quodcunque vis; ὃ ἐὰν θέλῃς. *Marc.* 6: 22.

𐌸𐌹𐌿𐌱𐍃, Fur; κλέπτης. *Joh.* 10: 10. 12: 6. 𐌸𐌹𐌿𐌱𐍉𐍃, Fures; κλέπται. *Matth.* 6: 19. *Joh.* 10: 8. 𐌸𐌹𐌿𐌱𐌾𐌰, Furta; κλοπαί. *Marc.* 7: 22. 𐌸𐌹𐌿𐌱𐌾𐍉, Clanculum; λάθρᾳ. *Joh.* 11: 28. 𐌸𐌹𐌿𐌱𐌾𐍉, In occulto; ἐν κρυπτῷ. *Joh.* 18: 20. *Anglosaxonibus* ðeoƒ *est* Fur. *Alamannis* thiob / thiub / thiup / dieph. *Cimbris* ᚦᛁᛅᚠ. *Danis* tyff. *Islandis* tioffur. *Anglis* theef / thief. *Belgis* dief. *Omnia singularem habent affinitatem cum Græco* διφᾷν, *quod Hesychio exponitur* ζητεῖν, ψηλαφᾷν, ἐρευνᾷν, Quærere, contrectando perscrutari, investigare. *unde Græcis* τοιχοδιφήτωρ *idem est cum* τοιχωρύχος, Effractor parietum, fur nocturnus.

𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰, Gens; ἔθνος. *Joh.* 18: 35. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐍉𐍃, Gentes; *Matth.* 6: 7. *Græcè* ἐθνικοί. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐍉𐍃, Gentiles; *Joh.* 12: 20. *Græcè* Ἕλληνες. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍉𐌽, Regnare; *Luc.* 19: 27. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍃, Rex; *Matth.* 27: 11. *Marc.* 6: 14. & 15: 2. *Luc.* 19: 38. *Joh.* 18: 37. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌹𐌽𐌰𐍃𐍃𐌿𐍃, Regnum; *Matth.* 6: 10. 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌹, Regnum; *Matth.* 6: 13. *Cimbris* ᚦᛁᛅᚦ *est* Gens. ᚦᛁᛅᚦ ᚠᛅᚱᚠᚢᚼ· ᚼᚱᚢᛅᛚᛘᛁᚾ ᚠᛅᚱᚠᚢᚼ, Monarcha. ᚦᛁᛅᚦ ᛒᚱᛅᚢᛏ. ᚦᛁᛅᚦ ᛘᛁᚦ, Publica via. ᚦᛁᛅᚦ ᚱᛅᛅᚦ, Præsentissimum consilium. ᚦᛁᛅᚦ ᛡᛅᚠᚢᚼ, Celeberrimus faber. ᚦᛁᛅᚦ ᛋᚠᛅᛚᛘᚦ, Præstantissimus poëta. ᛅᛚᛘᚢᚦᛅ, Vulgus. ᛁᛚᛘᚢᚦᛁ, Malorum consortium. *Anglosaxonibus* ðeoð *est* Gens. ðeoða, Gentes. ðeoða ƒolc, Gentium populus. elðeoðıʒ, Peregrinus. ðeoðlic nama, Gentile nomen. ðeoðƿıta, Philosophus, vir doctus & scientiâ suâ publico utilis. ðeoð ſceaða, Tyrannus, publicus omnium latro. ðeoð ƒeonð, Publicus omnium hostis. ðeoð loʒan, Qui mendaciis totas gentes seducunt. ðeoðlicetere, Summus hypocrita. &c. *Alamannis sive Theotiscis* thiota *est* Gens. *Tatiani harmonia euangelica* cxcv, 3; thin thiota inti bisgoffa saltun thih mir / Tua gens & pontifices tradiderunt te mihi. *ubi nos hæc annotavimus.* lant thiot *sunt* Populares *Otfrido* iv, 21, 23. thiat / Gens. thiade / Gente.

Digitized by Google

Gente. theado/ Gentium. thiadon/ Nationes. thiede/ Gentes. thiade funni/ Generationes; *glossæ Lipsii.* deota/ Plebis; *Kero.* *Omnia videntur derivari posse ex veteri* ðeodan *vel* geðeodan, Jungere se alicui, associari. *unde* ðeodrædenn *vel* geðeodrædenn *est* Consortium, societas. *Sequentia etenim verba Regulæ Benedicti cap.* 48, Neque frater ad fratrem jungatur horis incompetentibus, *hunc in modum paraphrasticè reddidit glossator Anglosaxonicis:* ne nan broðor wið oðerne ne ðeode. ne mid his geðeodrædenne ne lette on unðerlicum timan:· *Huc etiam facit illud gl R,* 99; geþafendlic ðeodnys, Habilis conjunctio. *& sic originationis hujus respectu* ðeod *propriè denotabit Multitudinem se in unum aliquod corpus consociantem, seq; ad Principis alicujus ductum atque arbitrium applicantem. Similem etymologiæ rationem observa quoque in voce* folc, Populus: *estq; Multitudo in eo consentiens ut hunc illúmve ducem communi consensu sequatur. Ab hoc* thiod *vel* diet *(nam ita quoque scribebant posterioris ævi scriptores)* Diæta *patribus nostris dicebatur* Conventus publicus, sacri imperii comitia. *de quibus festivum Caroli* v *dictum,* Diæta diætam parit, & partus suffocat matrem. *Vide Goldasti animadv. in Parænesin Tyrolis Scotorum regis* § 24. *Ab hoc etiam* theod *factum est* theotisc/ Gentilis: *unde Francis sive Alamannis omnes gentis suæ homines* Theotisci *dicebantur; & lingua Francica sive Alamannica nuncupabatur iis* Theotisca, *quasi dicas* Gentilis sive vernacula. *Anglosaxonibus quoque* geðeod *vocabatur* Lingua vernacula. *unde frequenter in monumentis Anglosaxonicis occurrit* ꝥ is gereht on ure geðeode, Quod est interpretatum in nostrâ linguâ. *In* LL *quoque Frisicis* **bithioten** *est* Interpretari, explicare. *Belgæ etiamnum* **bedieden** *vel* **beduyden** *dicunt. Hos interim loquendi modos ex eo natos arbitror, quòd gens latissimè diffusa & strenua, propriæ magnitudinis admiratione, sibi potissimùm nomen* Gentis, *ac suæ præcipuè linguæ nomen* Gentilis linguæ *competere judicaret. Simillimum non ignobilis fidentiæ testimonium in vett Belgis observavimus in annotatis ad Tatiani* x, 1. *ubi inquirimus in originem verbi* belgan / Irasci.

þiumagus, Puer; *Matth.* 8: 6, 8, 13. *Propriè accipiendum de servilis conditionis puero; nam qui Lucæ* 7: 7 þiumagus *dicitur, ejusdem capitis tmemate* 2 *dictus est* skalks. *Unde liquet* þiumagus *compositum esse ex illo* þiu, *quod respondet Anglosaxonico* ðeow *vel* ðiow, Servus, famulus. *&* magus, Puer, filius. *quod vide suo loco.*

þiuþ, Bonum. þiuþeigs, Bonus. þiuþeigs manna us þiuþeigamma huzda hairtins seinis usbairiþ þiuþ: Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum; *Luc.* 6: 45. ƕa mik qiþis þiuþeigana. ni ainshun þiuþeigs niba ains guþ: Quid me dicis bonum? nemo bonus, nisi solus Deus; *Luc.* 18: 19.

Digitized by Google

18:19. 𐌱𐌰𐌲𐌼𐍃 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌴𐌹𐌲𐍃: Arbor bona; *Matth.* 7:18. 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌹 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌴𐌹𐌲𐌰: Magister bone; *Luc.* 18:18. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌴 𐌲𐌰𐍃𐍉𐌸𐌹𐌳𐌰 𐌲𐍂𐌴𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Bonis satiavit esurientes; *Luc.* 1:53. *Hinc* 𐌸𐌹𐌿𐌸𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽, Benefacere. & 𐌿𐌽𐌸𐌹𐌿𐌸𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽, Malefacere; *Marc.* 3:4. *Luc.* 6:9. *Hinc etiam* 𐌸𐌹𐌿𐌸𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉𐌽 *est* Euangelizare, *i. bonum afferre nuntium*; *Luc.* 3:18. *quod respondet Anglosaxonico* ȝodspellian. *Vide quæ diximus in* 𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉𐌽. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌴𐌹𐌲𐍃 *etiam est* Benedictus; εὐλογητός. *Luc.* 1:68. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰, *itidem* Benedictus; εὐλογημένος. *Marc.* 11:9. *Luc.* 19:38. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌾𐌰𐌽 *est* Benedicere. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌾𐌰𐌹𐌸 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐍅𐍂𐌹𐌺𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Benedicite persequentes vos; *Matth.* 5:44. *Luc.* 6:28. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌲𐌿𐌸: Benedicens Deum; *Luc.* 1:64. 𐌲𐌰𐌸𐌹𐌿𐌸𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Benedicens; *Marc.* 8:7. 𐌲𐌰𐌸𐌹𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰, Benedixit; *Luc.* 9:16.

𐌸𐌹𐍅𐌴, Famulus; *Luc.* 16:13. 𐌸𐌹𐍅𐌹, Ancilla; *Joh.* 18:17. *Anglosaxonibus* ðeop *vel* ðiop *est* Servus. ðeopa *vel* ðipa, Ancilla. *Alamannis* thiu *est* Ancilla. *Cimbris* ᚦᛁ *est* Mancipium. *Omnia videntur esse ex* θέω, Curro. *vel ex* θύω, Impetuose feror; *quòd famulantes mirâ sedulitate ultrò citróq; cursitare & commissa sibi munia strenuè obire soleant. Græci certè eandem ob caussam à* κονίω, Propero, festino, *fecerunt* κονίτης & διάκονος. *Servulo nomen* Dromonis *indidit* Comicus. Ambactus *denique dicebatur olim vocabulo merè Latino (si audimus Salmasium in Augustæ historiæ scriptores paginâ* 486) *Servus mercenarius qui se mercedis gratiâ patiebatur hàc illàc circumduci atque circumagi.* Ambagere *enim veteribus erat* Circumagere. *Cæterùm de his vide* 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌷𐍄𐍃.

𐌸𐌹𐌶. 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹. 𐌸𐌹𐌶𐌴. 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹. &c. 𐌽𐌹𐌿 𐌺𐌰𐍂𐌰 𐌸𐌿𐌺 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌽𐌰𐌼: Non ad te pertinet quia perimus? οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; *Marc.* 4:38.

𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹. 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌽𐌰𐌷𐍄: Illâ nocte; ταύτῃ τῇ νυκτί. *Luc.* 17:34. 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰𐌹: Ipsâ horâ; αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. *Luc.* 2:38. 7:21. 10:21. 20:19. 𐌲𐌰𐍃𐍉𐌺 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌱𐍂𐌹𐌽𐌽𐍉𐌽: Increpavit febrim; ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ. *Luc.* 4:39. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲: In civitate; ἐν τῇ πόλει. *Luc.* 7:37. 10:11, 12. 18:3. 𐌹̈𐌽 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌳𐌰𐌲𐌴: In unâ dierum; ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν. *Luc.* 8:22. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐍃𐍃𐌰𐌹: In resurrectione; ἐν τῇ ἀναστάσει. *Luc.* 20:33. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌰𐌻𐌷: In templo; ἐν τῷ ναῷ. *Luc.* 1:21. 19:47. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌴𐌹𐌽: In synagogâ; ἐν τῇ συναγωγῇ. *Luc.* 4:20. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹𐌴𐌹 𐌹̈𐌽𐌽𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: In quod introeuntes; ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι. *Luc.* 19:30. 𐌵𐌰𐌸 𐌳𐌿 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌰𐍆𐌰𐍂𐌻𐌰𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐍃𐌹𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽: Dixit sequentibus se turbis; εἶπε

τοῖς ἀκο-

Digitized by Google

τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ. *Luc.* 7:9. *& rursus commate* 44; 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍃𐌹𐌺 𐌳𐌿 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌵𐌹𐌽𐍉𐌽: Conversus ad mulierem; στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα. *vide quoque comma* 50. 𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌿𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰𐌹: Surgens de synagogâ; ἀναστὰς ἐκ τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 4:38. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹: Exeuntes de civitate illâ; ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης. *Luc.* 9:5. 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌹 𐍆𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰𐌹𐌴 𐌿𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽: Quidam Pharisæorum de turbis; τινὲς τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου. *Luc.* 19:39. 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹 𐍃𐌰𐌼𐍉𐌽 𐌼𐌹𐍄𐌰𐌳𐌾𐍉𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌰𐌹𐌴𐌹 𐌼𐌹𐍄𐌰𐌳. 𐌼𐌹𐍄𐌰𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Eâdem mensurâ quâ mensi fueritis, remetietur vobis; τῷ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. *Luc.* 6:38. *Confer cum Marc.* 10:39.

𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌴 𐌰𐍃𐍄𐌰𐌸: Horum verborum veritatem; ὧν λόγων τὴν ἀσφάλειαν. *Luc.* 1:4, 45, 70, 71. 4:6. 5:3, 9. 9:8, 27. *&c.* 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍃𐍅𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌹𐌶𐌴 𐌹̈𐍃𐍄 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳𐌹 𐌲𐍉𐌸𐍃: Talium est regnum Dei; τῶν τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. *Luc.* 18:16. 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍃𐌴𐍈𐌹 𐍇𐍂𐌹𐍃𐍄𐌿 𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽𐍃: Nisi priùs videret Christum Domini; πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν κυρίου. *Luc.* 2:26. *pro eo tamen ejusdem capitis commate* 21 *legas* 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹, πρὸ τοῦ. 𐍅𐌰𐌹𐍂 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌹̈𐌰𐌴𐌹𐍂𐌿𐍃: Vir cui nomen Jairus; ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος. *Luc.* 8:41. *pro quo tamen Luc.* 1:27. *&* 2:25 *legimus* 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹 𐌽𐌰𐌼𐍉:

𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌹̈𐍉𐍃𐌴𐍆: Cui nomen Joseph; ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ. *Luc.* 1:27. 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐍃𐍅𐌼𐌰𐌹𐍉𐌽: Cui nomen Simeon; ᾧ ὄνομα Συμεών. *Luc.* 2:25. *Pro isthoc tamen* 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹, *ut proximè vidimus, scribitur etiam* 𐌸𐌹𐌶𐌴, *Luc.* 8:41. 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹 𐌹̈𐌺 𐌽𐌹 𐌹̈𐌼 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍃 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽 𐍃𐌺𐌰𐌿𐌳𐌰𐍂𐌰𐌹𐍀 𐍃𐌺𐍉𐌷𐌹𐍃 𐌹̈𐍃: Cujus ego non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus; οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. *Luc.* 3:16. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹: Propter quod; οὗ εἵνεκεν. *Luc.* 4:18. οὗ χάριν. *Luc.* 7:47. διὰ τί. *Luc.* 7:47. *&* 18:5. δι' ἣν αἰτίαν. *Luc.* 8:47. ἀνθ' ὧν. *Luc.* 19:44. 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹: Priusquam; πρὸ τοῦ. *Luc.* 2:21. *Cum quo aliquam habet similitudinem ejusdem capitis commate* 26, 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌸𐌹𐌶𐌴 𐍃𐌴𐍈𐌹 𐍇𐍂𐌹𐍃𐍄𐌿 𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽𐍃: *quod fuit in proximè præcedente* 𐌸𐌹𐌶𐌴.

𐌸𐌹𐌶𐍉𐍃 𐍃𐌰𐌻𐌱𐍉𐌽𐌰𐌹𐍃: Unguenti; τοῦ μύρου. *Joh.* 12:3. 𐌸𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲𐍃 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐌲𐌰𐌽𐍉𐌷𐌰𐌹: Civitatis turba multa; τῆς πόλεως ὄχλος ἱκανός. *Luc.* 7:12. 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌹𐌶𐍉𐍃 𐌼𐌰𐌲𐌰𐌸𐌰𐌹𐍃 𐌼𐌰𐍂𐌹𐌰𐌼: Nomen virginis Maria; τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. *Luc.* 1:27. 𐌵𐌹𐌽𐍉 𐌸𐌹𐌶𐍉𐌶𐌴𐌹 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄𐌰𐍂: Mulier cujus filia; γυνὴ ἧς θυγάτριον. *Marc.* 7:25. *Joh.* 11:2. 𐌽𐌹 𐌳𐌿 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽 𐌸𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌽𐌳𐌹𐌸𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌷𐌴𐌻𐌹𐌰𐍃: Ad nullam

Digitized by Google

lam illarum missus est Elias; πρὸς οὐδεμίαν αὐτ͂ ἐπέμφθη Ἠλίας. *Luc.* 4:26.

ψIZNh *fortasse ponitur pro* ψIZE *vel* ψIZEI Nh, *ut supra observavimus in* ψΛNNh *&* ψΛKNh. SΛEI SKΛMΛIψ SIK MEINΛ. ψIZNh SNNNS MΛNS SKΛMΛIΔ: Qui me erubuerit, hunc filius hominis erubescet; ὃς ἂν ἐπαισχυνθῇ με, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται. *Luc.* 9:26.

ψλΛhSNՁΔΛ. *Occurrit in* ΓΛψλΛhSNՁΔΛ, Turbata est; *Luc.* 1:29.

ψλΛIhΛNΔS. *Vide* ΓΛψλΛIhΛNΔS, Amplectens; *Marc.* 10:16.

ψλΛNNS ΛSTS: Tener ramus; *Marc.* 13:28. *Fortasse est à* θάλλων, Virens, germinans; *prout nempe* θάλλειν, Virere, pullulare, *propriè dicitur de plantarum stirpibus atque arboribus prima tenelláq; germina emittentibus.* θαλλὸς, Ramus virens.

ψλΛNS, Fuga. *Vide proximè sequens* ψλΛINhΛN, Fugere.

ψλΛINhΛN. ΓΛψλΛINhΛN, Fugere. ψλΛINhΛN FΛNKΛ ψΛMMΛ ΛNΛYΛIKψIN hΛTIZΛ: Fugere à venturâ irâ; *Luc.* 3:7. ψλΛINhIψ, Fugit; *Joh.* 10:12. ψλΛINhΛIψ, Fugite; *Matth.* 10:23. ΛFψλΛINhIψ, Fugit; *Joh.* 10:13. ΓΛψλΛΛNhNN, Fugerunt; *Matth.* 8:33. *Marc.* 5:14. 14:50. ψλΛNhS, Fuga; *Marc.* 13:18. *Anglo-saxonibus* fleon *est* Fugere. *Alamannis* fliohen. *Cimbris* ᚼᛒ ᚠᛚᛁᛅ. *Danis* flye. *Anglis* flie. *Belgis* vlieden / vlien. *Videntur esse ex Anglosaxonico* fleogan, Volare; *propter miram volandi fugiendiq; similitudinem. Notissimum est illud poëtæ Mantuani* —— pedibus timor addidit alas. *Alamannicum verò* fliogen *vel* flioghen *proximè accedit ad Gothicum* ψλΛINhΛN. *facili commutatione literæ* θ *in* φ. *nam & Æöles olim pro* θλᾶται, *dicebant* φλᾶται. *pro* θλίβειν, φλίβειν. *pro* θὴρ, φὴρ. *&c.*

ψՁ SKՁhSΛΛ: Dæmones; οἱ δαίμονες. *Matth.* 8:31. ψΛI hΛΛΔΛNΔΛNS ψՁ SYEINΛ: Qui pascebant porcos; οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους. *Marc.* 5:14. *Luc.* 8:33. ψՁS MΛNΛΓEINS: Turbæ; οἱ ὄχλοι. *Luc.* 9:11, 18. ΓΛSΛIΘΛNΔS ψՁS MΛNΛΓΛNS: Videns turbas; ἰδὼν τοὺς ὄχλους. *Matth.* 9:36. ΓΛSΛIΘΛNΔΛNS ψՁ VΛNKψΛNՁ: Visis his quæ fiebant; ἰδόντες τὰ γινόμενα. *Matth.* 27:54. ψՁ TYΛ: Duo. οἱ δύο. *Marc.* 10:8. ΓΛSΛIΘΛNΔΛNS ψՁ KEIKՁN: Videntes terræmotum; ἰδόντες τὸν σεισμόν. *Matth.* 27:54.

ψՁ *fœmininè pro* Eam, illam; αὐτήν. *Matth.* 9:22. *Marc.* 1:31. 5:32. 6:17. 7:30. 12, 19, 21, 22, 23. *&c.* TΛNGIψ ψՁ hՁKINՁN: Facit eam

Digitized by Google

eam mœchari; *Matth.* 5:32. 𐌵𐌰𐌸 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌸𐍉 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌰: Dixit ei omnem veritatem; *Marc.* 5:33. 𐍄𐍉𐌱𐍂𐌹𐌲𐌲 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐌰 𐌸𐍉 𐍆𐍂𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍉𐌽: Proferte ſtolam primam; *Luc.* 15:22. 𐌸𐍉𐍃𐌴𐌹, Quæ; αἵτινες. *Matth* 27:55. *Luc.* 10:13. *Pro quo etiam* 𐌸𐍉𐌶𐌴 *ſcribitur*, *Marc.* 15:41.

𐌸𐍉 *neutrum ſingulariter. item* 𐌸𐍉𐌴𐌹. 𐌸𐍉 𐍄𐌰𐌹𐌺𐌽: Hoc ſignum; τὸ σημεῖον. *Joh.* 12:18. 𐌰𐍄𐌱𐌰𐌹𐍂 𐌸𐍉 𐌲𐌹𐌱𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰: Offer munus tuum; *Matth.* 5:24. 𐌰𐍄𐌱𐌰𐌹𐍂 𐌲𐌹𐌱𐌰 𐌸𐍉𐌴𐌹 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌰𐌿𐌸 𐌼𐍉𐍃𐌴𐍃: Offer munus quod præcepit Moſes; *Matth.* 8:4.

𐌸𐍉. 𐌸𐍉𐌴𐌴𐌹. 𐌸𐍉𐌴𐌹 *neutra pluraliter.* 𐌸𐍉 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌿𐌱𐌹𐌻𐍉𐌽𐌰: Omnia hæc mala; πάντα ταῦτα τὰ πονηρά. *Marc.* 7:23. 𐌸𐍉 𐌱𐌰𐌳: Hæc orabat; ταῦτα προσηύχετο. *Luc.* 18:11. 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌸𐍉 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰: Omnia hæc verba; *Luc.* 1:65. 19:34. 𐌸𐍉 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰 𐌸𐍉𐌴𐌹 𐌹̈𐌺 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Verba quæ locutus ſum vobis; *Joh.* 6:63. 𐌷𐌰𐌶𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌲𐍉𐌸 𐌹̈𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹𐌶𐌴 𐌸𐍉𐌴𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌰𐌿𐌽: Laudantes Deum in omnibus quæ audierant; *Luc.* 2:20. *at* 𐌸𐍉𐌴𐌹 *mox occurrit ejuſdem capitis tmemate* 33. *ſicuti & Luc.* 1:20. 𐌲𐌹𐌱𐌹𐌸 𐌸𐍉 𐌺𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌹𐍃 𐌺𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐍉 𐌲𐍉𐌸𐍃 𐌲𐍉𐌸𐌰: Reddite quæ ſunt Cæſaris, Cæſari; & quæ ſunt Dei, Deo; ἀπόδοτε τὰ καίσαρος καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. *Luc.* 20:25. *Marc.* 12:17.

𐌸𐍂𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Currere. 𐌸𐍂𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Currens; *Marc.* 15:36. *Luc.* 15:20. 𐌱𐌹𐌸𐍂𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰: Præcurrens; *Luc.* 19:4. 𐌸𐍂𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌿𐍃 𐌹̈𐌼: Currebat unus ex iis; *Matth.* 27:48. *atque adeò me poſtremus iſte locus oportunè monet hinc lucem accipere ſequentia venerabilis Bedæ verba libro Quinto, cap.* 6; þa ȝeæꞃnꝺon hi ꞅume ðꞃaȝe ⁊ eꞅꞇ hpuꞃꞅon: Tum ſæpiùs huc atque illuc concitatis in curſum equis revertebantur. poꝺðꞃaȝa, Furor, inſania; *Paſtoral.* XXVI, 6. *ac fortaſſe quoque ab hac origine eſt* 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽 *iſtud, quod* Mammonam *denotat Luc.* 16:9 & 11. *ob inſanum præcipitémq; curſum divitias conſectantium. Notum eſt illud poëtæ Venuſini,*

Impiger extremos currit mercator ad Indos,
Per mare, pauperiem fugiens, per ſaxa, per ignes.

Aliam interim de origine compoſiti 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽 *conjecturam vide in* 𐌼𐌰𐌼𐌼𐍉𐌽. *Manifeſtè quoque huc pertinent* thrado *vel* thrato (*Belgæ* draade *dicunt*) *quæ apud Tatianum ac Willeramum frequenter uſurpantur pro* Vehementer, valdè, nimis, citò. *videntúrq; potiſſimùm intelligi de rebus cum quodam impetu curſúq; veluti ex improviſò ingruentibus. Vide obſervata noſtra ad Willerami paginam* 46. *ſicuti & annotata in Tatiani* LX, 17. *Inſuper etiam hoc vide, an non aliquam cum hoc verbo habeat affinitatem, quòd* θράξεται *Heſychio exp.* ταράσσεται. *item* θραξα-

κῶν, πορευθῶν. θρέξαντες *denique*, ἐλαφρῶς ἐπελθόντες.

𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽, Hortari, consolari. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌸𐌹𐌿𐌸𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉𐌳𐌰: Multa exhortans euangelizabat; *Luc.* 3:18. 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Consolantes; *Joh.* 11:31. 𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌹̈𐌾𐍉𐍃: Ut consolarentur eas; *Joh.* 11:19. *Quoniam verò solatia nimio dolore confusis adhibituri, jubere solent ut quis fiduciam sumat bonúmq; habeat animum, accipi quoque cœpit verbum pro* Confidere, *i. erecto confirmatóq; animo qualemcunque rerum exitum opperiri.* 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌺 𐌱𐌰𐍂𐌽𐌹𐌻𐍉: Confide fili; *Matth.* 9:2. *Marc.* 10:49. 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Confidite; *Joh.* 16:33. *Videtur interim* 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽 *affinitatem aliquam habere cum* θαῤῥύνειν *vel* θαρσύνειν, Audacem reddere, fiduciâ implere: *unde quoque descendunt Theotisca* troſt / Solatium. troſtan / ketroſtan / Consolari. *de quibus vide gl* C, 10. *in* Paraclitum.

𐌸𐍂𐌰𐌼𐍃𐍄𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌼𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰: Locustas edebat; *Marc.* 1:6.

𐌸𐍂𐌰𐍃𐌺. *Vide* 𐌲𐌰𐌸𐍂𐌰𐍃𐌺, Area; *Luc.* 3:17.

𐌸𐍂𐌴𐌹𐌷𐌰𐌽𐌳 𐌸𐌿𐌺 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃: Comprimunt te turbæ; *Luc.* 8:45. 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌹𐍃 𐌸𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽 𐌸𐍂𐌴𐌹𐌷𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌸𐌿𐍃: Vides turbam comprimentem te; *Marc.* 5:31. 𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Comprimebant eum; *Marc.* 5:24. *Luc.* 8:42. 𐌴𐌹 𐌽𐌹 𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹 𐌹̈𐌽𐌰: Ne comprimerent eum; *Marc.* 3:9. 𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌹𐌲𐍃: Arcta via; *Matth.* 7:14. *Anglosax.* ðriccan. ðrÿccan. *Alam.* thrucken. *Dan.* trycke. *Belg.* drucken *est* Comprimere. *Islandis* þraungur *est* Angustus. *Angl.* thronged. *Belg.* gedrongen. *Videntur affinitatem aliquam habere cum* τρύω, τρύχω, *vel* τρυχόω, Tero, attero, vexo. *Ad hoc interim* 𐌸𐍂𐌴𐌹𐌷𐌰𐌽 *retulimus etiam compositum* 𐍆𐌰𐌹𐌷𐌿𐌸𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽, *quod vide in* 𐌼𐌰𐌼𐌼𐍉𐌽.

𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃, Tres. *Cambrobritannis* dri. *Anglosaxonibus* ðreo. ðrÿ. *Alamannis* drio. *Cimbris* þrir. *Danis* tre. *Islandis* þryer. *Anglis* three. *Belgis* drij. *Græcis* τρεῖς. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌼 𐌷𐌻𐌹𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃: Faciamus tria tabernacula; *Marc.* 9:5. *Luc.* 9:33. 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Post tres dies; *Matth.* 27:63. *Marc.* 8:31. *Luc.* 2:46. 𐌱𐌹 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Trium dierum spatio; *Marc.* 15:29. 𐍃𐍅𐌴 𐌼𐌴𐌽𐍉𐌸𐍃 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃: Quasi mensibus tribus; *Luc.* 1:56. 𐌳𐌽 𐌾𐌴𐍂𐌰𐌽 𐌸𐍂𐌹𐌽: Annis tribus; *Luc.* 4:25. 𐍅𐌰𐍃 𐍈𐌴𐌹𐌻𐌰 𐌸𐍂𐌹𐌳𐌾𐍉: Erat hora tertia; *Marc.* 15:25. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌸𐍂𐌹𐌳𐌾𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌲: Usque in tertium diem; *Matth.* 27:64. 𐌸𐍂𐌹𐌼 𐍃𐌹𐌽𐌸𐌰𐌼: Ter; *Matth.* 26:75. *Marc.* 14:72.

Digitized by Google

14:72. *Joh.* 13:38. 𐌼𐌰𐌷𐍄 𐍅𐌴𐍃𐌹 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌱𐌰𐌻𐍃𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌱𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌽 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌹𐌶𐍉 𐌸𐌰𐌿 𐌸𐍂𐌹𐌾𐌰𐌷𐌿𐌽𐌳𐌰 𐍃𐌺𐌰𐍄𐍄𐌴: Poterat unguentum istud vænumdari plus quàm trecentis denariis; *Marc.* 14:5. 𐍃𐍅𐌴 𐌾𐌴𐍂𐌴 𐌸𐍂𐌹𐌾𐌴𐍄𐌹𐌲𐌹𐍅𐌴: Quasi annorum triginta; *Luc.* 3:23. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌽𐌳𐌹𐌳𐌰 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃 𐍃𐌹𐌻𐌿𐌱𐍂𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐌴: Retulit triginta argenteos; *Matth.* 27:3.

𐌸𐍂𐌹𐌿𐍄𐌰𐌽. *Occurrit in* 𐌿𐍃𐌸𐍂𐌹𐌿𐍄𐌰𐌽, Molestum esse.

𐌸𐍂𐌿𐍄𐍃𐍆𐌹𐌻𐌻, Lepra; *Matth.* 8:3. *Marc.* 1:42. 𐌸𐍂𐌿𐍄𐍃𐍆𐌹𐌻𐌻 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃, Leprosus; *Marc.* 1:40. 𐌸𐍂𐌿𐍄𐍃𐍆𐌹𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌷𐍂𐌰𐌹𐌽𐌾𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌽𐌳: Leprosi mundantur; *Matth.* 11:5. 𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽 𐌸𐍂𐌿𐍄𐍃𐍆𐌹𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐍃: Decem viri leprosi; *Luc.* 17:12. *Videtur autem Leprosis nomen hoc inditum à cutis aspredine: siquidem* 𐌸𐍂𐌿𐍄𐍃 *vel* 𐌸𐍂𐌿𐍃𐍄 *habuisse aliquam significationem aspritudinis, colligo ex Lucæ* 3:5; 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸 𐌿𐍃𐌸𐍂𐌿𐍃𐍄𐌴𐌹𐍃 𐌳𐌿 𐍅𐌹𐌲𐌰𐌼 𐍃𐌻𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌹𐌼: Erunt aspera in vias planas. *Anglosaxonibus certè* hreof. hreofl. hreofla. hreoflig. hreofol *est* Leprosus. *Alamannis* riob. *quæ liquet esse à* hreoh, Asper. *Belgis quoque* laserye / *& Gallis* ladrerie *dicta est* Lepra; *non à mendico illo euangelico ferâ scabie atque ulceribus fædo; unde Italis* mal de san Lazaro *dicta est Lepra; sed à* λάσιος, Hirsutus, hispidus. *Græcis etiam* λέπρα *dicta est à* λέπος *vel* λεπὶς, Squama, *vel à* λέπω, Desquamo; *quòd cutem reddat asperam scabrosámq; accedentibus decedentibúsve, atque inæqualiter interim exstantibus squamulis.* Elephantiasis *denique dicitur Latinis, ob cutis asperitatem non absimilem corio elephanti. Vide tamen Vossium libro Primo de Vitiis sermonis, cap.* 32. *ubi docet vulgò, immo & clari nominis lexicographis*, Lepram *cum* Elephantiasi *perperam confundi*.

𐌸𐌿 𐌹̈𐍃 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃 𐌼𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍃𐌰 𐌻𐌹𐌿𐌱𐌰. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌿𐌶𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌹𐌳𐌰: Tu es filius meus dilectus, in te complacuit mihi; σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν σοὶ ηὐδόκησα. *Luc.* 3:22. 𐌸𐌿 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌹. 𐌷𐌰𐌹𐌻𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽: Medice, cura te ipsum; ἰατρὲ, θεράπευσον σεαυτόν. *Luc.* 4:23. *Marc.* 12:31. 𐌸𐌿 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐌸𐌿 𐌿𐌽𐍂𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌾𐌰 𐌱𐌰𐌿𐌸𐍃. 𐌹̈𐌺 𐌸𐌿𐍃 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Surde & mute spiritus, ego præcipio tibi, Exi ab eo; τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. *Marc.* 9:25. 𐌳𐌿 𐌸𐌿𐍃 𐌵𐌹𐌸𐌰: Tibi dico; σοὶ λέγω. *Luc.* 7:14. 𐌸𐌿𐍃 𐌲𐌹𐌱𐌰: Tibi dabo; σοὶ δώσω. *Luc.* 4:6. *Anglosax.* ðu. *Alam.* du. *Cimbr.* þu. *Dan.* du. *Isl.* þu. *Sclav.* ty. *Angl.* thou. *Belg.* du. *Originem hujus Pronominis tradit Vossii etymologicum in* Tu.

𐌸𐌿𐌲𐌺𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌼: Putant; *Matth.* 6:7. 𐌸𐌿𐌷𐍄𐌰 𐌹̈𐌼: Existimabant; *Luc.* 19:11. 𐍈𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌸𐌿𐌲𐌺𐌴𐌹𐌸: Quid vobis videtur? *Marc.* 14:64.

Digitized by Google

𐌸𐌿𐌲𐌲𐌺𐌾𐌰𐌽𐌳 𐍂𐌴𐌹𐌺𐌹𐌽𐍉𐌽 𐌸𐌹𐌿𐌳𐍉𐌼: Videntur principari gentibus; *Marc.* 10:42. 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌸𐌿𐌷𐍄𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌹𐍃𐍄𐌰𐌷𐌹𐌳𐌰: Superbos dispersit; *Luc.* 1:51. *Refer ad* 𐌸𐌰𐌲𐌺𐌾𐌰𐌽, Cogitare.

𐌸𐌿𐌻𐌰𐌽, Pati; *Luc.* 17:25. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲 𐌲𐌰𐌸𐌿𐌻𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹: Multa perpessa est; *Marc.* 5:26. 𐌿𐌽𐌳 𐍈𐌰 𐌸𐌿𐌻𐌰𐌿 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃: Quousque tolerabo vos? *Marc.* 9:19. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌿𐌻𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹: In patientiâ; *Luc.* 8:15. *Anglosax.* Ðolian. *Alam.* tholen / thulten. *Cimbr.* ᚦᚬᛚᛅ. *Dan.* taale. *Belg.* dulden. *Isl.* þol *est* Tolerantia, patientia. *Omnino videntur esse ex* τλάω, Perpeti, sufferre, sustinere. *à* τλάω *nempe fuit vetus* Tolo, *idem cùm Sustineo; atque inde* Tolero. *ut ab antiquo* Geno *pro Gigno, factum est* Genero.

𐌸𐌿𐍃 𐌵𐌹𐌸𐌰: Tibi dico; σοὶ λέγω. *Marc.* 2:11. *pro quo* 𐌳𐌿 𐌸𐌿𐍃 𐌵𐌹𐌸𐌰 *occurrit Lucæ* 7:14. 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌿𐍂𐌽𐌾𐌰𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰 𐌸𐌿𐍃: Noli tubâ canere ante te; μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου. *Matth.* 6:2. 𐌰𐌱𐌿 𐌸𐌿𐍃 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌹𐌽 𐌸𐌿 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌵𐌹𐌸𐌹𐍃· 𐌸𐌰𐌿 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰𐌹 𐌸𐌿𐍃 𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽 𐌱𐌹 𐌼𐌹𐌺: A temet ipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; *Joh.* 18:34. *Refer ad* 𐌸𐌿, Tu.

𐌸𐌿𐍃𐌿𐌽𐌳 *Argenteo codici passim est* Mille. *Anglosax.* Ðusend. *Alam.* thusunt. *Cimbr.* ᚦᚢᛋᚢᚿᛏ. *Dan.* tusind. *Isl.* þusund. *Angl.* thousand. *Belg.* duysend. *Potest verò* 𐌸𐌿𐍃𐌿𐌽𐌳 *per multiplicem contractionem videri factum ex* 𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽𐍃 *vel* 𐍄𐌹𐌲𐍉𐍃 𐌷𐌿𐌽𐌳, Decies centum.

𐌸𐌿𐌶𐌴𐌹 *videtur simili ratione factum ex* 𐌸𐌿, Tu, *quâ Lucæ* 16:15 𐌾𐌿𐌶𐌴𐌹 *factum est ex* 𐌾𐌿𐍃, Vos. 𐌹̈𐌽 𐌸𐌿𐌶𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌹𐌳𐌰: In te complacuit mihi; ἐν σοὶ εὐδόκησα. *Luc.* 3:22. *Marc.* 1:11.

𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃: Lavare pedes; *Joh.* 13:14. 𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽 𐌹̈𐌽 𐍃𐍅𐌿𐌼𐍃𐌻 𐍃𐌹𐌻𐍉𐌰𐌼𐌹𐍃: Vade lavare in natatoriâ Siloë; *Joh.* 9:7. *pro quo* 𐌲𐌰𐌲𐌲 𐌰𐍆𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽 *est tmemate* 11 *ejusdem capitis*. 𐌻𐌿𐌳𐌾𐌰 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌸𐍅𐌰𐌷: Faciem tuam lava; *Matth.* 6:17. 𐌿𐍃𐌸𐍅𐍉𐌷 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌽𐍃 𐌹̈𐌶𐌴: Lavit pedes eorum; *Joh.* 13:12. 𐌿𐍃𐌸𐍅𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌽𐌰𐍄𐌾𐌰: Lavabant retia; *Luc.* 5:2. 𐌱𐌹𐌸𐍅𐌰𐌷𐌰𐌽𐌳𐍃, Lavans; *Luc.* 9:11. *Anglosaxonibus* Ðpean. Ðpehan *est* Lavare. *Alamannis* thuuahan. *Islandis* eg þua *est* Lavo. þuode / Lavi. þuo / Lavare. þueigenn / Lotus. þuatte / Lotio. *&c.* *Huc refer illud Keronis*; Mappula, duuahila. *& illud gl D*, 18; Linteum, duele. Linteolum, Mappa, idem. Mappula, diminutivum. Manutergium, hant tuele. *Quæ non attulissem, si non eluceret in iis origo Belgici* dwaele *vel* dweyl / *Anglici* towell / *Gallici* toüaille, *Italici* touaglia, *Hispanici* toualla.

𐌸𐍅𐌰𐌹𐍂𐍃,

ΨΥΛΙΚS, Iratus; ὀργισθείς. *Luc.* 14:21. *Anglosaxonibus* ꝺpeoꞃ. ꝺꞃẏꞃ. ꝺꞃuꞃ *est* Gravis, iniquus, pravus, perversus, contrarius. ꝺpeoꞃian, Adversari. ꝺam ꝺꞃẏꞃum ꝺeaꞃum ꞅẏmle ꝺẏnceꝺ ꝺuꞃhheꝼꞃi ꝫoꝺꞃa manna liꝼ. Pravis moribus semper gravis est vita bonorum; *Greg. magnus Dialog.* II, 3. on ꝺpeoꞃum peꝫe, In viâ perversâ; *Prov.* 22. he onꝫeat ꝥ he heaꝼꝺe on ꝺpeoꞃh ꝫeꝺon, Intellexit se iniquè fecisse; *Beda* III, 7. mæꝫꝺe ꝺꞃuꞃh, Generatio prava; *Ps.* LXXVII, 10. ꝺpeoꞃoꝺon ꝺaꞃa laꞃeopa ꝼoꞃe:- Arcebant doctorum accessum; *Beda* IV, 27. *Runico lexico* ᚦᚢᛁᚱ *est* Contrarius, rebellis. ᚦᚢᛁᚱᚢᛁ, Discordia. *&c.* *Danis* tuer *est* Obliquus. *Anglis* thwart *est* Obliquus, adversus, perversus. *Belgis* dwarsch/ dwersch/ dweers. *δυερὸς Suidæ exponitur βλάβερος, ἐπιβλαβὴς*, Noxium, damnosum. *Hesychio quoque δυερὸς est ἐπίπονος*, Laboriosus, ærumnosus, *à δύη, quod eidem Grammatico exp. δυστυχία, ἔνδεια, πόνος, ταλαιπωρία*, Infortunium, inopia, labor, miseria.

ΨΥΜΙΑΜΙΝS ΘΕΙΛΑΙ: Incensi horâ; τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. *Luc.* 1:10. *& mox commate sequenti*, SΤΑΝΔΑΝΔS ΑΒ ΤΑΙҺSΥRΝ ҺΝΝSΑΑSΤΑΔΙS ΨΝΜΙΑΜΙΝS: Stans à dextris altaris incensi. ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. *à θύω*, Sacrifico, adoleo, *est θυμιάω*, Suffio, incensis odoribus aromaticis Deum placo. *inde θυμίαμα*, Odoramentum, suffimentum.

---

n.

N *vel* NҺ *quandoque Verbis atque Adverbiis in fine adjicitur, Euphoniæ gratiâ. Vide quæ mox annotamus in* NҺ.

ΝΒΙΛS ΜΑΝΝΑ ΝS ΝΒΙΛΑΜΜΑ ҺΝΖΔΑ ҺΑΙΚΤΙΝS SΕΙΝΙS ΝSΒΑΙΚΙΔ ΝΒΙΑ: Malus homo ex malo thesauro cordis sui profert malum; *Luc.* 6:45. ΝΙ ΜΑΓ ΒΑΓΜS ΝΒΙΛS ΑΚΚΑΝΑ ΨΙΝΨΕΙΓΑ ΓΑΤΑΝGΑΝ: Non potest arbor mala fructus bonos facere; *Matth.* 7:18. ΝΒΙΛRS ΜΙΤRΝΕΙS: Malæ cogitationes; *Marc.* 7:21. ΝΒΙΛΑΒΑ ΚRΔΙΔΑ: Malè locutus sum; *Joh.* 18:23. ΝΒΙΛΑΒΑ ҺΑΒΑΝΔΑΝS: Qui malè habent; *Marc.* 2:17. *pro quo tamen* ΝΒΙΛҺΑΒΑΝΔΑΝS *frequentiùs occurrit in Arg. codice.* ΝΒΙΛΤRGIS; Malefactor; *Joh.* 18:30. ΝΒΙΛΥΑΝΚΔGΑΝ, Malè loqui; *Marc.* 9:39. ΝΒΙΛΩΙΨΑΝ, Maledicere; *Marc.* 7:10. *Anglosaxonibus* ẏꝼel *est* Malus. *Alamannis* ubil/ ubel. *Belgis* euel/ euvel/ oeuel. *Anglis* evill. *Ac fortassè quoque ab hoc* evill *contraxerunt suum* ill. *quamvis & Cimbris* ᛁᛚᛚᚢᚱ *vel* ᛁᛚᛚ *olim dictus sit* Malus. *Danis hodie* ild. *Islandis* illur. *Anglosaxonicum interim* ẏꝼel *olim videbatur mihi ali-*

 quam

Digitized by Google

quam habere affinitatem cum ἀφιλγαίνειν, Lædere, malo afficere. *Hesychio enim* ἀφιλγῦνσαι *exp.* κακῶσαι. *Potest quoque derivari ab* ὕπουλος, *quod significat* Vitium intus occultum ac latens, neque ullum sui indicium extra præbens. *Quoniam tamen Cambrobritannis* yfall *est* Malum; *unde iis* plant yfall *sunt* Filii Belial; *non malè quoque videmur ex antiquissimæ lingæ usu* fall *scribentis, præmisso veluti articulo* y, *(quod* y *plurimis passim vocabulis Cymræci præfigebant) originem vocabuli derivare posse ex* φαῦλος, Malus. *Obiter denique observa viros doctissimos Teutonicum* übel / uubel / ubel *jam dudum deduxisse ab* אֱוִיל, Stultus; *quòd malitia semper habeat quandam dementiæ mixturam. Ac pari propemodum ratione Anglosaxonicum* man, Pravus, perversus, improbus *olim derivavi à* μανία, Furor, insania. *quâ de re vide etymologicum nostrum Anglicum in voce* Man / Homo.

UBIZWA, Porticus; στοά. *Joh.* 10:23.

UBUHWOPIDA, Clamavit; ἐβόησε. *Luc.* 18:38. *pro eo Luc.* 1:42. *&* 8:8 *occurrit* UFWOPIDA. *nam* UBU *dixerunt pro* UF, *quemadmodum &* ABU *pro* AF: *quod vide suo loco.*

UGGKIS, Nostri. *de duobus.* ARMAI UGGKIS SUNAU DAWEIDIS: Miserere nostri, fili David. *Vox est duorum Cæcorum Christi opem implorantium, Matth.* 9:27. *ubi translatio Anglosaxonica;* La Dauiðes sunu. gemiltsa unc. *& mox commate* 29; BI GALAUBEINAI ÏGQARAI WAIRÞAI ÏGQIS, Secundùm fidem vestram fiat vobis, *transl. Anglosaxonica;* Sy inc æfter eowrum geleafan. FRAGIF UGKIS, Da nobis; *itidem de duobus; Marc.* 10:37. *transl. Anglosaxonica;* syle unc:.

UF, Sub; ὑπό. *Luc.*7:8. UF HROT MEIN: Sub tectum meum; *Matth.* 8:8. UF SKADAU IS: Sub umbrâ ejus; *Marc.*4:32. UF ABIAÞARA: Sub Abiathare; *Marc.* 2:26. *Etiam* UNDAR *dicebant; quod vide suo loco.*

UFAR, Super. ὑπέρ. *Luc.*10:19. *Matth.*10:37. 27:45. NIST SIPONEIS UFAR LAISARJA: Non est discipulus super magistrum; *Matth.* 10:24. STAINA UFARLAGIDA WAS UFARO: Lapis superimpositus erat; *Joh.* 11:38. WITANDANS WAHTWOM NAHTS UFAR HAIRDAI SEINAI: Custodientes vigilias noctis super gregem suum; *Luc.* 2:8. NI WILDEDUN MIK ÞIUDANON UFAR SIS: Nolebant me regnare super se; *Luc.* 19:27. *item* 1:33. UFAR KINNON: Trans torrentem; πέραν τοῦ χειμάῤῥου. *Joh.*18:1. UFAR MAREIN: Trans mare; *Joh.* 6:1, 17. *Anglosax.* ofer. *Alam.* ubar/ uber/ ouir. *Cimbr.* yfir. *Dan.* offuer. *Angl. & Belg.* over.

UFA-

ufarassau habanda hlaibe: Abundant panibus; περισσεύουσιν ἄρτων. *Luc.* 15:17 **ufarassau sildaleikidedun**: Eò ampliùs admirabantur; ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο. *Marc.* 7:37. *Manifestè est ab* **ufar**, Super: *eandem verò terminationem deprehendas in* **gudjinassus**, Sacerdotium; *Luc.* 1:9. **horinassus**, Adulterium; *Marc.* 7:21. *Joh.* 8:41. **kalkinassus**, Fornicatio; *Matth.* 5:32. *Marc.* 7:21. **þiudinassus**, Regnum; *Matth.* 6:10.

ufargudjam attibada: Principibus sacerdotum tradetur; *Marc.* 10:33. *Vide* **gudji**, Sacerdos.

ufarfullei, Abundantia; *Luc.* 6:45. *Refer ad* **fulls**, Plenus.

ufarïddja niƕanhun anabusn þeina: Nunquam prætergressus sum mandatum tuum; *Luc.* 15:29. *Refer ad* **gaggan**.

ufarlaiþ, Transfretavit; *Matth.* 9:1. *Refer ad* **leiþan**.

ufarmeli, Inscriptio, superscriptio; *Marc.* 15:26. *Luc.* 20:24. *Vide* **meljan**, Scribere.

ufarmunnodedun niman hlaibans: Obliti sunt sumere panes; *Marc.* 8:14. *Vide* **munaidedun**.

ufaro, Super; ἐπάνω. **atgaf ïzwis waldufni trudan ufaro waurme jah skaurpjono**: Dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones; δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων. *Luc.* 10:19. *Refer ad* **ufar**.

ufarskadweid þus mahts hauhistins: Obumbrabit te virtus altissimi; *Luc.* 1:35. **milhma ufarskadwjands ïm**: Nubes obumbrans eos; *Marc.* 9:7. *Refer ad* **skadau**, Umbra.

ufarstigun þai þaurnjus: Ascenderunt spinæ; *Marc.* 4:7. *Refer ad* **steigan**.

ufbrann, Exæstuavit; *Marc.* 4:6. *Vide quæ diximus in* **brinno**, Febris.

ufbrikan, Frustrari, irritum facere. ἀθετεῖν. *Marc.* 6:26. **saei ufbrikiþ ïzwis. mis ufbrikiþ**: Qui vos spernit, me spernit; ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ. *Luc.* 10:16. *Refer ad* **brikan**.

ufgakunþai *occurrit Luc.* 3:23. *Nondum satis perspicio quid aut unde sit.*

ufgrabanda, Effodiunt; *Matth.* 6:19, 20. *Refer ad* **graban**.

Digitized by Google

ufdaupjands þana hlaif: Intingens panem; *Joh.* 13:26. ufdaupidamma jah bidjandein Iesu: Baptizato & orante Jesu; *Luc.* 3:21. ufdaupidai daupeinai Iohannis: Baptizati baptismo Johannis; *Luc.* 7:29. *Refer ad* daupjan, Baptizari.

ufhaband þuk ana handun: Tollent te in manibus; *Luc.* 4:11. *Pertinet ad* haban, Custodire, servare, tenere. *Vide* hafjan.

ufhausjan, Auscultare, obedire. jah winds jah marei ufhausjand imma: Et ventus & mare obediunt ei; *Marc.* 4:41. was ufhausjands im: Erat subditus illis; *Luc.* 2:51. *Sicuti Latinum* Obedio, *est* ob *&* audio. *Græcum* ὑπακούω, *ab* ὑπὸ *&* ἀκούω. *ita quoque* ufhausjan *est ab* uf, Sub, *&* hausjan, Audire. *quod vide suo loco.*

ufhlohjanda .... Ridebitis; γελάσετε. *Luc.* 6:21. *Ego suppleveram* ufhlohjanda wairþiþ. *At doctiss. Mareschallus suspicatur scriptum fuisse* ufhlahjan duginnid. *prout ejusdem capitis paragrapho* 25 *legimus* gaunon jah gretan duginnid: Lugebitis & flebitis; πενθήσετε καὶ κλαύσετε. *Huc etiam faciunt quæ nos de hac loquendi formulâ attigimus in* duginnan. *Ipsum verò* ufhlohjanda *refer ad* hlahjan, Ridere.

ufhropjands, Exclamans; κράξας. *Marc.* 10:24. ἀνακράξας. *Luc.* 8:28. φωνήσας. *Luc.* 16:24. ufhropida Iesus stibnai mikilai: Clamavit Jesus voce magnâ; ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ. *Matth.* 27:46. ufhropida, Exclamavit; ἀνέκραξε. *Marc.* 1:23. *Refer ad* hropjan, Clamare; *& confer cum* ufwopjan, *quod paullò post occurret.*

ufkunnands mitonins ize: Cognoscens cogitationes eorum; *Luc.* 5:22. ufkunnandans ina: Cognoscentes eum; *Marc.* 6:54. ufkunþa, Sensit, cognovit; *Marc.* 5:29, 30. ufkunnaiþ ins bi akranam ize: Cognoscetis eos ex fructibus eorum; *Matth.* 7:20. ufkunnaidau, Scietur, cognoscetur; *Matth.* 10:26. *Refer ad* kunnan, Noscere, scire.

ufligand ana wiga: Deficient in viâ; *Marc.* 8:3. þan uf-ligaiþ: Cum defeceritis; *Luc.* 16:9. *Refer ad* ligan, Jacere.

ufrakei þo handu þeina: Extende manum tuam; *Marc.* 3:5. *Luc.* 6:10. ufrakjands handu: Extendens manum; *Matth.* 8:3. *Marc.* 1:41. *Luc.* 5:13. *Refer ad* rakjan, Extendere.

uf-

Digitized by Google

Ufsneiþiþ stiur þana alidan: Occidite vitulum saginatum; *Luc.* 15:23. Þiubs ni qimiþ nibai ei stilai jah uf-sneiþai: Fur non venit nisi ut furetur & mactet; *Joh.* 10:10. Uf-snaist imma stiur þana alidan: Occidisti ei vitulum saginatum; *Luc.* 15:30. *Vide* SNEIÞAN, Mactare.

Ufstrawidedun wastjom seinaim ana wiga: Substraverunt vestimenta sua in viâ; *Luc.* 19:36. *Refer ad* STRAWAN, Sternere.

Ufswogjands ahmin seinamma: Ingemiscens spiritu suo; *Marc.* 8:12. *Puto ad eandem originem pertinere, ad quam* SWEGNIÞA *retulimus: quemadmodum enim Exultatio, ita & Gemitus sonorum quid habet.*

Ufta, Sæpè; πολλάκις. *Marc.* 5:4. 9:22. Ufta gaïddja ïaisus jainar: Frequenter convenerat Jesus ibi; πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ. *Joh.* 18:2. Niba ufta þwahand handuns: Nisi crebrò lavant manus; ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας. *Marc.* 7:3. Fastand ufta: Jejunant frequenter; νηστεύουσι πυκνά. *Luc.* 5:33. *Anglosaxonibus* oft *est* Frequenter, sæpè. *Alam.* ofta/ofto. *Cimbr.* aft. abt. *Dan.* offte. *Angl.* often/often times. *Omnino vide annotata nostra in Tatiani* LVI, 5.

Ufto, Forsitan; ἴσως. *Luc.* 20:13. Ibai ufto qimandans þai siponjos is: Ne fortè venientes discipuli ejus; μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. *Matth.* 27:64. *Videtur posse referri ad illud* ὄπτω *vel* ὄπτομαι, Video, considero, *ad quod Scaliger in Conjectaneis retulit verbum* Optare, *quod propriè olim acceptum pro Considerare, eligere. Atque ita* UFTO *primitùs expresserit vaga eorum vota, qui in alicujus rei eventum intenti sperant multa, quæ provideri non possint, fortuitò in melius casura.*

Ufwopjan, Exclamare. Ufhropjan *fuit supra.* Ufwopida stibnai mikilai, Exclamavit voce magnâ; *Luc.* 1:42. 8:8. *Refer ad* WOPJAN, Clamare.

Uh *vel* u *quandoque Verbis atque Adverbiis adjicitur Euphoniæ gratiâ.* Qi-tadu ƕa gatawida izwis: *Joh.* 13:12. Wileidu nu: *Joh.* 8:39. Wileizu ei qiþaima: *Luc.* 9:54. Qaþuh auk in sis: *Matth.* 9:21. *Marc.* 5:41. 8:1. 10:39. *Luc.* 18:21, 29. *Joh.* 6:5. 8:12. 9:35, 38. 13:25. 14:8. 18:22, 23. Qeþunuh du imma: *Joh.* 6:25. 10:20. 16:18. 18:31. Qiþiduh du siponjam is: *Marc.* 16:7. Iddjedunuh ufar marein: *Joh.* 6:17. 11:31. Iddjuh miþ in: *Luc.* 7:6. *Joh.* 18:3. Nimuh

𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌱𐌰𐌳𐌹 𐌸𐌴𐌹𐌽: *Marc.* 2:11. 𐍅𐌹𐍄𐌰𐌹𐌳𐌿𐌷 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌿𐌸: *Matth.* 27:65. 𐌰𐌽 𐌽𐌿𐌷 𐌸𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃 𐌸𐌿: *Joh.* 18:37. 𐍆𐍂𐌰𐌼𐌿𐌷 𐌲𐍉𐌸𐌰 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹: *Joh.* 7:17. 19:12. 𐌹̈𐌽𐌿𐌷 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌴𐌻𐌰: *Matth.* 11:25. *Luc.* 7:21. 10:21. 𐌸𐌰𐍄𐌿𐌷 𐍃𐌰𐌼𐍉: *Matth.* 27:44. 𐌿𐌱𐌿𐌷 𐍅𐍉𐍀𐌹𐌳𐌰: *Luc.* 18:38. *Longum esset singula id genus referre, præsertim si hanc vocularum productionem locum quoque habere judicemus in* 𐍈𐌰𐍂𐌾𐌹𐌶𐌿𐌷. 𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷. 𐌸𐌰𐌼𐌿𐌷. 𐌸𐌰𐌽𐌿𐌷. 𐌸𐌰𐍂𐌿𐌷. 𐌿𐌶𐌿𐌷. *&c. Frequentissimâ interim atque adeò manifestâ tot verborum particularúmq; productione inductus, persæpè quoque* 𐌿𐌷 *istud finale quibusdam verbis particulisq; perperam adjeci. Ac primùm quidem fefellit ea res deproperantem Argentei codicis editionem, ac nihil sibi ad celeritatem reliqui facientem: eâ verò operâ propemodum ad finem perductâ, deprehendi hanc productionem* τοῦ 𐌿𐌷 *pluribus in locis pertinere ad proximè sequens* 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽, *neque ab eo avelli debuisse. Atque adeò, ubi editio nostra Matth.* 11:12 *habet,* 𐍆𐍂𐌰𐌼𐌿𐌷 𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌼: *rescribe,* 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌼: *Similiter Marc.* 2:6, *ubi editum est* 𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽𐌿𐌽𐌿𐌷 𐌸𐌰𐌽 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌹: *repone,* 𐍅𐌴𐍃𐌿𐌽 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌹: *Marci quoque* 14:44 *lege,* 𐌰𐍄 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 𐌲𐌰𐍆: *Marci verò* 15:7 *&* 27 *emenda* 𐍅𐌰𐍃 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽: *Itidem Lucæ* 1:6, 24, 26. 5:36. 6:7. 7:48. 9:27. 10:27. *Joh.* 6:4, 10, 11, 40, 71. 7:2, 9, 39. 8:28. 9:14. 11:1, 2, 5, 13, 18, 38. 13:24, 30. 18:5, 14.

𐌿𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽, Timebant; *Marc.* 11:32. *Refer ad* 𐍉𐌲𐌰𐌽, Metuere.

𐌿𐌷𐍄𐍅𐍉, Manè. 𐌰𐌹𐍂 𐌿𐌷𐍄𐍅𐍉𐌽 𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃: Diluculo valdè surgens; *Marc.* 1:35. *Anglosaxonibus* uht tid. uhtentid. uhtu tid, Matutinum tempus. uht gebed, Preces matutinæ. uhtsang, Cantus antelucanus. uhtlic, Matutinus. uhtlic lofsang, Matutina laus. *&c. Runico lexico* ᛑᛌᛌᛑ *est* Vigilia matutina. ᛑᛌᛌᚢᛋᛌᚢᛋᚦ, Diluculum. ᛑᛌᛌᚢᛋᛑᛋᚠᚢᛑ, Cantus matutinus. *Belgis* **uchten/ ucht-stond.** *Cambrobritannis* ucher *est Vesper.* ucheru, Advesperascere. *Hanc interim vespertini matutinive temporis denominationem suspicabar olim, ob vesperascentis diluculantisq; cœli humiditatem, affinitatis aliquid habere cum Teutonico* **vucht** *vel* **vocht** / Madidus.

𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽, Enim; δὲ. *Joh.* 9:31. *Matth.* 8:21. *Marc.* 16:8. *pro quo mox commate* 12, *atque alibi quoque occurrit* 𐌿𐌸𐌸𐌰𐌽. 𐌵𐌴𐌸𐌿𐌽 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌹: Dicebant ergo quidam; ἔλεγον οὖν τινες. *Joh.* 7:25. 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌹𐌳𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 *videtur poni pro* 𐌱𐌰𐌽𐌳𐍅𐌹𐌳𐌰 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰: Innuit ergo huic; νεύει οὖν τούτῳ. *Joh.* 13:24. *Similia vide paullò ante in* 𐌿𐌷.

𐌿𐌹̈𐌻,

Digitized by Google

UÏL, Sol. ÞAN GASAGQ SA UÏL: Quum occidisset jam Sol; *Marc.* 1:32. SA UÏL RIQIZEIÞ: Sol contenebrabitur; *Marc.* 13:24. *Potest autem videri* UÏL *istud abscissum ex poëtico* ἠέλιος *pro* ἥλιος, Sol.

ULBANDA, Camelus. VAS IOHANNES GAVASIÞS TAGLAM ULBANDAUS: Erat Johannes vestitus pilis cameli; *Marc.* 1:6. AZITIZO IST ULBANDAU ÞAIRH ÞAIRKO NEÞLOS GALEIÞAN: Faciliùs est camelum per foramen acûs transire; *Marc.* 10:25. *Quoniam certum habeo plures judicii praecipitis homines magnum Gothorum praesulem imperitiae insimulaturos, tanquam errore vulgari confuderit denominationes belluarum solo tantùm nomine in Aquilone cognitarum; pretium quoque operae facturus hîc videor, si demonstravero Camelum (non per imperitiam, sed ex destinato) hoc in loco* ULBANDA *nuncupatum; siquidem non modò Anglosaxones, sed Franci quoque deprehenduntur idem nomen Camelo tribuisse, cùm tamen Elephantum alio perculiari nomine designarent. Ita* olbent *vel* olbûnd *Theotiscis est* Camelus. olbentono harirum / Camelorum pilis; *Tatianus* XIII, 11. olbûnd / Camelus; *gl D*, 5. *Anglosaxonibus quoque* olfend *est* Camelus; *Matth.* 3:4. 19:24. 23:24. *Marc.* 10:25. *Luc.* 18:25. olfendas geseon ⁊ fram him se þe hine gesihð laðhetan. sace hit getacnað: Camelos videre & ab eis qui se viderit infestari, litem significat; *Somn.* 56. olfend, Camelus; *gl Ælfrici p.* 13. olfend, Camelus *vel* dromeda; *gl R*, 19. *Quum itaque tanto consensu antiquissima, sicuti vidimus, idiomata in hac appellatione Cameli consentiant, statuimus nihil quoque vitii subesse in hac versione. praesertim quum Elephantum peculiari nomine Franci videantur* elphend *nuncupâsse. siquidem* helphantes bein *est* Ebur, *apud Otfridum* I, 1, 32. elphond bein / Ebur, *&* elphond beinin / Eburneus; *Willeramus* V, 14. elephandinin uuighus / Eburnea turris; *Will.* VII, 4. *& mox*; sie sint gelîich elephantinemo uuighuse / Referunt eburneam turrim. *Anglosaxones itidem Elephantum peculiari appellatione à Graeco* ἐλέφας *(servatis literis radicalibus)* ẏlp *dixerunt.* ẏlp gesihð laðne oððe gramme. sume wrohte hit getacnað: Elephantum viderit infestum, aliquam accusationem significat; *Somn.* 95. ẏlpes ban, Ebur; *Somn.* 95, 96. ẏlp, Elephas. ẏlpesbile *vel* wroc, Promuscida; *gl R*, 18. *Immò* Cygnum *quoque Anglosaxonibus* ẏlfette *dictum puto ab eodem* ẏlp *vel* ẏlpes ban, *ob colorem eburneum. quinetiam Theotiscis inde* albiz *dictus est* Olor. *Alamannicum glossarium B*, 11; suuana / albiz / Cygnus. *Belgis* **elefen been / elffen been / elpen been** *etiamnum hodie vocatur* Ebur. *Saepiùs tamen* **ivoor** *vel* **ivoor**. *Gallis* ivoire. *Italis* avorio. *de quibus multa fusiùs etymologicum nostrum Anglicum in* **Ivorie** / Ebur.

UNAGEIN, Sinè timore; ἀφόβως. *Luc.* 1:74. *Refer ad* AGIS, Timor.

Digitized by Google

𐌿𐌽𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃, Sterilis, non ferens fructum. 𐌰𐌻𐌻 𐌱𐌰𐌲𐌼𐌴 𐌿𐌽𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌴 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌲𐍉𐌳. 𐌿𐍃𐌼𐌰𐌹𐍄𐌰𐌳𐌰: Omnis arbor non faciens fructum bonum, excidetur; πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται. *Luc.* 3:9. 𐌰𐌻𐌻 𐍄𐌰𐌹𐌽𐌴 𐌹̈𐌽 𐌼𐌹𐍃 𐌿𐌽𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌴 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌲𐍉𐌸. 𐌿𐍃𐌽𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐍄𐌰: Omnem palmitem in me non ferentem fructum, tollit eum; πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό. *Joh.* 15:2. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Ferre. *item* Gignere.

𐌿𐌽𐌱𐌰𐍂𐌽𐌰𐌷𐍃, Qui non habet liberos; ἄτεκνος. *Luc.* 20:28. *Refer ad* 𐌱𐌰𐍂𐌽, Puer, infans.

𐌿𐌽𐌱𐍂𐌿𐌺𐌾𐌰, Inutilis. 𐍃𐌺𐌰𐌻𐌺𐍉𐍃 𐌿𐌽𐌱𐍂𐌿𐌺𐌾𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌼: Servi inutiles sumus; *Luc.* 17:10. *Affine est illi* bꞃucan *quod passim occurrit in Cædmonis paraphrasi poëticâ.* Fruor, ic bꞃuce; *gr Ælfrici capp* XXIX & XLI.

𐌿𐌽𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳𐍉 𐌺𐌿𐌽𐌽𐌹, Incredula generatio; *Marc.* 9:19. *Refer ad* 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌾𐌰𐌽, Credere.

𐌿𐌽𐌳. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹. 𐌿𐌽𐍄𐌴, Usque, usque ad, donec. 𐌿𐌽𐌳 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽. 𐌿𐌽𐌳 𐌷𐌰𐌻𐌾𐌰: Usque ad cœlum, usque ad infernum; *Luc.* 10:15. 𐌱𐍂𐌰𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌿𐌽𐌳 𐌰𐌽𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍉 𐌸𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌹𐍂𐌲𐌿𐌽𐌾𐌹𐍃: Duxerunt illum usque ad supercilium montis; *Luc.* 4:29. *& mox paragrapho* 42; 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌵𐌴𐌼𐌿𐌽 𐌿𐌽𐌳 𐌹̈𐌽𐌰: Turbæ venerunt ad eum. *Atque in his quidem locis* 𐌿𐌽𐌳 *denotat Locum vel quasi Locum; in sequentibus verò* 𐌿𐌽𐌳. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹. 𐌿𐌽𐍄𐌴 *accipiuntur de Tempore.* 𐌿𐌽𐌳 𐍈𐌰 𐌰𐍄 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌿. 𐌿𐌽𐌳 𐍈𐌰 𐌸𐌿𐌻𐌰𐌿 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Quàm diu apud vos ero? quàm diu vos patiar? *Marc.* 9:19. 𐌿𐌽𐌳 𐌼𐌴𐌻: Usque ad tempus; *Luc.* 4:13. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹: Donec; *Matth.* 5:18, 25. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍈𐌴𐌹𐌻𐍉𐍃 𐌸𐌴𐌹 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌼 𐌹̈𐍃𐍄 𐌱𐍂𐌿𐌸𐍆𐌰𐌸𐍃: Quàm diu cum illis est sponsus; *Matth.* 9:15. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌸𐍂𐌹𐌳𐌾𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌲: Usque in diem tertium; *Matth.* 27:64. *Luc.* 1:80. 17:27. 𐌿𐌽𐌳 𐌷𐌹𐌽𐌰 𐌳𐌰𐌲: Usque in hanc diem; *Matth.* 11:23. 𐌿𐌽𐌳 𐌷𐌹𐍄𐌰: Usque nunc; ἕως τοῦ νῦν. *Marc.* 13:19. 𐌿𐌽𐌳 𐌷𐌹𐍄𐌰: Usque nunc; ἕως ἄρτι. *Matth.* 11:12. *Joh.* 16:24. 𐌿𐌽𐍄𐌴 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌹𐌸: Donec omnia fiant; *Matth.* 5:18. 𐌿𐌽𐍄𐌴 𐍃𐌰 𐌱𐍂𐌿𐌸𐍆𐌰𐌸𐍃 𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌼 𐌹̈𐍃: Dum cum illis est sponsus; *Luc.* 5:34. 𐌿𐌽𐍄𐌴 𐌰𐍄𐍅𐍉𐍀𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐍃 𐍆𐌰𐌳𐍂𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐍃: Donec vocaverunt parentes ejus; *Joh.* 9:18. 𐌿𐌽𐍄𐌴 𐌿𐍃𐌲𐌹𐌱𐌹𐍃 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌼𐌹𐌽𐌽𐌹𐍃𐍄𐌰𐌽 𐌺𐌹𐌽𐍄𐌿: Donec reddas minimum quadrantem; *Matth.* 5:26. *Alamannis est* unt / unte / untes / unz / unze / unzen / unzin / unzhin. *Anglis* untill. *Belgis* unt / unte.

𐌿𐌽𐌳,

𐌿𐌽𐌳, Pro; ἀντί. **𐌰𐌿𐌲𐍉 𐌿𐌽𐌳 𐌰𐌿𐌲𐌹𐌽. 𐌾𐌰𐌷 𐍄𐌿𐌽𐌸𐌿 𐌿𐌽𐌳 𐍄𐌿𐌽𐌸𐌰𐌿**: Oculum pro oculo, & dentem pro dente; ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. *Matth.* 5:38.

𐌿𐌽𐌳 *videtur abundare*, *Luc.* 18:39.

𐌿𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌻𐌹𐌲𐍂: Sub lecto; ὑπὸ τὴν κλίνην. *Marc.* 4:21. **𐌿𐌽𐌳𐌰𐍂 𐍆𐍉𐍄𐌿𐌼 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰𐌹𐌼**: Sub pedibus vestris; ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν. *Marc.* 6:11. **𐌿𐌽𐌳𐌰𐍂𐍉 𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰**: Sub mensâ; ὑποκάτω τῆς τραπέζης. *Marc.* 7:28. *Anglosax.* under. *Alam.* untar. *Dan. & Isl.* under. *Angl.* under. *Belg.* onder.

𐌿𐌽𐌳𐌰𐌿𐍂𐌽𐌹𐌼𐌰𐍄, Prandium. **𐌸𐌰𐌽 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌿𐌽𐌳𐌰𐌿𐍂𐌽𐌹𐌼𐌰𐍄 𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰𐌼𐌰𐍄**: Cùm facis prandium aut cœnam; ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον. *Luc.* 14:12. *Sicambris & Juliacensibus* onder *vel* ongher *est* Meridies. *unde* onderen / ongheren / er-onderen *iisdem est* Prandere, meridiari. *immò* in-onderen *quoque vel* in-ongheren *Sicambris*, *Juliacensibus*, *Coloniensibus est* Capere somnum meridianum. *Qui omnes modi loquendi procul omni dubio remanserunt ex Anglosaxonico* undern *vel* underntid, Hora diei tertia, *quæ nobis Nona est*. *Cambrobritannis hæc ipsa Hora tertia matutina dicebatur* anterth. *de quo vide Johannem Davies*. *Quod si tamen alicui diversa temporis ratio aliquem hìc movebit scrupulum, is cogitet antiquos non distulisse Prandium in ipsum tempus meridianum, sed temporiùs aliquantò prandere solitos: quâ de re vide Henrici Stephani Thesaurum in* ἄριστον. *atque ita videntur Sicambri vestigium priscæ vocis, etiam post mutatum prandii tempus, retinuisse.* undern *interim &* underntid *passim in Anglosaxonicis monumentis occurrunt*. *Ac* undern *quidem habet gl R*, 95; Matutinum, uhten tid. Diluculum, dægred. Aurora, dægrima. Prima, prim. Tertia, undern. Sexta, mid dæg. Nona, non. Suprema, ofer non oððe geloten dæg. Vesperum, æfen. Serum, bed tid. *Alibi quoque occurrit, sed unus hic locus potest esse pro omnibus*. underntid *verò legimus Matth.* 20:3; þa he ut eode embe underntyde, Cùm exiret circa horam tertiam. *Marci quoque* 15:25; þa wæs underntid. ⁊ hig ahengon hyne, Erat hora tertia, & crucifixerunt eum. *venerabilis Beda historiæ ecclesiasticæ libro* IV, *cap.* 22; oftost his benda toslupan ⁊ onlysede wæron fram underne tide. þonne mon mæssan oftost singeð. A tertiâ horâ, quando Missæ fieri solebant, sæpissimè vincula solvebantur. *Atque hæc quidem suffecerint de tempore, quod* undern *vel* underntid *nuncupabant*. *Hoc verò tempus Patribus nostris fuisse prandii tempus, discimus ex Bedæ lib.* III, *cap.* 6; ða he mid ðy forespecenan Biscope sæte æt his undern swæsendum. Quum ipse cum præfato Episcopo consedisset ad prandium. *atque ita quoque* underngereord *exponitur* Prandium *in gl R*, 58.

Digitized by Google

pro quo invenitur etiam undern mete, *apud Orosium lib.* II, *cap.* 5. *ac denique* undern gifl, *Pastoralium cap.* XLIV, § 3. *Quin etiam ipse ille Cantus matutinus, quem circa hoc diei tempus majores nostri frequentabant*, undern sang *à tempore dicebatur. Septem nimirum erant Cantûs horarii* (seofon tidsangas) *quos Ecclesia vetus, juxta Synodi constitutionem, quotidie tenebatur observare; videlicet*, uht sang, Cantus antelucanus. primsang, Cantus matutinus. undern sang, Cantus tertianus. middæg sang, Cantus meridianus. nón sang, Cantus nonalis. æfen sang, Cantus vespertinus. niht sang, Cantus nocturnus. *Vide Canones Ælfrici ad Wulfinum episcopum*, § 19.

𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽, Capere, prehendere, tenere. 𐍃𐍉𐌺𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽: Quærebant eum prehendere; *Marc.* 12: 12. 𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽𐌳𐍃, Apprehendens; *Marc.* 1: 31. 9: 27. 𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Apprehendentes; *Marc.* 12: 8. 𐌿𐍃𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐌽𐍃 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌿𐌽𐌳𐌲𐍂𐌹𐍀𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Manus injecerunt in eum & tenuerunt eum; *Marc.* 14: 46. *Recurre ad* 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍀𐌰𐌽.

𐌿𐌽𐌳𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌳𐌰𐌹𐌻 𐌰𐌹𐌲𐌹𐌽𐌹𐍃: Obvenientem mihi portionem substantiæ; τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. *Luc.* 15: 12. *Simillimo planè loquendi modo dicerent Belgæ* het deel dat my toe-komt.

𐌿𐌽𐍆𐌰𐌹𐍂, Ingratus. 𐌲𐍉𐌳𐍃 𐌹̈𐍃𐍄 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌿𐌽𐍆𐌰𐌹𐍂𐌰𐌼: Benignus est erga ingratos; χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους. *Luc.* 6: 35. *Vide* 𐍆𐌰𐌲𐍂.

𐌿𐌽𐍆𐍂𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽, Insipientia. 𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌿𐌽 𐌿𐌽𐍆𐍂𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃: Repleti sunt insipientiâ; *Luc.* 6: 11. *Theotisci reservârunt hanc vocem. nam* unfruati *est* Vecordia *Otfrido* III, 22, 91. fruatlihho / Prudenter; *gl B*, 36. unfruater / Stultus; *Kero*. *Belgis* onvroed *est* Insipiens. *Vide plura in* 𐍆𐍂𐌰𐌸𐌾𐌰𐌽, Intelligere, scire.

𐌿𐌽𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃, Qui non habet; *Luc.* 3: 11. 19: 26. *Refer ad* 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽, Habere. *Anglosaxonibus* næfga *vel* næfig *est* Mendicus, pauper, egenus. *à privativâ particulâ* ne, *&* hæfig, Habens, possidens.

𐌿𐌽𐌷𐌰𐌹𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌱𐌿𐌽 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌹𐍃: Qui malè habent egent medico; *Luc.* 5: 31. 𐌿𐌽𐌷𐌰𐌹𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌲𐌰𐌷𐌰𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽: Infirmos sanare; *Luc.* 9: 2. 𐌸𐌰𐌹 𐌿𐌽𐌷𐌰𐌹𐌻𐌰𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Malè habentes; *Matth.* 9: 12. 𐌷𐌰𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰 𐌿𐌽𐌷𐌰𐌹𐌻𐌾𐌰: Curans omnem infirmitatem; *Matth.* 9: 35. *Refer ad* 𐌷𐌰𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽, Curare, sanare.

𐌿𐌽𐌷𐌰𐌽𐌳𐌿𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌰𐌻𐌷 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰: Non manufactum templum ædificabo; *Marc.* 14: 58.

𐌿𐌽-

Digitized by Google

unhrainja ahma: Immundus spiritus; *Marc.* 1:26. 5:8. *Refer ad* **hrains**, Mundus, purus.

unhulþo, Dæmonium; *Marc.* 7:29. **sa unhulþa**: *Luc.* 4:35. **uswairpan unhulþons**: Ejicere dæmonia; *Marc.* 3:15. *Anglo-saxonibus* holð *est* Fidus amicus, propitius. unholð, Inimicus. *Refer ad ea quæ diximus in* **hulþs**, Propitius.

unkarjans, Securi; *Marc.* 4:15. *Refer ad* **kar**, Cura, sollicitudo.

unledas, Mendicus; *Luc.* 16:20. **unledai**, Pauperes; *Matth.* 11:5. *Luc.* 7:22. **þans unledans sinteino habaiþ miþ ïzwis**: Pauperes semper habetis vobiscum; *Joh.* 12:8. *Fortassè interim facit ad investigandam vocabuli originem, quòd Runico lexico* ᛗᛁᚦ *est* Cumulus, acervus; *ut propriè olim* **unledai** *dicti sint, Qui nullos habent accumulatarum opum acervos. Islandis quoque* laað *est* Solum. leðia / Lutum.

unmahteig ïst fram mannam: Impossibile est apud homines; *Marc.* 10:27. **unmahtins unsaros usnam**: Infirmitates nostras accepit; *Matth.* 8:17. *Vide* **magan**, Posse.

unƕapnandin funin ïntandeiþ ahana: Inextinguibili igne comburet paleas; *Luc.* 3:17. **gaggan ïn fon þata unƕapnando**: Ire in ignem inexstinguibilem; *Marc.* 9:43. *Refer ad* **ƕapjan**: **afƕapjan**, Suffocare, extinguere.

unrodjandans gatawiþ rodjan: Mutos fecit loqui; *Marc.* 7:37. **unrodjands ahma**: Mute spiritus; *Marc.* 9:25. *Refer ad* **rodjan**, Loqui.

uns, Nos, nobis. **jabai uswairpis uns. uslaubei uns gaggan**: Si ejicis nos, sine nos abire; *Matth.* 8:31. **ni briggais uns ïn fraistubnjai. ak lausei uns**: Ne inducas nos in tentationem, sed libera nos; *Matth.* 6:13. **aflet uns**: Dimitte nobis; *Matth.* 6:12. **ïn uns**: In nobis; *Luc.* 1:1.

unsar, Noster. **unsarai**, Nostri. **atta unsar**: Pater noster; *Matth.* 6:9. **hlaif unsarana**: Panem nostrum; *Matth.* 6:11. **unsarai attans**: Nostri patres; *Joh.* 6:31. **afletam þaim skulam unsaraim**: Dimittimus debitoribus nostris; *Matth.* 6:12.

unsaiƕandans, Non videntes; *Joh.* 9:39. *Refer ad* **saiƕan**.

un-

Digitized by Google

UNSALTAN SALT: Insulsum sal; *Marc.* 9:50. *Vide* **SALT**, Sal.

UNSELA AUGO: Nequam oculus; *Matth.* 6:23. *Marc.* 7:22. **GODS IST ÞAIM UNFAGRAM JAH UNSELAIM**: Benignus est super ingratos & malos; *Luc.* 6:35. **ANDASTANDAN ÞAMMA UNSELEIN**: Resistere malo; *Matth.* 5:39. **UNSELEIN IZE BISAIHVANDS**: Nequitiam eorum considerans; *Luc.* 20:23. **UNSELEINS**, Nequitiæ; *Marc.* 7:22. *Vide quæ diximus in* **SEL**, Bonus.

UNSIBJA, Iniquus. **MIÞ UNSIBJAIM RAHNIÞS WAS**: Cum iniquis reputatus est; *Marc.* 15:28. **AFLEIÞIÞ FAIRRA MIS JUS WAURKJANDANS UNSIBJANA**: Discedite à me vos operantes iniquitatem; *Matth.* 7:23. **UNSIBJA** *propriè olim videtur dictus Homo turbulentus & contentiosâ importunitate paci publicæ infestus. Anglosaxonibus certè* sibb *est* Pax. unsibbe, Bellum, dissensio. unsibbe onstyrian, Dissensiones excitare; *Cædmon* 97, 9. toslitnis *vel* unsibb aworden wæs, Dissensio facta est; *Cottonianus codex interlineatus Job.* 7:43. unsibbe ⁊ gefeoht, Bellum; *Beda* II, 2. *Ex his cuivis liquere puto quòd* **UNSIBJA** *primò denotaverit Hominem pravè seditiosum & publico noxium, qualis olim Percennius apud Tacitum* I *Annal. cap.* 16. *postea verò usurpata sit vox de quovis homine pernicioso atque improbo. Simillimum huic illud* unstillida *quod exponitur* Improbitas *apud Tatianum* XL, 3. unstilli ist / Insolescit; *gl E*, 10. unstillenti / Inquieto. fiunstille / Inquietet. unstillida / fiantscefti / Dissensionis. unstiller / Desidiosus; *Kero. quamquam pro* Desidiosus *ibi restituendum sit* Dissidiosus *vel* Dissentiosus. *Quòd verò Gothis non ignota fuerit hæc acceptio vocabuli* **SIBB**, *patet ex illo* **GASIBJON**, Reconciliari, *quod occurrit Matth.* 5:24.

UNSWERAIÞ MIK: Inhonoratis me; *Joh.* 8:49. **UNSWERANDANS JAH JAINANA**: Contumeliâ afficientes etiam illum; *Luc.* 20:11. **UNSWERS**, Inhonorus, qui non habetur in honore. *Vide* **SWERAN**, Honorare.

UNTALANS, Increduli; ἀπειθεῖς. *Luc.* 1:17. *Anglosaxonibus* tala. teala. tela *est* Benè. untala. untela, Malè. *item* tela don, Benè facere. untela don, Delinquere. *atque adeò* **UNTALANS** *non tam dicendi sunt* Increduli, *quàm* Immorigeri, contumaces, pravi. *Ipsum verò* tala *vel* tela *magnam habet affinitatem cum* πλείως *vel* πλέως, Plenè, perfectè, absolutè.

UNTE, Usque, usque ad, donec. *Vide* **UND**, Usque.

UNTE, Quòd, quia, quoniam; ὅτι. *Matth.* 5:34, 35, 36 & 45. *Marc.* 4:29, 41. *Luc.* 1:48, 49. *Joh.* 6:38. 10:4. 12:6, 39. &c. **UNTE NI HA-**

Digitized by Google

HABAIDA WAURTINS. GAÞAURSNODA: Eo quòd non habebat radicem, exaruit; διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. *Marc.* 4:6. UNTE RAIHTIS MANAGAI DUGUNNUN MELJAN: Quoniam quidem multi cœperunt scribere; ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι. *Luc.* 1:1. UNTE JAH SA SUNUS ABRAHAMIS IST: Eo quòd & ipse filius Abrahæ est; καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστι. *Luc.* 19:9.

UNTE, Enim; *Matth.* 9:16, 24. *Marc.* 7:27. *Luc.* 8:29. UNTE JABAI AFLETIÞ MANNAM MISSADEDINS IZE: Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum; ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν. *Matth.* 6:14.

UNÞIUÞTAUJAN, Malefacere. ÞIUÞTAUJAN, Benefacere; *Marc.* 3:4. *Vide* ÞIUÞ, Bonum.

UNÞWAHANAIM HANDUM MATJAND HLAIF: Inlotis manibus manducant panem; *Marc.* 7:5. *Refer ad* ÞWAHAN, Lavare.

UNUSLAISIÞS, Qui literas non didicit; *Joh.* 7:15. *Refer ad* LAISJAN.

UNWAHA, Inculpabiles; ἄμεμπτοι. *Luc.* 1:6. póh *Cædmoni est* Malus. *Runico lexico* ᚢᛅᚠᛁᚼᛁᛅᚢᛦ *exp.* Malus hospes. *item Paræmia*; ᛡᛅᛚᚢᛘ ᛁᚱ ᚢᛅ ᚠᚱᛁᛦ ᛒᚱᚢᛘ. Illi damnum imminet. *q. d. Damnum est ante januam.*

UNWERJAN, Indignari; *Marc.* 11:41. UNWERIDA, Indignè tulit; *ejusdem capitis commate* 14. *Fortassè huic affine est* unƿeꞃoð, Insuavis, *quod occurrit Pastoral.* LVIII, 10. *quamvis illud rectius videri possit factum ex illo* ƿeꞃoð, Dulcis, *quod habet gr Ælfrici cap.* IX, *terminat.* 28.

UNWITI, Stultitia, inscitia; *Marc.* 7:22. *Refer ad* WITAN.

URRAISJAN, Suscitare, excitare. URRAISJAN BARNA ABRAHAMA US STAINAM ÞAIM: Suscitare filios Abrahæ de lapidibus istis; *Luc.* 3:8. IK URRAISJA INA IN ÞAMMA SPEDISTIN DAGA: Ego resuscitabo eum in novissimo die; *Joh.* 6:44. URRAISIDEDUN INA: Excitaverunt eum; *Marc.* 4:38. *Matth.* 8:25. *Vide quæ dicemus in* URREISAN, Resurgere, surgere.

URRANN IMMA HLAUTS DU SALJAN: Sors in eum cecidit ut adoleret; ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι. *Luc.* 1:9. *Refer ad* URRINNAN.

URREISAN, Resurgere, surgere. URREISAN ÞRIDJIN DAGA: Resurgere tertiâ die; *Luc.* 9:22. NIST HER. URRAIS: Non

est hîc, surrexit; *Marc.* 16:6. 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌲𐌰𐍃𐍉𐌺 𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰: Exurgens comminatus est vento; *Matth.* 8:26 9:6 *&* 7. *Marc.* 4:39. 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃, Surge; *Marc.* 10:49. 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃 𐌹̈𐌽 𐌼𐌹𐌳𐌿𐌼𐌰𐌹: Surge in medium; *Marc.* 3:3. 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌹𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌳𐌱𐌰𐌷𐍄𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Surgebat & ministrabat ei; *Matth.* 8:15. 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌹𐍃𐌹𐌳𐌰 𐍅𐌰𐍃 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Exurgebat mare; *Joh.* 6:18. *Anglosaxonibus* rıſan *est* Surgere. *Alamannis* reison. *Cimbris* RIИA. *Danis* reise. *Islandis* ryse. *Belgis* **rijsen / op-rijsen.** *Anglis* **rise / arise / rouse / raise / reare** / Surgere, suscitare, excitare, erigere. *Vide numquid origo horum peti possit ex iis quæ habet etymologicum nostrum Anglicum in* **Raise.**

𐌿𐍂𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Exire, prodire. *est ab* 𐌿𐍄, Extra, foris. *&* 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Venire, currere. 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽 𐍃𐌰 𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌳𐌿 𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽: Exiit seminans ad seminandum; *Marc.* 4:3. *Vide totum caput, & deprehendes verbum quoque usurpari de Sole oriente, & herbis è terrâ prorumpentibus succrescentibúsq;.* 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽 𐌲𐌰𐌲𐍂𐌴𐍆𐍄𐍃: Exiit edictum; *Luc.* 2:1. 𐌼𐌴𐍂𐌹𐌸𐌰 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽: Fama exiit; *Luc.* 4:14. 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐌴 *quoque usurpatur de* Exitu vitæ, *i. morte, Luc.* 9:31. 𐌹̈𐌺 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌲𐍉𐌸𐌰 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌵𐌰𐌼: Ego de Deo processi & veni; *Joh.* 8:42.

𐌿𐍂𐍂𐌹𐌸𐌴 𐌵𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐍅𐌿𐌻𐌸𐌿 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Quum venerit in majestate suâ; ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. *Luc.* 9:26.

𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃, Oriens. 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌰𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌹𐍄𐌵𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳: Multi ab Oriente & Occidente venient; *Matth.* 8:11. 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃 𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌿𐌷𐌹𐌸𐌰𐌹: Oriens ex alto; *Luc.* 1:78. 𐌰𐍄 𐍃𐌿𐌽𐌽𐌹𐌽 𐌿𐍂𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌹𐌽: Sole oriente; *Marc.* 4:6. 16:2. 𐍃𐌿𐌽𐌽𐍉𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽𐌽𐌴𐌹𐌸 𐌰𐌽𐌰 𐌿𐌱𐌹𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌲𐍉𐌳𐌰𐌽𐍃: Solem suum oriri facit supra malos & bonos; *Matth.* 5:45. 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽 *est* Currere, fluere. *unde* 𐍂𐌿𐌽𐍃 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌹𐍃, Fluxus sanguinis; *Luc.* 8:44. *atque ita* 𐌿𐍂𐍂𐌿𐌽𐍃 *est ab* 𐌿𐍂𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽, Oriri. *Anglosaxonibus* uppyne *est* Ortus, oriens. *ab* upyrnan, Oriri. *Sclavinis* Oriens *dicitur* rano; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ πασῶν *affert, tanquam mirè consonans cum* ἠῷον. *Alioquin affine quoque posset videri Gothico* 𐌿𐍂𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽. *prout nempe* 𐌿𐍂𐍂𐌰𐌽𐌽𐌴𐌹𐌸 *paullò ante exponitur* Oriri facit.

𐌿𐍃, Ex; ἐκ. *Marc.* 12:30. *Joh.* 7:38. 𐌿𐍃 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅𐌰𐍃𐌽𐍉𐌼 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: De monumentis exeuntes; ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι. *Matth.* 8:28. 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃: De aquâ ascendens; ἀναβαίνων ἀπὸ

Digitized by Google

ἀπὸ τοῦ ὕδατος. *Marc.* 1:10. us himinam: De cœlis; ἐκ τῶν οὐρανῶν. *Marc.* 1:11. us landa: Extra regionem; ἔξω τῆς χώρας. *Marc.* 5:10. 11:19. us hairtin usgaggand: De corde procedunt; ἐκ τῆς καρδίας ἐκπορεύονται. *Marc.* 7:21. *Joh.* 8:59. 10:39. gawaljands us im twalib: Eligens ex ipsis duodecim; ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα. *Luc.* 6:13. ains us þizai managein: Unus de turbâ; εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου. *Marc.* 9:17. us barniskja: Ab infantiâ; παιδιόθεν. *Marc.* 9:21. us gabaurþai: A nativitate; ἐκ γενετῆς. *Joh.* 9:1. us frumistja: Ab initio. ἐξ ἀρχῆς. *Joh.* 6:64.

usagjan, Suggillare. ibai ni in andi qimandei usagjai mis: Ne in novissimo veniens suggillet me; *Luc.* 18:5.

usagidai wesun: Timore gravi exterriti erant; *Marc.* 9:6. *Refer ad* agis, Metus, timor.

usanigein taiknjandans sik garaihtans wisan: Simulantes se justos esse; *Luc.* 20:20.

usatberun du imma usliþan: Extulerunt ad eum paralyticum; *Matth.* 9:2. *nisi fortè putes rectius divisim legi*, us atberun du imma. προσέφερον αὐτῷ.

usbairands, Respondens; *Marc.* 11:14. *Quoniam* bairan *&* hafjan *qualemcunque deprehenduntur habere similitudinem significationis*, usbairan *quoque videntur Gothi veteres usurpâsse pro* ushafjan. *quod vide.*

usbar sauhtins unsaros: Portavit ægrotationes nostras; *Matth.* 18:17. *Refer ad* bairan, Ferre, portare.

usbaugeiþ razn: Everrit domum; *Luc.* 15:8.

usbeidands ist ana im: Patiens est in illis; *Luc.* 18:7. þaim usbeidandam laþon Iairusaulwmos: Exspectantibus redemptionem Jerusalem; *Luc.* 2:38. *Vide* beidan.

usbliggwands, Flagellis cædens; *Marc.* 15:15. usblaggw, Flagellavit; *Joh.* 19:1. usbluggwun, Percusserunt, verberârunt; *Marc.* 12:2. *Refer ad* bliggwan, Cædere.

usbugjands, Emens; *Marc.* 15:46. usbauhta, Emi; *Luc.* 14:19. usbauhtedun, Emerunt; *Matth.* 27:7. *Vide* bugjan.

Digitized by Google

𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Exire; *Marc.* 9:29. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌿𐍄: Egressus foras; *Matth.* 26:75. *Luc.* 15:28. 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Exeuntes; *Luc.* 10:10. 𐌿𐍃𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐌿𐍃 𐌰𐌻𐌷: Exivit ex templo; *Joh.* 8:59. *Refer ad* 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Ire.

𐌿𐍃𐌲𐌰𐌹𐍃𐌹𐌸𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Insanit, extra se positus est; *Marc.* 3:21. 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹: Mirabantur omnes; *Marc.* 2:12. 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌴𐌹𐌽𐌹 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌹: Obstupuerunt stupore magno; *Marc.* 6:42. 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽: Omnis populus stupefactus est; *Marc.* 9:15. *Luc.* 2:47. & 8:56. *Fieri potest* 𐌿𐍃𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 *propriè olim intellectum de Notabili aliquo novæ repentinæq; rei miraculo, ad cujus conspectum homines veluti attoniti obstupescunt: ut sit ab illo* ᚠᚼᛁᚢᛅᚴ, *quod Runico lexico exponitur* Grassatio, *i. Vis aliqua repentina quæ, injecto mortis aut gravioris alicujus periculi metu, perculsum animum de statu suo demovet ac deturbat.*

𐌿𐍃𐌲𐌹𐌱𐌰𐌹𐍃 𐍆𐌰𐌽𐌹𐌽 𐌰𐌹𐌸𐌰𐌽𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽𐍃: Reddes Domino juramenta tua; *Matth.* 5:33. 𐌿𐍃𐌲𐌹𐌱𐌹𐌸 𐌸𐌿𐍃: Reddet tibi; *Matth.* 6:4. 𐌿𐍃𐌲𐌹𐍆 𐍂𐌰𐌸𐌾𐍉𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐍃 𐌸𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃: Redde rationem villicationis tuæ; *Luc.* 16:2. *Refer ad* 𐌲𐌹𐌱𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐌲𐌹𐌻𐌳𐌰𐌽, Retribuere; *Luc.* 14:12 & 14. *Refer ad* 𐌲𐌹𐌻𐌳𐌰𐌽. *Vide* 𐌲𐌹𐌻𐌳, Tributum, census, mulcta.

𐌿𐍃𐌲𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Effodientes; *Marc.* 2:4. 𐌿𐍃𐌲𐍂𐍉𐍆, Fodit; *Marc.* 12:1. *Vide* 𐌲𐍂𐌰𐌱𐌰𐌽, Fodere.

𐌿𐍃𐌲𐌿𐍄𐌽𐌹𐌸 𐍅𐌴𐌹𐌽, Effunditur vinum; *Matth.* 9:17. *Marc.* 2:22. *Luc.* 5:37. *Vide* 𐌲𐌹𐌿𐍄𐌰𐌽, Fundere.

𐌿𐍃𐌳𐌰𐌿𐌳𐍉, Sollicitè; σπουδαίως. *Luc.* 7:4. 𐌿𐍃𐌳𐌰𐌿𐌳𐌴𐌳𐌹𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰, Decertarent; ἠγωνίζοντο. *Joh.* 18:36.

𐌿𐍃𐌳𐍂𐌴𐌹𐌱𐌰𐌽, Ejicere; *Marc.* 9:28. 𐌿𐍃𐌳𐍂𐌴𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌽𐍃 𐌿𐍄: Ejiciens omnes; *Luc.* 8:54. *Refer ad* 𐌳𐍂𐌴𐌹𐌱𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽, Sepelire; *Luc.* 9:59. 𐌳𐌿 𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰: Ad sepulturam; *Marc.* 14:8. *Vide* 𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽, Sepelire.

𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌼𐌴𐌹 𐌳𐌹𐍃𐍃𐌰𐍄 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌽𐍃: Stupor apprehendit omnes; *Luc.* 5:26. 𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌼𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌸𐌿𐌽: Stupebant; *Marc.* 1:22. *Luc.* 9:43.

𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌽 𐍅𐌹𐍄𐍉𐌸: Adimplere legem; *Matth.* 5:17. *vide quoque Lucæ* 9:31. 𐌰𐌻𐌻 𐌳𐌰𐌻𐌴𐌹 𐌿𐍃𐍆𐌿𐌻𐌻𐌾𐌰𐌳𐌰: Omnis vallis implebitur;

bitur; *Luc.* 3:5. MEINATA MELA NI NAUH USFULLIÞ ÏST: Meum tempus nondum impletum est; *Joh.* 7:8. BIÞE USFULLIDA ANABIUDANDS ÞAIM SIPONJAM: Quum consummâsset præcipiens discipulis; *Matth.* 11:1. EI FAHEÞS ÏZWARA SIJAI USFULLIDA: Ut gaudium vestrum sit plenum; *Joh.* 16:24. *Refer ad* FULLS.

USJA, Nisi, exceptò; εἰ μή. *Joh.* 6:22.

USHAFJAN AUGONA SEINA DU HIMINA: Levare oculos suos ad cœlum; *Luc.* 18:13. USHAFJANDS BADI: Tollens grabatum; *Marc.* 2:12. USHAFJANDS AUGONA SEINA: Elevans oculos suos; *Luc.* 16:23. USHAFAN WARÞ: Sublatum est; *Luc.* 9:17. USHAFEI ÞUK: Tollere; *Marc.* 11:23. USHOF AUGONA: Sublevavit oculos; *Joh.* 6:5. USHOF ANA MIK FAIRZNA SEINA: Levavit contra me calcaneum suum; *Joh.* 13:19. USHOFUN ÞANA STAIN: Sustulerunt lapidem; *Joh.* 11:41. *Vide* HAFJAN, Levare.

USHAIHAH SIK: Laqueo se suspendit; ἀπήγξατο. *Matth.* 27:5. *Vide quæ diximus in* HAUH, Altus.

USHAUHJAN, Exaltare, exaltari. USHAUHIDA GAHNAIWIDANS: Exaltavit humiles; *Luc.* 1:52. SKULDS ÏST USHAUHJAN SUNUS MANS: Oportet exaltari filium hominis; *Joh.* 12:34. ÞU UNDA HIMIN USHAUHIDA: Tu usque ad cœlum exaltata; *Luc.* 10:15. SAEI HNAIWEIÞ SIK SILBA USHAUHJADA: Qui humiliat semet ipsum, exaltabitur; *Luc.* 18:14. *Refer ad* HAUH, Altus.

USHLAUPANDS, Exiliens; *Marc.* 10:50. *Vide* HLAUPAN, Saltare.

USHRAMJAN, Crucifigere; *Joh.* 19:10. USHRAMEI ÏNA: Crucifige eum; *Marc.* 15:13, 14. *Joh.* 15:6. *Vide* HRAMJAN, Suspendere.

USHRISJAIÞ MULDA: Excutite pulverem; *Marc.* 6:11. *Vide* HRISJAN, Excutere.

USHULODA ANA STAINA: Exciderat in petrâ; *Matth.* 27:60. *Vide* HULJAN & HULUNDI.

USÏDDJA, Abiit, exivit; *Marc.* 2:12. *Præteritum est ab* USGAGGAN.

USKEINODA GAH TAWIDA AKRAN: Exortum est & fecit fructum; *Luc.* 8:8. ÞAN USKEINAND LAUBOS: Cùm enascuntur folia; *Marc.*

Marc. 13:28. *Vide* KGINΛN, Germinare. *Ac fortasse quoque huc facient quæ mox annotamus in* nSKIGΛNΛTΛ.

nSKIGΛNΛTΛ ΓΛΨΛnKSNΧδΛ: Natum aruit; φυὲν ἐξηράνθη. *Luc.* 8:6. *Si hoc à verbo* KIGΛN *efformatum esse dicamus, proximum erit ut* KIGΛN *istud statuamus esse à κύειν vel κυεῖν*, Fœtum edere. *unde & κῦμα*, Cyma, *i. germen, surculus, frutex. Vide annotata nostra ad gl Lipsii in* kimo / Germen.

nSKInSΛN SKnΛδS ÏST ꝒKRΛM ΨΛIM SINISTΛM: Reprobari debet à senioribus; *Marc.* 8:31. STΛINS ΨΛMMGI nSKnSnN TIMKGΛNδS: Lapis quem reprobaverunt ædificantes; *Luc.* 20:17. nSKInSΛδΛ ꝒKRΛM ΨΛMMΛ KnnGΛ: Reprobabitur ab hac generatione; *Luc.* 17:25. nSKnSnN ÏMMΛ nTΛn BΛnKΓ: Ejecerunt illum extra civitatem; *Luc.* 4:29. SKΛΛ SnnnS MΛNS nSKGSΛNS VΛIKΨΛN ꝒKRΛM SINISTΛM: Oportet filium hominis reprobari à senioribus; *Luc.* 9:22. *Cùm Anglosaxonibus* ceoꞅan *&* cẏꞅan. *Alamannis* kiesen. *Cimbris* ᚴᛁᚬᛋᛅ. *Islandis* kioosa. *Anglis* choose. *Belgis* kiesen *sit* Eligere; *valde mihi videtur verisimile vett Gothos* KInSΛN *dixisse: atque inde iisdem Gothis* nSKInSΛN *usurpatum pro* Reprobare, rejicere, *q. d. post habitum delectum repudiare.*

nSKnnΨS ÏST ΘΛKGIZnh BΛΓMG nS SVGSΛMMΛ ΛKKΛNΛ: Cognoscitur unaquæque arbor ex proprio fructu; *Luc.* 6:44. nSKnnΨ VΛS: Apparuit; *Matth.* 9:33. SΧKGIΨ SIK nSKnnΨΛNΛ VISΛN: Quærit ut ipse innotescat aliis; *Joh.* 7:4. *Refer ad* KnnNΛN.

nSΛΛΓGΛN ΛNΛ ÏNΛ hΛNδnNS: Injicere in illum manus; *Luc.* 20:19. nSΛΛΓGΛNδS hΛNδn SGINΛ: Mittens manum suam; *Luc.* 9:62. *Refer ad* ΛΛΓGΛN, Mittere.

nSΛΛnBGΛN, Permittere, licentiam dare. nSΛΛnBGI MIS ΓΛΛGIΨΛN: Permitte me ire; *Matth.* 8:21. nSΛΛnBGI nnS ΓΛΛGIΨΛN: Permitte nos ire; *Matth.* 8:31. nSΛΛnBIδΛ ÏN: Permisit illis; *Luc.* 8:32. *Anglosaxonibus* alẏꝼan. leaꝼe ꞅẏllan *est* Veniam dare. *Alamannis* uerloubuan. *Cimbris* ᛅᚠ ᚠᛁᚢᛆ ᛘᛁᚢᛁ. *Danis* forloff *est* Venia. *Belgis* verlof. *Anglis* leave. *quæ ego olim deduxeram à λωφάω*, Respiro. *tanquam nihil aliud sit* Venia, *quàm Spatium respirandi. Hesychio certè λωφᾷ exp.* λήγει, παύει, Desinit, cessat. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* CLX, 4. *ubi multis inquirimus in originem Theotisci* giloubo / Fides.

nSΛΛnSGI ΨnK nS VΛnKTIM: Eradicare; ἐκριζώθητι. *Luc.* 17:6.

nS-

𐌿𐍃𐌻𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹𐌽 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: Fecit redemptionem plebi suæ; ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. *Luc.* 1:68. *Refer ad* 𐌻𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽, Liberare, solvere.

𐌿𐍃𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌹𐌲 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰: Transire per viam illam; *Matth.* 8:28. 𐌿𐍃𐌻𐌰𐌹𐌸 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Abiit trans fretum; *Marc.* 8:13. 𐌿𐍃𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌼 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌹𐍃 𐍃𐍄𐌰𐌳𐌹𐍃: Transeamus in adversam ripam; *Marc.* 4:35. 𐌿𐌽𐌳 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌿𐍃𐌻𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰: Donec transeat cœlum & terra; *Matth.* 5:18. *Refer ad* 𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐌻𐌹𐌸𐌰, Paralyticus; *Matth.* 8:6. 9:2. *Marc.* 2:4. *Luc.* 5:18. *Refer ad* 𐌻𐌹𐌸𐌰, Artus, membra. *quod habes suo loco. tantundem enim est* 𐌿𐍃𐌻𐌹𐌸𐌰, *ac si dicas, Artuum vel Membrorum usu destitutus. ita* ἴκμιλος *Hesychio est* Viribus carens, invalidus.

𐌿𐍃𐌻𐌿𐌺𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌼𐌿𐌽𐌸𐍃 𐌹̈𐍃 𐍃𐌿𐌽𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐍄𐌿𐌲𐌲𐍉 𐌹̈𐍃: Apertum est os ejus ilicò & lingua ejus; *Luc.* 1:64. *Recurre ad* 𐌻𐌿𐌺𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐌻𐌿𐌺𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐌼𐌰𐌹𐍄𐌰𐌳𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌹̈𐌽 𐍆𐍉𐌽 𐌰𐍄𐌻𐌰𐌲𐌾𐌰𐌳𐌰: Exscindetur & in ignem mittetur; *Matth.* 7:19. *Luc.* 3:9. *Vide* 𐌼𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Concidere.

𐌿𐍃𐌼𐌰𐍂𐌺𐍉𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌱𐌿𐌽𐍄𐌹𐌲𐌿𐌽𐍃: Designavit septuaginta; *Luc.* 10:1. *Vide* 𐌼𐌰𐍂𐌺𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌼𐌰𐍂𐌺𐌰𐌽, Designare.

𐌿𐍃𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌳𐌰𐌿𐍀𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐌳𐍂𐌴𐌹𐌲𐍉𐍃: Prædicans baptismum pœnitentiæ; *Luc.* 3:3. 𐌿𐍃𐌼𐌴𐍂𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌰𐌹𐍂𐌸𐌰𐌹 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹: Diffamaverunt illum in totâ terrâ illâ; *Matth.* 9:31. *Vide* 𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽, Prædicare, divulgare.

𐌿𐍃𐌼𐌴𐍂𐌽𐍉𐌳𐌰 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 𐌼𐌰𐌹𐍃 𐌱𐌹 𐌹̈𐌽𐌰: Perambulabat magis sermo de illo; *Luc.* 5:15. *Crediderim verbum pertinere ad eandem originem ad quam* 𐌿𐍃𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽 *retulimus.*

𐌿𐍃𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳𐍃, Tollens; *Marc.* 15:46. 𐌿𐍃𐌽𐌹𐌼𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳: Aufert verbum; *Marc.* 4:15. 𐌿𐍃𐌽𐌴𐌼𐌿𐌽 𐌻𐌰𐌹𐌱𐍉𐍃 𐌲𐌰𐌱𐍂𐌿𐌺𐍉 𐍃𐌹𐌱𐌿𐌽 𐍃𐍀𐍅𐍂𐌴𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃: Sustulerunt quod superaverat de fragmentis, septem sportas; *Marc.* 8:8. 𐌿𐍃𐌽𐌰𐌼 𐌿𐌽𐌼𐌰𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐍉𐍃: Accepit infirmitates nostras; *Matth.* 8:17. *Vide* 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐌽𐌿, Ergo; οὖν. *Luc.* 20:25. *Nisi fortè olim scriptum fuerit* 𐌾𐌿𐍃 𐌽𐌿.

𐌿𐍃𐌺𐌰𐌹𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Excitabant eum; *Luc.* 8:24. *Refer ad* 𐌺𐌰𐌹𐍃𐌾𐌰𐌽, Excitare.

Digitized by Google

𐌿𐍃𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽, Videre; *Marc.* 8:25. 𐌿𐍃𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽𐌳𐍃, Circumspiciens; *Luc.* 6:10. 𐌿𐍃𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌳𐌿 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Suspiciens in cœlum; *Marc.* 7:34. 𐌿𐍃𐍃𐌰𐍈, Vidit; *Marc.* 10:52. *Luc.* 18:43. 𐌿𐍃𐍃𐌰𐌹𐍈, Respice; *Luc.* 18:42. *Refer ad* 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽, Videre.

𐌿𐍃𐍃𐌰𐌻𐌾𐌰𐌽, Divertere, hospitari; *Luc.* 19:7. *Refer ad* 𐍃𐌰𐌻𐌾𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐍃𐌰𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰: Emittat operarios in messem suam; *Matth.* 9:38. *Refer ad* 𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽, Mittere.

𐌿𐍃𐍃𐌰𐍄 𐍃𐌰 𐌽𐌰𐌿𐍃: Resedit qui erat mortuus; *Luc.* 7:15. *Refer ad* 𐍃𐌹𐍄𐌰𐌽, Sedere.

𐌿𐍃𐍃𐌰𐍄𐌹𐌳𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌲𐌰𐍂𐌳: Pastinavit vineam; ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα. *Marc.* 12:1. *item Luc.* 20:9. *confer etiam cum Lucæ* 17:6. *Transfertur quoque verbum ad sobolem humanam*; 𐌴𐌹 𐌿𐍃𐍃𐌰𐍄𐌾𐌰𐌹 𐌱𐌰𐍂𐌽𐌰 𐌱𐍂𐍉𐌸𐍂 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Ut propaget semen fratri suo; *Marc.* 12:19. *ad alia item*; 𐌴𐌹 𐌿𐍃𐍃𐌰𐍄𐌾𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐍃𐌰𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌼𐌼𐌰: Ut mittat operarios in messem suam; *Luc.* 10:2. 𐌿𐍃𐍃𐌰𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿 𐌰𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐍆𐌿𐌻𐌰𐌽: Imposuerunt Jesum supra pullum; *Luc.* 19:35. *Refer ad* 𐍃𐌰𐍄𐌾𐌰𐌽, Ponere, collocare.

𐌿𐍃𐍃𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽. *Vide* 𐍃𐌹𐌲𐌲𐍅𐌰𐌽, Legere.

𐌿𐍃𐍃𐍉𐌺𐌴𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌹𐍈, Scrutare & vide; *Joh.* 7:52. *Refer ad* 𐍃𐍉𐌺𐌾𐌰𐌽.

𐌿𐍃𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉𐌽. *Vide* 𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉𐌽, Narrare.

𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌲𐌲 𐌰𐌿𐌲𐌰: Erue oculum; *Matth.* 5:29. *Videtur idem cum* Expunge *vel* Exsculpe. *ut affine sit illi* stýngan, *quod Anglosaxonibus est* Ferire, pungere. *Alamannis* stingen. *Danis*, *Islandis* stinge. *Anglis* sting. *Omnia videntur esse à* στίζειν, Pungere. *inserto N medio*, *& mutato* ζ *in G.* *quomodo* Lugeo *putant factum ex* λύζω, Singultio. *Harpago ex* ἁρπάζω, Rapio. *quomodo item ex* ζιγγίβερις *Hispani fecerunt* gengevre, gengibre. *Itali* gengievi. *Galli* gingembre. *Angli* ginger. *Belgæ* gengber/gember. *Ex hoc tamen Argentei codicis loco facilè colligas vett Gothos non tantùm* 𐍃𐍄𐌹𐌲𐌲𐌰𐌽, *sed &* 𐍃𐍄𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽 *dixisse*; *quomodo & in Wormii lexico Runico* ᛅᚦ ᛋᛏᛅᚴᚠᛅ *exponitur*, Petere aliquem mucrone hastæ: *siquidem &* stæng *Anglosaxonibus*, stang *Alamannis*, *Danis*, *Anglis*, *Belgis* Perticam, contum, lanceam, hastam *denotat*, *ab eodem* stingan/ Ferire, pungere. *unde & Danis* stanger *est* Cornupeta bos *vel* caper. *&c.*

𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌰𐍆𐌰𐍂 𐌸𐍂𐌹𐌽𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌽𐍃: Resurgere post tres dies; *Joh.* 8:31. 𐌿𐍃 𐌳𐌰𐌿𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌿𐍃𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽: E mortuis resurgere;

Joh.

Digitized by Google

Joh. 9:10. **USSTASS**, Resurrectio; *Joh.* 11:25. **USSTASSAIS SUNJUS**: Resurrectionis filii; *Luc.* 20:36. **USSTANDANDS AIR UHTWON**: Surgens valdè manè; *Marc.* 1:35. **USSTOÞ SIGGWAN BOKOS**: Surrexit legere libros; *Luc.* 4:16, 29. **SPRAUTO USSTOÞ JAH USIDDJA**: Citò surrexit & exivit; *Joh.* 11:31. **USSTOÞ JAINÞRO**: Egressus est inde; *Marc.* 6:1.

USSTEIGAN, Ascendere; *Joh.* 6:62. **USSTEIGANDANS ANA HROT**: Ascendentes supra tectum; *Luc.* 5:19. **USSTAIG IN FAIRGUNI**: Ascendit in montem; *Marc.* 3:13. **USSTIGUN IN SKIP**: Ascenderunt navim; *Joh.* 6:17. *Vide* **STEIGAN**.

USSTIURIBA LIBANDS: Luxuriose vivens; ἀσώτως ζῶν. *Luc.* 15:13. *Locum hîc habet Anglosaxonicum* ſteoran *vel* ſtyran, Gubernare. *pro quo Alamanni* stiuran *dicunt. Dani* styre. *Angli* **steere**. *Belgæ* **stieren/ stuyren/** *quæ maximè olim de cursu navium usurpata: unde quoque putantur magnam affinitatem habere cum* στῦρ *vel* στήριγμα, Carina navis. *Confer cum iis quæ diximus in* **ANDSTAURRAIDEDUN**.

USTAUHANAI, Perfecti, consummati; τετελειωμένοι. *Joh.* 17:23. **GA-USTAUJANE MANWIDS**: Perfectè paratus; κατηρτισμένος. *Luc.* 6:40. *Videri possent desumpta ex* **TAUJAN**, Facere; *nisi commodiùs referrentur ad sequens* **USTIUHAN**. *quod vide*.

USTIUHAN, Ducere, educere, perducere. **USTIUHIÞ ÞO LAMBA**: Educit oves; *Joh.* 10:3. **USTAUH INA AHMA IN AUÞIDA**: Eduxit eum spiritus in desertum; *Luc.* 1:12. **USTAUH INA UTANA WEIHSIS**: Eduxit eum extra vicum; *Marc.* 8:23. **USTAUH INS ANA FAIRGUNI HAUH**: Perduxit illos in montem excelsum; *Luc.* 9:2. **USTIUHAN** *item ponitur pro* Perficere, consummare; *Luc.* 14:28, 29, 30. **USTIUHADA ALLA ÞATA GAMELIDO ÞAIRH PRAUFETUNS**: Consummabuntur omnia quæ scripta sunt per prophetas; *Luc.* 18:31. **WAIRÞIÞ USTAUHTS ÞIZE RODIDANE IZAI FRAM FANIN**: Perficientur ea quæ dicta sunt ei à Domino; *Luc.* 1:45. **ÞAN USTAUH ÏAISUS ÞO WAURDA**: Cùm consummâsset Jesus hæc verba; *Matth.* 7:28. **USTAUH WAURSTW ÞATEI ATGAFT MIS DAU WAURKJAN**: Consummavi opus quod dedisti mihi ut faciam; *Joh.* 17:4. *& mox ejusdem capitis commate* 23, **USTAUHANAI**, Consummati, perfecti. **TIUHAN** *nimirum est* Ducere, trahere; *hinc* **USTIUHAN**. *quomodo Lat.* perducere ad finem. *Belg.* **voltzecken/ voltzoecken** *vel* **voltogen werck**.

Digitized by Google

werck. *Anglosax.* ðurhteon. *nam* teon *iis idem cum* tiuhan, Ducere. *quod vide suo loco.*

ustrudjans wairþan: Deficere; ἐγκακεῖν. *Luc.* 18:1. *Fortassè corruptum est ex illo* usþriutiþ *quod proximè sequitur.*

usþriutan, Molestum esse, negotium alicui facessere. letiþ þo. du ƕe izai usþriutiþ: Sinite illam, quid illi molesti estis? *Marc.* 14:6. *Occurrit & Matth.* 5:44. usþriutiþ mis so widuwo: Molesta est mihi hæc vidua; *Luc.* 18:5. *Agnoverunt hoc verbum etiam Anglosaxones.* me aðryt, Fastidio; *Ælfrici grammatica cap.* 30. *& mox cap.* 33; me aðryt, Tædet me. *apud Bedam lib.* III, *cap.*7 aðroten *est* Pertæsus. *Theotiscis quoque fuit familiare.* mich thero werelde verthruzet/ Me tædet hujus mundi; *Willerami paraphrasis in Cantici* II, 5. *ubi vide Observat. nostras. Ac magis etiam à nobis annotata ad gl D,* 27. *in* Aporia, urdruz.

usþrusteis wairþiþ du wigam slaihtaim: Aspera erunt in vias planas; αἱ τραχεῖαι ἔσονται εἰς ὁδοὺς λείας. *Luc.* 3:5.

usþwahan, Lavare, abluere. usþwoh fotuns ize: Lavit pedes eorum; *Joh.* 13:12. usþwohun natja: Lavabant retia; *Luc.* 5:2. *Refer ad* þwahan, Lavare.

usqiman, Occidere. ni ogeiþ izwis þans usqimandans leika þatainei. iþ saiwalai ni magandans usqiman: Nolite timere eos qui occidunt corpus tantùm, animam verò non possunt occidere; *Matth.* 10:28. so herodianai wilda imma usqiman. jah ni mahta: Herodias volebat eum occidere, & non poterat; *Marc.* 6:19. sokidedun ina þai iudaieis usqiman: Quærebant eum Judæi interficere; *Joh.* 7:1. usqiman, Occidi; *Marc.* 8:31. *Luc.* 9:22. *Affine huic est illud* fraqiman, *quod occurrit Lucæ* 9:54; fan. wileizu ei qiþaima fon atgaggai us himina jah fraqimai im: Domine, vis dicamus ut ignis descendat de cœlo & consumat illos. *Alibi tamen Argenteo codici* fraqiman *est* Consumere, perdere, dissipare pecuniam; *sicuti videre est Luc.* 8:43.

usqistjan saiwala: Perdere animam; *Marc.*3:4. *Luc.*6:9. 19:47. usqisteiþ þans waurstwjans: Perdet colonos; *Marc.* 12:9. usqistiþs þridjin daga usstandiþ: Occisus, tertiâ die resurget; *Marc.* 9:31. *Vide* qistjan, Perdere, perire.

us-

Digitized by Google

USQIÞAN ÞATA WAURD: Diffamare sermonem; ƿiðmærsian ða spræce. διαφημίζειν τὸν λόγον. *Marc.* 1:45. *Refer ad* QIÞAN, Dicere.

USWAHSANS ÏST: Ætatem habet; *Joh.* 9:21. *Refer ad* WAHSJAN.

USWAIRPAN, Ejicere; *Marc.* 3:15. 11:15. *Luc.* 19:45. USWAIRPANDANS WASTJOS SEINOS ANA ÞANA FULAN: Injicientes vestimenta sua supra pullum; *Luc.* 19:35. *Refer ad* WAIRPAN, Mittere.

USWAKJAN, Excitare. GAGGAM EI USWAKJAU ÏNA: Eamus ut è somno excitem illum; *Joh.* 11:11. *Vide* WAKAN, Vigilare.

USWALTEINS ÞIS RAZNIS WARÞ MIKILA: Ruina illius domûs facta est magna; *Luc.* 7:49. USWALTIDA SITLANS: Evertit cathedras; *Marc.* 11:15. *Vide quæ dicimus in* WALTIDEDUN.

USWANDJAN, Averti, avertere se. ÞAMMA WILJANDIN AF ÞUS LEIƕAN SIS. NI USWANDJAIS: Volenti à te mutuari, ne avertaris; *Matth.* 5:42. *Refer ad* WANDJAN.

USWAURHTS *est* Justus. FRAWAURHTS, Peccator. NI QAM LAÞON USWAURHTANS AK FRAWAURHTANS: Non veni vocare justos, sed peccatores; *Matth.* 9:13. *Marc.* 2:17. *coll. cum Lucæ* 5:32. *ubi* GARAIHTANS *dicuntur, qui in Matthæo & Marco* GARAIHTANS *nuncupantur.* USWAURHTA GADOMIDA WARÞ HANDUGEI: Justificata est sapientia; *Matth.* 11:19. ÏS WILJANDS USWAURHTANA SIK DOMJAN: Ille volens justificare se ipsum; *Luc.* 10:29. *Refer ad* WAURKJAN.

USWENANS, Sperantes; *Luc.* 6:35. *Vide* WENJAN, Sperare.

USWINDAN, Plectere. USWINDANDANS ÞAURNEINA WIPJA: Plectentes spineam coronam; *Marc.* 15:17. ÞAI GADRAUHTEIS USWUNDUN WIPJA US ÞAURNUM: Milites plectebant coronam de spinis; *Joh.* 19:2. *Vide plura in* WINDAN, Plectere.

UT. UTA, Ex; ἔξω. USGAGGANDS UT: Egressus foras; ἐξελθὼν ἔξω. *Matth.* 26:75. *Marc.* 11:19. HIRI UT: Veni foras; δεῦρο ἔξω. *Joh.* 11:43. UTA ANA AUÞJAIM STADIM WAS: Foris in desertis locis erat; ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν. *Marc.* 1:45. JAINAIM ÞAIM UTA: Illis qui foris sunt; ἐκείνοις τοῖς ἔξω. *Marc.* 4:11. UTA ANA GAGGA: Foris in bivio; ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου. *Marc.* 11:4. UTANA

WEIH-

Digitized by Google

𐍅𐌴𐌹𐌷𐍃𐌹𐍃: Extra vicum; ἔξω τῆς κώμης. *Marc.* 8:23. 𐌿𐍄𐌿𐌽 𐌱𐌰𐌿𐍂𐌲 𐌿𐍃𐌺𐌿𐍃𐌿𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Extra civitatem ejecerunt illum; ἔξω τῆς πόλεως ἐξέβαλον αὐτόν. *Luc.* 4:29. *Huc etiam pertinent* 𐌿𐌶𐌿𐌷 *&* 𐌿𐌶𐌰𐌸𐍂𐍉, *quæ mox ſequentur. Angloſaxonibus* ut. uta. utan *eſt* Extra, foris. *Alamannis* uz/ uze/ uzze/ uzzi. *Cimbris* ᚢᛏ. *Danis* ud. *Iſlandis* ut. *Anglis* out. *Belgis* uit/ uyt/ wt.

𐌿𐍄𐌰𐌽𐌰𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰𐌹𐍃, Ejectus è ſynagogâ; ἀποσυνάγωγος. *Joh.* 9:22.

𐌿𐍄𐌱𐌰𐌿𐍂𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍃 𐌽𐌰𐌿𐍃: Efferebatur defunctus; *Luc.* 7:12. *Refer ad* 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽, Ferre, portare.

𐌿𐍄𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Egredi. 𐌱𐌹 𐌸𐌴 𐌿𐍄𐌿𐍃𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌴𐌹𐍃: Egreſſis illis; *Matth.* 9:32. *Refer ad* 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽, Ire.

𐌿𐌸𐌸𐌰𐌽, Autem; δέ. *Marc.* 1:6. 4:5. 7:20. *Luc.* 15:11, 25. 16:1. 18:1, 3, 4. *Joh.* 12:6, 9. *&c. Niſi fortè in ſimilibus locis* 𐌵𐌰𐌸 𐌿𐌸𐌸𐌰𐌽 *poſitum putes pro* 𐌵𐌰𐌸𐌿𐌸 𐌸𐌰𐌽 *vel* 𐌵𐌰𐌸𐌿𐌷 𐌸𐌰𐌽. *Illud interim* 𐌿𐌷𐌸𐌰𐌽 *quod Marc.* 16:8 *ponitur pro* ȝ, *ejuſdem capitis commate* 12 *ſcribitur* 𐌿𐌸𐌸𐌰𐌽.

𐌿𐌸𐌸𐌰𐌽, Quidem; μὲν οὖν. *Luc.* 3:18.

𐌿𐌸𐌸𐌰𐌿, Aut; *Joh.* 9:2. *Sæpiùs occurrit* 𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿. *quod vide.*

𐌿𐌶𐌰𐌸𐍂𐍉 𐌼𐌰𐌽𐍃: Extra hominem; ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου. *Marc.* 7:15. *Refer ad* 𐌿𐍄. 𐌿𐍄𐌰, Ex.

𐌿𐌶𐌴𐍄𐌰, Præſepium. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐌿𐌶𐌴𐍄𐌹𐌽: Reclinavit eum in præſepio; *Luc.* 2:7, 12, 16. *Denominationis ratio ſatis eſt manifeſta: nam ita quoque Græcis* κάπη *vel* φάτνη *nuncupatur. Ac* κάπη *quidem derivant à* κάπτειν, Manducare. φάτνη *verò à* φαγεῖν, Comedere. *Anglis etiam Præſepe vocatur* manger/ *à Gallico* mangér, Comedere. *atque inde Gallis* mangeoire, *Italis* mangiatoja *eſt* Præſepe.

𐌿𐌶𐍉𐌽, Exſpiravit; ἐξέπνευσε. *Marc.* 15:37 *&* 39. *Anglis* to sowne *eſt* Deficere, animi deliquium pati. *Vide etymol. Anglicum.*

𐌿𐌶𐌿𐌷, E, ex; ἐκ, ἐξ. *Marc.* 11:30. *Luc.* 6:45. 20:4. 𐌿𐌶𐌿𐌷 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌼𐌴𐌻𐌰: Ex hoc; ἐκ τούτου. *Joh.* 6:66. *Refer ad* 𐌿𐍄, *quod fuit paullò ante.*

𐌿𐌶𐌿𐌷𐌷𐍉𐍆 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰 𐌹̈𐌿𐍀: Elevavit oculos ſurſum; *Joh.* 11:41. 𐌿𐌶𐌿𐌷𐌷𐍉𐍆 𐌰𐌿𐌲𐍉𐌽𐌰 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌳𐌿 𐌷𐌹𐌼𐌹𐌽𐌰: Sublevavit oculos in cœlum; *Joh.* 17:1. *Refer ad* 𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽, Levare, tollere.

𐌿𐌶𐌿𐌷𐌹̈𐌳𐌳𐌾𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌰𐍄𐍄𐌹𐌽: Exivi à patre; *Joh.* 16:28.

𐌵𐌰𐌹-

ꞅ ᚣ.

ꞅ ᛖ ꞅ ᚣ ΑΙΝΩΝ, Lugere, plangere; *Matth.* 9: 15. NI ꞅΑΙΝΩ-ΔΕΔΝΨ: Non planxiſtis; *Matth.* 11: 17. *Angloſax.* panian. *Alam.* uucinon. *Angl.* whine. *Dan.* huine. *Belg.* weenen. *Non malè fortaſſe dixeris hæc deſumpta ex ejulantium comploratione: nam Gothis* ꝩΑΙ, *Angloſaxonibus* pa, *Belgis* wee *eſt illa Dolendi particula quæ Latinis dicitur* Væ, *& quam totiens iterant dolentes. Multa de hoc verbo fuſiùs habent annotata noſtra ad Tatiani* LX, 12.

ꞅΑΙΚΝ, Mola. ΑSΙΛΝ ꞅΑΙΚΝΝS: Aſinaria mola; λίθ☉ μυλικός. *Marc.* 9: 42. *Angloſaxonibus* cpeapn. cpeopn. cpÿpn *eſt* Mola. *Danis* quærn. *Belgis* queern / quern. *Anglis* quearn / quern. *Vide Anglicum etymologicum in* Quern. *Angloſaxones à ſuo* cpeapn *denominârunt Animalculum inter quercus vitam ſuſtentans & fructus earum inſtar molæ frangens, comminuens, conterens. Angloſaxonicum gloſſarium R,* 19; Scirra, aquilinus, ſciurus; acpepn. *meridianâ etenim luce clarius eſt* acpepn *iſtud compoſitum ex* ac, Quercus, *&* cpeapn *vel* cpÿpn, Mola. *Ac fortaſſè quoque ab hoc* acpepn *corrupta ſunt Dan.* eggern / *& Belg.* eykhorn / Sciurus. *Huc etiam refer illud Theotiſci gloſſarii D,* 5; Squirius, eichorn. *& illud gloſſarii E,* 10; Scira, acurria. *Ipſa verò* Squirii, ſcirri, *&* ſciuri *vocabula, quemadmodum & Gall.* eſcurieu. *Ital.* ſchirivolo. *Hiſp.* eſquilo. *Angl.* ſquirrell / *corrupta ſunt ex* σκίουρ☉. *Vide etymologicum Voſſii in* Sciurus.

ꞅΕΙΝS. ꞅΕΝS, Uxor. *Ac* ꞅΕΙΝS *quidem occurrit Lucæ* 1: 5. *&* 2: 5. ꞅΕΝS *verò Matth.* 27: 19. *Marc.* 12: 22, 23. *Luc.* 1: 13, 18. *Angloſaxonibus* cpen. *Alamannis* quena. *de quo multa diximus in Obſerv. ad Willeramum. quæ tamen quum minùs videantur convenire cum hoc* ꞅΕΙΝS, *commodiùs fortè ſtatuas* ꞅΕΙΝS *affine eſſe illi* ꞅΙΝΩ *quod mox ſequitur.*

ꞅΙΜΑΝ. ΓΑꞅΙΜΑΝ, Venire. ꞅΙΜΑΝ *habes Marc.* 9: 11. *& Luc.* 14: 20. ΝΕΘΑ ꞅΙΜΑΝ: Appropinquare; *Marc.* 2: 4. ΑΤ ΨΝS ꞅΙΜΑΝ: Ad te venire; *Luc.* 7: 7. ꞅΙΜΑΝΔS, Veniens; *Matth.* 8: 7, 14. ꞅΑΜ, Veni; *Matth.* 5: 17. ꞅΑΜΤ, Veniſti; *Matth.* 8: 29. ꞅΕΜΝΝ, Venerunt; *Matth.* 7: 25. ꞅΙΜ, Veni; *Matth.* 8: 9. *Luc.* 7: 8. *At* ΓΑꞅΙΜΑΝ *non tam eſt* Venire, *quàm* Convenire, congregari. *vide quæ diximus in* ΓΑꞅΝΜΨΑ, Synagoga. *Angloſaxonibus* cuman *eſt* Venire. *Alam.* coman / cuman / queman. *Cimbr.* ᚴᚢᛘᛅ. *Dan.* komme. *Iſl.* koma. *Angl.* come. *Belg.* komen / kommen. *Olim deduxi ex* κομίζειν, *quod non modò* Portare *ac* Ferre, *verùm*

Digitized by Google

verùm etiam Meare, ire, conferre ſe ad aliquem *ſignificat. prorſus ut ſcriptoribus Latinis paſſim* Afferre ſe *ponitur pro Accedere:* Auferre ſe *pro Abire:* Inferre ſe *pro Ingredi. &c. Vide Obſervationes noſtras ad Willerami paginam* 51. *Niſi quis fortè putabit Gothicum* 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽 *peculiarem aliam originem poſtulare, cenſeátq; non longè remotum eſſe ab* ἥμι, Eo, venio. 𐌵 *tantùm præfixo.*

𐌵𐌹𐌽𐍉, Mulier, uxor; *Marc.* 10: 12. 𐌵𐌹𐌽𐍉 𐌷𐌰𐌹𐌸𐌽𐍉: Mulier gentilis; *Marc.* 7: 26. 𐌵𐌹𐌽𐍉 𐌱𐌻𐍉𐌸𐌰𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹: Mulier quæ patitur ſanguinis profluvium; *Matth.* 9: 20. 𐌲𐌿𐌼𐌴𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐌵𐌹𐌽𐌴𐌹𐌽 𐌲𐌰𐍄𐌰𐍅𐌹𐌳𐌰 𐌲𐌿𐌸: Maſculum & fœminam fecit Deus; *Marc.* 10: 6. 𐌵𐌹𐌽𐍉𐌽𐍃, Mulieres; *Matth.* 27: 55. *Marc.* 15: 40. 𐌸𐌹𐌿𐌸𐌹𐌳𐍉 𐌸𐌿 𐌹𐌽 𐌵𐌹𐌽𐍉𐌼: Benedicta tu in mulieribus; *Luc.* 1: 28 *&* 42. *Olim in noſtris ad Tatiani* XLV, 2 *annotatis dixi Gothicum* 𐌵𐌹𐌽𐍉 *videri poſſe deſumptum ex* ὀπυάζειν, Concumbere: *quod ne cuiquam temerè dixiſſe videar, pretium operæ facturus videor ſi tranſcripſero quæ ibi de origine Angloſaxonici* piꝼ *fuſiùs proſequimur. Angloſaxones nimirum permulta monoſyllaba ex Græcis polyſſyllabis à vocali vel diphthongo inchoantibus detruncârunt, præmiſſo tantùm* Vau. *ita ab Æölico* ἄλδος *pro* ἄλσος, Lucus, *fecerunt ſuum* palδ, Sylva. *ab* ἔργον, Opus, *fecerunt* peꞃc. *ab* ἴσημι, Scio, *fecerunt* piꞅ, Sciens, ſapiens. *ab* οἶκος, Manſio, ſecura ſtatio, *fecerunt* pic. *ab* οἶνος, Vinum, *fecerunt* pin. *ab* ὀιφεῖν *denique*, Coire, rebus venereis operam dare, *fecerunt* piꝼ, Mulier, fœmina. *Notum eſt illud Claudiani libro Primo in Eutropium, verſu* 331;

Naſcitur ad fructum mulier prolémq; futuram.

Simillimâ quoque derivationis ratione Mulier *putatur dicta* ἀπὸ τοῦ μύλλειν, *quod idem eſt cum* πλησιάζειν. *vel, ſi Martinium audimus, à* מָלֵא, Implere, *nempe, quòd concipiens impleatur; vel potiùs, quòd impleat mundum: unde & è ſacrâ paginâ diſcimus, quòd prima mulier dicta eſt* Eva, *i. e. mater viventium. Hebræis certè pari prorſus ratione* שֵׁגַל *eſt* Uxor, conjux. *à* שָׁגַל, Coire, cum aliquâ rem habere. βάνα *item, & Bœoticè ſive Doricè* βάνα, *eſt* Mulier *vel* Filia; *Salmaſius paginâ* 402 *de Helleniſticâ.* βανῆκες *etiam Bœotis ſunt* γυναῖκες, Mulieres; *Caniſius paginâ* 17 *Helleniſmi editi Lutetiæ* 1555. *unde quoque Sclavinis* panna *dicitur* Virgo, domicella. *atque omnia hæc mirè ſunt affinia iſti* βινέω, Ineo, coëo, *ad quod referendum quoque illud* bini *apud Ciceronem lib.* x, *epiſt.* 22 *ad famil. Appoſitè quoque Jul. Scaliger cap.* 69 *de Cauſis* L L. Fœmina *à fœtu.* Fœtus *autem* παρὰ τὸ φοιτᾶν. *nam hoc verbum veteres pudenter accipiebant de uſu Veneris; ſicuti & Latini* Coïre *vel* Congredi *dicebant: quid enim puriùs quàm* Convenire. Conſuetudinis *quoque vocabulum &* Conſueſcere *pleniſſima ſunt verecundiæ; ſicuti &* συνουσία,

συνεῖναι,

Digitized by Google

συνῶναι, συζεῦξαι. &c. Hâc igitur principe significatione vocis 𐌵𐌹𐌽𐍉 *satis firmatâ atque excussâ, monendum quoque puto Theotiscos vocabulum* wine & winia/ *propter singularem plurium fœminarum amabilitatem, transtulisse ad alios quósvis amicos amicásve morum suavitate maximè commendabiles. Vide quæ de istâ vocabuli acceptione fusè diximus in Observatis ad Willerami paginam undecimam.*

𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽. 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽, Perdere, perire. 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃 𐌼𐌰𐌽𐍃 𐌽𐌹 𐌵𐌰𐌼 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐍉𐌼 𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽. 𐌰𐌺 𐌽𐌰𐍃𐌾𐌰𐌽: Filius hominis non venit animas perdere, sed salvare; *Luc.* 9:56. 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰𐌹 𐌾𐌰𐌷 𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌹𐌰𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽: Et animam & corpus perdere in gehennam; *Matth.* 10:28. *Marc.* 1:24. *Luc.* 4:34. 𐌱𐌰𐍄𐌹𐌶𐍉 𐌹̈𐍃𐍄 𐌰𐌹𐌽𐌰𐌽𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌽 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽 𐍆𐌰𐌿𐍂 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽: Expedit unum hominem mori pro populo; *Joh.* 18:14. 𐌹̈𐌺 𐌷𐌿𐌷𐍂𐌰𐌿 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌽𐌰: Ego fame pereo; *Luc.* 15:17. 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌽𐌰𐌼, Perimus; *Matth.* 8:25. 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰 𐌿𐍃𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽: Animam perdere; *Luc.* 6:9. 19:47. *Marc.* 3:4. *in quibus tamen postremis euangelistæ Marci verbis Græcè est* ἀποκτεῖναι, *cum in Lucâ utrobique sit* ἀπολέσαι. 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌴𐌹𐌸 𐌼𐌹𐌶𐌳𐍉𐌽 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹: Non perdet mercedem suam; *Marc.* 9:14. 𐌸𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌹 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌵𐌹𐍃𐍄𐌽𐌰𐌹: Ut nihil pereat; *Joh.* 6:12. *De origine verbi* 𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽 *nihil etiamnum certi, quod statuam, habeo. Arbitror interim Belgas ab hoc* 𐌵𐌹𐍃𐍄𐌾𐌰𐌽 *retinuisse suum* quisten/ verquisten/ Perdere, consumere; *quod tamen propriè de iis usurpant, qui opes à majoribus relictas disperdunt, dissipant, abligurriunt.*

𐌵𐌹𐌸, Uterus, vulva, matrix. 𐍈𐌰𐌶𐌿𐌷 𐌲𐌿𐌼𐌰𐌺𐌿𐌽𐌳𐌰𐌹𐌶𐌴 𐌿𐍃𐌻𐌿𐌺𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌵𐌹𐌸𐌿: Omnis mascula proles adaperiens vulvam; πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν. *Luc.* 2:23. 𐌻𐌰𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺 𐌱𐌰𐍂𐌽 𐌹̈𐌽 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌿 𐌹̈𐌶𐍉𐍃: Exultavit infans in utero ejus; ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. *Luc.* 1:41. 𐍅𐌰𐌹 𐌸𐌰𐌹𐌼 𐌵𐌹𐌸𐌿𐌷𐌰𐍆𐍄𐍉𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌳𐌰𐌳𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐌽 𐌾𐌰𐌹𐌽𐌰𐌹𐌼 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌼: Væ prægnantibus & lactantibus in illis diebus; οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. *Marc.* 13:17. *Gothicum* 𐌵𐌹𐌸 *Anglosaxones* cƿið *dicunt. prorsus ut* 𐌵𐌹𐌽𐍉 *vel* 𐌵𐌴𐌽𐍃 *iis est* cƿen, Mulier, fœmina. 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽, cuman, Venire. 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽, cƿeðan, Dicere. 𐌵𐌰𐌹𐍂𐌽, cƿeorn *vel* cƿyrn, Mola. *&c. Anglosaxonicum glossarium R*, 76; Matrix, cƿið *vel* cildhama. *Alamannicum glossarium B*, 54; Vulva, muater / quiti. *Danis* quidur *est* Vulva. *Belgæ interim non tam ab Anglico* cutt / Incisura, (*ut quidam volunt*) *quàm ab antiquo* cƿið *fecerunt suum* kutt. *pro quo etiam, per epenthesin literæ* N, kunt *vel* kont *dixerunt. prorsus ut* mund *vel* mond *fecerunt ex Anglosaxonico* muð, Os oris. kund *vel* kond *ex* cuð, Notus. tand *ex* toð, Dens.

Dens. &c. Jef da kuntha alſo dulged wirt/ dat hio dae heren naet to tancke tienia mei/ ſo is dio bote fioerteenſte hael merck. LL *Friſ.* XI, 36. *Qualemcunque interim conjecturam noſtram de origine vocabuli* ϘΙΘ, *vide in* ΚΙΛΘΕΙ, Venter, uterus.

ϘΙΘΑΝ, Dicere; *Matth.* 11:7. *Joh.* 16:12. ΪΚ ϘΙΘΑ: Ego dico; *Matth.* 5:22. ϘΙΘ ΠΝSΙS ΑΝΔΑΝΓΙΒΑ: Dic nobis palàm; *Joh.* 10:24. ϘΙΘΑΙΘS, Dicite; *de duobus. Joh.* 11:3. 14:14. ϘΙΘΑΙΘ, Dicite; *de pluribus*; *Luc.* 17:10. ΪΚ ϘΑΘ: Dixi; *Joh.* 10:34. ϘΙΘΑΝΔS, Dicens; *Matth.* 8:6. ϘΙΘΑΝΔΑΝS, Dicentes; *Matth.* 8:27. *Angloſaxonibus* cpeðan. *Alamannis* quedan. *Cimbris* ΚΠΙΚΑ. *Anglis* quoth *in tertiâ perſonâ Imperfecti etiamnum uſurpatur. ac fortaſſe quoque huc pertinet eorum* chat/ Fabulari, garrire; *ſicuti & Belgicum* kouten. *Olim tamen* kouten *videbatur mihi magnam affinitatem habere cum Græco* κωτίλλειν, Loqui, garrire. *At commodiorem aliam originationem Gothici* ϘΙΘΑΝ, *& Angloſaxonici* cpeðan *inveſtigandam cenſeo.*

ϘΙΘΚ. ΑΑΝSϘΙΘΚΑΝS, Jejuni; *Marc.* 8:3.

ϘΙϘΑΙΖΕ ΓϘΘ: Vivorum Deus; *Marc.* 12:27. ΓΑϘΙΝΝϘΔΑ, Revixit; *Luc.* 15:24 & 32. *Videntur deflexa ex antiquo verbo* ϘΙϘΑΝ *vel* ϘΙϘϘΝ, *quod valde affine eſt Græco* βιόω. *unde quoque Latinum* Vivere *deducunt accuratiores etymologi. ſicuti &* Vita *à* βιωή. *Vide Voſſii etymologicum Latinum in* Vita.

Ϙ Α.

ϘΑΓΓΑΚGΑ, Cervical; *Marc.* 4:38. *Angloſax.* panʒepe. ponʒep. *Alam.* uuangcuſſen. *Belg.* wangkuſſen / oorkuſſen. *Sicambr.* wengel. *Angloſaxonibus* pænʒ. panʒ. penʒ. ponʒ *eſt* Mala, maxilla. *quod vide in annotatis ad Tatiani* XXXI, 3.

ϘΑΓΙΔ, Agitatus, concuſſus. ΚΑΝS ΓΚΑΜ ϘΙΝΔΑ ϘΑΓΙΔ: Arundinem vento agitatam; *Luc.* 7:24. *Matth.* 11:7. ΪΝϘΑΓΙΔΕΔΝΝ ΘϘ ΜΑΝΑΓΕΙΝ: Concitaverunt turbam; *Marc.* 15:11. ΜΑhΤΕΙS ΘϘS ΪΝ hΙΜΙΝΑΜ ΓΑϘΑΓGΑΝΔΑ: Virtutes quæ in cœlis ſunt movebuntur; *Marc.* 13:25. ΜΙΤΑΔS ΓΑϘΙΓΑΝΑ ΓΙΒΑΔΑ ΪΝ ΒΑΚΜ ΪΖϘΑΚΑΝΑ: Menſuram coagitatam dabunt in ſinum veſtrum; *Luc.* 6:38. *Huc pertinet* ϘΕΓS, Motus. *&* ϘΕΓϘS, Fluctus. *quæ vide ſuo loco. Angloſaxonibus* pæʒan. paʒan. peaʒan. peʒan *eſt* Movere, concutere. *Alamannis* uuegan. *Belgis* waegen/ gewaegen/ bewegen/ waggen. *atque inde eſt Frequentativum* waggelen. *Anglis* wagge. *Hinc etiam*

nomen

Digitized by Google

nomen traxère waege / Libra, trutina. waegen / Currus. *&c. Ipsum verò* waegen *videtur affine Græco* ἄγειν, *ed notione quâ scriptoribus Græcis* ἄγειν καὶ φέρειν *est* Omnia loco movere, nihil integrum quietúmq; relinquere; *ut solent qui hostilem regionem quâvis ratione diripiunt, animata nempe agentes, inanima verò asportantes. unde &* ἄγειν τε καὶ φέρειν *exponunt Grammatici veteres* διὰ πάσης ἰδέας λεηλατεῖν τὴν χώραν καὶ πορθεῖν. *Confirmant id versu Homerico,* οἱ δ᾽ ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ᾽ εὐήνορα οἶνον. *Annæus interim Cornutus egregiè olim explicavit, vim Græcæ locutionis commodissimè reddi posse gravi verbo* Vexandi. *Vide A.* Gellii *noct. Att.* II, 6.

𐍅𐌰𐌳𐌳𐌾𐌿 *occurrit in illo* 𐌲𐍂𐌿𐌽𐌳𐌿𐍅𐌰𐌳𐌳𐌾𐌿, *quod exponitur* Fundamentum, *Luc.* 6:48. 14:29. *Videriq; posset hæc postrema compositæ vocis pars affinitatem aliquam habere cum Anglosaxonico* ƿadan, Vadare, fundum pertentare; *si statuamus vocabulum primitùs usurpatum de fundamento in loco paludinoso vel sub aquâ jacto.*

𐍅𐌰𐌾𐌰𐌼𐌴𐍂𐌴𐌹𐌽𐍃, Blasphemia; *Marc.* 7:22. 𐌷𐌰𐌿𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸 𐌸𐍉 𐍅𐌰𐌾𐌰𐌼𐌴𐍂𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐍃: Audîstis blasphemiam ejus; *Marc.* 14:64. 𐍃𐌰 𐍅𐌰𐌾𐌰𐌼𐌴𐍂𐌴𐌹𐌸: Hic blasphemat; *Matth.* 9:3. 𐍅𐌰𐌾𐌰𐌼𐌴𐍂𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Blasphemabant eum; *Marc.* 15:29. *Cùm litera* 𐌾 *apud Gothos idem sæpè valeat quod J, videri quoque potest verbum* 𐍅𐌰𐌾𐌰𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽 *compositum ex illo* 𐍅𐌰𐌹 *quod* Miseriam, dolorem, ægritudinémq; *significat, &* 𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽, Prædicare, divulgare. *quomodo ab eodem* 𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽, *simillimæ compositionis ratione,* 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽 *est* Bonum nuntium divulgare, euangelizare. *De* 𐍅𐌰𐌹 *&* 𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽 *agimus suis locis. Hisce quoque videri possunt affinia, quæ diximus in* 𐌿𐌽𐍅𐌰𐌷𐌰, Inculpabiles.

𐍅𐌰𐌷𐌰. *Occurrit in* 𐌿𐌽𐍅𐌰𐌷𐌰, Inculpabiles; ἄμεμπτοι. *Luc.* 1:6.

𐍅𐌰𐌷𐍃𐌾𐌰𐌽, Crescere. 𐌲𐌰𐌺𐌿𐌽𐌽𐌰𐌹𐌸 𐍈𐌰𐌹𐍅𐌰 𐍅𐌰𐌷𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳: Considerate quomodo crescunt; *Matth.* 6:28. 𐌲𐌰𐍆 𐌰𐌺𐍂𐌰𐌽 𐌿𐍂𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳𐍉 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐌰𐌷𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳𐍉: Dabat fructum ascendentem & crescentem; *Marc.* 4:8. 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌱𐌰𐍂𐌽 𐍅𐍉𐌷𐍃: Puer crescebat; *Luc.* 1:80. 2:40. 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌷𐍃𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Ipse ætatem habet; *Joh.* 9:21. 𐍅𐌰𐌷𐍃𐍄𐌰𐌹 𐌻𐌴𐌹𐍄𐌹𐌻 𐍅𐌰𐍃: Staturâ pusillus erat; *Luc.* 19:3. 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌹𐌷 𐍆𐍂𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐌰𐌷𐍃𐍄𐌰𐌿 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐍃𐍄𐌰𐌹 𐌰𐍄 𐌲𐍉𐌸𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰𐌼: Jesus proficiebat sapientiâ & ætate & gratiâ apud Deum & homines; *Luc.* 2:52. 𐌰𐌽𐌰𐌰𐌿𐌺𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌰𐌷𐍃𐍄𐌿 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌰𐌹𐌽𐌰: Adjicere ad staturam suam cubitum unum; *Matth.* 6:27. *Anglosaxonibus* ƿeaxan. ƿexan *est* Crescere, augeri, adolere. *Alam.* uuahsen. *Cimbr.* ᚢᛅᚴᛋᛁ. *Dan.* voxe. *Angl.* wax. *Belg.* wassen. *Quod attinet ad*

verbi

verbi originem, quoniam in Alamannorum, Anglosaxonum, Gothorum denique monumentis passim observare est eos literam ȝ *in* 𐌷𐍃 *commutare solitos, nemini quoque dubium esse potest quin vetus* wahsan, *præfixo tantùm Æolico digamma vel* Vau (*quod nonnulli tanquam* v v *pronuntiant*) *factum sit ex* ἀύξειν *vel* αὔξειν, Augere.

𐍅𐌰𐌹, Væ; *dolendi particula. Cambrobritannis* gwae. *Anglosaxonibus* pa *vel* pæ. *Alamannis* uue. *Danis* vee. *Anglis* wo. *Belgis* wee. *Græcis* οὐαί.

𐍅𐌰𐌹𐌰𐌽, Flare, spirare. 𐍅𐌰𐌹𐍅𐍉𐌿𐌽 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍉𐍃: Flaverunt venti; *Matth.* 7:25 & 27. 𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌰𐌹𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽: Vento magno flante; *Joh.* 6:18. *Alamannis* uuaien. *Belg.* waeyen. *Manifestè sunt ab* ἄειν, Flare. *Ita quoque iisdem Belgis* waren / bewaren *est ab* ὡρεῖν *vel* ὀρεῖν, Cum curâ custodire. wase *ab* ἄσις, Lutum, cœnum. weenen *ab* ὀϊζυῶ, Lamentari. welken / ver-welken *ab* ὀλέκομαι, Pereo, intereo, morior. werk *ab* ἔργον, Opus. werre *ab* ἔρις, Dissidium, concertatio. wesen *ab* ἴσαξ, Esse, fieri. wiel *ab* εἰλεῖν, Versare, circumagere. wijken *ab* εἴκειν, Cedere, non repugnare.

𐍅𐌰𐌹𐌱𐌾𐌰𐌽. *Vide* 𐌱𐌹𐍅𐌰𐌹𐌱𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌸𐌿𐌺: Coangustabunt te.

𐍅𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌾𐌰, Latro; *Joh.* 10:1. *item* 18:40. 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃 𐍆𐍂𐌰𐌺𐌰𐌽𐌽: In latrones incidit; *Luc.* 10:30. 𐌸𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌾𐌰𐌽𐍃 𐌹̈𐌳𐍅𐌴𐌹𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍃𐌰𐌼𐍉: Latrones improperabant ei id ipsum; *Matth.* 27:44. *propriè verò* Maleficus *dictus est* 𐍅𐌰𐌹𐌳𐌴𐌳𐌾𐌰, *minimè obscurâ denominationis ratione.*

𐍅𐌰𐌹𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃, Ejulantes; ἀλαλάζοντας. *Marc.* 5:38. *Hujus verbi vestigium servârunt Angli in illâ dolentium exclamatione,* woe worth / *quâ utuntur novo infestæ calamitatis ictu confecti & lugubrem sortem suam veluti commiserantes.*

𐍅𐌰𐌹𐌷𐍃𐍄𐌰, Angulus. 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍃𐍄𐌰𐌼 𐍀𐌻𐌰𐍀𐌾𐍉 𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌱𐌹𐌳𐌾𐌰𐌽: Amant in angulis platearum stantes orare; *Matth.* 6:5. 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌿𐍂𐍀𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌹 𐍄𐌹𐌼𐍂𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃. 𐍃𐌰 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌳𐌿 𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌳𐌰 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍃𐍄𐌹𐌽𐍃: Lapis quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli; *Marc.* 12:10. *Luc.* 20:17.

𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄, Res quævis, aliquid. 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌸𐍉𐍃 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌻𐌰𐍅𐌴𐌹𐍃𐌹𐌳𐍉𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌿𐌽𐍃: Res quæ in nobis completæ sunt; *Luc.* 1:1. 𐌴𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 𐌽𐌹 𐌽𐌴𐌼𐌴𐌹𐌽𐌰 𐌹̈𐌽 𐍅𐌹𐌲: Ne quid sumerent in viam; *Marc.* 6:8. 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌴 𐌰𐌹𐌽𐍉𐌷𐌿𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍃𐌺𐌰𐌸𐌾𐌹𐌸: Nihil vobis nocebit; *Luc.* 10:19. 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐌺𐌿𐌽𐌹 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌹 𐌽𐌹 𐌼𐌰𐌲 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽: Hoc genus in nullo potest exire; *Marc.* 9:29. 𐌼𐌹𐌺 𐌽𐌹 𐍆𐍂𐌰𐌹𐌷-

𐌽𐌹𐌸

Digitized by Google

𐌽𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄𐌰𐌹𐍃: Me non interrogabitis quicquam; *Joh.* 16:23. 𐌹̈𐌽 𐌼𐌹𐍃 𐌽𐌹 𐌱𐌹𐌲𐌹𐍄𐌹𐌸 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄: In me non habet quicquam; *Joh.* 14:30. *In monumentis Anglosaxonicis* ƿiht *est* Res vel Creatura quævis. ealle cƿice ƿihta, Omnes vivæ creaturæ; *Oros.* II, 1. *& rursus;* ælc ƿiht mæg bet ƿið cyle ðonne ƿið hæte, Omnis creatura patientior est frigoris quàm caloris. *Cottoniano quatuor Euangeliorum codici interlineato* yfel ƿiht *est* Phasma, spectrum; *Matth.* 14:26. Satiri *vel* Fauni *vel* Sehni *vel* Fauni ficarii, unfæle men. ƿuðe ƿaran. unfæle ƿihtu. *gl R,* 5. *Alamannicum* uuiht *pari modo de Quavis olim re vel creaturâ usurpatum. ita* arm uuiht *est* Misera creatura, miser; *Otfr.* II, 20, 1. armu uuiht / Pauperes; *Otfr.* IV, 2, 66. krumbu uuihti / Incurvati distortiq; corporis miseriâ conspicui; *Otfr.* III, 9, 16. arger / loser wiht *est* Perversus nequam. ualscher uuiht / Sublestæ fidei nebulo. wihtelin / Nebulunculus. *de quibus vide Goldasti animadv. ad Winsbekii* § 5. *Ad hoc* 𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄 *pertinet* 𐌽𐌹𐍅𐌰𐌹𐌷𐍄, Nihil; *Marc.* 7:12. *Luc.* 3:13. *Joh.* 15:5. *unde sunt Anglosaxonica* noƿiht. naƿiht. naƿht. naht, Nihil. *item* Vilis, abjectus, malus. *Alamannica item* niouuiht / nieuuiecht / nieht / niet. *Anglicum* naught / *&c. de quibus plenius agunt annotata nostra ad gl Lipsii, in* nenuuiht.

𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰, Benè, pulchrè, καλῶς. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰 𐍀𐍂𐌰𐌿𐍆𐌴𐍄𐌹𐌳𐌰 𐌴𐍃𐌰𐌹̈𐌰𐍃 𐌱𐌹 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: Benè prophetavit Esaïas de vobis; *Marc.* 7:6. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌹: Benè magister; *Marc.* 12:32. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰 𐍂𐍉𐌳𐌹𐌳𐌰. 𐌰𐌽 𐍈𐌴 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌻𐌰𐌷𐌹𐍃: Si benè locutus sum, quid me verberas? *Joh.* 18:23. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌺𐌰𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌽 𐌸𐌿𐌶𐌴𐌹: Complacui in te; *Marc.* 1:11. *Luc.* 3:22. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌷𐌿𐌲𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Consentiens, benevolus; εὐνοῶν. *Matth.* 5:25. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽, Euangelizare; *Luc.* 1:19. 4:18. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽, Benefacere; *Marc.* 14:7. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐌰𐌲𐌹𐌽𐍉𐌽 𐍃𐌺𐌿𐌻𐌳 𐍅𐌰𐍃: Epulari & gaudere oportet. εὐφρανθῆναι καὶ χαρῆναι ἔδει. *Luc.* 15:32. 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐍈𐌰𐌼𐌼𐌴𐌷 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌷𐍄𐌰𐌱𐌰: Qui epulabatur quotidie splendidè; εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. *Luc.* 16:19. *Pro* 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽 *&* εὐφρανθῆναι *Galli dicunt* gaudir & faire grande chere. *Itali* godere & triomphare à távola. *&c. Anglosaxonibus* ƿell *est* Benè. *Alamannis* uuola. *Danis & Islandis* vel. *Anglis* well. *Belgis* wel. *Cambrobritannis* gwell, *quod Joh. Davies derivat à* καλλίων, Pulchrior, melior, honestior.

𐍅𐌰𐌹𐍀 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌴𐌹𐌽𐌰𐌽 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐌳𐍃: Coronam spineam portans; φορῶν ἀκάνθινον στέφανον. *Joh.* 19:5. 𐌰𐍄𐌻𐌰𐌲𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐌹̈𐌽𐌰 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌴𐌹𐌽𐌰 𐍅𐌹𐍀𐌾𐌰: Imponebant ei spineam coronam; περιτιθέασιν αὐτῷ ἀκάνθινον στέφανον. *Marc.* 15:17. 𐌿𐍃𐍅𐌿𐌽𐌳𐌿𐌽 𐍅𐌹𐍀𐍀𐌾𐌰 𐌿𐍃 𐌸𐌰𐌿𐍂𐌽𐌿𐌼: Plectebant co-

coronam de spinis; πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν. *Joh.* 19:2. *Doctissimus Tho: Mareschallus putat ab hac voce non omnino abludere Anglicum* **coife**/ Vitta, reticulum, crinale, capillare: *quippe quod & Græcis* καλύπτρα *dicatur*, *Gallis* coiffe, *Italis* cuffia, scuffia, *Belgis* **huyve**. *Quod tamen postremum referri quoque potest ad ea, quæ habet etymologicum nostrum Anglicum in* **Hive**.

𐍅𐌰𐌹𐍂, Vir; *Luc.* 8:27, 38, 41. 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌴, Viri; *Luc.* 9:14. 𐍅𐌰𐌹𐍂𐍉𐍃 𐍄𐍅𐌰𐌹: Viri duo; *Luc.* 9:30. *Joh.* 6:10. 𐍄𐍅𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐌹𐍂𐌰𐌽𐍃: Duos viros; *Luc.* 9:32. *Anglosaxonibus* ƿer *est* Vir. *quod licet videri possit ejusdem esse originis cùm Latino* Vir, *quoniam tamen Cimbris olim* ᚢᛁᚱᛁᛅᚱ *dicebantur Homines communem patriam non modò publicè ab incursu hostili defendentes, verùm etiam exigente necessitate cum perditis & nimiâ inconsultæ plebis gratiâ elatis civibus pro libertate publicâ dimicantes; sicuti videre est in Egilli skallagrimi epinicio, Classis quintæ Strophâ primâ; rectiùs quoque arbitror* 𐍅𐌰𐌹𐍂 *&* ƿer *derivari à Gothico* 𐍅𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽, Arcere, prohibere. *Anglosax.* ƿeriȝan. ƿerian. *Alam.* **weren**. *Cimbr.* ᚢᛁᚱᛁᛅ. *Belg.* **weeren**/ **weyren**. 𐍅𐌰𐍂𐌾𐌰𐌽 *verò &* ƿeriȝan *valdè affinia sunt Græco* ἀρκεῖν, Arcere. *Huc etiam facit quòd primi Anglosaxonicæ linguæ authores Hominem sexus virilis, ab hac tutelâ patrio solo debitâ*, ƿæpned man *vel* ƿæpman *nuncupaverint*; *à* ƿæpn, Arma: *innuere quodammodo volentes, Prolem masculam in hoc præcipuè natam videri, ut arma sibi pro salute patriæ sumenda meminerit. ita legimus Matth.* 19:4; he ƿorhte ƿæpmann ⁊ ƿifmann. Masculum & fœmellam fecit eos. *vide quoque Marc.* 10:6. *& Luc.* 2:23. *apud Bedam quoque libro* I, *cap.* 1, ƿæpned cynn *est* Virile genus. *quemadmodum & ejusdem libri cap.* 27 ƿæpned bearn *est* Mascula proles. *Ob eandem quoque causam videri potest* Vir *Græcis* ἄρσην *dictus, ab* Ἄρης, Mars. *&* ᚠᛁᚱᚦᛅᚱ *vetustioribus Cimbris fuit appellatio Virorum, à* ᚠᛁᚱᚦ, Exercitus, expeditio. *Epicedium regis Regneri Lodbrog, Strophâ* I; ᚦᛅᚦᛅ ᛯᛁᛅᚢ ᛘᛁᚠ ᚠᛁᚱᚦᛅᚱ. Ex hoc vocârunt me virum. *ad quem locum vide Olaum Worm. Eâdem quoque mente veteribus Belgis* **swerd-magen** *dicebantur, Familiæ alicui per virilem cognationem innexi;* **spille-magen** *verò, per fæmineam: nam virorum est, enses; fæminarum verò, fusos tractare. Interim in his omnibus liquidò videor mihi deprehendere vim proprietatémq; Græci* ὁπλότερος. *nam* ὁπλότεροι *Homero passim dicuntur Juniores, quiq; jam sunt ferendis armis idonei. Vide quæ hac de re in varia Principis poëtarum loca annotavit Eustathius.* Juvenestres, fortes viri; *glossæ Isidori.*

𐍅𐌰𐌹𐍂𐌹𐌻𐍉𐌼 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐍅𐌴𐍂𐌰𐌹𐌸 𐍃𐍉 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹: Labiis me honorat hic populus; *Marc.* 7:6. *Anglosaxonibus* ƿeler *est* Labium. ƿeleras *vel* ƿeloras, Labia. *& ab hoc plurali Anglosaxonico per levissimam literarum transpositionem (mutato priùs* p *in* b *vel* p *vel* f*) Franci videri possunt* Labia **leberen**/ **leperen**/ **lessen**

leffen *nuncupâsse. unde postea Belg.* lippen. *Angl.* lippes. *&c. Alias interim de harum vocum origine conjecturas habet etymologicum nostrum Anglicum in* Lip / Labium, labrum.

VAIRPAN, Mittere, projicere. NIMAN HLAIB BARNE. JAH VAIRPAN HUNDAM: Sumere panem filiorum, & mittere canibus; *Marc.* 7:27. VAIRPANDANS HLAUTA: Mittentes sortem; *Marc.* 15:24. SOKIDEDUN ÞUK AFVAIRPAN STAINAM: Quærebant te lapidare; *Joh.* 11:8. *Luc.* 20:6. USVAIRPAN, Ejicere; *Marc.* 11:15. *Luc.* 19:45. USVAIRPAN UNHULÞONS: Ejicere dæmonia; *Marc.* 3:15. *Anglosax.* peoppan. pyppan. *Alam.* uuerphen / uuirfen. *Cimbr.* UIRPA. *Belg.* werpen. *Quod attinet ad verbi originem: à* ῥίπτω, Abjicio, præcipito, *est* ῥιπὴ, Projectio, *impetus ille quo rem aliquam veluti repudiantes rejicimus. ab hoc* ῥιπὴ, *transposito* ρ *& præfixo* p, *est* pypp, Jactus, *&* pyppan, Jactare. *Vide plura in annotatis ad Tatiani* XXVIII, 3.

VAIRSIZA GATAUHTS VAIRÞIÞ: Pejor scissura fit; *Matth.* 9:16. *Marc.* 2:21. IST SO SPEIDIZEI AIRZIÞA VAIRSIZEI ÞIZAI FRUMEIN: Erit novissimus error pejor priore; *Matth.* 27:64. NIVAIHTAI BOTIDA. AK MAIS VAIRS HABAIDA: Nihil proficiebat, sed magis deteriùs habebat; *Marc.* 5:26. *Anglosaxonibus* pyppſ *est* Pejor. *Alamannis* uuirs. *Anglis* worse. *Belgis* wers *& Danis* verst *est* Malus. *De origine Gothici* VAIRS *nihil etiamnum certi habeo quod statuam. Angli quidam suum* wors *jam olim deduxerunt à* wear *vel Anglosaxonico* pepian, Gerere & gerendo deterere; *quomodo* worn *Anglis est* Detritus. *Ego tamen Anglicum* worst *vel* wyrst *per levissimam literarum transpositionem potiùs derivaverim à* wriest / *comparativo à* wrie *vel* awrie / Tortus, obliquus: *sicuti ipsum illud* wrie *libens derivaverim ab illo* vrie *quod Danis est* Inflectere, torquere. *Simillimæ nempe sunt originis Gall.* tort. *Angl.* wrong / *&c. de quibus alibi.*

VAIRÞ *vel* VAIRÞS *vocibus in compositione postpositum, respondet Latino* Versus, contra: *ut in* Hàc illàc versùs, Orientem Occidentem versùs, *&c.* JAINDVAIRÞS, Illuc; *Joh.* 18:3. VIÞRAVAIRÞ GALEILAIA: Contra Galilæam; *Luc.* 8:26. GAGGATS IN HAIM ÞO VIÞRAVAIRÞON IZVIS: Ite in castellum quod contra vos est; *Marc.* 11:2. *Luc.* 19:30. ANDAVAIRÞIS, Contra; *Matth.* 27:61. *Hujus particulæ rationem nonnihil illustrant quæ supra diximus in* ANDAVAIRÞIS. *Anglosaxonibus* eartpeapd. pertpeapd *est* Orientem, Occidentem versùm. nyðeppapd. nyðeppepd, Deorsum. on ægðpe healfe peapd, Utroque versùm. *Alamannis*

 heim-

Digitized by Google

heimwartes *est* Domum versùs. uzwert / Forinsecùs. inwertes / Penitùs. *Cimbris* ᚼᛁᛚᚢᛁᚠ-ᚢᛆᚱᚦᛆ *est* Via lethum versùs. ᚢᛁᚦᚢᚱ-ᚢᛆᚱᚦᛆ, ᚺᛆᚱᛆᚿᛘ-ᚢᛆᚱᚦᛆ, Quod versùs ventum vel fluctuum vim in navi est. *Angli similiter* Eastward & Westward *dicunt*, forward & backward / upward & downward. *Belgæ* oostwaerd / westwaerd / voorwaerd / achterwaerd / opwaerd nederwaerd / ginswaerd / herwaerds / derwaerds / *&c.*

WAIRÞAN, Fieri; *Marc.* 1:17. 10:43, 44. 13:29. *Joh.* 9:27. ƕA SKULI ÞATA BARN WAIRÞAN: Quis tandem puer iste erit? *Luc.* 1:66. *Anglosaxonibus* peorðan. purðan. pyrðan. *Islandis* verda. *Belgis* werden. *quod mihi olim videbatur affinitatem aliquam habere cum Græco* ἔρδειν, Facere: *præsertim quum hodiernus usus verbi* geworden *satis evincat* werden *priscis non modò* Fieri, *verùm etiam* Facere *significâsse. adhuc enim dicunt Belgæ*, laet my geworden / Sine me quod instituēram facere, sine animum ut expleam meum. *Commodiorem interim originationem requiro.*

WAIRÞS IST ÞAMMEI FRAGIBIS ÞATA: Dignus est cui præstes hoc; *Luc.* 7:4. WAIRÞS IST WAURSTWJA MIZDONS SEINAIZOS: Dignus est operarius mercede suâ; *Luc.* 10:7. NI IM WAIRÞS: Non sum dignus; *Matth.* 8:8. NIST MEINA WAIRÞS: Non est me dignus; *Matth.* 10:37. *Marc.* 1:7. NI MIK SILBAN WAIRÞANA RAHNIDA AT ÞUS QIMAN: Non sum me ipsum dignum arbitratus ut ad te venirem; *Luc.* 7:7. *Anglosaxonibus* peorðe. pyrðe. purðe. *Alam.* wirdig. *Cimbr.* ᚢᛁᚱᚦᛆ. *Isl.* verdur. *Dan.* værdig. *Angl.* worthie. *Belg.* weerdigh. *Sicuti Anglosaxonicum* peorðe, Dignus, *olim deducebam ex* peorð. pyrð. *vel* purð, Pretium; *ita ipsum illud* peorð *suspicabar affinitatis aliquid habere cum isthoc* ἴορδας, *quod Hesychius exp.* ἀρέσκοντας, καλάς, Gratas, pulchras. *quemadmodum &* ἔοργαι *eidem Grammatico exp.* ἔδοξε, Visum est, placuit.

WAITEI *est Interrogativum.* WAITEI IK IUDAIUS IM: Numquid ego Judæus sum? Μήτι ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι; *Joh.* 18:35. *ubi versio Anglosaxonica*, hpæt ðu eom ic Iudeisc? *pro quo alibi sæpè occurrunt* hpeðe ge. hpyðerþu. hpyðerþula. hpyrþula. hpyrtula?

WAKAN, Vigilare. WAHTS, Vigilia. ÞAIRHWAKANDANS JAH WITANDANS WAHTWOM NAHTS UFAR HAIRDAI SEINAI: Vigilantes & custodientes vigilias noctis super gregem suum; *Luc.* 2:8. *Anglosax.* pacian. pacigan. *Alam.* wachen / wahhen. *Cimbr.* ᚢᛆᚴᛆ. *Dan.* vaage. *Angl.* wake / watch. *Belg.* waecken / waken. *Olim deduxi ab* ἀχέω *vel*

Digitized by Google

vel ἀχεύω, Doleo, ægrè fero; *quòd molestissima sit & languorem ægritudinémq; corpori pariter atque animo inducat insomnia. Huc refer illud Plinii junioris libro Septimo, epist.* 17; Inhabitantibus tristes diræq; noctes per metum vigilabantur; vigiliam morbus &, crescente formidine, mors sequebatur. *Nicod certè videtur Gallicum* travail, *quod Laborem denotat, pari prorsus ratione deduxisse à* tresveil. *nam* travailler *iis est Diligentem operam alicui rei impendere, sedulò invigilare alicui operi. Facilis igitur mutatio fuerit, si* travailler *factum dicamus ex* tresveiller, *quod est Multùm vigilare, pervigilare. Appositè Martialis* IX, 70;

Nam vigilare, leve est; pervigilare, grave.

WAKJAN. *Occurrit in* USWAKJAN, Excitare è somno; ἐξυπνίζειν. GAGGAM EI USWAKJAU INA: Eamus ut expergefaciam eum; *Joh.* 11:11. *Refer ad proximè præcedens* WAKAN.

WALDAIÞ ANNOM IZWARAIM: Contenti estote stipendiis vestris; ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. *Luc.* 3:14.

WALDAN. GAWALDAN, Dominari, dominium exercere. ÞAI MIKILANS IZE GAWALDAND IM: Principes eorum potestatem habent in ipsos; *Marc.* 10:42. GARDA WALDANDS, Paterfamiliâs; *Luc.* 14:21. WALDUFNI AIH USHRAMJAN ÞUK: Potestatem habeo crucifigere te; *Joh.* 19:10. SWE WALDUFNI HABANDS: Sicut potestatem habens; *Matth.* 7:29. HABANDS UF WALDUFNJA MEINAMMA GADRAUHTINS: Habens sub potestate meâ milites; *Matth.* 8:9. MIÞ WALDUFNJA JAH AHMAM ÞAIM UNHRAINJAM ANABIUDIÞ: Cum potestate etiam spiritibus immundis imperat; *Marc.* 1:27. *Anglosaxonibus* pealdan *est* Dominari. *Alamannis* uualden. *Belgis* welden/ gewelden. *Danis* vold *est* Vis, potentia, *item* Violentia. voldig/ Violentus. voldsmand/ Effractor, violentus. *Islandis* eg velld *exponitur* Levando oneri sum. *Habet* valld *in Præterito. Infinitivus est* vallda. *at* vellde *iis est* Potentia. *Olim deduxi ab* ἀλδεῖν *vel* ἀλδαίνειν, Incrementum addere, augere; *quandoquidem in summâ potestate constituti non modò providere debent nequid Respublica detrimenti capiat, verùm etiam ut magis magísq; augeatur atque efflorescat: unde & Octavius Cæsar, ac reliqui exinde Imperatores cognominati sunt* Augusti. *Vide notas ad Tatiani* XLIII, 4.

WALJAN, Eligere. GAWALJANDS US IM TWALIB: Eligens ex iis duodecim; *Luc.* 6:13. IK IZWIS. IB. GAWALIDA: Ego vos duodecim elegi; *Joh.* 6:70. IK WAIT ƕARJANS GAWALIDA:

𐌳𐌰: Scio quos elegerim; *Joh.* 13:18. **𐌽𐌹 𐌾𐌿𐍃 𐌼𐌹𐌺 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌸. 𐌰𐌺 𐌹̈𐌺 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃**: Non vos me elegiſtis, ſed ego elegi vos; *Joh.* 15:16. **𐌲𐌰𐍅𐌰𐌻𐌹𐌳𐌰𐌽𐍃**, Electi; *quod fuit ſuo loco. Alamannis* uuelen / eruuelen / iruuelen / eruuellen / iruuellen *eſt* Eligere. uuala / Electio. uuelere/ Electores; *quæ vide in Obſervatis ad Willerami paginam* 50. *Danis* vaal/ *vett Belgis* waele *eſt* Electio, delectus. *Iſlandis* valenn *eſt* Electus. valenkunnur / Vir eximius, perſpectæ integritatis homo. *Sclavinis* woliti *eſt* Eligere. *Ipſa verò* uuelen/ eruuelen/ iruuellen *mihi olim viſa ſunt derivata ex* uuillen/ Velle; *quòd omnis electio pendeat ex noſtrâ voluntate, neque alia ſoleamus eligere quàm quæ omnibus votis dudum expetivimus atque optavimus. nam & Latinum* Opto *videtur olim primâ ſuâ ſignificatione acceptum pro* Eligo, *conſidero*; *ſicuti pulchrè nos docet etymologicum Voſſii in* Opto.

𐍅𐌰𐌻𐍄𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐍅𐌴𐌲𐍉𐍃 𐌹̈𐌽 𐍃𐌺𐌹𐍀: Impetum fecerunt fluctus in navem; *Marc.* 4:37. *quod intelligendum puto de iſtiuſmodi fluctibus de qualibus Ovidius* I *Triſt. Elegiâ* 2; Quanti montes volvuntur aquarum. **𐌿𐍃𐍅𐌰𐌻𐍄𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐍄𐌻𐌰𐌽𐍃**: Cathedras evertit *vel* provolvit; *Marc.* 11:15. *Refer ad ea quæ dicimus in mox ſubſecuturo* **𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽**.

𐍅𐌰𐌻𐌿𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐍅𐌹𐌲 𐌽𐌹 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌹𐌸: Virgas in viam ne tuleritis; μὴ ῥάβδȣς ἄιρετε εἰς τὴν ὁδὸν. *Luc.* 9:3.

𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽, Volvere, revolvere. **𐍅𐌰𐌻𐍅𐌹𐍃𐍉𐌳𐌰**, Volutabatur; *Marc.* 9:20. **𐍆𐌰𐌿𐍂𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐍃𐍄𐌰𐌹𐌽𐌰 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰𐌼𐌼𐌰 𐌳𐌰𐌿𐍂𐍉𐌽𐍃 𐌸𐌹𐍃 𐌷𐌻𐌰𐌹𐍅𐌹𐍃**: Advolvens ſaxum magnum ad oſtium monumenti; *Matth.* 27:60. *Angloſax.* ƿalƿian. *Angl.* wallow. *Videntur valdè affinia Græco* ἀλίω, Volvo, voluto. *Alamannicum verò* uualzan *vel* uuelzen. *Danicum* velte. *Iſlandicum* vellta. *Belgica* wallen / wellen / welteren *propiùs videntur accedere ad* εἰλεῖν, Verſare, circumagere. *Belgicum item* woelteren in 't slijck/ Cœno ſe immergere atque involvere.

𐍅𐌰𐌼𐌱𐌰, Venter. **𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐌼𐌱𐌰𐌹 𐌰𐌹𐌸𐌴𐌹𐌽𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌰𐌹𐌶𐍉𐍃**: In ventre matris ſuæ; *Luc.* 1:15 & 44. **𐍆𐌰𐌿𐍂𐌸𐌹𐌶𐌴𐌹 𐌲𐌰𐌽𐌿𐌼𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌴𐍃𐌹 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐌼𐌱𐌰**: Priùs quàm conciperetur in utero; *Luc.* 2:21. **𐌰𐍈𐍉𐍃 𐌿𐍃 𐍅𐌰𐌼𐌱𐌰𐌹 𐌹̈𐍃 𐍂𐌹𐌽𐌽𐌰𐌽𐌳 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳𐌰𐌹𐌽𐍃**: Flumina ex ventre ejus profluent aquæ vivæ; *Joh.* 7:38. *Angloſaxonibus* ƿamb *vel* ƿomb *eſt* Venter. *Alamannis* uuamba / uuambo / huuamba. *Iſlandis* vomb. *Danis* vom *eſt* Abdomen. *Anglis acceptio vocis* womb *ad Uterum tantùm reſtringitur. Vocabulum interim* uuomb *in Obſervatis ad Willerami paginam* 29 *retuli ad* ὀμφαλὸς, Umbi-

Digitized by Google

Umbilicus; *quòd circa umbilicum delitescant pleraque vasa generationi inservientia. nec tamen ita multum etymologiæ huic tribuo, ut non commodiorem aliam investigari posse putem.*

VAN *significat* Defectum *atque* Indigentiam. AINIS ÞUS VAN IST: Unum tibi deest; *Marc.* 10:21. *Luc.* 18:22. *Hinc Anglis* **to want** *est* Opus habere, indigere. *Imò* ƿan *vel* ƿana *non Anglosaxonibus tantùm, sed & Alamannis, Cimbris, Danis, Islandis, Belgis denotat* Defectum. *Vide quæ nos fusè hac de re annotavimus ad illud Keronis;* Deesse, uuan uuesan. Deest, uuan ist.

VANDJAN. GAVANDJAN. USVANDJAN, Vertere, mutari, reverti, restituere. VANDJANDS SIK: Conversus; *Luc.* 7:9. VANDEI IMMA JAH ÞO ANÞARA: Præbe *vel* Obverte ei & alteram; *Matth.* 5:39. GAVANDJAN, Convertere; *Luc.* 1:17. DU IZVIS GAVANDJAI: Ad vos revertatur; *Luc.* 10:6. GAVANDIÞS, Conversus; *Luc.* 10:21 & 23. GAVANDJANDS SIK: Conversus; *Matth.* 9:22. GAVANDIDA SIK DU GARDA SEINAMMA: Reversa est in domum suam; *Luc.* 1:56. NI GAVANDJAI SIK IBUKANAI: Non redeat retro; *Luc.* 17:31. GAVANDIDA ÞANS ÞRINSTIGUNS SILUBRINAIZE: Retulit triginta argenteos; *Matth.* 27:3. NI USVANDJAIS: Ne avertaris; *Matth.* 5:42. *Anglosaxones* ƿendan *dicebant. Alamanni* wenden. *Dani* vende. *Islandi* vendan. *Belgæ* **wenden.** *Omnia videri possunt desumpta ab Æolico* ἀνδινεῖν *pro* ἀναδινεῖν, Revolvi.

VARGJAN. GAVARGJAN, Damnare. GAVARGJAND INA DAUÞAU: Damnabunt eum morte; *Marc.* 10:33. *Anglosaxonibus* ƿerȝan. ƿyrȝan. ƿiriȝan. ƿirian *est* Maledicere, execrari, devotare, malignari. *unde* aƿyrȝede ȝastas *dixerunt* Diabolos, malignos vel maledictos spiritûs. aƿyrȝednys, Maledictio. *Islandis* vargur *est* Furiosus. hann giørdist vargur i vie/ Violavit *vel* Exuit sacramentum. *Confer cum istis quæ paullò post dicemus in* VROHJAN, Accusare.

VARDJAN, Custodire. HABAIÞ VARDJANS: Habetis custodiam; *Matth.* 27:65. DAURAVARDS, Ostiarius; *Joh.* 10:3. ÞIVI SO DAURAVARDO: Ancilla ostiaria; *Joh.* 18:17. *Anglosaxonibus* ƿeardian *est* Custodire. ƿeard, Custos, custodia. duruƿeard, Ostiarius. *&c. Alamannis* **uuarten** *est* Observare, custodire. uuart/ Custos. duriuuart/ Ostiarius. duriuuarta/ Ostiaria. *Cimbris* VARÞA *est* Custos, custodia. *Quemadmodum interim suo loco ostendimus acceptionem verbi* VITAN *pro* Custodire, de-

desumptam ex priore aliâ significatione, quâ Videre *denotabat; ita quoque hoc in loco monendum acceptionem verbi* peaŋdan *pro* Custodire *petitam ex aliâ vetustiore, cujus plurima etiamnum vestigia nobis exhibent longè antiquissima Anglosaxonum monumenta.* peaŋdan *etenim vel* peaŋdian *Anglosaxonibus olim pro* Videre, Spectare *usurpatum docet nos glossarium Anglosaxonicum R, paginâ* 61; peaŋdſceal, Spectacula vel ludicra. *item paginâ* 101; peaŋdſceal, Specula vel conspicilium. *Orosius* IV, 11; geƿangen pær on peaŋde, Captus est dum explorat hostium actûs. *Theotiscum quoque glossarium A*, 1; **zua uuartonter**/ Intuitus, adtendens. *Willeramus* II, 9; **her sihet uz then venster:on / ande wardet van then linebergon.** Despicit de fenestris, prospicit per cancellos. *Atque ab hac priscâ verbi significatione Galli reservârunt suum* regarder. *Itali suum* guardare. *nam Gallos Italósq; duplici* V *carentes, ejus loco* G *vel* GV *adhibere, jamdudum aliis observatum est. Ab hac etiam significatione verbum* **uuarten** *usurpari cœpit pro* Custodire; *siquidem sæpiùs oculos reflectere solemus ad ea quæ sollicitè custodimus. Ita Latinis usurpatur* Observare; *de quo vide Vallam libro* IV *elegantiarum, cap.* 3. *Anglis* **to watch and ward** *est* Excubias agere. *vett Belgis* **waerden** *est* Custodire. **waerde**/ Custodia. *quæ inde Gallis* garde. *Italis* guardia *dicta est.*

VARGAN, Prohibere. **NI VARGAIS**: Noli prohibere; *Luc.* 6: 29. **NI VARGIÞ IMMA**: Nolite prohibere eum; *Marc.* 9: 39. 10: 14. *Luc.* 9: 50. 18: 16. **VARIDEDUM IMMA**: Prohibuimus eum; *Marc.* 9: 38. *Luc.* 9: 49. *Anglosaxonibus* peŋian. peŋigan. peŋgan *est* Arcere, prohibere. *Alamannis* uueren. *Belgis* **weren.** *Valdè interim affinia sunt* **VARGAN** *&* peŋgan *Græco* εἴργειν, Arcere, prohibere, excludere, vetare. *nam digamma Æölicum in tali derivatione præmitti solere verbis Græcis à vocali vel diphthongo inchoantibus, multis exemplis demonstravimus paginâ* 13 *Observationum nostrarum in abbatem Merspurgensem.*

VARMGANDS SIK AT AUHNA: Calefaciens se ad ignem; θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. *Marc.* 14: 54. **NI HABAIDA VARMMIÞA**: Non habebat humorem; *Luc.* 8: 6. *Per* ἰκμάδα *sive* Humorem *intellige hoc in loco Humidum illum calorem qui sata mollit ac fovet. Anglosaxonibus* pæŋm. peaŋm. pyŋm *est* Calidus. *Alamannis* **uuarm.** *Danis* **varm.** *Islandis* **varmur.** *Anglis* **warm.** *Belgis* **werm.** *quæ valdè affinia sunt Græco* θερμὸς, Calidus, *pro quo Æöles* φερμὸς *dicebant: unde &* Formus *veteribus Latinis dicebatur Calidus. Vide Vossium de Permutatione literarum, ubi agit de commutatione* TH *in* F. *Vide quoque quæ nos infra dicimus in* **VILJAN**, Velle.

VASJAN, Vestire. **GABAI ÞATA HAUI HAIÞJOS TAÞ**

SVA

Digitized by Google

𐍃𐍅𐌰 𐍅𐌰𐍃𐌾𐌹𐌸: Si fœnum agri Deus sic vestit; *Matth.* 6:30. 𐍈𐌰 𐍅𐌰𐍃𐌾𐌰𐌹𐌼𐌰: Quo operiemur? *Matth.* 6:31. 𐌽𐌹𐌷 𐍃𐌰𐌻𐌰𐌿𐌼𐍉𐌽 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌹𐌺 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌹𐌽𐍃 𐌸𐌹𐌶𐌴: Nec Salomon coopertus est sicut unum ex istis; *Matth.* 6:29. 𐌸𐌰𐌴𐌹 𐌷𐌽𐌰𐍃𐌵𐌾𐌰𐌹𐌼 𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌰𐌹 𐍃𐌹𐌽𐌳: Qui mollibus vestiuntur; *Matth.* 11:8. 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐌰𐌹 𐍀𐌰𐌿𐍂𐍀𐌿𐍂𐍉𐌳𐌰𐌹 𐌲𐌰𐍅𐌰𐍃𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽𐌰: Veste purpureâ circumdederunt eum; *Joh.* 19:2. 𐌱𐌹 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐍃 𐍈𐌰 𐍃𐌰𐌿𐍂𐌲𐌰𐌹𐌸: De vestimento quid solliciti estis? *Matth.* 6:28. 𐌰𐍆𐌻𐌴𐍄 𐌹̈𐌼𐌼𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐌰: Dimitte ei & pallium; *Matth.* 5:40. *Anglosaxonibus* ƿæda *vel* ᵹeƿæde *sunt* Indumenta, vestes. *Alamannis* uuatt *vel* geuuede. *Belgis* waed/gewaed. *Alibi interim dixi Gothicum* 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉, Vestis, *singularem habere affinitatem cum* ἐσθὴς *vel* ἔσθος, Vestis. *nam vel ipsum Latinorum* Vestis *(quod manifestè factum est ab* ἐσθὴς*) abundè ostendit vocabulis Græcis à vocali vel diphthongo inchoantibus persæpè præfigi* Vau, *i.* v *consonum vel* w. *Vide plura huc pertinentia in annotatis nostris ad Tatiani* XXXVIII, 5.

𐍅𐌰𐍄𐍉, Aqua. 𐌹̈𐌺 𐌳𐌰𐌿𐍀𐌾𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽: Ego baptizo vos in aquâ; *Marc.* 1:8. *Luc.* 3:16. 𐌰𐍈𐍉𐍃 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽𐍃: Flumina aquæ vivæ; *Joh.* 7:38. 𐍃𐍄𐌹𐌺𐌻𐌰 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽𐍃: Calicem aquæ; *Marc.* 9:41. 𐍅𐌰𐍄𐍉 𐌼𐌹𐍃 𐌽𐌹 𐌲𐌰𐍆𐍄: Aquam mihi non dedisti; *Luc.* 7:44. 𐌲𐌰𐌳𐌰𐌿𐌸𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐍄𐌽𐌰𐌼: Mortui sunt in aquis; *Matth.* 8:32. *Anglosaxonibus* ƿæteꞃ *est* Aqua. *Alamannis* uuazzer. *Cimbr.* ᚢᛆᛐᚴ. *Dan.* vand. *Angl.* water. *Belg.* waeter. *Anglosaxonicum* ƿæteꞃ *olim deduxi à* ƿæta, Humor, liquor, mador. *Ipsum verò* ƿæta *videtur esse ab* ὑετὸς, Pluvia; *ut primâ suâ significatione de Colluvie pluvialis aquæ intellectum sit vocabulum: prorsus ut Latinum* Humor *pari prorsus ratione putant dictum ab* ὕμα, Pluvia. *Græcum quoque* ὕδωρ *grammatici similiter deducunt ab* ὕω, Pluo. *Ab hoc ipso* ὑετὸς *veteribus quoque Cimbris* ᚼᚢᛁᛐᛆ *dicta est* Pluvia. *unde Egillo Skallagrimo Epinicii sui Classe* v, *Strophâ* 5. ᛒᛆᚠᚼᚢᛁᛐᛆ *est* Arcûs pluvia. *ita enim vocabant Tela confertim in hostes nimbi instar effusa.*

𐍅𐌰𐌸. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌸, Conjunxit; *Marc.* 10:9. *Vide quæ de hoc* 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌸 *& verbo* 𐍅𐌹𐌸𐌰𐌽 *fusè dicemus in Addendorum appendiculâ.*

𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳, Sermo, verbum. *Anglosax.* ƿoꞃd. *Alam.* uuort. *Cimbr.* ᛆᚱᚦ. *Dan.* ord. *Angl.* word. *Belg.* woord. *Magno doctissimorum hominum consensu origo vocis refertur ad* 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽, Fieri. *Videri quidem posset vox, etymologiæ hujus respectu, magis* Rem gestam *quam* Dictum *designare; sed plurimarum linguarum idiotismus* Verbi *vocabulum pro* Re *accipit.* *Latinis profectò scripto-*

Digitized by Google

toribus Dictum *quandoque est* Res. *Plautus Casinâ Actu* v, *Scenâ* 4; Feci ego isthæc dicta quæ vos dicitis. *Virgilius Ceiri*; Quæritur ex omni verborum injuria dicto. *ad quæ verba Scaliger*; Dictum *hîc accipitur ut Homero* ἔπος, *hoc est* Res. *Sic Hebræi dicunt Verbum pro Facto. Sic Latinum* Res; *est enim à* ῥῆσις. *& veteres dicebant* Reses, *quod decurtatum est in* Res, *ut alia. Hæc Scaliger.*

𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽, Operari. 𐌹̈𐌺 𐍃𐌺𐌰𐌻 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅𐌰 𐌸𐌹𐍃 𐍃𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽𐍃 𐌼𐌹𐌺 𐌿𐌽𐍄𐌴 𐌳𐌰𐌲𐍃 𐌹̈𐍃𐍄. 𐌵𐌹𐌼𐌹𐌸 𐌽𐌰𐌷𐍄𐍃 𐌸𐌰𐍄𐌴𐌹 𐌽𐌹𐌼𐌰𐌽𐌽𐌰 𐌼𐌰𐌲 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽: Me oportet operari opera ejus qui misit me, donec dies est: venit nox, quando nemo potest operari; *Joh.* 9:4. 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌿𐌽𐍃𐌹𐌱𐌾𐌰𐌽𐌰: Qui operamini iniquitatem; *Matth.* 7:23. 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰𐌼𐌰𐍄 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰, Cœnam fecit; *Marc.* 6:21. 𐌸𐌰𐌽 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌺𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌿𐌽𐌳𐌰𐌿𐍂𐌽𐌹𐌼𐌰𐍄 𐌰𐌹𐌸𐌸𐌰𐌿 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰𐌼𐌰𐍄: Cùm facis prandium aut cœnam; *Luc.* 14:12. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌳𐌰𐌿𐌷𐍄 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐌰: Fecit convivium magnum; *Luc.* 5:29. 𐌲𐌰𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐍆𐌰𐌽𐌹: Fecit lutum; *Joh.* 9:6. 𐌲𐍉𐌸 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷𐍄𐌰 𐌱𐌹 𐌼𐌹𐍃: Bonum opus operata est in me; *Marc.* 14:6. 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍃𐍄𐍅𐌾𐌰, Operarius; *Luc.* 10:7. *Joh.* 15:1. *Anglosax.* ƿyrcan. ƿyrcean. *Alam.* uuirchon. *Cimbr.* ΠIRPIΛ. *Angl.* work. *Belg.* wercken. *Olim in Observ. ad Willerami paginam* 14 *deduxi* werk *ab* ἔργον, Opus, *pluribúsq; exemplis firmavi illam usitatissimæ originationis rationem, quæ fit præponendo Æölicum digamma Græcis vocibus à vocali vel diphthongo incipientibus.*

𐍅𐌰𐌿𐍂𐌼, Serpens. 𐌰𐍄𐌲𐌰𐍆 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹 𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽 𐌿𐍆𐌰𐍂𐍉 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌼𐌴: Dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes; δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων. *Luc.* 10:19. *Anglosaxonibus* ƿoɲm. ƿyɲm *est* Vermis, reptile. *Alamannis* uuurm. *Danis* orm. *Anglis & Belgis* worm. *Cimbris olim* ΛRΨI *dicebatur: unde & sextus mensis Danis etiamnum* ormemaanet *nuncupatur, à vermibus nempe atque insectis tunc maximè infestantibus terræ fructûs. Suspicabar aliquando* ΛRΨI *desumptum ex* ὁρμὴ, Impetus; *quòd vermes nullis exteriorum membrorum adminiculis, aliorum instar animantium, sed intrinsecâ vivacissimi impetûs virtute velocissimè ferantur; totúmq; adeò corpus mirâ sinuosorum voluminum lubricitate in varias formas torqueant ac retorqueant. Arnobius adv. Gentes*; Serpens per terram reptans, cœno natis ut vermiculis mos est, solummento radit & pectore, tortuosis voluminibus se trahens, atque, ut pergere prorsus possit, partem sui postremam conatibus prioris adducit. *At nunc rectiùs videtur vocabuli origo posse referri ad* ὁρμιὰ, Tenuis funiculus; *ob manifestissimam similitudinem. Omnino interim vide quæ annotavimus ad gl D, 5. in* Basiliscus.

𐍅𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌽𐍃 𐌽𐌹 𐌷𐌰𐌱𐌰𐌹𐌳𐌰: Radicem non habebat; *Marc.* 4:6 & 17.

Digitized by Google

𐌿𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌼: A radicibus; *Marc.* 11:20. 𐌿𐍃𐌻𐌰𐌿𐍃𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌺 𐌿𐍃 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌼: Eradicare; *Luc.* 17:6. 𐌾𐌿 𐍃𐍉 𐌰𐌵𐌹𐌶𐌹 𐌰𐍄 𐍅𐌰𐌿𐍂𐍄𐌹𐌼 𐌱𐌰𐌲𐌼𐌴 𐌻𐌹𐌲𐌹𐌸: Jam ſecuris ad radicem arborum poſita eſt; *Luc.* 3:9. *Alamannis* uuûrza / uuûrzale / uuûrzele / uuûrtele *eſt* Radix. *Belgis* wortel. *Denominationis hujus Belgicæ Alamannicæq; originem præ ſe fert priſca orthographia Angloſaxonici* ƿẏꞃtƿel *vel* ƿẏꞃtƿala, Radix. *item* ƿẏꞃtƿælean, Plantare. apuꞃtƿælan, Eradicare, exſtirpare. *Siquidem hæc manifeſtè compoſita ſunt ex* ƿẏꞃt *vel* ƿuꞃt, Herba, olus; *&* ƿell. ƿẏll. ƿælla, Fons, ſcaturigo: *quòd teneriora herbeſcentium plantarum ac ſtirpium germina ex hac veluti ſcaturigine prorumpant. Appoſitè Seneca de Benef.* III, 29; Tolle radicem; nemora non ſurgent, nec tanti montes veſtientur. ƿẏꞃtꞃume *quoque vel* ƿẏꞃtꞇꞃuma *dicebatur iiſdem Angloſaxonibus; à* ƿẏꞃt, Herba; *&* ꞇꞃum, Firmus, validus; *quòd Radix præcipuum ſit omnis herbæ firmamentum. Pari ferè derivationis ratione Græcis grammaticis* ῥίζα *videtur dicta quaſi* ῥεῖζα, *quoniam per eam* ῥεῖ τὸ ζῆν. *quandoquidem ipſius plantæ vita è radice quaſi profluit ac per totam deinceps plantam diffunditur.*

𐍅𐌴𐌲𐍉𐍃, Undæ, fluctus; *Marc.* 4:37. *Matth.* 8:24. *Angloſaxonibus* ƿæᵹ *eſt* Unda, fluctus. *Alamannis* uuag. *Belgis* waeg *vel* wage. *Anglis* wave. *Gallis* vague. *Iſlandis* vøgur *eſt* Fretum. *Sunt à* 𐍅𐌰𐌲𐌾𐌰𐌽, Movere, concutere; *quod vide in* 𐍅𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰. *Pari prorſus ratione Græcis, Euſtathio authore,* κῦμα *dicitur quaſi* κύκημα. *à* κυκᾶν, Perturbare, agitando commiſcere atque confundere. *ſiquidem Homero ſolemne eſt* κυκᾶν *&* κυκᾶσθαι *de commotó mari uſurpare. Vide plura in annotatis ad gl D, 8. in* Kataclifmus.

𐍅𐌴𐌲𐍃, Motus. 𐍅𐌴𐌲𐍃 𐌼𐌹𐌺𐌹𐌻𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸 𐌹̈𐌽 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹𐌽: Motus magnus factus eſt in mari; *Matth.* 8:24. 𐌲𐌰𐍃𐍉𐌺 𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰 𐌾𐌰𐌷 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌰 𐍅𐌴𐌲𐌰 𐍅𐌰𐍄𐌹𐌽𐍃: Increpavit ventum & tumultum aquæ; *Luc.* 8:24. *Refer ad ea quæ diximus in* 𐍅𐌰𐌲𐌹𐌳𐌰, Agitatus.

𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰 *vel* 𐍅𐌴𐌹𐌷𐍃 *eſt* Sanctus. 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰𐌽, Sanctificare. 𐍃𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰 𐌲𐌿𐌸𐍃: Sanctus Dei; *Marc.* 1:24. *&* *Luc.* 4:34. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍃𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰: Spiritus ſanctus; *Luc.* 3:22. *& Joh.* 7:39. 𐌰𐌷𐌼𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐍃: *idem*; *Luc.* 1:35. *&* 2:25. 𐌰𐌿𐌷𐌿𐌼𐌹𐍃𐍄𐍃 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰: Pontifex; *Joh.* 18:13. 𐌰𐍄𐍄𐌰 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰: Pater ſancte; *Joh.* 17:18. 𐍅𐌴𐌹𐌷 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌹̈𐍃: Sanctum nomen ejus; *Luc.* 1:49. 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌽𐌰𐌹 𐌽𐌰𐌼𐍉 𐌸𐌴𐌹𐌽: Sanctificetur nomen tuum; *Matth.* 6:9. 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰𐌹 𐌹̈𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌰𐌹: Sanctifica eos in veritate; *Joh.* 17:17. *& mox commate* 19; 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌹̈𐌼 𐌹̈𐌺 𐍅𐌴𐌹𐌷𐌰 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽: Pro eis ego ſanctifico me ipſum. *Angloſaxones*

Digitized by Google

non temerè pih *vel* pig *usurpant pro* Sanctus; *quia passim* halig *dicunt: in voce tamen* peofod. piebed. *vel (ut monumentorum antiquissima persæpè scribunt)* pigbed *priscam acceptionem vocabuli* pih *vel* pig *retinuerunt: etenim* Ara *iis dicebatur* pigbed, *quasi* pied *vel* pihed beod, Sacra *vel* consecrata mensa: *Græcis patribus* ἁγία τράπεζα. *vide quæ annotavimus ad Tatiani* II, 4. *At Francis, qui antiquissimam Gothorum linguam in multis fideliùs retinuerunt*, uuiho *est* Sacrum. uuihaz/ Sanctum. uuihida / Reliquiæ sanctorum; *Kero*. uuih fischrip/ Hagiographa; *gl C*, 2. chirih uuihi/ Neomenia; *gl C*, 7. ununuihaz/ Execrandum; *gl B*, 17. *Liquet igitur verbum* uuihan *primâ suâ significatione olim pro* Sanctificare, purgare, lustrare *acceptum*; *atque inde* uuih *vel* uuihaz *dictum*, Quicquid ritè purgatum lustratúmq; erat. *Hanc acceptionem insinuat quidem paullò ante adductum* chirih uuihi/ *sed pleniùs eam firmant verba Otfridi* v, 16, 66; uuihit sih mit doufu/ Sanctificat vel lustrat se baptismo. *evidentissimum enim est hoc in loco agi de lustratione per aquam*; *unde & Lustralis aqua Danis* viid vand/ *Belgis* wijwater *nuncupatur. Vide paginam* 52 *Observationum nostrarum in Willeramum, ubi &* uuihen / *ob receptissimam consuetudinem lustrandos leviter adspergendi vel irrorandi, deduximus ab* ὕειν, *quod non modò* Pluere, *verùm etiam* Pluviâ perfundere, *& simpliciter* βρέχειν *sive* Irrigare *significat. Quoniam tamen enormia crimina frequentèr etiam lustrabant suffimentis quibusdam atque expiatoriis sacrificiis, quibus proximè præcedens originatio non competit; aliâ hìc opus est etymologiâ, & quæ istam quoque purgandi rationem comprehendat. Eam, præeunte Cl. Salmasio, sic expedio: Græcis* θύος *idem cum* θυμίαμα. *inde Latinum* Thus; *ut* πύον, Pus; γλοιὸς *vel* γλοιὸς, Glus. *Græci veteres* θύειν *non pro* Sacrificare, *sed* ἀντὶ τοῦ θυμιᾶν *ponebant. Æöles* φύω *dicebant: unde Latina* fuo *&* fio; *item composita* Suffio *&* Suffimen. *à* θύω *est* θυμὸς, *Æölicè* φυμὸς, *unde Latina* Fumus *&* Fumigare; *ut à Græco* θυμιᾶν, *&c. Vide Salmasium paginâ* 500 *Plinianarum exercitationum. Quum igitur ex Æölico* φύω *pro* θύω *Salmasius eximiè deduxerit Latinum* Fio *cum compositis* Suffio *&* Suffimen; *nemo certè iverit inficias Teutonicum* uuihen *vel Gothicum* ϒGIhAN *similiter ab eâdem origine potuisse derivari.*

ϒGIhS, Castellum, vicus; *Marc.* 6:6. 8:23, 26, 27. *Joh.* 7:42. 11:30. *Anglosaxonibus* pic *est* Vicus, castellum. *Belgis quoque* wijck *est* Vicus. *item* Regio vel tractus urbis. *Islandis* vigi *est* Munimentum. *Alamannis* uuighus *est* Arx, castellum, munimentum. *Sed hæc videntur alterius originis: nempe, à* uuig / Bellum. *cùm prius illud* ϒGIhS, *quemadmodum & Anglosaxonicum* pic *ejusdem sint originis cum Latino* Vicus. *de quo vide Vossii etymologicum. Sclavinis* wes *est* Vicus; *quod Gelenii Lexicon symphonum in ordine* διὰ πασῶν *consonare censet cum* οἶκος.

ϒGIN,

Digitized by Google

𐍅𐌴𐌹𐌽, Vinum. 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐍂𐌹𐌿, Vitis. 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐍄𐌰𐌹𐌽𐍃, Palmes. 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌱𐌰𐍃𐌾𐌴, Uva. 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌰𐌲𐌰𐍂𐌳𐍃, Vinea. 𐍅𐌴𐌹𐌽𐌳𐍂𐌿𐌽𐌺𐌾𐌰, Vini potator. *Cambrobritannis* gwin *est* Vinum. *Anglosax.* ƿin. *Alam.* uuin. *Gall.* vin. *Ital. & Hisp.* vino. *Cimbr.* ᚢᛁᚿ. *Dan. & Isl.* vin. *Angl.* wine. *Belg.* wijn. *Omnia, præfixo* Vau, *abscissa sunt ex* οἶνος, Vinum. *Illud verò, sicuti censet doctissimus Caninius, est ex Hebræo* יין, Vinum.

𐍅𐌴𐌹𐍃 𐌰𐍆𐌻𐌰𐌹𐌻𐍉𐍄𐌿𐌼 𐌰𐌻𐌻𐌰: Nos dimisimus omnia; *Marc.* 10:28. 𐍅𐌴𐌹𐍃 𐍈𐌰 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌹𐌼𐌰: Nos quid faciemus? *Luc.* 3:14. 𐍅𐌴𐌹𐍃 𐌼𐍉𐍃𐌴𐍃 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌾𐍉𐍃 𐍃𐌹𐌾𐌿𐌼: Nos Mosis discipuli sumus; *Joh.* 9:28.

𐍅𐌴𐌹𐍃𐍉𐌸. 𐌲𐌰𐍅𐌴𐌹𐍃𐍉𐌸, Visitat; *Luc.* 1:78. *quod vide suo loco.*

𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽, Testimonium perhibere. 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌹𐌸𐌰, Testimonium. 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐍃, Testis. 𐌹𐌺 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌾𐌰 𐌱𐌹 𐌹𐌽𐍃: Ego testimonium perhibeo de iis; *Joh.* 7:7. 𐌹𐌺 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌾𐌰 𐌱𐌹 𐌼𐌹𐌺 𐍃𐌹𐌻𐌱𐌰𐌽: Ego testimonium perhibeo de me ipso; *Joh.* 8:14. 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌾𐌰𐌽𐌳, Testimonium perhibent; *Joh.* 10:25. 𐍄𐍅𐌰𐌳𐌳𐌾𐌴 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌴 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐌹𐌸𐌰 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌰 𐌹𐍃𐍄: Duorum hominum testimonium verum est; *Joh.* 8:17. 𐌽𐌹 𐍃𐌹𐌾𐌰𐌹𐍃 𐌲𐌰𐌻𐌹𐌿𐌲𐌰 𐍅𐌴𐌹𐍄𐍅𐍉𐌳𐍃: Non eris falsus testis; *Marc.* 10:19. *Anglosaxonibus* ƿitneſſe. ȝeƿitnyſ. *item* ƿitſcip. ȝeƿitſcip *est* Testimonium. ȝeƿita, Testis. *Alamannis* giuuizscaf *est* Testimonium. feuuizzida / Testimonia. *Cimbris* ᚢᛁᚦᚿ *est* Testimonium. *Danis* vidn *est* Testis. vidne / Testari. vidnesbyrd / Testimonium. *Islandis* vitnisburdur / Testimonium. *Anglis* to witnesse *est* Testari. witnes / Testimonium. *&c. Omnia sunt à* ƿitan, Scire; *quoniam testes profiteri debent & sanctè asseverare liquidò sibi constare quicquid illud est de quo interrogantur.*

𐍅𐌴𐌽𐌾𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐍅𐌴𐌽𐌾𐌰𐌽, Putare, existimare, arbitrari. 𐌲𐌰𐍅𐌴𐌽𐌾𐌰, Arbitror; *Luc.* 7:43. 𐌰𐍄𐍅𐌴𐌽𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽 𐌸𐌰𐌽 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌽𐌰𐌲𐌴𐌹𐌽: Existimante autem omni populo; *Luc.* 3:15. *Anglosaxonibus* ƿenan *est* Opinari. *Alamannis* uuanen. *Anglis* weene. *Belgis* waenen. *Anglosaxonicum interim* ƿenan *derivavi aliquando ex* ƿen *vel* ƿenunȝa, Forsitan; *quoniam qui rem nondum satis habent perspectam, nunquam non in ore habent illud suum* ƿen, Fortassè. *quæ particula cùm sit dubitantium propria, videri quoque potest inde ortum traxisse verbum de ambiguâ dubiâq; scientiâ primitùs usurpatum.*

𐍅𐌴𐌽𐌾𐌰𐌽, Sperare, exspectare. 𐌸𐌿 𐌹𐍃 𐍃𐌰 𐌵𐌹𐌼𐌰𐌽𐌳𐌰. 𐌸𐌰𐌿 𐌰𐌽𐌸𐌰𐍂𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌴𐌽𐌾𐌰𐌹𐌼𐌰: Tu es qui venturus es, an alium exspectamus? *Luc.* 7:19, 20. 𐌾𐌰𐌱𐌰𐌹 𐌵𐌴𐌹𐌸𐌹𐌸 𐍆𐍂𐌰𐌼 𐌸𐌰𐌼𐌼𐌴𐌹 𐍅𐌴-
𐌽𐌴𐌹𐌳

Digitized by Google

neiþ andniman: Si mutuum dederitis his à quibus speratis recipere; *Luc.* 6:34. an þammei jus weneiþ: In quo vos speratis; *Joh.* 5:45. leiƕaiþ niwaihtais uswenans: Mutuum date nihil inde sperantes; *Luc.* 6:35. *Hæc acceptio verbi* wenjan *promanavit ex priore Opinandi significatione; quoniam Spes est quædam veluti certò adventantis prosperitatis opinio, quâ miseri mortales in summis rerum adversarum angustiis mentes cogitationésq; suas sustentant atque erigunt. Anglosax.* ƿena *est* Spes. ƿenan, Sperare. orƿenan, Desperare. of unȝeƿenedum, Ex insperato. *Alam.* wan/ Spes. unwan/ Desperatio. wanen/ Sperare. farwanen/ Desperare. *Islandis* von *est* Spes. *Danis* uvent *est* Inexspectatus, insperatus.

wepna, Arma; *Joh.* 18:3. *Anglosax.* ƿæpnu. ƿæpna. ƿoepna. ƿopna. *Alam.* uuaffana. *Cimbr.* vabn. *Dan.* vaaben. *Isl.* vopn. *Angl.* weapons. *Belg.* wapenen. *Ut ut Græcis usitatiùs in plurali* ὅπλα *dicantur* Arma; *ab antiquo tamen singulari* ὅπλον, *abjecto* λ, *videtur primò fuisse* opon, *ac postea* popon. *Exempla verò abjecti* λ *suppeditari putant in* Cavo *ex* γλάφω. Tapes *ex* ϑάλπης. *& similibus.*

werjan. *Occurrit in* unwerjan, Indignari; *Luc.* 11:41.

weþi aina wairþand: Grex unus fiet; γενήσεται μία ποίμνη. *Joh.* 10:16. *Anglosaxonibus* eoƿu *est* Ovis fœta. eoƿd, Ovile *vel* grex. *Alamannis* euuit *vel* cutti. *Anglis* ewe *est* Ovis fœmina. *Belgis* ouwe *vel* ouwe. *Quemadmodum verò* eoƿu *&* ouwe *manifestè referunt Græcum* ὄϊς, Ovis; *ita quoque* ὀϊάλεος ποίμνη *respondet Anglosaxonico* eoƿd, *& Alamannico* cutti. *prorsus ut* ὀϊάλειον κρέας *Suidæ exponitur* προβάτειον κρέας, Ovilla caro.

wigan, Bellum gerere, pugnam conserere. gaggands an wiganna: Procedens ad bellum gerendum; *Luc.* 14:31. *Anglosaxonibus* ƿiȝ *est* Bellum, prælium. ƿiȝcræft, Ars bellica. ƿiȝmen, Bellatores. ƿiȝa, Bellator. iunȝ ƿiȝa, Tyro. *Alamannis* uuige *est* Prælium, bellum. uuig hebigaz/ Certamen grave. ungeuuenit zi uuige/ Nullum bellicæ rei habens usum, imbellis. uuigant/ Pugnator. uuichaft/ chuoni in uuige/ Bellicosus. uuighus/ Arx, propugnaculum. uuidaruuigo/ Rebellio. uuidaruuigun/ Rebelles. *&c. Cimbris* IF ПIF *est* Occido. ПIIF, Homicidium. ПIIFПΛ, Athleta. EIK-ПIFI, Singulare certamen. *&c. Fortassè interim pertinet ad hunc locum, quòd* Pirata *(qui in aliis monumentis Anglosaxonicis plerumque* ƿicinȝ *dicitur) capite 7 eximiæ grammaticæ Latinosaxonicæ, ab Ælfrico conscriptæ, disertim* ƿiȝcynȝ *nuncupatur; quasi Belli regem dicas, i. in quovis conflictu bellico dominatum veluti exercentem. Neque mira videri potest hæc vocabuli compositio iis qui animum* refe-

Digitized by Google

referent ad illam veterum Cimbrorum consuetudinem quam alibi ex Olao Worm *adduximus. nam is author est priscos Danorum reges eorúmq; filios piraticam strenuè semper exercuisse, atque eos regno maximè idoneos vulgò Cimbris habitos, qui magna passim crebráq; intrepidæ mentis specimina popularibus suis exhibuerant.*

𐍅𐌹𐌲𐍃, Via; *Matth.* 7:13, 14. 𐌹𐌺 𐌹𐌼 𐍃𐌰 𐍅𐌹𐌲𐍃 · 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌿𐌽𐌾𐌰 · 𐌾𐌰𐌷 𐌻𐌹𐌱𐌰𐌹𐌽𐍃: Ego sum via, & veritas, & vita; *Joh.* 14:6. *Anglosaxonibus* pæȝ : peȝ . poeȝ *est* Via. *Alamannis* uuec/ uuech/ uuog. *Cimbris* ᚢᛁᚴᚢᚱ. *Islandis* vegur. *Danis* vej. *Anglis* way. *Belgis* weg. *Ex his* pæȝ *videri potest (prius tamen præfixo* Vau) *recisum ex* ἀγυιὰ, Vicus, via. *vel ex* ἡγέομαι, ἡγοῦμαι, Duco; *juxta illud Maronis Eclogâ* IX; Quò te Mœri pedes, an quà via ducit in Urbem? *& illud ejusdem Primo Æneidos, versu* 405; Perge modò, & quà te ducit via, dirige gressum. *Quidam derivârunt* peȝ *ex veteri* Veha, *quomodo rustici olim dicebant pro Via: Varro libro Primo de Re rusticâ, cap.* 2. *vide locum. At* poeȝ *(quod ubique ferè occurrit in optimo codice Cottoniano quatuor Euangeliorum interlineatorum) videri potest abscissum ex* οἴχομαι, Abeo, discedo, proficiscor. *Hinc* 𐍅𐌹𐌲𐌰𐌳𐌴𐌹𐌽𐍉𐍃 *videntur dicti* Tribuli, *i. veprium genus vias obsidens atque obstruens.* 𐌹𐌱𐌰𐌹 𐌻𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳 𐌰𐍆 𐍅𐌹𐌲𐌰𐌳𐌴𐌹𐌽𐍉𐌼 𐍃𐌼𐌰𐌺𐌺𐌰𐌽𐍃: Numquid colligunt de tribulis ficus? *Matth.* 7:16.

𐍅𐌹𐌲𐍃, Iter. 𐌵𐌴𐌼𐌿𐌽 𐌳𐌰𐌲𐌹𐍃 𐍅𐌹𐌲: Venerunt diei iter; *Luc.* 2:44.

𐍅𐌹𐌳𐍉𐍅𐍉, Vidua; *Luc.* 7:12. 𐍅𐌹𐌳𐌿𐍅𐍉, *Luc.* 2:37. 18:3 *&* 5. 𐌽𐌹 𐌻𐌴𐍄𐌰 𐌹𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍅𐌹𐌳𐌿𐍅𐌰𐌹𐍂𐌽𐌰𐌽𐍃: Non relinquam vos orphanos; *Joh.* 14:18. *Anglosaxonibus* peoꝺepe . pyꝺepe . puꝺupe *est* Vidua. *Alamannis* uuituua. *Anglis* widow. *Belgis* weduwe. *Quidam hæc ejusdem volunt originis esse cùm Latino* Vidua, *de quo vide Vossii etymologicum. Quoniam verò dispar est ratio Teutonum, & inclytarum quarundam gentium quæ linguam notholatinam usurpant; licet non iverim inficias Gallorum* vefue, *Italorum* vedoa, *Hispanorum* biuda *ortum traxisse ex Latino* Vidua, *minimè tamen inducor ut credam priscum Teutonicarum gentium sermonem indigenam multum debere nepotibus Romuli. unde quoque in hujus vocabuli originem sedulò inquirenti, visa est vox* peoꝺupe *nonnihil affinis Græco* ἰδάω *vel* ἰδίω, Tumeo; *ut ita olim Patres nostri appellaverint* Fœminam luctu ac mœrore confectam, ἰδιανόντων ἔτι τῶν πραγμάτων, *ut loquitur Herodotus, h. e.* adhuc extumescentibus fluctuantibúsq; rebus ejus, *ob nuperum scilicet mariti excessum. Cimbris antiquioribus pari modo* ᛁᚴᚴᛁᚿ *dicta est* Vidua, *ab* ἀχέω *vel* ἀχεύω, Doleo, mœrore ac tristitiâ conficior.

𐍅𐌹𐌺, Ordo. 𐌹𐌽 𐍅𐌹𐌺𐍉𐌽 𐌺𐌿𐌽𐌾𐌹𐍃 𐍃𐌴𐌹𐌽𐌹𐍃: In ordine vicis suæ; ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ. *Luc.* 1:8.

Digitized by Google

𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽, Velle. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌿, Volo; *Matth.* 8:3. *Marc.* 1:41. 6:25. *Luc.* 5:13. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃, Volens; *Marc.* 15:15. *Luc.* 10:29. 14:28. 𐌽𐌹 𐍅𐌹𐌻𐌳𐌰: Noluit; *Luc.* 18:4 & 13. 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐌼𐌰, Volumus; *Marc.* 10:35. 𐍈𐌰 𐍅𐌹𐌻𐌴𐌹𐍄𐍃: Quid vultis? *Marc.* 10:36. 𐍅𐌹𐌻𐌾𐌰, Voluntas; *Matth.* 6:10. *Anglosaxonibus* ƿillan *est* Velle. *Alam.* uuillen. *Dan.* ville. *Angl.* will. *Belg.* willen. *Deduci possent ab illo* βύλομαι *unde Latinum* volo *derivatum putant, nisi commodiùs peterentur ex* θέλειν, Velle. *mutato nempe* θ *in* w. *sicuti Teutonicum* wallen *est ex* θάλλειν, Scaturire, pullulare. wijen *ex* θύειν, Adolere, sacrificare. werm *vel* warm / *à* θερμὸς, Calidus. *unde & illud* Formus, *quod veteribus erat* Calidus.

𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽𐍃, Raptores; *Luc.* 18:11. 𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽, Diripere; *Marc.* 3:27. *ubi &* 𐌳𐌹𐍃𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽 *pro eo scribitur.* 𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽, Rapere; *Joh.* 6:15. 𐌹̈𐌽𐌽𐌰𐌸𐍂𐍉 𐍃𐌹𐌽𐌳 𐍅𐌿𐌻𐍆𐍉𐍃 𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃: Intrinsecùs sunt lupi rapaces; *Matth.* 7:15. 𐍃𐌰 𐍅𐌿𐌻𐍆𐍃 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌹𐌻𐍅𐌹𐌸 𐌸𐍉: Lupus rapit eas; *Joh.* 10:12. *ubi & mox commate* 29 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌹𐌻𐍅𐌰𐌽 *est* Rapere. 𐍆𐍂𐌰𐍅𐌰𐌻𐍅 𐌹̈𐌽𐌰: Arripiebat illum; *Luc.* 8:29. *Fortassè est à* 𐍅𐌰𐌻𐍅𐌾𐌰𐌽, Volvere; *quòd prædatores truculentis primùm clamoribus obvia quæque distrahant, proturbent, provolvant, ut ex temerè disjectis dispersisq; opibus opimam prædam reportent domum.*

𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽, Plectere, torquere, involvere, implicare. *Occurrit in compositis* 𐌱𐌹𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽. 𐌿𐍃𐍅𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽. *quæ vide.* *Anglosaxonibus* ƿindan *vel* ƿyndan *est* Contorquere, glomerare, versare, plectere. *Alam.* uuintan. *Dan.* vinde. *Isl.* vinda. *Angl.* winde. *Belg.* winden. *quod affine putant Teutonico* wenden / Vertere. *pro quo Argenteus codex* 𐍅𐌰𐌽𐌳𐌾𐌰𐌽 *dicit, quod vide suo loco.*

𐍅𐌹𐌽𐌳𐍃, Ventus. 𐌰𐌽𐌰𐍃𐌹𐌻𐌰𐌹𐌳𐌰 𐍃𐌰 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍃: Cessavit ventus; *item,* 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐌼𐌰𐍂𐌴𐌹 𐌿𐍆𐌷𐌰𐌿𐍃𐌾𐌰𐌽𐌳 𐌹̈𐌼𐌼𐌰: Et ventus & mare obediunt ei; *Marc.* 4:39 & 41. 𐍃𐌺𐌿𐍂𐌰 𐍅𐌹𐌽𐌳𐌹𐍃: Procella venti; *Luc.* 8:23. 𐍅𐌰𐌹𐍅𐍉𐌿𐌽 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍉𐍃: Flaverunt venti; *Matth.* 7:25 & 27. *Anglosax.* ƿind. *Alam.* uuint. *Cimbr.* ᚢᛁᚿᚦᚢᚱ. *Dan.* vind. *Isl.* vindur. *Angl.* winde. *Belg.* wind. *Quod attinet ad vocabuli originem; nihil est manifestiùs quàm quòd ex verbo* 𐍅𐌰𐌹𐌰𐌽 *fuerit Participium* 𐍅𐌰𐌹𐌰𐌽𐌳𐍃, Spirans. *atque inde* 𐍅𐌰𐌹𐌽𐌳𐍃. 𐍅𐌹𐌽𐌳𐍃. *Ita quoque Theotiscum* uuaien *habuit in Participio* uuaiend *& contractè* uuaind / uuind / uuint. *Angelus Caninius vult Latinum* Ventus *factum ex* ἀέντης *pro* ἀήτης, *ab* ἄω, Spiro: *vel esse ab* ἀεὶς ἀέντος, *quod ab* ἄημι. *Homerus Odyss.* E, *vers.* 478. *& Odyss.* T, *vers.* 440;

—— ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων, Ventorum perflat vis humida spirantium.

𐍅𐌹𐌽-

Digitized by Google

VINGA BIGITIÞ: Pascua inveniet; *νομὴν εὑρήσει*. *Joh.* 10:9. *Cædmoni* **pang** *vel* pong *passim est* Campus. *Cimbris dicitur* **ПΛКР**. *At* **venge** *in Danico exegetico exp.* Conseptum. *Hinc* neorxena pong *vel* neorxna pang *Anglosaxonicus dictus est* Paradisus: *quamvis enim de primâ compositæ vocis parte nihil adhuc erti possim statuere, posterior tamen satis manifestè desumpta est ex antecedenti* ong. *Atque adeò, si quis me doceat illud* neorxn *aliquam Gaudii aut Voluptatis cceptionem in se complecti, non verebor affirmare Anglosaxonici* neorxna pong *compositionem significationémq; ad amussim congruere cum Alamannico* uuunnigarto/ *&* *elgico* **lusthof**. *Quúmq; glossator Cottonianus Luc.* 23:43 *scribat* nepcrna pong, *biit aliquando suspicio* nepcr *illud fortassè (per contractionem Anglosaxonibus peramiliarem) factum ex* ne pepcr, Nullius laboris, *ut ipso nomine designetur locus ab omnibus ærumnis laboribúsq; vacuus.* nyllan *certè iis erat* ne pillan. *item* nær *pro* ne pær. nat *pro* ne pat. *&c.*

VINNAN, Pati, tolerare; *Marc.*8:31. *Luc.*9:22. *item* Dolere; **SA ATTA ÞEINS GAH IK VINNANDANS SOKIDEDUM ÞUK**: Pater tuus & ego dolentes quærebamus te; *Luc.* 2:48. *Anglosaxonibus* pinnan *est* Laborare, pugnare. *item* Acquirere, consequi. *Alamannis* **uuinnan** *est* Pugnare, concertare. *Islandis* **vinna** *est* Laborare. *Danis* **vinde**/ Vincere, victoriam reportare. *item* Acquirere, lucrari. *Belgis quoque* **winnen**/ Vincere, superare. *item* Quæstum facere, lucrari. *Vide quæ de origine verbi attigimus in annotatis ad Tatiani* CXCV, 4.

VINTRUS, Hyems, bruma; *Joh.* 10:22. *Anglosax.* pinter. *Alam.* **uuintar**/ **uuinter**. *Cimbr.* **ПIЧΛ**. *Dan.* **vinter**. *Isl.* **vetur**. *Angl.* **winter**. *Belg.* **winter**. *Origo vocabuli putatur esse, inserto N, ab ὕετος, Pluvius, pluviosus: prorsus ut eadem anni tempestas Græcis dicitur χεῖμα vel χειμὼν, à χέειν,* Fundere. **VINTRUNS** *quoque dicebantur* Anni. **QINO BLOÞAKINNANDEI. IB. VINTRUNS**: Mulier sanguinis profluvium passa duodecim annis: *Matth.* 9:20. **BI ÞE VARÞ TVALIB VINTRUS**: Cum factus esset annorum duodecim; *Luc.* 2:42. *Quòd verò Anglosaxones annorum numerum pari modo per hyemes denotaverint, discimus ex Matth.* 2:16. *Marc.* 5: 25 *&* 42. *Luc.* 2:42. 3:23. 8:42. *Joh.* 2:20. 5:5. 8:57. *Ven. Beda in ipso statim initio libri Secundi hist. eccles. gentis Anglorum*, ðyrrum tidum þ ir fif pinter and rix hund pintra ærter ðære dryhtenlican menniscnyrre: His temporibus, id est, anno Dominicæ incarnationis sexcentesimo quinto. LL *Inæ R.* 7; tynpintre cniht mæg beon ðeorðe gepita. Puer decem annorum debet scire ne furtum faciat. *Hinc iisdem Anglosaxonibus* gepintrad *est* Grandis ætate; *apud Orosium libro Sexto, cap.* 31. gepintrod beon, Ad justam ætatem excrescere;

ſcere; ʟʟ *Inæ R.* 38. unᵹepintpeðe piꝼman, Immatura virgo; ʟʟ *polit. Alvredi R.* 25. ꝼiꝼ pintpa ꝼæc, Olympias; *gl R.* 16. *Receptiſſimâ etiam conſuetudine annos per hyemes computabant Cimbri veteres; fortaſſè quòd eos præcipuè juvaret meminiſſe quot jam hyemis moleſtias & frigoris acerbitates (quæ longè maximam anni partem apud eos perdurant) ſuperâſſent. vide Wormii Faſtos Danicos. quemadmodum & Lactantium in Statii Thebaïd.* IV, 653. *Hollandis* **enter** *vel* **enter rind** *dicitur* Hornus, *i. e. hujus ipſius anni bos, anniculus. tanquam* **enter** *contractum ſit ex* **een-winter**. *Veteris denique linguæ Friſicæ tenaciores etiamnum dicunt* **inter/ twenter** *vel* **twinter/ trinter rier/** *pro* **een-winter/ twee-winter/ dry-winter rind**. *In honorem certè Infernalium temporis ſpatia non per dies & annos, cæterarum Gentium ritu, ſed per noctes & hyemes boreales populos numerâſſe author eſt nobiliſſimus Spelmannus in* Herthus. *at vetuſtiores Romani per Æſtates intelligebant Annos. vide Servium in ultimum verſum Primi Æneïdos.*

ϒINΨЄIΨ. *Occurrit in* ƌISϒINΨЄIΨ, Comminuet. *quod vide.*

ϒINΨISKΛNKЯ, Ventilabrum; *Luc.* 3:17. *Videtur vox compoſita ex illo* ϒINΨЯN, *quod fuit in* ƌISϒINΨЄIΨ, *&* SKΛNKЯN, Mundare. *atque adeò ex hujus vocabuli compoſitione perſpicuum eſt* SKΛNKЯN *veteribus acceptum pro* Purgare, quacunque ratione mundare. *Hodie verò ſtrictiùs accipitur verbum pro* Fricare, defricare, fricando mundare. *nam id Danis eſt* **ſkure**. *Anglis* **ſcoure**. *Belgis* **ſchuren/ ſchuyren**. *Gallis* eſcurer. *Italis* ſgurare, ſcurare. *quæ fortaſſè deſumpta ſunt ex σκωρία*, Scoria, *i. fæces ſive retrimentum metalli: ut* SKΛNKЯN *primitùs nihil aliud denotaverit, quàm Sordes hujus illiúſve metalli aſſiduè fricando detergere. Angloſaxonibus interim* Paleæ *dicuntur* pinnunᵹe, *& incorruptiùs* pinðunᵹe *vel* pinðpunᵹe. Ventilabrum, pinðpiᵹ ſyꝼe. pinðpiſcoꝼul. pinðpeꝼonn. pinðꝼone. pinðſpinᵹla. *Iiſdem quoque Angloſaxonibus* pinðpian, *Anglis* **winnow/** *eſt* Vannare, eventilare, *i. Aceres & frumenti retrimenta ad ventulum vanno excutere. Nemo certè neſcit primas in hoc opere ruſtico eſſe partes venti: unde & in principio harum vocum manifeſtum habes veſtigium vocis* pinð, Ventus. *Ac Gothis fortè non tantùm* ϒINƌS, *ſed &* ϒINΨS *dictus eſt* Ventus. *Alamannis quoque* **wint ſcûula** *eſt* Ventilabrum. *Vide etymologicum Anglicum in* **Winnow**.

ϒIΠGΛ ΨΛNKNЄINΛ ΛTΛΛΓIƌЄƌNN ΛNΛ ÏNΛ: Coronam ſpineam imponebant ei; *Marc.* 15:17. *Joh.* 19:2. ϒΛIΠ ΨΛNKNЄINΛN ЪΛIKΛNƌS: Coronam ſpineam portans; *Joh.* 19:5. *Vide ſupra in* ϒΛIΠ.

ϒIS, Tranquillitas. ϒΛKΨ ϒIS MIKIΛ: Facta eſt tranquillitas magna; *Matth.* 8:26. *Marc.* 4:39. *Luc.* 8:24. *Subdubitavi aliquando an non (præfixo* Vau)

Digitized by Google

Vau) *videri possit abscissum ex* ἥσυχος, Sedatus, placidus, quietus, tranquillus.

VISAN, Esse, existere. ΘANA MIK QIΨANDA MANS VISAN: Quem me dicunt homines esse; *Marc.* 8:27 & 29. ΓOΨ IST UNSIS HEK VISAN: Bonum est nos hîc esse; *Marc.* 9:5. SADDUKAIEIS QIΨANDA USSTASS NI VISAN: Sadducæi dicunt resurrectionem non esse; *Marc.* 12:18. ΨU MANNA VISANDS TAUGIS ΨUK SILBAN DU ΓOΨA: Tu, homo cùm sis, facis te ipsum Deum; *Joh.* 10:33. VISANDS IN BALVEINIM: Cùm esset in tormentis; *Luc.* 16:23. ΨAI IN FRAEINAI VISANDANS: Qui in delitiis sunt, *i. qui delicatè ac molliter vivunt;* οἱ ἐν τρυφῇ ὑπάρχοντες. *Luc.* 7:25. VISAM VAILA: Epulemur. εὐφρανθῶμεν. *Luc.* 15:23. *& mox commate sequenti*, DUGUNNUN VAILAVISAN: Cœperunt epulari; ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. *commate denique* 29, EI MIΨ FRIGONDAM MEINAIM BIVESGAN: Ut cum amicis meis epularer. *Ita Græcis* εὐωχία *est* Convivium. εὐωχοῦμαι, Convivor, epulor. παρὰ τὸ εὖ ἔχειν. *Plautus Menæchm. Actu* III, *Scena* Potin ut quiescas. *&c.* Minore nusquam benè fui dispendio. *Anglosaxonibus* pesan *est* Esse. *Alamannis* uuesan. *Cimbris* AÞ UIRA. *Danis* vere. *Islandis* ad vera. *Belgis* wesen. *Græcis* ἐσάζ.

VISAN, Manere; *Luc.* 19:5. *Joh.* 6:27, 56. 7:9. 8:35. 14:17, 25. 15:6, 7, 9, 10, 11, 16. INNH ΨAMMA ΓAKDA VISAIΨ: In illâ domo manete; *Luc.* 10:7. NI ΓAVAS IN ΓAKDA: Non manebat in domo; *Luc.* 8:27. FRAVAURHTS IZVARA ΨAIRHVISIΨ: Peccatum vestrum manet; *Joh.* 10:41.

VISSUHΨAN US FRUMISTOA IAISUS: Sciebat autem ab initio Jesus; *Joh.* 6:64. 16:19. 18:2. *Videtur autem* VISSUHTAN *ex* VISSA UHTAN *contractum*. VISSA, Sciebat; *Matth.* 27:18. *Joh.* 6:6. NI VISSA ΘA ROΔIDEDAI: Non sciebat quid diceret; *Marc.* 9:6. IK VISSA: Ego sciebam; *Joh.* 11:42. IΨ VISSEDEIS: Si cognovisses; *Luc.* 19:42. NI VILDA EI ΘAS VISSEDAI: Non volebat ut quis sciret; *Marc.* 9:30. NIU VISSEDUΨ: Nesciebatis? *Luc.* 2:49. VISSEDUN, Sciebant; *Luc.* 2:43. 4:41. ANDHOFUN EI NI VISSEDEINA: Responderunt quod nescirent; *Luc.* 20:7. *Refer hæc ad* VITAN, Scire.

VISTRIS ΨIZA NI SIND: Ovilis hujus non sunt; οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης. *Joh.* 10:16. *Vocabulum hoc Gothicum, nisi me valdè fallit conjectura, singularem habet affinitatem cum Anglosaxonico* pirt, *& Alamannico* uuist / *quod utrisque* Epulas cibúmq; *denotat. Huc etiam facit quòd Suecici agricolæ Terram vulgari sermone vocant* Guds wisthuus. *Uberiorem enim agrorum proventum divinitùs affluentem*

Digitized by Google

tem agnoscentes, utuntur hoc vetere adagio, **J Gods wisthuus är myckin maat /** In Dei cellâ penuariâ est multum cibi. *Vide quæ de voce* uuist *habent notæ nostræ ad gl Lipsii, in* uuirscapandis / Epulantis. *Ac fortassè quoque eidem* uuist *affine erit illud* ΛΛNSUIΨKΛNS, Jejuni; *Marci* 8:3. *si (quod nunc demum in mentem venit)* ΛΛNSYISTKΛNS *legendum putemus pro* ΛΛNSUIΨKΛNS. *Cæterùm hoc maturiore ac minùs deproperato indiget examine.*

YIT, Nos, *de duobus*; *Joh.* 17:11, 22. *Anglosax.* pyt. *Isl.* vid.

YITΛN, Scire; *Marc.* 7:24. ÏK YΛIT ΘΛKGΛNS ΓΛYΛ-ΛIꝺΛ: Scio quos elegerim; *Joh.* 13:18. NI YΛIT: Nescio; *Joh.* 9:12. YΛIT ΛTTΛ ÏZYΛK: Scit pater vester; *Matth.* 6:32. YITNM, Scimus; *Marc.* 12:14. NI YITNM: Nescimus; *Marc.* 11:33. NN-YITI, Stultitia, inscitia; *Marc.* 7:22. *Anglosax.* pitan *est* Scire. *Alam.* uuizan / uuizzan. *Cimbr.* ΝΙΔΛ. *Dan.* vide. *Belg.* **weten**. *Angl. quoque* **witte** *olim fuisse in usu pro* Scire, *liquet ex* **to witt** / Scilicet, videlicet. **wittingly** / Sciens. **had I wist** / Si scivissem. **I wot not** / Nescio: *nam hæc ab antiquo hujus verbi usu etiamnum reservârunt Angli. Hæc interim omnia valdè sunt affinia Græco* εἰδέναι, Scire. *nam Æölicum digamma (quod aliis* Vau *nuncupatur) præponi vocabulis à vocali vel diphthongo inchoantibus, toties monitum est ut non indigeat repetitione.*

YITΛN, Videre. YITΛNꝺS ÏΛISNS ΨϨS MITϨNINS ÏZΘ: Videns Jesus cogitationes eorum; *Matth.* 9:4. ΨN YITΘIS: Tu videris; *Matth.* 27:4. *Hæc verbi acceptio profluxit ex antecedente: quoniam ea quæ percipimus intellectu, videmur nobis coràm quasi intueri.*

YITΛN, Observare, custodire, tueri, munire. hΛIT NN YITΛN ΨΛMMΛ hΛΛIYΛ: Jube custodiri sepulchrum; *Matth.* 27:64 & 65. YΛITIꝺΘꝺΛNN ÏMMΛ GΛN hΛIΛIꝺΘΛI ÏN SΛBBΛTϨ ꝺΛ-ΓΛ: Observabant eum si sabbatho curaret; *Marc.* 3:2. *Luc.* 6:7. YITΛN-ꝺΛNS ÏΛISNΛ: Custodientes Jesum; *Matth.* 27:54. YITΛNꝺΛNS YΛhTYϨM NΛhTS NFΛK hΛIKꝺΛI SΘINΛI: Custodientes vigilias noctis super gregem suum; *Luc.* 2:8. NI UIMIΨ ΨINꝺΛNΓΛK-ꝺΛI ΓϨΨS MIΨ ΛTYITΛINΛI: Non venit regnum Dei cum observatione; *Luc.* 17:20. ΛΛΛΛÏM ΛNΓϨNΛ YΘSNN FΛIKYΘIT-GΛNꝺϨNΛ ꝺN ÏMMΛ: Omnium oculi erant intendentes in eum; *Luc.* 4:20. *Tertia hæc significatio verbi* YITΛN *promanavit ex secundâ; propterea quòd non opus habeant oculos aliorsum deflectere, qui rem sibi commissam sedulò custodire satagunt. unde & Græcis* ἐπίσκοποι *dicti* Dominici gregis custodes. λιάπτει,

Retia

Digitized by Google

Retia servantes. ἀμπελουργοί, Vinearum custodes. *Latinis quoque* Æditui *vel* Ædituentes *dicebantur Sacrarum ædium custodes. &c. Similia vide supra in* VAKAGAN, Custodire.

VITAN, Observare, revereri. VITAIDA IMMA: Observabat eum; *Marc.* 6:20. SABBATE DAGA NI VITAIÞ: Sabbathum non custodit; *Joh.* 9:16. *Anglosaxonibus quoque non ignota fuit hæc verbi acceptio: Rushworthianus glossator Matth.* 21:37; hio orpitun runu min. Reverebuntur filium meum; ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. *Fortassè quoque huic acceptioni occasionem dedit prisca eorum loquendi formula, qui* are pitan *dicebant pro* Honorem exhibere. *Beda lib.* II, *cap.* 20; ne polde he ænige are pitan on ðære Cristenan æfestnisse. Nec religioni Christianæ aliquid impendebat honoris. *Similem loquendi modum habent Canuti regis* LL *eccles.* § 2.

VITÞ, Lex; *Matth.* 7:12. & 11:13. *item Luc.* 16:16. VITODA-LAISAREIS, Legis doctores; *Luc.* 5:17. VITODAFASTEIS, Legis periti; *Luc.* 7:30. VITODAFASTEIS, Legisperitus; *Luc.* 10:25. *Alamannis* uuitut *vel* uuizzod *est* Lex. *à* uizzan, Scire. *vel, quòd oporteat eam scire; vel, quòd feratur à peritis & variarum rerum scientiâ imbutis hominibus. unde quoque Anglosaxonum reges in ipso legum suarum ingressu plerumque profitentur leges istas à se latas* mid pitena geðeahte, Cum sapientum consilio.

VIÞAN, Conjungere, colligare, copulare. *Vide quæ de hoc verbo habet Appendix addendorum ad paginam* 129, *in* GAVAÞ, Conjunxit.

VIÞONDANS HAUBIDA SEINA: Moventes capita sua; *Marc.* 15:29. *Affine huic videtur quod* cpyran *Anglosaxonibus est* Quassare. ic tocpyre, Quasso; *gr Ælfrici* 28. forcpyrde hearda manigra, Conquassabit capita multorum; *Ps.* CIX, 7.

VIÞRA *sæpenumero significat* ὑπάντησιν, Occursum; *tam in compositione, quàm extra eam.* VIÞRAIÐDJA INA: Occurrit ei; ὑπήντησεν αὐτῷ. *Joh.* 11:20. URRUNNUN VIÞRAGAMÓTJAN IMMA: Processerunt obviam illi; ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ. *Joh.* 12:13. ALLA SO BAURGS USIDDJA VIÞRA IESU: Tota civitas exiit obviam Jesu; πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ. *Matth.* 8:34. *Joh.* 12:13. *Atque adeò desumptæ sunt istiusmodi loquendi formulæ ab illo* VIÞRA *quod significat* Adversùm, contra. SAEI NIST VIÞRA IZVIS. FAUR IZVIS IST: Qui non est adversùm vos, pro vobis est; ὃς οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι. *Marc.* 9:40. *Luc.* 9:50. *Matth.* 10:35. *Luc.* 14:31. *unde quoque* VIÞRAVAIRÞ *est* Contra; ἀντιπέραν. *Luc.* 8:26.

Digitized by Google

8:26. 𐌹̈𐌽 𐌷𐌰𐌹𐌼 𐌸𐍉 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐍉𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃: In castellum quod contra vos est; εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν. *Marc.* 11:2. *Luc.* 19:30. *Anglosaxonicum* ƿiðer, *Alamannicum* uuidar / *Belgicum* weder *idem significant, atque eundem in multiplici compositione habent usum.* 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰, Circa; περί. 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰 𐍅𐌹𐌲𐍃: Circa viam; περὶ τὴν ὁδόν. *Marc.* 4:15. 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰, Ad; πρός. *Matth.* 27:14. 𐌰𐌽𐌳𐌷𐍉𐍆 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰 𐌹̈𐌽𐌰: Respondit Jesus ad illum; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν. *Luc.* 4:4. 6:3. 𐍃𐍅𐍉𐍂 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰 𐌰𐌱𐍂𐌰𐌷𐌰𐌼𐌰: Juravit ad Abraham; ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ. *Luc.* 1:73. 𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰 𐌷𐌰𐍂𐌳𐌿𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐌶𐍅𐌰𐍂𐌰 𐌲𐌰𐌼𐌴𐌻𐌹𐌳𐌰 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌸𐍉 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌿𐍃𐌽: Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum istud; πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. *Marc.* 10:5.

𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰𐌽𐍃 *occurrit in* 𐌻𐌰𐌿𐍃𐍅𐌹𐌸𐍂𐌰𐌽𐍃, Jejuni; *Marc.* 8:3. *Qualemcunque nostram de hac voce conjecturam vide in* 𐌻𐌰𐌿𐍃 *&* 𐍅𐌹𐍃𐍄𐍂𐌹𐍃.

𐍅𐌻𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Circumspicere. 𐍅𐌻𐌰𐌹𐍄𐍉𐌳𐌰 𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌽 𐌸𐍉 𐌸𐌰𐍄𐌰 𐍄𐌰𐌿𐌾𐌰𐌽𐌳𐌴𐌹𐌽: Circumspiciebat videre eam quæ hoc fecerat; *Marc.* 5:32. *Anglosaxonibus nimirum* ƿlitan *est* Videre, intueri. *Cædmon paginâ* 15, *lin.* 15. *paginâ item* 40, *lin.* 6 *&* 21. *Ælfrici grammatica cap.* 25; ic ymbƿlatige, Contemplor. *ac rursus cap.* 28; ymbƿlatung, Aspectus. *Genuinam denique prisci verbi acceptionem magis etiam firmat, quòd sicuti Anglosaxonibus* ansyn *dicitur* Vultus, facies, *à* seon, Videre: *ita iisdem quoque* Facies *nuncupatur* andƿlita *vel* andƿlite *ab hoc antiquo verbo* ƿlitan. *Vide annotata ad gl Lipsii in* anliton / Vultus. *sicuti & notas ad Tatiani* xxxv, 2.

𐍅𐌻𐌰𐌹𐍄𐍃, Facies; ὄψις. *Job.* 11:44. 𐌳𐌿𐌲𐌿𐌽𐌽𐌿𐌽 𐍃𐌿𐌼𐌰𐌹 𐍃𐍀𐌴𐌹𐍅𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌰 𐍅𐌻𐌰𐌹𐍄 𐌹̈𐍃: Cœperunt quidam inspuere in faciem ejus; *Marc.* 14:65. *Huc etiam pertinet illud* 𐌰𐌽𐌳𐌰𐍅𐌻𐌴𐌹𐌶, Facies, *quod occurrit Lucæ* 17:16. *Anglosaxonibus quoque* andƿlita, *& Alamannis* anlitc *est* Facies. *Refer ad illud* 𐍅𐌻𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽 *quod præcessit.*

𐍅𐍉𐌳𐍃, Dæmoniacus; *Marc.* 5:18. *Anglosaxonibus* ƿod *non modò dicitur* Dæmoniacus, *ut videre est Job.* 8:48 *&* 49. *item* 10:21. *verùm etiam* Amens, atrâ bile percitus. ƿoda, Amens; *Scintill.* xxiv. ƿod, Rabidus vel insanus; ƿodnyss, Rabies. se þe for slepe aƿed; Freneticus; *gl R*, 78. ƿodðraga, Furor; *Pastoral.* xxvi, 2. ƿodeþistle, Elleborum vel veratrum; *gl R*, 43. ƿodfreca ƿereƿulf, Diabolus; LL *eccles. Canuti R*, 26. ic ƿede, Furo; *gr Ælfr.* 33. *Francis etiam vox nota est*; uuotnissa / Dementia; *gl C*, 6. uuotagin / crimmin / Tyrannide; *App. glossarii C.* uuûdrich / Truculentus, atrox, funestus; *gl D*, 32. uuatage / Furiosi; *gl B*, 21. uuatanter / Pestilens; *gl A*, 10. *Anglis* wood *est* In-

Digitized by Google

Insanus, furiosus. *Belgis* woedt / verwoedt. *Islandis* ódur. *Affinia possunt videri Græco* ὠθεῖν, Vulnerare, pugnis calcibúsq; concidere. *vel etiam isti* οἰδαίνειν, *quod exponunt* Intumescere irâ, *ut solent atrâ bile perciti. Huic interim* 𐍅𐍉𐌳𐍃 *admodum est affine nomen ejus Idoli quod antiquæ Sueonum genti* Wodan *dicebatur, & à quo diem hebdomadæ quartum (quem Romani tribuebant Mercurio) plerique Septentrionalium inscripsere Marti; quemadmodum diem Jovis referunt ad Jovem altitonantem*, Thor *dictum; diem verò Veneris ad Numen amores connubiáq; gubernans, quod* Fricco *nuncupabant. Pretium operæ facturus videor si ea, quæ dixi, firmem verbis Adami Bremensis, apud quem Historiæ ecclesiasticæ cap.* 233 *sequentia hæc leguntur:* Nobilissimum Sueonum gens templum habet, quod Ubsola dicitur; non longè positum à Sictoniâ civitate. In hoc templo, quod totum ex auro paratum est, statuas trium Deorum veneratur populus, ita ut potentissimus eorum Thor in medio solium habeat triclinio. Hinc & inde locum possident Wodan & Fricco, quorum significationes ejusmodi sunt. Thor, inquiunt, præsidet in aëre, qui tonitrus & fulmina, ventos imbrésq;, serena & fruges gubernat. Alter Wodan, id est Furor, bella regit, hominíq; ministrat virtutem contra inimicos. Tertius est Fricco, pacem voluptatémq; largiens mortalibus: cujus etiam simulacrum fingunt ingenti priapo. Wodanum verò sculpunt armatum, sicuti nostri Martem solent. Thor autem cum sceptro Jovem simulare videtur. *Hæc Bremensis. quem tamen locum ex Vossiano ejusdem Historiæ fragmento* MS° *non nihil restitui in iis quæ ad rem facere videbantur. Idem interim Adamus capite proximè sequenti etiam hæc subjicit;* Si pestis & fames imminet, Thor idolo immolant; si bellum, Wodani; si nuptiæ celebrandæ sunt, Fricconi.

𐍅𐍉𐌽𐌳. *Vide* 𐍅𐌿𐌽𐌳, Vulnus *vel* Ulcus.

𐍅𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽, Clamare. 𐌰𐍄𐍅𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽, Ad se advocare. 𐍃𐍄𐌹𐌱𐌽𐌰 𐍅𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐌹𐌽𐍃 𐌹̈𐌽 𐌰𐌿𐌸𐌹𐌳𐌰𐌹: Vox clamantis in deserto; *Marc.* 1:3. *Luc.* 3:4. 𐌹̈𐌰𐌹𐍃𐌿𐍃 𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄 𐌰𐍄𐍅𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽 𐌹̈𐌽𐌰. 𐌾𐌰𐌷 𐍅𐍉𐍀𐌹𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽 𐌸𐌰𐌽𐌰 𐌱𐌰𐌹𐌽𐌳𐌰𐌽. 𐌵𐌹𐌸𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌿 𐌹̈𐌼𐌼𐌰. 𐌸𐍂𐌰𐍆𐍃𐍄𐌴𐌹 𐌸𐌿𐌺. 𐌿𐍂𐍂𐌴𐌹𐍃. 𐍅𐍉𐍀𐌴𐌹𐌸 𐌸𐌿𐌺: Jesus præcepit illum advocari, & vocaverunt cœcum, dicentes ad eum; Confide, surge, vocat te. *Marc.* 10:49. 𐌷𐌰𐌽𐌰 𐍅𐍉𐍀𐌹𐌳𐌰: Gallus cantavit; *Marc.* 14:68. 𐌾𐌿𐍃 𐍅𐍉𐍀𐌴𐌹𐌳 𐌼𐌹𐌺 𐌻𐌰𐌹𐍃𐌰𐍂𐌴𐌹𐍃 𐌾𐌰𐌷 𐍆𐌰𐌽: Vos vocatis me Magister & Domine; *Joh.* 13:13. 𐍅𐍉𐍀𐌾𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃 𐌳𐌿 𐍃𐌹𐍃 𐌳𐌰𐌲𐌰𐌼 𐌾𐌰𐌷 𐌽𐌰𐌷𐍄𐌰𐌼: Clamantes ad se die ac nocte; *Luc.* 18:7. *Anglosaxonibus* pepan. peopan. poepan *est* Flere, plorare. *Alamannis* wuofen. *Anglis* weep: *de quo vide etymologicum nostrum Anglicum. Iisdem quoque Anglis* to whoop *vel* hoop *est* Longiùs distantes elatâ voce ciere atque ad se advocare. *Præcipuè tamen Ve-*

Digitized by Google

natores dicuntur hoop and hallow / *cùm subjecta vallium ac resultantes saltus truci clamore complent, ad canes excitandos, feras è latibulis excutiendas, socios denique venationis commonefaciendos.*

WRAIQO WAIRÞIÞ DU RAIHTAMMA: Prava erunt in directa; τὰ σκολιὰ ἔσαι εἰς εὐθεῖαν. *Luc.* 3:5. *Anglis* wrie *vel* awrie *est* Tortus, incurvatus, obliquus. *Ad cujus vocabuli originem pertinet quod pro Anglosaxonico* ƿrinȝan, Torquere, inflectere, *Dani contractè dicunt* vrie. *unde postea Angli mutuati sunt suum* wrie / awrie. *atque adeò quoque ex hoc Anglico* wrie *conjectare licet Gothicum* WRAIQS *similem aliquam contractionem passum.*

WRAKJA, Persecutio. *Pertinet ad* WRIKAN, Persequi.

WRATODEDUN JERA ƕAMMEH IN IAIRUSALEM: Ibant quotannis in Jerusalem; ἐπορεύοντο κατ᾽ ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ. *Luc.* 2:41. *Anglosaxonibus* ƿræcniȝan. ƿræcsiðiȝan *est* Peregrinari. ƿræclice, Peregre. ꝼorƿrecen, *item* ƿrecce. ƿræcca, Advena, peregrinus, exul. *de quibus nonnihil etiam mox dicemus in* WRIKAN, Persequi.

WRIKAN, Persequi. JABAI MIK WREKUN. JAH IZWIS WRIKAND: Si me persecuti sunt, & vos persequentur; *Joh.* 15:20. BI ÞE QIMIÞ AGLO AIÞÞAU WRAKJAI IN ÞIS WAURDIS: Ortâ tribulatione & persecutione propter verbum; *Marc.* 4:17. MIÞ WRAKOM: Cum persecutionibus; *Marc.* 10:30. *Ab hac priscâ verbi* WRIKAN *acceptione non multum videtur abire Anglosaxonicum* ƿreccan, Torquere, *quod occurrit in duobus codicibus interlineatis Marc.* 5:7. *ubi glossator Cottonianus habet* ðu mec ne ƿuræcce. *at Rushwortbianus*, ne me ne ƿrecce, Ne me torqueas. *Ac fortassè quoque ab hac antiquissimâ verbi* WRIKAN *acceptione* Exul *Anglosaxonibus dictus est* ƿræcca *vel* ƿrecca. Exilium, ƿræcsið *vel* ƿrecsið. Locus exilii, ƿræcstop. Exulare, ƿracan. *&c. nam persecutoribus hoc maximè propositum, ut sibi præter cæteros invisos communi patriâ pellant foràsq; projiciant, atque extorres omnium rerum indigentiâ torqueant.*

WRIKAN, Execrari, diris devovere. ÞIUÞJAIÞ ÞANS WRIKANDANS IZWIS: Benedicite iis qui vobis diras imprecantur; εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς. *Matth.* 5:44. *Ad hanc verbi* WRIKAN *acceptionem refer Anglosaxonicum* ƿroht, Abominatio, execratio. *Belgicum item* wraken/wraecken/ Rejicere, repudiare, *atque alia plura, de quibus vide Anglicum etymologicum in* Wrack.

WRIKAN, Vindictam sumere. *nam ita quoque verbum olim acceptum fuisse, manifestum fit ex* GAWRIKAN, *quod vide suo loco.*

WRIS.

Digitized by Google

WRISQANDA *occurrit in illo* GAWRISQANDA, Referunt fructum; *quod vide in Appendice addendorum.*

WROHJAN, Accusare. EI BIGETEINA ƕA DU WROHJAN ÏNA: Ut invenirent unde accusarent eum; *Luc.* 6:7. WROHIDEDJAU ÏZWIS BI ATTIN: Accusabo vos apud Patrem; *Joh.* 5:45. MIÞ ÞANEI WROHIÞS WAS: Cùm accusaretur; *Matth.* 27:12. ÏST SAEI WROHIDA ÏZWIS MOSES: Est qui accusat vos Moses; *Joh.* 5:45. WROHIDEDUN ÏNA: Accusabant eum; *Marc.* 15:3. EI WROHIDEDEINA ÏNA: Ut accusarent eum; *Marc.* 3:2. ƕO WROHE BAIRIÞ ANA ÞANA MANNAN: Quam accusationem affertis adversùs hunc hominem? *Joh.* 18:29. *Anglosaxonibus* wregan. wreian *est* Accusare. gewroeged beon, Accusari. wreging. wroht, Accusatio. wregere, Accusator. *Ab hac interim antiquâ significatione verbi* wregan, *Anglis* **to bewray himself** *est* Turbatæ vellicantisq; conscientiæ stimulis prodere seipsum. *Ac fortassè hinc etiam desumptum est Anglicum* **rogue** / Scurra, nebulo. *vide Anglicum etymologicum. Belgis* **wroeging des gewetens** *est* Vellicatio *vel* Stimulus conscientiæ semet ipsam accusantis condemnantisq;. *Ipsum verò* wregan *suspicor factum ex* werigean. wergian. wirigan. wyrgan, Malignari, maledicere. *unde &* Diaboli, *sævissimi accusatores generis humani, dicuntur* werige gastas *Cædmoni* 3, 4. *quomodo &* weria feond, Hostis malignus *idem ille Diabolus nuncupatur apud Bedam* III, 19. *Considera interim an non aliquam cum his affinitatem habeat illud* ῥώκομαι, *quod Laconibus, Hesychio authore, usurpatur pro* ὀργίζομαι, λυποῦμαι, Irascor, dolore torqueor.

WRITA AINANA WITODIS: Apicem unum legis; κεραίαν μίαν τοῦ νόμου. *Luc.* 16:17. *Affine huic est Anglosaxonicum* writan, Scribere; *quod Cimbri* AÞ RITA, *Angli* **to write** *dicunt.*

WULFS, Lupus. SA WULFS FRAWILWIÞ ÞO: Lupus dispergit eas; *Joh.* 10:12. ÏNNAÞRO SIND WULFOS WILWANDANS: Intrinsecus sunt lupi rapaces; *Matth.* 7:15. *Anglosax.* wulf. *Alam.* **wolf**. *Cimbr.* ᚢᛚᚠ. *Dan.* **ulff**. *Isl.* **ulffur**. *Angl. & Belg.* **wolf**. *Quidam per metathesin factum putant ex* φωλεύω, In lustris latebrisq; delitesco. *Rectiùs tamen referas ad Æölicum* ὕλκος *pro* λύκος. *nam & Sclavini inde retinuerunt suum* wlk. *Postea verò ab hoc* ὕλκος, *mutato* κ *in* π, *fuit* ὕλπος, *atque inde* ulf *&* wulf. *Latini similiter mutaverunt* κ *in* π, *cùm* Lupus *fecerunt ex* λύκος. Spolio *ex* σκυλάω. Sepes *à* σηκός. *nam* σηκὸν *vett Græci dicebant qualemcunque* περίβολον. *Anglosaxonibus* werewulf *est* Diabolus. biscopas ⁊ mæssepreostas sceolan godcunde heor-

heorda weardian and werian mid wislican laran. þæt se wodfreca werewulf to swiðe ne slite. ne to fela ne abite of godcundre heorde:· Episcopi & sacerdotes gregem Domini sapienti doctrinâ debent custodire & defendere, ne Diabolica vesania vulneret eum vel occidat; LL *eccles. regis Canuti*, § 26. *Iisdem quoque Anglosaxonibus* wulfes heofod *olim dicebatur* Utlagatus, *i. e. ab omni legis patronicio exclusus; quiq;, si repertus fuerit & retineri possit, vivus* Regi *traditur; vel caput ejus, si se defenderit. Lupinum enim gerit caput, quod Anglicè* wulfes heofod *dicitur. Ita* LL *Edovardi Confessoris*, § 7. *quas adi. Vide quoque Henr. Knihton de Eventibus Angliæ, col.* 2356. *Cimbris* ᚢᛚᛉᚼᛅᛘ, Lupi cauda, *designat Hominem perditè improbum & à quo nihil exspectandum quod non sit pravum atque exitiabile. Runicum lexicon.*

𐍅𐌿𐌻𐌸𐌿𐍃, Gloria; *Matth.* 6: 13. *Luc.* 2: 14. 19: 38. **𐌸𐌰𐌹 𐌹̈𐌽 𐍅𐌰𐍃𐍄𐌾𐍉𐌼 𐍅𐌿𐌻𐌸𐌰𐌽𐌰𐌹𐌼 𐍅𐌹𐍃𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃**: Qui in veste pretiosâ sunt; *Luc.* 7: 25. **𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍈𐌰𐌼 𐍅𐌿𐌻𐌸𐌰𐌲𐌰 𐌷𐌹𐌼𐌼𐌰𐌳𐌰𐌲𐌰**: Vidimus mirabilia hodie; εἴδομεν παράδοξα σήμερον. *Luc.* 5: 26. *nam* παράδοξα *sunt mirabilia, quæ inexspectatâ novitate omnium oculos trahunt, magnámq; excitant famam. Anglosaxonibus* wulder *vel* wuldor *est* Gloria. *quod nos olim derivabamus ab* ἔλδωρ, Cupido, desiderium; *quoniam erectæ maximorum hominum mentes plerumque in laudis & gloriæ contemplatione cupiditatéq; versantur.* Ea natura rerum est, *inquit Cicero Philippica* v, ut qui sensum veræ gloriæ ceperit, nihil cum hac gloriâ comparandum putet. *Idem circa initium libri Tertii Tuscul. quæstionum;* Est Gloria solida quædam res & expressa, non adumbrata. est consentiens laus bonorum, incorrupta vox benè judicantium de excellente virtute. ea Virtuti resonat, tanquam imago gloriæ; quæ quia rectè factorum plerumque comes est, non est à bonis viris repudianda. *Vide quoque juniorem Plinium libro Quinto, epistolâ* 8. *Hæc mea olim qualiscunque de Anglosaxonico* wuldor *conjectura; nunc aliam ejus originationem quæro, & quæ propiùs accedat ad Gothicum* **𐍅𐌿𐌻𐌸𐌿𐍃**.

𐍅𐌿𐌽𐌳, Vulnus. **𐌷𐌰𐌿𐌱𐌹𐌸 𐍅𐌿𐌽𐌳𐌰𐌽 𐌱𐍂𐌰𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽**: Capitis vulnera infligebant; *Marc.* 12: 4. *Videntur &* **𐍅𐍉𐌽𐌳** *dixisse: nam* **𐌲𐌰𐍅𐍉𐌽𐌳𐍉𐌽𐌳𐌰𐌽𐍃** *exponitur* Vulnerantes; *Luc.* 20: 12. *Anglosaxonibus* wund *est* Vulnus. *Alamannis* **wûnta/ wund**. *Cimbris* ᚢᚿᚦᛁ. *Anglis* **wound**. *Belgis* **wonde**. *Mericus Casaubonus derivat ab* οὐτάω, Vulnero. *Magis tamen incoactè desumptum dixeris ex* **winden**/ Involvere, obligare; *solent enim vulnera constringi atque alligari linteis multiplici nexu implicatis. Quoniam verò non tantùm convulneratæ, sed & exulceratæ corporis partes istiusmodi ligamentis obligari soleant ac foveri, hinc* wund *Anglosaxonibus non modò* Vulnus, *verùm etiam* Ulcus

Digitized by Google

Ulcus *denotavit: quod ipsum quoque in Alamannico* uuúnta *locum habere, mox docebimus.*

WUNDUFNJOS HABAIDEDUN: Plagas habebant; μάστιγας εἶχον. *Marc.* 3:10. *Fortassè de* Ulceribus *intelligendum est vocabulum, siquidem prisca valdè est hæc acceptio. Alamannicum gl A,* 4, Ulcus, uuúnta. *Ælfrici grammatica cap.* IX, *terminat.* 32; wund, Vulnus, ulcus. *Utriusque denominationis ratio manifestissima est; cùm non Vulnera tantùm, sed & Ulcera obvolvi soleant linteis multiplici nexu implicatis.* forwunden, Ulcerosus; *Luc.* 16:20. fram wyrstum wundum bið geswenceð. A pessimis ulceribus fatigabitur; *Somn.* 105. Tiberius wæs swa unhal mid myslicum wundum þ he wearð hreofla, Tiberius ita infirmatus erat variis ulceribus, ut redderetur leprosus; *Nathan* 1. wundela ðurh hi sylfe acænnede, Ulcera suâ sponte nata; *Herb.* CLXXVI, 5. *Fortassè tamen* wund *istud propriè olim intellectum, de Ulceribus exardescentibus in aliquâ parte corporis graviore ictu contusi sugillatiq;; quomodo &* **BANGOS** *Gothi primò* Plagas, *ac mox etiam* Ulcera *nuncupârunt.*

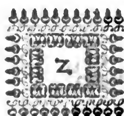
WULLAREIS, Fullo; *Marc.* 9:3. *Licet codici Argenteo passim* **ÞWAHAN** *usurpetur pro* Lavare, abluere; *suspicor tamen Gothis vetustioribus in usu quoque fuisse aliud verbum Lavandi significationem habens, quódq; non longè abierit ab Anglosaxonico* wæscan, *Alamannico* uuasgan/ *Anglico* wash/ *Belgico* wasschen/ Lavare: *ut* **WULLAREIS** *inde nuncupetur* Fullo, *qui Græcis dictus est* πλυνεύς, πλυντὴς, πλύτης, ἀπὸ πλύνω, Lavo, abluo; *quod plerumque de Vestimentis dicitur, sicut* λούω *de Corpore,* νίπτω *de Manibus ac pedibus.*

X K.

XRISTUS SA SUNUS ÞIS ÞIUÞEIGINS: Christus filius benedicti; *Marc.* 14:61. **ANASTODEINS AIWAGGELJONS IESUIS XRISTAUS**: Initium euangelii Jesu Christi; *Marc.* 1:1. **WISSEDUN SILBAN XRISTU INA WISAN**: Sciebant ipsum esse Christum; *Luc.* 4:41. **URREISAND GALIUGAXRISTJUS JAH GALIUGAPRAUFETEIS**: Exurgent pseudochristi & pseudoprophetæ; *Marc.* 13:22. *Anglosaxonibus* Crist *est* Christus. Cristas, Christi, *numero plurium. Alamannis* Crist. *Cimbris* KRISTR. *Huc facit illud Lexici Runici:* HVITAKRISTR, Sic appellârunt veteres Christum à probitate & candore.

Pari prorsus ratione (ut verbis reverendi atque Orientalium linguarum elegantiarúmq; studiosissimi Tho: Mareschalli utar) Christi duodecim Apostoli sæpiùs dicuntur Arabicè אלחואריון, *q. d.* Candidi, *ut à plærisque explicatur. Hæcq; vox non solùm in Mohammedanorum scriptis reperitur; ut, Alcorani Surat.* v, *&c. verùm etiam aliquoties in ipsius N. Testamenti editione Erpeniand; ut, Act.* I, 26. *&c. De cujus nominis primariâ impositione adferuntur conjecturæ satìs multæ, sed diversæ nimis & incertæ: quapropter, dum aliquid certi statuerint Arabicarum literarum cultores, non videtur aspernandum quod proponit Cl. Ludolfi Lexicon Æthiopicum in Rad.* חור. *Hæc Mareschallus. Unum benedicti Sospitatoris nostri nomen, hanc habet literam initialem: nam* 𐍇𐍂𐌹𐍃𐍄𐌿𐍃 *codici Argenteo passim compendiosè scribitur* 𐍇𐍃, *lineolâ superinductâ. Aliquando in mediis quoque vocibus adhibetur hæc litera, sed peregrinis tantùm, ut sunt* 𐌶𐌰𐍇𐌰𐍂𐌹𐌰𐍃 *&* 𐍀𐌰𐍃𐍇𐌰, *sicuti monuit Gothicum alphabetum, in literâ* 𐍇.

𐌶 𐌻.

𐌻𐌴𐍀 *videtur uno in loco positum pro* 𐍃𐌻𐌴𐍀, Dormit. *Quemadmodum enim Matth.* 8:24, 𐌹̈𐌸 𐌹̈𐍃 𐍃𐌰𐌹 𐍃𐌻𐌴𐍀, *ponitur pro* Ipse verò dormiebat; αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. *Lucæ itidem* 8:23, 𐍃𐌰𐌹 𐍃𐌻𐌴𐌹𐍀, *exponitur* Obdormivit; ἀφύπνωσε. *ita quoque Joh.* 11:11 *sequentia Euangelistæ verba,* 𐌻𐌰𐌶𐌰𐍂𐌿𐍃 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐌶𐌻𐌴𐍀: Lazarus amicus noster dormit; Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται. *suspicabar olim scripta fuisse,* 𐌻𐌰𐌶𐌰𐍂𐌿𐍃 𐍆𐍂𐌹𐌾𐍉𐌽𐌳𐍃 𐌿𐌽𐍃𐌰𐍂𐌰 𐍃𐌰𐌹 𐍃𐌻𐌴𐍀: *putabámq; hanc esse mentem loci,* Lazarus amicus noster ecce dormit. *Penitiùs tamen inspectis excussisq; duobus hisce locis parallelis Matth.* 8:24. *& Lucæ* 8:23. *judicavi* 𐍃𐌰𐌹 *istud non posse utrobique accipi pro* Ecce. *Uno igitur isthoc scrupulo etiamnum restante, oportunè mihi sententiæ suæ copiam fecit amicus noster juxta doctus ac reverendus. Putabat is* 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐌶𐌻𐌴𐍀 *conjunctim legi debere; tanquam Gothi per usitatissimam genti suæ reduplicationem fecerint Præteritum* 𐍃𐌰𐌹𐍃𐌻𐌴𐍀, *ex* 𐍃𐌻𐌴𐍀𐌰𐌽, Dormire; *ac deinde, præmisso augmento syllabico, dixerint* 𐌲𐌰𐍃𐌰𐌹𐍃𐌻𐌴𐍀. *Commodè reduplicationis hujus mentionem injecit vir summus: etenim lubens eam agnosco in hoc loco ac duobus parallelis antea mihi non satis perspectis: passim adhæc occurrit eadem reduplicatio in* 𐌰𐌹𐌰𐌿𐌺 *ex* 𐌰𐌿𐌺𐌰𐌽, Augere. *in* 𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺𐌿𐌽 *ex* 𐌱𐌹𐌻𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽, Illudere. *in* 𐌲𐌰𐌹𐌲𐍂𐍉𐍄𐌿𐌽 *ex* 𐌲𐍂𐌴𐌹𐍄𐌰𐌽, Flere. *in* 𐍆𐌰𐌹𐍆𐌰𐌷 *ex* 𐍆𐌰𐌷𐌰𐌽, Capere. *in* 𐍆𐌰𐌹𐍆𐌰𐌻𐌸 *ex* 𐍆𐌰𐌻𐌳𐌰𐌽, Plicare. *in* 𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌹𐍄 *ex* 𐌷𐌰𐌹𐍄𐌰𐌽, Jubere. *in* 𐌷𐌰𐌹𐌷𐌰𐌷 *ex* 𐌷𐌰𐌷𐌰𐌽, Suspendere, *in* 𐌼𐌰𐌹𐌼𐌰𐌹𐍄

ex

Digitized by Google

ex MAITAN, Concidere. *in* TAITOK *ex* TEKAN, Tangere. *in* SAI-SO *denique, quod est ex* SAIAN, Serere, & *peculiari magis ratione cum hoc nostro* SAISLEP *convenit. Licet igitur de hac verbi reduplicatione non repugnem; augmentum tamen syllabicum, reduplicato verbo præmissum, videtur mihi nescio quid insolens ac durum habere: unde fit ut malim,* LAZARUS FRIJONDS UNSARA SAISLEP. *præsertim cùm videar mihi antehac simile quid isti* UNSARA *in monumentis Anglosaxonicis observâsse: immo aliquid adhuc manifestius quàm est hoc glossatoris Cottoniani Joh.* 11:11; Lazarus méᵹ vel ꝼreond urenne vel ura ꞅlepeð :. *De quo, ulterius vitæ spatium viresq; largiente Domino, aliàs fusiùs.*

Nunc laboribus hisce meis, jam senex, justam ad tempus dabo missionem brevémq; requiem, quasi ad spiritum recipiendum. Nihil enim æquè mihi est in votis, quàm ut recollectis viribus (dum vita superest) huic operæ, quâ perfunctus sum hactenus, addere quoque possim Harmoniam euangelicam Tatiani atque alia id genus quæ prælum exspectant. Video quidem, ut res dant sese, integris malevolorum vel malè ingeniosorum hominum conciliabulis hos meos labores displicituros: mihi tamen fixum destinatúmq; manet importunos iniquorum clamores flocci facere, dummodo animum sedatum ac Christo Domino mancipatum paratus sim (ut par est) facilè constantérq; aggregare ad judicium voluntatémq; verorum divi Sospitatoris asseclarum, h. e. hominum doctorum ac Pacis amantium.

Digitized by Google

Digitized by Google

APPENDIX ADDENDORUM ET RETRACTANDORUM, NEC NON DELENDORUM ET CORRIGENDORUM IN GOTHICO ALPHABETO ET GLOSSARIO.

Prior numerus, paginam; alter, denotat versum, sive (ut nunc receptissimâ vulgò consuetudine loquimur) lineam dictæ paginæ.

A*lphabeti paginâ* 12: *lineâ* 16. *lege*; *eorum*. *lineâ* 20. *lege*; peȝ, Viapilla, Voluntas. *lineâ* 31. *lege*; ΦΥΜΙΛΜΙΝS

20:4. *lege*; *ordinem tradidero*.

31. *Vacuo inter secundam tertiámq; lineam spatio intersere sequens alphabetũ Danicum*.

a æ b c d e f g h i j k l m n o ø p q r z ſ s t v u w x y ȝ.

Glossarii paginâ 36. *vacuo inter tertiam quartámq; lineam spatio, i.e. suo loco, interjice*;

ΑFΑRΓΑΓΓΑΝ & ΑFΑRΛΑΙSΤGΑΝ, Sequi; *fuere in* ΑFΑR, Post.

38:5. *lege*; *Propiùs igitur*

Ejusdem quoque paginæ lineâ antepenultimâ, lege; Abscinde illam

40. *suo loco intersere*;

ΑFΤRΑΓΑΒΑΤΕΙΦ ΑΛΛΑ: Restituet omnia; ἀποκαθιστᾷ πάντα. *Marc*. 12:12. *Vide quæ dicimus in* ΓΑΒΑΤΑΝ & ΒΑΤΑΝ.

ΑFΤRΑΓΑSΑΤΙΦS ΥΑRΦ: Restitutus est; ἀπεκατεστάθη. *Marc*. 8:25.

43:17. *lege*; *ærumno-*

Ibidem, lineâ 25. *post hæc verba*; *translatum sit ad Mendicum: interjice*; *Sclavinis* prosak *est* Petitor; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ πασῶν *affert, ut consonum Græco* προσαίτης, Mendicus. *Atque ita quoque idem Gelenius ibidem refert eorundem Sclavinorum* prosyti/ Procare, *ad* αἰτεῖν *vel* προσαιτεῖν.

47:1. ΑΙΦΦΑΝ, Autem; δέ. *Matth*. 5:37. *Joh*. 11:46. *Delenda sunt*: *nam in Matthæo legendum videtur*, SIGΑΙΦ ΦΑΝ ΥΑΝRΑ ΪΖΥΑR: Sit autem sermò vester. *Et in Johanne lege*; SΠΜΑΙ ΦΑΝ ΪΖΕ ΓΑΛΙΦΠΝ: Quidam autem ex ipsis abierunt. *His igitur inductis, substitue sequentia hæc in eorum locum*;

ΑΙΦΦΑΝ, Alioqui; εἰ δὲ μήγε. *Matth*. 6:1.

Ibidem suo loco, ante ΑΙΥΙSΚΑΝ, *interpone*;

Digitized by Google

𐌰𐌹𐍅𐌰𐌲𐌲𐌴𐌻𐌾𐍉 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌼𐌰𐍂𐌺𐌿 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌸: Euangelium ſecundùm Marcum incipit. 𐌰𐌹𐍅𐌰𐌲𐌲𐌴𐌻𐌾𐍉 𐌸𐌰𐌹𐍂𐌷 𐌻𐌿𐌺𐌰𐌽 𐌰𐌽𐌰-𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌸: Euangelium ſecundùm Lucam incipit. *Ita inſcribuntur Euangelia Marci & Lucæ.* 𐌰𐌽𐌰𐍃𐍄𐍉𐌳𐌴𐌹𐌽𐍃 𐌰𐌹𐍅𐌰𐌲𐌲𐌴𐌻𐌾𐍉𐌽𐍃: Initium euangelii. 𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽𐌳𐍃 𐌰𐌹𐍅𐌰𐌲𐌲𐌴𐌻𐌾𐍉𐌽: Prædicans euangelium. 𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌱𐌴𐌹𐌸 𐌹̈𐌽 𐌰𐌹𐍅𐌰𐌲𐌲𐌴𐌻𐌾𐍉𐌽: Credite euangelio; *Marc.* 1 : 1. 14 : 15. *&c. Argenteo codici* 𐌸𐌹𐌿𐌸𐍃𐍀𐌹𐌻𐌻𐍉𐌽 *&* 𐍅𐌰𐌹𐌻𐌰𐌼𐌴𐍂𐌾𐌰𐌽 *eſt* Euangelizare. *Angloſaxonibus* ᵹodſpellian. *Alamannis* gotſpellon. *Vide etymologicum noſtrum Anglicum in* Goſpell / Euangelium. *ſicuti & annotata ad Tatiani* XXII, 1.

48 : 10. *lege*; Augere; *de quo infra.*

Ibidem, lin. 27. *lege; Exempla afferuntur in* 𐌰𐌻𐌻𐌰.

49. *lineâ penultimâ. lege;* ἦχον.

51 : 23. *lege;* 𐌰𐌽𐌰𐌱𐌹𐌿𐌳𐌰𐌽.

55 : 31. *lege; ea quæ paullò poſt dicemus in* 𐌰𐌽𐌳𐌷𐌰𐍆𐌾𐌰𐌽.

61 : 28 *& ſequ. reſcribe & diſtingue:* 𐌹̈𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌲𐍉𐌸𐍃: Coram Deo. *item Matth.* 5 : 16; 𐌹̈𐌽 𐌰𐌽𐌳𐍅𐌰𐌹𐍂𐌸𐌾𐌰 𐌼𐌰𐌽𐌽𐌴: Coram hominibus. *Marci denique* 15 : 39; 𐍃𐌰 𐌰𐍄𐍃𐍄𐌰𐌽𐌳𐌰𐌽𐌳𐍃

62 : 8. *ſcribe*; purpurâ.

63. *ſuo loco, ante* 𐌰𐍈𐍉𐍃, *interjice;*

𐌰𐍀𐌰𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿𐌻𐌿𐍃, Apoſtolus; ἀπόστολος. *Joh.* 13 : 16. 𐌰𐍀𐌰𐌿𐍃𐍄𐌰𐌿-𐌻𐌴𐌹𐍃, Apoſtoli; *Marc.* 6 : 30. *Luc.* 9 : 1. 17 : 4. 𐌰𐍀𐌰𐌿𐍃𐍄𐌿𐌻𐌿𐌽𐍃, Apoſtolos; *Luc.* 6 : 13. 9 : 10. Apoſtol, Apoſtolus; *gl Ælfrici* 3. ærendraca, Apoſtolus; *gl R*, 68. *Keroni* poto *eſt* Apoſtolus. *Vide quæ annotavimus ad Tatiani* XXII, 5. *Vide quoque etymologicum Voſſii in* Apoſtolus.

Ejuſdem quoque paginæ lineâ 23, *reſcribe* ΛIFIΔ

67. *ſuo loco, i. e. ante* 𐌰𐍂𐌿𐌾𐍉, *interpone;*

𐌰𐍂𐍉𐌼𐌰𐍄𐌰 𐌿𐍃𐌱𐌰𐌿𐌷𐍄𐌴𐌳𐌿𐌽: Aromata emerunt; ἀρώματα ἠγόρασαν. *Marc.* 16 : 1. *Per Aromata hoc in loco intellige Quiddam arte factum & compoſitum ex plurimis ſpeciebus, quo utebantur in ſuffimentis & unguentis. Olim verò* Aromata *dicebantur Herbæ ſive ſpecies omnes, ſive domi creſcentes, ſive peregrinæ, quæ arefactæ reſervabantur ad uſus varios. Hodie appellant* Drogues; *quod habet etymologicum noſtrum Anglicum in* Drugges. *Varias de origine vocabuli* Aroma *conjecturas tradit Voſſii etymologicum.*

Ibidem, ad ea quæ de 𐌰𐍂𐌿𐌾𐍉 *diximus, etiam ſequentia adde; Angloſax.* appunᵹa *dicebant. Ruſhworthianæ gloſſæ Matth.* 10 : 8; appunᵹa ᵹe onfenᵹon. appunᵹe ᵹe ſellað. Gratis accepiſtis, gratis date. *Alamannicum gloſſarium* B, 22;

B, 22; Gratis, aruun. *Sæpiùs tamen exponitur* Incassum, frustra. *Idem gl B*, 22; Incassum, infimeitun / arauun. *Hymn.* I, 9; aruuin klochonte turi/ Frustra pulsantes januam.

68: 23. *pro* ATANDANAHTJA ÞAN WAURÞANAMMA, *rescribe*; AT ANDANAHTJA ÞAN WAURÞANAMMA: *siquidem* AT *istud per tmesin separatum est à verbo suo* WAURÞANAMMA. *tanquam scriptum fuisset*, ANDANAHTJA ÞAN ATWAURÞANAMMA: Vesperâ igitur ingruente. *Tmesios istius, quâ particula* AT *à verbo suo avellitur, innumera passim exempla occurrunt in Argenteo codice, quæ attentus Lector per se facillimè poterit observare.*

70. *lineâ ultimâ. rescribe*;

ATTA, Pater. ATTANS, Patres. *Sclavinis* otecz *est* Pater. *Cantabris* aita. *Veteris quoque lin-*

75. *ad ea quæ de* AURAHJO *diximus, adde*; *Vide an affinitatem aliquam vox habeat cum* ὄρυγμα, Fossa, puteus: *siquidem hæc sepulchralium monumentorum ratio est, ut semper præsupponant Fossam*; *unde & Theotiscum* grab / graf / *vel* grap. *Adi gl A*, 7. *in* Bustum.

78: 10. *lege*; πεῶι.

82: 1. *scribe*; ANAAAGJANDANS:

Ibidem, ad ea quæ diximus in voce BANJOS, Ulcera, *adde*; *Omnino vide quæ dicimus in* WUNDUFNJOS:

83: 13. *scribe*; FAUR MANAGEIN:

Ibidem lineâ 21. *scribe*; bet. betera. betst.

84. *suo loco, h. e. post* BAUJAN, *interjice*;

BAURA, Natus; *Luc.* 7: 28. NI URRAIS ÏN BAURIM QINONO MAIZA: Non surrexit inter natos mulierum major; *Matth.* 11: 11. *Refer ad ea quæ dicimus in* GABAURANS ÏM.

85: 28. *lege*; *Luc.* 2: 25.

89: 1. *scribe*; *Islandis interim* ad leyka *est* Ludere.

90: 4. *scribe*; BANDJAN

93: 20. *repone* Currere, *pro* Videre.

96: 14. *scribe*; BAOTANDEI FAN

Et mox lineâ 34. *lege*; *Hebr.* 11: 17.

98: 10. *scribe*; forrepenum

99. *Ad ea quæ de voce* BRAID *diximus, adde*; *Hanc verò priscæ vocis acceptionem Sueogothis olim quoque fuisse familiarem, ostendit nomen Regis Brautamundi: nam à* braut / Via, *&* mund / Tutor, *denominatus est Brautamundus*,

q. d. Viarum publicarum tutor ac patronus. Primùm Amundi gentile habuit nomen, *inquit Jo. Loccenius*, sed imperio potitus, id pacis ornamentis augere, patriámq; terram cultu agrorum & annonæ ubertate locupletare studuit: unde à succisis nemoribus & in satorum viarúmq; usum eradicatis, postea Brautamundi cognomen linguâ patriâ accepit.

102:4. *scribe; Est & aliud genus*

104:7. *scribe*; ΑΓΤΚΑΓΑΒΧΤΘΙΦ ΑΛΛΑ:

Ibidem, ad ea quæ de ΓΑΒΚΝΚΧ *dicimus, adde sequentia; Anglis* broken meats *sunt* Fragmina ciborum inter epulandum dissectorum. *Belgis* stucken en brocken eteng. *Alamannicum glossarium B*, 21; Fragmen, stucchi/ proh. *Glossarium quoque D*, 12; brosme/ Mica. *Vide Obs. ad Willerami paginam* 52. *Simillimâ prorsus ratione Belgis* kruyme *est* Mica. *Anglis* crum. *Danis* krumme. *Alamannis* crume. *Anglosaxonibus* cruma. *Omnia enim hæc manifestè sunt affinia Græco* τρῦμμα, Quicquid in minutas partes ac veluti micas comminutum contritúmq; est. *Hesychio quoque* θρύμματα *sunt* κλάσματα τοῦ ἄρτου, Fragmina panis. *Literam verò* τ, *immo & aspiratam ejus* θ, *persæpè in C transmutari, ostendunt Latina* Proceres, *à* πρότεροι. Anclo, *ab* ἀντλῶ. Lascivus *à* λάσταξ. Cœna, *à* θοίνη.

Ibidem in ΓΑΓΑΓΓΙΦ, *lineâ primâ, scribe* γίνεται.

Et mox post Marc. 11:23. *intersere; Cicero ad Atticum lib.* XIV, *epist.* 17; Incipit res meliùs ire, quàm putâram. *Passim quoque probati Authores rem aliquam Exitum prosperum improsperúmve sortitam dicunt, prout benè vel malè cecidit. Etiam Græcis* συμβαίνειν *est* Contingere, evenire. *& Impersonaliter* συμβαίνει, Contingit, evenit. τὸ συμβαῖνον, *item* τὸ συμβὰν *vel* συμβεβηκός, Quod contigit. *Ab hac verbi, &c.*

ΓΑΓΑΜΑΙΝGΑΝΔ ΜΑΝΝΑΝ: Coinquinant hominem; *Marc.*7:23. *Reduplicationem augmenti syllabici hoc in loco observa: ipsum verò verbum refer ad ea quæ dicimus in* ΓΑΜΑΙΝGΑΙΜ ΗΑΝΔΝΜ:

107. *Ad ea quæ de voce* ΓΑFΑΝΚΔS *dicimus, adde; Huic quoque* ΓΑFΑΝΚΔS *affinia sunt Anglosaxonica* geferrædeu, Societas, consortium, congregatio. *Ita cap.* 53 *Regulæ Benedicti*, eal feo geferræden *est* Tota congregatio monachorum. *at Matth.*18:17. *item Joh.* 9:22; geferræden *est* Congregatio credentium, *i. e. ecclesia.* geferlæhte syn on soðre sibbe, Socientur sibi in verâ pace; *Reg. Bened. citato capite.* gefera, Collega; *gr Ælfrici, cap.*7. gefera, Contubernalis, socius; *gl Ælfrici pag.* 116. *Peculiariore tamen ratione* gefere *dicebatur Comitatus itineris.* wendon þ he on hyra gefere wære: Existimabant illum esse in comitatu; *Luc.* 2:44. *à* faran

Digitized by Google

faran *vel* gefaran, Ire, proficisci. *Ita legimus Bedæ* IV, 25; geferenne hæfdon heora siðfæt:· Peregerant suum iter.

Ibidem, ad ea quæ de verbo 𐌲𐌰𐍆𐍂𐌴𐌷𐌿𐌽 *dicimus, adde; Cæterùm ut Anglosaxonum* gefræge, Celebris, *est à* frægnan, Rescíscere, famâ percipere: *ita quoque Latinum* Inclytus, *est à* κλυτὸς, Celeber, clarus; *illud autem à* κλύω, Audio, exaudio, famâ atque auditione accipio.

Ibidem, inter ea quæ hac paginâ de 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌲𐌹𐌽, *& proximâ de* 𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌰-𐌲𐌰𐌽 *dicimus, intersere sequentia;*

𐌲𐌰𐍆𐌿𐌻𐌷𐌰𐌽𐍃 𐍅𐌰𐍂𐌸: Sepultus est; *Luc.* 16:22. *Refer ad* 𐍆𐌹𐌻-𐌷𐌰𐌽. 𐌲𐌰𐍆𐌹𐌻𐌷𐌰𐌽, Sepelire.

108:15. *scribe; Anglicum, in* yolke *&* jugge.

110. *lineâ penultimâ. scribe;* 𐌲𐌰𐌹̈𐌳𐍂𐌴𐌹𐌲𐍉𐌳𐌴𐌳𐌴𐌹𐌽𐌰.

111:2. *scribe;* 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌳𐍉𐍃:

Ibidem, lineâ 8. *lege; Marc.* 11:3.

Ibidem, post ea quæ de verbo 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌽𐌰𐌽 *dicimus, adde; Anglosaxonibus* geornan. giornan. gẏrnan *est* Expetere, desiderare, concupiscere. geornfull *vel* georn, Cupidus. ciricgeorn, Qui libenter frequentat ecclesiam. clængeorn, Puritatis amans. ælmesgeorn, Promptus ad eleëmosynas pauperibus erogandas. friðgeorn, Pacificus. gẏlpgeorn, Jactator in suam gloriam effusissimus. gliggeorn, Mimicam jocorum scurrilitatem plus quàm par est diligens. idel georn, Otii cupidus. lof georn, Laudis appetens. ƿroht-georn, Contentionum avidus. *Alamannis* geran / geren / keron *est* Cupere. ger *item* gireg / Cupidus. kirida / Appetitus, desiderium, concupiscentia. *Runico lexico* ᚠᛁᚼ *est* Cupidus, avidus, vorax. *Islandis* girnd *est* Cupido. *Belgis* geren/ begeren *est* Desiderare, concupiscere. gierig/ Avarus, cupidus. *unde* leergierig / eergierig / geldgierig / bloedgierig / wraeckgierig / twist-gierig / *&c. Gothicum interim* 𐌲𐌰𐌹𐍂𐌽𐌰𐌽, *post levissimam quarundam literarum transpositionem, videri potest affine Græco* χαίρειν, Gaudere: *eo nempe sensu, quo Græcis* χαίρειν οἴνῳ *est* Gaudere, delectari, deditum esse vino, *& per consequens, Appetere vinum.*

𐌲𐌰𐌹𐍃𐌹𐌸𐍃. *Occurrit in* 𐌿𐍃𐌲𐌰𐌹𐍃𐌹𐌸𐍃 𐌹̈𐍃𐍄: Extra se positus est. 𐌿𐍃-𐌲𐌴𐌹𐍃𐌽𐍉𐌳𐌴𐌳𐌿𐌽, Mirabantur, obstupuerunt. *Hinc Angli fortassè retinuerunt suum* gaze / Intentis oculis adspicere quasi admirabundum atque obstupescentem. *Aliam interim de verbi origine conjecturam habet etymologicum nostrum Anglicum in* Gaze.

116. *Iis quæ de* 𐌲𐌰𐌽𐌹𐍀𐌽𐌰𐌽𐌳𐍃, *diximus, adde; Anglis profectò* nipp / *& Belgis* nijpen *est* Pungere alicujus animum salsæ urbanitatis vel asperæ cavillatio-

lationis aculeis. *quotiescunque nempe hominis manifestâ contumeliâ tacti color immutatur, & ipse vecors repentè sinè mente, sinè voce, sinè suo vultu consistit. Ita ut huic loquendi modo videri possit respondere illud* hnipode, *quod occurrit Pastoral.* XXXIV, 5; þa ƿearð Cain ſƿiðe eorre ⁊ hnipode of dune:· Iratúsq; est Cain vehementer, & concidit vultus ejus.

118: 27. *scribe*; claudentem hortum,

120: 7. ΓΛSΛΤΙΨS ΥΛΚΨ: Restitutus est. *&c. Tota hæc observatio est nullius rei: siquidem locus Marci* 8: 25 *omnino conjunctim sic legendus est*, ΛҎΤΚΛΓΛSΛΤΙΨS ΥΛΚΨ. *ac simillimus huic locus occurrit Marc.* 9: 12; *ubi* ΛҎΤΚΛΓΛΒΧΤΕΙΨ *exp.* Restituet. ΗΘΛΙΛ ѠΙΜΛΝΔS ΛҎΤΚΛΓΛΒΧΤΕΙΨ ΛΛΛΛ: Elias veniens restituet omnia. *In harum interim glossarum alphabeticâ serie ad peculiarem sibi locum referes* ΛҎΤΚΛΓΛΒΧΤΕΙΨ *&* ΛҎΤΚΛΓΛSΛΤΙΨS:

121. *ad ea quæ de* ΓΛSΛGΕΙΨGΛΝ *dicimus, adde; Sclavinis* ſlednii *est* λοῖσθ@, ἔσχατ@, Extremus. *Vide Gelenii Lexicon symphonum in ordine* διὰ πορά-ζων, *& disces eum consonantiam aliquam deprehendisse inter* ſlednii *&* λοῖσθ@, *literis quibusdam leviter mutatis ac transpositis*,

123: 14. *scribe*; à venturâ ira?

127: 9. *scribe*; *Latinum quoque*

128. *ad ea quæ de* ΓΛΥΛΙΚΨΙ *dicimus, adde; Islandis* vatd *est* Jucunda quies.

129. *ad ea quæ de* ΓΛΥΛΨ *diximus, adde; Suspicor* ΓΛΥΛΨ *istud esse à* ΓΛΥΙΨΛΝ. *ut* ΥΙΨΛΝ *vel* ΓΛΥΙΨΛΝ *olim denotaverit* Jugare, copulare, mutuò sibi alligare: *siquidem Anglosaxonico glossario R*, 1 ƿriððe, Circus *vel* Circulus, *refertur inter Instrumenta agriculturæ: unde &* cyneƿriððe *in Exegetico Laurentii Noëlli exp.* Diadema. *Alamannico quoque glossario D*, 10, *ubi recensentur Res pistrini atque horrei*, with *exponitur* Torta. *Danis denique* vidde *est* Copula viminea; *potissimùm tamen, ut videtur, Copula ex salignis viminibus contexta contortave.* Salix *certè Belgis nuncupatur* wede/ weyde/ wiede/ wijde/ wije. *Anglis* withie. *Alamannis* uuide. *Anglosaxonibus* ƿiðig. *Cum hoc igitur* ƿiðig *maximè videtur convenire illud* ΥΙΨΛΝ *ex quo* ΓΛΥΛΨ, *secundùm analogiam priscæ huic linguæ consentaneam, formatum puto; atque adeò* ΥΙΨΛΝ *ab Agricolarum simplicissimâ colligatione vimineâ, tractu temporis ad quamvis aliam copulandi constringendíq; rationem translatum censeo. Firmat hanc nostram conjecturam quòd* Salix *Anglosaxonibus non modò* ƿiðig, *verùm etiam* ƿilig *nuncupatur.* ƿilig *vel* ƿiðig, Salix; *gr Ælfrici cap.* IX, *terminat.* 63. *& quemadmodum suspicamur Gothicum* ΥΙΨΛΝ *esse ex veteri aliquâ Salicis denominatione quæ respondebat Anglosaxonico* ƿiðig,

Digitized by Google

ƿiðiᵹ, *ita compertum habemus Anglosaxones à* ƿiliᵹ *fecisse* ƿilan, Copulare. *Scintillarius titulo* II; ſibb aƿlymð ſaca. anda ſoðlice toᵹædere ƿilað hi:· Pax effugat discordias, invidia verò copulat eas. *Lupus serm.* I, 15; oft tƿeᵹen ſæmen. oððe ðry hƿilum. ðrifað þa ðrafe Criſtenra manna fram ſæ to ſæ ut ðurh ðaſ ðeode ᵹeƿylede toᵹædere. uſ eallum to ƿorold ſcame:· Frequenter duo socii navales, aut tres quandoque, agunt agmen Christianorum mutuò sibi copulatorum à mari ad mare extra per hanc gentem, in perpetuam nostram ignominiam. *Ab hoc* ƿilan *etiam* Corbis *vel* Cophinus *dicitur* ƿiliᵹe, *quòd ex salignis utplurimùm contexatur viminibus. gr Ælfrici cap.* IX, *terminat.* 28; ƿiliᵹe oððe ƿindel, Corbis.

130. *Pauculis quæ de* GAWRISQAND *dicimus, adde;* GAWRISQAND, Referunt fructum; πλεσφορῦσι. *Luc.* 8:14. *Quoniam igitur ex hoc loco discimus* WRISQAN *olim acceptum pro* Generare, fœtum edere; *ambigere quoque cœpi annon, per usitatissimam literæ N epenthesin, Dani hinc servaverint suum* vrinſt / Salax. vrinſthed / Salacitas. vrinſter ad / Hinnire. *Belgis quoque* wrenſchen *vel* wrinſchen *est* Hinnire, adhinnere; *eo præcipuè hinnitu, qui ex desiderio coitûs proveniens, Darium olim ad florentissimæ monarchiæ fastigium provexit. Lucem hinc accipit illud Alamannici glossarii D*, 7, Emissarius, wrenis ros. *Anglosaxonibus quoque* ƿræne *est* Lascivus, libidinosus. ƿrænneſſe, Lascivia, luxuria:· ſynƿrænniſ, Satyriasis. *Danis etiam* vreen *est* Impurus, obscœnus; *sed hoc est alterius originis; componitur enim ex privativo* v / *&* reen / Mundus, purus. *quemadmodum iisdem Danis* vædel *est* Ignobilis. vblue / Impudens. vduelig / Ignavus. vecte barn / Spurii. vſijn / Immodestus. vgudelig / Irreligiosus, impius. vhellig / Profanus, *&c. Ab Anglosaxonico denique* ƿrænne *putatur etiam* Parrax, *notissimæ salacitatis avicula,* ƿrenne *nuncupata. Neque absurdè prorsus Belgarum aliqui statuunt magnam cum his affinitatem habere suum* writſelen / *quod de mobili crissantium lascivientiúmq; agilitate olim intellectum contendunt.*

GEISNODEDUN. *Occurrit in* USGEISNODEDUN, Mirati sunt, obstupuerunt. *quod habes in* USGAISIÞS IST: Insanit.

132:25. *scribe;* glizzan.

135. *ad ea quæ dicimus in* GROBOS AIGUN, *adde; Gelenius quidem arbitratur Theotiscum* graben *affinitatem aliquam habere cum Æölico* χηραβὸς *pro* χηραμὸς, Caverna, latibulum, lustrum ferarum; *omnium tamen cogitationibus liquere crediderim istud* χηραβὸς *longè manifestiùs congruere cum hac Gothicâ denominatione Foveæ.*

138. *Suo loco insere;*

DAN-

𐌳𐌰𐌿𐌳𐍉. *Occurrit in* 𐌿𐍃𐌳𐌰𐌿𐌳𐍉, Sollicitè.
139:1. *scribe*; μεγάλλω.
Ibidem, lineâ 20. *scribe*; Angusta
142:18. *scribe*; *vett Belgis*
143:5. *scribe*; 𐍃𐌰𐌹𐍅𐌰𐌻𐌰
Ibidem, suo loco insere;

𐌳𐍂𐌰𐌺𐌼𐌰, Drachma; δραχμή. *Luc.* 15:8,9. *Anglis* **Dramme**. *Alamannicum glossarium D*, 14 Dragma *exp.* **pislaht**. *sicuti Græcis* δράγμα *est* Quantum quis unâ manu potest circumcludere ac retinere, **so vele men met eene hand gemackelijk beslaen kan** / πόσον ἡ χεὶρ περιδράττεται, *ut loquitur Plutarchus in Lysandro. Verba gravissimi scriptoris adducit Vossii etymologicum in* Talentum: *ubi fusiùs prosequitur originem vocis* Drachma. *Nobilissimæ interim Cottonianæ Rushworthianæq; glossæ, sicuti* Drachmam *Lucæ* 15:8 *reddunt* ſceatt, *&* caſeꝛinȝ, *ita proximo ejusdem capitis paragrapho vertunt* ſcillinȝ.

145. *ad ea quæ dicimus in* 𐌳𐍂𐍉𐌱𐌾𐌰𐌽, *adde*; *Lexicon symphonum Sigismundi Gelenii in secundo ordine* διὰ τριῶν *statuit Sclavinicum* drobiti *consonare cum* θρύπτειν, *&* *exponit* Sipare, *unde Latinis* Dissipare *est Disjicere, dispergere*.
Ibidem, lineâ 3 *eorum quæ dicimus in* 𐌰𐍄, Ad. *scribe*; 𐌱𐌰𐌹𐍂𐌰𐌹𐍃
151:15. *dele*; 18:29.
152. 𐍆𐌰𐌹𐍆𐌻𐍉𐌺𐌿𐌽 *pleniùs hunc in modum expono*;

𐍆𐌰𐌹𐍆𐌻𐍉𐌺𐌿𐌽 𐌸𐍉: Plangebant eam; ἐκόπτοντο αὐτήν. *Luc.* 8:52. *Vide numquid hunc locum illustret illud Willerami* VI, 11; **min gethanka hauet mich erfloigat** / Cogitatio mea conturbavit me. *Magis tamen huc facit locus ille ex Herb.* III, 1; ȝif men hiꝛ lioðu acen oððe on ȝeflogen ſẏ. Si hominis articuli doleant vel percussi sint. *Alamannis quoque* **fluagen** *est* Percutere. *Otfr.* IV, 19, 148;

Thiu ougun sie imo buntun.
Thas in zi spile funtun.
Joh fragetun ginuagi/
Wer 'nan thanne fluagi.

Hunc Otfridi locum oportunè suggessit mihi vir clarissimus Janus Ulitius, longo suavissimæ amicitiæ usu mihi perfamiliaris, atque adeò patriæ antiquitatum & reliquarum omnium elegantiarum unicus promus condus. Huc etiam non incongruè referas Alamannicum **flegel** / Flagellum frumentarium: *ac fortassè quoque illud* flæc, *quod in antiquissimis quibusdam monumentis Anglosaxonicis persæpè occurrit pro* flæſc, Caro: *ut vox* flæc *primâ suâ significatione olim denotaverit Carnem à laniis in minutiores partes dissectam atque in macellum deportatam. Anglosaxonicum gl R*, 75; Viscera, beflaȝen flæc *vel* innoðeꝛ innepeaꝛðe:. *Danis* **flecke** *est*
Fin-

Digitized by Google

Findere. eg flecker ad ryggen / Exdorsuo. flecker en misdedere med fire heste/ Distrahere *vel* Discerpere sontem quatuor equis. *Vide etymologicum Anglicum in* Flesh / Caro. *Videtur denique huc etiam posse referri Anglosaxonicum* flicci, Perna: *quod tamen ad aliam originem retulit prædictum etymologicum Anglicum in* Flitch of bacon / Succidia.

156. *Post* FAKSYAKAN *interjice*;

FAKUIÞAN *idem cum* FANKUIÞAN, Excusare. HABAI MIK FAKUIÞANANA: Habe me excusatum; *Luc.* 14:19. *Vide* FANKUIÞAN.

Ibidem, ad ea quæ diximus de FASKGAM, *adjice*; *Lexicon symphonum Sigismundi Gelenii in* II *ordine διὰ τελῶν adducit Sclavinicum* faczian / *ut consonum & consignificans Latino* Fascia *& Græco* φασκία.

157:20. *scribe*; HANKNGAIS

158. *Suo loco interjice*;

FANKAHAITANE, Vocatorum ad prandium cœnámve; *Luc.* 14:24. *Refer ad* HAITAN, Vocare, ad se advocare.

Ibidem, ad ea quæ de FANKATANGA *diximus, adde*; *Vox propriè videtur denotare Præsagium gravis alicujus infortunii propediem incursuri, ac publicam tranquillitatem inopino ictu profligaturi: ut affinitatem habeat cum Anglosaxonico* tængan *vel* tengan, Alacriter procedere, impetuosè invadere. teng ꝛecene to. Accede protinus; *Cædmon* 54, 24. hẏ hæfdon gecƿæden ꝥ hẏ ealle emnlice on Latine tengdon. Edixerant ut omnes pariter in Latinos incurrerent; *Orosius* III, 6. *Hinc* getenge beon *semel atque iterum usurpatur Cædmoni pro* Gravem ac molestum esse. *Boëthius cap.* x; nẏſ ðe nu git nan unabæꝛendlic ƿroc getenge. Nondum tibi insupportabilis labor incubuit. *Herbarius* II, 12; gif ƿilcum men ſẏ ðæꝛ feoꝛðan dæges feꝼeꝛ getenge. Si cui quartana sit gravis. *Vide quoque ejusdem Herbarii cap.* XC § 11. *Alamannis etiam nota phrasis. Otfridus* I, 20, 20;

Thaz uueinon uuaz in lengi
Bimilo gizengi.

& rursus IV, 26, 54;

Dueinotun se lango
Bimile gizango.

Utroque in loco describit Otfridus Planctum ejulatúmq; de quo cum Poëtâ rectè dicas, It cœlo clamor. *item*, Resonat clamoribus æther. *Anglosaxonibus* foꝛtina *sunt* Portenta. *Ubi enim Argenteus codex Marc.* 13:22 *habet*, RIKANA TAIKNINS GAH FANKATANGA: *gl Rushworthianæ habent*, ſellað becun ⁊ foꝛtina. *Cottonianæ verò*, ſellað becenu ⁊ foꝛtino:

Hhh FAN-

𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐍄𐌲𐌰𐌲𐌲𐌹𐌸 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐌹̈𐌽 𐌲𐌰𐌻𐌴𐌹𐌻𐌰𐌹𐌰𐌽: Præcedet vos in Galilæam; *προάξει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Marc.* 16:7. *Vide* 𐌰𐍄𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽 *&* 𐌲𐌰𐌲𐌲𐌰𐌽:

159:15. *rescribe*; 12:34. *pro* 12:24.

160. *ad ea quæ de* 𐍆𐌴𐍂𐌰 *diximus, adde; Videntur verò* 𐍆𐌴𐍂𐌰, *quantum ex hoc loco datur colligere, propriè dictæ partes regionum contiguarum & interluente flumine disterminatarum: quomodo Belgis etiamnum illa pars ripæ ex quâ transfretaturi in adversam ripam transvehuntur, nuncupari solet* het veer / *quasi dicas,* het vaer; *à* vaeren / Vehi, navigare.

Ibidem. Adde iis quæ de voce 𐍆𐌹𐌰𐌽𐌳 *dicimus; Atque adeò in ipso quoque Argenteo codice Lucæ* 10:19 *legimus,* 𐌰𐍄𐌲𐌰𐍆 𐌹̈𐌶𐍅𐌹𐍃 𐍅𐌰𐌻𐌳𐌿𐍆𐌽𐌹 𐍄𐍂𐌿𐌳𐌰𐌽 𐌿𐍆𐌰𐍂𐍉 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌼𐌴 𐌾𐌰𐌷 𐍃𐌺𐌰𐌿𐍂𐍀𐌾𐍉𐌽𐍉. 𐌾𐌰𐌷 𐌰𐌽𐌰 𐌰𐌻𐌻𐌰𐌹 𐌼𐌰𐌷𐍄𐌰𐌹 𐍆𐌹𐌾𐌰𐌽𐌳𐌹𐍃: Dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes & scorpiones, & super omnem virtutem inimici.

162. *Suo loco interjice;*

𐍆𐌹𐌻𐌼𐌴𐌹. *Occurrit in* 𐌿𐍃𐍆𐌹𐌻𐌼𐌴𐌹, Stupor.

Ibidem. ad ea quæ in 𐍆𐌹𐌻𐌿 *diximus, adde; Sclavinicum itidem* wely / Multum, *ad hoc ipsum* πολὺ *refert Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ τελῶν.

164. *lineâ penultimâ. lege; suffultarum.*

166. *Adde iis quæ de verbo* 𐍆𐍂𐌰𐌹𐌷𐌽𐌰𐌽 *diximus; Sclavinis* pytati *est* Interrogare, sciscitari; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ ποτάμων *facit consonum Græco* πυθιάζ *pro* πυνθάνεσθαι, Interrogare.

168:11. *lege;* 𐌱𐌰 𐍆𐍂𐌰𐌼𐌰𐌻𐌳𐍂𐌰

172:28. *scribe;* 𐍆𐍂𐌹𐌰𐌸𐍅𐌰.

175:25. *scribe;* So daz

177. *insere suo loco;*

𐌲𐌰𐍅𐌹, Regionem; *Luc.* 8:26. *Vide* 𐌲𐌰𐌿𐌾𐌴.

178:3. *scribe;* 𐌾𐌿𐌲𐌲𐌰𐌻𐌰𐌿𐌳𐌴𐌹𐍃

Ibidem. Interjice suo loco;

𐌾𐌿𐌶𐌴𐌹, Qui; οἱ. *Luc.* 16:15. *Videtur eâdem derivationis ratione factum ex* 𐌾𐌿𐍃, *quâ ex* 𐌸𐌿 *vel* 𐌸𐌿𐍃 *fecerunt* 𐌸𐌿𐌶𐌴𐌹. *quod vide suo loco.*

180. *lineis 6 & 7. scribe;* 𐍆𐌹𐌳-𐍅𐍉𐍂𐌹𐌽:

187:14. *scribe; gallinaceus*

188. *In iis quæ de* 𐌷𐌰𐌽𐍆𐌰𐌼𐌼𐌰 *diximus, post* à terrâ assurgens, *interserere; Nisi fortè putes* Debiles *Alamannis* hamme *dictos ab eâ corporis parte, quæ potissima est claudicationis origo. nam* hamme *propriè est* Suffrago, poples. *Vide annotata ad gl D, 7, in* Suffrago. *sicuti & Anglicum etymologicum in* Hamme.

191. *Ad*

Digitized by Google

191. *Ad ea quæ dicimus de voce* 𐌷𐌰𐌿𐍂𐌳𐌰, *adde*; *Islandis* hurd *est* Janua.

192:27. *scribe*; 𐍆𐍂𐌰𐌿𐌾𐌰.

195. *Adde iis quæ de* 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽 *diximus*; 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰𐌽, Transire. 𐌷𐌹𐌽𐌳𐌰𐍂𐌻𐌴𐌹𐌸𐌰 𐌽𐌿𐌷. 𐌺𐌿𐌼𐌱𐌴𐌹: Transi, recumbe; *Luc.* 17:7.

198. *Adde iis quæ de voce* 𐌷𐌻𐌴𐌹𐌸𐍂𐍉𐍃 *diximus*; *Plutarchus quæst.* 5 *libri Quarti sympostacôn tradit* Scenopegiam *à Judæis cultam in honorem Bacchi, qui idem cum* Adon. *Ibidem quoque de Judæis refert & alia, non absimilia iis quæ olim ausa est in historiâ mendax Græcia. Sed quis in rebus Judaicis meliora exspectet à Pagano? Plura habet Vossii etymologicum in* Scenopegia.

Ibidem. In locum eorum quæ de voce 𐌷𐌻𐌹𐌿𐌼𐌰𐌽𐍃 *diximus, substitue sequentia*; 𐌷𐌻𐌹𐌿𐌼𐌰𐌽𐍃, Aures; *Marc.* 7:33. *Luc.* 7:1. *Ac primo quidem in loco legimus*, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ. *In altero verò*, ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ. *Videturq; vocabulum propriè magis de* Auditu *quàm de* Auribus *accipi: nam* Aures *ipsæ huic nostro Interpreti sæpiùs dicuntur* 𐌰𐌿𐍃𐍉𐌽𐌰, *quod vide suo loco. Ipsum verò* 𐌷𐌻𐌹𐌿𐌼𐌰 *affine est Græco* κλύω, Audio, *à cujus inusitato themate* κλῦμι *est Imperat.* κλῦθι, Audi: *unde quoque* Auscultare *Anglosaxonibus est* hlyſtan. *Anglis* listen. *Belgis* luysteren. *Vide annotata ad gl Keronis, in* Ausculta, hlose.

211. *Ad ea quæ de* 𐌹̈𐌽𐌽𐌹𐌿𐌾𐌹𐌸𐌰 *diximus, adde*; *App Alamannici glossarii D*, 8; Encenia, nova templi dedicatio. Græcè enim cenon (καινὸν) Novum dicitur. Unde & usus hoc verbum habet, ut si quis novo vestimento induatur, is Enceinare dicatur. *Anglosaxonicum glossarium R*, 3; Encenia, nipe cipchalʒunʒ:- *Plura habet Vossii etymologicum in* Encænia.

Ibidem, insere suo loco;

𐌹̈𐌽𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽𐍉 𐍅𐌰𐌿𐍂𐌳 𐌹̈𐌽 𐌷𐌰𐌹𐍂𐍄𐌰𐌼 𐌹̈𐌶𐌴: Verbum quod seminatum est in cordibus eorum; *Marc.* 4:15. *Refer ad* 𐍃𐌰𐌹𐌰𐌽, Seminare.

213. *lineâ ult. scribe*; *Luc.* 1:8, 63.

219. *Interjice sequentia suo loco*;

𐌺𐌰𐌿𐍂𐌱𐌰𐌽, Corban; κορβᾶν. *Marc.* 7:11. *Pleræque translationes hoc vocabulum & hîc & alibi retinent.* κορβανᾶς παρὰ Ἰουδαίοις ἱερὸς θησαυρός. *Suidas. Plura de hac voce habet Martinii Cadmus Græcophœnix, in* κορβᾶν. *Anglosaxonico interpreti* κορβᾶν *est* maðmcyſt, *Matth.* 27:6. *at Tatiano* tresofaʒ.

225. *Adde iis quæ de verbo* 𐌻𐌰𐌹𐌺𐌰𐌽 *diximus*; *Sclavinis* laʒyti *est* Lascivire: *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ τεσσάρων *affert ut consonum Græco* λαγνεύειν, Lascivire; *quamvis Græci* τὸ λαγνεύειν *potissimùm usurpaverint de horum petulantiâ, qui luxuriâ lasciviâq; diffluentes, laxos indomitis cupiditatibus remittunt frænos.*

227:5. *lege*; *Luc.* 2:25.
232:6. *scribe*; riobbenti.
235:5. *scribe*; προσαιτῶν *sive* προσαίτης
237: *Suo loco insere*;

liuhteiþ allaim: Lucet omnibus; λάμπει πᾶσι. *Matth.* 5:15. *& mox commate sequ.* swa liuhtjai liuhaþ ïzwar: Sic luceat lux vestra; οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν. *Refer ad* liuhad *vel* liuhaþ, Lux, lumen, *quod sequitur paullò post*.

238. *Insere suo loco*;

liuhadein wairþiþ allata leik þein: Lucidum erit totum corpus tuum; φωτεινὸν ἔσται ὅλον τὸ σῶμά σου. *Matth.* 6:22. *Refer ad* liuhad, Lux.

243. *Insere suo loco*;

mais wulþrizans sijuþ þaim: Magis pluris estis illis; μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν. *Matth.* 6:26.

244. *In voce* mammon, *post hæc verba*, Pluto *nuncupabatur*, *adde*; *Eidem quoque glossatori Lucæ* 12:11 Mammona *dicitur* ðipl ȝitrunȝe.

245. *Post omnia quæ de vocibus* mammon *&* faihuþraihn *dicenda videbantur*, *adde*; *Aliam de origine vocis compositæ* faihuþraihn *conjecturam*, *tradimus in* þragjan, Currere.

247. *Ad ea quæ de verbo* manwjan *diximus*, *adde*; *Sclavinis* hotow *est* Paratus; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine* διὰ πασῶν *adducit ut manifestè consonans cum Græco* ἕτοιμος, Promptus, paratus.

249:25. *scribe*; *Act.* II, *Sce.* 2.

253. *Ad ea quæ de verbo* meljan *diximus*, *adde*; *Danis* male / *& Belgis* maelen *est* Scribere, pingere; *de quibus nonnihil habet Etymologicum nostrum Anglicum in* Enamel / Encaustum. *Anglosaxonibus* mæl *est* Imago. *fortassè ab illo* mæl, *quod iisdem Anglosaxonibus* Maculam *denotat*; *& unde* unmæla fæmne *est* Semper virgo, *apud ven. Bedam hist. eccles. libro Quinto*, *cap.* 20. *Alamannis* meila *& Belgis* mael *est* Macula; *vide Observ. nostra ad Willerami pag.* 69. *Quamvis Anglosaxonicum illud* mæl, Imago, *referri quoque possit ad antiquiorem aliam originem*, *sive priscum aliquod verbum Gothicum*, *unde Islandis remansit suum* eg male / Metior. *Danis* at maale / Metiri. *vett Flandris* mael / Mensura, spatium; *quoniam recta Artium imitatricium ratio certis accuratissimæ dimensionis legibus continetur*. *Quamobrem quoque* metan *Anglosaxonibus non modò* Metiri, *verùm etiam* Pingere *significat*. ȝemeted beon, Pingi. metinȝ, Pictura. metere, Pictor. *Sclavinis* malowati *est* Maculare;

Digitized by Google

lare; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine διὰ ποτάμων consonum putat Græco μολύνειν*, Inquinare, polluere, contaminare.

254. *Adde iis quæ de voce* MES *diximus; Sclavinis* Lanx *vel* Scutella *diceba-tur* misa; *quod Lexicon symphonum Gelenii in ordine διὰ ποτάμων affert ut con-sonum Græco μαγὶς*, Lanx.

255. *Adde iis quæ de* MIΛhMΛ *diximus; Maximè tamen huc facit Sclavini-cum* mlha / Nebula, *quod Sigismundi Gelenii Lexicon symphonum in ordine διὰ ποτάμων refert ad ὁμίχλη*, Nebula.

Ibidem, lineâ 2 eorum quæ de Pronomine MIS *dicimus; scribe;* SYINΨRZΛ

256. *Adde iis quæ de* MISSΛ *dicimus; Medii ævi scriptores, ad exemplum Teutonici* missduan/ *dixerunt etiam* Missfacere *pro Peccare, delinquere; item* Mispri-sere *pro Vituperare. De utroque agit Vossius libro Secundo de Vitiis sermonis, cap.* 24.

271. *Insere suo loco;*

ΠΛRΛKΛETΠS, Paracletus; παράκλητος. *Joh.* 14:26. 15:26. 16:26. *Anglosaxonico interpreti* Paracletus *exp.* ƿreƿƿiȝend, *Joh.* 15:26. ƿreƿƿiend, *Joh.* 14:16. 16:7. ƿroƿreȝart, *Joh.* 14:26. *Glossæ Ælfrici paginâ* 9; Paraclytus, ƿroƿrerȝart. *Cottoniano Rushworthianóq; glossatori Joh.* 14:16 Pa-racletus *dicitur* ƿummoda, *quòd pectora ineffabilibus angustiis pressa cœlesti solatio dilatet atque explicet. Alamannicum glossarium* C, 10; Paraclitum, trost. *ubi vide annotata. Alamannis tamen &* fluobargeist / fluobareri / fluobreri *dictus est* Paracletus. fluobiren/ Consolari. fluober *vel* fluobre / Consolatio. *quæ vide in annotatis ad Tatiani* VII, 4. *Ac fortassè (propter singularem affinitatem litera-rum R & L, item F & B) non absurdè statuamus* ƿroƿre *vitiatâ pronuntiantium consuetudine paullatim descivisse in* fluobre.

275. *Iis quæ de* ⊙ΛR *diximus, adde; Ipsum verò* ⊙ΛR *Anglosaxonibus est* hpæp. hpap. *Alamannis* uuar. *Anglis* where. *Belgis* waer.

278:20. *scribe; Dani*

287:9. *Restitue;* MIΨΨΛNEI SΛISR: Dum seminabat.

288. *Insere suo loco;*

SΛIV *occurrit in* MΛRISΛIV, Stagnum; *Luc.* 8:23. *ut propriè olim Sta-gnum maris instar latum profundúmq; dictum sit* MΛRISΛIV, *voce compositâ ex* MΛREI, Mare; *quod fuit suo loco. & illo* SΛIV, *quod respondet Anglosaxo-nico* ræ. *Alamannico* se/ seo/ seuu. *Danico* søe. *Islandico* sioor. *Anglico* sea. *Belgico* see. *Vide annotata in Tatiani* XIX, 1.

290:9. *lege; tradendiq;*

292:24. *lege;* far ér zi

293:6. *scribe & dispunge;* rap, Dolor. rapiȝ, Mœstus. *unde*

296:11. *ſcribe*; ἐπισυγχωθήσεται

301. *Adde iis quæ de voce* 𐍃𐌹𐍀𐍉𐌽𐌴𐌹𐍃 *diximus*; *Ægrè quidem ferebat Vir præter cæteros venerandus ac ſerius, nomen ſuum adſcriptum extemporaneæ huic atque in ſpeciem ludicræ conjecturæ; propterea quòd verbum* ἀποσπᾶν *in Actis uſurpetur de Diſcipulis à Sanctæ eccleſiæ corpore veluti avulſis, & perverſa docentium fraude in errorem abreptis: ego tamen haud muto factum, jam quodammodo ad hanc eruditi viri opinionem traductus, poſtea quàm incidi in locum Philonis Judæi verbum* σπᾶν *dilucidè ſatis in bonam partem accipientis.* Καθάπερ τὰ ἐκθυμιώμενα τῶν ἀρωμάτων εὐωδίας τοὺς πλησιάζοντας ἀναπίμπλησι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὅσοι γείτονες καὶ ὅμοροι σοφοῦ, τῆς ἀπ' αὐτοῦ σπῶντες αὔρας ἐπὶ μήκιστον χεομένης, βελτιοῦνται τὰ ἤθη. Quemadmodum aromata, quæ ſuffitum accenſa emittunt, odore ſuavi appropinquantes implent; pari modo quotquot vicini ac veluti contermini ſunt ſapientis, mores ſuos in meliùs mutant, attrahentes auram latiſſimè ſe ab eo diffundentem. *Philo* περὶ ἱερέων. *Haud facilè profectò quis incidat in aliud verbum, quod ſignificanter magis atque explanatè in animis noſtris defigat vivam imaginem diſcipuli, ſalubrem diſciplinam ex fidelis magiſtri verbis factiſq; combibere ſatagentem.*

305. *Inſere ſuo loco*;

𐍃𐌺𐌰𐌿𐍂𐍉𐌽, Mundare. *Vide quæ dicimus in* 𐍅𐌹𐌽𐌸𐌹𐍃𐌺𐌰𐌿𐍂𐍉, Ventilabrum.

308:29. *Reſtitue*; 𐌹̈𐌸 𐌹̈𐍃 𐍃𐌰𐌹𐍃𐌻𐌴𐍀:

312. *Inſere ſuo loco*;

𐍃𐍀𐌰𐌿𐍂𐌳, Stadium; στάδιον. 𐍅𐌰𐍃 𐌱𐌴𐌸𐌰𐌽𐌹𐌰 𐌽𐌴𐍈𐌰 𐌹̈𐌰𐌹𐍂𐌿𐍃𐌰𐌿𐌻𐍅𐌼𐌹𐌰𐌼 𐍃𐍅𐌰 𐍃𐍅𐌴 𐌰𐌽𐌰 𐍃𐍀𐌰𐌿𐍂𐌳𐌹𐌼 𐍆𐌹𐌼𐍆𐍄𐌰𐌹𐌷𐌿𐌽𐌹𐌼: Erat Bethania juxta Hieroſolymam quaſi ſtadiis quindecim; *Joh.*11:18. *Anglo-ſaxonibus* ſpyrd *eſt* Stadium. *Ruſhworthianus gloſſator Lucæ* 24:13; eodun to ðæm perche ꝥ te pæs on hpeorfe ðara ſpyrda ſextig from Hieruſalem. Ibant in caſtellum quod erat in ſpatio ſtadiorum ſexaginta ab Hieruſalem. *ubi Cottonianus*, pæs in huærf ðara ſpyrda hund ſeixteig from Hieruſalem. *Alamannicum gloſſarium B*, 51; Stadium; ſpurt.

313:31. *ſcribe*; *eſt enim* Verticillum *nihil aliud*

319:24. *ſcribe*; 𐍆𐌰𐌹𐍂𐍈𐌰𐌿

320. *Inſere ſuo loco*;

𐍃𐌿𐌻𐌹𐌸. *Occurrit in* 𐌲𐌰𐍃𐌿𐌻𐌹𐌸 𐍅𐌰𐍃: Fundata erat; *Matth.*7:25.

321. *lineâ antepenultimâ, dele* 𐍃𐌿𐌻𐌹𐌸, *&c.*

322. *Adde iis quæ de voce* 𐍃𐌿𐌽𐌿𐍃 *dicimus*; Filius *Sclavinis dicitur* ſyn; *quod Gelenii Lexicon ſymphonum, in ordine* διὰ ποτάμων, *Græco* ἶνις *conſonum facit.* ἲς *nimirum eſt* Fibra, nervus; *item* Vis, robur; *tale præſertim, quale habent corporis noſtri partes nervoſiſſimæ plurimiſq; ſubnixæ fibris. inde* ἶνις *exp.* υἱὸς ἶος *&* βεῖος, Filius

Filius recens natus, infans: *quoniam liberi, mares præsertim, sunt robur parentum & columen familiarum. Notum est illud Euripidis,* Στύλοι γὰρ οἴκων παῖδές εἰσιν ἄρρενες.

Ibidem. Iis quæ de 𐍃𐍅𐌰 *dicimus, adde; Argenteus codex scribit etiam* 𐍃𐍅𐌰𐌷: *Joh.* 18: 22.

328. *Insere suo loco;*

𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰, Synagoga; συναγωγή. *Marc.* 1: 21, 23, 29, 39, *ac passim alibi.* 𐍆𐌰𐌿𐍂𐌰𐌼𐌰𐌸𐌻𐌴𐌹𐍃 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰𐌹𐍃: Princeps synagogæ; ἄρχων τῆς συναγωγῆς. *Luc.* 8: 41. *ubi Anglosaxonico interpreti* gesamnunge ealdor *& Tatiano* heristo thero gesamanunga *dicitur.* 𐌿𐍃𐍄𐌰𐌽𐌰𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰𐌹𐍃, Ejectus è synagogâ; ἀποσυνάγωγος. *Joh.* 9: 22. *Argenteo codici* Synagoga *quoque nuncupatur* 𐌲𐌰𐌵𐌿𐌼𐌸𐌰, *Matth.* 6: 2. 9: 35. *Luc.* 4: 15. *Joh.* 16: 2. *quod vide suo loco. Anglosaxonibus* gegaderung. samnung. gesamnung. gesomnung. *Alamannis* samanunga/ gesamanung/ kisamani *appellatur. Observa quoque quòd non tantùm Cœtus in synagogâ congregatorum, sed ipsa quoque Domus in quâ conveniunt,* 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌰 *vocatur.* 𐍃𐍅𐌽𐌰𐌲𐍉𐌲𐌴𐌹𐌽 𐌹̈𐍃 𐌲𐌰𐍄𐌹𐌼𐍂𐌹𐌳𐌰 𐌿𐌽𐍃𐌹𐍃: Synagogam ipse ædificavit nobis. he us une samnunge getimbrode. τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. *Luc.* 7: 5.

331. *Adde iis quæ de* 𐍄𐌰𐌻𐌶𐌾𐌰𐌽𐌳 *diximus; Vim Gothici* 𐍄𐌰𐌻𐌶𐌾𐌰𐌽𐌳 *exprimit Latinum* Præceptor. *quemadmodum & Anglosaxonicum* beodere, *à* beodan, Jubere, præcipere. *item* hærere *vel* herere, *ab* hætan. hatan. hetan. *unde* hærere, Præceptor; *quod habent glossæ Cottonianæ, Luc.* 9: 49. *&* 17: 13. *Rushworthianæ, Lucæ* 8: 45. 21: 7. *At Lucæ* 9: 33, *ubi glossæ Rushworthianæ habent* bodere, *in Cottonianis invenias* bodare.

338: 21. *scribe;* ἠτίμασαν.

349: 6. *lege; Anglosaxonicus*

355: 29. *scribe;* 𐌾𐌰𐌷 𐌱𐌰𐌿𐌸𐍃.

360: 10. *scribe; est ex* ob *&* audio.

363: 13. *lege; peculiari*

364: 32. *scribe;* 𐌹̈𐌼 𐌹̈𐍃𐍄:

379: 18. *scribe;* 𐌿𐍃𐍅𐌰𐌿𐍂𐌷- *pro* 𐌲𐌰𐍂𐌰𐌹𐌷-

384: 2. *Ante Qualemcunque, interjice; Huc etiam pertinet illud Chauceri,* And priuilie he caught her by the queint / *quod occurrit in poëmatio cui titulus* The millers tale.

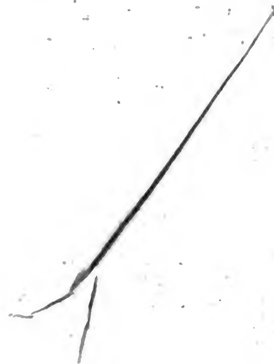
389: 25. *lege; superlativo à* wrie.

394: 28. *lege;* 𐌵𐌰𐍂𐌼𐌼𐌹𐌸𐌰:

407: 26. *lege;* ὑπάντησιν.

F I N I S.

Digitized by Google

Digitized by Google